New Testament

K’iche’ Language

K'iche' – Bible New Testament

San Mateo	3
San Marcos	79
San Lucas	127
San Juan	207
Hechos	266
Romanos	343
I Corintios	376
II Corintios	408
Gálatas	429
Efesios	441
Filipenses	453
Colosenses	462
I Tesalonicenses	470
II Tesalonicenses	477
I Timoteo	481
II Timoteo	491
Tito	499
Filemón	504
Hebreos	506
Santiago	530
I Pedro	539
II Pedro	548
I Juan	554
II Juan	563
III Juan	565
Judas	567
Apocalipsis	570

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

K'iche' – All Bible

San Mateo

San Mateo 1

Waral kätzijox wi jachin taq ru mam ri Jesús ojer

1Are wa' ri ki b'i' ri u mam ri Jesús ojer. Ri Jesús Are rachalaxik ri qa mam David
xuquje' ri qa mam Abraham ojer.

2Ri qa mam Abraham are u tat ri qa mam Isaac. Ri qa mam Isaac are u tat ri qa mam
Jacob. Ri qa mam Jacob are u tat ri qa mam Judá xuquje' taq ri e rachalal ri are'.

3Ri qa mam Judá are u tat ri qa mam Fares xuquje' ri qa mam Zara. Ri ki nan k'ut are
ri nan Tamar. Ri qa mam Fares are u tat ri qa mam Esrom. Ri qa mam Esrom are u tat
ri qa mam Aram.

4Ri qa mam Aram are u tat ri qa mam Aminadab. Ri qa mam Aminadab are u tat ri qa
mam Naasón. Ri qa mam Naasón are u tat ri qa mam Salmón.

5Ri qa mam Salmón are u tat ri qa mam Booz. Ru nan ri qa mam Booz are ri nan
Rahab. Ri qa mam Booz are u tat ri qa mam Obed. Ru nan ri qa mam Obed are ri nan
Rut. Ri qa mam Obed are u tat ri qa mam Isaí.

6Ri qa mam Isaí are u tat ri qa mam David ri nim taqanel. Ri qa mam David ri nim
taqanel ruk' ri chichu' ri xrixoqilaj na ri tat Urías, e are' u nan u tat ri qa mam
Salomón.

7Ri qa mam Salomón are u tat ri qa mam Roboam. Ri qa mam Roboam are u tat ri qa
mam Abías. Ri qa mam Abías are u tat ri qa mam Asa.

8Ri qa mam Asa are u tat ri qa mam Josafat. Ri qa mam Josafat are u tat ri qa mam
Joram. Ri qa mam Joram are u tat ri qa mam Uzías.

9Ri qa mam Uzías are u tat ri qa mam Jotam. Ri qa mam Jotam are u tat ri qa mam
Acaz. Ri qa mam Acaz are u tat ri qa mam Ezequías.

10Ri qa mam Ezequías are u tat ri qa mam Manasés. Ri qa mam Manasés are u tat ri
qa mam Amón. Ri qa mam Amón are u tat ri qa mam Josías.

11Ri qa mam Josías are u tat ri qa mam Jeconías, xuquje' ri e rachalal. Pa taq ri q'ij ri'
xek'am b'i ri winaq aj Israel, xeopan k'u pa ri tinimit Babilonia.

12Aretaq ri winaq aj Israel e k'o chik pa ri tinimit Babilonia, ri qa mam Jeconías xk'oji
jun u k'ojol, Salatiel u b'i'. Ri qa mam Salatiel are u tat ri qa mam Zorobabel.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ri qa mam Zorobabel are u tat ri qa mam Abiud. Ri qa mam Abiud are u tat ri qa mam Eliaquim. Ri qa mam Eliaquim are u tat ri qa mam Azor.

14Ri qa mam Azor are u tat ri qa mam Sadoc. Ri qa mam Sadoc are u tat ri qa mam Akim. Ri qa mam Akim are u tat ri qa mam Eliud.

15Ri qa mam Eliud are u tat ri qa mam Eleazar. Ri qa mam Eleazar are u tat ri qa mam Matán. Ri qa mam Matán are u tat ri qa mam Jacob.

16Ri qa mam Jacob are ru tat ri a José ri rachajil ri María. We María ri' are k'u wa' ru nan ri Jesús ri käb'ix Cristo che.

17Je ri' chi kajlajuj juch'ob' tataxelab' kachi'l ri ki k'ojol e ok'owinaq xchaptaj loq ruk' ri qa mam Abraham k'ä ruk' ri qa mam David. Kajlajuj chik xchaptaj loq ruk' ri qa mam David k'ä aretaq xek'am b'i ri winaq aj Israel, xeopan pa ri tinimit Babilonia. Te k'u ri' e k'o chi kajlajuj chik k'ä xil na u wäch ri Cristo.

Kil u wäch ri alaj a Jesús

18Are je wa' xb'antajik aretaq xil u wäch ri alaj a Jesús: Ri q'apoj al María ru nan u yo'm chi u tzij che k'ulanem ruk' ri a José. Mäja' k'u kek'uli'k aretaq ri al María xkanaj yawab' winaq rumal ru chuq'ab' ri Loq'alaj Espíritu.

19Ri a José k'ut ri rachajil are jun achi ri jikom ranima' cho ri Dios, man kraj tä k'ut käresaj u k'ixb'al ri al María chkiwäch ri winaq. Rumal ri' xuchomaj u ya'ik kanoq xaq chi k'uyal.

20Aretaq je' tajin kuchomaj wa', xpe jun ángel ri taqom loq rumal ri Dios ri xuk'ut rib' chuwäch ri a José pa ri u waram, xub'ij che: A José, at b'a' at rachalaxik ri tat David. Maxej awib' chuk'amik ri al María che awixoqil, rumal chi ri ral ri kil na u wäch, are rech ri Loq'alaj Espíritu wa'.

21Ri are' käk'oji na jun ral ala, kakoj k'u na JESÚS che u b'i'. (Ri “Jesús” kel kub'ij “To'l Qe”.) Je' u b'i' wa' rumal chi keuto' na ru winaqil, keresaj na pa ri ki mak, —xcha ri ángel.

22Ronojel wa' xb'antajik rech qas je' kel wi jas ru b'im ri Qajaw Dios rumal ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri kub'ij:

23Ri q'apoj ali käkanaj na kan yawab' winaq, käril k'u na u wäch jun ral ala ri käb'ix na Emanuel che, —kächa'. Kel kub'ij wa': Ri Dios k'o quk', —kächa ri'.

24Aretaq xk'astaj ri a José che ru waram, xunimaj ri xb'ix che rumal ri ángel ri taqom loq rumal ri Dios. Xuk'am ri al María che rixoqil.

25Man xkiriq tä k'u na kib', xane k'ä te' aretaq xil na u wäch ri ral ri al María. Ri a José xukoj k'u JESÚS che u b'i'.

San Mateo 2

Ri ajno'jab' keopan che rilik ri alaj a Jesús

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Ri alaj a Jesús xil u wäch pa ri tinimit Belén, ri k'o pa Judea. Are chi' k'o ri tat Herodes che nim taqanel puwi' ronojel ri Judea. Xeopan k'u jujun achijab' ajno'jab' pa ri tinimit Jerusalén, jela' k'u kepe pa relb'al q'ij.

2Xkita' k'u u tzijol chila', xkib'ij: ¿Jawije' käriqtaj wi ri nim taqanel ri kätaqan na pa ki wi' ri winaq aj Israel ri k'ä te' xil u wäch? Xa xqil ru ch'imil pa relb'al q'ij, rumal ri' xujpe chuq'ijilaxik, —xecha'.

3Aretaq ri tat Herodes ri nim taqanel xuta wa', sib'alaj xsach u k'ux, je' xuquje' konojel ri nik'iaj winaq aj Jerusalén.

4Xtaqan k'u ri nim taqanel che ki sik'ixik ri ki nimaqil sacerdotes, xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab', xuta' k'u chke jawije' kil wi na u wäch ri Cristo.

5Ri e are' xkib'ij che: Pa ri tinimit Belén ri k'o pa Judea, rumal chi ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios je wa' xutz'ib'aj:

6Ri at tinimit Belén, at ri' ri rech ri rulew ri Judá, machomaj chi ri at man nim tä a q'ij at chkiwäch ri q'atal taq tzij ri e k'o chila', rumal chi awuk' at kel wi na jun nim k'amal b'e, ri kuk'am na ki b'e ri nu winaq aj Israel, —kächa', —xecha ri tijonelab' re ri Pixab'.

7Are k'u ri tat Herodes chelaq'al xeusik'ij ri ajno'jab', xuta' k'u chke jampa' qas xk'utun ri ch'imil.

8Te ri' xeutaq b'i pa Belén, xub'ij b'i chke: Jix b'a' jela', chitatab'ela' jawije' k'o wi ri ak'al. Aretaq kiriqo, chixpe chub'ixik chwe, rech ri in xuquje' kine' na chuq'ijilaxik, —xcha chke.

9Ri ajno'jab' xuwi xkito ri xb'ix chke rumal ri nim taqanel, xeb'e'k. Are k'u ri ch'imil ri xkil pa relb'al q'ij xnab'ej chkiwäch, k'ä xopan na puwi' ri k'o wi ri ak'al, xtak'i k'u chila'.

10Ri ajno'jab', aretaq xkil ri ch'imil, sib'alaj xekikotik.

11Xeb'ok k'u b'i pa ri ja, xkil k'u ri ak'al k'o ruk' ri al María ru nan. Xexuki'k, xkiq'ijilaj ri ak'al. Te k'u ri' xkijaq u wi' ri ki k'olib'al, xkisipaj q'än puaq, incienso, xuquje' mirra che ri Are'.

12Te k'u ri' xb'ix chke pa achik' chi meok'ow chi jela' jawije' k'o wi ri tat Herodes. Xetzelej k'u b'i pa ri ki tinimit, xkik'am b'i jun b'e chik.

Waral kätzijox wi jas xb'an che ri alaj a Jesús xk'am b'i pa Egipto

13Aretaq e b'enaq chi ri ajno'jab', xpe jun ángel ri taqom loq rumal ri Dios, xuk'ut rib' chuwäch ri a José pa achik', xub'ij che: Chatwalijoq, chak'ama b'i ri ak'al, rachi'l ru nan, chixanimaj b'ik. Jix pa Egipto, chixkanaj k'u na kan chila' k'ä kinb'ij na chiwe jampa' kixpetik. Je ri' chib'ana rumal chi ri tat Herodes kutzukuj na u kämisaxik ri ak'al, —xcha ri ángel che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Xwalij k'u ri a José, xuk'am ri ak'al, rachi'l ru nan, chaq'ab' k'ut xeb'el b'ik, xeb'e' pa Egipto.

15Chila' xek'oji wi na k'ä xkäm na ri tat Herodes. Je' xb'antaj wa' rech qas je' kel wi jas ri xub'ij ri Dios rumal ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri kub'ij: “Pa Egipto xinsik'ij wi loq ri nu K'ojol,” —kächa'.

Ri tat Herodes kutaq ki kämisaxik ri ak'alab'

16Aretaq ri tat Herodes xretamaj chi man are tä qas tzij ri xb'ix kan che kumal ri ajno'jab', sib'alaj xpe royowal. Xutaq k'u ki kämisaxik konojel ri ak'alab' alab'om ri tz'aqat chi kieb' ki junab' xuquje' ri mäja' kätz'aqat kieb' ki junab' ri e k'o pa ri tinimit Belén xuquje' ri e k'o pa taq ri tinimit chunaqaj ri Belén, je' jas ri q'ij ri xkib'ij kan ri ajno'jab'.

17Xa je ri' qas je' xel wi jas ri xutz'ib'aj kan ri qa mam Jeremías ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri kub'ij:

18Xtataj k'ut chi k'o jun ri kuraq u chi' pa ri tinimit Ramá, nimalaj oq'ej wa', nimalaj b'is käb'anik. Are ri nan Raquel ri kub'isoj ki wäch ri ral, ri man kuya' taj käku'b'isax u k'ux rumal chi ya e käminaq chik ri ral, —kächa'.

19Aretaq k'ut käminaq chik ri tat Herodes, jun ángel ri taqom loq rumal ri Dios xuk'ut rib' chuwäch ri a José pa achik' jela' pa Egipto, xub'ij che:

20Chatwalijoq, chak'ama b'i ri ak'al awuk', xuquje' ru nan, chixtzelej chi na jumul pa Israel. Xekäm k'u konojel ri käkaj käkikämisaj ri ak'al, —xcha che.

21Xwalij k'u ri a José, xuk'am b'i ri ak'al rachi'l ru nan, xtzelej chi na jumul pa Israel.

22Aretaq k'ut ri a José xuto chi are ri tat Arquelao chik k'o che nim taqanel pa Judea chuk'exel ri Herodes ru tat, xuxej rib' xe' jela'. Xch'ab'ex k'u rumal ri Dios pa achik', rumal ri' jela' xe' wi pa Galilea.

23Aretaq xopan chila', jela' xek'ol wi pa ri tinimit Nazaret. Je' xb'antaj wa' rech qas je' kel wi ri xkib'ij kan ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, chi ri Jesús käb'ix na aj Nazaret che.

San Mateo 3

Ri Juan Qasal Ja' kutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios pa taq ri juyub' ri ketz'inowik

1Pa taq ri q'ij ri' ri tat Juan Qasal Ja' xopan pa Judea, pa taq ri juyub' ri kätz'inowik. Tajin kutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios.

2Kub'ij k'u chke ri winaq: Chik'exa ri iwanima', chik'exa ri i chomanik, rumal chi xa jub'iq' chik man kuchaplej ru taqanik ri Dios, —xcha chke.

3We tat Juan ri' are wa' ri xtz'ib'ax kan chrij ojer rumal ri qa mam Isaías, ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri kub'ij: K'o jun ri ko käch'aw pa taq ri juyub' ri ketz'inowik, kub'ij: “Chib'ana u b'anik ri nim b'e ri käb'in wi ri Qajaw. Chisuk'umaj, chib'ana sib'alaj jikom che,” —xcha ri qa mam Isaías.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Are k'u ri tat Juan xukoj atz'iaq ri b'anom ruk' ri rismal jun awaj, camello u b'i', tz'um k'u ru pas. Xa sak' xuquje' uwal che' xutijo.

5Xepe k'u ri winaq aj Jerusalén, xuquje' ri e k'o pa taq nik'iaj taq tinimit chik re Judea xuquje' ri e k'o chunaqaj ri nima' Jordán, xeopan k'u ruk' ri tat Juan chutatab'exik ri kub'ij.

6Aretaq xkiq'alajisaj ri ki mak, xb'an k'u ki qasna' rumal ri tat Juan pa ri nima' Jordán.

7Aretaq k'ut xril ri tat Juan chi e k'ia chke ri tata'ib' fariseos xuquje' ri tata'ib' saduceos xepetik rech käb'an ki qasna', xub'ij chke: ¡Ri alaq sub'anelab' taq winaq! ¿Jachin k'u ri xb'in chech alaq chi rajwaxik kanimaj alaq chuwäch ri nimalaj royowal ri Dios ri käpetik?

8B'ana b'a' alaq ri taqal u b'anik, ri kuq'alajisaj chi qas tzij xk'extaj ri anima' alaq, ri chomanik alaq.

9Mächaplej k'u alaq u b'ixik pa anima' alaq: “Ri uj, uj rachalaxik kan ri qa mam Abraham.” Kinb'ij k'u chech alaq chi ri Dios käkowinik kub'an chke taq we ab'aj ri' chi e rachalaxik kan ri qa mam Abraham.

10Kämik ri' tajin käkoj ri ikiäj che taq ri ki xera' ri che' rech ket'oyik. Ronojel che' ri man kuya tä utzalaj u wäch, kät'oy k'u na wa', käporox na pa ri q'aq'.

11Ri in qas tzij kinb'an qasna' alaq ruk' joron, k'utb'al wa' chi k'exom chi anima' alaq, k'exom chi ri chomanik alaq. Käpe chi k'u na jun chik ri kub'an na qasna' alaq ruk' ri Loq'alaj Espíritu xuquje' ruk' q'aq'. Ri Are' nim na u q'ij chnuwäch in, nim k'u na u b'anik. Man taqal tä chwe in chi kinkir ru k'amal u xajäb'.

12Ri Are' are jas jun achi ri kujosq'ij ru triko. Ruk'am chi ru pala, kujopij k'u na ri triko, kutas che ri pajo. Kuk'ol na ri triko pa ri k'uja. Are k'u ri pajo kuporoj na pa jun q'aq' ri man kächup tä chik, —xcha chke.

Käb'an u qasna' ri Jesús

13Xel k'u loq ri Jesús pa Galilea, xopan chuchi' ri nima' Jordán ri k'o wi ri tat Juan rech käb'an u qasna' rumal.

14Man xraj tä k'u ri tat Juan, xane xub'ij che ri Jesús: Ri in man taqal tä chwe chi kinb'an qasna' la. Rajwaxik ne chi ri lal käb'an la nu qasna' in, —kächa'. ¿Jas che xpe la wuk' in? —xcha che ri Jesús.

15Xub'ij k'u ri Jesús che: Che we chanim ri', chaya chwe chi je' kinb'an wa'. Are k'u wa' taqalik rech käqa'no jachike ri kätaqan wi ri Dios, —xcha che. Ri tat Juan k'ut xunimaj ri xub'ij.

16Aretaq k'ut xb'antaj u qasna' ri Jesús, xel loq ri Are' pa ri ja'. ¡Chanim xjaqjob' ri kaj! Ri Jesús k'ut xril ri Loq'alaj Espíritu xqaj loq puwi' ri Are', je' u b'anik jun palomäx.

17Te ri' xtataj k'ut chi käch'aw loq jun chikaj ri xub'ij: Are ri Loq'alaj nu K'ojol wa'. Käkikot ri wanima' rumal, —xcha'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

San Mateo 4

Kätaqchi'x ri Jesús che mak

1Te k'u ri' ri Loq'alaj Espíritu xuk'am b'i ri Jesús pa taq juyub' ri ketz'inowik, rech
kätaqchi'x che mak chila' rumal ri Itzel.

2Kawinaq q'ij, kawinaq aq'ab' xk'oji chila', man k'o tä k'u jas ri xutijo. Te k'u ri'
sib'alaj xnumik.

3Xpe k'u ri Itzel, xopan ruk' ri Jesús rech kutaqchi'j ri Are' che mak, xub'ij che: We
qas tzij chi lal u K'ojol ri Dios, taqan la chke taq we ab'aj ri' chi käka'n na wa, —xcha
che.

4Xch'aw ri Jesús, xub'ij che: Ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik kub'ij: “Man xaq tä
xuwi rumal ri wa kek'asi na ri winaq, xane xuquje' rumal ronojel ru Tzij ri Dios,” —
kächa', —xcha ri Jesús che.

5Ri Itzel xuk'am b'i ri Jesús pa ri loq'alaj tinimit Jerusalén, xupaqb'a k'u puwi' ri
nimalaj rachoch Dios.

6Te ri' xub'ij che: We qas tzij chi lal u K'ojol ri Dios, k'iäqa b'i ib' la ikim, rumal chi ru
Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik kub'ij: Ri Dios keutaq na loq ri ángeles awuk' che a
chajixik. Katkichap na che ra q'ab' che a to'ik rech man kachaq'ij tä rawaqan cho ab'aj,
—kächa', —xcha ri Itzel che.

7Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: Xuquje' kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik:
“Mayak royowal ri Awajaw, ri a Dios,” —kächa', —xcha che.

8Te k'u ri' ri Itzel xuk'am b'i ri Jesús puwi' jun nimalaj juyub'. Xeuk'ut k'u konojel taq
ri tinimit ajuwächulew chuwäch ri Are', xuquje' ri ki q'inomal.

9Xub'ij k'u che ri Jesús: Ronojel wa' kinya che la, we käxuki la, kinq'ijilaj la, —xcha
che.

10Xch'aw ri Jesús, xub'ij che: Jat, Satanás, chatel chnuwäch rumal chi ru Loq' Pixab' ri
Dios ri Tz'ib'talik kub'ij: “Chaq'ijilaj ri Awajaw ri a Dios, xuwi k'u ri Are' chapatänij,”
—kächa', —xcha che.

11Xel k'u b'i ri Itzel ruk' ri Jesús. Xepe k'u jujun ángeles rech kepatänin che ri Are'.

Ri Jesús kuchaplej tzijonem pa Galilea

12Ri Jesús, aretaq xuto chi k'o ri tat Juan pa che', xe' pa Galilea.

13Man xkanaj tä k'u kan pa ri tinimit Nazaret, xane xa xk'oji pa Capernaum, jun
tinimit Romano wa' ri k'o chi' ri mar chkinaqaj ri ojer taq tinimit Zabulón ruk' Neftalí.

14Je' xb'antaj wa' rech qas je' kel wi jas ri xutz'ib'aj kan ri qa mam Isaías ri q'alajisal re
ru Loq' Pixab' ri Dios ri kub'ij:

15Winaq aj Zabulón, winaq aj Neftalí, ix ri' ri naqaj ix k'o wi che ri mar, ch'äqäp che ri
nima' Jordán, chila' pa Galilea jawije' e k'o wi winaq ri man aj Israel taj.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Ri winaq ri je' ta ne e k'o pa q'equm xkil jun nimalaj saqil. E are' winaq wa' ri e k'o pa ri ki mak, ri e k'o cho ri kämikal, xpe jun nimalaj saqil pa ki wi', —xcha ri qa mam Isaías.

17K'ä te ri' k'ut ri Jesús xuchaplej u tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios, xub'ij k'u chke ri winaq: Chik'exa ri iwanima', chik'exa ri i chomanik, rumal chi xa jub'iq' chik man kuchaplej ru taqanik ri Dios, —xcha chke ri winaq.

Ri Jesús keusik'ij kiejeb' chapal taq kär rech keb'e' ruk'

18Ok'owem kub'an ri Jesús chuchi' ri mar re Galilea, xeril k'u kieb' achijab' kachalal kib'. Ri jun are ri tat Simón ri xuquje' käb'ix Pedro che, ri jun chik are ri tat Andrés. Tajin käkik'iäq b'i jun k'at chapäb'al kär pa ri cho rumal chi e chapal taq kär ri e are'.

19Ri Jesús xub'ij chke: Chixsa'j wuk'. Kinb'an k'u na chiwe chi kixok che ki mulixik winaq che ki k'exwäch ri kär, —xcha chke.

20Chanim xkiya kan ri ki k'at, xeb'e' ruk' ri Jesús.

21Ok'owinaq chi apan jub'iq' ri Jesús, xeril chi k'u kieb' achijab' chik kachalal kib'. E are' ri tat Jacobo rachi'l ri tat Juan. E u k'ojol ri tat Zebedeo wa'. E k'o pa jun barco kachi'l ri ki tat, tajin käkik'ojoj k'u ri ki k'at. Xesik'ix k'u rumal ri Jesús.

22Ri e are' k'ut chanim xkiya kan ri barco ruk' ri Zebedeo ri ki tat, xeb'e' ruk' ri Jesús.

Ri Jesús kuya tijonik chke k'ia winaq

23Ri Jesús xb'in pa konojel taq ri tinimit re Galilea, xuya tijonik chke ri winaq pa taq ri rachoch Dios. Xutzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq. Xuquje' xukunaj ronojel u wäch yab'il ri k'o chke.

24Xtataj k'u u tzijol ri Jesús kumal ri winaq pa konojel taq ri tinimit re Siria. Ri winaq k'ut xekik'am loq konojel ri ki riqom k'äx rumal k'ia u wäch k'äxk'ol, yab'il, q'oxom. Xekik'am loq ri e k'o itzel taq espíritus chke, xuquje' ri winaq ri man utz tä chi ki jolom rumal chi e elinaq ch'uj, xekik'am k'u loq ri käminaq ki cuerpo. Ri Jesús k'ut xeukunaj konojel.

25E k'ia winaq k'ut aj Galilea xeb'e' ruk' ri Jesús. Xuquje' e k'o winaq aj Decápolis, aj Jerusalén, aj Judea, e k'o k'u ri xepe ch'äqäp che ri nima' Jordán.

San Mateo 5

Ri Jesús käpaqi puwi' jun juyub' rech kuya tijonik

1Aretaq ri Jesús xeril ri k'ialaj winaq, xpaqi puwi' ri juyub', xt'uyi chila'. Xkimulij k'u kib' ru tijoxelab' ruk'.

2Ri Jesús xuchaplej ki tijoxik, je wa' xub'ij chke:

Waral käqil wi jachin taq ri utz ke

3Utz ke ri käkina' pa kanima' chi k'o ri rajwaxik chke ri käpe chila' chikaj. Ri Dios k'ut kätaqan na pa ki wi'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Utz ke ri keb'isonik rumal chi ri Dios käku'b'isan na ki k'ux.

5Utz ke ri man käka'n tä nimal. Ri e are' k'ut käkechb'ej na ri ulew ri u b'im ri Dios chi kuya chke.

6Utz ke ri kenumik, ri kächaqi'j ki chi' che jun k'aslemal jikom. Are k'u ri Dios käyo'w na wa' chke.

7Utz ke ri kel ki k'ux chke nik'iaj winaq chik. Ri Dios k'ut kutoq'ob'isaj na ki wäch ri e are'.

8Utz ke ri saq kanima'. Ri e are' k'ut käkil na u wäch ri Dios.

9Utz ke ri käkitzukuj u ya'ik utzil chkixol ri winaq. Ri Dios kub'ij na chi e are' ralk'ual ri Are'.

10Utz ke ri ketzelax ki wäch rumal ru b'anik ri jikomal cho ri Dios. Ri Dios k'ut kätaqan na pa ki wi'.

11Utz iwe ix aretaq käb'an k'äx chiwe kumal ri winaq, kixyoq' kumal, käkib'ij ronojel u wäch ri man qas tzij taj chiwij, xa rumal chi kixkojon chwe in.

12Chixkikot b'a', chixtze'noq rumal chi kik'am na jun nimalaj tojb'al iwe chila' chikaj. Je k'u k'äx wa' xb'an chke ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ri xek'oji kan ojer, —xcha ri Jesús.

Ri ix, je' ta ne ix saqil, je' ta ne ix atz'am chke ri winaq cho ruwächulew

13Ri ix, je' ta ne ix atz'am chke ri winaq cho ruwächulew. We k'u man k'o chik u tzayil ri atz'am, ¿jas ta k'u lo käb'an che rech k'o chi kupatänij? Man k'o tä chi u patän ri', xane xa käk'iäq na apanoq, kätak'alex k'u na kumal ri winaq.

14Ri ix, je' ta ne ix saqil chke ri winaq cho ruwächulew je' jas jun tinimit ri k'o puwi' jun juyub', ri amaq'el käq'alajinik.

15Man kätzij tä jun chäj, te k'u ri' käyi' chuxe' jun koxon, xane xa käyi' ri' pa jun k'olib'al chikaj rech kätunun pa ki wi' konojel ri e k'o pa ri ja.

16Je wa' chib'ana ix xuquje', chib'ana' chi ri saqil ri k'o iwuk' kätunun chkiwäch ri winaq. Je ri' rech aretaq käkil ri utzil ri kib'ano, käkiya u q'ij ri i Tat ri k'o chila' chikaj.

Ri Jesús kuya tijonik chrij ri Pixab'

17Michomaj ix chi in petinaq che resaxik ri Pixab' ri xutz'ib'aj kan ri qa mam Moisés, o ri ki tijonik ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios. Man in petinaq tä che resaxik, xane in petinaq chub'ixik ri qas u b'anik ri Pixab' xuquje' ri ki tijonik ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios.

18Qas tzij kinb'ij chiwe, man k'o tä kesax na che ri Pixab', xane xa ronojel käb'antaj na. K'ä mäjoq käsach u wäch ri kaj ulew, man k'o tä jun punto, man k'o tä jun alaj tz'ib' ri kesax na che ri Pixab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Rumal ri' jachin ri man kunimaj tä jun chke ri taqanik re ri Pixab', pune are ri man nim tä u b'anik, xuquje' kuk'ut chkiwäch nik'iaj winaq chik chi man qas rajwaxik taj känimax wa', ri are' man nim taj kil wi na chkixol ri winaq ri kätaqan na ri Dios pa ki wi'. Are k'u ri winaq ri kunimaj ri Pixab', xuquje' kuk'ut chkiwäch nik'iaj winaq chik chi käkinimaj wa', qas nim na u b'anik wa' chkixol ri winaq ri kätaqan na ri Dios pa ki wi'.

20Kinb'ij k'u chiwe, chi we man jikom na ri i k'aslemal ix chuwäch ri ki k'aslemal ri tata'ib' fariseos xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab', man kixok tä ri' chkixol ri winaq ri kätaqan na ri Dios pa ki wi'.

Ri Jesús kuya tijonik chrij ri oyowal

21Ri ix i tom chi xb'ix chke ri qa mam ojer: “Mixkämisanik, apachin k'u ri käkämisanik käq'at na tzij puwi',” —kächa'.

22Are k'u ri in kinb'ij chiwe chi jachin ri kuyak royowal chrij ri rachalal käq'at na tzij puwi'. Jachin ri k'äx käch'aw che ri rachalal käq'at na tzij puwi' kumal ri q'atal taq tzij. Xuquje' jachin ri kub'ij che ri rachalal chi xa are jun kon, chi man k'o tä chi u patän, ke' na ri' pa ri q'aq'.

23-24Rumal k'u ri', we kak'am b'i ri a sipanik cho ri ta'b'al toq'ob', chila' k'ut käna'taj chawe chi k'o jun k'äx ri kuna' ri awachalal chawij, chaya kan ri a sipanik cho ri ta'b'al toq'ob'. Jat na ruk' ri awachalal rech katutzir ruk' nab'e, te k'u ri' kuya' kattzelej cho ri ta'b'al toq'ob' chuya'ik ra sipanik cho ri Dios.

25We k'o jun winaq kub'an u k'ulel chawe, katuk'am k'u b'i pa ri q'atb'al tzij, chatutzir na ruk' pa ri b'e rech man katujach tä pu q'ab' ri q'atal tzij. We ta mat je ri', ri q'atal tzij katujach na pa ki q'ab' ri mayor, ri mayor k'ut katkikoj na pa che'.

26Qas tzij b'a' ri kinb'ij chawe chi man k'o tä awelik loq chila' k'ä katoj na ronojel ri a multa, —xcha ri Jesús.

Ri Jesús kätzijon chrij ri nimalaj mak ri äwas u b'anik ruk' ri rixoqil o ri rachajil jun winaq chik

27Ri ix i tom chi xb'ix kan nab'e: “Mab'an ri nimalaj mak ri äwas u b'anik chrij ra k'ulaj,” —kächa'.

28Are k'u ri in kinb'ij chiwe, chi jachin ri kuka'yej jun ixoq, xaq xuwi ruk' ru rayixik u wäch xmakun ri' ruk' pa ranima', —kächa ri Jesús.

29We ri awaq'äch re ri awikiäq'ab' kub'ano chi katzaq pa mak, chawesaj, chak'iäqa apanoq. Are utz na chawe we kel jun ch'äqap che ra cuerpo, chuwäch wa' chi ronojel ra cuerpo käk'iäq b'i pa ri q'aq'.

30We k'u are ri a q'ab' re ri awikiäq'ab' kub'ano chi katzaq pa mak, chaq'ata', chak'iäqa apanoq. Are k'u utz na chawe we kel jun ch'äqap che ra cuerpo, chuwäch wa' chi ronojel ra cuerpo käk'iäq b'i pa ri q'aq', —xcha ri Jesús.

Ri Jesús kuya tijonik chrij ru jachik kib' juk'ulaj winaq

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31(Käch'aw chi ri Jesús, kub'ij:) Xuquje' xb'ix kan nab'e: “Apachin ri kujach b'i ri rixoqil, rajwaxik kuya b'i jun wuj che ri kub'ij wi chi jachom kanoq,” —kächa'.

32Ri in k'ut kinb'ij chiwe, chi we jun achi kujach b'i ri rixoqil man rumal tä u ch'ab'exik jun achi chik, kub'an ri' chi ri rixoqil kub'an ri nimalaj mak ri äwas u b'anik. Jachin k'u ri käk'uli ruk' jun ixoq ri jachom b'ik, kub'an ri' ri nimalaj mak ri äwas u b'anik, —xcha ri Jesús.

Ri Jesús kuya tijonik chrij ri juramento ri käka'n ri winaq

33Xuquje' i tom ri' ri xb'ix chke ri qa mam ojer: “Qas chab'ana' jas ri xachi'j u b'anik ruk' juramento cho ri Qajaw Dios,” —xeuchixik.

34Ri in k'ut kinb'ij chiwe, chi mib'an juramento aretaq k'o ri kichi'j che jun winaq chik. Mib'an juramento ruk' ri kaj rumal chi chila' k'o wi ri Dios.

35Mib'an juramento ruk' ruwächulew rumal chi are je' ta ne u tak'alib'al ri raqan ri Dios. Mib'an juramento ruk' ri tinimit Jerusalén rumal chi are u tinimit ri Dios ri Nimalaj Taqanel.

36Xuquje' mib'an juramento ruk' ri i jolom, rumal chi man kixkowin taj kib'an saq o q'eq che xa jun i wi'.

37Xane xaq xuwi chib'ij “je', je ri'” o “man je' taj”, —kixcha'. Are k'u ri tzij ri xaq u wi' tzij chik, rech ri Itzel ri', —xcha ri Jesús chke.

Ri Jesús kuya tijonik chrij ri jun winaq ri kutzelej u k'exel ri k'äx ri käb'an che

38Ri ix i tom chi xb'ix kan nab'e: “We jun käresaj u waq'äch jun winaq chik, kesax na ru waq'äch ri are'. We jun käresaj u ware jun winaq chik, kesax na ru ware ri are',” —kächa'.

39Are k'u ri in kinb'ij chiwe: Chixel chuwäch ri itzel achi ri kraj käch'ojin iwuk'. Xane we k'o jun katch'ayow che ri juperaj a palaj, chaya ri juperaj a palaj chik chuwäch. Mitzelej u k'exel ri k'äx ri käb'an chiwe.

40We k'o jun kraj katusik'ij pa q'atb'al tzij, kraj k'ut kumaj ri a kamixa', chaya b'i ra chaket che xuquje'.

41We k'o jun kukoj u chuq'ab' chawe chi kak'am b'i jun eqa'n ri käb'inib'ej jun legua, chak'ama b'i kieb' legua ruk'.

42Apachin ri k'o jas kuta' chawe, chaya che. Makowirisaj ri awanima' chuwäch ri winaq ri kraj käqajan awuk'.

Cheiwaj ri i k'ulel

43Xuquje' i tom ri' ri xb'ix kan nab'e: “Loq' chawila wi ri awachi'l, chawetzelaj k'u u wäch ri a k'ulel,” —kächa'.

44Are k'u ri in kinb'ij chiwe: Loq' chiwila wi ri i k'ulel. Chib'ij: Ri Dios k'o pi wi', —kixcha chke ri winaq ri keyoq'on chiwe. Chib'ana utzil chke ri käketzelaj i wäch, chib'ana b'a' orar pa ki wi' ri xaq käka'n k'äx chiwe.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

45We je' kib'an wa' q'alaj ri' chi qas ix ralk'ual ri qa Tat ri k'o chila' chikaj. Are k'u ri qa Tat kesan loq ri q'ij pa ki wi' ri utzalaj taq winaq, xuquje' pa ki wi' ri itzel taq winaq. Kutaq k'u loq ri jäb' pa ki wi' ri käka'n ri jikomal, xuquje' pa ki wi' ri man käka'n tä ri jikomal.

46Are k'u we xaq xuwi keiwaj ri kixkaj ix, ¿jas ta k'u che käyi' na tojb'al re wa' chiwe rumal ri Dios? Xuquje' ne ri toq'il taq alkab'al käkaj kib' ri e are'.

47We xaq xuwi kiya rutzil ki wäch ri iwachalal, ¿a kichomaj lo ri' chi i b'anom jun nimalaj utzil? Je k'u ne wa' xuquje' käka'n ri man qas ketam tä u wäch ri Dios.

48Je b'a' chib'ana ix jas ri qa Tat ri k'o chila' chikaj. Ri Are' tz'aqat pa ru chomab'al. Ri ix xuquje' chib'ana tz'aqat pa ri i chomab'al, —xcha ri Jesús.

San Mateo 6

Ri Jesús kuya tijonik chrij ri utzil ri kub'an jun winaq

1Ru patänixik ri Dios ri kib'ano, mib'an wa' chkiwäch ri winaq xaq rech käkilo, käkiya k'u i q'ij. We je' kib'an wa', ri qa Tat ri k'o chila' chikaj man k'o tä tojb'al iwe kuya na.

2Rumal ri' aretaq keito' ri k'o ki rajwaxik, mitzijoj chke konojel ri winaq, je' jas ri käka'n ri winaq ri xaq kieb' ki wäch käkitzijoj chke konojel ri winaq pa taq ri rachoch Dios, pa taq ri b'e. Je' käka'n wa' xaq xuwi rech utz kech'aw ri winaq chkij. Qas tzij k'ut kinb'ij chiwe chi ri käb'ix chkij xuwi wa' ri tojb'al ke käkiriq na.

3Xane ri ix aretaq k'o jas u wäch jun tob'anik ri kiya chke ri k'o ki rajwaxik, k'o jun metamanik. Mitzijoj ne wa' che ri utzalaj iwachi'l.

4Chib'ana b'a' ri utzil xaq chelaq'al. Ri qa Tat k'ut ri kilow ronojel ri kib'an chelaq'al, are käyo'w na ri tojb'al iwe, —xcha ri Jesús.

Ri Jesús kuya tijonik chrij ri u b'anik orar

5Ri ix aretaq kib'an orar mib'an iwe jas ri käka'n ri winaq ri xaq kieb' ki wäch, ri käqaj chkiwäch xaq e tak'atoj käka'n orar pa taq ri rachoch Dios, pa taq ri u cruz taq b'e. Xaq are käkaj chi ke'ilitaj kumal ri winaq. Qas tzij kinb'ij chiwe chi xuwi wa' ri tojb'al ke käkiriq na.

6Xane ri ix aretaq kib'an orar, chixok pa ja, chitz'apij ri uchija. Chib'ana orar chuwäch ri qa Tat ri k'o iwuk' pa i tukiel wi. Ri qa Tat k'ut ri kilowik chi tajin kib'an orar chelaq'al, are käyo'w na ri tojb'al iwe.

7Aretaq kib'an orar, mib'ij k'ia tzij ri man k'o tä ki patän, jas ri käka'n ri winaq ri man qas ketam tä u wäch ri Dios. Ri e are' käkichomaj chi ri Dios keutatab'ej xa rumal chi k'ia ri käkib'ij pa taq ri oración ri käka'no.

8Mib'an b'a' iwe jas ri käka'n ri e are'. Rumal chi ri qa Tat retam chik jas ri rajwaxik chiwe k'ä mäja' kita' wa' che.

9Rumal ri' aretaq kib'an orar, je wa' chib'ij: Qa Tat ri k'o la pa ri kaj, chnimarisax ta na u q'ij ri b'i' la.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Taqan na la pa ki wi' konojel winaq. B'ana b'a' na la ri rayib'al la cho ruwächulew, jas ri käb'an chila' chikaj.

11Ya la chqawäch ri käqatijo, jas ri rajwaxik chqe kämik.

12Sacha la ri qa mak ri qa'nom je' jas ri uj käqasach ri ki mak ri käka'n k'äx chqe.

13Mäya la chqe chi kujtaqchi'x che mak, xane chujto' la cho ri Itzel. Ronojel wa' käqata' che la rumal chi ri lal kätaqan la puwi' ronojel. K'o nimalaj chuq'ab' uk' la puwi' ronojel, chnimarisax ta b'a' q'ij la amaq'el pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik. Amén. (Je wa' kib'ij aretaq kib'an orar, —xcha ri Jesús chke.)

14We ri ix kisach ki mak nik'iaj winaq chik ri ka'nom k'äx chiwe, ri qa Tat ri k'o chila' chikaj xuquje' kusach na ri i mak ix.

15Are k'u we man kisach ki mak nik'iaj winaq chik, ri qa Tat man kusach tä na ri i mak ix, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

Ri Jesús kuya tijonik chrij ri ayuno

16Aretaq ri ix kib'an ayuno mib'an iwe jas ri käka'n ri achijab' ri xaq kieb' ki wäch. Ri e are' käka'n che kib' chi keb'isonik. Je' käka'n wa' xaq rech käkil ri winaq chi tajin käka'n ayuno. Qas tzij kinb'ij chiwe chi xuwi wa' ri tojb'al ke käkiriq na.

17Ri ix k'ut aretaq kib'an ayuno, chich'aja ri i palaj, utz kib'an chuxayik ri i wi'.

18Je wa' kib'ano rech ri winaq man käkich'ob' taj chi tajin kib'an ayuno, xane xaq xuwi ri qa Tat ri k'o iwuk' pa i tukiel wi kilowik. Are k'ut käyo'w na ri tojb'al iwe.

Waral kätzijoxik wi ri q'inomal ri k'o chila' chikaj

19Mimulij i q'inomal waral cho ruwächulew, rumal chi waral xa kechikopir ri jastaq, xa keq'elob'ik, xa kelaq'axik.

20Xane are chimulij i q'inomal chila' chikaj, jawije' ri man kechikopir tä wi, man keq'elob' taj, man kelaq'ax tä k'ut.

21Ri k'o wi ri i q'inomal, chila' ri' b'enaq wi ri iwanima', —xcha ri Jesús.

Ri qa waq'äch are je' jas jun candela ri kuya saqil

22Ri a waq'äch are je' jas jun candela ri kuya saqil chawe. We utz ri a waq'äch, q'alaj ri' ri a b'e chawäch.

23We k'u man utz ra waq'äch, man q'alaj tä ri' ra b'e, at k'o ri' pa q'equm. We ri saqil ri k'o pa ri awanima' kub'an q'equm, ¡sib'alaj nim na ri q'equm ri'! —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

Rajwaxik chi xa jun ri käqapatänij, ri Dios o ri q'inomal

24Man k'o tä jun winaq käkowinik keupatänij kieb' patrón. Käretzelaj k'u na u wäch ri jun, loq' käril na ri jun chik. Kub'an ri jikomal ruk' ri jun, man nim tä k'u käril wi ri jun chik. Jun winaq man kuya' taj kupatänij ri Dios we b'enaq u k'ux ruk' ri q'inomal, —xcha ri Jesús chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ri Dios keuchajij ri ralk'ual

25Rumal ri' kinb'ij chiwe: Mixok il che jas ri kib'an chuch'akik ri i wa o ri kitijo. Mixok il che ri iwatz'iaq ri kikojo. Are k'u nim na u b'anik ri k'aslemal chuwäch ri kitijo, are k'u nim na u b'anik ri i cuerpo chuwäch ri atz'iaq ri kikojo.

26Chiwilampe ri chikop ri kerapap chikaj. Man käka'n tä tiko'n, man käkiyak tä k'u u wäch ri tiko'n chuk'olik wa' pa taq k'uja. Pune je ri', ri qa Tat ri k'o chila' chikaj ketzuquwik. Nim k'u na i q'ij ix chkiwäch ri chikop ajuwokaj.

27¿A k'o lo jun chiwe ri käkowinik käk'asi chi na kieb' oxib' junab' xa rumal chi sib'alaj kok il che? ¡Man k'o taj! —xcha ri Jesús chke.

28¿Jas k'u che sib'alaj kixok il che ri iwatz'iaq? Chiwilampe ri kotz'ij pa taq ri juyub' jas käka'no kek'iyik. Man keb'atz'in taj, xuquje' man kekiemen taj.

29Kinb'ij k'u chiwe chi pune ta ne je ri', ri nim taqanel Salomón, ruk' ronojel ru q'inomal, man xkowin tä xukoj jun ratz'iaq je' jas jun chke we kotz'ij ri', —xcha chke.

30We ri Dios je wa' u b'anom che ri katz'iaq ri q'ayes ri e k'o kämik pa juyub', chuweq k'ut xa keyi' na pa ri q'aq', ¡e ta k'u lo ri ix! ¿A mat kixrilij na ri Dios che ri iwatz'iaq? Ri ix xa jub'iq' kixkojonik, —xcha chke.

31Rumal ri', mixok b'a' il, mib'ij: "¿Jawije' käpe wi ri qa wa? o ¿jawije' käpe wi ri käqatijo? o ¿jawije' käpe wi ri qatz'iaq?" —mixcha', —xcha chke.

32Konojel k'u we jastaq ri' are ri käkitzukuj ri winaq. Are k'u ri ix k'o ri i Tat chila' chikaj ri retam chi keajwataj wa' chiwe.

33Rumal ri' are nab'e chitzukuj chi ri Dios kätaqan pa ri i k'aslemal, xuquje' chib'ana ri jikomal chuwäch ri Are', käya'taj k'u na ronojel ri kajwataj chiwe.

34Mixok b'a' il che ri chuweq. Ri chuweq k'o na ri k'äx käriqtajik jas ri kämik. Ruk' wa' ri i kosik re ri q'ij kämik, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

San Mateo 7

Miq'at tzij pa ki wi' nik'iaj winaq chik

1Miq'at tzij pa ki wi' nik'iaj winaq chik, rech ri Dios man kuq'at tä tzij pi wi' ix.

2Ri Dios je' u q'atik tzij kub'an na pi wi' ix jas ru q'atik tzij kib'an ix pa ki wi' nik'iaj winaq chik. Jas ri pajb'al ri kikoj ix chke nik'iaj winaq chik, je' käkoj na chiwe ix.

3¿Jas che kab'ij tzij chkij nik'iaj winaq chik? ¡Je' ta ne chi kawil ri in nitz' mes ri k'o pa ru waq'äch ri awachalal, man kawil tä k'u ri a mak at ri je' jas jun kuta'm ri k'o pa ra waq'äch!

4We ri at k'o jun kuta'm pa ra waq'äch, ¿a kuya' lo ri' kab'ij che ri awachalal: "Chaya chwe chi kinwesaj koq ri in nitz' mes ri k'o pa ra waq'äch"?

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5¡Ri at xaq kieb' a wäch! Chawila' nab'e jas u b'anik ra k'aslemal at, je' ta ne chi kawesaj jun kuta'm ri k'o pa ra waq'äch. Je ri' qas katka'y na che resaxik koq ri in nitz' mes ri k'o pa ru waq'äch ri awachalal.

6Meiya ri loq'alaj taq jastaq ri rech ri Dios chke taq ri tz'i', mepe k'u ne chiwij, käka'n k'u ch'aqataq chiwe. Meiya ri je'lalaj taq ab'aj perlas chkiwäch taq ri aq, xaq k'u ne mäkitak'alej.

Chib'ana orar, chita' ri kiwaj. Chitzukuj ruk' ri Dios, chik'orok'a ri uchija

7Chita' ri kiwaj, käya'taj k'u na wa' chiwe rumal ri Dios. Chitzukuj ruk' ri Dios, kiriq k'u na. Chik'orok'a ri uchija, käjaqtaj k'u na wa' chiwäch.

8Je ri', rumal chi jachin ri k'o jas kuta', käya'taj na che. Jachin ri k'o kutzukuj, k'o kuriqo, jachin k'u ri kuk'orok'a ri uchija, käjaqtaj na wa' chuwäch.

9¿A k'o lo jun chiwe ri kuya jun ab'aj che ri u k'ojol aretaq kuta' u wa?

10¿A kuya ne lo jun kumätz che aretaq kuta' jun kär?

11We ri ix, ix ajmakib', kixkowin chuya'ik utzalaj taq jastaq chke ri iwalk'ual, ¿a mat ri i Tat ri k'o chila' chikaj keuya na utzalaj taq jastaq chke ri käkita' che?

12Je k'u ri', jas ri kiwaj ix chi käka'n ri winaq chiwe, je' chib'ana ix chke ri e are' xuquje'. Are k'u je wa' ri kub'ij ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, xuquje' je wa' kub'ij taq ri wuj ri xkitz'ib'aj kan ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios.

Waral käqil wi ri uchib'e ri latz' u wäch

13Chixok b'i pa ri uchib'e ri latz' u wäch. Ri uchib'e xuquje' ri b'e ri ke' pa ri k'äx jawije' käsach wi ki wäch ri winaq, nim ki wäch. E k'ia k'ut ri keb'ok pa ri uchib'e ri'.

14Are k'u ri uchib'e xuquje' ri b'e ri ke' pa ri k'aslemal ruk' ri Dios, nu'ch ki wäch xuquje' sib'alaj k'äx. Man e k'ia tä k'ut ri keriqowik.

Etamtal jun che' we utz o man utz taj rumal ru wächinik

15Chichajij iwib' chkiwäch ri achijab' ri xaq e b'anal taq tzij, ri käka'n che kib' chi e q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios. E are k'u wa' kepe iwuk', sib'alaj utz kepetik je' ta ne chij ri kij, are k'u chkipam e jiq'ab' taq utiw.

16Ri ix kich'ob' na jachin taq wa' rumal ri käka'no. Je' jas jun che' käch'ob'taj u wäch rumal ru wächinik. ¿A k'o lo jumul ri ketam uvas chrij ri k'ix? ¿A ketam lo higos chrij ri tzäkäm? ¡Man je' taj!

17Je k'u ri' ronojel utzalaj che' utz ri u wäch ri kuya'. Are k'u ri che' ri man utz taj, man utz tä ru wäch ri kuya'.

18Ri utzalaj che' man käkowin taj kuya ru wäch ri man utz taj. Ri che' ri man utz taj man käkowin taj kuya utzalaj u wäch ri'.

19Ronojel che' ri man kuya tä utzalaj u wäch, kät'aqix na, käk'iäq na ri' pa ri q'aq'.

20Je wa ri' ri ix qas kich'ob' na jas ki b'anik ri winaq rumal ri käka'no, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Man konojel tä ri winaq keopan na chila' jawije' kätaqan wi ri Dios

21Man konojel tä winaq keb'ok chila' jawije' ri kätaqan wi ri Dios, pune käkib'ij chwe: “Qajaw, Qajaw,” —kecha ri', xane xaq xuwi ri keb'anow ru rayib'al ri nu Tat ri k'o chila' chikaj.

22E k'ia ri käkib'ij na chwe pa ri q'ij ri': “Qajaw, Qajaw, ri uj qa yo'm tzijonem pa ri b'i' la. Pa ri b'i' la xeqesaj b'i itzel taq espíritus chke ri winaq, xuquje' are pa ri b'i' la ri xqa'n k'ia u wäch kajmab'al,” —kecha na.

23Ri in k'ut kinb'ij na chke: “Man wetam tä i wäch. Chixel b'i chnuwäch, ri ix xaq ix b'anal taq etzelal,” —kincha na chke, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

Waral käqil wi ri kieb' u wäch tak'alib'al ja

24Je k'u ri' jachin ri kutatab'ej ri nu tzij, kub'an k'ut jas ri kinb'ij, are je ri' jas jun achi ri k'o u no'j, ri xuyak ri rachoch pa ab'aj.

25Xqaj k'u ri jäb', xek'iy taq ri ja', xpe jun nimalaj kiäqiq' chrij ri ja, man xtzaq tä k'ut rumal chi ru tak'alib'al are ab'aj.

26Jachin k'u ri kutatab'ej ri nu tzij, man kub'an tä k'ut jas ri kinb'ij, junam ri' ruk' jun achi ri man kuch'ob' taj jas ri kub'ano, ri xuyak ri rachoch puwi' ri senyäb'.

27Xqaj ri jäb', xek'iy taq ri ja', xpe jun nimalaj kiäqiq' chrij ri ja, xtzaq k'u ri ja. ¡Ronojel xa xwulijik! —xcha ri Jesús.

28Aretaq ri Jesús xto'taj che tzijonem, ri winaq sib'alaj xkikajmaj ru tijonik.

29Je ri', rumal chi ri u tijonik kuk'utu chi are je' jas jun ri k'o u taqanik pa ki wi', man je' taj jas ri xka'n ri tijonelab' re ri Pixab'.

San Mateo 8

Ri Jesús kukunaj jun achi ri k'o itzel ch'a'k che

1Aretaq ri Jesús xqaj loq cho ri juyub', e k'ia winaq xeteri loq chrij.

2Xopan k'u ruk' ri Jesús jun achi ri k'o itzel ch'a'k che. Xxuki chuwäch ri Jesús, xub'ij che: Tat, ri in wetam chi käkowin la che nu kunaxik we kaj la, —xcha che.

3Xuyuq k'u ru q'ab' ri Jesús, xuchap koq ri achi, xub'ij che: ¡Kwaj! Chutzir b'a' la, —xcha che. Xuwi wa' xub'ij ri Jesús. Xutzir k'u ri achi ri k'o ri itzel ch'a'k che.

4Xub'ij k'u ri Jesús che: ¡Tampe la! K'o jas mäb'ij la che jachin jun. Oj la, jek'utu ib' la cho ri sacerdote. Ya la ri sipanik ri taqom kan rumal ri qa mam Moisés chi käyi'k aretaq käkunataj jun ri k'o itzel ch'a'k che. Are k'u q'alajisab'al wa' chkiwäch ri winaq chi utzirinaq chi la, —xcha che.

Ri Jesús kukunaj jun ala patänil re jun ki nimal soldados

5Aretaq xopan ri Jesús pa ri tinimit Capernaum, xpe jun achi ruk'. Are jun chke ri ki nimal soldados aj Roma. Xuta' k'u jun toq'ob' che ri Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Je wa' xub'ij: Tat, ri ala ri patänil we qajinaq pa ch'at cho ja, käminaq u cuerpo. Sib'alaj k'äx u riqom rumal ri yab'il, —xcha che.

7Ri Jesús xub'ij che: Kine' na chukunaxik, —xcha che.

8Ri ki nimal soldados xch'awik, xub'ij che ri Jesús: Tat, man taqal tä chwe chi kok la pa ri wachoch. Xaq xuwi taqan la chi kel ri yab'il che ri patänil we, ruk' k'u wa' kutzir na, —xcha che.

9Ri in xuquje' k'o jun ri kätaqan pa nu wi' ri nim u b'anik. Xuquje' ri in e k'o nu soldados ri kintaqan pa ki wi'. Aretaq kinb'ij che jun chke ri nu soldados chi ke'k, ke' k'ut. Aretaq kinb'ij che jun chik chi käpetik, käpe k'u ri are'. Aretaq kintaq ri patänil we chub'anik jun chak, ri are' kub'an ri kinb'ij, —xcha ri ki nimal soldados che ri Jesús.

10Aretaq ri Jesús xuta wa', sib'alaj xukajmaj, xub'ij k'u chke ri winaq ri e teren chrij: Qas tzij kinb'ij chiwe, chi man k'o tä jumul ri nu riqom chkixol ri winaq aj Israel jun achi jas we achi ri' ri sib'alaj käkojon chwe, —xcha chke.

11Kinb'ij k'u chiwe chi e k'ia ri kepe na chrelb'al q'ij, xuquje' chuqajb'al q'ij, ri ket'uyi na junam ruk' ri qa mam Abraham, ri qa mam Isaac, ri qa mam Jacob chuchi' ri mesa chila' jawije' ri kätaqan wi ri Dios.

12Are k'u ri xa xkichomaj keb'ok chila' jawije' ri kätaqan wi ri Dios, man keb'ok taj rumal chi man xekojon taj. Xane xa kek'iäq na b'i pa ri q'equm. Chila' k'ut keb'oq' wi na, chila' käkiquch'uch'ej wi na ri ki ware, —xcha ri Jesús chke ri winaq.

13Te ri' xub'ij ri Jesús che ri ki nimal soldados: Oj la cho ja. Rumal chi xkoj la chi käkunataj ri ala, je k'u käb'antaj na, —xcha che. Tzare chi' k'ut xutzir ri ala aretaq xub'ij ri Jesús wa' we tzij ri'.

Ri Jesús kukunaj ru ji' chichu' ri tat Pedro

14Ri Jesús xe' cho rachoch ri tat Pedro, xril k'u ru ji' chichu' ri tat Pedro qajinaq pa ch'at rumal jun nimalaj q'aq'.

15Ri Jesús xuchap ri chichu' che ru q'ab', xel k'u ri q'aq' chrij. Chanim k'ut xwalijik, xuchap ki patänixik.

Ri Jesús keukunaj k'ia yawab'ib'

16Aretaq xq'eqal chik, e k'ia winaq ri k'o itzelalaj taq espíritus chke xek'am b'i cho ri Jesús. Xa k'u ruk' jun tzij ri xub'ij ri Jesús xeb'el b'i ri itzelalaj taq espíritus, xuquje' xeukunaj konojel taq ri yawab'ib'.

17Je' xb'antaj wa' rech je' kelik jas ri xub'ij ri qa mam Isaías ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios: “Ri Are' xuriq k'äx rumal qech, xuya qa chuq'ab', xujukunaj che ri qa yab'ilal,” —xcha ri qa mam Isaías.

Waral käqil wi ri winaq ri xkib'ij chi käkaj keb'e' ruk' ri Jesús

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Ri Jesús xrilo chi e k'ia winaq ki mulim kib' ruk', xub'ij chke ru tijoxelab': Chujq'ax ch'äqäp che ri mar, —xcha chke.

19Xpe k'u jun tijonel re ri Pixab', xqeb' k'u ruk' ri Jesús, xub'ij che: Ajtij, kwaj kine' uk' la apawije' ta ne ri ke' wi la, —xcha che.

20Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij che: Ri yak k'o ki jul, xuquje' ri chikop ri kerapap cho ri kaj k'o ki sok. Are k'u ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, man k'o tä jawije' ri kinwar wi, —xcha che.

21Jun achi chik, jun chke ru tijoxelab', xub'ij che ri Jesús: Tat, ya la chwe chi nab'e kine'k, kinmuq kan ri nu tat aretaq käkämik, —xcha che.

22Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij che: Tasa'j at wuk', chaya chke ri käminaqib' chi chkimuqu ri ki käminaq, —xcha ri Jesús che.

Ri Jesús kub'ano chi kätäni ri kiäqiq'

23Te ri' xok ri Jesús pa ri barco, ru tijoxelab' k'ut xeb'e' ruk'.

24Xpe k'u jun nimalaj kiäqiq' ri sib'alaj k'äx puwi' ri ja', je ri' chi ri nimaq taq uwoja' tajin keb'ok pa ri barco. Are k'u ri Jesús tajin käwarik.

25Xeb'e' k'u ru tijoxelab', xekik'asuj, xkib'ij che: ¡Qajaw Jesús, chujto' la! ¡Tajin kujkämik! —xecha che.

26Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke: ¿Jas che sib'alaj kixej iwib'? ¡Ri ix qas tzij man nim tä más ri i kojonik! —xcha chke. Xwalij k'u ri Jesús, xuyaj ri kiäqiq' xuquje' ri mar. Xtäni k'u ri kiäqiq', xlilob' ronojel ru wi' ri mar.

27Ri achijab' sib'alaj xkikajmaj, xkib'ij k'ut: ¿Jachin lo ri' we achi ri', chi ri kiäqiq' xuquje' ri ja' re ri mar keniman che? —xecha ri achijab'.

E k'o kieb' achijab' aj Gadara ri e k'o itzel taq espíritus chke

28Aretaq xeopan ch'äqäp che ri mar, pa ri ki tinimit ri winaq aj Gadara, xeb'el loq kieb' achijab' pa ri campo santo chkixol taq ri muqub'al, xeopan k'u ruk' ri Jesús. E k'o itzel taq espíritus chke we achijab' ri'. Sib'alaj xib'ib'al kepetik, je ri' chi man k'o tä chi jun käkowinik kok'ow pa ri b'e ri'.

29Xkichap k'u u raqik ki chi', ko xech'awik, xkib'ij che ri Jesús: ¿Jas kaj la chqe uj, Jesús, lal ri' ri u K'ojol ri Dios? ¿A petinaq la waral chub'anik k'äx chqe pune mäja' kuriq ri q'ij? —xecha che ri Jesús.

30E k'ia k'u ri aq tajin keyuq'ux apan chila' pa ri juyub' ri'.

31Ri itzel taq espíritus xeb'ochi'n che ri Jesús, xkib'ij che: We kujesaj b'i la, ya la chqe chi kujok chke ri aq, —xecha che.

32Xub'ij k'u ri Jesús chke: Jix b'a', chixok chke ri aq, —xcha chke. Xeb'el k'u b'i ri itzel taq espíritus chke ri achijab', xeb'ok b'i chke ri aq. Konojel k'u ri aq xkik'iäq b'i kib' chutza'm ri juyub', xeqaj k'u pa ri mar, xejiq'ik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33Are k'u ri ajyuq'ab' taq aq sib'alaj xkixej kib', xeanimaj b'ik, xeb'e'k. Aretaq xeopan pa ri tinimit xkesaj u tzijol wa' ri xkilo, xuquje' ri xb'antaj kuk' ri achijab' ri xek'oji ri itzel taq espíritus chke.

34Konojel k'u ri winaq ri e k'o pa ri tinimit xeb'e' jela' jawije' k'o wi ri Jesús. Aretaq xkil ri Jesús, xkib'ochi'j, xkib'ij che chi chel b'i pa ri ki tinimit.

San Mateo 9

Ri Jesús kukunaj jun achi ri käminaq u cuerpo

1Te k'u ri' xok ri Jesús pa jun barco, xq'ax ch'äqäp che ri cho, xopan k'u pa ru tinimit ri Are'.

2Xk'am k'u b'i jun achi cho ri Jesús ri käminaq u cuerpo, q'oyol k'u ri' cho jun alaj ch'at. Aretaq ri Jesús xrilo chi ri achijab' ri e teleninaq loq sib'alaj kekojon che, xub'ij che ri yawab': Mäb'ison chi la, tat, ri mak la xesachtajik, —xcha che.

3Jujun k'u chke ri tijonelab' re ri Pixab' tajin kechomanik, xkib'ij pa kanima': “We achi ri' kub'ij ri äwas u b'ixik chrij ri Dios,” —xecha'.

4Ri Jesús retam chik jas ri tajin käkichomaj, xub'ij k'u chke: ¿Jas che k'o we itzel taq chomanik ri' pa anima' alaq? —xcha chke.

5¿Jachike ri man k'äx tä u b'ixik: “Ri mak la xesachtajik”, o ru b'ixik: “Walij la, oj la cho ja”? —xcha ri Jesús chke.

6Rech b'a' ketamaj alaq chi ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, k'o k'u nu taqanik pa ki wi' ri winaq cho ruwächulew chusachik ri ki mak, ¡tampe alaq ri kinb'ij! —xcha chke. Xub'ij k'u ri Jesús che ri achi ri käminaq u cuerpo: Walij la, oj la cho ja, k'ama b'i la ri sok la, —xcha che.

7Xwalij k'u b'i ri achi ri käminaq u cuerpo, xe' cho rachoch.

8Aretaq xkil ri winaq wa', xkixej kib'. Xkinimarisaj k'u u q'ij ri Dios, rumal chi u yo'm pa ki q'ab' winaq chi taqal u b'anik we kajmab'al ri'.

Ri Jesús kusik'ij ri tat Mateo rech ke' ruk'

9Xel b'i ri Jesús chila'. Ok'owem kub'an ri Are' jawije' ri kätoj wi ri alkab'al, xril k'u u wäch jun achi, Mateo u b'i', t'uyul chila'. Xub'ij k'u che: Tasa'j wuk', —xcha che. Xwalij k'u ri tat Mateo, xe' ruk' ri Jesús.

10Pa jun q'ij k'ut t'uyul ri Jesús chi' ri mesa cho rachoch ri tat Mateo. E k'ia k'u ri toq'il taq alkab'al, xuquje' nik'iaj ajmakib' chik e t'uyul ruk' ri Jesús chi' ri mesa junam kuk' ru tijoxelab'.

11Xepe k'u ri tata'ib' fariseos, xkil ronojel wa'. Xkita' k'u chke ru tijoxelab', xkib'ij: ¿Jas che käwi' ri Jesús ri iwajtij kuk' ri toq'il taq alkab'al xuquje' kuk' ri ajmakib'? —xecha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Aretaq xuta ri Jesús wa', xub'ij chke: Ri winaq ri utz ki wäch, ri k'o ki chuq'ab', man rajwaxik tä kunal ke, xane are rajwaxik wa' chke ri yawab'ib', —xcha chke.

13Oj alaq, jetamaj alaq jas kel kub'ij wa' we tzij ri' ri tz'ib'tal kan pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri kub'ij: "Ri in are kwaj chi ri ix kitoq'ob'isaj ki wäch ri winaq. Man are tä kwaj chi keikämisaj taq awaj che ki sipaxik chnuwäch," —kächa ri Dios, —xcha chke. Ri in, man in petinaq tä che ki sik'ixik winaq ri jikom kanima' cho ri Dios, xane in petinaq che ki sik'ixik ri ajmakib' rech käkik'ex kanima', käkik'ex k'u ki chomanik, —xcha chke.

E k'o winaq ri xkita' che ri Jesús chrij ri ayuno

14Ru tijoxelab' ri tat Juan Qasal Ja' xeopan ruk' ri Jesús, xkib'ij che: ¿Jas che ri uj xuquje' ri tata'ib' fariseos amaq'el käqa'n ri ayuno, are k'u ri tijoxelab' la man käka'n tä ri ayuno? —xecha che.

15Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: ¿A keb'ison lo ri winaq ri e k'o pa jun k'ulanem aretaq ri achi ri te' xk'uli'k k'o kuk'? Kopan k'u na ri q'ij aretaq kesax b'i we achi ri' chkixol. Te k'u ri' käka'n na ri ayuno pa ri q'ij ri', —xcha ri Jesús chke.

16Xuquje' xub'ij ri Jesús chke: Man k'o tä jun winaq ri kut'is jun k'ak' k'ojob'al chrij jun q'el atz'iaq. We ta je ri' ri k'ak' k'ojob'al kuk'ol rib', käresaj k'u b'i jub'iq' che ri q'el atz'iaq, känimar k'u ru teq'tob'ik, —xcha chke.

17Man k'o tä jun ri kuya k'ak' vino pa q'el taq q'eb'al re tz'um. We ta je ri', ri vino kut'ub'ij na ri tz'um, ketzeletaj k'u na ri vino xuquje' taq ri tz'um. Rajwaxik k'ut chi ri k'ak' vino käyi' pa taq k'ak' taq q'eb'al re tz'um, rech ri vino xuquje' taq ri tz'um man ketzeletaj taj, —xcha ri Jesús chke.

Käkunax jun ixoq yawab', xuquje' käk'astajisax ru mia'l ri tat Jairo ri xkäm na

18Je wa' tajin kub'ij ri Jesús chke ri winaq aretaq xopan jun tata' ki nimal ri winaq aj Israel. Xxuki chuwäch ri Jesús, xub'ij che: Ri alaj nu mia'l k'ä te' xkäm kanoq. We k'u ri lal ke' la wuk', käya la ri q'ab' la puwi', käk'asi na, —xcha che.

19Xe' k'u ri Jesús ruk' ri tata', e rachi'l ru tijoxelab'.

20K'o k'u jun ixoq yawab', ri xke' kab'lajuj junab' xaq kel u kik'el. Xqeb' k'u chrij ri Jesús, xuchap koq ru chi' ru q'u'.

21Xub'ij k'u pa ranima': "Xuwi ta ne we kinchap koq ru q'u', kinutzir na," —xcha ri ixoq.

22Ri Jesús k'ut xutzolq'omij rib', xril ri ixoq, xub'ij che: Mäb'ison chi la, nan, xkunataj k'u la, rumal chi xkojon la chwe, —xcha che. Tzare chi' k'ut xutzir ri ixoq.

23Aretaq ri Jesús xopan cho rachoch ri tata' ri ki nimal ri winaq aj Israel, xrilo chi e k'o chi ri ajq'ojomab' ri keb'e' che ri muqnajik, xuquje' xeril ri winaq chi sib'alaj käkik'is kib' che oq'ej, sib'alaj käkiraq ki chi'.

24Xub'ij k'u chke: ¡Chel na apan alaq cho ja! Man käminaq tä ri ali, xane xa käwarik, —xcha chke. Are k'u ri winaq xa xkitze'j u wäch ri Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Ri Jesús k'ut xeresaj b'i ri winaq cho ja, te k'u ri' xok b'ik. Xuchap ri ali che ru q'ab'. Ri ali k'ut xwalijik.

26Xel k'u u tzijol wa' ri xb'antajik pa taq konojel ri tinimit chila'.

Ri Jesús keukunaj kieb' achijab' ri man kekowin taj keka'yik

27Aretaq xel b'i ri Jesús chila', kieb' moyab' xeteri b'i chrij, xkiraq ki chi', xkib'ij: ¡Tat, lal ri' ri Ralk'ual kan ri qa mam David, toq'ob'isaj la qa wäch! —xecha che.

28Aretaq ri Jesús xok b'i pa ri ja, ri kieb' moyab' xeqeb' ruk'. Ri Jesús xuta' chke: ¿A käkoj alaq chi kinkowin chub'anik wa'? —xcha chke. Käqakojo, Tat, —xecha ri e are'.

29Ri Jesús xuchap koq ri ki waq'äch, xub'ij chke: Je' ta b'a' chb'antajik jas ri xkoj alaq chi kinkowin chub'anik, —xcha chke.

30Xutzir k'u ri ki waq'äch. Ri Jesús sib'alaj xeupixb'aj, xub'ij chke: Mätzijoj alaq wa' che jachin jun, —xcha chke.

31Te k'u ri', aretaq xeb'el b'ik, xkichap u tzijoxik wa' jas ri xub'an ri Jesús kuk' pa konojel taq ri tinimit ri k'o jela'.

Ri Jesús kukunaj jun achi ri man käkowin tä chik käch'awik

32Tajin keb'el b'i ri kieb' moyab' ri xekunaxik, aretaq xk'am loq chuwäch ri Jesús jun achi mem ri k'o jun itzel espíritu che.

33Aretaq xesax b'i ri itzel espíritu rumal ri Jesús, ri achi ri mem xuchaplej tzijonem. Ri winaq sib'alaj xkikajmaj wa', xkib'ij: Man k'o tä jumul ri je' qilom wa' waral pa Israel, —xecha'.

34Are k'u ri tata'ib' fariseos xkib'ij: We achi ri' keresaj b'i ri itzel taq espíritus chke ri winaq ruk' ru chuq'ab' ri ki nimal ri itzel taq espíritus, —xecha'.

Ri Jesús kel u k'ux chke ri winaq

35Ri Jesús xeusolij ri nimaq taq tinimit xuquje' ri alaj taq tinimit. Pa taq ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq xuya tijonik, xutzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq. Xukunaj ronojel u wäch yab'il, xuquje' xresaj ronojel u wäch k'äx chke ri winaq.

36Aretaq xeril ri k'ialaj winaq, xel u k'ux chke rumal chi keb'isonik, man k'o tä käku'b'isan ki k'ux. E je' ta ne chij ri man k'o tä kajyuq'.

37Xub'ij k'u chke ru tijoxelab': Qas tzij sib'alaj nim ri q'atoj, xa k'u e kieb' oxib' ri ajchakib'.

38Chib'ochi'j b'a' ri Ajchaq'el ri q'atoj chi keutaq b'i nik'iaj ajchakib' chik pa ru chak, —xcha chke.

San Mateo 10

Kecha' ri kab'lajuj apóstoles rumal ri Jesús

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Ri Jesús xeusik'ij ri kab'lajuj u tijoxelab'. Xuya chke chi käk'oji taqanik pa ki q'ab' che kesaxik b'i ri itzel taq espíritus, xuquje' che ki kunaxik ri winaq che ronojel u wäch yab'il o ronojel u wäch k'äx ri k'o chke.

2Are wa' ri ki b'i' ri kab'lajuj apóstoles: nab'e ri tat Simón ri xuquje' käb'ix Pedro che, ruk' ri tat Andrés ri rachalal. Ri tat Jacobo ruk' ri tat Juan ri rachalal ri e u k'ojol ri tat Zebedeo.

3Ri tat Felipe, ri tat Bartolomé, ri tat Tomás, xuquje' ri tat Mateo ri toq'il alkab'al. Ri tat Jacobo ru k'ojol ri tat Alfeo. Ri tat Lebeo ri xuquje' käb'ix Tadeo che.

4Ri tat Simón ri käb'ix u nimal tinimit che, xuquje' ri tat Judas Iscariote ri xjachow ri Jesús.

Ri Jesús keutaq b'i ri kab'lajuj u tijoxelab' chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio

5Ri Jesús xeutaq b'i we achijab' ri', xeupixb'aj b'ik, xub'ij chke: Mixe' pa taq ri ki tinimit ri winaq ri man aj Israel taj. Man kixok tä k'ut pa taq ri ki tinimit ri winaq aj Samaria.

6Xane are kixe' kuk' ri winaq aj Israel, ri e je' ta ne chij e sachinaq kan pa taq juyub'.

7Jix, jib'ij chke chi xa jub'iq' man kuchaplej ru taqanik ri Dios.

8Cheikunaj ri yawab'ib', cheik'astajisaj ri käminaqib', cheikunaj ri k'o itzel taq ch'a'k chkij, cheiwesaj k'u b'i ri itzel taq espíritus chke ri winaq. Ri ix xaq sipam wa' we kuinem ri' chiwe, k'o k'u b'a' mita' che ri ki to'ik ri winaq, —xcha chke.

9Mik'am b'i i rajil. Ri q'än puaq, ri saq puaq, ri kiäq puaq mik'am k'u b'ik.

10Mik'am b'i ri i chim che ri b'e. Xa jun i kamixa' kik'am b'ik. Mik'am b'i i xajäb'. Mik'am b'i i ch'imiy. Je ri', rumal chi taqal che ri ajchak chi käyi' ri kajwataj che.

11Apachike tinimit ri kixopan wi, we nim, we ch'utin, chitzukuj jun winaq chila' ri qas kixk'ulaj. Chixkanaj kan chila' k'ä kichap na b'i jumul chik ri i b'e.

12Aretaq kixok pa jun ja, chiya rutzil ki wäch ri e k'o pa ri ja. Kib'ij chke chi are utzil kiwaj chke.

13We taqal chke ri winaq ri e k'o pa ri ja chi kiya kan rutzil ki wäch ruk' utzil, chiya kanoq. We k'u man taqal chke, miya kan rutzil ki wäch.

14Are k'u we man kixk'ulax kumal, we man käkaj taj käkitatab'ej ri i tzij, chixel b'i cho ri ja ri' o pa ri tinimit ri'. Chitota' kan ri ulew ri k'o che taq ri iwaqan. (Chib'ana wa' chuq'alajisaxik chkij ri winaq re ri tinimit ri' chi man utz tä ri käka'no, k'o ki mak.)

15Qas tzij kinb'ij chiwe chi pa ri q'ij ri käq'at na tzij pa ki wi' ri winaq ri' rumal ri Dios, nim na ri k'äjisab'al ki wäch ri winaq re ri tinimit ri' chuwäch ri k'äjisab'al ki wäch ri winaq aj Sodoma xuquje' ri winaq aj Gomorra, —xcha chke.

Käb'an na k'äx chke ri kojonelab'

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16¡Chiwilampe'! Ri in kixintaq b'ik je' ta ne chi ix chij chkixol ri utiw. Chixsak'laj b'a' je' jas ri kumätz, chib'ana k'ut je' jas ri kub'an ri palomäx ri man kub'an tä k'äx.

17Chiwila b'a' iwib', rumal chi ri winaq kixkijach na pa ki q'ab' ri ki nimaqil ri winaq, kixkich'ay na pa taq ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq.

18Kixkik'am na b'i chkiwäch q'atal taq tzij, xuquje' chkiwäch nimaq taq taqanelab' rumal wech in, rech kiq'alajisaj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chkiwäch ri e are' xuquje' chkiwäch ri winaq ri man aj Israel taj.

19Aretaq k'ut kixk'am b'ik rech kixjach chkiwäch ri q'atal taq tzij, mixej iwib'. Michomaj b'ik jas ri kib'ij, o jas ri kib'an chub'ixik wa'. K'ol b'a' pa i jolom chi aretaq rajwaxik kixch'awik, ri Dios käyo'w na chiwe ri tzij ri kib'ij.

20Man ix tä k'u ri' ri kixtzijon na, xane are ri Loq'alaj Espíritu rech ri qa Tat käyo'w na ri tzij pa ri iwanima', —xcha chke.

21Ri winaq kekijach na ri kachalal pa kämisaxik. Ri nan tat kekijach na ri kalk'ual pa kämisaxik. Ri alk'ualaxelab' käkiyak na kib' chkij ri ki nan ki tat, kekijach na pa kämisaxik.

22Ketzelax na i wäch kumal konojel ri winaq xa rumal wech in. Apachin k'u ri kuch'ij ri k'äx k'ä käk'is na ronojel kuriq na ru tob'anik ri Dios.

23Aretaq käb'an k'äx chiwe pa jun tinimit, chixanimaj b'i pa jun tinimit chik. Qas tzij kinb'ij chiwe chi mäja' kixkowin chusolixik taq konojel ri tinimit ri e k'o wi ri winaq aj Israel aretaq kinpe in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, —xcha chke ru tijoxelab'.

24Ri tijoxel man are tä nim na u b'anik chuwäch ru tijonel. Ri ajchak k'ut man are tä nim na u b'anik chuwäch ri u patrón.

25Ri tijoxel rajwaxik käku'b'i u k'ux chi käjunamataj na ruk' ru tijonel. Ri ajchak k'ut rajwaxik käku'b'i u k'ux chi käjunamataj na ruk' ru patrón. We ri ajchaq'el ja käb'ix Beelzebú che xa che yoq'b'al re, ¿jas ta k'u lo käb'ix chke ri rachalaxik ri are'?

Waral käqil wi jachin chuwäch ri rajwaxik käqaxej wi qib'

26Rumal ri' mixej iwib' chkiwäch ri winaq. Man k'o tä ri ch'uqtalik ri mat kel na chi saq. Man k'o tä k'u ri k'u'talik ri mat ketamax na.

27Ri kinb'ij chiwe ix pa ri q'equm, chiya u b'ixik pa saqil. Ri kinb'ij chiwe chik'uyal, chiraqa i chi' chub'ixik wa' pa taq ri b'e.

28Mixej iwib' chkiwäch ri winaq ri kekowinik käkikämisaj ri cuerpo, man kekowin tä k'u chukämisaxik ri ranima' jun. Xane are chixej iwib' chuwäch ri Jun ri käkowinik kusach u wäch ru cuerpo jun winaq xuquje' ri ranima' ri are' pa ri q'aq'.

29¿A mat xa jun centavo kek'iyix wi kieb' alaj taq chikop ajuwokaj? Man k'o tä k'u jun chke we alaj taq chikop ri' ri käkämik we ta mat kraj ri i Tat.

30Xuquje' ne ri rismal i wi', konojel wa' e ajilatal rumal ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31Mixej b'a' iwib', ri ix sib'alaj ix loq' na chkiwäch k'ia alaj taq chikop ajuwokaj, —xcha ri Jesús chke.

Ri käkiq'alajisaj kib' chkiwäch ri winaq chi e kojoninaq che ri Jesucristo

32Konojel ri käkiq'alajisaj kib' chkiwäch ri winaq chi e kojoninaq chwe, ri in xuquje' kinq'alajisaj na chuwäch ri nu Tat ri k'o chila' chikaj chi e wachi'l in.

33Apachin k'u ri kub'ij chkiwäch ri winaq chi man retam tä nu wäch, ri in xuquje' kinb'ij chuwäch ri nu Tat ri k'o chila' chikaj chi man wetam tä u wäch ri are', —xcha ri Jesús.

Rumal ri Jesús käk'oji na ch'oj chkixol ri winaq

34Michomaj chi ri in petinaq chuya'ik utzil chkixol ri winaq cho ruwächulew, xane rumal wech in käk'oji na ch'oj chkixol ri winaq.

35Käb'antaj na ch'oj rumal wech, jun tata' chrij ri u k'ojol, ru k'ojol k'ut chrij ru tat, jun chichu' chrij ri ral ali, ri ali k'ut chrij ru nan, xuquje' ne ri jun ali chik chrij ru nan ralib', ru nan ralib' k'ut chrij ri are'.

36Je ri' chi ri ki k'ulel ri winaq chkijujunal, e are' ri kachalaxik ri e are', —kächa ri Jesús.

37Apachin ri loq' na käril ru nan u tat chnuwäch in, man taqal tä ri' chi kok che nu tijoxel. Apachin ri loq' na käril ru k'ojol o ru mia'l chnuwäch in, man taqal tä ri' chi kok che nu tijoxel.

38Apachin ri man käpe tä wuk' in rumal chi man kraj taj kuriq ri kämikal jas ri kinriq in, man taqal tä ri' chi kok che nu tijoxel.

39Jachin ri kraj kuto' u wi' ru k'aslemal waral cho ruwächulew, käkäm na ri'. Jachin k'u ri kuya ru k'aslemal rumal wech in, kuto' na u wi' ri' ru k'aslemal.

Waral kätzijox wi ri tojb'al re ri käqa'no

40Ri winaq ri utz i k'ulaxik kub'ano, in ri' kinuk'ulaj. Jachin ri kinuk'ulaj in, are kuk'ulaj ri' ri Jun ri xintaqow loq.

41Jachin ri kuk'ulaj jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri taqom loq rumal ri Dios, kuk'am na ri tojb'al re jas ri käyi' che jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios. Jachin ri kuk'ulaj jun utzalaj achi, kuk'am na ri tojb'al re jas ri käyi' che jun utzalaj achi rumal ri utzil ri kub'ano.

42Apachin ri kuya jun vaso joron che jun chke we winaq ri' ri man nim tä ki b'anik xa rumal chi are nu tijoxel wa', qas kuriq na ri tojb'al re, —xcha ri Jesús chke.

San Mateo 11

E k'o u taqo'n ri Juan Qasal Ja' keopan ruk' ri Jesús

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Aretaq ri Jesús xto'taj che ki pixb'exik ri kab'lajuj u tijoxelab', xel b'i chila' rech kuya tijonik chke nik'iaj winaq pa taq ri tinimit jela', xuquje' rech kutzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke.

2Are k'u ri tat Juan Qasal Ja' k'o pa che'. Xretamaj k'ut jas ri tajin kub'an ri Cristo. Ri are' xeutaq b'i kieb' chke ru tijoxelab' ruk' ri Jesús.

3Je' xub'ano rech käkita' che: ¿A lal ri' ri Cristo ri käpe na? o ¿A rajwaxik ne käqeyej chi na jun chik? —xecha che.

4Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke: Oj alaq, b'ij alaq che ri tat Juan jas ri tajin kil alaq, xuquje' ri tajin käta alaq.

5B'ij alaq che chi ri moyab' keka'y chik, ri ch'okojib' keb'in chik, ri k'o itzel ch'a'k chkij tajin keutzir che ri ki yab'. B'ij alaq che chi ri so'rab' käkita chik, ri käminaqib' tajin kek'astajik, xuquje' chi ri meb'a'ib' tajin kätzijox ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke.

6Utz re ri winaq ri man kub'an tä kieb' u k'ux chwij, —xcha chke ru tijoxelab' ri tat Juan.

7Aretaq xeb'e' ru tijoxelab' ri tat Juan, ri Jesús xuchaplej u tzijoxik ri tat Juan chke ri winaq, xub'ij chke: ¿Jas xe' alaq che rilik pa ri juyub' ri kätz'inowik? ¿A xe' alaq che rilik jun aj ri tajin käslab'isax rumal ri kiäqiq'?

8We man are tä ri', ¿jas ri xil alaq? ¿A xil alaq jun achi ri je'l ri ratz'iaq u kojom? Etam alaq chi ri k'o je'lalaj taq katz'iaq, e k'o ri e are' pa taq kachoch ri nimaq taq taqanelab'.

9¿Jas k'u ri xe' alaq che rilik? ¿A xil alaq jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios? Je', je ri', —xcha'. Tzare k'u ri tat Juan nim na u b'anik chuwäch apachike q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios.

10Ri tat Juan are wa' ri tz'ib'am kan chrij pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik ri kub'ij: Kintaq na b'i ri nu taqo'n, känab'ej k'u na chawäch ri kub'an na u b'anik ra b'e, —kächa ri', —xcha ri Jesús chke ri winaq.

11Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi chkixol konojel ri winaq ri e k'olinaq k'ä we kämik ri', man k'o tä jun ri nim na u q'ij chuwäch ri tat Juan Qasal Ja'. Pune je ri', ri jun ri man qas nim tä u b'anik ri kätaqan ri Dios pa ranima', are nim na u q'ij wa' chuwäch ri tat Juan Qasal Ja', —xcha chke.

12Tzpa taq ri q'ij ri xpe ri tat Juan Qasal Ja' k'ä kämik, ri winaq xkichaplej loq u tijik ki chuq'ab' rech keb'ok pa ru taqanik ri Dios. Ri käkikoj ki chuq'ab' käkichomaj chi e are' kech'akan na.

13Ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés kub'ij chi käpe na ri Dios rech kätaqan pa ki wi' ri winaq, xuquje' je' xkib'ij konojel ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios k'ä xpe na ri tat Juan.

14We k'u ri ix qas kiwaj kikoj wa', ri tat Juan are ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri käpe na jas ri xpe ri qa mam Elías ojer.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Jachin taq ri käkijikib'a kanima' chutatab'exik ri nu tzij, chkitatab'ej b'a', —xcha chke.

16¿Jas ruk' keinjunamaj wi ri winaq re we q'ij junab' ri'? Ri winaq kämik kejunamataj kuk' ri ak'alab' ri keetz'en pa taq ri k'ayib'al, käkiraq ki chi' che ki ch'ab'exik ri kachi'l, käkib'ij:

17“Xqoq'esaj ri su' chiwe, man xixxojow tä k'ut. Xqa'n u q'ojom käminaq, man xixoq' tä k'ut,” —kecha ri'.

18Xpe k'u ri tat Juan ri man wi'j taj, ri man kutij tä vino. Ri winaq k'ut käkib'ij chi xa k'o jun itzel espíritu che.

19Aretaq k'ut xinpe in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, ri kinwi'k, ri kintij vino, konojel k'ut käkib'ij chi xa in jiq'alaj achi, in q'ab'arel, in kachi'l ajmakib' xuquje' toq'il taq alkab'al. Ri winaq ri utz ru chak q'alaj wa' chi k'o ri u no'j ri Dios ruk', —xcha ri Jesús.

Ri tinimit jawije' e k'o wi ri winaq ri man keniman tä che ri Dios

20Ri Jesús k'ut xuchap ki yajik ri winaq pa taq ri tinimit jawije' u b'anom wi k'ia taq kajmab'al. Je ri', rumal chi ri winaq ri e k'o chila' man ki k'exom tä kanima', man ki k'exom tä k'u ri ki chomanik. Xub'ij k'u chke:

21¡K'äx iwe, winaq re ri tinimit Corazín! ¡K'äx iwe, winaq re ri tinimit Betsaida! We ta xeb'an wa' we kajmab'al ri' pa taq ri tinimit Tiro, ri tinimit Sidón jas ri xeb'antaj iwuk' ix, k'extajinaq ta chi ri' ri kanima', ri ki chomanik ri winaq jela'. Xkikoj ta katz'iaq ri' ri kuq'alajisaj chi keb'isonik. Xuquje' k'o ta b'anom wi chi kuq'alajisaj chi are rumal ri ki mak chi keb'isonik, —xcha'.

22Kinb'ij k'u chiwe ix chi pa ri q'ij ri kuq'at na tzij ri Dios, nim na ri k'äjisab'al i wäch kiriq na chuwäch ri k'äjisab'al ki wäch ri käkiriq na ri winaq aj Tiro, aj Sidón.

23Are k'u ri ix winaq aj Capernaum, ri sib'alaj kinimarisaj iwib', k'ä pa ri q'aq' k'ut kixqasax wi na. We ta kuk' ri winaq aj Sodoma xeb'an wi taq ri kajmab'al ri xeb'antaj iwuk' ix, k'o ta na ri' ri ki tinimit kämik.

24Kinb'ij k'u chiwe chi pa ri q'ij aretaq kuq'at na tzij ri Dios, nim na ri k'äjisab'al i wäch ix kiriq na chuwäch ri käkiriq ri winaq aj Sodoma, —xcha ri Jesús.

Ri Jesús kub'ij chke ri winaq chi kepe ruk' rech kuxlan kanima'

25Pa ri q'ij ri' xub'ij ri Jesús: Kinnimarisaj q'ij la, Tat, Rajaw ri kajulew. Je ri', rumal chi xk'u' la ri etamb'al la chkiwäch ri winaq ri k'o ki no'j, ri k'o ketamb'al, are k'utum k'u la wa' chkiwäch ri man k'o tä ketamb'al, ri je' ta ne chi e ak'alab'.

26Je', Tat, rumal chi je ri' ri utzalaj rayib'al la chke ri winaq.

27Ri nu Tat u jachom pa nu q'ab' ronojel ri k'olik. Man k'o tä jun ri qas retam u wäch ru K'ojol ri Dios, xane xaq xuwi ri qa Tat. Xuquje' man k'o tä jun ri qas retam u wäch ri qa Tat, xane xaq xuwi ri in, in ri' ri u K'ojol, xuquje' jachin k'u taq chke ri kwaj kinb'ij wi jas ru b'anik ri qa Tat Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Chixsa'j wuk' in, iwonojel ri ix kosinaq, iwonojel ri k'o iweqa'n, kinya k'u uxlanem chiwe.

29Chik'ama ri eqb'al yunt ri kinya chiwij. Chiwetamaj iwe wuk' in rumal chi ri in k'o nu paciencia, man kinnimarisaj tä wib'. Kuxlan k'u na ri iwanima'.

30Ri eqb'al yunt ri kinya chiwij man k'äx tä ruk'axik. Ri eqa'n k'ut ri kinya chiwij, man al tä ri'.

San Mateo 12

Ru tijoxelab' ri Jesús käkich'up ru jolom triko pa jun q'ij re uxlanem

1Pa jun q'ij re uxlanem ri Jesús tajin kok'ow xol taq ri triko. Are k'u ru tijoxelab' xpe ki numik, xkichap k'u u ch'upik ru jolom taq ri triko. Xkib'aq pa ki q'ab', te k'u ri' xkitijo.

2Aretaq ri tata'ib' fariseos xkilo, xkib'ij che ri Jesús: Chilampe la, ri tijoxelab' la tajin käka'n chak ri äwas u b'anik pa taq ri q'ij re uxlanem.

3Ri Jesús xub'ij chke: ¿A mat k'o jumul ri sik'im alaq jas ri xub'an ri qa mam David ojer aretaq ri are' xuna' numik, xuquje' jas ri xka'n ri e k'o ruk'?

4Xok k'u b'i ri qa mam David pa ri nimalaj rachoch Dios, xutij k'u re ri wa ri yo'm cho ri Dios, xuya k'u ke ri e k'o ruk' xuquje'. Äwas k'u u tijik wa' kumal xaq jachinoq, xane xaq xuwi chke ri sacerdotes ya'tal wi wa', —xcha'.

5Xuquje' xub'ij: ¿A mat k'o jumul ri sik'im alaq pa ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, chi ri sacerdotes ri kepatänin pa ri rachoch Dios man keuxlan tä pa ri q'ij re uxlanem? Pune ta ne je ri' man mak tä k'u ri' chi je' käka'n wa'.

6Kinb'ij k'u chech alaq, chi waral k'o Jun ri nim na u b'anik chuwäch ri nimalaj rachoch Dios.

7Ri alaq xa man käch'ob' tä alaq jas kel kub'ij wa' we tzij ri' ri tz'ib'tal kan pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri kub'ij: “Ri in kwaj chi ri ix kib'an toq'ob' chke ri winaq, man are tä kwaj chi keikämisaj awaj che ki sipaxik chnuwäch,” —kächa ri'. We ta qas käch'ob' alaq wa', mat käq'at alaq tzij chi käk'äjisax ki wäch ri winaq ri man k'o tä ki mak.

8Are k'u ri' ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, k'o nu taqanik puwi' ri q'ij re uxlanem xuquje', —xcha ri Jesús chke ri tata'ib' fariseos.

Ri Jesús kukunaj jun achi ri käminaq jun u q'ab'

9Xel k'u b'i ri Jesús chila', xok b'i pa jun chke ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq.

10K'o k'u jun achi chila' ri käminaq jun u q'ab'. Are k'u ri tata'ib' fariseos käkaj käkitzukuj u mak ri Jesús, rumal ri' xkita' che: ¿A ya'talik käkunax jun yawab' pa ri q'ij re uxlanem? —xecha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Xch'aw ri Jesús, xub'ij chke: We jun chiwe k'o jun u chij, kätzaq k'u b'i pa jun k'ua' pa jun q'ij re uxlanem, ¿a mat ke' ri' che resaxik?

12E ta k'u lo jun winaq, are ri Dios nim na u b'anik käril wi wa' chuwäch jun chij. Rumal ri' ya'tal u b'anik toq'ob' pa taq ri q'ij re uxlanem, —xcha chke.

13Xub'ij k'u ri Jesús che ri achi: Yuqu ri q'ab' la, —xcha che. Xuyuq ru q'ab', xutzir k'ut. Je' chik ri u q'ab' ri' jas ri jun chik.

14Xeb'el k'u b'i ri tata'ib' fariseos, xkitala ki no'j chb'il taq kib' jas ri käka'n chukämisaxik ri Jesús.

Ri xub'ij kanoq jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios chrij ri Jesús

15Aretaq ri Jesús xuch'ob' ri ki chomanik ri tata'ib' fariseos, xel b'i chila'. E k'ia k'u ri winaq xeteri b'i chrij. Ri Jesús k'ut xeukunaj konojel taq ri yawab'ib'.

16Xeutaq k'u ri winaq, xub'ij chke chi k'o jachin che mäkib'ij wi jachin ri Are'.

17Xub'ij ri Jesús wa' rech je' kel wi jas ri xub'ij loq ri qa mam Isaías ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri xub'ij:

18Are wa' ri patänil we ri cha'tal wumal, ri sib'alaj loq' chnuwäch, ri käkikot ri wanima' rumal. Kinya na ri Loq'alaj nu Espíritu pa ranima' ri Are'. Kub'ij k'u na chke konojel ki wäch winaq chi ri in kinq'at na tzij pa ki wi'.

19Man käch'ojin taj, man kuraq tä u chi', man k'o ta jun käto'w ri Are' ko käch'aw pa taq ri b'e.

20We k'o jun winaq ri je' jas jun aj ri kotakik, man kuq'up taj. We ne k'o jun winaq ri junam jas jun candela ri man nim tä ru q'aq'al, man kuchup tä ri'. Xane kächakun na che rilik chi kopan na ri q'ij aretaq qas käq'at na tzij ruk' jikomal.

21Konojel k'u ki wäch winaq cho ruwächulew, käku'b'i na ki k'ux chrij ri Are', —xcha ri Dios chuchi' ri q'alajisal re ru Loq' Pixab'.

Käb'ix chrij ri Jesús chi yo'm u chuq'ab' rumal ri Itzel

22Xk'am k'u b'i jun achi ruk' ri Jesús. Ri achi mem xuquje' moy, k'o k'u jun itzel espíritu ruk'. Xkunax k'u rumal ri Jesús, je ri' chi ri achi xkowinik xka'yik xuquje' xch'awik.

23Konojel ri winaq xkikajmaj wa', xkib'ij: ¿A mat are wa' ri Ralk'ual kan ri qa mam David ri käb'ixik chi käpe na? —xecha'.

24Aretaq k'ut xkita ri tata'ib' fariseos ri käkib'ij ri winaq, ri e are' xkib'ij: We achi ri' käkowinik keresaj b'i ri itzel taq espíritus chke ri winaq xa rumal ru chuq'ab' ri Beelzebú ri ki nimal ri itzel taq espíritus ri k'o ruk', —xecha'.

25Ri Jesús xuch'ob'o jas ri tajin käkichomaj, xub'ij k'u chke: Apachike q'atb'al tzij ri u b'anom kieb', ri juch'ob' q'atal taq tzij käkiyak kib' chkij ri juch'ob' chik, ri q'atb'al tzij ri' käk'is na u wäch. We jun tinimit o jun ja winaq u b'anom kieb' rumal chi k'o ch'oj chkixol, man naj tä ri' kuch'ijo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Je ri' xuquje', we ta ri Satanás käresaj b'i ri Satanás, u b'anom kieb' ri'. We ta je ri', ¿a naj ta k'u ri' kuch'ij ru taqanik? ¡Man je' taj!

27Ri alaq käb'ij alaq chi ri in kinwesaj b'i ri itzel taq espíritus ruk' ru chuq'ab' ri Beelzebú. We ta je ri', ¿jachin käyo'w ki chuq'ab' ri tijoxelab' alaq che kesaxik b'i ri itzel taq espíritus? Qas are ri e are' käkiq'alajisaj chi xa sachinaq alaq.

28Ri in k'ut kinwesaj b'i ri itzel taq espíritus ruk' ru chuq'ab' ri Espíritu rech ri Dios ri k'o wuk'. Kel kub'ij wa' chi ri Dios k'o chi uk' alaq rech kätaqan puwi' alaq, —xcha chke.

29Man k'o tä jun käkowinik kok pa rachoch jun achi ri sib'alaj k'o u chuq'ab', kärelaq'aj k'u b'i ri jastaq re, we ta mat nab'e kuyut na ri achi ri k'o u chuq'ab'. Te k'u ri' käkowinik kärelaq'aj b'i ri jastaq re.

30Ri jun ri man junam tä u chomanik wuk', kinuk'ulelaj ri'. Ri jun ri man kächakun tä wuk', xaq kutur ri' ri nu chak, —xcha chke.

31Rumal ri' kinb'ij chech alaq: Ronojel mak ri käka'n ri winaq kuya' käsachtaj na ki mak ri' rumal ri Dios, xuquje' ronojel ri äwas u b'ixik chrij ri Dios ri käkib'ij ri winaq kuya' käsachtaj na ki mak ri'. Are k'u we käkib'ij ri äwas u b'ixik chrij ri Loq'alaj Espíritu man kuya' taj käsachtaj ri ki mak ri'.

32Apachin ri kub'ij tzij ri äwas u b'ixik chwij in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, käsachtaj na u mak ri' che. Apachin k'u ri kub'ij ri äwas u b'ixik chrij ri Loq'alaj Espíritu, man käsachtaj tä na u mak ri' che waral cho we uwächulew. Man käsach tä k'u u mak ri' pa ri jun k'aslemal chik ri käpe na, —xcha ri Jesús.

Ri jun che' rumal ru wäch käch'ob'tajik jas u b'anik

33We utz ri che', utz ru wäch ri kuya. We man utz tä ri che', man utz tä ru wäch ri' ri kuya. Ri jun che' rumal ru wäch käch'ob'tajik jas u b'anik.

34¡Ri alaq, alaq sub'anelab' taq winaq! ¿A käkowin lo alaq ri' chub'ixik utzalaj taq tzij, alaq itzel taq winaq k'ut? Ri kel loq pu chi' ri winaq, are wa' ri qas k'o pa ranima'.

35Ri utzalaj winaq, utz ri' ri kub'ij rumal rech ri utzil ri k'o pa ranima'. Ri itzel winaq, man utz tä ri' ri kub'ij rumal chi etzelal wa' ri k'o pa ranima'.

36Kinb'ij k'u chech alaq, chi pa ri q'ij aretaq kuq'at na tzij ri Dios, konojel ri winaq käkijach na kuenta rumal ronojel tzij ri ki b'im ri man k'o tä u patän.

37Jas k'u je' ri kätzijon ri winaq, are je ri' ri q'atow tzij ri käb'an na puwi'. Käq'alajisax k'u na we k'o u mak o man k'o taj.

Ri lawalo taq winaq käkita' jun kajmab'al etal che ri Jesús

38Jujun tata'ib' fariseos kachi'l jujun tijonelab' re ri Pixab', xkib'ij che ri Jesús: Ajtij, käqaj chi käb'an la jun kajmab'al etal chqawäch rech käqilo, —xecha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Ri lawalo taq winaq, ri man jikom tä kanima', käkaj chi kinb'an jun kajmab'al etal chkiwäch. Man käyi' tä k'u wa' chke, xane xaq xuwi ri etal chrij ri Jonás ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer.

40Je' jas ri Jonás xk'oji chupam ri jun nimalaj kär oxib' q'ij, oxib' aq'ab', are k'u je' kinb'an na in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kink'oji k'u na xe' ri ulew oxib' q'ij, oxib' aq'ab'.

41Ri winaq aj Nínive, pa ri q'ij re ri q'atow tzij aretaq käq'at tzij pa ki wi' ri winaq ri e k'o kämik, käkiq'at na tzij pa ki wi' chi käk'äjisax ki wäch. Je ri', rumal chi ri winaq aj Nínive, xkik'ex ri kanima', xkik'ex k'u ri ki chomanik aretaq ri Jonás xutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chke. Waral k'ut k'o Jun ri nim na u b'anik chuwäch ri Jonás.

42Xuquje' ri nimalaj taqanel ixoq ri xk'oji chumox ri relb'al q'ij, käk'oji na pa ri q'ij re ri q'atow tzij. Aretaq käq'at tzij pa ki wi' ri winaq ri e k'o kämik, ri are' kuq'at na tzij pa ki wi' chi käk'äjisax ki wäch. Je ri', rumal chi ri ixoq ri' naj xel wi loq, xpe k'u chutatab'exik ri nimalaj retamb'al ri Salomón. Waral k'ut k'o wi Jun ri nim na u b'anik chuwäch ri Salomón.

Waral kätzijox wi ri kub'an jun itzelalaj espíritu, kätzelej loq

43Aretaq jun itzelalaj espíritu kel b'i che jun winaq, xaq käwakatalob' chik pa taq juyub' ri kätz'inowik, kutzukuj jawije' kuxlan wi. Aretaq man kuriq taj jawije' kuxlan wi, kub'ij:

44“Kintzelej na b'i cho ri wachoch jawije' ri xinel wi loq,” —kächa'. Aretaq kopanik, kuriqa ri ranima' ri winaq je' u b'anik jun ja tolonik, mesom chi u pam, utz k'u b'anom che.

45Ke' k'ut, keuk'ama chi na wuqub' itzelalaj taq espíritus ri sib'alaj e lawalo na chuwäch ri are'. Konojel wa' keb'ok pa ranima' ri winaq. Ri winaq ri' nim na ri k'äx kuriq na chuwäch ri k'äx ri xuriq nab'e. Je k'u wa' ri käkik'ulmaj na ri lawalo taq winaq kämik, —xcha chke.

Ru nan ri Jesús xuquje' taq ru chaq' keopan ruk'

46Ri Jesús tajin kätzijon na kuk' ri winaq aretaq xopan ru nan, e rachi'l ri rachalal. Xaq k'u chrij ri ja e tak'atoj wi, käkaj k'ut ketzijon ruk' ri Jesús.

47K'o k'u jun ri xub'ij che ri Jesús: Ri nan la, xuquje' ri chaq' la e k'o chrij ri ja, käch'ab'ex la kumal, —xecha che.

48Xub'ij k'u ri Jesús che ri xb'in che: ¿Jachin ri' ri nu nan, xuquje' jachin taq ri qas e wachalal? —xcha che.

49Xeuk'ut ru tijoxelab' chkiwäch ri winaq, te k'u ri' xub'ij: E are wa' je' ta ne ri nu nan, xuquje' ri nu chaq', —xcha'.

50Je ri', rumal chi apachin ta ne ri käb'anow ru rayib'al ri nu Tat ri k'o chila' chikaj, are wa' ri qas wachalal, ri nu chaq', ri wanab', ri nu nan, —xcha ri Jesús chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

San Mateo 13

Ri Jesús kutzijoj ri k'utb'al chrij ri tikol ija'

1Pa ri q'ij ri' ri Jesús xel loq cho ja, xe' k'u chuchi' ri mar, xt'uyi k'u chila'.

2Xkimulij k'u kib' k'ia winaq ruk', je ri' chi xok b'i ri Are' pa jun barco, xt'uyi k'u chupam. Konojel ri winaq xekanaj kan cho ri ulew chuchi' ri mar.

3Xeukoj k'u taq k'utb'al che ki tijoxik ri winaq chkij k'ia u wäch taq no'j, xub'ij chke: Xel b'i jun tikol ija' cho rachoch, xe' chub'anik u tiko'n, —xcha chke.

4Aretaq tajin kujopij ri ija', xqaj jub'iq' ri ija' pa ri b'e. Xeopan k'u ri chikop ajuwokaj. Kerapapik xeqajik, xa xkitij b'i ri ija'.

5Xqaj chi jub'iq' xol taq ri ab'aj, ri man k'o tä wi k'ia ulew. Chanim k'ut xk'iy ri jub'iq' ija' ri' rumal chi man pim tä ri ulew.

6Aretaq k'ut xel loq ri q'ij, xek'at ri alaj taq tiko'n rumal, xechaqi'jik rumal chi man qas tä k'u k'o ki xera'.

7Xqaj chi k'u jub'iq' ri ija' pa taq ri q'ayes ri k'o ki k'ixol. Xek'iy k'u ri q'ayes, xekijiq'isaj ri tiko'n.

8Are k'u ri nik'iaj ija' chik xeqaj pa utzalaj ulew. Sib'alaj xewächinik. E k'o jujun tiko'n xkiya jujun ciento ki wäch pa taq ri ki jolom ri triko chkijujunal, e k'o k'u jule' chik xkiya oxk'al ki wäch pa taq ri jujun ki jolom. Ri nik'iaj tiko'n chik xkiya juwinaq lajuj ki wäch chkijujunal, —xcha ri Jesús chke ri winaq.

9We ri ix kijikib'a ri iwanima' chutatab'exik ri nu tzij, ¡chitatab'ej b'a'! —xcha chke.

Ri Jesús kub'ij chke ru tijoxelab' jas ki patän ri k'utb'al ri kukojo

10Ru tijoxelab' ri Jesús xeqeb' ruk', xkita' che: ¿Jas che kuk' taq k'utb'al ketzijob'ej la ri winaq? —xecha che.

11Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Ri ix yo'm chiwe rumal ri Dios ri retamaxik ri man ketam tä ri nik'iaj winaq chik chrij ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq. Man ya'tal tä k'u chke ri e are' chi käkich'ob' wa'.

12Ri winaq ri k'o k'o ruk', käyi' chi na nik'iaj che rech känimar ri k'o ruk'. Are k'u ri winaq ri man k'o tä k'o ruk', ri jub'iq' ri k'o ruk' kesax na che.

13Rumal ri' keintzijob'ej ri winaq kuk' taq k'utb'al, rumal chi pune jaqal ri ki waq'äch, man kekowin tä chuch'ob'ik ri käkilo, je' ta ne chi man keka'y taj. Pune käkitatab'ej ri qas tzij, man käkich'ob' tä ri' ri ki tatab'em. Je' ta ne chi man käkita tä ri kinb'ij.

14Are k'u je' käb'antaj na wa' kuk' ri e are' jas ri xub'ij ri qa mam Isaías ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios: Ri ix, pune kitatab'ej ri qas tzij, man kich'ob' taj. Pune kixka'yik, man kich'ob' tä ri kiwilo.

15Je ri', rumal chi ab'ajarinaq ri kanima' we winaq ri'. Man utz tä ketow tzij. Ki tz'apim k'u ri ki waq'äch rech man keka'y taj. Je' u b'anom ri kanima' rech man käkita taj, rech

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

man käqaj tä ri nu tzij pa kanima', rech man kinkitzukuj taj rech keinkunaj, —xcha ri Dios chuchi' ri q'alajisal re ru Loq' Pixab'.

16Are k'u ri iwe ix, sib'alaj utz iwe, rumal chi tajin kiwil ri tajin kinb'ano, tajin kita ri tajin kinb'ij.

17Qas tzij kinb'ij chiwe chi e k'ia q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, xuquje' e k'ia utzalaj taq winaq xkaj xkilo jas ri tajin kiwil ix kämik, man xkil tä k'ut. Xkaj xkita jas ri tajin kita ix kämik, man xkita tä k'ut, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

Ri Jesús kub'ij chke ru tijoxelab' jas kel kub'ij ri k'utb'al chrij ri tikol ija'

18Chitatab'ej b'a' jas kel kub'ij ri k'utb'al chrij ri tikol ija', —xcha chke.

19Ri ija' ri xeqaj pa ri b'e, e are wa' jas ri winaq ri käkitatab'ej ru Loq' Pixab' ri Dios chrij ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, man käkich'ob' tä k'ut. Chanim käpe ri Itzel, käresaj k'u b'i ri tzij ri xqaj pa kanima'.

20Ri ija' ri xeqaj xol taq ri ab'aj, e are wa' jas ri winaq ri käkita ru Tzij ri Dios ruk' kikotemal, je'l käkito.

21Rumal k'ut chi man qas tä k'o ri ki xera', xa kieb' oxib' q'ij käkich'ijo. Aretaq k'ut käkichaplej u riqik k'äx, kraj keyoq'ik rumal rech ru Tzij ri Dios, chanim ketzaq kanoq.

22Ri ija' ri xeqaj pa taq ri q'ayes ri k'o ki k'ixol, e are wa' jas ri winaq ri käkita ru Tzij ri Dios, are k'u käkilij na ri jastaq rech we uwächulew ri', kesub'taj rumal ri q'inomal. Are k'u wa' käjiq'isan ru Tzij ri Dios, man käwächin tä k'u ri' pa ri kanima'.

23Are k'u ri ija' ri xeqaj pa utzalaj ulew, e are wa' jas ri winaq ri käkita ru Tzij ri Dios, käkich'ob'o. Käkiya k'u k'ia ki wäch. E je' jas ri ija' ri xkiya jujun ciento ki wäch chkijujunal, nik'iaj chik e je' jas ri ija' ri xkiya oxk'al ki wäch chkijujunal, jujun chik e je' jas ri ija' ri xkiya juwinaq lajuj ki wäch chkijujunal, —xcha chke.

Waral käqil wi ri k'utb'al chrij ri itzel q'ayes ri xk'iy xol taq ri triko

24Ri Jesús xukoj jun k'utb'al chik chkiwäch: Ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, are junam ruk' jun achi ri xutik utzalaj ija' pa ri rulew.

25Xpe k'u jun u k'ulel ri ajchaq'el ri tiko'n. Aretaq konojel tajin kewarik, xok b'i pa ri ulew, xutika k'u kan itzel taq q'ayes xol taq ri triko. Te k'u ri' xe'k.

26Aretaq xk'iy ri triko, xechomaqir ru jolom, xuquje' xek'iy ri itzel taq q'ayes.

27Xeb'e' k'u ri ajchakib', xekib'ij che ri ki patrón: “Tat, we qas utz ri ija' ri xtik la, ¿jawije' k'ut xpe wi wa' we itzel q'ayes ri'?” —xecha che.

28Xub'ij k'u ri patrón chke: “Xa k'o jun nu k'ulel xb'anow wa',” —xcha chke. Ri ajchakib' xkib'ij che ri ki patrón: “¿A kaj la chi keqab'oq ri itzel taq q'ayes?” —xecha che.

29Ri patrón xub'ij chke: “Man utz tä ri' we je' kib'ano, rumal chi we ne kib'oq b'i ri triko junam ruk' ri itzel q'ayes.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Chek'iy na ri itzel taq q'ayes junam ruk' ri triko, chiweyej na k'ä kuriq ri q'atoj. Keintaq k'u na b'i ri ajchakib' rech nab'e käkimol ri itzel taq q'ayes, käkixim pa taq yataj, te k'u ri' käkiporoj. Are k'u ri triko käkik'ol na pa ri nu k'uja,” —xcha chke.

Ri Jesús kutzijoj ri k'utb'al chrij ri ija' re mostaza

31Ri Jesús xukoj chi jun k'utb'al chkiwäch, xub'ij: Ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, junam wa' ruk' ri ija' re ri tiko'n ri käb'ix “mostaza” che, ri kutik jun achi pa ri rulew.

32Qas tzij ri ija' ri' are ri sib'alaj nitz' na chkiwäch konojel taq u wäch ija'. Aretaq k'ut käk'iyik, are nim na ke' chkiwäch konojel taq ri tiko'n. Kub'an jun nimalaj che', je ri' chi ri chikop ajuwokaj käka'n ri ki sok xol taq ru q'ab', kemu'jan chupam, —xcha ri Jesús chke.

Waral käqil wi ri k'utb'al chrij ri ch'äm re kaxlan wa

33Ri Jesús xukoj chi jun k'utb'al chkiwäch, xub'ij: Ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, are je' jas ri ch'äm ri kuya jun ixoq ruk' oxib' pajb'al k'äj, rech kuk'iyisaj ronojel ri q'or re kaxlan wa, —xcha ri Jesús chke.

Waral käqil wi ri ki patän ri k'utb'al ri kukoj ri Jesús

34Ronojel wa' we tzij ri' xub'ij ri Jesús chke ri winaq kuk' taq k'utb'al. Xaq xuwi kuk' taq k'utb'al xeutzijob'ej ri winaq.

35Je' xb'antaj wa' rech qas je' kel wi jas ri xub'ij ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'tal kanoq: Kintzijon na kuk' taq k'utb'al, kinb'ij na ri man etamtal taj tzaretaq ri Dios xub'an ri kajulew, —xcha ri'.

Ri Jesús kuq'alajisaj ri kel kub'ij ri k'utb'al chrij ri itzel q'ayes xol taq ri triko

36Xtäni k'u ri Jesús che ru tzij, xeutaq b'i ri winaq cho taq ri kachoch, ri Are' k'ut xok pa ja. Are k'u ri tijoxelab' xkiriq kib' ruk', xkib'ij che: B'ij la chqe jas kel kub'ij ri k'utb'al chrij ri itzel q'ayes ri xtik kan pa ri ulew, —xecha che.

37Ri Jesús xub'ij chke: Ri kätikow ri utzalaj ija', in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq.

38Ri ulew are ronojel ruwächulew. Ri utzalaj ija' e are wa' ri winaq ri kätaqan ri Dios pa ki wi'. Ri itzel q'ayes e are wa' ri winaq ri e rech ri itzel.

39Ri k'ulel ri xtikow ri itzel q'ayes, are ri Itzel wa'. Ri q'atoj kel kub'ij ri k'isb'al re ruwächulew aretaq käk'is ronojel. Ri keb'anow ri q'atoj e are' ri ángeles.

40Je' jas ri käb'an che ri itzel q'ayes, kämolik, käk'iäq pa ri q'aq', are k'u je' käb'an na pa ri k'isb'al re ruwächulew.

41Ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, keintaq na loq ri nu ángeles che ki molik konojel ri winaq ri kekitaqchi'j nik'iaj winaq chik che mak, xuquje' ri b'anal taq etzelal.

42Kekik'iäq k'u na b'i pa ri nimalaj q'aq', jawije' keb'oq' wi na, käkiquch'uch'ej na ri ki ware.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

43Are k'u ri käka'n ri kraj ri Dios, keopan na jawije' ri kätaqan wi ri qa Tat chila' chikaj. Kejuluw na je' jas ri q'ij. We kijikib'a ri iwanima' chutatab'exik ri kinb'ij, ¡chitatab'ej b'a'! —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

Waral käqil wi ri k'utb'al chrij ri q'inomal ri muqtalik

44Ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, kinjunamaj ruk' jun koxon puaq ri muqtalik. Käriqtaj k'u ri puaq rumal jun achi. Ri are' kumuq chi k'u kan jumul chik chila'. Rumal ru kikotemal ke'k, kuk'iyij ronojel ri jastaq re, kuloq' ri ulew, —kächa'.

Waral käqil wi ri k'utb'al chrij ri perla ri paqal rajil

45Xuquje' kinjunamaj ru taqanik ri Dios ruk' jun ajk'ay ri kutzukuj je'lalaj taq ab'aj ri kejuluwik.

46Aretaq kuriq jun ri sib'alaj paqal rajil, ke'k, kuk'iyij ronojel ri jastaq re, kuloq' ri perla ri xuriqo, —kächa'.

Waral käqil wi ri k'utb'al chrij ri k'at chapäb'al kär

47Xuquje' kinjunamaj ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq ruk' jun k'at chapäb'al kär ri käk'iäq b'i pa ri ja', keb'ok k'u ronojel ki wäch kär chupam.

48Aretaq nojinaq chi ri k'at, kesax loq kumal ri chapal taq kär, käkiya chuchi' ri ja', te k'u ri' ket'uyi che ki cha'ik ri kär. Ri utzalaj taq kär kekiya pa taq chikäch, are k'u ri man e utz taj, kekik'iäq kan pa ri ja', —kächa'.

49Are je wa' käb'antaj na aretaq käk'is ruwächulew. Kepe ri ángeles che ki cha'ik ri utzalaj taq winaq chkixol ri man e utz taj.

50Ri man e utz taj kekik'iäq na pa ri nimalaj q'aq'. Chila' keb'oq' wi na, käkiquch'uch'ej na ri ki ware, —xcha ri Jesús chke.

Waral käqil wi ri kätzijox chrij ri k'ak' taq jastaq xuquje' ri q'el taq jastaq

51Ri Jesús xuta' chke ri winaq, xub'ij: ¿A kich'ob' ronojel ri xinb'ij? —xcha chke. Käqach'ob'o, —xecha che.

52Xub'ij k'u ri Jesús chke: Aretaq jun tijonel re ri Pixab' kraj käretamaj ronojel chrij ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, je' u b'anik ri' jas jun ajchaq'el ja ri k'o k'ia jastaq re. Aretaq rajwaxik ri q'el che, käresaj loq, kukojo. Aretaq rajwaxik ri k'ak' che, käresaj loq, kukojo, —xcha ri Jesús chke.

Ri Jesús k'o jumul chik pa ri tinimit Nazaret

53Aretaq xto'taj ri Jesús che ki tijoxik ri winaq kuk' taq we k'utb'al ri', xel b'i chila'.

54Xopan k'u pa ri u tinimit ri Are'. Xuchaplej ki tijoxik ri winaq pa ri rachoch Dios ri k'o chila'. Are k'u ri winaq sib'alaj xkikajmaj wa', xkib'ij: ¿Jawije' xretamaj wi we achi ri' we no'j ri'? ¿Jas lo kub'ano che ki b'anik ri nimaq taq kajmab'al ri tajin keb'antaj rumal? —xecha'.

55Are wa' ru k'ojol ri tata' ri qolol che', ru nan k'ut are ri nan María. Katz ri a Jacobo, ri a José, ri a Simón, xuquje' ri a Judas.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

56E k'o k'u ri ranab' quk' waral xuquje'. ¿Jawije' k'ut xretamaj wi wa' ronojel ri tajin kub'ano? —xecha'.

57Rumal ri' ri winaq xa tzel xkita ru tzij. Xub'ij k'u ri Jesús chke: Pa nik'iaj tinimit chik, nim kil wi ronojel q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios. Xaq xuwi pa ru tinimit ri are', xuquje' chkixol ri rachalal, xuquje' cho rachoch man nim tä kil wi, —xcha chke.

58Man xkowin tä k'u ri Jesús chub'anik k'ia taq kajmab'al chila' rumal chi ri winaq man xekojon tä che ri Are'.

San Mateo 14

Käkämisax ri Juan Qasal Ja'

1Pa taq ri q'ij ri' ri tat Herodes, ri nim taqanel pa Galilea, xretamaj ri tajin kub'an ri Jesús.

2Xub'ij k'u chke ri winaq ri e k'o ruk': Are ri Juan Qasal Ja' ri' ri xk'astaj loq chkixol ri käminaqib', rumal ri' käkowin ri are' chub'anik k'ia u wäch kajmab'al, —xcha ri tat Herodes chke.

3Tzare k'u ri tat Herodes xtaqan chuchapik ri tat Juan rech käyutik, käyi' pa che', xa rumal rech ri nan Herodías ri xk'uli ruk' are' pune are rixoqil ri Felipe ru chaq'.

4Xub'ij k'u ri tat Juan che ri tat Herodes: Man taqal tä che la chi käb'an ixoqil la che ri rixoqil ri chaq' la, —xcha che.

5Ri tat Herodes sib'alaj kraj kukämisaj ri tat Juan, kuxej k'u rib' chkiwäch ri winaq. Je ri', rumal chi konojel ketam chi ri Juan Qasal Ja', are jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios.

6Xuriq k'u ri nimaq'ij re ri rok'owisaxik u junab' ri tat Herodes. Are k'u ri ali ri ral ri nan Herodías xok b'i kuk', xuchap xojowem chkiwäch ri ula' ri e k'olik. Xqaj k'u ri ali chuwäch ri tat Herodes.

7Sib'alaj xqaj chuwäch, xub'an k'u juramento chi kuya che ri ali apachike ta ne ri kraj ri are'.

8Ri ali k'ut kojom chi loq u k'ux rumal ru nan, xub'ij che ri tat Herodes: Kwaj chi käya la chwe ru jolom ri Juan Qasal Ja' pa jun plato, —xcha che.

9Sib'alaj k'u xb'ison ri tat Herodes. Rumal k'u rech chi xub'ij wa' ruk' juramento chkiwäch konojel ri rula' chi kuya che ri ali apachike ri kuta' che, xtaqan k'u chuya'ik wa' che.

10Xtaqan che resaxik ru jolom ri Juan Qasal Ja' ri k'o pa che'.

11Xk'am loq pa jun plato, xyi' k'u che ri ali. Ri ali k'ut xuya che ru nan.

12Xeopan k'u ru tijoxelab' ri tat Juan, xkik'am b'i ru cuerpo, xekiya kan pa jun muqub'al. Xeb'e' k'ut, xekib'ij che ri Jesús.

Ri Jesús kuya ki wa job' mil winaq

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ri Jesús, aretaq xuto jas ri xb'antaj che ri tat Juan, xel b'i chila' u tukiel, xok pa jun barco, xe' k'u jela' jawije' ri man k'o tä wi winaq. Xketamaj k'u ri winaq chi ri Jesús b'enaq jela'. Xeb'el loq pa taq ri ki tinimit, xeb'e' k'u chi kaqan churiqik ri Jesús.

14Aretaq xel loq ri Jesús pa ri barco, xeril ri k'ialaj winaq, xel k'u u k'ux chke. Xeukunaj ri yawab'ib' ri xkik'am b'i jela' kuk'.

15Qajem k'u kub'an ri q'ij, ru tijoxelab' ri Jesús xeqeb' ruk', xkib'ij che: We juyub' ri' ri uj k'o wi sib'alaj kätz'inowik, b'enaq chi k'u ri q'ij. Chetaqa la b'i ri winaq rech keb'e' pa ri alaj taq tinimit ri naqaj e k'o wi, rech käkiloq' k'u na ri ki wa, —xecha che.

16Ri Jesús xub'ij chke: Man rajwaxik taj keb'e'k, xane xa chiya ix ri käkitijo, —xcha chke.

17Xkib'ij k'u ru tijoxelab' che: Xa job' kaxlan wa rachi'l kieb' kär k'o quk', —xecha che.

18Ri Jesús xub'ij chke: Chik'ama loq chwe waral, —xcha chke.

19Xtaqan k'u ri Jesús chi ket'uyi ri winaq cho ri räxalaj uwosaq. Ri Jesús xeuk'am k'u ri job' kaxlan wa xuquje' ri kieb' kär, xka'y chikaj, xeutewchij. Te k'u ri' xeupir ri kaxlan wa, xeuya chke ri tijoxelab' rech kekijach wa' chkiwäch ri winaq.

20Xewi' k'u konojel, xenoj k'ut. Te k'u ri' xekik'ol ri ch'aqataq ri xekanaj kanoq. Xub'an kab'lajuj chikäch wa' chi ronojel.

21Kraj are job' mil achijab' ri xewi'k. Man xeajilax tä k'u ri ixoqib' xuquje' ri ak'alab' (ri xuquje' xewi'k).

Ri Jesús käb'in puwi' ri ja'

22Te k'u ri' ri Jesús xub'ij chke ru tijoxelab' chi utz we keb'ok pa ri barco rech keb'e'k, kenab'ej apan chuwäch ri Are' rech keopan ch'äqäp che ri mar. Are k'u ri Are' xkanaj na kan kuk' ri k'ialaj winaq che ki jachik b'ik.

23Aretaq e jachtajinaq chi b'i ri winaq rumal ri Jesús, xe' ri Are' puwi' ri juyub' u tukiel chub'anik orar. Aretaq xok ri aq'ab', ri Jesús u tukiel k'o chila'.

24Are k'u ri tijoxelab' e k'o chi pa ri barco puwi' ri ja' pu nik'iajal ri mar. Ri nimaq taq uwoja' xupuk'ij rib' chrij ri barco, rumal chi xa chkiwäch petinaq wi ri kiäqiq'.

25Xa k'u jub'iq' man käsaqirik aretaq xopan ri Jesús kuk', tajin käb'in puwi' ri ja'.

26Aretaq ri tijoxelab' xkilo chi käb'in ri Jesús puwi' ri ja', xkixej kib'. Rumal rech chi xkixej kib' xkiraq ki chi', xkib'ij: ¡Are jun xib'inel wa'! —xecha'.

27Chanim ri Jesús xeuch'ab'ej, xub'ij chke: ¡In wa', mixej iwib', chichajij anima'! —xcha chke.

28Xch'aw k'u ri tat Pedro, xub'ij che: We lal ri', Tat, taqan la chi kinb'in puwi' ri ja', rech kinopan uk' la, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Ri Jesús xub'ij che: Tasa'j b'a', —xcha ri Jesús che. Ri tat Pedro xel b'i pa ri barco, xuchaplej b'inem puwi' ri ja' rech kuriqa ri Jesús.

30Aretaq k'ut xrilo chi sib'alaj k'o u chuq'ab' ri kiäqiq', xuxej rib'. Xe' ri raqan pa ri ja', xuraq u chi', xub'ij che ri Jesús: ¡Wajaw, chinto' la! —xcha che.

31Ri Jesús chanim xuchap che ru q'ab', xub'ij che: ¡Tzij ri' chi man qas tä katkojonik! ¿Jas che xub'an kieb' a k'ux? —xcha che.

32Aretaq k'ut xpaqi ri Jesús pa ri barco, xtäni ri kiäqiq'.

33Ri e k'o pa ri barco xexuki chuwäch ri Jesús, xkib'ij che: Qas tzij, lal ri' ri u K'ojol ri Dios, —xecha che.

Ri Jesús keukunaj ri yawab'ib' pa Genesaret

34Xeq'ax pa ri mar, xeopan k'u chuchi' ri ulew pa Genesaret.

35Aretaq ri winaq ajchila' xkich'ob' u wäch ri Jesús, xkesaj u tzijol wa' pa taq ri tinimit. Xekik'am k'u loq konojel ri yawab'ib' jawije' chi' k'o wi ri Jesús.

36Xkib'ochi'j ri Jesús chi xuwi ta ne kuya chke chi käkichap koq ru chi' ru q'u'. Konojel k'u ri xechapowik, xeutzirik.

San Mateo 15

Käriqtaj k'äx rumal ri e naq'atal wi ri winaq

1Te ri' jujun tata'ib' fariseos xuquje' jujun chke ri tata'ib' tijonelab' re ri Pixab' ri e petinaq pa ri tinimit Jerusalén, xkimulij kib' chrij ri Jesús, xkita' che:

2¿Jas che ri tijoxelab' la man käka'n taj jas ri e naq'atal wi ri qa nan qa tat ojer? Man käka'n taj jas ri naq'atal u b'anik. Are wa' ru ch'ajik ri rij ri ki q'ab' aretaq mäja' kewi'k, —xecha che.

3Xuta' k'u ri Jesús chke: E ri alaq, ¿jas che yo'm kan alaq ru Loq' Pixab' ri Dios? Chuk'exwäch wa' are jikib'am anima' alaq chrij ri naq'atal wi alaq.

4Kub'ij k'u ri Dios pa ri Loq' Pixab' ri Tz'ib'talik: “Nim cheawila wi ra nan a tat,” —kächa'. Xuquje' kub'ij: “Jachin ri kuyoq' ru nan u tat, tzrajwaxik wi ri' käkämisaxik,” —kächa', —xcha chke.

5Ri alaq k'ut käb'ij alaq chi xaq xuwi rajwaxik kub'ij jun achi chke ru nan u tat: “Ronojel ri kinkowinik kinkoj che to'ik alaq, nu yo'm cho ri Dios,” —kächa'.

6We ri achi je' kub'ij wa', man käya tä alaq che chi k'o jas kub'an che ki to'ik ru nan u tat. Je ri' man nim tä chik kil wi alaq ru Tzij ri Dios, man k'o tä k'u u patän ru Loq' Pixab' ri Dios chuwäch alaq rumal ru b'anik ri naq'atal wi alaq.

7¡Xaq kieb' wäch alaq! Qas tzij ri xub'ij ri qa mam Isaías ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios chij alaq aretaq xutz'ib'aj kan we tzij ri' ri kub'ij:

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8We winaq ri' xaq chi ki chi' käkinimarisaj nu q'ij, Man qas tä käkijikib'a ri kanima' chwij, —xcha'.

9Xaq loq' keq'ijilan chwe, xaq k'u ki taqanik winaq käkiya che tijonik, —xcha ri Dios chuchi' ri qa mam Isaías.

10Ri Jesús xeusik'ij ri winaq ruk', xub'ij chke: Alaq, onojel alaq, tatab'ej alaq ri nu tzij, ch'ob'o alaq ri kinb'ij.

11Ri kutij ri winaq, man are tä ri' ri ketzelan u wäch ru k'aslemal, xane xa are ri kel loq pu chi' ri winaq are wa' ri ketzelan u wäch ru k'aslemal, —xcha chke.

12Xeqeb' k'u ri tijoxelab' ruk' ri Jesús, xkib'ij che: ¿A etam la chi ri tata'ib' fariseos k'äx xkina' ri xb'ij la? —xecha che.

13Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Apachike u wäch tiko'n ri man xtik tä rumal ri nu Tat ajchikaj, käb'oq na apanoq.

14Xaq je' taq ke la' ri fariseos. Ri e are' e je' jas moyab' ri käkik'am ki b'e nik'iaj moyab' chik. We jun moy kuk'am u b'e jun moy chik, ri kieb' ri' ketzaq na pa jun jul.

15Xub'ij k'u ri tat Pedro che ri Jesús: B'ij la chqe jas kel kub'ij ri k'utb'al ri xkoj la, —xcha che.

16Ri Jesús xub'ij che: ¿A mat lo kich'ob' wa' ri ix? —xcha che.

17¿A mat iwetam chi ronojel ri kutij ri winaq pa ri rixko'l ke' wi, kel k'u kanoq aretaq kub'ana ru chul? —kächa chke.

18Are k'u ri kel loq pu chi' ri winaq, pa ranima' ri' kel wi loq. Are k'u wa' ri ketzelan u wäch ru k'aslemal.

19Je ri', rumal chi pa ranima' ri winaq kel wi loq ri itzel taq chomanik, ru b'anik kämisanik, ru b'anik ri nimalaj mak ruk' ri rixoqil jun winaq chik, ru b'anik jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', ru b'anik elaq', ru b'anik ri b'anow tzij, xuquje' ru yakik tzij chrij jun winaq chik.

20E are wa' we etzelal ri' ri ketzelan u wäch ru k'aslemal ri winaq cho ri Dios. Are k'u we jun winaq man kub'an tä ri naq'atal u b'anik, man kuch'aj tä ri rij ru q'ab' aretaq mäja' käwi'k, man käretzelaj tä ru k'aslemal ri' cho ri Dios, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

Jun ixoq ri man are tä aj Israel käkojon che ri Jesús

21Xel b'i ri Jesús chila', xe'k, xopan pa Fenicia chunaqaj ri tinimit Tiro, xuquje' ri tinimit Sidón.

22Xpe k'u jun ixoq aj Cananea ri k'o chila', xopan ruk' ri Jesús, xuraq k'u u chi', xub'ij: ¡Tat, lal ri' ri rachalaxik kan ri David, chel k'ux la chwe! Ri wal ali k'o jun itzel espíritu che, sib'alaj kuriq k'äx rumal, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Ri Jesús k'ut man k'o tä jun tzij xub'ij che. Xepe k'u ru tijoxelab' ri Jesús, xkita' toq'ob' che, xkib'ij: Taqa la b'i ri chichu' rumal chi xaq kuraq u chi' teren chqij, —xecha che.

24Xub'ij k'u ri Jesús chke: Ri Dios in u taqom loq xaq xuwi kuk' ri winaq aj Israel, rumal chi ri e are' e je' ta ne chij ri e sachinaq, —xcha chke.

25Xpe k'u ri ixoq, xqeb' ruk' ri Jesús, xxuki chuwäch, xub'ij che: ¡Tat, chinto' la! —xcha che.

26Ri Jesús xub'ij che: Man utz tä ru chapik ri ki wa ri qas ralk'ual jun, käk'iäq ta k'u chkiwäch ri alaj taq tz'i', —xcha che.

27Xub'ij k'u ri ixoq che: Je', Tat. Xuquje' ne ri alaj taq tz'i' ri keb'ok pa ja, käkitij ru xe'r taq ki wa ri kajaw ri ketzaq pulew, —xcha che.

28Ri Jesús xub'ij che ri ixoq: ¡Qas tzij b'a' chi nim ri kojonik la, nan! Chb'antaj ta b'a' jas ri kaj la, —xcha che. Tzare chi' k'ut xutzir ri ral ali.

Ri Jesús keukunaj k'ia yawab'ib'

29Xel b'i ri Jesús chila', xok'ow chuchi' ri mar re Galilea. Te k'u ri' xpaqi puwi' jun juyub', xt'uyi k'u chila'.

30Xeopan k'u k'ia winaq ruk' kuk'am b'i ch'okojib', moyab', memab', winaq ri k'äx u b'anom ri ki q'ab', xuquje' e k'ia ri k'o nik'iaj yab'il chik chke. Xekiya chuwäch ri Jesús, ri Are' k'ut xeukunaj.

31Ri winaq sib'alaj xkikajmaj aretaq xkilo chi ri memab' xech'aw chik, ri k'äx u b'anom ki q'ab' xeutzirik, ri ch'okojib' xeb'in chik, ri moyab' xeka'y chik. Xkichap k'u u nimarisaxik u q'ij ri Dios aj Israel.

Ri Jesús keutzuq kiejeb' mil winaq

32Ri Jesús xeusik'ij ru tijoxelab', xub'ij chke: Kel nu k'ux chke ri winaq rumal chi oxib' q'ij chi wa' e k'o wuk', man k'o tä k'u jas käkitijo. Man kwaj taj keintaq b'i cho taq kachoch mäja' k'u kewi'k, ketzaq ta k'u ne pa taq ri b'e, —xcha chke.

33Ru tijoxelab' xech'awik, xkib'ij che: ¿Jawije' ta k'u lo käqariq wi ri wa ri käqaya chke we k'ialaj winaq ri' waral pa we juyub' ri' ri kätz'inowik? —xecha che.

34Xuta' k'u ri Jesús chke: ¿Janipa' kaxlan wa k'o iwuk'? —xcha chke. Ri e are' xkib'ij: Wuqub' kaxlan wa, rachi'l kieb' oxib' alaj taq kär, —xecha che.

35Xtaqan k'u ri Jesús chke ri k'ialaj winaq chi keku'b'i pulew.

36Te k'u ri' xeuk'am ri wuqub' kaxlan wa, xuquje' ri alaj taq kär, xmaltioxinik. Xeupiro, xeuya chke ru tijoxelab' rech käkijach wa' chkiwäch ri winaq. Je k'u ri' xka'no.

37Xewi' k'u konojel ri winaq, xenojik. Xekimulij k'u ri ch'aqataq taq wa ri xekanaj kanoq. Ronojel wa' xub'an wuqub' chikäch wa.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38E kiejeb' mil achijab' k'ut ri xewi'k. Man xekajilaj tä k'u ri ixoqib' xuquje' ri ak'alab' (ri xuquje' xewi'k).

39Te k'u ri' ri Jesús xeujach b'i ri winaq rech keb'e' cho taq kachoch. Ri Are' xok b'i pa ri barco, xe' pa ri tinimit Magdala.

San Mateo 16

Ri tata'ib' fariseos xuquje' ri saduceos käkita' jun kajmab'al etal che ri Jesús

1Ri tata'ib' fariseos xuquje' ri tata'ib' saduceos xeopan ruk' ri Jesús. Te k'u ri' xkita' che chi kuk'ut chkiwäch jun kajmab'al etal ri käpe chikaj. Xkib'ij wa' che xaq rech käqaj ri Jesús pa ki q'ab'.

2Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke: Pa b'enaq taq q'ij käb'ij alaq: “Saq'ij wa' kub'ano rumal chi kiäq ri uwokaj,” —kächa alaq.

3Are k'u ri aq'ab'il käb'ij alaq: “Kämik käpe jäb' rumal chi kiäq ri uwokaj, xuquje' q'eqmuj,” —kächa alaq. ¡Ri alaq xaq kieb' wäch alaq! Käkowin alaq chuch'ob'ik ri u wäch ri kaj, man käch'ob' tä k'u alaq jas ri tajin kuk'ut ri Dios chuwäch alaq pa taq we q'ij junab' ri'.

4We winaq ri' ri e lawalo, ri man jikom tä kanima', käkaj chi kinb'an jun kajmab'al etal chkiwäch. Man käyi' tä chi k'u na jun etal chke, xane are kinna'taj chke ri etal rech ri Jonás, —xcha chke. Ri Jesús xeuya kan wa' we achijab' ri', xe'k.

Ri Jesús kätzijon chrij ri ki ch'amil ri tata'ib' fariseos

5Aretaq xeq'ax ru tijoxelab' ri Jesús ch'äqäp che ri mar, xsach pa ki jolom ru k'amik b'i ki wa.

6Xub'ij k'u ri Jesús chke: ¡Chitampe'! Chichajij iwib' chuwäch ri ki ch'amil ri tata'ib' fariseos xuquje' chuwäch ri ki ch'amil ri tata'ib' saduceos, —xcha chke.

7Xkitzijob'ela k'u kib' ri tijoxelab', xkib'ij: Ri Are' kub'ij wa' chqe rumal chi man k'o tä qa wa qa k'amom loq, —xecha'.

8Aretaq ri Jesús xretamaj jas ri tajin käkib'ij, xub'ij chke: ¿Jas che tajin kib'ij chi man k'o tä i wa? ¡Tzij ri' chi xa man qas tä kixkojonik! —xcha chke.

9¿A xaq are mäja' kich'ob'o, man käna'taj tä chiwe chi xinpir ri job' kaxlan wa, xinjach k'u wa' chkiwäch ri job' mil winaq? ¿A mat käna'taj chiwe janipa' chikäch ch'aqataq taq kaxlan wa ri man xek'is taj ri xeik'olo?

10¿A mat k'u käna'taj chiwe xuquje' chi xinpir ri wuqub' kaxlan wa, xinjach k'u wa' chkiwäch kiejeb' mil winaq, janipa' chikäch ch'aqataq taq kaxlan wa ri man xek'is taj ri xeik'olo?

11¿Jas che man kich'ob' taj chi ri in man are tä tajin kinb'ij ri kaxlan wa aretaq xinb'ij chi kichajij iwib' chuwäch ri ki ch'amil ri tata'ib' fariseos xuquje' ri tata'ib' saduceos? —xcha ri Jesús chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Te k'u ri' ri tijoxelab' xkich'ob'o chi ri Jesús man are tä xub'ij chke chi käkichajij kib' chuwäch ri ch'äm re kaxlan wa, xane chuwäch ri ki tijonik ri tata'ib' fariseos xuquje' ri tata'ib' saduceos.

Ri tat Pedro kuq'alajisaj chi ri Jesús are ri Cristo

13Aretaq ri Jesús tajin känaqajin che ri tinimit Cesarea Filipo, xuta' chke ru tijoxelab', xub'ij chke: ¿Jas käkib'ij ri winaq chwij chi jachin ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq? —xcha chke.

14Xkib'ij k'u che: E k'o jujun winaq käkib'ij chi lal ri' ri Juan Qasal Ja', xuquje' käkib'ij jule' chik chi lal ri' ri qa mam Elías. E k'o chi nik'iaj käkib'ij chi lal ri' ri qa mam Jeremías o jun chik chke ri ojer q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, —xecha che.

15Xuta' k'u ri Jesús chke: E k'u ri ix, ¿jachin ri in ri kib'ij ix? —xcha chke.

16Xch'aw ri tat Pedro, xub'ij che: Lal ri' ri Cristo, ru K'ojol ri k'aslik Dios, —xcha che.

17Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: Utz awe, Simón, u k'ojol ri tat Jonás, rumal chi man are tä jun winaq ri xb'in wa' chawe, xane are ri nu Tat ri k'o chila' chikaj.

18Ri in kinb'ij chawe chi ri at, at Pedro. Puwi' k'u we nimalaj ab'aj ri' keinjeqb'a wi na ri winaq ri kekojon chwe. Man käkowin tä k'u na ri kämikal chusachik ki wäch, —xcha che.

19Keinya chawe ri lawe re ri k'olib'al ri taqan wi ri Dios. Jachike ri kaq'alajisaj chi man utz tä u b'anik cho ruwächulew, man utz tä u b'anik ri' chila' chikaj. Jachike ri kaq'alajisaj chi utz u b'anik cho ruwächulew, utz u b'anik ri' chila' chikaj.

20Ri Jesús k'ut xeupixb'aj ru tijoxelab', xub'ij chke chi mäkitzijoj wa' che jachin jun chi ri Are' are ri Cristo.

Ri Jesús kutzijoj chi käkäm na

21Tzare chi' k'ut ri Jesús xuchaplej u q'alajisaxik chkiwäch ru tijoxelab' chi ri Are' rajwaxik ke' na pa ri tinimit Jerusalén. Xub'ij chi käb'an na sib'alaj k'äx che kumal ri ki nimaqil ri winaq, kumal ri ki nimaqil ri sacerdotes, xuquje' kumal ri tijonelab' re ri Pixab'. Xuquje' rajwaxik chi käkämisax na, te ri' käk'astaj chi k'u na churox q'ij chkixol ri käminaqib'.

22Are k'u ri tat Pedro xuk'am b'i ri Jesús u tukiel wi. Xuchaplej u yajik, xub'ij che: ¡Mat kraj ri Dios wa', Wajaw! ¡Mat je' käk'ulmaj la wa'! —xcha che.

23Xutzolq'omij k'u rib' ri Jesús, xub'ij che ri tat Pedro: ¡Chatel chnuwäch, Satanás, xaq at ya'l latz' chwe! Man kach'ob' tä k'u ru chomanik ri Dios, xane xaq xuwi kach'ob' ri ki chomanik winaq, —xcha che.

24Ri Jesús k'ut xub'ij chke ru tijoxelab': We k'o jun kraj käpe wuk' in, rajwaxik chi mub'an chik xaq jas ri kraj ri are'. Rajwaxik kutelej loq ru cruz, käpe wuk' in, —xcha chke. (Kel kub'ij wa' chi ri winaq ri' man nim tä chik käril ru k'aslemal, xane kuya u tzij pune ta ne kuriq ri kämikal rumal rech ri Jesús.)

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Je ri', rumal chi apachin ta ne ri kraj kuto' u wi' ru k'aslemal cho ruwächulew, käkäm na ri winaq ri', kutzaq na ronojel. Apachin k'u ri kuya ru k'aslemal pa ri k'äx rumal wech in, kuto' na u wi' ri' ri qas u k'aslemal wa'.

26¿Jas ta k'u lo ri kuch'ak jun winaq we kärechb'ej ronojel ruwächulew, kutzaq k'u na ri ranima'? ¿Jas ta k'u lo ri käkowin ri winaq chuya'ik chuk'exwäch ri ranima'? —xcha chke.

27Kinpe k'u na in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, e wachi'l ri loq'alaj taq ángeles. Känimarisax na nu q'ij jas ru nimarisaxik u q'ij ri nu Tat. Kinya k'u na ri tojb'al ke ri winaq chkijujunal jas ri xka'n ri e are' pa ri ki k'aslemal.

28Qas tzij kinb'ij chiwe chi e k'o jujun chke ri e k'o waral ri man kekäm tä na k'ä kinkil na in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, in petinaq rech kintaqan pa ki wi' ri winaq, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

San Mateo 17

Käk'extaj ru kayeb'al ri Jesús

1Xke' waqib' q'ij u b'im kan ri Jesús wa', aretaq xeuk'am b'i ri tat Pedro, ri tat Jacobo, xuquje' ri tat Juan ru chaq' ri tat Jacobo. Ki tukiel wi xepaqi puwi' jun nimalaj juyub'.

2Xk'extaj k'u ru kayeb'al ri Jesús chkiwäch. Ru palaj ri Jesús xjuluwik je' jas ri q'ij. Ri ratz'iaq xub'an sib'alaj saqloloj je' jas ri saqil.

3Xaq k'u te'talik xkik'ut kib' kieb' achijab' ri tajin ketzijon ruk' ri Jesús. E are' ri qa mam Moisés rachi'l ri qa mam Elías.

4Xch'aw k'u ri tat Pedro, xub'ij che ri Jesús: Qajaw, ¡sib'alaj utz chi uj k'o waral! We kaj la, käqa'n na oxib' mo', jun che la, jun che ri qa mam Moisés, jun chik che ri qa mam Elías, —xcha che.

5Aretaq tajin kätzijon ri tat Pedro, xqaj loq jun saqloloj sutz' chkij, xech'uqtaj k'u rumal. Te k'u ri' xch'aw loq Jun chupam ri sutz', xub'ij: Are ri loq'alaj nu K'ojol wa', sib'alaj käkikot ri wanima' rumal. Chitatab'ej b'a' ri kub'ij, —xcha ri'.

6Ri tijoxelab', aretaq xkita wa', sib'alaj xkixej kib'. Xexuki'k xkiqasaj ri ki palaj cho ri ulew.

7Are k'u ri Jesús xqeb' kuk', xeuchap k'u qajoq, xub'ij chke: Mixej b'a' iwib'. Chixwalijoq, —xcha chke.

8Ri e are' chanim xeka'ylob'ik. Man k'o tä chi k'u jachin xkilo, xane xaq xuwi ri Jesús k'o kuk'.

9Qajem ke loq cho ri juyub', ri Jesús xeupixb'aj, xub'ij chke: K'o jachin mitzijoj wi ri iwilom k'ä kink'astaj na chkixol ri käminaqib', in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, —xcha chke.

10Ri tijoxelab' xkita' che ri Jesús, xkib'ij che: ¿Jas che käkib'ij ri tijonelab' re ri Pixab' chi rajwaxik käpe na ri qa mam Elías nab'e? —xecha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke: Tzij ri' chi käpe ri qa mam Elías nab'e, rech kub'an na u b'anik ronojel.

12Ri in k'ut kinb'ij chiwe chi ya ulinaq chik ri qa mam Elías. Ri winaq k'ut man xkich'ob' tä u wäch, xane xa xka'n che ri are' jas ri xkaj xka'no. Je k'u ri' xuquje' ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kinriq na k'äx pa ki q'ab', —xcha chke.

13Xkich'ob' k'u ri tijoxelab' chi ri tajin kub'ij ri Jesús chke, are ri Juan Qasal Ja'.

Ri Jesús kukunaj jun ala ri k'o jun itzel espíritu che

14Aretaq k'ut xeopan chila' jawije' e k'o wi ri k'ialaj winaq, xpe jun achi, xopan ruk' ri Jesús, xxuki k'u chuwäch, xub'ij che:

15Tat, chel k'ux la che ri nu k'ojol, xa k'o jun itzel espíritu che, sib'alaj k'u kuriq k'äx rumal. K'ia mul kätzaq pa ri q'aq', pa ri ja'.

16Xink'am loq, xinya chkiwäch ri tijoxelab' la, ri e are' k'ut man xekowin tä chukunaxik, —xcha che ri Jesús.

17Ri Jesús xch'awik, xub'ij: ¡Ay, ri alaq winaq ri man käkojon tä alaq che ri Dios! ¡Xaq xuwi käb'an alaq jas ri kaj alaq! ¿A are lo kaj alaq chi xaq tajin wi kink'oji uk' alaq ronojel q'ij? ¿A are lo kaj alaq chi xaq kinkuy alaq? K'ama b'a' alaq loq ri ala chnuwäch, —xcha chke.

18Ri Jesús k'ut xuyaj ri itzel espíritu ri k'o che ri ala, xresaj b'ik. Tzare chi' xutzir ri ala, utz chi k'u kanoq.

19Ru tijoxelab' ri Jesús xkita' che pa u tukiel wi: ¿Jas che ri uj man xujkowin tä che resaxik b'i ri itzel espíritu ri'? —xecha che.

20Xub'ij ri Jesús chke: Are wa' rumal chi man qas tä k'o ri i kojonik, —xcha chke. Qas tzij kinb'ij chiwe chi we ta ri i kojonik je' jas ri in nitz' ija' re mostaza, kixkowin ri' kib'ij che we juyub' ri': "¡Chatel b'i chi', jat jela'!" —kixcha che. Ri juyub' kel na b'ik. Man k'o tä ri mat kixkowin chub'anik we ta qas tzij kixkojonik, —xcha chke.

21Xaq xuwi ruk' ru b'anik orar, xuquje' ruk' ru b'anik ayuno kel b'i jun itzel espíritu ri je' u b'anik wa', —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

Ri Jesús kutzijoj jumul chik chi käkäm na

22Aretaq xetzelej b'i kuk' ri k'ialaj winaq, ri Jesús xub'ij chke ru tijoxelab': Ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kinjach na pa ki q'ab' ri winaq.

23Kinkämisax na, churox q'ij k'ut kink'astaj na chkixol ri käminaqib', —xcha chke. Aretaq xkita wa' ri tijoxelab', sib'alaj xeb'isonik.

Waral käqil wi ru tojik ri alkab'al re ri nimalaj rachoch Dios

24Aretaq ri Jesús kuk' ru tijoxelab' xeopan pa ri tinimit Capernaum, ri toq'il taq alkab'al re ri nimalaj rachoch Dios xeopan ruk' ri tat Pedro, xkib'ij che: ¿A mat kutoj re ri ajtij alaq ri alkab'al re ri nimalaj rachoch Dios? —xecha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Je', je ri', —xcha ri tat Pedro chke. Aretaq k'ut xok b'i ri tat Pedro pa ri ja, nab'e xch'aw ri Jesús, xub'ij che: Simón, ¿jas kachomaj? ¿Jachin taq chke käkita' wi ri alkab'al o ri kuchuj ri nimaq taq taqanelab' rech ruwächulew? ¿A käkita' wa' chke ri ki winaqil o chke ri man ki winaqil taj? —xcha che.

26Ri tat Pedro xch'awik, xub'ij che: Chke ri man ki winaqil taj käkita' wi wa', —xcha che. Ri Jesús xub'ij che: We je ri', ri winaq ri keb'el pa ri ki tinimit ri nimaq taq taqanelab' man k'o tä alkab'al ri' käkitojo, —xcha che.

27Man kwaj tä k'ut chi kinyak royowal jachin jun winaq. Rumal ri' jat chuchi' ri mar, chak'iäqa b'i ri anzuelo pa ri ja'. Chawesaj loq ri nab'e kär ri kachapo, pu chi' k'ut kawesaj wi jun puaq. Ruk' ri puaq ri' katoj ri alkab'al re ri nimalaj rachoch Dios, ri wech in xuquje' ri awech at. Chak'ama k'u wa', kate' k'ut, katojo kanoq, —xcha che.

San Mateo 18

Ri tijoxelab' käkichomala kib' chrij jachin chke ri nim na u b'anik

1Pa ri q'ij ri' ri tijoxelab' xkimulij kib' ruk' ri Jesús, xkita' che: ¿Jachin ri nim na u b'anik chila' jawije' ri kätaqan wi ri Dios? —xecha che.

2Ri Jesús xusik'ij apan jun alaj ak'al, xuk'amo, xutak'ab'a chkiwäch ru tijoxelab'.

3Xub'ij k'u chke: Qas tzij kinb'ij chiwe. We ri ix man kik'ex tä ri iwanima', ri i chomanik, we man kib'an iwe jas ri käka'n ri ak'alab' man käka'n tä nimal, man kixopan tä ri' chila' jawije' ri kätaqan wi ri Dios, —xcha chke.

4Je k'u ri' kinb'ij chiwe chi ri nim na u b'anik chila' jawije' ri kätaqan wi ri Dios, are ri man nim tä kub'an che rib', kub'an k'ut jas we ak'al ri'.

5Apachin ri kuk'ulaj jun ak'al jas we ak'al ri' rumal wech in, in ri' kinuk'ulaj, —xcha chke.

Käkiriq k'äx ri winaq ri käka'no chi jun winaq chik kuriq ri b'e ri man utz taj

6Apachin k'u ri kub'ano chi jun chke we ch'utiq ri' ri kekojon chwe kuriq ri b'e ri man utz taj, are utz ri' we ta käxim jun ka' re molino chuqul ri winaq ri', käk'iäq ta k'u b'i pa ri mar.

7¡Sib'alaj k'äx chke ri winaq cho ruwächulew chi k'o jas ri kub'ano chi ri winaq käkiriq ri b'e ri man utz taj! Amaq'el k'ut käkik'ulmaj wa'. Sib'alaj k'äx k'u re ri winaq ri kub'ano chi jun winaq chik kuriq ri b'e ri man utz taj.

8Rumal ri', we ri a q'ab' o ri awaqan kub'ano chi ri at kariq ri b'e ri man utz taj, chaq'ata', chak'iäqa apanoq. Are utz na chawe we kariq na ri qas k'aslemal pune at kut o at ch'oko', chuwäch ri k'o kieb' a q'ab' o kieb' awaqan kate' pa ri k'atik jawije' k'o wi ri q'aq' ri man kächuptaj taj.

9We are ri a waq'äch kub'ano chi kariq ri b'e ri man utz taj, chawesaj, chak'iäqa apanoq. Are utz na chawe we kariq na ri qas k'aslemal pune xa jun ra waq'äch k'olik, chuwäch ri k'o kieb' a waq'äch, katk'iäq b'i pa ri nimalaj q'aq', —xcha ri Jesús chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Waral käqil wi ri k'utb'al chrij ri chij ri xsachik

10Miwetzelaj b'a' ki wäch jun chke we ch'utiq ri' ri kekojon chwe. Kinb'ij k'u chiwe chi ri e are' amaq'el ronojel q'ij k'o ri ki ángeles chuwäch ri nu Tat chila' chikaj.

11Je ri', rumal chi ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, xinpe che ki to'ik ri winaq ri e sachinaq.

12¿Jas kichomaj chrij ri kinb'ij na? We k'o jun achi ri k'o jun ciento u chij, kätzaq k'u kan jun chke, ¿a mat keuya na kan ri' ri jumuch' b'elejlajuj pa ri juyub', ke' k'u chutzukuxik ri jun ri xtzaq kanoq? Je', je ri'.

13We kuriqo, sib'alaj käkikot na ruk'. Nim na ru kikotemal ruk' wa' chuwäch ru kikotemal kuk' ri jumuch' b'elejlajuj ri man xetzaq taj.

14Je k'u ri' ri i Tat ri k'o chila' chikaj man kraj taj chi kätzaq jun chke we ch'utiq ri' ri kekojon chwe.

Ri kub'an jun chusachik u mak jun winaq chik

15We ri awachalal kub'an jun k'äx chawe, chattzijon ruk' pa u tukiel wi, chab'ij che jas ru mak. We kukoj rib' chupam, xatkowin ri' chuch'akik ra wachalal.

16We k'u ri awachalal man kukoj tä rib' pa ru mak aretaq kattzijon ruk', chasik'ij jun o kieb' winaq chik, rech ronojel ri kib'ij ketamax wa' kumal kieb' u oxib' tal taq tzij.

17We k'u man kok ri tzij pu jolom ri käb'ix che kumal ri nik'iaj chik, cheasik'ij konojel ri nik'iaj qachalal. We k'u man kuto jas ri käkib'ij konojel ri qachalal, chab'ana che chi je' jas jun winaq ri man käkojon tä che ri Dios o jun toq'il alkab'al.

18Qas tzij kinb'ij chiwe chi jachike ri kiq'alajisaj chi man utz tä u b'anik kumal ri winaq cho ruwächulew, man utz tä u b'anik ri' chila' chikaj. Jachike k'u ri kiq'alajisaj chi utz u b'anik kumal ri winaq waral cho ruwächulew, utz u b'anik ri' chila' chikaj.

19Xuquje' kinb'ij chiwe chi we k'o kieb' chixol waral cho we uwächulew ri kuriq rib' ki chomanik puwi' jun rajwaxik, käka'n k'u orar chuta'ik wa', ri qa Tat ri k'o chila' chikaj kuya na wa' chke.

20Je ri', rumal chi jawije' ri ki mulim wi kib' kieb' oxib' winaq rumal chi kekojon chwe, kuk' ri' in k'o wi, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

21Xpe ri tat Pedro, xuta' k'u che ri Jesús: Qajaw, we ri wachalal k'ia mul kub'an k'äx chwe, ¿janipa' mul rajwaxik kinsach u mak? ¿A kraj ne wuqub' mul ri'? —xcha che.

22Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij che: Man kinb'ij tä chawe chi xa wuqub' mul kasach u mak, xane rajwaxik kasach u mak wuqub' mul chik, wuqub' mul chik, k'ä kopan na pa job' ciento, —xcha che.

Ri k'utb'al chrij ri patäninel ri man xraj taj xusach u mak ri rachi'l

23Je ri', rumal chi ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, are je' jas jun q'inom achi ri xeumulij ri rajchakib', xuchap k'u u ta'ik we k'o ri ki k'as, o we ne k'o u k'as ri are' kuk'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Aretaq tajin kuchaplej rajilaxik ri ki kuenta chkijujunal, xk'am loq jun ajchak ri u k'as k'ia mil quetzales.

25Are k'u ri jun ajchak ri' man k'o tä kutojb'ej re ru k'as. Ri patrón xtaqanik chi käk'iyix ri ajchak ri' pu q'ab' jun winaq chik rech käpatänin che, rachi'l ri rixoqil, ri ralk'ual, xuquje' konojel ri jastaq re, rech kätojtaj ru k'as.

26Are k'u ri ajchak xxuki chuwäch ru patrón, xb'ochi'nik, xuta' toq'ob', xub'ij che: “Tat, chajij la paciencia wuk', kintoj na ronojel ri nu k'as,” —xcha che.

27Ri patrón xutoq'ob'isaj u wäch ri rajchak, xusach u mak, xub'ij che chi man kutoj tä chi ru k'as, xutzoqopij k'u b'ik.

28Te ri' ri ajchak ri xtzoqopitaj b'ik, xuriq jun rach ajchak ri u k'as kieb' oxib' quetzal ruk'. Xuchap ri rach ajchak chuqul, xuchap u jitz'axik, xub'ij che: “¡Chatojo ra k'as wuk'!” —xcha che.

29Ri rach ajchak xxuki chuwäch, xb'ochi'nik, xuta' toq'ob' che, xub'ij: “Chachajij paciencia wuk', kintoj na ronojel ri nu k'as,” —xcha che.

30Ri are' k'ut man xusach tä u mak ri rach ajchak, xane xukoj pa che', xub'ij che chi rajwaxik kutoj na ru k'as.

31Aretaq xkil wa' ri nik'iaj ajchakib' chik, sib'alaj xeb'isonik. Xeb'e' k'ut, xekib'ij che ri ki patrón ronojel ri xb'antajik.

32Xpe k'u ri ki patrón, xtaqan chusik'ixik ri ajchak ri', xub'ij che: “¡Itzel ajchak! Ri in xinkuy ra k'as rumal chi xata' toq'ob' chwe.

33Ri at xuquje' rajwaxik xatoq'ob'isaj ta u wäch ri awach ajchak, jas ri xinb'an in chawe xintoq'ob'isaj a wäch,” —xcha che.

34¡Ru patrón k'ut, sib'alaj xpe royowal! Xtaqanik chi käk'äjisax u wäch ri rajchak k'ä kutoj na ru k'as.

35Ri Jesús xuk'isb'ej re ru tzij, xub'ij: Jas ri xub'an ri patrón che ri rajchak, are je' kub'an na ri nu Tat ri k'o chila' chikaj chiwe, we man qas kisach ki mak ri iwachalal, —xcha ri Jesús chke.

San Mateo 19

Ri Jesús kuya tijonik chrij ri ki jachik kib' juk'ulaj winaq

1Aretaq xto'taj ri Jesús chub'ixik ronojel wa' we tzij ri', xel b'i pa Galilea, xe' pa taq ri tinimit re Judea, ch'äqäp che ri nima' Jordán.

2E k'ia winaq xeteri b'i chrij, xeukunaj k'u taq ri yawab'ib' chila'.

3Xeopan k'u jujun tata'ib' fariseos ruk' ri Jesús, xkita' che: ¿A taqal che jun achi kujach b'i ri rixoqil pune man qas k'o u mak? —xecha che. Xkib'ij wa' che xaq rech käqaj ri Jesús pa ki q'ab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke: ¿A mat sik'im alaq pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik jas ri xub'an ri Dios pa ru chaplexik loq ronojel, “chi achi chi ixoq xeub'ano”? —kächa'.

5Xuquje' kub'ij: “Rumal wa' jun achi kuya na kan ru nan u tat, kätuni k'u na ruk' ri rixoqil. Xa e jun chik ri kieb' winaq ri',” —kächa'.

6Je k'u ri' man e kieb' tä chik, xane xa e jun chik. Rumal k'u ri', jas ri xeutunub'a ri Dios, mäjach ki wäch wa' kumal ri winaq, —xcha ri Jesús chke ri tata'ib' fariseos.

7Xkib'ij k'u ri tata'ib' fariseos: ¿Jas che ri qa mam Moisés xtaqanik chi jun achi kuya' kutz'ib'aj jun wuj ri kub'ij wi chi kujach b'i ri rixoqil? Je k'u ri' kuya' kujach b'i ri rixoqil, —xecha che.

8Ri Jesús xub'ij chke: Xa rumal chi sib'alaj ab'ajarinaq ri anima' alaq, are rumal ri' xuya chech alaq chi kuya' käjach b'i alaq ri ixoqil alaq. Man je' tä k'u wa' aretaq xchapletaj loq ronojel.

9Ri in k'ut kinb'ij chech alaq chi apachin ri kujach b'i ri rixoqil, we man rumal ru ch'ab'exik jun achi chik, käk'uli chi k'u na ruk' jun ixoq chik, ri achi ri' kub'an ri nimalaj mak ri äwas u b'anik chrij ri nab'e rixoqil. Ri achi k'ut ri käk'uli ruk' jun ixoq ri jachom kanoq kub'an ri nimalaj mak ri', —xcha ri Jesús chke ri tata'ib' fariseos.

10Xkib'ij k'u ru tijoxelab' ri Jesús che ri Are': We jun achi man kuya' taj kujach b'i ri rixoqil, are utz na ri' chi man käk'uli taj, —xecha che.

11Ri Jesús xub'ij chke: Man konojel tä winaq käkich'ij wa' chi man kek'uli taj, xane xaq xuwi ri yo'm chke rumal ri Dios chi käkich'ijo.

12K'o k'u jas che jujun achijab' man kek'uli taj. E k'o jujun xa tzkech wi man kek'uli taj, e k'o nik'iaj chik ri xa b'anom chke kumal ri achijab' chi man kek'uli taj, e k'o k'u nik'iaj chik käkich'ijo man kek'uli taj xa rumal chi käkaj käkipatänij ri Dios. Jachin ri käkowinik je' kub'an wa', chub'ana', —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

Ri Jesús keutewchij ri ak'alab'

13Ri winaq xekik'am loq ri ak'alab' cho ri Jesús rech kuya ru q'ab' pa ki wi', rech xuquje' kub'an orar pa ki wi'. Ri winaq ri xekik'am loq ri ak'alab' xeyaj kumal ri tijoxelab'.

14Ri Jesús k'ut xub'ij chke: Chiya chke ri ak'alab' chi kepe wuk', meiq'atej rumal chi ri winaq ri kätaqan ri Dios pa ki wi' e are' winaq ri e je' jas we ak'alab' ri', —xcha chke.

15Xuya k'u ru q'ab' pa ki wi' ri ak'alab', te k'u ri' xel b'i chila'.

Jun q'inomalaj ala kätzijon ruk' ri Jesús

16Jun ak'al achi xopan ruk' ri Jesús, xuta' che: Utzalaj Ajtij, ¿jas u wäch utzil rajwaxik kinb'ano rech kinriq ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik? —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Ri Jesús xub'ij che: ¿Jas che kab'ij chwe chi utz ri in? Man k'o tä jun qas utz, xane xaq xuwi ri Dios, —xcha che. We k'u kawaj kariq ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik, chanimaj ru taqanik ri Dios, —xcha che.

18Ri achi xub'ij che: ¿Jachike taq ri' ru taqanik ri Dios ri rajwaxik kinniman chke? —xcha che. Ri Jesús xub'ij che: Matkämisanik, mab'an ri nimalaj mak ri äwas u b'anik ruk' ri rixoqil jun winaq chik, mab'an ri elaq', mab'an tzij chrij jun winaq chik.

19Nim cheawila wi ra nan a tat. Loq' cheawila wi ri awach winaq jas ri at loq' kawil awib', —xcha ri Jesús che ri achi.

20Ri achi xub'ij che ri Jesús: Ronojel wa' nu taqem u b'anik tzaretaq in ak'al na. ¿Jas ta chi k'u ri rajwaxik kinb'ano? —xcha che.

21Ri Jesús xub'ij che: We kawaj käjikomataj ra k'aslemal cho ri Dios, jat, cheak'iyij konojel ri jastaq awe, chaya ri rajil chke ri meb'a'ib'. Käk'oji k'u na ra q'inomal chila' chikaj. Te ri' tasa'j wuk', —xcha che.

22Aretaq ri achi xuta ri xub'ij ri Jesús, xk'extaj ru wäch, xb'isonik, xe'k rumal chi k'ia ru q'inomal k'olik.

23Xub'ij k'u ri Jesús chke ru tijoxelab': Qas tzij kinb'ij chiwe, chi sib'alaj k'äx kutij jun q'inom kok chkixol ri winaq ri kätaqan ri Dios pa ki wi'.

24Are man k'äx tä ri rok'owisaxik jun awaj camello pa ru julil jun t'isomb'al b'aq, chuwäch ri rokik jun q'inom chkixol ri winaq ri kätaqan ri Dios pa ki wi', —xcha chke.

25Ri tijoxelab' aretaq xkita wa', sib'alaj xkikajmaj, xkib'ij k'u chb'il taq kib': ¿Jachin ta k'u lo ri käkowinik kuriq ru tob'anik ri Dios? —xecha'.

26Ri Jesús ko xka'y chke, te ri' xub'ij: Man kekowin tä ri winaq chub'anik wa', käkowin k'u na ri Dios che ronojel, —xcha chke.

27Ri tat Pedro xub'ij che ri Jesús: Qajaw, chilampe la chi ri uj qa yo'm kan konojel ri jastaq qe, uj k'o uk' la. ¿Jas k'u ri käyi' na chqe? —xcha che.

28Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke: Qas tzij kinb'ij chiwe, kopan na jun q'ij aretaq käb'an k'ak' che ronojel. Aretaq ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kinku'b'i na pa ri je'lalaj nu t'uyulib'al, känimarisax nu q'ij, are chi' k'ut chi ri ix, ri ix ri k'o wuk' kixku'b'i na xuquje' pa kab'lajuj je'lalaj taq t'uyulib'al. Kiq'at k'u na tzij pa ki wi' ri kab'lajuj tinimit re Israel.

29Konojel ri ki yo'm kan kachoch, kachalal, ki nan ki tat, kixoqil, kalk'ual, kulew rumal wech in, käkiriq na jun ciento mul ri tojb'al ke, xuquje' käkiriq na ri k'aslemal ri man k'o ta u k'isik pa taq ri q'ij ri junab' ri kepe na, —xcha chke.

30E k'ia k'u ri winaq ri nim ke'il wi kämik ri man nim tä chi na ke'il wi pa taq ri q'ij ri'. Xuquje' e k'ia ri man nim tä ke'il wi kämik ri nim ke'il wi na pa ri q'ij ri', —xcha chke ru tijoxelab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

San Mateo 20

Waral käqil wi jun k'utb'al chkij ri ajchakib'

1Ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, are je' jas jun achi ajchaq'el jun nimalaj ulew. Xel b'i sib'alaj aq'ab' che ki tzukuxik ajchakib' che ki mulixik ru wäch taq uvas.

2Xeuriq k'u jujun achijab', xuchomaj k'u kuk' chi käkich'ak kakab' quetzal che ri jun q'ij, xeutaq k'u b'i pa ri rulew che ri chak.

3Xel chi k'u b'i jumul pa ri u b'elej hora re ri aq'ab'il. Xeril nik'iaj achijab' chik ri xaq tajin keqasan q'ij pa ri k'ayib'al.

4Xub'ij k'u chke: “Jix pa ri nu chak, kinya k'u na ri tojb'al iwe ri taqal chiwe,” —xcha chke. Ri e are' k'ut xeb'e' pa ri chak.

5Ri patrón xel chi b'i jumul pa ri nik'iaj q'ij che ki tzukuxik ajchakib', xuquje' pa ri urox hora re ri b'enaq q'ij, junam xub'an kuk' nik'iaj ajchakib' chik.

6Pa ri uro' hora chik re ri b'enaq q'ij, xel chi b'i jumul pa ri k'ayib'al. Xeuriqa chi nik'iaj achijab' ri xaq tajin keqasan q'ij, xub'ij k'u chke: “¿Jas che xaq ix k'o waral juntir ri jun q'ij man k'o tä k'u chak kib'ano?” —xcha chke.

7Ri e are' xkib'ij: “Xa man k'o tä jun ri käb'in chak chqe,” —xecha che. Xub'ij k'u chke: “Jix pa chak wuk' in pa ri wulew, kinya k'u na ri tojb'al iwe ri taqal chiwe,” —xcha chke.

8Aretaq k'ut xok ri aq'ab', ri patrón xub'ij che ri chajil ke ri ajchakib': “Cheasik'ij ri ajchakib', chaya b'i ri tojb'al ke. Are kachap ki tojik nab'e ri xeb'ok k'isb'al. Are k'u ri xeb'ok nab'e keatoj wa' k'isb'al,” —xcha che.

9Xepe k'u ri ajchakib' ri te' xeb'ok pa chak pa ri uro' hora re ri b'enaq q'ij. Chkijujunal tz'aqat kakab' quetzal xyi' chke.

10Te k'u ri', aretaq hora chik chi ketoj ri okinaq nab'e pa ri chak, ri e are' xkichomaj chi más na ri tojb'al ke käyi' chkiwäch ri k'ä te' xeb'ok pa ri chak. Xuquje' k'u ri e are' xyi' kakab' quetzal chke chkijujunal.

11Aretaq xkik'amo xkichap u yajik ri ki patrón.

12Xkib'ij: “We ajchakib' ri' ri te' xeb'ul k'isb'al, xa jun hora xechakunik. Xaq junam k'u ki tojik xb'an la jas ri uj. Ri uj k'ut xqach'ij ronojel ri jun q'ij chak, xujchakun chuwäch ru chuq'ab' ri q'ij,” —xecha che.

13Ri patrón xub'ij che jun chke ri ajchakib': “E ri at, man k'o tä jas ri tajin kinb'an chawe ri mat jikom. ¿A mat junam xqachomaj chi xaq kieb' quetzal ri tojb'al awe?

14K'ama b'i ri tojb'al awe, jat. Ri in kwaj kinya ri tojb'al ke we nik'iaj ri' ri te' xeb'ok k'isb'al junam jas ri xinya chawe at.

15¿A mat pa nu q'ab' k'o wi jachike ri kwaj kinb'an ruk' ri nu rajil? ¿A xa k'äx ne kana' chi in utz kuk' konojel?” —xcha ri patrón che ri ajchak.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Je k'u ri' ri winaq ri man nim tä ke'il wi kämik nim ke'il wi na. Are k'u ri winaq ri nim ke'il wi kämik, man nim tä chi ke'il wi na. E k'ia ri e sik'im. Man e k'ia tä k'ut ri e cha'talik, —xcha chke ru tijoxelab'.

Ri Jesús kutzijoj chi na jumul chik chi käkäm na

17Paqalem re ri Jesús pa Jerusalén, xeusik'ij k'u ri kab'lajuj u tijoxelab' pa ki tukiel wi, xub'ij chke:

18¡Chiwilampe'! B'enam qe, tajin kujpaqi pa ri tinimit Jerusalén. Kinjach k'u na in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, pa ki q'ab' ri ki nimaqil ri sacerdotes, xuquje' pa ki q'ab' ri tijonelab' re ri Pixab'. Käkiq'at k'u na tzij pa nu wi' chi kinkämisax na.

19Kinkijach k'u na pa ki q'ab' ri nik'iaj winaq chik, käketz'b'ej na nu wäch, kinkich'ay na, kinkirip k'u na cho ri cruz. Kink'astaj k'u na chkixol ri käminaqib' churox q'ij, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

Ri xuta' ri ki nan ri tat Jacobo, ri tat Juan

20Te k'u ri' xeqeb' ru k'ojol ri tat Zebedeo ruk' ri Jesús. E are' ri tat Jacobo, ri tat Juan, kachi'l ri ki nan. Ri ki nan xxuki chuwäch ri Jesús chuta'ik jun toq'ob' che.

21Ri Jesús xuta' che: ¿Jas kaj la, nan? —xcha che. Ri chichu' xub'ij: Aretaq kächaplej taqanik la pa ki wi' ri winaq, kwaj chi käya la chke ri kieb' wal chi keku'b'i uk' la, ri jun pa wikiäq'ab' la, ri jun chik pa ri moxq'ab' la, —xcha che.

22Xub'ij k'u ri Jesús chke: Ri ix man kich'ob' taj jas u wäch toq'ob' ri tajin kita' chwe. ¿A kixkowinik kich'ij ri k'äx ri kinriq na in, kitij iwe ri k'o pa ri vaso ri kintij wi na we? ¿A kixkowinik käb'an na i qasna' ix jas ri qasna' ri käb'an na chwe in? —xcha chke. Xkib'ij k'u che: Kujkowinik, —xecha che.

23Xub'ij ri Jesús chke: Qas tzij kiriq na k'äx, kitij k'u na iwe ri k'o pa ri vaso ri kintij na we in, xuquje' käb'an na i qasna' jas ri käb'an na chwe in. Are k'u ri t'uyulem pa ri nu wikiäq'ab' o pa ri nu moxq'ab', man kuya' taj kinya in chiwe, xane are wa' kech ri e cha'tal rumal ri nu Tat chi ket'uyi pa taq ri t'uyulib'al ri', —xcha chke.

24Aretaq ri lajuj tijoxelab' chik xkita u b'ixik ronojel wa', xpe koyowal ri e are' chrij ri tat Jacobo, ri tat Juan.

25Xeusik'ij k'u ri Jesús, xub'ij chke: Ri ix iwetam chi ri winaq ri yo'm chke chi ketaqan pa ki wi' ri nik'iaj winaq chik, käkina' chi qas k'o ki chuq'ab' pa ki wi'. Ri ki nimaqil ri winaq k'ut ketaqan pa ki wi', —xcha chke.

26Man je' tä k'u wa' ri ix. Xane apachin chiwe ri kraj chi nim kil wi, rajwaxik chi kok na che patänil ke konojel.

27Apachin chiwe ri kraj kok che i nimal, rajwaxik chi kok na che patänil ke ri nik'iaj chik.

28Are je ri', rumal chi ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, man in petinaq taj rech kinpatänixik, xane rech kinpatänin chke nik'iaj chik, xuquje' rech kinya ri nu k'aslemal che tojb'al re ri ki torik k'ia winaq, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ri Jesús keukunaj kieb' moyab'

29Aretaq ri Jesús tajin kel b'i pa ri tinimit Jericó e rachi'l ru tijoxelab', e k'ia winaq xeteri b'i chrij.

30E k'o k'u kieb' achijab' moyab' t'uyul chi' ri b'e. Xkito chi ri Jesús tajin kok'ow chila', xkiraq ki chi', xkib'ij che ri Jesús: ¡Tat, lal ri' ralk'ual kan ri qa mam David, toq'ob'isaj la qa wäch! —xecha che.

31Ri winaq xa xekiyajo, xkib'ij chke chi chkitz'apij u pa ki chi'. Are k'u ri e are' man xkita taj, xane sib'alaj ko chi na xkiraq ki chi', xkib'ij: ¡Tat, lal ri' ralk'ual kan ri qa mam David, toq'ob'isaj la qa wäch! —xecha che.

32Xtak'i k'u ri Jesús. Xeusik'ij ri kieb' moyab', xuta' chke: ¿Jas kaj alaq chi kinb'an chech alaq? —xcha chke.

33Ri moyab' xkib'ij: Tat, käqaj kujka'yik, —xecha che.

34Te ri' ri Jesús xutoq'ob'isaj ki wäch, xuchap k'u koq ri ki waq'äch. Chanim k'ut xekowinik xeka'yik, xeb'e' k'u ruk' ri Jesús.

San Mateo 21

Kok ri Jesús pa ri tinimit Jerusalén

1Aretaq naqaj chik e k'o wi che ri tinimit Jerusalén, xeopan pa ri alaj tinimit Betfagé. Tajin keok'ow chuwäch ri Ujuyub'al Olivos. Ri Jesús xeutaq b'i kieb' chke ru tijoxelab'.

2Xub'ij b'i chke: Jix pa ri alaj tinimit ri k'o apan chqawäch. Chila' kiriq wi na jun ati't burro yuqulik, rachi'l jun alaj burro. Chikira', cheik'ama k'u loq chwe, —xcha chke.

3We k'o jachin jun k'o jas kub'ij chiwe, chib'ij che chi xa kajwataj che ri Qajaw Jesús, chanim k'ut kutzelej chi na loq, —kixcha che.

4Je' xb'antaj wa' rech qas je' kelik jas ri xutz'ib'aj kan ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri kub'ij:

5Chib'ij chke ri winaq re ri tinimit Jerusalén ri k'o puwi' ri juyub' Sión: “¡Chiwilampe'! Ri Nimalaj i Taqanel petem re iwuk'. Man nim tä u b'anik u b'anom che rib', xane kiejeninaq chrij jun burro. Chrij ri alaj ral jun burro kiejeninaq wi,” —kächa ri'.

6Xeb'e' k'u ri kieb' tijoxelab', je' xka'no jas ri xetaq wi b'i rumal ri Jesús.

7Xkik'am loq ri ati't burro rachi'l ri ral. Xkiya k'u ri ki q'u' chrij, xkiejen k'u ri Jesús.

8E k'ia k'u ri winaq xkilik' ri ki q'u' pa ri b'e, xuquje' e k'o nik'iaj chik ri xekiya u xaq taq che' pa ri b'e ri xekich'upala pa taq ri juyub'.

9Ri winaq ri e nab'ejinaq chuwäch ri Jesús, xuquje' ri e teretoj chrij, ko xech'awik, xkib'ij: ¡Chnimarisax u q'ij ri ralk'ualaxik ri qa mam David ri nim taqanel! ¡Utz re ri petinaq pa ru b'i' ri Qajaw Dios! ¡Chnimarisax u q'ij ri Dios! —xecha'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Aretaq xok ri Jesús pa ri tinimit Jerusalén, konojel ri winaq xkitukij kib', xkitatab'ala chb'il taq kib', xkib'ij: ¿Jachin wa' we achi ri'? —xecha'.

11Ri winaq xkib'ij: Are wa' ri Jesús, ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, ri aj Nazaret re Galilea, —xecha'.

Ri Jesús kujosq'ij ri nimalaj rachoch Dios

12Te k'u ri' xok b'i ri Jesús pa ri nimalaj rachoch Dios, xeresax b'i ri ajk'ayib' xuquje' ri kekiloq' taq jastaq pa ri nimalaj rachoch Dios. Xeutzaq ri ki mesa ri k'exal taq puaq xuquje' xeutzaq ri ki tem ri ajk'ay taq palomäx.

13Xub'ij chke ri winaq: Tz'ib'tal pa ru Loq' Pixab' ri Dios, kub'ij: “Ri wachoch in are jun ja ri käb'an wi orar,” —kächa'. Ri alaq k'ut jun kachoch elaq'omab' b'anom alaq che, —xcha chke.

14Chila' pa ri nimalaj rachoch Dios, xeopan jujun achijab' moyab' ruk' ri Jesús, xuquje' jujun ch'okojib'. Xekunax k'u rumal ri Jesús.

15Aretaq k'ut ri ki nimaqil ri sacerdotes xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab', xkil taq ri kajmab'al ri xub'an ri Jesús, xuquje' xkito chi ri ak'alab' käkiraq ki chi' pa ri nimalaj rachoch Dios, käkib'ij: “¡Nim u q'ij ri ralk'ual kan ri nim taqanel David ojer!” —kecha'. Ri e are' xpe koyowal.

16Xkib'ij k'u che ri Jesús: ¿A käta la jas ri tajin käkib'ij ri ak'alab'? —xecha che. Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Je', kinto, —xcha chke. ¿A mat sik'im pu alaq ri tz'ib'tal pa ru Loq' Pixab' ri Dios? Je wa' kub'ij: Xya la chke ri ak'alab', chke ri alaj taq ak'alab' ri ketu'nik chi qas tzij käkib'ixoj b'ix ri kuya u q'ij ri Dios, —kächa', —xcha chke.

17Xe' k'u ri Jesús, xeuya kan ri ki nimaqil sacerdotes xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab'. Xel b'i pa ri tinimit Jerusalén, xe' pa ri tinimit Betania. Chila' k'ut xkanaj kan che ri chaq'ab'.

Ri Jesús kuyaj ru che'al higos ri man k'o tä u wäch

18Aq'ab'il aretaq tajin ketzelej b'i pa Jerusalén, e petinaq pa ri tinimit Betania, xnum k'u ri Jesús.

19Xril apan jun u che'al higos ri k'o chuchi' ri b'e. Xerila', man k'o tä k'u u wäch xuriqo, xane xaq xuwi u xaq. Xub'ij k'u ri Jesús che ri che': ¡Man k'o tä chi jumul chik käk'oji a wäch! —xcha che. Chanim k'ut xchaqi'jar ru che'al higos.

20Ru tijoxelab' ri Jesús aretaq xkil wa' sib'alaj xkikajmaj. Xkita' k'u che ri Jesús: ¿Jas che chanim xchaqi'jar ru che'al higos? —xecha che.

21Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Qas tzij kinb'ij chiwe, we qas kixkojonik, man kub'an tä k'u kieb' i k'ux, man xuwi tä wa' kixkowin chub'anik jas ri xinb'an in che ru che'al higos. Xane kuya' kib'ij che we juyub' ri': “Chatel b'i waral, chak'iäqa b'i awib' pa ri mar,” —kixcha che. Käb'antaj k'u na wa', —xcha chke.

22Ronojel k'u ri kita' che ri Dios käya'taj na chiwe we qas kixkojonik, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

K'o taqanik pu q'ab' ri Jesús

23Ri Jesús xok pa ri nimalaj rachoch Dios. Aretaq tajin keutijoj ri winaq chila', ri ki nimaqil sacerdotes, xuquje' ri ki nimaqil ri winaq aj Israel xeopan ruk', xkita' che: ¿Jachin xtaqow la chi käb'an la ronojel wa' we ri'? ¿Jachin lo ri yo'winaq che la chi je' käb'an la wa'? —xecha che.

24Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Ri in xuquje' k'o ri kinta' chech alaq. We käkowin alaq chub'ixik chwe jas ri kinta', kinb'ij na chech alaq jachin ri yo'winaq chwe chi k'o nu taqanik rech je' kinb'an wa', —xcha chke.

25B'ij alaq chwe: ¿Jachin xtaqow ri tat Juan chub'anik ri qasna'? ¿A are ri Dios o e are ri winaq? —xcha chke. Xkichaplej k'u u tzijob'exik kib', xkib'ij: We käqab'ij chi are ri Dios xtaqowik, kub'ij na chqe: "¿Jas k'u che man xkojon tä alaq che?" —kächa na.

26We käqab'ij chi e are ri winaq xtaqowik, käqaxej qib' chkiwäch ri winaq. Konojel k'u ri winaq käkikojo chi ri tat Juan are jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, —xecha'.

27Rumal wa' xkib'ij che ri Jesús: Man qetam taj, —xecha che. Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Man kinb'ij tä k'u in chiwe jachin yo'winaq chwe chi kinb'an wa' we ri', —xcha chke.

Waral käqil wi ri k'utb'al chkij ri kieb' u k'ojol jun achi

28Ri Jesús xub'ij chke ri tata'ib' fariseos: ¿Jas kächomaj alaq che wa' ri kinb'ij chech alaq ri'? K'o jun achi ri e k'o kieb' u k'ojol. Xub'ij k'u che jun chke ru k'ojol: "Nu k'ojol, jat kämik pa ri nu chak che ki mulixik ru wäch taq ri uvas," —xcha che.

29Ri ala xub'ij che ru tat: "¡Man k'o tä kine' wi in!" —xcha che. Te k'u ri' xuk'ex ru chomanik, xe' na che ri chak.

30Ri tata' xe' chi ruk' ri jun u k'ojol chik, xub'ij che: "Jat kämik pa ri nu chak che ki mulixik ru wäch taq ri uvas," —xcha che. Ru k'ojol xub'ij che: "Je', tat, utz ri' kine'k," —xcha che. Man xe' tä k'ut.

31¿Jachin k'u chke we kieb' ri' xub'ano jas ri xraj ru tat chi käb'anik? —xcha ri Jesús chke ri tata'ib' fariseos. Ri e are' xkib'ij: Are ri xtaq nab'e, —xecha che ri Jesús. Xub'ij ri Jesús chke: Qas tzij ri kinb'ij chech alaq chi ri toq'il taq alkab'al, xuquje' ri itzel taq ixoqib' nab'e keb'ok na chuwäch alaq chkixol ri winaq ri kätaqan ri Dios pa ki wi', —xcha chke.

32Je ri', rumal chi ri Juan Qasal Ja' xpetik, xuk'ut chuwäch alaq jas käb'an alaq rech jikom ri k'aslemal alaq cho ri Dios, man xkoj tä k'u alaq ru tzij. Are k'u ri toq'il taq alkab'al, xuquje' ri itzel taq ixoqib' xkikojo. Are k'u ri alaq, pune xil alaq wa' ri xka'n ri e are', man xk'ex tä ri anima' alaq, man xk'ex tä k'u ri chomanik alaq. Man xkoj tä alaq ri xub'ij ri tat Juan Qasal Ja' chech alaq, —xcha ri Jesús chke ri tata'ib' fariseos.

Waral käqil wi ri k'utb'al chkij ri ajchakib' ri man e utz taj

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33Tatab'ej b'a' alaq we jun k'utb'al chik ri', —xcha chke. K'o jun achi ri xub'an jun tikb'al uvas, xukoralij rij, te k'u ri' xuk'ot jun jul ri käpitz' wi ri uvas, xub'an xuquje' jun tak'atikalaj ja ri käkoj che chajib'al re ronojel. Xuya k'u kan pa qajomal chke jujun achijab', te ri' xe' ri are' naj pa jun tinimit chik.

34Xopan k'u ri q'ij ri xechäq'aj ri ki wäch ri uvas, ri ajchaq'el xeutaq b'i jujun patänil taq re kuk' ri ajchakib' chuk'amik re ri ki wäch ri uvas.

35Are k'u ri ajchakib' xekichap ri patäninelab', jun xkich'ayo, jun xkikämisaj, jun chik k'ut xka'n chab'aj.

36Ri ajchaq'el ri ulew xeutaq chi b'i nik'iaj taqo'n chik. E k'ia chi na ri xeutaq b'ik chuwäch ri nab'e. Ri ajchakib' k'ut je' xka'n chke jas ri xka'n chke ri nab'e taq taqo'n.

37Chuk'isb'al ronojel xutaq b'i ri u k'ojol, xuchomaj k'ut: “Qas nim käkil wi na ri nu k'ojol,” —xcha'.

38Aretaq k'ut ri ajchakib' xkil ru k'ojol ri tata', xkitzijob'ela kib', xkib'ij: “Are wa' ri kechb'en na ronojel. Jo', qakämisaj rech käq'ax kan ronojel ri ulew pa qa q'ab' uj,” —xecha'.

39Xkichapo, xkesaj b'i pa ri tikb'al uvas, xkikämisaj.

40Te k'u ri' ri Jesús xuta' chke, xub'ij: Aretaq käpe ri ajchaq'el ri ulew tikb'al uvas, ¿jas kub'an na chke ri ajchakib'? —xcha chke.

41Ri e are' xkib'ij che ri Jesús: Man kutoq'ob'isaj tä na ki wäch, keukämisaj na ri itzel taq ajchakib' ri', kuya k'u na ri tikb'al uvas chke nik'iaj chik, ri käkijach ru wäch ri tiko'n aretaq kuriq ri q'ij, —xecha che.

42Xub'ij k'u ri Jesús chke: ¿A mat sik'im alaq wa' we tzij ri' pa ru Loq' Pixab' ri Dios? Je wa' kub'ij: Ri ab'aj ri man xkaj tä ri yakal taq ja, are ab'aj wa' xkoj che toq'eb'al re ri ja. Je' b'anom wa' rumal ri Qajaw Dios. Qas kajmab'al k'u wa' chqawäch, —kächa', —xcha ri Jesús chke ri tata'ib' fariseos.

43Rumal ri' kinb'ij chech alaq chi ri Dios man kätaqan tä chi na puwi' alaq, xane ri Dios are kätaqan na pa ki wi' ri winaq ri utz käka'n che ri ki chak, ri käkijach kuenta cho ri Dios aretaq kuriq ri q'ij.

44Are k'u we k'o jun kätzaq puwi' ri ab'aj, käq'aj na. We k'u ne are ri ab'aj kätzaq puwi' jun winaq, käk'äjisax na rumal ri ab'aj, —xcha chke.

45Aretaq ri ki nimaqil ri sacerdotes xuquje' ri tata'ib' fariseos xkita wa', xkich'ob'o chi chkij ri e are' xutzijoj wi wa' we k'utb'al ri'.

46Xkaj xkichap ri Jesús. Xkixej k'u kib' chkiwäch ri winaq, rumal chi ri winaq xkikojo chi ri Jesús are jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios.

San Mateo 22

Waral käqil wi jun k'utb'al chrij ri k'ulanem

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Jumul chik ri Jesús xuchaplej ki tzijob'exik ri winaq kuk' taq k'utb'al, xub'ij chke:

2Ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, junam ruk' jun nim taqanel ri xub'an jun nimaq'ij che ru k'ulanem ru k'ojol.

3Xeutaq b'i ri patänil taq re che ki sik'ixik loq ri winaq ri e sik'im pa ri k'ulanem, man xkaj tä k'u ri winaq xepetik.

4Ri tata' xeutaq chi b'i nik'iaj chik patänil taq re, xub'ij b'i chke: “Chib'ij chke ri winaq ri e sik'im chi xutzir ri wa. Xintaqan che ki kämisaxik ri nu wakäx, ri awaj ri e nu q'ob'sam xepilitajik. Ronojel ri ulab'al k'o chik, sa'j alaq pa ri k'ulanem,” —kixcha chke.

5Are k'u ri winaq ri xesik'ix che ri k'ulanem man xeb'ok tä il che ri xub'ij ri nim taqanel. Xaq xkitzukuj jas xka'no. Jun xe' chusolixik ri rulew, jun chik xe' che k'ayinik.

6Ri nik'iaj chik xekichap ri u taqo'n ri nim taqanel, xka'n k'äx chke, xekikämisaj.

7Ri nim taqanel sib'alaj xpe royowal, xeutaq k'u b'i ru soldados che ki kämisaxik ri winaq ri xekämisan ru taqo'n. Xtaqan che ru poroxik ri ki tinimit.

8Xub'ij k'u chke ri patänil taq re: “Ronojel ri kajwataj che ri k'ulanem k'o chik, are k'u ri winaq ri xeqasik'ij che ri k'ulanem man taqal tä chke chi kepetik.

9Rumal ri' jix pa taq ri nim b'e, cheisik'ij loq konojel ri winaq ri keiriqo rech kepe pa ri k'ulanem,” —xcha chke.

10Ru taqo'n xeb'el b'i che ki tzukuxik ri winaq pa taq ri b'e. Xekimulij k'u loq konojel ri xekiriqo, ri e utz xuquje' ri man e utz taj. Xnoj k'u ri ja kumal ri winaq.

11Xok b'i ri tata' che kilik konojel ri xesik'ix pa ri k'ulanem. Xril k'u jun achi chkixol ri winaq ri man u kojom tä atz'iaq re k'ulanem.

12Xub'ij che: E k'u ri at, “¿Jas che xatok loq waral we man k'o tä awatz'iaq re k'ulanem?” —xcha che. Ri achi man k'o tä jas xub'ij.

13Ri nim taqanel xub'ij chke ri ke'ilow ri mesa: “Chiyutu ri raqan u q'ab'. Jik'iäqa kan chrij ja pa ri q'equm. Chila' k'ut koq' wi na, kuquch'uch'ej na ru ware,” —xcha chke.

14E k'ia k'u ri e sik'im, xaq k'u e kieb' oxib' ri e cha'talik, —xcha chke.

Waral käqil wi ru tojik ri alkab'al

15Xeb'e' k'u ri tata'ib' fariseos, xkitala ki no'j, xjunamataj k'u ki chomanik rech käkik'ot u chi' ri Jesús xaq rech kuya' käkib'ij chi k'o u mak.

16Rumal ri' xekitaq b'i jujun chke ri kachi'l junam kuk' nik'iaj chik ri e rachi'l ri tat Herodes chub'ixik che ri Jesús: Ajtij, qetam chi jikom ri anima' la, xuquje' chi käk'ut la ru b'eyal ru rayib'al ri Dios chkiwäch konojel ri winaq. Man käxej tä ib' la chkiwäch ri winaq, pune k'o jas käkichomaj chij la, rumal chi man nim tä kil la jun winaq chuwäch ri jun chik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17B'ij b'a' la chqe jas ri kächomaj la: ¿A taqal chqe käqatoj alkab'al che ri César o man taqal taj? —xecha che.

18Ri Jesús xretamaj k'ut ri itzel taq ki chomanik, xub'ij chke: Xaq kieb' wäch alaq, ¿jas che käta' alaq wa' chwe? ¿A mat xa kaj alaq chi kinqaj pa q'ab' alaq?

19K'amampe alaq loq jun puaq chnuwäch ri kätojb'ex re ri alkab'al, —xcha chke. Xkik'am k'u loq ri jun puaq.

20Aretaq ri Jesús xrilo, xub'ij chke: ¿Jachin ajchaq'el we kayeb'al ri', xuquje' we b'i'aj ri' ri tz'ib'tal chuwäch? —xcha chke.

21Ri e are' xech'awik, xkib'ij: Are rech ri César, —xecha che. Xub'ij k'u ri Jesús chke: Ya b'a' alaq che ri César ri rech ri César. Ya k'u alaq che ri Dios ri rech ri Dios, —xcha chke.

22Aretaq ri tata'ib' fariseos xkita ri xub'ij ri Jesús chke, sib'alaj xkikajmaj u wäch. Xkiya k'u kanoq, xeb'e'k.

Ri tata'ib' saduceos käkita' che ri Jesús chrij ri ki k'astajib'al ri käminaqib'

23Pa ri q'ij ri' xeopan jujun tata'ib' saduceos ruk' ri Jesús. Ri tata'ib' ri' käkib'ij chi man kek'astaj tä chi na ri käminaqib'. Xkita' k'u che ri Jesús, xkib'ij:

24Ajtij, b'im kan chqe rumal ri qa mam Moisés chi we käkäm jun achi, käkanaj kan ri rixoqil pa malka'nil, man k'o tä k'u kan ralk'ual ruk', rajwaxik chi ri rachalal chaq'axel ri k'o kanoq käk'uli ruk' ri ixoq ri malka'n rech kek'oji ralk'ual ruk'. Ri ak'alab' ri' e je' ta ne rech ri käminaq.

25Chqaxol uj je' xk'ulmataj wa': Xek'oji wuqub' achijab' kachalal kib'. Ri nab'eal xk'uli'k, xkäm k'ut. Man k'o tä ralk'ual xk'oji kan ruk' ri rixoqil, xa je ri' xkanaj kan ri malka'n ixoq che rixoqil ri chaq'axel rachalal.

26Je' xk'ulmataj xuquje' ruk' ri ukab', ri urox rachalal, k'ä xek'is na ri wuqub' achalaxik.

27E käminaq chik konojel, xkäm k'u b'i ri ixoq.

28Aretaq k'ut kek'astaj na ri käminaqib', ¿jachin chke wa' we wuqub' achijab' ri' käk'amow ri ixoq che rixoqil? Xk'oji k'u che kixoqil ri wuqub', —xecha che.

29Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Ri alaq xa sachinaq alaq rumal chi man etam tä alaq ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik, man etam tä k'u alaq ru chuq'ab' ri Dios.

30Aretaq ri käminaqib' kek'astajik, man kek'uli tä chik, man käkiya tä k'u ri kalk'ual che k'ulanem, xane xaq e junam chik kuk' ri ángeles rech ri Dios ri e k'o chila' chikaj, —xcha chke.

31Chrij k'u wa' chi kek'astaj na ri käminaqib', k'o na ri kwaj kinb'ij chech alaq: ¿A mat sik'im alaq ri kub'ij wi ri Dios? Je wa' kub'ij:

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32“In ri', in ru Dios ri Abraham, ru Dios ri Isaac, ru Dios ri Jacob,” —kächa'. Ri qa Dios man are tä Dios kech ri käminaqib', xane kech ri e k'ask'oj, —xcha ri Jesús chke ri tata'ib' saduceos.

33Aretaq xkita ri winaq wa' ri xub'ij ri Jesús, konojel sib'alaj xkikajmaj ru tijonik.

Ri Jesús kutzijoj ri taqanik ri nim na u b'anik

34Aretaq ri tata'ib' fariseos xkito chi ri saduceos xtz'apix u pa ki chi' rumal ri Jesús, ri e are' xkimulij kib'.

35Jun k'u chke ri fariseos are tijonel re ri Pixab'. Xopan k'u ruk' ri Jesús rech kuk'am u pu chi', xub'ij che:

36Ajtij, ¿jachike ri taqanik ri nim na u b'anik ri k'o pa ri Pixab'? —xcha che.

37Ri Jesús xub'ij che: “Sib'alaj chiwaj ri i Dios, ri Iwajaw, chijikib'a ri i k'ux, chijikib'a ri iwanima' chrij, chikojo ri i chomanik chub'anik wa',” —xcha che.

38Are wa' ri taqanik ri nim na u b'anik, ri nab'e chkiwäch konojel.

39Ri ukab' taqanik ri nim na u b'anik ri junam ruk' ri nab'e are wa': “Cheiwaj ri i wach winaq, jas ri ix kiwaj iwib',” —xcha'.

40We kieb' taqanik ri' e are wa' ri qas u k'ux ronojel ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, xuquje' e are wa' u k'ux ri ki tijonik ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, —xcha che.

Ri Jesús kätzijon chrij ri ralk'ualaxik ri Cristo

41K'ä ki mulim kib' ri tata'ib' fariseos.

42Ri Jesús xuta' chke: ¿Jas kächomaj alaq chrij ri Cristo? ¿Ralk'ual jachinoq? —xcha chke. Ri e are' xkib'ij: Ri Cristo are ralk'ual kan ri qa mam David ojer, —xecha che.

43Ri Jesús xub'ij chke: ¿Jas k'u che ri qa mam David ojer rumal ri Loq'alaj Espíritu xub'ij Qajaw che ri Cristo? Xub'ij k'ut:

44Xub'ij ri Qajaw ri qa Dios che ri Wajaw: “Chatt'uyul pa ri nu wikiäq'ab', k'ä kinya na chawe chi katch'akanik, kattaqan k'u pa ki wi' konojel ri käka'n ki k'ulel chawe,” —xcha ri qa mam David.

45¿Jas ta ne che ri Cristo are ralk'ual kan ri David we ri qa mam David xub'ij Qajaw che ri Cristo? —xcha ri Jesús chke.

46Man k'o tä chi k'u jachin jun xkowinik xch'awik, xub'ij ta chi jun tzij che ri Jesús. Pa taq k'u ri q'ij ri' xetani'k, man k'o tä chi jachin jun k'o jas xuta' che ri Jesús.

San Mateo 23

Ri Jesús kub'ij chi ri winaq rajwaxik käkichajij kib' chkiwäch ri fariseos xuquje' chkiwäch ri tijonelab' re ri Pixab'

1Ri Jesús xub'ij chke ri winaq xuquje' chke ru tijoxelab':

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Ri tijonelab' re ri Pixab', xuquje' ri tata'ib' fariseos k'o taqanik pa ki q'ab' chuq'alajisaxik ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés.

3Cheinimaj b'a', chib'ana k'u ronojel ri käkib'ij chiwe. Xuwi k'u mib'an iwe jas ri käka'n ri e are', rumal chi jun wi ri käkib'ij, jun chi k'u wi ri käka'no.

4Ri taqanik ri käkiya are je' jas jun eqa'n ri sib'alaj al, ri man k'o tä jun kuch'ij ri ra'lal. Käkaj k'ut chi käkinimaj ri winaq. Ri e are' k'ut man k'o tä jub'iq' käka'n che ki to'ik.

5Ronojel ri käka'no xaq rech kilitaj kumal ri winaq. Käqaj chkiwäch käkinak' paj taq tzij re ru Loq' Pixab' ri Dios cho ru krukil ri ki palaj xuquje' che ri ki q'ab' ri tz'ib'tal cho rab'ara'q taq wuj. Xuquje' käqaj chkiwäch käkikoj charchäq taq atz'iaq ri k'o retz'b'alil nimaq na chuwäch ri ke ri winaq.

6Are käkitzukuj ri t'uyulib'al ri nim ke'il wi na pa taq ri ula'nem, xuquje' ri t'uyulib'al ri nimaq ki b'anik pa taq ri rachoch Dios.

7Käkaj chi sib'alaj utz ki ch'ab'exik käb'an kumal ri winaq pa taq ri b'e, xuquje' chi käb'ix ajtij chke.

8Are k'u ri ix mib'ano chi ri winaq käkib'ij ajtij chiwe. Iwonojel ri ix, iwachalal iwib', xa k'u jun ri Iwajtij k'olik, are ri Cristo.

9Mib'an i tat che jun winaq cho ruwächulew, xa k'u jun ri i Tat, are ri k'o chila' chikaj.

10Mib'an che iwib' chkiwäch ri winaq chi ix k'amal taq ki b'e, xuwi k'u ri Cristo are K'amal i B'e.

11Jachin ri keupatänij konojel, are wa' ri nim na u b'anik chixol.

12Jachin ri nim kub'an che rib' man nim tä kil wi na. Jachin k'u ri man nim tä kub'an che rib' are ri' nim kil wi na.

13¡K'äx ech alaq, tijonelab' re ri Pixab' xuquje' ri alaq tata'ib' fariseos! ¡Xaq kieb' wäch alaq! Keq'atej alaq ri winaq rech man keb'ok tä chkixol ri winaq ri kätaqan ri Dios pa ki wi'. Xaq keq'atej alaq ri käkaj keb'okik, man kok tä k'u alaq xuquje'.

14¡K'äx ech alaq, tijonelab' re ri Pixab' xuquje' ri alaq tata'ib' fariseos! ¡Xaq kieb' wäch alaq! Kätoqij alaq ri kachoch ri malka'nib' taq ixoqib', te ri' käyuq alaq u tza'm ri tzij alaq aretaq käb'an alaq orar, rech man q'alaj tä ri etzelal ri käb'an alaq. Rumal ri' nim na ri k'äjisab'al wäch alaq aretaq käq'at na tzij pa ki wi' ri winaq.

15¡K'äx ech alaq, tijonelab' re ri Pixab' xuquje' ri alaq tata'ib' fariseos! ¡Xaq kieb' wäch alaq! Ri alaq käwakat alaq cho ronojel ruwächulew, käq'ax alaq ch'äqäp che taq ri mar chuch'akik jun winaq ruk' ri tijonik alaq. Aretaq k'ut käkowin alaq chuch'akik, käb'an alaq che chi taqalik ke' pa ri q'aq' nab'e chuwäch alaq.

16¡K'äx ech alaq, ri alaq moyab' k'amal taq b'e! Ri alaq käb'ij alaq: “We jun winaq kukoj ru b'i' ri nimalaj rachoch Dios pa ru tzij aretaq kub'an juramento, man qas rajwaxik tä ri' kub'ano jas ri xuchi'j u b'anik. Are k'u we kukoj pa ru tzij ri q'än puaq ri

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kojom che ri nimalaj rachoch Dios, rajwaxik wi ri' kub'ano jas ri xuchi'j," —kächa alaq.

17¡Xaq alaq kon, xaq alaq moyab'! ¿Jachike nim na u b'anik: ri q'än puaq o ri nimalaj rachoch Dios ri kub'an nim u b'anik che ri q'än puaq?

18Xuquje' käb'ij alaq: "We jun winaq kukoj ri ta'b'al toq'ob' pa ru tzij aretaq kub'an juramento, man qas rajwaxik tä ri' kub'ano jas ri xuchi'j u b'anik. We k'u are kukoj ri sipanik ri k'o puwi' ri ta'b'al toq'ob' pa ru tzij, rajwaxik ri' kub'ano jas ri xuchi'j," —kächa alaq.

19¡Xaq alaq kon, xaq alaq moyab'! ¿Jachike ri nim na u b'anik: ri sipanik o ri ta'b'al toq'ob' ri kub'an sib'alaj loq' che ri sipanik?

20Jachin ri kukoj ri ta'b'al toq'ob' pa ru tzij, man xuwi tä ri ta'b'al toq'ob' ri' kukoj pa ru tzij, xane ronojel ri k'o puwi' ri ta'b'al toq'ob'.

21Jachin ri kukoj ri nimalaj rachoch Dios pa ru tzij man xuwi tä ri nimalaj rachoch Dios ri' kukoj pa ru tzij, xane xuquje' ri Dios ri k'o chila'.

22Xuquje' jachin ri kukoj ri kaj pa ri u tzij aretaq kub'an juramento, man xuwi tä kukoj ri je'lalaj u t'uyulib'al ri Dios pa ru tzij, xane xuquje' ri Dios ri t'uyul puwi'.

23¡K'äx ech alaq, tijonelab' re ri Pixab' xuquje' ri alaq tata'ib' fariseos! ¡Xaq kieb' wäch alaq! Ri alaq käya alaq che ri Dios ru lajujil ri q'eb'un, ri anís, ri comino, yo'm k'u kan alaq u b'anik ri tijonik ri nim u b'anik ri k'o pa ri Pixab'. Man käb'an tä alaq ri jikomal, man kätoq'ob'isaj tä alaq ki wäch nik'iaj winaq chik, man qas tä käkojon alaq che ri Dios. Are wa' ri rajwaxik käb'an alaq, man käya tä k'u kan alaq u b'anik ri nik'iaj chik.

24¡Ri alaq, xaq alaq moyab' k'amal taq b'e! Käb'an ech alaq jas kub'an jun achi, man kraj taj kub'iq' b'i jun amalo. Je' ta ne chi käb'iq' b'i alaq jun awaj camello.

25¡K'äx ech alaq, tijonelab' re ri Pixab' xuquje' ri alaq tata'ib' fariseos! ¡Xaq kieb' wäch alaq! Utz käb'an alaq chkiwäch ri winaq xaq rech utz kil wi alaq kumal. Qas tzij k'ut kelaq'an alaq, kärayij alaq ri kech nik'iaj winaq chik. Je' ri b'anik alaq jas ri laq ri xuwi ch'ajtal ri rij, are k'u ru pam tz'il na.

26Alaq moyab' taq fariseos. Are rajwaxik nab'e käch'aj ru pam ri vaso xuquje' ri plato, te k'u ri' käch'aj ri rij.

27¡K'äx ech alaq, tijonelab' re ri Pixab' xuquje' ri alaq tata'ib' fariseos! ¡Xaq kieb' wäch alaq! Junam alaq kuk' ri muqub'al ke taq ri käminaqib' ri tz'ajom ri rij che chun. Rumal ri' sib'alaj je'l kelik. Are k'u ru pam nojinaq che ki b'aqil taq käminaqib', xuquje' nojinaq che ronojel chulaj tz'ilol.

28Je ri' ri alaq. Utz kel alaq chkiwäch ri winaq. Are k'u ri anima' alaq sib'alaj man utz taj, xaq k'u kieb' u wäch ri käb'an alaq.

29¡K'äx ech alaq, tijonelab' re ri Pixab' xuquje' ri alaq tata'ib' fariseos! ¡Xaq kieb' wäch alaq! Ri alaq käb'an alaq ki b'anik ri muqub'al kech ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer. Käwiq alaq ri muqub'al kech ri winaq ri utz xka'no.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Käb'ij k'u alaq: “We ta xujk'oji kan pa ri ki q'ijol ri qa nan qa tat ojer, mat xujtob' ri' che ki kämisaxik ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer,” —kächa alaq.

31Ruk' wa' we käb'ij alaq ri', käq'alajisaj ib' alaq chi alaq kachalaxik kan ri winaq ri xekämisan ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios.

32¡Xaq tajin käk'is alaq u b'anik ri xkichaplej kan u b'anik ri nan tat alaq ojer!

33¡Alaq kumätz! ¡Itzel taq winaq! ¡Alaq kal taq kumätz! ¿Jachin ta lo ri käto'w alaq chuwäch ri k'äjisab'al wächaj re ri q'aq'?

34Rumal ri' keintaq na loq q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios uk' alaq, keintaq na loq achijab' ri k'o ki no'j xuquje' tijonelab'. Are k'u ri alaq kekämisaj na alaq, kerip na alaq jujun chke cho ri cruz. Jujun chik kech'ay na alaq pa taq ri rachoch Dios. Jujun chik käb'an alaq k'äx chke je ri' chi rajwaxik keanimaj na b'i pa taq ri tinimit.

35Rumal ri' alaq ajchaq' mak che ri ki kämikal konojel ri utzalaj taq winaq ri e kämisam. Xchaptaj loq ruk' ri Abel ri ala ri jikom ranima' k'ä ruk' ri Zacarías ru k'ojol ri Berequías ri xkämisaj alaq chkixol ri rachoch Dios ruk' ri ta'b'al toq'ob'.

36Qas tzij kinb'ij chech alaq chi ronojel wa' we mak ri' käqaj na pa ki wi' ri winaq kämik, —xcha ri Jesús chke ri tijonelab' re ri Pixab' xuquje' ri fariseos.

Ri Jesús käroq'ej ki wäch ri winaq pa ri tinimit Jerusalén

37¡Ay, winaq aj Jerusalén! ¡Ix ri' ri keikämisaj ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, keib'an che ab'aj ru taqo'n ri Dios! ¡K'ia mul nu rayim i mulixik iwonojel ri ix jas kub'an jun ati't ek' keumulij ri alaj taq ral chuxe' ru xik'! ¡Ri ix k'ut man xiwaj taj!

38Xaq b'a' chiwila na käwonob'ax na kan ri iwachoch.

39Kinb'ij k'u chiwe chi man kiwil tä chi na nu wäch k'ä kopan na ri q'ij aretaq kib'ij: “Nim u q'ij ri petinaq pa ru b'i' ri Qajaw Dios,” —kixcha na, —xcha ri Jesús chke.

San Mateo 24

Ri Jesús kuq'alajisaj chi käwulix na ri nimalaj rachoch Dios

1Xel loq ri Jesús pa ri nimalaj rachoch Dios, b'enam re aretaq xeqeb' ru tijoxelab' ruk', xkichaplej u k'utik taq ri ja re ri nimalaj rachoch Dios chuwäch.

2Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke: ¿A kiwil we nimaq taq ja ri'? Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi man käkanaj tä k'u kan jun ab'aj puwi' jun ab'aj chik. Ronojel käwulix na, —xcha chke.

Ri Jesús kutzijoj taq ri etal re ri k'isb'al taq q'ij

3Xe' k'u ri Jesús e rachi'l ru tijoxelab' puwi' ri Ujuyub'al Olivos. T'uyul k'u ri Jesús chila', ru tijoxelab' xeopan ruk', xkib'ij che pa u tukiel wi: Käqaj chi käb'ij la chqe, ¿jampa' käb'antaj na wa'? ¿Jas u wäch etal käb'antaj na chuk'utik chqawäch chi xopan ri q'ij re ri petb'al la xuquje' ri k'isb'al re ruwächulew? —xecha che.

4Ri Jesús xub'ij chke: Chichajij iwib', k'o jachin jun mixsub'uwik, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5E k'ia k'ut ri kepe na, käkikoj na ri nu b'i', käkib'ij: “In ri' ri Cristo,” —kecha na. E k'ia winaq k'ut ri kesub'taj na kumal, —xcha chke.

6Ri ix kita na chi tajin käb'an nimalaj ch'oj, kita na ki tzijoxik taq ch'oj jawije' taq chi', mixej k'u iwib'. Rajwaxik chi je' käb'antaj na wa', k'ä mäja' k'u ri k'isb'al.

7Käch'ojin k'u na ri jun tinimit ruk' ri jun tinimit chik, xuquje' käch'ojin na jun nim taqanel ruk' jun nim taqanel chik. Käpe na wi'jal, käpe na nimaq taq yab'il, kepe na k'ia käb'raqan jawije' taq chi'.

8Xaq k'u chapleb'al wa' re ronojel ri k'äx ri käpe na pa ki wi' ri winaq.

9Kixjach k'u na chkiwäch ri q'atal taq tzij rech käb'an k'äx chiwe, kixkämisax na. Konojel ri winaq käketzelaj na i wäch xa rumal wech in.

10Pa taq ri q'ij ri' e k'ia ri kub'an na kieb' ki k'ux chwij. Käketzelaj na kib' chb'il taq kib', käkijachala na kib' pa kämisaxik.

11E k'ia ri kepe na ri xaq e b'anal taq tzij, käkib'ij chi e q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, e k'ia k'u ri winaq ri kekisub' na.

12Sib'alaj känimar na ri etzelal. Je ri' chi e k'ia winaq man käkaj tä chi na kib'.

13Jachin k'u ri kuch'ij ri k'äx k'ä käk'is na ronojel, kuriq na ru tob'anik ri Dios.

14Kätzijox k'u na ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ru taqanik ri Dios cho ronojel ruwächulew chke konojel ki wäch winaq, te k'u ri' käpe na ri k'isb'al.

15Ri qa mam Daniel, jun chke ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, xutz'ib'aj ojer chrij ri itzel awaj ri ketzelan na ronojel. (Jachin ri kusik'ij wa' ri tz'ib'tal waral, chuch'ob'o' jachin ri' ri awaj ri kub'ij chi'.) Kiwil na wa' käk'oji chila' pa ri loq'alaj k'olib'al jawije' ri man ya'tal tä wi chi k'olik.

16Rajwaxik chi ri winaq ri e k'o pa Judea keanimaj b'i pa taq ri juyub'.

17Ri winaq ri k'o puwi' ri rachoch, aninaq chqaj loq, mok chi b'i chupam ri ja chuk'amik b'i jas jun jasach.

18Xuquje' ri winaq ri k'o pa ri juyub', mätzelej chi b'i cho ja chuk'amik b'i ri ratz'iaq.

19¡Sib'alaj k'äx ke ri ixoqib' ri yawab' taq winaq chik pa taq ri q'ij ri', xuquje' ri k'o alaj taq kal ri k'ä ketu'nik!

20Chib'ana b'a' orar, chita' che ri Dios chi mäk'ulmataj ronojel wa' pa u q'ijol ri tew, xuquje' chi mat käb'antaj wa' pa ri q'ij re uxlanem.

21Käpe k'u na nimalaj k'äxk'ol pa taq ri q'ij ri', ri man k'o tä jumul u b'anom wa' tzare chi' xchaplex loq ru b'anik ruwächulew rumal ri Dios, k'ä kämik. Te k'u ri' man käpe tä chi na nimalaj k'äxk'ol junam ruk' ri k'äxk'ol ri'.

22We ta ri Qajaw Dios mat kub'ano chi xaq q'atatal q'ij käk'oji we k'äxk'ol ri', mat k'o jun winaq ri' ri käk'asi kanoq. Ri Dios k'ut u b'anom chi xaq q'atatal q'ij käk'oji wa' we k'äxk'ol ri' rumal chi keraj ri e cha'tal rumal ri Are', —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23We k'u k'o jun ri kub'ij chiwe: “Chiwilampe', k'o ri Cristo chi ri',” we kub'ij: “Chiwilampe', k'o jela',” —kächa chiwe, mikojo ri kub'ij.

24Kepe k'u na winaq ri käka'n che kib' chi e Cristo, xuquje' kepe na jule' chik ri käka'n che kib' chi e q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios. Käka'n na nimaq taq etal, xuquje' nimaq taq kajmab'al che ki sub'ik ri winaq, xuquje' ne ri e cha'tal rumal ri Dios we kekowinik.

25Nu b'im chi k'u apan wa' chiwe ix, k'ä mäja' käb'antajik.

26Rumal ri', we käb'ix chiwe: “Chiwilampe', waral k'o wi ri Are' pa ri juyub' ri kätz'inowik,” mixe' che rilik. We käb'ix chiwe: “Chiwilampe', waral k'o wi pa ja,” mikojo, —xcha ri Jesús chke.

27Je' jas kub'an ri kaypa' ri kärepq'un cho ri kaj chrelb'al q'ij käq'alajin k'ä chuqajb'al q'ij, are je ri' ri nu petik in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq.

28Jawije' k'u k'o wi ri käminaq, chila' käkimulij wi na kib' ri k'uch, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

Waral kätzijox wi jas u petik ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq

29Xaq xuwi k'u kok'ow ri nimalaj k'äx ri', ri q'ij käq'equmar na, ri ik' man kätunun tä chik, ketzaq k'u na loq ri ch'imil cho ri kaj. Keslab'isax k'u na konojel ri k'o ki chuq'ab' ri e k'o cho ri kaj je' jas ri q'ij, ri ik', ri ch'imil xuquje' nik'iaj chik.

30Te k'u ri' kilitaj na cho ri kaj ri retal ri nu petb'al in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq. Keb'oq' k'u na ri winaq pa konojel tinimit cho ruwächulew. Kinkil k'u na in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, in petinaq pa taq ri sutz' cho ri kaj ruk' nimalaj chuq'ab', känimarisax k'u na nu q'ij.

31Keintaq k'u na b'i ri nu ángeles, rech ruk' ru ch'ab'al ri trompeta ri sib'alaj ko kätataj na pa ronojel ruwächulew, keb'e' k'u che ki mulixik konojel ri e cha'tal rumal ri Dios pa ri relb'al q'ij, pa ri u qajb'al q'ij, pa ri u mox ri relb'al q'ij, pa ri uwikiäq'ab' ri relb'al q'ij, pa ronojel ruwächulew, —xcha chke.

32Chich'ob'o b'a' ri k'utb'al chrij ru che'al higos: Aretaq keräxar ru q'ab', ketuxin k'u ru xaq, iwetam ri' chi xaq jub'iq' chik man kopan ri q'alaj.

33Je ri' xuquje' ri ix aretaq kiwilo chi tajin käk'ulmataj ronojel wa', chiwetamaj chi xaq jub'iq' chik man kopan ri q'ij ri kinpetik. Je' ta ne chi in k'o chi' ri uchib'e.

34Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi keb'antaj na ronojel wa' k'ä mäjoq kekäm ri winaq re we q'ij junab' ri'.

35Käsach na u wäch ri kaj xuquje' ruwächulew, are k'u ri tzij ri nu b'im chiwe keb'antaj na wa', man käsach tä ki wäch, —xcha chke.

36Man k'o tä k'u jachin jun retam jampa' kopan ri q'ij ri', man etamtal tä k'u ri hora. Man ketam tä ri ángeles chila' chikaj, man retam tä k'u ru K'ojol ri Dios, xane xaq xuwi ri qa Tat Dios retam wa', —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37Jas ri xk'ulmataj pa ru q'ijol ri qa mam Noé ojer, are je' käk'ulmataj na aretaq ri in kinpetik, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq.

38Pa taq ri q'ij ri', k'ä mäjoq xqaj ri nimalaj q'eqal jäb', ri winaq xaq xuwi xkilij ri wi'm, ru tijik taq vino. Xek'uli'k, xkiya ri kalk'ual che k'ulanem. Je wa' xka'n ronojel q'ij k'ä xok na ri qa mam Noé pa ri arca.

39Man xeb'ok tä il k'ä xqaj na ri q'eqal jäb' pa ki wi', xekäm k'u konojel. Je ri' xuquje' käk'ulmataj na aretaq kinpe in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq.

40Pa ri q'ij ri' kek'oji na kieb' achijab' ri tajin kechakun pa juyub'. Jun chke käk'am na b'ik, are k'u ri jun chik käyi' na kanoq.

41Pa ri q'ij ri' kek'oji na kieb' ixoqib' ri tajin keke'nik. Ri jun käk'am na b'ik, are k'u ri jun chik käyi' na kanoq.

42Chiwila b'a' iwib', chixk'ask'atoq, rumal chi man iwetam taj jachike hora ri käpe ri Iwajaw, ru K'ojol ri Dios.

43Mäsach b'a' chiwe ri kinb'ij chanim ri': We ta jun rajaw ja retam jas hora kopan ri elaq'om chaq'ab', man käwar tä na ri', xane käk'asi na. Man kuya tä ri' chi ri elaq'om kok b'i pa ri rachoch che relaq'axik b'i ri jastaq re.

44Rumal ri' chib'ana u b'anik iwib', xaq chixeyenoq. Aretaq k'ut man kichomaj taj chi kinpetik, kinpe na in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq.

Waral käqil wi ri patäninel ri jikom ranima' xuquje' ri patäninel ri man jikom tä ranima'

45Qachomajmpe' jas ri kub'an jun patrón, ri k'o jun patänil re ri jikom ranima', ri k'o u no'j, kukoj k'u kan che ki chajixik konojel ri e k'o pa rachoch rech kuya ri ki wa konojel ri rajchakib' ronojel q'ij.

46Utz re ri patäninel ri' we tajin kub'ano jas ri xtaq wi kanoq aretaq kätzelej loq ru patrón.

47Qas tzij ri kinb'ij chiwe, chi ri patrón kukoj na ri patäninel ri' che chajil re konojel ri jastaq re.

48We k'u ri patäninel man utzalaj achi taj, kuchomaj k'u ri are' chi ru patrón man kätzelej tä loq chanim,

49kuchaplej u b'anik k'äx chke ri nik'iaj ajchakib', kuchaplej wi'm, kuchaplej u tijik ja' kuk' ri q'ab'arelab'.

50Te'talik ri patrón kätzelej loq pa ri q'ij ri man retam tä ri patäninel, pa ri hora ri man kuchomaj taj.

51Sib'alaj k'äx k'u ri k'äjisab'al u wäch kuya na ri patrón, junam u k'äjisaxik u wäch kub'an na kuk' ri winaq ri xaq kieb' ki wäch. Kutij k'u na oq'ej kuk', kuquch'uch'ej na ru ware, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

San Mateo 25

Waral käqil wi ri k'utb'al chkij ri lajuj alitomab'

1Ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq kinjunamaj ruk' ri lajuj alitomab' ri xeb'e' cho rachoch ri ali ri käk'uli'k che reyexik ri novio. Chkijujunal k'ut xkik'am b'i ri ki lámparas.

2E job' chke ri alitomab' e saq'orib', are k'u ri job' chik e sak'aj.

3Ri alitomab' ri e saq'orib' xkik'am b'i ri ki lámparas, man xkik'am tä k'u b'i nik'iaj aceite chik rech käkiya chkipam.

4Are k'u ri alitomab' ri e sak'aj xkik'am b'i ri ki lámparas xuquje' xkik'am b'i ri ki leme't re aceite.

5Xb'eytaj k'u ri novio. Ri lajuj alitomab' konojel xkichaplej yuxk'atem, xewar k'ut.

6Pa nik'iaj aq'ab' k'ut xtataj jun ri ko xch'awik, xub'ij k'ut: “¡Chiwilampe', xpe ri novio, chixel loq chuk'ulaxik!” —xcha'.

7Xewalij k'u konojel ri alitomab', xkib'an u b'anik ri ki lámparas.

8Are k'u ri alitomab' ri e saq'orib' xkib'ij chke ri alitomab' ri e sak'aj: “Chiya jub'iq' qe ri iwaceite rech man kechup tä ri qa lámparas uj,” —xecha chke.

9Ri alitomab' ri e sak'aj xech'awik, xkib'ij: “Man kuya' taj, rumal chi man kub'ana tä ne ri qech uj we käqaya ri iwe ix. Are utz xa kiloq'o loq ri iwe pa ri k'ayib'al,” —xecha chke.

10E b'enaq k'u ri job' alitomab' ri e saq'orib' chuloq'ik ri aceite aretaq xopan kan ri novio. Ri job' alitomab' ri kuk'am kaceite xeb'ok ruk' ri novio pa ri nimaq'ij re ri k'ulanem. Xtz'apix k'u ri uchija.

11Xetzelej k'u loq ri job' alitomab' chik ri xeb'e' chuloq'ik ri kaceite, xkib'ij k'ut: “¡Tat, tat, jaqa la ri uchija chqawäch!” —xecha'.

12Ri are' k'ut xub'ij chke: “Qas tzij kinb'ij chiwe chi man wetam tä i wäch,” —xcha chke.

13Xub'ij k'u ri Jesús chke ru tijoxelab': Chiwila b'a' iwib' ix, chixk'ask'atoq, rumal chi man iwetam taj jachike q'ij, jachike hora kinpe in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, —xcha chke.

Waral käqil wi ri k'utb'al chrij ri puaq

14Ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq kinjunamaj ruk' jun achi ri ke' pa b'inem. Ri achi ri', aretaq xaq jub'iq' kraj chi kel b'ik rech ke' pa jun tinimit chik, xeusik'ij ri patänil taq re, xujach k'u kan ru rajil chkiwäch rech kechakun ruk'.

15Xuya chke chkijujunal jas ri kekowinik chukojik. Xuya job' mil quetzal che ri jun, che ri jun chik xuya kieb' mil quetzal, che ri jun chik xuya mil quetzal. Te ri' ri achi xe' pa ru b'inem.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Ri patäninel ri xuk'am job' mil quetzal xe'k, xchakun ruk' ri puaq. Je ri' xuch'ak chi job' mil quetzal chik.

17Xuquje' ri patäninel ri xuk'am kieb' mil quetzal je' xub'ano, xuch'ak chi kieb' mil quetzal chik.

18Are k'u ri patäninel ri xuk'am xa mil quetzal xe'k, xuk'u' ru rajil ru patrón, xumuq pa ri ulew.

19Xke' k'u k'ia q'ij, xtzelej loq ri ki patrón ri patäninelab', xuchap k'u u b'anik kuenta kuk' chrij ru rajil.

20Nab'e xopan ri u k'amom job' mil quetzal, xujach k'u che ru patrón ri job' mil quetzal chik ru ch'akom, xub'ij che: “Tat, job' mil quetzal xya la chwe, kämik ri' kinjach che la ri job' mil quetzal chik ri xinch'ako,” —xcha che.

21Ri patrón xub'ij che: “Ri at, at utzalaj patäninel ri jikom awanima'. Rumal chi jikom awanima' ruk' ri jub'iq' ri xinya chawe, nim k'u na ri kinya chi na chawe. Chatok b'a' loq, chatkikot junam wuk',” —xcha che.

22Xopan chi k'u ri patäninel ru k'amom kieb' mil quetzal, xub'ij che ru patrón: “Tat, kieb' mil quetzal xya la chwe, kämik ri' kinjach che la ri kieb' mil chik ri xinch'ako,” —xcha che.

23Ri patrón xub'ij che: “Ri at xuquje' at utzalaj patäninel ri jikom awanima'. Rumal chi jikom awanima' ruk' ri jub'iq' ri xinya chawe, nim k'u na ri kinya chawe, chatok b'a' loq, chatkikot junam wuk',” —xcha che.

24Aretaq k'ut xopan ri patäninel ri u k'amom xa mil quetzal, xub'ij che ru patrón: “Tat, ri in wetam chi sib'alaj lal k'a'n, chi käyak la u wäch ri ulew ri man xtikonij tä wi la, kämol la ri man xjopin tä wi la.

25Rumal ri' xinxej wib', xine' k'ut, xink'u' ri rajil la, xinmuq pulew. Kinjach k'u we rajil la ri',” —xcha che.

26Xub'ij k'u ri patrón che: “Ri at, at itzelalaj patäninel ri xa kasaq'orij ra chak. Kak'ey u ch'akik ri puaq. Ri at awetam chi kinyak u wäch ri ulew ri man kintikonij tä wi, xuquje' kinmol ri man xinjopij taj.

27We je ri', xaya ta k'u ri nu rajil pa ri banco. We ta je ri' xab'ano, aretaq xintzelej loq xink'am ta ri' ri nu rajil ruk' ri ral,” —xcha che.

28Ri patrón xub'ij chke ri nik'iaj ajchakib' chik ri e k'o chila': “Chik'ama b'a' ri mil quetzal che, chiya che ri jun ri k'o lajuj mil quetzal ruk',” —xcha chke.

29“Je ri', rumal chi jachin ri k'ia k'o ruk' käyi' na nik'iaj chik che, kok'ow k'u na u wi' ri k'o ruk'. Are k'u ri jun ri man k'ia tä k'o ruk', kesax na ri jub'iq' ri k'o ruk',” —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30“Are k'u we patäninel ri' ri man k'o tä xuch'ak chrij ri rajil ri xyi' che, jik'iäqa kan chrij ja pa ri q'equm. Chila' k'ut koq' wi na, chila' kuquch'uch'ej wi na ru ware,” —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

Waral käqil wi ru q'atik tzij pa ki wi' ri winaq

31Aretaq kinpe na in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, ya jun Nim Taqanel chik kinpetik. Konojel ri ángeles kepe na che wachi'l, kint'uyi k'u na pa ri je'lalaj nu t'uyulib'al ri sib'alaj nim u q'ij.

32Ri winaq re konojel taq ri tinimit cho ruwächulew käkimulij na kib' chnuwäch, keincha' k'u na ri jikom ki k'aslemal chkixol ri man jikom taj. Je' kinb'an na jas ri kub'an ri ajyuq' keucha' ri u chij chkixol ri k'isik'.

33Keinya na ri chij pa ri nu wikiäq'ab', are k'u ri k'isik' pa nu moxq'ab'.

34Te ri' ri in, in ri' ri Nim Taqanel, kinb'ij na chke ri e k'o pa nu wikiäq'ab': “Chixsa'j ix, ri ix tewchital rumal ri nu Tat. Chixok chila' jawije' ri kätaqan wi ri Dios, ri u chomam chi k'u loq wa' tzaretaq xub'an ri kajulew chi kuya chiwe.

35Rumal chi aretaq xinnumik, xiya nu wa, aretaq xchaqi'j nu chi', xiya jas kintijo, aretaq xinwonokatik, xinik'ulaj cho taq iwachoch.

36Aretaq man k'o tä chi watz'iaq, ri ix xiya ri watz'iaq, aretaq xinyawajik, xixopan wuk', aretaq xinok pa che', xixe' che wilik,” —kincha na chke.

37Ri winaq ri jikom kanima' chuwäch ri Dios käkib'ij na chwe: “Tat, ¿jampa' k'u ri xqilo chi känum la, te k'u ri' xqaya wa la? ¿Jampa' xqilo chi kächaqi'j chi' la, te k'u ri' xqaya jas ri kätij la?

38¿Jampa' ta k'u xqilo chi xaq käwonokat la, xqak'ulaj ta k'u la pa ri qachoch? ¿Jampa' xqilo chi man k'o tä atz'iaq la, xqaya k'ut?

39¿Jampa' ta k'u xqilo chi lal yawab' o k'o la pa che', te k'u ri' xujopan uk' la che rilik jas b'anom la?” —kecha na.

40Ri in, in ri' ri Nim Taqanel, kinb'ij na chke: “Qas tzij kinb'ij chiwe, chi apachike utzil ri xib'an che apachin chke ri wachalal pune man nim u b'anik, chwe in ri' xib'an wi wa',” —kincha na chke.

41Kinb'ij k'u na chke ri winaq ri e k'o pa nu moxq'ab': “Chixel chnuwäch, ix ri q'atom tzij pi wi' chi käk'äjisax i wäch. Jix pa ri q'aq' ri man kächuptaj taj ri b'anom u b'anik rech chila' kek'ol wi ri Itzel e rachi'l ru ángeles.

42Rumal chi aretaq xinnumik, man xiya tä nu wa, aretaq xchaqi'j nu chi', man xiya tä chwe jas kintijo.

43Aretaq xaq xinwonokatik, man xinik'ulaj tä cho taq iwachoch. Aretaq man k'o tä chi watz'iaq, man k'o tä ri xiya chwe. Aretaq xinyawajik, aretaq xinok pa che', man xixopan tä che wilik,” —kincha na chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

44Käkib'ij k'u na chwe: “Tat, ¿jampa' ta k'u lo xqilo chi känum la, jampa' xqilo chi kächaqi'j chi' la, jampa' xqilo chi xaq käwonokat la, jampa' xqilo chi man k'o tä atz'iaq la, jampa' xqilo chi xyawaj la o xok la pa che', te k'u ri' man xujtob' tä che la?” —kecha na chwe.

45Ri in, in ri' ri Nim Taqanel, kinch'awik, kinb'ij na chke: “Qas tzij kinb'ij chiwe chi apachike utzil ri man xib'an tä che apachin jun winaq, pune man nim u b'anik, chwe in ri' man xib'an tä wi,” —kincha na chke.

46Ri winaq ri' keb'e' na chila' jawije' ri man kätäni tä wi ru k'äjisaxik ki wäch. Are k'u ri winaq ri jikom kanima' cho ri Dios keb'e' na chila' jawije' ri k'o wi ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik, —xcha ri Jesús chke.

San Mateo 26

Käkitzijob'ela kib' chuchomaxik jas käka'n chukämisaxik ri Jesús

1Aretaq xto'taj ri Jesús chub'ixik ronojel wa' we tzij ri', xub'ij chke ru tijoxelab':

2Ri ix iwetam chi xa pa kieb' q'ij käb'an na ri nimaq'ij, Pascua u b'i'. Ri in k'ut, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kinjach na pa ki q'ab' ri nu k'ulel, rech kinrip cho ri cruz, kinkämisax na, —xcha chke.

3Xkimulij k'u kib' ri ki nimaqil sacerdotes, ri tijonelab' re ri Pixab' xuquje' ri ki nimal ri winaq aj Israel cho ri nimalaj ja rech ri tat Caifás ri ki nimal sacerdotes.

4Chila' xkitala ki no'j chb'il taq kib' jas käka'n na chuchapik ri Jesús ruk' sub'unik rech käkikämisaj.

5Xkib'ij k'ut: Mächap pa ri nimaq'ij, rech metukin ne ri winaq, —xecha'.

Jun ixoq kuya k'ok'alaj kunab'al pu jolom ri Jesús

6Are k'u ri Jesús k'o pa ri tinimit Betania cho rachoch ri tat Simón, jun tata' ri xk'oji na itzel ch'a'k che.

7Xopan jun ixoq ri ruk'am jun k'olib'al kunab'al re alabastro ri nojinaq che k'ok'alaj kunab'al. Sib'alaj paqal rajil wa' we kunab'al ri'. T'uyul k'u ri Jesús chi' ri mesa, ri ixoq xuq'ij ri aceite pu jolom ri Jesús.

8Aretaq ri tijoxelab' xkil wa', xpe koyowal, xkib'ij k'u chb'il taq kib': ¿Jas che xaq xtix wa' we kunab'al ri'? —xecha'.

9Xk'iyix ta ne wa', xtoj ta nimalaj rajil, xyi' ta k'u ri puaq chke ri meb'a'ib', —xecha'.

10Xuta k'u ri Jesús ri käkib'ij, xub'ij chke: ¿Jas che kiya latz' che ri ixoq ri'? Jun nimalaj utzil k'u wa' ru b'anom chwe, —xcha chke.

11Amaq'el ronojel q'ij k'ut e k'o ri meb'a'ib' iwuk', are k'u ri in man in k'o tä iwuk' amaq'el.

12Ri xub'an ri ixoq aretaq xuq'ij ri k'ok'alaj aceite chwij, xa xukoj k'u b'i ri k'ok'alaj kunab'al chrij ri nu cuerpo k'ä mäjoq kinmuqik, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Qas k'u tzij ri kinb'ij chiwe chi apawije' ta ne ri kätzijox wi na ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio cho ronojel ruwächulew, ru b'anom we ixoq ri' kätzijox na che na'tab'al re, —xcha chke.

Ri tat Judas kuchi'j u jachik ri Jesús

14Te k'u ri' jun chke ri kab'lajuj tijoxelab', ri u b'i' Judas Iscariote, xel b'ik, xe' kuk' ri ki nimaqil ri sacerdotes.

15Xub'ij k'u chke: ¿Jas käya alaq chwe, we kinjach ri Jesús pa q'ab' alaq? —xcha chke. Ri e are' k'ut xkiya juwinaq lajuj raqan saq puaq che ri tat Judas.

16Tzare chi' k'ut ri tat Judas xutzukuj jun utzalaj q'ij rech kujach ri Jesús pa ki q'ab'.

Käb'an ri wi'm re ri Qajaw Jesús

17Pa ri nab'e q'ij re ri nimaq'ij aretaq kätijow ri kaxlan wa ri man käyi' tä ch'äm ruk', ru tijoxelab' ri Jesús xeqeb' ruk', xkib'ij che: ¿Jawije' kaj wi la chi käqa'n wi ri wi'm re ri Pascua rech kätij la? —xecha che.

18Ri Jesús xub'ij chke: Jix pa ri tinimit cho rachoch ri jun achi, chib'ij k'u che: “Kuta' ri Qajtij che la, kub'ij: Ya xopan ri hora. Cho achoch k'u la kinb'an na u b'anik wi ri nimaq'ij re ri Pascua kuk' ri nu tijoxelab',” —kächa ri', —kixcha che, —xcha ri Jesús chke.

19Ri tijoxelab' xka'no jas ri xetaq wi rumal ri Jesús. Xka'n k'u u b'anik ri wi'm re ri Pascua chila'.

20Aretaq chaq'ab' chik, ri Jesús xt'uyi chi' ri mesa kuk' ri kab'lajuj u tijoxelab'.

21E t'uyul chila' chi' ri mesa, tajin kewi'k aretaq ri Jesús xub'ij chke: Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi k'o jun chiwe ri kinujach na, —xcha chke.

22Ru tijoxelab' sib'alaj xeb'isonik. Chkijujunal k'ut xkichaplej u ta'ik che ri Jesús: Qajaw, ¿a man xa in ri'? —xecha'.

23Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Are ri jun ri kurub' ru wa wuk' pa ri laq, are k'u ri' ri kinjachow na, —xcha chke.

24Je' k'u kel na jas ri tz'ib'tal pa ru Loq' Pixab' ri Dios chwij in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq. ¡K'äx k'u ri kuriq na ri achi ri kinjachow na! ¡Utz na re we achi ri' we ta mat xil u wäch! —xcha chke.

25Xch'aw k'u ri Judas ri tijoxel ri käjachow na, xub'ij che ri Jesús: We ne in, Ajtij, —xcha che. Xub'ij ri Jesús che: Je', at ri', —xcha che.

26Aretaq tajin kewi'k, ri Jesús xuk'am ri kaxlan wa, xub'an orar, xumaltioxij wa' che ri Dios. Te k'u ri' xupiro, xuya chkiwäch ru tijoxelab', xub'ij: Chitija iwe wa', je' ta ne chi are nu cuerpo wa', —xcha chke.

27Te k'u ri' xuk'am jun vaso, xumaltioxij wa' che ri Dios, te ri' xuya chkiwäch ru tijoxelab', xub'ij chke: Chitija iwe iwonojel.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Je' ta ne chi are nu kik'el wa' ri kujikib'a ri k'ak' trato ru b'anom ri Dios kuk' ri winaq. Käturuw k'u na wa' ri nu kik'el che sachb'al ki mak k'ia winaq.

29Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi man k'o tä jumul kintij chi na we ri vino re uvas, k'ä pa ri q'ij ri kintij na ri k'ak' vino junam iwuk' chila' jawije' ri kätaqan wi ri nu Tat, —xcha chke.

Ri Jesús kub'ij apan che ri tat Pedro chi kub'ij na chi man retam tä u wäch

30Te k'u ri' xkib'ixoj jun b'ix ri kuya u q'ij ri Dios, xeb'el b'i chila', xeb'e' pa ri Ujuyub'al Olivos.

31Xub'ij k'u ri Jesús chke: Ri ix iwonojel kib'isoj na nu wäch, kiniya na kan nu tukiel kämik chaq'ab'. Je k'u tz'ib'tal kan pa ru Loq' Pixab' ri Dios: “Kinkämisaj na ri ajyuq', kejab'un k'u na ri chij,” —kächa'.

32Aretaq k'u ri in, in k'astajinaq chik chkixol ri käminaqib', kinnab'ej na b'i chiwäch, kine' na pa Galilea, —xcha chke.

33Xub'ij k'u ri tat Pedro che ri Jesús: Pune konojel käyi' la kan kumal, ri in man je' tä ri' kinb'ano, —xcha che.

34Xub'ij k'u ri Jesús che: Qas tzij ri kinb'ij chawe chi tzpa we aq'ab' ri' kämik, kab'ij na at oxmul chi man awetam tä nu wäch mäjoq koq' ri ama' ek', —xcha che.

35Ri tat Pedro xub'ij che: Pune rajwaxik chi kinkäm na uk' la, man k'o tä na jumul kinb'ij chi man wetam tä wäch la, —xcha che. Je k'u xkib'ij xuquje' konojel ru tijoxelab'.

Ri Jesús kub'an orar pa Getsemaní

36Xopan k'u ri Jesús pa ri ch'äqap ulew u b'i' Getsemaní e rachi'l ru tijoxelab', xub'ij k'u chke: Chixt'uyul kan waral. Ri in k'ut kine' na jela' chub'anik orar, —xcha chke.

37Xuk'am b'i ri tat Pedro ruk' xuquje' ri kieb' u k'ojol ri tat Zebedeo. Xuchaplej k'u t'ujuwem ri Jesús, xk'äxk'ob' ri ranima'.

38Xub'ij k'u chke: Sib'alaj kuk'is rib' ri wanima' chupam ri b'is. Chixkanaj kan chi', chixk'ask'at wuk', —xcha chke.

39Te ri' xb'in chi apan jub'iq' ri Jesús, xxuki'k, xuya ru palaj cho ri ulew, xub'an orar, xub'ij: Tat, we kuya', chesaj b'a' la we vaso ri' chnuwäch, b'ana la chi man käpe tä ri k'äx ri' chwij. Mäb'an b'a' xa jas ri nu rayib'al in, xane jas ri rayib'al la, —xcha che ri Dios.

40Xtzelej k'u ri Jesús jawije' e k'o wi ru tijoxelab', xeuriqa tajin kewarik. Xub'ij k'u che ri tat Pedro: ¿A mat xixkowinik xixk'asi ta jun hora wuk'? —xcha che.

41Chiwila b'a' iwib', chixk'ask'atoq, chib'ana orar rech man kixtzaq taj aretaq kixtaqchi'x che mak. Qas tzij pa ri iwanima' kiwaj kib'an ri utzil, man k'o tä k'u u chuq'ab' ri i cuerpo chub'anik wa', —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

42Xe' chi jumul ri Jesús chub'anik orar, je' xub'ij wa': ¡Tat! We b'a' tzrajwaxik wi chi käpe ri k'äx ri' chwij, b'ana b'a' la chwe jas ri rayib'al la, —xcha che ri Dios.

43Te k'u ri' xtzelej chik, xeuriqa ru tijoxelab' jumul chik tajin kewarik rumal chi sib'alaj k'äx ki waram.

44Xeuya kanoq, xe' chi jumul ri Jesús chub'anik orar churoxmul, je k'u xub'ij jas ri xub'ij nab'e.

45Te k'u ri' xe' jela' jawije' e k'o wi ru tijoxelab', xub'ij chke: Chixwar b'a', chixuxlanoq. Xopan ri hora. Kinjach k'u na in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, pa ki q'ab' ri ajmakib', —xcha chke.

46¡Jo' b'a'! ¡Chixwalijoq! Chiwilampe', xpe ri jachal we, —xcha chke.

Kächap ri Jesús kumal ru k'ulel

47K'ä tajin käch'aw ri Jesús aretaq xopan ri tat Judas, jun chke ri kab'lajuj u tijoxelab'. E petinaq ruk' ri are' k'ia winaq ri kuk'am machetes, kuk'am che'. E taqom loq kumal ri ki nimaqil sacerdotes, xuquje' kumal ri ki nimaqil ri winaq aj Israel.

48Ri tat Judas ri jachal re ri Jesús u yo'm k'u kan jun etal chke ri winaq, xub'ij: “Ri kintz'umaj, are ri' ri Jesús. Chichapa', qas utz chib'ana b'i chuk'amik,” —xcha chke.

49Xqeb' k'u ri tat Judas ruk' ri Jesús, xub'ij che: ¡Xok aq'ab', Ajtij! —xcha che. Te k'u ri' xutz'umaj.

50Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: Wachi'l, ¿jas a tajkil xatpetik? —xcha che. Xeqeb' k'u ri winaq ruk' ri Jesús, xkichapo, xkiyut b'ik.

51Aretaq je' xb'anik, jun chke ri e rachi'l ri Jesús xuk'am ru machete, xusok ri patänil re ri ki nimal sacerdotes, xuq'at apan ru xikin.

52Xub'ij k'u ri Jesús che: Chaya ri a machete pa ri k'olib'al re. Konojel k'u ri kech'ayan ruk' machete, ruk' machete kekämisax na, —xcha che.

53¿A mat awetam chi kinkowinik kinta' apan che ri nu Tat chi kinuto', chi ri Are' kutaq na loq chanim oxk'al lajuj mil ángeles che nu to'ik?

54We ta k'u je ri', man je' tä kel wi ri' ri tz'ib'tal pa ru Loq' Pixab' ri Dios, chi rajwaxik käb'antaj na wa' we ri', —xcha che.

55Xub'ij k'u ri Jesús chke ri winaq: ¿Jas lo wa' chi je' ta ne chrij jun elaq'om elinaq wi loq alaq? ¿A k'amom alaq loq ri machete alaq, ri che' alaq che nu chapik? —xcha chke. Ronojel q'ij xink'oji uk' alaq pa ri nimalaj rachoch Dios, xinya ri tijonik chech alaq, man xinchap tä k'u alaq.

56Je k'u käb'an na wa' chwe, rech je' käb'antaj na jas ri tz'ib'am kan chwij kumal ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, —xcha chke. Chanim k'ut konojel ri tijoxelab' xkiya kan ri Jesús u tukiel, xeanimaj b'ik.

Kopan ri Jesús chkiwäch ri ki nimaqil sacerdotes

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

57Ri winaq ri xechapow ri Jesús xkik'am b'i chuwäch ri tat Caifás, ri qas ki nimal ri sacerdotes. Chila' k'ut ki mulim wi kib' ri tijonelab' re ri Pixab', xuquje' ri ki nimaqil ri winaq aj Israel.

58Are k'u ri tat Pedro xuterenej b'i ri Jesús chi naj, xopan pa ri uwoja rech ri rachoch ri qas ki nimal sacerdotes. Xok b'i ri tat Pedro, xt'uyi k'u ri are' chila' kuk' ri chajil taq re ri nimalaj rachoch Dios rech kärilo jas ri käk'ulmataj na ruk' ri Jesús.

59Ri ki nimaqil sacerdotes, ri ki nimaqil ri winaq aj Israel, xuquje' konojel ri k'amal taq ki b'e ri winaq, tajin käkitzukuj jas u wäch mak ri käq'alajisax chrij ri Jesús, pune man qas tzij taj, rech käq'at tzij puwi' chi käkämisaxik.

60Man xkiriq tä k'ut, pune e k'ia winaq xkimulij kib', xkib'ij ri man qas tzij taj chrij ri Jesús. K'isb'al re k'ut xepe kieb' achijab' chik ri xkiq'alajisaj ri man qas tzij taj chrij ri Jesús.

61Xkib'ij: We achi ri' kub'ij: “Ri in kinkowinik kinwulij ri nimalaj rachoch Dios, kinyak chi k'u na pa oxib' q'ij,” —kächa', —xecha ri achijab'.

62Xwalij k'u ri qas ki nimal sacerdotes, xuta' che ri Jesús, xub'ij che: ¿A mat k'o jas jun tzij kab'ij chutzelexik u wäch ri tajin käb'ix chawij? ¿Jas pu wa' ri tajin käkiq'alajisaj we achijab' ri' chawij? —xcha che.

63Man xch'aw tä k'u ri Jesús. Xub'ij k'u ri ki nimal sacerdotes che: Pa ru b'i' ri k'aslik Dios, kinb'ij chawe chi chab'ana juramento chub'ixik ri qas tzij. Chab'ij chqe we at ri' ri Cristo ri u K'ojol ri Dios, —xcha che.

64Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij che: In ri', tat, jas ri käb'ij la, —xcha che. Kinb'ij k'u in chech alaq, chi kinil na alaq ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, aretaq in t'uyul pa ru wikiäq'ab' ri Dios ri sib'alaj k'o u chuq'ab', aretaq kinpe pa taq ri sutz' ajchikaj, —xcha che.

65Are k'u ri qas ki nimal sacerdotes xuraq'atij ri ratz'iaq chuk'utik chi sib'alaj k'äx xuna' ri xub'ij ri Jesús. Xub'ij k'u ri tata': We achi ri' u b'im ri äwas u b'ixik chrij ri Dios. ¿Jas ta ne che e rajwaxik chi nik'iaj q'alajisanelab' chik chrij? I tom k'u ix chi u b'im ri äwas u b'ixik chrij ri Dios, —xcha chke ri winaq.

66¿Jas k'u kichomaj? Ri e are' xkib'ij: K'o u mak, rajwaxik k'ut chi käkämisaxik, —xecha'.

67Xkichub'aj u palaj ri Jesús, xkit'oko. Nik'iaj chik xkikoj q'ab' chupalaj.

68Xkib'ij k'u che: At ri' ri Cristo, ¡chach'ob'o ne jachin ri xatch'ayowik! —xecha che.

Ri tat Pedro kub'ij chi man retam tä u wäch ri Jesús

69Are k'u ri tat Pedro t'uyul kan cho ja. Xopan k'u jun ali ajik' ruk', xub'ij che: Ri at xuquje' xatk'oji ruk' ri Jesús ri aj Galilea, —xcha che.

70Are k'u ri tat Pedro xresaj rib' chupam chkiwäch konojel, xub'ij: Man kinch'ob' taj jas ri tajin kab'ij, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

71Ri tat Pedro qas raj kel b'i chuchi' ri ja, aretaq xilitaj chi rumal jun ajik' chik, ri ajik' xub'ij chke ri e k'o chila': We achi ri' xuquje' xk'oji ruk' ri Jesús ri aj Nazaret, —xcha chke.

72Jumul chik ri tat Pedro xresaj rib' chupam, xub'an jurar, xub'ij: Ri in man wetam tä u wäch ri achi ri', —xcha'.

73Man naj tä k'u ri' ri winaq ri e k'o chila' xeopan ruk' ri tat Pedro, xkib'ij che: Qas tzij ri at, at jun kuk' ri e rachi'l ri Jesús, rumal chi junam katch'awik jas ri winaq aj Galilea, —xecha che.

74Ko k'u xch'aw ri tat Pedro, xub'an jurar cho ri Dios, xub'ij: Man wetam tä u wäch ri achi ri', —xcha chke. Are chi' k'ut xoq' jun ama' ek'.

75Xna'taj k'u che ri tat Pedro ru b'im ri Jesús che: “Ri at kab'ij na oxmul chi man awetam tä nu wäch, mäjoq koq' ri ama' ek',” —xcha che. Xel k'u b'i ri tat Pedro, sib'alaj xuk'is rib' che oq'ej.

San Mateo 27

Ri Jesús käk'am b'i chuwäch ri Pilato

1Aretaq xsaqirik, konojel ri ki nimaqil ri sacerdotes, xuquje' ri ki nimaqil ri winaq aj Israel xkitala ki no'j, xkichomaj jas käka'n chukämisaxik ri Jesús.

2Xkiyut k'u b'i ri Jesús, xkik'am b'ik, xekijacha pu q'ab' ri tat Poncio Pilato ri q'atal tzij.

Kukämisaj rib' ri tat Judas

3Aretaq k'ut ri tat Judas, ri jachal re ri Jesús, xrilo chi xq'at tzij puwi' ri Jesús chi käkämisaxik, xuna' k'äx pa ri ranima'. Xutzelej ri juwinaq lajuj raqan saq puaq chke ri ki nimaqil ri sacerdotes xuquje' ri ki nimaqil ri winaq aj Israel.

4Xub'ij chke: Xinmakun cho ri Dios rumal chi xinjach pa q'ab' alaq jun achi ri man k'o tä u mak rech käkämisaj alaq, —xcha chke. Ri e are' k'ut xkib'ij che ri tat Judas: ¿Jas qe uj che? ¡At chatilowoq! —xecha che.

5Are k'u ri tat Judas xuk'iäq kan ri puaq pa ri nimalaj rachoch Dios, xel b'ik, xe'k, xujitz'aj rib'.

6Ri ki nimaqil ri sacerdotes xkisik' ri puaq, xkib'ij: Man kuya' taj käqaya wa' we puaq ri' pa ri k'olib'al kuchuj, rumal chi rajil kik' wa', —xecha'.

7Xkichomaj k'ut chi ruk' wa' we puaq ri' käkiloq' ri ulew ri käb'ix Rulew ri B'anal B'o'j che, rech k'o jun ulew ri kemuq wi ri winaq ri man e aj Israel taj.

8Rumal ri', k'ä kämik, ri ulew ri' käb'ix Ulew re Kik' che.

9Je ri' xb'antajik jas ri xub'ij kan ri qa mam Jeremías ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios: “Xkik'am ri juwinaq lajuj raqan saq puaq (ri rajil jun achi ri chomam kumal ri winaq aj Israel).

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Ruk' wa' xkiloq' ri rulew ri b'anal b'o'j. Are wa' ri in u taqom wi ri Qajaw Dios," —xcha ri'.

Ri Jesús k'o chuwäch ri Pilato

11Xk'am k'u b'i ri Jesús, xekijacha cho ri tat Pilato ri q'atal tzij. Xuta' k'u ri Pilato che, xub'ij: ¿A at ri' ri kattaqan pa ki wi' ri winaq aj Israel? —xcha che. Ri Jesús xub'ij che: Je ri' jas ri käb'ij la, —xcha che.

12K'ia tzij k'ut xka'n ri ki nimaqil ri sacerdotes chrij ri Jesús, xuquje' ri ki nimaqil ri winaq aj Israel. Are k'u ri Jesús man k'o tä jas xub'ij.

13Xub'ij k'u ri tat Pilato che: ¿A mat kata ri tajin käb'ix chawij? —xcha che.

14Man k'o tä k'u jun tzij xub'ij ri Jesús, je ri' chi xukajmaj wa' ri tat Pilato. Man kuriq tä k'u ri are' jas kub'ano.

Käq'at tzij puwi' ri Jesús chi käkämisaxik

15Are k'u ri tat Pilato ri q'atal tzij naq'atalik chi pa ri nimaq'ij kub'an jun toq'ob' chke ri winaq, kutzoqopij b'i jun ajpache', apachin ta ne ri kächa' kumal ri winaq.

16K'o k'u jun ajpache', Barrabás u b'i', ri etamtalik chi are jun itzel achi.

17Aretaq k'ut ki mulim chi kib' ri winaq, ri tat Pilato xuta' chke: ¿Jachin ri kiwaj chi kintzoqopij b'ik? ¿A are kintzoqopij b'i ri tat Barrabás o are kintzoqopij b'i ri Jesús ri käb'ix Cristo che? —xcha chke ri winaq.

18Kuch'ob' k'u ri tat Pilato chi xa rumal chi k'äx käkina' che ri Jesús, rumal ri' ki jachom pu q'ab'.

19T'uyul k'u ri tat Pilato pa ri q'atb'al tzij, aretaq ri rixoqil xtaqan chub'ixik che: "K'o jas mab'an che we achi ri' ri man k'o tä u mak. Xinwachik'aj k'u jun jasach ri sib'alaj xib'ib'al chaq'ab' rumal we achi ri'," —xcha che.

20Are k'u ri ki nimaqil ri sacerdotes xuquje' ri ki nimaqil ri winaq aj Israel xkikoj ki chuq'ab' chub'ixik chke ri winaq chi más utz na käkib'ij chi are kätzoqopix ri tat Barrabás, käkämisax k'u ri Jesús.

21Ri q'atal tzij k'ut xch'aw chi jumul, xuta' chke ri winaq: ¿Jachin chke ri kieb' achijab' kiwaj chi kintzoqopij b'ik? —xcha chke. Ri winaq xkib'ij: Are kätzoqopij la ri tat Barrabás, —xecha che.

22Xuta' k'u ri tat Pilato chke ri winaq: ¿Jas k'u kinb'an che ri Jesús ri käb'ix Cristo che? —xcha chke. Konojel ri winaq xech'awik, xkib'ij: ¡Chripoq! —xecha'.

23Xch'aw k'u ri tat Pilato, xub'ij chke: ¿Jas che? ¿Jas pu etzelal u b'anom wa' we achi ri'? —xcha chke. Ko k'u na xech'aw ri winaq, xkib'ij: ¡Chripoq! —xecha'.

24Aretaq ri tat Pilato xrilo chi man kok tä tzij pa ki jolom ri winaq, xane xa tajin käkitukij kib', xtaqan chuk'amik joron, xuch'aj ru q'ab' chkiwäch ri winaq, te k'u ri' xub'ij: Man k'o tä we in che ru kämikal we achi ri' ri man k'o tä u mak. Chib'ana ix jas ri kiwaj kib'an che, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Konojel k'u ri winaq xech'awik, xkib'ij: ¡Ri uj, xuquje' ri qalk'ual, uj ajchaq' mak che ru kämikal we achi ri'! —xecha'.

26Ri tat Pilato xutzoqopij k'u b'i ri tat Barrabás. Xtaqan chuch'ayik ri Jesús, te k'u ri' xujach b'ik rech käripik, käkämisax cho ri cruz.

27Te ri' xepe ru soldados ri q'atal tzij, xkik'am b'i ri Jesús pa ri nimalaj ja jawije' konojel ri soldados xkimulij kib' chrij.

28Xkesaj ri ratz'iaq ri Jesús, xkikoj jun kiäq q'u' chrij.

29Xkikoj jun corona re kemom k'ix chujolom, xkiya jun che' pu q'ab' re uwikiäq'ab', xexuki chuwäch, xkitze'j u wäch, xkib'ij: ¡Nim u q'ij ri Nim Taqanel pa ki wi' ri winaq aj Israel! —xecha'.

30Xechub'an chupalaj ri Jesús, xuquje' xkik'am ri che' pu q'ab', xkiq'osij chujolom.

31Aretaq xeto'taj che retz'b'exik u wäch, xkijolij ri kiäq q'u' chrij, xkikoj k'u ri qas ratz'iaq ri Are' chrij. Te k'u ri' xkik'am b'i churipik cho ri cruz.

Kärip ri Jesús cho ri cruz

32Elem b'i ke, xkiriq k'u jun achi aj Cirene, Simón u b'i', xkikoj ki chuq'ab' che rech kutelej b'i ru cruz ri Jesús.

33Je wa ri' xeopan pa ri juyub' ri käb'ix Gólgota che. We b'i'aj ri' kel kub'ij: Ri Juyub' re ru B'aqil Jolomaj.

34Xkiya jun vino che ri Jesús ri yujtal ruk' jun k'a q'ayes ri käb'ix “mirra” che. Aretaq k'ut xuna' ri Jesús, man xraj taj xutijo.

35Aretaq ki ripom chik ri Jesús cho ri cruz, ri soldados xkesaj suerte chujachik ri ratz'iaq ri Jesús chkiwäch. Je k'u xb'antajik jas ri xub'ij kan ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer: “Xkesaj suerte chujachik ri watz'iaq chkiwäch,” —xcha'.

36Te k'u ri' ri soldados xet'uyi chila' chuchajixik ri Are'.

37Kojom k'u puwi' ri cruz jun tz'ib'talik ri kub'ij jas che xq'at tzij puwi' ri Jesús rech käripik. Ri tz'ib'talik xub'ij: ARE WA' RI JESÚS, RI NIM TAQANEL PA KI WI' RI WINAQ AJ ISRAEL, —kächa'.

38Xuquje' xerip kieb' elaq'omab' ruk'. Jun pu wikiäq'ab', jun pu moxq'ab'.

39Ri winaq ri xeok'owik xkiyoq'o, xkisutusa ri ki jolom.

40Xkib'ij: At ri' ri kab'ij chi katkowinik kawulij ri nimalaj rachoch Dios, xa k'u pa oxib' q'ij kayak chi na wa' jumul chik, chato' b'a' awib'. We at ri' ru K'ojol ri Dios, chatqaj loq cho ri cruz, —xecha che.

41Je' xuquje' ri ki nimaqil ri sacerdotes, ri tijonelab' re ri Pixab', ri tata'ib' fariseos kuk' ri ki nimaqil ri winaq aj Israel, xkitze'j u wäch, xkitzijob'ela kib', xkib'ij:

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

42Xtob' chke nik'iaj chik, man käkowin tä k'u ri Are' chuto'ik rib'. We qas are Nim Taqanel kech ri winaq aj Israel, chqaj loq cho ri cruz, rech kujkojon che, —xecha'.

43Kub'ij chi u ku'b'am u k'ux chrij ri Dios. We b'a' qas tzij loq' chuwäch ri Dios, ri Are' käto'w ta na chanim ri'. U b'im k'ut chi are u K'ojol ri Dios, —xecha'.

44Ri elaq'omab' ri e ripom ruk' ri Jesús, xuquje' xketz'b'ej u wäch.

Käkäm ri Jesús

45Xq'equmar k'u ronojel ruwächulew. Xuwi xuchap pa ri nik'iaj q'ij, k'ä te' xok'ow pa ri urox hora b'enaq q'ij.

46Qas pa ri hora ri' xuraq u chi' ri Jesús, ko xch'awik, xub'ij: Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —xcha'. Je' kel kub'ij wa': Nu Dios, nu Dios, ¿jas che in wonob'am la kanoq? —kächa'.

47Jujun k'u chke ri e tak'atoj chila' xkita wa', xkib'ij: We achi ri' are tajin kusik'ij ri qa mam Elías ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer, —xecha'.

48Te k'u ri' jun chke ri winaq xutik anim, xe'k, xuk'ama loq jun estropajo, xurub' chupam ch'äm vino, xuya wa' puwi' jun aj, xuya aq'an che ri Jesús rech kutijo.

49Are k'u ri nik'iaj winaq chik xkib'ij: Chiya kanoq, chqila na we ne käpe ri qa mam Elías chuto'ik, —xecha'.

50Jumul chik ko xuraq u chi' ri Jesús, xkäm k'ut, xel ranima'.

51Are chi' k'ut ri tasb'al u pam ri nimalaj rachoch Dios xjisjob'ik, kieb' xub'ano, xpe ajsik k'ä ikim. Xpe jun käb'raqan, ri nimaq taq ab'aj k'ut xepaxik.

52Ri ki jul taq ri käminaqib' xejaqjob'ik, e k'ia ri ojer taq winaq ri xekojon che ri Dios, ri e käminaq chik, xek'astaj chkixol ri käminaqib'.

53Ri e are' xeb'el b'i pa ri ki jul aretaq k'astajinaq chi ri Jesús chkixol ri käminaqib', xeb'ok k'u pa ri loq'alaj tinimit Jerusalén. Chila' k'ut k'ia winaq xeilowik.

54Are k'u ri ki nimal soldados aj Roma xuquje' ri soldados ri e k'o ruk' ri ki chajim ri Jesús, aretaq xkina' ri käb'raqan xuquje' xkil ronojel ri xk'ulmatajik, sib'alaj xkixej kib', xkib'ij: ¡Qas tzij, u K'ojol ri Dios wa' we achi ri'! —xecha'.

55E k'o k'u k'ia ixoqib' chila' ri tajin keka'y apan chinaj. We ixoqib' ri' xeteri ruk' ri Jesús, xepe ruk' pa Galilea, xetob' k'u che.

56Chkixol k'u ri e are' k'o ri nan María ri aj Magdala, ri María ru nan ri Jacobo, ri José, xuquje' ri ki nan ru k'ojol ri Zebedeo.

Kämuq ru cuerpo ri Jesús

57Aretaq okem kub'an ri aq'ab', xpe jun q'inom achi, José u b'i'. Are aj Arimatea, jun u tijoxel k'u ri Jesús wa'.

58Xok cho ri tat Pilato, xuta' ru cuerpo ri Jesús che. Xtaqan k'u ri tat Pilato chi käyi' che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

59Ri tat José xuk'am ru cuerpo ri Jesús, xupis chupam jun saqalaj payu'.

60Xuya pa jun k'ak' muqub'al ri rech ri are', ri k'otom koq pa ri ab'aj. Xuwolqotij k'u kan jun ab'aj chuchi' ri muqub'al che tz'apib'al re, te k'u ri' xe'k.

61K'o k'u ri nan María ri aj Magdala chila' rachi'l ri jun María chik. E t'uyul chuwäch ri xmuq wi ri Jesús.

Xekoj soldados chuchajixik ru cuerpo ri Jesús

62Chukab' q'ij chik, ya ok'owinaq chi ri q'ij aretaq ri winaq aj Israel käka'n u b'anik ronojel che ri q'ij re uxlanem, ri ki nimaqil ri sacerdotes kuk' ri tata'ib' fariseos xeb'e' ruk' ri tat Pilato.

63Xkib'ij k'u che: Tat, xna'taj chqe chi ri Jesús ri k'ia b'anow taq tzij xub'ano, aretaq k'asal na xub'ij chi churox q'ij käk'astaj na chkixol ri käminaqib'.

64Rumal ri' taqan la chuchajixik ri muqub'al k'ä kätz'aqat na ri oxib' q'ij, rech man kepe tä ru tijoxelab' che relaq'axik b'i ru cuerpo, te k'u ri' käkib'ij ta k'u chke ri winaq: “Xk'astaj ri Jesús chkixol ri käminaqib',” —mecha'. We je ri' are jun b'anow tzij ri' ri sib'alaj nim na chuwäch ri nab'e, —xecha che ri tat Pilato.

65Ri tat Pilato xub'ij chke: Chik'ama b'i we soldados ri' iwuk'. Jix, jichajij ri muqub'al. Utz chib'ana che, jas ri kixkowin che, —xcha chke.

66Xeb'e' k'ut, utz xka'n che ri muqub'al. Xkikoj jun retal chrij ri ab'aj ri kojom chuchi'. Xekiya k'u kan ri soldados chila' chuchajixik ri muqub'al.

San Mateo 28

Ri Jesús käk'astaj chkixol ri käminaqib'

1Ok'owinaq chi k'u ri q'ij re uxlanem, saqirem kub'an pa ri nab'e q'ij re ri semana. Ri nan María ri aj Magdala rachi'l ri jun María chik xeb'e' che rilik ri muqub'al.

2Xaq k'u te'talik xpe jun nimalaj käb'raqan. Are jun ángel ri taqom loq rumal ri Dios xqaj loq chikaj, xopan chila' jawije' ri muqutal wi ri Jesús. Xresaj apan ri ab'aj ri tz'apib'al re ru chi' ri muqub'al, te k'u ri' xt'uyi puwi'.

3Ri ángel sib'alaj käjuluwik jas ri jun kaypa'. Ri ratz'iaq sib'alaj saq je' jas ri saq tew.

4Aretaq xkil wa' ri soldados, sib'alaj xkixej kib', xeb'irb'itik, pak'alik xeqajik je' ta ne ri xekämik.

5Ri ángel xub'ij chke ri ixoqib': Mixej iwib'. Wetam chi are tajin kitzukuj ri Jesús ri xrip cho ri cruz, —xcha chke.

6Man k'o tä chi waral, xane k'astajinaq chi b'i chkixol ri käminaqib' jas ri xub'ij. Jiwilampe' jawije' ri xyi' wi.

7Jix b'a' aninaq. Chib'ij wa' chke ru tijoxelab': “Ri Are' xkäm na, xk'astaj k'u b'i chkixol ri käminaqib'. Nab'ejinaq chiwäch, b'enam re pa Galilea. Chila' k'ut kiwil wi na u wäch.” Are wa' ri nu tajkil iwuk', —xcha ri ángel chke ri ixoqib'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Chanim k'ut xeb'el b'i ri ixoqib' chi' ri muqub'al, jub'iq' kixe'm kib', jub'iq' kekikotik. Aninaq xeb'e' chub'ixik wa' chke ru tijoxelab'.

9B'enam k'u ke pa ri b'e aretaq ri Jesús xuk'ut rib' chkiwäch, xuya k'u rutzil ki wäch. Ri ixoqib' xeqeb' ruk' ri Jesús, xkiq'ijilaj, xkichap k'u ri raqan.

10Ri Jesús xub'ij chke: Mixej iwib'. Jib'ij chke ri wachalal chi rajwaxik keb'e' pa Galilea. Käkil k'u na nu wäch chila', —xcha chke.

Waral käqil wi jas ri xkib'ij ri soldados

11E b'enaq ri ixoqib' pa ri b'e, jujun chke ri soldados ri xechajin ri muqub'al xeb'e' pa ri tinimit Jerusalén, xekib'ij k'u chke ri ki nimaqil ri sacerdotes ri xk'ulmatajik.

12Are k'u ri ki nimaqil ri sacerdotes xeb'e' kuk' ri ki nimaqil ri winaq aj Israel, rech käjunamataj ki tzij. Xkiya k'u nimaq taq puaq chke ri soldados che tojb'al ke.

13Xkib'ij k'u chke: Chib'ij ix chi chaq'ab' aretaq tajin kixwarik xepe ru tijoxelab' ri Jesús, xkelaq'aj b'i ru cuerpo, —kixcha na.

14We k'u kopan u b'ixik wa' ruk' ri q'atal tzij, ri uj kujtob' na chub'ixik che chi qas tzij rech man k'o tä k'äx kiriqo, —xecha chke.

15Xkik'am k'u ri puaq ri soldados, je' xka'no jas ri xb'ix chke. Je wa' xel u tzijol chkixol ri winaq aj Israel, je k'u wa' käkitzijoj k'ä we kämik ri'.

Ri Jesús keupixb'aj ri apóstoles

16Xeb'e' k'u ri julajuj u tijoxelab' ri Jesús pa Galilea, pa ri juyub' ri xub'ij ri Jesús chke.

17Aretaq xkil u wäch ri Jesús, xkiq'ijilaj. E k'o k'u jujun ri xub'an kieb' ki k'ux chrij.

18Xqeb' k'u ri Jesús kuk' ru tijoxelab', xub'ij chke: Chwe in yo'm wi ronojel taqanik pa ri kaj, xuquje' pa ki wi' ri winaq cho ruwächulew, —xcha chke.

19Jix b'a' kuk' konojel ki wäch winaq cho ruwächulew, chib'ana' chi keb'ok che nu tijoxelab'. Chib'ana ki qasna' pa ru b'i' ri qa Tat, pa ru b'i' ru K'ojol, pa ru b'i' ri Loq'alaj Espíritu.

20Cheitijoj chunimaxik ronojel ri ix nu taqom wi. Chiwetamaj k'ut chi ri in, in k'o iwuk' ronojel q'ij, k'ä pa ri k'isb'al q'ij re ruwächulew, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

San Marcos

San Marcos 1

Ri Juan Qasal Ja' kätzijon pa taq juyub' ri kätz'inowik

1Je' u chaplexik wa' ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ri Jesucristo ri u K'ojol ri Dios.

2Je wa' ri xtz'ib'ax kan ojer chrij ri Cristo rumal ri qa mam Isaías ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, kub'ij: ¡Chiwilampe'! —xcha ri Dios chke ri winaq. Xub'ij k'u che ru K'ojol: Ri in kintaq b'i ri nu taqo'n, känab'ej k'u na chawäch, kub'an na u b'anik ra b'e, —xcha ri Dios che.

3K'o jun ri ko käch'aw pa taq juyub' ri kätz'inowik, kub'ij: “Chib'ana u b'anik ri nim b'e ri käb'in wi ri Qajaw, chisuk'umaj, chib'ana k'u sib'alaj jikom che ru b'e,” —kächa', —xcha ri qa mam Isaías.

4Je wa' ri' xpe ri tat Juan. Are k'u tajin kub'an ki qasna' ri winaq pa taq juyub' ri kätz'inowik. Kutzijoj k'u chke chi rajwaxik käkik'ex kanima', käkik'ex ki chomanik, te k'u ri' käb'an ki qasna' rech käq'alajinik chi je' ki b'anom wa'. Xa je ri' käsachtaj taq ri ki mak.

5Xepe k'u konojel ri winaq aj Jerusalén, xuquje' ri e k'o pa taq ri nik'iaj tinimit chik re Judea, xeopan ruk' ri tat Juan chutatab'exik ri kub'ij. Aretaq käkiq'alajisaj ri ki mak, käb'an k'u ki qasna' rumal ri tat Juan pa ri nima' Jordán.

6Are k'u ri tat Juan kukoj atz'iaq ri b'anom ruk' ri rismal jun awaj camello u b'i', tz'um ru pas. Xa sak' xuquje' u wa'l che' kutijo.

7Kätzijon k'u ri tat Juan, kub'ij chke ri winaq: Käpe chi na Jun ri qas nim u q'ij, nim k'u na u b'anik chnuwäch in. Man taqal tä chwe in kinpachi'k kinkir ru k'amal u xajäb', —kächa'.

8Qas tzij ri in nu b'anom qasna' alaq ruk' joron, ri Are' k'ut kub'an na qasna' alaq ruk' ri Loq'alaj Espíritu rech ri Dios, —xcha chke ri winaq.

Käb'an u qasna' ri Jesús

9Pa taq ri q'ij ri' xpe ri Jesús pa ri tinimit Nazaret re Galilea, xopan ruk' ri tat Juan. Xb'an u qasna' rumal ri tat Juan pa ri nima' Jordán.

10Te k'u ri' aretaq tajin kel loq ri Jesús pa ri ja', chanim xril ri kaj tajin käjaqjob'ik, xuquje' xril ri Loq'alaj Espíritu tajin käqaj loq puwi', je' ru b'anik jun palomäx.

11Te k'u ri' xch'aw loq jun chikaj, xub'ij: At ri' ri loq'alaj nu K'ojol. Käkikot k'u ri wanima' awumal, —xcha ri'.

Kätaqchi'x ri Jesús che mak

12Te k'u ri' ri Loq'alaj Espíritu xuk'am b'i ri Jesús pa taq juyub' ri kätz'inowik.

13Xk'oji k'u chila' kawinaq q'ij chkixol ri awaj aj pa taq juyub'. Kätaqchi'x ri Jesús che mak rumal ri Satanás. Xepe k'u ri ángeles chupatänixik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pa Galilea ri Jesús kuchaplej tzijonem

14Mäja' naj kojom ri tat Juan pa che' aretaq ri Jesús xopan pa Galilea. Kutzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq.

15Xub'ij k'u ri Jesús chke: Xopan ri q'ij, xa jub'iq' chik man kuchaplej ru taqanik ri Dios. K'exa anima' alaq, k'exa b'a' alaq ri chomanik alaq, kojon k'u alaq che ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, —xcha chke ri winaq.

Ri Jesús keusik'ij kiejeb' chapal taq kär

16Ok'owem kub'an ri Jesús chuchi' ri mar re Galilea, xril ri tat Simón rachi'l ri tat Andrés ru chaq'. Tajin käkik'iäq b'i jun k'at chapäb'al taq kär pa ri mar rumal chi e chapal taq kär ri e are'.

17Xub'ij k'u ri Jesús chke: Chixsa'j wuk'. Kinb'an k'u na chiwe chi kixok che ki mulixik winaq chuk'exwäch ri kär, —xcha chke.

18Chanim xekiya kan ri ki k'at, xeb'e' ruk' ri Jesús.

19Xb'in chi k'u apan jub'iq' ri Jesús, xril ri tat Jacobo rachi'l ri tat Juan ru chaq', e u k'ojol ri tat Zebedeo wa'. E k'o pa ri ki barco, kekik'ojoj k'u ri ki k'at.

20Xeusik'ij ri Jesús. Ri e are' k'ut chanim xkiya kan ri Zebedeo ri ki tat pa ri barco kuk' ri ajchakib', xeb'e' k'u ruk' ri Jesús.

Jun achi ri k'o jun itzelalaj espíritu che

21Xeopan k'u pa ri tinimit Capernaum. Are k'u pa ri q'ij re uxlanem xok ri Jesús pa ri rachoch Dios, xuchap ki tijoxik ri winaq chila'.

22Ri winaq k'ut sib'alaj käkikajmaj ru tijonik ri Jesús rumal chi keutijoj je' jas jun achi ri k'o u taqanik pa ki wi', man junam taj jas ri käka'n ri tijonelab' re ri Pixab'.

23Xok k'u b'i pa ri rachoch Dios jun achi ri k'o jun itzelalaj espíritu che. Are chi' ri tajin käch'aw ri Jesús, ri achi xuraq u chi',

24xub'ij: ¡Aa! ¿Jas kaj la chqe uj, Jesús aj Nazaret? —kächa ri'. ¿A xa petinaq la chusachik qa wäch? In wetam wäch la, chi lal ri' ri loq'alaj achi taqom loq rumal ri Dios, —xcha che ri Jesús.

25Are k'u ri Jesús xuyajo, xub'ij che: ¡Chatz'apij u pa chi', chatel che we achi ri'! —xcha che.

26Ri itzelalaj espíritu xub'an che ri achi chi xtzaqik, xuyakya rib', ko xuraq u chi', xel b'i che.

27Konojel k'ut xkikajmaj wa', xkichapla u tzijob'exik kib', xkib'ij: ¿Jas wa'? ¡Jun k'ak' tijonik ne lo wa'! We achi ri' yo'm pu q'ab' keutaq ri itzelalaj taq espíritus, keniman k'u che, —xecha ri winaq.

28Chanim k'ut ri tajin käb'an rumal ri Jesús xel u tzijol wa' pa taq konojel ri tinimit ri e k'o pa Galilea, xuquje' pa taq ri tinimit ri naqaj e k'o wi che ri Galilea.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ri Jesús kukunaj ru ji' chichu' ri tat Pedro

29Aretaq ri Jesús xel b'i pa ri rachoch Dios, xe' chanim cho rachoch ri tat Simón, ri tat Andrés, e rachi'l k'u ri tat Jacobo, ri tat Juan.

30Are k'u ru ji' chichu' ri tat Simón qajinaq che jun nimalaj q'aq'. Chanim k'ut xkitzijoj wa' che ri Jesús.

31Ri Jesús xqeb' ruk' ri chichu', xuchap che ru q'ab', xuwalijisaj k'ut. Chanim xtäni ri q'aq' chrij ri chichu'. Xuchap k'u ri ki patänixik.

Ri Jesús keukunaj ri yawab'ib'

32Aretaq xq'eqal chik, qajem kub'an ri q'ij, xekik'am b'i konojel ri yawab'ib' cho ri Jesús, xuquje' konojel ri e k'o itzel taq espíritus chke.

33Konojel ri winaq ri keb'el pa ri tinimit Capernaum xkimulij kib' chi' ri ja, rachoch ri tat Simón.

34Ri Jesús xeukunaj k'ia yawab'ib' ri e k'o k'ia u wäch yab'il chke, xuquje' xeresaj b'i k'ia itzel taq espíritus chke ri winaq. Man kuya tä k'u ri Jesús chke ri itzel taq espíritus chi kech'awik, rumal chi ketam u wäch.

Pa Galilea ri Jesús kutzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ru taqanik ri Dios

35Sib'alaj aq'ab' k'ut xwalij ri Jesús, k'ä mäjoq käsaqirik. Xel b'ik, xe' pa ri juyub' ri kätz'inowik, xub'an k'u orar chila'.

36Are k'u ri tat Simón, xuquje' ri e k'o ruk' xeb'e'k, xkitzukuj ri Jesús.

37Aretaq xkiriqo, xkib'ij che: Konojel ri winaq ketzukun che la, —xecha che.

38Xub'ij k'u ri Jesús chke: Jo' pa ri jule' taq tinimit chik ri e k'o chqanaqaj, rech chila' xuquje' kintzijon wi. Che k'u wa' in elinaq wi loq, —xcha chke.

39Ri Jesús kusolij k'u taq ri tinimit pa ronojel Galilea. Pa taq ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq, kutzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, xuquje' keresaj b'i itzel taq espíritus chke.

Ri Jesús kukunaj jun achi ri k'o itzel ch'a'k che

40Xopan k'u ruk' ri Jesús jun achi ri k'o itzel ch'a'k che. Xuchap u b'ochi'xik ri Jesús, xxuki'k, xub'ij che: Tat, ri in wetam chi ri lal käkowin la che nu kunaxik we kaj la, —xcha che.

41Xel k'u u k'ux ri Jesús che. Xuyuq ru q'ab', xuchap koq ri achi, xub'ij che: Kwaj, —kächa'. Chutzir b'a' la, —xcha che.

42Xuwi wa' xub'ij, chanim xel ri itzel ch'a'k che ri achi, xutzirik.

43Ri Jesús sib'alaj xupixb'aj ri achi k'ä mäja' kutaq b'ik,

44xub'ij b'i che: ¡Tampe la! K'o jas mäb'ij la che jachin jun. Oj la, jek'utu ib' la cho ri sacerdote. Ya la ri sipanik ri taqom kan rumal ri qa mam Moisés ojer chi käyi'k aretaq

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

käkunataj jun ri k'o itzel ch'a'k che. Are k'u q'alajisab'al wa' chkiwäch ri winaq, —xcha che.

45Xel k'u b'i ri achi, sib'alaj kutzijoj ri xb'an che. Xresaj k'u u tzijoxik wa', je k'u ri' chi ri Jesús man käkowin tä chik kok chi saqil pa taq ri tinimit. Xane xaq pa taq juyub' ri kätz'inowik käk'oji wi ri Are'. Kepe k'u ri winaq pa ronojel tinimit, keopan ruk' ri Jesús.

San Marcos 2

Ri Jesús kukunaj jun achi ri käminaq u cuerpo

1Xopan jumul chik ri Jesús pa ri tinimit Capernaum. Xke' k'u kieb' oxib' q'ij, xtatajik chi k'o chi cho ja.

2Chanim k'ut xkimulij kib' k'ia winaq, je ri' chi man k'o tä chi jawije' kek'oji wi, pune ta ne xa chuchi' ri ja. Are k'u ri Jesús kutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chke.

3Xeopan k'u kiejeb' achijab' ruk' ri Jesús, ki telem jun achi ri käminaq u cuerpo.

4Man kekowin tä k'ut keb'ok chuwäch ri Jesús, ki mak ri sib'alaj k'ia winaq. Xkesaj k'u apan ru xo'til ri ja. Xkik'ot jun jul puwi' ri ja chusik'el ri k'o wi ri Jesús, xkiqasaj k'u b'i ri alaj ch'at ri q'oyol wi ri käminaq u cuerpo.

5Aretaq ri Jesús xrilo chi sib'alaj kekojon che, xub'ij che ri achi ri käminaq u cuerpo: Tat, ¡xesachtaj ri mak la! —xcha che.

6E t'uyul k'u chila' jujun chke ri tijonelab' re ri Pixab', tajin kechomanik, ketzijon k'u pa kanima',

7käkib'ij: “¿Jas che je' kätzijon wa' we achi ri'? Kub'ij ri sib'alaj äwas u b'ixik,” —kecha'. “¿Jachin ta lo ri käkowin chusachik mak xane xaq xuwi ri Dios?” —xecha ri'.

8Chanim xuna' wa' ri Jesús pa ranima', ya retam chik jas ri tajin käkichomaj, xub'ij k'u chke: ¿Jas che je' kächomaj alaq wa' pa anima' alaq? —kächa chke.

9¿Jachike ri man k'äx tä u b'ixik che ri achi, ri u b'ixik: “Ri mak la xesachtajik”, o ri u b'ixik: “Walij b'a' la, k'ama la b'i ri sok la, b'in b'a' la”? —kächa ri Jesús.

10Rech b'a' ketamaj alaq chi ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, k'o nu taqanik pa ki wi' ri winaq cho ruwächulew, xuquje' rech ketamaj alaq chi ya'tal chwe in chi kinsach ri ki mak, ¡tampe alaq ri kinb'ij! —xcha chke. Xub'ij k'u ri Jesús che ri achi ri käminaq u cuerpo:

11Kinb'ij che la, ¡walij b'a' la! Oj la cho ja, k'ama la b'i ri sok la, —xcha ri Jesús che ri achi.

12Chanim xwalij ri achi, xutelej b'i ri alaj u ch'at. Xel b'i chkiwäch konojel, je ri' chi konojel xkikajmaj ri xb'antajik, xkinimarisaj u q'ij ri Dios, xkib'ij: ¡Man k'o tä jumul ri je' qilom wa'! —xecha'.

Ri Jesús kusik'ij ri tat Leví rech ke' ruk'

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ri Jesús xe' chi jumul chuchi' ri mar, sib'alaj e k'ia k'u ri winaq ri xeopan ruk'. Are k'u ri Are' xeutijoj che ru Loq' Pixab' ri Dios.

14Ok'owem kub'an ri Jesús jawije' ri kätoj wi ri alkab'al, xril k'u ri tat Leví, u k'ojol ri tat Alfeo, t'uyul chila'. Xub'ij k'u che: Sa'j la wuk', —xcha che. Xwalij k'u ri tat Leví, xe' ruk' ri Jesús.

15Pa jun q'ij k'ut t'uyul ri Jesús chi' ri mesa cho rachoch ri tat Leví e rachi'l ru tijoxelab'. E k'ia k'u ri toq'il taq alkab'al, xuquje' nik'iaj ajmakib' e t'uyut'oj chi' ri mesa ruk' ri Jesús, kuk' ru tijoxelab'. E k'ia k'u ri winaq e tereninaq loq.

16Xepe k'u ri tata'ib' fariseos, xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab'. Xkilo chi ri Jesús tajin käwi' kuk' toq'il taq alkab'al xuquje' nik'iaj ajmakib' chik, xkita' k'u chke ru tijoxelab', xkib'ij: ¿Jas che käwi' ri Jesús kuk' toq'il taq alkab'al xuquje' nik'iaj ajmakib' chik? —xecha chke.

17Aretaq xuta ri Jesús wa', xub'ij chke: Ri winaq ri utz ki wäch, ri k'o ki chuq'ab', man rajwaxik tä kunal ke, xane are rajwaxik wa' chke ri yawab'ib', —kächa chke. Man in petinaq tä che ki sik'ixik ri winaq ri jikom kanima' cho ri Dios, xane in petinaq che ki sik'ixik ri ajmakib' ri mäja' käkik'ex kanima', mäja' käkik'ex ki chomanik, —xcha ri Jesús chke.

E k'o winaq ri käkita' che ri Jesús chrij ri u b'anik ayunar

18Pa jun q'ij ri' tajin käka'n ayunar ru tijoxelab' ri Juan Qasal Ja' xuquje' ri ki tijoxelab' ri tata'ib' fariseos. E k'o k'u jujun winaq xeopan ruk' ri Jesús, xkib'ij che: Ru tijoxelab' ri tat Juan xuquje' ri ki tijoxelab' ri tata'ib' fariseos käka'n ayunar. ¿Jas k'u che man käka'n tä ayunar ri tijoxelab' la? —xecha che.

19Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke: ¿A kuya' ne lo käka'n ayunar ri e k'o pa jun k'ulanem aretaq ri achi ri te' xk'uli'k k'o kan kuk'? Aretaq k'o ri achi ri' kuk' man kuya' taj käka'n ayunar, —kächa'.

20Kopan k'u na ri q'ij aretaq kesax b'i ri achi chkixol. Te k'u ri' käka'n na ayunar pa ri q'ij ri', —xcha chke.

21Xuquje' xub'ij ri Jesús: Man k'o tä jun winaq ri kut'is jun pimalaj k'ojob'al chrij jun q'el atz'iaq. We ta je ri', ri k'ak' atz'iaq kuk'ol rib', käresaj b'i jub'iq' che ri q'el atz'iaq, känimar k'u ru teq'tob'ik, —kächa'.

22Man k'o tä jun ri kuya k'ak' vino pa taq q'el taq q'eb'al re tz'um. We ta je ri', ri vino keut'ub'ij ri' ri tz'um, ketzeletaj k'u na kan ri vino xuquje' taq ri tz'um. Rajwaxik k'ut chi ri k'ak' vino käyi' pa taq k'ak' taq q'eb'al re tz'um, —xcha ri Jesús.

Ri tijoxelab' käkich'up ri u jolom triko pa jun q'ij re uxlanem

23Pa jun q'ij re uxlanem ok'owem re ri Jesús pa taq ri tiko'n. Are chi' ri tajin keb'in ru tijoxelab' ruk', xkichaplej ki ch'upik ru jolom taq ri triko.

24Ri tata'ib' fariseos xkib'ij che ri Jesús: ¡Chilampe la! ¿Jas che ri tijoxelab' la käka'n chak ri äwas u b'anik pa taq ri q'ij re uxlanem? —xecha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Xub'ij k'u ri Jesús chke: ¿A man k'o tä jumul ri sik'im alaq ri xub'an ri qa mam
David ojer aretaq ri k'o rajwaxik che, xuna' numik, xuquje' ri xka'n ri e k'o ruk'?

26Xok k'u b'i ri qa mam David pa ri rachoch Dios aretaq ri tat Abiatar are ki nimal
sacerdotes, xutij k'u re ri wa ri yo'm cho ri Dios, xuya k'u ke ri e k'o ruk' xuquje'.
Äwas k'u u tijik wa' kumal xaq jachinoq, xane xaq xuwi chke ri sacerdotes ya'tal wi
wa', —xcha chke.

27Xuquje' xub'ij ri Jesús chke: Ri q'ij re uxlanem xb'antaj wa' ojer rech ri winaq
käkiriq utzil rumal, man xeb'an tä k'u ri winaq rech käka'n jun utzil che ri q'ij re
uxlanem.

28Je k'u ri' ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, k'o nu taqanik puwi' ri q'ij re
uxlanem xuquje', —xcha ri Jesús chke ri tata'ib' fariseos.

San Marcos 3

Ri Jesús kukunaj jun achi ri käminaq jun u q'ab'

1Xok chi jumul ri Jesús pa ri rachoch Dios, k'o k'u jun achi chila' ri käminaq jun u
q'ab'.

2Kaluchi'x k'u ri Jesús kumal jujun tata'ib' che rilik we kärutzirisaj ru q'ab' ri achi pa ri
q'ij re uxlanem rech kuya' käkib'ij chi k'o u mak ri Jesús.

3Xub'ij k'u ri Jesús che ri achi ri käminaq jun u q'ab': ¡Walij b'a' la! ¡Tak'al la
chqawäch! —xcha che.

4Xub'ij k'u ri Jesús chke ri achijab' ri tajin käkaluchi'j: ¿Jachike ri man äwas tä u
b'anik pa ri q'ij re uxlanem, ri u b'anik utzil o ri u b'anik etzelal? ¿A utz ru to'ik ru
k'aslemal jun winaq o ru kämisaxik wa'? —xcha chke. Man xech'aw tä k'u ri tata'ib'.

5Xpe royowal ri Jesús chke ri achijab' ri', keuka'yej konojel ri e k'o pa taq u xkut,
kub'isoj ki wäch rumal chi sib'alaj ab'ajarinaq ri kanima'. Xub'ij k'u che ri achi: ¡Yuqu
ri q'ab' la! —xcha che. Xuyuq k'ut, xutzir k'u ru q'ab'.

6Xeb'el k'u b'i ri tata'ib' fariseos, chanim xkiriq kib' kuk' ri rachi'l ri tat Herodes,
xkitala' ki no'j chb'il taq kib' jas ri käka'n chukämisaxik ri Jesús.

E k'o k'ia winaq chuchi' ri mar

7Are k'u ri Jesús xe' apan chkiwäch ri winaq chuchi' ri mar, e rachi'l k'u ru tijoxelab'.
Sib'alaj e k'ia ri winaq aj Galilea ri xeteri b'i chrij.

8Xuquje' e k'ia ri winaq aj Judea xepetik. E k'o ri aj Jerusalén, xuquje' ri kepe pa
Idumea. Nik'iaj kepe ch'äqäp che ri nima' Jordán, xuquje' pa taq ri tinimit Tiro, ri
tinimit Sidón. Xa rumal chi xkita u tzijol ronojel ri tajin kub'an ri Jesús, xeopan k'u
ruk'.

9Xub'ij k'u ri Jesús chke ru tijoxelab' chi xaq chk'ol jun barco ri käk'oji wi ri Are', rech
man käpitz' tä kumal ri k'ialaj winaq. Je' xka'no.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Are ri Jesús xeukunaj k'ia winaq, je ri' chi konojel ri yawab'ib' käkich'ikimij kib' chrij ri Jesús rech käkichap koq.

11Ri winaq ri e k'o itzelalaj taq espíritus chke, aretaq xkil ri Jesús, xetzaq k'u chuwäch, xkiraq ki chi', xkib'ij: ¡Lal ri' ri u K'ojol ri Dios! —xecha che.

12Ri Jesús sib'alaj xeupixb'aj ri itzelalaj taq espíritus chi mäkib'ij jachin ri Are'.

Kecha' ri kab'lajuj apóstoles rumal ri Jesús

13Xpaqi k'u ri Jesús puwi' jun juyub'. Are k'u chila' ri xeusik'ij wi jachin taq ri xraj xeucha'. Xeopan k'u ruk'.

14Xeukoj k'u kab'lajuj achijab' rech kek'oji ruk', rech keutaq b'i chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios.

15Xuquje' xuya chke chi käk'oji ki kuinem che ki kunaxik ri yawab'ib', xuquje' xuya taqanik pa ki q'ab' che kesaxik b'i ri itzel taq espíritus chke ri winaq.

16E are k'u wa' ri kab'lajuj ri xeucha' ri Jesús: ri tat Simón ri käb'ix Pedro che rumal ri Jesús,

17ri tat Jacobo u k'ojol ri tat Zebedeo, xuquje' ri tat Juan ru chaq' ri tat Jacobo. E are' wa' ri xkoj Boanerges che ki b'i' rumal ri Jesús. Ri b'i'aj ri' kel kub'ij chi e junam ruk' ri kiäqul ja.

18Xeucha' xuquje' ri tat Andrés, ri tat Felipe, ri tat Bartolomé, ri tat Mateo, ri tat Tomás, ri tat Jacobo u k'ojol ri tat Alfeo, ri tat Tadeo, ri tat Simón ri käb'ix “u nimal tinimit” che.

19Ri tat Judas Iscariote, ri xjachow ri Jesús, xuquje' xcha'ik rumal.

Ri Jesús kutzijoj ri mak ri man käsachtaj taj

20Te k'u ri' xe' ri Jesús cho ja. Jumul chik xkimulij kib' k'ia winaq, je ri' chi ri Jesús e rachi'l ru tijoxelab' man kekowin tä ne kewi'k.

21Aretaq ri rachalal ri Jesús xkito chi k'o chila', xeb'e' chuchapik. ¡Xkib'ij k'ut chi ch'ujarinaq ri Are'!

22Ri tijonelab' re ri Pixab' k'ut, ri e petinaq pa Jerusalén, käkib'ij chi k'o ri Beelzebú ruk' ri Jesús. (Ri Beelzebú are ki nimal ri itzel taq espíritus.) Käkib'ij chi xa rumal wa' ri Jesús käkowin che kesax b'i ri itzel taq espíritus, —kecha ri'.

23Ri Jesús k'ut xeusik'ij ri winaq, xukoj jun k'utb'al chkiwäch, xub'ij: ¿Jas ta k'u lo kub'an ri Satanás che resaxik b'i rib'? —kächa chke.

24We jun q'atb'al tzij u b'anom kieb', ri juch'ob' q'atal taq tzij kuyak rib' chrij ri juch'ob' chik, kuk'is na u wäch ri q'atb'al tzij ri' chb'il rib'.

25Xuquje' we jun achalaxik u b'anom kieb', ri juch'ob' kuyak rib' chrij ri juch'ob' chik, kuk'is k'u na u wäch ri achalaxik ri' chb'il rib', —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26We ta u b'anom kieb' ri Satanás, kuyak k'u rib' chrij chb'il rib', man käkowin tä ri' chujeqb'axik rib', xane kuk'is k'u na rib' ri are', —kächa'.

27Man k'o tä jun käkowinik kok pa ri rachoch jun achi ri sib'alaj k'o u chuq'ab', kerelaq'aj b'i ri jastaq re, we ta mat nab'e kuyut na ri achi ri k'o u chuq'ab', k'ä te k'u ri' käkowinik kerelaq'aj b'i ri k'o pa rachoch, —kächa ri Jesús chke.

28Qas tzij kinb'ij chech alaq chi konojel ri mak ri käka'n ri winaq kuya' kesachtaj na wa', xuquje' apachike ta ne ri äwas u b'ixik chrij ri Dios, ri käkib'ij ri winaq, —kächa'.

29Apachin k'u ri kub'ij ri äwas u b'ixik chrij ri Loq'alaj Espíritu, man käsachtaj tä u mak ri' pa taq ri q'ij ri kepe na, rumal chi u b'anom jun mak ri man kuya' taj käsachtajik, —xcha chke.

30Ri Jesús xub'ij wa' rumal chi ri winaq xkib'ij: K'o jun itzelalaj espíritu che ri Are', —xecha ri'.

Ru nan ri Jesús xuquje' taq ru chaq' keopan ruk'

31Xopan k'u ru nan ri Jesús ruk', xuquje' taq ru chaq'. Ri e are' k'ut xa e tak'atoj apan chrij ri ja, xetaqan k'u chusik'ixik ri Jesús.

32E k'ia k'u ri winaq ri ki sutim rij ri Jesús, xkib'ij che ri Are': Ri nan la xuquje' taq ri chaq' la xaq e k'o apan cho ja, ketzukun che la, —xecha che.

33Xch'aw ri Jesús, xub'ij chke: ¿Jachin ri nu nan, jachin k'u taq ri qas nu chaq'? —kächa'.

34Xeuka'yej ri e t'uyut'oj pa taq u xkut, xub'ij: Cheiwilampe ri nu nan, xuquje' taq ri nu chaq'.

35Apachin ta ne ri käb'anow ru rayinik ri Dios, e are wa' ri qas wachalal, ri nu chaq', ri wanab', ri nu nan, —xcha ri Jesús chke.

San Marcos 4

Ri Jesús kutzijoj ri k'utb'al chrij ri tikol ija'

1Ri Jesús xuchaplej chi na jumul ki tijoxik ri winaq chuchi' ri mar. Xkimulij k'u kib' k'ialaj winaq ruk', je ri' chi xok b'i pa jun barco puwi' ri mar, xt'uyi k'u chupam. Konojel ri winaq xekanaj kan cho ri ulew chuchi' ri mar.

2Xeukoj k'u taq k'utb'al che ki tijoxik ri winaq chkij k'ia u wäch taq no'j, xub'ij chke:

3¡Tampe alaq! —kächa'. Xel b'i jun tikol ija' cho rachoch, xe'k, xub'ana u tiko'n.

4Aretaq tajin kujopij ri ija', xqaj jub'iq' pa ri b'e. Xeopan k'u ri chikop, kerapapik keqajik, xa xkitij b'i ri ija'.

5Xqaj chi jub'iq' xol taq ri ab'aj, ri man k'o tä wi k'ia ulew. Chanim k'ut xk'iy ri jub'iq' ija' ri' rumal chi man pim tä ri ulew.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Aretaq k'ut xel loq ri q'ij, xek'at ri alaj taq tiko'n, xechaqi'jik rumal chi k'ä mäja' nim ki xera'.

7Xqaj chi k'u jub'iq' ri ija' pa taq ri q'ayes ri k'o ki k'ixol. Xk'iy k'u ri q'ayes ri', xujiq'isaj ri tiko'n, je ri' chi man xwächin taj.

8Are k'u ri nik'iaj ija' chik xeqaj pa utzalaj ulew. Xeb'el loq ri tux, xek'iyik, xewächinik. E k'o jujun tiko'n xkiya juwinaq lajuj ki wäch chupam ru jolom triko chkijujunal, e k'o jule' chik ri xkiya oxk'al ki wäch chupam ru jolom chkijujunal. Ri nik'iaj tiko'n chik xkiya jun ciento ki wäch chupam ru jolom chkijujunal, —xcha chke.

9Te k'u ri' xub'ij chke ri winaq: We k'o jun ri kujikib'a ranima' chutatab'exik ri nu tzij, ¡chutatab'ej b'a'! —xcha chke.

Ri Jesús kub'ij chke ru tijoxelab' jas ki patän ri k'utb'al ri kukojo

10Aretaq ri Jesús xaq u tukiel chik k'olik, xeopan jujun chke ri winaq ruk', kachi'l ri kab'lajuj u tijoxelab'. Xkita' k'u che jas kel kub'ij ri k'utb'al ri xutzijoj chke.

11Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij: Ri ix, yo'm chiwe rumal ri Dios ri retamaxik ri man ketam tä ri nik'iaj winaq chik chrij ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq. Are kätzijox k'u wa' chke ri jule' winaq chik xa kuk' taq k'utb'al.

12Je ri', rumal chi pune jaqal ri ki waq'äch, man kekowin tä chuch'ob'ik ri käkilo. Pune k'u käkitatab'ej na ri qas tzij, man käkich'ob' tä ri' ri ki tatab'em, rech man käkitzelej tä kib' ruk' ri Dios, man käsachtaj tä ki mak, —xcha chke.

Ri Jesús kutzijoj chke ru tijoxelab' jas kel kub'ij ri k'utb'al chrij ri tikol ija'

13Xub'ij chi k'u ri Jesús chke: ¿A mat lo kich'ob' ri kel kub'ij wa' we k'utb'al ri' ri xintzijoj chiwe? ¿Jas k'u kiwetamab'ej taq ke konojel ri nik'iaj taq k'utb'al chik ri keintzijoj na chiwe? —kächa chke.

14Ri tikol ija' are junam ruk' ri winaq ri kutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios.

15Ri ija' ri xeqaj pa ri b'e, e are k'u wa' jas ri winaq ri kätik ru Tzij ri Dios pa kanima', käkita k'u ri Tzij, chanim k'ut käpe ri Satanás, käresaj ri Tzij ri xqaj pa kanima'.

16Junam xuquje' ri ija' ri xeqaj xol taq ri ab'aj. E are wa' jas ri winaq ri käkita ru Tzij ri Dios ruk' kikotemal, je'l käkito.

17Man qas tä k'u k'o ri ki xera', xane xaq kieb' oxib' q'ij käkich'ijo. Aretaq käkichaplej u riqik k'äx, kraj keyoq'ik rumal rech ru Tzij ri Dios, chanim ketzaq kanoq.

18Ri jule' ija' chik ri xqaj pa taq q'ayes ri k'o ki k'ixol, e are wa' jas ri winaq ri käkita ru Tzij ri Dios.

19Te k'u ri' are kekilij na ri jastaq re we uwächulew ri', kesub' rumal ri q'inomal, xuquje' käkirayij k'ia u wäch jastaq chik, ke' k'u kanima' kuk'. Rumal k'u wa' käjiq'isax ri Tzij pa kanima', man käwächin tä k'u ri'.

20Ri ija' ri xeqaj pa utzalaj ulew, e are k'u wa' jas ri winaq ri käkita ru Tzij ri Dios, käkik'amowaj, käqaj wa' pa kanima', käkiya k'u k'ia ki wäch. Jujun käkiya juwinaq

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

lajuj ki wäch chkijujunal, jule' chik käkiya oxk'al ki wäch chkijujunal, ri nik'iaj chik käkiya jun ciento ki wäch chkijujunal, —xcha chke.

Man k'o tä jas ri k'u'talik ri mat käq'alajin na

21Xuquje' xub'ij ri Jesús chke: ¿A kätzij lo jun chäj pa ri ja, te k'u ri' käyi' wa' chuxe' jun laq, o käyi' chuxe' ri ch'at? Man je' tä ri', xane käyi' wa' chikaj rech q'alaj ronojel, —kächa'.

22Man k'o tä jas ri ch'uqtal u wi' ri mat käq'alajin na. Man k'o tä jas ri k'u'talik ri mat kel na chi saq, —kächa'.

23We k'o jun ri kujikib'a ranima' chutatab'exik ri nu tzij, ¡chutatab'ej b'a'! —xcha chke.

24Xuquje' xub'ij ri Jesús chke: ¡Chitampe ri tajin kinb'ij chiwe! —kächa'. Jas ri pajb'al ri kikoj ix, are je' ri pajb'al ri kok na chiwe ix, xuquje' käyi' na u wi' chiwe ix ri kitatab'ej ri nu tzij.

25Apachin k'u ri k'o k'o ruk', käyi' chi na nik'iaj che. Apachin k'u ri man k'o tä k'o ruk', kesax na che ri are' ri jub'iq' ri k'olik, —xcha chke.

Kätzijox ri k'utb'al chrij ri ija' jas kub'ano käk'iyik

26Xub'ij chi k'u chke: Ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, are jas jun achi ri kutik kan ri ija' pa rulew.

27Käwar chaq'ab', käwalij k'ut. Käk'astaj chi paq'ij. Je ri' keok'ow taq ri q'ij, ri aq'ab'. Kätux k'u ri ija' ri k'o pa ulew, käk'iyik. Man retam tä k'u ri achi jas kub'an ri ija' käk'iyik.

28Tzpa re wi ri ulew kub'ano chi kek'iy ri tiko'n, kewächinik. Nab'e kel loq ru tux, käk'iy k'u wa'. Te k'u ri' käpe ru jolom ri triko. K'ä te ri' kechomaqir ru jolom.

29Aretaq e chomaq chik, chanim käkoj ri ixjos chkixe' rumal chi chaqi'j chik, xopan ri q'ij rech ri q'atoj, —xcha chke.

Kätzijox ri k'utb'al chrij ri ija' re mostaza

30Xub'ij chi ri Jesús: ¿Jas ruk' käqajunamaj wi ru taqanik ri Dios? ¿Jas u wäch k'utb'al käqakoj chuk'utik wa'? —kächa'.

31Are je' jas ri ija' re ri tiko'n ri käb'ix “mostaza” che. Aretaq kätikik, xa i nitz' wa' chkiwäch konojel ri ija' ri e k'o cho ruwächulew.

32Aretaq tikom chik, kel loq, nim na ke' chkiwäch konojel taq ri nik'iaj tiko'n. Kenimaqir taq ru q'ab', je ri' chi ri chikop ajuwokaj kekowinik käka'n ri ki sok, kemu'jan chupam ri tiko'n ri', —xcha ri Jesús chke.

Waral kätzijox wi ri ki patän ri k'utb'al ri kekoj rumal ri Jesús

33Je wa' xub'an ri Jesús che ki tijoxik ri winaq. Xukoj k'ia taq k'utb'al chkiwäch jas taq we ri' chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios chke, xa jas ri kekowin chuch'ob'ik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34Xaq xuwi kuk' taq k'utb'al xeutzijob'ej ri winaq. Xukir k'u ronojel wa' we tijonik ri' chkiwäch ru tijoxelab' xaq pa ki tukiel wi.

Ri Jesús kub'ano chi kätäni ri kiäqiq'

35Pa ri q'ij ri', aretaq tajin kok ri aq'ab', xub'ij chke ru tijoxelab': Chujq'ax jela' ch'äqäp che ri mar, —xcha chke.

36Xekiya k'u kan ri k'ia winaq. Ri tijoxelab' xkik'am b'i ri Jesús pa ri barco. T'uyul k'u wi ri Are' chupam. Xkachi'laj k'u b'i nik'iaj taq barcos chik.

37Xpe k'u jun nimalaj kiäqiq' ri sib'alaj k'äx puwi' ri ja'. Are k'u ri nimaq taq uwoja' tajin keb'ok pa ri barco, je ri' chi tajin känoj ri barco che ri ja'.

38K'o k'u ri Jesús pa ri barco pa ri ku'lb'al chrij. Tajin käwarik, u yo'm ru jolom puwi' jun ch'äkataj. Xepe ru tijoxelab', xkik'asuj, xkib'ij che: ¡Qajtij! ¿A mat käxej ib' la chqe chi kujkämik? —xecha che.

39Xk'astaj k'u ri Jesús, xuyaj ri kiäqiq', xub'ij che ri mar: ¡Chattänaloq! ¡Xaq jun chatk'ol wi! —xcha che. Xtäni k'u ri kiäqiq', xlilob' k'u ronojel ru wi' ri mar.

40Te k'u ri' xub'ij ri Jesús chke ri tijoxelab': ¿Jas che sib'alaj kixej iwib'? ¿A mat kixkojon che ri Dios? —xcha chke.

41Xkikajmaj k'u ri xub'an ri Jesús, ¡sib'alaj xkixej kib'! Käkib'ila' k'u chb'il taq kib', käkib'ij: ¿Jachin k'u lo we achi ri' chi ri kiäqiq', xuquje' ri ja' re ri mar keniman che? —xecha'.

San Marcos 5

K'o jun achi aj Gadara ri e k'o itzelalaj taq espíritus che

1Xeopan ch'äqäp che ri mar pa ri ki tinimit ri winaq aj Gadara.

2Aretaq elem kub'an ri Jesús pa ri barco, chanim xriq rumal jun achi ri k'o jun itzelalaj espíritu che. Elinaq loq ri achi pa ri campo santo chkixol ri muqub'al.

3Chila' k'ut, xol taq ri muqub'al, käjeqi wi. Man k'o tä jachin jun ri kowininaq chuyuqb'axik, pune xkixim na kuk' ximib'al re ch'ich'.

4K'ia mul ximom kuk' chapb'al aqanaj, xuquje' kuk' ximib'al re ch'ich'. Xeut'oqopij k'u ri ximib'al re ch'ich', xeupaxij ri chapb'al aqanaj. Man k'o tä jun ri k'o u chuq'ab' chujeqb'axik ri achi ri'.

5Chi chaq'ab', chi paq'ij käk'oji ri achi ri' xol taq ri muqub'al xuquje' pa taq juyub', kuraq u chi', kusok k'u rib' kuk' taq ab'aj.

6Aretaq k'ut ri achi xril apan ri Jesús chinaj, xutik anim, xe' ruk', xxuki chuwäch.

7Xuraq k'u u chi', ko xch'awik, xub'ij: ¿Jas kaj la chwe, Jesús, lal ri' ru K'ojol ri Nimalaj Dios aj Chikaj? Kinb'ochi'n che la cho ri Dios, chi mäb'an la k'äx chwe, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Xub'ij wa' rumal chi ri Jesús tajin kub'ij che: ¡Itzelalaj espíritu, chatel b'i che ri achi! —kächa che.

9Xuta' k'u ri Jesús che, xub'ij: ¿Jas ra b'i'? —xcha che. Xub'ij k'u che ri Jesús: Ri nu b'i' are K'iyal. Je wa' ri nu b'i' rumal chi sib'alaj uj k'ia, —xcha che.

10Sib'alaj xub'ochi'j ri Jesús chi mätaqanik chi cheb'el b'i pa ri tinimit ri'.

11E sib'alaj k'ia k'u ri aq ri tajin keyuq'ux apan chila' pa ri juyub' ri'.

12Ri itzelalaj taq espíritus tajin keb'ochi'n che ri Jesús, käkib'ij: Chujtaqa b'i la kuk' ri aq rech kujok b'i chke, —kecha che.

13Ri Jesús k'ut xuya chke chi je' käka'no. Xeb'el k'u b'i ri itzelalaj taq espíritus, xeb'ok b'i chke ri aq. Konojel ri aq, kraj e k'o kieb' mil, xkik'iäq b'i kib' chutza'm ri juyub', xeqaj k'u pa ri mar, xejiq'ik.

14E are k'u ri ajyuq' taq aq xeanimajik, xeb'e'k. Xkiya u tzijol wa' pa ri tinimit, xuquje' pa taq ri juyub'. Xepe k'u ri winaq che rilik jas ri' ri xb'antajik.

15Aretaq xeopan ruk' ri Jesús, xkil ri achi ri nab'e xek'oji na k'ia itzelalaj taq espíritus che. T'uyul k'u ri achi chila', kojom chi ri ratz'iaq, ulinaq chi putzil. Xkixej k'u kib' ri winaq.

16Ri winaq ri xkilo jas ri xb'an che ri achi ri xek'oji ri itzelalaj taq espíritus che, xuquje' jas ri xkik'ulmaj taq ri aq, xkitzijoj k'u ronojel wa' chke ri winaq ri xkimulij kib'.

17Xkib'ochi'j k'u ri Jesús chi kel b'i chanim pa ri ki tinimit.

18Okem kub'an ri Jesús pa ri barco, ri achi ri xek'oji ri itzelalaj taq espíritus che xub'ochi'j ri Jesús chi kuya che chi ke' ruk'.

19Man xuya tä k'u ri Jesús che, xane xub'ij che: Oj la cho achoch la kuk' ri achalaxik la, tzijoj la chke ri e are' ronojel ru b'anom ri Qajaw Dios che la, chi sib'alaj xel u k'ux che la, xutoq'ob'isaj wäch la, —xcha che.

20Xe' k'u ri achi, xutzijoj k'u pa taq ri tinimit re Decápolis ronojel ru b'anom ri Jesús che. Xkikajmaj k'u wa' konojel ri winaq.

Käkunax jun ixoq yawab', xuquje' käk'astajisax ri u mia'l ri tat Jairo chkixol ri käminaqib'

21Aretaq ri Jesús xq'ax chi jumul ch'äqäp che ri mar pa ri barco, sib'alaj k'ia winaq xkimulij kib' ruk'. K'o k'u ri Are' chuchi' ri mar.

22Xopan k'u jun achi ruk' ri Jesús. Are ki nimal ri winaq re ri rachoch Dios ri tata' ri', Jairo u b'i'. Aretaq ri tat Jairo xril ri Jesús, xxuki chuwäch.

23Sib'alaj xub'ochi'j ri Jesús, xub'ij che: ¡Ri alaj nu mia'l tajin käkämik! ¡Sa'j la wuk'! Ya la ri q'ab' la puwi' rech kutzirik, käk'asi k'ut, —xcha che.

24Xe' k'u ri Jesús ruk'. E k'ia ri winaq ri xuquje' xeb'e' ruk', käkipitz' k'u ri Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25K'o k'u jun ixoq ri xke' kab'lajuj junab' xaq kel u kik'el.

26Sib'alaj u riqom k'äx pa ki q'ab' k'ia taq kunanelab', u sachom k'u ronojel ri k'o ruk'. Man k'o tä k'u utzil u riqom, xane xa tajin känimatajik.

27Aretaq xuta u tzijol ri tajin kub'an ri Jesús, xopan k'u ruk'. Xok chkixol ri k'ialaj winaq, xqeb' chrij ri Jesús, xuchap koq ru q'u'.

28Kub'ij k'u pa ranima': “Xuwi ta ne we kinchap koq ru q'u', ¡kinutzir na!” —kächa ri ixoq.

29Chanim k'ut, aretaq xchaptaj ru q'u' ri Jesús rumal, xtäni ru kik'el ri kelik. Xuna' ri ixoq pa ru cuerpo chi xkunataj che ri itzelalaj yab'il ri u riqom.

30Ri Jesús k'ut xuna' chi xel jub'iq' ru chuq'ab' chukunaxik ri ixoq. Chanim xutzolq'omij rib' chkixol ri k'ialaj winaq, xka'y k'u chke, xub'ij: ¿Jachin ri xchapow ri watz'iaq? —xcha'.

31Xkib'ij k'u ru tijoxelab' che: ¡Kil ya' la chi käpitz' la kumal ri k'ialaj taq winaq! ¿Jas che käb'ij la: “¿Jachin ri xinchapowik?” —kächa la, —xecha che ri Jesús.

32Käka'ylob' k'u ri Jesús che rilik jachin ri xb'anow wa'.

33Are k'u ri ixoq ri xchapowik, xuxej rib', xb'irb'itik, xe' ruk' ri Jesús, xxuki k'u chuwäch. Kuch'ob'o chi xkunatajik rumal ri Are', xutzijoj k'u che ri Jesús ronojel ri qas tzij chrij ri k'ulmatajinaq ruk'.

34Ri Jesús xub'ij che: Nan, xkunataj la rumal chi xkojon la chwe. Oj b'a' la, chuxlan anima' la, xutzir k'u kan la che ri yab'il la, —xcha che.

35Tajin kätzijon ri Jesús aretaq xeopan jujun winaq, e petinaq pa rachoch ri ki nimal ri winaq re ri rachoch Dios, xkib'ij che ri tat Jairo: ¡Xkäm ri mia'l la! Xaq mäya la latz' che ri Ajtij, —xecha che ri tata'.

36Aretaq ri Jesús xuta ri xb'ixik, man nim tä xril wi wa', xub'ij che ri ki nimal ri winaq re ri rachoch Dios: Mäxej ib' la, xane xaq xuwi kojon la chwe, —xcha che.

37Man xraj tä k'u ri Jesús chi k'o jachin chik xe' ruk', xane xaq xuwi ri tat Pedro, ri tat Jacobo, xuquje' ri tat Juan u chaq' ri tat Jacobo.

38Aretaq xeopan cho rachoch ri ki nimal ri winaq re ri rachoch Dios, ri Jesús xrilo chi ri winaq käkitukij kib', xuquje' käkik'is kib' che oq'ej, sib'alaj käkiraq ki chi'.

39Okinaq k'u b'i ri Jesús pa ri ja, xub'ij chke: ¿Jas che sib'alaj käraq chi' alaq, käk'is ib' alaq che oq'ej? Man käminaq tä ri ak'al, xane xa käwarik, —xcha chke.

40Ri e are' xa xkitze'j u wäch ri Jesús. Ri Are' k'ut xeresaj b'i konojel ri winaq cho ja. Xeuk'am ru tat, ru nan ri ak'al, xuquje' taq ri rachi'l, xok k'u b'i jawije' tutz'ul wi ri ak'al.

41Ri Jesús xuchap ri ali che ru q'ab', xub'ij che: ¡Talita, kumi! —xcha che. Ri tzij ri' kel kub'ij: ¡Alaj ali! Kinb'ij chawe, ¡chatwalijoq! —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

42Chanim xwalij ri ali, xb'inik. Kab'lajuj chi k'u u junab'. Sib'alaj xkikajmaj wa' ri winaq.

43Ri Jesús sib'alaj xeupixb'aj chi mäkitzijoj wa' chke nik'iaj winaq chik. Xub'ij chi chkiya che ri ali jas kutijo.

San Marcos 6

Jumul chik ri Jesús k'o pa ri tinimit Nazaret

1Xel b'i ri Jesús chila', xtzelej k'u b'i pa ru tinimit ri Are', xeb'e' k'u ru tijoxelab' ruk'.

2Aretaq xopan ri q'ij re uxlanem, ri Jesús xuchaplej ki tijoxik ri winaq pa ri rachoch Dios. Xkikajmaj k'u wa' k'ia chke ri winaq ri xeto'wik, xkib'ij: ¿Jawije' xretamaj wi ronojel wa' ri Are'? —kecha'. ¿Jas u wäch no'j wa' ri yo'm che? ¿Jas ta k'u lo kub'an che ki b'anik ri nimalaj taq kajmab'al ri tajin keb'antaj rumal? —kecha'.

3Are b'a' wa' ri qolol che', ri ral ri nan María, katz ri a Jacobo, ri a José, ri a Judas, xuquje' ri a Simón. E k'o k'u ri ranab' ri Jesús quk' waral xuquje', —xecha'. Tzel k'u xkita ru tzij.

4Xub'ij k'u ri Jesús chke: Pa nik'iaj tinimit chik nim kil wi ronojel q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios. Xaq xuwi pa ru tinimit ri are', xuquje' chkixol ri rachalal, xuquje' cho rachoch, man nim tä kil wi wa', —xcha chke.

5Man xkowin tä k'u ri Jesús chub'anik jun nimalaj kajmab'al chila', xane xaq xuwi xuya ru q'ab' pa ki wi' kieb' oxib' yawab'ib', xeukunaj.

6Ri Are' xukajmaj wa' chi man k'o tä jub'iq' ri ki kojonik ri winaq che. Xeusolij k'u taq ri alaj taq tinimit ri e k'o chunaqaj ri Nazaret, xeutijoj ri winaq chila'.

Ri Jesús keutaq b'i ri kab'lajuj u tijoxelab' chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio

7Ri Jesús xeusik'ij ri kab'lajuj u tijoxelab' ruk', xuchaplej ki taqik b'i chi kakab'il. Xuya taqanik pa ki q'ab' che kesaxik b'i ri itzelalaj taq espíritus.

8Xub'ij k'u chke chi k'o jas mäkik'am b'ik, mäkik'am b'i ki chim, o ki wa, o puaq pa ri k'olib'al ki rajil, xane xaq xuwi ri ki ch'imiy.

9Xuquje' xub'ij chke chi chkikojo b'i ki xajäb', mäkik'am k'u b'i kieb' ki kamixa', xane xa jun käkikoj b'ik.

10Xub'ij xuquje' ri Jesús chke: Apachike ja ri kixok wi, chila' chixkanaj wi kanoq k'ä kixel na b'i pa ri tinimit ri', —kächa'.

11Apachike tinimit ri man kixk'ulax tä wi, ri man käkaj taj käkitatab'ej ri i tzij, aretaq kixel b'i chila', chitota' kan ri ulew ri k'o che taq ri iwaqan. Chib'ana wa' chuq'alajisaxik chkij ri winaq re ri tinimit ri' chi man utz tä ri käka'no, k'o ki mak. Qas tzij kinb'ij chiwe chi pa ri q'ij ri käq'at na tzij pa ki wi' ri winaq ri' rumal ri Dios, kätan na ri' ri käb'an chuk'äjisaxik ki wäch ri winaq re ri tinimit Sodoma, re ri tinimit Gomorrachuwäch ri käb'an chuk'äjisaxik ki wäch ri winaq re ri tinimit ri', —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Xeb'el k'u b'i ri tijoxelab', xeb'e'k, xkitzijoj chi ri winaq rajwaxik käkik'ex kanima', käkik'ex k'u ki chomanik.

13Xekesaj k'u k'ia itzel taq espíritus chke ri winaq. Xuquje' xkikoj aceite chke k'ia yawab'ib', xekikunaj k'ut.

Käkämisax ri Juan Qasal Ja'

14Ri nim taqanel Herodes xretamaj ri tajin kub'an ri Jesús rumal chi konojel ri winaq ki tom u tzijol ronojel wa'. Xub'ij k'u ri tat Herodes: Are ri Juan Qasal Ja' ri' ri xk'astaj loq chkixol ri käminaqib', rumal k'u ri' k'o u kuinem ri are' chub'anik k'ia u wäch kajmab'al, —xcha'.

15E k'o k'u nik'iaj chik tajin käkib'ij: Are ri tat Elías wa' ri ojer qa mam, —kecha'. Nik'iaj chik käkib'ij: Are wa' jun chke ri ojer q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, —xecha ri'.

16Aretaq k'ut xuta wa' ri tat Herodes, xub'ij ri are': Are ri tat Juan wa' ri xinwesaj u jolom, xa k'astajinaq loq chkixol ri käminaqib', —xcha'.

17(Xa k'u rumal rech ri nan Herodías xkämisax ri Juan Qasal Ja'.) Tzare k'u ri tat Herodes xtaqan chuchapik ri tat Juan rech käyutik käyi' pa che', xa rumal rech ri nan Herodías ri xk'uli ruk' ri tat Herodes, pune are rixoqil ri tat Felipe ru chaq' ri tat Herodes.

18Xchap k'u ri tat Juan rumal chi ri are' xub'ij che ri tat Herodes: Man taqal tä che la chi käb'an ixoqil la che ri rixoqil ri chaq' la, xane äwas ri käb'an la, —xcha che.

19Sib'alaj xpe royowal ri nan Herodías che ri tat Juan rumal ronojel ri xub'ij. Sib'alaj kraj u kämisaxik. Man käkowin tä k'ut rumal ri tat Herodes.

20Je ri', rumal chi ri tat Herodes nim käril wi ri tat Juan, kuxej k'u rib' chuwäch. Retam k'ut chi are jun utzalaj achi ri jikom ranima' cho ri Dios. Xa rumal ri' kuchajij ri tat Juan rech man k'o tä k'äx käb'an che. Aretaq k'ut ri tat Herodes kutatab'ej ru tzij, man kuriq taj jas kub'ano. Pune ta ne je ri', sib'alaj xqaj chuwäch ri tat Herodes xutatab'ej ri xub'ij.

21Xuriq k'u ri nimaq'ij re ri rok'owisaxik u junab' ri tat Herodes. Ri are' xub'an jun nimalaj wi'm chke ri winaq ri nimaq ki b'anik ri e k'o ruk', xuquje' chke ri ki nimaqil ri soldados, kachi'l ri ki nimaqil ri winaq aj Galilea.

22Tajin kewi' ri rula' aretaq ri ali ri ral ri nan Herodías xok b'i kuk', xuchap xojowem chkiwäch, käxojowik, käxojowik. Xqaj k'u ri ali chuwäch ri tat Herodes, xuquje' chkiwäch ri tajin kewi' ruk'. Xub'ij k'u ri nim taqanel che ri ali: Chata' b'a' chwe jas ri kawaj, kinya k'u na wa' chawe, —xcha che.

23Ri tat Herodes xuchi'j che ri ali ruk' juramento, xub'ij: Apachike ta ne ri kata' chwe kinya na chawe. Pune ta ne kata' chi kinya nik'iaj chke taq ri tinimit ri kintaqan wi, kinya na wa' chawe, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Xel k'u b'i ri ali, xuch'ab'ej ru nan, xub'ij: ¿Jas ta ne ri kinta' che? —xcha che. Xub'ij k'u ru nan: ¡Chata' chi käyi' chawe ru jolom ri Juan Qasal Ja'! —xcha che.

25Aninaq xok chi b'i ri ali ruk' ri nim taqanel, xuta' che, xub'ij: ¡Kwaj chi käya la chwe ru jolom ri Juan Qasal Ja' pa jun plato chanim ri'! —xcha che.

26Sib'alaj xb'ison k'u ri tat Herodes. Ri are' man kraj taj kuk'ex ri xuchi'j che ri ali, rumal chi xub'ij wa' ruk' juramento chkiwäch konojel ri rula'.

27Chanim ri nim taqanel xutaq b'i jun chke ri soldados chuk'amik loq ru jolom ri Juan Qasal Ja'.

28Xel k'u b'i ri soldado, xe'k, xresaj u jolom ri tat Juan ri k'o pa che'. Xuk'am loq pa jun plato, xuya che ri ali, ri ali k'ut xuya che ru nan.

29Aretaq xkita wa' ru tijoxelab' ri tat Juan, xeb'e' che rilik, xkik'am k'u b'i ru cuerpo, xkiya pa jun muqub'al.

Ri Jesús kuya ki wa job' mil winaq

30Xkimulij k'u kib' ruk' ri Jesús ri kab'lajuj apóstoles ri taqom b'i rumal, xkitzijoj che ri Are' ronojel ri xka'no, xuquje' ronojel ri xekitijoj wi ri winaq.

31Xub'ij k'u ri Jesús chke: Chixsa'j wuk' xa i tukiel wi. Jo' jawije' ri man k'o tä wi winaq, kujuxlan k'u jun rat chila', —xcha chke. Je' xub'ij wa' rumal chi e k'ia winaq ri tajin keopan kuk', xuquje' e k'o ri tajin keb'el b'ik, je ri' chi ri Jesús e rachi'l ru tijoxelab' man kekowin taj kewi'k.

32Xeb'e' ki tukiel wi pa jun barco, xeopan chila' pa ri juyub' ri kätz'inowik.

33E k'ia k'u ri winaq ri e petinaq pa taq konojel ri tinimit chila'. Xkilo aretaq xe' ri Jesús e rachi'l ru tijoxelab', xkich'ob' k'u ki wäch. Xa je ri' ri winaq chi kaqan xeb'e' ri e are' jela' jawije' ri xeb'e' wi ri Jesús, ru tijoxelab'. Xkikowij b'ik, xeopan k'u nab'e chkiwäch.

34Aretaq xel loq ri Jesús pa ri barco, xeril ri k'ialaj winaq. Xel k'u u k'ux chke rumal chi je' ta ne e chij ri man k'o tä kajyuq'. Ri Jesús k'ut xuchaplej ki tijoxik. K'ia k'ut ri xuk'ut chkiwäch.

35Qajem k'u kub'an ri q'ij, ru tijoxelab' xeqeb' ruk', xkib'ij che: We juyub' ri' ri uj k'o wi sib'alaj kätz'inowik, b'enaq chi k'u ri q'ij.

36Chetaqa la b'i ri winaq rech keb'e' cho taq kachoch ri winaq ri e sutininaq chqij, xuquje' pa taq ri alaj taq tinimit ri naqaj e k'o wi, käkiloq' k'u na ri ki wa. Man k'o tä k'u ri käkitijo, —xecha che.

37Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke: Chiya ix ri käkitijo, —xcha chke. Xkib'ij ru tijoxelab' che: ¿Jas ta k'u käqa'no? ¿A kujkowin ta lo kuje'k keqaloq' kieb' cientos quetzales kaxlan wa che tzuqub'al ke we winaq ri'? —xecha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38Xuta' k'u ri Jesús, xub'ij chke: ¿Janipa' kaxlan wa e k'o iwuk'? ¡Jiwilampe'! —xcha chke. Aretaq xketamaj, xkib'ij: Xa job' kaxlan wa e k'olik, xuquje' kieb' kär, —xecha che.

39Xtaqan k'u ri Jesús chi ket'uyi ri winaq pa taq mulaj cho ri räxalaj uwosaq.

40Xet'uyi k'ut pa taq mulaj, pa taq ciento, pa nik'iaj taq ciento.

41Ri Jesús xeuk'am k'u ri job' kaxlan wa xuquje' ri kieb' kär, xka'y chikaj, xeutewchij. Te k'u ri' xeupir ri kaxlan wa, xeuya chke ru tijoxelab' rech kekijach wa' chkiwäch ri winaq. Xuquje' ri kieb' kär xeujach chkiwäch konojel.

42Xewi' k'u konojel, xenoj k'ut.

43Te ri' xekik'ol ri ch'äqataq taq kaxlan wa, xuquje' ri ch'äqataq kär ri xekanaj kanoq. Xub'an kab'lajuj chikäch wa chi ronojel.

44E job' mil achijab' k'ut ri e k'o chkixol ri winaq ri xewi'k, ri xkitij ke ri wa.

Ri Jesús käb'in puwi' ri ja'

45Te k'u ri' ri Jesús xub'ij chke ru tijoxelab' chi utz we keb'ok pa ri barco rech keb'e'k, kenab'ej apanoq chuwäch ri Are' pa ri tinimit Betsaida ch'äqäp che ri mar. Are k'u ri Jesús xkanaj kan kuk' ri k'ialaj winaq che ki jachik b'ik.

46E jachtajinaq chi k'u b'i ri winaq rumal ri Jesús, xe' ri Are' pa ri juyub' chub'anik orar.

47Are chi' ri tajin kok ri aq'ab', ri tijoxelab' e k'o pa ri barco puwi' ri ja' pu nik'iajal ri mar. Are k'u ri Jesús u tukiel k'o kan chuchi' ri mar.

48Xrilo chi ru tijoxelab' tajin käkiriq k'äx chub'inisaxik ri barco rumal chi chkiwäch petinaq wi ri kiäqiq'. Xa jub'iq' kraj man käsaqirik aretaq xopan ri Jesús kuk', tajin käb'in puwi' ri ja'. U chomam ri Jesús chi xa kok'ow chkiwäch.

49Aretaq ri tijoxelab' xkilo chi käb'in ri Jesús puwi' ri ja', xkichomaj k'ut chi are jun xib'inel wa'. Xexib'ix k'u rumal, xkiraq k'u ki chi'.

50Je ri', rumal chi konojel xkilo, sib'alaj xkixej kib'. Chanim ri Jesús xeuch'ab'ej, xub'ij chke: In wa', ¡mixej iwib', chichajij iwanima'! —xcha chke.

51Xok k'u b'i ri Jesús pa ri barco kuk' ru tijoxelab', xtäni k'u ri kiäqiq'. Sib'alaj k'u xkikajmaj wa' ri tijoxelab'.

52Man okinaq tä k'u pa ki jolom jas kel kub'ij ri kajmab'al ri xub'an ri Jesús aretaq xujach ri kaxlan wa chke ri winaq, xane xa ab'ajarinaq ri kanima'.

Ri Jesús keukunaj ri yawab'ib' pa Genesaret

53E q'axinaq chi ch'äqäp che ri mar, xeopan chuchi' ri ulew pa Genesaret, xkixim k'u ri ki barco chila' chuchi' ri mar.

54Aretaq xeb'el b'i pa ri barco, ri winaq chanim xkich'ob' u wäch ri Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

55Xeb'inlob'ik, xekisolij konojel taq ri tinimit chila'. Are k'u ri winaq xkichaplej ki k'amik loq ri yawab'ib' cho taq alaj taq ch'at jawije' chi' ri käkito chi k'o wi ri Jesús.

56Apawije' chi' k'ut ri xopan wi ri Jesús, we pa taq alaj taq tinimit, we pa nimaq taq tinimit, we k'u pa taq juyub', xeyi' ri yawab'ib' pa taq ri b'e, xkib'ochi'j k'u ri Jesús chi xuwi ta ne kuya chke chi käkichap koq u chi' ru q'u'. Konojel k'u ri xechapowik xeutzir kanoq.

San Marcos 7

Käriqtaj k'äx rumal ri e naq'atal wi ri winaq

1Ri tata'ib' fariseos xuquje' jujun chke ri tata'ib' tijonelab' re ri Pixab' ri e petinaq pa ri tinimit Jerusalén xkimulij kib' chrij ri Jesús.

2Xekil k'ut chi jujun chke ru tijoxelab' ri Jesús käkitij ri ki wa, man käka'n tä k'u ke ri e naq'atal wi ri fariseos. Are wa' ri u ch'ajik ri rij ri ki q'ab', na'l käka'n che. Tzel k'u xkil wa' ri fariseos, xeyoq'on chke ru tijoxelab' ri Jesús.

3Je ri', rumal chi ri tata'ib' fariseos, xuquje' konojel ri nik'iaj winaq aj Israel na'l käkich'aj ri rij ki q'ab', te k'u ri' kewi'k. Xaq are ki k'amom ri e naq'atal wi ri ki nan ki tat ojer.

4Xuquje' aretaq ketzelej loq pa ri k'ayib'al, we man käkich'aj tä kib', man kewi' taj. E k'o k'u k'ia ri e naq'atal wi ri käka'n ri e are', je' jas ri ki ch'ajik ri vasos, ri t'uy, ri ch'ich' taq laq, xuquje' taq ri ki ch'at. (Xa rumal ri e naq'atal wi ri tata'ib' fariseos, xkib'ij chi äwas ri' we man käka'n tä ke ri winaq jas ri käka'n ri e are'.)

5Rumal wa' ri fariseos xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab' xkita' che ri Jesús, xkib'ij che: ¿Jas che man käka'n tä ri tijoxelab' la jas ri e naq'atal wi ri qa nan qa tat ojer? —kecha'. Xane kewi'k, man na'l taj käka'n chuch'ajik ri rij ri ki q'ab' nab'e, —xecha che.

6Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke: Qas tzij ri xub'ij ri qa mam Isaías ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer chij alaq. Are la' chi xa kieb' wäch alaq, jas ri tz'ib'tal rumal, ri kub'ij: We winaq ri' xaq che ki chi' käkinimarisaj nu q'ij, man qas käkijikib'a' ri kanima' chwij, —kächa ri Dios.

7Xaq loq' keq'ijilan chwe. Käkiya che tijonik xaq xuwi ri ki pixab' ri winaq, —kächa ri', —xcha ri qa mam Isaías.

8Je ri', rumal chi ri alaq yo'm kan alaq ru Loq' Pixab' ri Dios. Chuk'exwäch k'u wa', xa jikib'am anima' alaq chkij ri e naq'atal wi ri winaq, je' jas ri na'l ki ch'ajik ri t'uy, ri vasos, xuquje' k'ia u wäch ri e je' taq wa' ri naq'atal wi alaq, —xcha chke.

9Xuquje' xub'ij chke: Ri alaq man nim tä chik kil wi alaq ru taqanik ri Dios. Man k'o tä chi u patän wa' chuwäch alaq. Chuk'exwäch wa' käb'an alaq xa jas ri naq'atal wi alaq, —kächa chke.

10U b'im k'u kan ri qa mam Moisés: “Nim cheawila wi ra nan a tat,” —kächa'. U b'im xuquje': “Jachin k'u ri kuyoq' ru nan u tat, tzrajwaxik käkämisax na wa',” —kächa ri'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Ri alaq k'ut käb'ij alaq: Xaq xuwi rajwaxik chi kub'ij jun achi che ru nan u tat: “Are Corbán wa' ronojel ri kinkowinik kinkoj che to'ik alaq,” —kächa chke. (Ri “Corbán” kel kub'ij: “Yo'm cho ri Dios”, —kächa'.)

12We je' kub'ij wa' ri achi ri', man käya tä alaq che chi k'o jas kub'an che ki to'ik ru nan u tat.

13Je ri' man nim tä chik kil wi alaq ru Tzij ri Dios, man k'o tä chi u patän ru Loq' Pixab' ri Dios chuwäch alaq. Xaq xuwi chkij taq ri naq'atal wi alaq käya wi alaq tijonik. Xuquje' k'ia ri je' taq wa' käb'an alaq, —xcha ri Jesús chke ri tata'ib' ri'.

14Ri Jesús xeusik'ij ri winaq ruk' jumul chik, xub'ij k'u chke: Alaq, onojel alaq, tatab'ej alaq ri nu tzij, ch'ob'o alaq ri kinb'ij, —kächa chke.

15Man k'o tä ri kutij ri winaq ri käkowinik käretzelaj u wäch ru k'aslemal. Xane are ri kel loq pa ranima' ri winaq, are wa' ri ketzelan u wäch ru k'aslemal.

16We k'o jun ri kujikib'a ranima' chutatab'exik ri nu tzij, ¡chutatab'ej b'a'! —xcha chke.

17Okinaq chi ri Jesús pa ri ja, u yo'm k'u kan ri winaq, xepe ru tijoxelab', xkita' che ri Are' chrij ri k'utb'al ri xutzijoj chke.

18Xuta' k'u ri Jesús chke, xub'ij: ¿A xuquje' ne ri ix man kich'ob' tä wa'? —kächa'. ¿A mat iwetam chi ronojel ri kutij ri winaq, ri kok chupam, man käkowin tä wa' che retzelaxik u wäch ru k'aslemal?

19Are je ri', rumal chi man kok tä pa ranima', xane xaq xuwi pa ri rixko'l, kel k'u kanoq aretaq kub'an ru chul, —xcha chke. Xub'ij wa' chke chuk'utik chi man k'o tä jun u wäch wa ri äwas u tijik, ri ketzeletaj jun winaq rumal.

20Xuquje' xub'ij: Ri kel loq pa kanima' ri winaq are wa' ri ketzelan u wäch ri ki k'aslemal.

21Je ri', rumal chi pa kanima' ri winaq, keb'el wi loq ri itzel taq ki chomanik, xuquje' ri etzelal ri käka'n ri e are' ri e je' taq wa': ru b'anik ri nimalaj mak ruk' ri rixoqil o ri rachajil jun chik, ru b'anik jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', xuquje' ru b'anik ri kämisanik,

22ri elaq'anik, ru rayixik ri kech nik'iaj winaq chik, ri etzelal, ri sub'unik, ri sak'ajil chub'anik ronojel u wäch etzelal, ri k'äx kuna' jun chrij jun winaq chik ri utz u riqom, ru yakik tzij chrij jun chik, ru b'anik nimal, xuquje' ri man kuya' tä jun chi kok tzij pu jolom, xane xa kub'an re ri are'.

23Konojel wa' we etzelal ri' keb'el loq pa kanima' ri winaq, ketzeletaj k'u ri ki k'aslemal kumal, —xcha chke.

Jun ixoq ri man are tä aj Israel käkojon che ri Jesús

24Xel b'i ri Jesús chila', xe'k, xopan pa Fenicia chunaqaj ri tinimit Tiro, xuquje' ri tinimit Sidón. Xok k'u b'i pa jun ja. Man kraj taj chi ri winaq käketamaj chi k'o chila', man käkowin tä k'ut chuk'u'ik rib'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Chanim k'ut xretamaj jun ixoq chi ri Jesús k'o chila'. Ri ixoq ri' k'o jun alaj ral ali ri k'o jun itzelalaj espíritu che. Xopan k'u ruk' ri Jesús, xxuki chuwäch.

26Ri ixoq ri' man are tä aj Israel, xane ilom u wäch pa Fenicia, ch'äqäp re ri Siria. Xub'ochi'j ri Jesús, xuta' toq'ob' che chi käresaj b'i ri itzel espíritu che ri ral ali.

27Xub'ij k'u ri Jesús che: Cheyej na la rech nab'e käyi' ri ki wa ri ak'alab', chenoj k'u na ri e are'. Man utz tä ru chapik ri ki wa ri ak'alab', käk'iäq ta k'u chkiwäch ri alaj taq tz'i', —xcha che.

28Xch'aw k'u ri ixoq, xub'ij che ri Jesús: ¡Je', Tat! Xuquje' ne ri alaj taq tz'i' ri keb'ok pa ja käkitij ru xe'r taq ri ki wa ri ak'alab', —xcha che.

29Xub'ij k'u ri Jesús che ri ixoq: Rumal we tzij ri' ri xb'ij la, kuya' ke' la cho ja. Elinaq chi k'u b'i ri itzel espíritu che ri alaj ali ri al la, —xcha che.

30Xe' k'u ri ixoq cho ja. Aretaq xopanik xuriqa ri ral q'oyol pa ru ch'at, elinaq chi k'u b'i ri itzel espíritu che ri alaj ali.

Jun achi mem xuquje' so'r käkunax rumal ri Jesús

31Xel k'u b'i ri Jesús chila' chunaqaj ri tinimit Tiro, xok'ow pa ri tinimit Sidón, xuquje' pa taq ri tinimit re Decápolis, xopan k'u chuchi' ri mar re Galilea.

32Aretaq k'o chila' xk'am loq jun so'r achi ri xuquje' mem ruk' ri Jesús. Ri xek'amow loq keb'ochi'nik, käkita' toq'ob' che ri Jesús chi kuya ru q'ab' puwi' ri achi.

33Ri Jesús xuk'am k'u b'i ri achi chkiwäch ri winaq pu tukiel wi. Xeunim ru wi' taq u q'ab' pa taq ru xikin ri achi, xuquje' xchub'anik, xuchap koq ri raq'.

34Xka'y k'u ri Jesús chikaj, xb'iq'b'itik, xub'ij che ri achi: ¡Efata! —xcha'. Kel kub'ij wa': ¡Chjaqtajoq! —kächa'.

35Chanim k'ut xejaqtaj ru xikin ri achi, xuquje' xutzir ri raq'. Käkowin chi k'ut kätzijonik.

36Ri Jesús k'ut keupixb'aj ri winaq chi k'o jun mäkib'ij wi. Pune sib'alaj keupixb'aj na, xa sib'alaj käkesaj na u tzijol wa'.

37Sib'alaj k'u käkikajmaj ri winaq, käkib'ij: ¡Sib'alaj utz kub'an ri Jesús che ronojel! Kub'ano chi käkita chik ri so'rab', xuquje' kub'ano chi ri memab' kech'awik, —xecha ri winaq.

San Marcos 8

Ketzuq ri kiejeb' mil winaq rumal ri Jesús

1Pa taq ri q'ij ri', ki mulim kib' sib'alaj k'ia winaq jumul chik, man k'o tä k'u ri käkitijo. Ri Jesús xeusik'ij ru tijoxelab', xub'ij chke:

2Kel nu k'ux chke ri winaq rumal chi oxib' q'ij chi wa' e k'o wuk', man k'o tä k'u jas käkitijo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3We kintaqan chke chi keb'e' cho kachoch, mäja' k'u kewi'k, ketzaq na pa taq ri b'e. Jujun k'u chke naj e petinaq wi, —xcha chke.

4Ru tijoxelab' xech'awik, xkib'ij che: ¿Jawije' ta k'u lo käkowin wi jun kuriq ri wa che ki tzuqik wa' we winaq ri' waral pa we juyub' ri' ri kätz'inowik? —xecha che.

5Xuta' k'u ri Jesús chke: ¿Janipa' kaxlan wa e k'o iwuk'? —xcha'. Ri e are' xkib'ij: ¡Wuqub'! —xecha che.

6Xtaqan k'u ri Jesús chke ri k'ialaj taq winaq chi keku'b'i pulew. Te k'u ri' xeuk'am ri wuqub' kaxlan wa, xmaltioxinik, xeupiro. Xeuya chke ru tijoxelab' rech kekijach wa' chkiwäch ri winaq. Je k'u ri' xka'no.

7Xuquje' e k'o kieb' oxib' alaj taq kär. Ri Jesús xeutewchij ri alaj taq kär, xub'ij chke ru tijoxelab' chi kekijach wa' xuquje' chkiwäch ri winaq.

8Xewi' k'u konojel ri winaq, xenojik. Xekimulij k'u ri ch'äqataq taq kaxlan wa ri xekanaj kanoq, ronojel k'u wa' xub'an wuqub' chikäch wa.

9Kraj e k'o kiejeb' mil winaq ri xewi'k. Te k'u ri' xeutaq b'i ri Jesús cho kachoch.

10Chanim k'ut xok b'i ri Jesús pa ri barco kuk' ru tijoxelab', xeb'e' pa Dalmanuta.

Ri tata'ib' fariseos käkita' jun kajmab'al etal che ri Jesús

11Xeopan k'u ri tata'ib' fariseos ruk' ri Jesús, xkichap tzij ruk'. Te ri' xkita' che chi kuk'ut chkiwäch jun kajmab'al etal ri käpe chikaj. Xkib'ij wa' che rech käqaj ri Jesús pa ki q'ab'.

12Sib'alaj xb'iq'b'it k'u ri Jesús, xub'ij: ¿Jas che käkita' etal ri winaq re we q'ij junab' ri'? —kächa'. Qas tzij ri kinb'ij chech alaq chi man käyi' tä chi na jun etal chke, —xcha ri Jesús.

13Xel b'i ri Jesús chkiwäch. Xok chi jumul pa ri barco, xe' k'u ch'äqäp che ri mar.

Ri Jesús kätzijon chrij ri ki ch'amil ri tata'ib' fariseos

14Xsach pa ki jolom ri tijoxelab' u k'amik b'i ki wa. Xaq xuwi jun kaxlan wa k'o kuk' pa ri barco.

15Ri Jesús xeupixb'aj, xub'ij chke: ¡Chitampe'! ¡Chichajij iwib' chuwäch ri ki ch'amil ri tata'ib' fariseos, xuquje' chuwäch ru ch'amil ri Herodes! —xcha chke.

16Xkitzijob'ela k'u kib' ri tijoxelab', xkib'ij: Ri Are' kub'ij wa' rumal chi man k'o tä qa wa qa k'amom loq, —xecha'.

17Aretaq ri Jesús xretamaj jas ri tajin käkib'ij, xub'ij chke: ¿Jas che kitzijob'ela iwib' chi man k'o tä i wa? —kächa chke. ¿A xaq are mäja' kich'ob'o, mäja' kiwetamaj? ¿A xa ab'ajarinaq na ri iwanima'? —kächa'.

18Pune k'o i waq'äch rech kixka'yik, ¡man kixka'y taj! Pune k'o i xikin rech kito, ¡man kitatab'ej taj! ¿A mat käna'taj wa' chiwe ri xinb'ano? —kächa chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Aretaq xinpir ri job' kaxlan wa, xinjach k'u wa' chkiwäch ri job' mil winaq, ¿janipa' chikäch nojinaq chke ch'äqataq taq wa ri man xk'is taj ri xeik'olo? —xcha chke. ¡E kab'lajuj! —xecha ri e are'.

20Aretaq k'ut xinpir ri wuqub' kaxlan wa, xinjach wa' chkiwäch ri kiejeb' mil winaq, ¿janipa' chikäch nojinaq chke ch'äqataq taq wa ri man xk'is taj ri xeik'olo? —xcha chke. ¡E wuqub' chikäch! —xecha che.

21Xub'ij k'u ri Jesús chke: ¿Jas lo wa' chi k'ä mäja' kich'ob'o? —xcha chke.

Ri Jesús kukunaj jun moy achi pa ri tinimit Betsaida

22Te k'u ri' xopan ri Jesús pa ri tinimit Betsaida, e rachi'l k'u ru tijoxelab'. Jujun winaq xkik'am loq jun moy achi cho ri Jesús, xkib'ochi'j chi kuchap koq ri achi.

23Ri Jesús xuchap ri moy che ru q'ab', xuyuqej b'ik, xeb'el k'u b'i pa ri tinimit. Xchub'an k'u pa taq u waq'äch ri moy, xuya ru q'ab' puwi' ri achi, xuchap koq ru waq'äch, te k'u ri' xuta' che: ¿A k'o ri kil la? —xcha che.

24Are k'u ri moy xka'y aq'anoq, xub'ij: Kinwil ri winaq chi je' ta ne e che', kinwil k'ut chi keb'inik, —xcha'.

25Ri Jesús xuya chi jumul ru q'ab' puwi' ri achi, xuchap koq ru waq'äch. K'ä te ri' qas xka'yik. Xutzir kan ru waq'äch, utz chik xkowin ri achi che rilik ronojel.

26Te k'u ri' ri Jesús xutaq b'i cho rachoch, xub'ij b'i che: Utz na we man kok tä la pa ri tinimit, man k'o tä k'u ri kätzijoj la apan che jun chik jas ri nu b'anom che la, —xcha che.

Ri tat Pedro kuq'alajisaj chi ri Jesús are qas tzij ri Cristo

27Xe' k'u ri Jesús, e rachi'l ru tijoxelab', xeopan pa taq ri tinimit re Cesarea Filipo. B'enam k'u ke pa ri b'e, xuta' chke ru tijoxelab', xub'ij: ¿Jachin ri in ri käkib'ij ri winaq? —xcha chke.

28Xkib'ij k'u che: E k'o jujun winaq käkib'ij chi lal ri' ri Juan Qasal Ja', —kecha'. Xuquje' käkib'ij jule' chik chi lal ri' ri qa mam Elías. E k'o chi nik'iaj käkib'ij chi lal jun chke ri ojer q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, —kecha', —xecha che.

29Te ri' xch'aw ri Jesús jumul chik, xuta' chke: E k'u ri ix, ¿jachin ri in ri kib'ij ix? —xcha chke. Xch'aw k'u ri tat Pedro, xub'ij che: ¡Lal ri' ri Cristo! —xcha che.

30Xeupixb'aj k'ut ri Jesús chi mäkitzijoj wa' che jachin jun.

Ri Jesús kutzijoj chi käkäm na

31Ri Jesús xuchaplej ki tijoxik ru tijoxelab', xub'ij chke: Rajwaxik chi ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kinriq na sib'alaj k'äx, kinxutux na kumal ri ki nimaqil ri winaq, kumal ri ki nimaqil sacerdotes, xuquje' kumal ri tijonelab' re ri Pixab'. Xuquje' rajwaxik chi kinkämisax na, te ri' kink'astaj chi k'u na churox q'ij chkixol ri käminaqib', —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Utz u b'ixik wa' xub'an ri Jesús rech käkich'ob'o. Are k'u ri tat Pedro xuk'am b'i ri Jesús u tukiel wi, xuchaplej u yajik.

33Xutzolq'omij k'u rib' ri Jesús, xeuka'yej ru tijoxelab', xuyaj ri tat Pedro, xub'ij che: ¡Chatel chnuwäch, Satanás! —kächa ri Jesús. ¡Man kach'ob' tä k'u ru chomanik ri Dios, xane xaq xuwi kach'ob' ri ki chomanik winaq! —xcha ri' chkiwäch.

34Ri Jesús xeusik'ij ri k'ialaj winaq junam kuk' ru tijoxelab', xub'ij k'u chke: We k'o jun kraj käpe wuk' in, rajwaxik chi mub'an xa jas ri kraj ri are'. Rajwaxik chutelej ru cruz, chpet wuk' in, —kächa'. (Kel kub'ij wa' chi ri winaq ri' man nim tä chik käril wi ru k'aslemal, pune ta ne kuriq ri kämikal rumal rech ri Jesús.)

35Apachin ta ne ri kraj kuto' u wi' ru k'aslemal cho ruwächulew, käkäm k'u na wa' we winaq ri', kutzaq na ronojel. Man kuriq tä na ri' ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. Apachin ta ne ri kuya ru k'aslemal rumal wech in, xuquje' rumal rech ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, kuto' na u wi' ri qas u k'aslemal, —kächa'.

36¿Jas ta k'u lo ri' ri kuch'ak jun winaq we kärechb'ej ronojel ruwächulew, kutzaq k'u na ri qas u k'aslemal?

37¿Jas ta k'u lo ri käkowin ri winaq chuya'ik chuk'exwäch ri qas u k'aslemal? —kächa chke.

38Apachin k'ut ri käk'ix chwe in xuquje' che ri nu tzij chkiwäch ri itzelalaj taq winaq rech we q'ij junab' ri', ri man keniman tä chi che ri Dios, xane xa käka'n jas ri käkaj ri e are', in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kink'ix na xuquje' che ri winaq ri' aretaq kintzelej loq, kinpe k'u na ri' wachi'l ri loq'alaj taq ángeles, känimarisax k'u na nu q'ij jas ru nimarisaxik u q'ij ri nu Tat, —xcha chke.

San Marcos 9

1Te k'u ri' xub'ij ri Jesús chke konojel: Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi e k'o jujun chke ri e k'o waral chnuwäch ri man kekäm taj k'ä käkil na chi ya petinaq ri' ruk' nimalaj chuq'ab' ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, —xcha chke.

Käk'extaj ru ka'yeb'al ri Jesús

2Xke' waqib' q'ij chik u b'im kan wa' ri Jesús, aretaq xeuk'am b'i xaq xuwi ri tat Pedro, ri tat Jacobo, xuquje' ri tat Juan ki tukiel wi, xepaqi k'u puwi' jun nimalaj juyub'. Xk'extaj k'u ru ka'yeb'al ri Jesús chkiwäch.

3Sib'alaj xjuluw ri ratz'iaq ri Jesús, sib'alaj saqloloj je' jas ri saq tew, je ri' chi man k'o tä jun ch'ajal atz'iaq cho ruwächulew ri je' käkowin chusaqarisaxik wa' kub'ano.

4Tzkajmab'al chik, xkik'ut kib' kieb' achijab' ri tajin ketzijon ruk' ri Jesús, e are k'u ri qa mam Elías rachi'l ri qa mam Moisés.

5Xch'aw ri tat Pedro, xub'ij k'u che ri Jesús: Qajtij, ¡sib'alaj utz chi uj k'o waral! Qa'na oxib' mo', jun che la, jun che ri qa mam Moisés, xuquje' jun che ri qa mam Elías, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Je' xub'ij wa' rumal chi man kuriq taj jas kub'ij, ¡sib'alaj k'u xkixej kib' ri tijoxelab'!

7Te ri' xqaj jun sutz' chkij, xech'uqtaj k'u rumal. Xch'aw k'u loq jun chupam ri sutz', xub'ij: ¡Are loq'alaj nu K'ojol wa'! Chitatab'ej ri kub'ij, —xcha'.

8Chanim xeka'ylob'ik, man k'o tä chi k'u jachin ri xkilo, xane xaq xuwi ri Jesús k'o kuk'.

9Qajem ke cho ri juyub', ri Jesús xeupixb'aj chi k'o mäkitzijoj wi ri kilom, k'ä aretaq käk'astaj na ri Are', ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, chkixol ri käminaqib'.

10Xeniman k'u che ri Jesús, man k'o tä xkib'ij che jun chik jas ri' ri xkik'ulmaj. Xa xkitzijob'ej kib' chkixol chi jas ri' ri k'astajik chkixol ri käminaqib'.

11Xkita' k'u che ri Jesús, xkib'ij che: ¿Jas che käkib'ij ri tijonelab' re ri Pixab' chi rajwaxik käpe na ri qa mam Elías nab'e? —xecha che.

12Xch'aw ri Jesús, xub'ij chke: Tzij ri' chi käpe ri qa mam Elías nab'e, rech kub'an na u b'anik ronojel. ¿Jas k'u kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik chwij in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq? Tz'ib'am chi sib'alaj kinriq na k'äx, ketzelax k'u na nu wäch, —kächa ri'.

13Kinb'ij k'u chiwe chi ya ulinaq ri tat Elías, xka'n k'u ronojel u wäch k'äx che ri are', xa jas ri xkaj xka'no, je' jas ri kub'ij chrij pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik, —xcha ri Jesús chke.

Ri Jesús kärutzirisaj jun ala ri k'o jun itzel espíritu che

14Te k'u ri' aretaq xetzelej loq, xeopan kuk' ri nik'iaj tijoxelab' chik, xekil k'ialaj taq winaq ki sutim kij ri tijoxelab', xuquje' e k'o jujun chke ri tijonelab' re ri Pixab' ki chapom tzij kuk'.

15Aretaq ri winaq xkil ri Jesús, sib'alaj xkikajmaj u wäch, aninaq xeb'e' chuch'ab'exik.

16Xuta' ri Jesús chke ru tijoxelab', xub'ij: ¿Jas wa' ri tajin kichomala kuk'? —xcha chke.

17Jun chke ri winaq xch'awik, xub'ij che: Ajtij, xink'am loq ri nu k'ojol chuwäch la, rumal chi k'o jun itzel espíritu che, ri u b'anom che chi man käkowin taj käch'awik.

18Apawije' ta ne ri k'o wi aretaq ri itzel espíritu kuchapo, kuk'iäq pulew, chila' kuyakya wi, käpuluw k'u u pu chi', xuquje' kuquch'uch'ej u ware, käche'r k'u u cuerpo. Xinta' toq'ob' chke ri tijoxelab' la rech käkesaj b'i ri itzel espíritu che, man xekowin tä k'ut, —xcha che.

19Xch'aw chi ri Jesús, xub'ij: ¡Ay, winaq, alaq ri' rech we q'ij junab' ri', man käkojon tä alaq! —kächa'. ¿A are lo kaj alaq chi xaq are' kink'oji uk' alaq ronojel q'ij, chi kinchajij paciencia uk' alaq? —kächa'. ¡K'ama b'a' alaq loq ri ala chnuwäch! —xcha chke.

20Xkik'am k'u loq ri ala ruk'. Aretaq ri itzel espíritu xril ri Jesús, chanim xuyakya ri ala, xtzaq k'u ri ala pulew, xuwolqotij rib', xpuluw u pu chi'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Xuta' ri Jesús che ru tat ri ala, xub'ij: ¿Jampa' xuchap wa' we k'äx ri'? —xcha che. Xub'ij ru tat: Tzpa ru ch'utinal, —xcha'.

22K'ia mul ri itzel espíritu kuk'iäq ri ala pa ri q'aq', pa ri ja' chukämisaxik. We k'u k'o jas ri käkowin la chub'anik che, toq'ob'isaj la qa wäch, ¡chujto' la! —xcha che.

23Xub'ij k'u ri Jesús che: We käkowin la käkojon la chwe, ¡ronojel kuya' käb'anik rumal ri winaq ri käkojonik! —xcha ri Jesús che.

24Chanim ru tat ri ala ko xch'awik, xub'ij: ¡Tat, kinkojonik! ¡Chinto' b'a' la rech kinkojon na más! —xcha che.

25Aretaq ri Jesús xrilo chi k'ia winaq tajin käkimulij kib' chrij, xuyaj ri itzelalaj espíritu, xub'ij che: Itzelalaj espíritu ri kab'an mem, ri xuquje' kab'an so'r chke ri winaq, katintaqo chi chatel che ri ala, ¡matok chi jumul che! —xcha che.

26Xuraq k'u u chi' ri itzelalaj espíritu, sib'alaj xuyakya kan ri ala, xel k'u b'i che. Xkanaj kan ri ala je' ta ne käminaq, je ri' chi e k'ia ri xkib'ij: ¡Xkämik! —xecha'.

27Ri Jesús k'ut xuchap ri ala che ru q'ab', xuyako. Xtak'i k'u aq'an ri ala.

28Okinaq chi k'u ri Jesús pa jun ja, xepe ru tijoxelab', xkita' che ri Jesús pu tukiel wi, xkib'ij: ¿Jas che ri uj man xujkowin tä che resaxik b'i ri itzelalaj espíritu? —xecha che.

29Xub'ij k'u ri Jesús chke: Xaq xuwi rumal ru b'anik orar xuquje' ri u b'anik ayunar kel b'i jun itzelalaj espíritu ri je' u b'anik wa', —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

Ri Jesús kutzijoj apan jumul chik chi käkäm na

30Aretaq xeb'el b'i chila', xeb'e'k, xeok'ow k'u pa Galilea. Man kraj tä k'u ri Jesús chi k'o jun käretamaj chi k'olik.

31Je ri', rumal chi ri Jesús tajin keutijoj ru tijoxelab', xub'ij chke: Ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kinjach k'u na in pa ki q'ab' ri winaq, kinkikämisaj na ri e are', —kächa'. Pune in käminaq chik, kink'astaj k'u na churox q'ij chkixol ri käminaqib', —xcha chke.

32Ri e are' k'ut man xkich'ob' tä ri tajin kub'ij chke, xkixej k'u kib' chuta'ik che.

Ri tijoxelab' käkichomala' kib' chrij jachin chke ri nim na u b'anik

33Xeopan k'u pa ri tinimit Capernaum. Aretaq ri Jesús ya k'o chik pa ri ja, xuta' chke ru tijoxelab', xub'ij: ¿Jas ri' ri tajin kichomala iwib' chrij aretaq uj petinaq pa ri b'e? —xcha chke.

34Man xech'aw tä k'ut rumal chi ri e are' tajin käkichomala' kib' pa ri b'e chrij jachin chke are ri nim na u b'anik.

35Xt'uyi k'u ri Jesús, xeusik'ij ri kab'lajuj u tijoxelab', xub'ij chke: We k'o jun ri kraj kok che ki nimal ri winaq, rajwaxik kub'ano chi man nim tä u b'anik chkixol, xane kok na che patänil ke konojel, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Xuk'am k'u ri Jesús jun alaj ak'al, xutak'ab'a pa ki nik'iajal ri tijoxelab'. Xuq'aluj k'ut, xub'ij chke:

37Apachin ri käk'amow we ak'al ri' rumal wech in, in ri' kinuk'amo. Apachin k'u ri kinuk'am in, man xaq xuwi tä ri in kinuk'amo, xane xuquje' are kuk'am ri xintaqow loq, —xcha chke ru tijoxelab'.

Apachin ri man kujuk'ulelaj taj are jun quk'

38Xub'ij k'u ri tat Juan che ri Jesús: Ajtij, qilom jun achi ri man jun tä quk' ri tajin kukoj ri b'i' la che kesaxik b'i ri itzel taq espíritus. Ri uj xqaq'il k'u kanoq rumal chi man jun tä quk', —xcha che.

39Xub'ij k'u ri Jesús: Miq'ila chik, —kächa'. Rumal chi man k'o tä jun ri kukoj ri nu b'i' chub'anik jun nimalaj kajmab'al, te k'u ri' chanim kub'ij tzij ri man utz taj chwij in.

40Apachin k'u ri man kujuk'ulelaj taj, are jun ri' quk', —kächa'.

41Apachin ri kuya jun vaso joron chiwe pa ri nu b'i' rech kitijo xa rumal chi ix rech ri Cristo, qas kuriq na ri tojb'al re, —xcha chke.

Käkiriq k'äx ri winaq ri käka'no chi jun winaq chik kuriq ri b'e ri man utz taj

42Apachin k'u ri kub'ano chi jun chke we ch'utiq ri' ri kekojon chwe kuriq ri b'e ri man utz taj, are utz ri' we ta käxim jun ka' re molino chuqul ri winaq ri', käk'iäq ta k'u b'i pa ri mar.

43We ta ra q'ab' kub'ano chi ri at kariq ri b'e ri man utz taj, chaq'ata apanoq. Are utz na chawe we kariq na ri qas a k'aslemal pune at kut, chuwäch ri k'o kieb' a q'ab' kate' pa ri k'atik jawije' k'o wi ri q'aq' ri man kächuptaj taj.

44Chila' k'ut man kekäm tä wi na ri ixjut ri käkitij ri ki tijol ri winaq, man kächuptaj tä k'u ri q'aq'.

45We ta ri awaqan kub'ano chi at kariq ri b'e ri man utz taj, chaq'ata apanoq. Are utz na chawe we kariq na ri qas a k'aslemal, pune xa jun awaqan k'olik, chuwäch ri k'o kieb' awaqan katk'iäq b'i pa ri k'atik jawije' k'o wi ri q'aq' ri man kächuptaj taj.

46Chila' k'ut man kekäm tä wi na ri ixjut ri käkitij ri ki tijol ri winaq, man kächuptaj tä k'u ri q'aq'.

47We ta k'u ra waq'äch kub'ano chi ri at kariq ri b'e ri man utz taj, chawesaj apanoq. Are utz na chawe katok chkixol ri winaq ri kätaqan ri Dios pa ki wi', pune xa jun a waq'äch k'olik, chuwäch ri k'o kieb' a waq'äch, katk'iäq b'i pa ri k'atik jawije' k'o wi ri q'aq' ri man kächuptaj taj.

48Chila' k'ut man kekäm tä wi na ri ixjut ri käkitij ri ki tijol ri winaq, man kächuptaj tä k'u ri q'aq'.

49Konojel winaq käkiriq na k'äx je' ta ne chi käyi' q'aq' pa ki wi' junam jas ri käyi' ri atz'am puwi' ronojel awaj ri käkämisax chusipaxik cho ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

50Utz ri atz'am. We k'u man k'o tä chik u tzayil ri atz'am, ¿jas ta k'u lo kikoj chik chutzayixik? Chk'ol utzil pa iwanima' je' jas ri utzalaj atz'am, man kixch'ojin tä k'ut, —xcha ri Jesús chke.

San Marcos 10

Ri Jesús kuya tijonik chrij ri ki jachik kib' juk'ulaj winaq

1Xel k'u b'i ri Jesús pa ri tinimit Capernaum, xe' pa Judea, xuquje' xe' ch'äqäp che ri nima' Jordán. Xkimulij k'u kib' k'ia winaq ruk' jumul chik. Ri Jesús jumul chik xeutijoj jas ri naq'atal wi ri Are'.

2Xeopan k'u jujun tata'ib' fariseos ruk' ri Jesús, xkita' k'u che we taqal che jun achi kujach b'i ri rixoqil. Xa xkib'ij wa' che ri Jesús rech käqaj ri Are' pa ki q'ab'.

3Xch'aw ri Jesús, xub'ij chke: ¿Jas pu ri xtaq wi alaq rumal ri qa mam Moisés? —xcha'.

4Xkib'ij k'u ri tata'ib' fariseos: Ri qa mam Moisés xuya' chqe chi jun achi kuya' kutz'ib'aj jun wuj ri kub'ij wi chi ri achi kujach b'i ri rixoqil, xa je ri' k'ut käjach b'i ri ixoq, —xecha che.

5Xub'ij k'u ri Jesús chke: Xa rumal chi sib'alaj ab'ajarinaq ri anima' alaq, are rumal ri' xtz'ib'ax wa' we taqanik ri' chech alaq rumal ri qa mam Moisés, —kächa chke.

6Tzpa ru chaplexik loq ronojel, aretaq ri Dios xuchap u b'anik ruwächulew, “chi achi chi ixoq xeub'an ri Dios”.

7“Rumal wa' jun achi kuya kan ru nan u tat, kätuni k'u na ruk' ri rixoqil.

8Xa e jun na ri kieb' ri',” —kächa ri'. Je k'u ri' man e kieb' tä chik, xane xa e jun wa'.

9Rumal k'u ri' jas ri xeutunub'a ri Dios, mäjach ki wäch wa' rumal ri winaq, —xcha ri Jesús chke ri tata'ib' fariseos.

10Aretaq e k'o chik pa ja, ri tijoxelab' xkita' che ri Jesús chi kub'ij chi na jumul chik jas kel kub'ij ri' ri xtzijox rumal.

11Xub'ij k'u ri Jesús chke: Apachin ri kujach b'i ri rixoqil, käk'uli chi k'u na ruk' jun ixoq chik, ri achi ri' kub'an ri nimalaj mak ri äwas u b'anik chrij ri nab'e rixoqil.

12We are ri ixoq kujach b'i ri rachajil, käk'uli chi k'u na ruk' jun achi chik, ri ixoq ri' kub'an ri nimalaj mak ri äwas u b'anik chrij ri rachajil, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

Ri Jesús keutewchij ri ak'alab'

13Ri winaq xekik'am loq ri ak'alab' cho ri Jesús rech kuya ru q'ab' pa ki wi'. Xeyaj k'u ri winaq kumal ri tijoxelab'.

14Aretaq xril ri Jesús chi keyajon ri tijoxelab', xpe royowal, xub'ij chke: Chiya chke ri ak'alab' chi kepe wuk', meiq'atej rumal chi ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq are kech ri e je' taq wa', —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi apachin ri man kuk'am tä ri' ru taqanik ri Dios je' jas ri kub'an jun alaj ak'al, man käyi' tä k'u che chi kätaqan ri Dios puwi', —xcha chke.

16Ri Jesús xeuq'aluj ri ak'alab', xuya k'u ru q'ab' pa ki wi', xeutewchij.

Kopan jun q'inomalaj ala ruk' ri Jesús

17Aretaq ri Jesús xutaqej chi ru b'e, chanim xpe jun ak'al achi ruk', xxuki chuwäch, xuta' che, xub'ij: Utzalaj Ajtij, ¿jas kinb'an in rech kinriq ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik? —xcha che.

18Xub'ij k'u ri Jesús che: ¿Jas che kab'ij utz chwe? ¡Man k'o tä jun qas utz, xane xaq xuwi ri Dios! —kächa che.

19Awetam k'u ri kätaqan wi ru Loq' Pixab' ri Dios: “Matkämisanik, mab'an ri nimalaj mak ri äwas u b'anik ruk' ri rixoqil jun winaq chik, mab'an ri elaq', mab'an tzij chrij jun winaq chik, mab'an sub'unik che jun winaq chik che resaxik ri rech ri are', nim cheawil wi ra nan a tat,” —kächa ri', —xcha ri Jesús che.

20Xub'ij k'u ri achi che: Ajtij, ronojel wa' nu taqem tzaretaq in ak'al na, —xcha che.

21Ri Jesús ko xka'y che ri achi, sib'alaj loq' xril wi, xub'ij che: K'o jun jasach chik ri k'ä mäja' kab'ano. Cheak'iyij konojel ri jastaq awe, chaya ri rajil chke ri meb'a'ib'. Käk'oji k'u na ra q'inomal chila' chikaj. Jo', tasa'j wuk', chatelej k'u ra cruz, —xcha che. (Kel kub'ij wa' chi man nim tä chik käril wi ru k'aslemal, pune ta ne kuriq ri kämikal rumal rech ri Jesús.)

22Xk'extaj k'u ru wäch ri achi, xk'äxk'ob' ri ranima' rumal ri xub'ij ri Jesús che. Xb'isonik xe'k, rumal chi k'ia u q'inomal k'olik.

23Xka'y ri Jesús pa taq u xkut, xub'ij chke ru tijoxelab': ¡Sib'alaj k'äx käkitij ri q'inomab' keopan ruk' ri Dios rech kätaqan pa ki wi'! —xcha chke.

24Ri tijoxelab' xkikajmaj ri xub'ij chke, man xkiriq tä chik jas xka'no. Xch'aw chi jumul ri Jesús, xub'ij chke: Qachalal, qas k'äx käkitij ri winaq ri käku'b'i ri kanima' chrij ri q'inomal, keopan ruk' ri Dios rech kätaqan pa ki wi'.

25Are man k'äx tä ri rok'owisaxik jun kiej camello pa ru julil jun t'isomb'al b'aq chuwäch ri ropanik jun q'inom ruk' ri Dios rech kätaqan puwi', —xcha chke.

26Sib'alaj xkikajmaj wa' ri tijoxelab', xkib'ij k'u chb'il taq kib': ¿Jachin ta k'u lo ri käkowinik kuriq ru tob'anik ri Dios? —xecha'.

27Ri Jesús tajin keuka'yej, xub'ij k'u chke: Man kekowin tä ri winaq chub'anik wa', käkowin k'u na ri Dios che, rumal chi ri Dios käkowin chub'anik ronojel, —xcha chke.

28Ri tat Pedro xuch'ab'ej ri Jesús, xub'ij: Tat, chilampe la chi ri uj qa yo'm kan ri jastaq qe, uj k'o uk' la, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Xub'ij k'u ri Jesús: Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi man k'o tä jun ri kuya kan ri rachoch, ri rachalal, ru nan u tat, ri rixoqil, ri ralk'ual, ri rulew rumal wech in, xuquje' rumal rech ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio,

30ri mat kuriq na kämik pa taq we q'ij junab' ri' jun ciento mul ri e je' taq wa', ri rachoch, rachalal, ru nan, ralk'ual, rulew, pune ruk' k'äx ri käb'antaj che kumal ri winaq. Xuquje' kuriq na ru k'aslemal ri man k'o tä u k'isik pa taq ri q'ij ri junab' ri kepe na, —kächa chke.

31E k'ia chke ri winaq ri nim keil wi kämik, man nim tä chi na keil wi pa ri q'ij ri', xuquje' e k'o ri man nim tä keil wi kämik, nim k'ut keil wi na, —xcha chke.

Ri Jesús kutzijoj jumul chik chi käkäm na

32E b'enaq k'u pa ri b'e, paqalem käka'n pa Jerusalén, nab'ejinaq k'u ri Jesús chkiwäch ru tijoxelab'. Ri e are' sib'alaj xkikajmaj u wäch ri Jesús. Konojel ri e teren chrij sib'alaj kixe'm kib'. Ri Jesús xeusik'ij jumul chik ri kab'lajuj u tijoxelab' ruk' pa ki tukiel wi, xuchaplej k'u u b'ixik chke ri käb'an na che.

33Xub'ij k'u chke: Chiwilampe', b'enam qe, tajin kujpaqi pa ri tinimit Jerusalén. Kinjach k'u na in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, pa ki q'ab' ri ki nimaqil ri sacerdotes, xuquje' pa ki q'ab' ri tijonelab' re ri Pixab'. Käkiq'at na tzij pa nu wi' chi kinkämisax na, kinkijach k'u na pa ki q'ab' ri nik'iaj winaq chik.

34Käketz'b'ej na nu wäch, xuquje' käkichub'aj na nu wäch. Kinkirapuj na, kinkikämisaj. Kink'astaj chi k'u na churox q'ij, —xcha ri Jesús chke.

Ri tat Jacobo, ri tat Juan käkita' jun toq'ob' che ri Jesús

35Xeqeb' k'u ru k'ojol ri tat Zebedeo ruk' ri Jesús, e are' ri tat Jacobo, ri tat Juan, xkib'ij k'u che: Qajtij, käqaj chi käb'an la chqe apachike u wäch toq'ob' ri käqata' che la, —xecha che.

36Xub'ij ri Jesús chke: ¿Jas k'u kiwaj chi kinb'an chiwe? —xcha chke.

37Xkib'ij k'u che: Aretaq känimarisax ri q'ij la, kätaqan chi la pa ki wi' konojel, ya la chqe chi kujt'uyi na uk' la, chi jun chqe käk'oji pa ri wikiäq'ab' la, ri jun chik pa ri moxq'ab' la, —xecha che.

38Xub'ij k'u ri Jesús chke: ¡Man kich'ob' taj jas u wäch toq'ob' ri kita' chwe! —kächa chke. ¿A kixkowinik kich'ij na ri k'äx ri kinriq na in, kitij k'u na iwe ri k'o pa ri vaso ri kintij na we in? ¿A kixkowinik käb'an i qasna' ix jas ri qasna' ri käb'an na chwe in? —xcha chke.

39Xkib'ij k'u che: Kujkowinik, —xecha che. Xub'ij k'u ri Jesús chke: Qas tzij kitij na iwe ri k'o pa ri vaso ri kintij na we in, xuquje' käb'an na i qasna' jas ri qasna' ri käb'an na chwe in, —kächa chke.

40Are k'u ri t'uyulem pa ri nu wikiäq'ab', we ne pa ri nu moxq'ab', man kuya' taj kinya in chiwe. Are wa' kech ri e cha'tal rumal ri Dios chi ket'uyi pa taq ri t'uyulib'al ri', —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41Aretaq ri lajuj tijoxelab' chik xkita u b'ixik ronojel wa', xpe koyowal ri e are' chke ri tat Jacobo, ri tat Juan.

42Xeusik'ij k'u ri Jesús, xub'ij chke: Ri ix iwetam chi ri winaq ri ya'tal chke chi ketaqan pa ki wi' ri nik'iaj winaq chik, qas tzij e k'o ri' pa ki q'ab'. Ri ki nimaqil winaq ketaqan pa ki wi' xuquje', —kächa'.

43Man je' tä k'u wa' ri ix, xane apachin chiwe ri kraj chi nim kil wi, rajwaxik chi kok na wa' che patänil iwe.

44Apachin chiwe ri kraj kok che i nimal ix, nab'e rajwaxik chi kok na che patänil ke konojel, —kächa'.

45Are je ri', rumal chi ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, man in petinaq taj rech kinpatänixik, xane rech kinpatänin chke nik'iaj chik, xuquje' rech kinya ri nu k'aslemal che tojb'al re ri ki tzoqopixik k'ia winaq, —xcha ri Jesús chke.

Ri Jesús kukunaj ri moy achi, Bartimeo u b'i'

46Xeopan k'u pa ri tinimit Jericó. Elem chi k'u b'ik kub'an ri Jesús pa Jericó, e rachi'l k'u ru tijoxelab' xuquje' k'ialaj taq winaq chik. K'o k'u jun moy achi, Bartimeo u b'i', t'uyul chi' ri b'e, are k'u jun molonel wa', u k'ojol ri tat Timeo.

47Aretaq xuto chi tajin kok'ow ri Jesús aj Nazaret, ko xch'awik, xub'ij: ¡Tat Jesús, ralk'ual kan ri qa mam David, toq'ob'isaj la nu wäch! —xcha'.

48E k'ia ri winaq ri xkiyajo, xkib'ij che chi chutz'apij u pu chi'. Ri are' k'ut xa man kuta taj, xane más ko na xch'awik, xub'ij: ¡Ralk'ual kan ri qa mam David, toq'ob'isaj la nu wäch! —xcha'.

49Xtak'i k'u ri Jesús, xub'ij: Sik'ij b'a' alaq loq, —xcha chke. Xkisik'ij k'u loq ri moy, xkib'ij che: ¡Chachajij awanima'! ¡Chatwalijoq! Ri Jesús tajin katusik'ij, —xecha che.

50Ri are' k'ut xuroqij kan ru q'u' jela', chanim xwalijik, xe'k, xopan ruk' ri Jesús.

51Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij che: ¿Jas kaj la chi kinb'an che la? —xcha che. Xub'ij ri moy che: Ajtij, kwaj kinka'y jumul chik, —xcha che.

52Xub'ij ri Jesús che: Kuya' ke' la. Ya xutzir la rumal chi xkojon la chwe, —xcha che. Chanim k'ut xkowinik xka'yik, xteri b'i chrij ri Jesús pa ri b'e.

San Marcos 11

Kok ri Jesús pa ri tinimit Jerusalén

1Aretaq naqaj chik e k'o wi che ri tinimit Jerusalén, chkiwäch ri tinimit Betfagé ruk' ri tinimit Betania, tajin keok'ow chuxe' ri Ujuyub'al Olivos, ri Jesús xeutaq b'i kieb' chke ru tijoxelab'.

2Xub'ij chke: Jix pa ri alaj tinimit ri k'o apan chqawäch. Aretaq kixopan chila' kiriq na jun burro yuqulik. Man k'o tä jun winaq kiejeninaq chrij, —kächa'. Chikira', chik'ama loq, —kächa chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3We k'o jun kub'ij chiwe: ¿Jas che kib'an wa'? —kächa ne chiwe. Chib'ij che: Xa kajwataj che ri Qajaw Jesús, chanim k'ut kutzelej chi na loq che la, —kixcha che.

4Xeb'e' k'u ri tijoxelab', xekiriqa k'u ri burro pa ri b'e, yuqul koq chuchi' ri porta. Xkikir k'ut.

5Jujun chke ri a tak'atoj chila' xkib'ij chke: ¿Jas kib'ano kikir ri burro? —xecha chke.

6Ri tijoxelab' xkib'ij chke jas ru b'im b'i ri Jesús. Xyi' k'u chke chi käkik'am b'ik.

7Xkik'am k'u b'i ri burro, xkiya che ri Jesús. Xkiya ri ki q'u' chrij, xkiejen k'u ri Jesús.

8E k'ia winaq xkilik' ri ki q'u' pa ri b'e, xuquje' k'o jujun chik ri xekiya u xaq taq che' ri xekich'upula pa taq ri juyub'.

9Ri winaq ri e nab'ejinaq chuwäch ri Jesús, xuquje' ri e teretoj chrij, ko xech'awik, xkib'ij: ¡Chnimarisax u q'ij ri Dios! ¡Utz re ri petinaq pa ru b'i' ri Qajaw Dios! —kecha'.

10¡Tewchim b'a' ri' ri taqanik ri käpe na pa qa wi'! Tzare wa' ri taqanik ri xchaplex nab'e rumal ri qa mam David. ¡Chnimarisax u q'ij ri Dios! —xecha'.

11Xopan k'u ri Jesús pa ri tinimit Jerusalén, xok pa ri nimalaj rachoch Dios. U ka'ylob'em chik ronojel, b'enaq chi k'u ri q'ij, xel b'ik, xe' pa Betania, e rachi'l ri kab'lajuj u tijoxelab'.

Ri Jesús kuyaj ri u che'al higos ri man k'o tä u wäch

12Chukab' q'ij k'ut, aretaq tajin ketzelej loq, e petinaq pa ri tinimit Betania, xnum ri Jesús.

13Xril k'u apan chinaj jun u che'al higos, räx k'u ru xaq. Xe' ri Jesús che rilik we k'o u wäch kuriqa'. Aretaq xopan ruk' ri che', man k'o tä k'u u wäch xuriqo, xane xaq xuwi ru xaq k'olik. Je ri', rumal chi mäja' ru q'ijol ri higos.

14Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij che ri che': K'o jun mätijow chik ra wäch, —xcha che. Xkita k'u wa' ru tijoxelab'.

Ri Jesús kujosq'ij ri nimalaj rachoch Dios

15Te k'u ri', aretaq xeopan pa Jerusalén, xok b'i ri Jesús pa ri nimalaj rachoch Dios, xuchaplej kesaxik b'i ri ajk'ayib', xuquje' ri kekiloq' taq jastaq chupam ri nimalaj rachoch Dios. Xeutzaq ri ki mesa ri k'exal taq puaq, xuquje' xeutzaq ri ki tem ri ajk'ay taq palomäx.

16Man xuya' tä k'u ri Jesús chi k'o jun kok'ow chupam ri nimalaj rachoch Dios ri ruk'am reqa'n.

17Xeutijoj k'u ri winaq, xub'ij chke: Tz'ib'am k'u wa' pa ru Loq' Pixab' ri Dios, kub'ij: “Ri wachoch in, are jun ja ri käb'an wi orar,” —kuchixik. “Je k'u u kojik wa' kumal konojel winaq,” —kächa ri'. Xuquje' xub'ij ri Jesús: Ri alaq k'ut, jun kachoch elaq'omab' b'anom alaq che, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Xkita k'u wa' ri ki nimaqil sacerdotes xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab'. Xa je ri' xkitzukuj jas käka'n chukämisaxik. Je' xka'n wa' rumal chi xkixej kib' cho ri Jesús, rumal chi konojel ri winaq käkikajmaj ru tijonik ri Are'.

19Are chi' k'ut tajin kok ri aq'ab', xel b'i ri Jesús pa ri tinimit.

Käkäm ru che'al higos ri yajtajinaq rumal ri Jesús

20Aq'ab' k'ut, chukab' q'ij tajin keok'ow pa ri b'e, xkilo chi ru che'al higos chaqi'jarinaq chik ronojel.

21Xna'taj k'u wa' che ri tat Pedro, xub'ij che ri Jesús: Ajtij, ¡chilampe la! Ru che'al higos ri xyaj la, ya chaqi'jarinaq chik, —xcha che.

22Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke ru tijoxelab': ¡Tzrajwaxik b'a' kijikib'a iwanima' chrij ri Dios! —kächa chke.

23Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi apachin ri kub'ij che we nimalaj juyub' ri': “Chawesaj awib' chi', chak'iäqa b'i awib' pa ri nimalaj ja',” —we kächa che. We ta kub'ij wa', man käkieb'lan tä k'u u k'ux, xane kujikib'a u k'ux chi ri kub'ij käb'antaj na, qas käb'antaj k'u na wa'.

24Rumal wa' kinb'ij chiwe chi aretaq k'o kita' che ri Dios aretaq kib'an orar, chijikib'a iwanima' che ri Dios chi kik'amo, käb'antaj k'u na wa' chiwe, —kächa'.

25Amaq'el k'ut aretaq kib'an orar, we k'o jun k'äx pa iwanima' chrij jun winaq chik, chisacha u mak, rech ri i Tat ri k'o chikaj kuya' kusach ri i mak ix xuquje'.

26We k'u man kisach tä ki mak nik'iaj chik, ri i Tat ri k'o chikaj man kusach tä ri i mak ix, —xcha chke.

K'o taqanik pu q'ab' ri Jesús

27Xetzelej chi b'ik, xeb'e' pa ri tinimit Jerusalén. Ri Jesús tajin kub'inib'ej u pam ri nimalaj rachoch Dios, aretaq ri ki nimaqil sacerdotes, ri tijonelab' re ri Pixab', xuquje' ri ki nimaqil ri winaq xeopan ruk'.

28Xkib'ij k'u che: ¿Jachin xtaqow la chi käb'an la ronojel wa' we ri'? ¿Jachin lo ri yo'winaq che la chi je' käb'an la wa'? —xecha che.

29Xub'ij ri Jesús chke: Ri in xuquje' k'o ri kinta' chech alaq. We käkowin alaq chub'ixik chwe jas ri kinta', kinb'ij na chech alaq jachin ri yo'winaq chwe chi k'o taqanik pa nu q'ab' rech je' kinb'an wa', —kächa chke.

30B'ij alaq chwe jachin xtaqow ri tat Juan chub'anik ri qasna', we are ri Dios o are ri winaq, —xcha chke.

31Xkichapla u tzijob'exik kib', xkib'ij: We käqab'ij chi are ri Dios xtaqowik, kub'ij na ri Jesús chqe: “¿Jas k'u che man xikoj taj?” —kächa na.

32¿A käqab'ij ta k'ut chi e are ri winaq xetaqowik? —kecha'. Käkixej k'u kib' chkiwäch ri winaq rumal chi elinaq chi saq chkiwäch ri winaq chi qas tzij ri tat Juan are q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33Rumal wa' xkitzelej u wäch u tzij ri Jesús, xkib'ij che: ¡Man qetam taj! —xecha che. Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Je k'u ri' ri in man kinb'ij tä chech alaq jachin ri yo'winaq chwe chi ri in kinb'an ronojel wa' we ri', —xcha chke.

San Marcos 12

Waral käqil wi ri k'utb'al chkij ri ajchakib' ri man e utz taj

1Ri Jesús xuchaplej ki tzijob'exik ri winaq kuk' taq k'utb'al, xub'ij k'u chke: K'o jun achi ri xub'an jun tikb'al uvas, xukoralij rij, te k'u ri' xuk'ot jun jul ri käpitz' wi ri uvas, xub'an xuquje' jun tak'atikalaj ja ri käkoj che chajib'al re ronojel, xuya k'u kan pa qajomal chke jujun taq ajchakib', xe' naj pa jun tinimit chik, —kächa'.

2Xopan k'u ri q'ij ri käb'an ri cosecha rech uvas, ri ajchaq'el xutaq b'i jun patänil re kuk' ri ajchakib' chuk'amik re ru wächinik ri tikb'al uvas.

3Are k'u ri ajchakib' xkichap ri patäninel, xkich'ayo, xkitaq b'ik, man k'o tä xkiya b'i che, —kächa'.

4Ri ajchaq'el ri tikb'al uvas xutaq k'u b'i jun patäninel chik kuk' ri ajchakib'. Ri e are' k'ut xka'n chi ab'aj ri patäninel ri', xkisok chujolom, xa etzelal xka'n b'i che.

5Xutaq chi k'u b'i jun patänil re, ri ajchakib' k'ut xkikämisaj wa', je ri' xuquje' xka'n chke ri jule' u taqo'n chik. Jujun chke xekich'ayo. Jujun chik xekikämisaj.

6K'ä k'o na jun taqo'n chik ruk' ri ajchaq'el, are k'u ri u k'ojol, ri sib'alaj loq' chuwäch. Chuk'isb'al ronojel xutaq b'i wa' kuk' ri ajchakib', xub'ij k'ut: “Qas nim käkil wi na ri nu k'ojol,” —xcha ri ajchaq'el.

7Ri ajchakib' xkitzijob'ej kib', xkib'ij: “Are wa' ri kechb'en ronojel. ¡Jo', qakämisaj k'ut, rech käq'ax ronojel wa' pa qa q'ab'!” —xecha'.

8Xkichapo, xkikämisaj, xkesaj k'u b'i ru cuerpo pa ri tikb'al uvas, —xcha ri Jesús chke.

9Te k'u ri' ri Jesús xuta' chke, xub'ij: ¿Jas k'u kub'an na ri' ri ajchaq'el ri tikb'al uvas? —kächa ri Jesús. Kopan na kuk', keukämisaj na ri ajchakib', kuya k'u na ru tikb'al uvas chke jule' chik, —kächa chke.

10¿A mat sik'im alaq wa' we tz'ib'am ri' pa ru Loq' Pixab' ri Dios? Je ri' kub'ij: Ri ab'aj ri man xkaj tä ri yakal taq ja, are ab'aj wa' xkoj che toq'eb'al re ri ja.

11Je' b'anom wa' rumal ri Qajaw Dios. Qas kajmab'al k'u wa' chqawäch, —kächa', —xcha chke.

12Ri ki nimaqil ri winaq aj Israel xkitzukuj k'ut jas käka'n chuchapik ri Jesús rumal chi xkich'ob'o chi chkij ri e are' xutzijoj wa' we k'utb'al ri'. Käkixej k'u kib' chkiwäch ri k'ialaj winaq, xa rumal ri' xkiya kan ri Jesús, xeb'e'k.

Käta' che ri Jesús we rajwaxik kätoj alkab'al

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Xetaq k'u b'i jujun chke ri tata'ib' fariseos ruk' ri Jesús, xuquje' jujun chke ri rachi'l ri tat Herodes che rilik we k'o jas kekowin chub'anik rech käqaj ri Jesús pa ki q'ab'.

14Aretaq xeopanik, xkib'ij che ri Jesús: Ajtij, qetam chi jikom anima' la, xuquje' chi man käxej tä ib' la chkiwäch ri winaq jas pu käkichomaj ri e are' chij la. Man nim tä k'u kil wi la jun winaq chuwäch ri jun chik, xane qas tzij käk'ut la u b'eyal ru rayinik ri Dios chkiwäch konojel. ¿A taqal chqe käqatoj alkab'al che ri César o a man taqal taj? —kecha'. ¿A rajwaxik k'ut käqatojo o a man rajwaxik taj? —xecha che.

15Retam k'u ri Jesús chi xaq kieb' ki wäch, rumal ri' xub'ij chke: ¿Jas che käta' alaq wa' chwe? ¿A mat xa kaj alaq chi kinqaj pa q'ab' alaq? —kächa'. K'amampe alaq loq jun puaq chnuwäch rech kinwilo, —xcha chke.

16Ri e are' xkik'am loq ri puaq, xril k'u wa' ri Jesús, te ri' xub'ij chke: ¿Jachin k'u ajchaq'el we ka'yeb'al xuquje' we b'i'aj ri'? —xcha chke. Xkib'ij k'u che: Are rech ri César, —xecha che.

17Xub'ij k'u ri Jesús chke: Ya b'a' alaq che ri César ri rech ri César. Ya k'u alaq che ri Dios ri rech ri Dios, —xcha ri Jesús chke. Ri e are' xkikajmaj u wäch ri Jesús rumal ri xub'ij chke.

K'o jas käkita' ri tata'ib' saduceos che ri Jesús chrij ri ki k'astajib'al ri käminaqib'

18Te ri' xeopan jujun tata'ib' saduceos ruk' ri Jesús. Ri winaq ri', ri saduceos, käkib'ij chi man kek'astaj tä chi na ri käminaqib'. Xkita' k'u che ri Jesús, xkib'ij:

19¡Ajtij! Tz'ib'am kan chqe rumal ri qa mam Moisés chi we käkäm ru chaq' jun achi, we käkäm ri ratz, k'o k'u kan ri rixoqil, we k'u man e k'o tä kan ralk'ual ruk' ri rixoqil, rajwaxik k'ut chi ri rachalal ri k'o kanoq, käk'uli ruk' ri ixoq ri' ri malka'n rech kek'oji kan ralk'ual ruk'. Ri ak'alab' ri' je' ta ne e rech ri käminaq, —kecha che.

20E k'o k'u wuqub' achijab' e kachalal kib'. Ri nab'eal xk'uli'k, xkäm k'ut, man k'o tä k'u kan ralk'ual ruk' ri rixoqil.

21Ri ukab' xk'uli ruk' ri rixnam malka'n, xuquje' xkäm b'ik, man k'o tä kan ralk'ual. Je' xuquje' xub'an ri urox achi.

22Je k'u ri' xka'n ri wuqub' achijab', kachalal kib', man xkiya tä kan kalk'ual. E käminaq chik konojel, xkäm k'u b'i ri ixoq.

23Aretaq k'ut kek'astaj na ri käminaqib', ¿jachin chke wa' we wuqub' achijab' ri' käk'amow ri ixoq che rixoqil? Xk'oji k'u che kixoqil ri wuqub', —xecha che.

24Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke: Ri alaq xa sachinaq alaq rumal chi man etam tä alaq ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik. Man etam tä k'u alaq ru chuq'ab' ri Dios, —kächa chke.

25Aretaq ri käminaqib' kek'astajik, man kek'uli tä chik. Ri qa nan qa tat k'ut man käkiya tä chi ri kalk'ual che k'ulanem, xane e junam chi kuk' ri ángeles ri e k'o chikaj, —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Chrij k'u wa' chi kek'astaj na ri käminaqib', k'o na ri kwaj kinb'ij chech alaq: ¿A mat sik'im alaq pa ri wuj ri tz'ib'am rumal ri qa mam Moisés jawije' ri kub'ij wi chi ri Dios k'o chupam ri juwi' k'ix ri tajin käk'atik, xuch'ab'ej loq ri qa mam Moisés? Je wa' xub'ij: "In ri' ru Dios ri Abraham, ru Dios ri Isaac, ru Dios ri Jacob," —xcha ri Dios, —kächa'.

27Ri qa Dios man are tä Dios kech ri käminaqib', xane kech ri e k'ask'oj. Je ri' q'alaj chi xa sachinaq alaq, —xcha ri Jesús chke.

Ri Jesús kutzijoj ri taqanik ri nim na u b'anik

28Xopan k'u jun chke ri tijonelab' re ri Pixab' ri tajin kätatab'enik aretaq xkichomala kib'. Retam k'ut chi ri Jesús utz u tzelexik u wäch ri ki tzij u b'anom, rumal ri' xuta' che: ¿Jas ri taqanik ri nim na u b'anik chkiwäch konojel? —xcha che.

29Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: Are wa' ri tznim na u b'anik: "Winaq aj Israel, ¡chitatab'ej!" —kächa'. "Ri qa Dios ri Qajaw, xaq xuwi ri Are', are Qajaw," —kächa'.

30"Sib'alaj chiwaj ri i Dios ri Iwajaw, chijikib'a ri i k'ux, chijikib'a ri iwanima', chikojo ri i chomanik, chitija k'u ri i chuq'ab' chub'anik wa'," —kächa'. Tzare k'u wa' ri nab'e taqanik ri sib'alaj nim u b'anik.

31Ri ukab' taqanik ri sib'alaj nim na u b'anik are wa': "Chiwaj ri iwach winaq jas ri ix kiwaj iwib'," —kächa'. Man k'o tä chi k'u jun taqanik ri nim na u b'anik chkiwäch wa', —xcha ri Jesús che.

32Xub'ij k'u ri tijonel re ri Pixab' che ri Jesús: ¡Utz ri käb'ij la, Ajtij! Qas tzij ri käb'ij la chi xa jun ri qa Dios, man k'o tä chi jun chuwäch ri Are', —kächa che.

33Xuquje' rajwaxik chi jun winaq sib'alaj kraj ri Dios, kujikib'a ru k'ux, kujikib'a ri ranima', kukoj ru chomanik, kutij k'u u chuq'ab' chub'anik wa'. Xuquje' rajwaxik chi kraj ri rach winaq je' jas ri are' kraj rib'. Nim na u b'anik wa' chkiwäch konojel ri sipanik ri keporox cho ri Dios, xuquje' chkiwäch konojel ri awaj ri kekämisax che sipanik cho ri Dios, —xcha che.

34Aretaq ri Jesús xuto chi sib'alaj käna'w ri tata' chutzelexik u wäch u tzij, xub'ij che: Xaq jub'iq' kraj man kätaqan ri Dios puwi' la, —xcha che. Te k'u ri' man k'o tä chi jun xuchajij anima' chi k'o jas xuta' che ri Jesús.

Ri Jesús kätzijon chrij ri ralk'ualaxik ri Cristo

35Ri Jesús tajin keutijoj ri winaq pa ri nimalaj rachoch Dios, käch'awik, kub'ij: ¿Jas che käkib'ij ri tijonelab' re ri Pixab' chi ri Cristo are xaq xuwi ralk'ual kan ri qa mam David?

36Tzare k'u ri qa mam David kub'ij rumal ri Loq'alaj Espíritu: Xub'ij ri Qajaw ri qa Dios che ri Qajaw: "Chatt'uyul pa ri nu wikiäq'ab', k'ä kinya na chawe chi katch'akanik kattaqan pa ki wi' konojel ri käka'n ki k'ulel chawe," —kächa'.

37We ri qa mam David kub'ij: "Qajaw" che ri Cristo, ¿jas ta k'u che käkib'ij ri e are' chi ri Cristo are xaq xuwi ralk'ual kan ri qa mam David? ¡Man je' tä ri'! —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ri winaq k'ut, ri sib'alaj e k'ia chik ki mulim kib', käkikot kanima' chutatab'exik ru tzij ri Jesús.

Ri Jesús kub'ij chi rajwaxik chi ri winaq käkichajij kib' chkiwäch ri tijonelab' re ri Pixab'

38Ri Jesús tajin keutijoj ri winaq, kub'ij chke: Chajij ib' alaq chkiwäch ri tijonelab' re ri Pixab'. Ri e are' käqaj chkiwäch keb'inikat pa charchäq taq katz'iaq. Xuquje' käqaj chkiwäch chi nim keil wi na, käyi' k'u rutzil ki wäch pa taq ri k'ayib'al, pa taq ri b'e.

39Käkitzukuj ri t'uyulib'al ri nimaq ki b'anik pa taq ri rachoch Dios, xuquje' ri t'uyulib'al ri nim keil wi pa taq ri ula'nem ri kewi' wi, —kächa chke.

40Xuquje' käkitoqij taq ri kachoch ri malka'nib' taq ixoqib'. Te ri' käkiyuq u tza'm ri ki tzij aretaq käka'n orar rech man q'alaj tä ri etzelal ri tajin käka'no. ¡Qas nim na ri k'äx käkiriq ri tijonelab' re ri Pixab' aretaq käq'at na tzij pa ki wi'! —xcha ri Jesús chke ri winaq.

Qas nim ri kusipaj jun malka'n chichu' cho ri Dios

41T'uyul k'u ri Jesús pa ri nimalaj rachoch Dios chkiwäch taq ri käxon ri käyi' wi ri puaq ri käsipax cho ri Dios. Tajin käka'y chke ri winaq ri käkiya ri ki rajil chupam taq ri käxon ri'. E k'ia k'u chke ri q'inomab' xekiya nimaq taq ki rajil.

42Xopan k'u jun malka'n chichu' ri meb'a', xuya xa kieb' alaj taq puaq, kraj ne xa jun centavo rajil ri kieb' puaq ri'.

43Ri Jesús xeusik'ij ru tijoxelab', xub'ij k'u chke: Qas tzij ri kinb'ij chiwe, chi we meb'a'laj malka'n chichu' ri', are nim na wa' ri xusipaj ri are' chkiwäch konojel ri nik'iaj winaq ri ki yo'm ki rajil pa taq ri käxon ri k'olib'al puaq.

44Ri e are' ki yo'm jub'iq' re ri k'ia ri k'o kuk'. Are k'u we malka'n chichu' ri' u yo'm ronojel ri k'o ruk', ronojel ri tzuqub'al re, —xcha chke.

San Marcos 13

Ri Jesús kuq'alajisaj chi käwulix na ri nimalaj rachoch Dios

1Elem b'i re ri Jesús pa ri nimalaj rachoch Dios, jun chke ru tijoxelab' xub'ij che: ¡Ajtij, chilampe la we je'lalaj taq ab'aj ri', xuquje' taq we ja ri yakom ri' ri sib'alaj e kajmab'al! —xcha che.

2Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij che: ¿A kawil konojel we nimalaj taq ja ri e yakom ri'? —kächa'. Man käkanaj tä k'u kan jun ab'aj puwi' ri jun ab'aj chik ri mat käwulix na, —xcha che.

Ri Jesús keutzijoj ri etal re ri k'isb'al taq q'ij

3Xe' k'u ri Jesús, e rachi'l ru tijoxelab', pa ri Ujuyub'al Olivos ri k'o apan cho ri rachoch Dios. T'uyul k'u ri Jesús chila', ri tat Pedro, ri tat Jacobo, ri tat Juan, xuquje' ri tat Andrés xkita' che ri Are' pu tukiel wi,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4xkib'ij: Käqaj chi käb'ij la chqe jampa' käb'antaj na wa'. ¿Jas u wäch etal käb'an na chuk'utik chqawäch chi xopan ri q'ij ri' ri keb'antaj na konojel taq wa' ri b'im la chqe? —xecha che.

5Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: ¡Chichajij iwib' k'o jachin jun mixsub'uwik! —kächa'.

6E k'ia k'ut ri kepe na, käkikoj na ri nu b'i', käkib'ij: "¡In ri' ri Cristo!" —kecha na. E k'ia k'u ri' ri kekisub' na, —kächa chke.

7Aretaq kita nimalaj taq ch'oj, xuquje' kita u tzijoxik taq ch'oj jawije' taq chi', mixej iwib'. Rajwaxik chi käb'antaj na wa'. K'ä mäjoq k'u ri k'isb'al re ri q'ij junab' ri', —kächa'.

8Käch'ojin k'u jun tinimit ruk' ri jun tinimit chik, xuquje' käch'ojin jun nim taqanel ruk' jun nim taqanel chik. Kepe k'u na k'ia käb'raqan jawije' taq chi', käpe na wi'jal xuquje', ri winaq k'ut sib'alaj käkitukij na kib'. Xaq k'u chapleb'al wa' re ronojel ri k'äx ri käpe na pa ki wi' ri winaq, —kächa chke.

9¡Chichajij b'a' iwib'! —kächa'. Kixjach k'u na pa taq ki q'ab' ri ki nimaqil winaq ri ketaqan pa ki wi', xuquje' kixch'ay na chkiwäch ri ki nimaqil ri winaq pa taq ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq. Kixtak'ab'ax na chkiwäch q'atal taq tzij, xuquje' chkiwäch taqanelab' ri nimaq ki b'anik rumal wech in rech kiq'alajisaj na ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chkiwäch ri e are', —kächa chke.

10K'ä mäjoq k'u kopan ri k'isb'al re ri q'ij junab' ri', rajwaxik kätzijox na we Utzalaj Tzij ri' re ri Evangelio chke konojel ki wäch winaq cho ruwächulew, —kächa'.

11Aretaq kixk'am na b'ik rech kixjach chkiwäch ri q'atal taq tzij, mixej iwib', michomaj b'ik jas ri kib'ij na chke, xane chib'ij ri käyi' chiwe rumal ri Dios pa ri q'ij ri'. Man ix tä k'ut ri kixtzijon na, xane are ri Loq'alaj Espíritu.

12Ri winaq kekijach na ri kachalal pa kämisaxik, ri nan tat kekijach na ri kalk'ual pa kämisaxik. Ri alk'ualaxelab' käkiyak na kib' chkij ri ki nan ki tat, kekijach na pa kämisaxik.

13¡Konojel ri winaq käketzelaj na i wäch xa rumal wech in! —kächa'. Are k'u ri käch'ijowik k'ä käk'is na ronojel, kuriq na ri' ru tob'anik ri Dios, —kächa chke.

14Ri qa mam Daniel, jun chke ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, xutz'ib'aj ojer chrij ri "itzelalaj äwas ri ketzelan ronojel." ¡Jachin ri kusik'ij wa', ri tz'ib'tal waral, chuch'ob'o' jas ri' ri äwas ri kub'ij chi'! Aretaq kiwil wa' käk'oji chila' jawije' ri man ya'tal tä wi, rajwaxik chi ri winaq ri e k'o pa Judea keanimaj b'i pa taq ri juyub'.

15Ri winaq ri e k'o puwi' taq kachoch,aninaq cheqaj loq, meb'ok chi b'i chupam ri ja chuk'amik b'i jun jasach.

16Xuquje' ri e k'o pa ri juyub' mätzelej b'i cho ja chuk'amik ri ki q'u'.

17¡Sib'alaj k'äx ke ri ixoqib' ri yawab' taq winaq chik pa taq ri q'ij ri', xuquje' ri e k'o alaj taq kal ri k'ä ketu'nik!

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18¡Chib'ana b'a' orar, chixb'ochi'n che ri Dios chi mäk'ulmataj ronojel wa' pa taq ri u q'ijol ri tew!

19Je ri', rumal chi käpe na nimalaj k'äxk'ol pa taq ri q'ij ri', ri man k'olinaq tä ri' tzpa ru chaplexik loq ru b'anik ruwächulew rumal ri Dios k'ä pa taq we q'ij ri'. Te k'u ri' man k'o tä jumul ri kepe chi na k'äxalaj taq q'ij junam ruk' ri k'äxk'ol ri'.

20We ta ri Qajaw Dios mat kub'ano chi xaq q'atatal q'ij käk'oji we k'äxk'ol ri', mat k'o jun winaq ri' ri käk'asi kanoq. Ri Dios k'ut u b'anom chi xaq q'atatal q'ij käk'oji wa' rumal chi keraj ri e cha'tal rumal ri Are'.

21We k'u k'o jun ri kub'ij chiwe: "¡Chiwilampe', k'o ri Cristo chi ri'!" We kub'ij: "¡Chiwilampe', k'o jela'!" —we kächa'. ¡Mikoj b'a'! —kächa chke.

22Kepe na winaq ri käka'n che kib' chi e are ri Cristo, xuquje' kepe chi na jule' chik ri käka'n che kib' chi e q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios. Keka'n k'u na etal, xuquje' kajmab'al che ki sub'ik ri winaq ri e cha'tal rumal ri Dios we kekowinik, —kächa'.

23¡Chiwila b'a' iwib'! Nu b'im chi k'u apan ronojel wa' chiwe, —xcha ri Jesús chke.

Waral kätzijox wi jas ru petik ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq

24Pa taq ri q'ij ri' aretaq ok'owinaq chik ri nimalaj k'äx ri', ri q'ij käq'equmar na, ri ik' k'ut man kätunun tä chik.

25Ketzaq k'u na loq ri ch'imil cho ri kaj. Keslab'isax k'u na konojel ri k'o ki chuq'ab' ri e k'o cho ri kaj, je' jas ri q'ij, ri ch'imil, ri ik', xuquje' nik'iaj chik, —kächa'.

26Te k'u ri' kilitaj k'u na chi ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kinpe pa taq ri sutz' ruk' nimalaj nu chuq'ab', känimarisax k'u nu q'ij, —kächa'.

27Te ri' keintaq na b'i ri ángeles rech kekimulij ri winaq ri e cha'tal rumal ri Dios pa ri relb'al q'ij, pa ru qajb'al q'ij, pa ri u moxq'ab' ri relb'al q'ij, pa ru wikiäq'ab' ri relb'al q'ij, tzpa ronojel ri kajulew, —xcha chke.

28Chich'ob'o b'a' ri k'utb'al chrij ru che'al higos: Aretaq keräxar ru q'ab', ketuxin k'u ru xaq, iwetam ri' chi xaq jub'iq' chik man kopan ri q'alaj.

29Je ri' xuquje' ri ix aretaq kiwil ki k'ulmaxik ronojel wa', kiwetamaj na chi xaq jub'iq' chik man kopan ri q'ij ri kinpetik. Je' ta ne chi in k'o chi' ri uchib'e.

30Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi keb'antaj na ronojel wa' ri xinb'ij chiwe k'ä mäjoq kekäm ri winaq re we q'ij junab' ri', —kächa'.

31Käsach na u wäch ri kaj, xuquje' ruwächulew, are k'u ri tzij ri nu b'im chiwe keb'antaj na wa', —xcha chke.

32Man k'o tä k'u jachin jun ri retam jampa' kopan ri q'ij ri', o ri hora. Man ketam tä ri ángeles, man retam tä ru K'ojol ri Dios, xane xaq xuwi ri qa Tat Dios retam wa', —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33Rumal wa', ¡chiwila b'a' iwib', chixk'ask'atoq, chib'ana orar! ¡Man iwetam tä k'ut jampa' kopan ri q'ij ri'! —kächa chke.

34Are je' jas jun achi b'enam kub'ano, naj ke' wi. K'ä mäja' kel b'ik cho ja, kuya kan ronojel pa ki q'ab' ri patänil taq re, xuquje' kuya kan ri ki chak chkijujunal. Kätaqan kan che ri chajil uchib'e chi utz rilik ri ja kub'ano, —kächa chke.

35¡Chiwila b'a' iwib', chixk'ask'atoq! rumal chi man iwetam taj jampa' käpe ri ajchaq'el ja, we tajin kok ri aq'ab' aretaq käpetik, we pa nik'iaj aq'ab', we pa ri hora ri koq' ri ama' äk', we tajin käpe chi ru saqirik.

36Chiwila b'a' iwib' rech we xaq te'talik käpetik mixuluriqa ne tajin kixwarik.

37Ri kinb'ij chiwe, kinb'ij k'u chke konojel. ¡Chiwila b'a' iwib', chixk'ask'atoq! —xcha chke.

San Marcos 14

Käkitzijob'ela kib' jas käka'n chukämisaxik ri Jesús

1Xa kieb' q'ij chik kraj che ri nimaq'ij, Pascua u b'i', xuquje' ri nimaq'ij re ri kaxlan wa ri man käyi' tä ch'äm ruk'. Ri ki nimaqil sacerdotes, xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab' käkitzukuj jas käka'n na chuchapik ri Jesús ruk' sub'unik rech käkikämisaj.

2Xkib'ij k'ut: ¡Mächap pa ri nimaq'ij rech metukin ne ri winaq! —xecha'.

Jun ixoq kuya k'ok'alaj kunab'al pu jolom ri Jesús

3Are k'u ri Jesús k'o pa ri tinimit Betania cho rachoch ri tat Simón, jun tata' ri xk'oji itzel ch'a'k che. T'uyul k'u ri Jesús chi' ri mesa, xopan jun ixoq ruk'am jun k'olib'al kunab'al re alabastro, k'o k'ok'alaj kunab'al re qas nardo chupam. Sib'alaj paqal rajil wa' we kunab'al ri'. Ri ixoq xupaxij ri k'olib'al kunab'al, xutix k'u ri kunab'al pu jolom ri Jesús.

4E k'o k'u jujun chila' ri xa xpe koyowal, xkib'ij chb'il taq kib': ¿Jas che xaq xtix wa' we kunab'al ri'? —xecha'.

5¡Xk'iyix ta k'u wa' che oxib' cientos quetzales ruk' u wi', xyi' ta k'u ri puaq chke ri meb'a'ib'! —xecha'. Xeyoq'on k'u che ri ixoq.

6Xub'ij k'u ri Jesús: ¿Jas che kiya latz' che ri ixoq? ¡Mib'an wa' che! ¡Jun nimalaj utzil k'ut ru b'anom chwe! —kächa chke.

7Amaq'el k'ut e k'o ri meb'a'ib' iwuk', kuya' k'ut kib'an utzil chke aretaq kiwaj u b'anik wa'. Are k'u ri in man in k'o tä iwuk' ronojel q'ij.

8We ixoq ri' u b'anom jas ri xkowin chub'anik, ri xpe pa ranima'. U kojom k'u b'i ri k'ok'alaj kunab'al che ri nu cuerpo k'ä mäjoq kinmuqik.

9Qas k'u tzij ri kinb'ij chiwe chi apawije' ta ne ri kätzijox wi na ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio cho ronojel ruwächulew, ri u b'anom we ixoq ri' kätzijox na che na'tab'al re, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ri tat Judas kuchi'j u jachik ri Jesús

10Te k'u ri' xel b'i ri tat Judas Iscariote, jun chke ri kab'lajuj tijoxelab', xe' ri are' kuk' ri ki nimaqil sacerdotes chuchomaxik kuk' jas kub'an chujachik ri Jesús pa ki q'ab'.

11Aretaq xkito, xekikotik, xkib'ij k'u che ri tat Judas chi käkiya na puaq che. Ri tat Judas k'ut tajin käreyej chi kopan jun utzalaj q'ij chujachik ri Jesús pa ki q'ab'.

Käb'an ri wi'm re ri Qajaw Jesús

12Pa ri nab'e q'ij re ri nimaq'ij re ri kaxlan wa ri man käyi' tä ch'äm ruk', aretaq käkämisax ri chij che ri nimaq'ij Pascua, ru tijoxelab' ri Jesús xkib'ij che: ¿Jawije' kaj wi la chi käqa'n wi ri wi'm re ri Pascua rech kätij la? —xecha che.

13Xeutaq k'u b'i kieb' chke ru tijoxelab', xub'ij k'u chke: ¡Jix pa ri tinimit! Kixuriqa na jun achi ruk'am jun q'eb'al joron. Chiterenej b'ik.

14Jawije' k'u ri kok wi ri achi, chib'ij k'u che ri ajchaq'el ri ja: “Kuta' ri Qajtij che la, kub'ij: ¿Jawije' kinb'an wi ri wi'm re ri Pascua ri kintij junam kuk' ri nu tijoxelab'?” —kächa ri', —kixcha che.

15Ri are' kuk'ut na chiwäch jun nim ja pa ru kawiq ja ri ya suk'umatal chik. Chib'ana u b'anik ri wi'm re ri Pascua chqe uj chila', —xcha chke.

16Xeb'el k'u b'i ri tijoxelab', xeb'e' pa ri tinimit, xkiriqa ronojel jas ri xub'ij b'i ri Jesús chke. Xka'n k'u u b'anik ri wi'm re ri Pascua chila'.

17Aretaq chaq'ab' chik xopan ri Jesús, e rachi'l k'u ri kab'lajuj tijoxelab'.

18E t'uyul chila' chi' ri mesa, tajin kewi'k aretaq ri Jesús xub'ij chke: Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi k'o jun chiwe ri kinujach na, are jun ri tajin käwi' wuk', —xcha chke.

19Ru tijoxelab' sib'alaj xeb'isonik. Chkijujunal k'ut xkichaplej u ta'ik che ri Jesús: ¿A man xa in ri'? —xecha che.

20Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke: Are jun chke ri kab'lajuj tijoxelab' ri kurub' ru wa wuk' pa ri laq, —kächa'.

21Je' kinel na in jas ri tz'ib'tal pa ru Loq' Pixab' ri Dios chwij in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq. ¡K'äx k'u kuriq na ri achi ri kinjachow na in! ¡Utz na re we achi ri' we ta mat xil u wäch! —xcha chke.

22Aretaq tajin kewi'k, ri Jesús xuk'am ri kaxlan wa, xumaltioxij wa' che ri Dios, xub'an orar puwi' chutewchixik. Te ri' xupiro. Xuya chkiwäch ru tijoxelab', xub'ij: ¡Chik'ama iwe! Je' ta ne are nu cuerpo wa', —xcha chke.

23Te k'u ri' xuk'am jun vaso, xumaltioxij k'u wa' che ri Dios. Xuya ri vaso chkiwäch, xkitij k'u ke konojel.

24Xub'ij k'u ri Jesús chke: Je' ta ne are nu kik'el wa' ri kujikib'a ri k'ak' trato ri u b'anom ri Dios kuk' ri winaq. Käturuw k'u na wa' ri nu kik'el rech kub'an utzil chke k'ia winaq, —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi man kintij tä chi na we ri vino re uvas, k'ä pa ri q'ij ri kintij na ri k'ak' vino chila' jawije' ri kätaqan wi ri Dios, —xcha chke.

Ri Jesús kutzijoj apanoq chi ri tat Pedro kub'ij chi man retam tä u wäch

26Te k'u ri' xkib'ixoj jun b'ix ri kuya u q'ij ri Dios, xeb'el b'ik, xeb'e' pa ri Ujuyub'al Olivos.

27Xub'ij k'u ri Jesús chke: Ri ix iwonojel kib'isoj na nu wäch, kiniya na kan kämik chaq'ab'. Je' k'u tz'ib'am kanoq pa ru Loq' Pixab' ri Dios: “Kinsok na ri ajyuq', kejab'un k'u na ri chij,” —kächa'.

28Aretaq k'u in k'astajinaq chik chkixol ri käminaqib', kinnab'ej na b'i chiwäch, kine' na pa Galilea, —xcha chke.

29Xub'ij k'u ri tat Pedro che ri Jesús: ¡Pune konojel käkiya la kanoq, ri in man je' tä ri' kinb'ano! —xcha'.

30Xub'ij k'u ri Jesús che: Qas tzij ri kinb'ij chawe chi tzpa we aq'ab' ri' kab'ij na at oxmul chi man awetam tä nu wäch mäjoq koq' kamul ri ama' äk', —xcha che.

31Ri tat Pedro tzko na xch'awik, xub'ij: Pune rajwaxik chi kinkäm na uk' la, qas tzij chi man kinb'ij taj chi man wetam tä wäch la, —xcha che. Je' k'u xkib'ij xuquje' konojel ri tijoxelab'.

Ri Jesús kub'an orar pa Getsemaní

32Aretaq xeopan pa ri ch'äqap ulew, Getsemaní u b'i', xub'ij ri Jesús chke ru tijoxelab': Chixt'uyul kan chi' k'ä kinto'taj na chub'anik orar, —xcha'.

33Xeuk'am b'i ri tat Pedro, ri tat Jacobo, ri tat Juan ruk'. Xuchaplej k'u t'ujuwem ri ranima' ri Jesús, xk'äxk'ob' k'u wa'.

34Xub'ij k'u chke: ¡Xa are kuk'is rib' ri wanima' chupam ri b'is! Chixkanaj kan chi', chixk'ask'atoq, —xcha chke.

35Te ri' xb'in chi apan jub'iq' ri Jesús, xutzaq rib' pa ulew, tajin kub'an orar, xutz'onoj che ri Dios chi we ta k'o b'anom wi, mat kuriq we k'äx ri' ri petinaq chrij.

36Aretaq xub'an orar, xub'ij: ¡Abba! ¡Tat! Ri lal käkowin la che ronojel. Chesaj b'i la we vaso ri' chnuwäch. B'ana b'a' la chi man käpe tä we k'äx ri' chwij. Mäb'an k'u la xa jas ri kwaj in, xane jas ri kaj la käb'an la chwe, —xcha che ri Dios.

37Xtzelej k'u loq ri Jesús kuk' ru tijoxelab', xeuriqa', tajin kewarik. Xub'ij k'u che ri tat Pedro: ¿A katwarik, Simón? ¿A mat katkowinik katk'asi jun hora wuk'? —kächa che.

38Chiwila b'a' iwib', chixk'ask'atoq, chib'ana orar rech man kixtzaq taj aretaq kixtaqchi'x che mak. Qas tzij ri iwanima' kraj u b'anik utzil, man k'o tä k'u u chuq'ab' ri i cuerpo chub'anik wa', —xcha chke.

39Xe' jumul chik ri Jesús, xub'ana orar, je' xub'ij jas ri xub'ij nab'e.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

40Te k'u ri' xtzelej chi loq, xeuriqa ru tijoxelab' chi jumul chik tajin kewarik rumal chi sib'alaj k'äx ki waram. Man xkiriq tä k'u ru tijoxelab' jas käkib'ij che ri Jesús.

41Churoxmul xtzelej chi loq ri Jesús kuk', xub'ij k'u chke: Chixwar b'a', chixuxlanoq, —xcha'. Te ri' xub'ij: ¡Ruk' wa'! —kächa'. Opaninaq k'u ri hora. Kinjach k'u na in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, pa ki q'ab' ri ajmakib', —kächa'.

42¡Jo' b'a'! ¡Chixwalijoq! Chiwilampe', xpe ri jachal we, —xcha chke.

Ri tat Judas kujach b'i ri Jesús

43K'ä tajin käch'aw ri Jesús aretaq xopan ri tat Judas, jun chke ri kab'lajuj u tijoxelab'. E petinaq ruk' ri are' k'ia winaq, kuk'am machetes, kuk'am che'. E taqom loq kumal ri ki nimaqil sacerdotes, kumal k'u taq ri tijonelab' re ri Pixab', xuquje' ri ki nimaqil ri winaq.

44Ri tat Judas, ri jachal re ri Jesús, u yo'm k'u kan jun etal chke ri winaq, xub'ij: Ri kintz'umaj, are ri' ri Jesús. ¡Chichapa'! Qas utz chib'ana b'i chujat'ixik, —xcha chke.

45Aretaq xopanik, chanim xqeb' ruk' ri Jesús, xub'ij: ¡Qajtij, Qajtij! —xcha che. Xutz'umaj k'ut.

46Xkichap k'u ri Jesús, xkiyut b'ik.

47Jun chke ri e tak'atoj chila' xuk'am ru machete, xusok ri patänil re ri ki nimal sacerdotes, xuq'at apan ru xikin.

48Xub'ij k'u ri Jesús chke ri winaq: ¿Jas lo wa' chi je' ta ne chrij jun elaq'om elinaq wi alaq loq? K'amom alaq loq ri machetes alaq, ri che' alaq che nu chapik, —kächa chke.

49Ronojel q'ij in k'o uk' alaq pa ri nimalaj rachoch Dios, tajin kinya tijonik chech alaq, man xinchap tä k'u alaq. Je' k'u käb'an na wa' chwe rech je' käb'an na jas ri tz'ib'am chwij pa ru Loq' Pixab' ri Dios, —xcha chke.

50Chanim k'ut konojel ru tijoxelab' xkiya kan ri Jesús, xeanimaj b'ik.

Jun ala kanimaj b'ik

51K'o k'u jun ala teren chrij ri Jesús, xaq jun saq atz'iaq u q'u'm chrij. Xchap k'u ri' kumal ri winaq.

52Ri are' k'ut xuya kan ri ratz'iaq pa ki q'ab', ch'analik xanimaj b'i chkiwäch.

Kopan ri Jesús chkiwäch ri ki nimaqil sacerdotes

53Te ri' xkik'am b'i ri Jesús cho ri qas ki nimal sacerdotes. Xkimulij k'u kib' konojel ri ki nimaqil sacerdotes, ri ki nimaqil ri winaq, xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab'.

54Ri tat Pedro k'ut xuterenej b'i ri Jesús chinaj, xopan k'u pa ri uwoja re ri rachoch ri qas ki nimal sacerdotes. Xt'uyi k'u ri tat Pedro chila' kuk' ri chajil taq re ri nimalaj rachoch Dios, tajin kumiq' rib' chrij ri q'aq'.

55Ri ki nimaqil sacerdotes kuk' konojel ri ki nimaqil ri winaq tajin käkitzukuj jas u wäch mak ri käq'alajisax chrij ri Jesús rech käkämisaxik. ¡Man xkiriq tä k'ut!

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

56E k'ia k'u ri xka'n tzij chrij aretaq xka'n q'alajisanik. Man xaq tä k'u jun u wäch ri xkib'ij.

57Te ri' xewalij jujun ri käka'n tzij chrij ri Are', xkib'ij:

58Qa tom ri xub'ij: “Ri in kinwulij na we nimalaj rachoch Dios ri' ri b'anom kumal ri winaq, kinyak chi k'u na pa oxib' q'ij jun ri man b'anom tä wa' kumal winaq,” —xcha ri', —xecha chke.

59Man ruk' tä wa' xjunamataj u wäch ri xkib'ij chrij.

60Xwalij k'u ri qas ki nimal sacerdotes, xtak'i chkiwäch konojel, xuta' che ri Jesús, xub'ij che: ¿A mat k'o jas jun tzij kab'ij chutzelexik u wäch ri tajin käb'ix chawij? ¿Jas pu wa' we tajin käkiq'alajisaj we achijab' ri' chawij? —xcha che.

61Man käch'aw tä k'u ri Jesús, man k'o tä wi jas kub'ij che. Ri qas ki nimal sacerdotes xuta' jumul chik che ri Jesús, xub'ij: ¿A qas at ri' ri Cristo, ru K'ojol ri Dios ri käqaya u q'ij? —xcha che.

62Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij che: ¡In ri', tat! —kächa che. ¡Kinil k'u na alaq ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, aretaq in t'uyul pa ru wikiäq'ab' ri Dios ri sib'alaj k'o u chuq'ab', xuquje' kinil na alaq aretaq kinpe na kuk' taq ri sutz' chikaj! —xcha che.

63Are k'u ri qas ki nimal sacerdotes xuraq'achij ru q'u' chuk'utik chi sib'alaj k'äx kuna' ri kub'ij ri Jesús. Xub'ij k'u ri tata': ¿Jas k'u che e rajwaxik chi nik'iaj q'alajisanelab' chrij?

64¡I tom k'u ri ix chi xub'ij ri äwas u b'ixik chrij ri Dios! ¿Jas k'u kichomaj? —xcha chke. Konojel k'ut xkiq'at tzij puwi', xkib'ij chi rajwaxik käkämisaxik.

65E k'o k'u jujun xkichaplej u chub'axik. Xkich'uq ru palaj, xkich'ayo, xkib'ij k'u che: ¡Chach'ob'o ne jachin ri xatuch'ayo! —xecha che. Xuquje' ri chajinelab' xkikoj q'ab' chupalaj.

Ri tat Pedro kub'ij chi man retam tä u wäch ri Jesús

66K'ä k'o ri tat Pedro ikim pa ri uwoja aretaq xpe jun chke ri alitomab', ri ajik' rech ri qas ki nimal sacerdotes.

67Aretaq xril ri tat Pedro chi tajin kumiq' rib' cho ri q'aq', ko xka'y che, xub'ij: ¡Ri at xuquje' xatk'oji ruk' ri Jesús aj Nazaret! —xcha che.

68Are k'u ri tat Pedro xresaj rib' chupam, xub'ij: ¡Man wetam tä u wäch ri', man kinch'ob' tä k'u ri' ri tajin kab'ij! —xcha che. Xel k'u b'i chila', xopan chi' ri uchib'e. Are chi' xoq' ri ama' äk'.

69Ri ali xril ri tat Pedro jumul chik, xuchaplej chi na u b'ixik chke ri e tak'atoj chunaqaj, xub'ij: ¡We achi ri' are jun chke ri e rachi'l ri Jesús! —xcha'.

70Ri tat Pedro xresaj chi k'u rib' jumul chik chupam, xub'ij chi man kuch'ob' tä u wäch ri Jesús. Man naj tä k'u ri' ri e tak'atoj chila' xkib'ij jumul chik che ri tat Pedro: Qas tzij

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

at jun chke rumal chi at aj Galilea. Xuquje' xaq junam katch'awik jas ri winaq aj Galilea, —xecha che.

71Ko k'u xch'aw ri tat Pedro, xub'an k'u jurar cho ri Dios, xub'ij: ¡Qas tzij ri' chi ri in man wetam tä u wäch ri achi ri' ri tajin kitzijoj! —xcha chke.

72Xoq' chi k'u na ri ama' äk' chukamul. Xna'taj k'u che ri tat Pedro ru b'im ri Jesús che: "Kab'ij na at oxmul chi man awetam tä nu wäch mäjoq koq' kamul ri ama' äk'," —xcha che. Aretaq ri tat Pedro xna'taj wa' che, xutzoqopij k'u oq'ej.

San Marcos 15

Ri Jesús k'o chuwäch ri tat Pilato

1Sib'alaj aq'ab' k'u ri' xkimulij kib' ri ki nimaqil sacerdotes, ri ki nimaqil ri winaq, xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab' kuk' ri nik'iaj nimaq taq tata'ib'. Te k'u ri' konojel we nimaq taq tata'ib' ri' xkitala' ki no'j chuchomaxik jas käka'no. Xkiyut k'u b'i ri Jesús, xkik'am b'ik, xkijacha k'u cho ri tat Pilato.

2Xuta' k'u ri tat Pilato che, xub'ij: ¿A at ri' ri kattaqan pa ki wi' ri winaq aj Israel? —xcha'. Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij: Je ri' jas ri käb'ij la, —xcha che.

3K'ia tzij k'ut xka'n ri ki nimaqil sacerdotes chrij ri Jesús.

4Xuta' k'u ri tat Pilato jumul chik che ri Jesús, xub'ij: ¿A mat k'o jas ri kab'ij? ¡Chatampe' chi k'ia ri käkib'ij chawij! —xcha che.

5Man k'o tä jun tzij chik xub'ij ri Jesús, je k'u ri' chi xukajmaj wa' ri tat Pilato, man xuriq tä chik jas kub'ano.

Käq'at tzij puwi' ri Jesús chi käkämisax na

6Are k'u ri tat Pilato naq'atal wi chi pa ri nimaq'ij ri' ri are' kub'an jun toq'ob' chke ri winaq, kutzoqopij b'i jun ajpache', apachin ta ne ri käkita' che.

7K'o k'u jun achi, Barrabás u b'i', yo'm pa che' junam kuk' ri rachi'l rumal chi xka'n kämisanik aretaq ri winaq re ri tinimit xkiwalijisaj kib' chkij ri ketaqan pa ki wi'.

8Xkimulij k'u kib' ri winaq chuwäch ri tat Pilato, xkichaplej u tz'onoxik che chi chub'ana toq'ob' chke, jas ri naq'atal wi ri are'.

9Xch'aw k'u ri tat Pilato, xub'ij chke: ¿A kiwaj chi kinb'an toq'ob' chiwe, kintzoqopij b'i ri tata' ri k'o u taqanik pi wi' ix ri winaq aj Israel? —xcha chke.

10Kuch'ob' k'u ri tat Pilato chi xa rumal chi k'äx käkina' ri ki nimaqil sacerdotes che ri Jesús ki jachom ri Are' pu q'ab'.

11Ri ki nimaqil sacerdotes k'ut tajin käka'no chi ri winaq käkitukij kib', xa käkib'ij chi más utz na are kub'an toq'ob' chke, kätzoqopix b'i ri Barrabás.

12Xch'aw chi ri tat Pilato, xuta' k'u chke: ¿Jas k'u ri kiwaj chi kinb'an che ri achi ri kib'ij ix chi are k'o u taqanik pi wi' ix ri ix winaq aj Israel? —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ri winaq ko xkiraq ki chi', xkib'ij: ¡Chripoq! —xecha'.

14Xch'aw k'u ri tat Pilato, xuta' chke: ¿Jas che? ¿Jas etzelal u b'anom wa' we achi ri'? —xcha chke. Ko k'u na xech'aw ri winaq, xkib'ij: ¡Chripoq! —xecha'.

15Ri Pilato are k'u kraj u b'anik xa jas ri ki rayinik ri winaq. Xub'an chke ri toq'ob' ri xkita', xutzoqopij k'u b'i ri Barrabás. Xtaqan k'ut chi käch'ay ri Jesús, te k'u ri' xujach b'ik rech käripik.

16Xepe k'u ri soldados, xkik'am b'i ri Jesús pa ri uwoja re ri rachoch ri nim q'atal tzij, xekisik'ij ri nik'iaj soldados chik rech käkimulij kib' kuk'.

17Xkikoj k'u jun atz'iaq morada chrij ri Jesús. Xuquje' xkikoj jun corona re kemom k'ix chujolom.

18Chanim k'ut xkichaplej u raqik ki chi' chrij, xkib'ij: Lal ri' ri kätaqan la pa ki wi' ri winaq aj Israel, ¡chnimarisax q'ij la! —xecha che.

19Xkich'ay k'u chujolom ruk' jun aj, xkichub'aj, xexuki chuwäch, xaq käka'n che kib' chi tajin käkiq'ijilaj.

20Aretaq xeto'taj che retz'b'exik u wäch, xkijolij ru q'u' ri morada chrij, xkikoj ri qas ratz'iaq ri Are' chrij, te k'u ri' xkik'am b'i churipik cho ri cruz.

Kärip ri Jesús cho ri cruz

21K'o k'u jun achi aj Cirene, Simón u b'i', ki tat ri tat Alejandro, ri tat Rufo. Ri are' tajin kok'owik, u petik k'u ri' pa juyub'. Xkikoj ki chuq'ab' che rech kutelej b'i ru cruz ri Jesús.

22Xkik'am k'u b'i ri Jesús chila' jawije' ri käb'ix Gólgota che. Kel kub'ij wa' ri b'i'aj ri': Ri Juyub' re ru B'aqil Jolomaj, —kuchixik.

23Xkiya k'u vino yujtal ruk' mirra chuwäch ri Jesús rech kutijo. Man xutij tä k'ut.

24Aretaq ki ripom chik cho ri cruz, ri soldados xkijach ri ratz'iaq ri Jesús chkiwäch, xkesaj k'u suerte chrij rech käkilo jas ri käkik'am b'i chkijujunal.

25Aq'ab' k'ut xrip ri Jesús pa ri u b'elej hora.

26Kojom k'u puwi' ri cruz jun tz'ib'talik ri kub'ij jas che käq'at tzij puwi' ri Jesús rech käripik, kub'ij k'ut: RI NIM TAQANEL PA KI WI' RI WINAQ AJ ISRAEL, —kächa'.

27Xerip k'u kieb' elaq'omab' ruk', jun pu wikiäq'ab', jun pu moxq'ab'.

28Xb'antaj k'u kan ri tz'ib'am chrij pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri kub'ij: “Je' ta ne chi are jun chke ri b'anal taq etzelal ri xq'at tzij puwi',” —kächa'.

29Ri keok'owik käkiyoq'o, käkisutisa' ri ki jolom, käkib'ij: ¡Aa! ¡At ri' ri kab'ij chi katkowinik kawulij ri nimalaj rachoch Dios, xa k'u pa oxib' q'ij kayak chi na wa' jumul chik! —kecha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30¡Chato' b'a' awib', chatqaj k'u loq cho ri cruz! —xecha che.

31Je' xuquje' ri ki nimaqil sacerdotes kuk' ri tijonelab' re ri Pixab' käkitze'j u wäch, käkich'ab'ej kib', käkib'ij: ¡Xtob' chke nik'iaj chik, man käkowin tä k'u ri Are' chuto'ik rib'! —kecha'.

32Chqaj b'a' loq cho ri cruz ri Cristo "ri Nim Taqanel kech ri winaq aj Israel" rech käqilo, ¡kujkojon k'u na che! —xecha'. Ri e ripom ruk' ri Jesús xuquje' xkitze'j u wäch.

Käkäm k'u ri Jesús

33Aretaq xuriq ri kab'lajuj hora, xq'equmar ronojel ruwächulew oxib' horas.

34Tzpa ri rox hora re ri b'enaq q'ij xuraq u chi' ri Jesús, ko xch'awik, xub'ij: Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —xcha'. Je' kel kub'ij wa': Nu Dios, nu Dios, ¿jas che in wonob'am la kanoq? —kächa'.

35Jujun k'u chke ri e tak'atoj chila' xkita wa', xkib'ij: ¡Chitampe'! —kecha'. Tajin kusik'ij ri qa mam Elías ri ojer q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, —xecha ri'.

36Te k'u ri' jun chke ri winaq xutik anim, xe'k, xurub'u jun estropajo pa ch'äm vino, xuya wa' puwi' jun aj, xuya aq'an chuwäch ri Jesús rech kutijo, xub'ij k'u apan chke ri winaq: ¡Chiweyej b'a'! Chqila na we käpe ri qa mam Elías chuqasaxik, —xcha chke.

37Sib'alaj ko xuraq u chi' ri Jesús, xel ranima', xkäm k'u ri Are'.

38Are k'u ri tasb'al u pam ri nimalaj rachoch Dios xjisjob'ik, kieb' xub'ano, xpe ajsik k'ä ikim.

39Ri ki nimal soldados aj Roma, ri tak'al cho ri Jesús, aretaq xuto xuraq u chi' ri Jesús, xuquje' xrilo jas xub'ano aretaq xkämik, xub'ij: ¡Qas tzij u K'ojol ri Dios wa' we achi ri'! —xcha'.

40E k'o k'u jujun ixoqib' ri tajin keka'y apan chinaj. Chkixol ri e are' k'o ri nan María aj Magdala, xuquje' ri nan María u nan ri tat Jacobo ri más k'ak'al na, ri xuquje' are u nan ri tat José wa'. K'o xuquje' ri nan Salomé kuk'.

41Aretaq ri Jesús xk'oji pa Galilea, we ixoqib' ri' xeb'in ruk', xepatänin che. Xuquje' e k'o chila' k'ia chke ri nik'iaj ixoqib' chik ri e opaninaq ruk' ri Jesús pa Jerusalén.

Kämuq ru cuerpo ri Jesús

42B'enaq chi ri q'ij pa ri q'ij ri käb'an u b'anik ronojel che ri q'ij re uxlanem, are k'u víspera wa' re ri q'ij ri'.

43Xopan k'u ri tat José aj Arimatea, jun chke ri ki nimaqil ri winaq aj Israel ri tznim kil wi. Ri are' xuquje' ku'l u k'ux che reyexik chi käpe na ri Dios rech kätaqan na pa ki wi' ri winaq. Xuchajij k'u anima', xok cho ri tat Pilato chuta'ik chi käyi' ru cuerpo ri Jesús che.

44Xukajmaj wa' ri tat Pilato chi sib'alaj chanim xkäm ri Jesús. Xtaqan k'u chusik'ixik ri ki nimal ri soldados chuwäch, xuta' che we qas tzij käminaq chik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

45Aretaq ri ki nimal soldados xub'ij chi qas tzij käminaq chik ri Jesús, ri tat Pilato xuya ru cuerpo che ri tat José.

46Ri tat José k'ut xuloq' jun payu', xuqasaj ru cuerpo ri Jesús, xupis k'u chupam ri payu'. Te ri' xuya chupam jun muqub'al ri k'otom koq pa ri ab'aj. Xuwolqotij k'u jun ab'aj chuchi' ri muqub'al.

47Ri nan María aj Magdala ruk' ri nan María u nan ri tat José tajin käkilo jawije' ri käyi' wi kan ru cuerpo ri Jesús.

San Marcos 16

Käk'astaj ri Jesús chkixol ri käminaqib'

1Ok'owinaq chi k'u ri q'ij re uxlanem, ri nan María aj Magdala, xuquje' ri nan María u nan ri tat Jacobo ruk' ri nan Salomé, xkiloq' k'ok'alaj taq kunab'al rech kekib'ila chrij ru cuerpo ri Jesús.

2Sib'alaj aq'ab' k'ut pa ri nab'e q'ij re ri semana xeb'e' ri ixoqib' chuchi' ri muqub'al. Elinaq chi k'u loq ri q'ij aretaq xeopanik.

3Xkich'ab'ej k'u kib', xkib'ij: ¿Jachin ta k'u lo ri käwolqotin na apan ri ab'aj chqawäch? ¡Tzchuchi' ri muqub'al k'ut k'o wi! —xecha'.

4Aretaq k'ut xeka'yik, k'ä te' xkilo chi wolqotim chi apan ri nimalaj ab'aj ri'.

5Xeb'ok k'u b'i pa ri muqub'al, xkil jun ak'al achi t'uyul pa ru wikiäq'ab' ri muqub'al. Saqloloj k'u ri ratz'iaq ri achi. ¡Xkixej k'u kib' ri ixoqib', xkikajmaj wa'!

6Xub'ij k'u ri achi chke: ¡Mixej iwib'! Ri ix kitzukuj ri Jesús aj Nazaret, ri xrip cho ri cruz. K'astajinaq k'u b'i ri Are' chkixol ri käminaqib', man k'o tä chik waral. Chiwilampe' jawije' ri xyi' wi, —kächa chke.

7Jix b'a', chitzijoj k'u wa' chke ru tijoxelab', xuquje' che ri tat Pedro, chib'ij: “Nab'ejinaq ri Jesús chiwäch, b'enam re pa Galilea. Chila' kiwila wi na u wäch ri Are' je' jas ri xub'ij chiwe,” —xcha chke ri ixoqib'.

8Te ri' xeb'el b'i ri ixoqib', xeanimaj b'i chuchi' ri muqub'al. Sib'alaj xeb'irb'itik, ki xib'im k'u kib'. Man k'o tä k'u jas käkib'ij che jachin jun rumal chi sib'alaj ki xem kib'.

Ri Jesús kuk'ut rib' cho ri nan María aj Magdala

9K'astajinaq chi k'u ri Jesús chkixol ri käminaqib' sib'alaj aq'ab' pa ri nab'e q'ij re ri semana, xuk'ut rib' nab'e chuwäch ri nan María aj Magdala ri e resam b'i wuqub' itzel taq espíritus che.

10Xe' k'u ri are', xutzijoj wa' chke ri nik'iaj chik ri xek'oji ruk' ri Jesús. Ri e are' sib'alaj keb'isonik, tajin keb'oq'ik.

11Aretaq xkito chi k'asal chi ri Jesús, chi ilom chi u wäch rumal ri nan María, ¡man xkikoj taj!

Ri Jesús kuk'ut rib' chkiwäch kieb' chke ru tijoxelab'

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Te k'u ri' jun chi wi u k'utik rib' ri xub'an ri Jesús chkiwäch kieb' chke ru tijoxelab' ri b'enam ke pa juyub'.

13Xetzelej k'u b'i ri e are', xeb'e'k, xkitzijoj wa' chke ri nik'iaj chik. Man xkikoj tä k'u ri ki tzij ri e are'.

Ri Jesús kätaqan chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio

14Chuk'isb'al ri Jesús xuk'ut rib' chkiwäch ri julajuj u tijoxelab', aretaq e t'uyul chi' ri mesa. Xeuyajo rumal chi man xekojon taj, chi xa ab'ajarinaq ri kanima'. Je' xub'an wa' rumal chi man xkikoj tä ri ki tzij ri winaq ri kilom u wäch ri Are' chi k'asal chik.

15Xub'ij k'u ri Jesús chke: Jix cho ronojel ruwächulew, chitzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke konojel ri winaq, —kächa'.

16Apachin k'u ri käkojonik, käb'an k'u na u qasna', kuriq na ri' ru tob'anik ri Dios. Ri man käkojon taj, käq'at na tzij puwi' chi käk'äjisax na u wäch, —kächa'.

17Ri kekojonik käka'n na wa' we kajmab'al taq etal ri': Pa ri nu b'i' kekesaj na b'i itzel taq espíritus, kech'aw k'u na pa jule' taq ch'ab'al chik.

18Käkichap na kumätz, xuquje' we käkitij kämisanel kunab'al, man k'o tä k'äx käkiriqo. Käkiya na ki q'ab' pa ki wi' ri yawab'ib', keutzir k'u na kanoq, —xcha ri Jesús chke.

Käpaqi ri Jesús chikaj

19Te k'u ri', aretaq ri Qajaw Jesús xto'taj che tzijonem kuk' ru tijoxelab', xk'am b'i chikaj, xt'uyi k'u pa ru wikiäq'ab' ri Dios.

20Are k'u ru tijoxelab' xeb'el b'ik, xkitzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio apawije' chi' ri xeopan wi. Tzare k'u ri Qajaw Jesús xtob' chke, xujikib'a chkiwäch ri winaq chi qas tzij ri tajin käkitzijoj rumal chi xuya chke chi käka'n kajmab'al taq etal junam ruk' ri tajin käkitzijoj. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

San Lucas

San Lucas 1

1Loq'alaj tat Teófilo: E k'ia ri winaq ri xkaj xkitz'ib'aj pa cholaj ri tzijob'elil chrij ri qas xb'antaj waral chqaxol.

2Ri xb'antaj na are je' jas ri k'utum chqawäch kumal ri winaq ri xkil ronojel wa' qas pa ri u chaplexik loq. We winaq ri' e are' ri xetob' chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios.

3Ri in xuquje' sib'alaj utz rilik wa' nu b'anom in rech kinwetamaj ronojel wa' qas pa ru chaplexik loq. Rumal rech wa' xinchomaj in chi are utz we ri in xuquje' kintz'ib'aj b'i pa ru cholajil ronojel ri xb'antajik.

4Je ri' kinb'an na rech ketamaj la ri qas tzij chrij ri tijonik ri yo'm che la.

Jun ángel kub'ij loq chi kil na u wäch ri Juan Qasal Ja'

5Aretaq ri tat Herodes are nim taqanel pa ki wi' ri winaq aj Judea, xk'oji jun tata' chik chila', Zacarías u b'i'. Ri tata' ri' are sacerdote aj Israel ri jun kuk' ri juch'ob' sacerdotes aj re ri mam Abías. Ri rixoqil, Elisabet u b'i', are jun chke ri rachalaxik ri mam Aarón.

6E utzalaj taq winaq wa' we juk'ulaj ri', jikom k'u kanima' cho ri Dios. Xeniman che ri Dios pa ronojel ri xtaqan wi, pa ronojel ru Loq' Pixab' ri Qajaw. Man k'o tä etzelal ri xka'no.

7Man k'o tä k'u kalk'ual rumal chi ri nan Elisabet man kalk'ualan taj. E nimaq taq winaq chi k'ut ri kieb' ri'.

8Pa jun q'ij ri tat Zacarías tajin käpatänin ri are' pa ri nimalaj rachoch ri Dios rumal chi käkiriq u b'anik wa' ri achijab' ri e jun kuk' ri juch'ob' sacerdotes aj re ri mam Abías pa taq ri q'ij ri'. Ri u chak ri tat Zacarías are la' chi käch'aw pa ki wi' ri winaq ruk' ri Dios.

9Je' jas ri ki naq'atisam wi kib' ri sacerdotes, xkicha' ri tat Zacarías rech kok b'i pa ri loq'alaj k'olib'al ri sib'alaj äwas chi kok b'i xa apachinoq chuporoxik ri incienso.

10Konojel ri winaq xkimulij apan kib' cho ja chub'anik orar aretaq tajin käporox ri incienso.

11Te'talik k'ut xuk'ut rib' jun ángel cho ri tat Zacarías, ri taqom loq rumal ri Dios. Xtak'i k'u chuxkut ri käporox wi ri incienso.

12Aretaq ri tat Zacarías xril ri ángel, man xuriq taj jas xub'ano, xane sib'alaj xuxej rib'.

13Xub'ij k'u ri ángel che ri tat Zacarías: Maxej awib'. Ri a b'ochi'nik xta'taj rumal ri Dios. Kil k'u na u wäch jun a k'ojol rumal ri nan Elisabet ri awixoqil. Kakoj k'u na a Juan che ru b'i', —kächa che.

14Xuquje' xub'ij: Sib'alaj katkikot na rumal ri ak'al, xuquje' e k'ia chke ri jule' winaq chik ri kekikot na aretaq kil u wäch, —kächa ri ángel che.

15Känimar na u q'ij cho ri Qajaw Dios. Man kutij tä na vino, man kutij tä k'u tzam. Kätaqan na ri Loq'alaj Espíritu pa ranima' ri ak'al k'ä mäjoq kil u wäch, —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Kub'an k'u na ri a Juan chi k'ia chke ri winaq aj Israel ketzelej na ruk' ri Qajaw ri ki Dios, —kächa ri ángel che ri tat Zacarías.

17Ri a Juan känab'ej na cho ri Qajaw Jesús. Käk'oji k'u na ru no'j xuquje' ru chuq'ab' je' jas ri xk'oji che ri mam Elías, q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer. Kub'an na chi ri nan tat ketzelejik keutzir kuk' ri kalk'ual, xuquje' chi ri winaq ri käkiyak kib' chrij ri Dios käkik'ex na kanima', käkik'ex ri ki chomanik, käketamaj na ri nimanik, ketzelej ki wäch kuk' ri utzalaj taq winaq, käka'n na ke ri e are'. Ri a Juan kub'an na chke ri winaq chi kekowin na chuk'ulaxik ri Qajaw, —xcha ri ángel che ri tat Zacarías.

18Xuta' k'u ri tat Zacarías che ri ángel, xub'ij: ¿Jas ta kinb'an che retamaxik wa' chi qas tzij ri kätzijoj la chwe? Ri in, in ri'j achi chik, xuquje' ri wixoqil are nim winaq chik, —xcha che.

19Xch'aw chi na jumul ri ángel, xub'ij che: In ri' ri Gabriel, in patänil re ri Dios. In taqom k'u loq che a tzijob'exik, che ki tzijoxik we utzalaj taq tzij ri' chawe, —kächa che.

20Tzche we kämik ri' man katkowin tä chik katch'awik k'ä kopan na ri q'ij ri käb'antaj na wa' ri xinb'ij chawe, k'ä kil na u wäch ri a k'ojol rumal rech wa' chi man xakoj tä ri nu tzij, —kächa ri'. Käb'antaj na wa' we nu tzijom ri' tzpa ru q'ijol, —xcha ri ángel che.

21Ri winaq k'ut keye'm ri tat Zacarías. Xkikajmaj wa' chi sib'alaj xb'eytaj pa ri loq'alaj k'olib'al ri sib'alaj äwas chi kok b'i xa apachinoq.

22Aretaq xel loq ri tat Zacarías, man xkowin tä chik che ki ch'ab'exik ri winaq. Xketamaj chi k'o jas ri xuk'ut rib' chuwäch ri tat Zacarías pa ri loq'alaj k'olib'al. Xaq pa memal chik xeuch'ab'ej, rumal chi xmemar kanoq.

23Aretaq xetz'aqat ri q'ij ri käpatänin ri tat Zacarías pa ri nimalaj rachoch Dios, xe' ri are' cho rachoch.

24Te k'u ri' ri nan Elisabet xkanaj yawab' winaq chik, xkanaj k'u job' ik' cho rachoch. Xub'ij ri nan Elisabet pa ranima':

25“Xka'y ri Qajaw Dios chwe, xutoq'ob'isaj k'u nu wäch rech man kinkiyoq' tä chi ri winaq,” —xcha ri nan Elisabet.

Jun ángel kub'ij loq chi kil na u wäch ri Jesucristo

26Chuwaq ik' chi k'ut ri Dios xutaq b'i ri ángel Gabriel pa ri tinimit Nazaret re Galilea.

27Xopan k'u ruk' jun q'apoj ali, María u b'i', ri tz'onom chik rumal jun achi, José u b'i'. We achi ri' rachalaxik kan ri nim taqanel David ojer.

28Ri ángel xok b'i chila' jawije' k'o wi ri q'apoj al María, xub'ij che: ¿A utz a wäch, María? —kächa'. ¡At ri' ri at cha'tal rumal ri Dios! Qas k'o ri Qajaw Dios awuk', —kächa che. Ri at k'ut, at tewchim na rumal ri Dios chkiwäch konojel ixoqib', —xcha ri ángel che ri al María.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Aretaq ri al María xril ri ángel, xutatab'ej ru tzij, xt'ujuw k'u ri ranima' rumal ri xb'ix che. Xuchomaj pa ranima', xub'ij: ¿Jas wa' ri kub'ij chwe? —xcha ri'.

30Xch'aw chi ri ángel, xub'ij che ri q'apoj al María: Maxej awib', María, —kächa che. Ri at sib'alaj at loq' cho ri Dios.

31Ri at k'ut katkanaj kan yawab' winaq. Kawil na u wäch jun awal ala ri kakoj na "Jesús" che ru b'i', —kächa'.

32Känimar na u q'ij ri a Jesús. Käb'ix na u K'ojol ri Dios aj Chikaj che. Ri Qajaw Dios kukoj na che nim taqanel je' jas ra mam David.

33Je ri' rech kätaqan na puwi' ri tinimit Israel pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik. Ru taqanik ri Are', man k'o tä u k'isik, —xcha ri ángel che ri al María.

34Te ri' ri al María xuta' che ri ángel, xub'ij: ¿Jas lo kink'ulmaj wa'? —kächa'. Mäja' kink'oji ruk' achi, —xcha che ri ángel.

35Xch'aw k'u ri ángel, xub'ij che: Käqaj na loq ri Loq'alaj Espíritu pa wi'. Ri Dios aj Chikaj käroqxanej na wa' awuk' rumal ru chuq'ab'. Rumal ri' we loq'alaj ak'al ri' ri kil na u wäch käb'ix na u K'ojol ri Dios che, —kächa che.

36Xuquje' ri nan Elisabet ri awachalal are' käril na u wäch jun ak'al pune ri'j chik. Are k'u waqib' ik' wa' kämik yawab' winaq chik ri nan Elisabet pune xb'ix kanoq che chi man käkowin tä che ri alk'ualanik.

37Man k'o tä k'u jas ri mat käkowin ri Dios chub'anik, —xcha ri ángel.

38Xub'ij k'u ri q'apoj al María: In ri' ri patänil re ri Qajaw Dios. Chub'ana b'a' ri Are' chwe jas ri tzijom la chwe, —xcha che. Xel k'u b'i ri ángel chuwäch.

Ri al María kopan cho rachoch ri nan Elisabet

39Pa taq ri q'ij ri' xel b'ik ri al María cho ja, xe' aninaq pa jun tinimit ri k'o pa taq ri u juyub'al ri Judea.

40Xok k'u b'ik pa rachoch ri tat Zacarías, xuya rutzil u wäch ri nan Elisabet ri rixoqil.

41Ri nan Elisabet, aretaq xuta ru tzij ri al María, xslab' k'u ri ral pa ru k'ux. Xqaj ri Loq'alaj Espíritu puwi' ri nan Elisabet, xtaqan k'u pa ranima'.

42Ko xch'aw ri nan Elisabet, xub'ij che ri al María: Ri at k'ut at tewchim na rumal ri Dios chkiwäch konojel ixoqib'. U tewchim na ri awal at xuquje', —kächa'.

43¿Jas lo wa' chi ri Dios kub'an jun nimalaj utzil chwe in, chi ru nan ri Qajaw xpe wuk'? —kächa ri nan Elisabet.

44Chanim ri' aretaq xinto chi xatch'awik, ri wal xkikotik, xslab' pa nu k'ux.

45Utz awe at ri xatkojon che ri Qajaw Dios, rumal chi qas tzij käb'antaj na ri xb'ix chawe rumal ri Dios, —xcha ri nan Elisabet che ri al María.

46Xub'ij ri q'apoj al María: Kinnimarisaj u q'ij ri Qajaw Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

47Käkikot k'u ri wanima' rumal ri Dios ri To'l We.

48Kinkikotik rumal chi ri Dios xka'y chwe in ru patäninel ri man nim tä nu b'anik. Konojel winaq käkib'ij na chwe pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik chi utz we.

49Je ri' käkib'ij na rumal rech wa' chi ri Dios ri sib'alaj k'o u chuq'ab' u b'anom nimaq taq utzil chwe. Sib'alaj loq' ri Dios, sib'alaj loq' ru b'i' ri Are', —kächa ri al María.

50Amaq'el ronojel q'ij kutoq'ob'isaj na ki wäch konojel winaq ri nim käkil wi ri Are', ri käkixej kib' chuwäch.

51U k'utum ri nimalaj u chuq'ab' chkiwäch konojel. Xuqasaj ki q'ij ri winaq ri käkichomaj chi sib'alaj nim ki b'anik, —kächa'.

52Xeresaj ri taqanik pa ki q'ab' ri nimaq ki b'anik, xuya k'u wa' chke ri winaq ri man nim tä keil wi.

53E k'ia ri utzil ri xub'an ri Dios chke ri meb'a'ib', ri winaq ri kenumik. Ri Dios xub'ij chke ri q'inomab': Jix, man k'o tä iwe ix, —xcha chke, —kächa'.

54Xtob'an chke ri winaq aj Israel, ri patänil taq re ri Dios. Man xsach tä pu jolom ri Dios ru toq'ob'isaxik ki wäch.

55Je' xub'an wa' rumal chi je' xuchi'j chke ri qati't qa mam, che ri qa mam Abraham xuquje' ri rachalaxik ri are' amaq'el pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik, —xcha ri al María.

56Kraj oxib' ik' xkanaj na kan ri al María ruk' ri nan Elisabet. Te k'u ri' xtzelej b'ik, xe' cho rachoch.

Kil u wäch ri a Juan Qasal Ja'

57Aretaq xopan ri q'ij ri kutzir ri nan Elisabet, xril k'u u wäch jun ral ala.

58Ri u k'ul taq ja ri nan Elisabet xuquje' ri rachalaxik, aretaq xkito chi ri Qajaw Dios sib'alaj xutoq'ob'isaj u wäch ri nan Elisabet, xekich'ab'ej, xekikot k'u ruk'.

59Chuwajxaq q'ij k'ut xeb'e' chukojik ri retal ri ojer u trato ri Dios che ru cuerpo ri ak'al. Xkaj k'ut xkikoj Zacarías che ru b'i', junam ruk' ru b'i' ru tat.

60Xch'aw k'u ru nan, xub'ij chke: ¡No! —kächa'. Ru b'i' ri käqakoj chrij ri ak'al are Juan, —xcha chke.

61Xkib'ij k'u che: ¿Jas che? Man k'o tä jun chke ri achalal la ri je' u b'i' wa', —xecha che.

62Xaq pa memal xkich'ab'ej ru tat ri ak'al, xkita' che: ¿Jas u b'i' ri ak'al käkoj la? —xecha che.

63Ri tat Zacarías xuta' jun wuj rech kätz'ib'anik. Xutz'ib'aj k'u wa', xub'ij: “Juan ru b'i' ri ak'al,” —xcha pa ri tz'ib'anik. Konojel xkikajmaj wa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

64Xaq k'u te'talik xtzelej ru ch'ab'al ri tat Zacarías, xkowin chik kätzijonik. Xtzijon k'ut, xunimarisaj u q'ij ri Dios.

65Sib'alaj xkixej kib' konojel ri ki k'ul taq ja, xkikajmaj wa'. Ronojel ri xuk'ulmataj jela' xtzijox apan pa taq ronojel ri juyub' re Judea.

66Konojel ri winaq ri xetowik xechoman pa ke wi, xkib'ij: ¿Jas lo kub'an wa' we ak'al ri'? —xecha'. Je' xkib'ij wa' rumal chi q'alaj chi k'o ri Qajaw Dios ruk' ri ak'al.

Ri tat Zacarías kub'ixoj jun b'ix rech q'alajisanik

67Qajinaq ri Loq'alaj Espíritu puwi' ri tat Zacarías ru tat ri ala, xq'alajisanik, xub'ij:

68Kinya b'a' u q'ij ri Qajaw ri qa Dios uj, uj ri' ri winaq aj Israel, rumal chi xulik, xpe che qa to'ik uj, uj k'u ri' ri winaq re ri u tinimit.

69Xuya k'u chqe jun To'l Qe ri sib'alaj k'o u chuq'ab'. Are k'u wa' jun chke ri rachalaxik ri qa mam David, patänil re ri Dios, —kächa ri'.

70Are wa' ri xuchi'j loq ri Dios kumal ri loq'alaj taq q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' pa ri ojer taq q'ij kanoq.

71Xub'ij chi kujuto' na chkiwäch ri qa k'ulel, che qa to'ik pa ki q'ab', xuquje' pa ki q'ab' konojel ri keetzelan qa wäch, —kächa ri tat Zacarías.

72Xuquje' xub'ij chi kutoq'ob'isaj na ki wäch ri qati't qa mam, xuquje' chuk'utik chkiwäch chi xna'taj che ri Are' ri Loq'alaj Trato ri xuchi'j chke.

73Are k'u wa' ri Qas Tzij ri u b'im che ri qa mam Abraham, —kächa'.

74Je ri' rech aretaq uj esam chik pa ki q'ab' ri qa k'ulel, kuya' kujpatänin che ri Dios, man käqaxej tä chi qib',

75xuquje' rech jikom ri qanima' kujpatänin che, qa jachom qib' pu q'ab' ri Dios pa taq ronojel ri q'ij re ri qa k'aslemal, —kächa ri'.

76At k'ut, alaj ak'al, käb'ix na q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios aj Chikaj chawe, rumal chi katnab'ej na chuwäch ri Qajaw chub'anik jikom che ru b'e.

77At k'ut katyo'w na retamaxik ri u tob'anik ri Dios chke ri winaq re ri u tinimit, xuquje' chi käsach na ri ki mak, —kächa'.

78Ri qa Dios sib'alaj kel u k'ux chqe. Rumal ri' kutaq na loq ri Qajaw Jesús quk' uj. Sib'alaj je'l k'u ri Are' je' jas ru saqilal ri q'ij aretaq käsaqirik.

79Kuya na saqilal pa kanima' ri winaq ri je' ta ne e k'o pa ri q'equmal rumal ri ki mak, käkixej k'u kib' cho ri kämikal. Käk'oji na che k'amal qa b'e pa ri b'e ri kuxlan wi ri qanima', —xcha ri tat Zacarías.

80Ri a Juan xk'iyik, sib'alaj k'o u chuq'ab' ri xyi' che rumal ri Loq'alaj Espíritu. Xkanaj kan pa taq ri juyub' ri sib'alaj kätz'inowik k'ä pa ri q'ij ri xuk'ut rib' chkiwäch ri winaq aj Israel.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

San Lucas 2

Kil u wäch ri a Jesús

1Pa taq ri q'ij ri', ri nimalaj taqanel Augusto César xuya taqanik chke konojel winaq
chi kätz'ib'ax ri ki b'i'.

2Aretaq ri tat Cirenio are q'atal tzij re ri tinimit Siria, xb'antaj we nab'e tz'ib'an b'i'aj ri'.
Are jun censo wa'.

3Xeb'e' k'u konojel ri winaq chkijujunal pa taq ri ki tinimit rech kätz'ib'ax ri ki b'i'.

4Xa je ri' xel loq ri tat José pa ri tinimit Nazaret re Galilea, xe'k, xopan pa jun tinimit
re Judea, Belén u b'i'. Chila' xe' wi ri tat José rumal chi are rachalaxik ri mam David.
Ri tinimit Belén are u tinimit ri mam David pa ojer taq q'ij kanoq.

5Aretaq xe' ri tat José rech kätz'ib'ax ru b'i', xuk'am b'i ri al María ri u to'm chik che
rixoqil, yawab' winaq chi k'ut.

6Aretaq e k'o chila' pa Belén, xopan ri q'ij ri kutzir ri al María.

7Xril k'u u wäch ru nab'eal, jun ala. Xukoj atz'iaq rech nu'ch ak'al che. Xuq'oyob'a pa
jun echa'b'al rumal chi man k'o tä chi jawije' ri kek'oji wi pa ri mesón.

Ri ángeles käkich'ab'ej ri ajyuq'ab'

8E k'o k'u ajyuq'ab' pa taq ri juyub' chunaqaj ri tinimit Belén ri kekiwaraj ri kawaj
chila'.

9Xaq te'talik k'ut jun ángel taqom loq rumal ri Qajaw Dios xtak'i chkiwäch. Xjuluw
k'u ri je'lalaj u juluwem ri Dios pa ki wi'. Sib'alaj k'u xkixej kib' ri ajyuq'ab'.

10Xub'ij k'u ri ángel chke: Mixej iwib', —kächa'. Qas tzij kinb'ij na jun utzalaj tzij
chiwe. Ri u patän wa' we utzalaj tzij ri' are chi kuya nimalaj kikotemal chke konojel
winaq.

11Are kinb'ij chiwe chi kämik ri' xil u wäch jun To'l Iwe pa ru tinimit ri mam David.
Are Cristo wa' ri Qajaw, —kächa'.

12Are k'u retal wa' chiwe: Kiriq na jun alaj ne', kojom k'u atz'iaq rech nu'ch ak'al chrij,
q'oyob'am pa jun echa'b'al, —xcha chke.

13Xaq te'talik k'ut e k'o chik ruk' ri ángel k'ialaj taq ángeles ajchikaj. Käkinimarisaj k'u
u q'ij ri Dios, käkib'ij:

14¡Qanimarisaj b'a' u q'ij ri Dios ri k'o chikaj! ¡Chuxlan na kanima' ri winaq cho
ruwächulew, e are k'u winaq wa' ri utz keril wi ri Dios! —xecha ri ángeles.

15Te k'u ri' aretaq xeb'e' ri ángeles chikaj, ri ajyuq'ab' xkitzijob'ela kib', xkib'ij: Jo' pa
Belén, —kecha'. Jeqila na we xk'ulmatajik ri' ri u tzijom ri Qajaw Dios chqe, —xecha
ri'.

16Aninaq xeb'e'k. Xekiriqa k'u ri nan María, ri tat José ruk' ri alaj ne'. Q'oyob'am k'u ri
ne' pa jun echa'b'al.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Aretaq xkilo, xkitzijoj ri xub'ij ri ángel chke chrij ri ak'al.

18Xkikajmaj k'u wa' konojel ri winaq ri xetow ri ki tzij ri ajyuq'ab'.

19Are k'u ri nan María xaq xuk'ol konojel we tzij ri' pa ranima', xchoman k'u chkij.

20Xetzelej k'u b'ik ri ajyuq'ab', tajin käkiya u q'ij, käkinimarisaj k'u u q'ij ri Dios rumal ri xb'ix chke, xuquje' rumal chi xkilo chi qas je' jas ri xutzijoj ri ángel chke.

Ri a Jesús käyi' chuwäch ri Dios

21Chuwajxaq q'ij k'ut, xkikoj ri retal ri ojer trato che ru cuerpo ri ak'al, xkikoj k'u Jesús che ru b'i'. Are u b'i' wa' ri xukoj kan ri ángel aretaq mäjoq kalk'ualax chuk'ux ri q'apoj al María.

22Xopan ri q'ij ri kesax ri rawasil ri nan María. Je' jas ri kub'ij chupam ru Pixab' ri mam Moisés, xkik'am loq ri ak'al chuyi'k chuwäch ri Qajaw Dios pa ri tinimit Jerusalén.

23Je ri' xka'no rumal chi tz'ib'am wa' pa ru Pixab' ri Qajaw Dios, kub'ij: “Ronojel nab'eal ala kätas wa' chupatänixik ri Qajaw Dios,” —kächa'.

24Xeb'e' k'u ri tat José, ri nan María pa Jerusalén chusipaxik ri käb'ix pa ru Pixab' ri Qajaw Dios: Are juk'ulaj ut wa'. We man k'o tä ri ut kuya' keyi' kieb' alaj taq tukumux che sipanik.

25Xk'oji k'u pa ri tinimit Jerusalén jun tata', Simeón u b'i'. We tata' ri' are utzalaj achi wa' ri käniman che ri Dios pa ronojel, jikom k'u ranima' chuwäch. Ri are' reye'm ri Dios chi keuto' ri winaq aj Israel. K'o k'u ri Loq'alaj Espíritu ruk'.

26Xq'alajisax che ri tat Simeón rumal ri Loq'alaj Espíritu chi man käkäm tä na chanim, xane nab'e käril na ri Cristo ri cha'tal rumal ri Qajaw Dios.

27Xuna' k'u ru rayinik ri Loq'alaj Espíritu pa ranima', xe' pa ri nimalaj rachoch Dios. Aretaq ru tat, u nan ri alaj a Jesús xkik'am b'ik, xeopan pa ri nimalaj rachoch Dios chub'anik che ri ak'al jas ri kub'ij pa ri Pixab' chi rajwaxik u b'anik wa'.

28Ri tat Simeón xuq'aluj ri ala, xuya u q'ij ri Dios. Xub'an orar, xub'ij:

29Qajaw Dios, ya la chwe kämik chi ri in, ri in patänil e la, chi kinkäm na, kuxlan ri wanima', je' jas ri b'im la loq chwe, —kächa'.

30Wilom k'u in ri To'l Qe,

31ri taqom la loq chkiwäch konojel winaq.

32Are je' jas jun chäj, jun candela ri kätununik. Kuya na ri saqil re ri Pixab' la pa kanima' ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj. Rumal wa' ri taqom la loq, känimarisax na u q'ij ri tinimit la, ri Israel, —xcha ri tat Simeón.

33Ri tat José ruk' ru nan ri ak'al xkikajmaj ronojel ri kätzijox chrij ri a Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34Ri tat Simeón xeutewchij, xub'ij che ri nan María, u nan ri ak'al: Chilampe la we ak'al ri', —kächa'. Käkoj na wa' rech ketzaq k'ia winaq aj Israel, käsach k'u na ki wäch. Keto' k'u na ri jule' winaq chik aj Israel rumal ri Are', kewalijisax na. Xuquje' we ak'al ri' käkoj na rumal ri Dios che etal chkiwäch ri winaq. Käketzelaj k'u na u wäch, —kächa ri'.

35Kub'an na ri Qajaw Jesús chi käq'alajinik jas ri kechoman ri winaq pa kanima', —kächa chke. Ri lal, nan, käk'is na ib' la che oq'ej, —xcha che ri nan María.

36Xuquje' xk'oji chila' jun chichu' q'alajisanel, Ana u b'i'. Are u mia'l ri tat Fanuel re ri rachalaxik ri mam Aser. Sib'alaj nim winaq chik ri chichu' ri'. Xa wuqub' junab' xk'oji ruk' ri rachajil, xkäm k'u ri tata'.

37Jumuch' kiejeb' junab' malka'n kanoq. Man kel tä chi b'i pa ri nimalaj rachoch Dios. Käpatänin k'u che ri Dios chila' chi paq'ij chi chaq'ab'. Kub'an orar, xuquje' kub'an ayunar.

38Xtak'atob' k'u wa' chkiwäch ri tat José, ri nan María pa we hora ri', xub'an maltioxinik che ri Dios. Xtzijon chrij ri a Jesús chkiwäch konojel ri winaq ri e eyeninaq che ri Dios chi kuto' ri tinimit Israel.

Ketzelej k'u b'ik, keb'e' pa ri tinimit Nazaret

39Ki b'anom k'u ronojel ri käb'ix pa ru Pixab' ri Qajaw Dios, xetzelej k'u b'ik, xeb'e' pa Galilea, pa ri ki tinimit Nazaret.

40K'iyem re ri ak'al, tajin käkowirik, sib'alaj k'o ru no'j. Ri Dios sib'alaj tajin kätewchin ri a Jesús.

Ri a Jesús k'o pa ri nimalaj rachoch Dios kuk' ri ajtijab'

41Ronojel junab' k'ut xeb'e' ru tat, ru nan pa ri tinimit Jerusalén che ri nimaq'ij ri käb'ix Pascua che.

42Aretaq kab'lajuj u junab' chik ri a Jesús, xepaqi b'ik, xeb'e' pa Jerusalén jas ri ki naq'atisam wi kib' pa ri nimaq'ij ri'.

43Xk'is k'u ri nimaq'ij, tzelejem käka'n b'ik ri tat José, ri nan María. Xkanaj kan ri alaj a Jesús pa Jerusalén, man k'o tä k'u ketam ru tat, u nan chrij wa'.

44Xkichomaj chi k'o kuk' ri kachi'l. E b'enaq jun q'ij pa ri b'e, xkitzukuj ri a Jesús chkixol ri kachalal, chkixol ri kachi'l.

45Man xkiriq tä k'ut. Xa je ri' xetzelej chik pa Jerusalén. Xkitzukuj ri ala chila'.

46Ki tzukum k'u oxib' q'ij, xkiriq k'u pa ri nimalaj rachoch Dios. T'uyul ri a Jesús chkixol ri tijonelab' re ri Pixab', tajin kutatab'ej ri ki tijonik. Kuk'ot k'u ki chi' ri tata'ib'.

47Konojel ri ketowik xkikajmaj chi utz kächoman ri ala, chi retam jas kub'ij chke ri tijonelab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

48Aretaq ru tat, u nan xkil u wäch ri ak'al, xkikajmaj wa'. Xub'ij ru nan che: Wal, ¿jas che je' a b'anom wa' chqe? —kächa'. ¿A mat kawilo chi ra tat, ri in, uj elinaq ch'uj chatzukuxik? —xcha che.

49Xub'ij k'u ri a Jesús chke: ¿Jas che kintzukuj alaq? ¿A mat etam alaq chi rajwaxik chi kinb'an ri u rayinik ri nu Tat? —xcha chke.

50Ri e are' man xkich'ob' tä k'u ri kub'ij ri ak'al chke.

51Xe' k'u ri a Jesús ruk' ri tat José, ruk' ru nan pa ri tinimit Nazaret. U yo'm k'u rib' pa taqik chke. Ru nan xuk'ol pa ranima' ronojel ri xb'antajik.

52Xk'iy ri a Jesús, k'o na ru no'j, xuquje' xkowirik. Ri a Jesús sib'alaj utz kub'an cho ri Dios, xuquje' utz käkil wi ri winaq.

San Lucas 3

Ri Juan Qasal Ja' kutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios

1Pa ri ro'lajuj junab' ri tajin kätaqan ri tat Tiberio César ri nimalaj taqanel, aretaq ri tat Poncio Pilato are q'atal tzij puwi' ri Judea, ri tat Herodes k'ut are nim taqanel puwi' ri Galilea. Ri tat Felipe, rachalal ri tat Herodes, are q'atal tzij pa Iturea xuquje' pa Traconite. Ri tat Lisanias are q'atal tzij pa Abilinia.

2Ri tat Anás, ri tat Caifás e are' ki nimaqil sacerdotes kech ri winaq aj Israel. Pa taq ri q'ij ri' ri Dios xutzijob'ej ri tat Juan, ru k'ojol ri tat Zacarías. K'o k'u ri tat Juan pa taq juyub' ri kätz'inowik.

3Ri tat Juan xub'inib'ej konojel taq ri juyub' ri e k'o chunaqaj ri nima' Jordán, kutzijoj k'u chke ri winaq chi rajwaxik käkik'ex ki chomanik, käk'ex k'u kanima', te k'u ri' käb'an ki qasna' rech käq'alajinik chi je' ki b'anom wa'. Xa je ri' käsachtaj ri ki mak.

4Je' jas ri kub'ij pa ri wuj ri tz'ib'am wi ru tzij ri ojer q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, ri Isaías: K'o jun ri ko käch'aw pa taq ri juyub' ri ketz'inowik, kub'ij: “Chib'ana u b'anik ri nim b'e ri käb'in wi ri Qajaw. Chib'ana sib'alaj jikom che ri alaj taq u b'e,” —kächa'.

5“Kenojisax na konojel taq ri siwan, kelianisax na konojel taq ri juyub', ri nimaq xuquje' ri ch'utiq. Ri b'e ri e kotakik kejikomisax na. Ri b'e ri sib'alaj e k'äx na chelianisaxoq,” —kächa'.

6“Konojel winaq käkil k'u na jas kub'an ri Dios che ki to'ik ri winaq ajmakib',” —xcha ri mam Isaías.

7Xub'ij k'u ri tat Juan chke ri k'ia winaq ri xeopan ruk' rech käb'an ki qasna': ¡Alaq sub'anelab' taq winaq, kachalaxik tz'i'! ¿Jachin k'u ri' ri xk'utuw chuwäch alaq chi rajwaxik kanimaj alaq b'i cho ri royowal ri Dios? —kächa chke.

8B'ana b'a' alaq ri taqal u b'anik ri kuq'alajisaj chi qas tzij xk'extaj anima' alaq. Mächaplej alaq u b'ixik xol taq alaq: “Utz qe rumal chi ri uj, uj rachalaxik ri qa mam

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Abraham,” —mächa ne alaq. Kinb'ij na chech alaq chi ri Dios käkowin chub'anik chke taq we ab'aj ri' chi e rachalaxik chik ri qa mam Abraham, —kächa'.

9Chanim ri' tajin käkoj ri ikiäj chke taq ri ki xera' ri che' rech ket'oyik. Ronojel che' ri man kuya tä utzalaj u wäch kät'oy na, kek'iäq k'u b'i pa ri q'aq', —xcha ri tat Juan chke.

10Xkita' k'u ri k'ia winaq che, xkib'ij: ¿Jas ta k'u lo käqa'n na? —xecha che.

11Xch'aw chi ri tat Juan, xub'ij chke: Apachin k'u ri k'o kieb' u q'u', chuya jun re che ri winaq ri man k'o tä re. Apachin ri k'o kutijo, chuya re ri winaq ri man k'o tä kutijo, —xcha'.

12Xeopan xuquje' jujun chke ri toq'il taq alkab'al rech käb'an ki qasna', xkib'ij k'u che ri tat Juan: Qajtij, ¿jas käqa'n na uj? —xecha che.

13Xub'ij ri tat Juan chke: Mitoq'ij u wi' ri ix taqom wi chutoq'ixik, —xcha chke.

14Xuquje' ri soldados xkita' che, xkib'ij: E k'u ri uj, ¿jas käqa'n na? —xecha che. Xub'ij ri tat Juan chke: Mib'an elaq' che jachin jun winaq, mib'ana k'u k'äx chke. Mib'ij jalum q'ab'am chkij ri winaq. Chiku'b'a k'u i k'ux ruk' ri tojb'al iwe, —xcha chke.

15Ri winaq k'ut tajin kechoman pa kanima' chrij ri tat Juan, tajin keye'n che rilik we ne ri tat Juan are ri Cristo.

16Xch'aw chi ri Juan Qasal Ja', xub'ij chke konojel: Petinaq jun achi ri k'o na u chuq'ab' chnuwäch in. Man taqal tä k'u chwe in chi kinkir ru k'amal u xajäb'. Ri are' kuya na ri Loq'alaj Espíritu chech alaq je' jas ri in kinb'an qasna' alaq ruk' joron. Kub'an k'u na qasna' alaq ruk' q'aq', —kächa chke.

17Ri achi ri' kuk'am ru jopib'al rech kujosq'ij ri triko, xuquje' rech kumulij b'ik ru triko, kuya k'u pa taq ru k'uja. Xuquje' ne kuporoj ri pajo, kub'an jun q'aq' ri man käkowin tä jun chuchupik, —kächa'. Jas ri kub'an ri achi ajchak che ri triko, je ri' xuquje' kub'an na ri Qajaw Dios chke taq winaq, —xcha chke.

18Je ri' xub'ij ri tat Juan, xuquje' xeupixb'aj ri winaq kuk' k'ia pixab' chik, xutzijoj k'u ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke.

19Xuquje' ri tat Juan xuyaj ri q'atal tzij Herodes rumal chi ri tat Herodes xuch'ab'ej ri nan Herodías, rixoqil ri tat Felipe ru chaq' ri Herodes. Xuyaj k'u ri tat Herodes xuquje' kumal konojel ri etzelal ri u b'anom.

20Ri tat Herodes xa xunimarisaj u b'anik ri man utz taj puwi' ronojel ri u b'anom, chi xukoj ri tat Juan pa che'.

Käb'an u qasna' ri Jesús

21Pa jun q'ij aretaq ri tat Juan tajin kub'an ki qasna' konojel ri winaq, xub'an u qasna' ri Jesús xuquje'. Pa ri qasna' ri Jesús tajin kub'an orar, xjaqtaj k'u ri kaj.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Xqaj k'u loq ri Loq'alaj Espíritu puwi' ri Jesús je' ta ne chi ri Loq'alaj Espíritu are jun palomäx. Te k'u ri' xch'aw loq Jun chikaj, xub'ij: At ri' ri loq'alaj nu K'ojol. Sib'alaj käkikot ri wanima' awumal, —xcha ri'.

Waral kätzijox wi ri rachalaxik ri Jesús

23Kraj ne juwinaq lajuj u junab' ri Jesús aretaq xuchaplej patäninem cho ri Dios. Xkichomaj ri winaq chi ri Jesús are ralk'ual ri tat José. Ri tat José k'ut are rachalaxik ri tat Elí,

24ri tat Elí are ralk'ual ri tat Matat, ri tat Matat ralk'ual ri tat Leví, ri tat Leví are ralk'ual ri tat Melqui, ri tat Melqui are ralk'ual ri tat Jana, ri tat Jana ralk'ual ri tat José,

25ri tat José ralk'ual ri tat Matatías, ri tat Matatías ralk'ual ri tat Amós, ri tat Amós ralk'ual ri tat Nahum, ri tat Nahum ralk'ual ri tat Esli, ri tat Esli ralk'ual ri tat Nagai,

26ri tat Nagai ralk'ual ri tat Maat, ri tat Maat ralk'ual ri tat Matatías, ri tat Matatías ralk'ual ri tat Semei, ri tat Semei ralk'ual ri tat José, ri tat José ralk'ual ri tat Judá,

27ri tat Judá ralk'ual ri tat Joana, ri tat Joana ralk'ual ri tat Resa, ri tat Resa ralk'ual ri tat Zorobabel, ri tat Zorobabel ralk'ual ri tat Salatiel, ri tat Salatiel ralk'ual ri tat Neri,

28ri tat Neri ralk'ual ri tat Melqui, ri tat Melqui ralk'ual ri tat Adi, ri tat Adi ralk'ual ri tat Cosam, ri tat Cosam ralk'ual ri tat Elmodam, ri tat Elmodam ralk'ual ri tat Er,

29ri tat Er ralk'ual ri tat Josué, ri tat Josué ralk'ual ri tat Eliezer, ri tat Eliezer ralk'ual ri tat Jorim, ri tat Jorim ralk'ual ri tat Matat,

30ri tat Matat ralk'ual ri tat Leví, ri tat Leví ralk'ual ri tat Simeón, ri tat Simeón ralk'ual ri tat Judá, ri tat Judá ralk'ual ri tat José, ri tat José ralk'ual ri tat Jonán, ri tat Jonán ralk'ual ri tat Eliaquim,

31ri tat Eliaquim ralk'ual ri tat Melea, ri tat Melea ralk'ual ri tat Mainán, ri tat Mainán ralk'ual ri tat Matata, ri tat Matata ralk'ual ri tat Natán, ri tat Natán ralk'ual ri tat David,

32ri tat David ralk'ual ri tat Isaí, ri tat Isaí ralk'ual ri tat Obed, ri tat Obed ralk'ual ri tat Booz, ri tat Booz ralk'ual ri tat Salmón, ri tat Salmón ralk'ual ri tat Naasón,

33ri tat Naasón ralk'ual ri tat Aminadab, ri tat Aminadab ralk'ual ri tat Aram, ri tat Aram ralk'ual ri tat Esrom, ri tat Esrom ralk'ual ri tat Fares, ri tat Fares ralk'ual ri tat Judá,

34ri tat Judá ralk'ual ri tat Jacob, ri tat Jacob ralk'ual ri tat Isaac, ri tat Isaac ralk'ual ri tat Abraham, ri tat Abraham ralk'ual ri tat Taré, ri tat Taré ralk'ual ri tat Nacor,

35ri tat Nacor ralk'ual ri tat Serug, ri tat Serug ralk'ual ri tat Ragau, ri tat Ragau ralk'ual ri tat Peleg, ri tat Peleg ralk'ual ri tat Heber, ri tat Heber ralk'ual ri tat Sala,

36ri tat Sala ralk'ual ri tat Cainán, ri tat Cainán ralk'ual ri tat Arfaxad, ri tat Arfaxad ralk'ual ri tat Sem, ri tat Sem ralk'ual ri tat Noé, ri tat Noé ralk'ual ri tat Lamec,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37ri tat Lamec ralk'ual ri tat Matusalén, ri tat Matusalén ralk'ual ri tat Enoc, ri tat Enoc ralk'ual ri tat Jared, ri tat Jared ralk'ual ri tat Mahalaleel, ri tat Mahalaleel ralk'ual ri tat Cainán,

38ri tat Cainán ralk'ual ri tat Enós, ri tat Enós ralk'ual ri tat Set, ri tat Set ralk'ual ri tat Adán, ri tat Adán are ralk'ual ri Dios.

San Lucas 4

Kätaqchi'x ri Jesús che mak

1Xel b'i ri Jesús pa ri nima' Jordán, xtzelej k'u loq qajinaq ri Loq'alaj Espíritu puwi'. Te ri' ri Espíritu xuk'am b'i ri Jesús pa taq juyub' ri kätz'inowik.

2Xk'oji k'u chila' kawinaq q'ij, kätaqchi'x k'u che mak rumal ri Itzel. Man k'o tä k'u jas xutij pa taq ri q'ij ri'. Te k'u ri' sib'alaj xnumik.

3Xub'ij k'u ri Itzel che: We lal ri' ri u K'ojol ri Dios, b'ij la che we ab'aj ri' chi kub'an na wa che la, —xcha che.

4Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: Tz'ib'am kan wa' pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik, kub'ij: “Man xaq tä xuwi rumal ri wa kek'asi na ri winaq, xane xuquje' rumal ronojel ru Tzij ri Dios,” —kächa ri', —xcha ri Jesús che.

5Te k'u ri' ri Itzel xuk'am b'i ajsik puwi' jun nimalaj juyub'. Xeuk'utuxtaj konojel ri tinimit re ruwächulew chuwäch.

6Xub'ij k'u che ri Jesús: Kinya na che la chi kätaqan la pa ki wi' konojel we tinimit ri' xuquje' chi känimarisax q'ij la rumal wa', —kächa'. Yo'm k'u ronojel wa' chwe in. Ri in k'ut kuya' kinya wa' che apachin ri kinwaj kinya wi, —xcha ri Itzel che.

7We käxuki la kinq'ijilaj la kinya wa' che la, —xcha che.

8Ri Jesús xch'awik, xub'ij: ¡Satanás! Chatel chnuwäch, —xcha'. Rumal chi tz'ib'am pa ru Loq' Pixab' ri Dios, kub'ij: “Chatq'ijilan na chwe in ri Awajaw ri a Dios. Chatpatänin xaq xuwi chwe in,” —kächa ri u Tzij ri Dios, —xcha ri Jesús che.

9Ri Itzel xuk'am b'ik ri Jesús pa ri tinimit Jerusalén, xutak'ab'a puwi' ri nimalaj rachoch Dios, xub'ij che: We lal ri' ri u K'ojol ri Dios, k'iäqa b'i ib' la ikim, —kächa'.

10Rumal chi ru Loq' Pixab' ri Tz'ib'talik kub'ij: Keutaq na loq ri ángeles che a chajixik, —kächa', —xcha ri Itzel che.

11Xuquje' kub'ij pa ru Loq' Pixab' ri Dios: Katkichap na che ra q'ab' che a to'ik rech man kachäq'ij tä rawaqan cho jun ab'aj, —kächa ri'.

12Xch'aw chi na jumul ri Jesús, xub'ij: Xuquje' kub'ij pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Mayak royowal ri Qajaw ri qa Dios,” —kächa', —xcha ri Jesús che.

13Aretaq ri Itzel xto'taj chutaqchi'xik ri Jesús che mak, xel b'i ruk'. Kätzelej chi na loq jumul pa jun q'ij chik.

Ri Jesús kuchaplej tijonem

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Xtzelej k'u b'i ri Jesús, k'o k'u ru chuq'ab' ri Loq'alaj Espíritu ruk'. Xe' pa Galilea. Ri winaq ajchila' xetzijon chrij ri Jesús pa ronojel tinimit.

15Ri Jesús xuya tijonik pa taq ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq aj Galilea. Konojel xkinimarisaj u q'ij.

Ke' ri Jesús pa ri tinimit Nazaret

16Xtzelej b'i ri Jesús, xe' pa ri tinimit Nazaret jawije' xk'iyisax wi. Pa ri q'ij re uxlanem xok b'i pa ri rachoch Dios jas ru naq'atisam wi rib', xtak'i k'ut chusik'ixik ru Loq' Pixab' ri Dios.

17Xyi' k'u ri wuj che ri xutz'ib'aj ri mam Isaías, q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer. Aretaq xujaq ri wuj, xuriqo jawije' ri tz'ib'tal wi ri', ri kub'ij:

18Ri Espíritu rech ri Qajaw Dios k'o wuk'. In cha'tal k'ut rech keintzijoj utzalaj taq tzij chke ri meb'a'ib'. In u taqom u loq che ki ku'b'isaxik kanima' ri keb'isonik, chutzijoxik ri ki tzoqopixik ri e tz'apim, chub'anik k'ut chi keka'y ri moyab', xuquje' che ki tzoqopixik ri man e tzoqopim taj, —kächa'.

19Xuquje' in taqom loq chutzijoxik wa' chi ri Qajaw Dios xucha' we q'ij junab' ri' chub'anik utzil chke konojel winaq, —kächa ri qa mam Isaías, —xcha ri Jesús chke.

20Ri Jesús xutz'apij ri wuj, xutzelej wa' che ri chajil re ri rachoch Dios, xt'uyi'k. Konojel ri winaq ri e k'o pa ri rachoch Dios naj ki wi' che.

21Xub'ij k'u chke: Kämik ri' xb'antaj wa' we Tz'ib'talik ri' chuwäch alaq, —xcha chke.

22Konojel ri winaq utz kech'aw chrij ri Jesús, xuquje' xkikajmaj ri je'lalaj taq tzij ri xutzijoj chke, xkib'ij: ¿A mat are ru k'ojol ri tat José? —xecha'.

23Xub'ij chke: Wetam ri käb'ij na alaq chwe in: “Ajkun, kunaj ib' la,” —kächa na alaq chwe. “Ri qa tom chi xeb'an la pa ri tinimit Capernaum, cheb'ana k'u la waral pa ri tinimit la,” —kächa na alaq, —xcha chke.

24Xuquje' xub'ij chke: Qas tzij ri kinb'ij chech alaq chi sib'alaj nim kil wi ronojel q'alajisanel. Xaq xuwi pa ru tinimit ri are' man nim tä kil wi wa', —kächa ri Jesús.

25Tzij ri' ri kinb'ij chech alaq chi xek'oji k'ia ri chuchuib' malka'nib' pa ri tinimit Israel pa taq ru q'ij ri qa mam Elías, jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer. Oxib' junab' ruk' waqib' ik' man k'o tä jäb' xub'ano. Xk'oji k'u jun nimalaj wi'jal pa ronojel ruwächulew pa taq ri q'ij ri'.

26Man xtaq tä k'u b'i ri tat Elías kuk' konojel ri malka'nib', xane xaq xuwi ruk' ri jun chichu' malka'n pa ri tinimit Sarepta re Sidón, —kächa'.

27Xuquje' xek'oji k'ia yawab'ib' ri k'o ri itzel taq ch'a'k chkij pa ru q'ij ri Eliseo, jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer. Man k'o tä k'u jun ri xkunaxik, xane xaq xuwi ri tat Naamán ri aj Siria, —xcha ri Jesús chke.

28Aretaq ri winaq xkita ri xub'ij chke, konojel ri e k'o pa ri rachoch Dios sib'alaj xpe koyowal che ri Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Xewalij k'ut, xkesaj b'i pa ri tinimit. Xkik'am b'i chutza'm ri juyub' ri yakom wi ri ki tinimit. Xkaj u k'iäqik b'i ri Jesús ikim.

30Xq'atän k'u b'i ri Jesús pa ki nik'iajal ri winaq, xe'k.

Ri Jesús kuriq jun achi ri k'o jun itzelalaj espíritu che

31Xqaj b'i ri Jesús, xe' pa Capernaum, jun tinimit re Galilea. Xeutijoj ri winaq chila' ronojel q'ij re uxlanem.

32Ri winaq xkikajmaj ru tijonik rumal chi xeutzijob'ej je' jas ri kub'an jun ri kätaqan pa ki wi'.

33Xok k'u b'i pa ri rachoch Dios jun achi ri k'o jun itzelalaj espíritu che. Xuraq u chi' ri achi, ko xch'awik.

34Xub'ij k'ut: ¡Aa! ¿Jas qe uj uk' la, Jesús aj Nazaret? ¿A petinaq la chusachik qa wäch? In wetam wäch la, chi lal ri' ri Loq'alaj Achi ri taqom loq rumal ri Dios, —xcha che.

35Ri Jesús xuyajo, xub'ij: ¡Chatz'apij u pa chi', chatel che ri achi! —xcha che. Te k'u ri' ri itzelalaj espíritu xuk'iäq ri achi cho ulew chkixol ri winaq, xel b'ik, man k'o tä k'äx xub'an kan che.

36Konojel xekajmanik. Käkitzijob'ela kib', käkib'ij: ¿Jas wa' we tzij ri' ri kukoj ri tata'? ¡Käkowin ri Are' che ki taqik ri itzel taq espíritus, keb'el chke ri winaq! —xecha'.

37Ketzijon k'u chrij ri Jesús pa ronojel k'olib'al chunaqaj ri tinimit ri'.

Ri Jesús kukunaj ru ji' chichu' ri tat Simón Pedro

38Xel k'u loq ri Jesús pa ri rachoch Dios, xok b'ik pa ri rachoch ri tat Simón. Ru ji' chichu' ri tat Simón qajinaq che jun nimalaj q'aq', xeb'ochi'n k'u ri winaq che ri Jesús puwi' ri chichu'.

39Xnaqajin che ri chichu', xtak'i k'u chuxkut. Xuyaj ri q'aq', xtäni k'u che. Chanim xwalij ri chichu', xeupatänij k'ut.

Ri Jesús keukunaj k'ia yawab'ib'

40Aretaq qajem kub'an ri q'ij, konojel ri e k'o yawab'ib' kuk' xekik'am loq chuwäch ri Jesús. Pune k'ia u wäch ri yab'il ri e k'o chke ri winaq, xkowin ri Jesús che ki kunaxik. Xuya ru q'ab' pa ki wi' chkijujunal rech keutzirik.

41E k'ia k'ut ri xeb'el itzel taq espíritus chke. Xkiraq ki chi', xkib'ij: Lal ri' ri u K'ojol ri Dios, —xecha che. Keuyaj k'u ri Jesús, man kuya tä chke chi ketzijonik, rumal chi ketam u wäch chi are ri Cristo.

Ri Jesús kutzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio pa Galilea

42Aretaq xsaqirik, xel b'i ri Jesús pa ri tinimit, xe' pa juyub' jawije' ri xaq kätz'inowik. Ri winaq sib'alaj xkitzukuj, xkiriqo. Xkiq'atej k'ut rech man kel tä b'i chkixol.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

43Ri Jesús xub'ij chke: Rajwaxik chi kine'k kintzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ru taqanik ri Dios chke ri winaq pa taq ri nik'iaj tinimit chik, are k'u wa' ri in taqom wi loq, —xcha'.

44Xtzijon k'u ri Jesús pa taq ri rachoch Dios ri e k'o pa Galilea.

San Lucas 5

Waral kätzijox wi ri kajmab'al ri xb'an che ki chapik ri kär

1Aretaq ri Jesús k'o chuchi' ri nimalaj ja' re ri mar re Genesaret, xeopan k'ia winaq ruk' chutatab'exik ru Tzij ri Dios.

2Ri Jesús xeril kieb' barcos ri e k'o chuchi' ri mar. E elinaq loq ri chapal taq kär pa ri barcos che ki ch'ajik ri ki k'at.

3Xok k'u b'ik ri Jesús pa jun chke ri barcos, ri re ri tat Simón. Xt'uyi pa ri barco, xuta' toq'ob' che ri tat Simón chi kuqeb'isaj apan jub'iq' ri barco chuchi' ri ulew rech man käpitz' tä ri Are' kumal ri k'ia winaq. Chila' k'ut xuya loq tijonik chke ri winaq.

4Aretaq xutänab'a ri u tijonem, xub'ij che ri tat Simón: Chaqeb'isaj ri barco pa ri mar. Chiqasaj ri i k'at che ki chapik kär, —xcha che.

5Ri tat Simón xch'awik, xub'ij che: Qajtij, xujchakun ronojel ri jun aq'ab' mier. Man k'o tä k'u qa chapom, —kächa'. We k'u je' käb'ij la, kinb'an chi na wa', keinqasaj ri nu k'at, —xcha che.

6Aretaq xb'antaj wa', xenoj k'u ri ki k'at chapäb'al kär, je ri' chi ket'oqopitaj chke taq ri kär.

7Ri tat Simón kuk' ri to'l taq re xekisik'ij ri kachi'l ri e k'o pa ri jun barco chik, rech keopan che ki to'ik. Xeb'e' kuk' che ki to'ik, xekinojisaj k'u ri kieb' barcos, je ri' chi tajin kesach pa ri ja'.

8Aretaq ri tat Simón Pedro xril ri xb'anik, xub'ij: Qajaw Jesús, man taqal tä chwe chi käk'oji la wuk' rumal chi ri in, sib'alaj in ajmak, —xcha che.

9Xub'ij wa' rumal chi xuxej rib' ri tat Simón xuquje' ri e k'o ruk' rumal ri k'ialaj kär ri xekichapo.

10Xuquje' xekajman ri tat Jacobo, ri tat Juan, u k'ojol ri tat Zebedeo, kachi'l kib' ruk' ri tat Simón. Xub'ij ri Jesús che ri tat Simón: Maxej awib'. Jas ri kab'an chke taq ri kär, keamulij, je' kab'an na chke ri winaq, —xcha che.

11Xekesaj k'u loq ri ki barcos pa ri mar, xkiya cho ri ulew. Te ri' xkiya kan ronojel, xeb'e' ruk' ri Jesús.

Ri Jesús kukunaj jun achi ri k'o itzel ch'a'k che

12Aretaq ri Jesús k'o pa jun tinimit chik, xopan jun achi ruk', ri sib'alaj yawab', ri k'o itzel ch'a'k che. Ri achi, aretaq xril ri Jesús, xupachb'a rib' chuwäch. Xuchap u b'ochi'xik, xub'ij: Tat, we kaj la käkowin la che nu kunaxik, —xcha'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ri Jesús xuyuq ru q'ab', xuchap koq. Xub'ij che: Kwaj, —kächa'. Chutzir b'a' la, —xcha che. Chanim k'ut xel ri itzel ch'a'k che ri achi, xutzirik.

14Xutaq k'u ri Jesús chi mutzijoj wa' che apachin jun winaq. Te ri' xub'ij che: ¡Oj la! Jek'utu ib' la cho ri sacerdote. Ya b'a' la ri taqom kan rumal ri qa mam Moisés chi käyi' che u kunaxik jun ri k'o itzel ch'a'k che. Are k'u q'alajisab'al wa' chkiwäch ri winaq, —xcha che.

15Xesax k'u na u tzijoxik wa' pa ronojel tinimit. Käkimulij k'u kib' k'ialaj taq winaq chutatab'exik ru tijonik ri Jesús, xuquje' rech keukunaj chke taq ri ki yab'il.

16Xel b'i ri Jesús chila', xe' pa taq juyub' ri ketz'inowik chub'anik orar.

Ri Jesús kukunaj jun achi ri käminaq u cuerpo

17Pa jun q'ij ri Jesús tajin kuya tijonik. E t'uyut'oj k'u ri tata'ib' fariseos xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab' chunaqaj ri Jesús. E elinaq k'u loq ri e are' pa ronojel tinimit re Galilea, re Judea, xuquje' e k'o jujun ri xepe pa Jerusalén. Are k'u ri Jesús, sib'alaj k'o ru chuq'ab' ri Dios ruk' che kunanik.

18Xeopan k'u jujun achijab' kuk'am loq jun achi ri käminaq u cuerpo. Q'oyol cho jun alaj u ch'at. Ri achijab' xkitzukuj ri rokisaxik b'i ri yawab' pa ri ja chuya'ik cho ri Jesús.

19Man xkiriq tä k'ut jawije' keb'ok wi b'ik kumal ri k'ialaj winaq. Xepaqi k'u puwi' ri ja. Xkesaj apan jub'iq' ru xo'til ri ja, xkib'an jun jul puwi' ri ja, xkiqasaj k'u b'i ri achi pa ri alaj ch'at chkixol ri winaq cho ri Jesús.

20Aretaq ri Jesús xrilo chi qas kekojon che, xub'ij che ri achi ri käminaq u cuerpo: Tat, kesachtaj ri mak la, —xcha che.

21Te k'u ri' xpe koyowal ri fariseos xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab'. Käkichomaj pa kanima', käkib'ij: “¿Jachin lo wa' we achi ri' ri kub'ij ri äwas u b'ixik chrij ri Dios?” —kecha'. “Xaq xuwi ri Dios käkowin chusachik u mak jun,” —xecha'.

22Ri Jesús chanim xuna' ri tajin käkichomaj pa kanima'. Xch'aw k'ut, xub'ij chke: Ri in wetam ri tajin kächomaj alaq pa anima' alaq, —kächa chke.

23¿Jachike ri man k'äx tä u b'ixik che ri yawab': “Ra mak xesachtajik”, o ri u b'ixik: “Chatwalijoq, chatb'inoq”? —kächa ri Jesús chke. (K'äx na u b'anik ri jun xuquje' ri jun chik.)

24Rech b'a' ketamaj alaq chi ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, k'o nu taqanik pa ki wi' ri winaq cho ruwächulew chusachik ki mak, kinb'an na wa', —xcha chke. Xub'ij che ri achi ri käminaq u cuerpo: Kinb'ij che la, walij b'a' la. K'ama la b'i ri sok la, oj la cho ja, —xcha che.

25Chanim xwalij ri achi, xtak'i chkiwäch ri winaq. Xutelej b'i ri u sok ri q'oyol wi, xe' cho rachoch, tajin kunimarisaj u q'ij ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Konojel ri winaq sib'alaj xkikajmaj ri xub'ano, xkinimarisaj k'u u q'ij ri Dios. Sib'alaj käkixej kib' ri winaq, käkitzijob'ela kib', käkib'ij: Kämik ri' e k'o kajmab'al ri qilom, —xecha'.

Ri Jesús kusik'ij ri tat Leví rech ke' ruk'

27Te k'u ri' xel b'i ri Jesús chila', xril jun toq'il alkab'al, Leví u b'i', t'uyul jawije' kätoj wi alkab'al. Xub'ij k'u che: Sa'j la wuk', —xcha che.

28Ri tat Leví xwalijik, xuya kan ronojel, xe' ruk' ri Jesús.

29Ri tat Leví xub'an k'u jun nimalaj ula'nem che ri Jesús cho rachoch. Xeopan k'ia chke ri toq'il taq alkab'al, xuquje' nik'iaj taq winaq chik. Xet'uyi k'u junam chi' ri mesa kuk' ru tijoxelab' ri Jesús.

30Xepe ri tijonelab' re ri Pixab' kachi'l ri fariseos. Xekiyaj ri tijoxelab', xkib'ij chke: ¿Jas che kixwi' kuk' toq'il taq alkab'al xuquje' kuk' ajmakib'? —xecha chke.

31Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Ri winaq ri utz ki wäch ri k'o ki chuq'ab' man rajwaxik tä kunal ke. Xane are rajwaxik wa' chke ri yawab'ib', —kächa'.

32Man in petinaq tä che ki sik'ixik ri utzalaj taq winaq rech käkik'ex kanima', käkik'ex k'u ki chomanik, xane che ki sik'ixik ajmakib', —xcha chke.

Käkita' che ri Jesús chi jas che man käka'n tä ayunar ru tijoxelab'

33Xkib'ij k'u che ri Jesús: Ru tijoxelab' ri tat Juan amaq'el käka'n ri ayuno, amaq'el k'ut käka'n orar. Je' k'u käka'n ri ki tijoxelab' ri fariseos xuquje'. ¿Jas k'u che ri tijoxelab' la amaq'el kewi'k, man käka'n tä k'u ri ayuno? —xecha che.

34Xub'ij k'u ri Jesús chke: ¿A kuya' lo ri e k'o pa jun k'ulanem käka'n ayunar aretaq k'o ri jia'xel kuk'? —kächa'.

35Kopan k'u na ri q'ij ri man k'o tä chi ri jia'xel chkixol. Te k'u ri' käka'n na ayunar pa ri q'ij ri', —xcha chke.

36Xuquje' xukoj jun k'utb'al chkiwäch, xub'ij chke: Man k'o tä jun winaq ri kut'is jun k'ak' k'ojb'al chrij ri q'el atz'iaq. We je ri', ri k'ak' kuteq'tob'isaj na ri' ri q'el, xuquje' ri k'ojb'al ri esam che ri k'ak' atz'iaq man kuk'ulajij tä rib' ruk' ri q'el, —kächa'.

37Man k'o tä k'u jun winaq ri kuya k'ak' vino pa taq q'el taq q'eb'al re tz'um. We je ri', ri k'ak' vino keut'ub'ij ri' ri tz'um, kätix k'u na ri' ri vino, keetzeletaj kan ri' ri tz'um.

38Are ri k'ak' vino käyi' na pa k'ak' taq q'eb'al re tz'um. Je ri' man käsach tä u wäch ri vino, o ri k'olib'al re.

39Man k'o tä jun winaq ri kraj kutij re ri k'ak' vino we nab'e u tijom re ri q'el vino. Kub'ij na ri' ri winaq chi are utz na ri q'el vino, —xcha ri Jesús chke.

San Lucas 6

Ru tijoxelab' ri Jesús kekich'up ru jolom triko pa jun q'ij re uxlanem

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Pa jun q'ij re uxlanem ok'owem re ri Jesús pa taq ri tiko'n. Ru tijoxelab' tajin kekich'up ru jolom triko, kekiq'ich pa ki q'ab', kekitijo.

2Jujun tata'ib' fariseos xkib'ij: ¿Jas che käb'an alaq ri äwas u b'anik pa ri q'ij re uxlanem? —xecha chke.

3Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke ri fariseos: ¿A mat ne sik'im alaq jas ri xub'an ri qa mam David aretaq xnumik, xuquje' ri xka'n ri e k'o ruk'? —kächa'.

4Xok k'u b'i ri qa mam David pa ri rachoch Dios, xuchap ri wa ri e yo'm cho ri Dios, xutijo, xuya ke ri e k'o ruk' xuquje'. Äwas k'u ne u tijik wa' kumal xaq jachinoq. Xane xaq xuwi chke ri sacerdotes ya'tal wi wa', —xcha chke.

5Xuquje' xub'ij chke: Ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, k'o nu taqanik puwi' ri q'ij re uxlanem xuquje', —xcha chke.

Käkunax jun achi ri käminaq jun u q'ab'

6Pa jun q'ij re uxlanem chik xok b'i ri Jesús pa ri rachoch Dios, xuchap k'u u ya'ik tijonik chke ri winaq. K'o jun achi chila' ri käminaq jun u q'ab', ri u wikiäq'ab'.

7Kaluchi'x k'u ri Jesús kumal ri tijonelab' re ri Pixab', xuquje' kumal ri tata'ib' fariseos, che rilik we ri Are' kärutzirisaj ru q'ab' ri achi pa ri q'ij re uxlanem rech kuya' käkib'ij chi k'o u mak.

8Ri Jesús xretamaxtaj ri ki chomanik. Xub'ij k'u che ri achi ri käminaq u q'ab': Walij b'a' la, tak'al la pa qa nik'iajal, —xcha che. Xwalij k'ut, xtak'i chila'.

9Xub'ij ri Jesús chke ri nik'iaj winaq ri e k'olik: K'o ri kwaj kinta' chech alaq, —kächa chke. ¿Jachike ri ya'tal u b'anik pa ri q'ij re uxlanem? ¿A are ri u b'anik utzil? ¡We ne are ri u b'anik etzelal! ¿A ya'tal ri u to'ik ru k'aslemal jun o ri u kämisaxik? —xcha chke.

10Ri Jesús ko xka'y chke konojel ri e k'o pa taq u xkut, xub'ij k'u che ri achi: Yuqu ri q'ab' la, —xcha che. Je' xub'ano, xutzir k'u kan ru q'ab'.

11Ri u k'ulel ri Jesús sib'alaj xejiq' che ri koyowal, xkich'ab'la k'u kib' jas ri kekowin chub'anik chrij ri Jesús.

Kecha' ri kab'lajuj apóstoles rumal ri Jesús

12Pa ri q'ij ri' xe' ri Jesús pa jun juyub' chub'anik orar. Xrok'owisaj ronojel jun aq'ab' pa oración cho ri Dios.

13Aretaq xsaqirik, xeusik'ij ru tijoxelab', xeucha' kab'lajuj, xub'ij apóstoles chke (ri kel kub'ij “nu taqo'n”).

14E are taq wa' ri xeucha' ri Jesús: Ri tat Simón ri xuquje' käb'ix Pedro che, ri tat Andrés u chaq' ri tat Pedro, ri tat Jacobo xuquje' ri tat Juan, ri tat Felipe xuquje' ri tat Bartolomé.

15Xeucha' k'u ri tat Mateo xuquje' ri tat Tomás, ri tat Jacobo ru k'ojol ri tat Alfeo, xuquje' ri tat Simón ri käb'ix “u nimal tinimit” che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Xuquje' xeucha' ri tat Judas ru chaq' ri tat Jacobo, xuquje' ri tat Judas Iscariote ri xjachow ri Jesús.

Ri Jesús kuya tijonik chke k'ia winaq

17E rachi'lam ru tijoxelab', ri Jesús xqaj loq pa ri juyub', xtak'i k'u pa jun lianik. Sib'alaj e k'ia ri winaq ri xeb'el loq pa konojel taq ri tinimit re Judea, pa ri tinimit Jerusalén, xuquje' pa taq ri taq'aj re Tiro xuquje' re ri Sidón. Xeopan k'u ruk' ri Jesús chutatab'exik ri kub'ij, xuquje' rech kekunax che taq ri ki yab'.

18Xuquje' xerutzirisaj ri winaq ri käkiriq k'äx kumal ri itzel taq espíritus.

19Konojel ri winaq käkitzukuj käkichap koq ri Jesús rumal rech chi kel chuq'ab' ruk' che ki kunaxik konojel.

Ri Jesús kuya tijonik chrij jachin ri' ri kuriq ri qas utzil

20Xka'y k'u ri Jesús chke ru tijoxelab', xub'ij chke: Utz iwe ix ri ix meb'a'ib' rumal chi ri Dios kätaqan pi wi'.

21Utz iwe ix ri kixnum kämik rumal chi sib'alaj k'o ri kitij na. Utz iwe ix ri kixoq' kämik rumal chi kixtze'n na ruk' kikotemal.

22Utz iwe ix aretaq ketzelax i wäch kumal ri winaq, xuquje' aretaq kixkesaj b'i kuk', kixkiyoq'o, xuquje' aretaq ketzijon chiwij je' ta ne chi ix lawalo taq winaq. Utz iwe aretaq ri winaq käka'n ronojel wa' chiwe xa rumal wech in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, —kächa ri Jesús.

23Sib'alaj chixkikot pa ri q'ij ri', chixtze'noq, rumal chi nim ri tojb'al iwe ri kiriq na pa ri kaj. Xuquje' ne ri kati't ki mam we winaq ri' je' xka'n chke ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer, —xcha chke.

24Toq'ob' k'u i wäch ix, ri ix q'inomab', rumal chi ya xixkikot ix waral.

25Toq'ob' i wäch ix ri sib'alaj k'o kitij kämik rumal chi käpe ri q'ij ri sib'alaj kixnum na. Toq'ob' i wäch ix ri xa kixtze'n ruk' kikotemal kämik rumal chi kixb'ison na, kixoq'ik.

26Toq'ob' i wäch ix aretaq konojel ri winaq sib'alaj utz ketzijon chiwij, rumal chi je' xka'n ri kati't ki mam we winaq ri' ojer chke ri xkijaluj kib' chi e q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, —xcha chke.

Cheiwaj ri winaq ri käka'n ki k'ulel chiwe

27Kinb'ij k'u chiwe ix ri tajin kitatab'ej ri nu tzij: Cheiwaj ri käka'n ki k'ulel chiwe. Chib'ana utzil chke ri keetzelan i wäch.

28Chib'ij: Ri Dios k'o pi wi', —kixchoq chke ri winaq ri käkitzaq itzel tzij pi wi'. Chib'ana orar pa ki wi' ri keyoq'on chiwe, —kächa'.

29We k'o jun katch'ayow che ri juperaj a palaj, chaya ri juperaj chik chuwäch. We k'o jun kumaj ra chaket, chaya che chi kuk'am b'ik xuquje' ra kamixa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Chaya che apachin ri k'o jas kuta' chawe. Mata' chi ri jastaq awe che ri jun ri xuk'am b'ik.

31Ri kiwaj chi käka'n na ri winaq chiwe, je' chib'ana ix chke xuquje', —kächa'.

32We xaq xuwi keiwaj ri winaq ri kixkaj ix, ¿jas ta k'u che kichomaj chi i b'anom jun nimalaj utzil? Xuquje' ne ri ajmakib' käkaj kib'.

33We xaq xuwi kib'an utzil chke ri winaq ri keb'anow utzil chiwe, ¿jas k'u che kichomaj chi k'o nimalaj utzil i b'anom? Are je' käka'n ri ajmakib' xuquje', —kächa'.

34We xaq xuwi kiya ki jalomal ri ku'l i k'ux chkij chi käkitzelej chi na wa', ¿jas ta che ri' kib'ij chi i b'anom utzil? Xuquje' ne ri ajmakib' käkiya ri ki jalomal ri kach taq ajmakib' ri ku'l ki k'ux chkij chi käkitzelej chi na wa'.

35Cheiwaj ri käka'n ki k'ulel chiwe. Chib'ana utzil. Chiya jalomal, miku'b'a iwanima' chrij chi kätzelex chi na wa' jumul chik. Nim k'u ri tojb'al iwe, käq'alajin k'u na chi qas ix ralk'ual ri Dios aj Chikaj, rumal chi sib'alaj utz kub'an ri Dios chke ri man kemaltioxin taj, xuquje' chke ri lawalo taq winaq.

36Chitoq'ob'isaj ki wäch ri winaq je' jas ri Dios ri i Tat u toq'ob'isam i wäch ix, —xcha ri Jesús.

Miq'at tzij pa ki wi' nik'iaj winaq chik

37Miq'at tzij pa ki wi' nik'iaj winaq chik, man käq'at tä k'u na tzij pi wi' ix rumal ri Dios. Mib'ij tzij chkij ri winaq, man käb'ix tä na tzij chiwij ix rumal ri Dios. Chisacha ri ki mak jule' chik, käsach k'u na i mak ix.

38Chiya ix chke nik'iaj chik, ri Dios k'ut kuya na chiwe ruk' jun utzalaj pajanik, t'ikom, känoj ra k'olib'al, käjat'jatik, —kächa'. Rumal chi jas ri pajanik ri kiya ix, je' ri pajanik ri kuya na ri Dios chiwe, —xcha ri Jesús chke.

39Ri Jesús xukoj chi na jun k'utb'al chik rech tijonik, xub'ij: ¿A käkowin lo jun winaq ri man käka'y taj chuk'amik u b'e jun winaq chik ri man käka'y taj? ¿A mat junam ri' ketzaq b'i pa jun jul? —kächa chke.

40Man k'o tä jun tijoxel ri nim na u b'anik chuwäch ri rajtij. Pune ta ne aretaq kätijotaj ri tijoxel, junam k'u na ruk' ri rajtij, —kächa'.

41¿Jas che k'o kab'ij chkij nik'iaj winaq chik? Je' ta ne chi kaka'yej jun alaj mes ri k'o pa ru waq'äch ri awachalal, man kawil tä k'u ri a mak at ri je' ta ne jun tem ri k'o pa ri a waq'äch.

42Je' ta ne chi kab'ij che ri awachalal: “Chaya chwe chi kinwesaj koq ri alaj mes ri k'o pa ra waq'äch,” —katcha che. ¡Xaq kieb' a wäch! Man kawil tä k'u ri tem ri k'o pa ra waq'äch at. Nab'e rajwaxik kasuk'umaj ri a k'aslemal at je' ta ne chi kawesaj b'i jun tem pa ra waq'äch. Te k'u ri' qas utz katka'y na che resaxik koq ri alaj mes pa ru waq'äch ri awachalal ri je' ta ne xa jun mak ri man nim taj, —xcha ri Jesús.

Are etamtal jun che' rumal ri u wächinik

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

43Man k'o tä jun che' ri man utz taj ri kuya utz u wächinik. Man k'o tä k'u jun utzalaj che' ri kuya u wächinik ri man utz taj.

44Are etamtal ri jun che' rumal ru wächinik. Man ketam tä higos chrij ri k'ix, man ketam tä k'u uvas chkij ri juwi' k'ix, —kächa'.

45Jun utzalaj winaq are kutzijoj ri utzil ri k'o pa ranima'. Jun winaq ri man utz taj are kutzijoj ri' ri lawaloyil ri k'o pa ranima'. Xaq xuwi kutzijoj jun winaq jas ri k'o pa ranima', —xcha ri Jesús.

Waral kätzijox wi ri kieb' u wäch tak'alib'al ja

46Jas che kib'ij chwe: “Qajaw, Qajaw,” —kixcha chwe. Man kinimaj tä k'u ri kinb'ij, —kächa'.

47Kink'ut na chiwäch jachin ruk' kinjunamaj wi ronojel winaq ri käpe wuk' in, ri kutatab'ej ri kinb'ij xuquje' känimanik, —kächa'.

48Junam wa' we winaq ri' ruk' jun winaq ri kuyak rachoch. Kuk'ot ri ulew, naj kuqasaj. Kub'an ri tak'alib'al re ri ja puwi' ri ab'aj. Aretaq käpe jun nimalaj u wo ja', ri ja' kupuk'ij rib' chrij ri ja ri', man käkowin tä k'u chuyiko'misaxik rumal chi yakom wa' puwi' ri ab'aj, —kächa'.

49Ri winaq k'ut ri ketatab'en ri nu tzij, man keniman tä k'u ri', e are' junam ruk' ri winaq ri kuyak ri rachoch puwi' ri ulew, man kub'an tä k'u ru tak'alib'al ri ja. Aretaq käk'iy ri ja', kupuk'ij rib' chrij ri ja, chanim kätzaqik, käyojyob' k'u ri ja, —xcha ri Jesús chke.

San Lucas 7

Ri Jesús kukunaj ri patänil re jun chke ri ki nimaqil soldados

1Aretaq xto'taj ri Jesús che ki tzijob'exik ri winaq, xe' ri Are' pa ri tinimit Capernaum.

2Chila' k'ut k'o jun achi ki nimal soldados. K'o jun patänil re ri tata' ri sib'alaj loq' chuwäch. Ri achi patäninel are sib'alaj yawab', kämik kub'ano.

3Aretaq ri tata' xuta u tzijol ri Jesús, xeutaq b'i jujun chke ri nimaq taq tata'ib' ke ri winaq aj Israel ruk' ri Are' rech käkib'ochi'j chi kopan ruk' chukunaxik ri patänil re.

4Xeb'e'k, xeopan k'u ruk' ri Jesús, sib'alaj xeb'ochi'n che, xkib'ij: Taqal che ri tata' ri' chi käto' la che,

5rumal chi are jun winaq ri sib'alaj loq' keril ri qa winaqil uj, xub'an k'u qe ri rachoch Dios ri käqamulij wi qib', —xecha che.

6Xe' ri Jesús, xerachi'laj b'ik. Naqaj chi k'ut k'o wi che ri rachoch ri ki nimal soldados, aretaq ri are' xeutaq b'i jujun taq rachi'l chub'ixik che ri Jesús: Tat, mäkos ib' la. Man taqal tä chwe chi kok la loq pa ri wachoch.

7Rumal ri' xinchomaj in chi man taqal tä chwe chi kinopan in uk' la. Xane xaq xuwi we käb'ij la loq ri tzij, käkunataj na ri patänil we, —kächa ri'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Rumal rech chi ri in, in winaq ri k'o jun pa nu wi', ri in k'ut xuquje' kintaqan in pa ki wi' ri nu soldados. Kinb'ij che jun: ¡Jat! —kincha che. Ke' k'ut. Kinb'ij che ri jun chik: ¡Sa'j! —kincha che. Ri are' käpetik. Kinb'ij che ri patänil we: ¡Chab'ana wa'! —kincha che. Kub'an k'ut, —xcha'.

9Aretaq xuta wa' ri Jesús, sib'alaj xukajmaj. Xutzolq'omij rib', xub'ij chke ri winaq ri e teretoj chrij: Tzij b'a' chi chkixol ri winaq aj Israel man k'o tä jumul nu riqom in jun achi junam ruk' ri tata' ri' ri sib'alaj käkojonik, —xcha chke.

10Aretaq xetzelej b'ik ri u taqo'n ri tata' cho ja, xkiriq chi ri patänil re ri tata' ya utz chik ri are'.

Ri Jesús kuya chi ru k'aslemal ri ral ala jun chichu' malka'n

11Te k'u ri' xe' ri Jesús pa jun tinimit chik, Naín u b'i', xuquje' e b'enaq ruk' k'ia chke ru tijoxelab' kuk' nik'iaj winaq chik.

12Naqaj chik k'o wi ri Jesús che ri tinimit, te' xrilo chi k'o jun käminaq telem loq rech käk'am b'i pa muqik. Ri käminaq ri' are xa jun chi ala, ral jun malka'n chichu'. E k'o k'ia winaq re ri tinimit e teren chrij.

13Aretaq ri Jesús xril ri malka'n, xel ranima' che, xub'ij: Man koq' tä chi la, nan, —xcha che.

14Xqeb' ri Jesús ruk' ri käminaq, xuchap koq ri u käxon. Xetak'i k'ut ri e teleninaq. Xub'ij k'u ri Jesús: Ala, —xcha che. Kinb'ij chawe, ¡chatwalijoq! —xcha che ri käminaq.

15Xwalij k'u ri ala ri xkäm na, xuchaplej ch'awem. Ri Jesús xujach kan che ru nan.

16Sib'alaj xkixej kib' konojel ri winaq, käkinimarisaj k'u u q'ij ri Dios. Käkib'ij xuquje': K'o jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri sib'alaj nim u b'anik chqaxol. Xuquje' xkib'ij: Petinaq ri Dios chub'anik utzil che ru tinimit, —xecha ri winaq.

17Ri xub'an ri Jesús kätzijox wa' kumal konojel ri winaq aj Judea xuquje' pa ronojel ri tinimit ri e k'o naqaj che ri Judea.

Ru taqo'n ri tat Juan Qasal Ja' keopan ruk' ri Jesús

18Ru tijoxelab' ri tat Juan xkiya u tzijoxik ronojel wa' che. Are k'u ri tat Juan xeuch'ab'ej kieb' chke ru tijoxelab'.

19Xeutaq b'i ruk' ri Jesús rech käkita' che ri Are' we qas tzij Are ri Cristo ri käpe na, o we are rajwaxik chi käkeyej na Jun chik.

20Xeopan k'u ri achijab' ruk' ri Jesús, xkib'ij che: Ri tat Juan Qasal Ja' uj u taqom loq uk' la, chuta'ik che la we lal ri' ri Cristo ri käpe na, o we rajwaxik käqeyej na Jun chik, —xecha che.

21Che we chanim ri', aretaq xeopanik, ri Jesús xerutzirisaj k'ia winaq che ri ki yab', xuquje' xeresaj b'i ri itzel taq espíritus ri e k'o chke jujun winaq. Xub'an k'ut chi xeka'y k'ia moyab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Te ri' xch'aw ri Jesús, xub'ij chke ru tijoxelab' ri tat Juan: Jitzijoj che ri tat Juan ri iwilom, ri i tatab'em, chi ri moyab' keka'y chik, ri ch'okojib' keb'inik, ri winaq ri k'o itzel ch'a'k chke keutzirisaxik, ri so'rab' käkita chik, ri käminaqib' kek'astajisaxik, xuquje' kätzijox ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri meb'a'ib'.

23Utz re ri winaq ri man kub'an tä kieb' u k'ux chwij, xane qas tzij käkojon chwe, —xcha chke.

24Aretaq xeb'e' ru taqo'n ri tat Juan, ri Jesús xuchaplej u tzijoxik ri tat Juan chke ri winaq, xub'ij: ¿Jas ri' ri xe' alaq che rilik pa taq ri juyub' ri ketz'inowik? —kächa'. ¿A xe' alaq che rilik jun winaq ri xa käkieblan ranima' je' ta ne chi are jun aj ri käslab'isax rumal ri kiäqiq'? —kächa'. Man are taj, —kächa'.

25¿Jas k'u ri xe' alaq che rilik? ¿A xe' alaq che rilik jun achi ri u kojom utzalaj taq ratz'iaq? Ri winaq ri k'o je'lalaj taq katz'iaq, ri kekikot ruk' ri ki q'inomal, keriqtaj wa' pa taq kachoch ri nimaq taq taqanelab', —kächa'.

26¿Jas k'u lo ri xe' alaq che rilik? ¿A xe' alaq che rilik jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios? —kächa'. Je ri', —kächa'. Ri tat Juan k'ut, are nim na u b'anik chkixol ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, —kächa'.

27Are wa' ri achi ri tz'ib'am chrij pa ru Loq' Pixab' ri Dios, kub'ij: Kintaq b'ik ri nu taqo'n ri känab'ej k'u na chawäch, ri kusuk'umaj na ra b'e chawäch, —kächa ri Tz'ib'talik, —xcha ri Jesús.

28Kinb'ij chiwe chi man k'olinaq tä jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri qas nim na u b'anik cho ri tat Juan ri Qasal Ja' chkixol konojel ri winaq cho ruwächulew, —kächa'. Pune ta ne ri tat Juan are jun ki nimal winaq, ri man qas nim u b'anik jawije' kätaqan wi ri Dios, are nim na u b'anik wa' cho ri tat Juan.

29Aretaq xkita wa' ri toq'il taq alkab'al xuquje' ri nik'iaj winaq chik ri b'anom ki qasna' rumal ri tat Juan, xkib'ij chi ri Dios qas tzij kub'an jikomal tzij.

30Are k'u ri tata'ib' fariseos xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab' ri man b'anom tä ki qasna' rumal ri tat Juan, man nim tä xkil wi ri u Tzij ri Dios ri tzijom chke.

31Xub'ij k'u ri Qajaw Jesús: ¿Jas k'u ruk' keinjunamaj wi ri winaq re we q'ij junab' ri'? ¿Jas k'u ruk' e junam wi? —kächa'.

32Xaq e junam kuk' ri alab'om ri e tak'atoj pa taq ri k'ayib'al, ri käkich'ab'ela kib', käkib'ij: “Xqoq'esaj ri su' chiwe, man xixxojow taj. Xqab'an u q'ojom käminaq, man xixoq' tä k'ut,” —kecha ri'.

33Xul k'u ri tat Juan ri Qasal Ja' ri man wi'j taj, ri man kutij tä vino. Kixtzijon k'u chrij, kib'ij: Xa k'o jun itzelalaj espíritu che, —kixcha'.

34Xinpe k'u ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq. Kinwi'k, kintij vino. Kixtzijon k'u chwij, kib'ij: Chiwilampe', are jun jiq'alaj achi, jun q'ab'arel ri kachi'l toq'il taq alkab'al xuquje' ajmakib', —kixcha chwe.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

35Ri winaq k'ut ri käka'n ronojel ruk' no'j, käkik'ut chqawäch chi qas utz ri' ri no'j ri kuya ri Dios, —xcha chke.

Ri Jesús käwi' ruk' jun tata' fariseo

36Jun chke ri tata'ib' fariseos xuta' toq'ob' che ri Jesús chi käwi' ruk'. Xok k'u b'i pa rachoch ri fariseo, xt'uyi chi' ri mesa.

37Jun ixoq re b'e, ri kel pa ri tinimit, xuto chi tajin käwi' ri Jesús pa ri rachoch ri fariseo. Xe'k, xuk'am b'i jun k'olib'al kunab'al re alabastro nojinaq che k'ok'alaj kunab'al.

38Xk'oji k'u pa raqan ri Jesús, tajin koq'ik. Xuchaplej ki ja'xik ri raqan ruk' ri u wal u wäch, keusu' k'u che ru wi'. Xeutz'umaj ri raqan, xutix ri k'ok'alaj kunab'al chkij.

39Aretaq ri tata' fariseo ri xula'n ri Jesús xril ri xub'an ri ixoq, xchoman pa ranima', xub'ij: “We ta are q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios we achi ri', kuch'ob' ta ri Are' jachin ri ixoq ri'. Xuquje' kuch'ob' ta na jas u b'anik ri ixoq ri kächapow koq, chi are jun ixoq re b'e wa',” —xcha ri fariseo pa ranima'.

40Xch'aw ri Jesús, xub'ij che ri fariseo: Tat Simón, k'o ri kwaj kinb'ij na che la, —xcha'. Xch'aw ri tat Simón, xub'ij che: Ajtij, b'ij b'a' la chwe, —xcha che.

41Kub'ij k'u ri Jesús: E k'o kieb' winaq k'o ki k'as ruk' jun ya'l jalomal. Jun chke k'o jun ciento quetzales u k'as ruk' ri tata'. Ri jun chik xa lajuj quetzales u k'as, —kächa'.

42Rumal k'u rech chi man k'o tä ki rajil chutojik ri ki k'as, ri ya'l jalomal xub'ij chke chi utz la' we man käkitoj tä chik, —kächa ri' chke. ¿Jachin k'u chke ri ajk'asib' ri qas loq' xril wi ri ya'l jalomal? —xcha ri Jesús.

43Xch'aw k'u ri tat Simón, xub'ij: Kinchomaj in chi are ri jun ri nim na u k'as, ri man xutoj tä chik, —xcha'. Xub'ij ri Jesús che: Utz u ch'ob'ik xb'an la, —kächa che.

44Ri in xinok loq pa ri achoch la. Man xya tä la joron chwe che ki ch'ajik ri waqan. Ri ixoq ri' u ja'm ri waqan che ri u wal u wäch, xeusu' k'u che ru wi', —kächa'.

45Man xintz'umaj tä la. Are k'u ri ixoq aretaq xinok loq, xuchap u b'anik wa' chwe, man u tänab'am tä ki tz'umaxik ri waqan.

46Man xya tä la aceite pa nu wi'. Ri are k'ut u yo'm k'ok'alaj kunab'al chkij ri waqan.

47Kinb'ij che la chi kesachtaj na ri k'ialaj taq u mak rumal chi sib'alaj loq' kinrilo. Apachin k'ut ri kuna' pa ranima' chi man nim tä más ru mak ri kesachik, man loq' tä más ri Dios chuwäch, —xcha ri Jesús che.

48Xub'ij k'u che ri ixoq: Kesachtaj b'a' ra mak, —xcha che.

49Ri e k'o ruk' ri Jesús chi' ri mesa käkitzijob'ela kib', käkib'ij: ¿Jachin lo wa' we achi ri' ri käsachow mak? —xecha ri'.

50Xub'ij k'u ri Jesús che ri ixoq: Nan, a riqom ru tob'anik ri Dios rumal chi qas tzij katkojonik. Kuya' kate'k, chuxlan b'a' ri awanima', —xcha ri Jesús che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

San Lucas 8

Jujun ixoqib' ketob' ruk' ri Jesús

1Te k'u ri' ri Jesús xusolij konojel ri tinimit xuquje' konojel ri nik'iaj k'olib'al ri e k'o wi winaq, xutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chke. Kuya retamaxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ru taqanik ri Dios pa ki wi' winaq. E k'o k'u ri kab'lajuj u taqo'n ruk'.

2E b'enaq ruk' xuquje' jujun ixoqib' ri e utzirisam chke itzelalaj taq espíritus xuquje' chke taq ri ki yab'. E are k'u wa': Ri nan María ri käb'ix Magdalena che. Esam k'u b'ik wuqub' itzelalaj taq espíritus che.

3K'o ri nan Juana, rixoqil ri tat Chuza, ru mayordomo ri tat Herodes. K'o k'u ri nan Susana, xuquje' k'ia ixoqib' chik ri xkikoj ri jastaq ke chuto'ik ri Qajaw Jesús.

Ri Jesús kuya tijonik chrij ri tikol ija'

4Xkimulij k'u kib' k'ia winaq. Xeopan winaq ruk' ri Jesús ri xepe pa ronojel tinimit. Ri Are' xukoj jun k'utb'al chuya'ik tijonik chke, xub'ij:

5Jun tikol ija' xel b'i cho ja, xe' k'u pa tikonijik. Aretaq xjopinik, xqaj jub'iq' ri ija' pa ri b'e, xtak'alexik. Xuquje' xeqaj loq ri chikop ajuwokaj, xkitij b'i ri ija'.

6Xqaj xuquje' jub'iq' ri ija' pa taq ab'aj. Xuchaplej k'iyem. Xchaqi'jar k'ut rumal chi man k'o tä u räxil ri ulew.

7Xqaj chi jub'iq' pa taq ri q'ayes ri k'o ki k'ixol. Xk'iy ri ija' junam ruk' ri q'ayes. Xjiq'isax k'u ri tiko'n rumal.

8Xqaj chi jub'iq' pa utzalaj ulew, xeb'el k'u loq, xek'iyik. Xkiya jun ciento ki wäch chkijujunal chupam ru jolom triko, —xcha chke. Aretaq ri Jesús xto'taj chutzijoxik wa', ko xch'awik, xub'ij: ¡Ri ix ri i jikib'am ri iwanima' chutatab'exik ri nu tzij, chitatab'ej b'a'! —xcha chke.

Ri Jesús kub'ij chke ru tijoxelab' jas ki patän ri k'utb'al ri kukojo

9Ru tijoxelab' xkita' che ri Jesús, xkib'ij: ¿Jas kel kub'ij wa' we k'utb'al ri'? —xecha che.

10Xch'aw chi ri Jesús, xub'ij chke: Yo'm chiwe ix ri retamaxik ri man ketam tä ri nik'iaj winaq chik chrij ri u taqanik ri Dios. Keinkoj k'u k'utb'al che ki tijoxik ri nik'iaj winaq chik rech pune keka'yik, je' ta ne chi man k'o tä käkilo, pune käkitatab'ej ri tzij, man käkich'ob' tä ri' ri ki tatab'em, —kächa'.

Ri Jesús kutzijoj chke ru tijoxelab' jas kel kub'ij ri k'utb'al chrij ri tikol ija'

11Are k'u wa' ri kel kub'ij ri xintzijoj chiwe: Ri ija' are ru Tzij ri Dios.

12Ri ija' ri xeqaj pa ri b'e, e are junam jas ri winaq ri käkita ri Tzij. Kopan k'u ri Itzel, käresaj ri Tzij pa kanima' rech man kekojon taj, man käkiriq tä ru tob'anik ri Dios.

13Ri ija' ri xqaj pa taq ab'aj, e are' junam jas ri winaq ri käkik'amowaj ri Tzij. Aretaq käkito, kekikotik. Man k'o tä k'u ri ki xera'. Xa kieb' oxib' q'ij käkikojo. Aretaq k'ut käkichap u riqik k'äx, ketzelej kanoq, —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Ri ija' ri xqaj pa taq ri q'ayes e are' junam jas ri winaq ri käkita ri Tzij. Te k'u ri' käkitaqej chi na jumul ri ki b'e. Sib'alaj ke' kanima' ruk' ri q'inomal ajuwächulew, ke' kanima' kuk' taq ri nimaq'ij, xuquje' ruk' ri ki chak. Käjiq'isax k'u ru Tzij ri Dios pa kanima', man käkiya tä k'u ri ki wächinik, —kächa'.

15Ri ija' k'ut ri xqaj pa utzalaj ulew, kinjunamaj kuk' ri winaq ri utz kanima', ri käka'n ronojel ruk' jikomal, käkijikib'a kanima' chrij ri Tzij ri xkitatab'ej. Käkitaqej k'ut, sib'alaj kewächinik, —xcha ri Jesús chke.

Man k'o tä jas ri k'u'talik ri mat käq'alajin na

16Xub'ij chi na ri Jesús: Man k'o tä jun winaq ri kutzij jun chäj o jun candela, te ri' kuch'uq wa' che jun laq. Man kuya tä k'u wa' chuxe' jun ch'at. Xane kuya wa' chikaj rech kilitaj ru saqil kumal ri winaq ri keb'ok b'i pa ja, —kächa'.

17Ronojel ri k'u'talik käq'alajin na. Ronojel ri ch'uqtal u wi' kel na chi saq rech ketamaxik.

18Qas chitatab'ej b'a' na ri kinb'ij, rumal chi apachin ri k'o k'o ruk' käyi' na nik'iaj che. Apachin k'u ri man k'o tä k'o ruk', kesax na jas ri kuchomaj chi k'olik, —xcha chke.

Ri u nan xuquje' nik'iaj taq rachalal ri Jesús keopan ruk'

19Xopan k'u ru nan ri Jesús, xuquje' taq ri u chaq', ri ranab'. Man kekowin tä k'ut keqeb' ruk' rumal kech ri k'ialaj winaq.

20Xb'ix k'u wa' che ri Jesús: Ri nan la xuquje' ri achalal la e tak'atoj cho ja. Käch'ab'ex la kumal, —xecha che.

21Xch'aw ri Jesús, xub'ij chke: Ri winaq ri käkitatab'ej ru Tzij ri Dios, käka'n k'u ri kub'ij, e are' nu nan wa', xuquje' e are' wa' ri qas wachalal, —xcha chke.

Ri Jesús kub'ano chi kätäni ri kiäqiq'

22Pa jun q'ij xok ri Jesús pa jun barco, e rachi'lam k'u ru tijoxelab'. Xub'ij ri Jesús chke: Chujq'ax jela' ch'äqäp che ri mar, —xcha chke. Xeb'e' k'ut.

23E b'enaq puwi' ri mar, xwar ri Jesús. Xpe k'u jun nimalaj kiäqiq' ri sib'alaj k'äx puwi' ri mar. Ri barco tajin känoj che ja', je ri' chi xaq kieb' kub'ij pa ki wi'.

24Xeb'e' ri tijoxelab' ruk' ri Jesús, xkik'asuj. Xkib'ij che: ¡Qajtij, Qajtij, tajin kujkämik! —xecha che. Xk'astaj k'u ri Jesús, xuyaj ri kiäqiq' xuquje' ri nimaq taq uwoja'. Xtäni k'u ri kiäqiq', xlilob' u wi' ri ja'.

25Xub'ij ri Jesús chke ru tijoxelab': ¿Jas che man kixkojon taj? —xcha chke. Xkixej kib', xkikajmaj ri xub'ano, käkib'ila k'u chb'il kib': ¿Jachin lo wa' ri k'o u taqanik puwi' ri kiäqiq' xuquje' ri ja' je ri' chi keniman che? —xecha ri'.

Ru kunaxik jun aj Gadara ri e k'o itzelalaj taq espíritus che

26Xeopan k'u pa ri tinimit Gadara, ri k'o apan chuwäch ri Galilea chuchi' ri mar.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Aretaq ri Jesús xel loq pa ri barco, xriqtaj rumal jun achi re ri tinimit. Tzk'ia junab' chik e k'o itzelalaj taq espíritus che ri achi. Man kukoj tä chi ratz'iaq. Man käjeqi tä cho rachoch, xane chkixol ri muqub'al käk'oji wi we achi ri'.

28Aretaq xril apan ri Jesús, xuraq u chi', xutzaq rib' chuwäch. Ko xch'awik, xub'ij k'u che ri Jesús: ¿Jas kaj la chwe, tat Jesús? Lal ri' ri u K'ojol ri Nimalaj Dios aj Chikaj, —kächa che. ¡B'ana b'a' la toq'ob', mäb'an la k'äx chwe! —xcha che ri Jesús.

29Xub'ij wa' rumal chi ri Jesús tajin kätaqan che ri itzelalaj espíritu chi kel b'i che ri achi. Tzk'ia junab' k'o u taqanik ri itzelalaj espíritu puwi' ri achi. Pune kächajixik, käxim k'u kuk' ximib'al re ch'ich', xuquje' chapb'al aqanaj, ri achi xa keut'oqopij wa', kel b'ik. Ri itzelalaj espíritu käresaj b'i ri achi, kuk'am b'i pa taq juyub' ri ketz'inowik.

30Xuta' ri Jesús che, xub'ij: ¿Jas ri a b'i'? —xcha che. Xub'ij che ri Jesús: Ri nu b'i' are K'iyal, —xcha'. Xub'ij wa' rumal chi sib'alaj e k'ia ri itzelalaj taq espíritus ri e okinaq che ri achi.

31Ri itzelalaj taq espíritus xkib'ochi'j ri Jesús chi meutaq b'i pa ri q'equmalaj jul.

32E k'ia k'u ri aq ri tajin keyuq'ux apan pa ri juyub'. Xkib'ochi'j chi chuya chke chi keb'ok chke ri aq. Je'ey, —xcha ri Jesús chke.

33Xeb'el k'u b'i ri itzelalaj taq espíritus che ri achi, xeb'ok chke taq ri aq. Konojel ri aq junam xkik'iäq b'i kib' chutza'm ri juyub', xetzaq b'i pa ri mar, xejiq'ik.

34Aretaq ri ajyuq'ab' xkil ri xb'antajik, xeanimajik, xeb'e'k. Xkiya u tzijol wa' chke ri winaq pa ri tinimit, xuquje' pa taq ri juyub'.

35Xeb'el loq ri winaq che rilik ri xb'antajik. Xeopan ruk' ri Jesús. Xkiriq k'u ri achi ri xeb'el wi ri itzelalaj taq espíritus, kojom chi ri ratz'iaq, man ch'uj tä chik. T'uyul k'u ri are' chuwäch ri Jesús. Xkixej k'u kib' ri winaq.

36Ri winaq ri xeilow wa' ri xb'anik xkitzijoj wa' chke ri jule' winaq chik jas ri rutzirisaxik ri achi ri xek'oji na k'ia itzelalaj taq espíritus che.

37Te k'u ri' konojel ri winaq ri e jeqel wi jela' chrij ri tinimit Gadara, xkib'ochi'j ri Jesús chi chel b'ik kuk' rumal chi sib'alaj xkixej kib'. Xok chi b'i ri Jesús pa ri barco, xtzelejik.

38Ri achi ri xeb'el wi ri itzelalaj taq espíritus sib'alaj xub'ochi'j ri Jesús chi kuya che chi ke' ruk'. Ri Jesús xutaq b'i cho rachoch, xub'ij che:

39Chattzelej b'i cho awachoch, cheatzijoj konojel ri nimaq taq utzil ri u b'anom ri Dios chawe, —xcha che. Xe' k'u ri achi, xuchap ki tzijoxik chke konojel ri winaq re ri u tinimit ri nimaq taq utzil ri u b'anom ri Jesús che.

Waral käqil wi ri xub'an ri u mia'l ri tat Jairo xuquje' ri ixoq ri xuchap koq ri ratz'iaq ri Jesús

40Aretaq xtzelej b'i ri Jesús, e k'o k'ia winaq ri xlek'ulanoq, xekikotik. Konojel keye'm ru tzelejik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41Xopan k'u jun achi ruk' ri Jesús, tat Jairo u b'i' ri achi ri'. Are ki nimal ri winaq wa' pa ri rachoch Dios. Xupach b'a' rib' cho ri Jesús, xub'ochi'j chi kopan cho rachoch.

42Xa jun chi u mia'l ri achi ri', kraj kab'lajuj u junab'. Kämik k'u kub'ano. Xe' ri Jesús ruk'. B'enaq k'u pa ri b'e, sib'alaj käpitz' kumal ri k'ialaj winaq.

43K'o k'u jun ixoq ri u riqom k'äx kab'lajuj junab' rumal ru kik'el ri xa kelik, man kätäni tä che. U sachom k'u ronojel ru rajil kuk' kunanelab'. Man k'o tä jun ri kowininaq che rutzirisaxik.

44Xqeb' k'u chrij ri Jesús, xuchap koq ru chi' ru q'u'. Chanim k'ut xtäni ru kik'el ri kelik.

45Xub'ij k'u ri Jesús: ¿Jachin ri' ri xinchapowik? —xcha'. Konojel ri winaq xkib'ij chkijujunal: Man in tä ri', —xecha che. Xub'ij k'u ri tat Pedro xuquje' ri e k'o ruk': Qajtij, ¿a mat kil la chi e k'ia ri winaq ri e k'o chij la? Käpitz' b'a' la kumal konojel. ¿Jas che käb'ij la: "¿Jachin ri' ri xinchapowik?" —kächa la, —xcha ri tat Pedro che.

46Xub'ij k'u ri Jesús che: K'o jun winaq ri xinchapowik. Xinna' chi xel jub'iq' ri nu chuq'ab' chukunaxik jun winaq, —xcha chke.

47Aretaq ri ixoq xrilo chi man xk'u'taj taj, xqeb' ruk' ri Jesús, käb'irb'itik. Xxuki chuwäch. Xuq'alajisaj chkiwäch konojel ri winaq jas che xuchap koq ri Jesús, xuquje' chi xkunatajik.

48Xub'ij ri Jesús che: Nan, xkunataj la rumal chi käkojon la chwe, —kächa'. Kuya' ke' la, chuxlan b'a' anima' la, —xcha ri Jesús che.

49K'ä tajin kätzijon na ri Jesús, aretaq xopan jun ajuworachoch ri ki nimal ri winaq re ri rachoch Dios. Xub'ij che ri tat Jairo: Xkäm ri mia'l la, —kächa che. Xaq mäya chi la latz' che ri Ajtij, —xcha che.

50Aretaq ri Jesús xuta ri xb'ixik, xch'awik, xub'ij che ri tat Jairo: Mäxej ib' la, —kächa'. Xane kojon la chwe. Kutzir k'u na ri ali, —xcha che.

51Aretaq xopan cho rachoch ri tat Jairo, man xraj tä ri Jesús chi k'o jachin kok b'i ruk', xaq xuwi ri tat Pedro, ri tat Juan, ri tat Jacobo, xuquje' ru nan tat ri ali.

52Konojel ri e k'o chila' tajin keb'oq'ik, käkik'is kib' che oq'ej. Xub'ij ri Jesús chke: Man koq' tä chi alaq. Man käminaq tä ri ali, xane xaq käwarik, —xcha chke.

53Ri winaq k'ut xa käketze'j u wäch ri Jesús rumal chi ketam chi käminaq chi ri ali.

54Ri Jesús xuchap ri ali che ru q'ab', ko xch'awik, xub'ij: Ali, chatwalijoq, —xcha che.

55Xtzelej k'u loq ri ranima'. Chanim xwalijik. Xtaqan k'u ri Jesús chke chi chkiya che ri kutijo.

56Xkikajmaj wa' ru tat u nan. Ri Jesús xeupixb'aj chi k'o mäkib'ij wi wa' ri xb'antajik.

San Lucas 9

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ri Jesús keutaq b'i ri kab'lajuj u tijoxelab' chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, xuquje' che kunanik

1Ri Jesús xeusik'ij ri kab'lajuj u tijoxelab' ruk'. Xuya chke chi käk'oji ki taqanik pa ki wi' konojel ri itzelalaj taq espíritus rech kekesaj b'i chke ri winaq. Xuquje' xuya chke chi kekikunaj ri yawab'ib'.

2Xeutaq b'ik chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios chrij ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq. Xeutaq b'i xuquje' che ki kunaxik ri yawab'ib'.

3Xub'ij ri Jesús chke: K'o mik'am b'ik che ri b'e. Mik'am b'i i ch'imiy, i chim, i wa, o ri i rajil. Xa jun iwatz'iaq chijujunal kik'am b'ik, —kächa chke.

4Apachike ja ri kixok wi, chixkanaj kan chila' k'ä kitaqej chi na b'i jumul ri i b'e.

5We k'o jun tinimit ri man kixk'ulax tä wi, chixel b'i chila', chitota' kan ri ulew ri k'o chke ri iwaqan chuq'alajisaxik chkij ri winaq re ri tinimit ri' chi man utz tä ri käka'no, k'o ki mak, —xcha chke.

6Xeb'e' k'ut, xeb'e' pa taq konojel ri alaj taq tinimit. Xkitzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, xuquje' xka'n kunanik pa taq konojel ri tinimit.

Käkämisax ri Juan Qasal Ja'

7Ri nim taqanel Herodes xretamaj ronojel ri tajin kub'an ri Jesús. Man kuriq taj jas kub'ano rumal chi e k'o jujun käkib'ij chrij ri Jesús: Xk'astaj loq ri tat Juan Qasal Ja' chkixol ri käminaqib', —kecha'.

8Xuquje' e k'o jule' chik käkib'ij chrij ri Jesús: Ri Elías, q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer u k'utum rib' chqawäch, —kecha'. Käkib'ij k'u jujun winaq chik: Jun chik chke ri ojer taq q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios xk'astaj loq chkixol ri käminaqib', —xecha ri'.

9Xub'ij k'u ri tat Herodes: In xintaqan che resaxik u jolom ri tat Juan. ¿Jachin ta k'u lo ri' ri je' taq wa' nu tom chrij? —xcha'. Kutzukuj k'u rilik u wäch ri Jesús.

Ri Jesús kuya ki wa job' mil winaq

10Aretaq xetzelej loq ri u taqo'n ri Jesús, xkib'ij che ri Are' ronojel ri ki b'anom. Ri Jesús xeuk'am b'ik, xeb'e' k'u ki tukiel wi pa jun tinimit, Betsaida u b'i'.

11Aretaq xketamaj ri winaq chi xel b'i ri Jesús, xeteri b'i chrij. Xeuk'ulaj k'u ri Jesús, xeutzijob'ej chrij ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, xuquje' xeukunaj ri yawab'ib'.

12Qajem k'u kub'an ri q'ij, xeqeb' ri kab'lajuj u tijoxelab' ruk' ri Jesús, xkib'ij che: Chetaqa la b'i ri winaq rech keb'e' pa taq ri tinimit, xuquje' cho taq ri kachoch ri winaq ri e k'o chunaqaj ri tinimit, che roqxanexik kib' churiqik ri käkitijo. Uj k'o k'u waral pa taq juyub' ri kätz'inowik, —xecha che.

13Xub'ij ri Jesús chke: Chiya ix ri käkitijo, —xcha chke. Xkib'ij k'u ru tijoxelab' che: Man k'o tä k'o quk' xane xa job' kaxlan wa kuk' kieb' kär. ¿A kuje' ta k'u lo chuloq'ik ri ki wa konojel we winaq ri'? —xecha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Kraj k'u e k'o job' mil achijab'. Xub'ij ri Jesús chke ru tijoxelab': Chib'ij chke ri winaq chi keku'b'i pa taq mulaj re nik'iaj taq ciento, —xcha chke.

15Je' xka'no, xeku'b'i k'u konojel ri winaq.

16Ri Jesús xeuk'am ri job' wa kuk' ri kieb' kär, xka'y k'u chikaj, xeutewchij. Te ri' xeupiro, xeuya chke ru tijoxelab' rech käkijach wa' chkiwäch ri winaq.

17Konojel xewi'k, xenojik. Xkimulij k'u ri ch'äqataq wa. Are kab'lajuj chikäch ri xek'oltajik.

Ri tat Pedro kuq'alajisaj chi ri Jesús are ri Cristo

18Pa jun q'ij ri Jesús tajin kub'an orar. E k'o ru tijoxelab' ruk' pa ki tukiel wi. Ri Jesús xuchap u ta'ik chke, xub'ij: ¿Jas käkib'ij ri winaq chi jachin ri' ri in? —xcha chke.

19Xech'awik, xkib'ij che: E k'o jujun käkib'ij chi lal ri' ri tat Juan Qasal Ja'. Jule' chik käkib'ij chi lal ri' ri Elías, q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer. E k'o chi nik'iaj käkib'ij chi lal jun chik chke ri ojer taq q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ri xk'astaj loq chkixol ri käminaqib', —xecha che.

20Xub'ij k'u ri Jesús chke: ¿Jas k'u kib'ij ix chi jachin ri in? —xcha chke. Ri tat Pedro xch'awik, xub'ij: Lal ri' ri Cristo ri taqom la loq rumal ri Dios, —xcha che.

Ri Jesús kutzijoj chi käkäm na

21Ri Jesús sib'alaj xeupixb'aj ru tijoxelab' chi k'o mäkib'ij wi wa' chi are ri Cristo.

22Xub'ij chke: Rajwaxik chi ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kinriq na sib'alaj k'äx, kinxutux na kumal ri nimaq taq tata'ib', kumal ri ki nimaqil sacerdotes aj Israel xuquje' kumal ri tijonelab' re ri Pixab', —kächa'. Xuquje' rajwaxik chi kinkämisax na. Te k'u ri' kink'astaj chi k'u na churox q'ij chkixol ri käminaqib', —xcha chke.

23Xub'ij k'u ri Jesús chke konojel: We k'o jun kraj käpe wuk' in, rajwaxik chi mub'an xa jas ru rayinik ri are'. Rajwaxik chi kutelej loq ru cruz ronojel q'ij, chpet wuk' in.

24Apachin ta ne ri nim kril wi ru k'aslemal cho ru wächulew, käsach na u wäch wa'. Apachin ta ne ri kuya na ru k'aslemal rumal wech in, käk'oji na u k'aslemal ri man k'o tä u k'isik, —kächa chke.

25¿Jas lo ri utzil kuriq jun winaq we kärechb'ej konojel ri jastaq ajuwächulew, kuya k'u ri ranima' che tojb'al ke, käsach k'u u wäch we winaq ri'? —kächa chke.

26Apachike winaq ri xa käk'ix chwe in, xuquje' che ri nu tzij, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kink'ix na xuquje' che ri winaq ri' aretaq kintzelej loq ruk' nimalaj chuq'ab' jas ru petik jun nim taqanel. Känimarisax na nu q'ij pa ri q'ij ri' junam jas ru nimarisaxik u q'ij ri nu Tat xuquje' ri loq'alaj taq ángeles, —kächa'.

27Are qas tzij ri kinb'ij in chiwe chi e k'o jujun chke ri e k'o waral chnuwäch ri man kekäm tä na k'ä käkil na ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, —xcha chke.

Käk'extaj ru ka'yeb'al ri Jesús

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Kraj xke' wajxaqib' q'ij u b'im chi kan wa' ri Jesús, te k'u ri' xeuk'am b'i ri tat Pedro, ri tat Juan xuquje' ri tat Jacobo, xepaqi k'u puwi' ri juyub' chub'anik orar.

29Aretaq tajin kub'an orar, xk'extaj ru ka'yeb'al ri Jesús. Sib'alaj xjuluw ri ratz'iaq, sib'alaj saqloloj xub'ano je' jas ri saq tew.

30Tzkajmab'al chik, e k'o k'u kieb' achijab' xetak'tob'ik, tajin ketzijon ruk' ri Jesús, e are ri mam Moisés rachi'l ri mam Elías.

31Sib'alaj je'l ru juluwem ki wäch. Käkitzijob'ej k'u ri Jesús chrij ri relik b'ik cho ru wächulew, are la' ru kämikal ri kuriq na pa Jerusalén.

32Pune ri tat Pedro xuquje' ri e k'o ruk' sib'alaj k'äx ki waram, man xewar taj. Xkilo chi sib'alaj je'l ru juluwem ru wäch ri Jesús xuquje' ri ki wäch ri kieb' achijab' ri e k'o ruk'.

33Elem käka'n b'i ri achijab', xub'ij ri tat Pedro che ri Jesús: Qajtij, ¡sib'alaj utz chi uj kujk'oji na waral! Qa'na oxib' käb'al, jun che la, jun che ri qa mam Moisés, xuquje' jun che ri qa mam Elías, —xcha che. Je' xub'ij wa' ri tat Pedro rumal chi man kuriq taj jas kub'ij.

34Je' tajin kub'ij wa' aretaq xqaj jun sutz' chkij, xech'uqtaj k'ut. Xkixej kib' ri tijoxelab' aretaq ri sutz' xeuch'uqu.

35Xch'aw k'u loq jun chupam ri sutz', xub'ij: ¡Are loq'alaj nu K'ojol wa'! Chitatab'ej ri kub'ij, —xcha'.

36Aretaq xtäni ri ch'awem, xkanaj kan ri Jesús u tukiel. Man xech'aw tä chi k'u ru tijoxelab'. Xuquje' pa taq ri q'ij ri' man xkitzijoj tä che jachin jun winaq ri xkilo.

Ri Jesús kärutzirisaj jun ala ri k'o jun itzelalaj espíritu che

37Chukab' q'ij aretaq xeqaj loq puwi' ri juyub', e k'o k'ia winaq ri xeb'el loq churiqik ri Jesús.

38K'o k'u jun achi kuk' ri winaq, ko xch'awik, xub'ij: Qajtij, b'ana la toq'ob' chwe, —xcha'. Chilampe la ri nu k'ojol xa jun chi ala ri k'o wuk'.

39Amaq'el kächap rumal jun itzelalaj espíritu. Kuraq u chi' ri ala. Ri itzelalaj espíritu kub'aq'atila', kupuluwisaj u pu chi', xuquje' kutota', —kächa'. Tzman kraj taj kel che ri ala, —xcha ri tata'.

40Xeinb'ochi'j ri tijoxelab' la che resaxik ri itzelalaj espíritu, man xekowin tä k'u che, —xcha'.

41Xch'aw ri Jesús, xub'ij: ¡Ay, winaq! Man alaq nimanelab' taq winaq taj, tzman käkojon tä alaq, —xcha chke. ¿A are kaj alaq chi xaq kink'oji in uk' alaq ronojel q'ij che to'ik alaq? Xke' k'ia ri q'ij nu kuyum ri mak alaq, —xcha chke. Xub'ij k'u che ri achi: K'ama la loq ri k'ojol la, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

42Aretaq tajin käqeb' ri ala ruk' ri Jesús, ri itzelalaj espíritu xuk'iäq pulew, xub'aq'atila'. Ri Jesús xuyaj ri itzelalaj espíritu, xrutzirisaj ri ala. Xujach b'ik che ru tat.

43Konojel ri winaq xkikajmaj ri nimalaj u chuq'ab' ri Dios.

Ri Jesús kutzijoj chi na jumul chi käkämik

Ri winaq sib'alaj tajin käkikajmaj ri xub'ano, xch'aw chi ri Jesús, xub'ij chke ru tijoxelab':

44Chikojo retal wa' ri kinb'ij chiwe, —kächa chke. ¡Ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kinjach na b'i pa ki q'ab' ri winaq! —xcha'.

45Man xkich'ob' tä k'u ru tijoxelab' jas ri xub'ij chke. Man xyi' tä chke chi käkich'ob' we tzij ri'. Xkixej k'u kib' chuta'ik che jas kel kub'ij wa' ri xub'ij chke.

Ri tijoxelab' käkichomala kib' chrij jachin chke are nim na u b'anik

46Te k'u ri' ri tijoxelab' xkichap u chomalaxik kib' chrij jachin chke are ri nim na u b'anik chkixol.

47Aretaq ri Jesús xretamaj ri xkichomaj pa kanima', xuk'am apan jun ak'al, xutak'ab'a ruk'.

48Xub'ij k'u ri Jesús chke: Apachin jun winaq ri qas käk'amow we ak'al ri' rumal wech in, in ri' kinuk'amo xuquje'. Apachin k'u ri kink'amow in, kuk'am ri' xuquje' ri xintaqow loq. Apachin k'u chiwe ri man nim tä u b'anik, tzare wa' ri nim na kinwil in, —xcha chke.

Apachin jun winaq ri man kub'an tä u k'ulel chqe, are ri' kujuto' na

49Xub'ij k'u ri tat Juan che ri Jesús: Qajtij, qilom jun ri keresaj itzelalaj taq espíritus pa ri b'i' la. Xqaq'il k'u kanoq rumal chi man are tä jun quk', —xcha che.

50Xub'ij ri Jesús che: ¡Miq'ila chik! —xcha'. Apachin jun winaq ri man kub'an tä u k'ulel chqe, kujuto' na ri', —xcha chke.

Ri Jesús keuyaj ri tat Jacobo, ri tat Juan

51Xqetet k'u loq ri q'ij re ru k'amik b'i ri Jesús chikaj, xujikib'a k'u ri ranima' che ru b'inem pa ri tinimit Jerusalén.

52Ri Jesús xeutaq b'i u taqo'n rech kenab'ej b'i chuwäch pa ri b'e. Xeb'e' k'ut, xeopan pa jun alaj tinimit re Samaria, xkitzukuj jawije' ri käwar wi ri Are', xuquje' ri käwi' wi chila'.

53Ri winaq ajchila' man xkik'ulaj tä k'ut, rumal chi xkilo chi b'enam re ri Jesús pa Jerusalén.

54Aretaq ri tijoxelab', ri tat Jacobo, ri tat Juan xkil wa' jas ri xkib'an ri ajtinimit, xkib'ij: Qajaw, ¿a kaj la chi kujtaqan chuqasaxik q'aq' chikaj rech käk'is ki wäch we winaq ri', je' jas xub'an ri Elías, ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer? —xecha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

55Xutzolq'omij rib' ri Jesús, xeuyajo, xub'ij chke: ¿A xa man kich'ob' taj chi are ri Loq'alaj Espíritu rech ri Dios ri kätaqan pi wi'? Man are tä k'u ru rayinik ri Are' chi je' kib'an wa'.

56Ri in k'ut, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, man xinpe tä chusachik ki wäch ri winaq, xane che ki to'ik, —xcha chke. Xeb'e' k'u pa jun alaj tinimit chik.

Ri Jesús keupixb'aj oxib' winaq ri käkaj keb'ok che u tijoxelab' ri Are'

57E b'enaq k'u pa ri b'e, k'o jun achi xub'ij che ri Jesús: Qajaw, kine' uk' la apawije' ta ne ri ke' wi la, —xcha che.

58Xub'ij ri Jesús che: Ri yak e k'o taq ri ki jul, xuquje' e k'o ri ki sok ri chikop ajuwokaj. Are k'u ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, man k'o tä jawije' kinwar wi, —xcha'.

59Xub'ij ri Jesús che ri jun chik: Sa'j wuk', —xcha che. Xub'ij ri are': Qajaw, ya la chwe chi nab'e kine'k, kinmuq na kan ri nu tat aretaq käkämik, —xcha che.

60Xch'aw chi ri Jesús, xub'ij che: Cheaya kan ri käminaqib' pa ri ki mak chekimuqu ri ki käminaq. Ri at k'ut, jatzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chrij ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, —xcha ri Jesús che.

61Jun achi chik xub'ij: Qajaw, kine' na uk' la, —kächa'. Nab'e k'ut ya la chwe chi kine'k, keinch'ab'ej na kan ri ajuwowachoch, —xcha che.

62Xub'ij ri Jesús che: Jun winaq ri kuchap u b'anik taji'n, we kusaq'orij ru chak, man kuk'is taj, man k'o tä u patän wa'. Xuquje' jun winaq ri kraj kok che tijoxel we, ri xa kub'an kieb' ranima', man k'o tä k'u u patän wa' che ri Dios pa ru taqanik pa ki wi' ri winaq, —xcha chke.

San Lucas 10

Oxk'al lajuj u tijoxelab' ri Jesús ketaq b'ik

1Te k'u ri' ri Jesús xeucha' oxk'al lajuj u tijoxelab' chik. Pa kakab'il xeutaq b'ik rech kenab'ej b'i chuwäch. Xeb'e' k'u pa ronojel tinimit, xuquje' jawije' chi' ri rajwaxik ke' wi na ri Jesús.

2Xub'ij ri Jesús chke: Qas nim ri jach', xa k'u e kieb' oxib' ri ajchakib'. Chib'ochi'j b'a' ri Rajaw ri jach' chi cheutaqa b'i ajchakib' pa ru jach', —kächa chke.

3¡Jix b'a'! Kixintaq b'ik je' ta ne chi ri ix, ix alaj taq chij chkixol ri utiw.

4Miwuk'aj b'i i bolsa che ri i rajil. Mik'am b'i ri i chim, mik'am k'u b'i ri i xajäb'. Mixtak'i che tzij pa taq ri b'e rech man kixb'eytaj taj.

5Apachike ja ri kixok wi, chib'ij nab'e: Chuxlan b'a' kanima' ri winaq ri e k'o pa we ja ri', —kixcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6We k'o jachin jun winaq cho ri ja ri' ri qas kraj chi kuxlan ranima', kuk'amowaj na wa' ri i tzij re tewchib'al, kuxlan k'u na ranima'. Are k'u we man k'olik, man käkanaj tä kan ri tewchib'al pa ki wi' ri winaq re ri ja ri'.

7Chixkanaj kan pa ri jun ja ri'. Xaq mixb'in chi' taq ja. Kitij na ri käyi' chiwäch, rumal chi ya'tal che ri ajchak chi kuk'am ri tojb'al re ru chak, —kächa chke.

8Apachike tinimit ri kixopan wi, we kixkik'ulaj, chitija ri käkiya chiwäch.

9Chikunaj ri yawab'ib' ri e k'olik, chib'ij k'u chke: “Naqaj ix k'o wi che ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq,” —kixcha chke.

10Apachike tinimit ri kixopan wi, ri man kixkik'ulaj tä wi ri winaq, chib'ij kan wa' chke aretaq kixel b'ik:

11“Xuquje' ne ri ulew re ri tinimit alaq ri nak'al chke ri qaqan, käqatota' na kan che q'alajisab'al chij alaq chi man utz tä ri käb'an alaq. Chich'ob'o b'a' chi naqaj chech alaq k'o wi ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq,” —kixcha chke.

12Kinb'ij k'u chiwe chi pa ri q'ij ri käpetik, ri kuq'at na tzij ri Dios, kätan na ri' ri k'äjisab'al u wäch ri tinimit Sodoma chuwäch ri k'äjisab'al u wäch ri tinimit ri', —xcha ri Jesús.

Waral kätzijox wi ri käka'n ri winaq ri man keniman taj

13¡K'äx iwe, winaq re ri tinimit Corazín! ¡K'äx iwe, winaq re ri tinimit Betsaida! We ta xeb'an ri kajmab'al ri' pa ri tinimit Tiro, pa ri tinimit Sidón, jas ri xeb'antaj iwuk' ix, k'extajinaq ta chi na ri kanima' ri winaq jela', ki kojom ta chi katz'iaq ri kuq'alajisaj chi keb'isonik. Xuquje' k'o ta b'anom wi ri kuq'alajisaj chi are ri ki mak ri keb'ison che, —kächa'.

14Rumal ri' kätan na ri k'äjisab'al ki wäch ri winaq aj Tiro, aj Sidón chuwäch ri k'äjisab'al i wäch ix aretaq käq'at na tzij pi wi'.

15Ri ix k'ut, winaq re ri tinimit Capernaum, ri sib'alaj xinimarisaj iwib', k'ä pa ri q'aq' kixqasax wi na, —xcha chke.

16Xch'aw chi ri Jesús, xub'ij: Apachike winaq ri kutatab'ej ri i tzij ix, in ri' ri kinutatab'ej. Apachin ri man nim tä kixrilo, in ri' ri man nim tä kinril wi xuquje'. Apachin k'u ri man nim tä kinrilo, man nim tä käril wi ri' ri xintaqow loq, —xcha chke ru tijoxelab'.

Ketzelej loq ri oxk'al lajuj tijoxelab'

17Ruk' kikotem k'ut xetzelej loq ri oxk'al lajuj tijoxelab' ruk' ri Jesús, xkib'ij: Qajaw, xuquje' ri itzelalaj taq espíritus keniman chqe aretaq käqakoj ri b'i' la, —xecha che.

18Xub'ij ri Jesús chke: Ri in xinwil ri xub'an ri Satanás, aretaq xtzaq loq chikaj jas kub'an ri kaypa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Ri in nu yo'm ri i chuq'ab' rech kixkowinik kitak'alej taq kumätz xuquje' taq ixterix. Nu yo'm xuquje' ri i chuq'ab' chrij ronojel ri kub'an ri qa K'ulel, rech kixch'akan na puwi', man k'o tä k'u jas jun k'äx ri käkowin chub'anik chiwe ix, —kächa'.

20Mixkikot b'a' rumal chi ri itzel taq espíritus keniman chiwe, xane are chixkikot na rumal chi e tz'ib'am ri i b'i' chikaj, —xcha chke.

Käkikot ri ranima' ri Jesús

21Qas pa ri hora ri' sib'alaj xkikot ri Jesús rumal ri Loq'alaj Espíritu, xub'ij: Maltiox che la, Tat, lal Rajaw ri kajulew, chi xb'an la chi ri ajno'jab', xuquje' ri k'o ketamb'al man käkich'ob' tä wa' we tzij ri'. Xane xek'ut la chkiwäch winaq ri man k'o tä ketamb'al je' ta ne e are' alaj taq ak'alab'. Je', Tat, je ri' ri utzalaj rayinik la, —xcha ri Jesús che.

22Xub'ij xuquje': Ronojel ri k'olik are jachom chwe in rumal ri nu Tat. Man k'o tä jun ri qas retam jachin ri' ri u K'ojol ri Dios. Xaq xuwi ri qa Tat retam. Man k'o tä k'u jun ri qas retam jachin ri' ri Dios qa Tat, xane xaq xuwi ri u K'ojol. Apachin k'u chuwäch ri kraj ri u K'ojol ri Dios kuk'ut wi wa', xuquje' ri winaq ri' retam jachin ri' ri Dios qa Tat, —xcha ri Jesús.

23Ri Jesús xutzolq'omij rib' kuk' ru tijoxelab', xub'ij chke pa ki tukiel wi: Utz ke ri winaq ri käkil ronojel wa' ri tajin kiwil ix, —kächa'.

24Je' kinb'ij chiwe chi e k'o k'ia chke ri ojer taq q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, xuquje' nimaq taq taqanelab' ri xkirayij ri rilik jas ri kiwil ix, man xkil tä k'ut. Xkirayij u tatab'exik jas ri kitatab'ej ix, man xkita tä k'ut, —xcha ri Jesús chke.

Ri xb'an rumal ri utzalaj tata' aj Samaria

25Xtak'i k'u aq'an jun tijonel re ri Pixab' che resaxik u pu chi' ri Jesús, xuta' che, xub'ij: Ajtij, ¿jas k'u kinb'an in rech kinriq na ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik? —xcha che.

26Xub'ij ri Jesús che: ¿Jas ri' ri tz'ib'am pa ri Pixab'? ¿Jas pu ri käsik'ij la u wäch? —xcha'.

27Xch'aw chi ri tijonel re ri Pixab', xub'ij: “Sib'alaj chiwaj ri i Dios ri Iwajaw, chijikib'a ri i k'ux, chijikib'a ri iwanima' chrij, chikojo ri i chomanik, chitija k'u i chuq'ab' chub'anik wa',” —kächa'. “Chiwaj k'u ri iwach winaq jas ri ix kiwaj iwib',” —kächa ri Loq' Pixab', —xcha ri tata'.

28Xub'ij ri Jesús che ri tata': Qas tzij ri b'im la. B'ana b'a' la wa', k'o k'u na ri k'aslemal la, —xcha che.

29Are k'u ri tata' kraj kuq'alajisaj rib' chi jikom ranima', xub'ij k'u che ri Jesús: ¿Jachin ri' ri wach winaq? —xcha che.

30Xch'aw chi ri Jesús, xub'ij che: Jun achi xel b'i pa ri tinimit Jerusalén, b'enam k'u re pa ri tinimit Jericó. Xchap k'u kumal elaq'omab' pa ri b'e. Ri e are' xkesaj b'i ri ratz'iaq, xkich'ayo. Xeb'e' k'ut, xkiya kanoq. Xa k'u jub'iq' man xkäm ri achi, —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31Xqaj k'u b'i jun chke ri sacerdotes aj Israel pa ri b'e ri'. Aretaq xril ri achi, naj xok'ow wi che.

32Xopan xuquje' jun tata' Levita jawije' k'o wi ri achi. Aretaq xril ri achi soktajinaq, ri are' naj xok'ow wi che xuquje'.

33B'enaq k'u jun tata' aj Samaria pa ri b'e ri'. Aretaq xril ri achi ri soktajinaq pol pa ri b'e, xel ranima' che, xutoq'ob'isaj u wäch.

34Xqeb' ruk' ri achi, xukoj kunab'al chke ru soktajik, xupiso. Te ri' xuya ri achi chrij ru kiej, xuk'am b'i pa jun ja warb'al, xrilij k'u chila', —kächa'.

35Chukab' q'ij aretaq xel b'ik ri tata' aj Samaria, xresaj loq ru rajil, xuya nik'iaj che ri rajaw ri warb'al, xub'ij che: “B'ana b'a' la toq'ob' chwe, chilij la we achi ri'. Ronojel ri käsach na la chrij, kintoj na che la aretaq kintzelej loq,” —xcha che, —kächa ri Jesús.

36Ri Jesús xuta' che ri tijonel, xub'ij: ¿Jas ri chomanik la? ¿Jachin chke ri oxib' winaq ri' are ri qas rach winaq ri achi ri xchap kumal ri elaq'omab'? —xcha che.

37Xch'aw chi ri tijonel re ri Pixab', xub'ij: Ri xutoq'ob'isaj u wäch, are qas rach winaq, —xcha'. Xub'ij k'u ri Jesús che: Ri lal, b'ana b'a' la junam jas ri xub'an ri tata' aj Samaria, —xcha che.

Ri Jesús kopan cho kachoch ri nan María, ri nan Marta

38Xutaqej ru b'e ri Jesús, e rachi'l k'u ru tijoxelab'. Xeopan pa jun alaj tinimit. Jun ixoq, Marta u b'i', xeuk'ulaj cho rachoch.

39Ri nan Marta k'o jun u chaq', María u b'i'. Xt'uyi k'u ri nan María chuwäch ri Jesús chutatab'exik ri kub'ij.

40Sib'alaj latz' k'u u wäch ri nan Marta rumal rech ri k'ia u chak. Xopan ruk' ri Jesús, xub'ij che: Qajaw, ¿a xaq kil la chi ri nu chaq' kinuya kan nu tukiel chub'anik ri chak? B'ij b'a la che chi chinuto', —xcha che.

41Xch'aw ri Jesús, xub'ij che: Marta, Marta, sib'alaj are kachomaj ri a chak. Tzb'enaq awanima' ruk'.

42K'o k'u ri qas rajwaxik. Are k'u ri María are xucha' ri utz na, man kesax tä k'u wa' che, —xcha ri Jesús che.

San Lucas 11

Ri Jesús kuk'utu jas u b'anik orar

1Ri Jesús tajin kub'an orar pa jun k'olib'al chik. Aretaq xto'tajik, jun chke ru tijoxelab' xub'ij che: Qajaw, chujitijoj la chub'anik orar, je' jas ri tat Juan xuk'ut chkiwäch ru tijoxelab', —xcha che.

2Xub'ij ri Jesús chke: Aretaq kib'an orar, chib'ij: Qa tat, ri lal k'o la pa ri kaj, chnimarisax ta na u q'ij ri b'i' la. Chtaqan ta na la pa ki wi' konojel winaq. Chb'an ta b'a' ri rayib'al la cho ruwächulew, jas ri käb'an uk' la chila' chikaj.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Ya la ri qa wa ronojel q'ij.

4Sacha la ri qa mak, je' jas ri uj xuquje' käqasach ri ki mak ri käka'n k'äx chqe. Mäya la chqe chi kujtaqchi'x che mak, xane chujto' la cho ri Itzel, —kixcha na, —xcha ri Jesús chke.

5Xuquje' xub'ij ri Jesús chke: We k'o jun chiwe ri k'o jun awachi'l, kopan ta awuk' pa nik'iaj aq'ab', kub'ij chawe: “Wachi'l, kinjal ta na oxib' kaxlan wa chawe.

6Xa k'o jun wachi'l chik petinaq pa ri b'e, opaninaq k'u wuk' cho wachoch. Man k'o tä k'u jas kinya che,” —kächa'.

7Are k'u ri at katch'aw ta loq, kab'ij che: “Maya latz' chwe. Tz'aptal chi ri uchib'e. Ri walk'ual k'ut e q'oyol chi wuk' in. Man kinkowin taj kinwalijik chutzukuxik jas kinya chawe,” —katcha che.

8Pune man kawaj katwalij ri' chuya'ik ri wa che rumal k'u rech chi are ri awachi'l ri kuta' toq'ob' chawe, qas katwalij na ri' rumal chi ri awachi'l man kutänab'a tä ru ta'ik toq'ob', kaya na ronojel ri rajwaxik che, —kächa'.

9Je ri' kinb'ij chiwe: Chita' b'a', k'o k'u käya'taj na chiwe. Chitzukuj na, k'o na ri kiriqo. Chixk'ork'otoq, käjaqataj na ri uchija chiwäch.

10Apachin k'u ri k'o jas kuta', kuk'am k'u na wa'. Ri winaq ri k'o kutzukuj, k'o na ri kuriqo. Ri winaq ri käk'ork'otik, käjaqataj na ri uchija chuwäch, —xcha ri Jesús chke.

11¿A k'o lo jun chiwe ix, ri ix tata'ib', we ta ri a k'ojol kuta' ru wa, ri at k'ut kaya jun ab'aj che? We ta kuta' jun u kär, ¿a kaya lo jun kumätz che chuk'exwäch ri kär?

12We kuta' jun u saqmol, ¿a kaya ne lo jun ixterix che? ¡Man je' taj! —kächa'.

13We ri ix ri ix ajmakib' iwetam ri ki sipaxik utzalaj taq jastaq chke ri iwalk'ual, ¿a ma tä ne ri i Tat ri k'o chila' chikaj kuya na ri Loq'alaj Espíritu chke ri winaq ri käkita' wa' che? —xcha ri Jesús chke.

Käb'an tzijtal chrij ri Jesús chi k'o u chuq'ab' rumal ri Beelzebú

14Ri Jesús tajin käresaj b'i jun itzelalaj espíritu ri kub'an memal. Aretaq xel b'i ri itzelalaj espíritu, xkowinik xch'aw ri achi ri mem nab'e. Xkikajmaj k'u wa' ri winaq.

15E k'o jujun chke ri winaq xkib'ij: Wa' we achi ri' keresaj b'i ri itzel taq espíritus ruk' ru chuq'ab' ri Beelzebúri ki nimal ri itzel taq espíritus, —xecha'.

16E k'o jule' chik ri xkikoj ki chuq'ab' che resaxik u pu chi' ri Jesús che rilik jas ri kub'ano. Xkita' che chi kub'an jun kajmab'al k'utb'al ajchikaj chkiwäch.

17Ri Jesús retam ri ki chomanik, xub'ij chke: Jun tinimit ri u b'anom kieb', ri käch'ojin na ri juch'ob' chrij ri juch'ob' chik, kuk'is k'u na rib' ri tinimit ri'. Kewulix na konojel taq ri ja pa ri ch'oj. Xuquje' jun achalaxik ri u b'anom kieb', ri kech'ojinik, kusach k'u na rib' ki wäch.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Xuquje' we ri Satanás käch'ojin chrij chb'il rib', ¿jas k'u lo kub'an ri' chujeqb'axik ri u taqanik ri are'? —kächa ri Jesús. Kinb'ij wa' rumal chi ri alaq käb'ij alaq chi kinwesaj b'i ri itzel taq espíritus rumal ri Beelzebú.

19We ri in kinwesaj b'i ri itzel taq espíritus ruk' ru chuq'ab' ri Beelzebú, ¿jachin k'u kuya ri ki chuq'ab' ri tijoxelab' alaq rech je' käka'n wa' xuquje'? Ri e are' je' käkik'ut na chi sachinaq ri alaq.

20We ri in kinwesaj b'i ri itzel taq espíritus ruk' ru chuq'ab' ri Dios, kel kub'ij wa' chi kämik ri' ri Dios u chaplem taqanik waral, —xcha ri Jesús chke.

21We k'o jun achi ri sib'alaj k'o u chuq'ab', utz k'u kub'an chuchajixik ri rachoch kuk' ch'ojib'al re ch'ich', man k'o tä ri käb'anow k'äx ri' chke ri jastaq re.

22We kopan ne jun ri k'o na u chuq'ab' chuwäch ri achi ri', käch'akan k'u puwi', keresaj k'u b'i konojel ru ch'ojib'al taq ch'ich' ri xuku'b'isaj wi u k'ux chkij. Keujach na b'i ri jastaq ri xeutoqij chkiwäch ri rachi'l, —kächa'. (Je' xinch'akan in puwi' ri Satanás,) —xcha ri Jesús chke.

23Apachike winaq ri man kraj tä kub'ano jas ri kinb'ij, kub'an u k'ulel ri' chwe. Apachin k'u ri man kinuto' tä che ki mulixik ri nu chij, wa' we winaq ri' are junam ruk' jun winaq ri xa keujab'uj, —xcha chke.

Waral kätzijox wi ri kub'an jun itzelalaj espíritu kätzelejik

24Aretaq jun itzelalaj espíritu kel b'i che jun winaq, xaq käwakatalob' chi pa taq ri juyub' ri ketz'inowik ri man k'o tä wi joron, kutzukuj k'u ri kuxlan wi. Man kuriq tä k'ut, xa je ri' kuchomaj: “Kintzelej na b'i cho wachoch jawije' ri xinel wi loq,” —kächa'.

25Aretaq kopanik, kuriq k'u ri ranima' ri winaq je' ta ne jun ja ri ya mesom chik, ri ya b'anom chi u b'anik wa'.

26Ke' k'ut, keuk'ama chi loq wuqub' itzelalaj taq espíritus ri e k'äx na chuwäch ri are'. Konojel keb'okik, kejeqi k'u chila'. Chuk'isb'al ri u b'antajik ri winaq ri' ri e k'o ri itzelalaj taq espíritus che, sib'alaj känimataj na chuwäch ri nab'e u b'anik, —xcha chke.

Waral kätzijox wi jas ri' ri qas utzil

27Ri Jesús tajin kutzijoj wa' we tzij ri', ko xch'aw jun ixoq chkixol ri winaq, xub'ij: ¡Utz re ri chichu' ri xil wäch la rumal, ri xk'iyisan la! —xcha ri'.

28Xub'ij k'u ri Jesús: ¡Are utz na ke ri winaq ri ketow ru Tzij ri Dios, keniman k'u che! —xcha chke.

Ri lawalo taq winaq käkita' jun etal kajmab'al che ri Jesús

29Aretaq ri winaq xkimulij kib' cho ri Jesús, xuchaplej ki tzijob'exik, xub'ij chke: Xa e lawalo taq winaq ri winaq re ri q'ij junab' ri'. Xaq käkaj chi kinb'an jun etal ri kajmab'al chkiwäch. Man käb'antaj tä k'u na jun etal chkiwäch, xane xaq xuwi ri etal re ri qa mam Jonás, q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, in ri' ri etal chke ri winaq re we q'ij junab' ri', je' jas ri qa mam Jonás are xok che jun etal chkiwäch ri winaq ri xek'oji pa ri tinimit Nínive, —kächa'.

31Ri chichu' ri xk'oji che nim taqanel pa ki wi' konojel ri winaq aj Seba kätak'i na kuk' ri winaq re we q'ij junab' ri' pa ri q'atän tzij ri käpetik. Käch'aw k'u na ri ixoq ri' chiwij ix rumal chi xel loq ri are' pa ru tinimit ri sib'alaj naj k'o wi, xopan k'u ruk' ri nim taqanel Salomón ojer chutatab'exik ri nojib'al u tijonik. Chiwilampe ix chi k'o Jun waral ri nim na u b'anik chuwäch ri nim taqanel Salomón.

32Ri winaq k'ut aj Nínive, ketak'i na junam kuk' ri winaq re we q'ij junab' ri' pa ri q'atän tzij. Kech'aw k'u na ri winaq aj Nínive chiwij ix rumal chi xkik'ex kanima', xkik'ex k'u ki chomanik rumal ri xutzijoj ri qa mam Jonás chke. K'o k'u jun waral ri nim na u b'anik chuwäch ri qa mam Jonás, —xcha ri Jesús.

Waral käqil wi ri tijonik chrij ri saqil

33Man k'o tä jun winaq ri kutzij jun chäj, o jun candela, te k'u ri' kuch'uqu, kuya wa' chuxe' jun chikäch. Xane kutzuk'ub'a wa' chikaj rech kuya saqil chkiwäch ri winaq ri keb'ok pa ja, —kächa'.

34Ri a waq'äch e are je' jas jun chäj ri kuya saqil chawe. We utz ri a waq'äch, q'alaj ri b'e chawäch. We man utz ri a waq'äch, man q'alaj tä ri b'e chawäch.

35Chawila b'a' chi ri saqil ri k'o awuk' man käk'extaj tä ri' pa q'equmal.

36We k'o ri saqil chawäch, man k'o tä ne jub'iq' ri q'equmal, kawil b'a' na ronojel pa saqil, je' jas ri kub'an jun chäj, o jun candela chawäch, kätununik, —xcha ri Jesús.

Ri Jesús keuyaj ri tata'ib' fariseos xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab'

37Aretaq ri Jesús xto'taj chub'ixik wa', xch'aw jun tata' fariseo, xub'ochi'j chi käwi' ruk' cho ja. Xe' k'u ri Jesús, xok b'i pa ri ja, xt'uyi chi' ri mesa.

38Ri fariseo xrilo chi aretaq xok ri Jesús che ri wi'm, man xub'an tä ri kub'ij pa ri ki pixab' ri fariseos, ri e naq'atal chub'anik aretaq käb'an ri ch'ajow q'ab'aj. Ri fariseo jun wi xrilo.

39Xub'ij ri Qajaw Jesús che: Ri alaq fariseos, käch'aj alaq ri rij ri laq xuquje' ri rij ri vaso. Are k'u pa anima' alaq k'o wi ri lawaloyil, k'o ri itzel rayinik alaq, —kächa'.

40¡Kon taq winaq! ¿A mat etam alaq chi ri Dios ri xb'anow ri rij jun winaq are ri' ri xb'anow ri ranima' xuquje'?

41B'ana b'a' alaq utzil rech kel na ri etzelal pa ri anima' alaq. Je ri' ronojel käkanaj na kan ch'ajch'oj, —kächa'.

42¡K'äx ech alaq, fariseos! Ri alaq käya alaq ru lajujil ri q'eb'un, ri ruda, xuquje' ronojel u wäch ichaj. Käya k'u kan alaq ri u b'anik ri utzil, man qas tä k'u loq' ri Dios chuwäch alaq. Are k'u wa' ri rajwaxik käb'an na alaq, man käya tä k'u kan alaq ru b'anik ri jule' chik, —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

43¡K'äx ech alaq, fariseos! Kaj alaq ri t'uyulib'al kech nimaq ki b'anik pa ri rachoch Dios, xuquje' kaj alaq chi nim kil wi alaq, chi utz ch'ab'exik alaq käb'an pa taq ri b'e, —kächa'.

44¡K'äx ech alaq, fariseos, xuquje' ri alaq tijonelab' re ri Pixab'! Ri alaq onojel alaq xaq kieb' wäch alaq. Ri alaq junam alaq kuk' ri muqub'al ri man keilitaj taj. Keb'in k'u ri winaq pa ki wi' ri muqub'al, man ketam taj chi k'o q'ayinaq taq b'aq chupam, —xcha'.

45Jun chke ri tijonelab' re ri Pixab' xch'awik, xub'ij che: Ajtij, aretaq käb'ij la wa', uj xuquje' kujyoq' la, —xcha che.

46Xub'ij k'u ri Jesús chke: ¡K'äx ech alaq xuquje', alaq tijonelab' re ri Pixab'! Rumal chi käya alaq k'ia taq pixab' chke ri winaq je' ta ne chi e nimaq taq eqa'n ri käya alaq chkij. K'äx k'u ri keqa'xik kumal ri winaq. Ri alaq k'ut man k'o tä jas käb'an alaq che ki to'ik ri e are', —kächa'.

47¡K'äx ech alaq! Keyak alaq ri muqub'al taq ja ri e muqum wi ri ojer taq q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri xekämisax kumal ri mam alaq.

48Qas tzij chi ri alaq, alaq q'alajisal taq ke ri xka'n ri mam alaq, xuquje' junam wäch alaq kuk' ri mam alaq. E are' xekämisanik, ri alaq k'ut keyak alaq ri muqub'al taq ja ri e muqum wi, —kächa'.

49Rumal rech wa' kub'ij ri Dios ruk' ru nojib'al: “Keintaq na b'ik q'alajisal taq re ri Loq'alaj nu Pixab', xuquje' jule' taq nu taqo'n chik. Ri winaq k'ut kekikämisaj na jujun chke ri nu taqo'n. Jujun k'ut käka'n na k'äx chke,” —xcha ri Dios, —kächa'.

50U b'im wa' ri Dios rech ri winaq re taq we q'ij junab' ri' käk'äjisax ki wäch rumal ri ki kämisaxik konojel ri u q'alajisanelab' ri Dios ri e kämisam tzpa ru b'anik ru wächulew petinaq loq.

51Are k'u tzje wa' ru kämisaxik ri tat Abel, xuquje' ru kämisaxik ri tat Zacarías ri xkäm chkixol ri ta'b'al toq'ob' ruk' ri loq'alaj k'olib'al ri sib'alaj äwas chi kok b'i xa apachinoq, ri k'o pa ri nimalaj rachoch ri Dios. Je' kinb'ij wa' che alaq chi ri winaq re we q'ij junab' ri', e are wa' ri kekeqlej na wa', —xcha'.

52¡K'äx ech alaq, tijonelab' re ri Pixab'! Etam alaq jas u riqik ronojel u wäch no'j. K'u'm k'u alaq wa' we etamanik ri' chkiwäch ri jule' taq winaq chik. Ri alaq k'ut, man käb'an tä alaq jas u b'eyal ri etamanik ri', —xcha ri Jesús chke.

53Elem k'u kub'an b'i ri Jesús, ri tijonelab' re ri Pixab' xuquje' ri fariseos sib'alaj xpe koyowal che. Xkikoj ki chuq'ab'. Xkichap u k'otik u chi' chkij k'ia taq tzij.

54Xkik'ak'leb'ej k'u u ta'ik jun tzij pu chi' rech käka'n tzijtal chrij.

San Lucas 12

Ri Jesús kuya tijonik chrij ri kawächil

1Xkimulij k'u kib' sib'alaj k'ia winaq je ri' chi käkitak'alela kib'. Ri Jesús xeutzijob'ej ru tijoxelab' nab'e, xub'ij chke: Chichajij iwib' chuwäch ri ki ch'amil ri tata'ib' fariseos.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ri ch'äm ri kinb'ij chiwe man qas tä ch'äm wa', xane are ri ki no'j ri fariseos ri xaq kieb' ki wäch ri kinjunamaj ruk' ri ch'äm, —kächa'.

2Man k'o tä k'u ri ch'uqtalik ri mat käq'alajin na. Man k'o tä k'u ri k'u'talik ri mat ketamataj na.

3Ri i tzijom pa q'equm, kätatab'ex na wa' pa saqil. Ri i jasjatem xuquje' ri kib'an pa ri ja, kätzijox na wa' pa ri b'e, —xcha chke.

Waral kätzijox wi jachin chuwäch ri rajwaxik käqaxej wi qib'

4Kinb'ij k'u chiwe ix, qachalal, chi mixej iwib' chkiwäch ri kekämisan ri cuerpo, te k'u ri' man k'o tä chi ri kekowin chub'anik chiwe.

5Kink'ut na in jachin chuwäch ri rajwaxik kixej wi iwib'. Are chixej iwib' ri' chuwäch ri jun ri käkowinik kixuk'iäq b'i pa ri q'aq' aretaq ix u kämisam chik. Je' kinb'ij chiwe, are chixej iwib' chuwäch wa', —xcha chke.

6¿A mat kieb' centavos kek'iyix wi job' chi'ch? Man k'o tä k'u jun chke we alaj taq chikop ri' ri käsach pu jolom ri Dios.

7Xuquje' retam ri Dios joropa' ri rismal i wi' e k'olik. Mixej b'a iwib'. Más ix loq' na ix chkiwäch k'ia taq chi'ch, —xcha ri Jesús chke.

Ri Jesús kutzijoj jas käka'n ri winaq ri kuq'alajisaj ri Are' chkiwäch nik'iaj winaq chik

8Je' kinb'ij chiwe chi apachin ri kutzijoj chkiwäch ri winaq chi are wachi'l in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kinb'ij na chkiwäch ri ángeles re ri Dios chi wech in we winaq ri'.

9Apachin k'u ri kub'ij chkiwäch ri winaq chi man retam tä nu wäch in, kinb'ij k'u na in chkiwäch ri ángeles re ri Dios chi man wetam tä u wäch we winaq ri', —kächa chke.

10Apachike winaq ri käyoq'on chwe in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, käsach na u mak wa'. Apachin k'u ri kub'ij ri äwas u b'ixik chrij ri Loq'alaj Espíritu re ri Dios, man käsach tä na u mak ri', —kächa'.

11Aretaq kixkichap ri winaq, kixkik'am b'i chkiwäch ri ki nimaqil ri winaq re ri rachoch Dios o chkiwäch ri q'atal taq tzij, xuquje' chkiwäch ri nik'iaj taq taqanelab', mixej iwib' che jas ri rajwaxik kib'ij o jas kito'b'ej iwib'.

12Are k'u ri Loq'alaj Espíritu kuya na chiwe pa we hora ri' jas ri rajwaxik u b'ixik iwumal, —xcha ri Jesús chke.

Waral kätzijox wi ri q'inomalaj achi ri kuchomaj ri man jikom taj

13Jun chke ri winaq xub'ij che ri Jesús: B'ij la che ri wachalal chi kuya we ri echb'al, —xcha ri'.

14Xch'aw ri Jesús, xub'ij che: Tat, man in kojom tä che q'atal tzij puwi' alaq. Xuquje' man in k'o tä che jachal echb'al, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Xub'ij k'u chke konojel: Chilampe alaq chi kächajij ib' alaq chuwäch ru rayixik k'ia u wäch jastaq ajuwächulew. Pune e k'o k'ia ri jastaq re jun winaq, man are tä ri' ri käyo'w ru k'aslemal, —xcha chke.

16Ri Jesús xukoj chi na jun k'utb'al chkiwäch, xub'ij: K'o jun achi ri sib'alaj q'inom. Sib'alaj nim ru wächinik ri rulew xuya'.

17Kächoman k'u ri achi pa ranima', kub'ij: "¿Jas kinb'an na? Man k'o tä chi k'olib'al jawije' kinya wi ri nu jal," —kächa ri'.

18Xuchomaj pa ranima', xub'ij: "Are wa' ri kinb'an na. Keinyojij na ri nu k'uja, keinyak na jujun chik más nimaq. Kinya na ri nu jal, xuquje' taq ri jastaq we chkipam wa'.

19Te k'u ri' aretaq kinto'taj chub'anik wa' kinb'ij na chwe chb'il wib': Tuxlanoq, two'q, chab'ana a nimaq'ij rumal chi e k'ia ri jastaq awe ri a k'olom. Kub'an na wa' che k'ia junab'," —kincha na in, —kächa ri Jesús.

20Xub'ij k'u ri Dios che: "¡Konalaj achi! Kämik chaq'ab' katkämik, kel na rawanima'. ¿Jachin lo ajchaq'el kan ri jastaq ri a k'olom?" —xcha ri Dios che, —kächa ri Jesús.

21Je ri' ri kuk'ulmaj ri winaq ri kumulij q'inomal che chb'il rib', man q'inom tä k'u wa' cho ri Dios, —xcha ri Jesús chke.

Ri Dios keuchajij ri ralk'ual

22Xub'ij k'u ri Jesús chke ru tijoxelab': Rumal ri' kinb'ij chiwe chi mixok il che ri i k'aslemal, jas ri kitijo, jas ri iwatz'iaq kikojo.

23Nim k'u na u b'anik ri i k'aslemal chuwäch ri wa. Nim na u b'anik ri i cuerpo chuwäch ri atz'iaq, —kächa'.

24¡Cheiwilampe ri joj! Man käkitik tä ab'ix, man k'o tä k'u jach' käka'no. Man k'o tä jawije' kekik'ol wi ri jastaq ke, man k'o tä k'u ki k'uja. Are k'u ri Dios ketzuquwik. Ri ix k'ut más ix loq' na chkiwäch ri chikop ajuwokaj, —kächa'.

25¿Jachin ta k'u ne chiwe ix käkowinik käk'asi na kieb' oxib' junab' chik xaq pa re wi? Man k'o taj, —kächa'.

26We man kixkowin tä chub'anik jun jasach ri nitz' na, ¿jas che kixok il chke ri jule' jastaq chik? —kächa'.

27Chiwilampe ri kotz'ij, jas käka'no kek'iyik. Man kechakun taj, man k'o tä k'u kiem käka'no. Pune ta ne je ri', kinb'ij chiwe chi ri nim taqanel Salomón ojer ruk' ronojel ru q'inomal man je' tä ratz'iaq wa' xukojo jas jun chke we kotz'ij ri'.

28We ri Dios je' kub'an wa' che katz'iaq ri q'ayes ri e k'o kämik pa juyub', chuweq k'ut keyi' pa ri q'aq', ¿a mat kärilij ri' ri Dios ri iwatz'iaq ix? —kächa'. ¡Ay ri ix, ix achijab' ri xaq jub'iq' kixkojonik!

29¡Mixok b'a' il che jas kitijo, mixej k'u iwib' rumal wa'!

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Konojel we jastaq ri' ronojel q'ij qas käkitzukuj ri nik'iaj winaq chik ajuwächulew. Ri i Tat k'ut retam jachike ri kajwataj chiwe ix, —kächa'.

31Chixchakun b'a' nab'e chujikib'a'xik ru taqanik ri Dios, kiriq k'u na xuquje' ri nik'iaj jastaq chik ri e rajwaxik chiwe, —xcha ri Jesús chke.

K'o b'a' i q'inomal chikaj

32Pune ri ix man ix k'ia taj, mixej b'a' iwib'. Rumal chi käkikot ranima' ri qa Tat chuya'ik chiwe chi kixk'oji na pa ru taqanik ri Dios.

33Chik'iyij ri jastaq iwe, chisipaj ri rajil chke ri meb'a'ib'. Je ri' käyi' na chiwe jun iwechb'al pa ri kaj ri man käq'elob' taj. Käyi' na xuquje' jun q'inomal chikaj ri man k'o tä u k'isik. Man kopan tä k'u elaq'om chila', man kächikopir tä wa', —kächa'.

34Jun winaq are amaq'el kuchomaj ri jastaq re. We k'o ri iwech ix pa ri kaj, are kichomaj na ri k'o chikaj, man xuwi tä ri' ri k'o cho ruwächulew, —xcha ri Jesús chke.

Chiweyej na ru petb'al ri Jesucristo

35Chisuk'umaj b'a' iwib', chitzija k'u ri i candela chuk'ulaxik ri Iwajaw.

36Je' kib'ano jas ri käka'n ri patäninelab' ri keye'm u k'ulaxik ri ki patrón kätzelej loq pa jun k'ulanem, rech aretaq kulik, käch'aw chi' ri porta, chanim käkitor chuwäch.

37Utz ke ri patäninelab' ri' ri keriqtaj na rumal ri ki patrón chi e k'aslik aretaq kätzelej loq. Qas tzij kinb'ij chiwe chi ri ki patrón keut'uyub'a' na chi' ri mesa, kusuk'umaj na rib' rech kuya ke ri ki wa, —kächa'.

38Pune ta k'ä te' kul ri ki patrón pa nik'iaj aq'ab', pune sib'alaj aq'ab', we kärilo chi e k'aslik, utz ke ri patäninelab' ri', —xcha'.

39Chich'ob'o b'a' wa' chi we ta jun ajchaq'el ja käretamaj jachike hora kopan ri elaq'om, käk'ask'at na ri', man kuya' tä ri' chi kokb'ex ri rachoch, —kächa'.

40Chiwila b'a' chi ri ix, ix suk'umatal chik rumal chi kätzelej na loq ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq pa ri hora ri man kichomaj taj, —xcha ri Jesús chke.

Ri utzalaj patäninel ruk' ri patäninel ri man utz taj

41Te ri' xub'ij ri tat Pedro che: Qajaw, ¿a xtzijoj la wa' we k'utb'al ri' xaq xuwi chqe uj? ¿A mat chke konojel? —xcha che.

42Xub'ij ri Qajaw Jesús: ¿Jachin lo ri jun utzalaj patäninel ri sib'alaj k'o u no'j? We patäninel ri' are käkoj na rumal ru patrón pa ki wi' ri nik'iaj patäninelab' chik rech kuya ri ki wa ronojel q'ij.

43Utz re ri patäninel ri' ri käriqtajik chi tajin kub'an ru chak aretaq kopan ru patrón, —kächa'.

44Are qas tzij ri kinb'ij chiwe chi ri patrón kukoj na ri patäninel ri' pa ki wi' konojel ri jastaq re.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

45Qachomaj b'a' jas kuk'ulmaj na we man utz tä kub'an ri patäninel ri', xane ri are' kuchomaj chi xa käb'eytaj ru patrón, kuchaplej k'u ri u b'anik k'äx chke ri nik'iaj ajchakib' chik xuquje' chke ri ajik'ab', xuquje' ne kuchaplej u b'anik nimaq'ij. Xa sib'alaj käwi'k, xuquje' käq'ab'arik.

46Xaq te'talik k'ut kul ru patrón pa jun q'ij ri man kuchomaj tä ri' ri patäninel, pa jun hora ri man retam taj. Qas tzij chi sib'alaj käk'äjisax na u wäch ri patäninel ri' rumal chi man jikom tä ri ranima' chub'anik ronojel ri xtaqan wi ri rajaw, —kächa'.

47Ri patäninel ri kuch'ob'o jas ru rayinik ru patrón, te k'u ri' man kujikib'a tä k'u rib', man käniman tä k'u che, are k'u wa' we winaq ri' sib'alaj käk'äjisax na u wäch.

48Ri patäninel k'ut ri man kuch'ob' tä ru rayinik ru patrón, kub'an k'ut jachike ri taqal wi u k'äjisaxik u wäch, kätan na ri' ri k'äjisab'al u wäch ri käb'an na che. We jun winaq kuya rib' pa k'olib'al re eqle'n, nim wa' ri käta' na che kumal ri nik'iaj winaq chik. We ri winaq ki jikib'am wi kanima' che jun winaq chik, k'ia k'u ri utzil käkita' che we winaq ri', —xcha ri Jesús chke.

Ri Jesús kutzijoj ri ch'oj ri käpe cho ruwächulew rumal

49Xinpe in rech kinya tijonik chke ri winaq ajuwächulew. We tijonik ri' are je' jas ru t'iqik q'aq' cho taq ri juyub'. Kwaj ta na chi ya tajin käk'at chi we q'aq' ri', —kächa chke.

50K'o na jun nimalaj k'äx ri rajwaxik kinriqo. Kwaj ta na chi xb'antaj ta kan ri k'äx ri', xinto'taj ta k'u che, —kächa ri Jesús.

51¿A kichomaj ix chi in petinaq rech xa käk'oji utzil chkixol ri winaq ajuwächulew? ¡Man je' taj! Xane xinpe in chub'anik ch'oj.

52Tzkämik ri' kächap na b'i u b'anik we ch'oj ri'. Job' winaq ri e k'o pa jun ja käkik'ulelaj na kib', ri oxib' chkij ri kieb', ri kieb' chik chkij ri oxib'.

53Käb'antaj na ch'oj, jun tata' kuk'ulelaj na ru k'ojol, ru k'ojol k'ut kuk'ulelaj na ru tat, xuquje' ri chichu' kuk'ulelaj na ri ral ali, ri ali kuk'ulelaj na ru nan, xuquje' ne ri jun ali chik kuk'ulelaj na ri ralib' chichu', ri ralib' chichu' k'ut kuk'ulelaj na ri are', —xcha ri Jesús chke.

Ri Jesús kuya tijonik chrij ri q'ij junab' ri'

54Xub'ij k'u ri Jesús chke ri k'ialaj winaq: We kiwil ri sutz' ri käpaqi loq, chanim kib'ij: Kraj käpe jäb', —kixcha'. Je' k'u käk'ulmatajik, —kächa'.

55Aretaq käxuli ri kiäqiq', kib'ij: Käpe na ri saq'ij, —kixcha'. Je' käk'ulmatajik, —kächa'.

56¡Ri alaq, xa kieb' wäch alaq! Kächob' alaq ri u wo ri kaj xuquje' ruwächulew. ¿Jas che man käch'ob' tä alaq jas u wäch wa' we q'ij junab' ri'? —xcha chke.

Rajwaxik chi jun winaq kärutzirisaj rib' ruk' ru k'ulel

57¿Jas che man kächomaj tä alaq jas ri' ri qas jikom, jas ri' ri man qas jikom taj?

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

58Aretaq ke' alaq cho ri q'atal tzij achi'l alaq ri k'ulel alaq, tija' b'a' q'ij alaq che rutzirisaxik ib' alaq pa ri b'e, rech man käk'am tä b'i alaq cho ri q'atal tzij. Are k'u ri q'atal tzij käjachow alaq pu q'ab' ri mayor. Ri mayor k'ut käyo'w kan alaq pa che'.

59Qas tzij ri kinb'ij chi man kel tä na alaq pa che' k'ä kätoj na alaq ri k'isb'al centavo re ri multa, —xcha ri Jesús chke.

San Lucas 13

Rajwaxik u k'exik ri ranima' jun rech man käsach tä u wäch

1Pa ri q'ij ri' e k'o jujun winaq chila' ri xkitzijob'ej ri Jesús chkij ri winaq aj Galilea ri xeukämisaj ri tat Pilato, xuyuj k'u ri ki kik'el ruk' ri ki kik'el ri awaj ri xekämisax che ki sipaxik cho ri Dios.

2Xch'aw chi ri Jesús, xub'ij chke: ¿A kächomaj alaq chi ri winaq aj Galilea xkiriq wa' we nimalaj k'äx ri' xa rumal chi más e ajmakib' na chkiwäch ri nik'iaj ki winaqil chik?

3Man je' ta wa', —kächa'. We ri alaq man käk'ex tä ri anima' alaq, xuquje' ri chomanik alaq, käsach na wäch alaq onojel alaq xuquje', —xcha chke.

4Xuquje' e k'o ri wajxaq lajuj winaq ri xekäm pa Siloé rumal jun nimalaj ja ri xtzaq pa ki wi'. ¿A kächomaj alaq chi más e lawalo na we winaq ri' chkiwäch ri nik'iaj winaq chik ri e k'o pa Jerusalén?

5Man je' taj, —kächa'. We ri alaq man käk'ex tä anima' alaq, xuquje' man käk'ex tä chomanik alaq, käsach na wäch alaq onojel alaq xuquje', —xcha ri Jesús chke.

Ri Jesús kutzijoj ri k'utb'al chrij ri u che'al higos ri man käwächin taj

6Ri Jesús xutzijoj xuquje' we k'utb'al ri' chuya'ik tijonik chke, xub'ij: Jun achi, k'o jun u che'al higos ruk', tiktal k'ut pa ru tikb'al uvas. Xe' k'u ri achi chutzukuxik ri u wäch ri che' ri', man k'o tä k'u xuriqo.

7Xub'ij che ri chajil tikb'al uvas: “Chawilampe' chi xke' oxib' junab' kinpe chutzukuxik u wäch ri che' ri', man k'o tä k'u kinriqo,” —xcha', —kächa ri Jesús. “Chat'oyo b'a'. Xaq k'u loq' käk'oji waral pa ri wulew,” —kächa'.

8Xch'aw chi ri chajinel, xub'ij che: “Tat, ya la kanoq xaq xuwi che we junab' chik ri'. Kink'ot na rij, kinmesaj na.

9We ne käwächin ne pa we jun junab' chik ri', utz u b'anom. We k'u man käwächin taj, käqat'oy na apanoq,” —xcha che ru patrón, —xcha ri Jesús chke.

Ri u kunaxik jun ixoq ru q'usum rib' pa ri q'ij re uxlanem

10Pa jun q'ij re uxlanem ri Jesús tajin kuya tijonik pa jun chke ri rachoch Dios.

11K'o k'u jun chichu' chila' ri wajxaq lajuj junab' yawab' rumal jun itzelalaj espíritu. U q'usum rib' käb'inik, man käkowin tä chik chujikomisaxik rib'.

12Aretaq ri Jesús xrilo, xusik'ij ri chichu', xub'ij che: Nan, kunam chi la che ri yab'il la, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Xuya ru q'ab' puwi' ri chichu'. Chanim k'ut xkowinik xujikomisaj rib'. Xunimarisaj k'u u q'ij ri Dios.

14Ri ki nimal ri winaq pa ri rachoch Dios sib'alaj xpe royowal rumal chi ri Jesús xub'an kunanik pa ri q'ij re uxlanem. Xub'ij ri achi chke ri winaq: Xaq xuwi waqib' q'ij rajwaxik kixchakunik. Chixpet pa taq we q'ij ri' rech kixkunaxik, mixpe k'u pa ri q'ij re uxlanem, —xcha chke.

15Xch'aw chi ri Jesús, xub'ij che: ¡Ri alaq xaq kieb' wäch alaq! Chjujunal alaq käkir alaq ri wakäx, ri burro pa ri recha'b'al pa ri q'ij re uxlanem, käk'am k'u b'i alaq rech kutija u joron.

16Wa' we ixoq ri', rachalaxik ri qa mam Abraham, yututal k'u rumal ri Satanás wajxaq lajuj junab'. ¿A mat rajwaxik u kirik wa' che we yab'il ri' pa ri q'ij re uxlanem? —xcha che. ¡Je', je ri'!

17Aretaq ri Jesús xub'ij wa', konojel ri kek'ulelanik xek'ixik. Are k'u konojel ri nik'iaj winaq chik sib'alaj xekikotik kumal taq ri kajmab'al ri tajin kub'an ri Jesús. Sib'alaj nim xekilo ri xub'an ri Jesús.

Ri Jesús kuya tijonik chrij jun ija' re mostaza

18Xub'ij k'u ri Jesús: ¿Jas ruk' junam wi ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq? ¿Jas ta ruk' kinjunamaj wi wa'? —kächa'.

19Are je' jas jun ija' re mostaza. Jun winaq kuk'am b'i ri ija' ri', kutik pa rulew. Käk'iyik, kub'an nim je' jas kub'an jun che' käk'iyik. Ri chikop ajuwokaj käka'n ri ki sok pa taq ri u q'ab' ri che' ri', —xcha chke.

Ri Jesús kuya tijonik chrij ri ch'äm

20Xub'ij ri Jesús xuquje': ¿Jas ta ruk' kinjunamaj wi ru taqanik ri Dios? —kächa'.

21Are je' jas ri ch'äm ri kuya jun chichu' ruk' oxib' pajb'al k'äj re kaxlan wa, rech käch'ämir ronojel ri q'or, —xcha chke.

Qatij b'a' qa chuq'ab' rech kujok b'i pa ri uchija ri latz' u wäch

22B'enam re ri Jesús pa Jerusalén, xeusolij kan ronojel tinimit, ri nimaq xuquje' ri ch'utiq, xuya k'u tijonik chila'.

23K'o k'u jun ri xuta' che ri Jesús: Tat, ¿a xa e kieb' oxib' ri' ri winaq ri käkiriq ri u tob'anik ri Dios? —xcha che. Xch'aw chi ri Jesús, xub'ij chke ri winaq:

24Kätij chuq'ab' alaq rech kok alaq pa ri uchija ri sib'alaj latz' u wäch. Je' kinb'ij chi e k'ia ri käkitij na ki q'ij rech keb'okik, man kekowin tä k'ut, —xcha chke.

25Te k'u ri', aretaq ri ajchaq'el ja u tz'apim ri porta, ri alaq ri xaq tak'atoj alaq cho ri ja, käch'aw na alaq chuchi' ri ja, käb'ij na alaq: “Qajaw, Qajaw, toro la ri porta chqawäch,” —kächa na alaq che. Käch'aw k'u na loq ri ajchaq'el ja, kub'ij na: “Ri in man kinch'ob' tä wäch alaq, xuquje' man wetam taj jawije' kel wi alaq,” —kächa ri'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Kächaplej k'u na alaq käch'aw alaq, käb'ij alaq che: “Uj woqinaq ya' uk' la, xuquje' ri lal yo'm la tijonik pa taq ri b'e re ri qa tinimit,” —kächa na alaq.

27Kub'ij na ri ajchaq'el ja: “Xinb'ij chech alaq chi ri in man wetam taj jawije' ri kel wi alaq chi'. Chel b'i alaq, alaq b'anal taq etzelal,” —kächa na ri are'.

28Are chi' k'ut käb'an wi na alaq ri oq'ej, xuquje' ri quch'uch'em wareyaj rumal ri k'äx aretaq kil alaq chi ri qa mam Abraham, ri qa mam Isaac, ri qa mam Jacob, xuquje' konojel ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios e k'o chila' jawije' ri Dios kätaqan wi. Ri alaq k'ut, man k'o tä alaq kuk' rumal chi esam chi alaq apanoq.

29Keopan k'u na winaq ajrelb'al q'ij, aj u qajb'al q'ij, xuquje' winaq aj u wikiäq'ab' ri relb'al q'ij, aj u mox relb'al q'ij, ket'uyi na chi' ri mesa che wi'm jawije' kätaqan wi ri Dios, —kächa'.

30Jujun k'u chke ri winaq ri man nim tä keil wi kämik sib'alaj nim keil wi na pa ri q'ij ri'. Are k'u jujun chke ri winaq ri sib'alaj nim keil wi kämik, man nim tä chi na keil wi pa ri q'ij ri', —xcha ri Jesús.

Ri Jesús käroq'ej ki wäch ri winaq re ri tinimit Jerusalén

31Pa ri q'ij ri' xeopan nik'iaj tata'ib' fariseos ruk' ri Jesús, xkib'ij che: ¡Chel b'i la waral! ¡Chanej la! Are ri q'atal tzij Herodes kraj kukämisaj la, —xecha che.

32Xub'ij k'u ri Jesús chke: Jeb'ij alaq che we sub'anel Herodes chi kämik xuquje' chuweq kinwesaj na itzel taq espíritus, xuquje' kinkunanik. K'ä te' pa ri urox q'ij kinto'taj na che ri nu chak, —kächa', —kächa alaq che.

33Rajwaxik k'ut chi kämik, chuweq, käb'ij kinb'an na u b'anik ri nu chak, —kächa'. ¿A kuya lo käkämisax jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios pa jun tinimit chik, mat pa Jerusalén? Man je' taj, —xcha ri Jesús chke.

34¡Ay, winaq aj Jerusalén! Are kekämisaj alaq ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, keb'an alaq che ab'aj ri ketaq b'i uk' alaq. ¡K'ia mul nu rayim ri mulixik alaq jas kub'an jun ati't äk' kumulij ri alaj taq ral chuxe' ru xik', man kaj tä k'u alaq! —kächa'.

35Tampe alaq, käkanaj na kan ri achoch alaq, käwonob'ax k'u na kanoq. Man kinil tä chi na alaq k'ä kopan na ri q'ij ri käb'ij alaq: “Nim b'a' ru q'ij ri Jun ri u taqom loq ri Qajaw Dios,” —kächa na alaq, —xcha ri Jesús chke.

San Lucas 14

Ri Jesús kukunaj jun achi ri k'o sipoj che

1Pa jun q'ij re uxlanem xe' ri Jesús cho rachoch jun chke ri ki nimal ri winaq, jun tata' fariseo. Jela' xe' wi che wi'm, tajin k'u kaluchi'x kumal ri nik'iaj tata'ib' fariseos.

2Jun achi k'ut ri k'o sipoj che k'o chila' chuwäch ri Jesús.

3Xch'aw ri Jesús, xeuch'ab'ej ri tijonelab' re ri Pixab' xuquje' ri fariseos, xub'ij: ¿A taqal u b'anik kunanik pa jun q'ij re uxlanem? We ne man taqal taj, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Man xech'aw tä k'u ri e are'. Ri Jesús xuk'am b'i ri yawab' ruk', xukunaj, xutaq b'ik.

5Xub'ij k'u chke ri tata'ib': We k'o ri burro alaq, ri wakäx alaq, ri kätzaq b'i pa jun k'ua' pa ri q'ij re uxlanem, ¿a mat kesaj alaq wa' chanim? —xcha chke. ¡Je', je ri'!

6Man xkiriq tä k'ut jas xkib'ij che.

Ri Jesús kuya tijonik chrij ru b'anik nimal

7Xril ri Jesús jas xka'n ri winaq ri e ula'm, chi ri e are' xkicha' ri t'uyulib'al kech ri nimaq ki b'anik chi' ri mesa. Xukoj jun k'utb'al chuyi'k tijonik chke, xub'ij:

8We käsik'ix alaq che jun k'ulanem, mät'uyi wi alaq pa taq ri t'uyulib'al kech ri nimaq ki b'anik. We ne käpe na jun winaq ri nim na u q'ij chuwäch alaq ri xuquje' ula'm rumal ri achi.

9Kraj käpe ri tata' ri xerulaj alaq ri xuquje' xrulaj ri jun winaq chik, kub'ij che alaq: “Ya la ri t'uyulib'al la che we achi ri',” —kächa na. Ri alaq k'ut, pune sib'alaj käk'ix alaq, käq'ax na alaq ri' pa ri t'uyulib'al ri man qas tä nim u b'anik, —kächa ri Jesús chke.

10Xane aretaq kula'x alaq, tzukuj alaq ri t'uyulib'al ri man qas tä nim u b'anik, t'uyul alaq chila', rech we käpe ri tata' ri xerulaj alaq, kub'ij ta na ri' che alaq: “Wachi'l, k'o jun t'uyulib'al ja le' ri utz na che la,” —kächa na ri'. Qas känimarisax na q'ij alaq chkiwäch konojel ri e k'o uk' alaq chi' ri mesa.

11Ronojel winaq ri kunimarisaj rib', käqasax na u q'ij ri are'. Ri winaq ri man kunimarisaj tä rib', are k'u wa' känimarisax na u q'ij, —xcha chke.

12Xub'ij k'u ri Jesús che ri tata' ri xula'nik: Aretaq käb'an la jun ula'nem, we ne jun nimaq'ij, me'ulaj la xaq xuwi ri achi'l la, man xaq xuwi tä ri achalal la, o ri k'ul taq ja la ri e q'inomab'. We je ri' kraj ne je' käka'n na wa' che la xuquje' chutojik u k'exel ri xb'an la chke.

13Xane aretaq käb'an la jun ula'nem, che'ulaj la ri winaq meb'a'ib', ri winaq kutukaq keb'inik, ri ch'okojib' xuquje' ri man keka'y taj.

14Utz k'u na ri e la rumal chi man kekowin tä ri e are' chutojik u k'exel wa' che la. Käyi' k'u na u k'exel che la pa ri q'ij re ri ki k'astajik ri winaq ri jikom kanima' chkixol ri käminaqib', —xcha ri Jesús che.

Ri Jesús kuya jun k'utb'al chrij jun nimalaj wi'm

15Xuta k'u wa' jun chke ri e t'uyul ruk' ri Jesús chi' ri mesa, xub'ij che: Utz re ri kok na che wi'm chila' jawije' ri kätaqan wi ri Dios, —xcha che.

16Xch'aw chi ri Jesús, xub'ij che: Jumul ri' jun achi xub'an jun nimalaj ula'nem. E k'ia k'u ri xeusik'ij.

17Pa ri hora re ri wi'm ri achi xutaq b'ik jun patänil re chub'ixik chke ri e sik'im: “Sa'j alaq, ya xutzir ronojel,” —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Junam k'ut xkichaplej resaxik kib' konojel. Xub'ij ri nab'e winaq che ri patäninel: “Nu loq'om ch'äqap wulew,” —kächa'. “Rajwaxik chi kine' che rilik. Chab'ij che ri a patrón chi chub'ana toq'ob' chwe, chusacha nu mak, man kine' taj,” —xcha'.

19Xub'ij jun winaq chik: “Nu loq'om job' k'ulaj wakäx, kinwil na jas käka'no kechakunik,” —kächa'. “Chub'ana toq'ob' chwe, chusacha nu mak, man kine' taj,” —kächa ri'.

20Xub'ij ri jun winaq chik: “Man kuya' taj kine'k rumal chi k'ä te' xink'uli'k,” —kächa'.

21Xtzelej b'i ri patäninel, xutzijoj ronojel wa' che ri u patrón. Xpe royowal ri u patrón, xub'ij k'u che ri patänil re: “Jat chanim pa taq ri b'e, pa taq ri k'ayib'al re ri tinimit, cheatzukuj ri winaq meb'a'ib', ri winaq kutukaq, ri man kekowin taj keka'yik, xuquje' ri ch'okojib', cheak'ama k'u loq,” —kächa che.

22Te k'u ri' xub'ij ri patäninel che ri u patrón: “Xb'antaj kanoq ri xtaqan wi la. K'o k'u na k'olib'al chke nik'iaj,” —kächa che.

23Xub'ij k'u ri patrón che ru patäninel: “Jat naj pa taq ri b'e, pa taq ri juyub', chakojo a chuq'ab' rech kepe ri winaq, känoj k'u na ri wachoch.

24Kinb'ij chiwe ix ri ya ix k'o chik chi man k'o tä jun chke ri xewula'j nab'e ri kutij na jub'iq' re ri nu wi'm ri xinb'ano,” —xcha chke.

K'o k'äx ri kuriq jun winaq we ke' ruk' ri Cristo

25E k'ia winaq k'ut e b'enaq ruk' ri Jesús. Xutzolq'omij rib' kuk', xub'ij chke:

26We k'o jun ri qas kraj käk'oji wuk' in, nim k'u na keril ru tat u nan chnuwäch in, xuquje' ri rixoqil, ri ralk'ual, ri ratz, ru chaq', we k'u ne ri ranab', man kuya' taj kok che tijoxel we, —kächa'. Xuquje' ne we nim na käril ru k'aslemal chb'il rib' chnuwäch in, man kuya' tä ri' kok che tijoxel we, —kächa ri Jesús.

27Ri winaq ri man kutelej tä ru cruz, te ri' käpe wuk' in, man kuya' taj kok che tijoxel we, —xcha chke.

28¿A k'o jun chiwe ri kraj kuyak jun nimalaj ja, ri mat nab'e kät'uyi na chub'anik raqan, kärajilaj ru rajil joropa' ri k'olik che rilik we kub'an ri puaq chuk'isik u b'anik ri ja? —kächa'.

29Je ri' kub'ano rech aretaq kojom chik ri tak'alib'al re ri ja, käkowin k'u ri' chuk'isik ri xuchaplej. We ta mat je ri' konojel ri winaq ri keilowik käkichap na u tze'xik u wäch,

30kraj ne käkib'ij: “We achi ri' xuchaplej u yakik jun nim ja, man xkowin tä k'ut chub'anik ronojel,” —kecha ne.

31We k'u ne k'o jun nim taqanel ri ke' che ch'oj chrij ri nim taqanel re jun tinimit chik, ¿a mat nab'e kuta' u no'j che retamaxik we kub'an na ri u soldados? Kraj k'o xa lajuj mil u soldados. Ri jun nim taqanel chik kraj e k'o juwinaq mil u soldados. Ri tata' ri k'o xa lajuj mil u soldados kuchomaj na we kekowin ri e are' che ki ch'akik ri juwinaq mil soldados ri kepe na chrij.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32We ne man käkowin tä che, aretaq k'ä naj e k'o wi ru k'ulel che, keutaq b'i ru taqo'n chutz'onoxik chi kutzir ruk', —kächa'.

33Je k'u ri' apachin chiwe ix ri man kuya tä kan ronojel ri rech are', man kuya' tä ri' kok che tijoxel we, —xcha ri Jesús chke.

Man k'o tä chi u patän ri atz'am we käsach u tzayil

34Utz ri atz'am. Are k'u we man k'o chik ru tzayil ri atz'am, ¿jas lo ruk' kätzayix wi ri rikil? —kächa'.

35Man k'o tä chi u patän. Man utz tä che ri ulew, man utz tä k'u chumesaxik. Ri winaq xa käkesaj na b'i pa mes, —kächa'. Apachin ri kujikib'a ranima' che nu tatab'exik, chutatab'ej, —xcha ri Jesús chke.

San Lucas 15

Ri Jesús kukoj che k'utb'al jun chij ri xtzaqik

1Xenaqajin k'u konojel ri toq'il taq alkab'al xuquje' ri nik'iaj ajmakib' ruk' ri Jesús chutatab'exik.

2Xewixwit k'u ri tata'ib' fariseos xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab', xkib'ij: We achi ri' keuk'ulaj ri ajmakib', käwi' k'u kuk', —xecha'.

3Ri Jesús xukoj we k'utb'al ri' chuya'ik tijonik chke, xub'ij:

4We k'o jun chech alaq ri k'o jun ciento ru chij, kätzaq k'u jun chke, keuya na kan ri jumuch' b'elej lajuj pa taq ri juyub', ke' k'u chutzukuxik ri xtzaq kanoq k'ä kuriqa na wa', —kächa'.

5Aretaq kuriqo, kuya na loq chrij u wi', käkikotik.

6Aretaq kopan chik cho ja, keusik'ij na ri rachi'l xuquje' ru k'ul taq ja, kub'ij chke: “Chixkikot wuk', rumal chi xinriq ri nu chij ri xtzaq na kanoq,” —kächa na chke.

7Je k'u ri' kinb'ij chiwe chi k'o na kikotemal chikaj rumal jun ajmak ri kuk'ex ranima', kuk'ex k'u u chomanik, chkiwäch ri jumuch' b'elej lajuj ri man kajwataj tä u k'exik kanima', —xcha ri Jesús chke.

Ri Jesús kutzijoj ri puaq ri xtzaqik

8We k'o jun ixoq ri e k'o lajuj quetzales ruk', kätzaq k'u jun quetzal, ri ixoq kutzij na jun u candela, kumes na ri upaja, kärilij na u tzukuxik k'ä kuriq na ri puaq.

9Aretaq kuriqo, keuch'ab'ej na ri rach taq ixoqib' xuquje' ri u k'ul taq ja, kub'ij chke: “Chixkikot wuk', rumal chi xinriq ri nu puaq ri xtzaqik,” —kächa na chke.

10Je k'u ri' kinb'ij chiwe chi kekikot na ri ángeles re ri Dios aretaq jun ajmak kuk'ex ranima', kuk'ex k'u u chomanik, —xcha ri Jesús chke.

Kätzaq ru k'ojol jun tata'

11Ri Jesús xuquje' xutzijoj wa' chke: Jun achi e k'o kieb' u k'ojol.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Ri ch'ut u k'ojol xub'ij che ru tat: “Tat, ya la ri kinwechb'ej in re ri q'inomal la,” —xcha che. Ri ki tat k'ut xujach ri jastaq re chkiwäch ri kieb' u k'ojol.

13Xke' kieb' oxib' q'ij, ri ch'ut u k'ojol xumulij b'i konojel ri jastaq re, xe' naj pa jun tinimit chik. Chila' k'ut xaq xusachila wi il ri k'o ruk', xtzaq pa mak, man utz tä chik ru k'aslemal.

14Aretaq ronojel u sachom chik, xpe jun nimalaj wi'jal pa ri tinimit ri'. Xuriq k'äx ri ala, sib'alaj xnumik.

15Xe'k, xutzukuj u chak ruk' jun chke ri winaq re ri tinimit ri'. Xyi' k'u u chak. Xtaq b'i ri ala rumal ri achi che ki yuq'uxik ri aq pa ri juyub'.

16Sib'alaj xurayij u tijik re ri rij taq pru't ri käkitij ri aq. Man k'o tä k'u jun winaq ri k'o jas kuya che.

17Xul k'u ri ala pa saq, xub'ij: “E k'o k'ia ri ajchakib' cho rachoch ri nu tat ri sib'alaj k'o ri ki wa. Ri in k'ut kinkäm waral rumal ri wi'jal.

18Kinwalijik, kine' na ruk' ri nu tat, kinb'ij na che: Tat, ri in, in makuninaq chuwäch ri Dios, xuquje' chuwäch la, tat.

19Ri in, man ya'tal tä chwe chi käb'an chi na la k'ojol la chwe. B'ana b'a' la chi kinok che jun ajchak la,” —kincha na che, —kächa'.

20Xwalijik, xe' k'u ruk' ru tat. Tajin käb'inik, naqaj chik k'o wi che ri rachoch. Ru tat xril apan chinaj. Xel ranima' ru tat che. Xutik anim, xe'k, xuq'aluj ri ala, xuquje' xutz'umaj.

21Xub'ij k'u ru k'ojol che: “Tat, ri in, in makuninaq chuwäch ri Dios, xuquje' chuwäch la, tat. Man ya'tal tä chik chwe in chi käb'an la k'ojol la chwe,” —xcha che ru tat.

22Xub'ij k'u ru tat chke taq ri patänil re: “Chiwesaxtaj loq ri atz'iaq ri más utz na, chikojo che, chikojo xuquje' jun mulq'ab' che ru q'ab', xuquje' xajäb' chke ri raqan.

23Jik'ama loq xuquje' ri alaj ama' wakäx ri sib'alaj chom, chipila b'a',” —xcha chke. “¡Chujwoq, qab'ana nimaq'ij!

24Rumal chi we nu k'ojol ri' je' ta ne chi xkämik, xk'astaj k'u loq jumul chik. Xtzaq na, xriqtaj k'ut,” —xcha ri tata' chke. Xkichaplej k'u kikotem.

25Ri u k'ojol nab'eal ri tata' b'enaq pa juyub'. Tzelejem re cho ja, xnaqajin k'u che ri rachoch, xuta ri q'ojom xuquje' ri xojowem.

26Xusik'ij k'u jun patänil re ru tat, xuta' che: “¿Jas wa' ri kinto?” —xcha che.

27Xub'ij k'u ri patäninel che: “Ulinaq ri chaq' la. Ri tat la xtaqan k'u chupilik ri alaj ama' wakäx ri sib'alaj chom, rumal chi ulinaq ri ala utz u wäch,” —xcha che.

28Te k'u ri' sib'alaj xpe royowal ri nab'eal, man xraj taj kok b'ik pa ri ja. Xel k'u loq ru tat chub'ochi'xik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Ri nab'eal xch'awik, xub'ij che ru tat: “Qas k'ia junab' in patäninaq che la. Ronojel q'ij nu nimam jas ri käb'ij la chwe. Man k'o tä k'u jumul ri yo'm la xa ta ne jun alaj k'isik' chwe in rech kinb'an nimaq'ij kuk' ri wachi'l,” —kächa'.

30“Aretaq xul we k'ojol la ri', ri xusachila ri jastaq e la kuk' ixoqib' re b'e, xkämisaj la ri alaj ama' wakäx ri sib'alaj chom chub'anik nimaq'ij che,” —xcha che ru tat.

31Xub'ij k'u ru tat che: “Nu k'ojol, ri at ronojel q'ij at k'o wuk' in, konojel k'u ri jastaq we xuquje' awech at wa'.

32Rajwaxik u b'anik nimaq'ij, xuquje' kujkikotik rumal chi we a chaq' ri' je' ta ne käminaq chik, xk'astaj k'u loq jumul chik. Xtzaq na wa', xriqtaj k'ut,” —xcha che ru k'ojol, —xcha ri Jesús chke.

San Lucas 16

Ri Jesús kutzijoj ri tata' mayordomo ri man utz taj

1Xuquje' xutzijoj wa' ri Jesús chke ru tijoxelab': K'o jun q'inom achi, ri k'o jun u mayordomo. Xb'ix k'u che ri q'inom chi ri u mayordomo tajin keuk'is b'i ri jastaq re.

2Ri q'inom achi xusik'ij ri tata' mayordomo, xub'ij che: “¿Jas wa' ri nu tom chawij? Chab'ana kuenta che ri a patäninik chnuwäch. Man kuya' tä chi k'ut katk'oji wuk' che ri nu mayordomo,” —xcha ri tata' che.

3Xuchomaj k'u ri mayordomo pa ranima', xub'ij: “¿Jas ta k'u ne kinb'ano?” —kächa'. “Man kraj tä chi ri nu patrón chi kinchakun na ruk'. Man k'o tä k'u nu chuq'ab' chub'anik taji'n. Kink'ix k'ut che ri molonik,” —kächa'.

4“Kinchomaj na ri kinb'ano rech kinkik'ulaj na ri winaq pa taq kachoch aretaq kesax ri nu chak chwe,” —xcha'.

5Ri mayordomo xeusik'ij ri rajk'asib' ri rajaw chkijujunal. Xub'ij che ri nab'e ajk'as: “¿Joropa' ri k'as la ruk' ri nu patrón?” —xcha che.

6Xub'ij ri ajk'as che: “Are jun ciento toneles aceite nu k'as,” —xcha'. Xub'ij k'u ri mayordomo che: “Waral k'o wi ru wujil ri k'as la. T'uyul b'a la chanim ri', tz'ib'aj la nik'iaj ciento,” —xcha che.

7Te ri' xub'ij ri mayordomo che jun ajk'as chik: “Ri lal, ¿joropa ri' ri k'as la?” —xcha che. Xch'aw ri ajk'as, xub'ij che: “Wajxaqib' quintales triko ri nu k'as,” —xcha'. Xub'ij ri mayordomo che: “Waral k'o wi ru wujil ri k'as la. Tz'ib'aj la waqib' ruk' ri nik'iaj,” —xcha che.

8Ri u patrón ri mayordomo xub'ij chi sib'alaj k'o u no'j ri mayordomo ri man utz taj rumal chi xna'w chub'anik ronojel wa'. Are k'u ri winaq ajuwächulew, ri man e kojonelab' taj, k'o na ketam chkij taq wa' we jastaq ri' chkiwäch ri kojonelab' ri k'o ri u saqil re ru Loq' Pixab' ri Dios pa kanima', —xcha ri Jesús.

9Kinb'ij in chiwe: Chikojo b'a' ri i rajil ri ajuwächulew rech e k'o na iwachi'l. Aretaq käk'is ri i rajil, kixk'ulax pa taq jeqilib'al ri man kek'istaj tä ri', —xcha'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Apachin jun winaq ri jikom ranima' chub'anik ri man nim tä u b'anik, xuquje' are jikom ranima' chub'anik ri nim na u b'anik. Apachin ri man jikom tä ranima' chub'anik ri man nim tä u b'anik, man jikom tä k'u ri' chub'anik ri nim u b'anik, —kächa'.

11We ri ix man jikom tä iwanima' ix chukojik ri q'inomal ajuwächulew, ¿jachin ta lo ri käyo'w ri qas q'inomal ajchikaj chiwe? Man k'o taj, —kächa'.

12We ri ix man jikom tä iwanima' ix chrij ri rech jun winaq chik, ¿jachin ta lo käyo'w chiwe ri qas iwe ix? Man k'o taj, —xcha'.

13Xub'ij xuquje': Man k'o tä jun patäninel ri käkowin che ki patänixik kieb' u patrón, —kächa'. Käretzelaj na u wäch ri jun, loq' k'u na käril na ri' ri jun chik. Utz kub'an na che ri jun u patrón, man nim tä k'u käril wi ri jun chik, —kächa'. Man kixkowin taj kipatänij ri Dios we b'enaq iwanima' ruk' ri puaq, —xcha ri Jesús.

14Xkita k'u ronojel wa' ri tata'ib' fariseos ri sib'alaj loq' käkil wi ri ki rajil. Xketze'j k'u u wäch ri Jesús.

15Xub'ij k'u ri Jesús chke: Ri alaq käq'alajisaj ib' alaq chkiwäch ri winaq chi jikom anima' alaq. Are k'u ri Dios retam jas k'o pa anima' alaq, —kächa'. Ri sib'alaj nim kil wi kumal ri winaq, are xab'ib'al wa' cho ri Dios, —xcha chke.

Waral kätzijox wi ri ojer Pixab' xuquje' ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq

16Xub'ij xuquje': Taqal chke ri winaq chi keniman che ri ojer Pixab' rech ri qa mam Moisés xuquje' chke ri ki tijonik ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios k'ä mäja' xul ri tat Juan Qasal Ja'. Kämik k'ut ri xul ri tat Juan, xchaplex u tzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq. Konojel ri winaq tajin käkitij ki chuq'ab' rech keb'okik.

17Man k'äx tä ru sachik ki wäch ri kajulew chuwäch ri u sachik jun tzij re ru Loq' Pixab' ri Dios rumal chi tzrajwaxik wi chi käb'antaj na ronojel ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios, —xcha ri Jesús.

Ri Jesús kuya tijonik chrij ri tasow ib'

18Ronojel achi ri kujach b'i ri rixoqil, kuk'ama chi na jun ixoq chik, kub'an ri nimalaj mak ri äwas u b'anik cho ri Dios xuquje' chrij ri rixoqil. Xuquje' ri achi ri kuk'am jun ixoq ri jachom b'ik rumal ri rachajil kub'an ri' ri nimalaj mak ri äwas u b'anik cho ri Dios xuquje' chrij ri nab'e rixoqil, —xcha ri Jesús.

Waral käqil wi ri xub'an jun achi ri sib'alaj q'inom che ri tat Lázaro ri meb'a'

19Xk'oji jun achi ri sib'alaj q'inom, ri kukoj je'lalaj taq atz'iaq ri sib'alaj paqalik. Ronojel q'ij k'ut xub'an k'ok'alaj taq wi'm ri sib'alaj nimaq, —kächa'.

20K'o k'u jun winaq meb'a', tat Lázaro u b'i', q'oyol chuchi' ri rachoch ri q'inom. K'o k'u k'ia ri itzel taq ch'a'k che.

21Ri meb'a' kurayij u tijik ri ch'äqataq wa ri ketzaq chuxe' ru mesa ri q'inom. Kenaqajin k'u ri tz'i' ruk' ri tat Lázaro, kekiriq' ri u ch'a'k, —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Xkäm k'u ri meb'a' tata'. Ri ángeles xkik'am b'ik, xkiya kan ruk' ri qa mam Abraham. Xkäm xuquje' ri q'inom achi, xmuq k'ut, —kächa'.

23K'o k'u ri q'inom pa ri k'olib'al ri keb'e' wi ri kanima' ri winaq aretaq kekämik. Sib'alaj k'äx tajin kuriqo. Xka'y apanoq, xril ri qa mam Abraham chinaj, xuquje' chi ri tat Lázaro k'o ruk'.

24Ko xch'awik, xusik'ij, xub'ij: “Tat Abraham,” —kächa'. “Toq'ob'isaj la nu wäch, taqa la loq ri tat Lázaro, kurub' k'u u q'ab' pa joron rech käpetik, kuya jub'iq' chwe rech kinjororik. Xa kinel ch'uj pa we q'aq' ri',” —xcha'.

25Xub'ij k'u ri qa mam Abraham: “Tat, chna'taj chawe chi xariq ri utzalaj taq jastaq at pa ri a k'aslemal cho ruwächulew. Are k'u ri tat Lázaro, man k'o tä utzil xuriqo. Kämik k'ut are ku'b'isam ranima' wuk' in waral, ri at k'ut, at k'o pa k'äxk'ol,” —kächa che.

26“Kojom k'u jun nimalaj siwan chqaxol rech ri käkaj keq'ax b'i awuk' man kekowin tä che. Ri ajchila' k'ut ri e k'o awuk', man kekowin taj keq'ax loq quk',” —xcha che.

27Xub'ij ri q'inom tata' che ri tat Abraham: “Kinb'ochi'n b'a' che la, tat Abraham, chi kätaq la b'ik ri tat Lázaro cho rachoch ri nu tat.

28E k'o job' ri wachalal chila',” —kächa'. “Kwaj chi ri tat Lázaro kutzijoj wa' we k'äxk'ol ri' chke rech man kepe tä waral ri sib'alaj käkiriq wi k'äx,” —xcha che.

29Xub'ij k'u ri qa mam Abraham: “K'o ri tz'ib'am kan rumal ri qa mam Moisés, xuquje' ri tz'ib'am kumal ri ojer taq q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios. K'o ke ri wuj ri'. Chkitijoj kib' chkij,” —xcha che.

30Xub'ij k'u ri q'inom: “¡Qas tzij, tat Abraham! Man kekojon tä k'u chke. We ta k'u k'o jun käminaq ri käk'astajik, ri ke' kuk', käkik'ex na ri' ri kanima', käkik'ex ri ki chomanik,” —xcha'.

31Xub'ij ri mam Abraham che: “We man käkinimaj tä ri qa mam Moisés xuquje' ri ojer taq q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, man kekojon tä na ri' pune che jun winaq ri käk'astaj b'i chkixol ri käminaqib',” —xcha ri qa mam Abraham che, —xcha ri Jesús chke ri tata'ib' fariseos.

San Lucas 17

Ri Jesús kub'ij chi käqachajij qib' rech man kujtzaq tä pa mak

1Xub'ij ri Jesús chke ru tijoxelab': Tzk'o wi jachike ri kub'ano chi jun winaq chik kuriq ri b'e ri man utz taj, kätaqchi'x k'u che mak. ¡K'äx re ri winaq ri' ri rumal rech käb'antaj wa'! —kächa'.

2Are utz na we ta käxim jun ka' re molino chuqul ri winaq ri', käk'iäq ta k'u b'i pa ri mar, ¡utz k'u na ri' chuwäch ru b'anik chi jun chke we alaj taq ch'utiq ri' kuriq ri b'e ri man utz taj!

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Chiwila b'a' iwib', —xcha chke. Xub'ij k'ut: We kämakun ri awachalal, kub'an jun k'äx chawe, chapixb'aj wa'. We kuk'ex ranima', kuk'ex k'u u chomanik, chasacha ru mak, —kächa'.

4We kämakun chawij wuqub' mul pa jun q'ij, kätzelej k'u awuk', kub'ij: “Man kinb'an tä chik,” —kächa'. Rajwaxik k'ut chi ri at kasach ru mak, —xcha ri Jesús chke.

Waral käqil wi ri käkowin jun winaq chub'anik we qas tzij käkojonik

5Xkib'ij ri apóstoles che ri Qajaw Jesús: B'ana b'a' la chqe chi sib'alaj kujkojon na, —xecha che.

6Xub'ij ri Qajaw Jesús chke: We ta kixkojonik xa ta ne jub'iq' je' jas ru nimal jun alaj ija' re mostaza, kuya' kib'ij na ri' che we che' sicómoro ri': “Chab'oqo' awib', chatika awib' pa ri mar,” —kixcha che. Käniman k'u na wa' we che' ri' chiwe, —xcha chke.

Waral käqil wi ri ki b'anik ri kepatäninik

7We k'o jun chiwe ri k'o jun patänil re ri kub'an taji'n, we ne ke' pa yuq', aretaq k'ut kätzelej loq iwuk' cho ja, ¿jas kib'ano? ¿A k'o lo jun chiwe ri kub'ij na che ri ajchak: “Tasa'j chanim, chatt'uyul chi' ri mesa, chatwoq”? —kixcha che, —kächa ri Jesús.

8Man je' taj. Xane kib'ij ri' che ri patäninel: “Chab'ana ri kintijo. Chasuk'umaj awib', chaya ri nu wa rech kinwi'k. Te ri' kuya' katwi' at,” —kixcha che, —kächa'.

9¿A k'o maltioxinik ri' che ri patäninel rumal chi xub'an ri xtaq wi? Man k'o taj, —kächa'.

10Je ri' ri ix xuquje', aretaq i b'anom chik ronojel ri ix taqom wi, chib'ij na chb'il iwib': “Ri uj, uj patäninelab' ri man k'o tä qa patän, rumal chi xqa'n xaq xuwi ri' ri tzrajwaxik u b'anik,” —kixcha na, —xcha ri Jesús.

Lajuj achijab' ri k'o itzel ch'a'k chkij kekunax rumal ri Jesús

11B'enaq k'u ri Jesús pa Jerusalén, ok'owem kub'an chkixol ri Galilea ruk' ri Samaria.

12Aretaq xopan pa jun alaj tinimit, xriqtaj ri Jesús kumal lajuj achijab' ri k'o itzel taq ch'a'k chkij. Xetak'i k'u chinaj.

13Ko xech'awik, xkib'ij: ¡Tat Jesús! ¡Ajtij! ¡Toq'ob'isaj la qa wäch! —xecha che.

14Xerilo, xub'ij chke: Jik'utu iwib' chkiwäch ri tata'ib' sacerdotes, —xcha chke. Pa ri ki b'ik k'ut, are chi' xekunaxik.

15Aretaq jun chke xrilo chi kunam chik, xtzelejik, ko xch'awik, xunimarisaj u q'ij ri Dios.

16Xuxuk rib' cho ri Jesús, sib'alaj xmaltioxin che. Aj Samaria k'ut we achi ri'.

17Xub'ij k'u ri Jesús: ¿A mat ne e lajuj ri xekunaxik? E k'u ri b'elejeb', ¿jawije' e k'o wi? —kächa'.

18Xaq xuwi wa' we achi ri' ri man qa winaqil taj xtzelej loq, kunimarisaj k'u u q'ij ri Dios, —xcha ri Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Xub'ij ri Jesús che: Chatwalijoq, kuya' kate'k. At kunam chik rumal chi xatkojonik, —xcha che.

Ri Jesús kub'ij jas kub'an ru taqanik ri Dios käpetik

20Aretaq ri tata'ib' fariseos xkita' che ri Jesús jampa' käpe ru taqanik ri Dios cho ruwächulew, xub'ij ri Jesús chke: Ri u petik ru taqanik ri Dios cho ruwächulew man kilitaj tä ri', —kächa chke.

21Man käb'ix tä na che: “Chawilampe', k'o chi ri'. Jawilampe', k'o chila',” —kächa'. Man je' taj rumal chi ya ulinaq chi ri Dios iwuk' che taqanik, —xcha chke.

22Xub'ij k'u ri Jesús chke ru tijoxelab': Kopan na ri q'ij ri sib'alaj kirayij chi ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, k'o iwuk', man in k'o tä chik, —kächa'.

23Ri winaq käkib'ij na chiwe: “Chiwilampe', k'o chi ri'. Jiwilampe', k'o chila',” —kecha na. Mixe' k'ut, mixteri b'i kuk', —xcha ri Jesús chke.

24Je' jas ri kaypa' kusaqirisaxtaj ronojel ri kaj, q'alaj wa' chkiwäch konojel ri winaq, je ri' xuquje' ri q'ij aretaq ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kinpetik, —kächa'.

25Rajwaxik k'ut chi nab'e sib'alaj kinriq na k'äx, ketzelax na nu wäch kumal ri winaq re we q'ij junab' ri', —kächa'.

26Jas ri xka'n ri winaq ojer pa ru q'ij ri qa mam Noé, je ri' xuquje' käb'antaj na pa taq ri q'ij ri kintzelej loq, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq.

27Xewi' ri winaq, xka'n nimaq'ij, xek'uli'k, xkiya k'u ri kalk'ual pa taq k'ulanem k'ä pa ri q'ij ri xok b'ik ri qa mam Noé pa ri nimalaj barco. Xpe k'u ri nimalaj q'eqal jäb', xusach k'u ki wäch konojel, —kächa'.

28Je ri' xuquje' jas ri xka'n ri winaq ojer pa ru q'ij ri qa mam Lot, xewi' ri winaq, xka'n nimaq'ij, xeloq'omanik, xek'iyinik, xetiko'nik, xkiyak taq kachoch.

29Pa ri q'ij ri xel b'ik ri qa mam Lot pa ri tinimit Sodoma, xqaj loq q'aq' ruk' q'ol chikaj, xusach k'u ki wäch konojel ri winaq.

30Je' käb'an na wa' pa ri q'ij ri käq'alajin na jachin ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, —xcha chke.

31Pa ri q'ij ri', ri winaq ri k'o puwi' ri ja, mok chi b'ik che ki k'amik b'i ri jastaq re ri e k'o kan chupam ri ja. Xuquje' ne ri k'o pa juyub' mätzelej chi na cho ja, —kächa'.

32Chna'taj ri rixoqil ri mam Lot chiwe.

33Ri kutzukuj u chajixik rib', kutzaq na ronojel, käkäm k'u na wa'. Apachin k'u ri kutzaq ru k'aslemal, käto'taj na wa', —xcha chke.

34Qas tzij kinb'ij chiwe chi pa ri aq'ab' ri', kek'oji na kieb' pa jun ch'at. Jun chke käk'am na b'ik, ri jun chik käyi' na kanoq.

35Kek'oji na kieb' ixoqib' ri tajin kekie'n junam. Jun chke käk'am na b'ik, ri jun chik käyi' na kanoq.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Kek'oji na kieb' achijab' kachi'l kib' pa taq juyub'. Jun chke käk'am na b'ik, ri jun chik käyi' na kanoq, —xcha ri Jesús chke.

37Xkib'ij k'u che ri Jesús: ¿Jawije' käb'an wi wa', Qajaw? —xecha che. Xch'aw chi ri Jesús, xub'ij: Ri käk'oji wi na ri ki b'aqil ri käminaqib', chila' k'ut käkimulij wi na kib' ri k'uch, —xcha chke.

San Lucas 18

Waral kätzijox wi ri chichu' malka'n ruk' ri q'atal tzij ri man jikom tä ranima'

1Ri Jesús xutzijoj chi na jun k'utb'al chuya'ik tijonik chke ru tijoxelab' chuk'utik chkiwäch chi rajwaxik u b'anik orar amaq'el ronojel q'ij, mäk'istaj k'u ki k'ux.

2Xub'ij k'u chke: Pa jun tinimit k'o wi jun q'atal tzij ri man kuxej tä rib' cho ri Dios, man nim tä k'u keril wi ri winaq.

3Xuquje' k'o jun chichu' malka'n pa ri tinimit ri', ri amaq'el kopan ruk', kutz'onoj che: Chinto' la pu q'ab' ri nu k'ulel, —kächa che.

4Xke' k'ia ri q'ij ri q'atal tzij man kraj taj kuto' ri chichu'. Te k'u ri' xchoman pa ranima', xub'ij: “Pune man kinxej tä wib' cho ri Dios, man nim tä k'u kinwil wi jun winaq,

5kinto' na we chichu' malka'n ri' rumal chi sib'alaj kuya latz' chwe. We man kinb'an q'atow tzij puwi' ruk' jikomal, käpe na ri chichu' amaq'el ronojel q'ij, sib'alaj kinukos na,” —xcha ri'.

6Xub'ij k'u ri Qajaw Jesús: Chitatab'ej b'a' jas ri xub'ij ri q'atal tzij ri man jikom tä ranima', —kächa'.

7¿A mat ri Dios kub'an na q'atow tzij ruk' jikomal pa ki wi' ri winaq ri xeucha' che ki to'ik, ri keb'ochi'n che chi paq'ij chi chaq'ab'? ¿A mat chanim keuto' na wa'? —kächa'.

8Je', kinb'ij chiwe chi chanim kätob'an na chke, —kächa'. Aretaq k'ut ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kintzelej na loq, ¿a keinriq ne lo winaq ri qas kekojon chwe? —xcha chke.

Waral kätzijox wi ri tata' fariseo ruk' ri toq'il alkab'al

9Xutzijoj k'u we k'utb'al rech tijonik ri' chke jujun winaq ri kechoman chkij chb'il kib' chi sib'alaj e utz na, ri käketzelaj k'u ki wäch ri jule' chik.

10Xub'ij chke: E k'o kieb' achijab'. Jun chke are jun tata' fariseo. Ri jun chik are toq'il alkab'al. Xeb'ok k'u b'i pa ri nimalaj rachoch Dios rech käka'n orar.

11Tak'al k'u ri fariseo, xub'an orar chb'il rib', xub'ij: “O Dios, maltiox che la chi ri in man in tä junam kuk' ri nik'iaj winaq chik, ri elaq'omab', ri winaq ri man käkib'ij tä jikomal tzij, ri käka'n nimalaj mak, man in junam tä k'u ruk' we jun toq'il alkab'al ri'.

12Ri in kinb'an ayunar kamul ronojel semana. Kinya k'u ru lajujil joropa' ri kinriqo,” —xcha ri tata' fariseo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Are k'u ri toq'il alkab'al, tak'al chinaj, man kraj tä k'u käka'y chikaj, xane kut'ok u wo u k'ux chuk'utik chi käb'isonik, kub'ij: “¡Ay, Dios! We ne käpax k'ux la chwe in, in wa' sib'alaj in ajmak,” —xcha'.

14Qas tzij kinb'ij chiwe chi we achi ri' xe' cho rachoch jikom chik ri ranima' cho ri Dios. Man je' tä k'u ri jun chik, ri tata' fariseo. Are k'u ri winaq ri kunimarisaj rib' cho ri Dios, käqasax na u q'ij. Apachin k'u ri kub'an che chb'il rib' chi man nim tä u b'anik, känimarisax na u q'ij wa', —xcha ri Jesús chke.

Ri Jesús keutewchij ri alaj taq ak'alab'

15Xek'am k'u b'i ri ak'alab' cho ri Jesús rech kuya ru q'ab' pa ki wi'. Ru tijoxelab' xkilo, xekiyaj ri winaq.

16Ri Jesús xeusik'ij ru tijoxelab', xub'ij chke: Chiya chke ri ak'alab' chi kepe wuk', meiq'atej, —kächa'. Xaq xuwi chke ri winaq ri e je' jas ri ak'alab' ri' käyi' wi chi kätaqan ri Dios pa ki wi'.

17Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi ri winaq ri man käkina' tä pa kanima' chi ri e are' je' ta ne ak'alab' cho ri Dios, man käkik'ulaj tä k'u ru taqanik ri Dios, man käyi' tä chke chi keb'okik, —xcha ri Jesús chke.

Jun ala sib'alaj q'inom kätzijon ruk' ri Jesús

18K'o k'u jun chke ri ki nimaqil ri winaq xuta' che ri Jesús, xub'ij: Utzalaj Ajtij, ¿jas kinb'an in rech kinriq ri k'aslemal ri man käk'istaj taj? —xcha che.

19Xub'ij k'u ri Jesús: ¿Jas che kab'ij utz chwe? Man k'o tä jun ri qas utz, xane xaq xuwi ri Dios, —kächa ri'.

20Awetam k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri kub'ij: “Matkämisanik, mab'an ri nimalaj mak ri äwas u b'anik ruk' ri rixoqil jun winaq chik, mab'an elaq', mab'an tzij chrij jun winaq chik, nim cheawila wi ra tat, ra nan,” —kächa ri Pixab', —xcha ri Jesús che.

21Xub'ij ri achi che ri Jesús: Ronojel wa' nu nimam tzpa ri wak'alal, —xcha che.

22Xuta wa' ri Jesús, xub'ij che: K'o na ri mäja' kab'ano. Jak'iyij konojel ri jastaq awe, chaya ri rajil chke ri meb'a'ib'. Käk'oji k'u na ra q'inomal chila' chikaj, —kächa'. Te k'u ri' kuya' katteri wuk'. Jo' b'a', —xcha che.

23Aretaq ri achi xuta wa', sib'alaj xk'extaj ru wäch pa b'is, xk'äxk'ob' ri ranima' rumal chi sib'alaj nim ru q'inomal k'olik.

24Ri Jesús xrilo chi sib'alaj käb'isonik, xub'ij: ¡Sib'alaj k'äx ri keb'okik ri q'inomab' ruk' ri Dios rech kätaqan pa ki wi'! —kächa'.

25Are man k'äx taj ri rok'owisaxik jun kiej camello pa ri u julil jun t'isomb'al b'aq chuwäch ri rokik jun winaq q'inom ruk' ri Dios rech kätaqan puwi', —xcha chke.

26Ri winaq ri xetowik xkib'ij che ri Jesús: We je ri', ¿jachin ta k'u lo ri käkowin churiqik ru tob'anik ri Dios? —xecha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Xub'ij k'u ri Jesús chke: Ri man kekowin tä ri winaq chub'anik, are k'u wa' käkowin ri Dios che, —xcha chke.

28Xub'ij ri tat Pedro: Qajaw, chilampe la chi ri uj qa yo'm kan ri jastaq qe rech kujk'oji uk' la, —xcha ri'.

29Ri Jesús xub'ij che: Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi we k'o jun winaq ri u yo'm kan ri rachoch, ri rixoqil, ri rachalal, ru tat, u nan, ri ralk'ual rech kinuto' chutzijoxik ru taqanik ri Dios,

30kuriq na k'ia chuwäch wa' pa taq we q'ij junab' ri'. Kuriq k'u na ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik pa taq ri junab' ri kepe na, —xcha chke.

Ri Jesús kutzijoj chi na jumul ru kämikal

31Ri Jesús xeuk'am b'i ri kab'lajuj u taqo'n pa ki tukiel wi, xub'ij k'u chke: Kujpaqi na b'ik, kuje' na pa ri tinimit Jerusalén. Ronojel k'u ri tz'ib'am kan kumal ri ojer taq q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios chwij in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, käb'antaj na wa' chwe, —kächa'.

32Kinkijach k'u na b'ik pa ki q'ab' ri nik'iaj winaq chik. Käketz'b'ej na nu wäch, kinkiyoq' na, xuquje' käkichub'aj na nu palaj.

33Kinkirapuj na, te k'u ri' kinkikämisaj. Churox q'ij k'ut kink'astaj na chkixol ri käminaqib', —xcha ri Jesús chke.

34Ri tijoxelab' man k'o tä k'u jun chke ri kuch'ob' ri u tzij ri Jesús. Xb'an k'u chke chi man keq'alajin tä wa' we tzij ri' chkiwäch. Are k'u ri xb'ix chke man kuya' taj käkich'ob'o.

Jun moy achi käka'yik

35B'enam re ri Jesús, tajin känaqajin che ri tinimit Jericó. K'o k'u jun moy achi t'uyul chuchi' ri b'e ri tajin kämolonik.

36Aretaq xuto chi k'ia winaq tajin keok'owik, xuta' jas tajin käb'anik, xub'ij: ¿Jas ri'? —xcha'.

37Xkib'ij che: Are ri tat Jesús aj Nazaret ri tajin kok'owik, —xecha che.

38Ko xch'aw ri moy achi, xub'ij: ¡Tat Jesús! —kächa'. ¡Lal ri' ralk'ual kan ri qa mam David, toq'ob'isaj la nu wäch! —xcha che.

39Ri winaq ri e tak'atoj chuwäch xeyajon che, xkib'ij chi mäch'aw chik. Ri are' k'ut ko na xuraq u chi', xub'ij: ¡Tat, ri lal ralk'ual kan ri qa mam David, toq'ob'isaj la nu wäch! —xcha che.

40Xtak'i k'u ri Jesús, xtaqan chuk'amik loq ri tata' ruk'. Aretaq ri moy achi k'o chi ruk' ri Jesús, xub'ij ri Are' che:

41¿Jas kaj la chi kinb'an che la? —xcha che. Xub'ij k'u ri moy achi: Tat, kwaj kinka'y chik, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

42Xub'ij k'u ri Jesús che: ¡Ka'y b'a' la! —kächa che. Rumal chi käkojon la, xkunataj la kanoq, —xcha che.

43Chanim k'ut ri moy achi xka'yik, xteri b'i chrij ri Jesús, kunimarisaj u q'ij ri Dios. Xuquje' konojel ri winaq xkinimarisaj u q'ij ri Dios aretaq xkilo ri xb'an che ri moy achi.

San Lucas 19

Ri Jesús kuriq rib' ruk' ri tat Zaqueo

1Opaninaq chi k'u ri Jesús pa Jericó, ok'owem tajin kub'an chupam ri tinimit.

2K'o jun achi, Zaqueo u b'i', jun chke ri ki nimaqil ri toq'il taq alkab'al. Q'inom k'u wa' we achi ri'.

3Xutzukuj rilik u wäch ri Jesús che retamaxik jachin ri'. Man käkowin tä k'ut rumal chi e k'ia ri winaq, xaq k'u ko'l raqan ri tat Zaqueo.

4Xutik anim, xnab'ej b'i chkiwäch ri winaq, xpaqi k'u puwi' jun che' sicómoro che rilik ri Jesús, rumal chi chila' kok'ow wi na ri are'.

5Xopan k'u ri Jesús pa ri k'olib'al ri', xka'y aq'an ajsik, xril ri tat Zaqueo, xub'ij che: Chanej la, qaj la loq. Rajwaxik chi kämik kinkanaj kan cho achoch la, —xcha che.

6Te k'u ri' xqaj loq ri tat Zaqueo puwi' ri che'. Xuk'ulaj ri Jesús, sib'alaj xkikotik.

7Xilitaj k'u wa' kumal konojel ri winaq, xewixwitik, xkib'ij: Ula'm ri tat Jesús rumal jun achi sib'alaj ajmak, xe' k'u ruk', —xecha ri'.

8Xtak'i k'u ri tat Zaqueo, xub'ij che ri Jesús: Tampe la ri kinb'ano. Pa nik'iaj ri jastaq we kinya na chke ri meb'a'ib'. Xuquje' we k'o jas nu q'ipom chrij jun winaq, kinkajmulij na u tzelexik wa' che, —xcha'.

9Xub'ij ri Jesús che: Kämik xriq la ru tob'anik ri Dios, xuquje' ri winaq ri e k'o cho achoch la, rumal chi käq'alajinik chi lal ri' are qas rachalal ri qa mam Abraham, —kächa'.

10Ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, in petinaq che ki tzukuxik ri winaq ri e tzaqinaq, xuquje' che ki to'ik, —xcha ri Jesús.

Ri Jesús kutzijoj ri k'utb'al chrij ri puaq ri jachom chke ri patäninelab'

11Ri winaq ki tatab'em we tzij ri', ri Jesús xuchaplej u tzijoxik jun k'utb'al chik re tijonik chke rumal chi kenaqajin chik che ri tinimit Jerusalén. Xkichomaj ri winaq chi ri Dios kuk'ut na rib' chkiwäch chanim, kuchaplej k'u taqanik pa ki wi'.

12Xub'ij k'u ri Jesús chke: K'o jun achi, nim u b'anik, ri xe' naj pa jun tinimit chik rech kok che nim taqanel pa ki wi' ri winaq re ri tinimit ri'. Kuchomaj ri tata' chi aretaq käto'taj chila', kätzelej chi na loq cho ja.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ri achi k'ut xeusik'ij lajuj chke ri patänil re, xeuya juwinaq quetzales chke chkijujunal. Xub'ij k'u chke: “Chikojo wa' we puaq ri' rech k'o kich'ak na chrij. Chib'ana wa' k'ä kopan na ri q'ij ri kintzelej loq,” —xcha chke.

14Are k'u ri winaq re ri tinimit ri ke' wi, sib'alaj käketzelaj u wäch, xekitaq k'u b'i nimaq tata'ib' chrij chub'ixik: “Man käqaj tä wa' we achi ri' che nim taqanel pa qa wi',” —xecha che.

15Pune je ri' xok k'u na che nim taqanel. Aretaq xtzelej loq cho ja, xtaqanik chi kesik'ix loq ri patäninel taq re, ri xek'amow ri puaq, rech käretamaj na jas ri ki ch'akom chkijujunal.

16Xopan k'u ri nab'e patänil re ruk', xub'ij: “Tat, ri rajil la xuch'ak chi lajuj mul je' jas ri xya la chwe,” —xcha'.

17Xub'ij k'u ru patrón che: “Utz a b'anom, utzalaj patänil we,” —kächa'. “Katinkoj na che taqanel pa ki wi' lajuj tinimit rumal chi utz a b'anom at chrij ri jun alaj chak,” —xcha che.

18Xopan k'u rukab' patänil re, xub'ij che: “Tat, ri rajil la u ch'akom chi job' mul je' jas ri yo'm la chwe,” —xcha che.

19Xub'ij k'u ru patrón che: “Ri at k'ut katkoj na che taqanel pa ki wi' job' tinimit,” —xcha che.

20Xopan chi k'u jun chik patänil re, xub'ij: “Tat, ri' ri rajil la ri k'o wuk', nu k'olom k'u wa' pa jun su't,” —kächa'.

21“Je' nu b'anom wa' rumal chi kinxej wib' chuwäch la. Ri lal k'ut sib'alaj k'a'n la. Käk'am la ri man ech tä la, käq'at k'u la ri man tikom tä la,” —xcha che.

22Xub'ij k'u ri nim taqanel che: “¡Ay, patänil we ri sib'alaj man utz taj! Kinq'at na tzij pa wi' ruk' ri tzij ri a b'im chwe. Awetam k'ut chi ri in sib'alaj in k'a'n, chi kink'am ri man wech taj, kinq'at k'u ri man nu tikom taj,” —kächa'.

23“¿Jas che man xaya tä ri nu rajil ruk' jun winaq ri käyo'w pa jalomal rech kintoq'ij ruk' ral aretaq kinulik?” —xcha che.

24Xub'ij k'u chke ri e tak'atoj chunaqaj: “Chiwesaj ri puaq ri k'o ruk', chiya che ri patänil we ri k'o ri lajuj cientos quetzales ruk',” —xcha chke.

25Xkib'ij k'u che: “Tat, ya k'o chik lajuj cientos quetzales ruk',” —xecha che.

26Xub'ij k'u chke: “Kinb'ij chiwe chi ronojel jachin ri k'o k'o ruk', käyataj na más che. Apachin k'u ri man k'o tä k'o ruk', kesax na che ri jub'iq' ri k'olik,” —kächa chke.

27“Are k'u ri nu k'ulel, ri man xkaj taj chi kintaqan pa ki wi', chik'ama loq, chikämisaj wa' chnuwäch,” —xcha chke, —xcha ri Jesús chke ri winaq.

Kok ri Jesús pa ri tinimit Jerusalén

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Aretaq xb'itaj wa' rumal ri Jesús, xnab'ej chkiwäch, xutaqej ru b'e, xe' k'u pa ri tinimit Jerusalén.

29Naqaj chi k'u e k'o wi che ri tinimit Betfagé, xuquje' ri tinimit Betania chuwäch ri juyub' u b'i'am Ujuyub'al Olivos, xeutaq b'ik kieb' chke ru tijoxelab'.

30Xub'ij k'u chke: Jix pa ri alaj tinimit ri k'o apan chqawäch. Aretaq ix opaninaq chi chila', kiriqa na jun burro yuqulik, ri man k'o tä jumul jun winaq kiejeninaq chrij. Chikira wa', chik'ama loq, —kächa chke.

31We k'o jun kuta' chiwe: ¿Jas che kikiro? —kächa ne. Je' kib'ij wa' che: Xa kajwataj wa' che ri Qajaw Jesús, —kixcha che, —xcha ri Jesús chke.

32Xeb'e' k'u ri tijoxelab' ri xeutaq b'ik, je' xekiriqa jas ri xub'ij ri Jesús chke.

33Tajin käkikir ri burro aretaq ri ajchaq'el xkita' chke, xkib'ij: ¿Jas che tajin kikir ri burro? —xecha chke.

34Ri e are' xkib'ij: Xa kajwataj wa' che ri Qajaw Jesús, —xecha chke.

35Xkik'am k'u b'ik, xkiya k'u che ri Jesús. Xkikoj ri ki q'u' chrij, xkiya k'u ri Jesús chrij.

36Kiejeninaq ri Jesús, tajin käb'inik. Xkilik' ri ki q'u' pa ri b'e.

37Naqaj chi k'u e k'o wi che ri Jerusalén, xeopan pa ri xulanik re ri Ujuyub'al Olivos. Konojel ri k'ialaj taq u tijoxelab' xkichaplej kikotem, ko xech'awik, xkinimarisaj u q'ij ri Dios rumal konojel ri nimaq taq kajmab'al ri kilom.

38Käkib'ij k'ut: ¡Tewchim b'a' ri Nim Taqanel ri petinaq pa ru b'i' ri Qajaw Dios! —kecha'. Kuxlan na qanima' rumal ri Dios chikaj. ¡Chnimarisax b'a' u q'ij ri Dios ajchikaj! —xecha ri winaq.

39Jujun chke ri tata'ib' fariseos ri e k'o chkixol ri k'ialaj winaq xkib'ij che ri Jesús: Ajtij, cheyaja la ri tijoxelab' la, —xecha che.

40Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Qas tzij, we ta mat kech'aw wa' we winaq ri', are ko kech'aw na ri ab'aj, —xcha chke.

41Aretaq xenaqajin che ri tinimit, ri Jesús xoq' pa ki wi' ri winaq aj Jerusalén.

42Xub'ij: Kwaj ta ne chi pa we q'ij ri' kiwetamaj jachin ri' ri käkowinik kuya utzil chixol. K'u'tal k'u wa' kämik chiwäch, —kächa'.

43Kepe k'u na ri q'ij chiwij aretaq ri k'ialaj i k'ulel käka'n na jun k'otom chrij ri tinimit, käkisutij na rij, sib'alaj k'u käkilatz'ob'isaj na wa', —kächa'.

44Kekiwulij na kan ri iwachoch cho ulew, kixkikämisaj na. Man käkanaj tä k'u na kan jun ab'aj puwi' jun ab'aj chik, —kächa'. Are k'u rumal wa' chi man iwetam taj chi pa we q'ij ri' ri Dios xixusolij, —xcha chke.

Ri Jesús käresaj ri man utz taj pa ri nimalaj rachoch Dios

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

45Xok k'u b'ik ri Jesús pa ri nimalaj rachoch Dios, xuchaplej kesaxik b'ik ri ajk'ayib', xuquje' ri loq'omanelab'.

46Xub'ij k'u chke: Tz'ib'am k'ut pa ru Loq' Pixab' ri Dios: “Ri wachoch in are ja ri käb'an wi orar,” —kächa ri Tz'ib'talik. Ri alaq k'ut, kachoch elaq'omab' b'anom alaq che, —xcha ri Jesús chke.

47Ronojel q'ij ri Jesús xuya tijonik pa ri nimalaj rachoch Dios. Are k'u ri ki nimaqil sacerdotes, ri tijonelab' re ri Pixab', xuquje' ri ki nimaqil ri winaq re ri tinimit xkitzukuj u kämisaxik.

48Man xkiriq tä k'ut jas käka'n che, rumal chi konojel ri winaq ki jikib'am kanima' chutatab'exik ri kub'ij chke.

San Lucas 20

Kätzijox ru taqanik ri Jesús

1Pa jun q'ij ri Jesús tajin keutijoj ri winaq pa ri nimalaj rachoch Dios, tajin kutzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke. Xeopan k'u ri ki nimaqil taq sacerdotes kuk' ri tijonelab' re ri Pixab' xuquje' ri ki nimaqil ri winaq.

2Xkib'ij k'u che: ¿Jachin xtaqow la chi ri lal käb'an la wa' we ri'? ¿Jachin lo ri yo'winaq taqanik pa q'ab' la chi je' käb'an la wa'? —xecha che.

3Xch'aw ri Jesús, xub'ij chke: Ri in xuquje' k'o jas kinta' chech alaq, —kächa'. B'ij alaq chwe:

4¿Jachin xtaqow ri tat Juan chub'anik qasna'? ¿A are ri Dios, o are ri winaq? ¿Jachin xyo'w che chi je' kub'an wa'? —xcha chke.

5Xkitzijob'ela kib', xkib'ij: We käqab'ij chi are ri Dios, ri are' kub'ij na chqe chi jas che man xqakoj tä wa', —kecha'.

6We k'u käqab'ij chi xa are ri winaq, konojel ri winaq kujka'n na che ab'aj. Elinaq k'u chi saq chkiwäch ri winaq chi ri tat Juan are q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, —xecha ri'.

7Xech'aw chik, xkib'ij che ri Jesús chi man käkich'ob' tä wa' chi jachin ri' ri xyo'w che ri tat Juan chi kub'an qasna'.

8Xub'ij k'u ri Jesús chke: Xuquje' ri in man kinb'ij tä in chech alaq jachin ri yo'winaq chwe chi in kinb'an wa' we ri', —xcha ri Jesús chke.

Waral kätzijox wi ri k'utb'al chkij ri ajchakib' ri man e utz taj

9Ri Jesús xuchaplej u tzijoxik wa' we k'utb'al ri' re tijonik chke ri winaq: K'o jun achi ri xub'an jun tikb'al uvas. Xtikonijik, xuya k'u kan ri ulew pa qajomal chke jujun tajinelab'. Te k'u ri' xe' naj pa jun tinimit chik, naj xsachik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Xopan k'u ri q'ij re ru yakik ri wächinik, xutaq b'i jun patänil re kuk' ri ajchakib' rech
käkiya b'i nik'iaj re ri u wäch ri tikb'al uvas. Are k'u ri ajchakib' xkich'ayo, xkitaq b'ik,
man k'o tä xkiya b'i che, —kächa'.

11Xutaq k'u b'i jun u patäninel chik. Xuquje' wa' xkich'ayo, xketzelaj u wäch, xkitaq
b'ik, man k'o tä xkiya b'i che, —kächa'.

12Churox mul xutaq b'ik jun patänil re kuk'. Xkisok wa', xuquje' xkesaj b'i pa ri tikb'al
uvas, —kächa'.

13Te k'u ri' xuchomaj ri rajaw ri tikb'al uvas, xub'ij: "¿Jas ta k'u lo kinb'ano?" —
kächa'. "Kintaq na b'ik ri loq'alaj nu k'ojol. Kraj ne nim käkil wi ri are' aretaq käkilo,"
—xcha ri'.

14Ri ajchakib', aretaq xkilo, xkich'ab'ej kib', xkib'ij: "¡Chawilampe'! Are wa' ri
kechb'en na ronojel," —kecha'. "Chixsa'j, qakämisaj ri achi rech käqechb'ej na wa' we
ulew ri'," —xecha ri'.

15Xkesaj k'u b'i ru k'ojol ri ajchaq'el ri tikb'al uvas, xkikämisaj k'ut, —xcha ri Jesús
chke. Te ri' xuta' ri Jesús chke, xub'ij: ¿Jas k'u kub'an na ri rajaw ri tikb'al uvas chke?
—kächa ri'.

16Käpe na ri are', keukämisaj na ri ajchakib' ri', kuya na ri rulew chke jule' chik, —
xcha ri Jesús chke. Aretaq xkita wa', xkib'ij ri winaq: ¡Ay, mäb'antaj wa'! —xecha
che.

17Xka'y k'u ri Jesús chke, xub'ij: ¿Jas kel kub'ij wa' ri tz'ib'am kanoq pa ru Loq' Pixab'
ri Dios? kub'ij: Ri ab'aj ri man xkaj tä ri yakal taq ja, we ab'aj ri' are xkoj che toq'eb'al
re ri ja, —kächa ri Tz'ib'talik, —xcha ri Jesús.

18Ronojel winaq jachin ri kätzaq puwi' ri ab'aj ri', käsoktaj na. We k'u kätzaq we ab'aj
ri' chrij jun, kuk'äjij na, —xcha chke.

Waral käqil wi we rajwaxik u tojik ri alkab'al

19Ri tijonelab' re ri Pixab' kuk' ri ki nimaqil sacerdotes aj Israel xkichaplej u tzukuxik
jas käka'n chuchapik ri Jesús pa ri hora ri', xkixej k'u kib' chkiwäch ri winaq.
Xkich'ob' k'ut chi ri k'utb'al ri', xtzijox wa' chkij ri e are'.

20Xkaluchij ri Jesús, xekitaq b'i winaq chuyuxlexik. Ri winaq ri' xka'n che kib' chi e
utzalaj taq winaq rech käkiriq jun tzij pu chi' ri Jesús rech käkijach b'i ri Are' pu q'ab'
ri q'atal tzij, käq'at k'u na tzij puwi'.

21Rumal wa' xkik'ot u chi' ri Jesús, xkib'ij: Ajtij, qetam chi utz wa' ri kätzijon la
xuquje' ruk' jikomal kätzijon la. Qetam k'ut chi man nim tä kil la jun winaq chuwäch
jun chik. Xane käk'ut la ri qas u rayinik ri Dios, —kecha che.

22¿A rajwaxik käqatoj alkab'al che ri nimalaj taqanel aj Roma? We ne man rajwaxik
taj, —xecha che.

23Xretamaxtaj k'u ri Jesús ri ki chomanik, xub'ij chke: ¿Jas che käta' alaq wa' chwe?

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24K'utu b'a' alaq jun puaq chnuwäch, —kächa chke. ¿Jachin k'u rech we ka'yeb'al ri' xuquje' ri b'i'aj ri' ri k'o chuwäch ri puaq? —xcha ri Jesús. Xech'aw chi na ri winaq, xkib'ij che: Are rech ri César ri nimalaj taqanel, —xecha che.

25Xub'ij k'u ri Jesús chke: Ya alaq che ri tat César ri rech ri César. Ya b'a' alaq che ri Dios ri rech ri Dios, —xcha chke.

26Man k'o tä k'u jun tzij xekowin churiqik pu chi' ri Jesús ri xqaj ta wi pa ki q'ab' chkiwäch ri winaq. Xane xkikajmaj ri xub'ij ri Jesús chke, man xech'aw tä k'u chik.

Waral kätzijox wi jub'iq' chrij ri k'astajib'al chkixol ri käminaqib'

27Xeopan k'u jujun chke ri tata'ib' saduceos, ri käkib'ij chi man kek'astaj tä chi na ri käminaqib'. Ri tata'ib' ri' xkik'ot u chi' ri Jesús.

28Xkib'ij che: Ajtij, tz'ib'am kan chqe rumal ri qa mam Moisés chi we käkäm jun achi, k'o k'u kan rixoqil, man e k'o tä k'u kan ralk'ual chrij are', rajwaxik chi ri rachalal ri käminaq käk'uli ruk' ri ixoq malka'n ri' rech kek'oji kan ralk'ual ruk'. Ri ak'alab' ri kil ki wäch je' ta ne e rech ri käminaq, —kecha'.

29Xkib'ij k'ut: E k'o wuqub' achijab' kachalal kib'. Ri nab'eal xk'uli'k, xkäm k'ut, man xk'oji tä kan ralk'ual ruk' ri rixoqil.

30Ri ukab' xk'uli ruk' ri rixnam malka'n, xuquje' xkäm b'ik, man xk'oji tä kan ralk'ual ruk'.

31Ri urox xuquje' xk'uli ruk' ri malka'n. Je k'u ri' xka'n ri wuqub' achijab' chkijujunal, xekämik, man xek'oji tä kan kalk'ual.

32K'isb'al k'ut xkäm ri ixoq, —kecha'.

33Aretaq k'ut kek'astaj chi ri käminaqib', ¿jachin lo chke ri wuqub' achijab' ri' käk'oji na che rachajil ri chichu'? Xok k'u che kixoqil ri wuqub', —xecha che ri Jesús.

34Xch'aw chi ri Jesús, xub'ij chke: Ri winaq ajuwächulew kek'uli'k, käkiya ri kalk'ual pa k'ulanem.

35Ri winaq ri ya'tal chke chi kek'astaj b'ik chkixol ri käminaqib', xuquje' chi käk'oji ki k'aslemal ri man käk'is taj, man kek'uli tä chik, man keyi' tä k'u che k'ulanem, —kächa'.

36E junam chik jas ri ángeles. Man kekowin tä chik kekämik. E are k'u ralk'ual ri Dios wa', ri e k'astajinaq chik chkixol ri käminaqib', —kächa'.

37Ri qa mam Moisés xutzijoj chi ri käminaqib' kek'astaj na, —kächa'. Are wa' ri kuq'alajisaj ri tzij ri xutz'ib'aj chrij ri k'ix ri käk'atik. Chila' k'ut kub'ij wi xuquje' chi ri Qajaw Dios are ri u Dios ri qa mam Abraham, u Dios ri qa mam Isaac, u Dios ri qa mam Jacob, —kächa'.

38Ri Dios k'ut, man are tä Dios kech käminaqib', xane kech ri winaq ri e k'ask'oj. Ri e k'aslik, e k'ask'oj k'u wa' rumal ri Dios, —xcha ri Jesús chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Xech'aw chi na jujun chke ri tijonelab' re ri Pixab', xkib'ij: Ajtij, qas utz ri b'im la, —xecha che.

40Man xkichajij tä chi k'u anima' chuk'otik u chi' ri Jesús jumul chik.

Kätzijox chi jachin ri' ru Tat ri Cristo

41Xub'ij k'u ri Jesús chke: ¿Jas che käb'ixik chi ri Cristo are ralk'ual kan ri qa mam David?

42Are k'u ri qa mam David kub'ij pa ri wuj Salmos: Xub'ij ri Qajaw Dios che ri Wajaw: “Chatt'uyul pa nu wikiäq'ab'

43k'ä kinya na chawe chi katch'akanik, kattaqan k'u na pa ki wi' ri käka'n ki k'ulel chawe,” —kächa'.

44We ri qa mam David kub'ij Wajaw che, ¿jas ta k'u che käb'ij alaq chi are xa ralk'ual kan ri qa mam David? —xcha ri Jesús chke.

Ri Jesús keutzujuj ri tijonelab' re ri Pixab'

45Konojel ri winaq xetowik aretaq xub'ij wa' chke ru tijoxelab'.

46Je wa' xub'ij: Chichajij iwib' chkiwäch ri tijonelab' re ri Pixab'. Käqaj chkiwäch keb'inikat pa charchäq taq katz'iaq. Xuquje' je'l käkilo, nim k'u keil wi ri käyi' rutzil ki wäch pa taq ri k'ayib'al. Käkitzukuj k'u ri t'uyulib'al ri nim ki b'anik pa taq ri rachoch Dios, xuquje' ri t'uyulib'al ri nim keil wi pa taq ula'nem, —kächa chke.

47Xuquje' käkitoqij taq ri kachoch ri ixoqib' malka'nib'. Te ri' käkiyuq raqan ri ki tzij aretaq käka'n orar rech man q'alaj tä ri etzelal ri käka'no. Qas nim na ri k'äx käkiriq na ri tijonelab' re ri Pixab' aretaq käq'at tzij pa ki wi', —xcha ri Jesús.

San Lucas 21

Waral käqil wi ri kusipaj jun malka'n ixoq ri sib'alaj meb'a'

1Pa ri nimalaj rachoch Dios ri Jesús xeril ri q'inomab' ri tajin käkiya ri ki rajil pa ri k'olib'al ri käyi' wi ri kuchuj.

2Xril xuquje' jun chichu' malka'n ri sib'alaj meb'a'. Xeuya k'u kieb' puaq ri man nim tä rajil pa ri k'olib'al kuchuj, kraj ne xa jun centavo rajil ri kieb' puaq ri'.

3Xub'ij k'u ri Jesús: Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi we meb'a'laj chichu' malka'n ri', are nim na wa' ri xuya ri are' chkiwäch konojel ri jule' winaq ri ki yo'm ke.

4Ri jule' winaq chik ki yo'm jub'iq' che ri k'ia ri k'o kuk'. Are k'u we chichu' malka'n ri', pune sib'alaj meb'a', u yo'm ronojel ri tzuqub'al re, —xcha chke.

Ri Jesús kutzijoj chi käwulix na ri nimalaj rachoch Dios

5E k'o k'u jujun chke ri winaq tajin ketzijon chrij ri nimalaj rachoch Dios chi wiqtal kuk' je'lalaj taj ab'aj, xuquje' kuk' loq'alaj taq sipanik. Xub'ij k'u ri Jesús:

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Kopan na ri q'ij ri man käkanaj tä na kan jun ab'aj puwi' jun ab'aj chik re we ja ri' ri kiwilo. Konojel kewulix na, —xcha chke.

Keilitaj na k'ia taq etal k'ä mäjoq ri k'isb'al re ronojel

7Xkita' k'u che ri Jesús, xkib'ij: Qajtij, ¿jampa' käb'antaj na wa'? ¿A k'o etal ri kuq'alajisaj chqawäch chi are q'ij ri' ri käb'an na ri xb'ij la chqe? —xecha che.

8Xub'ij ri Jesús: Chichajij iwib' rech mixsub'tajik. E k'ia ri kepe na ri käkikoj na ri nu b'i', käkib'ij: “In ri' ri Cristo,” —kecha na. Xuquje' käkib'ij: “Qetetinaq chi loq ri q'ij,” —kecha ri', —kächa ri Jesús. Mixe' k'u kuk' ri e are', —kächa ri Jesús chke.

9Aretaq kita u tzijol nimalaj ch'oj xuquje' chi käkiwalijisaj kib' ri winaq chkij q'atal taq tzij, mixej iwib'. Rajwaxik chi nab'e käb'antaj na wa' we ri', —kächa chke. K'ä mäjoq ri k'isb'al re we q'ij junab' ri', —xcha ri Jesús.

10Te ri' xub'ij chi ri Jesús chke: Kech'ojin na ri winaq, ri juch'ob' winaq kuk' ri juch'ob' chik. Xuquje' käch'ojin na jun tinimit ruk' jun tinimit chik, —kächa'.

11Käpe na nimalaj wi'jal pa taq jujun tinimit. Pa taq nik'iaj tinimit chik kepe na lawalo taq yab'il. Kepe k'u na nimaq taq käb'raqan. Keilitaj na xib'ib'alalaj taq jastaq xuquje' nimalaj taq etal chikaj, —xcha chke.

12Nab'e k'ut chkiwäch wa' we jastaq ri' kixkichap na ri winaq, kixkijach na pa ki q'ab' ri ki nimaqil ri winaq, xuquje' kixkikoj na pa che'. Kixkik'am na b'i chkiwäch nimaq taq tata'ib' ri ketaqan pa ki wi' ri winaq, xuquje' chkiwäch q'atal taq tzij rumal wech in, —xcha chke.

13Are q'ij wa' rech kiniq'alajisaj na in chkiwäch, —kächa'.

14K'ol b'a' pa iwanima' chi michomaj na b'ik jas ri' ri kib'ij na chuto'ik iwib'.

15Ri in kinya na chiwe ri rajwaxik u tzijoxik, xuquje' kinya ri i no'j. Ri i k'ulel man käkiriq tä chi na jas käkib'ij chiwe, man kech'akan tä pi wi', —kächa'.

16Käb'an na tzijtal chiwij kumal ri i tat, i nan, ri iwachalal, ri iwachi'l rech kixjach b'ik. Kekämisax na jujun chiwe.

17Konojel käketzelaj na i wäch xa rumal wech in, —kächa'.

18Man käsach tä k'u na u wäch jun chiwe.

19We kich'ij wa', kixto'taj na, k'o na ri i k'aslemal ri man k'o tä u k'isik, —xcha ri Jesús chke.

20Aretaq kiwil ri tinimit Jerusalén sutim rij kumal soldados, chich'ob'o' chi käsach na u wäch ri tinimit chanim.

21Pa ri q'ij ri' ri winaq ri e k'o pa Judea cheanimaj b'i pa taq ri juyub'. Ri e k'o pa ri tinimit, cheb'el b'ik. Ri e k'o pa taq ri juyub', meb'ok chi b'i pa ri tinimit, —kächa'.

22Are k'u wa' ri q'ij ri kätoj na u k'exel ri ki mak ri winaq aj Jerusalén cho ri Dios. Käb'antaj na ronojel ri tz'ib'am chrij we tinimit ri', —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23¡Toq'ob' k'u ki wäch ri ixoqib' ri yawab' taq winaq chik, xuquje' ri e k'o alaj taq kal ri k'ä tajin ketu'nik pa ri q'ij ri'! Käk'oji k'u na nimalaj k'äxk'ol cho ruwächulew. Are käpe na ri nimalaj royowal ri Dios pa ki wi' ri winaq re ri tinimit ri', —kächa'.

24E k'ia ri kekämisax na kuk' taq ch'ich'. Kechap k'u nik'iaj, kek'am k'u na b'i naj pa taq ronojel tinimit. Ri tinimit Jerusalén käb'an na pa taq aqan kumal ri winaq ri man e aj Israel taj, k'ä kätz'aqat na ri q'ij ri yo'm chke we winaq ri' chi je' käka'n wa', —xcha ri Jesús chke.

Waral käqil wi jas ru petik ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq

25Kek'oji na etal ajsik chrij ri q'ij, chrij ri ik', chkij taq ri ch'imil. Sib'alaj k'äx käkiriq na ri winaq ri e k'o cho ruwächulew. Man käkiriq tä chik jas käka'no, xane sib'alaj käkixej na kib' rumal ri nimalaj roq'eb'al ri kub'an ruwoja' re ri mar, —kächa'.

26Käb'irb'it na ri kanima' ri winaq rumal ri xib'rikil xuquje' rumal ru chomaxik wa' ri käb'antaj na cho ruwächulew. Keyikopisax na ri u chuq'ab' ri kaj, —xcha'.

27Te k'u ri' kilitaj na chi kinpetik, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, pa jun sutz' ruk' nimalaj nu chuq'ab', känimarisax k'u na nu q'ij, —kächa'.

28Aretaq kechap ki b'anik wa' we ri' ri nu b'im chiwe, chiwilampe', chixka'y chikaj. Käqetet chi k'u loq ri q'ij ri kixutor na ri Dios, —xcha chke.

29Xutzijoj k'u jun k'utb'al chik re tijonik chke, xub'ij: Chiwilampe ri u che'al higos, xuquje' ronojel u wäch che'.

30Aretaq kiwilo chi ketux ri ki xaq, kich'ob' pa iwe wi chi qetetinaq chi loq ri q'alaj.

31Je ri' xuquje' ri ix aretaq kiwilo chi käb'antaj wa' ri nu tzijom chiwe, chich'ob'o' chi xaq jub'iq' kraj chi käpe ri Dios che taqanik pa ki wi' ri winaq, —xcha chke.

32Qas tzij kinb'ij chiwe chi man kok'ow tä na we q'ij junab' ri' k'ä käb'antaj na ronojel.

33Käsach k'u na u wäch ri kaj, xuquje' ruwächulew, are k'u ri nu tzij ri nu b'im chiwe, keb'antaj na wa', —xcha ri Jesús chke.

34Chichajij b'a' iwib' rech man ke' tä iwanima' kuk' taq nimaq'ij, q'ab'arik, rech man ke' tä ne kuk' nik'iaj jastaq chik ajuwächulew pune are ri i chak, pune are ri ki tzuqik iwalk'ual. Te'talik k'ut käpe na ri q'ij ri' chiwij jas jun awanel.

35Je' u petik wa' ri q'ij ri' pa ki wi' konojel winaq ri e k'o cho ruwächulew, —kächa'.

36Chiwila b'a' iwib' amaq'el ronojel q'ij jas ri kib'ano, chib'ana orar amaq'el che ri Dios rech käyi' na chiwe chi kixresaj na chuwäch ronojel wa' ri käpe na cho ruwächulew. Chib'ana wa' rech kuya' kixtak'i na chnuwäch in pa utzil, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, —xcha ri Jesús chke.

37Ri Jesús xuya tijonik ronojel q'ij pa ri nimalaj rachoch Dios. Chaq'ab' k'ut xel b'ik, xkanaj kan pa ri juyub' ri kojom Ujuyub'al Olivos che ru b'i'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38Sib'alaj aq'ab' käkimulij kib' ri winaq chuwäch ri Jesús pa ri nimalaj rachoch Dios chutatab'exik ru tzij.

San Lucas 22

Kätzukux u chapik ri Jesús

1Xqetet chik ri nimaq'ij re ri kaxlan wa ri man käyi' tä ch'äm ruk'. “Pascua” u b'i' ri nimaq'ij ri'.

2Ri ki nimaqil ri sacerdotes aj Israel, xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab' tajin käkitzukuj jas käka'n chukämisaxik ri Jesús. Käkixej k'u kib' chkiwäch ri winaq.

3Xok k'u ri Satanás pa ranima' ri tat Judas ri xuquje' käkoj Iscariote che ru b'i'. Are jun chke ri kab'lajuj apóstoles.

4Xe' ri tat Judas, xeutzijob'ej k'u ri ki nimaqil sacerdotes, xuquje' ri ki nimaqil soldados rech kärilo jas kub'an na chujachik ri Jesús pa ki q'ab'.

5Xekikot k'ut, xkiya ki tzij chi käkiya na puaq che ri tat Judas chutojik wa'.

6Xuchi'j k'u ri tat Judas u jachik ri Jesús aretaq man e k'o tä k'ia winaq.

Käb'an u b'anik ri wi'm re ri Qajaw

7Xopan k'u ri nimaq'ij re ri kaxlan wa ri man käyi' tä ch'äm ruk'. Pa ri q'ij ri' rajwaxik u kämisaxik ri alaj chij re ri Pascua rech käkitijo.

8Ri Jesús xeutaq b'i ri tat Pedro, ri tat Juan, xub'ij chke: Jib'ana u b'anik ri wi'm re ri Pascua rech käqatijo.

9Xkita' k'u che ri Jesús, xkib'ij: ¿Jawije' kaj wi la chi käqa'n wi ri wi'm? —xecha che.

10Xub'ij ri Jesús chke: Aretaq kixopan pa ri tinimit, kiriqa na jun achi ruk'am jun q'eb'al joron. Chiterenej b'ik k'ä kixopan na pa ri ja ri kok wi.

11Chib'ij che ri rajaw ja: “Kuta' ri Qajtij che la: ¿Jawije' k'o wi ri cuarto ri kintij wi ri wi'm re ri Pascua kuk' ri nu tijoxelab'?” —kixcha che.

12Kuk'ut na chiwäch jun nimalaj cuarto suk'umatal chik pa ri kawiq ja. Chib'ana u b'anik ri wi'm re ri Pascua chila', —xcha chke.

13Xeb'e' k'ut, xekiriqa ronojel je' jas ri u b'im b'i ri Jesús chke. Xkichap u b'anik ri wi'm re ri Pascua.

14Aretaq xopan ri hora, xt'uyi ri Jesús chi' ri mesa. E k'o ri kab'lajuj apóstoles ruk'.

15Xub'ij chke: Sib'alaj nu rayim u tijik wa' we wi'm ri' re ri Pascua iwuk' k'ä mäja' kinriq k'äx.

16Kinb'ij k'u chiwe chi man k'o tä chi na jumul ri kintij na wa' k'ä käb'antaj na wa' pa ru taqanik ri Dios, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Xuk'am k'u ri vaso, xumaltioxij wa' che ri Dios, xub'ij chke ru tijoxelab': Chik'ama wa'. Chijacha wa' chiwäch, chitija b'a'.

18Kinb'ij k'u chiwe chi man kintij tä chi na we ri u wa'l uvas k'ä käpe na ri Dios che taqanik pa ki wi' ri winaq, —xcha chke.

19Aretaq ri Jesús xuk'am ri wa, xumaltioxij wa' che ri Dios. Xupiro, xuya chke ru tijoxelab', xub'ij: Are je' jas ri nu cuerpo ri käjach na rumal iwech ix. Chitija wa' che natab'al we, —xcha'.

20Aretaq e woqinaq chik, xuk'am xuquje' ri vaso junam jas ri xub'an che ri wa, xub'ij: Ri k'o chupam we vaso kinjunamaj ruk' ri nu kik'el ri käturuwisax na rumal iwech ix. Käb'an k'u na ri k'ak' trato rumal we nu kik'el ri', —kächa ri Jesús chke.

21¡Chiwilampe'! Ri jachal we tajin käwi' wuk' chi' we mesa ri'.

22Qas tzij kinkäm na in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, je' jas u b'eyal ru chomanik ri Dios. ¡K'äx k'u re ri achi ri kinjachowik! —xcha chke.

23Te ri' xkichap u k'otik ki chi' chb'il kib' chrij jachin chke ri käb'anow na wa'.

Waral kätzijox wi ri ki chomanik ri kab'lajuj chrij jachin chke ri nim na u b'anik

24Te k'u ri' ri tijoxelab' xkichaplej u chomalaxik kib' chrij jachin chke ri nim na u b'anik.

25Xub'ij k'u ri Jesús chke: Ri q'atal taq tzij ketaqan wa' pa ki wi' ri winaq. Ri e k'o pa ki wi' ri winaq käb'ix “B'anal taq Utzil” chke.

26Man je' tä k'u wa' ri ix. Xane ri nab'eal chiwe are je' ta ne ri más ak'al. Are k'u ri nim u b'anik chixol are junam jas ri patänil iwe.

27¿Jachin k'u ri nim na u b'anik? ¿A are ri kät'uyi chi' ri mesa, o are ri patänil iwe? ¿A mat are ri kät'uyi chi' ri mesa? Are k'u ri in, in k'o iwuk' je' jas ri patänil iwe, —xcha chke.

28Ri ix k'ut, ronojel q'ij xixk'oji wuk' in. I riqom k'äx junam wuk' in.

29Rumal wa' kinya na chiwe chi kixtaqan na je' jas ri xuya ri Dios ri nu Tat chwe in chi ri in kintaqanik.

30Kinb'an na wa' rech kixwi' wuk' in chi' ri nu mesa pa ri nu taqanik in. Ri ix k'ut käyi' na chiwe chi kiq'at na tzij pa ki wi' ri winaq re ri kab'lajuj juch'ob' winaq re ri tinimit Israel, —xcha chke.

Ri Jesús kutzijoj apanoq chi ri tat Pedro kub'ij na chi man retam tä u wäch

31Xuquje' xub'ij ri Qajaw Jesús: Simón, Simón, chawila' chi ix iwonojel ix u tz'onom ri Satanás rech kixutaqchi'j che mak che rilik we qas tzij kich'ij wa'. Junam kub'an na ri are' chiwe jas ri kub'an jun winaq kuseysa' ri triko rech kätzaq na kanoq ri man utz taj, —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32In b'ochi'm k'u ri Dios pa wi' at rech katkojon na, rech man kattzaq taj. Ri at k'ut, aretaq kak'ex awanima', katzelej awib', keato' b'a' ri awachalal, —xcha che.

33Xub'ij ri Simón Pedro che: Qajaw, nu jikib'am ri wanima' in chi kine' uk' la, pune b'a' pa che', pune b'a' kinkäm uk' la, —xcha che.

34Xub'ij ri Jesús che: Pedro, qas tzij kinb'ij chawe chi k'ä mäjoq kätzintziriqin ri ama' äk' kämik, kab'ij na at oxmul chi man awetam tä nu wäch, —xcha che.

Käqetet k'u ri hora ri kuriq k'äx ri Jesús

35Xub'ij ri Jesús chke konojel: Aretaq xixintaq b'ik, man k'o tä i bolsa re puaq, man k'o tä i chim, man xik'am tä b'ik i xajäb'. ¿A k'o lo jas xajwataj chiwe? —xcha chke. Man k'o taj, —xecha che.

36Xub'ij k'u chke: Kämik k'ut, apachin ri k'o u bolsa re puaq, chuk'ama b'ik, xuquje' chuk'ama b'i ru chim. We man k'o tä u machete, chuk'iyij ru q'u' chuloq'ik jun re, —kächa chke.

37Kinb'ij k'u chiwe chi tzrajwaxik wi chi käb'antaj ri tz'ib'am chwij pa ru Loq' Pixab' ri Dios, —kächa'. Are wa' ri kub'ij: “Xb'ix che chi are jun chke ri itzel taq winaq,” —kächa'. Ronojel k'u ri tz'ib'tal chwij, rajwaxik chi käb'antaj na wa', —xcha ri Jesús chke.

38Xkib'ij ru tijoxelab' che: Qajaw, ¡chilampe la! E k'o kieb' machetes waral, —xecha che. Ruk' wa', —xcha chke.

Ri Jesús kub'an orar pa Getsemaní

39Xel b'i ri Jesús, xe' pa ri Ujuyub'al Olivos je' jas ru naq'atisam wi rib'. Xuquje' ru tijoxelab' xeteri b'i chrij.

40Aretaq xeopan jela', xub'ij chke ru tijoxelab': Chib'ana orar rech man kixtzaq taj aretaq kixtaqchi'x che mak, —xcha chke.

41Ri Jesús k'ut xutas apan rib' chke. Je' xek'ol wi apanoq jas ru najil jun ab'aj ri kusirirej apan jun. Xxuki'k, xub'an orar.

42Xub'ij: Tat, we kaj la, b'ana b'a' la chi man rajwaxik taj chi kinriq we nimalaj k'äx ri käpetik, —kächa'. Mäb'an k'u la ri nu rayib'al in, xane ri rayib'al la, —xcha ri Qajaw Jesús.

43Xuk'ut k'u rib' jun ángel ajchikaj chuwäch ri xyo'w u chuq'ab'.

44Ri Jesús, rumal chi sib'alaj nim ri k'äx ri tajin kuno', sib'alaj xukoj u chuq'ab' chub'anik orar. Sib'alaj xub'oq ja' je' ta ne chi are nimaq taq tz'uj re kik' ri käqaj cho rulew.

45Aretaq xto'taj ri Jesús chub'anik orar, xe' kuk' ru tijoxelab'. Xeuriqa'. Tajin kewar rumal ri ki b'is.

46Xub'ij ri Jesús chke: ¿Jas che kixwarik? Chixwalijoq, chib'ana orar rech man kixtzaq taj aretaq kixtaqchi'x che mak, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Waral käqil wi ru chapik ri Jesús

47Tajin kätzijon ri Jesús aretaq xeopan k'ia winaq. Ri tat Judas, jun chke ri kab'lajuj u tijoxelab' ri Jesús u k'amom ri ki b'e. Xnaqajin ri tat Judas che ri Jesús chutz'umaxik.

48Xub'ij k'u ri Jesús che: Judas, —kächa'. ¿A kinatz'umaj che nu jachik b'ik? ¿A je' kab'an chwe in, in ri' ri Ralk'ual Dios ri Qas Winaq? —xcha ri Jesús che.

49Ri e sutininaq rij ri Jesús, aretaq xkil ri xuk'ulmaj, xkib'ij che: Qajaw, ¿a keqach'ay na che machete? —xecha che.

50Jun chke ri tijoxelab' xusok jun achi ri patänil re ri ki nimal sacerdotes aj Israel, xresaj k'u ru xikin re u wikiäq'ab'.

51Xch'aw chi ri Jesús, xub'ij: Ruk' wa', —xcha'. Chiya kan ri ch'oj, —xcha chke. Xuchap k'u koq ru xikin ri achi, xukunaj.

52Te ri' xch'aw ri Jesús jumul chik, xub'ij chke ri ki nimaqil sacerdotes, xuquje' chke ri ki nimaqil soldados ri chajinelab' re ri nimalaj rachoch Dios, xuquje' chke ri ki nimaqil ri winaq, e are' k'u taq wa' ri e petinaq chrij chuchapik: Je' ta ne chrij jun elaq'om ri elinaq wi loq alaq kuk' machetes, kuk' che', —kächa'.

53In k'o k'u uk' alaq ronojel q'ij pa ri nimalaj rachoch Dios, man xinchap tä alaq. Are k'u hora wa' ri yo'm chech alaq chi käb'an alaq wa'. Ri chuq'ab' alaq are re ri Itzel wa' ri kätaqan pa ri q'equm, —xcha ri Jesús chke.

Ri tat Pedro kub'ij chi man retam tä u wäch ri Jesús

54Xkichap k'u ri Jesús, xkik'am b'i cho rachoch ri ki nimal sacerdotes aj Israel. Ri tat Pedro u terenem chinaj.

55Aretaq xkinuk' q'aq' pu nik'iajal ruwoja, konojel xkimulij kib' chrij, xet'uyi'k. Xuquje' ri tat Pedro xt'uyi chkixol.

56Te ri' jun ali ajik' xril ri tat Pedro t'uyul chrij ri q'aq'. Ko xka'y che, xub'ij: Ri achi ri' are jun ruk' ri Jesús xuquje', —xcha ri ali.

57Ri tat Pedro xresaj rib' chupam, xub'ij: Man je' taj, ali, —xcha'. Man wetam tä u wäch, —xcha ri'.

58Man naj tä chi k'ut, k'o jun chik xilow ri tat Pedro, xub'ij che: Ri at xuquje', at jun chke ri e k'o ruk' ri tat Jesús, —xcha che. Xub'ij ri tat Pedro: Man in tä ri', tat, —xcha che.

59Kraj ok'owinaq jun hora chik, k'o chi jun xujikib'a u b'ixik, xub'ij: Qas tzij ri are' jun ruk' rumal chi are aj Galilea, —xcha'.

60Xub'ij k'u ri tat Pedro: Tat, man kinch'ob' taj jas ri käb'ij la, —xcha che. K'ä tajin kätzijon ri tat Pedro aretaq xtzintziriqin jun ama' äk'.

61Te ri' xutzolq'omij rib' ri Qajaw Jesús, xka'y che ri tat Pedro. Xna'taj k'u ri tzij ri u b'im ri Qajaw Jesús che: “K'ä mäjoq kätzintziriqin ri ama' äk', kab'ij na at oxmul chi man awetam tä nu wäch,” —xcha ri Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

62Xel k'u apan ri tat Pedro chrij ri ja, xuk'is rib' che oq'ej.

Käketz'b'ej u wäch ri Jesús

63Ri achijab' k'ut, ri e chajininaq ri Jesús, käketz'b'ej u wäch, xuquje' käkich'ayo.

64Xkich'uq ru waq'äch, xkib'ij k'u che: ¡Chach'ob'o'! ¿Jachin ri' ri xatch'ayowik? —xecha che.

65K'ia ri mälom taq tzij ri xkib'ij che, sib'alaj xkiyoq'o.

Käk'am b'i ri Jesús chkiwäch ri ki nimaqil ri winaq

66Aretaq xsaqirik, xkimulij kib' ri ki nimaqil ri winaq aj Israel, ri ki nimaqil sacerdotes aj Israel, xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab'. Xk'am b'i ri Jesús chkiwäch.

67Xkib'ij k'u che: ¿A lal ri' ri Cristo? B'ij b'a' la chqe, —xecha che. Xch'aw chi ri Jesús, xub'ij chke: Pune ta ne kinb'ij chech alaq, man käkoj tä alaq ri nu tzij, —kächa'.

68We ta k'u k'o jas kinta' chech alaq, man käb'ij tä alaq chwe jas ri kinta' chech alaq. Man kintzoqopij tä b'i alaq, —kächa'.

69Tzkämik ri', in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kint'uyi na pu wikiäq'ab' ri Dios ri sib'alaj k'o u chuq'ab', —xcha chke.

70Chanim k'ut xkita' che, xkib'ij konojel: ¿A lal ne lo ri' ru K'ojol ri Dios? —xecha che. Xch'aw chi ri Jesús, xub'ij chke: Je ri' jas ri käb'ij alaq chwe chi in ri', —xcha chke.

71Xkib'ij k'ut: ¿A kajwataj ta k'u lo jun q'alajisanel chik chqawäch? ¡Man rajwaxik taj! Ri uj k'ut, uj xujtow pu chi' jas ri kub'ij chb'il rib', —xecha ri tata'ib'.

San Lucas 23

Ri Jesús k'o cho ri q'atal tzij Pilato

1Te k'u ri' xewalij konojel ri winaq ri xkimulij kib'. Xkik'am b'i ri Jesús cho ri q'atal tzij Pilato.

2Xkichaplej u b'anik tzij chrij ri Jesús, xkib'ij: Qa riqom chi we achi ri' tajin kusach ki k'ux ri winaq, xuquje' xujutijoj chi man rajwaxik taj käqaya alkab'al che ri tat César. Kub'ij k'u chb'il rib' chi ri are', are ri Cristo, jun nim taqanel.

3Xuta' k'u ri tat Pilato che: ¿A at ri' ri kattaqan pa ki wi' ri winaq aj Israel? —xcha ri'. Xch'aw ri Jesús, xub'ij: Je ri' jas ri käb'ij la, —xcha che.

4Xub'ij k'u ri tat Pilato chke ri ki nimaqil sacerdotes, xuquje' chke ri nik'iaj winaq chik: Man k'o tä mak kinriq chrij we achi ri', —xcha chke.

5Ko k'ut xkijikib'a u b'ixik wa' konojel, xkib'ij: Xa kusach ki k'ux ri winaq, kuya tijonik pa ronojel tinimit rech Judea. Xuchaplej loq tijonik pa Galilea, u taqem u b'anik wa', xul waral pa Jerusalén, —xecha che.

Ri Jesús käk'am b'i cho ri nim taqanel Herodes

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Aretaq ri tat Pilato xuta wa', xuta' we ri achi ri' are aj Galilea.

7Aretaq xretamaj chi jela' kel wi loq ri Jesús jawije' kätaqan wi ri tat Herodes, xutaq b'i ri Jesús cho ri are'. Ri tat Herodes k'o apan pa Jerusalén pa taq ri q'ij ri'.

8Aretaq ri tat Herodes xril ri Jesús, sib'alaj xkikotik. Xke' k'u k'ia q'ij u rayim rilik u wäch. Kraj ta k'u na käril jun kajmab'al rumal ri Jesús, rumal chi k'ia taq tzijob'elil u tom chrij.

9Ri tat Herodes sib'alaj xuk'ot u chi' ri Jesús. Man k'o tä k'u jas xub'ij ri Jesús che.

10Ri ki nimaqil sacerdotes aj Israel xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab' sib'alaj xkitzukuj jas käka'n chub'anik tzij chrij.

11Are k'u ri tat Herodes xuquje' ru soldados xketzelaj u wäch ri Jesús. Xketz'b'ej k'u u wäch xuquje'. Xkikoj jun je'lalaj atz'iaq che je' jas ri kukoj jun nim taqanel. Te ri' ri tat Herodes xutaq chi b'i ri Jesús ruk' ri tat Pilato.

12Xutzir k'u ri ki ch'oj ri tat Herodes ruk' ri tat Pilato pa we q'ij ri'. Xjunamataj k'u ki wäch. Xeb'ux kachi'l kib'.

Käq'at tzij puwi' ri Jesús chi käkämisaxik

13Te ri' ri tat Pilato xeusik'ij ri ki nimaqil sacerdotes, ri ki nimaqil ri winaq, xuquje' konojel ri winaq rech käkimulij kib' chuwäch.

14Xub'ij k'u chke: Ri ix, i k'amom loq ri achi ri' chnuwäch. Xib'ij chi xa kusach ki k'ux ri winaq. Aretaq xink'ot u chi' chiwäch, man k'o tä mak xinriq chrij we achi ri' jas ri kib'ij ix.

15Xuquje' ri tat Herodes man xuriq tä mak chrij. U taqom chi k'u loq quk'. Chiwilampe' chi man k'o tä jas u b'anom we achi ri' ri taqal u kämisaxik.

16Kink'äjisaj b'a' u wäch. Te k'u ri' kintzoqopij b'ik, —xcha chke.

17Ri q'atal tzij, jas ri ki naq'atisam wi ri winaq, ronojel nimaq'ij rajwaxik kutzoqopij b'i jun ajpache'.

18Konojel ri winaq juntir xkiraq ki chi', xkib'ij: ¡Chesaj la b'i wa'! ¡Tzoqopij b'a' la ri tat Barrabás chqe! —xecha che.

19Are k'u ri tat Barrabás k'o pa che' rumal chi u kämisam jun winaq, xuquje' xeumulij ri winaq re ri tinimit rech käkiyak kib' chrij ri q'atal tzij.

20Ri tat Pilato xeuch'ab'ej ri winaq jumul chik. Are k'u ri are' kraj kutzoqopij ri Jesús.

21Ri winaq xkiraq ki chi' jumul chik, xkib'ij: ¡Chripoq! ¡Chripoq! —xecha'.

22Churox mul xub'ij chke: ¿Jas etzelal u b'anom wa' we achi ri'? Man k'o tä jun mak nu riqom chrij rech käkämisaxik. Kink'äjisaj b'a' u wäch, kintzoqopij k'u b'ik, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Ri winaq k'ut xkikoj ki chuq'ab' junam kuk' ri ki nimaqil sacerdotes aj Israel. Sib'alaj xkiraq ki chi' chub'ixik chi kärip ri Jesús. Xekowinik, xech'akan che ri tat Pilato. Xyi' k'u chke jas ri xkirayij.

24Te k'u ri' ri tat Pilato xuq'at tzij chi käb'antaj na jas ri xkita' che.

25Xutzoqopij k'u ri tata' ri xkita', are ri ajpache', ri achi kämisanel ri xeumulij ri winaq re ri tinimit rech käkiyak kib' chrij ri q'atal tzij. Are k'u ri Jesús xujach pa ki q'ab'.

Kärip ri Jesús cho ri cruz, käkämisaxik

26Aretaq tajin käk'am b'i ri Jesús churipik, xkichap apan jun achi aj Cirene, Simón u b'i', ri petinaq pa juyub'. Xkiya k'u ri cruz chrij rech kutelej b'ik, kuterenej b'i ri Jesús.

27Xeteri k'u b'ik k'ialaj winaq, xuquje' jujun taq ixoqib' ri käkik'is kib' che oq'ej, käkoq'ej u wäch ri Jesús.

28Xutzolq'omij rib' ri Jesús, xerilo, xub'ij k'u chke: Ixoqib' aj Jerusalén, —kächa'. Moq'ej chi alaq nu wäch in, are k'u choq'ej ib' alaq, xuquje' cheoq'ej alaq ki wäch ri al alaq, —kächa chke.

29Kopan k'u na ri q'ij aretaq käb'ixik: “Utz ke ri chuchuib' ri man kealk'ualan taj, ri man kekowin tä che alk'ualanik. Utz ke ri chuchuib' ri man k'o tä kal ri ketu'nik,” —kächa na.

30Pa ri q'ij ri' käkib'ij na ri winaq chke ri nimaq taq juyub': “Chixtzaq loq pa qa wi',” —kecha na ri'. Xuquje' käkib'ij chke ri juyub': “Chujich'uqu,” —kecha na chke.

31We käb'an wa' we k'äx ri' aretaq räx ri che', ¿jas ta ne ri käka'n na aretaq chaqi'j chik ri che'? —xcha chke.

32Xuquje' xekik'am b'i ruk' ri Jesús kieb' b'anal taq etzelal rech kekämisaxik.

33Aretaq xeopan pa ri k'olib'al ri kojom U B'aqil Jolomaj che ru b'i', chila' xkirip wi ri Jesús, xuquje' ri kieb' b'anal taq etzelal junam ruk', jun pu wikiäq'ab', ri jun chik pu moxq'ab' ri Jesús.

34Xub'ij k'u ri Jesús: Tat, sacha la ki mak. Xa man käkich'ob' tä ri' jas ri tajin käka'no, —xcha'. Ri soldados k'ut xkesaj ki suerte chrij ri ratz'iaq ri Jesús, xkijach k'u wa' chkiwäch.

35E tak'atoj k'u ri winaq, tajin keka'y che ri Jesús. Ri ki nimaqil ri winaq xketz'b'ej u wäch, xkib'ij: Xuto' ri jule' winaq chik. We qas tzij are ri Cristo ri cha'tal rumal ri Dios, chuto' b'a' rib', —xecha'.

36Xuquje' ri soldados xketz'b'ej u wäch. Xeqeb' ruk' ri Jesús, xkiya ch'äm vino chuwäch.

37Xkib'ij che: ¡We at ri' ri kattaqan pa ki wi' ri winaq aj Israel chato' b'a' awib'! —xecha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38Kojom k'u jun tz'ib'talik puwi' ri cruz ri xrip wi ri Jesús. Are tz'ib'am wa' pa ki ch'ab'al ri winaq aj Israel, ri winaq latinos, xuquje' ri winaq griegos, kub'ij: ARE NIM TAQANEL PA KI WI' RI WINAQ AJ ISRAEL, —kächa'.

39Jun chke ri b'anal taq etzelal, ri e tzäyeb'am ruk', xuyoq'o, xub'ij: We qas tzij lal ri' ri Cristo, chto' ib' la. Chujto' la uj xuquje', —xcha ri'.

40Xch'aw ri jun achi chik, xuyaj ri rachi'l. Xub'ij che: ¿A mat kaxej awib' at cho ri Dios, at k'ut junam tajin kariq k'äx ruk'?

41Ri uj taqal chqe chi je' käb'an wa' chqe. Tajin käqatoj u k'exel ri qa'nom. Are k'u wa' we achi ri', man k'o tä etzelal u b'anom, —xcha che ri rachi'l.

42Xub'ij che ri Jesús: Tat, chinnataj che la aretaq kächaplej la taqanik, —xcha che.

43Xch'aw ri Jesús, xub'ij: Qas tzij ri kinb'ij chawe chi kämik ri' katk'oji na wuk' in pa ri je'lalaj k'olib'al "paraíso" u b'i', —xcha che.

Käkäm ri Jesús

44Kraj pa ri kab'lajuj hora xq'equmar ruwächulew k'ä pa ri urox hora re b'enaq q'ij.

45Xatin k'u ri q'ij, xuquje' xjisjob' ri tasb'al u pam ri nimalaj rachoch Dios.

46Te ri' xuraqaqej u chi' ri Jesús, ko xch'awik, xub'ij: ¡Tat! —xcha'. Kinjach ri wanima' pa q'ab' la, —xcha'. U b'im wa', xel ranima'.

47Aretaq ri ki nimal soldados xril ri xb'antajik, xunimarisaj u q'ij ri Dios, xub'ij: Qas utzalaj achi wa' we achi ri', —xcha'.

48Konojel ri winaq xkimulij kib' che rilik. Aretaq xkil ri xb'antajik, xetzelejik, sib'alaj keb'isonik, keb'oq'ik.

49Konojel ri etamaninaq u wäch ri Jesús, xuquje' ri ixoqib' ri tereninaq u loq pa Galilea xekanaj kan chinaj che rilik ri xb'an che.

Kämuq ri Jesús

50Te ri' xopan jun achi, José u b'i'. Are jun chke ri ki nimaqil ri winaq, utzalaj achi k'u wa' ri jikom ranima'.

51Ri are' are aj Arimatea, jun tinimit re Judea. Are jun achi ri ku'l na u k'ux che reyexik ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq. Man xuk'ul tä k'u re ri are' ri ka'nom ri nik'iaj ki nimaqil ri winaq chik.

52Xopan k'u ri are' cho ri tat Pilato chuta'ik chi käyi' ru cuerpo ri Jesús che.

53Aretaq xuqajsaj, xub'olq'otij pa jun manta. Xuya k'u pa jun muqub'al ri mäja' k'o jun winaq yo'm chupam. Ri muqub'al ri' are jun pek k'otom koq cho ri ab'aj.

54We q'ij ri' are ri víspera wa' re ri Pascua. Xaq jub'iq' kraj chi kächaplex ri q'ij re uxlanem.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

55Ri ixoqib' ri xeteri loq ruk' ri Jesús pa Galilea, xkiterenej b'ik, xkil ri muqub'al. Xkilo jas ri xb'an kan chuya'ik ri käminaq chupam.

56Aretaq xetzelej b'i cho ja, xka'n u b'anik k'ok'alaj taq kunab'al. Xeuxlan k'u pa ri q'ij re uxlanem, je' jas ri kub'ij ri Pixab'.

San Lucas 24

Käk'astaj b'i ri Jesús chkixol ri käminaqib'

1Pa ri nab'e q'ij re ri semana, sib'alaj aq'ab' xeb'e' ri ixoqib', xeopan k'u chuchi' ri muqub'al. Xkik'am b'i ri k'ok'alaj taq kunab'al ri ka'nom.

2Xkiriq ri ab'aj wolqotim chi apan jela' chuchi' ri muqub'al.

3Xeb'ok b'ik, man xkiriq tä k'u ru cuerpo ri Qajaw Jesús.

4Xkixej k'u kib', man xkiriq taj jas käka'no rumal ri xb'antajik. Xaq te'talik k'ut xetak'i kieb' achijab' chkinaqaj, ri sib'alaj käjuluw ri katz'iaq.

5Xkixej k'u kib' ri ixoqib', xkipachb'a kib' pulew. Xkib'ij k'u ri achijab' chke: ¿Jas che kitzukuj ri k'aslik chkixol ri käminaqib'?

6Man k'o tä waral, xk'astaj b'i ri', —kecha chke. Chna'taj chiwe jas ri xutzijoj kan ri Jesús chiwe aretaq k'ä k'o ri Are' pa Galilea, —kecha'.

7Je' xub'ij wa' chiwe: “Rajwaxik chi ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kinjach na pa ki q'ab' ajmakib', kinrip na cho ri cruz, kink'astaj k'u na b'i chkixol ri käminaqib' churox q'ij,” —xcha ri', —xecha chke ri ixoqib'.

8Te k'u ri' xna'taj ru tzij ri Jesús chke ri ixoqib'.

9Aretaq tzelejem loq ke, ki petik pa ri muqub'al, xkitzijoj chke ri tijoxelab', xuquje' chke ri nik'iaj kachi'l chik ronojel ri xkik'ulmaj.

10Ri xkitzijoj ri tzij ri' chke ri apóstoles, ru taqo'n ri Jesús, e are' ri nan María Magdalena, ri nan Juana, ri nan María ru nan ri Jacobo, xuquje' ri jule' ixoqib' chik.

11Ri apóstoles man xkikoj tä ri ki tzij ri ixoqib'. Xel chkiwäch chi xaq kon taq tzij ri käkib'ij.

12Pune ta ne je ri', ri tat Pedro xwalij b'ik. Xutik anim, xe' chuchi' ri muqub'al. Xpachi'k, xka'y koq chupam. Xuwi ri manta xrilo. Xukajmaj k'u ri xk'ulmatajik.

Ri xk'ulmataj pa ri b'e ri ke' pa ri tinimit Emaús

13Pa we q'ij ri' e b'enaq pa ri b'e kieb' chke ri tijoxelab'. B'enam ke pa jun alaj tinimit, Emaús u b'i'. Kraj julajuj kilómetros u xol ruk' ri tinimit Jerusalén.

14Käkitzijob'ela kib' chrij ri xb'antaj pa Jerusalén.

15Tajin k'u käkich'ab'ej kib', käkik'otola taq ki chi' aretaq ri Jesús xuriq b'i rib' kuk', xerachi'laj b'i junam.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Xb'an k'ut chi man xkich'ob' tä u wäch.

17Xub'ij k'u chke: ¿Jas ri kitzijob'ela chb'il taq iwib' pa we b'e ri'? —kächa'. ¿Jas che kixb'isonik? —xcha chke.

18Jun chke ri achijab', Cleofas u b'i', xch'awik, xub'ij che: ¿A xaq lal jun ok'owel pa Jerusalén? Kraj ne xaq xuwi ri lal man etam tä la ri xb'antaj jela' pa taq ri q'ij ri', —xcha che.

19Xub'ij k'u chke: ¿Jas ri' ri xb'anik? —xcha ri Jesús chke. Xkib'ij che: Are ri xb'an che ri Jesús aj Nazaret. We achi ri' are jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, ri sib'alaj k'o u chuq'ab' ru tzij ri xuquje' kub'an kajmab'al. Nim k'u u b'anik cho ri Dios, xuquje' chkiwäch ri winaq, —kecha che.

20Xjach k'u b'ik, xq'at tzij puwi' chi käkämisaxik ri Are' kumal ri ki nimaqil sacerdotes aj Israel, xuquje' kumal ri ki nimaqil ri qa winaq uj. ¡Xkirip k'u cho ri cruz! —kecha'.

21Are k'u ri uj xqachomaj chi are wa' ri kutor na ri qa tinimit Israel. Ya xke' oxib' q'ij kämik ri xb'an wa', —kecha che.

22Xqakajmaj k'ut jas ri xkitzijoj jujun taq ixoqib' chqaxol. Aq'ab' xeb'e' chuchi' ru muqub'al ri Jesús.

23Man xkiriq tä chi k'u ru cuerpo, —kecha'. Aretaq xetzelej b'ik, xkitzijoj chqe chi xekil ángeles ri xkib'ij chi xk'astaj b'i ri Jesús, —kecha'.

24Te ri' xeb'e' jujun chke ri qachi'l chuchi' ri muqub'al, je' xkilo jas ri xkib'ij ri ixoqib'. Man xkil tä chi u wäch ri Jesús, —xecha che.

25Te ri' xub'ij ri Jesús chke: ¡Ay, kon taq achijab'! ¡Man kixkojon tä che ri ki tzijom kan ri ojer taq q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios!

26¿A mat iwetam ix chi rajwaxik chi ri Cristo kuriq wa' we k'äx ri' k'ä mäjoq känimarisax u q'ij? —xcha chke.

27Xuchaplej k'u u q'alajisaxik chkiwäch ri u tzij ri mam Moisés xuquje' ri ki tzij ri ojer taq q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios jas ri ki tz'ib'am kan chrij ri Cristo.

28Xenaqajin k'u che ri alaj tinimit jawije' e b'enam wi ke. Ri Jesús xub'ano chi je' ta ne chi naj ri ke' wi na, man xtak'i taj.

29Ri tijoxelab' xkikoj ki chuq'ab' rech käkanaj kan kuk', xkib'ij che: Kanaj kan la quk'. Qajem k'u kub'an ri q'ij, kok k'u na ri aq'ab', —xecha che. Xok k'u b'i ri Jesús, xkanaj kan kuk'.

30Aretaq xt'uyi kuk' chi' ri mesa, xuk'am ri wa. Xutewchij, xupiro, xuya chke.

31Te k'u ri' xyi' chke chi xekowinik xkich'ob' u wäch. Xaq te'talik k'ut xsach ri Jesús chkiwäch.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Xkib'ila k'u ri jun che ri jun chik: ¿A mat k'o jas xqana' pa qanima' aretaq xujuch'ab'ej pa ri b'e, aretaq xuq'alajisaj ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik chqawäch? —xecha'.

33Pa ri hora ri' xewalijik, xetzelej b'i pa Jerusalén. Xekiriqa ri julajuj tijoxelab' ki mulim kib' xuquje' ri nik'iaj kachi'l chik.

34Xkib'ij k'u chke: Qas tzij xk'astaj ri Qajaw Jesús, u k'utum k'u rib' chuwäch ri tat Simón, —xecha chke.

35Te ri' xkitzijoj ri xkik'ulmaj pa ri b'e, xuquje' xkitzijoj jas xketamab'ej u wäch ri Jesús aretaq xupir ri wa.

Ri Jesús kuk'ut rib' chkiwäch ru tijoxelab'

36Aretaq tajin käkitzijob'ela kib' chrij ri xkik'ulmaj, xuk'ut rib' ri Jesús chkiwäch, xtak'i k'u chkixol. Xub'ij chke: Chuxlan b'a' ri iwanima', —xcha chke.

37¡Sib'alaj k'u xkixej kib'! Xkichomaj chi are jun xib'inel ri tajin käkilo.

38Xub'ij k'u ri Jesús chke: ¿Jas che kixb'irb'it pa iwanima', kub'an k'u kieb' i k'ux? —kächa'.

39Chiwila ri waqan xuquje' ri nu q'ab' chi qas in ri' ri Jesús. Chinina', chiniwila', —kächa'. Jun xib'inel man k'o tä u tijal, man k'o tä k'u u b'aqil je' jas ri wech in ri kika'yej, —xcha chke.

40Aretaq xub'ij wa' xuk'ut ru q'ab' xuquje' ri raqan chkiwäch.

41Käkaj käkikojo, käkaj man käkikoj taj rumal chi kikajmam kib'. Jub'iq' kekikotik, jub'iq' k'u käkixej kib'. Xub'ij k'u ri Jesús chke: ¿A k'o waral jas kintijo? —xcha chke.

42Xkiya k'u jun ch'äqap b'olom kär che.

43Xuk'amo, xutij chkiwäch.

44Xub'ij k'u chke: Aretaq ri in xink'oji iwuk', xintzijoj chiwe chi rajwaxik keb'antaj konojel ri tz'ib'am chwij pa ru Pixab' ri qa mam Moisés, xuquje' ri tz'ib'am kumal ri ojer taq q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, xuquje' pa taq ri salmos, —xcha ri Jesús chke.

45Te k'u ri' xuya chke chi xkich'ob' na ri Tz'ib'talik.

46Xub'ij chke: Je' tz'ib'am wa' chi kuriq na k'äx ri Cristo, käk'astaj k'u na b'i chkixol ri käminaqib' churox q'ij, —kächa'.

47Xuquje' tz'ib'am chi rajwaxik u tzijoxik ru Tzij ri Dios chke konojel tinimit pa ri u b'i' ri Cristo chub'ixik chke chi rajwaxik käkik'ex kanima', käkik'ex k'u ki chomanik ri winaq rech kesachtaj na ri ki mak. Are kächapletaj na b'i u tzijoxik wa' pa ri tinimit Jerusalén, —kächa chke.

48Ri ix k'ut, ix q'alajisanelab' chrij ronojel wa' we ri'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

49Kintaqa na loq pi wi' jas ri xub'ij ri Dios ri nu Tat chi kuya na chiwe. Chixkanaj b'a' kan pa ri tinimit Jerusalén k'ä käyi' na chiwe ri i chuq'ab' ajchikaj.

Ri Jesús käk'am b'i chikaj

50Te k'u ri' ri Jesús xeuk'am b'i apan chrij ri tinimit Betania. Chila' xuwalijisaj ru q'ab', xeutewchij.

51Aretaq tajin keutewchij, xel b'i chkiwäch, xk'am b'i chikaj.

52Xnimarisax na u q'ij kumal chila'. Te ri' xetzelej loq pa Jerusalén, sib'alaj k'u kekikotik.

53Amaq'el ronojel q'ij e k'o pa ri nimalaj rachoch Dios, tajin käkiya k'u u q'ij ri Dios. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

San Juan

San Juan 1

Ri Cristo, ri Loq'alaj u Tzij ri Dios, k'o wi ri Are' petinaq loq

1Aretaq mäjoq käb'an ri kajulew, ri Cristo, ri käb'ix “u Tzij ri Dios” che, ya k'o chik ri Are'. Ri Are' ri käb'ix “u Tzij ri Dios” che k'o chik ruk' ri Dios, are k'u qas Dios wa'.

2Ri Are' k'ut k'o ruk' ri Dios ojer tzaretaq xchaptaj loq u b'anik ronojel.

3Rumal ri Are' ri Dios xub'an ronojel ri k'olik. Man k'o tä k'u jas ri k'olik ri mat xb'an rumal ri Are'.

4Ruk' ri Are' k'o wi ri qas k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. We k'aslemal ri' are wa' ri qas saqil chke konojel ri winaq cho ruwächulew.

5Ri saqil ri' käjuluw pa ri q'equm, man käkowin tä k'u ri q'equm chusachik u wäch.

6K'o jun tata' ri xtaq loq rumal ri Dios. Ri tata' ri' are Juan u b'i'.

7Xpe k'u ri are' chuq'alajisaxik ri saqil chkiwäch ri winaq rech konojel kekojon ta che ri saqil rumal ri u tzij ri are'.

8Ri tat Juan man are tä ri saqil, xane xa taqom loq rech kuq'alajisaj ri qas tzij chrij ri saqil.

9Ri qas saqil k'ut, ri käjuluw pa ki wi' konojel ri winaq, tajin käpe cho ruwächulew.

10Ri Jun ri käb'ix “u Tzij ri Dios” che k'o chik cho ruwächulew. Pune k'u rumal ri Are' ri Dios xub'an ruwächulew, ri winaq k'ut ri e k'o cho ruwächulew man qas xkich'ob' tä u wäch.

11Xopan pa ru tinimit, ru winaqil k'ut man xkik'ulaj taj.

12Pune je ri' e k'o k'u jujun ri utz u k'ulaxik xka'no, xekojon che ri Are'. E are k'u taq wa' ri xyi' chke chi keb'ok che ralk'ual ri Dios.

13Ri xekojonik, ri xeb'ok che ralk'ual ri Dios, man je' tä xb'an che kalk'ualaxik jas ri kalk'ual ri winaq ri xaq kil ki wäch rumal chi je wa' xkichomaj ri ki nan ki tat, o rumal ru rayib'al jun winaq. Xane ri Dios are ri qas ki Tat ri e are'.

14Ri Jun ri käb'ix “u Tzij ri Dios” che xub'an winaq, xk'oji k'u chqaxol waral cho ruwächulew. Loq' xeril wi konojel winaq, xub'ij k'u ri qas tzij chke. Xqil ri kelik, q'alaj chi qas are ru K'ojol ri qa Tat ri sib'alaj nim u q'ij, ri xuwi wa' u K'ojol k'olik.

15Ri tat Juan xuq'alajisaj ri qas tzij chrij ri Are', xub'ij: Are wa' ri xinb'ij, chi ri Jun chik ri käpe na, are nim na u q'ij chnuwäch in rumal chi ri Are' k'o chik aretaq ri in mäja' kil nu wäch, —xcha'.

16Qonojel qa k'amom qe ri nimalaj u q'inomal, qa riqom k'u tewchib'al q'ij chi q'ij.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Ri qa mam Moisés xutz'ib'aj kan ri Pixab' ri xuya ri Dios che. Are k'u ri Jesucristo xuk'ut kan chqawäch chi qas kujraj ri Dios, xuq'alajisaj ri qas tzij chqawäch.

18Man k'o tä wi jun winaq ilowinaq u wäch ri Dios. Xane xaq xuwi ru K'ojol ri Dios ri k'o ruk' ri qa Tat, ri xaq xuwi wa' u K'ojol k'olik, are ri Are' xulq'alajisan chqawäch ru b'anik ri Dios.

Ri Juan Qasal Ja' kuq'alajisaj ri qas tzij chrij ri Jesucristo

19Ri winaq aj Israel pa Jerusalén xekitaq b'i sacerdotes xuquje' levitas ruk' ri tat Juan chuta'ik che jachin ri are'.

20Ri are' qas xuq'alajisaj chkiwäch chi saqil, xub'ij: Ri in, man in tä ri Cristo, —xcha chke.

21Xkita' chi k'u jumul che, xkib'ij: ¿Jachin k'u ri lal? ¿A lal ri' ri qa mam Elías ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios? —xecha che. Ri tat Juan xub'ij: Man in tä ri', —xcha chke. Jumul chik xkita' che, xkib'ij: ¿A man lal k'u ri' ri q'alajisal u Tzij ri Dios ri käb'ixik chi käpe na? —xecha che. Ri are' xch'awik, xub'ij: Man in tä ri', —xcha chke.

22Xkib'ij k'u che: ¿Jachin k'u ri lal? Rajwaxik chi kuje'k, k'o jas ri ke'qab'ij chke ri xujtaqow loq. ¿Jas ri käb'ij la chqe chij ib' la? —xecha che.

23Ri tat Juan xch'awik, xub'ij: In ri' ri jun ri ko käch'aw pa taq ri juyub' ri kätz'inowik, kub'ij: “Chib'ana u b'anik ri nim b'e ri käb'in wi ri Qajaw, chib'ana jikom che,” —kächa'. Je' jas ri xub'ij loq ri qa mam Isaías ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, —xcha chke.

24Ri achijab' ri' ri xeopan ruk' ri tat Juan chuch'ab'exik, e are' ki taqo'n ri tata'ib' fariseoswa'.

25Xkita' k'u che ri tat Juan: We ri lal, man lal tä ri' ri Cristo, man lal tä ri' ri qa mam Elías, man lal tä k'u ri' ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, ¿jas che käb'an la qasna'? —xecha che.

26Ri tat Juan xub'ij chke: Ri in kinb'an qasna' ruk' joron. K'o k'u Jun chxol alaq ri man etam tä alaq u wäch ri Are'.

27Are k'u wa' ri Jun ri teren loq chwij, pune nim k'u na u b'anik chnuwäch in. Man taqal tä k'u chwe in kinkir ru k'amal u xajäb', —xcha chke.

28Ronojel wa' we ri' xk'ulmataj pa Betábara ri k'o chrelb'al q'ij che ri nima' Jordán jawije' ri tajin kub'an wi qasna' ri tat Juan.

Ri Jesús are ri Jun ri käkämisax na cho ri Dios je' ta ne jun alaj chij

29Chukab' q'ij ri tat Juan xril ri Jesús tajin känaqajin loq ruk', xub'ij: ¡Chilampe alaq! —kächa'. Are wa' ri Jun ri käkämisax na cho ri Dios je' ta ne jun alaj chij che resaxik b'i ri ki mak ri winaq ri e k'o cho ruwächulew, —kächa'.

30Chrij k'u ri Are' xintzijon wi aretaq xinb'ij: Käpe chi na Jun ri nim na u b'anik chnuwäch in. Je ri', rumal chi ri Are' ya k'o chik mäjoq kil nu wäch in.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31Ri in xuquje' man wetam tä u wäch nab'e, tajin k'u kinb'an ki qasna' ri winaq rech konojel ri winaq aj Israel käketamaj u wäch, —xcha ri tat Juan.

32Xuquje' xub'ij ri tat Juan: Xinwil ri Loq'alaj Espíritu xqaj loq chikaj je' u b'anik jun palomäx, xkanaj k'u kan puwi' ri Jesús.

33Ri in nab'e man wetam taj jachin ri Are', ri Dios k'ut ri xintaqowik chi kinb'an qasna' ruk' joron, are xub'ij chwe: "Jachin ri kawilo chi käqaj ri Loq'alaj Espíritu puwi', käkanajik, are ri' ri Jun ri kub'an na qasna' ruk' ri Loq'alaj Espíritu," —xcha chwe.

34Ri in wilom ri xuk'ulmaj, kinq'alajisaj k'ut jas ri xinwilo chi are wa' ru K'ojol ri Dios, —xcha ri tat Juan chke ri winaq.

Waral keqil wi ri nab'e taq u tijoxelab' ri Jesús

35Chukab' q'ij ri tat Juan k'o chila' jumul chik e rachi'l kieb' chke ru tijoxelab'.

36Aretaq ri tat Juan xrilo chi tajin kok'ow ri Jesús, xub'ij: ¡Chiwilampe'! —kächa'. Are wa' ri Jun ri käkämisax na cho ri Dios je' ta ne jun alaj chij, —xcha chke.

37Ri kieb' u tijoxelab' ri tat Juan, aretaq xkita ri xub'ij, xeb'e' ruk' ri Jesús.

38Ri Jesús xka'y kan chrij, xrilo chi terenem ri Are' kumal ri kieb' tijoxelab', xub'ij chke: ¿Jas tajin kitzukuj? —xcha'. Ri e are' xkib'ij che: Ajtij, ¿jawije' jeqel wi la? —xecha che.

39Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: ¡Chixsajmpe'! Jo' b'a', kiwila k'u na, —xcha ri' chke. Xeb'e' k'u ruk' ri Are', xkil na jawije' ri jeqel wi. Chila' k'ut xekanaj wi kan pa ri q'ij ri', rumal chi kraj are ukaj hora ri' re ri b'enaq q'ij.

40Jun k'u chke ri kieb' achijab' ri xkita ri xub'ij ri tat Juan, ri xeb'e' ruk' ri Jesús, are ri tat Andrés ri ratz ri tat Simón Pedro.

41Xe' ri tat Andrés chanim chutzukuxik ri tat Simón ru chaq', xub'ij k'u che: Xqariq ri Mesías, —xcha che. (Ri tzij ri' kel kub'ij "Cristo".)

42Te k'u ri' ri tat Andrés xuk'am b'i ri tat Simón ruk' ri Jesús. Ri Jesús k'ut, aretaq xrilo, xub'ij che: At ri' ri tat Simón ru k'ojol ri Jonás. Cefas chik käb'ix na chawe (ri kel kub'ij Pedro), —xcha che.

Ri Jesús keusik'ij ri tat Felipe rachi'l ri tat Natanael rech keb'e' ruk'

43Chukab' q'ij chik ri Jesús xuchomaj chi ke' pa Galilea. Xuriq k'u ri tat Felipe, xub'ij che: Tasa'j wuk', —xcha che.

44Ri tat Felipe jela' käpe wi pa ri tinimit Betsaida ri ki tinimit ri tat Andrés, ri tat Pedro.

45Ri tat Felipe xe' chutzukuxik ri tat Natanael, xub'ij che: Xqil u wäch ri achi ri k'o xutz'ib'aj ri qa mam Moisés chrij pa taq ri wuj re ri Pixab', xuquje' ri k'o xkitz'ib'aj ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios chrij pa ri ki wuj. Are wa' ri Jesús ru k'ojol ri tat José aj Nazaret, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

46Ri tat Natanael xub'ij che: ¿A k'o pu lo jun winaq nim u b'anik ri käpe pa Nazaret? —xcha che. Ri tat Felipe xub'ij che: Tasa'j b'a', kawil k'u na at, —xcha che.

47Ri Jesús, aretaq xrilo chi petinaq ri tat Natanael, xub'ij: Xpe jun achi ri qas aj Israel, ri man k'o tä sub'unik pa ranima', —xcha'.

48Te ri' ri tat Natanael xuta' che ri Jesús: ¿Jas xb'an la che retamaxik nu wäch? —xcha che. Ri Jesús xub'ij che: Xatinwilo aretaq mäja' katsik'ix rumal ri tat Felipe, aretaq at k'o chuxe' ri jun u che'al higos, —xcha che.

49Ri tat Natanael xub'ij che: Ajtij, lal ri' ri u K'ojol ri Dios, ri Nim Taqanel pa ki wi' ri winaq aj Israel, —xcha che.

50Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: E ri at, ¿a kakoj wa' xa rumal chi xinb'ij chawe chi xatinwilo aretaq ri at k'o chuxe' ru che'al higos? Kawil k'u na nimaq taq kajmab'al chuwäch wa' we ri', —xcha che.

51Xuquje' xub'ij ri Jesús: Qas tzij ri kinb'ij chiwe chi kiwil na ri kaj jaqtalik. Kiwil k'u na ri ángeles rech ri Dios kepaqi'k, kexuli pa nu wi' in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, —xcha ri Jesús chke.

San Juan 2

Käb'an jun k'ulanem pa ri tinimit Caná re Galilea

1Churox q'ij xb'an jun k'ulanem pa ri tinimit Caná re Galilea. Ru nan ri Jesús k'o pa ri k'ulanem.

2Xuquje' ri Jesús e rachi'l ru tijoxelab' xesik'ix pa ri k'ulanem.

3Xk'is k'u ri vino. Xpe ru nan ri Jesús, xub'ij che ri Are': Man k'o tä chi vino, —xcha che.

4Ri Jesús k'ut xch'awik, xub'ij che: Nan, ¿jas che kab'ij wa' chwe in? Mäja' kuriq ri q'ij chwe, —xcha che ru nan.

5Xub'ij k'u ru nan chke ri tajin kekojow ri vino: Chib'ana ronojel ri kub'ij na chiwe, —xcha chke.

6K'o k'u waqib' nimaq taq q'eb'al re ab'aj chila', k'olib'al joron ri käkikoj ri winaq aj Israel che ch'ajb'al kib' aretaq käkesaj ri äwas chkij. Chkijujunal ri q'eb'al käkich'ij jumuch' o cien litros joron.

7Ri Jesús xub'ij chke ri tajin kepatänin chke ri winaq: Nojisaj alaq we q'eb'al ri' che joron, —xcha chke. Xkichap k'u ki nojisaxik ri nimaq taq q'eb'al k'ä xenoj na.

8Xub'ij k'u ri Jesús chke: Chesaj alaq b'i jub'iq', k'ama b'i alaq che ri k'amal b'e pa ri nimaq'ij, —xcha chke. Je' k'u xka'no.

9Aretaq ri k'amal b'e pa ri nimaq'ij xuna' ri joron ri k'extajinaq chi pa vino, man retam tä k'ut jawije' xe'k'am wi. Xaq xuwi ri patäninelab' k'o ketam chik che ri vino jawije' kesam wi b'ik. Ri k'amal b'e xusik'ij ri ala (ri novio).

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Xub'ij k'u che: Konojel ri winaq are käkikoj nab'e ri utzalaj vino. Aretaq k'ut e nojinaq chi ri ula', te k'u ri' kok ri vino ri man qas tä paqal rajil. Are k'u ri at a k'olom kan ri utzalaj vino rech k'ä te' kok wa' k'isb'al, —xcha che.

11Ri xub'an ri Jesús pa Caná re Galilea, are wa' ri nab'e kajmab'al etal. Ruk' wa' xuk'utu chi sib'alaj nim u q'ij ri Are'. Xekojon k'u ru tijoxelab' che.

12Te k'u ri' xel b'i chila', xe' pa ri tinimit Capernaum, rachi'l ru nan, ru tijoxelab', xuquje' taq ru chaq'. Xekanaj k'u na kan kieb' oxib' q'ij chila'.

Ri Jesús keresaj b'i ri ajk'ayib' pa ri nimalaj rachoch Dios

13Xa jub'iq' kraj man kuriq ri Pascua, jun chke ri ki nimaq'ij ri winaq aj Israel. Rumal ri' ri Jesús xe' pa ri tinimit Jerusalén.

14Chila' pa ri nimalaj rachoch Dios xeuriq ajk'ay taq wakäx, ajk'ay taq chij, xuquje' ajk'ay taq palomäx. Xuquje' xeuriq ri k'exel taq ki rajil ri winaq t'uyut'oj pa taq ri ki tem.

15Ri Jesús aretaq xeril wa', xub'an u b'anik jun kolob' che u ch'ayib'al, xuchaplej kesaxik b'i konojel ri winaq ri' pa ri nimalaj rachoch Dios, junam kuk' ri ki chij, ri ki wakäx. Xujab'uj ri ki rajil ri k'exel taq puaq, xupaqchij apan ri ki mesa.

16Xub'ij chke ri ajk'ay taq palomäx: ¡Chesaj b'i alaq ronojel wa' waral! Mäb'an alaq jun k'ayib'al che ri rachoch ri nu Tat, —xcha chke.

17Are k'u ru tijoxelab', xna'taj chke ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik, ri kub'ij: “Je' ta ne tajin käk'at ri wanima' rumal ri u loq'al ri achoch la,” —kächa'.

18Te ri' ri winaq aj Israel xkita' che ri Jesús: ¿Jas etal käk'ut la chqawäch rech käqilo chi k'o taqanik pa q'ab' la chub'anik ronojel wa'? —xecha che.

19Xch'aw ri Jesús, xub'ij chke: We ta ri alaq käwulij alaq ri nimalaj rachoch Dios ri', xa oxib' q'ij kinsachi na chuyakik wa' jumul chik, —xcha chke.

20Xkib'ij k'u ri winaq aj Israel che: Kawinaq waqib' junab' xb'eytaj u b'anik wa' we nimalaj rachoch Dios ri', te k'u ri' käb'ij la chi xa choxib' q'ij käyak ta chi la jumul, —xecha che.

21Are k'u ri nimalaj rachoch Dios ri xub'ij ri Jesús, are ru cuerpo ri Are'.

22Rumal ri' aretaq xk'astaj ri Jesús chkixol ri käminaqib', xna'taj wa' we tzij ri' ri xub'ij ri Jesús chke ru tijoxelab', xkikoj k'ut ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik, xuquje' xekojon che ru tzij ri Jesús.

Ri Jesús retam ri k'o pa taq ri kanima' konojel winaq

23Aretaq ri Jesús xk'oji pa Jerusalén pa ri nimaq'ij re ri Pascua, e k'ia xekojon che aretaq xkil ri kajmab'al taq etal ri xub'ano.

24Ri Jesús k'ut man xku'b'i tä u k'ux chkij rumal chi ri Are' retam ri k'o pa kanima' konojel winaq.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Man rajwaxik taj chi k'o jachin jun käb'in che ri käkichomaj ri winaq rumal chi ri Are' retam ri k'o pa taq ri kanima'.

San Juan 3

Ri Jesús kätzijon ruk' ri tat Nicodemo

1K'o jun tata' fariseo, Nicodemo u b'i'. Ri tata' ri' nim u b'anik chkixol ri winaq aj Israel.

2Ri tat Nicodemo xopan ruk' ri Jesús chaq'ab' chuch'ab'exik, xub'ij che: Ajtij, —xcha che. Qetam chi are ri Dios taqowinaq la loq che qa tijoxik rumal chi man k'o tä jun käkowin chuk'utik ri u chuq'ab' kuk' kajmab'al taq etal jas ri tajin käb'an la we ta mat k'o ri Dios ruk', —xcha che ri Jesús.

3Te ri' ri Jesús xub'ij che: Qas tzij kinb'ij che la chi we jun winaq man kil chi na u wäch jumul chik, man kuya' taj ke'rila' jawije' ri kätaqan wi ri Dios, —xcha che.

4Ri tat Nicodemo xuta' che, xub'ij: ¿Jas ta k'u lo kub'an jun achi ri ri'j chik rech kil chi na u wäch jumul chik? ¿A käkowin ta k'u lo kok ri are' jumul chik chupam ru nan rech kil chi na u wäch chukamul? —xcha che.

5Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: Qas tzij kinb'ij che la chi ri winaq ri man kil tä na u wäch ruk' joron, xuquje' ruk' ri Loq'alaj Espíritu, man kuya' taj kopan chila' jawije' ri kätaqan wi ri Dios, —kächa che.

6Ri winaq ri kalk'ualax kumal ru nan u tat, xaq winaq ri'. Are k'u ri winaq ri kalk'ualax rumal ri Loq'alaj Espíritu, ralk'ual ri Dios ri'.

7Mäkajmaj b'a' la chi kinb'ij che la: “Rajwaxik chi kil chi na u wäch jun winaq jumul chik,” —kächa che.

8Je' jas ri kiäqiq' xa apawije' käjich'ich' wi, kätataj ru jininem, man q'alaj tä k'ut jawije' ri käpe wi, o jawije' ri ke' wi. Are k'u je ri' ri winaq ri kil u wäch rumal ri Loq'alaj Espíritu, —xcha ri Jesús che.

9Ri tat Nicodemo xuta' chi jumul che ri Jesús, xub'ij: ¿Jas k'u ru b'anik wa'? —xcha che.

10Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: Ri lal, lal jun nimalaj ajtij pa Israel. ¿A mat käch'ob' la wa' ri tajin kinb'ij? —kächa che.

11Qas tzij kinb'ij che la, chi ri uj käqab'ij ri qetam, käqaq'alajisaj k'u ri qilom. Are k'u ri alaq man käkoj tä alaq ri käqab'ij chech alaq.

12We man käkoj alaq ri kinb'ij chrij ri käk'ulmataj waral cho ruwächulew, ¿a are ta k'u lo käkoj alaq ri' we kintzijon chrij ri käk'ulmataj pa ri kaj? —kächa che.

13Man k'o tä jun winaq paqalinaq b'i chila' chikaj, xane xaq xuwi ri qajinaq loq chikaj. Are k'u ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, —kächa ri Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Jas ri xb'antaj pa ri juyub' ri kätz'inowik aretaq ri qa mam Moisés xuyak ri jun kumätz re ch'ich' bronce puwi' jun che' chkiwäch ri winaq, je k'u ri' käb'an na chwe in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq. Kinyak na in chkiwäch ri winaq.

15Je ri' rech apachin ri käkojon chwe in man käsach tä u wäch, xane kuriq ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik, —xcha ri Jesús che ri tat Nicodemo.

Waral käqil wi ri nimalaj rutzil ranima' ri Dios chke konojel winaq

16Ri Dios k'ut sib'alaj keraj ri winaq cho ruwächulew chi xusipaj loq ru K'ojol ri xaq xuwi wa' u K'ojol k'olik, rech apachin ri käkojon che ri Are' man käsach tä u wäch, xane kuriq ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

17Ri Dios man xutaq tä loq ru K'ojol cho ruwächulew chuq'atik tzij pa ki wi' ri winaq chi k'äjisaxik ki wäch, xane che ki to'ik.

18Jachin ri käkojon che ru K'ojol ri Dios, man käq'at tä tzij puwi' chi käk'äjisax u wäch. Jachin k'u ri man käkojon tä che, ya q'atom chi tzij puwi' chi käk'äjisax u wäch rumal chi man käkojon tä che ru K'ojol ri Dios ri xaq xuwi u K'ojol wa' k'olik.

19Ri man kekojon taj q'atom chi tzij pa ki wi' chi käk'äjisax ki wäch rumal chi aretaq ri saqil xpe cho ruwächulew, ri winaq are utz xkil wi ri q'equm rumal chi man utz taj ri tajin käka'no.

20Konojel ri käka'n etzelal käketzelaj u wäch ri saqil. Man käkaj tä k'u keqeb' cho ri saqil rumal chi man käkaj taj chi käq'alajin ri etzelal ri tajin käka'no.

21Jachin k'u taq ri käka'n ri qas tzij, keqeb' ri' cho ri saqil rech käq'alajinik chi ronojel ri tajin käka'no are wa' ri kraj ri Dios.

Ri Juan Qasal Ja' käch'aw chi jumul chrij ri Jesús

22Te k'u ri' ri Jesús xel b'i chila', xe' pa Judea junam kuk' ru tijoxelab'. Naj k'ut xkanaj na chila' kuk' ri e are', xub'an k'u qasna'.

23Ri tat Juan xuquje' tajin kub'an qasna' pa Enón, chunaqaj ri Salim, jawije' k'o wi k'ia joron. Xeopan ri winaq ruk', xub'an k'u ki qasna'.

24Mäja' k'u kok ri tat Juan pa che' aretaq xb'antaj wa'.

25Te ri' xchaptaj jun ch'oj chkixol ru tijoxelab' ri tat Juan kuk' jujun aj Israel chrij ri resaxik ri äwas chkij.

26Xe'kib'ij k'u che ri tat Juan: Ajtij, chilampe la chi ri Jun ri xk'oji uk' la chrelb'al q'ij che ri nima' Jordán, ri Jun ri xq'alajisaj la chqawäch, ri Are' tajin kub'an qasna' kämik, konojel k'u ri winaq tajin keb'e' ruk', —xecha che.

27Ri tat Juan xub'ij chke: Man k'o tä jun winaq k'o jas käkowin chub'anik, we man yo'm che rumal ri Dios.

28Ri ix, qas xita ri' jas ri xinb'ij, chi man in taj ri Cristo, xane xa in taqom loq nab'e chuwäch ri Are'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Pa jun k'ulanem, ri k'amowinaq b'i ri ali are ri ala. Are k'u ri rachi'l ri ala ri k'o chila' kutatab'ej ri ala kätzijonik, käkikot k'u ruk' aretaq kuto. Je k'u ri' ri in kämik sib'alaj kinkikotik.

30Ri Are' rajwaxik are känimar na u q'ij, are k'u ri in, rajwaxik chi nojim man nim tä chik kinil wi, —xcha ri tat Juan chke ru tijoxelab'.

K'o Jun ri käpe chila' chikaj

31Ri Jun ri käpe chila' chikaj are k'o pa ki wi' konojel. Are k'u ri jun ri xaq ajuwächulew, xuwi kutzijoj ri käb'antaj waral cho ruwächulew. Are k'u ri Jun ri käpe chila' chikaj are k'o pa ki wi' konojel.

32Ri Are' k'ut, are kutzijoj ri rilom, ri u tom. Man k'o tä k'u jun kukojo jas ri kub'ij.

33Jachin k'u ri kukojo, ruk' wa' kujikib'a u b'ixik chi ri Dios kub'ij ri qas tzij.

34Ri Jun ri taqom loq rumal ri Dios, kutzijoj ru Tzij ri Dios, rumal chi ri Dios man xaq tä jub'iq' ri Espíritu rech Are' u yo'm che.

35Ri Dios qa Tat loq' ru K'ojol chuwäch, u yo'm k'u ronojel pu q'ab'.

36Jachin ri käkojon che ru K'ojol ri Dios k'o u k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. Jachin k'u ri man kraj taj käkojon che ru K'ojol ri Dios, man k'o tä u k'aslemal ri', xane ri nimalaj royowal ri Dios käpe na puwi', käk'äjisax k'u na u wäch.

San Juan 4

Ri Jesús kätzijon ruk' jun ixoq aj Samaria

1Ri tata'ib' fariseos xketamaj chi ri Jesús e k'ia na ru tijoxelab' ri Are', xuquje' e k'ia na ri xb'an ki qasna' rumal ri Are' chuwäch ri xb'an ki qasna' rumal ri tat Juan.

2Qas tzij k'ut, man are tä ri Jesús ri xb'anow ri qasna', xane e are ru tijoxelab' xeb'anowik.

3Aretaq ri Jesús xuta wa', ri tajin käb'ixik, xel b'i pa Judea, xtzelej chik pa Galilea.

4Pa ru tzelejik k'ut rajwaxik chi kok'ow pa taq ri juyub' re Samaria.

5Xopan k'u pa jun tinimit re Samaria, Sicar u b'i', chunaqaj ri ulew ri u yo'm ri Jacob che rechb'al ri José ru k'ojol.

6Chila' k'ut k'o wi ri k'ua' ri käb'ix “ru k'ua' ri Jacob” che. Ri Jesús kosinaq chik che ri b'inem, xt'uyi chuchi' ri k'ua'. Xa k'u jub'iq' man kuriq ri nik'iaj q'ij.

7E b'enaq k'u ru tijoxelab' pa ri tinimit chuloq'ik ri käkitijo,

8aretaq xopan jun ixoq aj Samaria chuchi' ri k'ua' chuk'amik u joron. Ri Jesús xub'ij che: Ya la jub'iq' nu joron, —xcha che.

9Man käkich'ab'ej tä k'u kib' ri winaq aj Israel kuk' ri winaq aj Samaria, rumal ri' ri ixoq xub'ij che ri Jesús: ¿Jas che ri lal käta' la joron la chwe in? Ri lal k'ut, lal aj Israel. Ri in, in aj Samaria, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: We ta etam la jas ri kusipaj ri Dios, xuquje' we ta etam la jachin ri in ri tajin kinta' nu joron che la, ri lal qas tzij käta' la joron la ri' chwe in, kinya k'u na k'aslik joron che la, —xcha che.

11Ri ixoq xub'ij che: Tat, man k'o tä ne jas käkoj la che resaxik ri joron, sib'alaj naj k'ut qajinaq ri k'ua'. ¿Jawije' ta k'u ne ke'k'ama wi la ri k'aslik joron ri käya la chwe? —kächa che.

12Ri Jacob ri qa mam ojer are yo'winaq kan wa' we k'ua' ri' chqe, ri xresaj wi u joron ri are', ri ralk'ual, xuquje' ri xresaj wi ki joron ri rawaj. ¿A lal ta k'ut ri nim na b'anik la chuwäch ri are'? —xcha ri ixoq che ri Jesús.

13Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: Konojel ri käkitij ke we joron ri' kächaqi'j chi na ki chi' jumul chik.

14Jachin k'u ri kutij re ri joron ri kinya in, man k'o tä chi na jumul kächaqi'j chi u chi'. Je ri', rumal chi ri joron ri kinya in che käb'ulb'ut na pa ranima' je' jas jun u k'iyib'al ja' ri kuya k'aslemal ri man k'o tä u k'isik, —xcha che.

15Ri ixoq xub'ij che: Tat, ya la we ri joron ri' rech man kächaqi'j tä chi nu chi', rech man rajwaxik tä chi kinpe chi waral chuk'amik nu joron, —xcha che.

16Ri Jesús xub'ij che: Oj b'a' la, jesik'ij la loq ri achajil la, käpe chi k'u na la waral, —xcha che.

17Ri ixoq xch'awik, xub'ij: Man k'o tä wachajil, —xcha che. Xub'ij k'u ri Jesús che: Tzij ri käb'ij la chi man k'o tä achajil la.

18E job' k'u ne ri achajil la e k'olinaq. Are k'u ri jun ri k'o uk' la kämik, man are tä qas achajil la. Qas tzij b'a' ri b'im la, —xcha ri Jesús che ri ixoq.

19Aretaq xuta ri ixoq wa', xub'ij che ri Jesús: Tat, kinwilo chi lal jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios.

20Ri qa mam uj ojer, ri uj aj Samaria, xkiq'ijilaj ri Dios waral pa we juyub' ri'. Are k'u ri alaq, ri alaq aj Israel, käb'ij alaq chi pa ri tinimit Jerusalén rajwaxik käq'ijilax wi ri Dios, —xcha che.

21Ri Jesús xch'awik, xub'ij: Nan, kojo b'a' la ri kinb'ij chi kopan na ri q'ij aretaq ri alaq käq'ijilaj na alaq ri qa Tat, man rajwaxik tä k'u na chi käpe alaq waral pa we juyub' ri' o chi ke' alaq pa Jerusalén chuq'ijilaxik ri qa Tat, —xcha che.

22Ri alaq, alaq aj Samaria man qas etam alaq jachin ri käq'ijilaj alaq. Are k'u ri uj qetam jachin ri käqaq'ijilaj, rumal chi ru tob'anik ri Dios käpetik kumal ri winaq aj Israel.

23Kuriq k'u na ri q'ij, are kämik k'ut, aretaq ri winaq ri qas tzij käkiq'ijilaj ri qa Tat, qas käkiq'ijilaj na ri Are' ruk' ru taqanik ri Loq'alaj Espíritu pa kanima'. Ri qa Tat k'ut, kraj chi je' käb'an wa' kumal ri winaq ri keq'ijilan che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Ri Dios are Espíritu, jachin k'u taq ri keq'ijilan che, rajwaxik qas tzij käkiq'ijilaj na ruk' ru taqanik ri Loq'alaj Espíritu pa kanima'.

25Ri ixoq xub'ij che: Ri in wetam chi käpe na ri Mesías ri xuquje' käb'ix Cristo che. Aretaq käpe ri Are', kuq'alajisaj na ronojel chqawäch, —xcha che.

26Ri Jesús xub'ij che: In ri', ri tajin kintzijon uk' la, —xcha che.

27Qas je' tajin kub'ij wa' ri Jesús aretaq xeopan ru tijoxelab'. Xkikajmaj k'ut chi tajin kätzijon ruk' jun ixoq. Man k'o tä k'u jun xukoch'o xuta' che ri Jesús jas ri kraj ri ixoq o jas ri tajin kub'ij che.

28Ri ixoq k'ut xuya kan ru q'eb'al, xe' pa ri tinimit, xub'ij chke ri winaq:

29Chixsajmpe', jiliwila k'u jun achi ri u b'im chwe ronojel ri nu b'anom. ¿A mat are wa' ri Cristo? —xcha chke ri winaq.

30Xeb'el k'u b'i ri winaq pa ri tinimit, xeb'e' jela' jawije' k'o wi ri Jesús.

31Are k'u ri tijoxelab' tajin käkib'ij che ri Jesús: Ajtij, woq b'a' la, —xecha che.

32Ri Jesús k'ut xub'ij chke: Ri in k'o ri nu wa ri kintijo ri man iwetam tä ix jasach, —xcha chke.

33Ri tijoxelab' xkichaplej u ta'ik chb'il taq kib', xkib'ij: ¿A xa ta k'u lo k'o jachin xk'amow loq ri kutijo? —xecha'.

34Ri Jesús xub'ij chke: Ri nu wa are ru b'anik ru rayib'al ri Jun ri xintaqow loq, ru k'isik k'ut ru chaplem loq u b'anik.

35Ri ix kib'ij: “Kraj na kiejeb' ik' ri cosecha.” Ri in k'ut kinb'ij chiwe: Chika'yej taq ri tiko'n, e chaqi'j chi k'ut, e utz chik che ri cosecha.

36Ri kächakun pa ri cosecha, käyi' na ri tojb'al re. Are k'u ri cosecha ri kuyako are re k'aslemal wa' ri man k'o tä u k'isik, rech ri ketiko'nijik, xuquje' ri keyakowik, junam kekikotik.

37Qas tzij k'ut ri käb'ixik: “Jun winaq kätiko'nijik, are k'u jun winaq chik ri käyakowik,” —kächa'.

38Ri in xixintaq b'ik rech kiyak u wäch ri tiko'n ri man xiriq tä k'äx chutikik. Jule' winaq chik ri xechakunik, are k'u ri ix xaq xuwi kixkikot chuyakik u wäch ri ki tiko'n, —xcha chke ru tijoxelab'.

39E k'ia k'u chke ri winaq pa ri alaj tinimit ri' re Samaria ri xekojon che ri Jesús rumal ri xub'an ri ixoq, xujikib'a k'u u b'ixik chke: “U b'im chwe ronojel ri nu b'anom,” —xcha ri'.

40Je ri' chi aretaq xeopan ri winaq aj Samaria ruk' ri Jesús, xkib'ochi'j chi käkanaj na kan kuk'. Xkanaj k'u na kan kieb' q'ij kuk'.

41E k'ia k'u na ri xekojonik aretaq xkita ri tzij ri xub'ij ri Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

42Xkib'ij k'u che ri ixoq: Kämik käqakojo, man xuwi tä rumal ri xab'ij at chqe, xane rumal chi qa tom uj ri kub'ij. Qetam k'ut chi qas tzij are wa' ri Cristo ri To'l Ke ri winaq cho ruwächulew, —xecha che.

Ri Jesús kukunaj ru k'ojol jun tata' ri nim u b'anik

43Churox q'ij ri Jesús xel b'i pa Samaria, xutaqej ru b'e, xe' pa Galilea.

44Je ri', rumal chi jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios man nim tä kil wi ri are' pa ri qas u tinimit je' jas ri xub'ij ri Jesús.

45Aretaq xopan pa Galilea ri winaq chila' utz u k'ulaxik xka'no. Ri e are' k'ut e petinaq pa ri nimaq'ij Pascua ri käb'an pa ri tinimit Jerusalén, kilom k'u ronojel ri u b'anom ri Are' chila' pa ri nimaq'ij.

46Te ri' ri Jesús xe' chi jumul pa ri tinimit Caná pa Galilea jawije' ri xuk'ex wi ri joron pa vino. K'o k'u jun tata' chila' ri nim u b'anik pa ri tinimit Capernaum. Jun to'l re ri nim taqanel wa'. Yawab' k'u ri u k'ojol.

47Aretaq ri tata' ri' xuto chi ri Jesús xpe pa Judea, xopan k'u pa Galilea, xe' ri are' che rilik. Xuta' toq'ob' che chi ke' cho rachoch chukunaxik ri u k'ojol, ri xa jub'iq' man käkämik.

48Ri Jesús k'ut xub'ij che: Ri alaq man käkojon tä alaq we ta mat kil alaq kajmab'al, xuquje' etal, —xcha ri Jesús.

49Xub'ij k'u ri tata' ri nim u b'anik che: Tat, sa'j la chanim cho wachoch mäja' k'u käkäm ri nu k'ojol, —xcha che.

50Xub'ij k'u ri Jesús che: ¡Oj la cho ja, käk'asi k'u na ri k'ojol la! —xcha che. Xukoj k'u ri tata' ri xb'ix che rumal ri Jesús, xe' k'ut.

51Aretaq xa jub'iq' man kopan ri tata' cho rachoch, xepe ri patänil taq re chuk'ulaxik, xkib'ij k'u che: ¡K'asal ri k'ojol la! —xecha che.

52Ri tata' xuta' chke jas hora xuchap rutzirik ri u k'ojol. Ri e are' xkib'ij che: Iwir pa ri nab'e hora re ri b'enaq q'ij xel ri q'aq' chrij, —xecha che.

53Ru tat ri ala xuch'ob'o chi pa ri hora ri' xub'ij ri Jesús che: “Ri k'ojol la käk'asi na,” —xcha ri Jesús. Xkojon k'u ri tata' che ri Jesús, xuquje' konojel ri e k'o pa rachoch.

54Are wa' ri ukab' kajmab'al etal ri xub'an ri Jesús aretaq xtzelej loq pa Judea, xopan k'u pa Galilea.

San Juan 5

Ri Jesús kukunaj jun achi pa Betesda ri käminaq u cuerpo

1Te k'u ri' ri winaq aj Israel xka'n jun ki nimaq'ij chik pa Jerusalén. Ri Jesús k'ut xe' chi na jumul jela'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Pa ri tinimit Jerusalén chunaqaj ri uchib'e ri käb'ix “Uchib'e ri Keb'ok wi Chij” che, k'o jun atinib'al ri käb'ix Betesda che ru b'i' pa ri ch'ab'al hebreo. E k'o job' raqan ja chrij.

3Pa taq ri raqan ja ri' e q'oyoq'oj k'ia yawab'ib'. E k'o moyab', ch'okojib', xuquje' winaq ri käminaq ki cuerpo. Tajin käkeyej chi käslab' ri joron.

4Jun taq pa' k'ut käqaj loq jun ángel pa ri atinib'al, kuslab'isaj k'u ri joron. Jachin ri nab'e käqaj pa ri joron aretaq käslab'taj kan rumal ri ángel käkunataj che apachike u wäch yab'il ri k'o che.

5K'o k'u jun achi chila' ri xke' juwinaq lajuj ruk' wajxaqib' junab' yawab'.

6Aretaq ri Jesús xrilo q'oyol cho ri ulew, xuquje' xretamaj chi k'ia junab' chik yawab', xuta' che: ¿A kaj la kutzir la? —xcha che.

7Ri yawab' xch'awik, xub'ij che: Tat, man k'o tä jun kinqasan pa ri atinib'al aretaq käslab' ri joron. Amaq'el aretaq kwaj kinqajik, jun chik käqaj b'i nab'e chnuwäch in, —xcha che.

8Ri Jesús xub'ij che: ¡Walij b'a' la, yaka la b'i ri sok la, b'in ya' la! —xcha ri Jesús che.

9Chanim xutzir ri achi. Xuyak b'i ru sok, xuchaplej b'inem. Are k'u q'ij re uxlanem aretaq xb'antaj wa'.

10Ri winaq aj Israel xkib'ij che ri achi ri xutzirik: Kämik k'ut are q'ij re uxlanem. Man ya'tal taj kaweqaj b'i ra sok, —xecha che.

11Ri achi xch'awik, xub'ij chke: Ri jun ri xinkunanik xub'ij chwe: “¡Yaca la b'i ri sok la, b'in ya' la!” —xcha ri' chwe, —xcha ri achi chke ri winaq.

12Ri e are' xkita' che, xkib'ij: ¿Jachin ri' ri xb'in chawe: “¡Yaca la b'i ri sok la, b'in ya' la!”? —xecha che.

13Are k'u ri achi man xuch'ob' tä chi u wäch jachin ri xkunanik rumal chi ri Jesús xsach chkixol ri k'ialaj winaq ri e k'o chila'.

14Te ri' ri Jesús xuriq ri achi pa ri nimalaj rachoch Dios, xub'ij che: ¡Chilampe la! —xcha'. Kämik ri lal utz chik. Mämakun chi b'a' la, mäpe chi ne jun k'äx chik chij la ri más nim na, —xcha ri Jesús che.

15Xe' k'u ri achi, xub'ij chke ri winaq aj Israel chi ri xkunanik are ri Jesús.

16Rumal ri' ri winaq aj Israel xkitzukuj u chapik ri Jesús rech käkikämisaj, rumal chi kub'an taq wa' we ri' pa ri q'ij re uxlanem.

17Xub'ij k'u ri Jesús chke: Ri nu Tat amaq'el chakuninaq petinaq loq. Rajwaxik k'ut chi ri in xuquje' kinchakunik, —xcha chke.

18Rumal ri' ri winaq aj Israel xa sib'alaj xpe na koyowal, xkaj xkikämisaj ri Jesús rumal chi man nim tä xril wi ri kub'ij ri Pixab' chrij ri q'ij re uxlanem. Man xuwi tä k'u ri', xane xuquje' xujunamaj rib' ruk' ri Dios aretaq xub'ij chi ri Dios Are ru Tat.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ru K'ojol ri Dios k'o taqanik pu q'ab'

19Te ri' ri Jesús xub'ij chke: Qas tzij kinb'ij chech alaq chi ri u K'ojol ri Dios man käkowin taj k'o jas kub'ano xaq pa re wi. Xuwi kub'ano jachike ri kärilo chi kub'an ri u Tat. Ronojel ri kub'an ri u Tat, kub'an k'u ri u K'ojol xuquje'.

20Ri qa Tat sib'alaj loq' ri u K'ojol chuwäch, kuk'ut k'u chuwäch jachike ri kub'an ri Are'. Kuk'ut k'u na nimaq taq kajmab'al chuwäch ru K'ojol, ri sib'alaj käkajmaj na alaq.

21Je' jas ri qa Tat keuk'astajisaj ri käminaqib', kuya k'u ki k'aslemal, je ri' xuquje' ri u K'ojol kuya k'aslemal chke jachin taq ri kraj kuya wi.

22Ri qa Tat man kuq'at tä tzij puwi' jachin jun, xane u yo'm ronojel u wäch taqanik pu q'ab' ru K'ojol rech ri Are' käq'atow tzij.

23Je ri' rech konojel ri winaq käkiya u q'ij ri u K'ojol ri Dios junam jas ri käka'n chuya'ik u q'ij ri qa Tat. Jachin ri man kuya tä u q'ij ri u K'ojol ri Dios, man kuya tä ri' u q'ij ri qa Tat ri xutaq loq ri Are'.

24Qas tzij kinb'ij chech alaq chi jachin ri kutatab'ej ri nu tzij, käkojon k'u che ri Dios ri xintaqow loq, kuriq na ri' ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. Man käq'at tä k'u tzij puwi' chi käk'äjisax u wäch rumal chi elinaq chik pa ri kämikal re ri ojer k'aslemal, k'o chik ri qas u k'aslemal.

25Qas tzij kinb'ij chech alaq chi käpe na ri q'ij, kämik k'ut ri q'ij ri' aretaq ri käminaqib' käkita na chi kinch'awik, in ri' ri u K'ojol ri Dios. Jachin taq ri käkinimaj ri kinb'ij kek'asi na.

26Ri qa Tat k'o kuinem pu q'ab' pa re wi chuya'ik k'aslemal, xuquje' u yo'm pa nu q'ab' in, in ri' ri u K'ojol, chi kinkowinik kinya k'aslemal.

27Xuquje' u yo'm taqanik pa nu q'ab' rech kinq'at tzij rumal chi ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq.

28Mäkajmaj alaq wa' rumal chi kopan na ri q'ij aretaq konojel ri käminaqib' käkita na chi kinch'awik.

29Keb'el na loq pa taq ri muqub'al. Ri ka'nom ri utzil kek'astajik rech käk'oji na ki k'aslemal. Are k'u ri ka'nom ri man utz taj kek'astajik rech käq'at na tzij pa ki wi' chi käk'äjisax na ki wäch.

K'o ri käk'utuwik chi k'o taqanik pu q'ab' ri Jesús

30Ri in man k'o tä jas kinkowin chub'anik xaq pa we wi. Ri in kinq'at tzij xa jas ri kintaq wi. Jikom k'u kinb'an in chuq'atik tzij. Man are tä k'u kinb'an xa jas ri kwaj in, xane are kinb'an jas ri kraj ri nu Tat ri xintaqow loq.

31We ri in kinq'alajisaj ri qas tzij chwij chb'il wib', man k'o tä u patän ri' ri kinb'ij.

32K'o k'u Jun chik ri k'o jas kuq'alajisaj chwij, wetam k'ut chi ri kub'ij ri Are' chwij are qas tzij.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33Ri alaq xtaq alaq u ta'ik che ri tat Juan. Ri xub'ij k'u ri are' chech alaq are qas tzij.

34Ri in k'ut man are tä ku'l nu k'ux chrij ri kuq'alajisaj jun winaq chwij. Xuwi kinb'ij wa' rech ri alaq käriq na alaq ru tob'anik ri Dios.

35Ri tat Juan are junam ruk' jun chäj o jun candela ri käk'atik, ri käjuluwik. Ri alaq k'ut xkikot alaq kieb' oxib' q'ij ruk' ri saqil ri'.

36K'o k'u na ri käk'utuwik chi qas tzij ri kinb'ij. Are utz na wa' chuwäch ri xuq'alajisaj ri tat Juan chwij. Ri tajin kinb'ano, are wa' ri xinutaq ri nu Tat chub'anik. Are k'u wa' ri käk'utuwik chi qas tzij are ri nu Tat ri in taqowinaq loq.

37Xuquje' ri nu Tat ri xintaqow loq kuq'alajisaj ri qas tzij chwij, pune ta ne ri alaq man tom tä alaq ri Are' käch'awik, man ilom tä k'u alaq u wäch.

38Man qajinaq tä k'u ru Tzij ri Dios pa anima' alaq rumal chi man käkojon tä alaq che ri Jun ri taqom loq rumal ri qa Tat.

39Ri alaq na'l käsik'ij alaq u wäch ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik rumal chi kächomaj alaq chi chila' käriq wi alaq ri käyo'w ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. Are k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik ri kuq'alajisaj ri qas tzij chwij in.

40Pune je ri', ri alaq man kaj tä alaq käpe alaq wuk' rech käriq alaq we k'aslemal ri' ri man k'o tä u k'isik.

41Ri in man kwaj taj chi käyi' nu q'ij kumal ri winaq.

42Wetam k'u in ri anima' alaq, wetam chi man kaj tä alaq ri Dios.

43Ri in, in petinaq chuk'exwäch ri nu Tat. Ri alaq k'ut man xink'ulaj tä alaq. Are k'u we ta käpe jachin jun chik xaq pa re wi, ¡are ri are' käk'ulaj na alaq!44¿A käkowin lo alaq ri' käkojon alaq chwe we xa kätzukuj alaq u ya'ik q'ij alaq chb'il taq ib' alaq, man are tä kätzukuj alaq chi käyi' q'ij alaq rumal ri Dios ri xaq xuwi Dios wa' k'olik?

45Mächomaj alaq chi ri in kinchap u b'ixik ri man utz taj chij alaq cho ri nu Tat. Ri käb'in na wa' chij alaq are ri qa mam Moisés, ri ku'b'am k'ux alaq chrij.

46We ta ri alaq qas xkojon alaq che ri xub'ij ri qa mam Moisés, käkojon ta k'u alaq ri' chwe in rumal chi ri qa mam Moisés k'o ri u tz'ib'am chwij in.

47We k'u man xkojon alaq che ri xutz'ib'aj ri are', ¿jas ta k'u lo käb'an alaq chukojik ri kinb'ij in? —xcha ri Jesús chke.

San Juan 6

Ri Jesús kuya ki wa job' mil winaq

1Te k'u ri' ri Jesús xq'ax ch'äqäp che ri mar ri käb'ix “Mar re Galilea” che, ri xuquje' käkoj “Mar re Tiberias” che ru b'i'.

2E k'ia winaq k'ut xeteri b'i chrij ri Jesús rumal chi kilom ri kajmab'al taq etal ri xub'ano aretaq xeukunaj taq ri yawab'ib'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Te ri' xpaqi ri Jesús puwi' jun juyub', chila' k'ut xt'uyi wi junam kuk' ru tijoxelab'.

4Xa k'u jub'iq' kraj man kuriq ri nimaq'ij ri käb'ix “Pascua” che, jun chke ri ki nimaq'ij ri winaq aj Israel.

5Aretaq ri Jesús xeril ri k'ialaj winaq ri e b'enaq ruk', xub'ij che ri tat Felipe: ¿Jawije' ta ne keqaloq' wi ri wa ri käqaya chke ri k'ialaj winaq ri'? —xcha che.

6Xub'ij wa' ri Jesús xa rech kärilo jas kub'ij ri tat Felipe. Qas retam k'u ri Are' jas ri kub'an na.

7Xch'aw k'u ri tat Felipe, xub'ij: Kieb' cientos quetzales kaxlan wa man kub'an tä ri' rech k'o ju taq b'iq' ke konojel chkijujunal, —xcha che.

8Are k'u ri tat Andrés, ratz ri tat Simón Pedro, jun chke ru tijoxelab' ri Jesús, xub'ij che:

9Waral k'o wi jun ala ruk'am job' kaxlan wa re cebada ruk' kieb' kär. ¿Jas ta k'u lo u patän wa' che ki tzuqik ri k'ialaj winaq ri e k'olik? —xcha che.

10Xub'ij k'u ri Jesús chke ru tijoxelab': Chib'ij chke konojel ri winaq chi ket'uyi'k, —xcha chke. Sib'alaj k'ia k'u ri räx q'ayes k'o cho ri juyub' ri', xet'uyi k'ut. Kraj e k'o job' mil achijab'.

11Te ri' ri Jesús xeuk'am ri kaxlan wa. Aretaq xetewchitaj wa' rumal, xeuya chke ru tijoxelab', ri tijoxelab' chik xekijach wa' chkiwäch konojel ri winaq ri e t'uyut'oj. Xuquje' je' xub'an chke ri kär, xeuya chke jampa' ri xkaj.

12Aretaq e nojinaq chik, ri Jesús xub'ij chke ru tijoxelab': Cheiyaka ri ch'äqataq ri xekanaj kanoq rech man xaq tä keb'e' pa mes, —xcha chke.

13Xekiyak k'ut, xekinojisaj kab'lajuj chikäch kuk' ri ch'äqataq ri xekanaj kan chke ri job' kaxlan wa re cebada.

14Ri winaq, aretaq xkil we kajmab'al etal ri' ri xub'an ri Jesús, xkib'ij: Qas tzij are wa' ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri käb'ixik chi käpe na cho ruwächulew, —xecha ri'.

15Ri Jesús k'ut xrilo chi käkaj käkikoj ki chuq'ab' chuk'amik b'ik rech käkikoj che nim taqanel pa ki wi', rumal k'u ri' xa xel b'i chkiwäch, xe' chi jumul puwi' ri juyub' rech käk'oji chila' u tukiel.

Ri Jesús käb'in puwi' ri ja'

16Aretaq chaq'ab' chik, ru tijoxelab' ri Jesús xeqaj b'i chuchi' ri mar.

17Xeb'ok k'u pa jun barco, xkichaplej b'inem puwi' ri mar rech keq'ax pa Capernaum. Sib'alaj q'equm chik, ri Jesús k'ut mäja' kätzelej loq pa ri juyub'.

18Xaq te'talik xpe jun nimalaj kiäqiq'. Xewalij k'u nimaq taq uwoja' puwi' ri mar rumal.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Aretaq ki b'inib'em chi job' o waqib' kilómetros, xkil ri Jesús petinaq tajin käb'in puwi' ri ja'. Naqaj chik k'o wi che ri barco, xkixej k'u kib' che.

20Are k'u ri Jesús xub'ij chke: ¡In ri', mixej b'a' iwib'! —xcha ri' chke.

21Te ri' ri e are' xekikotik, xkib'ij che ri Jesús chi käpaqi kuk' pa ri barco. Chanim k'ut xeopan pa ri tinimit jawije' ri b'enam wi ke.

Ri winaq käkitzukuj ri Jesús

22Chukab' q'ij ri winaq ri xekanaj kan ch'äqäp che ri mar xkilo chi ri tijoxelab' xeb'e' pa ri jun barco ri xuwi barco wa' k'o chila', man xe' tä k'u ri Jesús kuk'.

23Xuriqa k'ut chi xeopan nik'iaj barcos chik ri ki petik pa ri tinimit Tiberias. Xeopan chila' chunaqaj ri uwosaq jawije' ri winaq xkitij wi ri kaxlan wa aretaq xmaltioxitaj wa' rumal ri Qajaw Jesús.

24Je ri' chi ri winaq aretaq xkilo chi man k'o tä chi ri Jesús chila', xuquje' chi man e k'o tä chi ru tijoxelab', xeb'ok pa taq ri barcos, xeb'e' k'u pa ri tinimit Capernaum chutzukuxik ri Jesús.

Waral käqil wi chi ri Jesús, are ri Are' ri wa ri kuya ri qas k'aslemal

25Aretaq ri winaq xeopan ch'äqäp che ri mar, xkiriq ri Jesús, xkita' k'u che, xkib'ij: Ajtij, ¿jampa' xul la waral? —xecha che.

26Xub'ij k'u ri Jesús chke: Qas tzij ri kinb'ij chech alaq chi ri alaq kintzukuj alaq xa rumal chi xwi' alaq, xnoj k'u alaq. Man kintzukuj tä alaq rumal chi käch'ob' alaq u b'eyal ri kajmab'al taq etal ri kinb'ano.

27Mok il alaq chutzukuxik ri wa ri xa käsach u wäch, xane are rajwaxik chi kok il alaq chutzukuxik ri wa ri man käsach tä u wäch, ri kuya chech alaq ri qas k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. Are wa' ri wa ri kinya na in chech alaq, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq. Rumal wa' u k'utum ri Dios qa Tat chi ruk' Are' in petinaq wi, —xcha ri Jesús chke.

28Te ri' ri winaq xkita' che ri Jesús, xkib'ij: ¿Jas k'u ri' ri rajwaxik käqa'no rech kujkowinik käqa'no jachike ri kraj ri Dios? —xecha che.

29Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Ri kraj ri Dios chi käb'an alaq are la' chi käkojon alaq che ri Jun ri u taqom loq, —xcha chke.

30Xkita' chi che ri Jesús, xkib'ij che: ¿Jas u wäch etal käb'an la chqawäch rech käqilo, kujkojon k'u che la? ¿Jas ri käkowin la chub'anik? —kecha che.

31Ri qa nan qa tat ojer xkitij ri maná pa ri juyub' ri kätz'inowik, je' jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Ri Dios xuya chutijik ri ki wa ri xpe chila' chikaj,” —xecha che ri Jesús.

32Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke: Qas tzij ri kinb'ij chech alaq chi man are tä ri qa mam Moisés ri xyo'w ri wa chke ri käpe chila' chikaj, xane are ri nu Tat ri käyo'w ri qas wa ri käpe chila' chikaj.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33Ri wa ri kuya ri Dios are wa' ri qajinaq loq chikaj, ri kuya ri qas k'aslemal chke konojel winaq, —xcha ri Jesús chke.

34Xkib'ij k'u che ri Jesús: Tat, ya la qe ri wa ri' amaq'el ronojel q'ij, —xecha che.

35Ri Jesús xub'ij chke: In ri' ri wa ri kuya ri qas k'aslemal. Jachin ri käpe wuk', man k'o tä jumul ri känum chik. Jachin ri käkojon chwe man k'o tä jumul ri kächaqi'j chi u chi'.

36Nu b'im chi k'u chech alaq chi ri alaq man käkojon tä alaq chwe pune ilom alaq nu wäch.

37Konojel ri keyi' chwe rumal ri nu tat kepe na wuk' in. Apachin k'u ri kepe wuk' man keintzelejisaj tä b'ik.

38Ri in k'ut man xinpe tä chila' chikaj xa chub'anik jachike ri kwaj in, xane chub'anik ru rayib'al ri xintaqow loq.

39Ri u rayib'al ri nu Tat ri xintaqow loq are la' chi man k'o tä jun chke ri xeuya chwe ri kintzaqo, xane chi keink'astajisaj na chkixol ri käminaqib' pa ri k'isb'al q'ij.

40Ri u rayib'al ri xintaqow loq are la' chi konojel ri käkil nu wäch in, in ri' ri u K'ojol ri Dios, kekojon k'u chwe, käkiriq ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. Keink'astajisaj k'u na in chkixol ri käminaqib' pa ri k'isb'al q'ij, —xcha ri Jesús chke.

41Ri winaq aj Israel, aretaq xkita wa' we tzij ri', xkichap u b'ixik k'äx taq tzij chrij ri Jesús rumal ri xub'ij: “In ri' ri wa ri käpe chila' chikaj,” —xcha chke.

42Xkib'ij k'ut: ¿A mat are wa' ri Jesús ru k'ojol ri tat José? Ri uj qetam ki wäch ru nan u tat. ¿Jas lo wa' ri kub'ij chi petinaq chila' chikaj? —xecha ri'.

43Are k'u ri Jesús xub'ij chke: ¡Tanal alaq che ri yoq'onik! —kächa'.

44Man k'o tä jun ri kuya' käpe wuk' in we ta mat käk'am loq rumal ri nu Tat ri xintaqow loq. Ri in k'ut kink'astajisaj na chkixol ri käminaqib' pa ri k'isb'al q'ij, —kächa'.

45Kub'ij pa taq ri wuj ri xkitz'ib'aj ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ojer: “Ri Dios kuya na tijonik chke konojel,” —kächa ri'. Rumal ri' konojel ri käkitatab'ej ri kub'ij ri qa Tat, k'o k'u ri käketamaj na ruk', kepe na ri e are' wuk' in, —kächa chke.

46Are qas tzij chi man k'o tä jun winaq ilowinaq u wäch ri qa Tat. Ri Jun ri ilowinaq u wäch are xaq xuwi ri petinaq ruk' ri Dios, —kächa'.

47Qas tzij ri kinb'ij chech alaq chi jachin ri käkojon chwe in k'o na ru k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

48In ri' ri wa ri qas kuya k'aslemal, —kächa chke.

49Ri nan tat alaq ojer xkitij ri wa ri käb'ix “maná” che pa ri juyub' ri kätz'inowik, konojel k'ut xekämik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

50Are k'u ri in tajin kintzijoj chech alaq jas ri' ri qas wa ri petinaq chila' chikaj. Jachin k'u ri kutij re we wa ri', man käkäm tä ri', —kächa'.

51In k'u ri' ri k'aslik wa, ri qajinaq loq chikaj. Jachin ri kutij re we wa ri', käk'asi na pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik. Ri wa ri kinya in are ri nu cuerpo. Kinya wa' rech k'o ri ki k'aslemal konojel winaq cho ruwächulew, —xcha ri Jesús chke.

52Ri winaq aj Israel xkichaplej u tzijob'exik kib' chkixol, xkib'ij: ¿Jas ta k'u lo kub'an we achi ri' chuya'ik ru tijal chqe pa tijik? —xecha'.

53Ri Jesús xub'ij chke: Qas tzij ri kinb'ij chech alaq chi we ri alaq man kätij tä alaq ri nu cuerpo, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, man kätij tä alaq ri nu kik'el, te k'u ri' man käk'oji tä na ri k'aslemal alaq ri'.

54Jachin ri kutij ri nu cuerpo xuquje' kutij ri nu kik'el, k'o k'u u k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. Ri in k'ut kink'astajisaj na chkixol ri käminaqib' pa ri k'isb'al q'ij.

55Ri nu cuerpo k'ut are ri qas wa, ri nu kik'el are qas je' jas ri vino ri kätijowik.

56Jachin ri kutij ri nu cuerpo, xuquje' kutij ri nu kik'el qas käk'oji ri are' wuk' in, ri in xuquje' qas kink'oji ruk' are'.

57Ri nu Tat ri xintaqow loq k'o u k'aslemal. Ri in xuquje' in k'asal rumal ri Are'. Je ri' xuquje' jachin ri kutzuq rib' chwe in, käk'asi na wumal in.

58Are tajin kintzijon chrij ri wa ri petinaq chila' chikaj. We wa ri' man junam tä ruk' ri maná ri xkitij ri nan tat alaq ojer, xekäm k'u ri e are'. Are k'u ri kutij re we wa ri' käk'asi na pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik, —xcha ri Jesús chke ri winaq aj Israel.

59Ri Jesús xub'ij wa' we tzij ri' chke ri winaq ri ki mulim kib' pa ri rachoch Dios pa Capernaum che ki tijoxik.

Ri Jesús käch'aw chrij ri tzij ri kuya k'aslemal ri man k'o tä u k'isik

60Aretaq xkita wa' we tijonik ri', e k'ia chke ri winaq ri e k'o ruk' xkib'ij: Sib'alaj k'äx wa' ri tzij ri xub'ij. ¿Jachin ta lo ri käkowinik kutatab'ej? —xecha'.

61Ri Jesús k'ut xretamaj chi k'äx tajin kech'aw chrij rumal ri tzij ri xub'ij, xuta' k'u chke: ¿A tzel käta alaq ri xinb'ij? —xcha chke.

62¿Jas k'u ri käk'ulmataj ri' we ta kinil alaq in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kintzelejik kinpaqi k'u chikaj jawije' ri in k'o wi nab'e?

63Ri Loq'alaj Espíritu are ri käyo'w ri k'aslemal. Ri cuerpo xaq u tukiel man k'o tä u patän. Ri tzij k'ut ri nu b'im chech alaq e are' qas tzij ri kepe ruk' ri Dios, xuquje' käkiya k'aslemal.

64E k'o k'u jujun chech alaq ri man kekojon taj, —xcha chke. Qas k'u retam ri Jesús petinaq loq jachin taq ri man kekojon tä che, xuquje' jachin ri' ri käjachow na.

65Xub'ij k'ut: Rumal ri' nu b'im chech alaq chi man k'o tä jun ri kuya' käpe wuk' in we ta mat käk'am loq rumal ri nu Tat.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

66Tzare chi' k'ut e k'ia chke ri e k'o ruk' ri Jesús xkiya kanoq, man xek'oji tä k'u ruk'.

67Te ri' ri Jesús xuta' chke ri kab'lajuj u tijoxelab', xub'ij: ¿A kiwaj ix xuquje' kixe' kuk'? —xcha chke.

68Xch'aw k'u ri tat Simón Pedro, xub'ij: Qajaw, ¿jachin chi ruk' kuje' wi? Ri tzij la e are tzij ri käkiya k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

69Ri uj, uj kojoninaq che la, qetam chi lal ri' ri Cristo, ru K'ojol ri k'aslik Dios, —xcha che.

70Ri Jesús xch'awik, xub'ij: ¿A mat ix kab'lajuj xixincha' rech kixk'oji wuk'? Pune je ri' jun chiwe are k'o ri Itzel pa ranima', —xcha chke.

71Ri Jesús aretaq xub'ij wa' are tajin käch'aw chrij ri Judas Iscariote ru k'ojol ri tat Simón. Je ri', rumal chi ri tat Judas are ri käjachow na, pune are jun chke ri kab'lajuj u tijoxelab'.

San Juan 7

Waral käqil wi chi ru chaq' ri Jesús nab'e man xekojon tä che

1Te k'u ri' ri Jesús xub'inib'ej ri Galilea. Man kraj taj käk'oji pa Judea rumal chi ri winaq aj Israel käkaj käkikämisaj.

2Xa k'u jub'iq' kraj man kuriq ri nimaq'ij ke ri Käb'al, jun chke ri ki nimaq'ij ri winaq aj Israel.

3Ru chaq' ri Jesús xkib'ij che: Mat kanaj waral. Jat pa Judea rech xuquje' ra tijoxelab' ri e k'o chila' käkil na ri kajmab'al ri kab'ano.

4We jun winaq kraj chi qas ketamax u wäch, man kub'an tä ri' chik'uyal ri kub'ano. We ri at kab'an taq ri kajmab'al ri', chab'ana wa' chkiwäch konojel ri winaq, —xecha che.

5Q'alaj k'ut chi ru chaq' ri Jesús xa man xekojon tä che.

6Te ri' xub'ij ri Jesús chke: Ri in mäja' kuriq ri q'ij chwe, are k'u ri ix apachike q'ij utz chiwe kuya' kixe'k.

7Ri winaq ajuwächulew man kekowin taj käketzelaj i wäch ix. Are k'u ri in käketzelaj nu wäch rumal chi kinq'alajisaj chkiwäch chi man utz tä ri käka'no.

8Ri ix k'ut, jix pa ri nimaq'ij. Ri in man kine' taj, rumal chi mäja' kuriq ri q'ij chwe.

9Aretaq xb'itaj wa' we tzij ri' chke, xkanaj ri Are' pa Galilea.

Ri Jesús kopan pa ri nimaq'ij ke ri Käb'al

10Aretaq k'ut e b'enaq chi ru chaq' ri Jesús pa ri nimaq'ij, ri Are' xuquje' xe' na pa ri nimaq'ij, pune man xuk'ut tä rib' chkiwäch ri winaq. Xane xaq chik'uyal xe' ri Are'.

11Ri winaq aj Israel xkitij u tzukuxik pa ri nimaq'ij, xkib'ij: ¿Jawije' k'o wi ri achi ri'? —xecha'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Chkixol k'u ri winaq, k'ia ri käb'ix chrij ri Jesús. Jujun käkib'ij: “Are jun utzalaj achi,” —kecha'. Nik'iaj chik käkib'ij: “Man are tä utzalaj achi, rumal chi keusub' ri winaq,” —kecha'.

13Man k'o tä k'u jun ri kukoch'o käresaj u tzijol ri Jesús rumal chi käkixej kib' chkiwäch ri ki nimaqil ri winaq aj Israel.

14Nik'iajirinaq chi k'u ri nimaq'ij aretaq ri Jesús xok b'i pa ri nimalaj rachoch Dios, xuchaplej k'u ki tijoxik ri winaq.

15Are k'u ri winaq aj Israel sib'alaj tajin käkikajmaj wa', xkib'ij: ¿Jas lo wa' chi sib'alaj k'ia retam we achi ri', man k'o tä k'u jawije' u tijom wi rib'? —xecha'.

16Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Ri tijonik ri kinya man wech tä in, xane rech ri Jun ri xintaqow loq.

17We k'o jun qas kurayij u b'anik ri kraj ri Dios, käretamaj na we ri nu tijonik qas käpe ruk' ri Dios, o xaq pa we wi kintzijonik.

18Ri winaq ri xaq pa re wi kätzijonik, xa are kraj ri' chi känimarisax u q'ij kumal ri winaq. Jachin k'u ri kraj chi are känimarisax u q'ij ri xtaqow loq, kub'ij ri' ri qas tzij, man are tä jun b'anal tzij, —xcha chke.

19¿A mat qas tzij chi ri qa mam Moisés xuya ri Pixab' chech alaq? Pune je ri', man k'o tä k'u jun chech alaq ri kunimaj ri Pixab' ri'. ¿Jas che kaj alaq kinkämisaj alaq? —xcha chke.

20Ri winaq xech'awik, xkib'ij: ¡Xa k'o jun itzel espíritu chawe! ¿Jachin lo ri kraj katkämisanik? —xecha che.

21Ri Jesús xub'ij chke: Xa ruk' jun kajmab'al ri xinb'an pa ri q'ij re uxlanem, ri alaq sib'alaj käkajman alaq che.

22Ri qa mam Moisés xunaq'atajisaj alaq chukojik retal ri ojer trato.Pune ta ne man are tä ri are' xchapow loq u b'anik wa', xane are ki tijonik kan ri nan tat alaq ojer. Ri alaq k'ut käkoj alaq retal ri ojer trato che jun alaj ala pune pa ri q'ij re uxlanem.

23We k'u ri alaq rumal ri u nimaxik ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés käkoj alaq retal ri ojer trato che ri ala pune pa ri q'ij re uxlanem, ¿jas k'u che xpe oyowal alaq chwe in aretaq xinkunaj ronojel ru cuerpo jun achi pa ri q'ij re uxlanem? —kächa'.

24K'o jas mäb'ij alaq chrij ri winaq we utz käpetik o man utz tä käpetik. Aretaq k'o jas käb'ij alaq chrij jun winaq chik, qas chomaj na alaq jas ri käb'an alaq, b'ana k'u alaq wa' ruk' jikomal.

Ri Jesús kub'ij jawije' chi' petinaq wi ri Are'

25Te k'u ri' jujun chke ri winaq aj Jerusalén xkichapla u ta'ik, xkib'ij: ¿A mat are wa' we achi ri' ri tajin kätzukuxik rech käkämisaxik? —kecha'.

26Chiwilampe', kätzijon kuk' ri winaq, man k'o tä k'u jun k'o jas kub'ij che. ¿A xa ta k'u lo qas käkikoj ri q'atal taq tzij chi we achi ri' are ri Cristo? —kecha'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Ri uj k'ut qetam jawije' petinaq wi wa' we achi ri'. Aretaq k'ut käpe ri' ri Cristo, man k'o tä jun ri' etamaninaq jawije' käpe wi, —xecha ri winaq.

28Aretaq ri Jesús, ri tajin kuya tijonik pa ri nimalaj rachoch Dios, xuta wa' ko xch'awik, xub'ij: Käb'ij alaq chi etam alaq nu wäch, xuquje' chi etam alaq jawije' chi' kinpe wi. Man in petinaq tä k'ut xaq pa we wi, xane in taqom loq rumal ri Jun ri qas jikom ranima'. Ri alaq k'ut man etam tä alaq u wäch.

29Ri in wetam u wäch rumal chi in petinaq ruk', xuquje' are ri Are' in taqowinaq loq, —xcha chke.

30Xkaj k'ut xkik'am b'i pa che', man k'o tä k'u jun xchapowik rumal chi mäja' kuriq ru q'ij.

31E k'ia k'ut xekojon che, xkib'ij k'ut: Aretaq käpe ri Cristo, ¿a kub'an ta k'u lo más kajmab'al taq etal chik chuwäch ri u b'anom we achi ri'? —xecha'.

Ri tata'ib' fariseos käkitaq u k'amik b'i ri Jesús pa che'

32Ri tata'ib' fariseos xkita ri käkib'ij ri winaq chrij ri Jesús. Xa je ri' ri e are' kuk' ri ki nimaqil sacerdotes xekitaq b'i jujun chajinelab' re ri nimalaj rachoch Dios chuk'amik b'i ri Jesús pa che'.

33Te ri' xub'ij ri Jesús: Xaq kieb' oxib' q'ij chik kink'oji na uk' alaq, te k'u ri' kintzelej na ruk' ri xintaqow loq.

34Ri alaq kintzukuj na alaq, man kinriq tä chi k'u alaq rumal chi man käkowin tä alaq kopan alaq chila' jawije' ri kinek'ol wi in, —xcha chke.

35Ri ki nimaqil ri winaq aj Israel k'ut, xkichaplej u ta'ik chb'il taq kib', xkib'ij: ¿Jawije' ta k'u ke' wi wa' we achi ri' chi man kujkowin tä uj keqariqa'? ¿A xa ta k'u lo ke' kuk' ri winaq aj Israel ri e jab'uninaq chkixol ri winaq aj Grecia che ki tijoxik ri winaq aj Grecia?

36¿Jas kel kub'ij wa' ri xub'ij chqe: “Kintzukuj na alaq, man kinriq tä chi k'u alaq rumal chi man käkowin tä alaq kopan alaq chila' jawije' ri kinek'ol wi”? —xcha ri', —xecha'.

Ri Qajaw Jesús kub'ij chi Are je' ta ne joron ri kuya k'aslemal

37Pa ri k'isb'al q'ij re ri nimaq'ij, ri q'ij ri sib'alaj nim na u b'anik, ri Jesús xtak'i aq'anoq chkixol ri winaq, ko xch'awik, xub'ij: We k'o jun kächaqi'j u chi', chpet wuk', chutija u joron.

38Je' jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Jachin ri käkojon chwe, käk'iy na loq pa ranima' joron ri kuya ri qas k'aslemal, —kächa', —xcha ri Jesús chke ri winaq.

39Ri Jesús k'ut, are tajin käch'aw chrij ri Loq'alaj Espíritu ri käkik'am na ri winaq ri kekojon che ri Are'. Mäja' k'u käyi' loq ri Loq'alaj Espíritu rumal chi mäja' kätzelej ri Jesús chila' chikaj rech känimarisax u q'ij.

Ri winaq jalajoj ri käkichomaj chrij ri Jesús

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

40Jujun chke ri winaq, aretaq xkita ri xub'ij ri Jesús, xkib'ij: Qas tzij we achi ri' are wa' ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri käb'ixik chi käpe na, —xecha'.

41Nik'iaj chik xkib'ij: Are wa' ri Cristo, —xecha'. Nik'iaj chi k'ut xkib'ij: ¿A xa ta k'u lo pa Galilea käpe wi ri Cristo?

42Ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik kub'ij chi ri Cristo rajwaxik chkixol ri rachalaxik ri qa mam David ri nim taqanel käpe wi na. Pa Belén k'ut käpe wi na, ri tinimit ri xk'oji wi ri qa mam David, —xecha'.

43Je k'u ri' ri winaq xkitasala kib' rumal rech ri Jesús.

44E k'o jujun ri xkaj xkik'am b'i pa che', man k'o tä k'u jun xchapowik.

Ri q'atal taq tzij man kekojon tä che ri Jesús

45Xetzelej k'u ri chajinelab' re ri nimalaj rachoch Dios, xeopan chila' jawije' e k'o wi ri tata'ib' fariseos xuquje' ri ki nimaqil ri sacerdotes. Ri e are' k'ut xkita' chke: ¿Jas che man xik'am tä loq ri Jesús? —xecha'.

46Ri chajinelab' xech'awik, xkib'ij: ¡Man k'o tä jun achi qa tom je' kätzijonik jas ri kätzijon ri achi ri'! —xecha'.

47Are k'u ri tata'ib' fariseos xkib'ij chke: Ri ix xuquje' xa xiya iwib' pa sub'ik.

48¿A k'o pu lo jun chke ri qa nimaqil ri kojoninaq che, o jun ne chke ri tata'ib' fariseos? ¡Man k'o taj! —xecha'.

49Xkik'iäq itzel tzij pa ki wi', xkib'ij: ¡We winaq ri' man ketam tä ri Pixab'! —xecha chke.

50Are k'u ri tat Nicodemo ri xopan ruk' ri Jesús chaq'ab', are jun chke ri tata'ib' fariseos. Xub'ij k'u chke:

51Ri qa Pixab' kub'ij chi man kuya' taj käqaq'at tzij puwi' jun winaq chi käk'äjisax u wäch we ta mat nab'e käqata na jas ri kub'ij che retamaxik jas ri u b'anom, —xcha chke.

52Te ri' xech'aw ri e are', xkib'ij che ri tat Nicodemo: E k'u ri lal, ¿a lal aj Galilea xuquje'? —xecha che. Na'l sik'ij la ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik, kil k'u na la chi man k'o tä jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri petinaq pa Galilea, —xecha che.

53Chkijujunal k'ut xeb'e' cho taq kachoch.

San Juan 8

Waral käqil wi ri ixoq ri xub'an ri nimalaj mak chrij ri rachajil

1Are k'u ri Jesús xe' pa ri nimalaj juyub' ri käb'ix “Olivos” che.

2Aretaq xsaqir chukab' q'ij, ri Jesús xtzelej loq, xe' pa ri nimalaj rachoch Dios. Konojel ri winaq xkimulij kib' ruk'. Ri Are' k'ut xt'uyi'k, xuchaplej ki tijoxik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Te ri' ri tijonelab' re ri Pixab' xuquje' ri tata'ib' fariseos xkik'am loq jun ixoq ri xkiriqo tajin kub'an ri nimalaj mak ri äwas u b'anik chrij ri rachajil. Xkiya k'u chkixol ri winaq ri e k'o chila'.

4Xkib'ij k'u che ri Jesús: Ajtij, we ixoq ri' xriqtajik tajin kub'an ri nimalaj mak ri äwas u b'anik chrij ri rachajil.

5Ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés kub'ij chi rajwaxik käqakämisaj chab'aj jun ixoq ri je' kub'an wa'. E ri lal, ¿jas k'u käb'ij la? —xecha che.

6Xkib'ij wa' che xaq rech käqaj pa ki q'ab', je k'u ri' kekowinik käkib'ij chi k'o u mak ri Jesús. Are k'u ri Jesús xa xpachi'k, xuchaplej tz'ib'anik cho ri ulew ruk' ri u wi' u q'ab'.

7Xkitaqej k'u u k'otik u chi' ri Jesús. Xa je ri' ri Are' xujikomaj rib', xub'ij k'u chke: Apachin chech alaq ri man k'o tä u mak, chuk'iäqa ri nab'e ab'aj chrij we ixoq ri', —xcha chke.

8Xpachi chi jumul ri Jesús, xutaqej tz'ib'anik cho ri ulew.

9Aretaq k'ut xkita ri xub'ij ri Jesús, xkina' kib' pa kanima' chi k'o ki mak. Chkijujunal k'ut xkichap elem b'ik. Nab'e xeb'el b'i ri ri'jab'. Aretaq konojel e elinaq chi b'ik, xaq xuwi chi ri Jesús k'o kanoq ruk' ri ixoq ri kanajinaq kan chila'.

10Te ri' ri Jesús xujikomaj rib'. Man k'o tä k'u jun xrilo, xane xaq xuwi ri ixoq. Ri Are' xub'ij che: Nan, ¿jawije' e k'o wi ri käkib'ij chi k'o mak la? ¿A mat k'o jun xkanaj kan chuq'atik tzij puwi' la chi käk'äjisax wäch la? —xcha che.

11Ri ixoq xub'ij che ri Jesús: Man k'o tä jun, Tat, —xcha che. Are k'u ri Jesús xub'ij che: Ri in xuquje' man kinq'at tä tzij puwi' la chi käk'äjisax wäch la. ¡Oj b'a' la chanim, mämakun chi k'u la! —xcha che.

Ri Jesús are je' jas jun candela ri kuya saqil chke ri winaq cho ruwächulew

12Xtzijon chi jumul ri Jesús kuk' ri winaq, xub'ij chke: In ri', ri in kinya saqil chke ri winaq cho ruwächulew. Jachin ri käpe wuk', käk'oji na ri saqil ruk' ri kuya k'aslemal, man käb'in tä chi k'u pa ri q'equm, —xcha chke.

13Te ri' ri tata'ib' fariseos xkib'ij che ri Jesús: Ri lal xaq tukiel la tajin käq'alajisaj la ri utz chij ib' la. Rumal ri' ri tajin käq'alajisaj la man k'o tä u patän, —xecha che.

14Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Ri tajin kinq'alajisaj chwij in, qas tzij k'o u patän, pune xaq nu tukiel kinq'alajisaj ri utz chwij chb'il wib'. Wetam k'ut jawije' ri in petinaq wi, xuquje' jawije' ri kine' wi. Ri alaq k'ut man etam tä alaq jawije' ri kinpe wi, man etam tä k'u alaq jawije' ri kine' wi.

15Ri alaq je' käq'atow tzij alaq jas ri keq'atow tzij ri winaq ajuwächulew. Ri in k'ut man kinq'at tä tzij puwi' jachin jun.

16We k'u kinq'at tzij, jikom kinb'an chuq'atik tzij. Je ri', rumal chi man xaq tä nu tukiel kinq'at tzij, xane ri nu Tat ri xintaqow loq Are kuq'at tzij junam wuk'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Pa ri Pixab' alaq tz'ib'tal wi chi aretaq kieb' winaq junam ri käkib'ij chrij ri xkilo o chrij ri xkito, rajwaxik ri' käkojik chi qas tzij ri käkib'ij.

18Ri in k'ut kinq'alajisaj ri qas tzij chwij chb'il wib', xuquje' ri nu Tat ri xintaqow loq kuq'alajisaj ri qas tzij chwij, —xcha ri Jesús chke.

19Te ri' ri tata'ib' fariseos xkita' che ri Jesús: ¿Jawije' k'o wi ri tat la? —xecha che. Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Ri alaq man qas tä etam alaq nu wäch, xuquje' man etam tä alaq u wäch ri nu Tat. We ta qas etam alaq nu wäch in, etam ta alaq u wäch ri' ri nu Tat xuquje', —xcha chke.

20Ri Jesús xub'ij wa' we tzij ri' aretaq tajin kuya tijonik pa ri nimalaj rachoch Dios chunaqaj ri k'olib'al re taq ri kuchuj. Man k'o tä k'u jun xk'amow b'i pa che' rumal chi mäja' kuriq ru q'ij.

Ri Jesús kub'ij chi ri Are' are ajchila' chikaj

21Ri Jesús xch'aw chi jumul, xub'ij chke: Ri in kine'k. Ri alaq k'ut kintzukuj na alaq. Pa ri mak alaq k'ut käkäm wi alaq, rumal chi man käkowin tä alaq ke' alaq chila' jawije' ri kine' wi, —xcha chke.

22Te ri' ri winaq aj Israel xkib'ij: ¿A xa ta lo kukämisaj rib', rumal k'u ri' kub'ij chi man kujkowin taj kuje' chila' jawije' ri ke' wi? —xecha ri e are'.

23Te ri' xub'ij ri Jesús chke: Ri alaq, xaq alaq ajwaral, are k'u ri in chila' chikaj kinpe wi. Ri alaq, xaq alaq ajuwächulew. Are k'u ri in man in ajuwächulew taj.

24Rumal ri' xinb'ij chech alaq chi pa ri mak alaq käkäm wi alaq. Rumal chi we man käkoj tä alaq chi in ri' ri tajin kinb'ij, pa ri mak alaq käkäm wi na alaq, —xcha chke.

25Te ri' xkita' che ri Jesús, xkib'ij: ¿Jachin k'u ri lal? —xecha che. Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Ojer ri' nu b'im chech alaq jachin ri in, —xcha chke.

26K'ia ri kwaj kinb'ij chech alaq chrij ri tajin kinwilo chuq'atik tzij chrij ri käb'an alaq. Are k'u ri xintaqow loq kub'ij ri qas tzij. Ri in k'ut, jachike ri nu tom chuchi' ri Are', are wa' ri kinb'ij chke ri winaq ajuwächulew, —xcha chke.

27Ri e are' k'ut man xkich'ob' taj chi ri Jesús are tajin käch'aw chrij ri qa Tat chila' chikaj.

28Rumal ri' xub'ij chke: Aretaq ri in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, kinyak na chikaj umal alaq chkiwäch ri winaq, ketamaj k'u na alaq chi In Ri'. Man k'o tä k'u jas kinb'ano xaq pa we wi, xane xaq xuwi kinb'ij ri u k'utum ri qa Tat chnuwäch, —xcha chke.

29Are k'u ri xintaqow loq k'o wuk' in. Ri nu Tat man in u yo'm tä kan nu tukiel rumal chi amaq'el ronojel q'ij are kinb'an ri utz käril wi ri Are', —xcha chke ri winaq aj Israel.

30Aretaq ri Jesús xub'ij wa' we tzij ri', e k'ia xekojon che ri Are'.

Ru K'ojol ri Dios kujresaj pu q'ab' ri Itzel

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31Xub'ij k'u ri Jesús chke ri winaq aj Israel ri xekojon che: We ri alaq kätaqej alaq u b'anik ri nu b'im chech alaq, qas tzij alaq nu tijoxelab', —xcha chke.

32Ketamaj k'u na alaq ri qas tzij, ri qas tzij k'ut kub'ano chi tzoqopital chi alaq, —xcha chke.

33Ri winaq aj Israel xech'awik, xkib'ij: Ri uj are qa mam ri Abraham ojer, man uj kojom tä k'u xaq che patänil re jun winaq. ¿Jas lo wa' chi käb'ij la chqe chi kujtzoqopitaj na? —xecha che.

34Ri Jesús xub'ij chke: Qas tzij kinb'ij chech alaq chi konojel ri kemakunik e kojom ri' che patänil taq re ri mak.

35Jun ri kojom che patäninel man are tä qas ajpaja. Are k'u ri u k'ojol ri rajaw ja qas ajpaja ri' amaq'el ronojel q'ij.

36Je k'u ri', we ri in, in u K'ojol ri Dios kintzoqopin chech alaq, qas tzij ri' chi tzoqopital chi alaq, —xcha chke.

37Ri in wetam chi ri mam alaq are ri Abraham ojer. Kaj k'u alaq kinkämisaj alaq rumal chi man käkoj tä alaq ri kinb'ij chech alaq.

38Ri in are kinb'ij ri u k'utum ri nu Tat chnuwäch. Are k'u ri alaq are käb'an alaq jachike ri b'im chech alaq rumal ri tat alaq, —xcha ri Jesús chke.

39Ri e are' xech'awik, xkib'ij: Ri qa tat uj are ri qa mam Abraham ojer, —xecha'. Ri Jesús xub'ij chke: We ta qas tzij are tat alaq ri qa mam Abraham, are ta käb'an alaq ri' jas ri xub'an ri are'.

40Pune nu b'im ri qas tzij chech alaq ri u k'utum ri Dios chnuwäch, ri alaq kaj alaq kinkämisaj alaq. Ri qa mam Abraham man k'o tä jumul ri je' xub'an wa'.

41Ri alaq k'ut je' käb'an alaq jas ri kub'an ri tat alaq, —xcha ri Jesús chke. Ri e are' k'ut xkib'ij che: Ri uj, man uj alk'ualaxelab' taj ri mat q'alaj u wäch qa tat. Ri qa Tat xa jun k'olik, are k'u ri Dios, —xecha'.

42Ri Jesús k'ut xub'ij chke: We ta qas tzij chi ri Dios are Tat alaq, kinaj ta alaq ri' rumal chi ri in ruk' ri Dios in petinaq wi, waral k'ut in k'o wi. Man in petinaq taj xaq pa we wi, xane are ri Dios xintaqow loq.

43¿Jas che ri alaq man käkowin tä alaq chuch'ob'ik ri kinb'ij? Xa rumal chi man kaj tä alaq kätatab'ej alaq ri nu tzij.

44Ri tat alaq are ri Itzel. Ri alaq, alaq rech ri are', are k'u kaj alaq käb'an alaq jachike ri kraj ri are'. Ri Itzel are jun kämisanel ojer loq. Ri are' man kub'an tä ri qas tzij, man kub'ij tä k'u ri qas tzij. Aretaq kub'an tzij, are kub'ij ri u b'anik ri are'. Are jun b'anal tzij, ki tat k'ut ri b'anal taq tzij.

45Ri in k'ut kinb'ij ri qas tzij, rumal k'u ri' ri alaq man käkoj tä alaq ri nu tzij.

46¿Jachin chech alaq käkowinik kuq'alajisaj chi qas tzij k'o mak nu b'anom? We k'u kinb'ij ri qas tzij, ¿jas k'u che man käkoj tä alaq ri kinb'ij?

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

47Apachin ri rech ri Dios kutatab'ej ri' ru Tzij ri Dios. Are k'u ri alaq man alaq tä rech ri Dios. Rumal ri' man kaj tä alaq kätatab'ej alaq ru Tzij ri Dios, —xcha ri Jesús chke ri winaq aj Israel.

Waral käqil wi chi ri Cristo k'o chik mäjoq käk'oji ri Abraham

48Ri winaq aj Israel xkib'ij che ri Jesús: Qas tzij ri xqab'ij aretaq xqab'ij chi ri lal, xa lal aj Samaria, xuquje' chi ri lal k'o jun itzel espíritu che la, —xecha che ri Jesús.

49Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Man k'o tä jun itzel espíritu chwe. Ri tajin kinb'ano, xa tajin kinya u q'ij ri nu Tat, are k'u ri alaq xa kesaj alaq nu k'ixb'al.

50Ri in k'ut man kwaj taj chi käyi' nu q'ij, pune ta ne k'o Jun ri kraj chi käyi' nu q'ij, kuq'at k'u na tzij ri Are' pa ki wi' ri käketzelaj nu wäch.

51Qas tzij kinb'ij chech alaq chi jachin ri kunimaj ri kinb'ij, man käkäm tä na ri are', —xcha chke.

52Te ri' ri winaq aj Israel xech'awik, xkib'ij: Kämik qas xel chi saq chqawäch chi xa k'o jun itzel espíritu che la, —xecha che ri Jesús. Ri qa mam Abraham, xuquje' konojel ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios xekämik, te k'u ri' käb'ij la: “Jachin ri kunimaj ri kinb'ij man käkäm taj,” —kächa la.

53¿A lal ta k'ut nim na ri q'ij la chuwäch ri qa mam Abraham? Ri are' xkämik, xuquje' xekäm ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios. ¿Jachin ta k'u ri lal ri käb'an che ib' la? —xecha che.

54Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: We ta xaq in kinya nu q'ij chb'il wib', man k'o tä u patän ri'. Are k'u ri käyo'w nu q'ij are ri nu Tat, ri käb'ij alaq chi are Dios alaq.

55Ri alaq k'ut man etamam tä alaq u wäch. Ri in qas tzij wetam u wäch. We ta kinb'ij chi man wetam tä u wäch, in b'anal tzij ta ri' je' jas ri alaq. Ri in k'ut qas tzij wetam u wäch, kinnimaj k'ut ri kub'ij.

56Ri Abraham ri mam alaq xkikotik aretaq xuto chi käril na ri nu q'ij. Xril k'ut, qas k'u xkikotik, —xcha chke.

57Ri winaq aj Israel xkib'ij che ri Jesús: Mäja' ne nik'iaj ciento junab' la, te k'u ri' käb'ij la chi xil la u wäch ri qa mam Abraham, —xecha che.

58Ri Jesús xch'awik, xub'ij: Qas tzij kinb'ij chech alaq chi ri in, in k'o chik ojer, k'ä mäjoq käk'oji ri Abraham, —xcha chke ri winaq aj Israel.

59Xepe k'u ri winaq aj Israel, xkik'am ab'aj rech käkik'iäq chrij ri Jesús. Ri Are' k'ut, xuk'u' rib' chkiwäch, xel loq pa ri nimalaj rachoch Dios, xok'ow chkixol ri winaq, xe'k.

San Juan 9

Ri Jesús kukunaj jun achi ri moy tzaretaq xil u wäch

1Ri Jesús b'enaq pa ri b'e aretaq xril jun achi ri moy tzaretaq xil u wäch.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Ru tijoxelab' xkita' che ri Jesús: Ajtij, —xecha che. ¿Jas che moy we achi ri' tzaretaq xil u wäch? ¿A xa rumal ri ki mak ru nan u tat o xa rumal ru mak ri are'? —xecha che.

3Ri Jesús xub'ij chke: Man rumal tä rech ru mak ri are', man rumal tä k'u rech ri ki mak ru nan u tat, xane rech rumal ri are' käq'alajin ri käkowin ri Dios chub'anik, —xcha chke.

4Chanim ri' ri k'o na ri q'ij, rajwaxik chi kinb'an na ri xintaq chub'anik rumal ri xintaqow loq. Kok k'u na ri aq'ab' aretaq man k'o tä chi jun käkowinik kächakunik.

5Pa taq we q'ij ri' aretaq in k'o cho ruwächulew, ri in kinya saqil chke ri winaq ajuwächulew, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

6Aretaq xb'itaj wa' we tzij ri' rumal ri Jesús, xutzaq u chub' pulew, xub'an jub'iq' xoq'ol ruk' ru chub', xub'il k'u chrij taq ru waq'äch ri moy.

7Te k'u ri' xub'ij che: ¡Oj la! Ch'aja la ri wäch la pa ri atinib'al ri käb'ix "Siloé" che. (We b'i'aj ri' kel kub'ij "Taqom".) Ri moy achi xe'k, xuch'aj ru wäch. Aretaq xtzelej loq, xkowinik xka'y chik.

8Are k'u ri u k'ul taq ja, xuquje' ri winaq ri ketamam u wäch chi moy nab'e, xkib'ij: ¿A mat are wa' we achi ri' ri kät'uyi chi' taq ri b'e chuta'ik u limosna? —xecha'.

9Jujun xkib'ij: Je', are wa', —xecha'. Nik'iaj chik xkib'ij: Man are taj. Xaq k'u junam kel ruk', —xecha'. Are k'u ri achi ri moy kan nab'e xub'ij: Je', in ri', —xcha chke ri winaq.

10Te ri' ri winaq xkita' che ri achi: ¿Jas lo wa' chi katkowin chik katka'yik? —xecha che.

11Ri are' xch'awik, xub'ij chke: Ri achi ri Jesús u b'i' xub'an jub'iq' xoq'ol, xub'il chrij taq ri nu waq'äch, te k'u ri' xub'ij chwe: "Oj la chi' ri atinib'al ri käb'ix "Siloé" che, ch'aja la ri wäch la chila'," —xcha chwe. Xine' k'ut. Aretaq xch'ajtaj ri nu wäch, xinkowinik xinka'yik, —xcha chke.

12Te ri' ri winaq xkib'ij: ¿Jawije' k'o wi ri achi ri'? —xecha che. Ri are' xub'ij chke: Man wetam taj, —xcha chke.

Ri tata'ib' fariseos käkik'ot u chi' ri moy achi ri xutzirik

13Te ri' xkik'am b'i ri achi ri moy kan nab'e, xekiya chkiwäch ri tata'ib' fariseos.

14Are k'u jun q'ij re uxlanem aretaq ri Jesús xub'an ri jub'iq' xoq'ol, xukunaj ri achi ri moy.

15Ri tata'ib' fariseos xuquje' xkita' che ri achi chi jas lo wa' chi käkowin chik käka'yik. Ri are' xub'ij chke: Xub'il xoq'ol chrij taq ri nu waq'äch, te k'u ri' xinch'aj ri nu wäch. Kinka'y chi k'u kämik, —xcha chke.

16Te ri' jujun chke ri tata'ib' fariseos xkib'ij: Ri achi ri xb'anow wa' we kunanik ri' man rech tä ri Dios, rumal chi man nim tä käril wi ri q'ij re uxlanem, —xecha'. Nik'iaj chi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

k'ut xkib'ij: ¿Jas ta k'u lo wa' chi käkowinik kub'an taq we kajmab'al etal ri' we ta qas tzij ajmak? —xecha'. Je ri' chi man xjunamataj tä ri ki chomanik, xkitasala k'u kib'.

17Xkita' chi k'u jumul che ri achi ri moy kan nab'e: E ri at, ¿jas kab'ij at chrij ri achi ri xkunan ra waq'äch? —xecha che. Ri are' k'ut xub'ij: Ri in kinb'ij chi are jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, —xcha chke.

18Are k'u ri winaq aj Israel man xkikoj taj chi ri achi ri' are wa' ri moy kan nab'e, kämik k'ut käka'y chik. K'ä te' xkikojo aretaq xesik'ix na loq ru nan u tat ri achi ri xkunatajik.

19Xkita' k'u chke: ¿A are wa' ri alk'ual alaq ri käb'ij alaq chi moy xil u wäch? ¿Jas lo wa' chi kämik käkowin chik käka'yik? —xecha chke.

20Ru nan u tat xech'awik, xkib'ij: Qetam chi are wa' ri qalk'ual ri moy xil u wäch.

21Man qetam tä k'ut jas wa' chi kämik käkowin chik käka'yik, man qetam tä k'u jachin ri xkunan ru waq'äch. Ta' alaq che ri are'. Achi chi ya', kub'ij k'u na chech alaq jas wa' chi käkowin chik käka'yik, —xecha chke.

22Je wa' xkib'ij ru nan u tat rumal chi xa xkixej kib' chkiwäch ri winaq aj Israel. Ri e are' k'ut ki chomam chik junam chi jachin ri kukojo chi ri Jesús are ri Cristo käkesaj na b'i pa ri rachoch Dios.

23Rumal ri' ru nan u tat ri achi ri xkunax ru waq'äch xkib'ij: “Ta' alaq che ri are'. Achi chi ya',” —xecha ri'.

24Te k'u ri' ri winaq aj Israel xkisik'ij chi jumul ri achi ri moy kan nab'e, xkib'ij che: Chab'ij b'a' ri qas tzij chqe chuwäch ri Dios. Ri uj qetam chi ri achi ri' are jun ajmak, —xecha che.

25Ri achi xch'awik, xub'ij chke: Ri in man wetam taj we are jun ajmak o man are taj, xuwi wetam chi nab'e kanoq in moy, kämik k'ut kinka'y chik, —xcha chke.

26Xkita' chi k'u jumul che: ¿Jas xub'an chawe? ¿Jas xub'an chukunaxik ri a waq'äch? —xecha che.

27Xch'aw ri achi, xub'ij chke: Xinb'ij chech alaq, ri alaq k'ut xa man käta tä alaq. ¿Jas che kaj alaq chi kinb'ij wa' jumul chik? ¿A xa kaj alaq kok alaq che u tijoxel? —xcha chke.

28Te ri' ri e are' xkitze'j u wäch, xkib'ij k'u che: Ri at, at jun ruk' we achi ri', are k'u ri uj, uj jun ruk' ri qa mam Moisés.

29Ri uj qetam chi ri Dios xch'aw ruk' ri qa mam Moisés. Are k'u we achi ri' man qetam taj jawije' ri käpe wi, —xecha che.

30Ri achi k'ut xch'awik, xub'ij chke: ¡Ko'l ta ne ri'! Ri alaq man etam tä alaq jawije' käpe wi, ri in k'ut xukunaj ri nu waq'äch.

31Qas qetam chi ri Dios man kuta tä ri ki tz'onob'al toq'ob' ri ajmakib', xuwi kuta ri ki tz'onob'al toq'ob' ri winaq ri keq'ijilan che, ri käka'n ru rayib'al.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Man k'o tä jumul qa tom käb'ixik chi k'o jun käkowin chukunaxik ru waq'äch jun achi ri moy xil u wäch.

33We ta ri achi ri' mat ruk' ri Dios petinaq wi, mat k'o jas käkowin ri' chub'anik, —xcha chke.

34Te ri' xkib'ij che: Ri at, xa at ajmak xil a wäch. ¿A are kawaj kujatijoj? —xecha che. Xkesaj k'u b'ik pa ri rachoch Dios.

E k'o ri keka'yik ri e moy chuwäch ri Dios

35Ri Jesús xretamaj chi xesax b'ik ri achi ri moy kan nab'e. Aretaq ri Jesús xuriqo, xub'ij che: ¿A käkojon la che ru K'ojol ri Dios? —xcha che.

36Ri achi xub'ij che: Tat, b'ij la chwe jachin ri' rech ri in kinkojon che, —xcha che.

37Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: Ilom chi la u wäch wa'. In ri', ri tajin kintzijon uk' la, —xcha che.

38Te k'u ri' ri achi xxuki chuwäch ri Jesús, xub'ij che: Kinkojon che la, Qajaw, —xcha che.

39Xub'ij k'u ri Jesús: Ri in, in petinaq cho ruwächulew chuq'atik tzij, rech ri moyab' käjaqtaj ri ki waq'äch, xuquje' rech ri keka'yik kekanaj moy, —xcha'.

40Te ri' jujun chke ri tata'ib' fariseos ri e k'o chila' ruk' ri Are', aretaq xkita ri xub'ij ri Jesús, xkib'ij che: ¿A uj moy ta k'u lo uj xuquje'? —xecha che.

41Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: We ta alaq moy, mat k'o mak alaq ri'. Rumal k'u rech chi käb'ij alaq chi käka'y alaq, k'o mak alaq, —xcha ri Jesús chke.

San Juan 10

Waral käqil wi ri k'utb'al chrij ri ki corral chij

1Qas tzij kinb'ij chech alaq chi jachin ri man kok tä b'i chuchi' ri ki corral ri chij, xane xa kutzukuj jawije' kunim wi b'i rib', ri achi ri' xa jun elaq'om, jun t'orinel.

2Are k'u ri kok b'i chuchi' ri corral are ajyuq' ri', ri chajil ke ri chij.

3Ri chajil u chi' ri corral kujaq ri' chuwäch rech kokik. Ri chij k'ut käkich'ob' u wäch aretaq käch'awik. Ri ajyuq' keusik'ij ru chij chkijujunal ruk' ri ki b'i', keresaj k'u b'i pa ri corral.

4Aretaq e resam chi b'ik konojel ri chij pa ri corral, känab'ej b'i chkiwäch, are k'u ri chij keteri b'i chrij rumal chi käkich'ob' u wäch aretaq käch'awik.

5Man keteri tä k'u chrij jun winaq ri man ketam tä u wäch, xane xa keanimaj chuwäch rumal chi man käkich'ob' taj aretaq käch'aw jun winaq ri man ketam tä u wäch, —xcha ri Jesús chke ri winaq aj Israel.

6Ri Jesús xukoj wa' we k'utb'al ri' chkiwäch, ri e are' k'ut man xkich'ob' taj jas ri xraj xub'ij chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Waral käqil wi chi ri Jesús are ri Utzalaj Ajyuq'

7Te ri' ri Jesús xub'ij chi jumul chke: Qas tzij kinb'ij chech alaq. Ri in, in ru chi' ri corral ri keb'ok wi b'i ri chij.

8Konojel ri nab'e xeb'ul chnuwäch in, e elaq'omab' ri', e t'orinelab'. Ri chij k'ut man xkitatab'ej taj ri xkib'ij.

9Ri in, in ru chi' ri corral. Jachin ri wumal in kok pa ri corral kuriq ru tob'anik ri Dios. Ri winaq ri' junam ruk' jun chij ri kok pa ri corral, te k'u ri' kel b'ik, kuriq utzalaj echa'.

10Ri elaq'om xuwi petinaq rech kerelaq'aj b'i ri chij, keukämisaj, kusach ki wäch. Ri in k'ut in petinaq chuya'ik ki k'aslemal, rech k'o ki k'aslemal ri qas utz na.

11In ri' ri utzalaj ajyuq'. Ri utzalaj ajyuq' kuya ru k'aslemal pa kämikal rumal kech ri chij.

12Are k'u ri ajyuq' ri xuwi kuchomaj ri tojb'al re, aretaq kärilo käpe ri utiw, keuya kan ri chij, kanimajik. Je ri' kub'ano rumal chi man are tä qas kajyuq' ri chij, xuquje' ri chij man e rech tä ri are'. Käpe k'u ri utiw keuchap ri chij, keujab'uj.

13Ri achi ri' kanimajik rumal chi xuwi kuchomaj ri tojb'al re. Man kerilij tä ri chij.

14In ri' ri utzalaj ajyuq', wetam ki wäch ri nu chij, xuquje' ri e are' ketam nu wäch in.

15Je' jas ri nu Tat retam nu wäch in, ri in xuquje' wetam u wäch ri nu Tat. Kinya k'u ri nu k'aslemal pa kämikal rumal kech ri chij.

16Xuquje' e k'o chi nik'iaj nu chij ri man e k'o tä pa we corral ri'. Rajwaxik k'ut keink'ama na loq xuquje'. Ri chij ri' käkinimaj na ri kinb'ij. Xa k'u jumulaj chij käk'oji na, xuquje' xa jun ri kajyuq'.

17Ri qa Tat kinraj in rumal chi kinya ri nu k'aslemal pa kämikal, kink'astaj chi k'u na rech käk'oji chik ri nu k'aslemal.

18Man k'o tä jun kesan ri nu k'aslemal chwe, xane ri in pa wanima' käpe wi kinya ri nu k'aslemal. Pa nu q'ab' k'o wi ru ya'ik ri nu k'aslemal, xuquje' pa nu q'ab' k'o wi ru k'amik jumul chik. Are wa' ri xintaq wi rumal ri nu Tat, —xcha ri Jesús.

19Aretaq ri winaq aj Israel xkita wa' we tzij ri', xkichapla u tasik kib' jumul chik.

20E k'ia chke xkib'ij: ¿Jas che kätatab'ej alaq ri kub'ij? We achi ri' k'o jun itzel espíritu che, xuquje' ch'ujarinaq wa', —xecha'.

21Nik'iaj chi k'ut xkib'ij: Man k'o tä jun winaq ri k'o jun itzel espíritu che ri je' kätzijon wa' we ri'. ¿A käkowin pu lo jun itzel espíritu kujaq ri ki waq'äch ri moyab'? —xecha'. ¡Man kuya' taj! —xecha ri'.

Ri winaq aj Israel man kekojon tä che ri Jesús

22Pa taq ri q'ij ri' xuriq ri q'alaj. Are chi' tajin käb'an ri nimaq'ij pa ri tinimit Jerusalén, natab'al re ri q'ij ri xk'is u yakik ri nimalaj rachoch Dios, xjach k'u pu q'ab' ri Dios.

23Ri Jesús tajin käwakat pa ri nimalaj rachoch Dios, pa ri raqan ja re Salomón.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Xepe k'u ri winaq aj Israel xkimulij kib' chrij, xkib'ij che: ¿K'ä jampa' kujya la pa saq? We lal ri' ri Cristo, b'ij b'a' la ri qas tzij kämik, —xecha che.

25Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: Ya nu b'im chik. Ri alaq k'ut man käkoj tä alaq ri xinb'ij. Ronojel ri u taqom ri nu Tat chwe chi kinb'ano, are käk'utuw na ruk' saqil.

26Ri alaq k'ut man käkojon tä alaq rumal chi ri alaq man jun tä kuk' ri nu chij, jas ri xinb'ij chech alaq nab'e.

27Ri nu chij ketam nu wäch aretaq kinch'awik. Ri in xuquje' wetam ki wäch, keteri k'u chwij.

28Ri in kinya k'aslemal chke ri man k'o tä u k'isik. Man käsach tä ki wäch, man k'o tä k'u jachin keesan pa nu q'ab'.

29Ri nu Tat, ri nim na u q'ij chkiwäch konojel, are ri xeyo'w chwe. Man k'o tä k'u jachin jun keesan pu q'ab' ri Are'.

30Ri in, xuquje' ri nu Tat, xa uj jun, —xcha chke.

31Te ri' ri winaq aj Israel jumul chik xkik'am ab'aj rech käkik'iäq chrij ri Jesús.

32Ri Jesús xub'ij chke: K'ia u wäch utzil nu b'anom chuwäch alaq rumal ru chuq'ab' ri nu Tat. ¿Rumal k'u jachike chke we utzil ri nu b'anom kink'iäq alaq chab'aj? —xcha chke.

33Ri winaq aj Israel xech'awik, xkib'ij: Man käqak'iäq tä la chab'aj rumal jun chke ri utzil ri b'anom la, xane rumal chi b'im la ri äwas u b'ixik chrij ri Dios. Ri lal xaq lal jun achi, b'anom k'u ib' la chi lal Dios, —xecha che.

34Ri Jesús k'ut xub'ij chke: Pa ri Pixab' alaq tz'ib'tal wi ri xub'ij ri Dios: “Ri ix, ix dioses,” —kächa', —xcha ri Are'.

35Qetam chi ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik, man kuya' taj käsach u wäch. Ri Dios xub'ij “dios” chke ri winaq ri xekojon che ru Loq' Pixab'.

36We ri Dios xinucha' in, te k'u ri' xinutaq loq cho we uwächulew, ¿jas lo wa' ri käb'ij alaq chi nu b'im ri äwas u b'ixik chrij ri Dios rumal chi xinb'ij chi in u K'ojol ri Dios?

37We man kinb'ano jachike ri kub'an ri nu Tat, ri alaq man rajwaxik taj käkojon alaq chwe.

38We k'u kinb'ano, pune b'a' man käkojon tä alaq chwe, kojon b'a' alaq che ri kinb'ano rech je ri' qas ketamaj alaq, xuquje' käkoj alaq chi ri qa Tat k'o pa wanima' in, xuquje' ri in, in k'o pa ranima' ri qa Tat.

39Jumul chik are ta xkaj xkik'am b'i pa che'. Ri Jesús k'ut xresaj rib' pa ki q'ab'.

40Te ri' ri Jesús xe' jumul chik ch'äqäp che ri nima' Jordán chrelb'al q'ij jawije' ri xub'an wi qasna' ri tat Juan nab'e, xkanaj k'u chila'.

41E k'ia winaq k'ut xeb'e' che rilik, xkib'ij k'ut: Qas tzij ri tat Juan, pune man xub'an tä kajmab'al taq etal, ronojel ri xub'ij chrij we achi ri' are qas tzij, —xecha'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

42E k'ia winaq k'ut xekojon che ri Jesús chila'.

San Juan 11

Waral käqil wi ru kämikal ri tat Lázaro

1K'o jun achi yawab', Lázaro u b'i', ri käpe pa ri tinimit Betania, ri tinimit ri e jeqel wi ri nan María xuquje' ri nan Marta ri ratz.

2We nan María ri', ri ranab' ri tat Lázaro ri yawab', are wa' ri xq'ijow ri k'ok'alaj aceite chrij ri raqan ri Qajaw Jesús, ri xusu' k'u ruk' ru wi'.

3We kieb' ixoqib' ri' ri kachalal kib', xkitaq u b'ixik che ri Jesús: Qajaw, ri Lázaro ri sib'alaj utz la ruk', yawab' ri are', —xecha b'ik.

4Aretaq xuta ri Jesús wa', xub'ij: Ri kämikal ri kuk'am loq we yab'il ri' man are tä k'isb'al re ru k'aslemal, xane xa rech käq'alajinik chi nim u q'ij ri Dios, xuquje' rech rumal we yab'il ri' käk'utunik chi nim u q'ij ru K'ojol ri Dios, —xcha'.

5Ri Jesús, pune sib'alaj loq' ri nan Marta chuwäch, xuquje' ru chaq', xuquje' ri tat Lázaro,

6aretaq xb'ix che chi yawab' ri tat Lázaro, xkanaj na kan kieb' q'ij chila' jawije' ri k'o wi.

7Te k'u ri' xub'ij chke ru tijoxelab': Jo' chi jumul pa Judea, —xcha chke.

8Xkib'ij k'u ru tijoxelab' che: Ajtij, mäja' naj ri' ri winaq aj Israel ri e k'o chila' xkaj xkikämisaj la che ab'aj. ¿Te ri' are kaj la ke' chi la jumul jela'? —xecha che.

9Ri Jesús xub'ij chke: ¿A mat kab'lajuj hora u pam ri jun q'ij? We jun winaq käb'in paq'ij, man kätzaq taj, rumal chi käril ru saqil ri q'ij ri käka'y puwi' ruwächulew.

10We k'u ri winaq chaq'ab' käb'inik, kätzaqik, rumal chi man k'o tä ri saqil pa ru b'e, —xcha chke.

11Te k'u ri' xub'ij chi ri Jesús chke: Ri tat Lázaro, ri sib'alaj uj utz ruk', xwarik, kine' k'ut kink'asuj na, —xcha chke.

12Te ri' ri tijoxelab' xkib'ij che ri Jesús: Qajaw, we käwarik kel kub'ij wa' chi kutzir na, —xecha che.

13Ri Jesús k'ut are tajin kub'ij chi ri tat Lázaro xkämik. Are k'u ri tijoxelab' xkichomaj e are' chi are tajin kub'ij ri waram ri kub'an jun winaq.

14Te ri' xub'ij ri Jesús chke chi saqil: Ri tat Lázaro ya xkämik, —xcha'.

15Ri in kinkikotik chi man in k'o tä chila'. Are k'u utz na wa' chiwe ix rech kixkojonik. Jo' b'a' jeqila', —xcha chke.

16Are k'u ri tat Tomás ri “Gemelo” kuchixik, xub'ij chke ri nik'iaj tijoxelab' chik ri e rachi'l: Jo' uj xuquje' rech kujekäm ruk', —xcha chke.

Ri Jesús keuk'astajisaj ri käminaqib', kuya ki k'aslemal

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Aretaq xopan ri Jesús, te' xuto chi xke' kiejeb' q'ij muqutal chi ri tat Lázaro.

18Ri alaj tinimit Betania naqaj k'o wi che ri tinimit Jerusalén. Kraj k'o nik'iaj legua u najal.

19E k'ia k'u chke ri winaq aj Israel e opaninaq cho rachoch ri nan Marta, ri nan María, chuku'b'isaxik ki k'ux rumal ru kämikal ri ki xib'al.

20Aretaq ri nan Marta xretamaj chi opanem kub'an ri Jesús, xe' chuk'ulaxik, are k'u ri nan María xkanaj kan cho ja.

21Ri nan Marta xub'ij che ri Jesús: Qajaw, we ta k'o la waral, mat xkäm ri nu xib'al, —xcha che.

22Wetam k'ut chi ronojel ri käta' la che ri Dios, ri Are' kuya na wa' che la, —xcha che.

23Ri Jesús xub'ij che: Ri a xib'al käk'astaj na chkixol ri käminaqib', —xcha che.

24Ri nan Marta xub'ij che ri Jesús: Je', wetam chi käk'astaj na chkixol ri käminaqib' pa ri k'isb'al q'ij, —xcha che.

25Te ri' xub'ij ri Jesús che: Ri in, in ri' kink'astajisaj ri käminaqib' xuquje' kinya ki k'aslemal. Jachin ri käkojon chwe in, pune käkämik, käk'asi chi k'u na.

26Konojel k'u ri k'ä e k'aslik ri kekojon chwe, man kekäm tä wi. ¿A kakoj wa'? —xcha che ri nan Marta.

27Ri nan Marta xub'ij che: Je', Wajaw, ri in kinkojo chi lal ri' ri Cristo, ru K'ojol ri Dios, ri ulinaq la waral cho ri uwächulew, —xcha che.

Ri Jesús koq' chuchi' ri muqub'al ri k'o wi ri tat Lázaro

28Aretaq xb'itaj wa' we tzij ri' rumal ri nan Marta, xe'k, xusik'ij loq ri nan María ru chaq'. Xaq chk'uyal xub'ij che: Ri Ajtij k'o waral, katusik'ij, —xcha che.

29Ri nan María, xuwi xuto ri xb'ix che, chanim k'u xwalijik, xe' chuch'ab'exik ri Jesús.

30Mäja' k'u qas kopan ri Jesús pa ri tinimit. K'ä k'o chila' jawije' ri xk'ulax wi rumal ri nan Marta.

31Ri winaq aj Israel, ri e k'o kuk' pa ja chuku'b'isaxik ki k'ux, aretaq xkilo chi aninaq xwalij b'i ri nan María, xeb'e' ri e are' ruk'. Xkichomaj chi jela' ke' chuchi' ri muqub'al che oq'ej.

32Aretaq k'ut xopan ri nan María ruk' ri Jesús, xxuki chuwäch, xub'ij che: Wajaw, we ta k'o la waral, mat xkäm ri nu xib'al, —xcha che.

33Ri Jesús, aretaq xrilo chi xuchap oq'ej ri nan María, xuquje' ri winaq aj Israel ri e petinaq ruk', sib'alaj xb'isonik, k'äx xuna' pa ranima'.

34Xuta' k'u chke: ¿Jawije' ri muqutal wi? —xcha chke. Ri e are' xkib'ij che: Qajaw, sa'jmpe la, je'ila la, —xecha che.

35Ri Jesús k'ut xoq'ik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Xkib'ij k'u ri winaq aj Israel: Chiwilampe' chi sib'alaj loq' chuwäch, —xecha'.

37Jujun k'u chke xkib'ij: We achi ri' ri xjaqow ru waq'äch ri moy, ¿a mat xkowin ta wa' chub'anik jun toq'ob' che ri tat Lázaro rech mat xkämik? —xecha'.

Käk'astaj ri tat Lázaro chkixol ri käminaqib'

38Ri Jesús, jumul chik sib'alaj k'äx tajin kuna' pa ranima', xnaqajin chuchi' ri jul ri muqutal wi ri tat Lázaro. Are jun pek, kojom k'u jun ab'aj che tz'apib'al re ru chi'.

39Ri Jesús xub'ij: Chesaj alaq ri ab'aj, —xcha chke ri winaq. Are k'u ri nan Marta, ri ranab' kan ri käminaq, xub'ij che ri Jesús: Qajaw, k'o chi ruxlab' ri' rumal chi xke' kiejeb' q'ij wa' käminaq chik, —xcha che.

40Xub'ij k'u ri Jesús che: ¿A mat nu b'im chawe chi we katkojonik kawil na u nimarisaxik u q'ij ri Dios? —xcha che.

41Te ri' xkesaj ri ab'aj. Ri Jesús xka'y chikaj, xub'an orar, xub'ij: Tat, kinmaltioxij che la chi xintatab'ej la.

42Wetam chi amaq'el ronojel q'ij kintatab'ej la. Xa k'u rumal kech we winaq ri' ri e k'o waral, kinb'ij wa' rech käkikojo chi are ri lal in taqowinaq la loq, —xcha'.

43Aretaq xb'itaj wa' rumal, ko xch'awik, xub'ij: ¡Lázaro, chatel loq! —xcha'.

44Xel k'u loq ri käminaq, b'otz'om ri raqan u q'ab' ruk' taq atz'iaq. Ru palaj pistal ruk' jun su't. Ri Jesús xub'ij chke ri winaq: Solo' alaq, tzoqopij alaq b'ik, —xcha chke.

Käkitzijob'ela kib' ri winaq aj Israel jas käka'n chukämisaxik ri Jesús

45Ruk' wa' ri xb'antajik, e k'ia chke ri winaq aj Israel ri e opaninaq chuku'b'isaxik u k'ux ri nan María, xekojon che ri Jesús. Xkil k'u ri kajmab'al ri xub'ano.

46E k'o k'u jujun chke xeb'e' kuk' ri tata'ib' fariseos chub'ixik chke ri u b'anom ri Jesús.

47Are k'u ri tata'ib' fariseos, xuquje' ri ki nimaqil ri sacerdotes xe'kimulij kib' kuk' ri ki nimaqil ri winaq, xkib'ij: ¿Jas käqa'no? We achi ri' tajin kub'an k'ia kajmab'al taq etal, —kecha'.

48We käqaya kan xaq chi je ri', konojel ri winaq kekojon na che ri Are'. Kepe k'u na ri q'atal taq tzij aj Roma, käkiwulij na ri nimalaj rachoch Dios ri käqamulij wi qib', käkisach na u wäch ri qa tinimit, —xecha'.

49Are k'u ri tat Caifás, ri ki nimal ri sacerdotes pa ri junab' ri', xub'ij chke: Ri ix, xa man k'o tä iwetam, —kächa'.

50¿A mat kich'ob'o chi are utz na chqe uj chi käkäm xa jun achi che ki k'exwäch ri winaq, chuwäch ri käsach u wäch ronojel ri tinimit? —xcha chke.

51Man xaq tä k'u pa ru chomanik ri tat Caifás xpe wi wa' we tzij ri' ri xub'ij, xane rumal chi are ki nimal ri sacerdotes pa ri junab' ri' ri Dios xyo'w wa' pa ranima' chi kub'ij chi ri Jesús käkäm na rumal kech ri winaq aj Israel.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

52Man xuwi tä k'u rumal kech ri winaq aj Israel käkäm na ri Jesús, xane che ki mulixik konojel ri ralk'ual ri Dios ri e jab'uninaq cho ronojel ruwächulew.

53Xa je ri' ri ki nimaqil ri winaq aj Israel tzpa ri q'ij ri' xkichap u chomaxik jas käka'n chukämisaxik ri Jesús.

54Rumal ri' ri Jesús ya man xuk'ut tä chi rib' chkiwäch ri winaq aj Israel. Xel b'i pa Judea, xe' jela' chunaqaj ri juyub' ri kätz'inowik, pa jun tinimit Efraín u b'i'. Chila' xk'oji wi kuk' ru tijoxelab'.

55Xa k'u jub'iq' kraj man kuriq ri Pascua, jun chke ri ki nimaq'ij ri winaq aj Israel. E k'ia winaq k'ut pa taq ri nik'iaj taq tinimit chik xeb'e' pa ri tinimit Jerusalén, mäjoq ri Pascua, chuch'ajik kib' che resaxik ri äwas chkij.

56Tajin k'u käkitzukuj ri Jesús. Aretaq e k'o pa ri nimalaj rachoch Dios käkitala u tzijol chb'il taq kib', käkib'ij: ¿Jas käb'ij alaq? ¿A käpe ri' pa we nimaq'ij o man käpe taj? —kecha'.

57Ri tata'ib' fariseos, xuquje' ri ki nimaqil ri sacerdotes, ki yo'm taqanik chi we k'o jun winaq retam jawije' k'o wi ri Jesús, chub'ij wa' chke rech kekowinik kekichapa loq.

San Juan 12

Jun ixoq kuq'ij k'ok'alaj kunab'al chrij ri raqan ri Jesús

1Waqib' q'ij kraj na che ri nimaq'ij Pascua aretaq ri Jesús xe' pa Betania, ri tinimit ri jeqel wi ri tat Lázaro ri xk'astajisax rumal ri Jesús chkixol ri käminaqib'.

2Chila' k'ut xka'n u b'anik jun wi'm re b'enaq q'ij chuya'ik u q'ij ri Jesús. Ri nan Marta tajin kukoj ri wa puwi' ri mesa, are k'u ri tat Lázaro jun ri are' t'uyul chi' ri mesa ruk' ri Jesús.

3Te ri' xpe ri nan María ruk'am nik'iaj litro k'ok'alaj kunab'al re qas nardo. Sib'alaj k'u paqal rajil wa' we kunab'al ri'. Xuq'ij chrij ri raqan ri Jesús, te k'u ri' xusu' ruk' ru wi'. Ronojel k'u ru pam ri ja xnoj che ru k'ok'al ri kunab'al.

4Te ri' jun chke ru tijoxelab' ri Jesús, ri jun ri käjachow na, ri Judas Iscariote ru k'ojol ri tat Simón, xub'ij:

5¿Jas che man xk'iyix ta wa' we k'ok'alaj kunab'al ri' che oxib' cientos quetzales, xyi' ta k'u ri puaq chke ri meb'a'ib'? —xcha'.

6Man qas tzij tä k'ut chi ri tat Judas xa kutoq'ob'isaj ki wäch ri meb'a'ib' chi je' xub'ij wa', xane rumal chi are jun elaq'om. Pu q'ab' k'u ri are' k'o wi ri k'olib'al puaq. Xa je ri' xkowinik xrelaq'aj ri puaq ri k'o ruk'.

7Te ri' xub'ij ri Jesús che: ¡Mab'an wa' che ri ixoq! U k'olom k'u b'i ri k'ok'alaj kunab'al ri' k'ä mäjoq kinmuqik.

8Amaq'el k'ut e k'o ri meb'a'ib' iwuk', are k'u ri in man in k'o tä iwuk' amaq'el ronojel q'ij, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Käkitzijob'ela kib' ri ki nimaqil ri winaq aj Israel jas käka'n chukämisaxik ri tat Lázaro

9E k'ia k'u chke ri winaq aj Israel xkito chi ri Jesús k'o pa ri alaj tinimit Betania, xeb'e' k'u jela' man xuwi tä che rilik ri Jesús, xane xuquje' che rilik ri tat Lázaro ri xk'astajisax rumal ri Jesús chkixol ri käminaqib'.

10Are k'u ri ki nimaqil sacerdotes xjunamataj ri ki chomanik chukämisaxik ri tat Lázaro xuquje'.

11Rumal k'u rech ri are' e k'ia chke ri winaq aj Israel tajin käkitas kib' chkij ri ki nimaqil sacerdotes rech kekojon che ri Jesús.

Kok ri Jesús pa ri tinimit Jerusalén

12E k'ia winaq e b'enaq pa ri tinimit Jerusalén che ri nimaq'ij Pascua. Chukab' q'ij xkito chi ri Jesús kopan na pa ri tinimit.

13Te ri' xkijol u xaq taq palmas, xkik'am b'ik, xeb'e' k'u chuk'ulaxik ri Jesús. Ko xech'awik, xkib'ij: ¡Chnimarisax u q'ij ri Dios! ¡Utz re ri petinaq pa ru b'i' ri Qajaw Dios! ¡Tewchital b'a' ri nim taqanel pa ki wi' ri winaq aj Israel! —xecha'.

14Ri Jesús xuriq jun burro, xkiejen k'u chrij, jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik:

15Mixej iwib', winaq aj Sión. ¡Chiwilampe'! Petinaq ri Jun ri kätaqan na pi wi', kiejeninaq chrij jun burro, —kächa'.

16Pa taq ri q'ij ri' ru tijoxelab' ri Jesús man xkich'ob' tä ri tajin käb'antajik. Te k'u ri' aretaq xnimarisax u q'ij ri Jesús, xna'taj chke chi ronojel wa' ri kilom are tz'ib'tal loq chrij ri Are', ronojel k'ut b'antajinaq.

17Ri winaq ri e k'o ruk' ri Jesús aretaq xusik'ij loq ri tat Lázaro pa ri muqub'al, xuk'astajisaj k'u chkixol ri käminaqib', xkitzijoj wa' ri xkilo.

18Rumal ri' ri winaq xeb'el loq chuk'ulaxik ri Jesús, rumal chi xketamaj we kajmab'al etal ri' ri xub'ano.

19Are k'u ri tata'ib' fariseos xkib'ij chb'il taq kib': Kil b'a' alaq chi man k'o tä jas kujkowin chub'anik. ¡Chilampe alaq! Konojel ri winaq keb'e' ruk', —xecha'.

Jujun winaq aj Grecia ketzukun che ri Jesús

20Chkixol ri winaq ri e b'enaq pa ri tinimit Jerusalén che q'ijilanik pa ri nimaq'ij, e k'o jujun winaq aj Grecia.

21We winaq ri' xeopan ruk' ri tat Felipe ri aj Betsaida re Galilea, xkib'ochi'j, xkib'ij che: Tat, käqaj käqil u wäch ri Jesús, —xecha che.

22Ri tat Felipe xe'k, xub'ij che ri tat Andrés. Te k'u ri' ri kieb' chik xeb'e'k, xe'kib'ij che ri Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Te ri' ri Jesús xub'ij chke: Xuriq ri q'ij ri känimarisax nu q'ij in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq.

24Qas tzij kinb'ij chiwe, chi we man käqaj ri jun u waq'äch triko pa ri ulew rech käq'ayik, tajin wi ri' xaq jun u waq'äch triko. We k'u käq'ayik, kätux na ri', kuya k'u na k'ia u wäch.

25Apachin ta ne ri loq' käril wi ru k'aslemal, käkäm na wa' ri winaq ri', kutzaq na ronojel. Apachin k'u ri man loq' taj käril wi ru k'aslemal cho we uwächulew, kuto' na u wi' ri', kuriq k'u na ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

26We k'o jun ri kraj käpatänin chwe, chpet wuk'. Jawije' k'u ri kink'oji wi, chila' xuquje' käk'oji wi na ri patänil we. We k'o jun ri käpatänin chwe, käyi' na u q'ij rumal ri nu Tat, —xcha chke.

Ri Jesús kutzijoj chi käkäm na

27Sib'alaj k'äx kinna' pa wanima' kämik. ¿Jas ta k'u lo ri kinb'ij na? ¿A kinb'ij ta k'ut: “Tat, chinto' la chuwäch ri käpe na pa nu wi' kämik”? Are k'u wa' nu patän in petinaq, —xcha ri Jesús.

28Tat, nimarisaj b'a' la u q'ij ri b'i' la, —xcha'. Te k'u ri' k'o Jun ri xch'aw loq chikaj ri xub'ij: Nu nimarisam u q'ij, kinnimarisaj k'u na u q'ij jumul chik, —xcha'.

29Are k'u ri winaq ri e k'o chila' ri tajin ketatab'enik xkib'ij chi are jun kiäqulja ri xtatajik. Nik'iaj chik xkib'ij: Are jun ángel ri xch'aw ruk', —xecha'.

30Te ri' ri Jesús xub'ij chke: Man rumal tä wech in xtatajik chi k'o Jun ri xch'aw loq chikaj, xane rumal iwech ix.

31Kämik wa' ri q'ij ri käq'at tzij puwi' we uwächulew ri'. Kämik ri q'ij ri käpaqchix apan ri jun ri kätaqan puwi' we uwächulew.

32Aretaq k'ut ri in kinwalijisax chikaj, konojel keka'y na chwe, sib'alaj käkikajmaj k'u na nu wäch, —xcha ri Jesús chke.

33Xub'ij wa' we tzij ri' chuq'alajisaxik jas u wäch kämikal kuriq na.

34Xech'aw k'u ri winaq, xkib'ij che: Ri uj qa tom u sik'ixik pa taq ri qa wuj re ri Pixab' chi ri Cristo käk'asi na pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik. ¿Jas k'u che käb'ij la chi ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq käwalijisax na chikaj? ¿Jachin chi k'u ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq? —xecha che.

35Te ri' ri Jesús xub'ij chke: Kämik ri' k'ä k'o na ri saqil iwuk', xa k'u kieb' oxib' q'ij chik k'olik. Chixb'in b'a' chanim ri k'ä k'o ri saqil iwuk', rech man kixkanaj tä kan pa q'equm. Jachin k'u ri käb'in pa q'equm, man kuch'ob' tä ri' jawije' ri ke' wi.

36Chixkojon che ri saqil kämik, ri k'ä k'o na ri saqil iwuk'. Je ri' rech ri ix, ix winaq chik rech ri saqil, —xcha ri Jesús chke. Xuwi xb'itaj wa' we tzij ri' rumal ri Jesús, xe' ri Are', xuk'u' rib' chkiwäch.

Ri winaq aj Israel man kekojon tä che ri Jesús

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37Ri Jesús, pune xub'an k'ia kajmab'al taq etal chkiwäch ri winaq aj Israel, ri e are' man xekojon tä che.

38Rajwaxik k'ut chi käb'antaj na wa' jas ri u tz'ib'am kan ri qa mam Isaías ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri kub'ij: Qajaw Dios, ¿jachin ta lo ri kojoninaq che ru Loq' Pixab' ri Dios ri qa b'im? ¿Jachin ta lo chuwäch u k'utum wi ri Qajaw Dios ru chuq'ab'? —kächa ri'.

39Rumal ri' man xekowin taj xekojonik, rumal chi xuquje' xutz'ib'aj kan ri qa mam Isaías:

40Ri Dios xub'an moy chke, xuquje' xub'ano chi xeab'ajir ri kanima', rech man käkil tä ruk' ri ki waq'äch, man käkich'ob' tä ruk' ri ki chomab'al, man ketzelej tä k'u wuk' in rech kekunatajik, —kächa ri Dios, —kächa'.

41Ri qa mam Isaías xub'ij wa' we tzij ri' rumal chi ri are' xrilo xnimarisax u q'ij ri Jesús, xch'aw k'u chrij.

42Pune je ri', e k'ia chke ri winaq aj Israel xekojon na che ri Jesús, xuquje' ne jujun chke ri nimaq ki b'anik. Man xkiq'alajisaj tä k'u kib' chkiwäch ri winaq rumal chi xkixej kib' chkiwäch ri tata'ib' fariseos, rech man keesax tä b'i pa ri rachoch Dios.

43Ri e are' k'ut are utz xkil na chi käyi' ki q'ij kumal ri winaq chuwäch ri käyi' ki q'ij rumal ri Dios.

Ru tzij ri Jesús are käq'atow na tzij pa ki wi' ri winaq

44Ri Jesús sib'alaj ko xch'awik, xub'ij: Jachin ri käkojon chwe in, man xuwi tä chwe in käkojon wi, xane xuquje' käkojon ri' che ri qa Tat ri xintaqow loq.

45Jachin k'u ri kinril in, käril ri' xuquje' ri xintaqow loq.

46In ri' ri kinya saqil, in petinaq cho ruwächulew rech jachin taq ri kekojon chwe, man kekanaj tä kan pa ri q'equm.

47Jachin k'u ri kuta ri nu tzij, te k'u ri' man kunimaj taj, man in tä ri' ri kinq'atow tzij puwi' chi käk'äjisax u wäch. Je ri', rumal chi ri in man in petinaq tä chuq'atik tzij pa ki wi' ri winaq ajuwächulew, xane in petinaq che ki to'ik.

48Jachin ri xa käretzelaj nu wäch, man kunimaj tä k'u ri nu tzij, k'o ri käq'atow na tzij puwi' chi käk'äjisax u wäch. Ri tzij ri nu b'im e are ri' ri keq'atow na tzij puwi' pa ri k'isb'al q'ij.

49Man xaq tä k'u pa we wi in kinch'awik. Ri qa Tat ri xintaqow loq, are ri Are' u b'im chwe jachike ri kinb'ij xuquje' jachike ri kink'utu.

50Wetam k'ut chi ru taqanik ri nu Tat are re k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. Xa je ri', ri kinb'ij, are kinb'ij jas ri in taqom wi rumal ri qa Tat.

San Juan 13

Ri Jesús kuch'aj ri kaqan ru tijoxelab'

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Xa k'u jun q'ij chik kraj che ri nimaq'ij, Pascua u b'i'. Retam chi k'u ri Jesús chi xuriq ri q'ij ri kuya na kan ruwächulew, kätzelej k'u ruk' ru Tat. Ri Are' amaq'el ronojel q'ij sib'alaj loq' xeril wi ru tijoxelab' cho ruwächulew. Pa ri q'ij ri' tajin kuk'ut chkiwäch chi sib'alaj loq' kerilo, chi man k'o tä u k'isik ri ki loq'al chuwäch.

2Tajin käka'n ri wi'm re b'enaq q'ij. Ri Itzel k'ut u yo'm chi pa ranima' ri tat Judas Iscariote ru k'ojol ri tat Simón chi pa ri aq'ab' ri' kujach na ri Jesús.

3Retam k'u ri Jesús chi ronojel taqanik yo'm pu q'ab' rumal ru Tat. Retam chi ruk' ri Dios petinaq wi ri Are', xuquje' chi ruk' ri Dios kätzelej wi.

4Xwalij k'u ri Jesús chi' ri mesa, xresaj ru q'u', xuk'am jun toalla, xuxim k'u wa' xe' ru pam.

5Te ri' xuya joron pa jun palangana, xuchap u ch'ajik kaqan ru tijoxelab', xusu' k'u ruk' ri toalla ri ximital xe' ru pam.

6Aretaq kraj kuch'aj raqan ri tat Pedro, ri are' xub'ij che ri Jesús: Wajaw, ¿a käch'aj k'u la ri waqan in? —xcha che.

7Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: Kämik ri' man kach'ob' taj jas ri tajin kinb'ano, k'ä te' b'a' pa jun q'ij chik kach'ob' na, —xcha che.

8Are k'u ri tat Pedro xub'ij che: Ri in, man k'o tä jumul kinya che la chi käch'aj la ri waqan in, —xcha che. Ri Jesús xub'ij che: We man kinch'aj tä ri awaqan, man kuya' taj katk'oji wuk', —xcha che.

9Ri tat Simón Pedro xub'ij che: Wajaw, man xuwi tä b'a' ri waqan, xane ch'aja la ri nu q'ab' xuquje' ri nu jolom, —xcha che.

10Are k'u ri Jesús xub'ij che: Jachin ri te' xto'taj che ri atinem man rajwaxik tä chik kuch'aj rib', xane xaq xuwi chi ri raqan, rumal chi ronojel ru cuerpo ch'ajch'oj chik. Ri ix, ix ch'ajch'oj chik, pune man iwonojel taj, —xcha che.

11Ri Jesús ya retam chik jachin ri käjachow na. Rumal ri' xub'ij: “Man iwonojel tä ri ix, ix ch'ajch'oj,” —xcha chke.

12Aretaq ri Jesús xto'taj chuch'ajik ri kaqan ru tijoxelab', xuk'am ru q'u', xukoj chrij, xt'uyi chi k'u jumul chi' ri mesa. Xub'ij k'u chke: ¿A kich'ob'o jas kel kub'ij wa' ri xinb'an chiwe? —xcha chke.

13Ri ix kib'ij Qajtij, xuquje' Qajaw, —kixcha chwe. Qas tzij ri kib'ij, rumal chi in k'u ri'.

14We in, ri in Iwajtij, ri in Iwajaw nu ch'ajom ri iwaqan, ri ix xuquje' rajwaxik b'a' kich'aj ri iwaqan chb'il taq iwib'.

15Ri in nu yo'm jun k'utb'al chiwäch rech ri ix xuquje' je' kib'ano jas ri nu b'anom in chiwe.

16Qas tzij kinb'ij chiwe chi man k'o tä jun patäninel ri nim na u b'anik chuwäch ru patrón, xuquje' man k'o tä jun taqo'n ri nim na u b'anik chuwäch ri taqowinaq b'ik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17We kich'ob' wa' we ri', kitaqej k'u u b'anik, utz k'u iwe ri', —xcha chke.

18Ri tajin kinb'ij chanim, man kinb'ij tä wa' chiwij iwonojel ri ix. Ri in wetam jachin taq ri e cha'tal wumal. Rajwaxik k'ut je' käb'antaj na jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Ri jun ri käwi' junam wuk' u b'anom u k'ulel chwe,” —kächa ri'.

19Kinb'ij wa' chiwe chanim k'ä mäja' käb'antajik, rech aretaq käb'antaj wa', ri ix kikojo chi In Ri'.

20Qas tzij kinb'ij chiwe, chi jachin ri kuk'ulaj ri kintaq b'ik, in ri' kinuk'ulaj. Jachin k'u ri kinuk'ulaj in, kuk'ulaj ri' ri xintaqow loq, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

Ri Jesús kub'ij chi käjach na rumal ri tat Judas

21Aretaq xb'itaj wa' we tzij ri' rumal ri Jesús, sib'alaj xuna' k'äx pa ranima'. Qas chi saqil xub'ij chkiwäch ru tijoxelab': Qas tzij kinb'ij chiwe chi jun chiwe are kinjachow na, —xcha chke.

22Te ri' ri tijoxelab' xkichap u ka'yexik kib' ri jun ruk' ri jun chik, man xkich'ob' tä k'u jachin ri tajin kub'ij ri Jesús.

23Jun chke ru tijoxelab' ri Jesús, ri jun ri sib'alaj loq' chuwäch tajin käwi' chuxkut chi' ri mesa.

24Ri tat Simón Pedro xub'ij che rare' pa memal chi kuta' che ri Jesús jachin ri tajin kub'ij.

25Te ri' ri are' xqeb' ruk' ri Jesús, xuta' che: Wajaw, ¿jachin ri' ri käb'ij la? —xcha che.

26Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij che: Kinrub' na jun ch'äqap kaxlan wa. Jachin k'u che ri kinya wi wa', are ri are', —xcha che. Xurub' k'u ri ch'äqap kaxlan wa, xuya che ri tat Judas Iscariote, u k'ojol ri tat Simón.

27Xuwi xk'amtaj ri ch'äqap kaxlan wa rumal ri tat Judas, xok ri Satanás pa ranima'. Xub'ij k'u ri Jesús che: Ri kachomaj kab'ano, chab'ana wa' chanim, —xcha che.

28Man k'o tä k'u jun chke ri tajin kewi' chi' ri mesa ri xuch'ob'o jas che ri Jesús xub'ij wa' we tzij ri' che.

29Ketam k'ut chi ri tat Judas pu q'ab' k'o wi ri k'olib'al puaq, rumal ri' jujun xkichomaj chi ri Jesús are tajin kub'ij che chi kuloq' ri rajwaxik chke che ri nimaq'ij o kuya jub'iq' puaq che ki to'ik ri meb'a'ib'.

30Xuwi k'u xk'amtaj ri ch'äqap kaxlan wa rumal ri tat Judas, xel b'i ri are'. Chaq'ab' chi k'u ri'.

Ri k'ak' taqanik ri xuya ri Jesús

31Aretaq elinaq chi b'i ri tat Judas, xub'ij ri Jesús: Kämik käq'alajin na chi qas nim nu q'ij in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq. Rumal k'u wech in känimarisax na u q'ij ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32We rumal wech in, in ri' ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq, känimarisax na u q'ij ri Dios, xuquje' ri Dios kunimarisaj na nu q'ij in. Chanim k'ut kub'an na wa'.

33Ix ri', ix je' ta ne alaj taq walk'ual, man naj tä chik in k'o iwuk'. Ri ix kinitzukuj na. Jas k'u ri xinb'ij chke ri winaq aj Israel, je' xuquje' kinb'ij chiwe ix: Man kixkowin taj kixe' chila' jawije' ri kine' wi in.

34Kinya k'u kan we k'ak' taqanik ri' chiwe: Chiwaj iwib' chb'il taq iwib'. Je' jas ri in kixwaj, je' b'a' chib'ana ix, chiwaj iwib' chb'il taq iwib'.

35We kiwaj iwib' chb'il taq iwib', konojel ri winaq käketamaj na chi ri ix, ix nu tijoxelab', —xcha ri Jesús chke.

Ri Jesús kutzijoj apanoq chi ri tat Pedro kub'ij na chi man retam tä u wäch

36Ri tat Simón Pedro xuta' che ri Jesús: Qajaw, ¿jawije' ke' wi la? —xcha che. Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: Jawije' ri kine' wi, ri at man katkowin taj kate' wuk' kämik. K'ä te k'u ri' kate' na wuk', —xcha che.

37Xub'ij k'u ri tat Pedro che: Wajaw, ¿jas che man kinkowin taj kine' uk' la kämik? Ri in kinya nu tzij chi kinkäm rumal ech la, —xcha che.

38Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: ¿A qas tzij kaya a tzij chi katkäm rumal wech in? —xcha che. Qas tzij kinb'ij chawe chi kab'ij na oxmul chi man awetam tä nu wäch mäjoq koq' ri ama' äk', —xcha che.

San Juan 14

Waral käqil wi chi ri Jesús are je' jas jun b'e ri kopan ruk' ri qa Tat chila' chikaj

1Xaq mäq'oxow iwanima'. Chiku'b'a i k'ux chrij ri Dios, xuquje' chiku'b'a i k'ux chwij in.

2Cho rachoch ri nu Tat k'o k'ia ri je'l taq ja ri kuya' kixk'oji wi. We ta mat je ri', nu b'im ta ri' chiwe. Kine' b'a', kinb'ana u b'anik jun ja ri kuya' kixk'oji wi.

3Aretaq in b'enaq chik, b'antajinaq chi u b'anik ri ja ri kixk'oji wi, kinpe chi na che i k'amik b'i wuk' rech ri ix kixek'ol chila' jawije' ri in k'o wi.

4Ri ix iwetam jawije' ri kine' wi, xuquje' iwetam ri b'e ri kopan chila', —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

5Ri tat Tomás xub'ij che: Qajaw, man qetam taj jawije' ri ke' wi la. ¿Jas ta k'u käqa'n che retamaxik ri b'e? —xcha che.

6Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: In ri' kink'ut ri b'e, ri in kink'ut ri qas tzij, xuquje' ri in kinya na ri k'aslemal. Xaq xuwi rumal wech in jun winaq käkowinik kopan ruk' ri qa Tat.

7We ta ri ix qas iwetam nu wäch, iwetam ta u wäch ri' ri nu Tat xuquje'. Iwetam chi k'u u wäch ri' kämik rumal chi amaq'el tajin kiwil u wäch ri Are', —xcha che ri tat Tomás.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Te ri' xub'ij ri tat Felipe che: Qajaw, k'utu b'a' la ri qa Tat chqawäch, xuwi wa' rajwaxik chqe, —xcha che.

9Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: Felipe, ojer chi ri' in k'o iwuk', ¿te k'u ri' man awetam tä nu wäch? Jachin ri rilom nu wäch in, rilom u wäch ri' ri nu Tat. ¿Jas che kata' chwe chi kink'ut ri qa Tat chiwäch?

10¿A mat kikojo chi ri in, in k'o ruk' ri qa Tat, xuquje' chi ri qa Tat k'o wuk' in? Ri tzij ri kinb'ij chiwe man xaq tä in kinb'inik. Ri qa Tat ri käjeqi wuk' in, are ri Are' ri käb'anow ri chak.

11Chikojo' chi ri in, in k'o ruk' ri qa Tat, xuquje' chi ri qa Tat, Are k'o wuk' in. We man je ri', chixkojon b'a' chwe rumal ri kinb'ano.

12Qas tzij kinb'ij chiwe, chi jachin ri käkojon chwe, kub'an na re xuquje' ri kajmab'al ri kinb'an in. Nimaq taq kajmab'al k'ut chuwäch wa' kub'an na rumal chi ri in kine'k jawije' ri k'o wi ri qa Tat.

13Ronojel k'u ri kita' che ri qa Tat pa ri nu b'i', ri in kinb'an na rech ri in u K'ojol ri Dios kinq'alajisaj chi nim na u q'ij ri qa Tat.

14Ri in kinb'an na apachike ri kita' chwe pa ri nu b'i'.

Ri Jesús kub'ij chi kutaq na loq ri Loq'alaj Espíritu

15We ri ix qas kiniwaj, kinimaj na ri' ri nu taqanik.

16Ri in k'ut kinb'ochi'j na ri nu Tat chi kutaq loq Jun ri kixuto', ri kuwalijisaj na iwanima', rech käk'oji iwuk' amaq'el ronojel q'ij.

17Are wa' ri Loq'alaj Espíritu ri kub'ij ri qas tzij. Ri winaq ajuwächulew man kekowin taj käkik'amo rumal chi man kilom tä u wäch, xuquje' man ketam tä u wäch. Are k'u ri ix iwetam u wäch rumal chi ri Are' k'o iwuk', käjeqi k'u na pa ri iwanima' amaq'el ronojel q'ij.

18Man kixinya tä kanoq xaq i tukiel. Kintzelej na loq rech kink'oji iwuk'.

19Xaq kieb' oxib' q'ij chik, ri winaq man käkil tä chi na nu wäch. Are k'u ri ix, ix kiwil na nu wäch. Ri ix k'ut kixk'asi na rumal chi ri in, in k'aslik.

20Pa ri q'ij ri' ri ix kiwetamaj na chi ri in, in k'o ruk' ri nu Tat, xuquje' chi ri ix, ix k'o wuk' in. Kiwetamaj na chi ri in, in k'o iwuk' ix.

21Jachin ri retam ri nu taqanik xuquje' kunimaj wa', kuk'ut ri' chi qas tzij kinraj. Loq' k'ut kil wi na rumal ri nu Tat jachin ri kinraj. Ri in xuquje' loq' kinwil wi, kink'ut k'u na wib' chuwäch.

22Ri tat Judas (man are tä ri Judas Iscariote) xuta' che ri Jesús, xub'ij: Qajaw, ¿jas lo wa' chi chqawäch uj käk'ut wi ib' la, man chkiwäch tä k'u ri winaq ajuwächulew? —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: Jachin ri kinraj kunimaj ri' ri kinb'ij. Loq' k'ut kil wi
na ri are' rumal ri nu Tat. Ri nu Tat, xuquje' ri in kujpe na, kujjeqi' na ruk'.

24Jachin ri man kinraj taj man kunimaj tä ri' ri kinb'ij. Ri tzij ri tajin kitatab'ej man are
tä nu tzij in, xane u tzij ri nu Tat ri xintaqow loq.

25Tajin kinb'ij ronojel wa' we tzij ri' chiwe che taq ri q'ij ri' ri k'ä in k'o iwuk'.

26Are k'u ri Loq'alaj Espíritu ri kutaq na loq ri nu Tat pa ri nu b'i' rech kixuto', rech
kuku'b'isaj i k'ux, ri Are' k'ut kuk'ut na ronojel chiwäch. Kuna'taj k'u na chiwäch
ronojel ri nu b'im chiwe.

27Ruk' utzil kixinya kanoq. Kinya chiwe chi kuxlan ri iwanima', man junam tä k'u wa'
ruk' ri käkiya ri winaq ajuwächulew. Mäq'oxow b'a' iwanima', mixej k'u iwib'.

28Ri ix xito aretaq xinb'ij chi kine'k, kinpe chi k'u na jumul chik rech kink'oji iwuk'.
We ta qas tzij kiniwaj, xixkikot ta ri' aretaq xinb'ij chi kine' ruk' ri nu Tat. Je ri', rumal
chi ri nu Tat are nim na u q'ij chnuwäch in.

29Kinb'ij apan wa' we ri' chiwe k'ä mäja' käb'antajik, rech aretaq käb'antaj wa',
kixkojon na.

30Man k'o tä chi k'ia tzij kinb'ij chiwe. Käpe k'u ri jun ri k'o u taqanik puwi' we
uwächulew. Man käkowin tä k'u ri are' kätaqan pa nu wi' in.

31Rajwaxik wi chi je' käb'antaj na wa', rech ri winaq käketamaj chi loq' ri nu Tat
chnuwäch, kinb'an k'ut jas ri in u taqom wi. ¡Chixwalijoq! Chujel b'i waral, —xcha ri
Jesús chke ru tijoxelab'.

San Juan 15

Waral käqil wi ri k'utb'al chrij ri juwi' uvas

1In ri' ri juwi' uvas, ri qas utzalaj tiko'n. Ri nu Tat k'ut, Are ri ajchak ri keilow ri juwi'
taq uvas.

2Konojel ri alaj taq u q'ab' ri juwi' uvas ri man käkiya tä ki wäch ke'resaj na apanoq.
Are k'u ri käkiya ki wäch kerilo keub'an ki b'anik rech sib'alaj kewächin na.

3Ri ix ch'ajch'oj chi ri iwanima' rumal ri tijonik ri nu yo'm chiwe.

4Chib'ana b'a' xa jun wuk' in, jas ri in nu b'anom xa jun iwuk' ix. Je' jas jun alaj u q'ab'
ri juwi' uvas man käkowin taj kuya u wäch xaq u tukiel we man tiqil che ri raqan, je ri'
xuquje' ri ix, ix je' jas jun tiko'n ri man käwächin taj we man kib'an xa jun wuk' in.

5In ri' ri juwi' uvas. Are k'u ri ix, ix ri alaj taq u q'ab' ri juwi' uvas. Jachin ri kub'an xa
jun wuk' in, kinb'an k'u xa jun in ruk' ri are', are ri' sib'alaj käwächin na. Man k'o tä k'u
jas kixkowin ix chub'anik we man in k'o in iwuk'.

6Jachin ri man kub'an tä xa jun wuk' in, käk'iäq na apanoq, kächaqi'j k'u na je' jas ru
q'ab' taq ri che' ri kemolik, keporox pa q'aq'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7We ri ix xa ix jun wuk' in, man käsach tä k'u ri nu tijonik chiwe, kuya' kita' jachike ri kiwaj, käya'taj k'u na wa' chiwe.

8Ri nu Tat känimarisax na u q'ij aretaq ri ix je' kib'an wa' jas juwi' uvas ri sib'alaj käwächinik. Je wa' ri' qas tzij kixok che nu tijoxelab'.

9Ri in kixwaj ix jas ri nu Tat kinraj in. Chitaqej b'a' kiwaj iwib' jas ri nu b'anom in chiwe.

10We kinimaj ri nu taqanik, kitaqej na ri' kiwaj iwib' jas ri nu b'anom in chiwe je' jas ri in kinnimaj ru taqanik ri nu Tat, ri Are' k'ut tajin wi loq' kinrilo.

11Je' kintzijoj wa' chiwe rech kixkikot wuk', je k'u ri' qas käkikot na ri iwanima'.

12Ri nu taqanik are wa': Chiwaj iwib' chb'il taq iwib', je' jas ri in kixwaj ix.

13Ri rutzil ranima' jun winaq ri más nim ri kuya' käk'oji pa ranima' are la' chi kuya ri' ru k'aslemal che ki k'exwäch ri e utz ruk'.

14Ri ix qas ix utz wuk' in we kib'ano jas ri kixintaq wi.

15Ya man kinb'ij tä patänil taq we chiwe, rumal chi ri patäninel man retam tä ri' jas ri kub'an ru patrón. Xane kinb'ij chiwe chi qas ix utz wuk' in rumal chi nu k'utum chiwäch ronojel ri u b'im ri nu Tat chwe.

16Ri ix man xinicha' tä in, xane in ri' ri xixincha' ix. Xinya k'u pi q'ab' chi je' kib'ano jas juwi' uvas ri sib'alaj käwächinik. Ri wächinik ri kiya man käsach tä u wäch. Je k'u ri' ri nu Tat kuya na chiwe jachike ri kita' che pa ri nu b'i'.

17Are b'a' wa' ri kixintaq wi: Chiwaj iwib' chb'il taq iwib' ri jun ruk' ri jun chik, — xcha chke.

Ri winaq ajuwächulew käketzelaj u wäch ri Jesús xuquje' ri e rech ri Are'

18We ri winaq ajuwächulew käketzelaj i wäch, chiwetamaj chi in ri' xketzelaj nu wäch nab'e.

19We ta ri ix, ix rech ruwächulew, ri winaq ajuwächulew kixkaj ta ri', je' jas ri e are' sib'alaj kekaj ri kachi'l. Ri in k'ut xixincha' chkixol ri winaq ajuwächulew, rumal k'u ri' ri winaq ajuwächulew käketzelaj i wäch rumal chi man ix jun tä chi kuk'.

20Chna'taj b'a' chiwe jas ri xinb'ij chiwe: “Man k'o tä jun patäninel ri nim na u b'anik chuwäch ru patrón.” We ri in käb'an k'äx chwe kumal ri winaq, ri ix xuquje' käb'an na k'äx chiwe kumal. We k'u ki nimam ri nu tijonik in, xuquje' käkinimaj na ri i tijonik ix.

21Ronojel wa' we k'äx ri' käb'an na chiwe kumal ri winaq rumal wech in, rumal chi man ketam tä u wäch ri xintaqow loq.

22Mat k'o ki mak we winaq ri' we ta mat xinpe che ki tzijob'exik. Kämik k'ut man kuya' taj käkib'ij chi man k'o tä ki mak.

23Jachin k'u taq ri käketzelaj nu wäch in, käketzelaj u wäch ri' ri nu Tat xuquje'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Mat k'o ki mak ri' we ta mat k'o ri nu b'anom chkixol ri man k'o tä chi jun b'anowinaq. Ri e are' k'ut kilom ronojel ri nu b'anom. Pune je ri' käketzelaj nu wäch in, xuquje' käketzelaj u wäch ri nu Tat.

25Rajwaxik k'ut chi je' käb'antaj na wa' rumal chi qas je' kel na jas ri tz'ib'tal kan pa ri ki Pixab': “Xketzelaj nu wäch, man k'o tä k'u mak xinb'an chkij,” —kächa'.

26Aretaq k'ut käpe ri Jun ri kätob'an chiwe, ri kuwalijisaj iwanima', ri Loq'alaj Espíritu ri kub'ij ri qas tzij, ri kintaq na loq aretaq in k'o chi ruk' ri qa Tat, ri Are' kuq'alajisaj na ri qas tzij chwij.

27Ri ix xuquje' kiq'alajisaj na ri qas tzij chwij, rumal chi ri ix k'olinaq wuk' petinaq loq, —xcha ri Jesús chke ru tijoxelab'.

San Juan 16

1Kinb'ij wa' we tzij ri' chiwe rech man kub'an tä kieb' i k'ux, kixtzaq k'ut.

2Kixesax k'u na loq pa taq ri rachoch Dios. Je ri' chi kopan na ri q'ij aretaq apachin ri kixkämisanik kuchomaj na chi tajin käpatänin che ri Dios.

3Je' käka'n na wa' rumal chi man k'o tä jumul ri qas xketamaj u wäch ri nu Tat, man k'o tä k'u jumul ri xketamaj nu wäch in.

4Kinb'ij apan ronojel wa' chiwe, rech aretaq kuriq ri q'ij ri', käna'taj chiwe chi ri in nu b'im chi wa' chiwe, —xcha ri Jesús.

Waral käqil wi ri kub'an ri Loq'alaj Espíritu

Man xinb'ij tä wa' chiwe petinaq loq rumal chi ri in, in k'o iwuk'.

5Kämik k'ut kine'k rech kinek'ol ruk' ri Jun ri xintaqow loq. Man k'o tä k'u jun chiwe kuta' chwe jawije' ri kine' wi.

6Xa k'u xixb'isonik rumal chi xinb'ij wa' we tzij ri' chiwe.

7Kinb'ij k'u ri qas tzij chiwe: Are utz na chiwe ix chi kine'k. We ta k'u man kine'k, man käpe tä ri' ri Jun ri käk'oji iwuk' che i to'ik, ri kuwalijisaj iwanima'. We k'u kine'k, kintaq na loq.

8Aretaq käpe ri Are' kuya na pa kanima' ri winaq chi käkich'ob'o chi k'o ki mak, chi rajwaxik käka'n ri jikomal pa ri ki k'aslemal, xuquje' chi ri Dios kuq'at na tzij pa ki wi'.

9K'o ki mak rumal chi man kekojon tä chwe.

10Käketamaj k'u na chi rajwaxik u b'anik ri jikomal pa ri ki k'aslemal rumal chi ri in kine' ruk' ri nu Tat, ri ix k'ut man kiwil tä chi na nu wäch.

11Käketamaj na chi ri Dios kuq'at na tzij pa ki wi' rumal chi ri jun ri kätaqan puwi' ruwächulew q'atom chi tzij puwi' chi käk'äjisax u wäch.

12K'ia na ri kwaj kinb'ij chiwe, man kixkowin tä k'u chuch'ob'ik wa' kämik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Aretaq k'ut käpe ri Loq'alaj Espíritu ri kub'ij ri qas tzij, kuk'ut na ronojel ri qas tzij chiwäch. Man xaq tä k'u pa re wi käch'awik, xane are kub'ij ronojel ri kuto, kuk'ut k'u na chiwäch jas ri käb'antaj na.

14Ri Are' kunimarisaj na nu q'ij in rumal chi kuk'am na ri wech in, kuk'ut k'u na wa' chiwäch ix.

15Ronojel ri k'o ruk' ri nu Tat are wech in xuquje'. Rumal ri' xinb'ij chi ri Loq'alaj Espíritu kuk'am na ri wech in, kuk'ut k'u na wa' chiwäch ix.

Ri b'is kujala na pa kikotem

16Xaq jub'iq' chik, te k'u ri' ri ix man kiwil tä chi na nu wäch. K'ä te k'u ri' kiwil chi na jumul nu wäch pa kieb' oxib' q'ij, rumal chi kine'k rech kinek'ol chila' jawije' ri k'o wi ri qa Tat, —xcha chke ru tijoxelab'.

17Te ri' jujun chke ru tijoxelab' xkitala chb'il taq kib', xkib'ij: ¿Jas kel kub'ij wa'? Kub'ij chqe chi xaq jub'iq' chik, te k'u ri' man käqil tä chi u wäch. K'ä te k'u käqil chi na u wäch jumul chik pa kieb' oxib' q'ij rumal chi ke' jela' jawije' ri k'o wi ri qa Tat.

18¿Jas lo wa' ri kraj kub'ij chi “xaq jub'iq' chik”? Man käqach'ob' taj jas ri tajin kub'ij, —xecha'.

19Ri Jesús xuch'ob'o chi k'o jas ri käkaj käkita' che, xub'ij k'u chke: Ri in xinb'ij chiwe chi xaq jub'iq' chik, te k'u ri' man kiwil tä chi nu wäch. K'ä te k'u kiwil chi na jumul nu wäch pa kieb' oxib' q'ij. ¿A are wa' ri tajin kitala chixol chb'il taq iwib'?

20Qas tzij kinb'ij chiwe chi ri ix kixoq' na, kixb'ison na, are k'u ri winaq ajuwächulew kekikot na. Pune k'u je ri', chi ri ix kixb'ison na, ri i b'is kujala na pa kikotem.

21Aretaq käpe ri q'ij ri kil na u wäch ri ral jun ixoq, käb'isonik rumal chi xuriq ri q'ij re ri q'oxom. Aretaq k'ut rilom chi u wäch ri ral, man käna'taj tä chi ri q'oxom che rumal ri kikotemal ri kuna' chi ilom u wäch jun alaj ak'al cho ruwächulew.

22Je k'u ri' ri ix, kämik kixb'isonik. Ri in k'ut kinwil chi na i wäch jumul chik, te k'u ri' käkikot k'u na ri iwanima'. Are jun kikotemal wa' ri man k'o tä jun käkowinik kesan chiwe.

23Pa ri q'ij ri' man k'o tä chi jas kita' na chwe. Qas tzij kinb'ij chiwe chi ri qa Tat kuya na chiwe ronojel ri kita' che pa ri nu b'i'.

24K'ä we kämik ri' ri ix man k'o tä jas ri i tom pa ri nu b'i'. Chita' b'a', käya'taj k'u na chiwe rech qas käkikot ri iwanima', —xcha chke.

Ri Jesucristo ch'akaninaq na puwi' ruwächulew

25Nu b'im wa' we tzij ri' chiwe kuk' taq k'utb'al. Kuriq k'u na ri q'ij aretaq man kintzijon tä chi iwuk' kuk' taq k'utb'al. Xane chi saqil chik kintzijon na iwuk' chrij ri qa Tat.

26Pa ri q'ij ri' k'o ri kita' na che ri Are' pa ri nu b'i'. Man kinb'ij tä k'u chiwe chi kinb'ochi'j ri nu Tat pi wi'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Je ri', rumal chi ri ix, ix loq' chuwäch ri nu Tat. Ix loq' chuwäch rumal chi ri in, in loq' chiwäch ix, kikoj k'ut chi ruk' ri Dios in petinaq wi.

28Xinel loq ruk' ri qa Tat rech kinpe waral cho we uwächulew, kämik chi k'ut tajin kinya kan ruwächulew rech kintzelej ruk' ri qa Tat, —xcha ri Jesús chke.

29Te ri' xkib'ij ru tijoxelab' ri Jesús: Kämik qas chi saqil tajin kätzijon la, man tajin tä käkoj la k'utb'al.

30Kämik qetam chik chi etam la ronojel. Man rajwaxik taj chi k'o jun k'o jas kuta' che la. Rumal ri' käqakojo chi ruk' ri Dios petinaq wi la, —xecha che.

31Ri Jesús xch'awik, xub'ij chke: ¿A tzij ri' chi kämik qas kixkojonik? —kächa'.

32Petinaq k'u ri q'ij, kämik k'u ri' aretaq ri ix kixjab'un na. Chijujunal kitzukuj na jawije' kixe' wi, kiniya k'u na kan nu tukiel. Man kinkanaj tä k'u na kan nu tukiel rumal chi ri qa Tat are k'o wuk'.

33Kinb'ij wa' we tzij ri' chiwe rech kuxlan ri iwanima' rumal chi xa ix jun wuk'. Cho ruwächulew kiriq na k'äx. ¡Mixej b'a' iwib'! Ri in k'ut, in ch'akaninaq puwi' ruwächulew.

San Juan 17

Ri Jesús kub'an orar pa ki wi' ru tijoxelab'

1Aretaq xb'itaj wa' we tzij ri' rumal ri Jesús, xka'y chikaj, xub'ij: Tat, xuriq ri q'ij. Nimarisaj b'a' la u q'ij ri K'ojol la, rech xuquje' ri K'ojol la kunimarisaj ri q'ij la.

2Yo'm k'u la taqanik pu q'ab' ri K'ojol la pa ki wi' konojel winaq rech kuya ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik chke ri xeya la che.

3Ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik are wa' chi käketamaj wäch la chi xuwi ri lal, lal qas Dios, xuquje' chi käketamaj u wäch ri Jesucristo ri xtaq la loq.

4Ri in, nu nimarisam q'ij la waral cho ruwächulew xuquje' nu k'isom u b'anik ri xintaq la chub'anik.

5Kämik k'ut, Tat, ya la chwe chi känimarisax nu q'ij uk' la jas ri nu b'anom nab'e aretaq mäjoq xb'an ruwächulew.

6Ri winaq ri xecha' la chkixol ri winaq cho ruwächulew rech keya la chwe, nu b'im chke jachin ri lal. E ech la wa', xeya k'u la chwe. Ri e are' k'ut ki nimam ri tzij la.

7Kämik ri e are' ketam chi ronojel ri xya la chwe uk' la petinaq wi.

8Nu yo'm k'u ri tzij la chke ri xya la chwe, xkikoj k'u pa kanima'. Xkich'ob'o chi qas tzij uk' la in petinaq wi, xuquje' xkikojo chi ri lal xintaqow la loq.

9Kinb'ochi'n che la pa ki wi'. Man kinb'ochi'n tä che la pa ki wi' ri winaq ajuwächulew, xane pa ki wi' ri winaq ri xeya la chwe, rumal chi e ech la wa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Ronojel ri wech in ech la wa', are k'u ri ech la wech in wa'. Kumal k'u ri e are' käq'alajinik chi sib'alaj nim na nu q'ij.

11Ri in man kinkanaj tä chik cho ruwächulew. Ri e are' k'ut kekanaj na kan cho ruwächulew. Ri in kine'k rech kink'oji uk' la. Loq'alaj qa Tat, chechajij b'a' la ruk' ri chuq'ab' la ri winaq ri xeya la chwe, rech qas käka'n xa jun, jas ri in, ri lal xa uj jun.

12Aretaq xink'oji kuk' ri e are' waral cho we uwächulew, xeinchajij xuquje' xeinto' ruk' ri chuq'ab' la konojel ri xeya la chwe. Man k'o tä jun chke ri xsachik, xane xaq xuwi ri jun ri yo'm chrij chi käsachik rech je' käb'antajik jas ri kub'ij ri Loq' Pixab' la ri Tz'ib'talik.

13Kämik k'ut kine' chila' jawije' ri k'o wi la. Che k'u we chanim ri' ri in k'o na cho ruwächulew, kinb'ij kan wa' we tzij ri' chke rech ri e are' qas käkina' pa kanima' ri kikotemal ri kinna' in pa ri wanima'.

14Nu yo'm ri tzij la chke. Ketzelax k'u ki wäch ri e are' kumal ri winaq ajuwächulew, rumal chi ri e are' man e rech tä ruwächulew je' jas ri in man in rech tä ruwächulew.

15Man kinta' tä che la chi keesaj la b'i cho ruwächulew, xane kinb'ochi'n che la chi keto' la chuwäch ri Itzel.

16Je' jas ri in man in rech tä ruwächulew, ri e are' xuquje' man e rech tä ruwächulew.

17Chetasa la chrij ronojel u wäch mak ruk' ri qas tzij rech käkijach kib' pa q'ab' la. Ri Loq' Pixab' la are ri qas tzij.

18Jas ri lal xintaq la loq chkixol ri winaq ajuwächulew, ri in xuquje' keintaq na b'i ri e are' chkixol ri winaq ajuwächulew.

19Rumal k'u kech ri e are' ri in kinjach wib' pa q'ab' la, rech ri e are' xuquje' käkijach kib' pa q'ab' la rumal ri qas tzij, käkitas k'u kib' chrij ronojel u wäch mak.

20Man kinb'ochi'n tä k'u che la xaq xuwi pa ki wi' ri e are', xane xuquje' pa ki wi' ri k'ä te' kekojon na chwe, aretaq käkita ri tzij ri käkitzijoj na ri e are'.

21Kinb'ochi'n che la chi konojel ri e are' qas käka'n na xa jun, chi qas käka'n ta na xa jun junam quk' uj, Tat, je' jas ri lal k'o la wuk' in, xuquje' ri in, in k'o uk' la. Qas tzij ta b'a' käka'n xa jun rech ri winaq ajuwächulew käkikojo chi lal xintaqow la loq.

22Ri in nu nimarisam ki q'ij jas ri u nimarisaxik nu q'ij in b'anom la, rech xa e jun, je' jas ri lal ri in xa uj jun.

23Ri in, in k'o kuk', ri lal k'ut k'o la wuk' in, rech ri e are' qas käka'n na xa e jun, rech je ri' ri winaq ajuwächulew käkich'ob'o chi lal xintaqow la loq, xuquje' chi e loq' chuwäch la jas ri in, in loq' chuwäch la.

24Tat, lal xeyo'w la chwe, kwaj k'ut chi kek'ol na wuk' in jawije' ri kink'oji wi na in rech käkilo chi yo'm la chwe chi sib'alaj nim nu q'ij in. Ojer k'ut in loq' chuwäch la tzaretaq mäjoq käb'an ruwächulew.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Tat, lal ri jikom anima' la, ri winaq ajuwächulew man qas ketam tä wäch la, ri in k'ut wetam wäch la. Ri winaq k'ut ri e yo'm la chwe ketam chi lal ri' xintaqow la loq.

26Nu b'im chke jachin ri lal, kintaqej k'u na u b'ixik wa' chke, rech jas ri nu loq'al in chuwäch la, je' ki loq'al ri e are' chuwäch la. Je ri' rech ri in qas kink'oji na kuk', —xcha ri Jesús che ri qa Tat.

San Juan 18

Kächap ri Jesús kumal ri winaq

1Aretaq xb'itaj we tzij ri' rumal ri Jesús, xel b'i ri Are'. Junam kuk' ru tijoxelab' xe' ri Are' ch'äqäp che ri b'inel ja', Cedrón u b'i'. Chila' k'o wi jun ch'äqap ulew ri e tiktal wi ri che', chila' k'ut xok wi ri Jesús e rachi'l ru tijoxelab'.

2Ri tat Judas ri tajin käjachow ri Jesús xuquje' retam are' ri ch'äqap ulew ri' rumal chi ri Jesús k'ia mul k'olinaq chila' kuk' ru tijoxelab'.

3Je ri' ri tat Judas xopan chila' e rachi'l jumulaj soldados, xuquje' jujun chajinelab' re ri nimalaj rachoch Dios ri e taqom b'i kumal ri ki nimaqil ri sacerdotes xuquje' ri tata'ib' fariseos. We winaq ri' kuk'am ki machetes, kuk'am ki lámpara, kuk'am k'u ki chäj.

4Retam chi k'u ri Jesús ronojel ri käb'an na che. Rumal ri' xel apan chkiwäch ri winaq, xuta' chke: ¿Jachin ri kätzukuj alaq? —xcha chke.

5Ri e are' xech'awik, xkib'ij che: Ri Jesús ri aj Nazaret, —xecha'. Ri Jesús xub'ij: In ri', —xcha chke. Ri tat Judas ri tajin käjachowik k'o chila' chkixol.

6Aretaq ri Jesús xub'ij: “In ri'”, pak'alik xeb'e'k, xetzaq k'u pulew.

7Te ri' ri Jesús xuta' chi jumul chke: ¿Jachin ri kätzukuj alaq? —xcha chke. Xkib'ij k'u ri e are': Ri Jesús ri aj Nazaret, —xecha'.

8Te ri' xub'ij ri Jesús chke: Nu b'im chi chech alaq chi in ri', —kächa chke. We are ri in ri kintzukuj alaq, ya alaq chke we nik'iaj ri' chi keb'e'k, —xcha chke.

9Je' xub'ij wa' ri Jesús rech je' käb'antajik jas ri xub'ij ri Are': “Ri xeuya ri nu Tat chwe, man k'o tä jun chke xsachik,” —xcha'.

10Te ri' ri tat Simón Pedro ri k'o ru machete xuk'amo, xuq'at k'u apan ru xikin ri tat Malco ri patänil re ri ki nimal sacerdotes.

11Xub'ij k'u ri Jesús che ri tat Pedro: Chaya chi jumul ri a machete pa ri k'olib'al re. We ri nu Tat kub'an chwe chi kintij ri k'a ri k'o pa ri vaso, ¿a mat rajwaxik wi chi käpe wa' we k'äx ri' chwij? —xcha che.

Kopan ri Jesús chuwäch ri ki nimal sacerdotes

12Xepe k'u ri jumulaj soldados kachi'l ri ki nimal ri e are', xuquje' ri chajinelab' re ri nimalaj rachoch Dios ri aj Israel, xkichap ri Jesús, xkiyutu.

13Te ri' xkik'am b'i cho rachoch ri tat Anás. Ri tat Anás are u ji' ri tat Caifás ri ki nimal sacerdotes pa ri junab' ri'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Are ri tat Caifás wa' ri u b'im kan nab'e chke ri winaq aj Israel chi are utz na chke ri e are' chi käkäm xa jun achi che ki k'exwäch konojel ri winaq.

Ri tat Pedro kub'ij chi man retam tä u wäch ri Jesús

15Ri tat Simón Pedro, rachi'l jun tijoxel chik, e b'enaq ruk' ri Jesús. Ri jun tijoxel chik ri' etamtal u wäch rumal ri ki nimal sacerdotes, rumal k'u ri' xok b'i ri are' ruk' ri Jesús pa ri uwoja rech ri rachoch ri ki nimal sacerdotes.

16Are k'u ri tat Pedro xkanaj kan chrij ri ja chi' ri uchib'e. Xa je ri' xel loq ri tijoxel ri etamtal u wäch rumal ri ki nimal sacerdotes, xch'aw ruk' ri chajil uchib'e, xroksaj k'u b'i ri tat Pedro.

17Ri chajil uchib'e xuta' che ri tat Pedro, xub'ij: ¿A mat lal jun chke ru tijoxelab' we achi ri'? —xcha che. Ri tat Pedro xch'awik, xub'ij: No, man in jun tä chke, —xcha che.

18Sib'alaj k'äx tew tajin kub'ano. Rumal ri' ri patäninelab' xuquje' ri chajinelab' ki nuk'um jun q'aq'. E tak'atoj k'u chila', tajin käkimiq' kib'. Ri tat Pedro xuquje' k'o kuk', tajin k'u kumiq' rib' chrij ri q'aq'.

Ri ki nimal sacerdotes kuk'ot u chi' ri Jesús

19Ri ki nimal sacerdotes xuchap u ta'ik che ri Jesús jachin taq ru tijoxelab', xuquje' jas ri tajin kuk'ut chkiwäch ri winaq.

20Ri Jesús xub'ij che: Ri in, in tzijoninaq chkiwäch konojel ri winaq chi saqil. Amaq'el nu yo'm tijonik pa taq ri rachoch Dios xuquje' pa ri nimalaj rachoch Dios jawije' ri käkimulij wi kib' konojel ri winaq aj Israel. Je ri' chi man k'o tä jun tzij nu b'im xaq chi k'uyal, —kächa che.

21¿Jas che käta' la chwe in? Ta' la chke ri winaq ri ki tom ri nu tzij, chkib'ij k'ut jas chrij in tzijoninaq wi. Ri e are' ketam jas ri nu b'im, —xcha che.

22Aretaq xb'itaj wa' we tzij ri' rumal ri Jesús, jun chke ri chajinelab' rech ri nimalaj rachoch Dios ri k'o chila' xuya jun q'ab' chupalaj ri Jesús, te k'u ri' xub'ij che: ¿A je' u ch'ab'exik wa' ri ki nimal sacerdotes kab'ano? —xcha che.

23Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: We k'o jun tzij xinb'ij ri man utz taj, b'ij la chwe jachike ri tzij ri man utz taj. We k'u utz ri xinb'ij, ¿jas che kinch'ay la? —xcha che.

24Yutum k'u ri Jesús, xpe ri tat Anás, xutaq b'i ruk' ri tat Caifás, ri ki nimal ri sacerdotes.

Ri tat Pedro kub'ij jumul chik chi man retam tä u wäch ri Jesús

25Are k'u ri tat Pedro tak'alik tajin kumiq' na rib' chrij ri q'aq'. Xkita' k'u che, xkib'ij: ¿A mat at jun chke ru tijoxelab' we achi ri'? —xecha che. Ri tat Pedro k'ut xresaj rib' chupam, xub'ij: ¡No, man in jun tä chke! —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Te ri' xta' che rumal jun chke ri patänil taq re ri ki nimal sacerdotes, ri alaxik ruk' ri achi ri xq'at apan u xikin rumal ri tat Pedro, xub'ij che: ¿A mat xinwilo chi at k'o ruk' ri Are' pa ri ch'äqap ulew ri e tiktal wi ri che'? —xcha che.

27Ri tat Pedro xresaj chi jumul rib' chupam, tzare chi' k'ut xoq' ri ama' äk'.

Ri Jesús k'o chuwäch ri tat Pilato

28Te k'u ri' xkik'am b'i ri Jesús cho rachoch ri tat Caifás, xeb'e' cho ri nimalaj ja re ri nim q'atal tzij. Xaq jub'iq' chik kraj man käsaqirik, ri winaq aj Israel k'ut man xeb'ok tä pa ri nimalaj ja rech man käka'n tä ri äwas u b'anik. We je ri' man kuya' tä ri' käkitij ri wi'm rech ri Pascua.

29Rumal ri' ri tat Pilato xel loq che ki tzijob'exik, xub'ij chke: ¿Jas u mak we achi ri' ri kib'ij ix? —xcha chke.

30Ri e are' xech'awik, xkib'ij: We ta mat are jun b'anal etzelal mat xqajach wa' pa q'ab' la, —xecha che.

31Xub'ij k'u ri tat Pilato chke: Chik'ama b'i ix, chiq'ata tzij puwi'. Chib'ana' jas ri kub'ij ri i pixab' ix, —xcha chke. Ri winaq aj Israel xech'awik, xkib'ij: Ri uj, ri uj aj Israel, man ya'tal tä chqe chi käqakämisaj jun winaq, —xecha che.

32Je ri' xb'antajik jas ru b'im kan ri Jesús chrij ri käb'an na che chukämisaxik.

33Ri tat Pilato xok chi b'i jumul pa ri nimalaj ja, xusik'ij ri Jesús, te k'u ri' xuta' che: ¿A at ri' ri kattaqan pa ki wi' ri winaq aj Israel? —xcha che.

34Ri Jesús xub'ij che: ¿A xaq lal käb'in la wa' o nik'iaj chik xeb'in che la chwij in? —xcha che.

35Ri tat Pilato xch'awik, xub'ij: ¿A in pu lo jun aj Israel? Ri awinaqil at, xuquje' ri ki nimaqil ri sacerdotes e are taq wa' ri xatjachow pa nu q'ab'. ¿Jas k'u ri a b'anom? —xcha che.

36Te ri' xch'aw ri Jesús, xub'ij che: Ri nu taqanik man rech tä we uwächulew ri'. We ta rech ruwächulew, ri nu tijoxelab' xech'ojin ta ri' rech mat xinjach pa ki q'ab' ri winaq aj Israel. Ri nu taqanik k'ut man ajwaral taj, —xcha che.

37Xub'ij k'u ri tat Pilato che: Je ri' chi ri at, ¿a at nim taqanel? —xcha che. Ri Jesús xch'awik, xub'ij: In nim taqanel, jas ri käb'ij la, —xcha che. Ri in xil nu wäch waral cho ruwächulew chub'ixik jas ri' ri qas tzij. Konojel k'u ri keniman che ri qas tzij käkitatab'ej ri kinb'ij, —xcha che.

38Ri tat Pilato xub'ij che: ¿Jas k'u ri' ri qas tzij? —xcha che.

Käq'at tzij puwi' ri Jesús chi käkämisax na

Xuwi xta'taj wa' che ri Jesús rumal ri tat Pilato, ri are' xel chi loq jumul che ki tzijob'exik ri winaq aj Israel, xub'ij chke: Ri in, man k'o tä jun mak kinriq chrij we achi ri', —kächa chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Ri ix k'ut ix naq'atalik chi kinb'an toq'ob' chiwe, kintzoqopij b'i jun ajpache' pa ri nimaq'ij re ri Pascua. ¿A kiwaj chi kintzoqopij b'i ri tata' ri' ri k'o u taqanik pi wi' ix, ix winaq aj Israel? —xcha chke.

40Te ri' konojel ko xech'awik, xkib'ij: ¡Mätzoqopij la b'i ri are'! ¡Are tzoqopij la b'i ri Barrabás! —xecha'. Are' k'u jun elaq'om wa' ri Barrabás.

San Juan 19

1Te ri' ri tat Pilato xuk'am b'i ri Jesús, xtaqan k'u chuch'ayik.

2Ri soldados xkikoj jun corona re kemom k'ix chujolom ri Jesús, xkikoj k'u jun atz'iaq morada chrij.

3Te k'u ri' xeqeb' ruk', xkib'ij k'ut: Lal ri' ri kätaqan la pa ki wi' ri winaq aj Israel, ¡chnimarisax q'ij la! —xecha che. Xkich'ay k'u chupalaj.

4Ri tat Pilato xel loq jumul chik, xub'ij k'u chke ri winaq: Chiwilampe', kinwesaj loq we achi ri' chiwäch rech kiwetamaj chi man k'o tä jub'iq' mak kinriq in chrij, —xcha chke.

5Xel k'u loq ri Jesús, kojom k'u ri corona re kemom k'ix chujolom, kojom xuquje' ri atz'iaq morada chrij. Te k'u ri' xub'ij ri tat Pilato chke: ¡Waral k'o wi ri achi! —xcha chke.

6Aretaq ri ki nimaqil sacerdotes, xuquje' ri chajinelab' re ri nimalaj rachoch Dios xkilo, ko xech'awik, xkib'ij: ¡Chripoq! ¡Chripoq! —xecha'. Ri tat Pilato xub'ij chke: ¡Chik'ama b'i ix, chiripa'! Ri in man k'o tä jub'iq' mak kinriq in chrij, —xcha chke.

7Ri winaq aj Israel xech'awik, xkib'ij: Ri uj k'o jun qa pixab', ri qa pixab' k'ut kub'ij chi rajwaxik käkämisaxik rumal chi xub'an che rib' chi are u K'ojol ri Dios, —xecha'.

8Ri tat Pilato, aretaq xuta wa' ri xkib'ij, sib'alaj xuxej na rib'.

9Xok chi b'i jumul pa ri nimalaj ja, xuta' che ri Jesús: ¿Jawije' ri katpe wi? —xcha che. Are k'u ri Jesús man xch'aw taj, man k'o tä k'u jas xub'ij che.

10Xub'ij k'u ri tat Pilato che: ¿Jas che man kinach'ab'ej taj? ¿A mat awetam chi k'o taqanik pa nu q'ab' che a ripik cho ri cruz o che a tzoqopixik b'ik? —xcha che.

11Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: Man k'o tä jub'iq' taqanik la pa nu wi' we ta mat yo'm che la rumal ri Dios. Rumal ri', jachin ri xinjachow pa q'ab' la nim na u mak ri' chuwäch la, —xcha che.

12Tzare chi' k'ut ri tat Pilato xutzukuj jas xub'ano rech kutzoqopij b'i ri Jesús. Are k'u ri winaq aj Israel ko xech'awik, xkib'ij: ¡We kätzoqopij la b'ik, man utz tä anima' la ri' ruk' ri nimalaj taqanel! ¡Jachin ri kub'an che rib' chi are nim taqanel, u k'ulel ri' ri nimalaj taqanel! —xecha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ri tat Pilato aretaq xuta ri xkib'ij, xtaqan che resaxik loq ri Jesús. Ri are' k'ut xt'uyi cho ri q'atb'al tzij pa ri k'olib'al ri käb'ix “Gabata” che pa hebreo, ri kel kub'ij “Lajom Ab'aj”.

14Xa k'u chuweq chik ri nimaq'ij Pascua. Kraj are ri nik'iaj q'ij. Ri tat Pilato k'ut xub'ij chke ri winaq aj Israel: ¡Waral k'o wi ri tata' ri k'o u taqanik pi wi'! —xcha chke.

15Ri e are' k'ut ko xech'awik, xkib'ij: ¡Chkämisaxoq! ¡Chkämisaxoq! ¡Chripoq! —xecha'. Ri tat Pilato xub'ij chke: ¿A kinrip ta k'u cho ri cruz ri tata' ri k'o u taqanik pi wi? —xcha chke. Are k'u ri ki nimaqil ri sacerdotes xech'awik, xkib'ij che: Ri uj man k'o tä chi jun achi chik ri kätaqan pa qa wi', xane xaq xuwi ri nimalaj taqanel, —xecha'.

16Ri tat Pilato xuwi xuta wa', xujach b'i ri Jesús pa ki q'ab' rech käkirip cho ri cruz. Xkik'am k'u b'ik.

Kärip ri Jesús cho ri cruz chukämisaxik

17Xel k'u b'i ri Jesús, xuk'am b'i ru cruz, xe' pa ri juyub' ri käb'ix U B'aqil Jolomaj che. (Pa ri ch'ab'al hebreo are käb'ix Gólgota che.)

18Chila' xkirip wi cho ri cruz junam kuk' kieb' achijab' chik, jujun pa taq u xkut. Ri Jesús xkanaj pa ki nik'iajal.

19Ri tat Pilato xtaqan chukojik jun tz'ib'talik puwi' ri cruz ri kub'ij: JESÚS AJ NAZARET RI NIM TAQANEL PA KI WI' RI WINAQ AJ ISRAEL.

20E k'ia chke ri winaq aj Israel xkisik'ij u wäch ri tz'ib'talik ri' rumal chi ri juyub' ri xrip wi ri Jesús naqaj k'o wi che ri tinimit Jerusalén. Ri tz'ib'talik, tz'ib'tal wa' pa ri hebreo, griego, xuquje' pa ri latín.

21Rumal ri' ri ki nimaqil sacerdotes kech ri winaq aj Israel xkib'ij che ri tat Pilato: Mätz'ib'aj la: “Ri Nim Taqanel kech ri winaq aj Israel.” Xane tz'ib'aj la: “Ri kub'ij che rib' chi are Nim Taqanel kech ri winaq aj Israel,” —xecha che.

22Are k'u ri tat Pilato xch'awik, xub'ij chke: Ri xintz'ib'aj, xaq je wa' käkanajik, —xcha chke.

23Te ri', aretaq xeto'taj ri soldados churipik ri Jesús cho ri cruz, xkik'am ri ratz'iaq, xka'n k'u kiejeb' che, jujun ke ri jujun soldados. Xuquje' xkik'am ri kamixa'. Man t'isom tä k'u wa', xane xa jun u b'anom, kemom petinaq ajsik k'ä ikim.

24Ri soldados xkib'ij chb'il taq kib': Man käqaraq'atij taj. Chqesaj suerte chrij rech käqilo jachin käch'akowik, —xecha'. Je ri' xb'antajik jas ri tz'ib'tal pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri kub'ij: “Xkijach ri watz'iaq chkiwäch, xkesaj suerte chrij,” —kächa'. Are wa' ri xka'n ri soldados.

25Chunaqaj ri cruz ri ripom wi ri Jesús k'o ru nan, k'o ru chaq' ru nan, k'o ri nan María ri rixoqil ri tat Cleofas, xuquje' k'o ri nan María ri aj Magdala.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Aretaq ri Jesús xril ru nan xuquje' ri tijoxel ri sib'alaj loq' chuwäch tak'al chuxkut, xub'ij che ru nan: Nan, chab'ana awal che we achi ri', —xcha che.

27Te k'u ri' xub'ij che ru tijoxel: Chab'ana a nan che ri nu nan, —xcha che. Tzare chi' k'ut ri tijoxel ri' xuk'am b'i ru nan ri Jesús cho rachoch.

Käkäm ri Jesús

28Te k'u ri' rumal chi ri Jesús retam chi ronojel ri tz'ib'tal chrij b'antajinaq chik, xuquje' rech qas käb'antajik jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios, xub'ij: Kächaqi'j nu chi', —xcha'.

29K'o k'u apan jun laq nojinaq che ch'äm vino. Xkirub' k'u jun estropajo chupam ri vino ri', xkiya puwi' jun aj, te k'u ri' xkiya aq'an chuchi' ri Jesús.

30Ri Jesús xutij ri ch'äm vino, te k'u ri' xub'ij: Ronojel xb'antajik, —xcha'. Xupachb'a k'u ru jolom, xel ranima'.

Jun chke ri soldados kujaq ru k'alk'ax ri Jesús ruk' ru lanza

31Xa k'u chuweq chik ri nimaq'ij Pascua. Man käkaj tä k'u ri winaq aj Israel chi ri ki cuerpo ri winaq kekanaj kan cho taq ri cruz pa ri q'ij re uxlanem. Ri q'ij re uxlanem ri' are jun q'ij wa' nim u b'anik. Rumal ri' xkita' che ri tat Pilato chi kätaqan chuq'ajisaxik ri kaqan ri e ripil cho taq ri cruz, xuquje' chi käqasax ri ki cuerpo cho ri cruz.

32Te ri' xeb'e' ri soldados, xkiq'ajisaj ri raqan ri nab'e xuquje' ri jun chik ri e ripom ruk' ri Jesús.

33Aretaq k'ut xeqeb' ruk' ri Jesús, xkilo chi käminaq chik, xa je ri' man xkiq'ajisaj tä ri raqan ri Are'.

34Pune je ri' jun chke ri soldados xujaq ru k'alk'ax ri Jesús ruk' jun lanza, chanim k'ut xel loq kik' xuquje' joron.

35Ri käb'in wa' we tzij ri', are jun ri qas xrilo, qas tzij k'u ri kub'ij. Ri are' kub'ij ri qas tzij ri retam rech ri ix xuquje' kixkojonik.

36Je k'u xk'ulmataj wa' rech käb'antajik jas ri tz'ib'tal pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri kub'ij: “Man k'o tä jun b'aq xkiq'ajisaj che,” —kächa'.

37Kub'ij xuquje' ru Loq' Pixab' ri Dios pa jun u xaq chik: “Käkil na ri xkisoko,” —kächa'.

Kämuq ru cuerpo ri Jesús

38Te k'u ri' xpe ri tat José ri kel pa ri tinimit Arimatea, xuta' che ri tat Pilato chi käyi' che chi kuqasaj ru cuerpo ri Jesús. Ri tat José are jun u tijoxel ri Jesús, xa k'u chi k'uyal rumal chi kuxej rib' chkiwäch ri winaq aj Israel. Xyi' k'u che rumal ri tat Pilato. Xa je ri' xe' ri tat José, xuqasaj ru cuerpo ri Jesús, xuk'am k'u b'i pa muqik.

39Xpe xuquje' ri tat Nicodemo ri nab'e kanoq xopan ruk' ri Jesús chaq'ab' chutzijob'exik. Ri are' ruk'am jun kunab'al, are mirra ri yujtal ruk' áloes, ri käpajan cien libras.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

40Je ri' ri tat José rachi'l ri tat Nicodemo xkik'am b'i ru cuerpo ri Jesús, xkipis k'u pa taq manta re lino ri yo'm ri k'ok'alaj taq kunab'al chrij. Je' xka'n che jas ri e naq'atal wi ri winaq aj Israel che ki muqik ri käminaqib'.

41Pa ri juyub' ri xrip wi ri Jesús cho ri cruz, k'o jun ch'äqap ulew ri e tiktal wi ri che'. Pa ri ulew ri' k'o jun k'ak' muqub'al ri mäja' yo'm jun käminaq chupam.

42Chupam k'ut xkiya wi ru cuerpo ri Jesús, rumal chi ri muqub'al ri' naqaj k'o wi, xuquje' rumal chi xa jub'iq' kraj man kächaptaj ri q'ij re uxlanem chke ri winaq aj Israel.

San Juan 20

Käk'astaj ri Jesús chkixol ri käminaqib'

1Pa ri nab'e q'ij re ri semana, sib'alaj aq'ab', q'equm na, ri nan María ri aj Magdala xe' chuchi' ri muqub'al. Xril k'ut chi esam chi apan ri ab'aj ri tz'apib'em u chi' ri muqub'al.

2Xa je ri' xutik anim, xe'k, xuriqa ri tat Simón Pedro, xuquje' ri jun tijoxel chik ri sib'alaj loq' chuwäch ri Jesús, xub'ij chke: Ri Qajaw Jesús xesax b'i pa ri muqub'al, xk'am b'ik, man qetam tä k'ut jawije' ri xyi' wi, —xcha chke.

3Te ri' ri tat Pedro rachi'l ri jun tijoxel chik xeb'el b'ik, xeb'e' chuchi' ri muqub'al.

4Ri kieb' xkitik anim, junam e b'enaq. Are k'u ri jun chik sib'alaj xutik na anim chuwäch ri tat Pedro. Ri are' xopan nab'e chi' ri muqub'al.

5Man xok tä k'u pa ri muqub'al, xane xaq xuwi xpachi koq che rilik. Te' xrilo chi e k'o kan ri manta chila'.

6Te k'u ri' xopan chi ri tat Simón Pedro, ri teren loq chrij. Ri are' k'ut xok b'i pa ri muqub'al. Xuquje' xeril ri manta ri e k'o kan chila'.

7Xuquje' xrilo chi ri manta ri xpispex u jolom ri Jesús man junam taj k'o kuk' ri nik'iaj manta chik, xane b'otom wa', yo'm k'u apan jela'.

8Te k'u ri' xok chi b'i ri jun tijoxel chik ri xopan nab'e chuchi' ri muqub'al. Xrilo ri b'antajinaq, xkojon k'u ri are'.

9Mäja' k'u käkich'ob'o jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik chi are rajwaxik chi ri Jesús käk'astaj na chkixol ri käminaqib'.

10Te ri' xetzelej we kieb' tijoxelab' ri' cho kachoch.

Ri Jesús kuk'ut rib' cho ri nan María ri aj Magdala

11Are k'u ri nan María xkanaj kan chuchi' ri muqub'al, tajin koq'ik. K'ä tajin koq'ik aretaq xpachi'k rech käka'y koq chupam ri muqub'al.

12Te' xrilo chi e k'o kieb' ángeles, ri e t'uyut'oj jawije' ri xyi' wi ru cuerpo ri Jesús, saqloloj k'u ri katz'iaq. Ri jun t'uyul pu jolom, ri jun chi k'ut t'uyul pa raqan.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ri ángeles xkita' che ri nan María, xkib'ij: Nan, ¿jas che tajin koq' la? —xecha che. Ri nan María xub'ij chke: Rumal chi xkik'am b'i ri Wajaw Jesús, man wetam tä k'ut jawije' ri xyi' wi, —xcha chke.

14Te' xb'itaj wa' rumal, aretaq xka'y chrij, xrilo chi k'o ri Jesús chila'. Man xuch'ob' tä k'ut chi are ri Jesús.

15Xpe k'u ri Jesús, xuta' che, xub'ij: Nan, ¿jas che tajin katoq'ik? ¿Jachin k'u ri tajin katzukuj? —xcha che. Ri nan María xuchomaj chi are ri chajinel re ri ulew ri', xub'ij che: Tat, we lal xk'amow la b'ik, b'ij la chwe jawije' ri xya wi la rech ri in kink'am b'ik, —xcha che.

16Te ri' xub'ij ri Jesús che: ¡María! —xcha che. Ri are' xka'y chrij, te k'u ri' xub'ij che pa hebreo: ¡Raboni! —xcha che. Ri tzij ri' kel kub'ij "Ajtij".

17Ri Jesús xub'ij che: Minachapo rumal chi k'ä mäja' kinpaqi chila' jawije' ri k'o wi ri nu Tat, —xcha'. Jat b'a', jab'ij k'u chke ri wachalal chi kinpaqi chila' jawije' k'o wi ri nu Tat, ri xuquje' ri i Tat ix, ri nu Dios k'ut, ri xuquje' are ri i Dios ix, —xcha che.

18Te ri' xe' ri nan María ri aj Magdala, xub'ij k'u chke ri tijoxelab' chi ri are' xril u wäch ri Qajaw Jesús, xuquje' chi ri Jesús xub'ij wa' we tzij ri' che.

Ri Jesús kuk'ut rib' chkiwäch ru tijoxelab'

19Qas pa ri q'ij ri', ri nab'e q'ij re ri semana, chaq'ab' chik ki mulim kib' ri tijoxelab'. Ki tz'apim k'u ri u chi' taq ja rumal chi xkixej kib' chkiwäch ri winaq aj Israel. Xok b'i ri Jesús, xtak'i k'u chkixol. Xuya rutzil ki wäch, xub'ij chke: Chuxlan b'a' ri iwanima', —xcha chke.

20Aretaq xb'itaj wa' we tzij ri' rumal, xuk'ut ru q'ab' chkiwäch xuquje' ru k'alk'ax. Ri tijoxelab' xekikotik aretaq xkil u wäch ri Qajaw Jesús.

21Te k'u ri' ri Jesús xub'ij chi jumul chke: Chuxlan b'a' ri iwanima', —xcha'. Je' jas ri nu Tat xinutaq loq in, je ri' ri in xuquje' kixintaq b'i ix, —xcha chke.

22Te k'u ri' xuya ri ruxlab' pa ki wi', xub'ij: Chik'ama ri Loq'alaj Espíritu, —xcha chke.

23Jachin taq ri kisach ri ki mak, käsachtaj na ri ki mak. Jachin taq ri man kisach tä ri ki mak, man käsachtaj tä na ri ki mak, —xcha chke.

Ri tat Tomás käril ri Qajaw Jesús k'astajinaq chi chkixol ri käminaqib'

24Ri tat Tomás, jun chke ri kab'lajuj u tijoxelab' ri Jesús ri käb'ix Gemelo che, man k'o tä ri are' aretaq xopan ri Jesús.

25Te k'u ri' ri nik'iaj tijoxelab' chik xkib'ij che ri tat Tomás: Xqil u wäch ri Qajaw Jesús, —xecha che. Are k'u ri tat Tomás xub'ij chke: We man kinwil ri soktajinaq ri xub'an ri klawux pu q'ab', te k'u ri' kinnim ru wi' nu q'ab' pa taq ri jul, xuquje' kinnim ri nu q'ab' pa ru k'alk'ax, man kinkoj taj, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Ok'owinaq chi wajxaqib' q'ij. Ri tijoxelab' ki mulim kib' jumul chik pa jun ja, k'o chi k'u ri tat Tomás kuk' ri e are'. Te ri', pune e tz'apil ru chi' taq ja, ri Jesús xok b'ik, xtak'i k'u chkixol. Xuya rutzil ki wäch, xub'ij: Chuxlan b'a' ri iwanima', —xcha chke.

27Te k'u ri' xub'ij che ri tat Tomás: Chawilampe ri nu q'ab', chanima k'u b'i ru wi' a q'ab' waral. Chayuqu ra q'ab', chanima k'u b'i pa ri nu k'alk'ax. Mub'an chi kieb' a k'ux, xane chatkojon chwe, —xcha che.

28Te ri' xch'aw ri tat Tomás, xub'ij che: ¡Wajaw, nu Dios! —xcha che.

29Ri Jesús xub'ij che: Tomás, ri at kämik xatkojon chwe rumal chi xawil nu wäch. Utz k'u ke ri kekojon chwe pune man käkil nu wäch, —xcha che.

Waral käqil wi ru patän we wuj ri' xtz'ib'axik

30K'ia k'u kajmab'al taq etal xub'an na ri Jesús chkiwäch ru tijoxelab' ri man xetz'ib'ax tä pa we wuj ri'.

31Xetz'ib'ax k'u wa' ri k'o waral rech ri ix kikojo chi ri Jesús are ri Cristo, ru K'ojol ri Dios, rech aretaq kixkojon che ri Are', kiriq na ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik, —xcha chke.

San Juan 21

Ri Jesús kuk'ut rib' chkiwäch wuqub' chke ru tijoxelab'

1Te k'u ri' ri Jesús xuk'ut rib' jumul chik chkiwäch ru tijoxelab' chi' ri mar re Tiberias. Je wa' xub'an chuk'utik rib':

2Konojel wa' junam e k'olik. Ri tat Simón Pedro, ri tat Tomás ri käb'ix Gemelo che, ri tat Natanael ri aj Caná re Galilea, ri kieb' u k'ojol ri tat Zebedeo, xuquje' kieb' chik chke ru tijoxelab' ri Jesús.

3Ri tat Simón Pedro xub'ij chke: Kine' chuchapik kär, —xcha chke. Ri e are' xkib'ij che: Ri uj xuquje' kuje' awuk', —xecha che. Xeb'e' k'ut, xeb'ok pa jun barco, man k'o tä k'u kär xkichap pa ronojel ri jun aq'ab' ri'.

4Aretaq tajin käpe ru saqirik, ri Jesús xuk'ut rib' chkiwäch chi' ri mar, are k'u ru tijoxelab' man xkich'ob' taj chi are ri Are'.

5Te ri' xub'ij chke: ¡Ix achijab'! ¿A mat k'o ri i chapom? —xcha chke. Ri e are' xech'awik, xkib'ij: Man k'o taj, —xecha'.

6Te ri' xub'ij ri Jesús chke: Chik'iäqa ri k'at pa ru wikiäq'ab' ri barco, k'o k'u na ri kichapo, —xcha ri' chke. Je' k'u xka'no. Te ri' man xekowin tä chi k'u che resaxik loq ri k'at chapäb'al kär pa ri ja' rumal chi sib'alaj xnoj ri k'at che taq kär.

7Te ri' ri tijoxel ri sib'alaj loq' chuwäch ri Jesús xub'ij che ri tat Pedro: ¡Are ri Qajaw Jesús! —xcha che. Xuwi xuta wa' ri tat Simón Pedro chi are ri Qajaw Jesús, xukoj ri ratz'iaq rumal chi resam wa'. Xuk'iäq k'u b'i rib' pa ri ja'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Ri nik'iaj tijoxelab' chik xeopan chi' ri ulew chupam ri barco, ki jururem ri k'at nojinaq che taq kär. Xa k'u cien metros xek'oji wi che ru chi' ri ulew.

9Aretaq xeb'el pa ri barco, te' xkilo k'o jun q'aq' nuk'um, k'o k'u jun kär pa ri rachaq q'aq', xuquje' e k'o jujun kaxlan wa.

10Ri Jesús xub'ij chke: Cheik'ama loq jujun chke ri kär ri k'ä te' xechaptaj iwumal, —xcha chke.

11Xpaqi k'u ri tat Simón Pedro pa ri barco, xresaj k'u loq ri jun k'at chapäb'al kär nojinaq che taq kär. Xujururej k'u loq wa' chi' ri ulew. ¡Nojinaq k'u ri k'at! E k'o jun ciento ruk' kawinaq oxlajuj nimaq taq kär chupam. Pune sib'alaj e k'ia ri kär, ri k'at man xt'oqopin taj.

12Te ri' xub'ij ri Jesús chke: Chixsa'j, chixwoq b'a', —xcha chke. Man k'o tä k'u jun chke ru tijoxelab' xuchajij anima' xuta' che jachin ri Are' rumal chi konojel ketam chi are ri Qajaw Jesús.

13Te k'u ri' ri Jesús xqeb' kuk', xuk'am k'u ri kaxlan wa, xuya chke. Je' xuquje' xub'an ruk' ri kär.

14Are urox mul wa' ri xuk'ut rib' ri Jesús chkiwäch ru tijoxelab' aretaq ya k'astajinaq chik chkixol ri käminaqib'.

Ri Jesús kätzijon ruk' ri tat Simón Pedro

15Aretaq xtijtaj ri ki wa re aq'ab'il, ri Jesús xuta' che ri tat Simón Pedro, xub'ij che: Simón, u k'ojol ri tat Jonás, ¿a qas loq' na kinawil in chkiwäch konojel taq wa'? —xcha che. Ri tat Pedro xch'awik, xub'ij: Je', je ri', Wajaw. Etam ya' la chi kwaj la, —xcha che. Ri Jesús xub'ij che: Cheayuq'uj b'a' ri alaj taq nu chij, —xcha che.

16Chukamul chik xuta' che: Simón, u k'ojol ri tat Jonás, ¿a qas loq' na kinawilo? —xcha che. Ri tat Pedro xch'awik, xub'ij che: Je', Wajaw. Etam ya' la chi kwaj la, —xcha che. Ri Jesús xub'ij che: Cheayuq'uj b'a' ri nu chij, —xcha che.

17Churox mul chik xuta' che: Simón, u k'ojol ri tat Jonás, ¿a qas kinawaj? —xcha che. Ri tat Pedro xb'isonik rumal chi xuta' che churox mul we qas loq' chuwäch, xub'ij k'u che: Wajaw, etam la ronojel. Etam ya' la chi qas kwaj la, —xcha che. Ri Jesús xub'ij che: Cheayuq'uj b'a' ri nu chij, —xcha che.

18Qas tzij kinb'ij chawe, chi aretaq at ala na, ri at xakoj ri awatz'iaq, xate'k jawije' ri xawaj xate' wi. Aretaq k'ut katrijob'ik, kayuq na ri a q'ab', jun chi k'ut käkojow na ri awatz'iaq chawij, katuk'am k'u na b'i chila' jawije' ri man kawaj tä wi, —xcha che.

19Ri Jesús xub'ij wa' we tzij ri' chub'ixik che jas u wäch kämikal ri kuriq na ri tat Pedro, kunimarisaj k'u na u q'ij ri Dios. Te k'u ri' xub'ij che: ¡Tasa'j wuk'! —xcha che.

Waral käqil wi ri tijoxel ri sib'alaj loq' kil wi rumal ri Jesús

20Aretaq xka'y ri tat Pedro chrij, xrilo chi teren ri tijoxel chkij ri sib'alaj loq' chuwäch ri Jesús, ri xt'uyi chuxkut ri Jesús chi' ri mesa aretaq xka'n ri k'isb'al wi'm re b'enaq q'ij, ri xuta' che ri Jesús, xub'ij: “Wajaw, ¿jachin ri' ri käjachow na la?” —xcha ri'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Aretaq ri tat Pedro xrilo, xub'ij che ri Jesús: Qajaw, wa' we jun ri', ¿jas ri kuk'ulmaj
na ri are'? —xcha che.

22Ri Jesús xch'awik, xub'ij che: We ri in kwaj chi käk'asi na ri are' k'ä kintzelej na loq,
¿jas awe at che? Ri at tasa'j wuk', —xcha che.

23Xel k'u u tzijol wa' chkixol ri qachalal chi ri tijoxel ri' man käkäm taj. Man xub'ij tä
k'u ri Jesús che chi man käkäm taj, xane xub'ij: “We kwaj chi käk'asi na ri are' k'ä
kintzelej na loq, ¿jas awe at che?” —xcha ri Jesús che ri tat Pedro.

24Are k'u wa' ri tijoxel ri xuq'alajisaj chi qas tzij wa' ri xutz'ib'aj kanoq. Qetam k'ut chi
kub'ij ri qas tzij.

25Sib'alaj k'ia chi k'u na ri xub'an ri Jesús. We ta ketz'ib'ax wa' chkijujunal, kinchomaj
chi man kub'ana tä ronojel ruwächulew che k'olib'al ke ri wuj ri ketz'ib'ax na. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hechos

Hechos 1

Ri Jesús kub'ij chi käkeyej na ru petb'al ri Loq'alaj Espíritu

1Loq'alaj tat Teófilo: Pa ri nab'e nu wuj ri xintz'ib'aj che la, xintzijon chrij ronojel ri
xub'an ri Jesús, xuquje' chrij ronojel ri xuk'ut kanoq chkiwäch ri winaq aretaq
xuchaplej u patänixik ri Dios waral chqaxol.

2Pa ri nab'e nu wuj xintzijon chrij nimalaj ronojel ri xub'an ri Are' k'ä xk'am na b'i
chikaj. Aretaq mäja' ke' chikaj, xuya taqanik, xeupixb'aj kan ri apóstoles ri xeucha'.
Rumal ri Loq'alaj Espíritu ri k'o ruk', xub'ij kan chke jas ri rajwaxik käka'no.

3Xuriq k'äx ri Jesús, xkämisaxik, te k'u ri' xuk'ut rib' chkiwäch ri apóstoles chwinaqil
rech q'alaj chi k'astajinaq chik chkixol ri käminaqib'. K'ia ri xub'an chkiwäch rech
käkikojo chi qas tzij k'asal chik ri Are'. Kawinaq q'ij ri' xuk'ut na rib' chkiwäch
amaq'el. Xuquje' xtzijon kuk' chrij ri kub'an na ri Dios aretaq kätaqan pa ki wi' ri
winaq.

4Aretaq ri Jesús k'ä k'o kuk' ri apóstoles, xub'ij chke chi meb'el b'ik pa ri tinimit
Jerusalén chanim, xane chi keye'nik. Je wa' xub'ij: Chiweyej na chi käyataj chiwe ri
b'im loq rumal ri nu Tat, jas ri xinb'ij chiwe, —xcha chke.

5Qas tzij, ri tat Juan xub'an ki qasna' ri winaq ruk' ja', are k'u ri ix xa pa kieb' oxib' q'ij
käb'an na i qasna' ruk' ri Loq'alaj Espíritu, —xcha chke.

Käpaqi ri Jesús chikaj chkiwäch ri apóstoles

6Are k'u ri apóstoles ki mulim kib' ruk' ri Jesús, xkita' k'u che ri Are', xkib'ij: Qajaw,
¿a mat xopan ri q'ij ri käya la chke ri qa winaqil chi ketaqan chi na jumul puwi' ri qa
tinimit Israel rech man käkitaqej tä taqanik ri nik'iaj winaq chik pa qa wi'? —xecha
che.

7Xch'aw k'u ri Jesús, xub'ij chke: Ri q'ij, ri ajilab'al, man ya'tal tä chiwe ix chi
kiwetamaj, xane xaq xuwi pu q'ab' ri qa Tat k'o wi ronojel wa'.

8Aretaq k'ut käpe ri Loq'alaj Espíritu pi wi', käk'oji na i chuq'ab'. Te k'u ri' kixe'k,
kitzijoj na jas ri i wilom chi xinb'an che ki to'ik ri winaq, jas ri xink'ulmaj aretaq
xinkämisaxik, xuquje' aretaq xink'astaj chkixol ri käminaqib'. Ronojel wa' kitzijoj na
pa Jerusalén, pa taq konojel ri tinimit re Judea, re Samaria, xuquje' k'ä pa taq ri ki
tinimit ri winaq ri sib'alaj naj e k'o wi cho ruwächulew, —xcha chke.

9Aretaq ri Jesús xto'taj chub'ixik wa' we tzij ri' chke ri apóstoles, xyak b'i chikaj
chkiwäch. Ri e are' tajin keka'y che aretaq xpaqi chikaj, xch'uqtaj k'u rumal jun sutz',
man xekowin tä chik xkilo.

10Ri e are' tajin keka'y chikaj che ri Jesús, xaq k'u te'talik xkik'ut kib' kieb' achijab' pa
ki xkut ri sib'alaj saq ri katz'iaq.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11We achijab' ri' xech'awik, xkib'ij chke ri apóstoles: Tata'ib', alaq ri' ri aj Galilea, ¿jas che xaq k'o alaq chi', tajin käka'y alaq chikaj? —kecha chke. We Jesús ri' ri xyak b'i chxol alaq, xpaqi chikaj, käpe chi na ri Are' jumul chik. Je k'u wa' ru petik jas ri xub'ano, xe' chikaj, —xecha ri achijab' chke ri apóstoles.

Kächa' ri tat Matías chuk'exel ri apóstol Judas

12Te k'u ri' xeqaj loq ri apóstoles cho ri juyub' ri xek'oji wi, ri käb'ix Ujuyub'al Olivos che. Xetzelejik, xeb'e' pa ri tinimit Jerusalén. Naqaj k'o wi ri juyub' ri' che ri Jerusalén, man naj tä k'u ri käb'inib'axik, xuwi ri ya'talik chi käb'in jun pa ri q'ij re uxlanem (kraj are jun kilómetro wa').

13Aretaq xeopan pa ri tinimit, xepaqi pa ru kawiq ja re ri ja ri e jeqel wi. Ri e k'olik e are' ri tat Pedro, ri tat Jacobo, ri tat Juan, ri tat Andrés, ri tat Felipe, ri tat Tomás, ri tat Bartolomé, ri tat Mateo, ri tat Jacobo u k'ojol ri tat Alfeo, ri tat Simón ri käb'ix “U Nimal Tinimit” che, rachi'l ri tat Judas, rachalal ri tat Jacobo.

14Konojel wa' we apóstoles ri' junam ri ki chomanik xkimulij kib' amaq'el rech käka'n orar junam kuk' jujun ixoqib' kojonelab', kachi'l ri nan María ru nan ri Jesús, xuquje' taq ri rachalal.

15Pa taq ri q'ij ri' ki mulim kib' ri kojonelab'. Kraj e are' jun ciento ruk' juwinaq ri' ri ki mulim kib'. Xwalij k'u ri tat Pedro, xtak'i chkiwäch ri qachalal che ki ch'ab'exik, xub'ij chke:

16Qachalal, tzrajwaxik wi chi käb'antajik jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik, ri xub'ij loq ri Loq'alaj Espíritu chuchi' ri qa mam David ojer, —kächa'. Ri qa mam David xch'aw chrij ri Judas ri xk'amow ki b'e ri jumulaj winaq ri xechapow ri Qajaw Jesús.

17Ri Judas jun ri are' chqaxol nab'e, xyi' che chi kächakun junam quk'.

18Are k'u ri are' xuloq' jun rulew ruk' ri puaq, ri tojb'al re ri etzelal ri xub'ano. Ch'ikilik xqajik, xtzaq pulew, xraq'atin ru pam, xel loq juntir ri rixko'l, —kächa'.

19Xel k'u u tzijol wa' ri xuk'ulmaj ri Judas chkixol konojel ri winaq pa ri tinimit Jerusalén. Xa je ri' ri winaq xkikoj ri tzij Acéldama che ru b'i' ri ulew ri'. Ri tzij ri' pa ri ki ch'ab'al ri winaq kel kub'ij Ulew re Kik'.

20Tz'ib'tal k'u pa ri wuj Salmos, kub'ij: Chtoli' kan u pam ri rachoch, chwonob'ax kanoq, mat k'o chi na jun käk'oji chupam, —kächa'. Xuquje' kub'ij: Ri reqle'n ri are', chyo'q che jun winaq chik, —kächa', —xcha ri tat Pedro chke.

21E k'o k'u achijab' chqaxol ri xujkachi'laj amaq'el aretaq xk'oji ri Qajaw Jesús quk'.

22Tzaretaq ri xb'an u qasna' ri Jesús rumal ri tat Juan, k'ä aretaq xk'am b'i ri Are' chikaj chqaxol, e k'olinaq we achijab' ri' quk'. Tzrajwaxik k'ut chi jun chke ri e are' kok quk' chutzijoxik chi qas tzij xk'astaj b'i ri Qajaw Jesús chkixol ri käminaqib', —xcha ri tat Pedro chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Xkichomaj k'u kij kieb' achijab': E are' ri tat José ri käb'ix Barsabás che, ri xuquje' käb'ix Justo che, rachi'l ri tat Matías.

24Xka'n orar, xkib'ij: Qajaw, etam la ri kanima' konojel ri winaq, k'utu b'a' la chqawäch jachin chke we kieb' achijab' ri' are cha'tal umal la,

25rech kok ri' che apóstol, kuk'am k'u ri eqle'n ri xuya kan ri Judas aretaq xqaj pa mak, xe' k'u chila' jawije' ri ya'tal wi che, —xecha che ri Dios.

26Xkesaj k'u suerte che rilik jachin ri käkanajik. Are k'u ri suerte xqaj chrij ri tat Matías. Xok k'u ri are' kuk' ri julajuj apóstoles.

Hechos 2

Ri Loq'alaj Espíritu käqaj pa ki wi' ri qachalal kojonelab'

1Aretaq xuriq ri nimaq'ij ri käb'ix Pentecostés che, konojel ri kojonelab' junam ki wäch ki mulim kib' pa jun ja.

2Xaq te'talik xkita jun nimalaj jininem ri xpe chikaj, je' jas jun nimalaj kiäqiq' ri xjinin pa ronojel ri ja jawije' ri e t'uyul wi ri kojonelab'.

3Te ri' k'o ri xkilo, je' ta ne jas jujun u xaq q'aq' ri xqaj pa ki jolom chkijujunal.

4Je ri' ri Loq'alaj Espíritu xuchap kanima' konojel, xkichaplej ch'awem pa jule' taq ch'ab'al chik ri xeuya ri Loq'alaj Espíritu chke.

5Pa taq ri q'ij ri' e jeqel pa ri tinimit Jerusalén achijab' aj Israel ri keniman che ri Dios, ri e petinaq pa konojel taq ri tinimit cho ruwächulew.

6Aretaq xkita wa' jas ri xkik'ulmaj ri kojonelab', xkimulij kib' k'ia winaq. Man xkiriq taj jas käka'no rumal chi chkijujunal ri winaq xkito chi ri kojonelab' kech'aw pa ri jalajoj taq ki ch'ab'al ri e are'.

7Xkixej k'u kib', sib'alaj xkikajmaj ri tajin käb'anik. Xkitzijob'ela kib', xkib'ij: ¡Chiwilampe'! ¿A mat aj Galilea konojel wa' we winaq ri' ri tajin kech'awik?

8¿Jas lo u b'anik wa' chi kech'aw pa ri qa ch'ab'al uj ri qetamam loq tzpa ri qa ch'utinal? —kecha ri'.

9K'ia u wäch ri tinimit ri uj petinaq wi. Chqaxol uj, ri uj k'o waral, e k'o winaq ri aj Partia, aj Media, aj Elam, aj Mesopotamia, aj Judea, aj Capadocia, aj Ponto, aj Asia.

10Xuquje' e k'o quk' ri aj Frigia, aj Panfilia, aj Egipto. E k'o k'u nik'iaj chik ri ajchila' pa África, ri e petinaq jela' chrij ri tinimit Cirene. E k'o xuquje' winaq aj Roma chqaxol. Jujun chke ri e are' e qas aj Israel, ri qas winaq aj Israel ri ki nan ki tat. Jujun chik k'ut xa e okinaq kuk' ri aj Israel winaq, junam ri ki chomanik chrij ri Dios.

11Xuquje' e k'o winaq aj Creta, xuquje' aj Arabia, —kecha'. Qonojel k'ut keqato chi käkitzijoj tzpa ri qa ch'ab'al uj chqajujunal ri nimaq taq kajmab'al ri u b'anom ri Dios, —xecha'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Sib'alaj ki kajmam kib' konojel ri winaq, man xkiriq tä k'u jas käka'no. Xkitzijob'ela kib', xkitala chb'il taq kib', xkib'ij: ¿Jas lo u b'anik wa'? —xecha'.

13E k'o jujun ri xa xkitze'j ki wäch ri kojonelab', xkib'ij k'ut: ¡Wa' we winaq ri' xa e q'ab'arelab'! —xecha ri'.

Ri apóstol Pedro kutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chke ri winaq

14Te k'u ri' ri tat Pedro, junam kuk' ri julajuj apóstoles chik, xwalijik, xtak'i chkiwäch ri winaq che ki ch'ab'exik. Ko xch'awik, xub'ij k'u chke konojel ri e k'olik: Tata'ib', alaq aj Judea, xuquje' onojel alaq ri jeqel alaq waral pa Jerusalén, tatab'ej na alaq ri kinb'ij, chetamaj alaq wa', —kächa chke.

15Qonojel ri uj ri qa mulim qib' waral, man uj q'ab'arelab' taj jas ri kächomaj alaq. K'ä te ne u b'elej hora rech ri aq'ab'il chanim ri'.

16Xane ri tajin kil alaq kämik ri' are wa' ru b'im loq ri qa mam Joel ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios. Are k'u wa' ri xub'ij:

17Ri Dios kub'ij: Pa ri k'isb'al taq q'ij kintaq na b'i ri Loq'alaj Espíritu wech in pa ki wi' konojel winaq, —kächa'. Ri i k'ojol xuquje' ri i mia'l käkiq'alajisaj na ri tzij ri kinya chke. Ri alab'om ri e k'o chixol k'o ri käkil na ri kink'ut chkiwäch, ri tata'ib' k'ut ri k'o chi ri ki junab' k'o ri käkil na pa ri kachik', —kächa'.

18Xuquje' pa taq ri q'ij ri' kintaq na b'i ri Espíritu wech in pa ki wi' ri patänil taq we, chi achijab' chi ixoqib', käkiq'alajisaj k'u na ri tzij ri kinya chke, —kächa'.

19Kinb'an taq na kajmab'al cho ri kaj xuquje' cho ruwächulew. Ri kinb'ano e are' etal wa' chiwe. Xaq apawije' kilitaj wi na ri kik', ri q'aq', xuquje' nimaq taq sib' je' jas ri sutz', —kächa'.

20Ri q'ij käq'equmar na, ri ik' käkiäqar na je' jas ri kik', käk'ulmataj k'u wa' k'ä mäjoq kuriqa na ri nimalaj u q'ij ri Qajaw Dios. Ri q'ij ri' qas tzij sib'alaj nim u b'anik.

21Konojel k'u ri käkita' na toq'ob' che ri Qajaw Dios, käkiriq na ru tob'anik ri Are', —kächa', —xcha ri apóstol Pedro chke ri winaq.

22Xutaqej tzij ri tat Pedro, xub'ij: Tata'ib', alaq aj Israel, tatab'ej na alaq ri kinb'ij, —kächa chke. Ri alaq, etam alaq chi ri Jesús aj Nazaret are wa' ri achi ri xyi' u q'ij rumal ri Dios chuk'utik chi are ri Are' taqowinaq loq. Q'alaj wa' chuwäch alaq kumal taq konojel ri kajmab'al ri xub'ano, ri nimaq taq k'utb'al, xuquje' ri etal ri xeub'an ri Dios chxol alaq rumal ri Are', —kächa'.

23Pune ta ne je ri', aretaq xjach ri Jesús pa q'ab' alaq, xchap alaq, xya alaq pa ki q'ab' itzel taq achijab' chukämisaxik, xkirip k'u cho ri cruz. Je' xb'an alaq wa' che rumal chi je wa' ru chomam loq ri Dios chrij ojer, —kächa ri tat Pedro chke.

24Pune k'u je wa' ri xb'antajik, xpe ri Dios, xresaj pu q'ab' ri kämikal, xuk'astajisaj chi na ri Jesús chkixol ri käminaqib', rumal chi man k'o tä jas käkowin ri kämikal chub'anik che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Qas ojer k'ut ch'awinaq loq ri qa mam David chrij ri Qajaw Jesús, xub'ij: Ri in amaq'el kinwil ri Qajaw k'o wuk'. K'o pa nu wikiäq'ab' rech man k'o tä jas ri käkowin jun chub'anik chwe chi kinxej wib', —kächa'.

26Rumal ri' sib'alaj käkikot ri wanima', amaq'el kintzijoj tzij re kikotemal, ku'l k'u nu k'ux chrij ri Dios chi man k'o tä jun qas k'äxk'ol kinriqo, kuxlan k'u ri wanima'.

27Man kinya tä la kan chkixol ri käminaqib', man käya tä la chi käq'ay ri nu cuerpo in, in ri' ri loq'alaj patänil e la.

28K'utum la ri b'e chnuwäch ri käk'aman b'i pa ri qas k'aslemal, k'o k'u na nimalaj nu kikotemal aretaq ri in k'o chi uk' la, —kächa', —xcha ri tat Pedro.

29Qachalal, ri alaq aj Israel, tampe alaq ri kinb'ij: Q'alaj ri' chi ri qa mam David xkäm ri' ri are', xmuqtajik. Ri jul ri xmuq wi xaq are k'o waral quk' uj kämik, —kächa'.

30Qetam k'ut chi ri qa mam David are jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, ri are k'ut xukoj ri tzij ri xub'ij ri Dios che ruk' juramento, chi jun chke ri rachalaxik ri kil na u wäch pa taq ri q'ij ri kepe na, are ri Cristo ri käyi' na taqanik pu q'ab'. Kok che Nim Taqanel je' jas ri qa mam David.

31Ri qa mam David je' ta ne chi ojer tajin käril loq ri kuk'ulmaj ri Cristo, xch'aw chrij ru k'astajib'al. Xub'ij k'ut chi man käkanaj tä kan chkixol ri käminaqib', man käq'ay tä na ru cuerpo, —kächa'.

32Are k'u wa' we Jesús ri' ri xk'astajisax rumal ri Dios, ri uj qonojel qas xqilo chi xk'astaj wa' chkixol ri käminaqib'.

33Xwalijisax rumal ri Dios, xnimarisax u q'ij aretaq xut'uyub'a pa ru wikiäq'ab'. Aretaq k'ut u k'amom chik pu q'ab' ru Tat ri Loq'alaj Espíritu ri xuchi'j kanoq, xutaq loq pa qa wi', are k'u wa' ronojel ri tajin kil alaq, ri tajin käta alaq, —kächa'.

34Pune k'u man xpaqi ri qa mam David chikaj, jas ri xub'an ri Qajaw Jesús, tzare k'ut xb'inik: Xub'ij ri Qajaw ri qa Dios che ri Wajaw: “Chatt'uyul pa ri nu wikiäq'ab',

35k'ä kinya na chawe chi katch'akanik, kattaqan pa ki wi' konojel ri käka'n ki k'ulel chawe,” —kächa ri Dios, —xcha ri qa mam David.

36Qas rajwaxik chi konojel ri winaq aj Israel chketamaj chi we Jesús ri' ri xkämisaj alaq cho ri cruz, are wa' xcha'ik, xb'an Cristo che rumal ri Dios, xok k'u che Rajaw ronojel, —xcha ri tat Pedro chke.

37Aretaq ri winaq xkita wa' we tzij ri', sib'alaj k'äx xkina' pa kanima', xkita' k'u che ri tat Pedro xuquje' chke ri nik'iaj apóstoles chik, xkib'ij: Qachalal, ¿jas rajwaxik käqa'no? —xecha chke.

38Ri tat Pedro xub'ij chke: Chk'exa ri anima' alaq, xuquje' ri chomanik alaq. Rajwaxik chi käb'an qasna' alaq chjujunal alaq pa ru b'i' ri Jesucristo, xa je ri' käsach mak alaq rumal ri Dios, ri Are' k'ut kusipaj ri Loq'alaj Espíritu chech alaq.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Are chech alaq ri Dios xuchi'j wi wa', chke ri alk'ual alaq, xuquje' chke ri winaq ri naj e k'o wi, chke k'u konojel ri kesik'ix na rumal ri Dios ri Qajaw rech kek'oji na ruk', —xcha chke.

40Ri tat Pedro k'ia xub'ij chke. Kuk' taq wa' we tzij ri' xeuch'ab'ej, xeupixb'aj, xub'ij chke: Chto' ib' alaq, ya' alaq kan ri itzel taq winaq re we q'ij junab' ri', ri man jikom tä ri ki k'aslemal, —xcha ri tat Pedro chke.

41Konojel k'u ri xkik'am pa kanima' ru Loq' Pixab' ri Dios ri xutzijoj ri tat Pedro, xb'an k'u ki qasna'. Kraj e oxib' mil ri' ri xeb'ok kuk' ri kojonelab' pa ri q'ij ri'.

42Konojel k'u ri xekojonik, xkitaqej u b'anik jas ri xkik'ut ri apóstoles chkiwäch, xkimulij kib' ruk' kikotemal, junam xka'n orar, junam k'ut xkitij ri ki wa.

Waral käqil wi jas ri ki k'aslemal ri nab'e taq kojonelab'

43Sib'alaj xkixej kib' konojel ri winaq, rumal chi k'ia u wäch kajmab'al xuquje' taq etal xeb'an kumal ri apóstoles.

44Konojel ri e kojoninaq che ri Cristo xa jun ki chomanik, xkijachala ri jastaq ke chb'il taq kib'.

45Xkik'iyij ri kulew, xuquje' ri jastaq ke. Are k'u ri rajil xkijachala chkiwäch ri k'o ki rajwaxik.

46Ronojel q'ij xkimulij kib' pa ri nimalaj rachoch Dios, xuquje' xkimulij kib' cho taq kachoch ri kojonelab', xkijach ri wa chkiwäch konojel. Junam k'ut xewi'k, xekikotik, man k'o tä jun kuna' pa ranima' chi nim u b'anik.

47Xkiya k'u u q'ij ri Dios, nim xe'il wi kumal konojel ri winaq. Ri Dios xub'ano chi ronojel q'ij e k'o nik'iaj winaq chik ri käkiriq ru tob'anik ri Are'. Xeuya k'u ri winaq ri' kuk' ri qachalal kojonelab'.

Hechos 3

K'o jun achi ri man käkowin taj käb'inik, käkunax kumal ri apóstoles

1Jun q'ij xepaqi'k, xeb'e' ri tat Pedro rachi'l ri tat Juan pa ri nimalaj rachoch Dios pa ri u rox hora re ri b'enaq q'ij, ri hora ri käb'an ri oración.

2Chila' k'ut k'o jun achi ri man xkowin taj xb'inik rumal ri k'äx ri k'o che ri raqan tzpa taq ri q'ij ri xil u wäch. Xyi' k'u wa' chuchi' ri nimalaj rachoch Dios chi' ri uchib'e ri kojom Sib'alaj Je'lik che ru b'i'. Je' k'u xb'an wa' che ri achi ronojel q'ij rech kuta' u limosna chke ri winaq ri keb'ok b'i pa ri nimalaj rachoch Dios.

3Aretaq ri achi xeril ri kieb' apóstoles, ri tat Pedro, ri tat Juan okem ke pa ri rachoch Dios, xuta' jun u limosna chke.

4Ri e are' k'ut ko xeka'y che, xub'ij k'u ri tat Pedro: Chatka'y chqe, —xcha che.

5Ri achi ko xka'y chke, xuchomaj are' chi k'o jas käyi' kan che kumal.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Are k'u ri tat Pedro xub'ij che: Man k'o tä nu rajil, man k'o tä saq puaq, man k'o tä q'än puaq. Are k'u ri k'o wuk' kinya na chawe. Rumal ri Jesucristo aj Nazaret, pa ru b'i' ri Are', chatwalijoq, chatb'inoq, —xcha che.

7Ri tat Pedro xuchap che ru wikiäq'ab', xuyako. Chanim k'ut xekowir ri raqan ri achi, xuquje' ru qul taq raqan.

8Xa je ri' ri achi ri u b'anom k'äx ri raqan xuk'iäq rib', xtak'ik, xuchaplej b'inem. Xok k'u b'i junam kuk' ri apóstoles pa ri nimalaj rachoch Dios, xb'inik, xuk'iäq rib', xuya u q'ij ri Dios.

9Konojel k'u ri winaq xkilo chi tajin käb'inik, xuquje' chi tajin kuya u q'ij ri Dios.

10Sib'alaj k'u xkikajmaj wa' ri xuk'ulmaj ri achi, man xkiriq tä k'ut jas käka'no rumal chi xketamaj u wäch ri achi chi are ri kät'uyi ronojel q'ij chuta'ik u limosna chuwäch ri nimalaj rachoch Dios pa ri porta ri kojom Sib'alaj Je'lik che ru b'i'.

Ri apóstol Pedro kutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chuwäch ri nimalaj rachoch Dios

11Ri achi ri u b'anom k'äx ri raqan nab'e, ri xkunatajik, ri are' man xutzoqopij tä ri tat Pedro, ri tat Juan. Konojel k'u ri winaq sib'alaj ki kajmam kib', xkitij anim, xkimulij kib' chkij ri kieb' apóstoles pa ri raqan ja ru b'i' Raqan Ja re Salomón ri e k'o wi ri e are'.

12Aretaq ri tat Pedro xrilo chi xkimulij kib' ri winaq, xub'ij chke: Qachalal, alaq aj Israel, ¿jas che käkajmaj alaq wa' ri xb'antajik? ¿Jas che ko kujka'yej alaq? ¿A xa kächomaj alaq chi ruk' ri qa chuq'ab' uj o xa rumal chi sib'alaj uj nimanelab' che ri Dios xqa'no chi käb'in we achi ri'?

13Man je' tä ri', xane are ru Dios ri qa mam Abraham, ri qa mam Isaac, xuquje' ri qa mam Jacob, are Dios wa' xa xunimarisaj u q'ij ri Jesús, ri loq'alaj u K'ojol ri xjach alaq pa ki q'ab' ri q'atal taq tzij. Aretaq ri tat Pilato xuchomaj u tzoqopixik b'ik, ri alaq man xaj tä alaq.

14Man xaj tä alaq chi kätzoqopix ri loq'alaj u K'ojol ri Dios ri qas jikom ranima', xane xb'ij alaq chi are utz kätzoqopix jun kämisanel chuk'exwäch ri Are'.

15Xaq je ri' xkämisaj alaq ri Jesús, ri jun ri käyo'w ri qas k'aslemal chke ri winaq. Ri Dios k'ut xuk'astajisaj ri Are' chkixol ri käminaqib'. Ri uj k'ut xqilo chi qas tzij xk'astajik.

16Rumal k'u ri kojonik che ru b'i' ri Jesús xutzir we achi ri' ri kil alaq, ri etam alaq u wäch. Ri kojonik ri' che ri Jesús, are wa' xb'anowik chi xutzir kanoq we achi ri' chuwäch onojel alaq, —kächa ri tat Pedro.

17Wetam k'u in, qachalal, chi ri alaq, xuquje' ri k'amal taq b'e alaq, xkämisaj alaq ri Jesús rumal chi man qas käch'ob' alaq ri tajin käb'an alaq.

18Ri Dios k'ut xuya' chi je wa' xb'anik, rech je' kel wi ri u b'im loq ri Are' kumal konojel ri ojer taq q'alajisal re ru Loq' Pixab', chi ri Cristo ri cha'tal rumal ri Dios kuriq na k'äx.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Rumal ri' chk'exa anima' alaq, tzelej b'a' alaq ruk' ri Dios rech kesachtaj ri mak alaq, —kächa'. We je' käb'an alaq wa', ri Dios kub'ano chi kepe na q'ij re jororemal rech kuxlan anima' alaq.

20Xuquje' kutaq na loq ri Jesús ri ojer ri' cha'talik rech kok che Cristo che to'ik alaq.

21Che we chanim ri' rajwaxik chi ri Jesucristo käk'oji na kan pa ri kaj k'ä kutzirisax k'u na ronojel rumal ri Dios, käb'an na u b'anik ronojel wa' jas ri u b'anom nab'e, je' jas ri xub'ij loq ri Dios chkichi' ri loq'alaj taq q'alajisal re ru Loq' Pixab' ojer, —kächa ri tat Pedro.

22Rumal ri' ri qa mam Moisés xub'ij chke ri qa nan qa tat ojer: “Ri Qajaw ri qa Dios kucha' na jun chke ri i winaqil, kutaq k'u na rech kok che q'alajisal re ru Loq' Pixab', je' jas ri xinutaq in. Rajwaxik k'ut chi kinimaj ronojel ri kub'ij chiwe,” —kächa'.

23“Apachin k'u ri man kuta tä ri kub'ij ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri', kesax na b'i pa ri tinimit Israel, käsachisax k'u na u wäch,” —xcha ri qa mam Moisés, —kächa ri tat Pedro.

24Konojel k'u ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, kächapletaj loq ruk' ri qa mam Samuel, xuquje' ri k'ä te xepe chik, konojel wa' ri xeq'alajisanik, xkiya loq u b'ixik wa' ri tajin käk'ulmataj kämik, —kächa'.

25Ronojel ri xuchi'j loq ri Dios kumal taq ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Are', ech alaq wa'. Ri Dios k'ut xub'an jun trato kuk' ri qa mam ojer chub'anik utzil chech alaq, aretaq xub'ij che ri qa mam Abraham: “Konojel ri winaq cho ruwächulew ketewchitaj k'u na kumal ri awachalaxik ri kil na ki wäch,” —xcha ri Dios.

26Aretaq ri Dios xuk'astajisaj ru K'ojol chkixol ri käminaqib', nab'e xutaq b'i uk' alaq, alaq ri' ri winaq aj Israel, rech kätewchix na alaq, rumal chi ri Are' kub'ano chi chjujunal alaq kätas ib' alaq chrij ri etzelal, —xcha ri tat Pedro chke.

Hechos 4

Ri tat Pedro rachi'l ri tat Juan xek'am b'ik chkiwäch ri q'atal taq tzij

1Ri tat Pedro rachi'l ri tat Juan k'ä tajin käkitzijob'ej ri winaq aretaq xepe ri sacerdotes aj Israel, kachi'l ri ki nimaqil ri chajil taq re ri nimalaj rachoch Dios, xuquje' ri tata'ib' saduceos, xeopan k'u kuk'.

2Sib'alaj yaktajinaq koyowal, rumal chi ri tat Pedro, ri tat Juan tajin kekitijoj ri winaq, käkib'ij chi qas tzij kek'astaj chi na ri käminaqib'. Käkib'ij k'ut chi are k'utb'al wa' chke konojel chi xk'astaj ri Jesús chkixol ri käminaqib'.

3Xekichapo, xekik'am b'ik, xekikoj k'u pa che' k'ä chukab' q'ij, rumal chi ya na'tam chik.

4E k'ia chke ri xkita ru Loq' Pixab' ri Dios ri xekojonik. We keajilax xaq xuwi ri achijab', kraj e job' mil ri e are'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Chukab' q'ij k'ut xkimulij kib' pa Jerusalén ri k'amal taq ki b'e ri winaq aj Israel, ri ki nimaqil ri winaq, xuquje' ri tijonelab' re ri Pixab'.

6Xkiriq kib' kuk' ri tat Anás rachi'l ri tat Caifás, ri qas ki nimaqil sacerdotes. E k'o ri tat Juan, ri tat Alejandro, xuquje' konojel ri kachalal ri ki nimaqil sacerdotes.

7Xkitak'ab'a k'u ri tat Pedro, ri tat Juan chkiwäch, xkik'ot ki chi', xkib'ij chke: ¿Jachin ri yo'winaq pa i q'ab' chi kib'an ri tajin käqilo? ¿Jas u b'i' ri kikojo rech kixkowinik kib'an wa'? —xecha chke.

8Ri tat Pedro, qajinaq ri Loq'alaj Espíritu puwi', xub'ij chke: Tata'ib', alaq ri k'amal taq ki b'e ri winaq, alaq ri' ri ki nimaqil ri winaq aj Israel,

9kämik käk'ot alaq qa chi' rumal ri utzil ri xb'antaj che jun achi yawab' che retamaxik jas ri xb'an chukunaxik.

10Chetamaj b'a' alaq xuquje' konojel ri winaq aj Israel chi rumal ri Jesucristo aj Nazaret, pa ru b'i' ri Are', xkunataj wa' we achi ri' ri k'o chuwäch alaq. Ri Jesús ri xkämisaj alaq cho ri cruz, ri xk'astajisax rumal ri Dios chkixol ri käminaqib', are ri Are' xkunan we achi ri'.

11We Jesús ri' are wa' ri ab'aj ri man xaj tä alaq, alaq ri' ri yakal taq ja, are ab'aj wa' xkoj che toq'eb'al re ri ja.

12Man käriqtaj tä ru tob'anik ri Dios ruk' jachin jun winaq, xane xaq xuwi ruk' ri Jesús. Je ri', rumal chi ri Dios man u yo'm tä chqe ru b'i' jachin jun chik cho ronojel ruwächulew, ri ya'tal che chi rumal ri are' kuya' käqariq na ru tob'anik ri Dios, —xcha'.

13Aretaq ri q'atal taq tzij xkilo chi ri tat Pedro, ri tat Juan man käkixej tä kib' kech'awik, xuquje' xkilo chi xaq e winaq ri man k'o tä ri k'ia ketamam chrij wuj, sib'alaj xkikajmaj wa'. Te k'u ri' xkich'ob'o chi e are' taq wa' jujun chke ri xerachi'laj ri Jesús.

14Xuquje' xkilo chi k'o ri achi ri xkunatajik tak'al kuk' ri apóstoles, xa je ri' man xkiriq tä chik jas käkib'ij.

15Xkib'ij k'u chke ri apóstoles chi keb'el b'i chkiwäch, are k'u ri e are' xekanajik, xkitzijob'ela k'u kib'.

16Xkib'ij: ¿Jas käqa'n chke we achijab' ri'? Qas tzij k'ut etamtal chik kumal konojel ri winaq pa ri tinimit Jerusalén ri kajmab'al etal ri ka'nom. Man kuya' tä k'ut käqab'ij chi man qas tzij taj.

17Je b'a' qa'na wa', rech man käb'in tä más u tzijol ri xb'antajik. Cheqaxib'ij rech man ketzijon tä chik chuweq käb'ij chrij ri Jesús che jachin jun, —xecha'.

18Xekisik'ij k'ut, xetaqan chke chi man k'o tä chi jumul käkitzijoj chik ri Jesús, man käkiya tä chi k'u tijonik pa ru b'i' chke ri winaq.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Xech'aw k'u ri tat Pedro rachi'l ri tat Juan, xkib'ij: Qas chomaj alaq ri', ¿a are utz lo käril ri Dios chi are kujniman chech alaq chuk'exwäch ri käqanimaj ri Are'?

20Ri uj k'ut man kujkowin taj ri mat käqab'ij chi na ri qilom xuquje' ri qa tom, —xecha chke.

21Ri q'atal taq tzij xkaj xekixib'ij ri apóstoles, k'ia ri xkib'ij chke, xekitzoqopij k'u b'ik. Man xkiriq taj jas käka'n chuk'äjisaxik ki wäch, rumal chi konojel ri winaq tajin käkiya u q'ij ri Dios rumal ri xb'antajik.

22Ri achi ri xb'antaj wi ri kajmab'al kunanik k'o chi na kawinaq u junab' ruk' u wi'.

Ri kojonelab' käkita' che ri Dios chi käyi' ki chuq'ab', xuquje' chi man käkixej tä kib'

23Aretaq ri tat Pedro, ri tat Juan e tzoqopital chik, xeb'e' kuk' ri nik'iaj kojonelab' chik, xkitzijoj ronojel ri xb'ix chke kumal ri ki nimaqil ri sacerdotes xuquje' konojel ri ki nimaqil ri winaq.

24Aretaq xkita wa', junam xka'n orar, xkib'ij che ri Dios: Nimalaj Qajaw, lal ri' ri qas Dios ri xb'anow ri kaj, ri ulew, ri mar. Ronojel ri k'olik, xb'antaj k'u wa' umal la.

25Tzojer k'ut b'im la loq rumal ri Loq'alaj Espíritu chuchi' ri qa mam David ri patänil e la, xb'ij la: ¿Jas lo wa' chi ri winaq cho ruwächulew yaktajinaq koyowal, xaq ketontirik, käka'n k'u nimal? ¿Jas che wa' chi ri winaq käkichomaj u b'anik ch'oj ri man k'o tä u b'eyal?

26Ri nimaq taq taqanelab' cho ri uwächulew junam xkiwalijisaj kib', ri ki nimaqil ri winaq xkimulij kib' rech käkiyak kib' chrij ri Qajaw Dios, xuquje' chrij ri Cristo ri cha'tal rumal ri Dios, —xcha la, —kecha ri kojonelab'.

27Xkitaqej oración, xkib'ij: Qas k'u tzij wi xkiriq kib' ri nim taqanel Herodes ruk' ri tat Poncio Pilato waral ri' pa we tinimit junam kuk' ri nik'iaj winaq chik kachi'l ri winaq aj Israel, xkimulij k'u kib' chrij ri loq'alaj K'ojol la, ri Jesús, ri cha'tal umal la.

28Je' xka'n wa' rech je' käb'antajik jas ri chomam la loq chi rajwaxik käb'anik.

29Qajaw, chilampe la kämik ri' chi k'ia ri tajin käkib'ij we winaq ri' chqij. Ya la chqe uj, ri uj patänil taq e la, chi kujkowinik käqatzijoj ri Loq' Pixab' la, man k'o tä käqaxej wi qib'.

30Xuquje' käqata' che la chi käk'oji qe ri chuq'ab' la chub'anik kunanik chke ri yawab'ib', xuquje' che ki b'anik ri kajmab'al taq etal, xuquje' nimaq taq k'utb'al pa ru b'i' ri loq'alaj K'ojol la, ri Jesús, —xecha che ri Dios.

31Aretaq xeto'taj chub'anik orar, ri ja ri e k'o wi xslab'isaxik, konojel k'ut xqaj ri Loq'alaj Espíritu pa ki wi', man xkixej tä kib' xkitzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios.

Konojel ri jastaq ke ri kojonelab' are kech konojel wa'

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Ri k'ia winaq ri e kojoninaq che ri Cristo, xa jun ki chomanik konojel, käkina' pa kanima' chi xa e jun. Man k'o tä jun kub'ij chi xaq xuwi rech are' ri k'o ruk', xane konojel ri jastaq ke, are kech konojel wa'.

33Ri apóstoles ruk' nimalaj chuq'ab' xkitaqej u tzijoxik chi qas tzij xk'astaj ri Qajaw Jesús chkixol ri käminaqib'. Ri Dios k'ut kuya nimalaj taq tewchib'al pa ki wi' konojel ri kojonelab'.

34Xa je ri' man k'o tä jun chkixol ri k'o u rajwaxik, rumal chi konojel ri k'o kulew o ri k'o kachoch xkik'iyij wa'. Are k'u ri rajil xkik'am b'i kuk' ri apóstoles.

35Käkiya wa' we puaq ri' pa ki q'ab', ri e are' k'ut käkijach wa' chkiwäch ri k'o ki rajwaxik.

36Xaq je ri', k'o jun tata', jun chke ri levitas, José u b'i', ri xil u wäch pa Chipre, jun ch'äqap ulew wa' ri k'o pa ri mar. Ri tata' ri' xuquje' käb'ix Bernabé che kumal ri apóstoles. Kel kub'ij wa' chi are jun ri kuku'b'isaj ki k'ux ri winaq.

37We achi ri' k'o jun ch'äqap rulew xuk'iyij, xuk'am k'u b'i ri rajil, xujach pa ki q'ab' ri apóstoles.

Hechos 5

Ri tat Ananías rachi'l ri nan Safira ri rixoqil käka'n jun mak re sub'unik cho ri Dios

1K'o k'u jun achi chik u b'i' Ananías, ri rixoqil are Safira u b'i'. Junam xkichomaj u k'iyixik jun ch'äqap kulew.

2Ri achi xresaj kan jub'iq' che ri puaq ri rajil ri ulew, retam k'u wa' ri rixoqil. Je ri' xa nik'iaj ri puaq xuk'am b'ik, xujach pa ki q'ab' ri apóstoles, je' ta ne chi are tz'aqat ri puaq ri xyi' kumal.

3Xpe k'u ri tat Pedro, xub'ij che ri tat Ananías: Ananías, ¿jas che xya la che ri Satanás chi kok pa ri anima' la, xb'an la tzij che ri Loq'alaj Espíritu ruk' ri sub'unik ri xb'an la, xesaj k'u la kan nik'iaj che ri rajil ri ulew ri xk'iyij la?

4¿A mat ech la ri ulew aretaq mäjoq käk'iyij la? Aretaq xk'iyij la ri ulew, ¿a mat ech la ri puaq? —kächa'. ¿Jas k'u che xchomaj la wa' pa anima' la? Man are tä chke ri winaq ri xb'an wi la tzij ruk' ri sub'unik, xane are che ri Dios ri xb'an wi la, —xcha ri tat Pedro che.

5Aretaq ri tat Ananías xuta wa' we tzij ri', xtzaq pulew, xkämik. Konojel k'u ri xetow ri xb'antajik sib'alaj xkixej kib'.

6Xepe k'u ri alab'om, xkipis ru cuerpo pa jun payu', xkik'am b'ik, xe'kimuqu kanoq.

7Kraj ok'owinaq chi oxib' horas xopan ri rixoqil ri tat Ananías. Man retam tä k'ut jas ri xb'antajik.

8Xub'ij k'u ri tat Pedro che: B'ij la chwe, ¿a je' puaq wa' ri xb'ij alaq chi xyi' che ri ulew ri xk'iyij alaq? —kächa'. Xub'ij k'u ri ixoq: Je', jela' ri puaq, —xcha che ri tat Pedro.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Ri tat Pedro xub'ij che ri ixoq: ¿Jas che xchomaj alaq junam chi käkowin alaq chub'anik ri sub'unik che ri Loq'alaj Espíritu rech ri Qajaw? —kächa'. Chilampe la, xaq chi' ri porta chik e k'o wi ri alab'om ri xe'kimuqu kan ri achajil la, käk'am na b'i la xuquje' kumal ri e are', —xcha ri tat Pedro che.

10Chanim xtzaq ri nan Safira pulew chuwäch ri tat Pedro, xkämik. Aretaq xeb'ok b'i ri alab'om, k'ä te xkilo käminaq ri nan Safira. Xkik'am k'u b'ik, xe'kimuqu kan chuxkut ri rachajil.

11Konojel ri qachalal kojonelab', xuquje' konojel ri xkita wa' ri xb'antajik, sib'alaj xkixej kib'.

Ri apóstoles käka'n k'ia u wäch taq kajmab'al

12Sib'alaj k'u k'ia u wäch taq kajmab'al, xuquje' nimaq taq k'utb'al tajin keb'antaj chkixol ri winaq kumal ri apóstoles. Konojel ri kojonelab' k'ut tajin käkimulij kib' amaq'el pa ri raqan ja re ri nimalaj rachoch Dios, ri käb'ix Raqan Ja re Salomón che.

13Man k'o tä jun chke ri nik'iaj winaq chik kukoch'o kok kuk' ri kojonelab', pune sib'alaj nim ke'il wi kumal ri winaq re ri tinimit.

14E k'ia k'u ri xekojon che ri Qajaw Jesús, chi achijab' chi ixoqib', je ri' chi sib'alaj xek'iar ri kojonelab'.

15Xa kumal ri kajmab'al ri tajin käka'n ri apóstoles, ri winaq xekesaj loq ri ki yawab' pa taq ri b'e, xekiya pa taq ch'at, cho taq pop rech aretaq kok'ow ri tat Pedro chkixkut, xuwi ta ne ru nanoch' käqaj pa ki wi' rech keutzirik.

16Xuquje' ne ri winaq ri keb'el pa taq ri tinimit ri e k'o chunaqaj ri Jerusalén, xkik'am loq ri ki yawab' kachi'l ri tajin käkiriq k'äx kumal ri itzelalaj taq espíritus ri e k'o chke. Konojel k'ut xekunatajik.

Ri tat Pedro, ri tat Juan keoksax pa che'

17Are k'u ri ki nimal sacerdotes, xuquje' konojel ri rachi'l, ri winaq ri käb'ix saduceos chke, sib'alaj k'äx käkina' chkij ri apóstoles rumal chi sib'alaj nim ke'il wi kumal ri winaq.

18Xekichapo, xekikoj pa che' jawije' e k'o wi ronojel u wäch ajpache'.

19Xpe k'u jun ángel ri xtaq loq rumal ri Qajaw Dios, chaq'ab' k'ut xujaq ri porta rech ri che', xeresaj loq, xub'ij chke:

20Jix pa ri nimalaj rachoch Dios, chixtak'al chila' che ki tzijob'exik ri winaq chrij wa' we k'ak' k'aslemal ri', —xcha ri ángel chke.

21Xkita ri xb'ix chke rumal ri ángel. Je k'u ri' chukab' q'ij xeb'ok pa ri nimalaj rachoch Dios, xkichap k'u ki tijoxik ri winaq. E k'o ri apóstoles chila' aretaq ri ki nimal sacerdotes kuk' ri rachi'l xekisik'ij konojel ri ki nimaqil ri winaq aj Israel xuquje' konojel ri nimaq taq tata'ib' rech käkimulij kib'. E are' taq wa' xetaqan b'i che ki k'amik loq ri apóstoles pa che'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Aretaq k'ut xeopan ri taqo'n pa che', man xekiriq tä k'u ri apóstoles. Xetzelejik, xekiya u b'ixik wa'.

23Je wa' xkib'ij: Aretaq ri uj xujopanik xqilo chi ri che' utz b'anom che u tz'apixik, xuquje' chi ri chajinelab' e k'o chi' taq ri porta. Aretaq k'ut xqajaqo, k'ä te xqilo chi man k'o tä jun chupam, —xecha chke.

24Aretaq xkita wa' we tzij ri', ri qas ki nimal sacerdotes, xuquje' ri k'amal ki b'e ri chajil taq re ri nimalaj rachoch Dios, xuquje' ri ki nimaqil ri sacerdotes xkita'la chb'il taq kib', xkib'ij: ¿Jas ta lo ri käk'ulmataj chi na? —xecha'.

25Chanim k'ut xopan jun achi, xub'ij chke: Ri achijab' ri xkoj alaq pa che', chanim e k'o pa ri nimalaj rachoch Dios, tajin kekitijoj ri winaq, —xcha chke.

26Chanim ri k'amal ki b'e ri chajil taq re ri nimalaj rachoch Dios, xe' che kilik ri apóstoles, xeuk'am k'u b'i ri chajinelab' che rachi'l. Xeuk'am loq ri tat Pedro, ri tat Juan ruk' utzil, man k'o tä k'u jas xub'an chke rumal chi kuxej rib' chkiwäch ri winaq, we ne ri are' käb'an che ab'aj kumal.

27Aretaq xek'amtaj loq, xekiya chkiwäch ri ki nimaqil ri winaq ri ki mulim kib'. Xpe ri ki nimal sacerdotes, xuk'ot ki chi', xub'ij:

28¿A mat xqab'ij chiwe ruk' pixb'enik chi man keitijoj tä chik ri winaq chrij ri Jesús? ¡Chiwilampe ri i b'anom! Kämik k'ut i jab'um ri i tijonik pa ronojel we tinimit Jerusalén. Xuquje' kib'ij chi uj ri uj ajchaq' mak che ru kämikal we achi ri' ri Jesús, —xcha chke.

29Ri tat Pedro, xuquje' ri nik'iaj apóstoles chik xech'awik, xkib'ij che: Tzrajwaxik wi are käqanimaj ri kub'ij ri Dios nab'e chuwäch ri käkib'ij ri winaq.

30Ri ki Dios ri qa mam ojer xuk'astajisaj ri Jesús ri xkämisaj alaq, ri xrip alaq cho ri cruz.

31Tzare wa' we Dios ri' xunimarisaj u q'ij ri Jesús, xut'uyub'a pa ru wikiäq'ab', xukoj che K'amal B'e chke ri winaq, xuquje' xukoj che To'l Ke. Je' xub'an wa' rech ri winaq aj Israel käkik'ex kanima', käkik'ex ki chomanik, käkiriq k'u ri sachb'al ki mak.

32Ri uj xqilo chi xk'astaj ri Jesús, rumal ri' ri Dios uj u kojom che q'alajisal taq re chkiwäch ri winaq junam ruk' ri Loq'alaj Espíritu ri u yo'm ri Dios chke ri keniman che, —xecha chke.

33Ri ki nimaqil ri winaq, aretaq xkita wa' sib'alaj xpe koyowal. Are käkaj kekikämisaj ri apóstoles.

34K'o k'u jun tata' chkixol ri ki nimaqil ri winaq, Gamaliel u b'i', are tijonel re ri Pixab', jun fariseo. Nim kil wi ri are' kumal ri winaq. Ri are' xtak'i aq'anoq, xub'ij chi ke'esax na b'i jun rat ri apóstoles.

35Te k'u ri' xub'ij chke ri ki nimaqil ri winaq: Qachalal, alaq aj Israel, qas chomaj na alaq jas ri käb'an alaq chke we achijab' ri'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Chna'taj chech alaq chi xke' kieb' oxib' junab' wa', xwalij jun achi, Teudas u b'i', ri xub'an che rib' chi nim u b'anik. E kiejeb' ciento achijab' ri xeb'ok ruk'. Xkämisax k'u ri are', xa je ri' konojel ri e k'o ruk' xejab'unik, xk'is k'u u wäch juntir.

37B'antajinaq chi wa', xwalij chi jun tata', Judas u b'i', aj Galilea, aretaq tajin käb'an ri censo, keajilax k'u ri winaq. E k'ia k'ut ri xeb'ok ruk'. Xkämisax k'u ri are' xuquje'. Xa je ri' konojel ri e k'o ruk' xejab'unik.

38Rumal ri' kinb'ij chech alaq chi are utz na we käya kan alaq we achijab' ri', mänim ib' alaq kuk'. We ri tajin käkitzijoj o ri tajin käka'no are kech ri winaq, käsach na u wäch wa'.

39We k'u ne rech ri Dios, man käkowin tä alaq käsach alaq u wäch. Chilampe alaq chi mäyak ne ib' alaq chrij ri Dios, mäch'ojin alaq ruk' ri Are', —xcha chke.

40Konojel ri ki nimaqil ri winaq xkinimaj ri xub'ij ri tat Gamaliel. Xekisik'ij k'u ri apóstoles, xekich'ayo, xekirapuj. Te k'u ri' xkiya taqanik chke chi man k'o tä chi jumul käkitzijob'ej ri winaq pa ru b'i' ri Jesús. Te k'u ri' xekitzoqopij b'ik.

41Ri apóstoles k'ut xeb'el b'i chkiwäch ri ki nimaqil ri winaq, xekikotik rumal chi ri Dios xuya chke chi käkiriq k'ixb'alalaj k'äxk'ol rumal ri Jesús.

42Man xkitanab'a tä k'u u tzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ri Jesucristo ronojel q'ij. Xekitijoj k'u ri winaq pa ri nimalaj rachoch Dios, xuquje' cho taq ja.

Hechos 6

Ri apóstoles kekicha' wuqub' diáconos

1Pa taq ri q'ij ri' sib'alaj xek'iar ri kojonelab'. Are k'u ri kojonelab' ri kech'aw pa griego xkichap u yakik tzij chkij ri kojonelab' ri kech'aw pa hebreo. Ri winaq ri kech'aw pa griego käkib'ij chi ri malka'nib' ri e k'o kuk' man junam tä käb'an che kilik aretaq käjach ri wa.

2Are k'u ri apóstoles xekimulij konojel ri kojonelab', xkib'ij k'u chke: Uj ri', ri uj apóstoles, man utz taj chi mat käqataqej u tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios mak rech uj kujjachow ri wa.

3Qachalal, tzukuj b'a' alaq wuqub' achijab' chxol alaq. We achijab' ri' rajwaxik chi utz ri ki k'aslemal, q'alaj chi kätaqan ri Loq'alaj Espíritu pa kanima', k'o ketamb'al, käqaya k'u pa ki q'ab' ru jachik ri wa.

4Are k'u ri uj käqataqej u b'anik orar, xuquje' käqataqej u tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios, —xecha ri apóstoles chke ri kojonelab'.

5Konojel k'ut utz xkita ri xkib'ij ri apóstoles. Xkicha' k'u ri tat Esteban. Ri are' are jun tata' ri sib'alaj käkojon che ri Dios, xuquje' q'alaj chi ri Loq'alaj Espíritu kätaqan pa ranima'. Xuquje' xkicha' ri tat Felipe, ri tat Prócoro, ri tat Nicanor, ri tat Timón, ri tat Parmenas, xuquje' ri tat Nicolás ri aj Antioquía ri ojer okinaq kuk' ri winaq aj Israel, junam ru chomanik chrij ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Te k'u ri' xekiya we achijab' ri' chkiwäch ri apóstoles. Ri e are' k'ut xkiya ki q'ab' pa ki wi', xka'n orar.

7Are k'u ru Loq' Pixab' ri Dios xjab'un u wäch, sib'alaj xek'iar ri kojonelab' pa ri tinimit Jerusalén. Xuquje' sib'alaj e k'ia chke ri sacerdotes aj Israel xeniman che ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio.

Ri tat Esteban kächapik, käk'am b'ik, käyi' k'u chkiwäch ri ki nimaqil ri winaq

8Sib'alaj nim k'u ru toq'ob' ri Dios k'o puwi' ri tat Esteban, xuquje' yo'm nimalaj u chuq'ab' rech kub'an nimaq taq etal chkixol ri winaq, xuquje' nimaq taq kajmab'al.

9Xewalij k'u jujun achijab' ri kepe pa jun rachoch Dios ri kojom "Kech Tzoqopim Achijab'" che ru b'i', xkichap k'u tzij ruk' ri tat Esteban. Xepe chi k'u nik'iaj achijab' chik chrij. E k'o ri aj Cirene, aj Alejandría, aj Cilicia, xuquje' nik'iaj chik ri e petinaq pa taq ri tinimit re Asia.

10Man xekowin tä k'ut xkiq'atej u wäch ru tzij ri tat Esteban, rumal chi ri are' k'o u no'j, käch'aw k'u ruk' ri etamanik ri yo'm che rumal ri Loq'alaj Espíritu.

11Xekitoj k'u jujun achijab' rech käkib'ij chi qas tzij ki tom ri tat Esteban kub'ij ri äwas u b'ixik chrij ri qa mam Moisés xuquje' chrij ri Dios.

12Je ri' xka'no, xkikojola ki k'ux ri winaq xuquje' ri nimaq taq tata'ib' kachi'l ri tijonelab' re ri Pixab' rech käpe koyowal chrij ri tat Esteban. Xkimajij k'u ri tat Esteban, xkichapo, xkik'am b'i chkiwäch ri ki nimaqil ri winaq.

13Xuquje' xekitzukuj achijab' rech käkib'ij ri man qas tzij taj chrij ri tat Esteban. We winaq ri' käkib'ij: We achi ri' man käkos tä chub'ixik ri äwas u b'ixik chrij we loq'alaj rachoch Dios ri' ri qech uj, xuquje' chrij ru Pixab' ri qa mam Moisés.

14Qa tom k'ut ri are' kub'ij chi we Jesús ri' ri aj Nazaret kusach na u wäch we nimalaj rachoch Dios ri', xuquje' kuk'ex na ronojel ri uj u naq'atajisam wi kan ri qa mam Moisés, —xecha ri'.

15Te k'u ri' ri ki nimaqil ri winaq xuquje' konojel ri e t'uyul pa ri q'atb'al tzij, aretaq xeka'y che ri tat Esteban, xkilo chi ru palaj are je' jas ru palaj jun ángel.

Hechos 7

Ri tat Esteban kuq'alajisaj ru Loq' Pixab' ri Dios chkiwäch ri ki nimaqil ri winaq

1Xpe ri ki nimal sacerdotes, xuta' k'u che ri tat Esteban, xub'ij: ¿A qas tzij wa' ri tajin käb'ix chawij? —xcha che.

2Xch'aw k'u ri tat Esteban, xub'ij chke konojel: Loq'alaj taq qachalal, alaq k'amal taq qa b'e, tampe alaq ri kinb'ij, —kächa'. Ri qa Dios, ri sib'alaj nim u q'ij, xuk'ut rib' chuwäch ri qa mam Abraham ojer aretaq k'o pa taq ri juyub' re Mesopotamia, k'ä mäjoq käq'ax are' pa ri tinimit Harán.

3Xub'ij che: "Chaya kan ra tinimit, xuquje' konojel ri awachalaxik, rech kate' pa ri ulew ri kink'ut na chawäch," —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Xel k'u b'i ri qa mam Abraham pa ri ki tinimit ri winaq aj Caldea, xe'k, xk'oji pa Harán. Te k'u ri', aretaq käminaq chi ru tat, xk'am loq rumal ri Dios waral pa we tinimit ri k'o wi alaq kämik.

5Man xyi' tä k'u ch'äqap ulew che rechb'al ri qa mam Abraham pa we tinimit ri' rumal ri Dios, man k'o tä k'u ne jun alaj ch'äqap ri kuya' käk'oji wi. Xub'ij k'u ri Dios che chi käpe na ri q'ij aretaq ri are' kärechb'ej na ri ulew, käkanaj kan wa' we ulew ri' chke ri ralk'ual aretaq käkäm ri are', pune ta ne mäja' k'o ralk'ual ri qa mam Abraham pa taq ri q'ij ri'.

6Xuquje' xub'ij ri Dios che chi ri ralk'ual ri kil na ki wäch kek'oji na pa jun tinimit chik, ri man ki tinimit taj. Kek'oji na pa ki q'ab' ri winaq jela', kepatänin na chke. Are kiejeb' ciento junab' käkiriq na k'äx chila', —xcha ri Dios.

7Xuquje' xub'ij ri Dios che: “Ri in kinq'at na tzij pa ki wi' ri nik'iaj winaq chik ri kekojow na che patänil taq ke. Keb'el k'u na loq chila', kinkipatänij na waral ri',” —xcha ri Dios che.

8Xuquje' xub'an jun trato ri Dios ruk' ri qa mam Abraham. Che retal ri trato xtaqan ri Dios chi käq'at ru cuerpo jun achi o jun ala.Rumal ri' ri qa mam Abraham, aretaq ilom chi u wäch ri alaj a Isaac ru k'ojol, chuwajxaq q'ij xukoj ri etal che ru cuerpo. Xuquje' je' xub'an ri tat Isaac che ri a Jacob ru k'ojol, ri tat Jacob xuquje' xukoj ri retal ri trato chke ru k'ojol ri are', xq'at ri ki cuerpo. Ri kab'lajuj u k'ojol ri tat Jacob e are wa' ri ojer taq ki mam konojel ri winaq aj Israel kämik, —kächa'.

9Ri ralk'ual ri tat Jacob, ri qa mam ojer, k'äx xkina' che ri a José ri ki chaq', xkik'iyij k'ut rech käk'am b'i pa Egipto. Ri Dios k'ut, k'o ri Are' ruk' ri a José.

10Xuto' k'ut pa konojel taq ri k'äxk'ol ri xuriqo. Xuya u no'j, xuya che chi utz kil wi rumal ri Faraón ri nim taqanel puwi' ri Egipto. Aretaq achi chik ri a José, ri Faraón xukoj ri are' che q'atal tzij puwi' ronojel ri Egipto, xuquje' xukoj ri are' che taqanel puwi' ri rachoch. Ronojel k'ut xuya pu q'ab', —kächa'.

11Xpe k'u wi'jal xuquje' nimalaj k'äxk'ol puwi' ronojel ri Egipto, xuquje' puwi' ronojel ri Canaán. Ri qa nan qa tat ojer man k'o tä chi ri käkitijo.

12Are k'u ri tat Jacob, aretaq xuto chi k'o triko pa Egipto, xeutaq b'i ri u k'ojol jela'. Ri kab'lajuj u k'ojol ri tat Jacob, e are k'u wa' ri qa mam ojer. Are k'u nab'e mul wa' ri xeb'e' pa Egipto.

13Chukamul chik ri xeb'e'k, are chi' ri tat José xuk'ut rib' chkiwäch ri rachalal, xretamaj k'u ri nim taqanel, ri Faraón, jachin taq ri rachalaxik ri tat José.

14Xtaqan k'u ri tat José chuk'amik ri Jacob ru tat, xuquje' konojel ri nik'iaj rachalaxik. E oxk'al olajuj winaq k'u wa' chkonojel.

15Je' u q'axik wa' ri tat Jacob pa Egipto junam kuk' ri rachalaxik, chila' k'ut xkäm wi. Xuquje' chila' xekäm wi ri kab'lajuj u k'ojol, ri ojer taq qa mam.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Xk'am k'u loq ri ki cuerpo pa Siquem rech kemuq pa ri muqub'al ri xuloq' ri qa mam Abraham chke ru k'ojol ri tat Hamor aj Siquem ruk' ru rajil ri are', —kächa'.

17Aretaq k'ut xa jub'iq' kraj man kopan ri q'ij ri käb'antajik jas ru b'im ri Dios ruk' juramento che ri qa mam Abraham, ri tinimit Israel xnimarik, sib'alaj xek'iar k'u ri qa winaqil pa Egipto.

18Are chi' k'ut xok chi na jun taqanel chik puwi' ri Egipto ri man retam tä u wäch ri tat José.

19We nim taqanel ri' xna'w che ki sub'ik ri qa winaqil, xub'an k'u etzelal chke ri qa nan qa tat ojer. Xub'an k'äx chke, xeutaqo rech kekiwonob'a kan ri alaj taq kalk'ual ri te' xil ki wäch rech xaq kekämik.

20Pa taq k'u ri q'ij ri' xil u wäch ri alaj a Moisés. Are sib'alaj utz xil wi rumal ri Dios. Ru nan u tat xekowinik xkik'iyisaj na oxib' ik' cho kachoch.

21Aretaq k'ut xajwatajik chi xkiya kanoq, xriqtaj rumal ru mia'l ri Faraón ri taqanel puwi' ri Egipto, xuk'am b'i cho rachoch, xuk'iyisaj, xub'an ralb'al che.

22Je ri' ri a Moisés xk'ut ronojel u wäch etamb'al re Egipto chuwäch, xuquje' ronojel u wäch no'j. Rumal wa' ri a Moisés xk'oji nimalaj u no'j. Nim chi k'u u q'ij ri are'. Xq'alajin k'u wa' aretaq xch'awik, xuquje' pa ronojel ri xub'ano, —kächa'.

23Aretaq tz'aqat chik kawinaq u junab', xpe pa ranima' ri ki solixik ru winaqil, ri winaq aj Israel.

24Chila' xril jun chke ru winaqil ri tajin käb'an k'äx che rumal jun aj Egipto. Xe' k'ut, xuto', xukämisaj k'u ri aj Egipto chutojik u k'exel ri k'äx ri xub'an che ri aj Israel.

25Xuchomaj k'u ri tat Moisés chi ru winaqil käkich'ob' na chi ri Dios kukoj na ri are' che ki tzoqopixik. Ri e are' k'ut man xkich'ob' tä wa'.

26Chukab' q'ij chik ri tat Moisés xeuriq kieb' winaq aj Israel ri tajin kech'ojinik, kraj k'ut kujach ki wäch, kuya utzil chkixol, xub'ij chke: “Ri alaq achalal ib' alaq. ¿Jas che k'äx käb'an alaq chb'il taq ib' alaq?” —xcha chke.

27Are k'u ri jun ri tajin kub'an k'äx che ri rachi'l, xupaqchij apan ri tat Moisés jela', xub'ij che: “¿Jachin xatkojow che taqanel xuquje' che q'atal tzij pa qa wi'?

28¿A kawaj kinakämisaj jas ri xab'an che ri jun aj Egipto iwir?” —xcha che.

29Aretaq ri tat Moisés xuta wa' we tzij ri', xanimaj b'ik, xel b'i pa Egipto, xe' pa Madián. Xk'oji k'u chkixol winaq ri man u winaqil taj. Chila' k'ut xk'uli'k. Xil ki wäch kieb' u k'ojol, —kächa'.

30Ok'owinaq chi k'u kawinaq junab', xuk'ut rib' jun ángel chuwäch pa ri juyub' ri kätz'inowik, naqaj che ri nim juyub', Sinaí u b'i'. Ri ángel k'o pa ri q'aq' rech ri juwi' k'ix ri tajin käk'atik.

31Sib'alaj k'u xukajmaj wa' ri tat Moisés aretaq xrilo. Aretaq xqeb' ruk' rech qas kärilo, xuto chi xch'aw loq ri Qajaw Dios, xub'ij:

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32“In ri' ri ki Dios ri a mam ojer, ru Dios ri a mam Abraham, ru Dios ri a mam Isaac, ru Dios ri a mam Jacob,” —xcha'. Are k'u ri tat Moisés xuxej rib', xb'irb'itik, man xukoch' tä chik xrilo.

33Xub'ij k'u ri Qajaw Dios che: “Chewesaj ra xajäb', rumal chi ri ch'äqap ulew ri at k'o wi are loq'alaj ulew wa'.

34Qas tzij wilom ri k'äx ri tajin käkiriq ri nu winaq pa Egipto. Nu tom ri koq'ej ri winaq, rumal k'u ri' in qajinaq loq che ki to'ik, rech ketzoqopitajik. ¡Tasa'jmpe'! Katintaq na b'i pa Egipto,” —xcha ri Qajaw Dios che, —kächa ri tat Esteban.

35Are ri tat Moisés xetzelax u wäch kumal ri winaq aj Israel. Xkib'ij che: “¿Jachin xatkojow pa qa wi' che taqanel, xuquje' che q'atal tzij?” —xecha che. Pune je ri', are ri are' ri xutaq b'i ri Dios che taqanel pa ki wi' xuquje' che to'l ke. Je' xub'an ri Dios rumal ri ángel ri xuk'ut rib' chuwäch pa ri juwi' k'ix.

36Ri tat Moisés are ri are' ri xeresaj loq ri qa nan qa tat ojer pa Egipto. Xub'an nimaq taq k'utb'al xuquje' taq kajmab'al pa Egipto, pa ri Kiäq Mar, xuquje' pa taq ri juyub' ri kätz'inowik. Kawinaq junab' k'ut xub'an wa'.

37Are wa' ri tat Moisés ri xub'ij chke ri winaq aj Israel: “Ri Dios kucha' na jun chke ri i winaqil, kutaq k'u na rech kok che q'alajisal re ru Loq' Pixab', je' jas ri xinutaq in. Rajwaxik k'ut chi kinimaj ronojel ri kub'ij chiwe,” —xcha chke.

38Tzare k'u ri' ri tat Moisés ri xk'oji chkixol ri winaq aj Israel ri ki mulim kib' pa ri juyub' ri kätz'inowik, xuquje' xk'oji ri are' ruk' ri ángel ri xch'aw ruk' puwi' ri nim juyub', Sinaí u b'i', xuquje' kuk' ri qa nan qa tat ojer. Xuquje' xuta ri tzij ri kuya ri qas k'aslemal, xuk'am k'ut, xuya loq wa' chqe uj, —kächa ri tat Esteban chke.

39Ri qa mam ojer k'ut, man xkaj taj xeniman che, xane xa xketzelaj u wäch. Xkipaqchij ri qa mam Moisés, xkirayij pa kanima' ri ki tzelejik jumul chik pa Egipto.

40Xkib'ij che ri tat Aarón: “Cheab'ana jujun qa tiox ri kenab'ej na chqawäch, rumal chi man qetam taj jas xuk'ulmaj we tat Moisés ri xujesan loq pa Egipto,” —xecha che.

41Xka'n k'u jun ki tiox ri je' käpe jun alaj ama' wakäx, xekikämisaj taq awaj, xekisipaj k'u cho ri ki tiox ri xka'no. Xka'n k'u jun nimaq'ij, xekikot ruk' ri jun tiox ri xaq e are' xeb'anowik.

42Rumal ri' ri Dios xutas rib' chkij, xeutzoqopij kanoq rech kekiq'ijilaj ri q'ij, ri ik', ri ch'imil, je' jas ri käb'ix pa ri ki wuj ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios: Winaq aj Israel, pa taq ri kawinaq junab' ri xixk'oji pa ri juyub' ri kätz'inowik, ¿a xeikämisaj lo awaj che kisipaxik wa' chnuwäch in?

43Man je' taj xib'ano, xane are xeiq'ijilaj nik'iaj taq dioses. Are xitelej ri rachoch ri dios, Moloc u b'i' (are jun carpa wa' ri rachoch ri ki dios Moloc), xuquje' ru ka'yeb'al ru ch'imil ri i dios, Renfán u b'i'. Xaq e tiox ri' ri ix xixb'anowik rech keiq'ijilaj. Xa rumal wa' kixinwesaj na b'i pa ri i tinimit ix, kixintaq k'u na b'i pa jun tinimit chik ri naj k'o wi, k'ä jela' ch'äqäp che ri tinimit Babilonia, —xcha ri Dios chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

44Ri qa nan qa tat ojer, aretaq xkib'inib'ej ri juyub' ri kätz'inowik, k'o ri rachoch Dios kuk'.Are wa' ri b'anom ruk' manta, ri k'o wi ri tz'alam taq ab'aj re ri Pixab'. Je' k'u u b'anik wa' jas ri xub'ij ri Dios che ri qa mam Moisés, aretaq xub'ij che chi kub'an jun rachoch Dios ri je' u b'anik jas ri k'utum chuwäch.

45Ri qa nan qa tat ojer xkechb'ej wa' we rachoch Dios ri' pa ki q'ab' ri ki nan ki tat ri e are'. Aretaq k'ut ri winaq ri' rachi'l ri tat Josué xeb'okik, xek'oji pa ri kulew ri nik'iaj winaq chik ri esam b'i chkiwäch rumal ri Dios, xkik'am b'i ri rachoch Dios kuk'. Xeq'ijilan k'u chupam k'ä pa ru q'ijol ri qa mam David ojer.

46Ri nim taqanel David nim xil wi rumal ri Dios, je ri' chi xuriq nimalaj utzil pa ru k'aslemal. Rumal ri' are u rayinik kuyak jun qas rachoch ri Dios. Are Dios wa' ru Dios ri qa mam Jacob ojer xuquje'.

47Are k'u ri tat Salomón ru k'ojol ri tat David xyakow wa' we ja ri' che ri Dios aretaq xok che taqanel.

48Pune ri Nimalaj Dios aj Chikaj man käk'oji tä pa jun ja ri xa b'anom kumal winaq, jas ri xub'ij ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios:

49Ri kaj are nu t'uyulib'al ri kintaqan wi puwi' ronojel, are k'u ri ulew je' ta ne ruxlanib'al ri waqan. ¿Jas k'u u wäch ri ja ri kiwaj kiyak chwe? —kächa ri Qajaw Dios, ¿o jawije' k'o wi ri uxlanib'al ri kinuxlan wi?

50¿A mat are ri in ri xinb'anow ronojel ri k'olik? —xcha ri Dios, —xcha ri tat Esteban.

51Ri tat Esteban xutaqej u b'ixik chke ri ki nimaqil ri winaq: Ri alaq sib'alaj ab'ajarinaq ri anima' alaq. Ri anima' alaq man keniman tä che ri Dios, man kok tä k'u ru tzij pa jolom alaq. Alaq xaq junam kuk' ri man e kojonelab' taj. Ri alaq amaq'el käq'atej alaq u wäch ri Loq'alaj Espíritu. Junam alaq kuk' ri mam alaq ojer, —kächa'.

52¿A k'o lo jun chke ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ri mat xb'an k'äx che kumal ri mam alaq ojer? Man k'o tä jun, xane xekikämisaj ri xeyo'w loq u b'ixik chi käpe na ri Cristo ri Jikomalaj Patänil re ri Dios. Are k'u wa' ri xjach alaq pa ki q'ab' ri winaq, xkämisaj alaq.

53Ru Pixab' ri Dios ri xyi' nab'e kanoq kumal ri ángeles che ri qa mam Moisés, are Pixab' wa' ri xyi' chech alaq. Pune je ri', ri xub'an ri Dios rech käyataj ri Pixab' pa q'ab' alaq, man känimaj tä alaq wa', —xcha ri tat Esteban chke.

Käkämisax ri tat Esteban kumal ri winaq

54Ri winaq, aretaq xkita wa' we tzij ri', sib'alaj xpe koyowal che ri tat Esteban, xkimut'ut'ej ri ki ware chrij chuk'utik ri nimalaj koyowal.

55Are k'u ri are' qajinaq ri Loq'alaj Espíritu puwi', xka'y chikaj, xril k'u ri je'lalaj u juluwem ri Dios, xuquje' xril ri Jesús, tak'al pa ru wikiäq'ab' ri Dios.

56Xub'ij k'ut: ¡Chilampe alaq! —xcha'. Kinwil ri kaj jaqtalik, xuquje' kinwil ri Ralk'ual ri Dios ri Qas Winaq k'o pa ru wikiäq'ab' ri Dios, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

57Ri nimaq taq tata'ib' xkitz'apij ri ki xikin, sib'alaj ko xkiraqaqej ki chi'. Xaq jun xkiyo' xeb'e' chrij ri tat Esteban.

58Xkesaj b'i chrij ri tinimit, xkik'iäq k'u che ab'aj. Ri achijab' k'ut ri xeb'anow tzij chrij ri are' xkiya kan ri katz'iaq ruk' jun achi, Saulo u b'i'.

59Aretaq tajin käkik'iäq che ab'aj, ri tat Esteban xub'an orar, xuta' toq'ob' che ri Qajaw Jesús, xub'ij: Qajaw Jesús, k'ama la ri wanima', —xcha'.

60Te k'u ri' xxuki'k, ko xuraq u chi', xub'ij: Tat, mäya la wa' we mak ri' chkij, —xcha ri tat Esteban. Xuwi xb'itaj wa' rumal, xel ranima'.

Hechos 8

Ri tat Saulo kub'an k'äx chke ri kojonelab'

1Ri tat Saulo utz xrilo chi xkämisax ri tat Esteban. Qas k'u pa ri q'ij ri xkäm ri are' xchaptaj u b'anik nimalaj k'äx chke ri qachalal kojonelab' pa ri tinimit Jerusalén. Konojel k'ut xejab'ux b'ik. E k'o xeb'e' pa taq ri tinimit re Judea, e k'o nik'iaj chik xeb'e' pa taq ri tinimit re Samaria. Xuwi ri apóstoles xekanaj kanoq.

2Xepe k'u jujun achijab' ri qas keniman che ri Dios, xkik'am b'i ri tat Esteban, xe'kimuqu kanoq. Sib'alaj xeb'oq' k'u chrij.

3Are k'u ri tat Saulo xutaqej u b'anik k'äx chke ri qachalal kojonelab'. Xok cho taq ja, xeucharchatej b'i achijab', ixoqib', xeukoj k'u pa che'.

Kätzijox ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio pa Samaria

4Are k'u ri kojonelab' ri xeb'el b'i pa ri tinimit Jerusalén, xkitzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio apawije' chi' ri xeb'e' wi.

5Ri tat Felipe xe' pa jun tinimit re Samaria, chila' k'ut xuchaplej ki tzijob'exik ri winaq chrij ri Cristo.

6Ri winaq xkimulij kib' chrij ri tat Felipe. Sib'alaj xkitatab'ej ri tzij ri xub'ij. Xuquje' xkil ri kajmab'al taq etal ri tajin kub'ano.

7E k'ia k'u ri winaq ri e k'o itzelalaj taq espíritus chke. Xeutzir k'u wa' we winaq ri'. Ri itzelalaj taq espíritus, aretaq xeb'el chke ri winaq, xkiraq ki chi', xeb'e'k. E k'ia k'u ri käminaq ki cuerpo ri xekunatajik, xuquje' e k'ia ri u b'anom k'äx ri kaqan, ri man xekowin taj xeb'inik. Ri e are' xuquje' xekunatajik.

8Je ri' chi konojel ri winaq pa ri tinimit ri' sib'alaj xekikotik.

9K'o k'u jun tata' pa ri tinimit ri', Simón u b'i', ri nab'e kanoq xub'an ri itzinik, xesub' ri winaq aj Samaria rumal. Xub'an che rib' chi ri are' sib'alaj nim u b'anik pa ri tinimit.

10Konojel k'u ri winaq chi ak'alab' chi ri'jab' sib'alaj xkitatab'ej ri kub'ij ri achi ri', xkib'ij: We achi ri' are k'o ri nimalaj u chuq'ab' ri Dios ruk', —xecha'. Ri Nimalaj u Chuq'ab' ri Dios, —xuchix che ri are'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Ojer chi k'u ri' e sub'um loq ri winaq rumal ri itzinik ri tajin kub'ano. Rumal k'u ri' sib'alaj xkikoj ri xub'ij.

12Aretaq k'ut ri winaq xkinimaj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri xutzijoj ri tat Felipe chke chrij ru taqanik ri Dios, xuquje' chrij ri Jesucristo, xa je ri' e k'ia chke xb'an ki qasna', chi achijab' chi ixoqib'.

13Xuquje' ne ri tat Simón xkojonik, xb'an u qasna', xuchaplej k'u rachi'laxik ri tat Felipe. Sib'alaj xukajmaj ri nimaq taq kajmab'al, xuquje' ri nimaq taq etal ri xeb'antajik.

14Aretaq ri apóstoles ri e k'o pa ri tinimit Jerusalén xkito chi ri winaq pa Samaria xkinimaj ru Loq' Pixab' ri Dios, xekitaq b'i ri tat Pedro rachi'l ri tat Juan jela'.

15Aretaq xeopanik, xka'n orar pa ki wi' ri kojonelab' aj Samaria rech käqaj ri Loq'alaj Espíritu pa ki wi'.

16Je ri', rumal chi man k'o tä jun chke qajinaq ri Loq'alaj Espíritu puwi'. Xuwi b'anom ki qasna' pa ru b'i' ri Qajaw Jesús.

17Te ri' ri tat Pedro, ri tat Juan xkiya ri ki q'ab' pa ki wi' ri kojonelab', xqaj k'u ri Loq'alaj Espíritu pa ki wi'.

18Ri tat Simón xrilo chi aretaq ri apóstoles xkiya ri ki q'ab' pa ki wi' ri kojonelab', xqaj ri Loq'alaj Espíritu pa ki wi', xpe k'u ri are', xuchi'j puaq chke.

19Xub'ij: Ya alaq we chuq'ab' ri' chwe in xuquje', rech apachin ri kinya ri nu q'ab' puwi' käqaj ri Loq'alaj Espíritu puwi', —xcha chke.

20Xub'ij k'u ri tat Pedro che: Utz na we ta ri rajil la käsach u wäch wa' uk' la, rumal chi kächomaj la chi ri kusipaj ri Dios kuya' käloq' wa' ruk' puaq.

21Man k'o tä e la quk' pa we chak ri', man ya'tal tä k'u wa' che la, rumal chi man jikom tä ri anima' la chuwäch ri Dios.

22Ya la kan wa' we etzelal ri' ri chomam la. B'ochi'j b'a' la ri Dios, ta' la toq'ob' che chi käsachtaj ri mak la, are k'u ri' ri itzel chomanik ri xk'iy pa anima' la.

23Q'alaj k'ut chi k'o ri k'äx ri t'uyul pa ri anima' la. Are wa' ru xera' ri etzelal. Je' ta ne chi ri lal chaptajinaq la rumal we etzelal ri', —xcha ri tat Pedro che ri tat Simón.

24Xch'aw k'u ri tat Simón, xub'ij che ri tat Pedro: B'ana b'a' alaq orar pa nu wi' chuwäch ri Qajaw Dios, rech man kinriq tä ne jub'iq' ri k'äx ri xb'ij la chwe, —xcha che.

25Aretaq ri kieb' apóstoles xeto'taj chub'ixik ru b'anom ri Dios pa ri ki k'aslemal, xuquje' chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios, xetzelej b'i pa Jerusalén. Xkitzijoj kan ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio pa taq ri alaj taq tinimit re Samaria ri xeok'ow wi.

Ri tat Felipe kätzijon ruk' jun achi nim u b'anik aj Etiopía

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Te k'u ri' jun ángel xuch'ab'ej ri tat Felipe, xub'ij che: Chatwalij b'a', jat pa ru mox ri relb'al q'ij pa ri b'e ri kel b'i pa ri tinimit Jerusalén, käxuli pa Gaza, —xcha che. We b'e ri' are wa' ri käq'atan pa ri juyub' ri kätz'inowik.

27Xwalij k'u b'i ri tat Felipe, xe'k. Xuriq k'u jun tata' aj Etiopía pa ri b'e. Are jun tata' eunuco, —kuchixik. We achi ri' sib'alaj nim u b'anik, are kilow ronojel ri jastaq re ri chichu' ri käkoj Candace che ru b'i'. Ri ixoq ri' are ri nim taqanel pa ki wi' konojel ri aj Etiopía. Ri tata' ri' u petik pa ri tinimit Jerusalén ri xuq'ijilaj wi ri Dios.

28Tzelejem k'u re pa ru tinimit, t'uyul pa ru carreta, tajin kusik'ij ri wuj ri xutz'ib'aj ri qa mam Isaías, q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer.

29Ri Espíritu rech ri Dios xub'ij che ri tat Felipe: Chatqeb' ruk' we jun carreta ri', chawachi'laj b'ik, —xcha che.

30Aretaq xqeb' ri tat Felipe, xuto chi ri tata' tajin kusik'ij ri wuj ri u tz'ib'am ri qa mam Isaías, xuta' k'u che: ¿A käch'ob' la jas kel kub'ij ri tajin käsik'ij la? —xcha che.

31Ri tata' xub'ij che: ¿Jas ta kinb'an in chuch'ob'ik wa' we man k'o jachin ri käb'in chwe jas kel kub'ij ri tajin kinsik'ij? —xcha che. Xub'ij k'u che ri tat Felipe chi käpaqi loq pa ri carreta, kät'uyi b'i ruk' are'.

32Jawije' ri tajin kusik'ij wi ri tata' pa ru Loq' Pixab' ri Dios, je wa' kub'ij: Je' jas ri käb'an che jun chij ri käk'am b'i pa pilik, je' xb'an che ri are'. Je' jas jun alaj chij ri man kuraq tä u chi' aretaq käsokax ri rismal, je' xub'an ri are', man k'o tä jas xub'ij.

33Xqasax u q'ij ri are'. Pune man k'o tä u mak, xq'at tzij puwi'. Man jikom tä k'ut ri xb'an che, man k'o tä k'u jun ri xto'wik. ¿Jachin ta k'u ri käkowin che ki tzijoxik jas ki b'anik ri winaq ri xil ta ne ki wäch rumal ri are'? Man k'o tä jun, rumal chi xesax b'i pa ri tinimit, xk'am k'u b'ik pa kämisaxik, —kächa ru Loq' Pixab' ri Dios ri tajin kusik'ij ri tata'.

34Xub'ij ri tata' ri nim u b'anik che ri tat Felipe: B'ana b'a' la toq'ob', b'ij la chwe, ¿jachin chrij tajin käch'aw ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios? ¿A are ri are' ri tajin käch'aw chrij chb'il rib', o are jun chik ri kub'ij? —kächa che.

35Xch'aw k'u ri tat Felipe. Ruk' we tzij ri' ri tajin kusik'ij ri aj Etiopía, xuchaplej u tzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ri Jesús.

36E b'enaq pa ri b'e, ok'owem käka'n chuchi' jun ja', ri tata' aj Etiopía xub'ij che ri tat Felipe: K'o joron waral, ¿a mat kuya' käb'an nu qasna' chi'? —xcha ri'.

37Ri tat Felipe xub'ij che: We qas tzij käkojon la, kuya' käb'an ri qasna' la, —xcha che. Xch'aw k'u ri are', xub'ij: Kinkojo chi ri Jesucristo are ru K'ojol ri Dios, —xcha'.

38Xtaqan k'u chutak'b'axik ri carreta. Ri kieb' xeqaj pa ri ja', xb'an k'u u qasna' ri tata' rumal ri tat Felipe.

39Aretaq xeb'el loq pa ri ja', ri Espíritu rech ri Qajaw Dios xuk'am b'i ri tat Felipe. Ri tata' ri nim u b'anik aj Etiopía man xril tä chi u wäch. Xutaqej k'u ru b'e ri are', sib'alaj xkikot ranima'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

40Are k'u ri tat Felipe te' kärilo chi k'o ri are' pa ri tinimit Azoto. Xel b'ik jela', b'enam re pa ri tinimit Cesarea. Pa ronojel tinimit ri xok'ow wi xutzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri winaq k'ä xopan na pa Cesarea.

Hechos 9

Waral käqil wi ru k'exik ru k'aslemal ri tat Saulo

1Are k'u ri tat Saulo sib'alaj royowal chkij ri winaq ri e kojoninaq che ri Qajaw Jesús. Ri are' kraj keukämisaj. ¡Xeuxib'ij k'ut! Rumal ri' xe' ri are', xtzijon ruk' ri ki nimal sacerdotes ri k'o pa ri tinimit Jerusalén.

2Xuta' che chi kuya b'i jujun taq wuj che, ri kub'ij wi chi yo'm taqanik pu q'ab' rech kok pa taq ri rachoch Dios pa ri tinimit Damasco. Je ri' rech keutzukuj ri keniman che ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, chi achijab' chi ixoqib', che ki chapik rech keuk'am loq che koksaxik pa che' pa ri tinimit Jerusalén.

3B'enaq k'u pa ri b'e, k'o ri are' chunaqaj ri tinimit Damasco, xaq te'talik k'ut xtunun jun nimalaj saqil chrij ri xpe chikaj.

4Xtzaq k'u pulew, te' xuto chi k'o jun ri xch'aw loq chikaj ri xub'ij: Saulo, Saulo, ¿jas che tajin kab'an we nimalaj k'äx ri' chwe? —xcha ri'.

5Ri tat Saulo xub'ij: ¿Jachin ri lal, Tat? —xcha che. Ri Jun ri xch'awik xub'ij: ¡In ri' ri Jesús! Ri k'äx ri tajin kab'ano, are chwe In ri tajin kab'an wi wa'. Xaq je ri' ri at tajin kariq k'äx jas ri kub'an ri wakäx ri kukoj aqan che ri jun che' t'ist'ik u wi', —xcha che.

6Ri tat Saulo xuxej rib', xb'irb'itik, xub'ij: Tat, ¿jas kaj la chi kinb'ano? —xcha'. Xub'ij k'u ri Qajaw Jesús che: Chatwalijoq, jat pa ri tinimit, käb'ix k'u na chawe jas ri rajwaxik kab'ano, —xcha che.

7Ri achijab' ri e b'enaq pa ri b'e ruk' ri tat Saulo sib'alaj xkixej kib' rumal chi xkita ri ch'ab'al, man k'o tä k'u jachin xkilo.

8Xwalij k'u ri tat Saulo, xujaq ru waq'äch, man xkowin tä k'ut xka'yik. Rumal ri' xa xyuqex b'i che ru q'ab', xk'am b'i pa ri tinimit Damasco.

9Chila' k'ut xk'oji wi oxib' q'ij, man xkowin taj xka'yik. Man k'o tä k'u jas xutijo.

10K'o k'u jun kojonel pa ri tinimit Damasco, Ananías u b'i'. Xuk'ut rib' ri Qajaw Jesús chuwäch, xub'ij che: ¡Ananías! —xcha che. Ri are' xch'awik, xub'ij: In k'olik ri', Wajaw, —xcha che.

11Ri Qajaw Jesús xub'ij che: Chatwalij b'a', jat pa ri jun b'e ri käb'ix “Jikom” che. Aretaq katopan pa rachoch ri tat Judas, chata' che we k'o ri jun achi chila' aj Tarso, Saulo u b'i'. Chanim ri' tajin kub'an orar.

12K'o ri xuk'ut ri Dios chuwäch. Xril jun achi, Ananías u b'i', ri xok b'i ruk', xuya ru q'ab' puwi' rech käkowinik käka'y jumul chik, —xcha ri Qajaw Jesús che.

13Xch'aw k'u ri tat Ananías, xub'ij: Qajaw, e k'ia ri ki b'im chwe chrij we achi ri' chi u b'anom k'ia u wäch k'äx chke ri winaq pa ri tinimit Jerusalén ri e kojoninaq che la.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Ulinaq k'u waral, yo'm loq taqanik pu q'ab' kumal ri ki nimaqil sacerdotes che ki chapik b'i konojel ri käkikoj ri b'i' la aretaq käka'n orar, —xcha che.

15Xub'ij k'u ri Qajaw Jesús che: ¡Jat b'a'! Are rumal chi we achi ri' cha'tal wumal rech kutzijoj ri Utzalaj Tzij chwij In chke ri winaq re ri nik'iaj taq tinimit chik, chke ri ketaqan pa ki wi', xuquje' chke ri winaq aj Israel.

16Kink'ut k'u na chuwäch jas ri nimalaj k'äx ri rajwaxik kuriq na ri are' rumal wech in, —xcha ri Qajaw Jesús che ri tat Ananías.

17Xe' k'u ri tat Ananías. Xok b'i pa ri ja ri k'o wi ri tat Saulo, xuya ru q'ab' puwi', xub'ij k'u che: Wachalal Saulo, ri Qajaw Jesús, ri xuk'ut rib' chuwäch la pa ri b'e ri petinaq wi la, xinutaq loq uk' la rech käkowin la käka'y chi na la, xuquje' rech käqaj ri Loq'alaj Espíritu puwi' la, —xcha che.

18Chanim k'ut xetzaq loq je' ta ne jujun solot pu waq'äch ri tat Saulo. Je ri' xkowinik xka'y jumul chik ri are'. Xwalij k'ut, xb'an u qasna'.

19Te k'u ri' xwi'k, xpe chi jumul ru chuq'ab'. Xk'oji k'u na kieb' oxib' q'ij kuk' ri kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Damasco.

Ri tat Saulo kutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios pa ri tinimit Damasco

20Te k'u ri' ri tat Saulo xuchaplej u tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios pa taq ri rachoch Dios, kub'ij k'u chke ri winaq chi ri Jesús are ri u K'ojol ri Dios.

21Konojel k'u ri xkita ru tzij sib'alaj xkikajmaj wa', xkib'ij: ¿A mat are wa' ri achi ri kub'an k'äx chke ri winaq pa Jerusalén ri käkikoj ru b'i' ri Jesús aretaq käka'n orar? ¿A mat are ulinaq waral che ki chapik b'ik, che ki jachik pa ki q'ab' ri ki nimaqil sacerdotes? —xecha ri'.

22Are k'u ri tat Saulo ruk' nimalaj chuq'ab' xch'awik, xuq'alajisaj k'ut chi ri Jesús qas tzij Are ri Cristo, ri To'l Qe, je ri' chi ri winaq aj Israel ri e k'o pa ri tinimit Damasco man xkiriq tä chik jas käka'no.

Ri tat Saulo xa jub'iq' kraj chi käkämisax kumal ri winaq aj Israel pa ri tinimit Damasco

23Ok'owinaq chi k'u k'ialaj taq q'ij, ri winaq aj Israel xkichomaj jas käka'n chukämisaxik ri tat Saulo.

24Ri are' k'ut xretamaj jas ri ki chomam u b'anik chukämisaxik. Paq'ij chi chaq'ab' ri e are' xkiyuxlej ri tat Saulo chuchi' taq ri porta re ri tinimit chukämisaxik.

25Are k'u ri kojonelab' xkik'am ri tat Saulo, xkiya pa jun nim chikäch. Chaq'ab' xkiqasaj b'i chrij ri tapya ri k'o chrij ri tinimit. Je' ri xka'n chuto'ik ri tat Saulo.

Ri tat Saulo kopan pa ri tinimit Jerusalén

26Aretaq xopan ri tat Saulo pa ri tinimit Jerusalén, xraj xk'oji kuk' ri kojonelab'. Konojel k'ut xkixej kib' che ri are' rumal chi man xkikoj taj chi are jun qas kojonel.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Xpe k'u ri tat Bernabé, xuk'am b'i ri tat Saulo chkiwäch ri apóstoles rech käketamaj u wäch. Xutzijoj k'u chke jas xub'an ri tat Saulo, xril ri Qajaw Jesús pa ri b'e, xuquje' chi xch'aw ri Qajaw Jesús ruk'. Xub'ij k'u chke chi ri tat Saulo man xuxej tä rib' che ki tzijob'exik ri winaq chrij ri Cristo pa ri tinimit Damasco.

28Je ri' ri tat Saulo xkanaj kan kuk' ri kojonelab' pa ri tinimit Jerusalén, xerachi'laj jawije' ri xeb'e' wi.

29Man xuxej tä rib' che ki tzijob'exik ri winaq chrij ri Cristo. Xuchap tzij kuk' ri winaq aj Israel ri kech'aw pa griego. Are k'u ri e are' xa xkitzukuj jas käka'n na chukämisaxik.

30Aretaq xketamaj wa' ri qachalal, xkik'am b'i ri tat Saulo pa ri tinimit Cesarea, xkitaq k'u b'i pa ri tinimit Tarso.

31Xaq je ri' konojel ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa Judea, pa Galilea, xuquje' pa Samaria, xuxlan ri kanima'. Tajin kekowirik, k'o k'u na ki chuq'ab'. Xkixej kib' chuwäch ri Dios, xeniman k'u che. Are ri Loq'alaj Espíritu ri tajin käb'anowik chi sib'alaj kek'iarik, chi käk'oji na ki chuq'ab'.

Waral käqil wi ri u kunaxik ri tat Eneas

32Pa jun q'ij ri tat Pedro tajin keusolij ri qachalal, xuquje' xe' che kilik ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Lida.

33Chila' xuriq wi jun achi, Eneas u b'i'. We achi ri' wajxaqib' junab' chik k'o pa ch'at, käminaq k'u ru cuerpo.

34Ri tat Pedro xub'ij che: Tat Eneas, ri Jesucristo katkunanik. Chatwalijoq, chab'ana kan u b'anik ra ch'at, —xcha che. Chanim k'ut xwalijik.

35Aretaq k'ut ri winaq ri e k'o pa ri tinimit Lida, xuquje' ri e k'o pa ri taq'aj re Sarón ri k'o wi ri Lida, xkilo chi ri tat Eneas xwalijik, xkiya kan ri ojer ki k'aslemal. Rumal ri xb'antajik xekojon che ri Qajaw Jesús.

Waral kätzijox wi jun chichu' kojonel ri xkämik, xk'astaj k'ut

36Pa taq ri q'ij ri' k'o jun chichu' kojonel pa ri tinimit Jope, Tabita u b'i', ri käb'ix Dorcas che pa ri ch'ab'al griego. We chichu' ri' amaq'el xub'an ronojel u wäch utzil chke ri winaq, xeuto' k'u ri k'o ki rajwaxik.

37Pa taq ri q'ij ri' xyawaj ri nan Dorcas, xkämik. Aretaq xch'ajtaj ru cuerpo, xyi' pa ru kawiq ja.

38Naqaj k'ut k'o wi ri tinimit Jope che ri tinimit Lida ri k'o wi ri tat Pedro. Ri kojonelab' xkito chi ri tat Pedro k'o pa Lida, xekitaq b'i kieb' achijab' chub'ixik che: B'ana b'a' la jun toq'ob', sa'j la quk' chanim, —xecha b'ik.

39Ri tat Pedro xub'an k'u u b'anik rib', xe' kuk' ri achijab'. Aretaq xeopanik, xkik'am b'i ri tat Pedro pa ri kawiq ja ri k'o wi ri käminaq. Xepe k'u konojel ri malka'nib' ixoqib', xemuli chrij ri tat Pedro, tajin keb'oq'ik, xkik'ut taq ri kamixa' xuquje' nik'iaj atz'iaq chik ri xub'an ri nan Dorcas aretaq k'aslik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

40Ri tat Pedro xub'ij chke chi keb'el na b'i konojel, te k'u ri' xxuki'k, xub'an orar. Xka'y k'u che ri chichu' ri käminaq, xub'ij: Nan Dorcas, walij b'a' la, —xcha che. Ri nan Dorcas xka'yik, aretaq k'ut xril ri tat Pedro, xwalijik, xku'b'ik.

41Ri tat Pedro xuchap che ru q'ab', xuyako. Xeusik'ij ri malka'nib' ixoqib', xuquje' konojel ri nik'iaj kojonelab' chik. K'asal chik xuya chkiwäch rech käkilo.

42Xel k'u u tzijol wa' pa ronojel ri tinimit Jope. E k'ia k'ut xekojon che ri Qajaw Jesús.

43Naj k'ut xk'oji na ri tat Pedro pa ri tinimit Jope cho rachoch jun tata' josq'il tz'um, Simón u b'i'.

Hechos 10

Ri tat Pedro ke' cho rachoch jun tata', Cornelio u b'i', ri man aj Israel taj

1K'o k'u jun tata', Cornelio u b'i', pa ri tinimit Cesarea. Ri tata' ri' are jun ki nimal soldados ri k'o cien achijab' pu q'ab'. Ri soldados ri' käb'ix “Aj Italiano” chke.

2Ri are' xq'ijilan che ri Dios, junam kuk' konojel ri e k'o pa rachoch. Xniman che ri Dios, xuxej rib' chuwäch. K'ia ri u b'anom che ki to'ik ri meb'a'ib' winaq aj Israel, amaq'el k'ut xub'an orar chuwäch ri Dios.

3Pa jun q'ij, kraj pa ri rox hora re ri b'enaq q'ij, k'o ri xuk'ut ri Dios chuwäch ri tat Cornelio. Are jun ángel ri taqom loq rumal ri qa Tat. Qas xrilo xok b'i ri ángel ruk', te k'u ri' ri ángel xub'ij che: ¡Tat Cornelio! —xcha che.

4Ri are' sib'alaj xuxej rib', ko xka'y che ri ángel, xuta' che: ¿Jas kaj la, tat? —xcha che. Are k'u ri ángel xub'ij che: Ri Dios retam jas a b'anom, chi sib'alaj kab'an orar chuwäch, xuquje' rilom ri utzil ri kab'an chke ri winaq. Man sachinaq tä wa' che ri Are'.

5Cheataqa b'i jujun achijab' pa ri tinimit Jope chusik'ixik loq jun tata', Simón u b'i', ri xuquje' käb'ix Pedro che, —kächa'.

6Ri are' k'o pa rachoch jun tata' ri xuquje' käkoj Simón che ru b'i'. We tata' ri' are josq'il tz'um, ri k'o rachoch chuchi' ri mar, —kächa'. Ri tat Pedro kub'ij k'u na chawe jas ri rajwaxik kab'ano, —xcha ri ángel che ri tat Cornelio.

7Aretaq b'enaq chi ri ángel ri xtzijon ruk' ri tat Cornelio, ri are' xeusik'ij kieb' chke ri patänil taq re, xuquje' jun soldado ri sib'alaj ku'l u k'ux ri tat Cornelio chrij rumal qas tzij käkojon ri soldado ri' che ri Dios.

8Xutzijoj chke ronojel ri xrilo, te k'u ri' xeutaq b'i pa ri tinimit Jope.

9Chukab' q'ij e b'enaq ri achijab' pa ri b'e, naqaj chik e k'o wi che ri tinimit Jope. Ri tat Pedro k'ut xpaqi puwi' ri ja ri k'o wi chub'anik orar, kraj are ri u kab'lajuj hora chik.

10Sib'alaj känum chi ri tat Pedro, kraj käwi'k, mäja' k'u kutzir ru wa re paq'ij. Ri Dios xub'an che ri tat Pedro chi xsachi'k, k'o k'u ri xuk'ut ri Dios chuwäch.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Xril ri kaj tajin käjaqjob'ik, te k'u ri' xrilo chi tajin käqaj loq cho ruwächulew jun lik'ilik manta ri sib'alaj nim, ri ximital chke ri kiejeb' u tza'm.

12E k'o k'u ronojel u wäch awaj chupam ri manta. E k'o chikop ri kajkaj kaqan, xuquje' e k'o chikop ri käkijuruj kib', xuquje' nik'iaj chikop ri kerapapik.

13Xuta k'u Jun ri xch'aw loq chikaj ri xub'ij che: Chatwalijoq, Pedro, chakämisaj apachike chikop, chatwoq, —xcha che.

14Xch'aw k'u ri tat Pedro, xub'ij che: ¡No, Wajaw! Man k'o tä k'u jumul nu tijom ri man ya'tal tä u tijik, ri äwas chwe kintijo, —xcha che.

15Xch'aw jumul chik ri Jun ri xch'aw nab'e, xub'ij che ri tat Pedro: Ri kub'ij ri Dios chi ya'tal u tijik, mab'ij at che chi äwas u tijik wa', —xcha che.

16Oxmul k'ut xb'antaj wa'. Te k'u ri' ri manta xpaqi chi jumul chikaj.

17Ri tat Pedro tajin kuchomaj jas kel kub'ij wa' ri xrilo aretaq ri achijab' ri e taqom b'i rumal ri tat Cornelio xeopan chi' ri uchib'e chuta'ik we chila' ri rachoch ri tat Simón.

18Ko xech'awik chuta'ik we chila' jeqel wi jun tata', Simón u b'i', ri xuquje' käb'ix Pedro che.

19Tajin kächoman k'u na ri tat Pedro chrij ri xuk'ut ri Dios chuwäch aretaq ri Loq'alaj Espíritu xub'ij che: Chawilampe', e k'o oxib' achijab' tajin katkitzukuj.

20Chatwalij b'a', chatqaj k'u na b'ik. Jat kuk', mub'an k'u kieb' a k'ux. Are ri in xinyo'w taqanik chke chi kepe che a ch'ab'exik, —xcha ri Loq'alaj Espíritu che ri tat Pedro.

21Xqaj k'u loq ri tat Pedro, xopan chila' jawije' e k'o wi ri achijab' ri e taqom b'i rumal ri tat Cornelio, xub'ij chke: In ri' ri kintzukuj alaq. ¿Jas tajkil alaq wuk'? —xcha chke.

22Ri e are' xech'awik, xkib'ij: Uj taqom loq rumal ri tat Cornelio, ri ki nimal jun ciento soldados. Are jun tata' ri jikom ranima', ri käniman che ri Dios. Ri are' sib'alaj nim kil wi, xuquje' sib'alaj loq' chkiwäch konojel ri winaq aj Israel. Xb'ix k'u che rumal jun ángel ri xtaq loq rumal ri Dios, chi kutaq sik'ixik la rech ke' la cho rachoch, kuta k'u na ri tzij ri käb'ij la, —xecha che.

23Xeoksax k'u pa ja rumal ri tat Pedro, xekanaj chila' che ri jun aq'ab'. Chukab' q'ij xewalijik, xe' k'u ri tat Pedro kuk' ri tata'ib'. E rachi'l jujun qachalal aj Jope.

24Chukab' q'ij xeopan pa ri tinimit Cesarea. Eyeninaq k'u ri tat Cornelio chke junam kuk' jujun chke ri rachalaxik, xuquje' ri winaq ri sib'alaj e utz ruk' ri are'.

25Aretaq xopan ri tat Pedro, xel loq ri tat Cornelio chuk'ulaxik, xxuki k'u chuwäch chuq'ijilaxik.

26Xpe k'u ri tat Pedro, xuyako, xub'ij che: ¡Walij la, tat Cornelio! Ri in, xaq in achi jas ri lal, —xcha che.

27Tajin ketzijonik, xeb'ok apan chi' ja. Xok k'u b'i ri tat Pedro, te' xrilo k'ia winaq ki mulim kib'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Xub'ij ri tat Pedro chke ri winaq: Ri alaq etam alaq chi man ya'tal tä che jun aj Israel kärachi'laj o kok pa rachoch jun winaq ri man aj Israel taj. Ri Dios k'ut xuk'ut chnuwäch chi man kuya' taj kinb'ij chi are äwas ri kink'oji ruk' jun winaq ri man aj Israel o kinb'ij chi man ch'ajch'oj tä ri ranima' ri are' cho ri Dios.

29Rumal ri' aretaq xtaqan alaq che nu sik'ixik, man k'o tä jas xinkoj pa nu tzij, xinpe chanim. Kwaj k'ut kinwetamaj jas che xtaqan alaq che nu sik'ixik, —xcha ri tat Pedro chke ri winaq.

30Xch'aw k'u ri tat Cornelio, xub'ij: Xke' ne lo kiejeb' q'ij, je' taq hora ri' tajin kinb'an ri ayuno. Pa ri u rox hora re ri b'enaq q'ij in k'o pa ja, tajin kinb'an orar. Xaq k'u te'talik xtak'atob' jun achi chnuwäch ri sib'alaj käjuluw ri ratz'iaq.

31Xub'ij k'u chwe: “Tat Cornelio, ri oración ri xab'ano xtataj rumal ri Dios, ri utzil ri tajin kab'an chke ri winaq ri k'o ki rajwaxik sib'alaj utz käril wi ri Dios.

32Chattaqan b'a' chusik'ixik loq ri tat Simón ri xuquje' käb'ix Pedro che, ri k'o pa rachoch jun tata', Simón u b'i', ri k'o pa ri tinimit Jope. We tata' ri' are josq'il tz'um ri k'o rachoch chi' ri mar. Aretaq käpetik kub'ij na chawe jas ri rajwaxik kab'ano,” —xcha chwe.

33Rumal ri' chanim xintaqan che sik'ixik la, k'amow k'ut chi xpe la. Che k'u we chanim qonojel qa mulim qib' chuwäch ri Dios. Käqaj k'ut käqatatab'ej ronojel ri taqom la rumal ri Dios chub'ixik chqe, —xcha ri tat Cornelio che ri tat Pedro.

Ri tat Pedro kutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios cho rachoch ri tat Cornelio

34Xuchaplej k'u tzijonem ri tat Pedro, je wa' xub'ij: Kämik qas xinwetamaj chi ri Dios xaq junam keril konojel ri winaq.

35Xa apachike tinimit ri kepe wi, ri Dios utz keril ri winaq ri käkixej kib' chuwäch, ri keniman k'u che, ri käka'n ronojel u wäch utzil.

36Ri Dios xch'aw kuk' ri winaq aj Israel rech kuya u b'ixik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke. Ri Evangelio ri' kub'ano chi keutzir ri winaq ruk' ri Dios, kuxlan k'u ri kanima'. Xub'an wa' rumal ri Jesucristo, ri Qajaw nimalaj qonojel.

37Ri alaq qas etam alaq ri xb'antaj pa ronojel ri Judea, xchaptaj b'i pa Galilea aretaq ri tat Juan xutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chke ri winaq, xub'an k'u ki qasna'.

38Etam alaq chi ri Dios xuya u chuq'ab' ri Jesús aj Nazaret rumal ri Loq'alaj Espíritu, xb'in k'u pa taq ri tinimit, xub'an ronojel u wäch utzil chke ri winaq, xeukunaj konojel ri ki riqom k'äx pu q'ab' ri Itzel. Je' xub'an wa' rumal chi ri Dios are ri Are' k'o ruk'.

39Ri uj k'ut qas xqil wa' ronojel ri xub'an ri Jesús pa taq ri juyub' re Judea xuquje' pa ri tinimit Jerusalén. Te k'u ri' xkämisaxik, xrip cho ri cruz.

40Ri Dios k'ut xuk'astajisaj churox q'ij chkixol ri käminaqib', xub'ano chi xuk'ut rib' chqawäch uj.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41Man xuk'ut tä k'u rib' chkiwäch konojel ri winaq, xane xuwi chqawäch uj, ri ojer ri' uj cha'tal rumal ri Dios rech käqaq'alajisaj ru Tzij. Uj k'u ri' ri junam xujwi' ruk' ri Jesús aretaq k'astajinaq chik chkixol ri käminaqib'.

42Xujutaq k'ut rech käqatzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chke ri winaq, xuquje' rech käqaq'alajisaj chi are wa' ri Jesús ri xoksax rumal ri Dios che Q'atal Tzij pa ki wi' ri e k'ask'oj, xuquje' pa ki wi' ri käminaqib'.

43Xuquje' konojel ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer ki b'im loq chi konojel ri kekojon che ri Jesús, rumal ri Are' käsachtaj na ri ki mak, —xcha chke.

Käqaj k'u ri Loq'alaj Espíritu pa ki wi' ri winaq ri man aj Israel taj

44K'ä tajin kätzijon ri tat Pedro aretaq xqaj ri Loq'alaj Espíritu pa ki wi' konojel ri tajin käkitatab'ej ru Loq' Pixab' ri Dios.

45Are k'u ri kojonelab' aj Israel ri e petinaq ruk' ri tat Pedro, sib'alaj xkikajmaj chi xuquje' xqaj ri Loq'alaj Espíritu pa ki wi' ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj.

46Xkita k'ut chi kech'aw pa jule' taq ch'ab'al chik, xuquje' käkiya u q'ij ri Dios.

47Xub'ij k'u ri tat Pedro: ¿A k'o ne lo jun ri kuya' kub'ij chi man kuya' taj käb'an ki qasna' we winaq ri', ri ki k'amom ri Loq'alaj Espíritu, jas ri qa k'amom uj? Man k'o taj, —xcha chke.

48Xtaqan k'u ri tat Pedro chi käb'an ki qasna' pa ru b'i' ri Qajaw Jesús. Ri kojonelab' k'ut xkib'ochi'j ri tat Pedro chi käkanaj na kan kieb' oxib' q'ij chik kuk'.

Hechos 11

Ri tat Pedro kutzijoj ronojel wa' chke ri kojonelab' pa ri tinimit Jerusalén

1Xkita k'u ri apóstoles, xuquje' ri kojonelab' ri e k'o pa Judea, chi ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj xkik'amowaj ru Loq' Pixab' ri Dios.

2Aretaq xtzelej ri tat Pedro pa Jerusalén, ri kojonelab' aj Israel ri xaq käkichomaj ri retal ri ojer trato, xkichap yoq'onik chrij ri are'.

3Xkita' k'u che: ¿Jas che xok la kuk' ri winaq ri man aj Israel taj, te k'u ri' xwi' la kuk'? —xecha che.

4Are k'u ri tat Pedro xuchap u tzijoxik ronojel ri xb'antajik, xub'ij chke:

5Pa jun q'ij in k'o pa ri tinimit Jope. Aretaq tajin kinb'an orar, k'o ri xuk'ut ri Dios chnuwäch. Xinwil jun nimalaj manta ri tajin käqaj loq chikaj, chapom che ri kiejeb' u tza'm, qajem kub'ano jawije' ri in k'o wi.

6Aretaq qas xinka'y che, te ri' xinwilo e k'o awaj kajkaj kaqan chupam, nimaq taq awaj, chikop ri käkijuruj kib', xuquje' chikop ri k'o ki xik'.

7K'o k'u Jun ri xch'aw loq chikaj ri xub'ij chwe: “Chatwalijoq, Pedro, chakämisaj apachike chikop, chatwoq,” —xcha chwe.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Ri in k'ut xinb'ij: “¡No, Wajaw! Man k'o tä jumul nu tijom ri man ya'tal tä u tijik, ri äwas chwe kintijo,” —xincha che.

9Xinuch'ab'ej chi jumul, xub'ij: “Ri kub'ij ri Dios chi ya'tal u tijik, mab'ij k'u che chi äwas u tijik wa',” —xcha chwe.

10Oxmul wa' xuk'ut rib' chnuwäch, te k'u ri' ri manta ri e k'o wi ri awaj xpaqi chi jumul chikaj.

11Che we chanim ri' xeopan oxib' achijab' che nu tzukuxik, ri ki petik pa ri tinimit Cesarea. Xeb'ok k'u pa ri ja jawije' ri in k'o wi.

12Ri Loq'alaj Espíritu rech ri Dios xub'ij chwe chi mub'an kieb' nu k'ux kine' kuk'. Xeb'e' we waqib' qachalal ri' wuk'. Qonojel k'ut xujok b'i pa rachoch jun tata'.

13Ri tata' ri' xutzijoj chqe chi xril jun ángel ri xtak'i chuwäch pa ri ja, ri xub'ij che: “Cheataqa b'i jujun achijab' pa ri tinimit Jope chusik'ixik loq jun tata', Simón u b'i', ri xuquje' käb'ix Pedro che.

14Ri are' kub'ij na chawe jas ri rajwaxik kab'ano rech kariq ru tob'anik ri Dios, ri at xuquje' konojel ri awachalaxik,” —xcha che.

15Aretaq k'ut tajin kinq'alajisaj ru Loq' Pixab' ri Dios chkiwäch ri winaq ri ki mulim kib' chila', xqaj ri Loq'alaj Espíritu pa ki wi', je' jas ri xqaj pa qa wi' uj nab'e.

16Xna'taj k'u chwe ri tzij ri xub'ij ri Qajaw Jesús: “Ri tat Juan qas tzij xub'an qasna' ruk' ja', ri ix k'ut käb'an na i qasna' ruk' ri Loq'alaj Espíritu,” —xcha'.

17Je k'u ri', we ri Dios xusipaj chke ri e are' je' jas ri xusipaj chqe uj ri uj kojoninaq che ri Qajaw Jesucristo, ¿jas ta ne nu b'anik in chi kinq'atej ri kub'an ri Dios? —xcha ri tat Pedro chke.

18Aretaq ri qachalal kojonelab' aj Jerusalén xkita ri xub'ij ri apóstol Pedro, man k'o tä chi jas xkib'ij, xkiya k'u u q'ij ri Dios, xkib'ij: ¡Xuquje' b'a' ri nik'iaj winaq chik xyi' chke rumal ri Dios chi käkik'ex kanima', käkik'ex k'u ki chomanik rech käkiriq ke ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik! —xecha ri'.

Waral kätzijox wi ri ropanik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio pa ri tinimit Antioquía

19Konojel k'u ri kojonelab' xeanimaj chuwäch ri k'äxk'ol ri xwalij chkij pa Jerusalén pa ru q'ijol ri tat Esteban. E k'o ri xeb'e' pa Fenicia, pa Chipre, xuquje' pa ri tinimit Antioquía. Chila' k'ut xaq xuwi chke ri winaq aj Israel xkitzijoj wi ru Loq' Pixab' ri Dios. Man xkitzijoj tä wa' chke ri nik'iaj winaq chik.

20E k'o k'u jujun kojonelab' aj Chipre, aj Cirene ri xeopan pa Antioquía, e are k'u taq wa' xkitzijoj ri Evangelio rech ri Qajaw Jesús chke ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj.

21Xyi' k'u ki chuq'ab' rumal ri Dios, je ri' chi e k'ia xekojonik, xkiya kan ri ojer ki k'aslemal, xkik'amowaj ri Qajaw Jesús pa kanima'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Aretaq k'ut xopan u tzijol wa' kuk' ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Jerusalén, xkitaq k'u b'i ri tat Bernabé pa ri tinimit Antioquía.

23Aretaq xopan ri tat Bernabé, xrilo k'u chi konojel ki riqom ru toq'ob' ri Dios, sib'alaj xkikot ri are'. Xeupixb'aj k'u konojel chi käkitaqej ri kojonik chrij ri Qajaw Jesús, jikom k'u ri kanima'.

24Ri tat Bernabé are jun utzalaj tata', yo'm u chuq'ab' rumal ri Loq'alaj Espíritu, xuquje' sib'alaj nim ru kojonik. Xa je ri' e k'ia ri xekojon che ri Qajaw Jesús rumal ri are'.

25Te k'u ri' xe' ri tat Bernabé pa ri tinimit Tarso chutzukuxik ri tat Saulo. Aretaq xuriqo, xuk'am b'i pa ri tinimit Antioquía.

26Jun junab' k'ut xek'oji chila' kuk' ri qachalal kojonelab', xe'kitijoj k'ia winaq. Are pa ri tinimit Antioquía ri xkoj wi Cristianos che ki b'i' ri kojonelab' nab'e mul.

27Pa taq k'u ri q'ij ri' e k'o jujun q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ri xeb'el b'i pa ri tinimit Jerusalén, xeb'e' pa ri tinimit Antioquía.

28Jun chke ri e are', are Agabo u b'i'. Xtak'i k'u aq'an chkixol ri qachalal. Xyi' che rumal ri Loq'alaj Espíritu chi kuya u b'ixik chi käpe na jun nimalaj wi'jal pa ronojel ri ulew ri e k'o wi winaq. Xub'an k'u ri nimalaj wi'jal ri' aretaq k'o ri tat Claudio César che nimalaj taqanel puwi' ri Roma.

29Are k'u ri kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Antioquía xkichomaj u mulixik jujun taq quetzal rech käkitaq b'i chke ri kojonelab' ri e k'o pa Judea che ki to'ik. Xkiya k'ut jampa' ri xekowin chuya'ik.

30Xkimulij k'u ri kuchuj, xkijach b'i pa ki q'ab' ri tat Bernabé, ri tat Saulo rech käkik'am b'i chke ri k'amal taq ki b'e ri kojonelab' aj Judea.

Hechos 12

Waral käqil wi ru kämisaxik ri apóstol Jacobo xuquje' ri rokik ri apóstol Pedro pa che'

1Pa taq k'u ri q'ij ri' ri tat Herodes ri nim taqanel xuchap u b'anik k'äx chke jujun chke ri qachalal kojonelab'.

2Xutaq k'u u kämisaxik ri tat Jacobo ratz ri tat Juan ruk' machete.

3Aretaq xrilo chi xqaj wa' ri xub'ano chkiwäch ri winaq aj Israel, xtaqan chuchapik ri tat Pedro. Xk'ulmataj wa' aretaq tajin ri nimaq'ij re ri kaxlan wa ri man ko tä ch'äm ruk'.

4Aretaq u chapom chik, ri tat Herodes xukoj pa che', xujach pa ki q'ab' kiejeb' mulaj soldados rech käkichajij. E kajkaj ri soldados e k'o pa ri jujun mulaj. Are k'u u chomanik ri tat Herodes kuya ri tat Pedro chkiwäch ri winaq aretaq ok'owinaq chi ri nimaq'ij.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Xa je ri' xchajix ri tat Pedro kumal ri soldados pa ri che'. Are k'u ri qachalal kojonelab' ruk' chuq'ab' xkitaqej u b'anik orar puwi' ri tat Pedro.

Ri Dios käresaj loq ri tat Pedro pa che'

6Aretaq ri tat Herodes xraj xresaj loq rech kuya chkiwäch ri winaq, pa ri aq'ab' ri' ri tat Pedro warinaq chkixol kieb' soldados, ximom ruk' kieb' ximib'al re ch'ich'. E k'o chi k'u nik'iaj soldados chik ki chajim ru chi' ri che'.

7Xaq te'talik xtak'atob' jun ángel taqom rumal ri Dios chuxkut ri tat Pedro, te k'u ri' xub'an saq che ru pam ronojel ri che', je' ta ne chi xetzij kieb' oxib' chäj. Ri ángel xuchap ri tat Pedro pu tolok', xuk'asuj, xub'ij che: ¡Chatwalijoq chanim! —xcha che. Chanim xet'oqopin ri ximib'al re ch'ich' ri kojom che ru q'ab'.

8Xub'ij k'u ri ángel che: Chakojo ri awatz'iaq, chaxima ri a xajäb', —xcha che. Ri tat Pedro je' xub'ano. Te k'u ri' ri ángel xub'ij chi che: ¡Chakojo ra q'u'! ¡Jo' b'a'! Chinaterenej, —xcha che.

9Xel k'u b'ik, xteri b'i ri tat Pedro chrij ri ángel. Man kuch'ob' tä k'ut we qas tzij chi are jun ángel ri tajin kärilo. Kuchomaj ri are' chi xa achik' wa' ri tajin kub'ano.

10Xeok'ow chkiwäch ri nab'e taq chajinelab', chkiwäch ri ukab' xuquje'. Aretaq xeopan ruk' ri porta re ch'ich' ri k'o chi' ri b'e, xujaq k'u rib' u tukiel. Xeb'el b'ik, xkiq'axaj jun b'e, xyi' k'u kan ri tat Pedro u tukiel rumal ri ángel.

11Are k'u ri tat Pedro xul pa saq, xub'ij: Kämik kinch'ob'o chi qas tzij ri Qajaw Dios u taqom loq jun ángel rech ri Are' che wesaxik pu q'ab' ri tat Herodes, xuquje' pa ki q'ab' ri winaq aj Israel ri e eyeninaq rech käka'n k'äx chwe, —xcha'.

12Je' tajin kuchomaj wa', xe' cho rachoch ri nan María ru nan ri tat Juan ri xuquje' käb'ix Marcos che. Chila' k'ut e k'o wi k'ia kojonelab' ri junam tajin käka'n orar.

13Aretaq ri tat Pedro xch'aw chi' ri porta re uchib'e, xel loq jun ali u b'i' Rode che rilik.

14Aretaq k'ut xuch'ob' ru ch'ab'al ri tat Pedro, xa rumal ri nimalaj u kikotemal xsach che chi rajwaxik u jaqik na ri uchib'e. Man xujaq tä k'ut, xane aninaq xe' chub'ixik chke ri e k'o pa ja chi ri tat Pedro k'o chi' ri b'e.

15Ri e are' k'ut xkib'ij che: ¡Xa xatch'ujar ri'! —xecha'. Are k'u ri ali xujikib'a u b'ixik chke chi qas tzij are ri tat Pedro. Xkib'ij k'ut: ¡Man are taj! Xane are wa' ri ángel ri chajil re, —xecha'.

16Are k'u ri tat Pedro xutaqej tzijonem chi' ri b'e. Aretaq xkijaq ri porta re ri uchib'e, te' xkilo chi qas are', xkixej k'u kib'.

17Xub'ij k'u chke ruk' ru q'ab' chi mech'aw chik. Te ri' xub'ij chke jas xub'an ri Dios che resaxik loq pa che'. Xub'ij k'u chke chi käkib'ij wa' che ri tat Jacobo xuquje' chke ri nik'iaj qachalal chik. Te k'u ri' xel b'ik, xe' pa jun k'olib'al chik.

18Aretaq k'ut xsaqirik, konojel ri soldados xetontirik rumal chi man ketam taj jas xub'an ri tat Pedro.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Are k'u ri tat Herodes xtaqan chutzukuxik, man xuriq tä k'ut. Are xuya wa' chkij ri chajinelab', xutaq k'u ki kämisaxik. Te k'u ri' ri tat Herodes xel b'i pa Judea, xe' pa ri tinimit Cesarea, chila' k'ut xkanaj wi.

Waral kätzijox wi jas xub'an ri tat Herodes, xkämik

20Sib'alaj xpe royowal ri nim taqanel Herodes chke ri winaq ri e k'o pa ri tinimit Tiro, xuquje' ri e k'o pa ri tinimit Sidón. Xa je ri' xkichomaj konojel ri winaq re taq ri tinimit ri' xeb'e' ruk' ri tat Herodes. Xekowin k'ut xka'n utz ruk' ri tat Blasto, jun tata' ri nim u b'anik, patänil re ri tat Herodes ri kätaqan puwi' ri rachoch ri are'. Rumal ri tat Blasto xkib'ij che ri tat Herodes chi kutzir kuk'. Konojel k'u ri winaq ri e k'o pa ri tinimit Tiro, ri tinimit Sidón xkesaj ri tzuqub'al ke pa rulew ri tat Herodes.

21K'o k'u jun q'ij ri tat Herodes xeusik'ij konojel. Ri are' xukoj ri je'lalaj ratz'iaq ri nim kilik, xt'uyi pa ru t'uyulib'al ri kät'uyi wi aretaq kuya taqanik, te k'u ri' xuya jun tzijonem chkiwäch.

22Ri winaq k'ut xkichap u raqik ki chi', xkib'ij: ¡Are jun dios wa' ri tajin käch'awik, man are tä jun achi! —xecha'.

23Chanim k'ut xpe jun ángel rech ri Dios, xusok ri tat Herodes rumal chi man xuya tä u q'ij ri Dios. Xtij k'u kumal ixjut, xkämik.

24Are k'u ru Loq' Pixab' ri Dios xjab'unik, pa ronojel tinimit k'ut kätzijox wi.

25Ri tat Bernabé rachi'l ri tat Saulo xb'antaj kan ri ki chak pa Jerusalén, xetzelej pa Antioquía, xkik'am k'u b'i ri a Juan kuk', ri xuquje' käb'ix Marcos che.

Hechos 13

Ri tat Bernabé rachi'l ri tat Saulo käkichap ki b'inem chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios

1E k'o k'u q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios chkixol ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Antioquía, xuquje' e k'o tijonelab'. E are' ri tat Bernabé, ri tat Simón ri xuquje' käb'ix Negro che, ri tat Lucio ri aj Cirene, ri tat Manaén ri junam xk'iyisax ruk' ri tat Herodes ri nim q'atal tzij re Galilea, xuquje' k'o ri tat Saulo.

2Pa jun q'ij tajin keq'ijilan che ri Qajaw Dios, xuquje' tajin käka'n ayunar, xch'aw k'u ri Loq'alaj Espíritu, xub'ij: Chitasa ri tat Bernabé rachi'l ri tat Saulo chub'anik ri chak ri e nu sik'im wi, —xcha chke.

3Aretaq xeto'taj che ri ayuno, xka'n orar, xkiya ri ki q'ab' pa ki wi', te k'u ri' xekitaq b'ik.

Ri tat Bernabé, ri tat Saulo käkitzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios pa Chipre

4Xetaq k'u b'i ri tat Bernabé, ri tat Saulo rumal ri Loq'alaj Espíritu, xa je ri' xeb'e' pa ri tinimit Seleucia, kelik chi b'i chila' pa barco, xeq'ax pa Chipre, jun ch'äqap ulew wa' ri k'o pa ri mar.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Aretaq xeopan pa ri tinimit Salamina ri k'o chi' ri mar, xkitzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios pa taq ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq aj Israel. Kachi'l k'u ri a Juan ri xuquje' käb'ix Marcos che, kätob'an ri are' kuk' chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios.

6Xkib'inib'ej k'u ronojel ri ch'äqap ulew ri', xeopan pa ri tinimit Pafos. Chila' xkiriq wi jun ajq'ij aj Israel, ri Barjesús u b'i'. Ri are' kub'an che rib' chi q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, man qas tzij tä k'u ri kub'ij.

7Ri ajq'ij ri' k'o ruk' ri nim q'atal tzij, Sergio Paulo u b'i', jun tata' wa' ri sib'alaj k'o u no'j. Xtaqan k'u ri are' chusik'ixik ri tat Bernabé rachi'l ri tat Saulo, rumal chi kraj kuta ru Loq' Pixab' ri Dios.

8Are k'u ri ajq'ij ri käb'ix Elimas che pa ri ch'ab'al griego, xuq'atej ki wäch ri tat Bernabé, ri tat Saulo. Man kraj tä ri are' chi käkojon ri nim q'atal tzij.

9Are k'u ri tat Saulo ri xuquje' käb'ix Pablo che, qajinaq ri Loq'alaj Espíritu puwi', ko xka'y che ri ajq'ij.

10Te k'u ri' xub'ij che: ¡Lal ri' jun nimalaj b'anal tzij, lal b'anal etzelal, lal ralk'ual ri Itzel, are k'ulel la ru b'anik ronojel u wäch utzil! ¿Jas che man kätäni tä la chujech'b'exik ri jikomalaj u b'eyal ri qas u Tzij ri Dios?

11Cheyej b'a' na la, ¡ri Dios kuk'äjisaj na wäch la! Che kieb' oxib' q'ij man käka'y tä chi na la, man kil tä chi na la ru saqil ri q'ij, —xcha che. ¡Chanim k'ut xmoyirik! Xaq kämalal chik pa taq u xkut, kutzukuj jachin käyuqen b'ik rumal chi man käka'y tä chik.

12Aretaq k'ut ri nim q'atal tzij xril ri xb'antajik, xkojon k'u ri are'. Sib'alaj kukajmaj ri tijonik chrij ri Qajaw Jesús.

Ri tat Pablo rachi'l ri tat Bernabé keopan pa ri tinimit Antioquía re Pisidia

13Xeb'el k'u b'i pa ri tinimit Pafos, ri tat Pablo xuquje' taq ri rachi'l xeopan pa ri tinimit Perge ri k'o pa Panfilia. Xkanaj k'u kan ri a Juan (ri xuquje' kukoj Marcos che ru b'i'), xtzelej kan pa Jerusalén.

14Xeb'el chi b'i ri e are' pa Perge, xeopan pa ri tinimit Antioquía re Pisidia. Pa jun q'ij k'ut re uxlanem, xeb'ok pa ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq aj Israel, xet'uyi k'ut.

15Aretaq xsik'itaj chupam taq ri wuj re ru Pixab' ri Moisés, xuquje' chupam taq ri ki wuj ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, ri tata'ib' k'amal taq ki b'e ri winaq xekisik'ij ri tat Pablo, ri tat Bernabé, xkib'ij chke: Qachalal, we k'o jas kaj alaq käb'ij alaq che ki pixb'exik ri winaq, kuya' käch'aw alaq, —xecha chke.

16Xwalij k'u ri tat Pablo, xuk'ut ruk' ru q'ab' chi mech'aw ri winaq, te k'u ri' xub'ij chke: Alaq tata'ib' aj Israel, xuquje' ri alaq ri nim kil wi alaq ri Dios, ¡tampe alaq! —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Ru Dios ri tinimit Israel xeucha' ri qa mam ojer, kumal k'u ri e are' xub'an jun nimalaj tinimit, pune xa koqxa'nim kib' pa Egipto. Ri Dios k'ut xukoj ri nimalaj u chuq'ab' che kesaxik loq chila'.

18Ri Dios kawinaq junab' xukoch' u wäch che ri ki k'aslemal ri winaq aj Israel pa ri juyub' ri kätz'inowik.

19Xusach ki wäch wuqub' tinimit ri e k'o pa Canaán, xujach k'u ri kulew ri winaq ri' chke ri qa mam ojer.

20Te k'u ri' kiejeb' ciento junab' ruk' kawinaq lajuj chik xq'at tzij pa ki wi' kumal q'atal taq tzij. Ri qa mam Samuel k'ut, jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, are k'isb'al ke ri q'atal taq tzij ri'.

21Xkita' k'u ri winaq che ri Dios chi kukoj jun nim taqanel ri kätaqan pa ki wi'. Xukoj k'u ri tat Saúl ru k'ojol ri tat Cis che nim taqanel pa ki wi'. Ri tata' ri' are re ri rachalaxik ri qa mam Benjamín ojer. Kawinaq junab' k'ut xtaqan ri are' pa ki wi'.

22Te k'u ri' ri Dios xresaj ri tat Saúl che taqanel, xukoj chi ri qa mam David che taqanel pa ki wi'. Chrij k'u wa' xub'ij wi: “Nu riqom ri a David ru k'ojol ri tat Isaí. Käkikot k'u ri wanima' rumal wa' we achi ri'. Kub'an k'u na ri are' ronojel ri kwaj,” —xcha ri Dios.

23Ri Jesús k'ut are jun chke ri rachalaxik ri qa mam David, are k'u wa' ri xwalijisax rumal ri Dios rech keuto' ri winaq aj Israel, je' jas ri xuchi'j loq ojer.

24Mäjoq k'u kul ri Jesús, ri tat Juan xutzijoj chke konojel ri winaq aj Israel chi rajwaxik käkik'ex ki chomanik, käkik'ex kanima', käb'an k'u ki qasna'.

25Aretaq k'ut xa ko'l man kopan ru kämikal ri tat Juan, xub'ij ri are' chke ri winaq: “¿Jachin ri in kichomaj ix? Man in tä ri' ri Cristo, ri To'l Qe ri tajin keyej alaq. K'ä te käpe na ri Are'. Sib'alaj nim u q'ij, man taqal tä k'u chwe kinkir u k'amal ru xajäb',” —xcha chke, —kächa ri tat Pablo.

26Je k'u ri', qachalal, ri alaq rachalaxik ri qa mam Abraham, xuquje' alaq ri käpe alaq pa nik'iaj taq tinimit chik ri nim kil wi alaq ri Dios: Ru Loq' Pixab' ri Dios ri kutzijoj ru tob'anik ri Are' are xtzijox chqe nimalaj qonojel ri uj.

27Konojel k'u ri winaq pa ri tinimit Jerusalén, xuquje' ri k'amal taq ki b'e, man xketamaj taj jachin ri' ri Jesús. Man xkikoj tä k'u pa kuenta ri tzij ri tz'ib'tal kan kumal ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri käsik'ix pa ri rachoch Dios pa taq ri q'ij re uxlanem. Ri e are' xkikämisaj ri Jesús, je' k'u xel wi jas ri ki b'im kan ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios.

28Pune man k'o tä jas xkiriq chrij ri Jesús ri taqal wi käkämisaxik, ri e are' k'ut xkib'ij che ri tat Pilato chi kutaq u kämisaxik.

29Aretaq b'antajinaq kumal ronojel ri tz'ib'tal ojer chrij ri Jesús, xkiqasaj cho ri cruz, xkik'am b'i pa muqik.

30Ri Dios k'ut xuk'astajisaj ri Jesús chkixol ri käminaqib'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31Pa taq ri q'ij ri' k'ia mul xuk'ut rib' ri Jesús chkiwäch ri tijoxelab' ri xeb'e' ruk' aretaq xel b'i pa Galilea, xe' pa ri tinimit Jerusalén. Kämik k'ut are ri e are' ri tajin käkitzijoj chke ri winaq chrij ri Jesús jas ri u b'anom, —kächa chke.

32Xaq je ri' ri uj xuquje' käqatzijoj chech alaq ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio: Are wa' ri xuchi'j ri Dios chke ri qa mam ojer,

33ri ya u yo'm chik chqe uj qonojel, ri uj kachalaxik kan ri ojer taq winaq. Je wa' xub'ano aretaq xuk'astajisaj ri Jesús chkixol ri käminaqib'. Je' xk'ulmatajik jas ri tz'ib'tal pa ri ukab' salmo, kub'ij: “Kämik ri' at nu yo'm chkiwäch ri winaq rech käketamaj chi at ri' ri qas nu K'ojol,” —kächa'.

34Ri Dios k'ut xub'ij chi kuk'astajisaj na chkixol ri käminaqib' rech man käq'ay tä ru cuerpo. Je ri' kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios jawije' ri tz'ib'tal wi: “Kintoq'ob'isaj na i wäch jas ri xinchi'j che ri i mam David,” —kächa'.

35Rumal ri' kub'ij pa jun salmo chik: “Mäya la che ri Loq'alaj Patänil ech la chi käq'ay ru cuerpo,” —kächa ri'.

36Qas tzij k'ut ri qa mam David xeupatänij ri winaq ri e k'o pa taq ri q'ij ri k'asal ri are'. Xeupatänij je' jas ri xtaqan wi ri Dios. Xkäm k'ut, xmuq kuk' ru mam, are k'u ru cuerpo xq'ayik.

37Are k'u ri Jesús ri xuk'astajisaj ri Dios chkixol ri käminaqib', man xq'ay tä ru cuerpo.

38Chetamaj b'a' alaq, qachalal, chi rumal ri Jesús kätzijox ri sachb'al mak chech alaq.

39Rumal ri Jesús konojel ri kekojonik käsachtaj ri ki mak, ri ki mak ri man kuya' taj käsachik rumal ru Pixab' ri Moisés.

40Chila b'a' ib' alaq, mäqaj ne chij alaq ri xkitz'ib'aj kan pa ri ki wuj ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ri kub'ij:

41Chiwilampe ix ri xa kitze'j u wäch ri qas tzij, chixkajmanoq, chsach b'a' i wäch. Je ri', rumal chi ri in kinb'an na nimaq taq kajmab'al pa taq ri i q'ijol ri man kikoj tä k'u na we ta k'o jun winaq kutzijoj wa' chiwe, —kächa', —xcha ri tat Pablo chke.

42Aretaq ri tat Pablo, ri tat Bernabé xeb'el loq pa ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq aj Israel, xepe ri winaq, xkita' toq'ob' chke chi ketzelej chi jumul chila' wuqub'ix pa ri q'ij re uxlanem, rech käkitzijoj na ru Loq' Pixab' ri Dios.

43Aretaq xeto'taj ri winaq che ri mulin ib', e k'ia chke ri winaq aj Israel, xuquje' ri nik'iaj winaq chik ri keq'ijilan che ri Dios, xeb'e' kuk' ri tat Pablo, ri tat Bernabé. Ri e are' k'ut xekipixb'aj chi käkitaqej ri kojonik chrij ri Dios, ru b'anom toq'ob' chke nimalaj konojel.

44Wuqub'ix chik, aretaq xuriqa ri q'ij re uxlanem, konojel ri winaq pa ri tinimit xkimulij kib' chutatab'exik ru Tzij ri Dios.

45Ri winaq aj Israel, aretaq xkil ri k'ialaj winaq, k'äx xkina' pa kanima', xkitze'j u wäch ri tat Pablo, xkik'ulelaj u wäch ru tzij.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

46Are k'u ri tat Pablo rachi'l ri tat Bernabé ko xech'awik, man xkixej tä kib', xkib'ij: Chech alaq, ri winaq aj Israel, rajwaxik kätzijox wi nab'e ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio. Rumal k'u chi man käk'amowaj tä alaq, käna' ib' alaq chi man taqal tä chech alaq ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik, rumal ri' kämik kuje' kuk' ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj.

47Rumal chi je' uj u taqom wi ri Qajaw Dios, xub'ij k'ut: At nu kojom rech kaya saqil chke konojel ri winaq cho ruwächulew, chi rumal awech at kuya' käkiriq na ru tob'anik ri Dios, nimalaj konojel ri winaq k'ä chuk'isb'al ruwächulew, —xcha ri Dios, —xecha chke ri winaq.

48Ri nik'iaj winaq chik, aretaq xkita wa' we tzij ri', sib'alaj xekikotik. ¡Xkichap u b'ixik chi ru Loq' Pixab' ri Qajaw Dios are sib'alaj utz! Konojel k'u ri e sik'im churiqik ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik xekojon che ri Cristo.

49Je ri' xtzijox ru Loq' Pixab' ri Dios pa konojel taq ri tinimit re ri k'olib'al ri'.

50Are k'u ri winaq aj Israel xkikoj ki k'ux jujun ixoqib' ri keq'ijilan che ri Dios, ri nimaq ki b'anik, xuquje' xkikoj ki k'ux ri tata'ib' ri nimaq ki b'anik ri e k'o pa ri tinimit. Je wa' xka'no rech käkiyak kib' chkij ri tat Pablo, ri tat Bernabé. Xekesaj k'u na b'i pa ri ki tinimit.

51Ri tat Pablo, ri tat Bernabé xkitota' kan ri ulew che ri kaqan chkiwäch ri winaq chuq'alajisaxik chi man utz taj ri ki b'anom, k'o ki mak. Te k'u ri' xeb'e' pa ri tinimit Iconio.

52Are k'u ri kojonelab' chila' pa ri tinimit Antioquía sib'alaj xekikotik, q'alaj k'ut chi ri Loq'alaj Espíritu tajin kätaqan pa kanima'.

Hechos 14

Ri tat Pablo, ri tat Bernabé keopan pa ri tinimit Iconio

1Aretaq xeopan pa ri tinimit Iconio, ri tat Pablo, ri tat Bernabé xeb'ok pa ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq aj Israel. Ru Loq' Pixab' ri Dios ri xkitzijoj xub'ano chi e k'ia chke ri winaq aj Israel xekojonik, xuquje' e k'ia chke ri nik'iaj winaq chik.

2Are k'u ri winaq aj Israel ri man kekojon tä che ru Loq' Pixab' ri Dios xkikoj ki k'ux ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj, rech käketzelaj ki wäch ri kojonelab'.

3Rumal ri' ri tat Pablo, ri tat Bernabé naj xek'oji na chila'. Man xkixej tä kib' chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios, ku'l k'u ki k'ux chrij ri Qajaw Jesús. Are ri Qajaw Jesús xuk'ut chkiwäch ri winaq chi are ri Are' yo'winaq ri tzij ri' chke. Are tzij wa' ri tajin käkitzijoj ri apóstoles chrij ru toq'ob' ri Dios. Xuya k'u ki chuq'ab' rech käka'n nimaq taq etal, xuquje' nimaq taq kajmab'al chkiwäch ri winaq.

4Are k'u ri winaq ri e k'o pa ri tinimit xub'an kieb' ki k'ux chkij ri apóstoles. Nik'iaj xkikoj kib' kuk' ri winaq aj Israel, nik'iaj chik xkikoj kib' kuk' ri apóstoles.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Te k'u ri' ri winaq aj Israel kuk' ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj xjunamataj ki tzij kuk' ri k'amal taq ki b'e, xewalij k'u chkij ri apóstoles che ki k'ulelaxik, chi käkitze'j ki wäch, kekib'an k'u che ab'aj.

6Aretaq k'ut ri tat Pablo, ri tat Bernabé xketamaj wa', xeanimaj b'ik, xeb'e' pa Listra, pa Derbe. E are' tinimit wa' ri e k'o pa Licaonia. Xuquje' xeb'e' pa taq ri k'olib'al chkij taq we tinimit ri'.

7Chila' k'ut xuquje' xkitzijoj wi ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio.

Ri tat Pablo käb'an che ab'aj pa ri tinimit Listra

8K'o k'u jun achi pa Listra ri man käkowin taj käb'inik. Xa t'uyul qajoq chila'. Ri achi ri' man k'o tä jumul b'ininaq rumal chi k'äx u b'anom ri raqan tzpa taq ri q'ij ri xil u wäch.

9We achi ri' u tatab'em ri tajin kutzijoj ri tat Pablo. Ri tat Pablo k'ut ko xka'y che, xrilo chi k'o u kojonik rech kutzirik.

10Ko k'u xuch'ab'ej, xub'ij che: ¡Chatwalijoq, chattak'aloq! —xcha che. Ri achi k'ut xaq jun xuya', xtak'ik, xuchap b'inem.

11Aretaq ri winaq xkil ri xub'an ri tat Pablo, xkiraq ki chi', xkib'ij pa ri ki ch'ab'al ri aj Licaonia: ¡E are' ri qa dios wa' ri je' kepe winaq ri e ulinaq quk'! —xecha'.

12Xkib'ij chi ri tat Bernabé are ri ki dios u b'i' Júpiter, are k'u ri tat Pablo are ri ki dios u b'i' Mercurio, rumal chi are ri are' ri sib'alaj kätzijonik.

13Ri sacerdote ri käpatänin pa ri rachoch ri ki dios Júpiter ri k'o chuchi' ri tinimit, xeuk'am loq ama'ib' taq wakäx, xuquje' wiqob'al re kotz'ij. Ri sacerdote ri' junam kuk' ri winaq, e are' ta xkaj xekiq'ijilaj ri apóstoles, xuquje' xekikämisaj ta ri wakäx chuya'ik chkiwäch.

14Aretaq k'ut ri kieb' apóstoles, ri tat Bernabé rachi'l ri tat Pablo, xkil ri tajin käka'no, xkijis ri katz'iaq chkij. (Ri xka'n ri apóstoles, are kuk'ut chkiwäch ri winaq chi sib'alaj äwas ri tajin käka'no.) Xkinim kib' chkixol ri winaq, xkiraq ki chi', xkib'ij:

15¡Tata'ib'! ¿Jas che je' tajin käb'an alaq wa'? Ri uj xaq uj winaq je' jas ri alaq. Ri uj k'ut, uj petinaq chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chech alaq, rech käya kan alaq u b'anik wa' ri naq'atal wi alaq ri man k'o tä ki patän, rech käkojon alaq che ri k'aslik Dios. Are Dios wa' ri b'anowinaq ri kaj, ri ulew, ri mar, xuquje' konojel ri jastaq ri e k'o cho ri kaj, ri e k'o cho ri ulew, xuquje' ri e k'o pa ri mar.

16Pa ri ojer taq q'ij ri Dios xuya chke ri winaq chi käka'no jachike ri käkaj.

17Amaq'el k'ut xuk'ut chkiwäch ri winaq jachin ri' ri Are' ruk' ri u b'anik utzil chke. Are ri Are' käyo'w ri jäb', kub'ano chi sib'alaj käwächin ri qa tiko'n, kuya ronojel ri käqatijo, kuya k'u kikotemal pa qanima', —xecha chke.

18Pune je' xkib'ij wa' ri apóstoles, xajwataj chi xkikoj ki chuq'ab' chuq'atexik chi ri winaq mat xekikämisaj ri wakäx chuya'ik chkiwäch che ki q'ijilaxik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Xeopan k'u jujun winaq aj Israel ri e petinaq pa ri tinimit Antioquía, xuquje' pa ri tinimit Iconio ri xkikoj ki k'ux ri winaq, xka'n k'u ri tat Pablo che ab'aj. Xkichomaj k'ut chi ya käminaq chik, xkichararej b'ik, xekiya k'u kan chutza'm ja.

20Aretaq k'ut xkimulij kib' ri kojonelab' chrij ri tat Pablo, ri are' xwalijik, xok chi na b'ik pa ri tinimit. Chukab' q'ij, rachi'l ri tat Bernabé, xe' pa ri tinimit Derbe.

21Aretaq xeto'taj chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio pa ri tinimit Derbe ri xekojon wi k'ia winaq, xetzelej chi jumul pa Listra, pa Iconio, xuquje' pa Antioquía.

22Pa taq we tinimit ri' xkiya k'u anima' chke ri kojonelab', xekipixb'aj k'ut chi käkitaqej ri kojonik che ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio. Xuquje' xkib'ij chke chi rajwaxik kujok'ow na pa taq k'ia u wäch k'äxk'ol k'ä mäjoq kujopan ruk' ri Dios rech kätaqan ri Are' pa qa wi'.

23Xekikoj k'u k'amal taq ki b'e ri qachalal kojonelab' pa ronojel tinimit. Xka'n orar, xka'n ri ayuno, te k'u ri' xekijach pu q'ab' ri Qajaw Dios ri e kojoninaq che.

Ri tat Pablo rachi'l ri tat Bernabé ketzelej b'ik pa ri tinimit Antioquía re Siria

24Pa ri ki tzelejik, xeok'ow pa Pisidia, xeopan k'u pa Panfilia.

25Xkitzijoj na ru Loq' Pixab' ri Dios pa ri tinimit Perge, te k'u ri' xeq'ax pa Atalia.

26Kelik chila' xkiya b'i kib' pa ri barco, xeb'e' pa Antioquía. Are tinimit wa' ri xejach wi pu q'ab' ri Dios rech kub'an toq'ob' chke che ki to'ik chub'anik ri chak ri k'ä te xk'is kumal.

27Aretaq xeopan pa Antioquía, xekimulij ri qachalal kojonelab'. Xkitzijoj k'u chke ri nimaq taq kajmab'al ru b'anom ri Dios kuk', xkitzijoj xuquje' jas xub'an ri Dios chuya'ik chke ri nik'iaj winaq chik ri man aj Israel taj chi ri e are' xuquje' kekojonik.

28Naj k'ut xek'oji na ri tat Pablo, ri tat Bernabé chila' kuk' ri kojonelab'.

Hechos 15

Ri kojonelab' xkimulij kib' pa ri tinimit Jerusalén

1Pa taq ri q'ij ri' xeopan jujun achijab' pa ri tinimit Antioquía ri e petinaq pa Judea. Xkichap k'u ki tijoxik ri kojonelab' chila', xkib'ij k'u chke chi we käkaj käkiriq ru tob'anik ri Dios rajwaxik käkoj ri retal ri ojer trato che ri ki cuerpo ri alab'om, xuquje' ri achijab', je' jas ri taqaninaq wi ri qa mam Moisés.

2Are k'u ri tat Pablo, ri tat Bernabé xekik'ulelaj ri achijab' ri'. Je ri' xchomaxik chi utz na keb'e' ri tat Pablo, ri tat Bernabé pa ri tinimit Jerusalén kachi'l nik'iaj kojonelab' chik rech käkichomaj wa' kuk' ri apóstoles, xuquje' kuk' taq ri k'amal taq ki b'e ri qachalal kojonelab' pa ri tinimit ri'.

3Ri qachalal kojonelab' aj Antioquía xekitaq b'i ri tat Pablo, ri tat Bernabé kachi'l ri nik'iaj kojonelab' chik. B'enam ke pa Jerusalén, xeok'ow pa Fenicia, pa Samaria, käkitzijoj k'u chke ri kojonelab' chi ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj tajin

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

käkiya kan ri ojer ki k'aslemal, tajin käkipatänij ri Dios. Ri kojonelab' pa taq ri k'olib'al ri' sib'alaj xekikotik aretaq xkita u b'ixik wa'.

4Aretaq ri tat Pablo, ri tat Bernabé xeopan pa Jerusalén, utz ki k'ulaxik xb'an kumal ri qachalal kojonelab', ri apóstoles, xuquje' ri k'amal taq ki b'e ri kojonelab'. Xkitzijoj k'ut ronojel ru b'anom ri Dios kuk'.

5E k'o k'u jujun tata'ib' fariseos ri e kojoninaq chik che ri Cristo, xetak'i aq'anoq, xkib'ij: Rajwaxik käkoj ri retal ri ojer trato che ri ki cuerpo ri achijab', ri alab'om ri man e aj Israel taj, käb'ix k'u chke chi rajwaxik käkitaqej u b'anik jas ri kub'ij ru Pixab' ri qa mam Moisés, —xecha'.

6Xkimulij k'u kib' ri apóstoles xuquje' ri k'amal taq ki b'e ri qachalal kojonelab' chuchomaxik rij we tijonik ri'.

7Naj k'ut xkichomala kib', te k'u ri' xwalij aq'an ri tat Pedro, xub'ij chke: Qachalal, etam alaq chi xke' kieb' oxib' junab' wa', ri Dios xinucha' in chxol alaq chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj, rech ri e are' xuquje' käkita ri Evangelio, kekojonik.

8Ri Dios k'ut, ri retam ri k'o pa taq kanima' ri winaq, xuq'alajisaj chi keuk'amowaj ri e are' xuquje', aretaq xuya ri Loq'alaj Espíritu chke, je' jas ri u yo'm chqe uj.

9Ri Dios man jalan tä xeril wi ri e are' ruk' ri uj, xane junam xub'an chqe. Xuch'aj k'u ri kanima' ri e are' xuquje', aretaq xekojon che ri Cristo.

10Ri alaq k'ut, ¿jas che kub'an kieb' k'ux alaq chrij ru b'anom ri Dios, käya k'u alaq jun eqa'n chkij we kojonelab' ri', jun eqa'n chi ri qa mam ojer man xekowin tä che reqaxik, junam quk' ri uj?

11Ri uj k'ut käqakojo chi käqariq ru tob'anik ri Dios rumal ru toq'ob' ri Qajaw Jesucristo, xaq junam jas ri käka'n ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj, —xcha ri tat Pedro chke.

12Xa je ri' konojel ri winaq man k'o tä jas xkib'ij. Are xkitatab'ej na ri ki tzij ri tat Bernabé, ri tat Pablo. Xkitzijoj k'ut ri nimaq taq etal, xuquje' nimaq taq kajmab'al ru b'anom ri Dios chkixol ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj rumal kech ri e are'.

13Aretaq xeto'taj ri e are' che ri ki tzij, xch'aw chi ri tat Jacobo, xub'ij: Qachalal, tampe alaq ri kinb'ij:

14Ri qachalal Simón Pedro u b'im chqe ri xub'an ri Dios aretaq nab'e mul xutoq'ob'isaj ki wäch ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj, xeucha' k'u jumulaj winaq chkixol ri e rech ri Are'.

15Are k'u wa' je' jas ri xkitz'ib'aj kan ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer ri kub'ij:

16Aretaq käb'antaj na wa', kintzelej loq, kintob'an na chiwe, kinkoj chi na jun nim taqanel pi wi', je' jas ri i mam David, —kub'ij ri Qajaw Dios. Ri Are' kub'an na u b'anik ronojel, kub'an chi na utzil chiwe.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Je ri' kinb'ano rech konojel ri nik'iaj winaq chik käkitzukuj ri Qajaw Dios, konojel ki wäch winaq cho ruwächulew ri käkina'taj ri nu b'i', käkita' ri nu tob'anik.

18Are wa' ri kub'ij ri Qajaw Dios ri u yo'm loq u b'ixik ronojel wa' we tzij ri', ri u b'im kanoq pa taq ri ojer taq q'ij, —xcha ri'.

19Ri tat Jacobo xutaqej tzijonem, xub'ij: Rumal ri' ri in kinchomaj chi man kuya' taj käqab'ij chke ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj, ri tajin käkiya kan ri ojer ki k'aslemal rech keniman che ri Dios, chi rajwaxik käkoj ri retal ri ojer trato che ri ki cuerpo.

20Xuwi käqatz'ib'aj b'i jun wuj, käqataq k'u b'i chke. Käqab'ij b'ik chi mäkitij chi ri ti'j ri yo'm chkiwäch taq tiox ri xa e b'anom kumal winaq, chi man käka'n taj jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'. Käqab'ij k'ut chi man käkitij tä chi u ti'jol awaj ri xa jitz'am wa' chukämisaxik, xuquje' chi man käkitij tä kik'.

21Tzojer k'u loq wa' e k'o winaq pa ronojel tinimit ri käkitzijoj ri Pixab' ri xutz'ib'aj kan ri qa mam Moisés. (Ronojel wa' ri käqatz'ib'aj b'i pa we carta, are tz'ib'tal pa ru Pixab' ri Moisés.) We Pixab' ri' käsik'ix pa taq ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq aj Israel pa taq ri q'ij re uxlanem, —xcha ri tat Jacobo chke.

22Xkichomaj k'u ri apóstoles, xuquje' ri k'amal taq ki b'e ri kojonelab', xuquje' konojel ri qachalal kojonelab' chi kekicha' jujun achijab' rech kekitaq b'i pa ri tinimit Antioquía junam ruk' ri tat Pablo, ri tat Bernabé. Xkicha' k'u ri tat Judas ri xuquje' käb'ix Barsabás che, xuquje' ri tat Silas, ri nim ki b'anik chkixol ri kojonelab'.

23Xkiya k'u b'i we wuj ri' pa ki q'ab', kub'ij: “Uj, ri uj apóstoles, xuquje' ri uj ri k'amal taq ki b'e ri kojonelab', xuquje' ri uj, uj ri' ri kojonelab' ri k'o pa ri tinimit Jerusalén, ri uj qonojel käqaya apan rutzil wäch alaq, qachalal, alaq ri' ri man aj Israel taj, ri k'o alaq pa ri tinimit Antioquía, pa Siria, xuquje' pa Cilicia.

24Qa tom chi e k'o jujun ri elinaq b'i chqaxol ri e opaninaq uk' alaq, ri man uj taj uj taqowinaq b'ik. Ki kojom k'ux alaq ruk' ri ki tzij, ki k'äxk'ob'isam anima' alaq, je ri' chi xub'an kieb' k'ux alaq. Ki b'im chech alaq chi rajwaxik käkoj alaq ri retal ri ojer trato, chi käq'at ru cuerpo jun achi o jun ala, xuquje' chi käb'an alaq jas ri kub'ij ru Pixab' ri Moisés.

25Rumal ri' xqachomaj, xjunamataj k'u ri qa chomanik chi keqatzukuj jujun achijab' chqaxol rech keqataq b'i uk' alaq junam kuk' ri loq'alaj taq qachalal, ri tat Bernabé, ri tat Pablo.

26Ri qachalal Pablo, ri qachalal Bernabé ki yo'm ri ki k'aslemal chupatänixik ri Qajaw Jesucristo, xaq k'u ko'l man xekäm tä rumal.

27Xaq je ri' käqataq b'i ri qachalal Judas, xuquje' ri qachalal Silas, rech käkib'ij na chech alaq ri xchomaxik.

28Ri Loq'alaj Espíritu, xuquje' ri uj, utz xqilo chi man k'o tä chi jun eqa'n käqaya chij alaq, xane xuwi we taqanik ri' ri rajwaxik:

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Are wa' chi mätij chi alaq ri ti'j ri yo'm chkiwäch taq tiox ri xa e b'anom kumal winaq, chi man käka'n tä alaq jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', chi man kätij tä alaq ri u ti'jol jun awaj ri xa jitz'am wa' chukämisaxik, xuquje' chi man kätij tä chi alaq ri kik'. We känimaj alaq wa', utz ri' ri käb'an alaq. Ri Dios b'a' kächajin alaq. Ch'ab'ej chi alaq," —kächa ri' chupam ri wuj.

30Ri achijab' ri xetaq b'ik, xeb'e'k. Xkitaqej b'i ri ki b'e, xeb'e' pa Antioquía. Aretaq xeopanik xekimulij ri qachalal kojonelab', xkijach k'u ri wuj pa ki q'ab'.

31Aretaq xsik'ix u wäch ri wuj chkiwäch, sib'alaj xekikot ri qachalal, rumal chi sib'alaj xuku'b'isaj ki k'ux.

32Ri tat Judas xuquje' ri tat Silas, xuquje' e q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios. Xkiku'b'isaj k'u ki k'ux ri kojonelab', xuquje' xkiya anima' chke kuk' taq ri tzij ri xkib'ij. Naj k'ut xetzijonik.

33Xek'oji k'u na kieb' oxib' q'ij chila', te k'u ri' xejach b'i ruk' utzil kumal ri qachalal kojonelab'. Xetzelej k'u kuk' ri qachalal ri e k'o pa Jerusalén ri e taqowinaq b'ik.

34Are k'u ri tat Silas xuchomaj chi käkanaj kan pa Antioquía. Je' k'ut xub'ano.

35Xuquje' ri tat Pablo rachi'l ri tat Bernabé xekanaj kan pa Antioquía. Junam kuk' k'ia qachalal chik, xkitaqej ki tijoxik ri kojonelab', xuquje' xkitzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios.

Ri tat Pablo kuchap ri ukab' u b'inem chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio

36Ok'owinaq chi kieb' oxib' q'ij aretaq ri tat Pablo xub'ij che ri tat Bernabé: Jeqasolij jumul chik ri qachalal pa taq ri tinimit jawije' qa tzijom wi ru Loq' Pixab' ri Qajaw Jesús, che kilik jas ri ka'nom, —xcha che.

37Are k'u ri tat Bernabé are kraj kuk'am b'i ri a Juan kuk', ri xuquje' käb'ix Marcos che.

38Are k'u ri tat Pablo man utz taj xrilo, rumal chi are wa' ri xutas kan rib' chkij ri e are' pa Panfilia. Man xutaqej tä ri chak kuk' chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios.

39Ri tat Pablo, ri tat Bernabé naj xkichomala kib', man xjunamataj tä k'u ri ki chomanik. Xa je ri' xkitas kib'. Ri tat Bernabé xuk'am b'i ri a Marcos che rachi'l, xe' pa Chipre.

40Are k'u ri tat Pablo, are xucha' ri tat Silas che rachi'l. Xejach k'u b'i pu q'ab' ri Dios kumal ri kojonelab' rech kub'an toq'ob' chke che ki to'ik chub'anik ri chak.

41Xok'ow ri are' pa Siria, pa Cilicia, xuya k'u anima' chke ri qachalal kojonelab'.

Hechos 16

Ri tat Pablo, ri tat Silas keachi'lax rumal ri a Timoteo

1Ri tat Pablo, ri tat Silas xeopan pa taq ri tinimit Derbe ruk' ri tinimit Listra. Chila' k'ut xkiriq wi jun ala kojonel, Timoteo u b'i', ral jun ixoq kojonel aj Israel, are k'u ru tat are aj Grecia.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Ri qachalal ri e k'o pa ri tinimit Listra, xuquje' pa Iconio, xkib'ij chi ri a Timoteo sib'alaj utz ru k'aslemal.

3Ri tat Pablo xub'ij che ri a Timoteo chi ke' ruk', nab'e k'ut xukoj na ri retal ri ojer trato che ru cuerpo rech man käpe tä koyowal ri winaq aj Israel ri e k'o pa taq ri tinimit ri'.Konojel k'ut ketam chi ru tat ri a Timoteo are aj Grecia.

4Pa konojel taq ri tinimit ri xeok'ow wi xkiya u b'ixik chke ri kojonelab' ri xchomax pa Jerusalén kumal ri apóstoles, xuquje' kumal ri k'amal taq ki b'e ri kojonelab'.

5Je ri' ri qachalal kojonelab' xkijikib'a kanima' chrij ri Dios, xnimar na ri ki kojonik. Ronojel q'ij k'ut tajin kek'iarik.

Jun achi aj Macedonia kuk'ut rib' chuwäch ri tat Pablo

6Ri tat Pablo, ri rachi'l xkitaqej ri ki b'e, xeq'ax pa Frigia, xuquje' pa Galacia. Opaninaq k'ut pa Asia, man xyi' tä chke rumal ri Loq'alaj Espíritu chi käkitzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chila'.

7Aretaq xeopan pa ri k'ulb'at re Misia, xkichomaj chi keb'e' pa Bitinia, man xyi' tä k'u wa' chke rumal ri Loq'alaj Espíritu re ri Jesús.

8Xaq k'u xeok'ow pa Misia, xeb'e' pa ri tinimit Troas ri k'o chi' ri mar.

9Chila' k'ut k'o ri xuk'ut ri Dios chuwäch ri tat Pablo chaq'ab' pa ri rachik'. Are jun achi aj Macedonia ri tak'al chuwäch, kuta' k'u toq'ob' che ri tat Pablo, kub'ij: “Chok'ow la pa Macedonia, chujto' b'a' la,” —xcha che.

10Aretaq ri tat Pablo xril wa' we achi ri', chanim xujwalijik, xuje' pa Macedonia. Xqetamaj chi qas tzij chi ri Dios tajin kujusik'ij chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri winaq ri e k'o chila'.

Ri tat Pablo, ri tat Silas keopan pa ri tinimit Filipos

11Qelik b'i pa ri tinimit Troas, xujok pa jun barco, jikom xuje'k k'ä xujopan pa ri ch'äqap ulew ri k'o pa ri mar, Samotracia u b'i'. Chukab' q'ij chik xujq'ax pa ri tinimit Neápolis.

12Qelik chi b'i chila' xuje' pa Filipos, ri nab'e tinimit re Macedonia. Jun tinimit wa' ri ki mulim wi kib' winaq ri e petinaq pa ri tinimit Roma xuquje' nik'iaj tinimit chik. Kieb' oxib' q'ij xujk'oji na chila'.

13Pa jun q'ij re uxlanem xujel b'i chrij ri tinimit, xuje' chuchi' ri nima' ri e naq'atal wi ri winaq käka'n orar. Xujt'uyi chila', xqatzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri ixoqib' ri ki mulim kib' jela'.

14Jun chke ri ixoqib' ri e k'o chila', are Lidia u b'i', ri käpe pa ri tinimit Tiatira. Kuk'iyij jun u wäch atz'iaq morada käka'yik. Paqal rajil wa'. We ixoq ri' käq'ijilan che ri Dios. U tatab'em k'u ri tajin kub'ij ri tat Pablo, xaq je ri' xqaj ru Tzij ri Dios pa ranima', je ri' chi sib'alaj kraj kutatab'ej ru Loq' Pixab' ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Xb'an k'u u qasna' ri are' xuquje' konojel ri e k'o pa rachoch. Te k'u ri' xujub'ochi'j, xub'ij chqe: We ilom alaq chi qas tzij in kojoninaq che ri Qajaw Jesús, jo' cho ja wuk', käkanaj kan alaq cho wachoch, —xcha chqe. Sib'alaj k'ut xukoj u chuq'ab' chqe rech kujkanaj kan cho rachoch.

16K'o jumul, b'enam qe chub'anik orar, xqariq jun ali ri k'o jun itzel espíritu re ch'ob'onik che. We ali ri' are jun ajik', kuch'ak k'u nim puaq rumal ri ch'ob'onik ri kub'ano. Are k'u ri puaq kuya chke ru patrón.

17We ali ri' xteri b'i chqij ri tat Pablo xuquje' ri uj. Ko xuraq u chi', xub'ij: We achijab' ri' käkipatänij ri Dios ri k'o chikaj, are k'u käkitzijoj chiwe jas rajwaxik kib'ano rech kiriq na ru tob'anik ri Dios, —xcha ri'.

18K'ia q'ij k'ut je' xub'an wa'. Xa je ri' xk'istaj u k'ux ri tat Pablo ruk', xka'y k'u chrij, xub'ij che ri itzel espíritu ri k'o che ri ali: Kintaqan chawe pa ru b'i' ri Jesucristo chi katel che we ali ri', —xcha che. Chanim k'ut xel ri itzel espíritu che ri ali.

19Aretaq k'ut xkil ru patrón ri ali chi man kekowin tä chik käkich'ak puaq chrij ri ali, xkichap ri tat Pablo xuquje' ri tat Silas. Xekik'am b'i pa ri k'ayib'al chkiwäch ri tata'ib' ri k'o taqanik pa ki q'ab'.

20Xekiya chkiwäch ri q'atal taq tzij, xkib'ij: We achijab' ri' ri aj Israel, tajin käka'n k'äx che ri qa tinimit, je ri' chi käsach ki k'ux ri winaq.

21Kujkitijoj chub'anik ri man uj naq'atal tä wi. Ri ki tijonik man kuya' taj käqak'amo rumal chi ri uj, uj aj Roma, —xecha'.

22Xkiyak k'u kib' ri winaq chkij ri tat Pablo, ri tat Silas. Ri q'atal taq tzij xetaqan che resaxik ri katz'iaq xuquje' chi kech'ay kuk' taq che'.

23Aretaq xech'aytaj k'ia mul, xekoksaj pa che'. Xb'ix k'u che ri chajinel re ri che' chi utz kub'an che ki chajixik.

24Ri chajinel, aretaq xya'taj we taqanik ri' che, chanim xeukoj b'i k'ä chupam ri che'. Te k'u ri' xukoj kojb'al aqanaj che kaqan.

25Pa nik'iaj aq'ab' k'ut, ri tat Pablo, ri tat Silas tajin käka'n orar, xuquje' tajin keb'ixon che ri Dios. Are k'u ri nik'iaj ajpache' chik tajin käkitatab'ej.

26Xaq k'u te'talik xpe jun nimalaj käb'raqan ri xuslab'isaj ru tak'alib'al ri che'. Chanim xejaqtaj konojel ri porta, ri ximib'al re ch'ich' ri ximib'em ke konojel ri ajpache' xet'oqopinik.

27Ri chajinel re ri che' xk'astajik. Aretaq xrilo chi e jaqtal chi ri porta, xuk'am ru machete, xraj xukämisaj rib'. Xuchomaj ri are' chi xeanimaj b'i konojel ri ajpache'.

28Are k'u ri tat Pablo ko xuraq u chi', xub'ij che: Mäb'an k'äx che ib' la, uj qonojel ri uj, uj k'o waral, —xcha che.

29Ri chajinel re ri che' xuta' jun chäj, aninaq xok b'ik pa ri che'. Xb'irb'itik, xxuki chkiwäch ri tat Pablo, ri tat Silas.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Te k'u ri' xeresaj loq chrij ri che', xub'ij chke: Tata'ib', ¿jas rajwaxik kinb'ano rech kinto' wib'? —xcha chke.

31Ri tat Pablo, ri tat Silas xkib'ij che: Chkojon la che ri Qajaw Jesucristo, käriq k'u na la ru tob'anik ri Dios, ri lal xuquje' konojel ri e k'o pa ri achoch la, —xecha che.

32Xkitzijoj k'u ru Loq' Pixab' ri Dios che, xuquje' chke konojel ri e k'o pa rachoch.

33Tzpa ri aq'ab' ri' ri chajinel re ri che' xuch'aj ri soktajinaq che ri tat Pablo, ri tat Silas. Xb'an k'u u qasna' ri are' xuquje' xb'an ki qasna' konojel ri e k'o pa rachoch.

34Te k'u ri' xeuk'am b'i ri tat Pablo, ri tat Silas cho rachoch, xuya ri ki wa. Ri chajinel re ri che' sib'alaj xkikotik, xuquje' xkikot kanima' konojel ri e k'o pa rachoch rumal chi xekojon che ri Dios.

35Aretaq xsaqirik ri q'atal taq tzij xekitaq b'i jujun mayorib' chub'ixik che ri chajinel chi keutzoqopij b'i ri tat Pablo, ri tat Silas.

36Ri chajinel re ri che' xub'ij che ri tat Pablo: Ri q'atal taq tzij xkitaq loq u b'ixik chwe chi kuya' kintzoqopin b'i chech alaq. Chel b'a' b'i alaq, oj alaq ruk' utzil, —xcha chke.

37Are k'u ri tat Pablo xub'ij chke ri mayorib': Ri alaq xujch'ay alaq chkiwäch ri winaq, man xil tä na alaq we k'o qa mak o man k'o taj. Te k'u ri' xujkoj alaq pa che', ri uj k'ut, uj jun kuk' ri winaq aj Roma. Kämik k'ut chk'uyal kujesaj b'i alaq. Man utz taj je' käb'an alaq wa', xane are chepet na ri q'atal taq tzij che qesaxik b'ik, —xcha ri tat Pablo chke ri mayorib'.

38Ri mayorib' xekiya u b'ixik wa' we tzij ri' chke ri q'atal taq tzij. Xkixej k'u kib' aretaq xkito chi ri tat Pablo, ri tat Silas e jun kuk' ri winaq aj Roma.

39Xepe k'u ri q'atal taq tzij, xkita' sachb'al ki mak chke ri tat Pablo rachi'l ri tat Silas, xekesaj k'u b'ik. Te k'u ri' xkita' toq'ob' chke chi keb'el b'i pa ri tinimit.

40Aretaq xeb'el b'i pa che', xeb'e' cho rachoch ri nan Lidia. Xuwi xekich'ab'ej kan ri qachalal, xkiku'b'isaj kan ki k'ux, te k'u ri' xeb'el b'i chila'.

Hechos 17

Ri winaq pa ri tinimit Tesalónica käkiyak kib' chrij ri tat Pablo

1Ri tat Pablo, ri tat Silas xkitaqej ri ki b'e, xeok'ow pa Anfípolis xuquje' pa Apolonia, xeopan k'u pa ri tinimit Tesalónica ri k'o wi jun rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq aj Israel.

2Ri tat Pablo, jas ri naq'atal wi, xok b'i pa ri rachoch Dios ri'. Oxib' semana k'ut xtzijon kuk' ri winaq, xkichomala kib' chrij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik pa taq ri q'ij re uxlanem.

3Ri tat Pablo xuq'alajisaj chkiwäch ri kub'ij ri Tz'ib'talik ri', chi ri Cristo tzrajwaxik wi kuriq k'äx, käkämisaxik, chi aretaq käminaq chik käk'astaj na chkixol ri käminaqib'. Xub'ij k'u chke: We Jesús ri' ri kintzijoj chech alaq, are wa' ri Cristo, ri To'l Qe, —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4E k'o k'u jujun chke ri winaq aj Israel xekojonik, xeb'ok k'u kuk' ri tat Pablo, ri tat Silas. Xuquje' e k'ia chke ri winaq aj Grecia ri keq'ijilan che ri Dios, xekojonik, kachi'l k'ia ixoqib' ri nimaq ki b'anik.

5Are k'u ri winaq aj Israel ri man xekojon taj, xkina' k'äx pa kanima', xpe koyowal. Xekimulij jujun itzel taq achijab' ri xaq kewakatik, xka'n k'u jun komon rech käkiyak ch'oj, xkisach ki k'ux ri winaq pa ri tinimit. Xeb'ok pa rachoch ri tat Jasón che kesaxik ri tat Pablo, ri tat Silas, rech kekijach pa ki q'ab' ri winaq.

6Man xekiriq tä k'u chila'. Xa je ri' are xkicharchatej b'i ri tat Jasón, xuquje' jujun kojonelab' chik, xekiya k'u chkiwäch ri q'atal taq tzij re ri tinimit. Xkiraq ki chi', xkib'ij: We achijab' ri' ri ki sachom ki k'ux ri winaq cho ronojel ruwächulew, e ulinaq chik waral.

7Xek'ulax k'u rumal ri tat Jasón cho rachoch. Konojel wa' we winaq ri' käkik'ulelaj u wäch ru pixab' ri César, ri nimalaj taqanel puwi' ri Roma. Käkib'ij k'ut chi k'o jun nim taqanel chik, Jesús u b'i', —kecha', —xecha ri winaq chke ri q'atal taq tzij.

8Aretaq xkita wa', ri winaq xuquje' ri q'atal taq tzij xeb'el ch'uj.

9Are k'u ri tat Jasón xuquje' ri e k'o ruk' xkiya ri puaq ri rajwaxik u tojik rech ketzoqopixik. Xa je ri' xekitzoqopij b'ik.

Ri tat Pablo, ri tat Silas keopan pa ri tinimit Berea

10Aretaq chaq'ab' chik, ri kojonelab' pa ri tinimit Tesalónica xekitaq b'i ri tat Pablo, ri tat Silas pa ri tinimit Berea. Xuwi k'u xeopanik, xeb'ok pa ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq aj Israel.

11Are k'u ri winaq aj Israel ri e k'o pa Berea, are utz na xetow tzij chkiwäch ri winaq aj Israel ri e k'o pa Tesalónica. Xkaj xkita ru Loq' Pixab' ri Dios ri xtzijox chke. Ronojel q'ij k'ut xkisik'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik che rilik we qas tzij ri kub'ij ri tat Pablo.

12E k'ia k'u chke ri winaq aj Israel ri e k'o pa ri tinimit Berea xekojonik. Y e k'ia chke ri winaq aj Grecia ri nimaq ki b'anik ri xuquje' xekojonik, chi ixoqib' chi achijab'.

13Aretaq k'ut xketamaj wa' ri winaq aj Israel ri e k'o pa Tesalónica, chi tajin kätzijox ru Loq' Pixab' ri Dios pa Berea rumal ri tat Pablo, xeb'e' jela', xkisach k'u ki k'ux ri winaq.

14Chanim k'ut ri qachalal xkitaq b'i ri tat Pablo rech ke' pa ri taq'aj chi' ri mar. Ri tat Silas rachi'l ri a Timoteo xekanaj kan ri e are' pa ri tinimit Berea.

15Ri e b'enaq ruk' ri tat Pablo, xkachi'laj k'u na b'ik k'ä pa ri tinimit Atenas. Xetzelej k'u chanim, xkib'ij ri u b'im ri tat Pablo chke. Are wa' chi käkib'ij che ri tat Silas, ri a Timoteo chi käkikowij b'ik rech käkiriq kib' pa ri tinimit Atenas.

Ri tat Pablo k'o pa ri tinimit Atenas

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Aretaq ri tat Pablo tajin keye'n chke ri tat Silas, ri a Timoteo pa Atenas, sib'alaj xb'isonik rumal chi xrilo chi k'ia ki wäch taq tiox ri xa e b'anom kumal winaq e k'o pa ri tinimit.

17Xaq je ri' ri tat Pablo xuq'alajisaj ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios chkiwäch ri winaq aj Israel pa ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib'. Sib'alaj xkichomala kib', xuquje' kuk' ri nik'iaj winaq chik ri e k'o chila' ri keq'ijilan che ri Dios. Je' xuquje' xub'an ronojel q'ij kuk' ri winaq pa ri k'ayib'al.

18Jujun chke ri achijab' ri e k'o chila' xa ki yo'm kib' che retamaxik ri ki tijonik ri winaq ri käb'ix Epicúreos chke, xuquje' ri jule' chik ri käb'ix Estoicos chke. Ri e are' xkichap tzij ruk' ri tat Pablo. Jujun xkib'ij: ¿Jas lo wa' ri kub'ij we achi ri'? Sib'alaj käch'awik pune man k'o tä retam, —xecha'. Jujun chik xkib'ij: Je' ta ne chi are u tzijol wa' jule' taq dios chik, —xecha'. Je' xkib'ij rumal chi ri tat Pablo xutzijoj chke ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ri Jesús, xuquje' jas xub'ano xk'astaj b'i chkixol ri käminaqib'.

19Xkik'am k'u b'i ri tat Pablo pa ri Areópago, ri e naq'atal wi käkimulij kib' che chomanik, xkita' k'u che, xkib'ij: ¿A kuya' käqetamaj uj jas wa' we k'ak' tijonik ri' ri tajin kätzijoj la?

20Are k'u kätzijoj la jule' taq tzij chqe ri man qetam taj, käqaj k'ut käqetamaj jas kel kub'ij ronojel wa' ri tajin kätzijoj la, —xecha che.

21Je' xkib'ij wa' rumal chi ri winaq aj Atenas, xuquje' ri winaq re nik'iaj tinimit chik ri e k'o chila', xuwi xkitzukuj u taik jun k'ak' tzij, xuquje' u b'ixik jun chik ri xkita jawije' chi'.

22Ri tat Pablo xtak'i aq'anoq chkiwäch pa ri Areópago, xub'ij chke ri winaq: Tata'ib' aj Atenas, kinwilo chi sib'alaj käq'ijilan alaq chke taq dios.

23Je ri', rumal chi aretaq tajin kinb'inik, xinok'ow chkiwäch taq ri k'olib'al ri käq'ijilan wi alaq, xinriq k'u jun ta'b'al toq'ob' ri tz'ib'tal wi we tzij ri' chuwäch: “Che ri Dios ri man etamtal tä u wäch,” —kächa ri'. We Dios ri' ri käq'ijilaj alaq, ri man etam tä alaq u wäch, are ri Are' ri kintzijoj in chech alaq, —kächa chke.

24Ri Dios ri b'anowinaq ruwächulew, xuquje' ronojel ri k'o chuwäch, are wa' Rajaw ri kajulew. Man käk'oji tä ri Are' pa jun ja ri xa b'anom kumal winaq.

25Man rajwaxik tä u to'ik kumal ri winaq, man k'o tä k'u jas jun rajwaxik che. Are k'ut yo'winaq ri qa k'aslemal nimalaj qonojel, u yo'm ri kuxlab' konojel ri k'o ki k'aslemal. Xuquje' u yo'm juntir ri kajwataj chqe, —kächa'.

26Chrij xa jun winaq ri Dios xeresaj wi konojel ki wäch winaq rech kek'oji cho ronojel ruwächulew. Xuquje' xuchomaj janipa' junab' ri kek'asi'k, xuquje' jawije' ri kejeqi wi, u k'utum k'u ronojel wa' chkiwäch.

27Je' u b'anom wa' rech ketzukun che, pune xa käkimalma' u riqik. Qas tzij k'ut man naj taj k'o wi ri Dios chqe chqajujunal.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Rumal k'u ri Dios uj k'aslik, uj k'olik, kujxulik, kujpaqik. Xkib'ij k'u jujun chke ri achijab' ri e k'o uk' alaq ri keb'anow taq ri b'ix: “Qonojel ri uj, uj ralk'ual ri Dios,” —xecha ri'.

29We uj ralk'ual ri Dios, mäqachomaj b'a' chi ri Dios are junam kuk' ri tiox re q'än puaq, re saq puaq, re ab'aj, ri xa e b'anom kumal winaq ri xaq e are' e chomaninaq wa'.

30Ojer kanoq ri Dios xaq xukuy ri ki mak ri winaq rumal chi man xkich'ob' taj jas ri tajin käka'no. Are k'u ri kämik kuya u b'ixik chke konojel ri winaq pa ronojel tinimit chi käkik'ex kanima', käkik'ex k'u ki chomanik.

31Je ri', rumal chi ri Dios u chomam jun q'ij aretaq kuq'at na tzij pa ki wi' konojel ri winaq cho ruwächulew, jikom k'ut kub'an na chke. Kub'an k'u na wa' rumal ri Achi ri cha'tal rumal. Xuq'alajisaj k'u wa' chqawäch qonojel aretaq xuk'astajisaj wa' we Achi ri' chkixol ri käminaqib', —xcha ri tat Pablo chke.

32Aretaq ri winaq xkito chi ri tat Pablo kutzijoj chi kek'astaj na ri käminaqib', jujun xa xkitze'j u wäch, nik'iaj chik xkib'ij: Käqaj käqata chi na jumul ri xb'itaj umal la pa jun q'ij chik, —xecha che.

33Xel k'u b'i ri tat Pablo chkixol.

34E k'o k'u jujun winaq ri xekojonik, xeb'e' k'u ruk' ri tat Pablo. Chkixol ri xekojonik k'o wi ri tat Dionisio. Are jun kuk' ri tata'ib' ri käkimulij kib' pa ri Areópago. Xuquje' k'o jun ixoq, Dámaris u b'i'. E k'o chi k'u nik'iaj chik ri xekojonik.

Hechos 18

Ri tat Pablo ke' pa ri tinimit Corinto

1Xel chi k'u b'i ri tat Pablo pa ri tinimit Atenas, xe' pa ri tinimit Corinto.

2Chila' k'ut xuriq jun achi aj Israel, Aquila u b'i', ri käpe pa Ponto. Ri tat Aquila rachi'l ri nan Priscila, ri rixoqil, te' kieb' oxib' q'ij e elinaq loq pa Italia, rumal chi ri tat Claudio César, ri nimalaj taqanel puwi' ri Roma, xtaqan chke konojel ri winaq aj Israel chi keb'el b'i pa ri tinimit Roma. Xopan k'u ri tat Pablo kuk' che ki ch'ab'exik.

3Junam k'u ru chak ri tat Pablo kuk' ri ki chak ri e are', xa je ri' xkanaj kan na kuk'. Junam k'ut xechakunik, rumal chi ri ki chak ri tat Aquila, ri nan Priscila are ki b'anik carpa.

4Ronojel q'ij k'ut re uxlanem xe' ri tat Pablo pa ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq aj Israel. Ruk' chuq'ab' k'ut xutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chke konojel ri e k'o chila'. E k'o winaq aj Israel xuquje' winaq ri man aj Israel taj ri xkikojo chi qas tzij ri kub'ij ri tat Pablo chke.

5Aretaq k'ut xeopan ri tat Silas rachi'l ri a Timoteo pa ri tinimit Corinto, kelik loq pa Macedonia, ri tat Pablo qas xuya ru q'ij, xutij k'u u chuq'ab' chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios. Xuq'alajisaj k'u chkiwäch ri winaq aj Israel chi qas tzij ri Jesús are wa' ri Cristo ri keye'm.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Are k'u ri e are' xa xkik'ulelaj u wäch ru tzij ri tat Pablo, xkib'ij taq tzij ri man utz taj chrij. Ri tat Pablo xutota' ri ratz'iaq chkiwäch chuk'utik chi kel b'ik, te k'u ri' xub'ij chke: Alaq ajchaq' mak we käsach wäch alaq. Ri in man k'o tä nu mak chech alaq. Tzkämik ri' kine' kuk' ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios chke, —xcha ri tat Pablo.

7Xel k'u b'i ri tat Pablo pa ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq aj Israel, xe' cho rachoch jun tata' ri man aj Israel taj, Justo u b'i', ri käq'ijilan che ri Dios. Ri are' xa chuxkut ri rachoch Dios kel wi.

8Ri tat Crispo, ri k'amal ki b'e ri winaq pa ri rachoch Dios ri', xkojon ri are' che ri Qajaw Jesucristo, junam kuk' konojel ri e k'o pa rachoch. Xuquje' k'ia chke ri nik'iaj winaq chik aj Corinto, aretaq xkita ru Loq' Pixab' ri Dios, xekojonik, xb'an k'u ki qasna'.

9Xch'aw k'u ri Qajaw Jesucristo ruk' ri tat Pablo chaq'ab' pa jun achik', xub'ij che: ¡Maxej b'a' awib'! Chataqej u tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios, maya kan u b'anik wa'.

10In k'ut, in k'o awuk', man k'o tä k'u jun winaq ri käkowinik katuchapo, kub'an k'äx chawe rumal chi e k'ia winaq ri kekojon na chwe waral pa we tinimit ri', —xcha ri Jesús che ri tat Pablo.

11Xa je ri' ri tat Pablo xkanaj na kan jun junab' ruk' nik'iaj pa ri tinimit Corinto. Xeutijoj k'u ri winaq che ru Loq' Pixab' ri Dios.

12Pa taq ri q'ij ri kätaqan ri nim q'atal tzij Galión puwi' ri Acaya, ri winaq aj Israel xkiyak kib' chrij ri tat Pablo, xkik'am k'u b'i pa ri q'atb'al tzij.

13Xkib'ij k'u che ri q'atal tzij: We achi ri' tajin kub'ij chke ri winaq chi rajwaxik u q'ijilaxik ri Dios, ri man je' tä k'u u b'anik jas ri kub'ij ri qa pixab', —xecha che.

14Xa jub'iq' man xch'aw tä ri tat Pablo aretaq ri tat Galión xub'ij chke ri winaq aj Israel: We ta are jun k'äx o jun nimalaj mak ri xub'an we achi ri', ri in kintatab'ej na jas ri käb'ij alaq, alaq aj Israel.

15Xa b'a' chkij taq tzij käch'ojin wi alaq, xa chkij taq winaq, xa k'u chrij ri pixab' alaq. Chila b'a' alaq jas käb'an alaq che. Man kwaj taj kinq'at tzij puwi' wa' we tajin käb'ij alaq ri', —xcha ri tat Galión chke ri winaq aj Israel.

16Xeresaj k'u b'i pa ri q'atb'al tzij.

17Xepe k'u konojel ri winaq aj Grecia, xkichap ri tat Sóstenes, ri k'amal ki b'e ri winaq pa ri rachoch Dios, chila' k'ut sib'alaj xkich'ay wi chuwäch ri nim q'atal tzij. Man xok tä k'u il ri tat Galión pune je wa' xka'no.

Ri tat Pablo kätzelej pa ri tinimit Antioquía, te k'u ri' kuchaplej ru rox u b'inem chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios

18K'ia q'ij k'ut xk'oji na ri tat Pablo pa ri tinimit Corinto. Te k'u ri' xeuya kan ri qachalal, xuya b'i rib' pa barco, xe' pa Siria, rachi'l ri nan Priscila, xuquje' ri tat Aquila.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

K'o pa ri tinimit Cencrea. Mäjoq kel b'i pa ri barco, ri are' xresaj ronojel ru wi'. Retal k'u wa' chi k'o ri xuchi'j che ri Dios ri tzrajwaxik kub'an na.

[19]Aretaq xeopan pa ri tinimit Éfeso, ri tat Pablo xeuya kan ri nan Priscila, ri tat Aquila, xe' ri are' pa ri rachoch Dios, xuchap k'u tzij kuk' ri winaq aj Israel ri käkimulij wi kib' chila'.

[20]Ri e are' xkib'ochi'j ri tat Pablo chi käkanaj kan na kuk' kieb' oxib' q'ij. Are k'u ri are' man xraj taj.

[21]Xeuya k'u kanoq, xub'ij kan chke: Rajwaxik kink'oji na pa ri tinimit Jerusalén che rok'owisaxik ri nimaq'ij ri käpetik. Kintzelej chi k'u na loq che ilik alaq we are u rayinik ri Dios, —xcha kan chke. Xok k'u b'i pa jun barco, xel b'i pa ri tinimit Éfeso.

[22]Aretaq xopan pa ri tinimit Cesarea, xe' pa Jerusalén, xuch'ab'ej kan ri qachalal kojonelab' ri e k'o chila'. Te k'u ri' xe' pa ri tinimit Antioquía.

[23]Xk'oji k'u na kieb' oxib' q'ij pa Antioquía, te k'u ri' xel b'ik, xeusolij taq ri tinimit re Galacia, re Frigia, xuya kan anima' chke konojel ri kojonelab'.

Ri tat Apolos kutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios pa ri tinimit Éfeso

[24]Pa taq ri q'ij ri' xopan jun tata' aj Israel pa ri tinimit Éfeso. Ri tata' ri' Apolos u b'i'. Ri are' jela' kel pa ri tinimit Alejandría. Sib'alaj käna'wik käch'awik, xuquje' sib'alaj retam ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik.

[25]Ri are' k'ut yo'm tijonik che chrij ri Qajaw Jesucristo chi rajwaxik ri kojonik che. Ruk' ronojel ranima' kätzijonik, jikom k'u kub'an chutzijoxik jas ri xub'an ri Jesús, pune ta ne xaq xuwi retam ri qasna' ri xub'an ri tat Juan.

[26]Ri tat Apolos xuchaplej u tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios pa ri rachoch Dios, man kuxej tä rib'. Aretaq k'ut xkitatab'ej ri nan Priscila, ri tat Aquila, xkik'am b'i pa u tukiel wi, xkiq'alajisaj k'u chuwäch jas ri qas tzij chrij ru b'eyal ri kojonik chrij ri Dios.

[27]Aretaq ri tat Apolos xuchomaj chi ke' pa Acaya, ri kojonelab' xetob'an b'i che, xkitz'ib'aj b'i jun wuj chke ri kojonelab' ri e k'o pa Acaya rech utz u k'ulaxik käka'no. Aretaq xopan ri tat Apolos pa Acaya, sib'alaj xeuto' ri winaq ri e kojoninaq chik rumal ru toq'ob' ri Dios pa ki wi'.

[28]Ruk' nimalaj chuq'ab' ri tat Apolos xuq'alajisaj chkiwäch konojel ri winaq chi man qas tzij taj ri käkib'ij ri winaq aj Israel. Ri e are' man jub'iq' taj xekowin che ri tat Apolos, rumal chi xuk'ut chkiwäch ri winaq jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik, chi ri Jesús are wa' ri Cristo ri keye'm.

Hechos 19

Ri tat Pablo kopan pa ri tinimit Éfeso

[1]Aretaq ri tat Apolos k'o pa ri tinimit Corinto, ri tat Pablo xok'ow pa taq ri alaj taq tinimit ri e k'o puwi' taq ri juyub', xopan k'u pa ri tinimit Éfeso. Chila' xeuriq wi jujun kojonelab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Xuta' k'u chke we kojonelab' ri', xub'ij: ¿A xqaj ri Loq'alaj Espíritu puwi' alaq aretaq xkojon alaq? —xcha chke. Ri e are' xech'awik, xkib'ij che: Man jub'iq' taj qa tom u tzijol wa' chi k'o jun Loq'alaj Espíritu, —xecha che.

3Ri tat Pablo xuta' chke, xub'ij: ¿Jas k'u u wäch qasna' ri b'anom chech alaq? —xcha chke. Ri e are' xech'awik, xkib'ij che: Are ri qasna' ri xub'an ri tat Juan, —xecha che.

4Ri tat Pablo xub'ij chke: Qas tzij ri tat Juan xub'an ki qasna' ri winaq ri xkik'ex kanima', xkik'ex k'u ki chomanik. Xub'ij k'u chke ri winaq chi rajwaxik kekojon na che ri Jun chik ri käpetik, are k'u ri Jesús wa', ri Cristo, —xcha ri tat Pablo chke.

5Aretaq xkita ri xub'ij, xb'an ki qasna' pa ru b'i' ri Qajaw Jesús.

6Aretaq ri tat Pablo xuya u q'ab' pa ki wi', xqaj ri Loq'alaj Espíritu pa ki wi', xech'aw pa jule' taq ch'ab'al chik, xkitzijoj k'u ri tzij ri xeyi' chke rumal ri Dios.

7Kraj e kab'lajuj achijab' wa' chkonojel.

8Ri tat Pablo, oxib' ik' xutaqej opanem pa ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq aj Israel, ri xutzijoj wi ru Loq' Pixab' ri Dios, man kuxej tä k'u rib'. Xukoj u chuq'ab' che ki tzijob'exik ri winaq chrij ru taqanik ri Dios, xuquje' chuk'utik chkiwäch chi are qas tzij ri tajin kub'ij chke.

9E k'o k'u jujun ri man xkita tä ri xub'ij rumal chi xa ab'ajarinaq ri kanima'. Man xkaj taj xekojonik, xane xa k'äx xech'aw chrij ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chkiwäch konojel ri winaq. Xutas k'u rib' ri tat Pablo chkij we winaq ri', xeuk'am b'i ri kojonelab' pa jun escuela rech jun tata', Tiranno u b'i'. Chila' k'ut xeutijoj wi ronojel q'ij.

10Kieb' junab' je' xutaqej u b'anik wa'. Je ri' chi konojel ri e k'o pa Asia, winaq aj Israel xuquje' winaq ri man e aj Israel taj, xkita ru Loq' Pixab' ri Dios chrij ri Qajaw Jesucristo.

11Ri Dios k'ut xub'an nimaq taq kajmab'al rumal ri tat Pablo.

12Je ri' chi ri su't, ri atz'iaq ri kojom rumal ri tat Pablo, xekiya chkij ri ki cuerpo ri yawab'ib', xekunatajik, xuquje' e k'o yawab'ib' ri xeb'el itzel taq espíritus chke.

13E k'o k'u jujun winaq aj Israel ri xaq xeb'inik, xekesaj itzel taq espíritus chke ri winaq. Ri e are' xkaj xkikoj ru b'i' ri Qajaw Jesús chub'anik wa', xkib'ij k'u chke ri itzel taq espíritus: Pa ru b'i' ri Jesús ri kutzijoj ri tat Pablo, kujtaqan chiwe chi kixel b'ik, —xecha chke.

14Jujun ri xeb'anow wa' e are' ri wuqub' u k'ojol jun tata', Esceva u b'i'. Ri tata' ri' are jun aj Israel, jun chke ri ki nimal sacerdotes.

15Aretaq k'ut je' xka'no, ri itzel espíritu xub'ij chke: Wetam u wäch ri Jesús, xuquje' wetam jachin ri' ri tat Pablo, are k'u ri ix, ¿jachin k'u ri ix? —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Ri achi k'ut ri k'o ri itzel espíritu che, ruk' nimalaj chuq'ab' xuk'iäq rib' chkij. Xkowin k'u che ki ch'akik konojel. Ko xeuchapo, xub'an k'ia u wäch k'äx chke, je ri' chi man k'o tä chi katz'iaq chkij. Soktajinaq chik xeb'el b'i pa ri ja, xeanimaj k'u b'ik.

17Xketamaj k'u wa' konojel ri winaq ri e k'o pa ri tinimit Éfeso, winaq aj Israel, xuquje' winaq ri man aj Israel taj, je ri' chi xkixej kib' konojel. Are k'u xkinimarisaj na u q'ij ri Qajaw Jesús.

18Xuquje' e k'ia chke ri winaq ri xekojonik, xepetik, xkiq'alajisaj jachike ri man utz taj ri ka'nom nab'e.

19Xuquje' e k'ia chke ri winaq ri nab'e kanoq käka'n ri itzinik, xkik'am loq ri ki wuj ri xkikojo, xekiporoj k'u chkiwäch konojel ri winaq. Aretaq xkajilaj ri rajil taq ri wuj, xkilo chi are kawinaq lajuj mil quetzales chronojel.

20Rumal konojel taq wa' we kajmab'al ri', xel u tzijol ru Loq' Pixab' ri Dios pa ronojel tinimit, e k'ia k'u ri winaq ri xekojonik.

21Te k'u ri' ri tat Pablo xuchomaj chi utz la' we ke' che ki solixik taq ri tinimit re Macedonia, re Acaya, kutaqej k'u ru b'e, kopan pa ri tinimit Jerusalén. Xub'ij k'ut chi aretaq käto'taj pa Jerusalén, rajwaxik xuquje' chi ke' pa ri tinimit Roma.

22Xeutaq k'u b'i ri a Timoteo rachi'l ri tat Erasto, kieb' chke ri ketob'an ruk', rech keb'e' pa Macedonia. Are k'u ri are' xk'oji na kan kieb' oxib' q'ij pa Asia.

Ri winaq käkiyak kib' chrij ri tat Pablo pa ri tinimit Éfeso

23Pa taq ri q'ij ri' xchaptaj jun ch'oj chkixol ri winaq pa ri tinimit Éfeso rumal ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio.

24Are xchaptaj wa' rumal jun tata', Demetrio u b'i'. We tata' ri' are jun ch'ayal ch'ich' ri kub'an alaj taq ja re saq puaq ri käkesaj u wäch ri rachoch ri ki dios ri winaq aj Éfeso, Diana u b'i'. Käkich'ak k'u nim puaq ri achijab' ri kechakun ruk'.

25Ri tat Demetrio xeumulij k'u ri ajchakib', xuquje' nik'iaj achijab' chik ri junam ki chak ruk', xub'ij chke: Etam alaq chi nim jub'iq' ri tajin käqach'ak chrij we chak ri'.

26Kil b'a' alaq xuquje' käta alaq chi we achi ri', Pablo u b'i', kub'ij chi ri tiox ri xa e b'anom kumal winaq man e dios tä ri'. Man xuwi tä k'u ri winaq pa Éfeso u kojom ki k'ux, xane xuquje' ne ri winaq pa taq konojel ri tinimit ri e k'o pa Asia.

27We ne man nim tä chi kil wi ri rachoch ri nimalaj dios Diana, käsach k'u u wäch ri qa k'ay, are sib'alaj k'äx wa'. Je ri' man käyi' tä chi u q'ij we nimalaj dios ri' ri käq'ijilax kumal konojel ri winaq aj Asia, xuquje' kumal konojel ri winaq cho ruwächulew, —xcha chke.

28Aretaq xkita wa' we tzij ri', sib'alaj xpe koyowal, xkiraq ki chi', xkib'ij: ¡Nim u q'ij ri Diana ri ki dios ri aj Éfeso! —xecha'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Konojel k'u ri winaq pa ri tinimit xa xsach ki k'ux. Xaq jun xkiyo', xeb'e' chkij ri tat Gayo, ri tat Aristarco. Kieb' tata'ib' wa' aj Macedonia e rachi'l ri tat Pablo. Xekicharchatej k'u b'i pa ri k'olib'al ri e naq'atal wi ri winaq käkimulij wi kib'.

30Ri tat Pablo, are ta xraj xok b'i kuk' rech keutzijob'ej ri winaq, are k'u ri kojonelab' xkiq'atej.

31Xuquje' jujun tata'ib' ri k'o ki taqanik pa ri q'atb'al tzij re Asia, ri e utz ruk' ri tat Pablo, xkitaq u b'ixik che chi mok b'i jela' chkixol ri winaq.

32Ri winaq ri ki mulim kib' xaq xkiraq ki chi', jun wi ri xkib'ij ri nik'iaj, jun chi wi ri xkib'ij ri nik'iaj chik, rumal chi xaq xeb'el ch'uj. E k'ia chke ri man ketam taj jas che ki mulim kib'.

33K'o k'u jun achi aj Israel chila', Alejandro u b'i'. Xesax k'u loq ri tata' ri' chkixol ri winaq. Are ri ch'ikimim loq kumal ri winaq aj Israel. E k'o k'u jujun xkib'ij che jas ri tajin käb'anik. Ri tat Alejandro xuyak ru q'ab' chub'ixik chke chi mech'aw chik. Are k'u kraj käkitzijob'ej ri winaq che ki to'ik ri kieb' tata'ib'.

34Aretaq k'ut xkich'ob' ri winaq chi ri are jun achi aj Israel, konojel xkiraq ki chi', xkib'ij: ¡Nim u q'ij ri Diana, ri ki dios ri aj Éfeso! —xecha ri'.

35Xpe k'u ri ajtz'ib' re ri tinimit. Aretaq xkowinik xub'ano chi ri winaq käkitatab'ej ri kub'ij, xub'ij chke: Alaq ri', alaq tata'ib' aj Éfeso, konojel ri winaq ketam chi we tinimit Éfeso k'o reqle'n chuchajixik ri rachoch ri nimalaj qa dios Diana, xuquje' ri ab'aj, ru wächb'al ri are' ri xtzaq loq chikaj.

36Qetam k'ut chi man k'o tä jun ri mat retam wa'. ¡Xaq jun k'ol wi alaq! K'o jas mäb'an alaq ri mat kächomaj na alaq ruk' utzil.

37We achijab' ri' ri k'amom alaq loq, man k'o tä jas jun äwas ri ka'nom, man e yoq'oninaq tä k'u che ri qa dios ri Diana.

38We ri tat Demetrio xuquje' ri kechakun ruk' ketam chi k'o jun k'äx ri u b'anom jun chke ri achijab' ri', are ki patän ri q'atal taq tzij xuquje' ri q'atb'al taq tzij ri e k'olik. Chila' je'kib'ij wi chkijujunal chub'ixik jachike ri k'o pa kanima'.

39We are jun chi wi ri kaj alaq, kuya' käb'ij alaq wa' aretaq käqamulij qib' rech käqachomaj wa' chnojimal.

40Xib'ib'al k'u wa' we käb'ix chqe chi xa käqayak qib' chkij ri ketaqan pa qa wi' xa rumal ri xb'antaj waral kämik. Man k'o tä k'u jas kuya' käqab'ij chke we käta' chqe jas u b'anik ri ch'oj ri' ri xb'anik, —xcha'.

41Xuwi xb'itaj wa' rumal ri ajtz'ib' re ri tinimit, xub'ij chke ri winaq: ¡Xujto'taj b'a'! —kächa'. Oj alaq cho ja, —xcha chke ri winaq.

Hechos 20

Ri Pablo ke' pa Macedonia xuquje' pa Grecia

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Aretaq xtäni wa' we ch'oj ri', ri tat Pablo xeusik'ij ri kojonelab' rech keupixb'aj, kuku'b'isaj ki k'ux. Te k'u ri' xeuch'ab'ej kanoq, xe' k'u pa Macedonia.

2Xeuch'ab'ej k'u ri qachalal ri e k'o pa taq ri tinimit ri xok'ow wi. Xaq je ri' sib'alaj xuya anima' chke ri kojonelab'. Te k'u ri' xopan ri are' pa Grecia.

3Oxib' ik' xk'oji na chila'. Xaq jub'iq' man xok tä ri are' pa barco rech ke' pa Siria aretaq xuto chi ri winaq aj Israel tajin käkichomaj u b'anik k'äx che. Rumal wa' xuchomaj chi utz na kätzelej chraqan, kok'ow chi na jumul pa Macedonia.

4Xachi'lax k'u b'i rumal ri tat Sópater aj Berea, ri tat Aristarco, ri tat Segundo aj Tesalónica, ri tat Gayo aj Derbe, ri a Timoteo, xuquje' nik'iaj kojonelab' aj Asia, ri tat Tíquico, xuquje' ri tat Trófimo.

5We qachalal ri' xenab'ejik, xujkeyej k'u pa ri tinimit Troas.

6Are k'u ri uj, aretaq xok'ow ri nimaq'ij re ri kaxlan wa ri man käyi' tä ch'äm ruk', xujel b'i pa ri tinimit Filipos pa barco. Ok'owinaq chi k'u job' q'ij, xeqariqa pa ri tinimit Troas. Wuqub' q'ij k'ut xujkanaj na kan chila'.

Waral kub'ij wi ri xub'an ri tat Pablo pa ri tinimit Troas

7Pa ri nab'e q'ij re ri semana xqamulij qib' rech kujwi' junam, käqatij k'u ri wa natab'al re ru kämikal ri Qajaw Jesús. Are k'u ri tat Pablo xeutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chke ri kojonelab'. Rajwaxik k'ut chi ri tat Pablo kel b'i chila' chukab' q'ij. Rumal ri' naj xtzijon na k'ä xuriq na ri nik'iaj aq'ab'.

8Are pa ri u rox wiq ja qa mulim wi qib'. Chila' k'ut e k'o k'ia chäj tzijtalik.

9K'o k'u jun ala, Eutico u b'i', t'uyul pa ri ventana. Ri ala sib'alaj k'äx u waram, xtzaq k'u loq pulew tzpa ru rox wiq ja, käminaq chik xyakik.

10Xqaj k'u loq ri tat Pablo, xjupi' puwi' ri ala, xulaq'puj, te k'u ri' xub'ij chke ri qachalal: Mäxej ib' alaq, qachalal, are k'asal chik ri ala, —xcha chke.

11Ri tat Pablo xpaqi chi jumul pa ri ja, xupir ri wa, junam xwi' ri are' kuk' ri kojonelab'. Xutaqej k'u tzijonem k'ä xsaqir na. Te k'u ri' xel b'i chila'.

12Are k'u ri ala k'asal chik xkik'am b'ik. Konojel k'ut sib'alaj kekikot chik.

Ri tat Pablo kel b'i pa ri tinimit Troas, kopan k'u pa ri tinimit Mileto

13Ri uj xujnab'ejik, xuje' pa barco, xujopan pa ri tinimit Asón. Jela' xuje' wi rech käqariq ri tat Pablo, xok k'u b'i quk' pa ri barco chila'. Je ri' xqa'no rumal chi ri tat Pablo xuchomaj chi ke' chraqan pa Asón.

14Aretaq xqariq qib' ruk' ri tat Pablo, xok ri are' quk' pa ri barco. Junam chik xuje' pa ri tinimit Mitilene.

15Pa barco xujel chi na b'i chila', xqataqej k'u ri qa b'e. Chukab' q'ij k'ut xujopan chuwäch ri Quío. Che ri jun q'ij chik xujopan pa ri tinimit Samos chi' ri mar. Xujuxlan k'u pa ri tinimit Trogilio, te k'u ri', chukab' q'ij, xujopan pa ri tinimit Mileto.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Je ri' xqa'no rumal chi ri tat Pablo xuchomaj chi man kok'ow tä pa ri tinimit Éfeso rech man käb'eytaj tä pa Asia. Are k'u kraj kopan chanim pa ri tinimit Jerusalén we käkowinik rech kärok'owisaj ri nimaq'ij re Pentecostés chila'.

Ri tat Pablo kätzijon kuk' ri k'amal taq ki b'e ri qachalal kojonelab' aj Éfeso

17Aretaq uj k'o chi pa ri tinimit Mileto, ri tat Pablo xtaqan che ki sik'ixik ri k'amal taq ki b'e ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Éfeso.

18Aretaq xeopanik, xub'ij chke: Qachalal, etam alaq jas ri nu k'aslemal qas pa ri nab'e q'ij ri xinul uk' alaq waral pa Asia.

19Ronojel q'ij ri xink'oji uk' alaq xinpatänij ri Qajaw Jesús, man xinnimarisaj tä wib'. Ruk' taq oq'ej xinb'an ri nu chak uk' alaq, xuquje' xinriq k'ia u wäch k'äxk'ol ri xepe chwij rumal ronojel ri xka'n ri winaq aj Israel chwe.

20Pune je ri', man xinya tä kan u tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios chech alaq, xuquje' ronojel u wäch tijonik ri kajwataj chech alaq rech käriq alaq ri utzil. Xane xintzijoj wa' chuwäch alaq cho taq ri achoch alaq, xuquje' chkiwäch konojel ri nik'iaj winaq.

21Xinb'ij chke ri winaq aj Israel, xuquje' ri nik'iaj winaq chik chi rajwaxik käkik'ex kanima', käkik'ex k'u ki chomanik cho ri Dios, xuquje' käkiya kan ri ki mak, kekojon k'u che ri Qajaw Jesucristo.

22Kämik k'ut kine' pa ri tinimit Jerusalén. Rajwaxik k'ut kinniman che ri Loq'alaj Espíritu ri taqowinaq wa' chwe. Man wetam tä k'ut jas ri käb'an na chwe chila'.

23Xuwi wetam jas ri u b'im ri Loq'alaj Espíritu chwe pa taq konojel ri tinimit ri kine' wi, chi kinoksax na pa che', sib'alaj kinriq na k'äx.

24Man k'o tä k'u jun chke we k'äxk'ol ri' ri kinok il rumal. Xuquje' ne ri nu k'aslemal man are tä qas nim kinwil wi. Are kwaj kink'is ri nu chak ri nu taqem rech kinopan pa ri k'isb'al re ri nu k'aslemal ruk' kikotem. Kwaj k'ut kink'is u b'anik ri yo'm pa nu q'ab' rumal ri Qajaw Jesús. Are wa' ru tzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri winaq, kinb'ij chke chi ri Dios sib'alaj kurayij kutoq'ob'isaj na ki wäch nimalaj konojel, — kächa ri tat Pablo.

25Kämik k'ut qas wetam chi man k'o tä jun chech alaq, ri nu tzijom ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio che chrij ru taqanik ri Dios, ri käril chi na jumul nu wäch.

26Rumal ri' kinb'ij chech alaq pa we q'ij kämik chi ri in man k'o tä nu mak che jachin jun chech alaq we käsach u wäch.

27Je ri', rumal chi xinya u b'ixik chech alaq ronojel ri u chomam ri Dios pa qa wi'. Man k'o tä jas jun u wäch tijonik ri mat xinya chech alaq.

28Chajij b'a' ib' alaq, chechajij k'u alaq ri qachalal kojonelab'. Kojom k'u alaq che k'amal taq ki b'e rech kechajij alaq konojel ri qachalal ri e kojoninaq che ri Qajaw Jesús. Xkäm k'u ri Are' cho ri cruz, xuya k'u ru kik'el rech käkiriq ru tob'anik ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Wetam k'ut chi aretaq in elinaq chi b'i uk' alaq, kepe na achijab' ri käka'n na k'äx chke ri qachalal kojonelab', je' ta ne e k'a'nalaj taq utiw wa' ri kekitij taq ri chij.

30Kek'oji k'u na jujun achijab', b'anal taq tzij, xol alaq, ri kekitijoj ri winaq che ri man qas tzij taj chuk'exwäch ri qas tzij rech keb'e' ri kojonelab' kuk'.

31¡Chila b'a' alaq wa', chk'ask'at alaq! Chna'taj chech alaq chi oxib' junab', chi paq'ij chi chaq'ab', man xintäni tä che pixb'exik alaq chjujunal alaq ruk' taq oq'ej, —kächa chke.

32Are k'u ri kämik, qachalal, kinjach kan alaq pu q'ab' ri Dios rech man käsach tä chech alaq ru Loq' Pixab' ri Dios ri kuk'ut chqawäch chi sib'alaj nim ru toq'ob' ri Are' pa qa wi'. We tzij ri' käkowinik kub'ano chi käk'oji chuq'ab' alaq, xuquje' kub'ano chi käriq alaq ri echb'al alaq junam kuk' konojel ri e rech ri Dios.

33Man are tä saq puaq, man are tä q'än puaq, man are tä atz'iaq rech jachin chech alaq nu rayim u wäch.

34Qas etam alaq chi xinchakun chuch'akik ronojel ri xajwataj chwe, xuquje' ri xajwataj chke ri e k'o wuk'.

35Pa ronojel ri nu tijonik nu k'utum chuwäch alaq chi rajwaxik kujchakunik chuch'akik ri kajwataj chqe, rech xuquje' kujkowinik keqato' ri k'o ki rajwaxik. Xinna'taj chech alaq ru tzij ri Qajaw Jesús ri kub'ij: “Are utz na re ri winaq ri k'o kusipaj che jun chik chuwäch ri jun ri xaq xuwi kuk'amo,” —kächa', —xcha ri tat Pablo chke.

36Aretaq xb'itaj wa' we tzij ri' rumal ri tat Pablo, xxuki'k, xub'an orar junam kuk' konojel.

37Konojel k'ut xeb'oq'ik, xkik'iäq kib' chuqul ri tat Pablo, xkitz'umaj.

38Sib'alaj xeb'isonik rumal ri xub'ij chke chi man k'o tä chi jumul ri käkil na u wäch. Xkachi'laj k'u b'ik, xekijacha kan chi' ri mar jawije' k'o wi ri barco.

Hechos 21

Ri tat Pablo ke' pa ri tinimit Jerusalén

1Aretaq xeqaya kan ri qachalal, xujok pa ri barco, jikom xuje' pa Cos. Chukab' q'ij chik xujq'ax pa Rodas, te k'u ri' xuje' pa ri tinimit Pátara.

2Xqariq k'u jun barco pa Pátara ri ke' pa Fenicia, xujok k'u chupam, xqataqej k'u ri qa b'e.

3Aretaq xujq'ax pa ri mar, xqil apan ri Chipre, xqaya k'u kan pa ri qa mox, xqataqej ri qa b'e, xujopan pa Siria. Xujok'ow k'u na pa ri tinimit Tiro rumal chi ri barco xuya na kan eqa'n chila'.

4Xeqariq jujun kojonelab' chila', xa je ri' xujkanaj kan wuqub' q'ij kuk'. K'o k'u ri xq'alajisax chkiwäch ri kojonelab' rumal ri Loq'alaj Espíritu rech käkib'ij che ri tat Pablo chi me' pa ri tinimit Jerusalén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Aretaq xtz'aqat ri wuqub' q'ij kuk' ri kojonelab', xujel b'i pa ri tinimit Tiro. Konojel ri kojonelab', ri achijab' kachi'l ri kixoqil, xuquje' ri kalk'ual xuje'kijacha kanoq. Aretaq xujopan chi' ri mar xujxuki'k, xqa'n orar.

6Te k'u ri' xqajach qib'. Xeqach'ab'ej kan ri qachalal, te ri' xujok pa ri barco, are k'u ri e are' xetzelej kan cho kachoch.

7Ri uj xqataqej ri qa b'e pa ri mar, qelik loq pa ri tinimit Tiro, xujopan pa ri tinimit Tolemaida. Xqayala rutzil ki wäch ri qachalal ri e k'o chila', xujkanaj k'u na jun q'ij kuk'.

8Chukab' q'ij chik xujel b'i pa Tolemaida, ri tat Pablo xuquje' ri uj, ri uj rachi'l, xuje' pa ri tinimit Cesarea. Chila' k'ut xuje' cho rachoch ri tat Felipe, tzijol re ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio. Ri are' k'ut are jun chke ri wuqub' diáconos ri xecha' nab'e pa Jerusalén.

9Ri tat Felipe, e k'o kiejeb' u mia'l ri man e k'ulan taj. We alitomab' ri' tajin käkiq'alajisaj ri tzij ri yo'm chke rumal ri Dios.

10Ya xke' kieb' oxib' q'ij ri uj k'o chila', aretaq xopan jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ri petinaq pa Judea, Agabo u b'i'.

11Ri are' xopan che qa ch'ab'exik, xuk'am k'u ru pas ri tat Pablo, xuxim ri raqan xuquje' ru q'ab' chb'il rib', xub'ij: Ri Loq'alaj Espíritu kub'ij chi aretaq kopan ri ajchaq'el we pas ri' pa ri tinimit Jerusalén, je wa' käka'n na ri winaq aj Israel chuyutik. Te ri' käkijach na pa ki q'ab' ri nik'iaj winaq chik, ri man e aj Israel taj, —xcha ri tat Agabo.

12Aretaq xqata wa' we tzij ri', ri uj xuquje' ri winaq aj Cesarea ri e k'o quk' xqab'ochi'j ri tat Pablo chi man ke' tä ri' pa Jerusalén.

13Are k'u ri tat Pablo xch'awik, xub'ij chqe: ¿Jas che koq' alaq, käya alaq nimalaj b'is che ri wanima'? Ri in nu yo'm wib', man xuwi taj chi kinyutik, xane xuquje' chi kinkämisax chila' pa ri tinimit Jerusalén rumal rech ri Qajaw Jesús, —xcha chke.

14Rumal k'u chi man xujkowin taj xqaq'atej, xaq xqaya kan chi je ri', xqab'ij k'ut: ¡Chub'ana b'a' ru rayinik ri Dios puwi' la! —xujcha che.

15Ok'owinaq k'u kieb' oxib' q'ij, xqa'n k'u u b'anik ri jastaq qe. Te k'u ri' xuje' pa ri tinimit Jerusalén.

16Xujkachi'laj k'u b'i jujun kojonelab' aj Cesarea. Jun chke ri kojonelab' are jun tata' aj Chipre, Mnasón u b'i'. Tzojer loq we tata' ri' are kojonel. Ruk' k'u ri are' qa chomam kujkanaj wi kanoq.

Ri tat Pablo kopan cho rachoch ri tat Jacobo

17Aretaq xujopan pa ri tinimit Jerusalén, xujkik'ulaj ri qachalal, sib'alaj xekikot quk'.

18Chukab' q'ij xe' ri tat Pablo quk', xuje' k'u chuch'ab'exik ri tat Jacobo. Ki mulim k'u kib' konojel ri k'amal taq ki b'e ri qachalal kojonelab' chila'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Ri tat Pablo xuya rutzil ki wäch konojel, te k'u ri' xutzijoj na ronojel jas ru b'anom ri Dios chkixol ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj rumal ri chak ru b'anom kuk'.

20Aretaq ri e are' xkita ri xub'ij, xkiya u q'ij ri Dios. Xkib'ij k'u che ri tat Pablo: Je', qachalal. Pune ta ne je ri', e k'ia mil winaq aj Israel ri e kojoninaq. Ri e are' k'ut käkib'ij chi tzrajwaxik wi käqataqej u b'anik ri kub'ij ru Pixab' ri Moisés, —kecha'.

21B'im k'u chke we winaq ri' chi ri lal tajin ketijoj la konojel ri winaq aj Israel ri e k'o chkixol ri nik'iaj winaq chik chi ya man rajwaxik tä chik keniman che ri xtaqan wi ri qa mam Moisés. Xuquje' käkib'ij chi käb'ij la chke chi man rajwaxik taj kok ri retal ri ojer trato che ri ki cuerpo ri ki k'ojol, xuquje' chi man rajwaxik tä käka'no jas ri uj naq'atal wi.

22¿Jas ta k'u lo käqa'no? Käkimulij k'u na kib' ri winaq aretaq käkito chi lal ulinaq.

23Are utz na we käb'an la ri käqab'ij che la: E k'o quk' uj kiejeb' achijab' ri käka'n na jas ri xkichi'j u b'anik cho ri Dios.

24Chek'ama b'i la we achijab' ri' uk' la, aretaq käkesaj ri äwas chkij ri e are', b'ana la ri e la junam kuk'. Chya la ri puaq ri rajwaxik chke rech kekowinik käkisokaj na ri ki wi'. Je ri' konojel käkil na chi man qas tzij tä ri' ri käb'ix chij la, xane ri lal xuquje' känimaj la ri kub'ij ru Pixab' ri Moisés.

25Are k'u ri winaq ri man e aj Israel taj ri e kojoninaq, k'o wuj qa tz'ib'am b'i chke, qa b'im b'ik chi man keb'ok tä il, xane xaq xuwi rajwaxik chi man käkitij tä ri ti'j ri yo'm chkiwäch taq tiox ri xa e b'anom kumal winaq, chi man käkitij tä kik', chi man käkitij tä ri ki ti'jol awaj ri e jitz'am che ki kämisaxik, xuquje' chi man käka'n tä ke jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', —xecha che ri tat Pablo.

Käkiyak kib' ri winaq chrij ri tat Pablo, kächap kumal, käch'ayik

26Xpe k'u ri tat Pablo, xeuk'am b'i ri kiejeb' achijab' ruk'. Chukab' q'ij xresaj ri äwas chrij junam kuk', te k'u ri' xok pa ri nimalaj rachoch Dios chub'ixik chke janipa' q'ij kraj na che resaxik ri äwas chkij, aretaq chkijujunal käkiya ri rajwaxik käsipax cho ri Dios.

27Aretaq k'ut xa jub'iq' kraj chi kätz'aqat ri wuqub' q'ij, e k'o jujun winaq aj Israel ri e petinaq pa Asia ri xkil ri tat Pablo k'o pa ri nimalaj rachoch Dios. Xekimulij ri winaq, xkisach ki k'ux, xaq jun xkiyo' xeb'e' chrij ri are'.

28Xkiraq ki chi', xkib'ij: ¡Tata'ib' aj Israel! ¡Chujto' alaq! Are achi wa' ri käb'in pa konojel taq ri tinimit. Kuya tijonik chke ri winaq, kub'ij ri man utz taj chkij ri qa winaqil, chrij ru Pixab' ri Moisés, xuquje' chrij we loq'alaj ja ri'. E u k'amom k'u b'i jujun winaq aj Grecia ri man e qa winaqil taj pa ri nimalaj rachoch Dios, u b'anom ri äwas u b'anik pa we loq'alaj k'olib'al ri', —xecha'.

29Je' xkib'ij wa' rumal chi kilom ri tat Pablo k'o pa ri tinimit Jerusalén, rachi'l ri tat Trófimo aj Éfeso. Xkichomaj k'ut chi xuk'am b'i ri are' pa ri nimalaj rachoch Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Konojel ri winaq pa ri tinimit Jerusalén xeb'el ch'uj. Aninaq xkimulij kib', xkichap ri tat Pablo, xkicharchatej loq chupam ri nimalaj rachoch Dios, xekitz'apij k'u kan ri porta.

31Tajin käkitzukuj jas käka'no chukämisaxik aretaq xyi' u b'ixik che ri tata', ri ki nimal ri soldados aj Roma, chi konojel ri winaq pa ri tinimit Jerusalén tajin keb'el ch'uj, sachinaq k'u ki k'ux.

32Ri nim taqanel ri' xeumulij jujun u soldados, xuquje' jujun chke ri ki nimal taq ri soldados, sib'alaj aninaq xeb'e' jela' jawije' e k'o wi ri winaq. Aretaq ri winaq xkil ri nim taqanel e rachi'l ru soldados, xkitanab'a' u ch'ayik ri tat Pablo.

33Xpe k'u ri tata' ri' ri kätaqan pa ki wi' ri soldados, xe'k, xuchap ri tat Pablo. Te k'u ri' xtaqan chuyutik ruk' kieb' ximib'al re ch'ich'. Xuta' k'u chke ri winaq jachin ri tat Pablo, xuquje' jas ru mak.

34Are k'u ri winaq käkiraq ki chi', jun wi ri käkib'ij ri nik'iaj, jun chi wi ri käkib'ij ri nik'iaj chik. Ri tata' man xkowin tä chuch'ob'ik jas ri xk'ulmatajik rumal chi ri winaq xaq käkiraq ki chi'. Je ri' xtaqan chuk'amik b'i ri tat Pablo pa ri ja ri e jeqel wi ri soldados.

35Aretaq xeopan cho ri gradas rech ri ja, ri soldados ri ki k'amom b'i ri tat Pablo xajwataj na xkitelej, xkipaqab'a', rumal chi konojel ri winaq sib'alaj kech'ikimij kib'.

36Konojel k'u ri winaq ri e teren chkij käkiraq ki chi', käkib'ij: ¡Chkämisaxoq! —kecha'.

Ri tat Pablo keuch'ab'ej ri winaq chuto'ik rib'

37Aretaq tajin käk'am b'i ri tat Pablo chupam ri ja ri e jeqel wi ri soldados, ri are' xuta' che ri tata' ri kätaqan pa ki wi', xub'ij che: ¿A kuya' kintzijon jun rat uk' la? —xcha che. Ri tata' xuta' che, xub'ij: ¿A awetam katch'aw pa ch'ab'al griego? —kächa'.

38¿A mat at ri' ri jun achi aj Egipto, ri xke' kieb' oxib' q'ij wa' xuyak rib' chrij ri q'atb'al tzij, te k'u ri' xeumulij kiejeb' mil achijab' kämisanelab', xeuk'am k'u b'i pa ri juyub' ri kätz'inowik? —xcha che.

39Xub'ij k'u ri tat Pablo che: Ri in, in jun chke ri winaq aj Israel, xil k'u nu wäch pa Tarso, jun tinimit wa' re Cilicia ri nim u b'anik. Jela' k'ut kinel wi. Kinta' jun toq'ob' che la chi käya la chwe chi keinch'ab'ej ri winaq, —xcha ri tat Pablo che.

40Ri tata' xuya' che chi käch'awik. Ri tat Pablo xtak'i puwi' taq ri gradas, xuyak ru q'ab' chkiwäch ri winaq chub'ixik chke chi mech'aw chik. Aretaq xetäni ri winaq, ri tat Pablo xeuch'ab'ej pa ri ch'ab'al hebreo, xub'ij:

Hechos 22

1Loq'alaj taq qachalal, alaq k'amal taq qa b'e, tampe alaq ri kinb'ij chuwäch alaq chuto'ik wib', —kächa chke ri winaq.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Aretaq ri winaq xkito chi ri tat Pablo keuch'ab'ej pa ch'ab'al hebreo, xaq jun xek'oji wi, xkitatab'ej na ri kub'ij. Kub'ij k'u ri tat Pablo chke:

3Ri in, in winaqil alaq, in aj Israel. Xil nu wäch pa Tarso, tinimit wa' re Cilicia. Waral k'ut pa Jerusalén xink'iy wi. Qas utz nu tijoxik xb'an rumal ri nim tata' Gamaliel che ri ki pixab' ri qa mam ojer. Amaq'el ronojel q'ij xintij nu chuq'ab' chupatänixik ri Dios, jas ri käb'an alaq, onojel alaq kämik.

4Nab'e kanoq ri in xinb'an na k'äx chke konojel ri e kojoninaq che ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, xintzukuj k'u ki kämisaxik. Xeinchap achijab', ixoqib', xeinkoj k'u pa che'.

5Ri ki nimal sacerdotes xuquje' konojel ri ki nimaqil ri winaq kekowinik käkiq'alajisaj chi are ri qas tzij. Ri e are' xkiya b'i jujun taq wuj chwe, tz'ib'am wa' chke ri qachalal aj Israel ri e k'o pa ri tinimit Damasco. Xaq je ri' xine' pa Damasco che ki tzukuxik ri kojonelab' rech keinchapo, keink'am loq waral pa Jerusalén, chuk'äjisaxik ki wäch, —xcha ri tat Pablo chke.

Ri tat Pablo kutzijoj jas xub'ano aretaq xkojon che ri Cristo

6B'enam k'u we pa ri b'e, opanem kinb'an pa ri tinimit Damasco, qas pa ri nik'iaj q'ij, xaq te'talik k'ut xtunun jun nimalaj saqil chwij ri xpe chikaj.

7Xintzaq pulew, te k'u ri' xinto k'o Jun ri xch'aw loq chikaj ri xub'ij chwe: “Saulo, Saulo, ¿jas che kab'an we nimalaj k'äx ri' chwe?” —xcha'.

8Ri in k'ut xinb'ij che: “¿Jachin ri lal, Tat?” —xincha che. Ri Are' xub'ij chwe: “In ri' ri Jesús aj Nazaret. Ri k'äx ri tajin kab'ano, are chwe In tajin kab'an wi wa',” —xcha'.

9Ri e k'o wuk' xkil ri saqil, sib'alaj k'u xkixej kib'. Man xkita tä k'u ru ch'ab'al ri Jun ri tajin käch'aw wuk'.

10Ri in k'ut xinb'ij: “Tat, ¿jas kaj la chi kinb'ano?” —xincha che. Xub'ij k'u ri Qajaw Jesús chwe: “Chatwalijoq, chataqej ri a b'e pa ri tinimit Damasco. Chila' k'ut käb'ix wi na chawe jas ri rajwaxik kab'ano,” —xcha chwe.

11Man xinkowin tä k'ut xinka'yik rumal ri saqil, ri sib'alaj käjuluwik. Rumal ri' xa xinyuqex b'i che ri nu q'ab' kumal ri wachi'l, xinkik'am b'i pa Damasco, —kächa'.

12K'o k'u jun tata' chila', Ananías u b'i'. Ri are' sib'alaj käkojon che ri Dios, kunimaj k'u ru Pixab' ri Moisés. Konojel ri winaq aj Israel ri e k'o chila' pa Damasco käkib'ij chi sib'alaj utz we tata' ri'.

13We tata' ri' xopan che nu ch'ab'exik, xub'ij k'u chwe: “Wachalal Saulo, chka'y chi na la jumul chik,” —xcha chwe. Chanim k'ut xutzir ri nu waq'äch, xinkowinik xinka'yik, xinwil k'u ri tata'.

14Xub'ij k'u ri tata' chwe: “Cha'tal la rumal ri ki Dios ri qa mam ojer rech ketamaj la jas ru rayinik, xuquje' rech ketamaj la u wäch ri Jikomalaj Patänil re ri Dios, xuquje' rech käta la ri qas u ch'ab'al ri Are'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Kok k'u na la che q'alajisal re ri Are' chkiwäch ri winaq, kätzijoj na la ronojel ri tom la, xuquje' ri ilom la.

16¿Jas ta ne ri keyej na la? ¡Jo' b'a'! Walij la, chb'an qasna' la, ku'b'a k'ux la chrij ri Qajaw Jesús, ta' la toq'ob' che rech käsachtaj ri mak la, kub'an k'u ch'ajch'oj ri anima' la," —xcha chwe, —xcha ri apóstol Pablo.

Ri tat Pablo kutzijoj ri xub'ano aretaq xtaq b'i chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios chke ri winaq ri man e aj Israel taj

17Ri tat Pablo xutaqej tzijonem, kub'ij: Aretaq xintzelej loq pa we tinimit Jerusalén, xine' k'u pa ri nimalaj rachoch Dios. Tajin kinb'an orar chila', k'o k'u ri xuk'ut ri Dios chnuwäch.

18Xinwil ri Qajaw Jesús, xub'ij k'u chwe: "Chakowij, chatel b'i chanim waral pa Jerusalén, rumal chi ri winaq ri e k'o waral man käkikoj tä na ri kab'ij chwij in," —xcha chwe.

19Ri in k'ut xinb'ij che: "Qajaw, ri e are' ketam chi nab'e kanoq ri in xine' pa taq ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq aj Israel, xeinchap konojel ri kekojon che la, xeinkoj pa che', xuquje' xeinch'ayo.

20Aretaq k'ut tajin käkikämisaj ri tat Esteban ri patänil e la, ri käq'alajisan chij la, ri in, in k'o kuk'. Sib'alaj utz k'ut xinwilo chi käkämisaxik, xinchajij k'u ri ki q'u' ri tajin kekämisan che," —xincha che.

21Ri Qajaw Jesús xub'ij chwe: "Jat, rumal chi rajwaxik katintaq b'i naj kuk' ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj," —xcha ri Are' chwe, —xcha ri tat Pablo chke ri winaq.

Ri tat Pablo k'o pu q'ab' ri tata' ri kätaqan pa ki wi' ri soldados

22Xuwi chi k'u wa' we tzij ri' xkita ri winaq chuchi' ri tat Pablo, xkichap k'u u raqik ki chi', xkib'ij: ¡Chkämisax we achi ri'! ¡Man ya'tal tä che chi käk'asi na! —xecha ri winaq.

23Xkitaqej k'u u raqik ki chi', xkiroqij ri ki q'u' cho ri ulew, xkijopij ulew chikaj. (Je' xqa'no chuk'utik chi sib'alaj nim ri koyowal, man käqaj tä k'u chkiwäch ri tajin kub'ij ri tat Pablo.)24Ri tata' ri kätaqan pa ki wi' ri soldados xuya taqanik chi koksax ri tat Pablo pa ri ja ri e jeqel wi ri soldados, xuquje' xuya taqanik chi ko käch'ayik, te k'u ri' käk'ot u chi' rech kub'ij jas che ri winaq käkiraq ki chi' chrij.

25Aretaq k'ut yutum chik ri are' rech käkich'ayo, xub'ij ri tat Pablo che ri ki nimal soldados ri tak'al chila' che kilik: ¿A ya'tal chech alaq käch'ay alaq jun achi ri jun kuk' ri winaq aj Roma we ta mat q'atom tzij puwi' nab'e? —xcha che.

26Aretaq ri tata' ri' xuta ri xub'ij ri tat Pablo, xe'k, xub'ij che ri tata' ri kätaqan pa ki wi' ri soldados: ¿Jas ta k'u lo ri tajin käb'an la che we achi ri'? Ri are' are jun kuk' ri winaq aj Roma, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Ri tata' ri kätaqan pa ki wi' ri soldados xe' ruk' ri tat Pablo, xuta' che, xub'ij: ¿A qas tzij chi at jun kuk' ri winaq aj Roma? —xcha che. Ri tat Pablo xub'ij: Je', qas tzij, —xcha che.

28Ri nim taqanel xub'ij che ri tat Pablo: Ri in xintoj nimalaj puaq rech kinok che jun chke ri winaq aj Roma, —xcha che. Ri tat Pablo xch'awik, xub'ij: Ri in, in jun chke rumal chi je' nu b'anik wa' xil nu wäch, —xcha che.

29Chanim ri soldados ri xa jub'iq' man xkich'ay ri tat Pablo xeb'el ruk', xkiya kanoq. Are k'u ri nim tata' ri kätaqan pa ki wi' ri soldados, aretaq xretamaj chi ri tat Pablo are jun kuk' ri winaq aj Roma, sib'alaj xuxej rib' chi xtaqan chuyutik rech käch'ayik.

Ri tat Pablo käyi' chkiwäch ri ki nimaqil ri winaq aj Israel

30Ri tata' ri kätaqan pa ki wi' ri soldados xraj xretamaj jas ri qas u mak ri tat Pablo ri tajin käkib'ij ri winaq aj Israel chrij. Xaq je ri' chukab' q'ij xresaj ri ximib'al re ch'ich' che ri tat Pablo, te k'u ri' xtaqan che ki mulixik ri ki nimaqil ri sacerdotes aj Israel, xuquje' konojel ri ki nimaqil ri winaq. Xresaj k'u loq ri tat Pablo, xutak'ab'a chkiwäch.

Hechos 23

1Ri tat Pablo ko xka'y chke ri ki nimaqil ri winaq, xub'ij: Qachalal, ri in kinna' pa ri wanima' chi man k'o tä etzelal nu b'anom pa ri nu k'aslemal cho ri Dios petinaq loq, —xcha chke.

2Are k'u ri tat Ananías, ri ki nimal sacerdotes, xuya taqanik chke ri winaq ri e k'o chuxkut ri tat Pablo chi käkich'ay pu chi' ruk' ri ki q'ab'.

3Ri tat Pablo xch'awik, xub'ij che ri tat Ananías: ¡Qas tzij are ri Dios käch'ayow na la! ¡Ri lal xaq kieb' wäch la! Ri lal t'uyul la chila' rech käq'at la tzij je' jas ri kub'ij ri Pixab'. ¿Jas lo wa' ri käb'an la, kätaqan k'u la che nu ch'ayik? ¿A mat käniman la che ri kub'ij ri Pixab'? —xcha che.

4Ri achijab' ri e k'o chunaqaj ri tat Pablo xkib'ij che: ¿A je' kab'ano chuch'ab'exik ri ki nimal sacerdotes rech ri Dios? —xecha che.

5Ri tat Pablo xub'ij: Qachalal, man wetam taj chi are ri ki nimal sacerdotes. Kub'ij k'u pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Mab'ij ri man utz taj chrij ri jun ri kätaqan puwi' ra tinimit,” —kächa', —xcha chke.

6Ri tat Pablo xrilo chi jujun chke ri ki nimaqil ri winaq ri e k'olik, e are' jun kuk' ri tata'ib' saduceos, ri nik'iaj chik e are' jun kuk' ri tata'ib' fariseos. Rumal ri' ko xch'awik, xub'ij chkiwäch ri ki nimaqil ri winaq: Qachalal, ri in, in fariseo, in u k'ojol jun fariseo. Tajin k'u käq'at tzij pa nu wi' rumal chi kinkojo chi kek'astaj na ri käminaqib', ku'l k'u nu k'ux chrij wa', —xcha chke.

7Aretaq xb'itaj wa' we tzij ri' rumal ri tat Pablo, ri tata'ib' fariseos, ri tata'ib' saduceos xkichap u chomalaxik kib', xech'ojinik. Je ri' chi ri winaq ri ki mulim kib' xub'an kieb' ki chomanik, xkitasala kib'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Je' xka'n wa' rumal chi ri tata'ib' saduceos man käkikoj taj chi kek'astaj na ri käminaqib', man käkikoj taj chi e k'o ángeles, chi e k'o espíritus. Je wa' ri ki tijonik ri e are'. Are k'u ri tata'ib' fariseos käkikojo chi kek'astaj na ri käminaqib', xuquje' chi e k'o ángeles, chi e k'o espíritus. Je ri' ri ki tijonik ri e are'.

9Konojel k'ut, ko na xkiraq ki chi'. Xewalij k'u jujun chke ri tijonelab' re ri Pixab' ri e jun kuk' ri tata'ib' fariseos, xkib'ij: We achi ri' man k'o tä jun mak u b'anom. We ne jun espíritu, we ne jun ángel xuch'ab'ej, mäqaq'atej ne u wäch ri kub'an ri Dios, —xecha'.

10Sib'alaj k'u nim ri ch'oj chkixol ri tata'ib'. Rumal ri' ri tata' ri ki nimal soldados aj Roma xuxej rib' we ne käb'an ch'äqataq che ri tat Pablo kumal ri e are'. Xa je ri' xtaqan chke ru soldados chi keb'e'k, käkesaj b'i ri tat Pablo chkixol rech käkik'am b'i jumul chik pa ri ja ri e jeqel wi ri soldados.

11Chukab' aq'ab' xuk'ut rib' ri Qajaw Jesús chuwäch ri tat Pablo, xub'ij che: ¡Pablo, chachajij anima'! Rumal ri a b'anom, rumal chi a q'alajisam waral pa ri tinimit Jerusalén jachin ri in, jas k'u ri nu b'anom, xuquje' are je' rajwaxik kab'an na che nu q'alajisaxik pa ri tinimit Roma, —xcha che.

Ri winaq käkichomaj jas käka'n chukämisaxik ri tat Pablo

12Chukab' q'ij chi k'ut jujun chke ri winaq aj Israel xjunamataj ki tzij chi käkikämisaj ri tat Pablo. Xka'n juramento chi käpe na k'äx pa ki wi' we man käka'no jas ri xkichomaj, chi man k'o tä jas käkitij na we ta mat nab'e käkikämisaj ri tat Pablo.

13E k'o na más chkiwäch kawinaq achijab' ri xka'n wa' we juramento ri'.

14Xeb'e' k'u wa' kuk' ri ki nimaqil ri sacerdotes xuquje' kuk' ri nik'iaj tata'ib' chik, ri ki nimaqil ri winaq aj Israel, xkib'ij k'u chke: Ri uj xqa'n juramento chi käpe na k'äx pa qa wi' we man käqa'no jas ri xqachomaj, chi man k'o tä jas käqatij na we ta mat nab'e käqakämisaj na ri tat Pablo.

15Ri alaq k'ut, xuquje' ri nik'iaj ki nimaqil ri winaq, b'ij alaq che ri tata' ri kätaqan pa ki wi' ri soldados chi kuk'am loq ri tat Pablo chuwäch alaq chuweq, b'ij alaq chi xa käk'ot alaq u chi' che retamaxik jas ri qas xub'ano. Are k'u ri uj, k'ä mäjoq käpe ri are', kujk'oji na apan chuyuxlexik rech käqakämisaj, —xecha chke.

16Are k'u jun ala, ri ral ri ranab' ri tat Pablo, xuta wa', jas ri xkichomaj u b'anik, xe' k'u ri are' pa ri ja ri e jeqel wi ri soldados, xub'ij wa' che ri tat Pablo.

17Xa je ri' ri tat Pablo xusik'ij jun chke ri tata'ib' ri ki nimal ri soldados, xub'ij che: K'ama la b'i we ala ri' chuwäch ri tata' ri kätaqan pa ki wi' konojel ri soldados, k'o k'u ri kraj kub'ij che, —xcha che.

18Ri ki nimal ri soldados xuk'am b'i ri ala chuwäch ri tata' ri kätaqan pa ki wi' ri soldados, xub'ij che: Ri tat Pablo ri ajpache' xinusik'ij, te k'u ri' xuta' toq'ob' chwe chi kink'am loq we ala ri' chuwäch la, k'o k'u ri kraj kub'ij che la, —xcha che.

19Ri tata', ri nim taqanel, xuk'am b'i ri ala pu tukiel wi, xuta' k'u che: ¿Jas ri kawaj kab'ij chwe? —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Te ri' ri ala xub'ij che: Ri ki nimaqil ri winaq aj Israel xjunamataj ki tzij chi käkib'ij che la chi käk'am la b'i ri tat Pablo chkiwäch ri ki nimaqil ri winaq chuweq, käkib'ij k'u na chi xa käkik'ot u chi' che retamaxik jas ri qas xub'ano.

21Mäkoj b'a' la ri käkib'ij, rumal chi e k'o na más chkiwäch kawinaq achijab' ri e yuxleninaq ri tat Pablo. Ri e are' ka'nom juramento chi käpe na k'äx pa ki wi' we ta mat käka'no jas ri ki chomam, chi man k'o tä jas käkitijo we ta mat nab'e käkikämisaj na ri tat Pablo. Ri e are' k'ut chanim ri' e k'o chik, xaq keye'm chi käya la chke jas ri käkib'ij, —xcha che.

22Ri tata' k'ut ri kätaqan pa ki wi' ri soldados xub'ij che ri ala chi kel b'ik, xub'ij k'u che chi k'o jun mub'ij wi chi xub'ij wa' che.

Ri tat Pablo kätaq b'i chuwäch ri tat Félix ri q'atal tzij

23Te k'u ri' ri nim tata' ri kätaqan pa ki wi' ri soldados xeusik'ij kieb' chke ri tata'ib' ki nimaqil soldados, xuya k'u taqanik chke chi kekimulij kieb' cientos soldados chkaqan, oxk'al lajuj chik ri kekiejenik, xuquje' kieb' cientos ri kekik'am b'i ki lanzas. Rajwaxik k'ut käka'n u b'anik ri jastaq ke, xaq kek'oji na chila' pa ri u b'elej hora chaq'ab', rech keb'el b'ik, keb'e' pa ri tinimit Cesarea.

24Xuquje' xuya taqanik chi kekicha' jujun kiej, käb'an u b'anik jun rech k'o kukiejej b'i ri tat Pablo, rech käkik'am b'ik, man k'o tä jas jun k'äx kuriqo, xane utz u wäch kopan ruk' ri q'atal tzij ri tat Félix.

25Te k'u ri' ri tata' ri kätaqan pa ki wi' konojel ri soldados xutz'ib'aj b'i jun wuj, xuya b'i chke. Je wa' xub'ij ri wuj:

26“In wa', ri in Claudio Lisias. Kintaq b'i rutzil wäch la, tat Félix, lal ri' ri nimalaj q'atal tzij.

27We achi ri' xchap na kumal ri winaq aj Israel, xaq k'u jub'iq' man xkikämisaj. Aretaq k'ut xinwetamaj in chi are jun aj Roma, xeinsik'ij ri nu soldados, xeintaq k'u che resaxik pa ki q'ab' ri winaq aj Israel.

28Xwaj k'ut xinwetamaj jas ri mak xub'ano, ri käkib'ij chrij. Rumal ri' xink'am b'i chkiwäch ri ki nimaqil ri winaq aj Israel.

29Xinwetamaj k'ut chi ru mak are wa' chi man kub'an taj jas ri kub'ij ri ki pixab' ri e are'. Man ya'tal tä k'ut chi käkämisaxik, man ya'tal taj chi kok pa che' rumal wa'.

30Xinta k'ut chi xjunamataj ki tzij ri winaq aj Israel, ki chomam chi k'ut jas käka'n chukämisaxik we achi ri'. Xa rumal ri' xintaq b'ik uk' la, xinb'ij k'u b'i chke ri winaq ri käkib'ij chrij chi k'o u mak, chi rajwaxik käkiq'alajisaj chuwäch la jas ri mak u b'anom ri käkib'ij chrij. Xuwi b'a' wa' ri xinb'ij che la. ¡Ch'ab'ej chi la!” —xcha b'i pa ri wuj.

31Ri soldados xkinimaj ri taqanik ri xyi' chke, xkik'am k'u b'i ri tat Pablo, xeb'e' chaq'ab' pa ri tinimit Antípatris.

32Chukab' q'ij chik ri soldados ri e b'enaq chkaqan xetzelej loq jawije' k'o wi ri ja ri e jeqel wi. Are k'u ri soldados ri e b'enaq chrij kiej xkitaqej ri ki b'e ruk' ri tat Pablo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33Aretaq k'ut xeopan pa ri tinimit Cesarea, xkiya ri wuj che ri nim q'atal tzij, xuquje' xkiya ri tat Pablo chuwäch, xkijach k'u pu q'ab'.

34Ri q'atal tzij xusik'ij ri wuj, te k'u ri' xuta' che ri tat Pablo jawije' kel wi ri are'. Aretaq xretamaj chi are aj Cilicia,

35xub'ij che: Kinta na ri tzij la aretaq kepe ri winaq ri käkib'ij ri mak chij la, —xcha che. Xeutaq k'u soldados chuchajixik ri tat Pablo pa ri nim ja ri sib'alaj je'lik, rachoch ri tat Herodes.

Hechos 24

Ri tat Pablo kuto' rib' chuwäch ri tat Félix, ri nim q'atal tzij, rumal ri käkib'ij ri winaq aj Israel chrij

1Xke' job' q'ij ri tat Pablo k'o pa ri tinimit Cesarea aretaq xopan ri tat Ananías ri ki nimal sacerdotes, e rachi'l jujun chke ri nimaq taq tata'ib' aj Israel, xuquje' jun kojol tzij ri xuquje' käch'aw pa ki wi' ri winaq. Ri tata' ri', Tértulo u b'i'. Xeb'ok k'u b'i chuwäch ri nim q'atal tzij chub'ixik ri mak chrij ri tat Pablo.

2Aretaq xk'am loq ri tat Pablo, ri tat Tértulo xuchap u b'ixik tzij chrij chuwäch ri nim q'atal tzij, je k'u ri' xub'ij che ri tat Félix: ¡Chäjin la, tat Félix, lal qa nan, lal qa tat! Sib'alaj maltiox che la chi rumal ech la k'o nimalaj utzil pa we qa tinimit, man k'o tä k'u je wa' je ri'. Rumal k'u ri nimalaj no'j la, sib'alaj utz b'anom la chuq'atik tzij puwi' ronojel.

3Ronojel ri b'anom la käqil pa taq konojel ri tinimit, sib'alaj käqamaltioxij wa' che la, tat Félix.

4Man käqaj tä k'ut käqaya nimalaj latz' che la. Xuwi käqaj käqab'ochi'j la rech käb'an la toq'ob', kujtatab'ej na la jun rat.

5We achi ri', xqetamaj chi jawije' chi' ri kopan wi, xaq k'äx kub'an chkixol ri winaq, je' jas jun nimalaj yab'il. Pa ronojel ruwächulew kuyak ch'oj chkixol ri winaq aj Israel, je ri' chi xaq käkitasala kib'. Ri are' k'ut are jun k'amal ki b'e ri jule' winaq ri ki taqem ru tijonik ri Jesús aj Nazaret ri käb'ix Nazarenos chke.

6Xuquje' xub'an ri äwas u b'anik pa ri nimalaj rachoch Dios. Ri uj k'ut xqachapo. Are ta xqaj xqaq'at tzij puwi', jas ri kub'ij ri qa pixab'.

7Are k'u ri tata', Lisias u b'i', ri kätaqan pa ki wi' ri soldados, xunim rib' ri are'. Ruk' nimalaj chuq'ab' xresaj ri tat Pablo pa qa q'ab'.

8Xub'ij k'ut chi ri winaq ri käkib'ij chrij ri tat Pablo chi k'o u mak, rajwaxik keopan uk' la. Ri lal k'ut kuya' käk'ot la u chi', käta' la che, rech ketamaj la chi qas tzij wa' ronojel ri tajin käqab'ij chrij, —xcha che ri tat Félix.

9Xuquje' ri winaq aj Israel ri e k'o ruk' ri tat Tértulo xkib'ij chi ronojel wa' are qas tzij.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Ri nim q'atal tzij xuk'ut ruk' ru q'ab' chi kuya' käch'aw ri tat Pablo. Ri are' k'ut xub'ij: Wetam chi k'ia junab' chik k'o la che q'atal tzij pa ki wi' we winaq ri', rumal ri' käkikot wanima' kinb'ij kieb' oxib' tzij chuwäch la chuto'ik wib'.

11Käkowin k'u la ketamaj la chi k'ä te' kab'lajuj q'ij wa' in opaninaq pa ri tinimit Jerusalén chuq'ijilaxik ri Dios.

12Man k'o tä k'u ch'oj nu b'anom, man tajin tä kinchomala tzij ruk' jachin jun aretaq xinkiriq pa ri nimalaj rachoch Dios. Man tajin tä kinsach ki k'ux ri winaq pa taq ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq aj Israel, o jawije' chi' ri xinkiriq wi pa ri tinimit.

13Wa' we winaq ri' man kekowin taj käkik'ut chuwäch la chi qas tzij ri tajin käkib'ij chwij.

14Kinq'alajisaj k'u chuwäch la, chi ri in are tajin kinpatänij ri ki Dios ri qa nan qa tat ojer. Je' tajin kinb'ano jas ri kub'ij ru tzij ri Jesús ri qas K'amal qa B'e, ri käkib'ij ri winaq aj Israel chi are' jule' tijonik wa' ri man qas tzij taj. Kinkoj in xuquje' ronojel ri tz'ib'tal pa taq ri wuj re ru Pixab' ri Moisés, xuquje' ri tz'ib'tal pa taq ri ki wuj ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios.

15Jas ri e are', je' k'u ri in. Ku'l nu k'ux chrij ri Dios chi kek'astaj na konojel ri käminaqib' ri ka'nom utzil pa ri ki k'aslemal, xuquje' ri ka'nom etzelal.

16Rumal ri' amaq'el ronojel q'ij kinkoj nu chuq'ab' rech man k'o tä etzelal kinna' pa ri wanima' chuwäch ri Dios, o chkiwäch ri winaq, —kächa ri tat Pablo.

17Ok'owinaq chi kieb' oxib' junab' ri in b'ininaq pa taq nik'iaj tinimit chik, te k'u ri' xintzelej loq jumul chik pa ri nu tinimit, xine' pa Jerusalén chuya'ik ri puaq, tob'anik chke ri meb'a'ib' chila', xuquje' chuya'ik sipanik cho ri Dios.

18Tajin k'u kinya ri nu sipanik pa ri nimalaj rachoch Dios, wesam chi ri äwas chwij, aretaq xinkiriq jujun winaq aj Israel ri kepe pa Asia. Xa kieb' oxib' ri winaq k'olik, man k'o tä k'u k'äx tajin kinb'an kuk'.

19Ri winaq ri kepe pa Asia, ri xinkiriq pa ri nimalaj rachoch Dios, e are wa' ri rajwaxik kepe chuwäch la, käkib'ij k'ut jas u wäch ri mak nu b'anom, we qas tzij k'o k'äx pa ki k'ux chwij.

20We man je ri', chkib'ij b'a' ri winaq ri e k'o waral chanim, we k'o jas jun mak xkiriq chwij aretaq xinok chkiwäch ri ki nimaqil ri winaq aj Israel.

21We k'u ne are nu mak ri tajin käkib'ij chi aretaq in k'o chkixol, ko xinch'awik, xinb'ij: “Kämik tajin käq'at alaq tzij pa nu wi' rumal chi kinkojo chi kek'astaj na ri käminaqib',” —xincha', —xcha ri tat Pablo che ri tat Félix.

22Ri tat Félix, aretaq xuta ri xub'ij ri tat Pablo, qas k'o retam chik chkij ri winaq ri ki taqem ru tijonik ri Jesús ri qas K'amal ki B'e. Xuya na kan ru chomaxik wa' pa jun q'ij chik, xub'ij k'u chke ri winaq: Aretaq käpe ri tat Lisias, ri tata' ri kätaqan pa ki wi' ri soldados, te k'u ri' qas kinwetamaj na jas u b'anik ronojel wa', —xcha chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Xtaqan k'u ri tat Félix che ri ki nimal soldados, chajil re ri tat Pablo chi kutaqej u chajixik. Xuquje' xub'ij che chi kuya che ri tat Pablo chi kuya' keopan ri e utz ruk' chuch'ab'exik, xuquje' chuya'ik ri rajwaxik che, man keuq'atej tä ri e are'.

24Ok'owinaq chi kieb' oxib' q'ij, xopan chi jumul ri tat Félix rachi'l ri nan Drusila ri rixoqil. Ri are' are jun aj Israel. Xtaqan k'u chusik'ixik ri tat Pablo rech kätzijon kuk' chrij ri kojonik che ri Jesucristo.

25Aretaq k'ut ri tat Pablo xuchap u tzijoxik chi rajwaxik kub'an jikom jun che ru k'aslemal, man kub'an tä jun xaq jas ri kraj ri are', xuquje' xutzijoj chi ri Dios kuq'at na tzij pa ki wi' ri winaq pa ri k'isb'al q'ij, xuxej rib' ri tat Félix, xub'ij k'u che ri tat Pablo: Xaq je' na la', kuya' kate'k. Aretaq k'ut käb'antaj ri jastaq we, kintaqan chi na jumul che a sik'ixik, —xcha che.

26Are k'u kraj ri tat Félix chi ri tat Pablo kuya puaq che rech kutzoqopij b'ik. Rumal ri' amaq'el kätaqan chusik'ixik rech kätzijon ruk'.

27E ok'owinaq chi k'u kieb' junab', xaq je ri' ri xka'no. Te k'u ri' xk'extaj ri tat Félix che nim q'atal tzij. Are xkanaj kan ri tat Porcio Festo chuk'exel. Are k'u ri tat Félix, are kraj kub'an kanoq jachike ri käqaj chkiwäch ri winaq aj Israel. Rumal ri' xuya na kan ri tat Pablo pa che'.

Hechos 25

Ri tat Pablo kok chuwäch ri tat Festo ri nim q'atal tzij ri te' xokik

1Xke' oxib' q'ij ri okinaq ri tat Festo che nim q'atal tzij. Te k'u ri' xel b'ik pa ri tinimit Cesarea, xe' k'u pa Jerusalén.

2Chila' k'ut ri ki nimaqil sacerdotes xuquje' ri winaq aj Israel ri más nimaq na ki b'anik xeb'ok chuwäch ri tat Festo chub'ixik jas u wäch mak ri xub'an ri tat Pablo, jas ri tajin käkib'ij chrij.

3Xkib'ochi'j ri tat Festo, xkita' k'u toq'ob' che chi kätaqan chuk'amik loq ri tat Pablo pa ri tinimit Jerusalén. Ri winaq aj Israel xjunamataj ki tzij, xkichomaj chi käkikämisaj na ri tat Pablo pa ri b'e.

4Xpe k'u ri tat Festo, xub'ij chke chi ri tat Pablo k'o pa che' jela' pa ri tinimit Cesarea. Xub'ij k'u chke chi kätzelej na ri are' jela' pa kieb' oxib' q'ij.

5Xuquje' xub'ij chke: Jachin taq ri k'o chxol alaq, ri k'o taqanik pa ki q'ab', rajwaxik keb'e' wuk' pa Cesarea. We k'u k'o u mak ri achi ri', kuya' käb'ij alaq wa' chwe jela', —xcha ri tat Festo chke.

6Xa k'u wajxaqib' q'ij, we k'u ne lajuj q'ij, xk'oji ri tat Festo pa ri tinimit Jerusalén, te k'u ri' xtzelej pa ri tinimit Cesarea. Chukab' q'ij xt'uyi pa ru t'uyulib'al pa ri q'atb'al tzij, te k'u ri' xtaqan chusik'ixik ri tat Pablo.

7Aretaq xopan ri tat Pablo chuwäch ri tat Festo, xepe ri winaq aj Israel ri e petinaq pa Jerusalén, xkimulij kib' chrij ri are'. K'ia u wäch k'äx ri xkib'ij chi u b'anom, man xekowin tä k'ut xkik'utu chi qas tzij ri xkib'ij chrij.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Are k'u ri tat Pablo xub'ij we tzij ri' chuto'ik rib': Ri in man k'o tä jub'iq' mak nu b'anom. Man in makuninaq tä chrij ri ki pixab' ri winaq aj Israel, chrij ta ne ri nimalaj rachoch Dios, o chrij ri César ri nimalaj taqanel puwi' ri Roma, —xcha che ri tat Festo.

9Are k'u ri tat Festo, are kraj kub'ano jachike ri käqaj chkiwäch ri winaq aj Israel, xa rumal ri' xuta' che ri tat Pablo, xub'ij: ¿A kawaj kate' pa ri tinimit Jerusalén rech chila' kinq'at wi tzij pa wi'? —xcha che.

10Xch'aw k'u ri tat Pablo, xub'ij che: Chuwäch ru q'atb'al tzij ri César, ri nimalaj taqanel puwi' ri Roma, in k'o wi. Are waral rajwaxik käq'at wi tzij pa nu wi'. Qas etam k'u la chi man k'o tä jun k'äx nu b'anom chkij ri winaq aj Israel.

11We k'u ne nu b'anom jun k'äx, we ne nu b'anom jun mak ri taqal wi chi kinkämisaxik, man kinwesaj tä wib' chupam, kuya' kinkämisaxik. We k'u man k'o jas ri nu b'anom ri käkib'ij chwij, man k'o tä jun ya'tal che chi kinujach pa ki q'ab'. Kinta' b'a' chi ri César, ri nimalaj taqanel, chi ri are' käq'atow tzij pa nu wi', —xcha ri tat Pablo.

12Xtzijon k'u ri tat Festo kuk' ri ya'l taq u no'j ri ketob'an ruk', xub'ij che ri tat Pablo: Xab'ij chi are ri César, ri nimalaj taqanel puwi' ri Roma, käq'atow na tzij pa wi'. Kate' b'a' na ruk' ri nimalaj taqanel ri', —xcha che.

Ri tat Pablo kok chuwäch ri nim taqanel Agripa

13Ok'owinaq chi kieb' oxib' q'ij, ri nim taqanel Agripa rachi'l ri nan Berenice xeb'e' pa ri tinimit Cesarea chuch'ab'exik ri tat Festo.

14K'ia q'ij xek'oji na chila', are k'u ri tat Festo xub'ij che ri tat Agripa jas ri xb'an che ri tat Pablo. Je wa' xub'ij che: K'o jun achi waral ri yo'm kan pa che' rumal ri tat Félix aretaq xel b'ik.

15Aretaq xink'oji pa ri tinimit Jerusalén, xepe ri ki nimaqil sacerdotes, xuquje' ri ki nimaqil ri winaq aj Israel, xkib'ij chi k'o mak u b'anom we achi ri'. Xkib'ij chwe chi kinq'at na tzij puwi' chi käk'äjisax u wäch we achi ri'.

16Xinb'ij k'u chke ri e are' chi ri q'atb'al tzij re Roma, man u yo'm tä taqanik chi käkämisax jun winaq we man nab'e kopan na chkiwäch ri käkib'ij chrij chi k'o u mak rech kuto' rib' chuwäch ri käb'ix chrij.

17Rumal ri' aretaq xepe ri e are' junam wuk' waral, man xinb'eytaj taj, xane chanim chukab' q'ij xint'uyi pa ri t'uyulib'al pa ri q'atb'al tzij, te k'u ri' xintaqan chusik'ixik ri achi ri'.

18Aretaq k'ut xepe ri winaq ri käkib'ij chi k'o u mak xub'ano, man k'o tä jun etzelal ri xkib'ij chrij junam ruk' ri tajin kinchomaj in.

19Xane xaq xuwi xkib'ij chi ri tat Pablo man kub'an tä ronojel ri e naq'atal wi ri winaq aj Israel, ri e kojoninaq wi che, xuquje' xkib'ij chi kutzijoj ru b'anik jun achi, Jesús u b'i', ri xkämik, kub'ij k'u ri are' chi k'asal chik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Man kinriq tä k'u in jas kinb'ano, rumal k'u ri' xinta' che ri tat Pablo we kraj ke' ri are' pa ri tinimit Jerusalén, rech chila' käq'at wi tzij puwi'.

21Are k'u ri are' xub'ij chi rajwaxik käq'at tzij puwi' rumal ri tat Augusto César, ri nimalaj taqanel puwi' ri Roma. Rumal ri' xintaqan chuchajixik na pa che' k'ä kintaq na b'i ruk' ri nimalaj taqanel, —xcha'.

22Xub'ij k'u ri tat Agripa che ri tat Festo: Ri in xuquje' kwaj kinta ru tzij ri achi ri', —xcha'. Ri tat Festo xub'ij che: Chuweq käta na la jas ri kub'ij we achi ri', —xcha che ri nim taqanel Agripa.

23Chukab' q'ij, aretaq xeopan ri tat Agripa rachi'l ri nan Berenice, sib'alaj nimaq ka'nom che kib', ruk' nimal xeb'ok b'i pa ri nimalaj ja ri käkimulij wi kib' ri winaq, kachi'l ri tata'ib' ri ketaqan pa ki wi' ri soldados, xuquje' kachi'l ri tata'ib' ri nimaq ki b'anik pa ri tinimit. Xtaqan k'u ri tat Festo ri nim q'atal tzij chusik'ixik loq ri tat Pablo.

24Te k'u ri' xub'ij ri tat Festo: Nim taqanel Agripa, xuquje' alaq onojel alaq ri e k'o quk' waral, k'o we achi ri' chuwäch alaq, chrij k'u wa' ri xkiraq wi ki chi' k'ia ri winaq aj Israel pa Jerusalén, xuquje' waral pa Cesarea. Käkib'ij chi k'o mak u b'anom we achi ri', chi rumal k'u ri' rajwaxik käkämisaxik, —kecha ri'.

25Ri in k'ut kinwilo chi man k'o tä jun mak u b'anom ri taqal ta wi käkämisaxik. Ri are' k'ut u b'im chi rajwaxik käq'at tzij puwi' rumal ri tat Augusto César, ri nimalaj taqanel puwi' ri Roma. Rumal ri' nu chomam chi kintaq na b'i ruk' are'.

26Man k'o tä k'u jas ri kinkowinik kintz'ib'aj b'i che ri nimalaj taqanel ri kätaqan pa nu wi'. Rumal ri' xink'am loq ri achi chuwäch alaq, más na chuwäch la, nim taqanel Agripa, rech käk'ot na u chi'. Je ri' k'o ri kinkowinik kintz'ib'aj b'ik.

27Kinchomaj k'ut chi xaq loq' kintaq b'i jun ajpache' we man kinb'ij b'ik jas ri mak u b'anom, —xcha chke.

Hechos 26

Ri tat Pablo kuto' rib' chuwäch ri tat Agripa ri nim taqanel

1Ri tat Agripa xub'ij che ri tat Pablo: Kuya' katch'awik chuto'ik awib', —xcha che. Ri tat Pablo xuyak ru q'ab', te k'u ri' xuchap ch'awem, xub'ij:

2Nim taqanel Agripa, sib'alaj käkikot wanima' chi kuya' kinch'aw chuwäch la kämik chuto'ik wib' chuwäch ronojel ri käkib'ij ri winaq aj Israel chwij.

3Wetam k'ut chi qas etam la ronojel ri uj naq'atal wi, uj ri winaq aj Israel, xuquje' jachike taq ri tzij kujch'ojin chrij. Rumal ri' kinta' jun toq'ob' che la chi kächajij la paciencia wuk' che nu tatab'exik, —xcha ri tat Pablo che ri nim taqanel Agripa.

Ri tat Pablo kutzijoj ru k'aslemal nab'e aretaq mäjoq käkojonik

4Xutaqej tzijonem ri tat Pablo, xub'ij: Konojel ri winaq aj Israel ketam ri nu b'anom pa ri nu k'aslemal chkixol petinaq loq, rumal chi kuk' ri e are' xil wi nu wäch. Pa ri nu tinimit k'ut xink'iyisax wi, xuquje' pa ri tinimit Jerusalén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Ri e are' xuquje' ketam wa', kekowinik käkiq'alajisaj wa' we käkaj, chi ri in tzojer loq in jun kuk' ri winaq fariseos. E are' k'u wa' ri winaq aj Israel ri sib'alaj käkikoj na ki chuq'ab' chub'anik ri kub'ij ru Pixab' ri Moisés.

6Kämik k'ut tajin käq'at tzij pa nu wi' rumal chi ku'l nu k'ux chrij ri xuchi'j kan ri Dios chke ri qa mam ojer, chi keuk'astajisaj na ri käminaqib'.

7Are k'u wa' ri keye'm ri winaq aj Israel ri e k'o che ri ki mam ojer ri kab'lajuj u k'ojol ri tat Jacob, chi je' käb'antaj na. Rumal ri' keq'ijilan che ri Dios. Chi paq'ij chi chaq'ab' kepatänin che. Tat Agripa, are k'u rumal rech wa' chi ku'l nu k'ux chi kek'astaj na ri käminaqib', xa k'u rumal ri' k'o ri käkib'ij ri winaq aj Israel chwij kämik.

8¿A mat käkoj alaq chi ri Dios keuk'astajisaj ri käminaqib'? —kächa ri tat Pablo chke.

Ri tat Pablo kutzijoj jas xub'ano chub'anik k'äx chke ri winaq kojonelab' nab'e

9Ri in, in xuquje' nab'e xinchomaj in chi rajwaxik kinb'an k'ia u wäch k'äx chke ri winaq ri ki taqem ru tijonik ri Jesús aj Nazaret.

10Je k'u ri' xinb'an in pa ri tinimit Jerusalén. E k'ia chke ri kojonelab' xeinkoj pa che' rumal ri taqanik ri xyi' pa nu q'ab' kumal ri ki nimaqil sacerdotes chi je' kinb'an wa'. Aretaq k'ut tajin kekämisax ri kojonelab', ri in sib'alaj utz xinwilo.

11K'ia mul xink'äjisaj ki wäch ri kojonelab' pa taq ri rachoch Dios ri käkimulij wi kib' ri winaq aj Israel. Je wa' xinb'ano rech käkiya kan ri ki kojonik. Sib'alaj k'u xyaktaj woyowal chkij, je' ta ne chi xinch'ujarik. Xine'k, xinb'an k'äx chke k'ä pa taq ri nik'iaj tinimit chik, —kächa'.

Ri Pablo kutzijoj jas xub'ano aretaq xkojonik

12Ri in b'enaq pa ri b'e, b'enam we chub'anik k'äx chke ri kojonelab' pa ri tinimit Damasco. Ri in taqom b'ik, xuquje' yo'm b'i taqanik pa nu q'ab' kumal ri ki nimaqil sacerdotes.

13Nim taqanel Agripa, are qas pa ru nik'iaj q'ij ri', uj k'o pa ri b'e aretaq xaq te'talik xinwil jun saqil ri xpe chikaj, ri sib'alaj käjuluw na chuwäch ri q'ij, xtunun k'u chqij, ri in xuquje' konojel ri e b'enaq wuk'.

14Ri uj qonojel k'ut xujtzaq cho ri ulew, te k'u ri' xinta jun ri xch'aw loq chikaj ri xub'ij chwe pa ch'ab'al hebreo: “Saulo, Saulo, ¿jas che tajin kab'an we nimalaj k'äx ri' chwe?” —kächa'. “Ri at k'ut tajin kariq k'äx, jas ri kub'an ri wakäx ri kukoj aqan che ri jun che' ri t'ist'ik u wi',” —xcha chwe.

15Ri in k'ut xinb'ij: “¿Jachin ri lal, Tat?” —xincha che. Ri Are' xub'ij chwe: “In ri' ri Jesús ri tajin kab'an wa' we k'äx ri' chwe,” —kächa ri'.

16“¡Chatwalij b'a'! Nu k'utum k'u wib' chawäch rech katok che patänil we, xuquje' rech katok che q'alajisal re ri awilom kämik chi are ri In, in awilom. Xuquje' kaq'alajisaj ri kink'ut na chawäch.

17Katinto' na pa ki q'ab' ri a winaqil, ri aj Israel, xuquje' pa ki q'ab' ri nik'iaj winaq chik ri katintaq wi b'i kämik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Katintaq b'i kuk' rech kab'ano chi ri e are' qas keka'yik, rech keb'el b'i pa ri q'equm re ri mak, keq'ax na pa ri saqil rech ri qas tzij, xuquje' rech man käkitaqej tä k'olem pu q'ab' ri Satanás, xane keq'ax na pu q'ab' ri Dios, kekojon k'u chwe In. Xaq je ri' käkiriq na ri sachb'al ki mak, xuquje' kek'oji na junam kuk' ri e rech ri Dios," —xcha ri Jesús chwe, —kächa ri tat Pablo.

Ri tat Pablo kunimaj ri xk'ut chuwäch rumal ri Dios

19Tat Agripa, nim taqanel, rumal ri' ri in xinnimaj ri xuk'ut ri Dios chnuwäch, man xinb'an tä k'u negar.

20Xane xinchap u tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios nab'e pa ri tinimit Damasco, te k'u ri' pa ri tinimit Jerusalén, pa ronojel ri Judea, xuquje' chke ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj. Xinq'alajisaj chkiwäch chi rajwaxik käkik'ex kanima', käkik'ex ki chomanik, keniman k'u che ri Dios. Xuquje' xinb'ij chke chi rajwaxik käka'n ronojel u wäch utzil rech q'alaj chi k'extajinaq ri kanima', k'extajinaq k'u ri ki chomanik.

21Xa k'u rumal wa' ri winaq aj Israel xinkichapa loq pa ri nimalaj rachoch Dios, are ta xkaj xinkikämisaj.

22Rumal k'u ru tob'anik ri Dios nu taqem u tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Are' kämik. Nu tzijom ru Loq' Pixab' ri Dios chke nimalaj konojel ri winaq, chke ri man nim tä keil wi, xuquje' chke ri nimaq ki b'anik. Man k'o tä jun tzij ri nu b'im ri mat je' jas ri ki b'im kan ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, xuquje' jas ru b'im kan ri qa mam Moisés chi käb'antaj na.

23Are je' chi ri Cristo kuriq k'äx, käkämisax k'u na. Te k'u ri' are ri Are' ri nab'e chkiwäch konojel ri kek'astaj na chkixol ri käminaqib' rech kutzijoj na chi saq ri qas tzij chrij ru tob'anik ri Dios chke ri qa winaqil, xuquje' chke ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj, —xcha ri tat Pablo chke.

Ri tat Pablo kukoj u chuq'ab' che ri nim taqanel Agripa rech käkojonik

24Ri tat Pablo tajin kub'ij taq we tzij ri' chuto'ik rib' aretaq ri tat Festo ko xuraq u chi', xub'ij: ¡Pablo, xaq at elinaq ch'uj! Rumal ri ki sik'ixik k'ia taq wuj, katijoj k'u awib' chkij, xatch'ujarik, —xcha che.

25Ri tat Pablo xch'awik, xub'ij: Man in ch'ujarinaq taj jas ri kächomaj la, tat Festo. Ri tajin kinb'ij are qas tzij. Ruk' utzalaj nu chomanik tajin kinb'ij ronojel wa'.

26Waral k'o wi we nim taqanel Agripa. Qas retam ri are' ronojel wa' ri tajin kinb'ij, rumal k'u ri' man kinxej tä wib' kintzijon chuwäch ri are'. Kinkojo chi ronojel wa' retam ri are', rumal chi ri tajin kinb'ij man b'anom tä wa' chi k'uyal.

27¿A mat käkoj la, tat Agripa, lal ri' ri nim taqanel, ri xkib'ij kan ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios? ¡Qas wetam chi käkoj la! —xcha che.

28Ri tat Agripa xub'ij che ri tat Pablo: Xa jub'iq' man katkowinik kab'an chanim chi ri in kinkojon na che ri Cristo, —xcha che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Ri tat Pablo xub'ij: We chanim, we na'tam, are ri nu rayinik chi man xuwi tä ri lal, xane xuquje' konojel ri tajin käkitatab'ej ri nu tzij kämik, käka'n ta k'u na jas ri nu b'anom in. Man kwaj tä k'ut chi are kuk' we ximib'al re ch'ich' ri', —xcha chke.

30Xuwi xb'itaj wa' we tzij ri' rumal ri tat Pablo, xwalij ri nim taqanel, xuquje' ri nim q'atal tzij rachi'l ri nan Berenice, xuquje' konojel ri e t'uyul chila'.

31Xeb'e' chuchomaxik rij wa' pa ki tukiel wi. Xkitzijob'ela kib', xkib'ij: We achi ri', man k'o tä jun mak u b'anom ri taqal wi käkämisaxik, o chi käk'oji ri are' pa che', —xecha'.

32Xpe ri tat Agripa, xub'ij che ri tat Festo: We achi ri', xqatzoqopij ta b'i wa' we ta mat xub'ij chi käq'at tzij puwi' rumal ri César, ri nimalaj taqanel puwi' ri Roma, —xcha ri tat Agripa che ri tat Festo.

Hechos 27

Ri tat Pablo kätaq b'i pa ri tinimit Roma

1Aretaq xchomatajik chi kujtaq b'i pa Italia ri k'o wi ri nimalaj tinimit Roma, ri tat Pablo kuk' nik'iaj chik ajpache' xejach b'i pu q'ab' jun ki nimal ri soldados, ri k'o pa ki wi' cien achijab'. Julio u b'i' ri tata' ri'. We tata' ri' are ri kätaqan pa ki wi' ri soldados ri käb'ix chke: “Rech ri Nimalaj Taqanel Augusto”, —kuchixik.

2Xujok b'i pa jun barco pa Adramitio, jun tinimit ri k'o chi' ri mar. We barco ri' b'enam re pa taq ri tinimit re Asia. Qachi'l k'u ri tat Aristarco ri kel pa ri tinimit Tesalónica, jun tinimit wa' re Macedonia.

3Chukab' q'ij xujopan pa ri tinimit Sidón ri k'o chi' ri mar. Ri tat Julio sib'alaj utz xub'an ruk' ri tat Pablo, xuya che chi ke' che ki ch'ab'exik ri e utz ruk' rech käyi' ri kajwataj che.

4Xujel chi b'i pa ri tinimit Sidón, xqataqej ri qa b'e puwi' ri mar, xqaya kan ri Chipre pa ri qa mox, rumal chi ri kiäqiq' xa chqawäch käpe wi.

5Xujq'ax pa ri mar chuwäch ri taq'aj re Cilicia, xuquje' re Panfilia, xujopan k'u pa Mira, jun tinimit wa' re Licia.

6Ri tat Julio, ri ki nimal ri soldados, xuriq jun barco chila' aj Alejandría ri b'enam re pa Italia, xujrokisaj chupam rech käqataqej ri qa b'e.

7K'ia q'ij ri' xaq nojimal ri qa b'inem pa ri barco, xa ruk' taq k'äx xujopan chuwäch ri tinimit Gnido. Rumal k'u rech chi kujuq'atej ri kiäqiq', xa je ri' xujok'ow chuwäch ri Salmón, xujok'ow chrij ri Creta, jun ch'äqap ulew ri k'o pa ri mar.

8Xqataqej ri qa b'e chuchi' ri taq'aj, ruk' taq k'äx xujopan pa ri alaj tinimit ri käb'ix Buenos Puertos che, chunaqaj k'u wa' k'o wi ri tinimit Lasea.

9K'ia q'ij chik uj b'eytajinaq. Sib'alaj xib'ib'al chi k'ut ri b'inem pa ri mar rumal chi kuchap ri q'alaj (ok'owinaq chi k'u ri ayuno). Xa je ri' ri tat Pablo xuchap ki pixb'exik ri achijab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Xub'ij chke: Tata'ib', kinwilo chi we b'inem ri' sib'alaj xib'ib'al, man xuwi taj kub'an na k'äx ri barco, xane xuquje' ri eqa'n ri k'o chupam, xuquje' ne ri uj, we ne kujkäm na, —xcha chke.

11Are k'u ri tata', ri ki nimal ri soldados, are' xunimaj ri kub'ij ri tata' ri käb'inisan ri barco, xuquje' ri ajchaq'el ri barco. Man xukoj tä pa kuenta ri xub'ij ri tat Pablo.

12Are k'u ri tinimit ri e k'o wi man utz tä wa' rech käkok'owisaj ri q'alaj chila', rumal ri' ri más achijab' xkichomaj chi are utz na chi keb'el b'i chila', keb'e' pa ri tinimit Fenice, we kekowinik. Are jun tinimit wa' pa Creta ri k'o chi' ri mar, chusik'el ru wikiäq'ab' u qajb'al ri q'ij, xuquje' chusik'el ru mox u qajb'al ri q'ij. Je ri' xkaj xka'no rech chila' käkok'owisaj wi ri q'alaj.

Xwalij jun nimalaj q'eqal jäb' puwi' ri mar, sib'alaj nim k'u ri kiäqiq' ri k'o chupam

13Xpe k'u jub'iq' kiäqiq' pa ru mox ri relb'al q'ij, ri man qas nim u chuq'ab', rumal ri' xkichomaj chi kekowinik käkitaqej ri ki b'e. Xeb'el k'u b'ik, xkitaqej ri ki b'e puwi' ri mar chunaqaj ri taq'aj re Creta.

14Man naj tä más uj b'enaq pa ri mar aretaq xaq te'talik xpe jun nimalaj kiäqiq', ri käb'ix Nordeste che, ri petinaq pa Creta, xuchap k'u u slab'isaxik ri barco.

15Rumal chi man xujkowin taj xujb'in chqawäch rumal ri kiäqiq', xa je ri' xaq xqaya che ri kiäqiq' chi kujk'am b'i rumal.

16Xujok'ow chrij jun alaj ch'äqap ulew ri k'o pa ri mar, Clauda u b'i', ri man k'o tä wi más kiäqiq'. Ruk' taq k'äx xujkowin chuyakik ri alaj barco ri qa chererem b'ik che to'b'al qib'.

17Aretaq k'o chi ri alaj barco chupam ri nim barco, xkixim ri nim barco ruk' kolob' chrij rech man käjaq'in taj. Käkixej k'u kib' we ne kunim rib' ri nim barco pa ri senyäb' ri käb'ix Sirte che, rumal k'u ri' xkiqasaj ri manta ri k'o puwi' ri barco.

18Chukab' q'ij, rumal chi sib'alaj nim u chuq'ab' ri kiäqiq' chupam ri q'eqal jäb', xkichap resaxik ri eqa'n pa ri barco, xkik'iäq b'i pa ri mar.

19Churox q'ij chik xeqak'iäq b'i ri chakub'al taq jastaq rech ri barco pa ri ja'.

20K'ia q'ij chik man xqil tä chi u wäch ri q'ij o ri ch'imil, qa riqom k'u k'äx rumal ri nimalaj q'eqal jäb'. Xqachomaj k'ut chi kujkäm na, man ku'l tä chi qa k'ux chi kujk'asi'k.

21Xke' k'u k'ia ri q'ij man k'o tä qa wa xqatijo, rumal ri' ri tat Pablo xtak'i aq'an chqaxol, xub'ij: Tata'ib', sib'alaj utz na we ta xta alaq ri xinb'ij, mat xujel loq pa Creta, rech mat xqariq wa' we k'äx ri', we tzaqik ri'.

22Kämik k'ut chajij alaq anima', man k'o tä jun chech alaq ri käkäm na, xane xuwi ri barco käyojyob' na, käsach k'u u wäch.

23Mier k'ut chaq'ab' xuk'ut rib' jun ángel chnuwäch ri taqom loq rumal ri Dios ri in ajchaq'el, xuquje' ri kinq'ijilan che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Xub'ij k'u ri ángel chwe: “Pablo, maxej awib', rajwaxik katopan na ruk' ri César ri nimalaj taqanel puwi' ri Roma. Rumal k'u awech at ri Dios keuto' na chuwäch ri kämikal konojel ri e b'enaq awuk' pa ri barco,” —xcha chwe.

25Rumal ri', tata'ib', chajij alaq anima'. Ri in nu ku'b'isam nu k'ux chrij ri Dios, kinkoj k'u na chi qas tzij. Je' käb'antaj na jas ri xb'ix chwe rumal ri ángel.

26Käqato' k'u na qib' pa jun ch'äqap ulew ri k'o pa ri mar aretaq ri kiäqiq' kujuya kan chila', —xcha chke.

27Pa jun aq'ab' k'ut, chukab' semana re ri qa b'inem pa ri mar Adria, xuje' je ri', xuje' je wa' rumal ri kiäqiq'. Are nik'iaj aq'ab' ri', aretaq ri achijab' ri e k'amowinaq b'i ri barco xkilo chi kujnaqajin chik che ri ulew.

28Xketaj ru najal ru pam ri mar, xkilo chi are juwinaq waqlajuj metros qajinaq. Xujb'in chi apan jub'iq', te k'u ri' xketaj chi jumul, xkil k'ut chi are juwinaq wuqub' metros.

29Käkixej k'u kib' we ne käjeqi ri barco cho taq ri ab'aj, rumal ri' xkiqasaj b'i kiejeb' nimaq taq ch'ich' ri käb'ix anclas chke chrij ri barco. Konojel are käkaj chi käsaqir chanim, rumal chi sib'alaj käkixej kib'.

30Ri achijab' ri e k'amowinaq b'i ri barco xkichomaj keb'el b'i pa ri barco chuto'ik kib'. Rumal ri' xkichap u qasaxik ri alaj barco pa ri mar, je' ta ne chi kekiqasaj ri nik'iaj anclas chik chuwäch ri nim barco. ¡Man je' tä k'u ri' ri tajin käka'no!31Are k'u ri tat Pablo xub'ij che ri tata' ri kätaqan pa ki wi' ri soldados, xuquje' chke ri soldados: We ri achijab' ri e k'amowinaq b'i ri barco man kekanaj tä kan chupam ri barco, man käkowin tä alaq käto' ib' alaq, —xcha chke.

32Xepe k'u ri soldados, xekiqupij taq ri kolob' ri ximib'em re ri alaj barco, xkitzoqopij k'u b'i pa ri mar.

33Aretaq xsaqirik ri tat Pablo xub'ij chke konojel chi utz we k'o jas käkitijo, xub'ij k'u chke: Ya xke' kieb' semanas wa' man warinaq tä alaq, man k'o tä jas tijom alaq.

34Kinta' toq'ob' chech alaq chi käwi' alaq. Are rajwaxik wa' rech k'o chuq'ab' alaq chuto'ik ib' alaq. Man k'o tä k'u ne jun u wi' jun chech alaq ri käsach na u wäch, —xcha chke.

35Aretaq xb'itaj wa' rumal ri tat Pablo, xuk'am ri wa, xumaltioxij wa' che ri Dios chkiwäch konojel, te k'u ri' xupiro, xuchaplej k'u wi'm.

36Te k'u ri' konojel xkichajij anima', xewi' k'ut.

37Ri uj, uj kieb' cientos ruk' oxk'al waqlajuj chqonojel ri uj k'o pa ri barco.

38Te k'u ri', aretaq kelem chik, xkesaj ri triko pa ri barco, xkik'iäq k'u kan pa ri mar rech man al tä más ri barco.

Käqaj ri barco chuxe' ri ja'

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Aretaq xsaqirik man xkich'ob' tä u b'i' ri ulew ri xkil apanoq, xkil k'u apan jun u q'ab' mar ri okinaq b'i chupam ri ulew, senyäb' u chi'. Xkichomaj resaxik b'i ri barco jela' pa ri ulew we kekowinik.

40Xkiqupij ri kolob' ri ximib'em ke ri anclas, xkiya kan pa ri mar, xuquje' xekikir taq ri pala ri ketob' chub'inisaxik ri barco. Xkiyak aq'an ri manta ri k'o chuwäch ri barco rech kuriq ri kiäqiq', xkiqeb'saj k'u ri barco chunaqaj ri senyäb' chi' ri mar.

41Are k'u ri barco xopan jela' jawije' e k'o wi kieb' b'inel ja', xch'api ri barco pa ri jutanaj senyäb'. Ru tza'm ri barco ko xunim rib' pa ri senyäb', are k'u ri rij ri barco xuchap u b'anik ch'äqataq rumal ru chuq'ab' ru woja' ri kub'an sib'alaj k'äx che.

42Ri soldados xkichomaj ki kämisaxik ri ajpache', rech man k'o tä jun kämu'xanik, kanimaj b'ik.

43Are k'u ri tata' ri kätaqan pa ki wi' ri soldados, are kraj kuto' kan ri tat Pablo, rumal ri' man xraj taj chi je' xka'no jas ri xkichomaj ri soldados. Xtaqan k'ut chi konojel ri achijab' ri kekowinik kemu'xanik, chkik'iäqa b'i kib' nab'e pa ri mar rech keb'el b'i cho ri ulew.

44Xtaqanik chi ri nik'iaj chik keb'e' chrij taq tz'alam, chrij u ch'äqapil taq barco. Je ri' xka'n konojel, xeb'el b'i cho ri ulew, man xekäm taj.

Hechos 28

Waral kätzijox wi ri xub'an ri tat Pablo pa Malta, jun ch'äqap ulew ri k'o pa ri mar

1Aretaq qonojel utz qa wäch uj k'o chi cho rulew, xqetamaj chi ri ch'äqap ulew ri' ri k'o pa ri mar, are Malta u b'i'.

2Ri winaq ri e k'o chila' sib'alaj utz qa ch'ab'exik xka'no. Xka'n jun q'aq', te k'u ri' xujkisik'ij qonojel rech käqamiq' qib' rumal chi nim ri tew k'olik, xuquje' tajin käqaj ri jäb'.

3Xpe ri tat Pablo, xuk'am apan kieb' oxib' chaqi'j si', tajin k'u kuya pa ri q'aq' aretaq xel loq chkixol ri si' jun kumätz. Xanimaj loq cho ri q'aq', xtzuyi' k'u che ru q'ab' ri tat Pablo.

4Aretaq ri winaq ajchila' xkil ri kumätz tzayal che ru q'ab' ri tat Pablo, xkib'ij chkib'il taq kib': Wa' we achi ri' are jun kämisanel, pune man xkäm tä kan pa ri mar, kämik k'ut kutoj na ri etzelal u b'anom, käkäm k'u na, —xecha'.

5Are k'u ri tat Pablo xutota' ru q'ab', xqaj k'u ri kumätz pa ri q'aq', are k'u ri are' man k'o tä jas xub'ano.

6Konojel ri winaq keye'm chi ri tat Pablo käsipojik, we ne xaq te'talik kätzaqik, käkäm k'ut. Naj ri' xaq xkeyej na jas kub'ano. Aretaq k'ut xkilo chi man k'o tä jas jun k'äx xuriqo, xkik'ex ki chomanik, xkib'ij chi ri tat Pablo are jun dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Chunaqaj ri k'olib'al ri' k'o ri rulew ri tata' ri ki nimal ri winaq ri e k'o chila' pa ri tinimit ri'. Ri tata' ri', Publio u b'i'. Are k'u wa' sib'alaj utz xub'an che qa k'ulaxik pa rachoch, oxib' q'ij k'ut xujrilij ruk' utzil.

8Yawab' k'u ru tat ri tat Publio, k'o pa ch'at. K'o q'aq' chrij, xuquje' sib'alaj k'o pamaj che. Xe' k'u ri tat Pablo che rilik, xub'an orar ruk'. Te k'u ri' xuya ru q'ab' puwi', xukunaj k'u ri tata'.

9Rumal wa' we xb'antajik ri', xepe konojel ri yawab'ib' ri e k'o chila' pa ri tinimit ri', xekunataj k'ut.

10Konojel ri winaq sib'alaj nim xujkil wi, k'ia ri xkisipaj chqe. Te k'u ri', aretaq xujel b'i chila' pa jun barco chik, ri winaq xkiya b'i ronojel ri rajwaxik chqe che ri qa b'inem.

Ri tat Pablo kopan pa ri tinimit Roma

11Oxib' ik' xujk'oji na chila' pa Malta, te k'u ri' xujok pa jun barco aj Alejandría ri xrok'owisaj ri q'alaj chila'. We barco ri' k'o retal kojom che, are k'u ri ki wächb'al ri ki dios Cástor, ri ki dios Pólux.

12Xujopan k'u pa ri tinimit Siracusa ri k'o chi' ri mar. Chila' xujkanaj wi na kan oxib' q'ij.

13Xujel chi b'i chila', xqataqej k'u ri qa b'e pa ri mar chunaqaj ri taq'aj k'ä xujopan na pa ri tinimit Regio. Che ri jun q'ij chik xpe jun kiäqiq' chqij pa ru mox ri relb'al q'ij, chukab' q'ij k'ut xujopan pa ri tinimit Puteoli.

14Chila' k'ut pa Puteoli xeqariq wi jujun qachalal kojonelab'. Xkib'ij k'u chqe chi kujkanaj jun semana kuk'. Je' xqa'no, te k'u ri' xuje' pa ri tinimit Roma.

15Ri qachalal pa Roma ki tom chik chi kujopanik, xepe che qa k'ulaxik pa b'e, xqariq k'u qib' pa ri alaj tinimit Foro de Apio, xuquje' jun k'olib'al ri käb'ix Tres Tabernas che. Aretaq ri tat Pablo xeril ri qachalal, xuya maltioxinik che ri Dios, sib'alaj xuchajij anima'.

16Aretaq xujopan pa ri tinimit Roma, ri tat Julio ri tata' ri kätaqan pa ki wi' ri soldados, xeujach ri ajpache' pu q'ab' ri tata' ri ki nimal ri soldados ri e k'o chila'. Are k'u ri tat Pablo xyi' che chi käk'oji pa jun ja u tukiel wi, xchajix k'u rumal jun soldado.

Ri tat Pablo kutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios pa ri tinimit Roma

17Oxib' q'ij chik k'o ri tat Pablo pa Roma aretaq xtaqan che ki sik'ixik ri ki nimaqil ri winaq aj Israel ri e k'o pa Roma. Aretaq k'ut ki mulim chi kib', ri tat Pablo xub'ij chke: Qachalal, ri in man k'o tä jas jun k'äx xinb'an chke ri qa winaqil aj Israel, man k'o tä k'u nu b'im chrij ri e naq'atal wi ri qa mam ojer. Pune je ri' xinokisax k'u pa che' pa ri tinimit Jerusalén, te k'u ri' xinjach loq pa ki q'ab' ri winaq aj Roma.

18Aretaq xkik'ot nu chi' ri e are', are ta xkaj xinkitzoqopij rumal chi man k'o tä jas xkiriq chwij ri ya'tal ta wi kinkämisaxik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Are k'u ri winaq aj Israel man xkaj taj chi xintzoqopixik. Rumal ri' rajwaxik wi xinb'ij chi are ri César, ri nimalaj taqanel puwi' ri Roma, käq'atow na tzij pa nu wi'. Rumal wa' in k'o waral, man are tä chi k'o ki mak ri nu winaqil ri kinb'ij chkij.

20Rumal k'u ri' xintaqan che sik'ixik alaq, rech kinwil wäch alaq, xuquje' rech kintzijon uk' alaq. Rumal k'u rech ri ku'lb'al qa k'ux qonojel uj ri uj aj Israel, ri in, in ximital kuk' we ximib'al ri' re ch'ich', —xcha ri tat Pablo chke.

21Ri e are' k'ut xkib'ij: Man k'o tä jun wuj ri petinaq pa Judea qa k'amom ri k'o jas kub'ij chij la. Xuquje' man k'o tä jun chke ri qachalal ri e petinaq jela', ri e ulinaq waral, ri u b'im ta ri man utz taj chij la.

22Käqaj k'ut käqato jas ri kächomaj la, rumal chi qetam chi pa ronojel tinimit k'äx kech'aw ri winaq chrij we k'ak' tijonik ri', —xecha che ri tat Pablo.

23Xkicha' k'u jun q'ij rech ketzelej ruk' ri tat Pablo. E k'ia k'ut xeopan ruk' pa ja jawije' ri jeqel wi. Ri are' k'ut xtzijon kuk' chrij ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq. Xuwi xuchap aq'ab', are chaq'ab' chik aretaq xto'tajik. Xukoj u chuq'ab' chke ri winaq rech kekojon che ri Jesús. Xusik'ij chkiwäch ri kub'ij chrij ri Jesús pa taq ri wuj re ru Pixab' ri Moisés, xuquje' ri kub'ij chupam ri ki wuj ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer.

24Jujun xkik'amo jas ri xub'ij ri tat Pablo, xkikojo, jujun chik k'ut man xkikoj taj.

25Man xjunamataj tä k'u ri ki chomanik konojel, xa je ri' nojim xkichaplej elem b'ik. Are k'u ri tat Pablo xub'ij chke: Qas tzij ri xub'ij ri Loq'alaj Espíritu chke ri qa mam ojer chuchi' ri qa mam Isaías ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios. Je wa' xub'ij:

26Jat, jab'ij chke we winaq ri': Ri ix, pune qas tzij kitatab'ej, man kich'ob' tä ri' ri kito. Pune qas tzij kixka'yik, man kixkowin tä chuch'ob'ik ri kiwilo.

27Je ri', rumal chi ri kanima' we winaq ri' ab'ajarinaq chik. Ki tz'apim ri ki xikin, ki ch'uqum k'u ri ki waq'äch rech man keka'y taj, man kok tä tzij pa ki jolom, man käkich'ob' tä k'ut. Je ri' rech man käkitzelej tä kib' wuk', keutzirik, käsach ta k'u na ri ki mak, —kächa', —xcha ri tat Pablo.

28Chetamaj b'a' alaq chi ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri keuto' ri winaq, kätzijox na chke ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj. Ri e are' k'ut käkitatab'ej na, —xcha ri tat Pablo chke.

29Aretaq xb'itaj wa' we tzij ri' rumal ri tat Pablo, konojel ri winaq aj Israel xeb'el b'ik, sib'alaj xkichomala kib' chrij ri xub'ij ri tat Pablo chke.

30Kieb' junab' k'ut xk'oji na ri tat Pablo pa Roma pa jun qajomal ja. Utz xub'an che ki k'ulaxik konojel ri xeopan chuch'ab'exik.

31Aretaq xk'oji chila' man xuxej tä rib' chutzijoxik ru taqanik ri Dios pa ki wi' ri winaq, xuquje' xeutijoj ri winaq chrij ri Qajaw Jesucristo, man k'o tä k'u jun ri xyo'w latz' che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Romanos

Romanos 1

Ri apóstol Pablo kuchap u tz'ib'axik jun carta chke ri qachalal kojonelab' aj Roma

1In wa', ri Pablo, in patänil re ri Jesucristo. Ri Dios xinusik'ij, xinucha' rech kinok che
apóstol, jun chke ru taqo'n ri Are', rech kintzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio.

2Ojer k'ut xub'ij loq ri Dios wa' we Utzalaj Tzij ri' chupam ri Loq'alaj u Tzij ri Tz'ib'tal
kumal ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Are'.

3Are k'u wa' ri Utzalaj Tzij chrij ri Qajaw Jesucristo ru K'ojol ri Dios, ri xil u wäch
waral cho we uwächulew. Ri u mam k'ut, are ri nim taqanel David ojer.

4Ruk' nimalaj chuq'ab' k'ut, aretaq xk'astaj chkixol ri käminaqib', xq'alajisaxik chi are
u K'ojol ri Dios rumal ri Loq'alaj Espíritu.

5Rumal ri Jesucristo ri Dios xutoq'ob'isaj qa wäch, xuya chqe chi kujok che
apóstoles, u taqo'n ri Are', rech e k'o winaq ri kekojon che ri Are', ri xuquje' keniman
che pa konojel taq ri tinimit cho ruwächulew.

6Ri ix k'ut, ix jun chkixol ri winaq ri' ri kekojonik ri e sik'im rumal ri Dios rech keb'ok
che rechb'al ri Jesucristo.

7Kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe ix, iwonojel ri ix kojonelab', ri ix k'o pa ri tinimit
Roma. Sib'alaj ix loq' chuwäch ri Dios. Ix u sik'im k'ut rech käb'an ch'ajch'oj che ri
iwanima', kixq'ax k'u pu q'ab' ri Are'. Are ta b'a' ri Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw
Jesucristo kutoq'ob'isaj i wäch, kub'an k'ut chi kuxlan ri iwanima'.

Ri apóstol Pablo kraj kopan kuk' ri kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Roma

8Nab'e kinya maltioxinik che ri nu Dios rumal iwech ix iwonojel pa ru b'i' ri
Jesucristo. Je ri' kinb'ano rumal chi pa konojel taq ri tinimit kätzijox wi chi qas tzij ix
kojoninaq.

9Are k'u ri Dios ri tajin kinpatänij ruk' ronojel wanima', tajin k'u kintzijoj ri Utzalaj
Tzij re ri Evangelio chrij ri u K'ojol. Retam k'u ri Are' chi qas tzij amaq'el käna'taj
chwe kinb'an orar pi wi'.

10Amaq'el kinta' che ri Dios chi we are ru rayib'al kuya chwe chi kinopan na iwuk' pa
jun q'ij.

11Are la' chi sib'alaj kwaj kinwil i wäch, kwaj k'ut kinya jun tob'anik chiwe che ri i
k'aslemal ruk' ri Dios, rech qas käk'oji u chuq'ab' ri i kojonik.

12Are k'u kwaj chi käqawalijisaj ri qanima' ri jun ruk' ri jun chik ruk' we kojonik ri' ri
ix kojoninaq wi ix. Are k'u wa' ri nu kojonik in xuquje'.

13Qachalal, kwaj chi kiwetamaj chi k'ia mul nu rayim kinopan iwuk', man xyi' tä k'u
chwe chi je' kinb'an wa'. Are kwaj kinb'ano chi jujun chiwe qas käkijach na kib' pu

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

q'ab' ri Cristo, je' jas ri nu b'anom kuk' ri winaq ri man e aj Israel taj pa nik'iaj tinimit chik.

14Kinna' in chi je' ta ne k'o nu k'as kuk' konojel ri winaq. Rajwaxik wi kintzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri winaq ri yo'm tijonik chke, xuquje' ri man yo'm tä tijonik chke, chke ri k'o ketam, xuquje' chke ri man k'o tä ketam.

15Rumal ri' sib'alaj kwaj in kintzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chiwe ix xuquje', ri ix k'o pa Roma.

Waral käqil wi chi k'o u chuq'ab' ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio

16Ri in man kink'ix tä chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, rumal chi k'o ri nimalaj u chuq'ab' ri Dios ruk' che ki to'ik konojel ri winaq ri kekojonik, ri winaq aj Israel nab'e, te k'u ri' ri winaq ri man e aj Israel taj.

17Ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio kuq'alajisaj chqawäch chi xaq xuwi rumal ri kojonik che ri Cristo kuya' käjikomataj ri qanima' cho ri Dios. Je' kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Ri winaq ri jikom ri ranima' cho ri Dios, käk'asi na ri' rumal ri kojonik,” —kächa'.

Waral käqil wi chi konojel ri winaq k'o ki mak

18Q'alaj k'ut chi ri nimalaj royowal ri Dios käpe ajchikaj pa ki wi' ri winaq chuk'äjisaxik ki wäch konojel ri käka'n etzelal, ri man käka'n tä ri jikomal. Rumal k'u ri etzelal ri käka'no e k'ia winaq ri man käketamaj tä ri Qas Tzij.

19Ri e are' qas k'o ketam chrij ri Dios rumal chi ri Are' u q'alajisam wa' chkiwäch.

20Pune ri Dios man kilitaj taj, etamtal k'ut chi k'olik. Q'alaj wa' kumal konojel ri jastaq ri e u b'anom. Etamtal loq wa' tzaretaq xb'an ruwächulew chi are Dios, chi ri nimalaj u chuq'ab' man k'o tä u k'isik. Rumal ri' ri winaq man kuya' taj käkib'ij chi man k'o tä ki mak.

21Ri e are', pune ketam chi k'o ri Dios, man xkinimarisaj tä u q'ij jas ri ya'tal che ri Dios, man xemaltioxin tä k'u che. Xane xa xkijach kib' chuchomaxik ri man k'o tä u patän. Jun wi ri ki chomanik, je' ta ne chi e sachinaq pa ri q'equm. Man xkich'ob' tä chik jas tajin käka'no.

22Pune ta ne käkib'ij chi k'o ki no'j, xaq k'u e kon taq winaq wa'.

23Man käkinimarisaj tä u q'ij ri Dios ri man käkäm taj, xane are käkinimarisaj ki q'ij ri ki wächb'al winaq ri xa kekämik, xuquje' ri ki wächb'al taq chikop ri k'o ki xik', ri ki wächb'al taq kumätz, xuquje' ri nik'iaj awaj chik.

24Rumal ri' ri Dios xeujach chub'anik ronojel ri itzel taq ki rayinik ri b'enaq kanima' kuk', ri äwas u b'anik cho ri Are' xuquje' chkiwäch ri winaq. Xka'n k'u ri sib'alaj k'ixb'al u b'anik ri jun ruk' ri jun chik.

25Je ri', rumal chi xkikoj ri man qas tzij taj chuk'exwäch ri qas tzij chrij ri Dios. Are xekiq'ijilaj, xekipatänij ronojel ri b'anom rumal ri Dios. Man are tä xkiq'ijilaj ri Dios ri xb'anow ronojel, ri xaq xuwi che ri Are' ya'tal wi chi känimarisax u q'ij. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

[26]Rumal ri' ri Dios xeujach chub'anik ri k'ixb'al u b'anik ri b'enaq kanima' ruk'. Xuquje' ne ri ixoqib' are käka'n chi ri man taqal tä u b'anik chuk'exwäch ri qas taqal u b'anik.

[27]Xuquje' ri achijab' man käka'n tä chi ri taqal u b'anik kuk' ixoqib', xane xa käka'n ri itzel taq ki rayinik ri jun ruk' ri jun chik. Käka'n k'u ri k'ixb'al u b'anik, achijab' kuk' achijab'. Tajin k'u käk'äjisax ki wäch, are k'u wa' ri tojb'al re ri etzelal ri käka'no.

[28]Rumal k'u rech chi man käkaj taj käkikoj ri Dios pa kuenta, ri Dios xeuya kanoq rech käkichomaj ri man utz taj, rech käka'n ke ri man taqal tä u b'anik.

[29]Ki yo'm kib' chub'anik ronojel u wäch etzelal. Käka'n ri man jikom taj, käka'n k'u ke jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'. Käkirayij ri kech nik'iaj winaq chik, e b'anal taq etzelal. K'äx käkina' chrij jun chik, kekämisanik, xaq ch'oj käkaj, kekisub' ri winaq, käkiyak k'u tzij chkij. Xa tzel u b'anik ri ki k'aslemal.

[30]Käkib'ij ri man utz taj chkij nik'iaj winaq chik. Käketzelaj u wäch ri Dios, man k'o tä k'u ki k'ixb'al. Käka'n nimal, käkinimarisaj kib', käkichomaj u b'anik ri man utz taj, man keniman tä k'u chke ri ki nan ki tat.

[31]Man kok tä tzij pa ki jolom, man käka'n taj jas ri käkib'ij chi käka'no, man käkitoq'ob'isaj tä ki wäch nik'iaj chik, man k'o tä sachb'al mak kuk', man kel tä k'u ki k'ux chke ri winaq.

[32]Ketam k'ut ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios, chi ri winaq ri keb'anow taq we mak ri', are ya'tal chke chi kekämisaxik. Pune ta ne je ri', man xuwi taj käka'n ri mak, xane je'l käkilo chi ri nik'iaj chik käka'n ke.

Romanos 2

Waral käqil wi chi ri Dios jikom ri ranima' chuq'atik tzij pa ki wi' ri winaq

[1]Rumal ri' man kuya' taj kab'ij chi man k'o tä a mak, at ri' ri kaq'at tzij puwi' jun winaq chik, apachin ta ne ri at. Je ri', rumal chi aretaq kaq'at tzij puwi' jun winaq chik, xa tajin kaq'at tzij pa wi' chb'il awib' chi käk'äjisax a wäch at. Kab'an k'u awe ri man utz taj ri tajin kub'an ri winaq ri kaq'at tzij puwi'.

[2]Qetam k'ut chi ri Dios qas jikom kub'ano aretaq kuq'at tzij pa ki wi' chi käk'äjisax ki wäch ri winaq ri je' käka'n wa'.

[3]Ri at k'ut ri kaq'at tzij pa ki wi' nik'iaj winaq chik, te k'u ri' kab'an at jas ri käka'n ri e are', ¿a kachomaj chi ri Dios man kuq'at tä tzij pa wi' at chi käk'äjisax a wäch? ¡Man je' taj!

[4]Xa kawetzelaj u wäch ri nimalaj rutzil ri Dios. Awetam k'ut chi u chajim paciencia awuk', u koch'om k'u u wäch chawe. ¿A mat kach'ob'o chi ri Dios u b'anom utzil chawe rech ri at kak'ex rawanima' xuquje' ra chomanik?

[5]Ri at k'ut ab'ajarinaq ri awanima', man a k'exom tä wa', man a k'exom tä k'u ra chomanik. Rumal ri' xa tajin kab'an más nim che ri k'äjisab'al a wäch ri käpe na

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

chawij. Je' käk'ulmataj wa' pa ri q'ij ri kuk'ut rib' ri Dios chuk'äjisaxik ki wäch ri winaq, kuq'at k'u na tzij pa ki wi' ruk' jikomal.

6Kuya k'u na ri tojb'al ke ri winaq chkijujunal je' jas ri taqal chke rumal ri ka'nom.

7Ri winaq ri käkitzukuj ri u nimarisaxik ki q'ij rumal ri Dios, xuquje' ri u ya'ik ki q'ij rumal, xuquje' ri jastaq ri man käsach tä ki wäch, amaq'el k'ut käka'n ri utzil. Chke ri e are' ri Dios kuya na ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

8Are k'u ri winaq ri xaq xuwi käkichomaj ri kech ri e are', ri man käkaj taj käkinimaj ri qas tzij, xane are käkitaqej ri etzelal, ri Dios k'ut kuk'äjisaj na ki wäch ruk' nimalaj oyowal.

9Nimalaj b'is, k'äxk'ol kepe na pa ki wi' konojel ri winaq ri käka'n etzelal. Kuchap na kuk' ri winaq aj Israel, te k'u ri' käpe na pa ki wi' ri winaq ri man e aj Israel taj.

10Are k'u ri winaq ri käka'n ri utz, känimarisax na ki q'ij konojel, käyi' na ki q'ij, käb'an na chi kuxlan ri kanima' rumal ri Dios. Kuchap na wa' kuk' ri winaq aj Israel, te k'u ri' kuk' ri winaq ri man e aj Israel taj.

11Je ri', rumal chi ri Dios junam keril wi konojel ri winaq.

12Konojel ri kemakunik ri man k'o tä ke ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, käsach na ki wäch pune man k'o tä ri Pixab' ri' kuk'. Konojel k'u ri kemakunik pune k'o ri Pixab' kuk' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, käq'at na tzij pa ki wi' rumal we Pixab' ri'.

13Ri xuwi käkitatab'ej ri Pixab', man e are tä ri' ri jikom ri kanima' cho ri Dios, xane ri käka'no jas ri kub'ij ri Pixab', e are ri' ri jikom ri kanima' cho ri Dios.

14Aretaq ri winaq ri man e aj Israel taj käka'n jas ri kub'ij ri Pixab', pune man k'o ri Pixab' kuk', pa kanima' k'ut käpe wi ri käka'no. Ri e are' k'ut keb'anow ri ki pixab'.

15Rumal ri käka'no q'alaj chi tz'ib'tal ri Pixab' pa ri kanima'. Ri käkina' pa kanima' are käq'alajisanik chi qas tzij wa'. Ri ki chomanik chkijujunal are käq'alajisan na we utz o man utz taj ri tajin käka'no.

16Käq'alajin k'u na wa' pa ri q'ij aretaq ri Dios kuq'at na tzij rumal ri Jesucristo puwi' ronojel ri man etamtal taj ri k'o pa kanima' ri winaq, je' jas ri kub'ij ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri kintzijoj.

Waral käqil wi chi ri winaq aj Israel käka'n ki nimal che ri Pixab'

17Ri at k'ut kab'ij chi at aj Israel, are kato'b'ej awib' ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, kab'an a nimal che ri a Dios.

18Ri at awetam jachike ru rayib'al ri Dios, ri Pixab' k'ut kuk'ut chawäch jachike ri utz na.

19Kana' pa rawanima' chi qas awetam kak'am ki b'e ri moyab', chi katkowinik k'ut kaya saqil chke ri e k'o pa q'equm.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Kachomaj chi katkowinik keatijoj ri man k'o tä ketam, xuquje' chi katkowinik kaya ki no'j ri man nimaq tä ki b'anik rumal chi pa ri Pixab' kachomaj chi kariq wi ronojel u wäch etamanik xuquje' qas tzij.

21We ri at keatijoj nik'iaj chik, ¿jas che man katijoj awib' at? We ri at katzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chi man kuya' taj käb'an elaq', ¿jas che kab'an elaq' at?

22We ri at kab'ij chi man kuya' taj kub'an jun ri mak ri sib'alaj äwas u b'anik ruk' ri rixoqil o ri rachajil jun winaq chik, ¿jas che je' kab'an at? We ri at kawetzelaj ki wäch ri tiox ri xa e b'anom kumal winaq, ¿jas che kawelaq'aj ri jastaq ri e k'o pa taq kachoch ri tiox ri'?

23Pune ri at kab'an a nimal che ri Pixab', ri at k'ut man nim tä kawil wi ri Dios aretaq man kanimaj tä ri kub'ij ri Pixab'.

24Rumal ri' kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Ri winaq ri man e aj Israel taj käkib'ij ri sib'alaj äwas u b'ixik chrij ri Dios xa rumal iwech ix ri aj Israel,” —kächa ri Tz'ib'tal kanoq.

25Ri retal ri ojer trato ri käb'ix circuncisión che ri kojom che ra cuerpo, qas tzij k'o u patän wa' chawe we kanimaj ri kub'ij ri Pixab'. We k'u man kanimaj ri kub'ij ri Pixab', man k'o tä u patän ri' ri retal ri ojer trato ri kojom chawe.

26We ri winaq ri man kojom tä ri retal ri ojer trato che, kunimaj ri kätaqan wi ri Pixab', ri winaq ri' je' ta ne kojom ri retal ri ojer trato che, pune man kojom taj.

27Ri winaq ri man kojom tä ri retal ri ojer trato che, ri kunimaj ri kub'ij ri Pixab', are ri' käq'atow na tzij pa wi' at ri man kanimaj tä ri kub'ij ri Pixab', pune k'o awe ri Pixab' ri Tz'ib'talik, pune kojom ri retal ri ojer trato che ra cuerpo.

28Ri qas winaq aj Israel man are tä ri' ri xa chrij kilitaj wi chi aj Israel. Ri kojom ri retal ri ojer trato che man are tä ri' ri xa käb'an chrij ru cuerpo.

29Xane ri winaq ri qas aj Israel are ri' ri aj Israel wi pa ranima'. Ri qas retal ri ojer trato are ri' ri b'anom pa ranima' ri winaq, man rumal tä jun taqanik ri tz'ib'talik, xane rumal ri u b'anom ri Loq'alaj Espíritu. Ri winaq ri je' u b'anik wa', man käyi' tä u q'ij kumal ri winaq, xane rumal ri Dios.

Romanos 3

1We je ri', ¿jas ri utz na ri kuriq jun winaq we are winaq aj Israel? ¿A nim lo u patän ri u kojik ri retal ri ojer trato che ru cuerpo jun winaq?

2Qas tzij nim ki b'anik ri winaq aj Israel, k'ia ri kuya' käqab'ij chkij rumal chi chke ri e are' xuya wi ri Dios ru Loq' Pixab' nab'e.

3¿Jas k'u käb'antaj na we k'o jujun chke ri winaq aj Israel ri man jikom tä chi ri kanima' chrij ri Dios? ¿A rumal lo ri' ri Dios man jikom tä chi ri ranima' ri Are'?

4¡Man je' tä ri'! Xane ri Dios kub'an na ronojel ruk' qas tzij, pune konojel winaq e are' b'anal taq tzij. Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Rumal ri tzij la q'alaj wi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

chi jikom ri anima' la. Aretaq käq'at tzij puwi' la, käq'alajin k'u na chi utz ri käb'an la, —kächa ri Tz'ib'talik.

5We ri qetzelal kuk'utu chi ri Dios qas kub'an ri jikomal, ¿jas käqab'ij? ¿A xa lo man jikom tä ranima' ri Dios rumal chi kuk'äjisaj qa wäch? (Je' kinch'awik je' jas ri kech'aw ri winaq.)

6¡Man je' tä ri'! We ta ri Dios man jikom tä ranima', ¿jas lo kub'an ri Are' chuq'atik tzij pa ki wi' ri winaq cho ruwächulew? ¡Man kuya' taj!

7We k'u ri b'anow tzij ri kinb'ano kub'ano chi känimarisax u q'ij ru qas tzij ri Dios, ¿jas che käq'at tzij pa nu wi' chi ri in, in ajmak?

8We je ri', ¿jas che man are tä käqa'n ri man utz taj rech käpe ri utzil? Are k'u wa' ri käkib'ij jujun rumal ri etzelal ri k'o pa kanima' chi are wa' ri keqatijoj ri winaq che. Taqal k'u wa' chke we winaq ri' käq'at tzij pa ki wi' chi käk'äjisax ki wäch.

Waral käqil wi chi qonojel k'o qa mak

9¿Jas k'u kujkanaj wi? ¿A uj ri uj aj Israel uj utz na chkiwäch ri nik'iaj winaq chik? ¡Man je' tä ri'! Qa q'alajisam k'ut chi ri winaq aj Israel xuquje' ri winaq ri man aj Israel taj, konojel e k'o pu q'ab' ri mak.

10Ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik kub'ij: Man k'o tä jun winaq ri qas utz, man k'o tä wi jun.

11Man k'o tä jun winaq ri qas kraj kuch'ob' ri qas utz, man k'o tä jun ri kutzukuj ri Dios.

12Konojel ki jalom ki b'e, konojel b'enam ke jawije' ri xa käsach wi ki wäch. Man k'o tä jun ri kub'an ri qas utz, man k'o tä wi jun.

13Ru pa ki qul je' ta ne ru jul käminaq ri jaqtalik. Ruk' ri ki tzij kekisub' ri winaq. Je' ta ne ri u tiab'al kumätz k'o pa ki chi'.

14Xaq xuwi ri yoq'onik käka'no, k'äx taq tzij kel pa ki chi'.

15Käkitij anim chub'anik ri kämisanik.

16Ri käka'n pa ri ki k'aslemal kusach kan u wäch ronojel, käkiya kan b'is pa kanima' ri winaq.

17Man ketam taj jas käka'no chuya'ik utzil chkixol ri winaq.

18Man ketamam tä k'ut chi rajwaxik käkixej kib' cho ri Dios, —kächa ri Tz'ib'talik.

19Qetam k'ut chi ronojel ri kub'ij ri ojer Pixab', kub'ij wa' chke ri e k'o pu q'ab' we Pixab' ri' rech man k'o tä jun k'o jas kub'ij, rech konojel ri winaq cho ruwächulew käq'at na tzij pa ki wi' rumal ri Dios.

20Man k'o tä k'u jun winaq ri käjikomataj ranima' cho ri Dios rumal ru nimaxik ri kub'ij ri Pixab', rumal chi ri Pixab' xuwi u patän wa' kuk'ut chqawäch chi ri uj, uj ajmakib'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xuwi rumal ri kojonik käqariq ru tob'anik ri Dios

21Kämik k'ut ri Dios u q'alajisam chqawäch jas ri kub'an chujikomaxik ri qanima' chuwäch ri Are' man ruk' tä ri Pixab'. Q'alaj wa' chi qas tzij aretaq kusik'ij jun ri wuj re ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés xuquje' ri wuj ri xkitz'ib'aj ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios.

22Käjikomataj k'u ri qanima' cho ri Dios rumal chi kujkojon che ri Jesucristo. Ri Dios k'ut kub'an wa' chke konojel ri kekojonik, man jalan tä wi kub'an kuk' nik'iaj chik.

23Konojel winaq e makuninaq, naj k'u e k'o wi che ri Dios ri kraj keto'wik.

24Xa k'u rumal ri nimalaj u toq'ob' kub'an jikom che ri kanima' ri winaq. Man k'o tä käkitoj che, rumal chi ri Cristo Jesús xeutoro.

25Ri Dios xukoj ri Cristo che sachb'al ki mak konojel ri winaq rumal ru kämikal cho ri cruz. Käkiriq k'u ri sachb'al ki mak we kekojon che ri Cristo. Je' xb'antaj wa' rech q'alaj chi ri Dios are qas jikom ranima'. Xril ri ki mak ri winaq ri ka'nom kanoq, man k'o tä k'u jas xub'an chke rumal ri nimalaj u paciencia.

26Je' xb'antaj wa' xuquje' chuk'utik pa taq we q'ij kämik chi ri Dios are qas jikom ranima', kutaqej k'u u b'anik ri jikomal aretaq kub'an jikom che ri kanima' konojel ri kekojon che ri Jesús.

27¿Jas k'u rumal käka'n wi nimal ri winaq? ¡Man k'o taj! ¿Jas che? Rumal chi we ta ri winaq kekowinik käka'no jas ri kub'ij ri Pixab', kuya' ri' käkinimarisaj kib'. Are k'u ri winaq ri käkojonik man kuya' taj kunimarisaj rib'.

28Xqil b'a' chi ri Dios kub'an jikom che ri ranima' ri winaq ri käkojonik, man are tä kärilo we u b'anom ri kub'ij ri Pixab' o man u b'anom taj.

29E ri Dios, ¿a xuwi lo ki Dios ri winaq aj Israel? ¿A mat xuquje' are ki Dios ri winaq ri man e aj Israel taj? Qas tzij chi are xuquje' ki Dios ri winaq ri man e aj Israel taj.

30Xa k'u jun ri Dios k'olik. Are k'ut käb'anow jikom che ri kanima' ri winaq aj Israel xuquje' ri winaq ri man e aj Israel taj ri kekojonik. Man käril tä ri Are' we kojom retal ri ojer trato che ri ki cuerpo o man kojom taj.

31¿A käqab'ij lo chi man k'o tä chi u patän ri Pixab' rumal chi xujkojonik? ¡Man je' tä ri'! Xane käqab'ij chi k'o na u patän ri Pixab'.

Romanos 4

Ri xub'an ri qa mam Abraham are jun k'utb'al chqawäch

1¿Jas k'u käqab'ij chi xuriq ri qa mam Abraham ojer?

2Qas tzij we ta rumal ri utzil ri xub'an ri qa mam Abraham xjikomataj ri ranima' cho ri Dios, kuya' ri' kunimarisaj rib'. Man kuya' tä k'ut kunimarisaj rib' cho ri Dios.

3¿Jas pu kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik? Kub'ij k'ut: “Ri Abraham xkojon che ri Dios, rumal k'u ri' xq'alajisax rumal ri Dios chi jikom ranima',” —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4¡Qachomajmpe'! Jun winaq ri kub'an jun chak, ri tojb'al re ri käyi'k man are tä sipanik ri' che, xane are k'asaj ruk'.

5Are k'u ri winaq ri man k'o tä jas kub'ano, käkojon k'u che ri Dios ri kuk'amowaj ri ajmak, ri winaq ri' rumal ru kojonik käq'alajisax rumal ri Dios chi qas jikom ranima'.

6Tzare k'u ri qa mam David xub'ij chi utz re ri winaq ri käq'alajisax rumal ri Dios chi jikom ranima', man rumal tä k'u ri utzil ri xub'an ri winaq ri'.

7Ri qa mam David je wa' xub'ij: Utz ke ri winaq ri sachtajinaq rumal ri Dios ri etzelal ri ka'nom, ri xril ri ki mak, man k'o tä k'u k'äx xub'an chke.

8Utz re ri winaq ri man k'o tä mak käyi' chrij rumal ri Qajaw Dios, —kächa'.

9¿A xaq xuwi ta k'u lo utz ke ri winaq ri kojom retal ri ojer trato che ri ki cuerpo? ¡Man je' taj! Xuquje' utz ke ri man kojom taj. Qa b'im k'ut chi ri qa mam Abraham xq'alajisax rumal ri Dios chi jikom ranima' rumal chi xkojonik.

10¿Jampa' xq'alajisax rumal ri Dios chi jikom ranima'? ¿A xub'an wa' aretaq kojom chi ri retal ri ojer trato che o aretaq mäja' xkojik? Man k'ä te tä xq'alajisax rumal ri Dios chi jikom ranima' aretaq kojom chi retal ri ojer trato che, xane aretaq mäja' käkojik.

11Te k'u ri' ri qa mam Abraham xok ri retal ri ojer trato che ru cuerpo ri are'. Are k'u wa' retal ri käk'utuwik chi q'alajisam chi rumal ri Dios chi jikom ranima' rumal chi xkojonik. Je ri' ri Abraham xok che ki tat konojel ri kojonelab' ri man kojom tä ri retal ri ojer trato che ri ki cuerpo. Je wa ri' ri e are' xuquje' keq'alajisax rumal ri Dios chi jikom kanima'.

12Qas tzij ri qa mam Abraham are xok che ki tat ri kojom retal ri ojer trato che ri ki cuerpo, man xuwi tä k'u rumal wa', xane xuquje' rumal chi xekojonik junam jas ri qa mam Abraham xkojonik aretaq mäjoq kok ri retal ri ojer trato che ru cuerpo.

Ri xuchi'j loq ri Dios käqechb'ej na we kujkojonik

13Ri Dios xuchi'j che ri qa mam Abraham xuquje' chke ri rachalaxik ri kil na ki wäch chi käkechb'ej na ruwächulew, man rumal tä k'u rech chi xniman ri qa mam Abraham che ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, xane rumal chi xkojonik, xq'alajisax k'u rumal ri Dios chi jikom ranima'.

14We ta xaq xuwi ri keniman che ri Pixab' käkik'am na ke ri echb'al, man k'o tä b'a' u patän ri' chi kujkojonik. Xuquje' ri xuchi'j loq ri Dios chi kuya na man k'o tä chi u patän ri'.

15Je ri', rumal chi ri Dios kuk'äjisaj ki wäch ri man keniman tä che ri Pixab'. Jawije' k'u ri man k'o tä wi pixab', man k'o tä mak ri' chrij ri pixab'.

16Rech ri xuchi'j ri Dios che ri qa mam Abraham qas käkechb'ej na konojel ri rachalaxik ri kil na ki wäch, rajwaxik chi are jun sipanik ri kuya ri Dios chke ri kekojonik. Kel kub'ij chi ri xuchi'j ri Dios man xuwi tä chke ri keniman che ri Pixab', xane xuquje' chke konojel ri kekojonik jas ri xub'an ri qa mam Abraham. Ri are' k'ut are xok che qa tat uj qonojel ri uj kojonelab' chuwäch ri Dios,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17ri xuquje' xkojon ri qa mam Abraham che. Je' jas ri tz'ib'tal pa ru Loq' Pixab' ri Dios:
“At nu kojom che ki tat k'ia u wäch winaq”, —kächa'. Ri Dios k'ut are käyo'w ki
k'aslemal ri käminaqib', xuquje' keub'an ri jastaq ri k'ä mäja' kek'oji'k.

18Ri qa mam Abraham, pune man käkowin tä chik käk'oji ralk'ual, xukoj chi käk'oji
na jun u k'ojol. Xku'b'i k'u u k'ux chrij ri Dios, je ri' xok che “ki tat k'ia u wäch
winaq”, jas ri b'im che rumal ri Dios: “Are je wa' ki k'ial ri awachalaxik ri kil na ki
wäch,” —xuchixik.

19Ri qa mam Abraham man xub'an tä kieb' u k'ux, pune xa jub'iq' man kätz'aqat tä
cien u junab'. Retam chi ri are' rachi'l ri Sara ri rixoqil xaq kämem chi ke, e nimaq taq
winaq chik, man kekowin tä chik käk'oji kalk'ual.

20Man xub'an tä kieb' u k'ux chrij ri xb'ix che rumal ri Dios, xane xa sib'alaj xkojonik,
xku'b'i u k'ux, xuya k'u u q'ij ri Dios.

21Xujikib'a u k'ux chi ri Dios käkowin chub'anik ronojel ri kub'ij.

22Rumal ri' xq'alajisax rumal ri Dios chi jikom ranima', rumal chi xkojonik.

23Man xaq xuwi tä ri qa mam Abraham xtz'ib'ax chrij chi xq'alajisax rumal ri Dios chi
jikom ranima'.

24Ri uj xuquje' xtz'ib'ax chqij chi ri Dios kuq'alajisaj chi jikom qanima' rumal chi
kujkojonik, qonojel ri uj, uj kojoninaq che ri Dios ri xk'astajisan ri Qajaw Jesús
chkixol ri käminaqib'.

25Ri Qajaw Jesús xjach pa kämisaxik rumal rech ri qa mak, xk'astaj k'u chkixol ri
käminaqib' rech käjikomataj ri qanima' cho ri Dios.

Romanos 5

Ri tewchib'al ri xqariqo aretaq xjikomataj ri qanima' cho ri Dios

1Kämik k'ut ri xjikomataj ri qanima' cho ri Dios rumal chi xujkojonik, k'o chi k'u utzil
chqaxol ruk' Are' rumal ri Qajaw Jesucristo.

2Rumal k'u ri Cristo xtoq'ob'isax qa wäch rumal ri Dios rumal chi xujkojonik. Ri
toq'ob' ri xqariqo man k'o tä kesan chqe, rumal ri' kujkikotik, ku'l qa k'ux chi käqariq
na qe uj ri u nimarisaxik u q'ij ri Dios.

3Man xuwi tä wa' kujkikot wi, xane xuquje' kujkikot chupam ri k'äxk'ol, rumal chi ri
k'äxk'ol kub'an chqe chi käqachajij paciencia.

4Ri paciencia kub'an chqe chi utz kujel na cho ri Dios. Aretaq utz chik uj k'olik,
käku'b'i qa k'ux chrij ri Dios.

5Aretaq käku'b'i qa k'ux chrij ri Dios man k'o tä b'is käqariqo rumal chi ri rutzil
ranima' ri Dios k'o pa qanima' rumal ri Loq'alaj Espíritu ri u yo'm chqe.

6Ri uj, aretaq man xujkowin taj xqato' qib' qa tukiel wi, qas pa ru q'ijol xpe ri Cristo,
xkäm k'u rumal qech uj ri uj ajmakib'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Man k'o tä jun winaq kuya u tzij käkämisax chuk'exwäch jun winaq chik, pune are jun winaq ri qas jikom ranima'. Kraj k'u ne k'o jun ri kuya u tzij käkämisax chuk'exwäch jun winaq ri sib'alaj utz.

8Ri Dios k'ut xuk'ut chqawäch chi sib'alaj kujraj aretaq ri Cristo xkäm rumal qech, pune k'u uj ajmakib'.

9Kämik k'ut ri ya jikom chi qanima' cho ri Dios rumal ru kämikal ri Cristo, qas kujuto' na ri Cristo chuwäch ri k'äjisab'al wächaj ri käpe na chuk'isb'al.

10Ri uj nab'e kanoq aretaq qa k'ulel na ri Dios, xujrutzirisaj ruk' Are' rumal ru kämikal ru K'ojol, rumal ri' kämik ri ya uj utz chi ruk' ri Dios, qas käqariq wi na ru tob'anik ri Dios rumal ru k'aslemal ri Cristo.

11Man xuwi tä wa', xane xuquje' kujkikot ruk' ri Are' rumal ri Qajaw Jesucristo. Rumal k'u ri Cristo uj utz chi ruk' ri Dios.

Waral kätzijox wi ri Adán xuquje' ri Cristo

12Je k'u ri', ri mak xok cho we uwächulew xa rumal jun winaq. Rumal k'u ri mak xpe ri kämikal pa ki wi' konojel ri winaq rumal chi konojel xemakunik.

13Aretaq mäjoq käpe ri Pixab', ri mak ya k'o chik cho ruwächulew. Man käkoj tä k'u ri mak pa kuenta aretaq man k'o tä pixab'.

14Pune je ri', xtaqan k'u ri mak pa ki wi' ri winaq ri xemakunik xchaptaj loq ruk' ri Adán k'ä xopan ru q'ij ri Moisés, pune man je' tä ki mak jas ru mak ri Adán ri man xunimaj tä ru Pixab' ri Dios. Ri Adán k'ut are jun k'utb'al chrij ri Cristo ri käpe na.

15Man kuya' taj käjunamataj ri mak ri xub'an ri Adán ruk' ri sipanik ri kuya ri Dios. Rumal k'u ri mak ri xub'an xa jun winaq e k'ia xekämik. Are k'u ri tob'anik ri kusipaj ri Dios chqe rumal ri nimalaj u toq'ob' pa qa wi', sib'alaj nim na u b'anik wa'. Xuya wa' chqe rumal xa jun winaq, ri Jesucristo, chub'anik utzil chke k'ia winaq.

16Ri mak ri xub'an xa jun winaq man kuya' taj käjunamataj wa' ruk' ri tob'anik ri kusipaj ri Dios. Je ri', rumal chi ri mak ri xub'an xa jun winaq xub'ano chi käq'at tzij pa ki wi' ri winaq chi käk'äjisax ki wäch. Are k'u ru tob'anik ri Dios xpetik rech käjikomataj ri kanima' ri winaq cho ri Dios, pune sib'alaj k'ia ri ki mak ka'nom.

17We ri kämikal xk'oji u taqanik pa ki wi' ri winaq rumal ri mak ri xub'an xa jun winaq, sib'alaj nim k'u na u b'anik wa' chi ri winaq ri käjikomataj kanima' cho ri Dios rumal ru toq'ob' ketaqan na pa ri k'ak' ki k'aslemal rumal xa jun winaq, ri Jesucristo.

18Je' jas ru mak ri Adán xub'ano chi käq'at tzij pa ki wi' konojel ri winaq chi käk'äjisax ki wäch, je k'u ri' xuquje' ri jikomal ri xub'an ri Jesucristo kub'ano chi konojel ri winaq käkiriq na ki k'aslemal, man käq'at tä k'u tzij pa ki wi' chi käk'äjisax ki wäch.

19Kel kub'ij chi rumal ri jun winaq ri man xniman tä che ri Dios e k'ia winaq xeb'ok che ajmakib', je ri' xuquje', rumal ri Jun ri xniman che ri Dios e k'ia winaq käjikomataj ri kanima' cho ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Xpe k'u ri Pixab' rech kel na ri mak chi saq. Aretaq k'ut xnimar u wäch ri mak, ru toq'ob' ri Dios xuquje' xnimar na u wäch wa'.

21Je k'u ri' jas ri mak xkowinik xuk'am loq ri kämikal pa ki wi' ri winaq, je ri' xuquje' aretaq ri uj käjikomataj ri qanima' cho ri Dios, ri nimalaj u toq'ob' ri Are' käkowinik kuya qa k'aslemal ri man k'o tä u k'isik rumal ri Jesucristo ri Qajaw.

Romanos 6

Waral käqil wi chi ri uj je' ta ne chi uj käminaq chuwäch ri mak. Uj k'asal chi k'ut rumal ri Cristo

1¿Jas k'u ri käqab'ij? ¿A käqataqej u b'anik ri mak rech ri Dios sib'alaj kuk'ut na ri nimalaj u toq'ob'?

2¡Man je' tä ri'! Ri uj, je' ta ne chi uj käminaq chuwäch ri mak. Man k'o tä chi u chuq'ab' ri mak pa qa wi'. We je ri', ¿a kuya' ta k'u lo käqataqej u b'anik ri mak?

3¿A mat iwetam chi ri uj ri b'anom qa qasna' rech xa uj jun chik ruk' ri Jesucristo, je' ta ne ri junam xujkäm ruk' ri Are'?

4Rumal ri qasna' je' ta ne junam xujmuq ruk' ri Cristo, je' ta ne xujkämik rech kujk'astajisaxik, käk'oji k'u jun k'ak' qa k'aslemal je' jas ru k'aslemal ri Cristo aretaq xk'astaj chkixol ri käminaqib' rumal ri nimalaj u chuq'ab' ri qa Tat.

5We k'u xqa'n jun ruk' ri Cristo rumal ri kämikal ri xuriqo, je ri' xuquje' käqa'n na jun ruk' Are' rumal chi xk'astaj chkixol ri käminaqib'.

6Qetam chi ri ojer qa k'aslemal xrip cho ri cruz junam ruk' ri Cristo, rech käsach u wäch ri u chuq'ab' ri qa rayib'al ajuwächulew ri man utz taj. Je ri' man uj k'o tä chi pu q'ab' ri mak, man kujpatänin tä chi che ri mak je' ta ne che jun patrón.

7Je ri', rumal chi ri winaq ri käminaq chik, man chaptal tä chi ri' rumal ri mak.

8We ri uj, uj käminaq chik junam ruk' ri Cristo, käku'b'i qa k'ux chi kujek'asal na ruk' ri Are'.

9Je ri', rumal chi qetam chi ri Cristo k'astajinaq chik chkixol ri käminaqib', man käkäm tä chi wi. Ri kämikal man kätaqan tä chi puwi'.

10Ri Cristo aretaq xkämik, xa jumul xkäm chusachik u wäch ri mak, man xaq tä tajin wi käkämik. Aretaq k'u xk'astajik, xk'asi chunimarisaxik u q'ij ri Dios.

11Je k'u ri' ri ix, chichomaj chi ix käminaq chik chuwäch ri mak. Man k'o tä chi u chuq'ab' ri mak pi wi'. Ix k'asal k'u kämik chunimarisaxik u q'ij ri Dios junam ruk' ri Cristo Jesús ri Qajaw.

12Rumal ri' miya b'a' chi ri mak kutaqej taqanik puwi' ri i cuerpo ri xa käkämik, mixutaq k'u ne chunimaxik ri i rayib'al ri man utz taj.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Mijach b'a' iwib' pu q'ab' ri mak chub'anik ri man utz taj. Xane chijacha iwib' pu q'ab' ri Dios, je' ta ne chi xixkäm na, ix k'astajinaq chi k'ut. Chijacha iwib' pu q'ab' ri Dios chub'anik ri utzil.

14Je ri', rumal chi ri mak man kätaqan tä chi pi wi'. Man ix k'o tä chi k'u pu q'ab' ri Pixab', xane ix k'o pu q'ab' ri Dios rumal ru toq'ob' pa qa wi'.

Uj patänil taq re ri Dios chub'anik ri utzil

15¿Jas k'u kujkanaj wi? ¿A kujmakunik rumal chi man uj k'o tä chi pu q'ab' ri Pixab', xane pu q'ab' ri Dios rumal ru toq'ob' pa qa wi'? ¡Man je' tä ri'!

16Ri ix qas iwetam chi we kijach iwib' chupatänixik jun patrón rech kixniman che, kixok k'u che patänil taq re ri patrón ri', tzrajwaxik k'u wi chi kixniman che. Are je ri', we are kixpatänin che ri mak je' ta ne are jun i patrón ri kuk'am loq kämikal pi wi', o are kixniman che ri Dios rech käjikomataj ri iwanima' chuwäch ri Are', kib'an k'u na ri utzil.

17Maltiox k'u che ri Dios chi ri ix ri nab'e kanoq xipatänij na ri mak, kämik k'ut pa iwanima' xpe wi ru nimaxik ri qas tzij re ri tijonik ri xijach iwib' che retamaxik.

18Aretaq xixel loq pu q'ab' ri mak ri ix chapowinaq, ri ix xijach iwib' chupatänixik ri Dios rech kib'an ri jikom pa ri i k'aslemal.

19Kinb'ij wa' chiwe pa ki tzij winaq, rumal chi ri ix i tukiel wi man qas kixkowin tä chuch'ob'ik wa' we chomanik ri'. Man je' tä kib'ano jas ri xib'an kan nab'e aretaq xijach iwib' chupatänixik ri mak rech kib'an ri äwas u b'anik cho ri Dios xuquje' ri etzelal. Xane che we kämik, chijacha iwib' pu q'ab' ri Dios chub'anik ri jikom pa ri i k'aslemal rech kixk'oji chuwäch ri Are' ch'ajch'oj ri iwanima'.

20Ri ix nab'e, aretaq tajin kipatänij na ri mak, man i yo'm tä iwib' chub'anik ri jikom pa ri i k'aslemal.

21¿Jas k'u xich'ak che ri xib'an kan nab'e ri kik'ix chi che kämik? Xuwi k'u ri kämikal xiriqo.

22Kämik k'u ri ix, ix elinaq chi pu q'ab' ri mak, ix okinaq chi che patänil taq re ri Dios. K'o k'u xich'ak wa' che. Ri xich'ako are ru jachik iwib' pu q'ab' ri Dios, chuk'isb'al k'ut kiriq na ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

23Ri tojb'al ri kuya ri mak are xaq xuwi ri kämikal, are k'u ri Dios kusipaj ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik rumal ri Cristo Jesús, ri Qajaw.

Romanos 7

Ri k'ulanem are jun k'utb'al chrij ri k'aslemal ruk' ri Cristo

1Qachalal, ri ix ri iwetam ri Pixab' kich'ob'o chi ri Pixab' xuwi k'o chuq'ab' pu q'ab' puwi' jun winaq aretaq k'asal na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Kinkoj na jun k'utb'al chiwäch: Ri ixoq ri k'ulanik rajwaxik chi känim ri' che ri pixab' re ri k'ulanem aretaq k'ä k'asal na ri rachajil. We k'u käkäm ri rachajil, k'ä te ri' man rajwaxik tä chik käniman che we pixab' ri'.

3Rumal ri', we ri ixoq käk'uli ruk' jun achi chik aretaq k'asal na ri rachajil, kub'an ri nimalaj mak ri äwas u b'anik chrij ri rachajil. We k'u käkäm ri rachajil, man rajwaxik tä chik käniman che ri pixab' re ru k'ulanem. Pune käk'uli ruk' jun achi chik, man kub'an tä ri' ri nimalaj mak ri äwas u b'anik.

4Je k'u ri' ri ix, qachalal, ri ix u tz'aqatil ru cuerpo ri Cristo, man k'o tä chik ri Pixab' pi wi' rumal chi ix je' ta ne ix k'ulan chik ruk' ri Cristo. Ix rech chi ri Cristo ri xk'astaj chkixol ri käminaqib'. Je ri' rech ri qa k'aslemal kok wa' chupatänixik ri Dios.

5Nab'e kanoq, aretaq ri qa k'aslemal are ru b'anik xaq jas ri käqaj uj, ri itzel taq qa rayinik xek'astaj rumal ri Pixab'. Ri ri' k'ut xa xujuk'am b'i pa ri kämikal.

6Kämik k'ut uj käminaq chik chuwäch ri Pixab' ri xtaqan pa qa wi' nab'e. Je ri' man k'o tä chi ri Pixab' pa qa wi'. Kämik käqapatänij ri Dios pa ri k'ak' qa k'aslemal ri kuya ri Loq'alaj Espíritu. Ri ojer Pixab' ri tz'ib'talik man k'o tä chi pa qa wi'.

Ri apóstol Pablo käch'aw chrij ri mak ri k'o pa ri qa k'aslemal

7¿Jas k'u ri käqab'ij? ¿A käqab'ij lo chi mak ri' ri Pixab'? ¡Man je' taj! Rumal k'u ri kub'ij ri Pixab' xinwetamaj jas ri' ri mak. ¡Qachomajmpe'! Mat xinwetamaj ri' chi ru rayixik ri jastaq ke nik'iaj winaq chik are mak, we ta mat xub'ij ri Pixab': “Marayij u wäch ri jastaq ke nik'iaj winaq chik,” —kächa'.

8Ri mak k'ut xnimar u wäch rumal ri taqanik, xuk'asuj k'u pa ri wanima' ronojel u wäch itzel taq rayinik. Je ri', rumal chi we ta mat k'o ri Pixab', man q'alaj tä ri' chi k'o ri mak.

9Ri in nab'e kanoq aretaq mäja' k'o wetam chrij ri Pixab' xinchomaj chi qas utz ri tajin kinb'an pa ri nu k'aslemal. Aretaq k'ut xpe ri taqanik, xinch'ob' jas ri kub'ij ri Pixab'. Te ri' xk'astaj ri mak ri k'o pa wanima', are k'u ri in xinwetamaj chi in käminaq chuwäch ri Dios.

10Je ri' ri taqanik ri xpe chuya'ik k'aslemal, chwe in k'ut xa xuya kämikal.

11Rumal ri Pixab' ri mak xukoj u chuq'ab' chwe, xinusub' k'ut. Xukoj ri taqanik che nu kämisaxik.

12Qas tzij k'ut, ri Pixab' ruk' ri taqanik man k'o tä ki mak, xane jikom xuquje' utz ri käkib'ij.

13¿A are ta k'u lo ri u b'anik utzil ri xb'anow chwe chi kinkämik? ¡Man are taj! Xane are ri mak ri kinkämisanik. Je ri' xub'ano rech käq'alajinik jas ri' ri mak. Are k'u xukoj ri utz chub'anik wa'. Je ri' ri taqanik xuq'alajisaj chi ri mak are sib'alaj man utz taj.

14Qetam chi ri Pixab' ruk' ri Dios käpe wi, ri in k'ut xaq in winaq. In k'o pu q'ab' ri mak.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Man kinch'ob' tä k'ut jas ri tajin kinb'ano. Man are tä k'u kinb'an ri kwaj, xane ri tzel kinwilo are wa' ri tajin kinb'ano.

16We k'u are kinb'an ri man kwaj taj kinb'ano, je ri' kinch'ob'o chi utz ri Pixab'.

17Rumal k'u ri' man in tä chi ri' ri tajin kinb'anowik, xane are ri mak ri k'o pa ri wanima' ri tajin kub'an wa'.

18Ri in wetam chi man k'o tä jub'iq' ri utz pa ri wanima' rumal chi xaq in winaq ajuwächulew. K'o nu rayinik chub'anik ri utz, xa k'u man kinkowin tä kinb'an wa'.

19Man kinb'an tä ri utz ri kwaj kinb'ano, xane are kintaqej u b'anik ri man utz taj ri man kwaj taj kinb'ano.

20We k'u are kinb'an ri man kwaj taj kinb'ano, man in tä chi ri' kinb'anowik, xane are ri mak ri k'o pa wanima'.

21Ri kink'ulmaj k'ut are wa': Aretaq kwaj kinb'an ri utz, xuwi ri etzelal kuk'ut rib' chnuwäch.

22Ri wanima' k'ut käkikot ruk' ru Pixab' ri Dios.

23Kinwil k'ut chi pa ri nu cuerpo k'o jun pixab' ri xa kuk'ulelaj u wäch ri pixab' ri k'o pa ri nu chomab'al. Are k'u wa' ri pixab' re ri mak ri k'o pa ri nu cuerpo, are wa' ri in chapowinaq.

24¡K'äx wa' ri nu b'anik! ¿Jachin ta ri kinesan na pu q'ab' wa' we cuerpo ri' ri xa kinuk'am b'i pa ri kämikal?

25Xuwi ri Dios käkowin che nu to'ik rumal ri Qajaw Jesucristo. ¡Maltiox b'a' che ri Dios! Rumal ri' ri in kinch'ob'o chi rajwaxik kinnimaj ru Pixab' ri Dios, are k'u ri nu cuerpo kuya rib' pu q'ab' ri mak.

Romanos 8

Waral käqil wi ri k'aslemal ri kuya ri Loq'alaj Espíritu

1Kämik k'ut, ri winaq ri xa e jun chik ruk' ri Cristo Jesús, man käq'at tä na tzij pa ki wi' chi käk'äjisax ki wäch. E are k'u taq wa' ri man käka'n tä ri ki rayib'al ri man utz taj, xane are käka'no jas ri kraj ri Loq'alaj Espíritu.

2Ri pixab' k'ut ri rech ri Loq'alaj Espíritu ri kuya k'aslemal rumal ri Cristo Jesús, are xinesan pu q'ab' ri pixab' re ri mak xuquje' re ri kämikal.

3Ri Dios xub'ano jachike ri man xkowin tä chub'anik ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés. Ri Pixab' ri' man k'o tä u chuq'ab' chuk'exik ri ki k'aslemal ri winaq. Ri Dios k'ut xutaq loq ru K'ojol ri ya winaq chik, xukoj k'u che sipanik chutojik ri qa mak. Xutaq loq je' ta ne are xa jun winaq ajmak. Je ri' ri Dios xuk'äjisaj u wäch ri mak rumal ru kämikal ri Jesús.

4Je' xub'an wa' ri Dios rech ri uj kujkowin chub'anik jas ri kätaqan wi ri Pixab', man käqa'n tä chi k'ut xa jas ri käqaj uj, xane are käqa'no jas ri kraj ri Loq'alaj Espíritu.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Ri winaq k'ut ri käka'no xaq jas ri käkaj ri e are', are keb'ok il chub'anik ri ki rayib'al ajuwächulew. Are k'u ri käka'no jas ri kraj ri Loq'alaj Espíritu, are keb'ok il chub'anik jas ri kraj ri Are'.

6Ri kok il jun chub'anik ri qa rayib'al ajuwächulew käk'aman b'i wa' pa ri kämikal. Are k'u ri kok il jun chub'anik jas ri kraj ri Loq'alaj Espíritu kub'an chi kuriq na k'aslemal, xuquje' kub'ano chi kuxlan ri ranima'.

7Ri winaq ri xa käkichomaj u b'anik ri ki rayib'al ajuwächulew käka'n ki k'ulel che ri Dios rumal chi man kekowin taj keniman che ru Pixab' ri Dios, xuquje' man käkaj taj.

8Rumal ri' ri winaq ri käka'no xaq jas ri käkaj ri e are', man kuya' taj käqaj ri ki k'aslemal chuwäch ri Dios.

9Ri ix k'ut man b'enaq tä iwanima' chub'anik xaq jas ri kiwaj ix, xane are kib'ano jas ri kraj ri Loq'alaj Espíritu, we qas k'o ri Espíritu rech ri Dios pa ri iwanima'. Jachin k'u ri man k'o tä ri Espíritu rech ri Cristo pa ranima', man rech tä ri Cristo ri'.

10We ri Cristo k'o pa iwanima', pune b'a' käkäm na ri i cuerpo rumal ri mak, käk'asi k'u ri iwespíritu rumal chi xjikomataj ri iwanima' cho ri Dios.

11We pa ri iwanima' ix k'o wi ri Espíritu rech ri Dios ri xk'astajisan ri Jesús chkixol ri käminaqib', ri Dios are käyo'w na k'ak' u k'aslemal ri i cuerpo ri xa käkämik. Je' kub'an wa' rumal ri Loq'alaj Espíritu rech ri Are' ri k'o pa iwanima'.

12Je k'u ri', qachalal, k'o ri rajwaxik käqa'no, man are tä k'u ru b'anik xaq jas ri käqaj uj.

13We k'u ri ix kib'an xaq jas ri kiwaj ix, kixkäm na. We k'u rumal ri Loq'alaj Espíritu kikämisaj ri i rayib'al ri man utz taj, kixk'asi na.

14Konojel k'u ri k'amom ki b'e rumal ri Espíritu rech ri Dios, e are wa' ralk'ual ri Dios.

15Ri Espíritu ri yo'm chiwe rumal ri Dios man are tä jun espíritu ri xaq ix u kojom che taq patäninelab' ri xuquje' kub'an chiwe chi kixej iwib', xane are ri Loq'alaj Espíritu ri xub'ano chi ix ralk'ual ri Dios. Ri Espíritu ri' kuya chqe chi käqab'ij: “¡Qa Tat!” che ri Dios.

16Tzare k'u we Espíritu ri' kub'ij pa ri qanima' chi uj ralk'ual chi ri Dios.

17Rumal chi uj ralk'ual ri Dios, ya'talik chi käyi' qe ri echb'al ri xuchi'j ri Dios, käqak'am k'u na wa' junam ruk' ri Cristo. Je ri' we junam käqariq k'äx ruk' ri Cristo, rech junam ruk' ri Are' känimarisax na qa q'ij.

18Ri in k'ut kinchomaj chi ri k'äx ri tajin käqariq pa taq we q'ij kämik, man käjunamataj tä wa' ruk' ri nimarisab'al qa q'ij ri käyi' na chqe pa taq ri q'ij ri junab' ri kepe na.

19Ronojel k'u ri b'anom rumal ri Dios xaq reye'm chi käpe ri q'ij aretaq keq'alajisax na jachin taq ri e ralk'ual ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Je ri', rumal chi ronojel ri b'anom rumal ri Dios, xq'at tzij puwi' chi man k'o tä u patän. Man are tä k'u wa' ri u rayib'al, xane are ri Dios xb'anow che. Pune je ri', k'o jas ri käreyej na.

21Are la' chi käpe na ri q'ij aretaq ronojel ri b'anom rumal ri Dios kätzoqopitaj na, man käkanaj tä chi kan pu q'ab' ri kämikal, känimarisax k'u na u q'ij junam kuk' ri e ralk'ual ri Dios.

22Kämik ri', qetam chi ronojel ri b'anom rumal ri Dios kel ch'uj, k'o pa q'oxom, je' jas ru q'oxom jun yawab' ixoq.

23Man xuwi tä k'u ri b'anom rumal ri Dios kel ch'uj, xane ri uj xuquje' ri yo'm ri Loq'alaj Espíritu chqe, ri nab'e qechb'al ri xuya ri Dios. Ri uj xuquje' käq'oxow qanima', qeye'm k'ut jampa' kujq'alajisax chi uj qas ralk'ual ri Dios, rech kel ri qa cuerpo pu q'ab' ri kämikal.

24Xqariq ru tob'anik ri Dios rumal chi k'o ri xku'b'i wi qa k'ux. We käku'b'i u k'ux jun chrij ri tajin käril chik, man ku'lb'al k'ux tä ri'. Ri tajin käril chik man rajwaxik tä ri' chi käreyej na.

25We k'u ri qeye'm are ri mäja' käqilo, rajwaxik chi ruk' paciencia kujeyen na che.

26Ri uj man k'o tä qa chuq'ab'. Tzare k'u ri Loq'alaj Espíritu kujto'wik. Man qetam taj käqa'n orar, man käqach'ob' tä k'ut jas ri rajwaxik käqata' che ri Dios, tzare k'u ri Loq'alaj Espíritu käb'ochi'n che ri Dios pa qa wi' ruk' oq'ej ri man kujkowin tä uj käqab'ij ruk' ri qa tzij.

27Are k'u ri Dios ri käka'y pa taq qanima', ri Are' retam jas ri kraj kub'ij ri Loq'alaj Espíritu, rumal chi ri Loq'alaj Espíritu kub'ochi'j ri Dios jas ru rayib'al ri Are' pa ki wi' ri winaq ri e rech.

Waral käqil wi chi kujch'akan na puwi' ronojel

28Qetam k'ut chi ri Dios kub'ano chi utz kel na ronojel ri käpe pa ki wi' ri winaq ri loq' käkil wi ri Are'. E are k'u taq wa' ri winaq ri e sik'im rumal ri Are' jas ri u chomam loq.

29Konojel k'u ri xetamax ki wäch rumal ri Dios ojer, e are taq wa' xeucha' rech kejunamataj na ruk' ru K'ojol. Je ri' xub'ano rech ru K'ojol kok che nab'eal chkixol k'ia winaq ri kachalal kib'.

30Ri xecha'taj rumal ri Dios ojer e are' taq wa' xeusik'ij, ri xeusik'ij e are' taq wa' ri xujikomaj kanima', ri xujikomaj kanima' k'ut, e are' taq wa' xunimarisaj ki q'ij junam ruk' ri Are'.

31¿Jas k'u ri käqab'ij chrij wa'? Käqab'ij k'ut: We ri Dios are k'o pa qa wi', man k'o tä jun ri kuya' kuyak rib' chqij.

32Ri Dios man xuq'il tä rib' chuya'ik ri u K'ojol, xane xujach pa ri kämikal rumal qech uj nimalaj qonojel. ¿A mat k'u kuya ri Are' junam ruk' ri u K'ojol ronojel ri kajwataj chqe? ¡Je', je ri'!

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33¿Jachin ta ri käkowinik kumol qa mak uj, ri uj cha'tal rumal ri Dios? Ri Dios k'ut u b'im chqij chi jikom qanima'.

34¿Jachin ta lo ri kuya' kuq'at tzij pa qa wi' chi käk'äjisax qa wäch? Are k'u ri Cristo xkäm che qa k'exwäch. Man xuwi tä wa', xane xuquje' xk'astaj chkixol ri käminaqib'. T'uyul ri Are' kämik pa ru wikiäq'ab' ri Dios, tajin k'u käb'ochi'n pa qa wi' cho ri Dios.

35¿Jachin ta lo ri käkowinik kujtasow chrij ri rutzil ranima' ri Cristo? ¡Man k'o taj! Pune k'u käqariq ri k'äx, pune käpe ri b'is, pune k'o winaq ri käketzelaj qa wäch, pune käqariq numik, pune man k'o tä chi qatz'iaq ri käqajalb'ej, pune xa jub'iq' man kujkämik, pune k'u kujkämisaxik, man k'o tä ri käkowinik kujtasow chrij ri rutzil ranima' ri Cristo.

36Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Rumal ech la uj k'o cho ri kämikal amaq'el ronojel q'ij. Je' käb'an chqe jas ri käb'an chke ri chij ri kek'am b'i pa pilik, —kächa'.

37Pa ronojel k'u taq wa' ri k'äx ri käqariqo, kujch'akan na, rumal ru tob'anik ri Jun ri kujraj.

38Rumal ri' nu jikib'am nu k'ux chi man k'o tä jas ri käkowinik kujtasow chrij ri rutzil ranima' ri Dios. Man are tä ri kämikal, man are tä ri k'aslemal, man are tä ri ángeles, man are tä k'u nik'iaj ri k'o taqanik pa ki q'ab', xuquje' ri k'o ki chuq'ab' ri man keilitaj taj. Man are tä ri k'o pa taq ri q'ij kämik, o ri käk'oji na pa taq ri q'ij ri kepetik.

39Man k'o tä jas ri k'o chikaj, man k'o tä jas ri k'o pulew, man k'o tä k'u jun jasach chik ri b'anom rumal ri Dios ri käkowinik kujutas chrij ri rutzil ranima' ri Dios ri u k'utum chqawäch rumal ri Cristo Jesús ri Qajaw.

Romanos 9

Waral käqil wi chi ri winaq aj Israel e cha'tal rumal ri Dios

1Tajin kinb'ij ri qas tzij rumal chi in kojoninaq che ri Cristo. Man kinb'an tä k'u tzij. Kinna' pa wanima' chi qas tzij ri tajin kinb'ij rumal ri Loq'alaj Espíritu ri kätaqan pa wanima'.

2Sib'alaj kinb'isonik, amaq'el k'ut käq'oxow ri wanima' rumal ri k'äx ri ki riqom ri nu winaqil.

3Kwaj ta ne in, pune b'a' käpe k'äx pa nu wi' rumal ri Dios chi kintastaj in chrij ri Cristo we rajwaxik che ki to'ik ri nu winaqil.

4Ri e are' e aj Israel, ri Dios k'ut xub'an ralk'ual chke. Ri Dios ri sib'alaj nim u q'ij xk'oji kuk', xuquje' xeub'an taq tratos kuk'. Xuya ru Pixab' chke rumal ri Moisés, xub'ij k'u chke jas u b'anik ri q'ijilanik pa ri nimalaj rachoch Dios. K'o k'ia ri xuchi'j chke.

5Konojel wa' we winaq ri' e kalk'ual kan ri qa mam aj Israel ojer, chkixol k'u ri e are' xil wi u wäch ri Cristo ri xk'oji cho ruwächulew. Ri Are' are Dios ri kätaqan puwi' ronojel. ¡Amaq'el ronojel q'ij k'ut chyo'q u q'ij! Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Man xa tä k'u mat je' xel wi ri xuchi'j loq ri Dios chke ri winaq aj Israel, xane rumal chi man konojel tä ri kalk'ual kan ri ojer qa mam aj Israel qas e rech ri Israel ru tinimit ri Dios.

7Man konojel tä ri rachalaxik ri qa mam Abraham ri xil ki wäch qas e ralk'ual ri Dios. Xub'ij k'u ri Dios che: “Rumal ri Isaac kek'oji na uwi' taq a mam,” —xuchixik.

8Kel kub'ij wa' chi man konojel taj e ralk'ual ri Dios, pune käkib'ij chi e are' aj Israel. Xane jachin taq ri käkikoj pa kanima' ri xuchi'j loq ri Dios, e are wa' qas e ralk'ual ri Dios rumal ri xub'ij ri Dios che ri qa mam Abraham.

9Ri xuchi'j ri Dios che ri qa mam Abraham are wa', xub'ij k'u che: “Pa ri q'ij ri' pa ri jun junab' chik kintzelej na loq. Are chi' k'ut ri Sara käril na u wäch jun ral ala,” —xcha che.

10Man xuwi tä k'u wa'. Ri kieb' ral ala ri Rebeca xa jun ri ki tat, are ri Isaac ri qa mam ojer.

11-13Aretaq mäjoq kil ki wäch we kieb' ak'alab' ri', mäjoq käka'n jun utzil o jun etzelal, ri Dios xub'ij che ri Rebeca: “Ri nab'eal kok na che patänil re ru chaq',” —xcha che. Junam wa' ruk' ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Loq' xinwil wi ri Jacob, are k'u xinwetzelaj u wäch ri Esaú,” —kächa'. Je ri' xujikib'a u b'ixik chi ri Dios kächomanik jachin ri kraj kucha'. Keusik'ij jachin taq ri kraj, man rumal tä k'u ri kekowin chub'anik.

14¿Jas k'u ri käqab'ij? ¿A käqab'ij chi ri Dios man kub'an tä ri jikomal? ¡Man je' taj!

15Xub'ij k'u ri Dios che ri qa mam Moisés: “Kel na nu k'ux che jachin ri kwaj kel wi nu k'ux, kintoq'ob'isaj k'u na u wäch jachin ri kwaj kintoq'ob'isaj u wäch,” —xcha che.

16Rumal ri' man are tä kächa' ri jun ri sib'alaj kraj kächa'ik, o ri jun ri sib'alaj kukoj u chuq'ab', xane ri Dios are kilowik jachin ri kraj kutoq'ob'isaj u wäch.

17Kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik chi ri Dios xub'ij che ri tat Faraón ri nim taqanel puwi' ri Egipto: “Xatinkoj che nim taqanel rech awumal at kink'ut ri nu chuq'ab' chkiwäch ri winaq, rech ketamax nu wäch cho ronojel ruwächulew,” —xcha'.

18Je ri' ri Dios kutoq'ob'isaj u wäch jachin ri kraj kutoq'ob'isaj u wäch, xuquje' kukowirisaj ri ranima' jachin ri kraj je' jas ri xub'an che ri tat Faraón.

19Jun chiwe kub'ij k'u chwe: “We je ri', ¿jas che ri Dios kub'ij chi are ki mak ri winaq? ¿Jachin ta k'u lo ri käkowinik kuq'atej u wäch ri Dios?” —kächa na.

20E ri at, ¿jachin lo ri at chi ri at kak'ulelaj u wäch ri Dios? ¿A kub'ij lo ri b'o'j che ri xb'anowik: “¿Jas che je' xb'an la wa' chwe?” —¿a kächa lo che? ¡Man je' taj!

21¿A mat are käb'an re ri b'anal b'o'j jas ri kraj kub'an che ri ulew? We kraj kub'an jun laq ri käkoj pa taq nimaq'ij, o we kraj kub'an jun laq ri käkoj ronojel q'ij, are ri' käb'an re.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Ri Dios k'ut xraj xuya jun k'utb'al chrij ri royowal xuquje' ru chuq'ab'. Rumal ri' xuchajij nimalaj paciencia kuk' ri winaq ri ya'tal chke chi käk'äjisax ki wäch, ri xa käsach na ki wäch.

23Je' xub'an ri Dios wa' rech qumal uj kuk'ut chkiwäch konojel chi sib'alaj nim u q'ij ri Are', qumal uj ri winaq ri xel u k'ux chqe, ri uj ri cha'tal rumal ojer loq rech känimarisax qa q'ij junam ruk' ri Are'.

24Ri Dios k'ut xujusik'ij, jujun chkixol ri winaq aj Israel, jujun chik chkixol ri winaq ri man e aj Israel taj.

25Je' jas ri kub'ij chupam ri wuj ri xutz'ib'aj ri Oseas, jun q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios: Ri winaq ri man aj nu tinimit taj, kinb'ij na “nu tinimit” chke. Ri winaq ri nab'e man loq' taj xeinwil wi, kinb'ij na chke: “¡Ix ri' ix nu loq'!” —kincha na.

26Jawije' ri xub'ij wi chke: “Ri ix man ix nu tinimit taj”, chila' käb'ix wi na chke chi e ralk'ual ri k'aslik Dios, —kächa na chke.

27Ri Isaías k'ut ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios xch'aw chkij ri winaq aj Israel, xub'ij: “Pune ta ne ri ki k'ial ri winaq aj Israel are junam ruk' ru k'ial ri senyäb' ri k'o chi' ri mar, xaq k'u e kieb' oxib' chke ri käkiriq na ru tob'anik ri Dios.

28Je ri', rumal chi ri Dios kub'an na chanim jas ri xub'ij, kub'an k'u na wa' pa ki wi' konojel ri winaq ri e k'o cho ruwächulew,” —xcha'.

29Je' jas ri u b'im kanoq ri qa mam Isaías ojer: We ta ri Nimalaj qa Dios ri k'o u taqanik puwi' ronojel mat xujuto' rech e k'o kan qalk'ual, xsach ta qa wäch ri' jas ri tinimit Sodoma, uj junam ta ri' ruk' ri tinimit Gomorra, —xcha'.

Waral käqil wi chi xuwi rumal ri kojonik käjikomataj ri qanima' cho ri Dios

30¿Jas k'u ri käqab'ij chrij wa'? Käqab'ij chi ri winaq ri man e aj Israel taj, ri man xkitzukuj taj chi xjikomataj ri kanima' cho ri Dios, e are' xjikomataj ri kanima' cho ri Dios rumal ri kojonik.

31Are k'u ri winaq aj Israel ri xku'b'i ki k'ux chrij jun pixab' rech rumal ri pixab' ri' käjikomataj ri kanima' cho ri Dios, man e kowininaq tä k'ut chub'anik ri kub'ij ri pixab'.

32¿Jas che? Rumal chi ri e are' man xekojon taj. Xane xkichomaj chi rumal ru b'anik ri kub'ij ri Pixab' käjikomataj ri kanima' cho ri Dios. Rumal ri' xa xetzaq puwi' ri “ab'aj ri käkichaq'ij kib' ri winaq chrij.”

33Are k'u wa' ri ab'aj ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Ri in kinya na pa ri nu tinimit Sión Jun ri je' jas jun ab'aj ri käkichaq'ij kib' ri winaq chrij, jun nimalaj ab'aj wa' ri xa ketzaq rumal, —kächa'. Jachin ri käkojon che ri Are' man käq'oxow tä na ri ranima', —kächa ri'.

Romanos 10

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Qachalal, ri qas kinrayij pa wanima' aretaq kinb'an orar pa ki wi' ri winaq aj Israel, are la' chi ri e are' käkiriq ta na ru tob'anik ri Dios.

2Ri in kinb'ij ri wilom chkij ri winaq aj Israel, chi ri e are' sib'alaj käkaj kepatänin che ri Dios, xaq xuwi chi man qas tä käkich'ob'o jas ri tajin käka'no.

3Man ketam tä k'ut jas ri kub'an ri Dios rech käjikomataj ri kanima' ri winaq cho ri Are'. Xane ki tzukum jas käka'n ri e are' pa ke wi chujikomaxik ri kanima' cho ri Dios. Man keniman tä k'u che ri taqaninaq wi ri Dios.

4Ruk' ri Cristo k'ut käk'is wi ronojel ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, rech konojel ri kekojon che ri Cristo käjikomataj ri kanima' cho ri Dios.

5Ri qa mam Moisés xch'aw chrij ri u jikomaxik ri ranima' jun winaq cho ri Dios rumal ru b'anik ri kub'ij ri Pixab'. Je wa' xutz'ib'aj: “Ri winaq ri kub'an ronojel ri kub'ij ri Pixab', are u k'aslemal wa',” —xcha'.

6Are k'u we rumal ri kojonik jun winaq käjikomataj ri ranima' cho ri Dios, je wa' kub'ij: “Mab'ij pa rawanima': ¿Jachin käpaqi chikaj?” We je' kab'ij wa', kel kub'ij chi kawaj kab'ano chi ri Cristo käqaj loq cho ri ulew.

7“Mab'ij k'ut: ¿Jachin ri käqaj b'i pa ri nimalaj jul ri sib'alaj naj u pam?” We je' kab'ij wa', kel kub'ij chi kawaj kab'ano chi ri Cristo käpaqi loq chkixol ri käminaqib'.

8¿Jas k'u ri kub'ij? “Ru Loq' Pixab' ri Dios naqaj k'o wi chawe, k'o pa ra chi', k'o pa awanima'.” We tzij ri' are wa' ru Loq' Pixab' ri Dios chrij ri kojonik che ri Cristo. Are k'u wa' ri käqatzijoj.

9We kaq'alajisaj chi ri Jesús are Qajaw, xuquje' kakoj pa ri awanima' chi ri Dios xuk'astajisaj ri Jesús chkixol ri käminaqib', kariq na ru tob'anik ri Dios.

10Pa ri qanima' kujkojon wi rech käjikomataj ri qanima' cho ri Dios, ruk' k'u ri qa chi' käqaq'alajisaj chi kujkojon che ri Jesucristo rech käqariq ru tob'anik ri Dios.

11Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Apachin ri käkojon che ri Cristo man käq'oxow tä na ri ranima',” —kächa'.

12Man k'o tä ki jalb'em kib' ri winaq aj Israel kuk' ri winaq ri man aj Israel taj. Tzare k'u ri Qajaw Dios are Kajaw konojel. Ri Are' k'ut kuya nimalaj tewchib'al pa ki wi' konojel ri käkita' toq'ob' che.

13Je' jas ri kub'ij ri Tz'ib'talik: “Konojel ri käkita' toq'ob' che ri Qajaw Jesús käkiriq na ru tob'anik ri Dios,” —kächa'.

14¿A kuya' ta k'u ri' käkita' toq'ob' che ri Qajaw Jesús we mäja' kekojon che ri Are'? ¿A kuya' ta k'u lo ri' kekojon che we man ki tom u tzijol ri Are'? ¿A kuya' ta k'u ri' käkita u tzijol we man k'o tä jachin ri kätzijon chke?

15¿A kuya' ta k'u ri' keb'e' chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios we ta mat e taqom b'ik? Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “¡Sib'alaj je'l ri kopanik ri keyo'w ru

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Loq' Pixab' ri Dios ri kuya uxlanem pa kanima' ri winaq, ri käkitzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio!" —kächa'.

16Man konojel tä k'ut käkitatab'ej ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio. Are k'u wa' ri kub'ij ri qa mam Isaías: "Qajaw, ¿jachin ri kojoninaq che ru Loq' Pixab' ri Dios ri qa tzijom?" —kächa'.

17Je k'u ri' ri winaq käkojonik aretaq kuta ri tzij. Are k'u ri tzij ri kuto are ru Loq' Pixab' ri Dios chrij ri Cristo.

18Kinb'ij k'ut: ¿A xa man xkita tä ru Loq' Pixab' ri Dios? Ki tom, kub'ij ya' ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Ri ki ch'ab'al, elinaq u tzijol cho ronojel ruwächulew, ri ki tzij opaninaq k'ä chuk'isb'al u tza'm ruwächulew, —kächa'.

19Kinb'ij chi k'u jumul: ¿A xa man k'o tä ketam chrij wa' ri winaq aj Israel? ¡Ketam k'ut! Nab'e k'ut xub'ij ri qa mam Moisés: Kinyak na iwoyowal rech kub'an k'äx ri iwanima' chkij ri winaq ri man are tä jun qas tinimit. Kinb'an na chi käpe iwoyowal kumal ri winaq re jun tinimit ri man käkaj taj käkich'ob'o, —xcha'.

20Ri qa mam Isaías qas chi saqil xub'ij: Xinriqtaj kumal ri winaq ri man xinkitzukuj taj. Xink'ut wib' chkiwäch winaq ri man in taj ri tajin kinkitzukuj, —xcha'.

21Kub'ij ri qa mam Isaías chkij ri winaq aj Israel: "Ronojel ri jun q'ij xinlik' ri nu q'ab' che ki sik'ixik ri winaq re jun tinimit ri man keniman tä chwe, ri xa kinkik'ulelaj," —kächa ri Dios.

Romanos 11

Waral käqil wi ri winaq aj Israel ri xkiriq ru tob'anik ri Dios

1Kinb'ij chi k'u che we chanim: Ri Dios k'ut, ¿a xa retzelam ki wäch ri winaq rech ru tinimit Israel? ¡Man je' taj! Ri in k'ut, in aj Israel. Are nu mam ri Abraham. In ri', in re ri rachalaxik ri qa mam Benjamín ojer.

2Ri Dios tzojer loq xekicha' ri winaq rech ru tinimit Israel, man retzelam tä k'u ki wäch wa' kämik. ¿A mat käna'taj chiwe jas kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik chrij ri qa mam Elías? Ri are' aretaq xub'an orar, xch'aw chkij ri winaq aj Israel, xub'ij:

3"Qajaw Dios, ki kämisam ri q'alajisal taq re ri Loq' Pixab' la, ki wulim k'u taq ri ta'b'al toq'ob' ri käq'ijilax wi la. Xuwi ri in chik in kanajinaq kanoq, are k'u käkaj kinkikämisaj in xuquje'," —xcha'.

4Ri Dios k'ut xub'ij che: "E nu tasom kan wuqub' mil achijab' ri man xexuki tä chuwäch ri tiox Baal," —xcha ri Dios.

5Je k'u wa' ri kämik, e kanajinaq kan kieb' oxib' chke ri aj Israel ri xeucha' kan ri Dios rumal ri u toq'ob' pa ki wi'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6We xa rumal ru toq'ob' ri Dios xecha'tajik, man are tä rumal ri käkowinik ri winaq chub'anik. We ta rumal ri käkowin jun chub'anik, ru toq'ob' ri Dios man toq'ob' tä k'u ri'.

7¿Jas k'ut? Ri xkitzukuj ri winaq aj Israel, man xkiriq taj. Are xeriqow ri winaq ri xecha' rumal ri Dios. Are k'u ri nik'iaj winaq chik xa xkowirisax ri kanima'.

8Jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Ri Dios xub'an chke chi man käkina' tä chik. Pune k'o ki xikin, xub'an chke chi man käkita taj. Pune k'o ki waq'äch, xub'an chke chi man keka'y taj. Je k'u wa' ka'nom pa taq we q'ij kämik,” —kächa'.

9Ri qa mam David ojer xuquje' xub'ij: Ri nimaq taq wi'm ri käka'no chub'an ta na chke chi are' chapäb'al, chi are' xuquje' k'amb'al, rech käkichaq'ij kib', ketzaqik, käk'äjisax k'u ki wäch, —kächa'.

10Chemoyir ta na ri e are' rech man keka'y tä chik, xuquje' chumej ta rib' ri kij, mat chjikomataj chik, —kächa'.

Waral käkil wi chi e k'o winaq ri man e aj Israel taj ri käkiriq na ru tob'anik ri Dios

11Kinb'ij k'ut: ¿A tzij lo chi ri winaq aj Israel aretaq xkichaq'ij kib', xetzaqik, man xewalij tä chik? ¿A xa xetzaq kanoq? ¡Man je' taj! Xane aretaq ri winaq aj Israel man xeniman taj, ri nik'iaj winaq chik, ri man e aj Israel taj, xkiriq ru tob'anik ri Dios, rech ri winaq aj Israel käkikoj ta ki chuq'ab' chub'anik ke jas ri xka'n ri nik'iaj winaq chik.

12Rumal k'u ri ki mak ri winaq aj Israel ri winaq cho ruwächulew xkiriq nimalaj utzil. Rumal ri ki tzaqik ri e are' xkiriq utzil ri winaq ri man e aj Israel taj. E ta k'u lo aretaq ketzelej chi loq jumul ri winaq aj Israel, ¿a mat sib'alaj nim na ri utzil ri käriqtajik? ¡Je', je ri'!

13K'o k'u ri kwaj kinb'ij chiwe ix ri man ix aj Israel taj. Rumal chi in apóstol ri taqom b'i rumal ri Dios kuk' ri winaq ri man e aj Israel taj, nim na kinwil wi ri nu chak.

14Kwaj chi jujun chke ri nu winaq in, ri e aj Israel, chkirayij ta u b'anik ke jas ri i b'anom ix, rech käkiriq ru tob'anik ri Dios.

15We k'u aretaq xetzelax ki wäch ri winaq aj Israel rumal ri Dios, xk'oji utzil chkixol ri nik'iaj winaq chik ruk' ri Dios, ¿jas ri käk'ulmataj na aretaq ri winaq aj Israel kek'amowax chi na jumul rumal ri Dios? Are je' ta ne jun käminaq wa' käk'astaj chkixol ri käminaqib'.

16We ri nab'e kaxlan wa ri käb'an che ri q'or are jachom cho ri Dios, ronojel ri q'or jachom ri' che ri Dios. We ru xera' ri che' jachom che ri Dios, xuquje' ru q'ab' taq ri che' e jachom ri' che ri Dios.

17Jujun k'u chke ri winaq aj Israel e are' je' ta ne ri qas u q'ab' ru che'al olivo. Pune je ri', xeesax k'u apanoq. Ri at k'ut, at je' jas ru q'ab' ru che'al olivo re juyub', xatkoj k'u che ki k'exwäch ri xeesaxik. Katk'asi k'u na rumal ru xera' ri qas che', xuquje' rumal ru raxal.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Machomaj k'ut chi nim na a b'anik at chkiwäch ri qas u q'ab' ri che'. We kachomaj chi nim na a b'anik, chna'taj chawe chi man at taj ri toq'aninaq ru xera' ri che', xane ru xera' ri che' are at toq'aninaq at.

19Kraj ne kab'ij: “Xeesax k'u apan ru q'ab' ri che' rech kinnak' koq in che ru che'al olivo,” —katcha'.

20Qas tzij, xa k'u rumal chi man xekojon taj xeesax apanoq, are k'u ri at xa rumal chi xatkojonik xatnak' koq. Manimarisaj b'a' awib', xane xa chaxej awib' cho ri Dios.

21We ri Dios man xusach tä ki mak ri winaq aj Israel ri je' ta ne e qas u q'ab' ri che', ri at xuquje' man käsach tä na a mak ri'.

22Chawila b'a' chi ri Dios sib'alaj utz na, xuquje' k'ut sib'alaj k'a'n. Are k'a'n chke ri winaq ri xetzaqik, utz k'u chawe at. Rajwaxik k'ut chi ri at kataqej ri rutzil ranima', rech mäji' ri at xuquje' katresaj na apanoq.

23Ri winaq aj Israel k'ut, we kekojon na ri e are', ketzelej na ruk' ri Dios, kenak' chi na koq jumul chik che ri che' rumal chi ri Dios käkowinik keunak' chi na koq jumul chik.

24Ri at k'ut ri man at aj Israel taj, xa at je' ta ne u q'ab' olivo re juyub' xatesax k'u apanoq. Te k'u ri' xatnak' che ru che'al ri qas olivo ri man are tä a che'al at. We je ri' ri winaq aj Israel ri je' ta ne e u q'ab' ri qas olivo, man k'äx taj kenak' koq che ri qas ki che'al jumul chik.

Waral käqil wi chi ri winaq aj Israel käkiriq na ru tob'anik ri Dios

25Qachalal, kwaj in chi kiwetamaj ru chomam loq ri Dios ojer ri man esam tä chi saq, rech man kichomaj taj chi ri ix nim na i b'anik. Are wa': Ri winaq aj Israel xkowir jub'iq' ri kanima'. Ri Dios k'ut je' xub'an wa' chke rech käk'is na kokik konojel ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj ru chomam loq ri Are' ojer.

26Aretaq käb'antaj wa', konojel ri winaq aj Israel käkiriq na ru tob'anik ri Dios. Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Pa ri tinimit Sión kel wi na loq ri Torol Ke ri winaq, käresaj k'u na ri etzelal chkij ri ralk'ual kan ri qa mam Jacob, —kächa'.

27Are wa' ri trato ri kinb'an na kuk', aretaq ri in kinwesaj ri ki mak, —xcha'.

28Ri winaq aj Israel, rumal chi man xekojon tä che ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, ri Dios xub'an u k'ulel chke. Je ri' xya'taj chiwe ix chi kixkojonik. Ri Dios k'ut keraj na ri winaq aj Israel rumal chi xeucha' ri ki mam ojer.

29Je ri', rumal chi ri Dios man käresaj tä chik ri kusipaj. Aretaq kusik'ij jun winaq, man kuk'ex tä ru chomanik chrij.

30Ri ix nab'e kanoq man xixniman tä che ri Dios. Kämik ri' rumal chi man xeniman tä ri winaq aj Israel, ri Dios xutoq'ob'isaj i wäch ix.

31Je' xuquje' kämik ri winaq aj Israel man e nimaninaq taj, xaq k'u rech ri Dios kutoq'ob'isaj ki wäch jas ri xub'an chiwe ix, ri ix man aj Israel taj.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Ri Dios k'ut junam xub'an chke konojel winaq chi man keniman taj, rech xuquje' junam kutoq'ob'isaj ki wäch nimalaj konojel.

33¡Sib'alaj kajmab'al wa' ru b'antajik ri qa Dios! ¡Sib'alaj nim na ru no'j, ri retamb'al! Man kujkowin tä chuch'ob'ik ru chomanik, man kujkowin tä che retamaxik ri kuchomaj u b'anik.

34Je' jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Tz'ib'talik: “¿Jachin u ch'ob'om ru chomanik ri Dios? ¿Jachin lo ri ya'tal che chi kuya ru no'j ri Are'? ¡Man k'o tä jun!

35¿Jachin ri k'o jas xuya che ri Dios rech käyi' rajil u k'exel che? ¡Man k'o tä jun!” — kächa ri Tz'ib'talik.

36Ronojel k'ut ri k'olik käpe ruk' ri Dios. Ri Are' k'ut xeb'anow konojel rech k'o kupatänij che. ¡Chnimarisax ta b'a' u q'ij ri Dios amaq'el pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik! Amén.

Romanos 12

Waral käqil wi ri k'aslemal ri jachom pu q'ab' ri Dios

1Je k'u ri', qachalal, rumal chi ri Dios sib'alaj kel u k'ux chqe, kixinb'ochi'j chi kijach iwib' che ri Dios, je' jas jun sipanik ri k'aslik, ri jachom cho ri Dios, ri utz käril wi ri Are'. We sipanik ri' are wa' ri qas q'ijilanik ri rajwaxik kib'an cho ri Dios.

2Mib'an chi iwe ix jas ri käka'n ri winaq cho ruwächulew. Xane chik'exa ri i chomab'al rech kub'an k'ak' ri i k'aslemal. Je ri' qas kiwetamaj na jas ru rayib'al ri Dios. Are k'u wa' ri qas utz, ri käqaj chuwäch, xuquje' ri jikom cho ri Dios.

3Rumal ri xsipax chwe rumal ri Dios aretaq xutoq'ob'isaj nu wäch, k'o ri kinb'ij chiwe ix iwonojel: K'o jun chiwe muchomaj chi nim u b'anik, xane rajwaxik kichomaj iwib' chnojimal jas u b'eyal ri kojonik ri xuya ri Dios chiwe chijujunal.

4Ri qa cuerpo e k'ia ru tz'aqatil k'olik, man konojel tä k'ut xa junam u wäch ri ki chak.

5Je k'u ri' ri uj xuquje'. Pune uj k'ia, xa uj jun cuerpo rumal ri Cristo. Qonojel qa nuk'um qib' je' jas ru tz'aqatil ri qa cuerpo.

6Ri Dios u yo'm jalajoj taq kuinem chqe, xa jas ri xraj ri Are' xuya chqe. Rajwaxik b'a' utz ki kojik taq we kuinem ri' käqa'no. We yo'm chqe chi käkowinik käqaq'alajisaj tzij ri kuya ri Loq'alaj Espíritu, qa'na wa' ruk' ri qa kojonik ri k'olik.

7We yo'm chqe chi kupatänin chke nik'iaj winaq chik, utz qa'na che ki patänixik. We yo'm che jun chi käkowinik keutijoj nik'iaj chik, chutzaqa u q'ij chub'anik wa'.

8We yo'm che jun chi käkowinik kuwalijisaj kanima' nik'iaj chik, chutzaq u q'ij chub'anik wa'. We yo'm che jun chi käsipanik, muya xa rumal chi k'o ri kraj. We yo'm che jun chi kuk'am ki b'e nik'iaj chik, chuna' na jas ri kub'ano. We k'u yo'm che jun chi keuto' ri k'o ki rajwaxik, chub'ana wa' ruk' kikotemal.

Waral käqil wi ri rajwaxik käka'n ri qachalal kojonelab' pa ri ki k'aslemal

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Qas chiwaj iwib' ri jun ruk' ri jun chik, man kub'an tä k'u kieb' i k'ux. Chiwetzelaj u wäch ri man utz taj, chitaqej k'u u b'anik ri utz.

10Rajwaxik chi kiwaj iwib' ri jun ruk' ri jun chik je' ta ne chi qas iwachalal iwib'. Chiya i q'ij chb'il taq iwib', nim k'ut chiwila wi iwib', ri jun ruk' ri jun chik.

11Chikojo i chuq'ab' pa ronojel, xaq mixsaq'orinik. Chipatänij ri Qajaw Jesús ruk' nimalaj kikotemal.

12Chixkikot chrij ri ku'l wi i k'ux. Chichajij paciencia pa taq ri k'äx ri kiriqo. Chib'ana orar amaq'el ronojel q'ij.

13Cheito' ri qachalal kojonelab' pa taq ri ki rajwaxik. Utz chib'ana che ki k'ulaxik ri keopan iwuk'.

14Chib'ochi'j ri Dios pa ki wi' ri keyoq'on chiwe. Chita' toq'ob' pa ki wi', mita' k'u pa ki wi' chi xa k'äx käkiriqo.

15Chixkikot kuk' ri kekikotik. Chixoq' k'ut kuk' ri keb'oq'ik.

16Chixok il chb'il taq iwib' ri jun che ri jun chik. Mib'an i nimal, xane chiwachilaj iwib' kuk' ri man nimaq tä ki b'anik. Michomaj chi k'o na iwetamb'al ix chkiwäch nik'iaj chik.

17Miya rajil u k'exel ri k'äx ri käb'an chiwe. Chikojo i chuq'ab' chub'anik ri utz chkiwäch konojel ri winaq.

18Chib'ana ronojel ri kixkowin chub'anik rech käk'oji utzil chixol kuk' konojel ri winaq.

19Loq'alaj taq qachalal, miyak iwib' ix chkij ri i k'ulel, xane chiya kan che ri Dios chi kuk'äjisaj ki wäch. Kub'ij ya' ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “In kink'äjisan na ki wäch, kintoj na rajil u k'exel ri k'äx ri käb'an chiwe,” —kächa ri Qajaw Dios.

20Xuquje' kub'ij: “We känum ri a k'ulel, chaya u wa. We kächaqi'j u chi', chaya b'a' ri kutijo. We je' kab'an wa', ri a k'ulel sib'alaj käk'ix na chawäch, kuna' k'ut chi k'äx ri xub'an chawe,” —kächa'.

21Maya che ri etzelal chi käch'akan pa wi', xane are chatch'akan at puwi' ri etzelal rumal ri utzil ri kab'ano.

Romanos 13

1Rajwaxik chi konojel käkiya kib' pa taqik chke ri k'o ki taqanik pa ri q'atb'al tzij. Man e k'o tä k'u q'atal taq tzij we ta mat u yo'm ri Dios wa' chke. Konojel ri q'atal taq tzij ri e k'olik are ri Dios e kojowinaq.

2Rumal ri' jachin ri kuyak rib' chrij ri q'atb'al tzij kub'an u k'ulel ri' che ri taqaninaq wi ri Dios. Ri je' käka'n wa' xa käkitzukuj ki mak ri', käk'äjisax k'u na ki wäch.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Je ri', rumal chi ri q'atal taq tzij man e kojom taj rech ri winaq ri käka'n utzil käkixej kib', xane rech käkixej kib' ri winaq ri käka'n etzelal. We kawaj chi man kaxej tä awib' che ri q'atal tzij, chab'ana b'a' ri utz pa ri a k'aslemal. Ri q'atal tzij k'ut kuya na a q'ij at.

4Je ri', rumal chi ri are' are patänil re ri Dios chub'anik ri utzil chawe. We k'u kab'an ri man utz taj, rajwaxik chi kaxej awib', rumal chi ri q'atal tzij ya'tal che chi kuk'äjisaj a wäch. K'o k'u ri are' chupatänixik ri Dios rech käk'äjisax u wäch ri b'anal etzelal jas ri taqal che.

5Rumal ri' rajwaxik chi kiya iwib' pa taqik chke ri q'atal taq tzij, man xaq tä rumal chi kixej iwib' chi käk'äjisax i wäch, xane rumal chi kina' pa iwanima' chi rajwaxik je' kib'ano.

6Xuquje' rumal wa' ri ix kitoj ri alkab'al, rumal chi ri q'atal taq tzij e k'o chupatänixik ri Dios, ki yo'm k'u kib' chub'anik we chak ri'.

7Chaya chke ri winaq chkijujunal ri ya'tal chke. Chatojo ri alkab'al che ri toq'il alkab'al, chatojo k'u ri a wuj che jachin ri rajwaxik kätoj wi. Nim chawila wi jachin ri rajwaxik nim kil wi, chaya k'u u q'ij jachin ri rajwaxik käyi' wi u q'ij.

8We k'o a k'as ruk' jun winaq, chatojo. Chk'oji k'u ri utzalaj qa k'as chi käqaj qib' ri jun ruk' ri jun chik. Jachin k'u ri keraj ri rach taq winaq, u b'anom ri' jas ri kub'ij ri Pixab'.

9Ri Pixab' k'ut kub'ij: “Mab'ana ri nimalaj mak ri äwas u b'anik ruk' ri rixoqil o ri rachajil jun winaq chik, matkämisanik, mab'ana ri elaq', mab'ana tzij chrij jachin jun, marayij u wäch ri jastaq re jun winaq chik,” —kächa ri'. We taqanik ri' xuquje' konojel ri nik'iaj taq taqanik chik pa we kieb' oxib' tzij ri' e k'o wi: “Chawaj ri awach winaq jas ri at kawaj awib',” —kächa'.

10Jachin ri keraj ri rach taq winaq man kub'an tä k'äx ri' chke. Ri keraj ri rach taq winaq, qas kub'an ri' jas ri kub'ij ri Pixab'.

11Tajin kinb'ij wa' rech qas kichomaj jas taq ri q'ij ri uj k'o wi kämik. Chich'ob'o b'a' chi are taq q'ij wa' ri rajwaxik kujk'astajik, rumal chi xa jub'iq' kraj chi käpe ri q'ij pa qa wi' aretaq käqariq na ru tob'anik ri Dios. Man je' tä wa' nab'e aretaq k'ä te' xujkojon che ru Loq' Pixab' ri Dios.

12Ya xe' wa' ri aq'ab', na'tam chik, xa jub'iq' k'u man käsaqirik. Maqa'n chi b'a' ri man utz taj ri keb'an pa ri q'equm, xane qa'na ri utzil je' ta ne are to'b'al qib' wa' jas ri käkikoj ri soldados, kech'ojin k'u pa ri saqil.

13Utz qa'na pa ri qa k'aslemal jas ri taqal u b'anik paq'ij. Mujq'ab'arik, mäqaya u wi' ri qa wi'm, mäqa'n qe jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq qib', man k'o tä ki pixab', mäqa'n xaq jas ri käqarayij ri xa k'ixb'al u b'anik, mujch'ojinik, mäqarayij k'u ri jastaq ri rech jun winaq chik.

14Mäqa'n wa', xane qakojo ri Qajaw Jesucristo, je' ta ne chi are to'b'al qib' ri kukoj jun soldado pa ri ch'oj. Michomaj k'u u b'anik ri i rayib'al ri man utz taj.

Romanos 14

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cheito' ri qachalal, xaq miq'at tzij pa ki wi'

1We k'o jun qachalal ri mäja' k'o u chuq'ab' ru kojonik, chik'ulaj. Xaq k'u mixch'ojin ruk' we man junam ri u chomanik iwuk'.

2Kinb'ij jun k'utb'al: Qab'ij na chi e k'o jujun qachalal ri käkichomaj chi ronojel kuya' kätijik, e k'o k'u jujun chik ri mäja' k'o u chuq'ab' ri ki kojonik, ri xa ichaj käkitijo.

3Ri jun ri ronojel u wäch kutijo, tzel b'a' märil wi ri jun chik ri xaq q'alaj u wäch kutijo. Ri jun ri xaq q'alaj u wäch kutijo, muq'at tzij puwi' ri jun ri ronojel u wäch kutijo. Je ri', rumal chi ri Dios u k'amowam wa' we winaq ri'.

4¿Jachin lo ri at chi ri at kaq'at tzij puwi' ri patänil re jun winaq chik? We utz kel na ri kub'ano o man utz taj are ru patrón ri' kilowik. Utz k'u kel na ru chak rumal chi ri Dios käkowinik kub'ano chi utz kelik.

5Jun k'utb'al chik: E k'o jujun qachalal ri nim käkil wi jun q'ij chuwäch ri jun chik. E k'o k'u jujun qachalal ri xaq e junam taq ri q'ij chkiwäch. Chqajujunal k'ut rajwaxik qetam jas ri qas qa chomanik.

6Ri jun ri nim käril wi jun q'ij, je' kub'an wa' chuya'ik u q'ij ri Qajaw Dios. Ri jun ri man nim tä käril wi ri jun q'ij, xuquje' kub'an wa' chuya'ik u q'ij ri Qajaw Dios. Ri jun ri ronojel u wäch kutijo, kutij ri' chuya'ik u q'ij ri Qajaw Dios rumal chi kumaltioxij wa' che ri Dios. Ri jun ri xaq q'alaj u wäch kutijo, kub'an ri' chuya'ik u q'ij ri Qajaw Dios, xuquje' kämaltioxin ri' che ri Dios.

7Man k'o tä jun chqe ri k'asal xaq chi je ri', man k'o tä k'u jun chqe ri käkäm xaq chi je ri'.

8We kujk'asi'k, kujk'asi ri' chupatänixik ri Qajaw Jesús, we k'u kujkämik k'o u patän wa' cho ri Qajaw Jesús. Je ri', we kujk'asi'k o we kujkämik, uj rech ri Qajaw Jesús.

9Rumal k'u ri' ri Cristo xkämik, xk'astaj k'u chkixol ri käminaqib' rech kok che Kajaw ri e k'aslik xuquje' ri e käminaq chik.

10Ri at k'ut, ¿jachin lo ri at chi ri at kaq'at tzij puwi' ri awachalal? ¿Jas che tzel kawil wi? ¡Qonojel k'ut kujetak'al na chuwäch ri Cristo rech kuq'at tzij pa qa wi'!

11Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Kub'ij ri Qajwal Dios: Je' jas ri in qas tzij chi in k'asal in, je' xuquje' are qas tzij chi konojel ri winaq kexuki na chnuwäch. Konojel k'ut käkiya nu q'ij, käkib'ij chkiwäch konojel chi xuwi ri in, in Dios, —kächa na ri Qajaw Dios.

12Je k'u ri' qonojel ri uj chqajujunal käqab'ij na cho ri Dios jas ri qa'nom.

K'o jas mab'ano ri kub'ano chi ri awachalal kätzaq pa mak

13Rumal ri', mäqaq'at b'a' tzij chb'il taq qib' ri jun ruk' ri jun chik. Xane chikojo i chuq'ab' rech man k'o tä jas k'o pa ri i k'aslemal ri kub'ano chi kätzaq ri iwachalal o kaqaj ne pa mak.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Ri in wetam, rumal chi in kojoninaq che ri Qajaw Jesús, chi man k'o tä jun jasach ri
äwas pa re wi. We k'u k'o jun kuchomaj chi äwas jun jasach, che ri are ri' tzäwas wi.

15We k'u rumal ri katijo kub'an k'äx ri ranima' ri awachalal, man loq' tä kawil ri' ri
awachalal. Mab'an b'a' chi jun winaq chik käqaj pa mak xa rumal chi ri at k'o jas
kawaj katijo. Musach chawe chi rumal rech ri are' xuquje' xkäm ri Cristo.

16K'o b'a' jas mib'ano ri kuya chke ri winaq chi käkib'ij ri man utz taj chrij ri utzil ri
tajin kib'ano.

17Je ri', rumal chi pa ru taqanik ri Dios man are tä nim u b'anik ri' ri kutij jun, xane are
ru b'anik ri jikomal pa ri qa k'aslemal, chi kuxlan qanima', chi kujkikot k'u rumal ri
Loq'alaj Espíritu.

18Jachin ri je' kub'an wa' chupatänixik ri Cristo, käqaj ri' chuwäch ri Dios xuquje' utz
kil wi kumal ri winaq.

19Qataqej b'a' u b'anik ronojel ri kub'ano chi kuxlan ri qanima'. Je ri' kujkowinik
käqato'la qib' ri jun ruk' ri jun chik rech k'o u chuq'ab' ri qa kojonik.

20Mäsach u wäch ru b'anom ri Dios pa ranima' jun qachalal xa rumal ri katijo. Qas tzij
ronojel ri k'olik ya'tal u tijik, are k'u man utz taj aretaq k'o jas kutij jun ri kub'ano chi
nik'iaj chik keqaj pa mak.

21Are utz na ri' man katij tä ti'j, man katij tä vino, man k'o tä k'u jas kab'ano ri kub'ano
chi kätzaq ri awachalal o käqaj pa mak. K'o b'a' jas mab'ano ri kub'ano chi man k'o tä
chi u chuq'ab' ru kojonik ri awachalal.

22We kakojo chi utz ri tajin kab'an cho ri Dios, at wi ri'. Utz re ri winaq ri utz käril wi
ri tajin kub'ano, we man kuna' tä k'äx pa ranima'.

23Jachin k'u ri xaq kub'an kieb' u k'ux che ri kutijo, we äwas o man äwas taj ru tijik,
kämakun ri' aretaq kutijo. Ronojel k'u ri kub'an jun, we kub'an kieb' u k'ux che, are
mak ri'.

Romanos 15

Chab'ana ri käqaj chuwäch ri awachalal, man xuwi tä ri käqaj chawäch at

1Ri uj, ri k'o chi u chuq'ab' ri qa kojonik, rajwaxik käqachajij paciencia kuk' ri
qachalal ri mäja' k'o u chuq'ab' ri ki kojonik, keqato' k'ut. Man are tä käqatzukuj xuwi
ri utz käqil wi uj.

2Xane chqajujunal rajwaxik käqa'n ri käqaj chkiwäch ri qachalal pa ronojel ri kub'an
utzil chke. Je ri' käqa'no jachike ri kuya u chuq'ab' ri ki kojonik.

3Are k'u ri Cristo man are tä xutzukuj ri utz käril wi ri Are'. Xane je' xuk'ulmaj jas ri
kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Ri ki yoq'onik ri winaq ri keyoq'on che la,
pa nu wi' in xqaj wi,” —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Ronojel ri xtz'ib'ax kan ojer pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik xtz'ib'ax kanoq che qa tijoxik rech käku'b'i qa k'ux chrij ri Dios rumal ri paciencia, xuquje' rumal ri ku'lb'al qa k'ux ri kuk'ut ru Loq' Pixab' ri Dios chqawäch.

5Ri Dios k'ut ri kuya qa chuq'ab' rech käqach'ij ri k'äx, kuku'b'isaj k'u qa k'ux, are ta kixto'w ix iwonojel rech kina' pa iwanima' chi xa ix jun chikjas ri xuk'ut kan ri Cristo Jesús chqawäch.

6Je ri' rech iwonojel junam, je' ta ne chi xa jun i ch'ab'al, kinimarisaj ta u q'ij ri Dios, ru Tat ri Qajaw Jesucristo.

Ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio xtzijox chke ri winaq ri man e aj Israel taj

7Chik'amowaj b'a' iwib', ri jun ruk' ri jun chik chunimarisaxik u q'ij ri Dios, je' jas ri xub'an ri Cristo xujuk'amowaj uj.

8Je' kinb'ij chiwe rumal chi ri Cristo xpe che ki patänixik ri winaq aj Israel, rech je' kelik jas ri xub'ij kan ri Dios chke ri qa mam ojer, xuquje' chuk'utik chi qas jikom ranima' ri Dios chub'anik ri kub'ij.

9Xuquje' ri Cristo xpetik rech ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj käkiya u q'ij ri Dios rumal chi xel u k'ux chke. Je' jas ri kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Rumal ri' kinnimarisaj na q'ij la chkixol ri nik'iaj winaq ri man e aj Israel taj, xuquje' kinb'ixoj na b'ix chuya'ik q'ij la, —kächa'.

10Xuquje' kub'ij ri Tz'ib'talik pa jun u xaq wuj chik: Ix ri' ri xaq ix winaq ri man aj Israel taj, chixkikot na kuk' ri winaq ri e cha'tal rumal ri Dios, —kächa'.

11Pa jun u xaq wuj chik kub'ij: Ix ri', iwonojel ix ri xaq ix winaq, ri man aj Israel taj, chiya u q'ij ri Qajaw Dios. Nimalaj iwonojel k'u ri ix, ix winaq ajuwächulew, chiya u q'ij ri Dios, —kächa'.

12Ri Isaías, ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, xuquje' xub'ij: Käwalij na jun chkixol ri rachalaxik kan ri qa mam Isaí, ru tat ri qa mam David, ri kok na che taqanel pa ki wi' konojel ki wäch winaq. Konojel k'ut käku'b'i na ki k'ux chrij ri Are', —xcha'.

13Are ta b'a' ri Dios ri käku'b'i na qa k'ux chrij kuya ta nimalaj kikotemal chiwe, kub'ano chi kuxlan ri iwanima' rumal chi ix kojoninaq che ri Cristo. Je ri' sib'alaj käku'b'i na i k'ux chrij ri Dios rumal ru chuq'ab' ri Loq'alaj Espíritu.

14Qachalal, ri in wetam chi ri ix sib'alaj k'o utzil pa iwanima', xuquje' sib'alaj k'o ronojel u wäch etamb'al iwuk'. Je ri' chi iwetam kipixb'ela iwib' chb'il taq iwib'.

15Man kinxej tä k'u wib' kintz'ib'aj b'i we wuj ri' chiwe. Kwaj chi man käsach tä wa' pa i jolom. Je wa' kinb'ano rumal chi ri Dios u toq'ob'isam nu wäch, u yo'm k'u we chak ri' pa nu q'ab'.

16Are ru patänixik ri Jesucristo chkixol ri winaq ri man e aj Israel taj. Ri chak ri kinb'ano are ru tzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri xuya ri Dios, rech keinya cho ri Dios ri winaq ri man e aj Israel taj, jun sipanik ri käk'amowax rumal ri Are', tastal k'u wa' rumal ri Loq'alaj Espíritu.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Rumal k'u rech in kojoninaq che ri Cristo Jesús, käkikot ri wanima' chi tajin kinpatänij ri Dios.

18Man kinkoch' tä k'ut kintzijoj ri u Tzij ri Dios we man are tä kintzijoj ru b'anom ri Cristo rumal wech in rech ri winaq ri man e aj Israel taj keniman che ri Dios. Ronojel wa' xb'antajik rumal ru Tzij ri Dios ri xintzijoj chke xuquje' rumal chi xkilo jas ri nu chak ri xinb'an chkixol.

19Xb'antaj wa' kuk' taq etal xuquje' kajmab'al ri xeb'antajik rumal ru chuq'ab' ri Loq'alaj Espíritu. Je ri' xintz'aqatisaj u tzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ri Cristo ri xinchap loq pa ri tinimit Jerusalén, xintaqej u tzijoxik pa taq ri nik'iaj tinimit chik, xink'is k'u u tzijoxik pa Ilírico.

20Je wa' nu b'anom, nu kojom nu chuq'ab' chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio jawije' ri man k'o tä jas ki tom chrij ri Cristo. Je ri' rech man kinb'an tä jun chak ri chaplem chi kan kumal nik'iaj chik.

21Xane je' nu b'anom jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Ri winaq ri man k'o tä jumul ki tom u tzijol ri Cristo käkita na. Ri man k'o tä jumul k'o jas ki tom chrij ri Are', k'o ri käketamaj na, —kächa'.

Ri apóstol Pablo kuchomaj ke' che kilik ri qachalal kojonelab' pa ri tinimit Roma

22Xa rumal ri chak ri tajin kinb'ano man in kowininaq taj kine' che iwilik, pune k'ia mul nu rayim ri b'enam iwuk'.

23Are k'u ri kämik in to'tajinaq chik che ri nu chak pa taq we tinimit ri', kuya' chik kine' iwuk'. Je ri', rumal chi k'ia junab' k'ut xaq nu rayim kinopan iwuk'.

24Kinchomaj kinok'ow iwuk' che iwilik aretaq kine' pa España, kinkikot k'ut che rilik i wäch. Kinweyej chi kinito' b'ik rech kinkowinik kintaqej ri nu b'inem pa España.

25Are k'u ri' kämik kine' pa ri tinimit Jerusalén chuk'amik b'i jun tob'anik chke ri qachalal jela'.

26Je ri', rumal chi ri qachalal aj Macedonia, xuquje' ri aj Acaya xpe pa kanima' xkimulij jun kuchuj chke ri qachalal meb'a'ib' ri e k'o pa ri tinimit Jerusalén.

27Xkichomaj chi taqal u b'anik wa' rumal chi käkina' pa kanima' chi k'o ki k'as kuk' ri qachalal aj Jerusalén. Je ri', rumal chi ri kojonelab' aj Israel ki yo'm ri tewchib'al re ru Tzij ri Dios chke ri man e aj Israel taj. Utz k'ut we ri e are' kekito' ri kojonelab' aj Israel che ri ki rajwaxik ruk' jachike ri k'o kuk'.

28Aretaq k'ut b'antajinaq chik ri nu tajkil, ya'tajinaq chi kan ri kuchuj chke ri qachalal pa ri tinimit Jerusalén, kine' na pa España, kinok'ow k'u iwuk' che iwilik.

29Qas wetam k'ut chi aretaq kinopan iwuk', käpe na ri nimalaj u tewchib'al ri Cristo pa qa wi' junam iwuk'.

30Qachalal, kixinb'ochi'j chi kinito' chupam ri chak ri tajin kintij nu chuq'ab' chub'anik, chib'ana orar pa nu wi' cho ri Dios. Kinb'ij wa' chiwe rumal rech ri Qajaw

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jesucristo, xuquje' rumal chi ri Loq'alaj Espíritu kuya pa qanima' chi käqaj qib' ri jun ruk' ri jun chik.

31Chib'ana b'a' orar cho ri Dios chi kinuto' pa ki q'ab' ri winaq ri e k'o pa Judea ri man kekojon tä che ri Are', xuquje' rech ri kuchuj ri kink'am b'i chke ri qachalal pa ri tinimit Jerusalén käkik'am wa' ruk' kikotemal.

32Chib'ana b'a' orar xuquje' rech kinopan iwuk' ruk' kikotemal we are u rayib'al ri Dios, kinuxlan k'u na kieb' oxib' q'ij aretaq in k'o iwuk'.

33Are ta b'a' ri Dios, ri kub'ano chi kuxlan ri qanima' käk'oji pi wi' nimalaj iwonojel. Amén.

Romanos 16

Ri apóstol Pablo kuya rutzil ki wäch ri kojonelab'

1Kwaj chi kiwetamaj u wäch ri qachalal Febe. Ri are' are jun chichu' diaconisa ri tajin kätob'an kuk' ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa Cencrea.

2Kwaj k'ut chi aretaq kopan iwuk' kik'ulaj ruk' utzil pa ru b'i' ri Qajaw Jesús. Je' u k'ulaxik kib'ano jas ri rajwaxik käb'an amaq'el che ki k'ulaxik ri qachalal kojonelab'. Chito' che ru rajwaxik, rumal chi ri are' e k'ia e u to'm, xuquje' ne ri in, in u to'm.

3Chiya rutzil u wäch ri Priscila xuquje' ri Aquila, ri e wach taq ajchak chupatänixik ri Cristo Jesús.

4Ri e are' xa jub'iq' man xekämik rumal ri nu to'ik in. Rumal ri' kinmaltioxin chke, man xuwi tä ri in, xane xuquje' konojel ri qachalal kojonelab' ri man e aj Israel taj.

5Chiya rutzil ki wäch xuquje' ri qachalal kojonelab' ri käkimulij kib' pa kachoch ri Priscila, ri Aquila. Chiya rutzil u wäch ri Epeneto, ri loq'alaj wachi'l, ri nab'e kojonel che ri Cristo pa Acaya.

6Chiya k'u rutzil u wäch ri María, ri sib'alaj chakuninaq che i to'ik.

7Chiya rutzil ki wäch ri wach taq aj Israel, ri Andrónico ruk' ri Junias ri xuquje' e wach ajpache'. Ri e are' sib'alaj etamtal ki wäch chkixol ri apóstoles, e are k'u nab'e xekojon che ri Cristo chnuwäch in.

8Chiya rutzil u wäch ri Amplias, ri loq'alaj wachi'l rumal ri Qajaw Jesús.

9Chiya rutzil u wäch ri Urbano ri qachi'l pa ri chak chupatänixik ri Cristo Jesús. Chiya rutzil u wäch xuquje' ri Estaquis ri loq'alaj wachi'l.

10Chiya rutzil u wäch ri Apeles ri k'ia mul u q'alajisam chi qas tzij kojoninaq che ri Cristo. Xuquje' chiya rutzil ki wäch ri e k'o pa rachoch ri Aristóbulo.

11Chiya rutzil u wäch ri Herodión ri wach aj Israel. Chiya rutzil ki wäch ri e k'o pa rachoch ri Narciso, ri e kojoninaq che ri Qajaw Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Chiya rutzil ki wäch ri Trifena, xuquje' ri Trifosa. We kieb' ixoqib' ri' kepatänin che ri Qajaw Jesús. Xuquje' chiya rutzil u wäch ri loq'alaj qachalal chichu' Pérsida, ri sib'alaj chakuninaq chupatänixik ri Qajaw Jesús.

13Chiya rutzil u wäch ri Rufo, jun kojonel che ri Qajaw Jesús ri nim u b'anik chkiwäch ri qachalal kojonelab'. Xuquje' ru nan chiya rutzil u wäch. We chichu' ri' are je' ta ne nu nan in.

14Chiya rutzil u wäch ri Asíncrito, ri Flegonte, ri Hermas, ri Patrobas, ri Hermes xuquje' konojel ri qachalal ri e k'o kuk'.

15Chiya k'u rutzil u wäch ri Filólogo, ri Julia, ri Nereo ruk' ri ranab', xuquje' ri Olimpas, xuquje' konojel ri qachalal kojonelab' ri e k'o kuk'.

16Chiyala' rutzil i wäch chb'il taq iwib' ri jun ruk' ri jun chik. Aretaq je' kib'an wa', chitz'umaj iwib' chuwäch ri Dios chuk'utik chi qas kiwaj iwib'. Konojel ri qachalal kojonelab' che ri Cristo käkiya rutzil i wäch.

17Qachalal, kixinb'ochi'j chi keiwil ri winaq ri xaq kekitasala taq ri kojonelab', ri käka'no chi ketzaqik. Man je' tä k'u wa' ri tijonik xiwetamaj. Chitasa b'a' iwib' chkij ri e je' taq wa'.

18We winaq ri' man are tä käkipatänij ri Qajaw Jesucristo, xane xaq käkaj käka'n ri itzel taq ki rayinik. Kekisub' k'u taq ri winaq ri man k'o tä ketam, käkikoj k'u ki k'ux kuk' je'l taq tzij.

19Konojel k'ut ketam chi ri ix sib'alaj kixnimanik, rumal k'u ri' kinkikotik. Kwaj k'ut chi käk'oji na i no'j chub'anik ri utz, man are tä k'u kiwetamaj u b'anik ri man utz taj.

20Ri Dios k'ut ri kub'ano chi kuxlan ri qanima', kuxaq'lej na ri Satanás chanim xe' ri iwaqan jas ri käb'an che jun kumätz ri kätio'nik. Are ta b'a' ri Qajaw Jesucristo kätoq'ob'isan i wäch nimalaj iwonojel.

21Kuya rutzil i wäch ri Timoteo ri junam kächakun wuk', xuquje' ri Lucio, ri Jasón, ri Sosípater ri wach taq aj Israel käkiya rutzil i wäch.

22In wa', ri Tercio, ri tajin kintz'ib'aj b'i we wuj ri', kinya rutzil i wäch in xuquje' pa ru b'i' ri Qajaw Jesús.

23Kuya rutzil i wäch ri Gayo ri u yo'm nu k'olib'al pa rachoch, jawije' ri käkimulij wi kib' ri qachalal kojonelab'. Käkiya rutzil i wäch ri Erasto ri k'olol puaq re ri tinimit, xuquje' ri qachalal Cuarto kuya rutzil i wäch.

24Are ta b'a' ri Qajaw Jesucristo kätoq'ob'isan i wäch nimalaj iwonojel. Amén.

Ri apóstol Pablo kuya u q'ij ri Dios

25Are k'u ri kämik, qaya b'a' u q'ij ri Dios. Ri Are' käkowinik kub'ano chi k'o na más u chuq'ab' ri i kojonik jas ri kub'ij ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri kintzijoj, xuquje' jas ri kub'ij ri tijonik ri nu yo'm chrij ri Jesucristo. Je wa' jas ru q'alajisam loq ri Dios chrij ru chomam loq, ri man etamtal tä kan ojer tzaretaq mäjoq käb'an ruwächulew.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

[26]Kämik k'ut esam chi saq ru chomanik pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri xkitz'ib'aj kan ri q'alajisal taq re ru Tzij ri Dios. Are k'u wa' ri xtaqan wi ri Dios ri man k'o tä u k'isik ru k'aslemal. Ri u chomam loq ri Dios ri man etamtal taj ojer esam wa' chi saq kämik chkiwäch konojel winaq cho ruwächulew rech kekojon ta na, xuquje' kenimanik.

[27]¡Ri Dios ri xuwi wa' Dios k'olik, ri xuquje' k'o u no'j che ronojel, chnimarisax b'a' u q'ij amaq'el pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik rumal ri u b'anom ri Jesucristo! Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Corintios

1 Corintios 1

Ri apóstol Pablo kuchap u tz'ib'axik jun carta chke ri qachalal kojonelab' aj Corinto

1In wa', ri Pablo, in sik'im rumal ri Dios rech kinok che apóstol, jun chke ru taqo'n ri Jesucristo. Je wa' nu b'anik rumal chi are u rayib'al ri Dios. Ri in, wachi'l ri qachalal Sóstenes,

2kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chke ri qachalal kojonelab' che ri Dios ri e k'o pa ri tinimit Corinto, ri e rech ri Dios rumal chi xa e jun ruk' ri Cristo Jesús. Ri Dios e u sik'im rech käb'an ch'ajch'oj che ri kanima', keq'ax k'u pu q'ab' ri Are' junam kuk' konojel ri käkib'ij chi e kojoninaq che ri Qajaw Jesucristo ri e k'o pa ronojel tinimit. Ri Jesús are Kajaw ri e are', xuquje' ri Qajaw uj.

3Are ta b'a' ri Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw Jesucristo kutoq'ob'isaj i wäch, kub'ano chi kuxlan ri iwanima'.

Ri apóstol Pablo kumaltioxij che ri Dios chi u toq'ob'isam ki wäch ri kojonelab' aj Corinto

4Ronojel q'ij kinya maltioxinik che ri Dios rumal iwech, rumal chi sib'alaj nim ri toq'ob' u yo'm ri Are' chiwe xa rumal ri Cristo Jesús.

5Rumal k'u rech chi xa ix jun ruk' ri Cristo, ri Dios u yo'm chiwe ronojel u wäch je'lalaj taq tewchib'al ajchikaj. Ri Are' xuya chiwe ronojel u wäch etamanik, xuquje' xuya chiwe chi kixkowinik kitzijoj wa' we etamanik ri'.

6Rumal ri', ri qa tzijom chiwe chrij ri Cristo, qas q'alaj wa' pa ri i k'aslemal kämik.

7Je ri' man k'o tä jun u wäch tewchib'al ajchikaj ri mat yo'm chiwe rumal ri Dios, ix ri', ri ix eyeninaq che ri q'ij ri käpe na ri Qajaw Jesucristo, kuk'ut k'u rib' chqawäch.

8Ri Are' kub'an na chi qas kijikib'a ri iwanima' pa ri i kojonik k'ä käk'is na ronojel, rech man k'o tä mak käriqtaj chiwij pa ri q'ij ri käpe na ri Qajaw Jesucristo.

9Ri Dios amaq'el ronojel q'ij kub'an ri kuchi'j u b'anik. Are k'u ri Are' xixsik'inik rech xa junam i wäch ruk' ri u K'ojol Jesucristo ri Qajaw.

Waral käqasik'ij wi ri pixb'enik ri xuya ri apóstol Pablo chke ri kojonelab' ri xaq käkitasala kib'

10Qachalal, kixinb'ochi'j pa ru b'i' ri Qajaw Jesucristo chi kib'an utzil chixol. Chijunamaj b'a' i wäch, xa k'u mitasala iwib'. Xane rajwaxik chi junam ix k'o wi, chi kijunamaj ri i chomanik, rech xa junam ri i rayib'al.

11Qachalal, kinb'ij wa' chiwe rumal chi jujun chke ri rachalaxik ri nan Cloé ki b'im chwe chi k'o ch'oj chixol.

12Ri kwaj kinb'ij chiwe, are la' chi ri ix chijujunal jalan wi ri kib'ij. K'o jun ri kub'ij: “Ri in, in k'o ruk' ri Pablo,” —kächa ri'. Jun chik kub'ij: “E ri in, in k'o ruk' ri Apolos,”

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

—kächa'. Jun chik kub'ij: “In ri', in k'o ruk' ri Pedro,” —kächa b'a' ri jun. E k'u ri jun chik kub'ij: “¡Ri in k'ut, in k'o ruk' ri Cristo!” —kächa ri jun chik.

13¿A xa pu lo b'anom ch'äqataq che ri Cristo? ¿A are lo ri in Pablo ri xinrip cho ri cruz, xinkäm k'u rumal iwech? ¡Man je' taj! ¿A xb'an ne lo i qasna' pa nu b'i' in ri Pablo? ¡Man je' taj!

14Xa maltiox che ri Dios chi man k'o tä jun chiwe nu b'anom u qasna', xane xaq xuwi ri Crispo, xuquje' ri Gayo.

15Xaq je ri', man kuya' taj kub'ij jun chi xb'an u qasna' pa nu b'i' in.

16Je', ya käna'taj chwe chi xinb'an ki qasna' ri e k'o pa rachoch ri Estéfanas, man känataj tä k'u chwe we k'o chi na jun ri xinb'an u qasna'.

17Man in taqom tä k'u rumal ri Cristo chub'anik ki qasna' ri winaq, xane chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ri Jesucristo. Man xinkoj tä k'u je'lalaj taq tzij re nimaq taq etamb'al xa che ki ch'akik ri winaq. Je ri' rech man kinb'an tä che ru kämikal ri Cristo chi mat k'o u patän.

Ruk' ri Cristo käriqtaj ri nimalaj u chuq'ab' ri Dios, xuquje' ru no'j

18Ru Loq' Pixab' ri Dios ri kätzijox chrij ru kämikal ri Cristo, are je' ta ne tzij wa' ri man k'o tä ki patän chke ri winaq ri käsach na ki wäch. Chqe uj k'ut ri qa riqom chi ru tob'anik ri Dios, wa' we Tzij ri' k'o ri nimalaj u chuq'ab' ri Dios ruk' che qa to'ik.

19Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Kinsach na u wäch ri ki no'j ri ajno'jab', kinwesaj k'u na apan ri ketamb'al ri winaq ri sib'alaj k'o ketam, —kächa ri'.

20¿A nim lo u b'anik ri k'o u no'j kämik? E ri winaq ri xa e okinaq che retamaxik ronojel u wäch chomanik, ¿a k'o ne lo ki patän ri'? ¡Man k'o taj! E k'o xuquje' ri ketam u chomaxik k'ia u wäch etamb'al chrij ri k'o cho ruwächulew. ¡Man qas tä k'o u patän wa'! ¿A mat iwetam chi ri Dios u b'anom chi man k'o tä u patän ri etamb'al ri xa ajuwächulew? ¡Je', je ri'!

21Are k'u ri Dios ri k'o u no'j retam jas ri tajin kub'ano. Xub'ano chi ri winaq ajuwächulew man kekowin taj qas käketamaj u wäch ri Are' xaq ruk' ri ketamb'al. Xuchomaj k'u ri Dios chi keto' na jachin taq ri kekojon che ri Are' rumal ri Loq'alaj u Tzij ri kätzijox chke, pune k'u we tzij ri' je' ta ne u tzij jun winaq ri man k'o tä retam chke ri jule' winaq chik.

22Ri winaq aj Israel are käkaj käkil kajmab'al taq etal ri käb'an chkiwäch. Are k'u ri winaq aj Grecia xa käkitzukuj nimalaj etamb'al.

23Ri uj k'ut are käqatzijoj ri Cristo ri xripik, xkämisax cho ri cruz. Ri winaq aj Israel xa tzel käkita wa' we tzij ri'. Ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj käkib'ij chi we tzij ri' are ru tzij jun ri man k'o tä retam.

24Chkiwäch k'u konojel ri e sik'ital rumal ri Dios, we aj Israel o man e aj Israel taj, rumal ri Cristo käq'alajin na ru chuq'ab' ri Dios, xuquje' ru no'j ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25K'o k'u ri kub'an ri Dios ri käkichomaj ri winaq chi xa man k'o tä u patän. Pune je ri', ri kub'an ri Dios nim na u no'j wa' chuwäch ri ki no'j winaq. Xuquje' k'o ri kub'an ri Dios ri käkichomaj ri winaq chi are wa' käk'utuwik chi xa man k'o tä ri nimalaj u chuq'ab' ri Are'. Pune je' ri ki chomanik ri winaq, ri kub'an ri Dios are nim na u chuq'ab' wa' chuwäch ri ki chuq'ab' winaq.

26Qachalal, rajwaxik b'a' kich'ob'o chi ri Dios xixusik'ij ix, pune man e k'ia tä chiwe ri k'o iwetamb'al jas ri ketamb'al ri nik'iaj winaq ajuwächulew, man ix k'ia taj ri k'o taqanik pa i q'ab', man ix k'ia tä k'ut ri nimaq i b'anik.

27Xane ri man k'o tä ketamb'al chkiwäch ri winaq, e are k'u wa' ri xeucha' ri Dios che resaxik ki k'ixb'al ri k'o ki no'j. Ri winaq ri keilitajik chi xaq toq'ob' ki wäch, e are wa' ri xeucha' ri Dios che resaxik ki k'ixb'al ri k'o taqanik pa ki q'ab'.

28Xuquje' ri man k'o tä ki patän chkiwäch ri winaq, ri etzelam ki wäch, ri man k'o tä ki b'anik, e are wa' xeucha' ri Dios chusachik ki wäch ri nimaq ki b'anik cho ruwächulew.

29Je ri' rech man k'o tä jun kunimarisaj rib' chuwäch ri Dios.

30Tzare k'u ri Dios u b'anom chiwe chi xa ix jun chik ruk' ri Cristo Jesús. U b'anom chi rumal ri Cristo k'o chi ri qa no'j, xuquje' chi rumal ri Are' käjikomataj ri qanima' chuwäch ri Dios, uj jachom pu q'ab', qa riqom k'u ru tob'anik.

31Je b'a' ri', rech qas je' kelik jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “We k'o jas ri kraj jun kuya u q'ij, are chuya u q'ij ri Qajaw Jesús,” —kächa'.

1 Corintios 2

Ri käqatzijoj are chrij ri Cristo ri xrip cho ri cruz, xkämisax chila'

1Qachalal, aretaq xinopan iwuk' chuq'alajisaxik ru Loq' Pixab' ri Dios, man xinkoj tä tzij ri nimaq ki b'anik, man xinkoj tä k'u tzij re nimaq taq no'j.

2Aretaq xink'oji iwuk', man k'o tä chi jas ri xinchomaj u tzijoxik chiwe, xane xaq xuwi xinchomaj ri Jesucristo ri xkämisax cho ri cruz.

3Aretaq xink'oji iwuk' man k'o tä nu chuq'ab', xane sib'alaj xinxej wib', xinb'irb'itik.

4Aretaq xixintzijob'ej, xintzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chiwe, man xinkoj tä tzij ri xaq re ki no'j winaq che i ch'akik, xane xixinch'ak ruk' ru chuq'ab' ri Loq'alaj Espíritu. Are wa' ri xk'utuwik chi ri tzij ri xinb'ij are rech ri Dios.

5Je ri' xinb'ano rech man käku'b'i tä i k'ux chrij ri ketamb'al ri winaq, xane chrij ru chuq'ab' ri Dios.

Waral käqil wi chi rumal ri Loq'alaj Espíritu k'o ri qetamb'al ri käpe ruk' ri Dios

6Pune je ri', käqaya tijonik ruk' nojib'al chke ri kojonelab' ri k'o na más ketam. Are k'u we nojib'al ri' man ajuwächulew taj, man are tä k'u ki nojib'al winaq ri k'o ki taqanik puwi' ruwächulew, ri xa tajin käsach ki wäch.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Are käqatzijoj ri nojib'al ri käpe ruk' ri Dios, ri k'u'tal chkiwäch ri winaq. Are wa' ru chomam loq ri Dios tzaretaq mäja' kub'an ruwächulew, rech ri uj käqariq ru tob'anik ri man k'o tä u k'isik. Man etamtal tä k'u wa' nab'e pa ri ojer taq q'ij.

8We etamanik ri' man k'o tä jun chke ri k'o ki taqanik cho ruwächulew ri xkich'ob'o. We ta xkich'ob'o, mat xkirip ri' cho ri cruz ri Qajaw Jesús ri sib'alaj nim u q'ij.

9Are je' ri kub'ij pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Ri Dios k'o ri u b'anom u b'anik ri k'olotal rech käyi' chke ri loq' käkil wi ri Are'. Man k'o tä jun ilowinaq wa', man k'o tä jun ri towinaq u tzijol, man k'o tä k'u jun u chomam ri', —kächa ri'.

10Ri Dios k'ut xuk'ut wa' chqawäch uj rumal ri Loq'alaj Espíritu. Je ri', rumal chi ri Loq'alaj Espíritu käkowinik käretamaj ronojel, xuquje' ne ri k'o pa ranima' ri Dios.

11¿A k'o pu lo jun chkixol ri winaq ri kuch'ob'o jas ri k'o pa ranima' jun winaq chik? ¡Man k'o taj! Xane xuwi ri espíritu rech ri are' retam ronojel wa'. Je k'u ri', xaq xuwi ri Espíritu rech ri Dios retam ri k'o pa ranima' ri Dios.

12Ri uj k'ut man are tä qa k'amom ri espíritu kech ri winaq ajuwächulew, xane are qa k'amom ri Espíritu ri käpe ruk' ri Dios, rech käqetamaj ronojel ru yo'm ri Dios chqe rumal ri nimalaj u toq'ob'.

13Ru yo'm ri Dios chqe man käqatzijoj tä wa' ruk' ri no'j ajuwächulew ri xa qa tijom qib' che ruk' ri ki tzij winaq, xane ruk' ri tzij ri k'utum chqawäch rumal ri Loq'alaj Espíritu. Je k'u ri' käqatzijoj ri qas tzij rech ri Dios chke ri k'o ri Loq'alaj Espíritu pa kanima'.

14Ri winaq ri man k'o tä ri Loq'alaj Espíritu pa ranima' man kuk'amowaj tä ru Loq' Pixab' ri Dios. Che ri are' xa man k'o tä u b'eyal wa' rumal chi man käkowin taj kuch'ob'o. Rajwaxik k'ut chi k'o ri Loq'alaj Espíritu pa ranima' chuch'ob'ik wa'.

15Are k'u ri winaq ri k'o ri Loq'alaj Espíritu pa ranima' käkowin chuch'ob'ik ronojel, jachike ri utz, jachike ri man utz taj. Ri are' k'ut man k'o tä jun käkowin chuch'ob'ik jas ri qas k'o pa ranima' ri are'.

16Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “¿Jachin lo etamaninaq ru chomanik ri Qajaw Dios? ¿Jachin ta k'u lo ri käkowinik kuya u no'j ri Are'?” —kächa'. Pune ta ne je ri', ri uj k'o ru chomab'al ri Cristo quk'.

1 Corintios 3

Ri uj qonojel qachi'l qib' käqapatänij ri Dios

1Qachalal, ri in, aretaq xink'oji iwuk', man xinkowin taj xixintzijob'ej je' jas ri winaq ri k'o ri Loq'alaj Espíritu pa kanima', xane xixintzijob'ej je' ta ne ix winaq ri mäja' kixkojonik, je' ta ne chi ix ak'alab' ri mäja' qas kich'ob' ri kojonik che ri Cristo.

2Man xinya tä tijonik chiwe ri man kich'ob' taj, xane xixintijoj je' ta ne chi k'ä ix ak'alab' ri käyi' ri tu' chiwe chuk'exwäch ri qas wa, rumal chi je' ta ne ix ak'alab' ri man xixkowin tä chutijik ri qas wa. Mäja' k'u ne kixkowin che kämik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Je ri', rumal chi ri ix are kib'ano xaq jas ri kiwaj je' ta ne ix winaq ri mäja' kixkojonik. We ri ix k'äx kina' aretaq kuriq utzil jun winaq, aretaq xaq ch'oj kiwaj, kitasala taq iwib', ri ix je' ta ne ix winaq ri mäja' kixkojonik. Je' kib'ano jas ri käka'n konojel ri winaq ri man kekojon taj.

4Aretaq jun kub'ij: “Ri in, in k'o ruk' ri Pablo,” —kächa'. Ri jun chik kub'ij: “Ri in, in k'o ruk' ri Apolos,” —kächa ri'. Are je' ta ne ix winaq ri mäja' kekojonik.

5¿Jas pu lo u b'anik ri Pablo? ¿Jas u b'anik ri Apolos? Ri uj xaq uj patänil taq re ri Dios, rumal k'u ri qa tzij ri ix xixkojonik. Chqajujunal ri uj xqa'no jas ri xuya ri Dios pa qa q'ab'.

6Ri in xintik ri ija' pa ri iwanima', ri Apolos xuja'j, are k'u ri Dios xk'iyisanik.

7Ri xtikowik rachi'l ri xja'nik man are tä nim ki b'anik chuwäch ri Dios ri xk'iyisanik.

8Ri kätikow ri ija' xuquje' ri käja'nik xaq e junam chuwäch ri Dios. Chkijujunal k'ut käyi' na chke rumal ri Dios ri tojb'al re ri ka'nom ruk' ri xjach pa ki q'ab'.

9Je ri', rumal chi ri uj, uj qachi'l qib' chupam ri chak chupatänixik ri Dios. Are k'u ri ix, ix je' ta ne ulew ri kätik u wäch rumal ri Dios. Xuquje' ri ix, ix junam ruk' jun ja ri tajin kuyak ri Dios.

10Ri in, in je' jas jun yakal ja ri qas retam ru chak. Ri Dios xuya pa nu q'ab' ri u kojik ru tak'alib'al ri ja. K'o k'u jun chik ri kulem ri xan puwi'. Chkijujunal k'u ri nik'iaj chik rajwaxik chi qas käkil na jas u lemik käka'no.

11Man k'o tä chi jun ri kuya' kukoj jun tak'alib'al chik, rumal chi ri ya kojom rumal ri Dios, tzare ri Jesucristo.

12E k'o k'u winaq ri utz käka'n na chulemik puwi' we tak'alib'al ri', je' ta ne chi käkikoj q'än puaq, saq puaq, xuquje' je'lalaj taq ab'aj. E k'o chi nik'iaj chik ri je' ta ne che', k'im, xuquje' patz'än ri käkikojo.

13Kuriqa k'u na jun q'ij aretaq kuq'at tzij ri Cristo, käq'alajin k'u na jas u wäch ri' ri xkilemo chkijujunal rumal chi ri q'ij ri' käpe na ruk' q'aq'. We q'aq' ri' are käq'alajisan na jas u wäch ri xka'n chkijujunal.

14We ru chak ri winaq ri xuyak puwi' ri tak'alib'al man käsach tä u wäch rumal ri q'aq', käyi' na ri tojb'al re.

15We k'u ru chak ri winaq käsach u wäch rumal ri q'aq', kutzaq na ri' ronojel ri xub'ano. Ri are' k'ut kuto' na rib' jas jun winaq ri xa jub'iq' man xk'atik, xkowin k'ut xresaj rib' pa ri q'aq'.

16¿A mat iwetam chi ri ix, ix rachoch ri Dios, xuquje' chi ri Espíritu rech ri Dios k'o pa ri iwanima'?

17We k'o jun kusach u wäch ri rachoch ri Dios, xuquje' ri Dios kusach na u wäch ri winaq ri'. Je ri', rumal chi ri rachoch ri Dios tastal wa' chrij ronojel u wäch etzelal, ix k'u ri' we rachoch ri Dios ri'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18K'o b'a' jun musub' rib'. We k'o jachin jun ri kuchomaj chi retam ronojel ri etamanik
ri ketam ri winaq ajuwächulew, chub'ana che rib' chi man k'o tä retam, rech je ri' qas
käk'oji na retamb'al.

19Ri etamb'al ri xaq ajuwächulew, man k'o tä u patän wa' cho ri Dios, kub'ij k'u ru
Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Ri Dios keuchap na ri k'o ketamb'al, keuqasaj na
chupam ri k'äx pune k'o ri ki no'j,” —kächa'.

20Xuquje' kub'ij: “Ri Dios retam chi man k'o tä u patän ri ki chomanik ri k'o
ketamb'al,” —kächa ri'.

21Rumal ri' k'o b'a' jun munimarisaj rib' xa rumal rech jun winaq. Ronojel k'u ri k'olik
are iwech ix:

22Ri Pablo, ri Apolos, ri Pedro, ruwächulew, ri k'aslemal, ri kämikal, ri q'ij kämik, ri
q'ij ri kepe na, ronojel wa' are iwech ix.

23Ri ix k'ut, ix rech ri Cristo. Ri Cristo k'ut Are rech ri Dios.

1 Corintios 4

Ri apóstol Pablo kutzijoj ri chak ri käka'n ri apóstoles

1Chich'ob'o b'a' chi ri uj, xaq uj patänil taq re ri Cristo. Yo'm k'u chqe ru q'alajisaxik
ru chomam loq ri Dios ri man etamtal tä kan nab'e.

2Rajwaxik k'ut chi jachin ri yo'm jun eqle'n pu q'ab', chuk'utu chi jikom ranima'.

3Are k'u ri in man qas tä kinok il we utz ri kib'ij chwij o man utz taj. Pune kink'am b'i
pa q'atb'al tzij, käq'at tzij pa nu wi', man kinok tä il chb'il wib'.

4Pune k'u kinna' pa ri wanima' chi man k'o tä etzelal nu b'anom, man ruk' tä ri' kinb'ij
chi man k'o tä nu mak. Ri Qajaw Jesús k'ut are käq'atow na tzij pa nu wi'.

5Miq'at b'a' tzij ix puwi' jachin jun k'ä mäja' k'u kuriq ri q'ij. Chiweyej na chi käpe ri
Qajaw Jesús, käresaj k'u na chi saq ri k'u'tal pa q'equm. Kuq'alajisaj na ri man etamtal
taj ri k'o pa taq ri kanima' ri winaq. Chkijujunal k'ut käyi' na chke ru nimarisaxik ki
q'ij rumal ri Dios xa jas ri taqal chke.

6Qachalal, kinb'ij wa' we tzij ri' chiwe rech kiriq utzil. Xinkoj k'u wib' in, xuquje' ri
Apolos che jun k'utb'al chiwäch. Kinb'ij wa' chiwe rech kiwetamaj iwe quk' uj chi
man kuya' taj kiya u wi' ri i chomanik chrij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik, rech
man k'o tä jun kunimarisaj rib' che jun chqe uj, käretzelaj k'u u wäch ri jun chik.

7¿Jachin pu ri käb'anow utz chawe chkiwäch nik'iaj winaq chik? ¿Jas ri k'o awuk' ri
mat yo'm chawe rumal ri Dios? We k'u are ri Dios ru yo'm wa' chawe, ¿jas che
kanimarisaj awib' je' ta ne ri xaq a tukiel a riqom wa' ri k'o awuk'?

8Ri ix kichomaj chi ronojel chik k'o iwuk', je' ta ne chi ya ix q'inomab' chik. Kina'
iwib' chi ix nimaq taq taqanelab' chik. Are k'u ri uj xaq uj yo'm kan jela' iwumal. Kwaj
ta k'ut chi qas tzij ix nimaq taq taqanelab' rech ri uj xuquje' kujtaqan junam iwuk'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Ri in kinchomaj chi ri uj, ri uj apóstoles, ri Dios uj u yo'm kan k'isb'al chke konojel ri winaq. Je' ta ne uj winaq ri q'atom tzij pa qa wi' chi kujkämisaxik. Uj yo'm chi saq che ka'yib'al rech konojel ri winaq ri e k'o cho ruwächulew, xuquje' ri ángeles kujkilo.

10Ri uj, chkiwäch ri winaq, man k'o tä qa patän xa rumal ru patänixik ri Cristo. Are k'u ri ix kina' chi k'o na i no'j chqawäch uj, k'o k'u ri qas iwetam chrij ri Cristo. Ri uj man k'o tä qa chuq'ab', are k'u ri ix kib'ano chi k'o na i chuq'ab' chqawäch uj. Ri uj ketzelax qa wäch kumal ri winaq, are k'u ri ix nim kixil wi.

11Kämik ri' xaq are tajin käqariq numik, kächaqi'j qa chi', sib'alaj rajwaxik qatz'iaq. Kujyoq' k'u kumal ri winaq, xaq kujb'inikatik je' ta ne man k'o tä qachoch.

12Sib'alaj käqakos qib' che ri chak ri rajwaxik käqa'no. Kujkiyoq' ri winaq, are k'u ri uj man käqatzelej tä u k'exel ri ki tzij ruk' yoq'onik, xane ruk' taq tzij re utzil. Aretaq käka'n k'äx chqe xaq käqakuyu.

13K'äx kech'aw ri winaq chqij. Are k'u ri uj ruk' utzalaj taq tzij käqaqasaj u wäch ri koyowal. Kämik xaq are ka'nom chqe chi ri uj je' ta ne uj mes, je' ta ne chi ri uj, uj winaq ri sib'alaj k'äx kujb'antajik, man k'o tä qa patän.

14Man kintz'ib'aj tä wa' we tzij ri' chiwe che resaxik i k'ixb'al, xane che i pixb'exik, je' ta ne chi ri ix, ix loq'alaj taq walk'ual.

15Pune e k'o lajuj mil winaq ri kixkitijoj chrij ri Cristo, xa jun ri i tat k'olik. In k'ut je' ta ne ri i tat, rumal chi xixkojon che ri Qajaw Jesús aretaq xintzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chiwe.

16Rumal ri' kixinb'ochi'j chi kib'an iwe jas ri kinb'an in.

17Rumal wa' tajin kintaq b'i ri Timoteo iwuk'. Ri are', rumal ri Qajaw Jesús, je' ta ne loq'alaj nu k'ojol wa' ri jikom ranima'. Kuna'taj k'u na chiwe jas ri nu b'anom pa ri nu k'aslemal, in kojoninaq che ri Cristo. Kuk'ut na chiwäch jas ri kink'utu jawije' taq kine' wi chkixol ri qachalal kojonelab'.

18E k'o k'u jujun chiwe ri ki nimarisam kib', käkichomaj k'ut chi man k'o tä jumul kinopan iwuk'.

19Kinweyej chi kinopan na iwuk' chanim, we je ri' kraj ri Qajaw Jesús. Kinwil k'u na jas ri qas kekowin chub'anik we b'anal taq nimal ri', man xuwi tä k'u kinta ri käkib'ij.

20Je ri', rumal chi ru taqanik ri Dios man xaq tä ruk' tzij käq'alajinik, xane ruk' ru chuq'ab' ri Dios.

21¿Jas k'u kiwaj? ¿A kiwaj chi yajanik kinb'ana' aretaq kinopanik? ¿O a kiwaj chi aretaq kinopanik loq' kixinwil wi, ruk' utzil k'ut kixinch'ab'ej?

1 Corintios 5

Waral käqil wi jas käb'an chuq'atik tzij puwi' jun kojonel ri käqaj pa mak

1Elinaq u tzijol chi k'o jun chiwe ri u b'anom rixoqil che ru nanab'al. Wa' we xb'anik ri', are je' jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'. ¡Sib'alaj äwas u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

b'anik wa'! Man käka'n tä ne ri' chkixol ri nik'iaj winaq chik ri man qas ketam tä u wäch ri Dios.

2¿Jas lo wa' chi ri ix kinimarisaj iwib'? ¿A mat rajwaxik chi xa kixb'isonik? ¡Je', je ri'! Rajwaxik b'a' chi kiwesaj b'i chixol ri achi ri xb'anow we mak ri'.

3Pune man in k'o tä iwuk' chwinaqil, k'o k'u ri wanima' iwuk'. Nu q'atom chi tzij puwi' ri xb'anow ri mak je' ta ne ri in k'o iwuk' chwinaqil.

4Aretaq kimulij iwib' pa ru b'i' ri Qajaw Jesús, pune ta ne man in k'o tä iwuk' chwinaqil, käk'oji k'u na ri wanima' iwuk', xuquje' käk'oji ru chuq'ab' ri Qajaw Jesucristo.

5Ri achi ri' rajwaxik käjach pu q'ab' ri Satanás rech käsach u wäch ru cuerpo. Je ri' rech ri ranima' kuriq ru tob'anik ri Dios pa ri q'ij ri käpe ri Qajaw Jesús.

6Man utz taj chi kinimarisaj iwib' che ri tajin kib'ano. ¿A mat iwetam ri tzij ri käb'ixik: “Ri jub'iq' ch'äm kub'an ch'äm che ronojel ri q'or?” —kächa'.

7Chiwesaj b'a' apan ri ojer ch'äm ri käretzelaj i wäch, rech ix je' jas ri kaxlan wa ri man käyi' tä ch'äm ruk', ri b'anom ruk' k'ak' q'or, ri kätijow pa ri nimaq'ij Pascua u b'i'. Qas tzij k'ut je' i b'anik wa'. Je ri', rumal chi ri Cristo are xkämisax che sipanik cho ri Dios rumal qech, je' jas ri alaj chij ri käkämisax pa ri nimaq'ij re ri Pascua.

8Qa'na b'a' ri nimaq'ij re ri Pascua ruk' ri qas tzij, xuquje' ruk' jun qanima' ch'ajch'oj, jas ri kaxlan wa ri man käyi' tä ch'äm ruk'. Mäqa'n ri qa nimaq'ij ruk' ru b'anik ronojel u wäch mak, ruk' ru b'anik etzelal. Junam k'u wa' ruk' ri ojer ch'äm.

9Pa ri jun wuj chik ri xintz'ib'aj b'i chiwe xinb'ij chi mixe' chi kuk' ri nik'iaj winaq ri je' käka'no jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'.

10Man kinb'ij taj chi mat kixch'aw chi chke ri winaq ri je' käka'n wa' ri e k'o cho ruwächulew, ri käkitzukuj xaq xuwi ri kech ri e are', ri elaq'omab', o ri kekiq'ijilaj taq tiox. We ta je ri', rajwaxik ri' chi kixel b'i cho ruwächulew.

11Xane xintz'ib'aj b'i wa' chiwe rech man kiwachi'laj tä chi ri winaq ri käkib'ij chi e are' qachalal, käka'n k'u ke jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', o käkirayij k'ia u wäch jastaq, o kekiq'ijilaj taq tiox, o käkiyak tzijtal, o keq'ab'arik, o käka'n ri elaq'. Jun ri je' u b'anik wa' man kuya' taj kiwachi'laj, man kixwi' tä k'u ruk' jun ri kub'ij chi are qachalal, kub'an k'u we mak ri'.

12Ri in man kuya' taj kinq'at tzij pa ki wi' ri winaq ajuwächulew. Are ri Dios ri käq'atow na tzij pa ki wi'.

13Are k'u ri ix, rajwaxik kiq'at tzij pa ki wi' ri qachalal kojonelab'. Rumal ri' rajwaxik kiwesaj b'i ri jun b'anal etzelal ri' ri k'o iwuk'.

1 Corintios 6

Waral käqil wi chi man ya'tal tä chqe chi kuje' chkiwäch ri q'atal taq tzij ri man e kojonelab' taj aretaq k'o qa ch'oj ruk' jun qachalal

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Ri ix, aretaq jun chiwe k'o u ch'oj ruk' jun qachalal chik, ¿jas che kik'am b'i wa' chkiwäch ri q'atal taq tzij ri man e kojonelab' taj? ¿Jas che man kik'am tä b'i wa' chkiwäch ri winaq ri e rech ri Dios?

2¿A mat iwetam chi ri winaq ri e rech ri Dios käkiq'at na tzij pa ki wi' ri winaq ajuwächulew? We k'u ri ix kiq'at na tzij pa ki wi' ri winaq ri', ¿a mat taqal chiwe kiq'at tzij pa taq ri ch'oj ri' ri man nim tä ki b'anik?

3¿A mat iwetam chi käqaq'at na tzij uj pa ki wi' ri ángeles? We je ri', ¿a mat k'u lo kujkowinik käqaq'at tzij puwi' ri käk'ulmataj pa ri qa k'aslemal waral cho ruwächulew? ¡Je', qas tzij!

4We k'o i ch'oj xa chrij ri käk'ulmataj waral pa ri i k'aslemal, ¿jas che kixe' chkiwäch ri q'atal taq tzij ri man e jun tä kuk' ri qachalal kojonelab'?

5Kinb'ij wa' chiwe rech kixk'ixik. ¿A xa man k'o tä jun chiwe ri k'o u no'j chuq'atik tzij pa jun ch'oj chkixol ri qachalal?

6We ri qachalal k'o u ch'oj ruk' jun qachalal chik, ¿a rajwaxik lo ri' keb'e' chkiwäch ri q'atal taq tzij ri man e kojonelab' taj?

7Qas tzij kinb'ij chiwe chi are jun nimalaj tzaqik wa' chi k'o u ch'oj ri jun ruk' ri jun chik. ¿A mat are utz na we xaq kikuyu ri k'äx ri käb'an chiwe? ¿A mat are utz na we xaq kikuyu we kelaq'ax ri jastaq iwe?

8Ri ix k'ut man je' tä wa' kib'ano. Man kib'an tä ri jikomal, xane xa kiwelaq'aj ri jastaq kech taq ri qas iwachalal, ri kojonelab'.

9¿A mat iwetam chi ri winaq ri man jikom tä kanima' man k'o tä ke ri e are' kuk' ri winaq ri kätaqan ri Dios pa ki wi'? ¡Misub' iwib'! Ri winaq ri je' käka'no jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', ri winaq ri kekiq'ijilaj taq tiox, ri winaq ri käka'n ri nimalaj mak ri äwas u b'anik ruk' ri rixoqil o rachajil jun winaq chik, ri achijab' ri käka'n ixoq che jun kach achi,

10xuquje' ri elaq'omab', ri winaq ri käkirayij k'ia u wäch jastaq, ri keq'ab'arik, ri keyoq'onik, ri käka'n taq k'äx chub'anik elaq', man k'o tä ke ri e are' kuk' ri winaq ri kätaqan ri Dios pa ki wi'.

11Jujun chiwe je' i b'anik wa' nab'e, kämik k'ut ch'ajch'oj chi ri iwanima', i jachom chi iwib' pu q'ab' ri Dios, b'anom chi jikom che ri iwanima' cho ri Dios rumal ri Qajaw Jesús, xuquje' rumal ri Espíritu rech ri qa Dios.

Waral käqil wi chi ri ajchaq'el ri qa cuerpo are ri Dios

12Kraj ne kub'ij jun: “Jachike ri kwaj kinb'ano, kuya' kinb'an wa',” —kächa ne lo. Pune qas tzij, man ronojel tä k'ut kuriq utzil jun rumal. Jun winaq kuya' kub'ano jachike ri kraj, man ya'tal tä k'ut chi jun winaq kok che patänil re ri kub'ano.

13Qas tzij ri käb'ixik chi ri wa are wa' che ri qa pam, ri qa pam k'ut are che ri wa. Käsach k'u na ki wäch wa' we kieb' ri' rumal ri Dios. Are k'u ri qa cuerpo man are tä u patän ri u b'anik jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', xane ri u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

patän ri qa cuerpo are u patänixik ri Qajaw Jesús. Ri Qajaw Jesús k'ut rajwaxik ri Are' chuto'ik ri qa cuerpo.

14Jas ri xub'an ri Dios xuk'astajisaj ri Qajaw Jesús chkixol ri käminaqib', je' kub'an na chqe uj, kujuk'astajisaj na uj ruk' ru chuq'ab'.

15¿A mat iwetam chi ri i cuerpo ketob'an chub'anik tz'aqat che ru cuerpo ri Cristo? ¿A kik'am lo ch'äqap che ru cuerpo ri Cristo chukojik wa' che u tz'aqatil ru cuerpo jun ixoq ri keuch'ab'ej achijab'? ¡Man kuya' tä ri'!

16¿A xa man kich'ob' taj chi jachin ri kuriq rib' ruk' jun ixoq ri keuch'ab'ej taq achijab', are jun chi ri' ruk' ri ixoq? Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Ri kieb' xa e jun chik,” —kächa'.

17Jachin k'u ri kub'an xa jun ruk' ri Qajaw Jesús, xa jun chi ri espíritu ri' ruk'.

18Chitasa b'a' iwib' chrij ri mak ri je' u b'anik jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'. Apachike jun mak chik ri kub'an ri winaq man kub'an tä k'äx ri' che ru cuerpo. Are k'u ri winaq ri kub'an ri mak je' jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', kub'an ri äwas ri' chrij ru cuerpo.

19¿A mat kich'ob'o chi ri i cuerpo are rachoch ri Loq'alaj Espíritu ri k'o pa ri iwanima', ri yo'm chiwe rumal ri Dios, chi ri ix man iwech tä iwib'?

20Paqal k'u ru loq'ob'em iwe rumal ri Dios. Rumal ri' rajwaxik chi kiya u q'ij ri Dios ruk' ri i cuerpo xuquje' ruk' ri espíritu iwech rumal chi e rech ri Dios wa'.

1 Corintios 7

Ri apóstol Pablo keupixb'aj ri kojonelab' chrij ri k'ulanem

1Are k'u che we chanim, kinb'ij b'i chiwe ri xita' loq chwe chupam ri wuj ri xitz'ib'aj loq. Qas tzij are utz we ri achi man käk'uli taj.

2Rech k'ut man kixtzaq tä pa ri mak ri je' u b'anik jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', rajwaxik chi chkijujunal ri achijab' k'o ri kixoqil, xuquje' chkijujunal ri ixoqib' k'o ri kachajil.

3Rajwaxik k'ut chi ri achi kub'an ruk' ri rixoqil jas ri rajwaxik u b'anik, xuquje' ri ixoq kub'an ruk' ri rachajil jas ri rajwaxik u b'anik.

4Man ya'tal tä che ri ixoq ru b'anik xa jas ri kraj ri are' ruk' ru cuerpo, xane rajwaxik kuchomaj ri' ri ya'tal che ri rachajil. Xuquje' ri achi man ya'tal tä che ri are' ru b'anik xa jas ri kraj ruk' ru cuerpo, xane rajwaxik kuchomaj ri' ri ya'tal che ri rixoqil.

5Miq'atej b'a' i rayib'al chb'il iwib'. Xuwi we junam kichomaj chi man kiriq tä na iwib' kieb' oxib' q'ij rumal ru jachik iwib' chub'anik orar. Te k'u ri' are utz we kiriq chi iwib', mub'an ne ri Satanás chiwe chi kixqaj pa mak rumal chi man kich'ij tä chik ri mat kib'ano xa jas ri kiwaj ix.

6Kinb'ij we tzij ri' chiwe xa rumal chi ya'talik kinb'ij wa'. Man are tä k'u jun taqanik ri kinya chiwe.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Kwaj ta ne in chi konojel je' käka'no jas ri in. Chkijujunal k'ut k'o wi ri sipam chke rumal ru toq'ob' ri Dios. Ri jun, jun wi ri sipam che, ri jun chik jun chi wi ri sipam che ri are'.

8Kinb'ij chke ri achijab' ri man e k'ulan taj, xuquje' chke ri malka'nib' ixoqib' chi utz we ta mat kixk'uli'k je' jas ri in.

9We k'u man kich'ij tä chik ri mat kib'ano xa jas ri kiwaj ix, are utz na kixk'uli'k chuwäch ri xa kik'is iwib' rumal ri i rayib'al.

10Are k'u ri e k'ulan chik, kinya we taqanik ri' chke, man xaq tä k'u in ri kinb'inik, xane are ri Qajaw Jesús. Are chi ri ixoq mujach kan ri rachajil.

11We k'u ri ixoq kujach kan ri rachajil, mäk'uli chik. We ta mat je ri', are utz na we xa kutzir ruk' ri rachajil. Je ri' xuquje' ri achi mujach kan ri rixoqil.

12Kwaj k'ut kinb'ij jun nu chomanik in chke ri nik'iaj chik, man are tä k'u u taqanik ri Qajaw Jesús. We k'o jun qachalal ri k'o rixoqil ri man kojonel taj, kraj k'u ri ixoq käk'oji ruk', ri achi ri' man utz tä ri' we kujach kan ri rixoqil.

13We k'o jun ixoq kojonel ri k'o rachajil ri man kojonel taj, kraj k'u ri achi käk'oji ruk', ri ixoq ri' man utz tä ri' we kujach kan ri rachajil.

14Je ri', rumal chi ri achi ri man kojonel taj jachom chi ri' pu q'ab' ri Dios rumal chi k'ulan ruk' ri rixoqil kojonel, xuquje' ri ixoq ri man kojonel taj jachom chi ri' pu q'ab' ri Dios rumal chi k'ulan ruk' ri rachajil kojonel. We ta mat je ri' ri iwalk'ual e je' ta ri' jas ri kalk'ual ri man e kojonelab' taj. Rumal k'u ri' ri iwalk'ual e jachom ri' pu q'ab' ri Dios.

15We k'u ri achi ri man kojonel taj kraj kujach kan ri rixoqil, o ri ixoq ri man kojonel taj kraj kujach kan ri rachajil, chkijacha b'a' kib'. Ri qachalal achi o ri qachalal ixoq kuya' kub'ano jachike ri kraj. Ri Dios k'ut xujusik'ij rech k'o utzil chqaxol.

16Ri at, ixoq, ri at k'ulanik, ¿a mat awetam at chi awumal at ri awachajil kuya' kuriq ru tob'anik ri Dios? Xuquje' ri at, achi, ri at k'ulanik, ¿a mat awetam chi awumal at ri awixoqil kuya' kuriq ru tob'anik ri Dios? ¡Je', je ri'!

17Chijujunal k'ut je' chib'ana pa ri i k'aslemal jas ri sipam chiwe rumal ri Dios, xuquje' jas ri i b'anik aretaq xixsik'ix rumal ri Dios. Are wa' ri taqanik ri kinya chke konojel ri qachalal kojonelab'.

18We k'o jun chiwe ix ri käsik'ix rumal ri Dios, ri kojom retal ri ojer trato che,je' chkanajoq. We k'o jun ri käsik'ix rumal ri Dios ri man kojom tä retal ri ojer trato che, mäkoj wa' che.

19We kojom retal ri ojer trato che ri qa cuerpo o man kojom taj, man are tä ri' ri nim u b'anik, xane are la' chi kujniman chke taq ru taqanik ri Dios.

20Chijujunal jas ri i b'anik aretaq xixusik'ij ri Dios, je' chixkanajoq.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21We at k'o pu q'ab' jun patrón aretaq xatsik'ixik, matok il rumal. We k'u käyi' chawe chi kawesaj awib' pu q'ab' ri a patrón, chab'ana wa'.

22Je ri', rumal chi ri winaq ri k'o pu q'ab' jun patrón aretaq xsik'ix rumal ri Dios rech käkojon che, kämik are jun winaq ri qas tzoqopital chik, k'o chi pu q'ab' ri Qajaw Jesús. Xuquje' ri winaq ri man k'o tä pu q'ab' jun u patrón aretaq xsik'ixik, kämik chik k'o chi pu q'ab' jun patrón, are k'u ri Cristo.

23Paqal xloq'b'ex iwe rumal ri Dios. Miya b'a' iwib' chi kixqaj pa ki q'ab' nik'iaj winaq chik rech ketaqan ri e are' pi wi' chuk'exwäch ri Cristo.

24Je ri', qachalal, chijujunal b'a' jas ri i b'anik aretaq xixusik'ij ri Dios, je' chixkanaj wa' chuwäch ri Are'.

25Are k'u ri mäja' kek'uli'k, man k'o tä jun taqanik chke ri yo'm chwe rumal ri Qajaw Jesús. Kwaj k'ut kinb'ij ri kinchomaj in, in ri' jun winaq ri käku'b'i ki k'ux ri nik'iaj winaq chwij rumal chi ri Qajaw Jesús xel u k'ux chwe.

26In kinchomaj chi utz na chi ri achi xaq je' chkanaj ri' jas ri u b'anik rumal rech ri k'äx taq q'ij ri tajin käqil kämik.

27We k'o awixoqil, matzukuj u jachik kanoq. We ta mat k'o awixoqil, matzukuj chi k'ut.

28We k'u katk'uli'k, man mak tä wa'. We jun q'apoj ali käk'uli'k, man mak tä k'u ri' ri kub'ano. Are k'u ri kek'uli'k käkiriq na k'äx pa ri ki k'aslemal cho ruwächulew. Ri in k'ut kwaj kixinto' rech man kiriq tä wa' we k'äx ri'.

29Qachalal, ri kwaj kinb'ij chiwe are wa': Ri q'ij ri k'o chqawäch xaq q'atatal q'ij chik. Rumal ri' ri achijab' ri e k'ulan chik rajwaxik käka'no chi je' ta ne man k'o tä kixoqil rech kekowinik kepatänin che ri Dios.

30Ri keb'isonik, rajwaxik käka'no chi je' ta ne kekikotik. Ri kekikotik rajwaxik käka'no chi je' ta ne keb'isonik. Ri keloq'omik rajwaxik käka'no chi je' ta ne man qas kech taj ri ki loq'om.

31Ri kechakun kuk' ri jastaq rech ruwächulew, rajwaxik chi man xuwi tä käkichomaj wa' we jastaq ri'. Je ri', rumal chi ruwächulew ri käqilo xa tajin käk'is u wäch wa'.

32Kwaj k'u in chi man k'o tä jas ri kixok wi il. Ri achi ri man k'ulan taj are kok na il ri' che ru patänixik ri Qajaw Dios chub'anik jachike ri utz käril wi ri Are'.

33Are k'u ri achi ri k'ulan chik, are kok na il chke ri jastaq rech ruwächulew chub'anik jachike ri käqaj chuwäch ri rixoqil.

34Xuquje' ri ixoq ri k'ulan chik ruk' ri man k'ulan taj, man junam tä ri ki k'aslemal. Ri man k'ulan taj are kok il chupatänixik ri Qajaw Dios, rumal chi u jachom rib' pu q'ab' ri Dios, ru cuerpo xuquje' ri espíritu rech ri are'. Are k'u ri ixoq ri k'ulanik are kok il che ri jastaq rech ruwächulew, chub'anik jachike ri käqaj chuwäch ri rachajil.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

35Ronojel wa' kinb'ij chiwe rech utz kixelik. Man xa tä kinkoj q'ateb'al iwe, xane rech kib'an ri taqal u b'anik pa ri i k'aslemal, qas kijach k'u iwib' chupatänixik ri Qajaw Dios.

36We k'o jun kuchomaj chi man utz taj xaq kärijob' ri q'apoj u mia'l, xane chi utz we käk'uli'k, chub'ana' jachike ri taqal u b'anik. Man kämakun tä ri' we käk'uli'k.

37We k'o jun chik ri man kuna' tä pa ranima' chi rajwaxik käk'uli ri u mia'l, kuya' kub'ano jachike ri kraj. We kuchomaj chi qas utz chi ri q'apoj u mia'l man kuya tä k'u che k'ulanem, utz ri' ri kub'ano.

38Je k'u ri' jachin ri kuya ri u mia'l che k'ulanem, are utz ri'. Jachin k'u ri man kuya tä ri u mia'l che k'ulanem, are utz na ri kub'ano.

39Ri ixoq ri k'ulanik k'o ri' pu q'ab' ri rachajil rumal ri pixab' we k'asal na ri are'. We k'u käkäm ri rachajil, k'ä te ri' kuya' käk'uli ruk' jachin ri kraj ri are', xaq xuwi k'ut we kojonel ri' che ri Qajaw Jesús.

40Sib'alaj utz k'u na re ri ixoq ri' we man käk'uli tä chik. Are wa' ri kinchomaj in, xuquje' chi are ri Espíritu rech ri Dios käyo'w wa' pa wanima'.

1 Corintios 8

Ri apóstol Pablo kätzijon chrij ri wa ri yo'm chkiwäch ri tiox ri xa e b'anom kumal winaq

1Che we chanim are kintzijon chi chrij ri wa ri yo'm chkiwäch ri tiox ri xa e b'anom kumal winaq. Are qas tzij k'ut chi qonojel k'o ri qetam chrij wa'. Are k'u ri qetamb'al kub'ano chi xa käqanimarisaj qib', are k'u we käqaj qib' käk'oji na u chuq'ab' ri qa kojonik.

2We k'o jun winaq kuchomaj chi k'o ri retam, xa mäja' käretamaj ri' ri rajwaxik käretamaj.

3Jachin k'u ri loq' käril wi ri Dios, etamtal u wäch ri' rumal ri Dios.

4Are k'u ri u tijik ri wa ri yo'm chkiwäch ri tiox ri xa e b'anom kumal winaq, kinb'ij chiwe chi jun tiox man qas k'o tä u b'anik wa' cho ruwächulew. Qetam k'ut chi xa jun qas Dios k'olik.

5Pune ta ne e k'o jujun ri käb'ix dios chke pa ri kaj xuquje' cho ruwächulew, pune ta k'u e k'ia ri dios ri' e k'olik, xuquje' e k'ia ri k'o taqanik pa ki q'ab'.

6Chqe uj xa jun Dios k'olik, are k'u ri qa Tat. Ri Are', are xb'anow konojel ri jastaq. Ri uj k'ut, uj k'olik xa chupatänixik ri Are'. Xuquje' xa jun qas Qajaw k'olik, ri Jesucristo. Rumal k'u ri Are' e k'o konojel ri jastaq, xuquje' ne ri uj.

7Man konojel tä k'ut ketam wa'. E k'o jujun kojonelab' ri nab'e kanoq e naq'atalik kekiq'ijilaj taq tiox. K'ä käkitij k'u ri rikil ri yo'm chkiwäch taq tiox. Ri ri' kub'ano chi käkina' pa kanima' chi k'o äwas ri ka'nom rumal chi mäja' k'o u chuq'ab' ri ki kojonik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Qas tzij k'ut chi ri käqatijo man are tä ri' ri käb'anow chqe chi utz kujilitaj rumal ri Dios. We kujwi'k man kub'an tä chqe chi uj utz na. We man kujwi' taj, man kub'an tä ri' chqe chi man uj utz taj.

9Qas chiwila' chi mäqaj ne jun qachalal pa mak ri mäja' k'o u chuq'ab' ru kojonik xa rumal chi kuya' kib'ano jachike ri kiwaj.

10We ne ri at ri awetam ronojel wa' ri xinb'ij, katt'uyi chi' ri mesa pa rachoch jun tiox, käpe k'u jun qachalal ri mäja' k'o u chuq'ab' ru kojonik, katril chila', kuya' kuna' ri are' pa ranima' chi utz la' we kutij re ri wa ri yo'm chkiwäch ri tiox ri xa e b'anom kumal winaq.

11Je ri' ri at ri awetam ronojel wa' we ri' kab'ano chi kätzaq ri qachalal ri man k'o tä u chuq'ab' ru kojonik ri xuquje' rumal ri are' xkäm ri Cristo.

12Je ri', aretaq ri ix kib'ano chi käkiriq k'äx ri qachalal ri man k'o tä u chuq'ab' ri ki kojonik, pune käkina' pa kanima' chi tajin käb'an ri äwas u b'anik, käka'n k'u ke ri e are', are chrij ri Cristo tajin kixmakun wi.

13Rumal ri', we ri kintijo kub'ano chi käqaj ri wachalal pa mak, are utz na we man k'o tä jumul kintij ti'j, rech man kinb'an taj chi kätzaq ri wachalal pa mak.

1 Corintios 9

Waral käqil wi jas ri ya'tal che jun apóstol

1Ri in, ya'tal chwe ri kuya' kub'an apachike kojonel, xuquje' pa nu q'ab' k'o wi ri taqal u b'anik rumal jun apóstol. Ri in wilom u wäch ri Qajaw Jesús. Ix k'ut ix kojonelab' chik rumal ri chak ri xinb'an chupatänixik ri Qajaw Jesús.

2Kraj ne nik'iaj winaq chik man käkikoj taj chi in apóstol, jun chke ru taqo'n ri Cristo. Are k'u ri ix rajwaxik kich'ob'o chi in apóstol, rumal chi ix, ix k'utb'al re ri nu chak. Rumal k'u wech in xixkojon che ri Qajaw Jesús.

3Are wa' ri kinb'ij chkiwäch ri winaq ri tajin käkiq'at tzij pa nu wi':

4Ri in qas ya'tal chwe chi kintijo jachike ri käyi' chnuwäch.

5Ya'tal k'u chwe in chi kink'am jun qachalal ixoq che wixoqil jas ri käka'n ri nik'iaj apóstoles chik, xuquje' taq ru chaq' ri Qajaw Jesús, xuquje' ri Pedro.

6¿A kichomaj ix chi xaq xuwi ri in xuquje' ri Bernabé man ya'tal taj käqaya kan ri qa chak chutzijoxik ri Evangelio?

7¿A k'o lo jun soldado ri tzare ri are' kätojowik ri kutijo? ¿A k'o lo jun winaq kutik uva ri mat kutij re ri ki wäch? ¿A k'o lo jun ajyuq' ri mat kutij re ri ki leche ru chij? ¡Man k'o taj!

8Michomaj k'ut chi xaq ki chomanik winaq ri tajin kinb'ij. Xane are je' kub'ij ru Pixab' ri Moisés.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Tz'ib'tal k'u pa ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, kub'ij: “Makoj chim chutza'm ri wakäx ri tajin kuyaq' ri triko,” —kächa'. ¿A xa lo e loq' ri wakäx cho ri Dios chi je' xub'ij wa'? ¡Man are taj!

10Xane xa jun k'utb'al wa' chqawäch uj. Rumal k'u qech uj xtz'ib'ax ri Pixab' ri', rumal chi ri winaq ri kutajij ri ulew, xuquje' ri käyaq'ow ri triko, ya'tal chke chi ku'l ki k'ux chi käyi' ke ri q'atoj.

11We ri uj xqatik ru Loq' Pixab' ri Dios ri käpe chikaj pa taq ri iwanima', ¿a nim ta k'u lo u b'anik we käqak'am uj chiwe ri kajwataj chqe?

12We e k'o nik'iaj chik ri käkik'am ri tzuqub'al ke chiwe, ¿a mat ya'tal na chqe uj chi je' käqa'no? ¡Je', je ri'! Pune k'u ya'tal wa' chqe, man je' tä qa'nom wa', xane xa qa ch'ijom ronojel. Je ri' rech man käqaq'atej tä u wäch ru tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios chrij ri Cristo.

13Ri ix iwetam chi ri kepatänin pa ri nimalaj rachoch Dios käkitij ke ri wa ri k'o chila'. Are la' chi ri kepatänin cho ri ta'b'al toq'ob' jawije' ri käyi' wi ri sipanik käkik'am ke ri käyi' che sipanik cho ri Dios.

14Je k'u wa' ri taqanik ru yo'm ri Qajaw Jesús, chi ri käkitzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, che wa' we chak ri' käkesaj wi ri tzuqub'al kib'.

15Ri in k'ut pune ya'tal chwe, man k'o tä jas nu to'm chiwe, man nu tz'ib'am tä we wuj ri' chiwe rech kichap u ya'ik chwe ri rajwaxik, xane are utz chwe in kinkämik chuwäch ri kesax chwe ri kikotem ri kinna' pa ri wanima' rumal chi je wa' nu b'anom.

16Man ya'tal tä chwe in kinb'an nimal rumal chi kintzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio rumal chi in taqom chutzijoxik wa'. ¡K'äx k'u we in we man kintzijoj tä ri'!

17Rumal ri', we pa wanima' käpe wi chi je' kinb'ano, käyi' na ri' ri tojb'al we. We k'u xa in taqom chub'anik wa', jun eqle'n k'u ri' ri yo'm pa nu q'ab' rumal ri Dios.

18Ri tojb'al we are la' ri kikotemal ri kinna' pa ri wanima' chi aretaq kintzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, man k'o tä k'u rajil kinta' che jachin jun. Are la' chi man kintoq'ij tä ri ya'tal chwe rumal ru tzijoxik ri Evangelio.

19Je k'u ri', pune man k'o jun patrón ri kätaqan pa nu wi', nu kojom k'u wib' che ki patänixik konojel, rech e k'ia ri keinch'ak na rech kekojon na che ri Cristo.

20Kinb'an che wib' chi in aj Israel aretaq in k'o chkixol ri winaq aj Israel che ki ch'akik ri e are'. Pune man in k'o pu q'ab' ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, kinb'an k'ut chi in k'o pu q'ab' rech keinch'ak ri e k'o pu q'ab' ri Pixab'.

21Xuquje' kinb'ano chi man in k'o tä pu q'ab' ru Pixab' ri qa mam Moisés che ki ch'akik ri winaq ri man e k'o tä pu q'ab' we Pixab' ri'. Pune qas tzij in k'o pu q'ab' ru Pixab' ri Dios, kinniman k'u che ru Pixab' ri Cristo.

22Aretaq in k'o chkixol ri man k'o tä u chuq'ab' ri ki kojonik, kinb'an che wib' chi man k'o tä u chuq'ab' ri nu kojonik in che ki ch'akik ri e are' xuquje'. Je ri' kinb'ano chi in

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

junam kuk' chkijujunal ri winaq, rech kinkowinik kinb'ano chi jujun chke käkiriq ru tob'anik ri Dios.

23Ronojel wa' kinb'ano rumal ru tzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, rech kinriq we ri utzil ri kuk'am loq ri Utzalaj Tzij ri'.

24Ri ix iwetam chi pa jun etz'enem re tikow anim, konojel käkitik anim, xa k'u jun ri käch'akanik, kuk'am ri tojb'al. Chitika b'a' anim ix rech kixch'akanik, kiriq ri tojb'al.

25Ronojel ajdeporte käresaj ronojel ri kuya latz' che, man kub'an tä k'u xa jas ri kraj ri are'. Ri e are' k'ut käka'n wa' chuch'akik jun tojb'al ri xa jun corona ri b'anom ruk' u xaq che' ri xa käsach u wäch. Are k'u ri uj käqakoj qa chuq'ab' chuch'akik jun tojb'al ri man käsach tä u wäch.

26Je k'u ri', ri in man in je' taj jas jun ajdeporte ri xaq kieb' u k'ux kutik anim. Man in je' taj jas jun ajdeporte ri man retam taj käch'ojinik, ri man ma'n tä ri u q'ab'.

27Xane kinya chi käb'an k'äx che ri nu cuerpo, kinch'ij k'ut. Xuquje' kintaqan puwi' ri nu cuerpo rech ri in ri nu k'amom ki b'e k'ia winaq, man k'ä te tä kilitajik chi man k'o tä chi nu b'anik, kinesax k'u apanoq.

1 Corintios 10

Ri apóstol Pablo keupixb'aj ri kojonelab' chi mekiq'ijilaj taq ri tiox

1Qachalal, kwaj in chi käna'taj chiwe chi konojel ri qa mam ojer xek'oji pa ri u mu'jal ri sutz' ri xuya ri Dios, konojel k'ut xeq'ax pa ri “Kiäq Mar”.

2Je ri' konojel xb'an ki qasna' pa ri sutz' xuquje' pa ri mar chuk'utik chi e jun chik ruk' ri qa mam Moisés.

3Konojel junam xkitij ke ri wa ri xyi' rumal ri Dios.

4Xuquje' konojel xkitij ke ri joron ri xuya ri Dios ri xel loq pa ri ab'aj ri xyi' pa ri ki b'e rumal ri Dios. Ri ab'aj ri' are u k'exwäch ri Cristo ri xeachi'lan pa ri ki b'inem.

5Pune je ri', e k'ia chke ri winaq ri' ri man utz tä xeilitaj wi rumal ri Dios, rumal k'u ri' xekäm kan pa ri juyub' ri kätz'inowik.

6Ronojel wa' xk'ulmatajik che jun k'utb'al chqawäch uj, rech man käqarayij tä ri man utz taj jas ri xka'n ri e are'.

7Rumal ri' meiq'ijilaj taq tiox jas ri xka'n jujun chke ri e are', ri tz'ib'tal pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri kub'ij: “Xeku'b'i ri winaq, xeqaj che wi'm. Aretaq k'ut xeto'taj che ri wi'm, xewalijik, xkichaplej k'u u b'anik nimaq'ij,” —kächa'.

8Mäqa'n k'u qe jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'. Je k'u wa' xka'n jujun chke ri e are'. Xa pa jun q'ij k'ut xekäm juwinaq oxib' mil winaq.

9Mäqayak ne royowal ri Dios jas ri xka'n jujun chke ri e are', xekäm k'ut rumal chi xetia' kumal ri kumätz.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Mib'ij k'äx taq tzij chrij ri Dios jas ri xka'n jujun chke ri e are', xekämisax k'u rumal ri ángel re ri kämikal.

11Ronojel wa' xkik'ulmaj ri qa mam ojer. Xtz'ib'ax k'u kan wa' pa ru Loq' Pixab' ri Dios che jun k'utb'al chqawäch che qa pixb'exik uj ri uj k'o kämik pa ri k'isb'al taq q'ij.

12Rumal ri', jachin ri kuna' pa ranima' chi qas utz u b'anom pa ru k'aslemal, chrila' b'a' chi mätzaq pa ri mak.

13Ri k'äxk'ol ri tajin kiriq ix, xa junam wa' ruk' ri tajin käkiriq konojel. Kuya' k'ut käku'b'i i k'ux chrij ri Dios chi ri Are' man kuya tä chiwe chi kiriq na jun k'äx ri mat kixkowin chuch'ijik. Xane aretaq käpe ri k'äx chiwij, ri Dios kixuto' na rech kixel chupam. Xa je ri' kixkowin chuch'ijik wa'.

14Rumal k'u ri', loq'alaj taq qachalal, chitasa iwib' chrij ru q'ijilaxik taq tiox ri xa e b'anom kumal winaq.

15Kintzijon iwuk' ix, ix winaq k'ut ri käkich'ob'o. Ri ix kixkowinik kichomaj we utz o man utz taj ri tajin kinb'ij.

16Aretaq käqatij qe ri k'o chupam ri vaso ri tewchitalik ri käqayab'ej maltioxinik che ri Dios, are je' ta ne ru kik'el ri Cristo ri junam qa wäch tajin käqatijo. Aretaq käqapir ri kaxlan wa, käqatij k'u qe, are je' ta ne ru cuerpo ri Cristo ri junam qa wäch tajin käqatijo.

17Rumal chi xa jun u b'anik ri kaxlan wa ri k'olik, qonojel ri uj, pune uj k'ia, xa uj jun cuerpo rumal chi käqatij qe ri jun u wäch kaxlan wa.

18Chichomajmpe' ri käka'n ri winaq aj Israel: Ri käkitij ke ri sipanik ri yo'm cho ri Dios, konojel ri' junam ki wäch käkitij ke ri sipanik ri yo'm cho ri Dios.

19Man kinb'ij tä chi ri tiox ri xa e b'anom kumal winaq k'o ki b'anik, o ri ti'j ri käyi' chkiwäch ri tiox k'o ta na u b'anik chuwäch apachike u wäch ti'j.

20Ri kinb'ij are la' chi aretaq ri winaq ri man ketam tä u wäch ri Dios käkiya ri ki sipanik chuwäch jun tiox, chkiwäch ri itzel taq espíritus käkiya wi wa', man chuwäch tä k'u ri Dios. Ri in k'ut man kwaj taj chi ri ix, ix jun kuk' ri itzel taq espíritus.

21Man kuya' taj kitij iwe ri k'o chupam ri vaso ri kub'an xa jun chqe ruk' ri Qajaw Jesús, te k'u ri' kitij iwe ri k'o chupam ri ki vaso ri itzel taq espíritus. Man kuya' taj kitij iwe ri wa ri kub'an xa jun chqe ruk' ri Qajaw Jesús, te k'u ri' kitij iwe ri ki wa ri itzel taq espíritus.

22¿A are lo xa kiwaj kiyak royowal ri Qajaw Dios rumal ru q'ijilaxik jun tiox? ¿A k'o lo i chuq'ab' ix chuwäch ri Are'? ¡Man k'o taj!

Waral käqil wi jachike ri ya'talik kub'an ri kojonel

23Qas tzij ri käb'ixik: “Jachike ri kwaj kinb'ano, kuya' kinb'ano,” —kecha ri winaq. Man ronojel tä k'ut kuriq utzil rumal. Jun winaq kuya' kub'ano jachike ri kraj, man ronojel tä k'ut kuya u chuq'ab' ri qa kojonik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Rajwaxik are käqatzukuj ri u b'anik utzil chke nik'iaj chik, man xuwi tä ru b'anik utzil chqe uj chb'il qib'.

25Ronojel ri käk'iyix pa ri k'ayib'al kuya' kitijo, mita' k'u che jachin jun we yo'm chkiwäch ri tiox rech man k'o tä jun chiwe kuna' pa ranima' chi mak ri' ri tajin kub'ano.

26Je ri', rumal chi ronojel ruwächulew, xuquje' ronojel ri k'o chuwäch rech ri Qajaw Dios wa'.

27We k'u ne k'o jun ri man kojonel taj kub'ij chiwe chi kixwi' ruk', kiwaj k'ut kixe'k. Chitija ronojel ri kuya chiwäch, mita' k'u che we yo'm chkiwäch ri tiox rech man k'o tä jun chiwe kuna' pa ri ranima' chi mak ri' ri tajin kub'ano.

28We k'u k'o jachin jun kub'ij chiwe: “Ri ti'j ri' yo'm wa' chkiwäch ri tiox,” —kächa', mitijo, rech man kib'an tä k'äx che ri jun ri xb'inik, xuquje' rech man k'o tä jun chiwe kuna' pa ri ranima' chi mak ri' ri tajin kub'ano.

29Are tajin kinb'ij ri kuna' jun winaq chik pa ranima', man are tä k'u ri kana' at pa ri awanima'. Kraj k'u ne k'o jun kub'ij: “¿Jas che kub'ij jun winaq chik chi k'o ri man kuya' taj kinb'ano xa rumal rech ri kuna' ri are' pa ranima'?

30We kinmaltioxij na che ri Dios jachike ri kintijo, ¿jas che käb'ixik chi tajin kinb'an k'äx rumal rech ri kintijo?” —kächa ne lo.

31Je b'a' ri' jachike ri kib'ano, we kixwi'k, we k'o jas kitijo, chib'ana ronojel wa' chunimarisaxik u q'ij ri Dios.

32Mib'ano chi ketzaq nik'iaj chik, we ne e are' ri winaq aj Israel, we ne e are' nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj, o e are' ri qachalal kojonelab' che ri Dios.

33Ri in k'ut, kintij nu chuq'ab' rech utz kinilitaj kumal konojel pa ronojel ri kinb'ano. Man xaq xuwi tä kintzukuj chi käb'an utzil chwe in, xane ri u b'anik utzil chke konojel rech e k'ia chke käkiriq na ru tob'anik ri Dios.

1 Corintios 11

1Chib'ana b'a' iwe ri kinb'an in pa ri nu k'aslemal, je' jas ri in kinb'an we ri kub'an ri Cristo.

Ri apóstol Pablo keupixb'aj ri ixoqib' chrij ri q'ijilanik

2Sib'alaj kinkikot iwuk', qachalal, rumal chi amaq'el ronojel q'ij kinna'taj chiwe, kitaqej k'u ri tijonik ri nu k'utum kan chiwäch.

3Kwaj k'ut kich'ob'o chi ri Cristo are k'amal u b'e ri achi je' jas ri kub'an ri qa jolom k'o puwi' ri qa cuerpo. Ri achi k'ut are k'amal u b'e ri ixoq, je' jas ri Dios are k'amal u b'e ri Cristo.

4We ri achi kuch'uq ru jolom aretaq kub'an orar, o aretaq kuq'alajisaj ri tzij ri yo'm che rumal ri Dios, xa k'ixb'al ri' che ri Cristo ri achi ri'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Are k'u we ri ixoq man kuch'uq tä ru jolom aretaq kub'an orar o aretaq kuq'alajisaj ri tzij ri yo'm che rumal ri Dios, xa k'ixb'al ri' ri ixoq ri' che ri jun ri kätaqan puwi'. Xaq junam ri' we ta kusokaj ru wi'.

6We ri ixoq man kuch'uq tä ru jolom, are utz na ri' kuqupij ru wi'. We k'u k'ixb'al ri' chi ri ixoq kuqupij ru wi' o kusokaj, are utz na kuch'uq ru jolom.

7Are k'u ri achi man utz tä ri' we kuch'uq ru jolom, rumal chi are u wächb'al ri Dios xuquje' rumal ri are' käq'alajinik chi nim u q'ij ri Dios. Are k'u rumal ri ixoq käq'alajinik chi nim u q'ij ri achi.

8Aretaq k'ut ri Dios xub'an ri achi, man xresaj tä ri are' che ri ixoq, xane are ri ixoq xesax che ri achi.

9Ri ixoq xb'anik che rachi'l ri achi, man are tä k'u ri achi xb'anik che rachi'l ri ixoq.

10Rumal k'u kech ri ángeles, ri ixoq rajwaxik käk'oji jun ch'uqb'al u jolom. Etal k'u wa' chi k'o jun ri kätaqan puwi'.

11Pa ri qa k'aslemal uj, ri uj kojonelab' che ri Cristo, ri achi man k'o tä u b'anik we man k'o tä ri ixoq, xuquje' ri ixoq man k'o tä u b'anik we man k'o tä ri achi.

12Pune qas tzij chi ri ixoq xesax che ri achi, xuquje' are qas tzij chi ri achi kil u wäch rumal ri ixoq. Ronojel k'ut petinaq wa' ruk' ri Dios.

13Chichomaj b'a' ix we taqal che ri ixoq chi man kuch'uq tä ru jolom aretaq kub'an orar cho ri Dios.

14Qetam k'u wa' pa qe wi chi k'ixb'al che ri achi we nimaq ru wi'.

15Are k'u ri ixoq sib'alaj käyi' u q'ij we nimaq ru wi', yo'm k'u ri nimaq u wi' che ri are' rumal ri Dios che ch'uqb'al re ru jolom.

16We k'u k'o jachin jun kraj käch'ojin chrij wa' we tijonik ri', chretamaj chi ri uj, xuquje' ri qachalal kojonelab' che ri Dios, man k'o tä chi jun tijonik chik ri uj naq'atal wi.

Ri apóstol Pablo kub'ij chke ri kojonelab' jachike ri man utz tä u b'anik chupam ri wi'm ri xuk'ut kan ri Qajaw Jesús

17Pa we wuj ri' ri kintz'ib'aj chi b'i chiwe, man kinb'ij taj chi sib'alaj utz i b'anom. Aretaq k'ut kimulij iwib' man are tä chub'anik utzil chb'il taq iwib', xane xa k'äx kiriqo.

18Ri nab'e are wa': Xb'ix chwe chi aretaq kimulij iwib' che taq ri i q'ijilanik, xa kitasala taq iwib'. Ri in k'ut kinkoj ne lo jub'iq' chi qas tzij je wa' kib'ano.

19Qas k'u tzij ne lo chi rajwaxik kitasala taq iwib' pa taq mulaj rech keq'alajinik jachin taq ri qas tzij e kojonelab'.

20Ri käb'antajik rumal ri tasow ib' ri kib'ano, are la' chi aretaq kimulij iwib' che ri i wi'm, man are tä chik ri wi'm kib'ano ri xuk'ut kan ri Qajaw Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Rumal chi aretaq kixwi'k, chijujunal kixnab'ej chutijik ri i wa. Nik'iaj kekanaj kan pa numik. Are k'u ri nik'iaj chik käkiya u wi' k'ä keq'ab'ar na pa ri wi'm.

22¿A xa lo man k'o tä iwachoch ri kixwi' wi? Aretaq je' kib'an wa', kiwetzelaj ki wäch ri qachalal kojonelab' che ri Dios. Xa k'u kiwesaj ki k'ixb'al ri man k'o tä ki wa. ¿Jas ta k'u lo kichomaj chi kinb'ij na chiwe? ¿A utz lo ri' xa kinya i q'ij rumal ri kib'ano? ¡Man utz taj!

Ri apóstol Pablo käch'aw chrij ri wi'm ri xuk'ut kan ri Qajaw Jesús

23Tzare k'u ri Qajaw Jesús xyo'w wa' we tijonik chwe ri xinya in chiwe: Chi pa ri aq'ab' ri' ri xjach kan ri Qajaw Jesús, xuk'am ri kaxlan wa.

24Aretaq xmaltioxitaj rumal, xupiro, xuya k'u chkiwäch. Te k'u ri' xub'ij: “Chik'ama iwe, chitija'. Je' ta ne are nu cuerpo wa' ri käb'an na k'äx che rech kiriq utzil rumal. Amaq'el k'ut aretaq kitijo chib'ana wa' che na'tab'al we,” —xcha'.

25Xuquje' aretaq xkelej xuk'am ri vaso, xub'ij: “We vaso ri' are k'utb'al re ri k'ak' trato ri käjikib'ax na rumal ri nu kik'el. Ronojel mul ri kitij ri k'o chupam ri vaso, chib'ana wa' che na'tab'al we,” —xcha ri Are'.

26Je k'u ri', ronojel mul ri kitij we kaxlan wa ri', xuquje' ronojel mul ri kitij ri k'o pa ri vaso, are ru kämikal ri Qajaw Jesús tajin kitzijoj apanoq k'ä käpe na ri Are' jumul chik.

Ri apóstol Pablo kub'ij ri rajwaxik u b'anik aretaq käb'an ri wi'm ri xuk'ut kan ri Qajaw Jesús

27Je k'u ri', apachin ri kutij ri kaxlan wa, xuquje' kutij ri k'o pa ri vaso, we man ch'ajch'oj tä ri ranima' cho ri Dios, kub'an ri äwas ri' chrij ru cuerpo ri Qajaw Jesús, xuquje' chrij ru kik'el.

28Rumal ri' chijujunal rajwaxik chiwila iwib' jas i b'anom pa ri i k'aslemal, xuquje' jas ri k'o pa ri iwanima'. Te k'u ri' kuya' kitij ri kaxlan wa, xuquje' ri k'o pa ri vaso.

29We k'o jun kutij ri kaxlan wa xuquje' ri k'o pa ri vaso, man kuchomaj tä k'u na chi are je' ta ne ru cuerpo ri Qajaw Jesús ri kutijo, xuquje' je' ta ne are u kik'el kutijo, xa kutzukuj ri' chi käq'at na tzij puwi' chi käk'äjisax na u wäch.

30Rumal ri' e k'ia ri yawab'ib' chixol, e k'ia k'u ri man k'o tä ki chuq'ab', xuquje' e k'o jujun ri ya xekämik.

31We ta k'u qas käqachomaj na jas ri tajin käqa'no, mat käq'at na tzij ri' pa qa wi' rumal ri Qajaw Dios.

32Aretaq k'ut käq'at tzij pa qa wi' rumal ri Qajaw Dios, kuk'äjisaj qa wäch ri' rech man käq'at tä tzij pa qa wi' chi käsachisax qa wäch junam kuk' ri winaq ajuwächulew.

33Rumal ri', qachalal, aretaq kimulij iwib' che ri wi'm, chiweyej na iwib' rech junam kixwi'k.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34We k'o jun känumik, utz käwi' loq cho rachoch, rech man käk'äjisax tä i wäch rumal ri Dios rumal chi man utz tä ri kib'ano aretaq kimulij iwib'. Ri nik'iaj chik ri kwaj chi käb'anik, k'ä te' kinb'an u b'anik wa' aretaq kinopan iwuk'.

1 Corintios 12

Waral käqil wi jas ri' ri kusipaj ri Loq'alaj Espíritu chqe chqajujunal

1Qachalal, k'o ri kwaj chi kiwetamaj chrij taq ri kuinem ri kusipaj ri Loq'alaj Espíritu chqe chqajujunal.

2Ri ix qas iwetam chi aretaq mäja' kixkojonik xaq utz chiwe kixk'am b'i je wa' je ri' kumal taq ri tiox ri man kech'aw taj ri xa e b'anom kumal winaq.

3Rumal ri' kwaj chi kiwetamaj chi man k'o tä jun ri kuya' kub'ij ri äwas u b'ixik chrij ri Jesús rumal ru chuq'ab' ri Loq'alaj Espíritu rech ri Dios. Xuquje' man k'o tä jun ri kuya' kub'ij chi ri Jesús are ri Qajaw we ta mat rumal ru chuq'ab' ri Loq'alaj Espíritu.

4K'o jalajoj taq kuinem ri kusipaj ri Loq'alaj Espíritu che jun winaq, xa k'u jun ri Espíritu ri käyo'wik.

5K'o jalajoj taq u wäch patäninik, xa k'u jun ri Qajaw Jesús ri käqapatänij.

6Xuquje' k'o jalajoj u wäch ki b'anik taq ri chak, xa k'u jun ri Dios k'olik. Tzare k'u wa' ri käyo'w ki no'j ri winaq chkijujunal chub'anik wa' we chak ri'.

7Ri Dios kuya chke ri kojonelab' chkijujunal jas ri käk'utuwik chi k'o ri Loq'alaj Espíritu pa kanima'. Yo'm k'u wa' chke rech konojel käkiriq utzil.

8Rumal ri Loq'alaj Espíritu jujun kojonelab' sipam chke chi kech'aw ruk' no'j, jujun chi k'ut sipam chke rumal ri Espíritu ri' chi kech'aw ruk' nimalaj etamb'al.

9Jujun chik sipam chke rumal ri Loq'alaj Espíritu chi sib'alaj kekojon na, jujun chi k'ut sipam chke chi kekowinik che ki kunaxik ri yawab'ib'.

10Jujun chik sipam chke chi kekowinik käka'n taq kajmab'al, jujun chik sipam chke chi käkiq'alajisaj tzij ri yo'm chke rumal ri Dios. Jujun chi k'ut sipam chke chi kekowinik käkich'ob'o jachike ri Espíritu ri qas rech ri Dios, jachike k'ut ri man e are' taj. Nik'iaj chik sipam chke chi kekowinik kech'aw pa jalajoj taq ch'ab'al, nik'iaj chi k'ut sipam chke chi kekowinik käkiq'alajisaj ri käb'ix pa ri jule' taq ch'ab'al ri'.

11Ronojel k'u wa' xa Jun käb'anowik, tzare ri Loq'alaj Espíritu. Are k'u ri Are' ri käsipan chke ri kojonelab' chkijujunal ri jalajoj taq kuinem xa jas ri kraj kuya chke.

Waral käqil wi chi qonojel ri uj kojonelab' käqanuk' ru cuerpo ri Cristo

12Ri Cristo are je' jas jun cuerpo ri k'ia ru tz'aqatil k'olik. Pune k'u k'ia ru tz'aqatil k'olik, käkinuk' xa jun cuerpo.

13Qonojel ri uj, we aj Israel, we man aj Israel taj, we k'o qa patrón, we man k'o tä qa patrón, aretaq xb'an qa qasna' xqanuk' xa jun cuerpo rumal ri jun Espíritu. Qonojel k'ut qa k'amom qe che ri jun Espíritu ri'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Ri qa cuerpo man xa tä jun u wäch, xane k'ia ru tz'aqatil k'olik.

15We ta käkowinik käch'aw ri qaqan kub'ij: “Ri in man in rech tä ri cuerpo rumal chi man in q'ab'aj taj,” —kächa ta ne. Man ruk' tä ri' mat rech ri cuerpo.

16We ta käkowinik käch'aw ri qa xikin kub'ij: “Ri in man in rech tä ri cuerpo rumal chi man in waq'ächaj taj,” —kächa ta ne. Man ruk' tä ri' mat rech ri cuerpo.

17We ta ronojel ri qa cuerpo are waq'ächaj, ¿jas ta käqa'n ri' rech kujtatab'enik? We ta ronojel ri qa cuerpo are xikinaj, ¿jas ta käqa'n ri' rech kujsiqonik?

18Ri Dios k'ut u kojom ru tz'aqatil ri qa cuerpo jawije' chi' ri xraj xukoj wi.

19We ta ronojel ri qa cuerpo xa jun u wäch, ¿jas ta lo ri qa b'anik ri'?

20Man xa tä k'u jun u wäch ronojel ri qa cuerpo, xane k'ia u tz'aqatil k'olik. Pune je ri', xa k'u jun ri qa cuerpo.

21We ta käkowinik käch'aw ri qa waq'äch, man kuya' taj kub'ij che ri qa q'ab': “Man at rajwaxik tä chwe,” —kächa ne. Xuquje' ri qa jolom, we ta käkowinik käch'awik, man kuya' taj kub'ij che ri qaqan: “Man ix rajwaxik tä chwe,” —kächa ta ne.

22Xane ru tz'aqatil ri qa cuerpo ri je' ta ne chi sib'alaj man k'o tä ki chuq'ab', e are wa' ri sib'alaj rajwaxik na chqe.

23Ru tz'aqatil ri qa cuerpo ri man qas tä nim keqil wi, are sib'alaj utz käqa'n na che ki chajixik. Ru tz'aqatil ri qa cuerpo ri käqilo chi man qas tä e je'lik, are sib'alaj loq' na keqil wi pune kech'uqik.

24Are k'u ru tz'aqatil ri qa cuerpo ri e je'lik, man rajwaxik taj kech'uqik. Ri Dios k'ut je wa' xub'an che ri qa cuerpo, rech ru tz'aqatil ri qa cuerpo ri man qas tä nim keqil wi, are nim na ki b'anik wa'.

25Je ri' xub'an ri Dios chqe rech man kutas tä rib' ri qa cuerpo, xane ru tz'aqatil ri qa cuerpo kechakun junam che ki to'ik kib' ri jun ruk' ri jun chik.

26We jun u tz'aqatil ri qa cuerpo kuriq k'äx, konojel käkiriq k'äx junam ruk'. We jun u tz'aqatil ri qa cuerpo nim kil wi, are je' ta ne chi konojel kekikot ruk'.

27Ix k'u ri' i nuk'um ru cuerpo ri Cristo waral cho ruwächulew. Chijujunal ix, ix u tz'aqatil ru cuerpo ri Are'.

28Ri Dios k'ut u yo'm keqle'n jujun chke ri qachalal kojonelab'. Ri nab'e e are' ri apóstoles, ri u kab' k'ut e are' ri käkiq'alajisaj tzij ri yo'm chke rumal ri Dios. Ri u rox e are' ri käkiya tijonik, te k'u ri' ri winaq ri käka'n taq kajmab'al, te k'u ri' ri kekikunaj yawab'ib', xuquje' ri qas ketob'an chke nik'iaj chik, ri k'amal taq b'e, xuquje' ri sipam chke chi kekowinik kech'aw pa jule' taq ch'ab'al chik.

29¿A konojel k'ut e apóstoles? ¿A konojel käkiq'alajisaj tzij ri yo'm chke rumal ri Dios? ¿A konojel käkiya tijonik? ¿A konojel käka'n taq kajmab'al?

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30¿A konojel sipam chke ri kuinem chi kekunanik? ¿A konojel kech'aw pa jule' taq ch'ab'al? ¿A konojel kekowin chuq'alajisaxik ru b'im pa jule' taq ch'ab'al? ¡Man je' tä ri'!

31Chikojo b'a' i chuq'ab' che ki riqik ri kuinem ri keusipaj ri Dios ri qas e utz na. K'o k'u ri kink'ut in chiwäch ri nim na u b'anik chuwäch ronojel.

1 Corintios 13

Waral käqil wi chi we käqaj qib' are qas nim u b'anik wa' cho ri Dios

1We ta ri in kinkowinik kinch'aw pa ri jalajoj taq ki ch'ab'al ri winaq cho ruwächulew, xuquje' pa ri ki ch'ab'al ri ángeles, te k'u ri' man keinwaj tä ri winaq, in je' jas jun tambor ri kätanlajik. In je' jas jun campana ri xa käch'arnajik.

2We ta kinq'alajisaj tzij ri yo'm chwe rumal ri Dios, we ta wetam ronojel ri man etamtal tä kumal ri nik'iaj winaq chik, xuquje' wetam ronojel u wäch no'j, we ta k'o nimalaj nu kojonik chi kinkowinik keinslab'isaj taq ri juyub', te k'u ri' man keinwaj tä ri winaq, man qas k'o tä nu b'anik ri'.

3We ta kinjach konojel ri jastaq we chke ri meb'a'ib', we ta xuquje' kinjach ri nu cuerpo rech käporoxik xa rumal ri nu kojonik che ri Cristo, te k'u ri' man keinwaj tä ri winaq, man qas k'o tä u patän ri' chwe.

4Ri winaq ri keraj nik'iaj winaq chik, kuchajij paciencia, käch'awik, man k'äx tä kuna' chrij jun winaq chik xa rumal ri jastaq re, man kuna' tä rib' chi nim u b'anik, man kub'an tä k'u nimal.

5Man kub'an tä ri' ri man taqal tä u b'anik, ri xa kuya k'äx chke nik'iaj chik. Man kutzukuj tä xuwi ri utz che ri are', man xaq tä ruk' jub'iq' käyaktaj royowal, man kuk'ol tä k'u pa ranima' ri k'äx ri käb'an che.

6Man käkikot tä ri' aretaq käril ri etzelal käb'anik, xane are käkikot ri' ruk' ru b'anik ri qas tzij.

7Ronojel u wäch k'äx kuch'ijo, käkojon che ri Dios, ku'l u k'ux chrij, kuchajij k'u paciencia pa ronojel.

8Ri rutzil qanima' chb'il taq qib' man käk'is tä u wäch. Käpe k'u na ri q'ij aretaq man k'o tä chi jun kuq'alajisaj tzij ri käyi' che rumal ri Dios, man k'o tä chi jun käch'aw pa jule' taq ch'ab'al chik, xuquje' ri etamanik xa käk'is na u wäch wa'.

9Ri qetam uj xa jub'iq' wa', xuquje' we käqaq'alajisaj tzij ri käyi' chqe rumal ri Dios, xa jub'iq' wa' kujkowin chuq'alajisaxik.

10Aretaq k'ut käpe ri q'ij ri käqetamaj na ronojel, ri jub'iq' ri qetam uj käsach na u wäch wa'.

11Ri in aretaq in ak'al na, je' xinch'awik jas jun ak'al, je' ri nu chomanik jas jun ak'al, je' xuquje' nu no'j are no'j rech ak'al. Aretaq k'ut in achi chik, xinya kan ri' ri kub'an jun ak'al.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Je k'u ri' kämik ri' je' ta ne ri xaq pa jun espejo tajin kujka'y wi, xaq jub'iq' q'alaj, man q'alaj tä ronojel chqawäch. Käpe k'u na ri q'ij aretaq qas käqil na ronojel chi saq. Kämik ri' xaq jub'iq' wetam, käpe k'u na ri q'ij aretaq qas kinwetamaj na ronojel je' jas ri Dios retamam nu wäch in.

13Je b'a' ri' ri qa kojonik, ri ku'lb'al qa k'ux, xuquje' ri rutzil qanima' chb'il taq qib' man k'o tä ki k'isik wa'. Are k'u ri nim na u b'anik chke we oxib' ri', are ri rutzil qanima' chb'il taq qib'.

1 Corintios 14

Waral käqil wi jas ri' ri ch'awem pa jule' taq ch'ab'al chik

1Chikojo b'a' i chuq'ab' rech kiwaj iwib', xuquje' chirayij chi ri Dios keuya na ri kuinem chiwe ri keusipaj ri Loq'alaj Espíritu. Are k'u sib'alaj utz na chi käya'taj chiwe chi kiq'alajisaj tzij ri yo'm rumal ri Dios.

2Ri winaq ri käch'aw pa jule' taq ch'ab'al chik, are ruk' ri Dios ri käch'aw wi, man kuk' tä ri winaq, rumal chi man k'o tä jun käch'ob'ow ri kub'ij. Are k'u ri Loq'alaj Espíritu ri' käyo'w ri tzij ri kub'ij, ri man etamtal tä kumal ri winaq.

3Are k'u ri jun ri kuq'alajisaj tzij ri yo'm che rumal ri Dios, kuk' ri winaq ri' käch'aw wi. Ri are' kuya u chuq'ab' ri ki kojonik, kuwalijisaj ri kanima', kuku'b'isaj k'u ki k'ux.

4Ri winaq ri käch'aw pa jule' taq ch'ab'al, xaq u tukiel ri' kuto' rib' pa ru kojonik. Are k'u ri jun ri kuq'alajisaj tzij ri käyi' che rumal ri Dios, are kuya u chuq'ab' ri ki kojonik ri qachalal kojonelab'.

5Kwaj ta ne in chi iwonojel sipam chiwe chi kixkowinik kixch'aw pa jule' taq ch'ab'al. Are k'u sib'alaj kwaj chi iwonojel kixkowinik kiq'alajisaj tzij ri käyi' chiwe rumal ri Dios. Je ri', rumal chi are nim na u b'anik wa' chuwäch ri käch'aw jun pa jule' taq ch'ab'al. Are utz k'u na ri' we k'o jun käq'alajisan pa qa ch'ab'al ri kub'ij pa jule' ch'ab'al rech kuya u chuq'ab' ri ki kojonik ri qachalal kojonelab'.

6Rumal ri', qachalal, we kinopan in iwuk', te k'u ri' kixinch'ab'ej pa jule' taq ch'ab'al, ¿a k'o lo kupatänij ri' chiwe ri kinb'ij? Man k'o tä ri' we man kinb'ij tä chiwe ri kub'ij ri Dios, we man kinb'ij tä jun tzij chiwe ri rajwaxik kiwetamaj. We man kinq'alajisaj tä chiwäch ri tzij ri yo'm chwe rumal ri Dios, we man kinya jun tijonik chiwe, man k'o tä kupatänij wa' chiwe.

7Qesajmpe' qa no'j chkij taq ri q'ojom ri man e k'asal taj, we ne are ri su', we ne are jun arpa. We man k'o u b'eyal ri q'ojom ri kesax chupam, ¿a käch'ob'taj lo ri' jas u wäch b'ix? ¡Man käch'ob'taj tä ri'!

8Aretaq koq'sax ri trompeta che ki sik'ixik ri winaq che ri ch'oj, we man k'o u b'eyal käb'an che, ¿a k'o lo jun winaq ri' kuyak rib' che ri ch'oj? ¡Man k'o taj!

9Je' k'u käk'ulmataj wa' iwuk' ix. We man kikoj ri iwaq' che ki b'ixik tzij ri kech'ob'tajik, ¿a käch'ob'taj lo ri' ri kib'ij? ¡Man käch'ob'taj taj! Xane xaq pa ri kiäqiq' ri' käsach wi ri i tzij.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Cho ruwächulew, qas tzij k'ia u wäch ri kech'aw wi ri winaq, chkijujunal k'ut k'o ri kel kub'ij ri ki tzij.

11We k'u ri in man kinch'ob' tä ru ch'ab'al jachin ri tajin kätzijon wuk', man junam tä ri qa tinimit ri' ruk'. Jun wi ri' ru tinimit ri are', xuquje' jun wi ri' ri nu tinimit in.

12Je k'u ri' we ri ix sib'alaj kel i k'ux che taq ri kuinem ri keusipaj ri Loq'alaj Espíritu, chikojo b'a' i chuq'ab' rech käya'taj chiwe ri kuinem ri käkiya u chuq'ab' ri ki kojonik ri qachalal kojonelab'.

13Rumal ri' jachin ri käch'aw pa jule' taq ch'ab'al chuta' che ri Dios chi käyi' ri kuinem che ri are' chuq'alajisaxik ri kel kub'ij ri tzij.

14We ri in kinb'an orar pa jule' ch'ab'al, are ri wanima' ri' käch'aw ruk' ri Dios. Are k'u ri tzij ri tajin kinb'ij man kuch'ob' tä nu jolom.

15¿Jas k'u ri rajwaxik kinb'ano? Rajwaxik kinb'an orar ruk' ri wanima' xuquje' kinb'an orar ruk' ri nu chomab'al. Rajwaxik kinb'ixon ruk' ri wanima' xuquje' kinb'ixon ruk' ri nu chomab'al.

16We ri at tajin kaya u q'ij ri Dios xaq ruk' ri awanima', ri jun chik ri man k'o tä retam ri tajin kutatab'ej man käkowin tä ri' kuya maltioxinik junam awuk' rumal chi man kuch'ob' tä ri kab'ij.

17Pune ta ne qas utz tajin kab'an chuya'ik ri maltioxinik, are ru kojonik ri jun chik man kuriq tä chuq'ab'.

18Kinmaltioxij che ri Dios chi kinkowin na kinch'aw pa jule' taq ch'ab'al chiwäch ix iwonojel.

19Are k'u chkiwäch ri qachalal kojonelab', are utz na chwe kinb'ij kieb' oxib' tzij ri käch'ob'tajik rech ki tijoxik nik'iaj chik, chuwäch ri kinb'ij lajuj mil tzij pa jun ch'ab'al ri man käch'ob'taj taj.

20Qachalal, mixchomanik je' jas ri kechoman ri ak'alab' ri man k'o tä ketam. Are k'u chib'ana iwe jas ri käka'n ri ak'alab' ri man ketam taj käka'n ri etzelal. Chixchoman k'ut jas ri ri'jab' chub'anik ri utzil.

21Kub'ij k'u pa ru Loq' Pixab' ri Tz'ib'talik: “Pa jule' taq ch'ab'al keinch'ab'ej na we winaq ri', keinkoj k'u na winaq ri man ki winaqil taj che ki tzijob'exik. Pune k'u je ri' man käkita tä wi ri kinb'ij, kub'ij ri Qajaw Dios,” —kächa'.

22Je k'u ri' ri ch'awem pa jule' taq ch'ab'al are jun k'utb'al chke ri man e kojonelab' taj, man are tä ri' chke ri kojonelab'. Are k'u ru q'alajisaxik tzij ri yo'm rumal ri Dios are jun k'utb'al wa' chke ri kojonelab', man are tä ri' chke ri man e kojonelab' taj.

23Aretaq ki mulim kib' konojel ri qachalal kojonelab', we k'u konojel tajin kech'aw pa jule' taq ch'ab'al, keb'ok k'u b'i jujun ri man k'o tä ketam, we ne jujun ri man e kojonelab' taj, ¿a mat käkib'ij na ri e are' chi xa ix ch'ujarinaq chik? ¡Je', je ri'!

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24We k'u konojel tajin käkiq'alajisaj tzij ri yo'm chke rumal ri Dios, aretaq kok b'i jun ri man kojonel taj, we ne jun ri man k'o tä retam, kuch'ob' rib' ri' chi ajmak, kuna' ri' pa ranima' ri mak ru b'anom aretaq kutatab'ej ri tajin käkib'ij konojel.

25Je ri' ri k'o pa ranima' ri man ketam tä nik'iaj winaq chik kel na wa' chi saq. Käxuki k'u na, käq'ijilan na che ri Dios, kub'ij k'u na chi qas tzij k'o ri Dios iwuk'.

Ronojel ri kib'ano, chib'ana pa cholajil, utz k'u u b'anik wa' kib'ano

26Je k'u ri', qachalal, ri u b'eyal are je wa': Aretaq kimulij iwib' e k'o jujun chiwe ri käkib'ixoj salmos, nik'iaj chik käkiya tijonik, e k'o k'u jujun käkiq'alajisaj tzij ri yo'm chke rumal ri Dios. Jujun chik käkiya tzijonem pa jule' ch'ab'al, jujun chi k'ut käkiq'alajisaj ri b'im pa ri jule' ch'ab'al ri'. Ronojel b'a' ri kib'ano, chib'ana wa' chuya'ik u chuq'ab' ri ki kojonik ri qachalal kojonelab'.

27Aretaq kixch'aw pa jule' taq ch'ab'al, ruk' kieb' kech'awik, we ne oxib', xaq xuwi ri'. Rajwaxik k'ut chijujunal kixch'awik, te k'u ri' rajwaxik chi jun chik kuq'alajisaj ri kib'ij.

28We k'u man k'o tä jun ri käkowin chuq'alajisaxik ri tzij ri kib'ij pa jule' taq ch'ab'al, k'o jas mib'ij pa jule' taq ch'ab'al chkixol ri ki mulim kib', xane chijujunal chitzijob'ej iwib', xuquje' chixch'aw ruk' ri Dios.

29Je ri' xuquje' ri käkiq'alajisaj tzij ri yo'm chke rumal ri Dios, xa kieb', we ne oxib' kech'awik, are k'u ri nik'iaj chik kitatab'ej we utz ri käb'ixik.

30We k'u k'o jas ri kuq'alajisaj ri Dios chuwäch jun chik ri t'uyulik, ri jun ri tajin käch'awik rajwaxik ri' kutänab'a ch'awem.

31Je ri' iwonojel ix ri kiq'alajisaj tzij ri yo'm chiwe rumal ri Dios, kixkowinik kixch'aw chijujunal rech konojel k'o käketamaj xuquje' käwalijisax ri kanima'.

32Ri käkiq'alajisaj tzij ri yo'm chke rumal ri Dios rajwaxik chi kenimanik, man käka'n tä k'u xa jas ri käkaj ri e are'.

33Je ri', rumal chi ri Dios are kub'an ronojel pa ru cholajil, man xa tä kub'an jech' che. Chitaqej u b'anik jas ri käka'n ri qachalal kojonelab' pa konojel taq ri tinimit.

34Ri ixoqib', mech'aw ri' pa ri q'ijilanik aretaq käkimulij kib' ri qachalal kojonelab' rumal chi man ya'tal tä chke. Rajwaxik kenimanik jas ri kätaqan wi ru Pixab' ri Dios.

35Ri ixoq we k'o jas kraj käretamaj, chuta' wa' che ri rachajil cho ja, rumal chi k'ixb'al wa' chi käch'aw jun ixoq pa ri q'ijilanik.

36Rajwaxik kich'ob'o chi ru Loq' Pixab' ri Dios man iwuk' ix taj xchaptaj wi u tzijoxik, xuquje' man xaq xuwi tä ri ix ri i k'amom wa'.

37We k'o jun kuchomaj chi käkowinik kuq'alajisaj tzij ri yo'm che rumal ri Dios, o kuchomaj chi are ri Loq'alaj Espíritu ri käch'aw ruk' pa ranima', rajwaxik kuch'ob'o chi ri tajin kintz'ib'aj b'ik chiwe are u taqanik ri Qajaw Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38We k'u man kuch'ob' tä ri' chi are u taqanik ri Qajaw Jesús, utz la' we man kätatab'ex
tä ri kub'ij ri are'.

39Je k'u ri', qachalal, chikojo i chuq'ab' chuq'alajisaxik tzij ri yo'm chiwe rumal ri
Dios, meiq'atej k'u ri kech'aw pa jule' taq ch'ab'al chik.

40Ronojel k'u ri kib'ano, chib'ana wa' pa cholajil, utz k'u u b'anik kib'ano.

1 Corintios 15

Ri apóstol Pablo kujikib'a u b'ixik chi ri Cristo qas tzij xk'astaj chkixol ri käminaqib'

1Qachalal, che we chanim are kwaj chi käna'taj chiwe ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri
nu tzijom chiwe. Are k'u wa' ri tzij ri i k'amom pa ri iwanima', ri qas i taqem u b'anik.

2Xuquje' rumal we Tzij ri' ri ix i riqom ru tob'anik ri Dios, we kitaqej u b'anik ri nu
tzijom chiwe, we man xaq tä loq' ix kojoninaq che rumal chi man qas tä xich'ob'o.

3Ri nu yo'm chiwe are ri tijonik ri nim na u b'anik ri yo'm chwe in. Xink'ut chiwäch
chi ri Cristo xkämisax cho ri cruz rumal rech ri qa mak, jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri
Dios ri Tz'ib'talik.

4Xinb'ij chi xmuqtajik, te k'u ri' xk'astaj churox q'ij chkixol ri käminaqib', jas ri
xuquje' kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik.

5Xuk'ut k'u rib' chuwäch ri Pedro, te k'u ri' chkiwäch konojel ri kab'lajuj apóstoles.

6Te k'u ri' xuk'ut rib' chkiwäch más na chkiwäch job' cientos qachalal ri ki mulim kib'.
E k'ia k'u chke wa' e k'asal na kämik, pune nik'iaj chi k'ut e käminaq chik.

7Te k'u ri' xuk'ut rib' chuwäch ri Jacobo, te k'u ri' chkiwäch konojel ri apóstoles.

8K'isb'al re, aretaq u k'utum chi rib' chkiwäch konojel ri nik'iaj chik, xuk'ut rib'
chnuwäch in je' ta ne in jun ak'al ri jun chi wi rilik nu wäch xb'anik.

9Je ri', rumal chi ri in man nim tä nu b'anik chkixol ri apóstoles, man taqal tä k'ut
käb'ix apóstol chwe rumal chi xinb'an k'äx chke ri qachalal kojonelab' rech ri Dios.

10Xa k'u rumal ru toq'ob' ri Dios pa nu wi' je wa' nu b'anik. Man xaq tä k'u loq' u
toq'ob'isam nu wäch ri Dios, xane utz xelik rumal chi sib'alaj in chakuninaq na
chkiwäch konojel. Man in tä k'ut nu tukiel wi xinb'anow ronojel wa', xane are ri Dios
ru toq'ob'isam nu wäch are k'olinaq wuk'.

11Man k'o tä k'u we in che, we rumal ri nu tzij in ix kojoninaq, we k'u ne rumal ri ki
tzij ri nik'iaj chik. Are wa' ru Loq' Pixab' ri Dios ri käqatzijoj, are k'u wa' ri ix
kojoninaq che.

Waral käqil wi chi kek'astaj na ri käminaqib'

12We k'u ri käqatzijoj are la' chi ri Cristo xk'astaj chkixol ri käminaqib', ¿jas che e k'o
jujun chiwe käkib'ij chi man kek'astaj tä chi ri käminaqib'?

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13We k'u man kek'astaj ri käminaqib', mat b'a' xk'astaj ri' ri Cristo chkixol ri käminaqib'.

14We ta k'u mat xk'astaj ri Cristo chkixol ri käminaqib', mat b'a' k'o u patän ri' ru Loq' Pixab' ri Dios ri käqatzijoj, xuquje' mat k'o u patän ri' chi ix kojoninaq che ri Cristo.

15We ta qas tzij je ri', q'alaj ri' chi xaq uj b'anal taq tzij chrij ri Dios, rumal chi qa b'im chi ri Dios xuk'astajisaj ri Cristo chkixol ri käminaqib'. We man qas tzij chi kek'astaj na ri käminaqib', man qas tzij tä ri' chi ri Dios xuk'astajisaj ri Cristo chkixol ri käminaqib'.

16We k'u man kek'astaj tä chi ri käminaqib', mat k'u xk'astaj ri' ri Cristo chkixol ri käminaqib'.

17We ta k'u mat xk'astaj ri Cristo chkixol ri käminaqib', man k'o tä u patän ri' chi ix kojoninaq. K'ä ix sachinaq ri' rumal ri i mak.

18We ta k'u je ri', xuquje' kel kub'ij chi ri kojonelab' che ri Cristo ri e käminaq chik, xuquje' xsach ta ki wäch ri'.

19We ta xaq xuwi pa ri qa k'aslemal cho ruwächulew k'o u patän chi käku'b'i qa k'ux chrij ri Cristo, uj ta ri' ri sib'alaj b'isob'al qa wäch chkiwäch konojel ri winaq.

20Kämik k'ut qetam chi qas tzij xk'astaj ri Cristo chkixol ri käminaqib'. Are k'utb'al re wa' chi qas tzij kek'astaj na ri käminaqib'.

21Xa k'u rumal jun winaq xpe ri kämikal pa ki wi' konojel ri winaq, je ri' xuquje' rumal jun winaq kek'astaj na konojel ri käminaqib'.

22Rumal k'u ri Adán konojel ri winaq kekämik, je ri' xuquje' konojel ri e rech ri Cristo käkiriq na ri qas k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

23Ronojel k'u wa' käk'ulmataj na pa ru cholajil: Nab'e xk'astaj ri Cristo chkixol ri käminaqib'. Te k'u ri' ri e rech ri Cristo kek'astaj na aretaq käpetik.

24Aretaq b'antajinaq chi wa', käpe na ru k'isb'al ronojel. Are chi' ri Cristo kusach na ki wäch ri k'o ki taqanik, ri q'atal taq tzij, xuquje' ri nik'iaj taqanelab' ajchikaj. Kujach k'u na ronojel u wäch taqanik pu q'ab' ri Dios qa Tat.

25Tzrajwaxik k'ut chi kätaqan na ri Cristo, k'ä käyi' na che rumal ri Dios chi käch'akanik, qas k'u kätaqan pa ki wi' konojel ri käka'n ki k'ulel che.

26Ri k'isb'al k'ulel ri käsach na u wäch, are ri kämikal.

27Ronojel k'ut u jachom ri Dios pu q'ab' ri Cristo rech kätaqan puwi'. Aretaq kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik chi ronojel jachom pu q'ab' ri Cristo, q'alaj chi man kok tä ri Dios pa kuenta rumal chi are ri Are' ri xjachow ronojel pu q'ab'.

28Aretaq ronojel jachom chi pu q'ab' ri Cristo rech kätaqan puwi', te k'u ri' ri Are' k'ut, ri u K'ojol ri Dios, kujach na rib' pu q'ab' ru Tat ri xjachow ronojel pu q'ab' ri Are'. Je ri' ri Dios are ri Are' ri kätaqan na puwi' ronojel ri k'olik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29We ta mat k'o ri k'astajib'al chkixol ri käminaqib', ¿jas che e k'o jujun ri käb'an ki qasna' che ki k'exwäch ri ya e käminaq chik? ¿Jas che je' käka'n wa'? We man kek'astaj tä chi ri käminaqib', ¿jas u patän wa' chi käb'an ki qasna' che ki k'exwäch ri käminaqib'? ¡Man k'o taj!

30¿Jas k'u che ri uj ronojel q'ij xa uj k'o cho ronojel u wäch k'äx?

31Ri in ronojel q'ij xaq in k'o cho ri kämikal. Are qas tzij ri kinb'ij, qachalal, pune je ri' nim k'u ri kikotemal ri kinna' pa ri wanima' iwumal ix rumal chi ix kojoninaq chik che ri Qajaw Jesucristo.

32Ri in je wa' ri kinb'ij chi xintij nu chuq'ab' kuk' ri winaq aj Éfeso. Je' ta ne kuk' awaj aj pa taq juyub' xinch'ojin wi. ¿Jas k'u xinch'ak che wa'? We qas tzij chi man kek'astaj tä chi ri käminaqib', qas tzij ta ri' ri käkib'ij ri winaq: “Chujwoq, qatija' k'u jachike ri käqaj rumal chi chuweq kujkämik,” —kecha ri'.

33K'o jachin jun winaq mixsub'uwik. Je' jas ri kub'ij ri tzij: “Ri jun ri kerachi'laj ri itzel taq winaq, ketzeletaj na ri utzalaj u no'j kumal,” —kächa'.

34Chik'exa ri i chomanik, chib'ana k'u ri jikom pa ri i k'aslemal, mixmakunik. E k'o k'u jujun chiwe ri man qas ketam tä u wäch ri Dios. Kinb'ij wa' chiwe rech kixk'ixik.

Waral käqil wi jas ki b'anik ri käminaqib' aretaq kek'astajik

35We k'u ne k'o jun kuta' chqe, kub'ij: “¿Jas käb'antaj na rech ri käminaqib' kek'astajik? ¿Jas lo u b'anik ri' ri ki cuerpo?” —kächa ri'.

36Jachin ri je' kuta' wa' xa kon ri'. Rumal chi aretaq jun ija' kätikik, ri ija' ri' rajwaxik käq'ay ri rij rech kätuxik, käk'iy k'u ri tiko'n.

37Ri kämuq kan pa rulew man are tä ri tiko'n ri k'iyinaq chi loq, xane xa are ri ija', we are triko, o we ne are jun u wäch ija' chik jas ri ixim.

38Ri Dios k'ut kub'an na che ri ija' ri' jas ru b'anik ri kraj, chkijujunal k'ut keuk'iyisaj jas ri kraj kub'an chke.

39Man konojel tä ri cuerpos xaq junam ki wäch. Xane jun wi ri ki cuerpo ri winaq, jun wi ri ke ri awaj, jun wi ri ke ri kär, xuquje' jun chi wi ri ke ri chikop ajuwokaj.

40Je ri' xuquje' e k'o cuerpos ajchikaj, e k'o k'u cuerpos ajuwächulew. Jun chi wi ri ki je'lal ri cuerpos ajchikaj, jun chi wi k'ut ri ki je'lal ri cuerpos ajuwächulew.

41Ru juluwem ri q'ij man junam tä ruk' ru juluwem ri ik', xuquje' man junam tä ruk' ri ki juluwem ri ch'imil. Chkixol ri ch'imil k'ut jalajoj wi ri ki juluwem ri jun ruk' ri jun chik.

42Are k'u je wa' käk'ulmataj na aretaq kek'astaj ri käminaqib'. Kämuq kan jun cuerpo ri käq'ayik, käk'astaj k'u na jun cuerpo ri man käq'ay tä chik, ri man käkäm taj.

43Kämuq kan jun cuerpo ri tzel kilitajik, käk'astaj k'u na jun cuerpo ri je'lik, ri nim na u q'ij. Kämuq jun cuerpo ri man qas k'o u chuq'ab', käk'astaj k'u na jun cuerpo ri qas k'o u chuq'ab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

44Kämuq kan jun cuerpo ajuwächulew, käk'astaj k'u na jun cuerpo ajchikaj. We k'o ri' ri cuerpo ajuwächulew, xuquje' k'o ri' ri cuerpo ajchikaj.

45Je' jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Ri nab'e achi, ri Adán, xb'an che chi are jun winaq ri k'o u k'aslemal,” —kächa'. Are k'u ri k'isb'al Adán are ri Espíritu ri kuya k'aslemal.

46Man are tä k'u xpe ri ajchikaj nab'e, xane are nab'e xpe ri ajuwächulew. Te k'u ri' xpe chi ri ajchikaj.

47Ri nab'e achi ri xb'an ruk' ulew are jun ajuwächulew. Ri ukab' achi, ri Qajaw Jesús, pa ri kaj xpe wi.

48Ri cuerpos ajuwächulew, e are je' jas ru cuerpo ri nab'e winaq ri xb'an ruk' ulew. Are k'u ri cuerpos ajchikaj e are je' jas ru cuerpo ri Jun ri xpe chikaj.

49Ri qa b'anik kämik are je' jas ri achi ri xb'an ruk' ulew, kopan k'u na ri q'ij aretaq je' kujb'antaj na jas ri Jun ri ajchikaj.

50Ri kel kub'ij ri tajin kinb'ij chiwe, qachalal, are la' chi uj ruk' ri qa cuerpo ri' ri xa re ti'j, re b'aq man kuya' taj kujopan chila' chikaj jawije' ri kätaqan wi ri Dios pa qa wi'. Ri xa käq'ayik man kuya' taj chi mat k'o u k'isik.

51Kwaj k'ut chi kiwetamaj ri man etamtal taj. Man qonojel tä ri uj kujkäm na, qonojel k'ut käk'extaj na ri qa b'anik.

52Xa k'u pa jun rat käk'ulmataj wa', je' jas ri kub'an jun winaq kuyub'a' u waq'äch, aretaq käb'an ri k'isb'al trompeta. Kätataj k'u na chi koq'sax ri trompeta. Te k'u ri' kek'astaj na ri käminaqib' rech man kekäm tä chik. Are k'u ri uj, qonojel käk'extaj na ri qa b'anik.

53Rajwaxik k'ut chi we qa k'aslemal ri' ri xa käk'is u wäch, are käk'extaj wa', käk'oji k'u na ri qa k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. We qa cuerpo ri' ri xa käkämik käk'extaj na wa' rech käk'oji na jun qa cuerpo ri man käkäm taj.

54Aretaq we qa k'aslemal ri' ri xa käk'is u wäch are k'extajinaq chik, käk'oji k'u ri qa k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. Aretaq we cuerpo ri' ri xa käkämik k'extajinaq chik rech käk'oji na jun cuerpo ri man käkäm taj, je' kel na wa' jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “¡Sachinaq u wäch ri kämikal, tz'aqat k'u ri ch'akanik!” —kächa'.

55“Ri at, kämikal, ¡man ya'tal tä chik chawe ru b'anik k'äx chqe! Kämikal, kab'ij chi katkowinik katch'akan pa qa wi', man katch'akan tä k'u na,” —kächa ri'.

56Ri käyo'w u chuq'ab' ri kämikal chub'anik k'äx chqe, tzare ri mak. Are k'u ri käyo'w u chuq'ab' ri mak tzare ri ojer Pixab'.

57Maltiox k'u che ri Dios chi kuya chqe chi kujch'akan na rumal ri Qajaw Jesucristo.

58Rumal k'u ri', loq'alaj taq qachalal, chib'ana jikom che ri iwanima', chijikib'a k'u i k'ux rech kitaqej na u patänixik ri Qajaw Jesús amaq'el ronojel q'ij. Je ri', rumal chi ri ix iwetam chi ri chak ri kib'an chupatänixik ri Qajaw Jesús, man xaq tä loq' kib'an wa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Corintios 16

Waral käqil wi jas käb'an chumulixik ri puaq che ki to'ik ri qachalal kojonelab'

1Aretaq kimulij ri puaq che ki to'ik ri qachalal kojonelab', chib'ana ix jas ri xinb'ij
chke ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa taq ri tinimit re Galacia.

2Pa taq ri nab'e q'ij rech ronojel semana chijujunal rajwaxik kitas kan jub'iq' che ri
xich'ako. Jampa' ri kixuto' wi ri Dios chutasik are ri' kik'ol kanoq, rech aretaq kinopan
in iwuk' man rajwaxik taj chi k'o puaq kämulik.

3Aretaq in k'o chi iwuk', keintaq na b'i pa Jerusalén jachin taq ri e cha'tal chi iwumal.
E are wa' kek'amow na b'i ri puaq ri i mulim ruk' ri wuj ri kinya b'i pa ki q'ab'.

4We k'u käqachomaj chi rajwaxik kine' in, keb'e' na junam wuk'.

Ri apóstol Pablo kuchomaj jas kub'ano aretaq kopan pa ri tinimit Corinto

5Aretaq kinopan iwuk' chila' pa Corinto, rajwaxik chi nab'e kinok'ow pa Macedonia.
Te k'u ri' kinopan iwuk' ix.

6We ne kink'oji na kieb' oxib' ik' iwuk', we k'u ne kink'oji na chila' ronojel ri saq'ij.
We je ri' kinb'ano, ri ix kixkowinik kinito' che ri nu b'inem jawije' ri rajwaxik kine' chi
wi na.

7Man kwaj tä k'ut chi xaq jun rat kinwil i wäch, xane are kwaj kink'oji na kieb' oxib'
ik' iwuk', we are wa' kraj ri Dios.

8Kinkanaj k'u na pa ri tinimit Éfeso k'ä kuriqa na ri nimaq'ij re Pentecostés.

9Je ri' kinb'an na rumal chi kinwilo chi yo'm chwe chi kuya' kintzijoj ru Loq' Pixab' ri
Dios rech k'ia kekojon na, pune k'u e k'ia xuquje' ri käka'n ki k'ulel chwe.

10We kopan ri Timoteo iwuk', chito' pa ronojel rech käkikot na iwuk', man k'o tä k'u
jas kub'isoj. Je' chib'ana wa' che rumal chi ri are' kächakun chutzijoxik ru Loq' Pixab'
ri Dios je' jas ri kinb'an in.

11K'o jun chiwe märetzelaj u wäch. Xane chito' rech käkowinik kutaqej ru b'e ruk'
utzil, rech kätzelej chi na loq wuk' rumal chi ri in weye'm ri are' junam kuk' ri nik'iaj
qachalal chik.

12Ri in sib'alaj xinb'ochi'j ri qachalal Apolos chi ke' ri are' junam kuk' ri nik'iaj
qachalal che rilik jas i b'anom. Ri are' k'ut man xraj taj xe' kämik. Ke' k'u na ri are'
aretaq käkowinik.

Ri apóstol Pablo kuya apan rutzil ki wäch ri kojonelab'

13Chk'astaj b'a' ri i chomanik, chijikib'a ri iwanima' rech kitaqej ri kojonik chrij ri
Cristo. Mixej k'u iwib', xane chiwila' chi k'o i chuq'ab'.

14Ronojel ri kib'ano, chib'ana wa' rumal chi keiwaj konojel.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Qachalal, ri ix iwetam chi ri rachalaxik ri Estéfanas, e are' ri nab'e chke ri winaq chila' pa Acaya ri xekojon che ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio. Ri e are' k'ut ki jachom kib' che ki patänixik ri qachalal kojonelab'.

16Kwaj k'ut chi ri ix keinimaj ri winaq ri je' käka'no jas ri e are', xuquje' chi keinimaj konojel ri ketob'anik, ri kechakunik jas ri e are'.

17Kinkikotik rumal chi xepe ri Estéfanas, ri Fortunato, xuquje' ri Acaico. Ri e are' xka'no jachike ri man xixkowin tä ix chub'anik rumal chi man ix k'o tä waral.

18Ri e are' xkiwalijisaj ri wanima' in xuquje' ri iwanima' ix. Nim b'a' cheiwila wi ri winaq ri e je' jas ri e are'.

19Ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa taq ri tinimit re Asia käkiya b'i rutzil i wäch. Ri Aquila ruk' ri Priscila, xuquje' ri kojonelab' ri käkimulij kib' cho kachoch, käkiya b'i nimalaj rutzil i wäch pa ru b'i' ri Qajaw Jesús.

20Konojel ri qachalal käkiya b'i rutzil i wäch. Chiya b'a' rutzil i wäch ix chb'il taq iwib'. Chitz'umaj iwib' chuwäch ri Dios. Retal k'u wa' chi qas kiwaj iwib'.

21In wa', ri Pablo, kintz'ib'aj b'i wa' we rutzil i wäch ri' ruk' ri nu q'ab' in.

22Jachin ri man loq' tä käril wi ri Qajaw Jesucristo, chpe ta na k'äx puwi' rumal ri Dios. ¡Chpeta na la, Qajaw Jesús!

23Are ta b'a' ri Qajaw Jesucristo kätoq'ob'isan i wäch.

24Pa ru b'i' ri Qajaw Jesús, kintaq b'i u b'ixik chiwe chi kixwaj ix nimalaj iwonojel. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Corintios

2 Corintios 1

Ri apóstol Pablo kuchap u tz'ib'axik jun carta chik chke ri qachalal kojonelab' aj Corinto

1In wa', ri Pablo, in apóstol. In jun chke ru taqo'n ri Jesucristo. Je wa' nu b'anik rumal chi are u rayib'al ri Dios. Ri in, wachi'l ri qachalal Timoteo, kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chke ri qachalal kojonelab' che ri Dios ri e k'o pa ri tinimit Corinto, xuquje' chke konojel ri e rech ri Dios ri e k'o pa taq ri tinimit re Acaya.

2Are ta b'a' ri Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw Jesucristo kutoq'ob'isaj i wäch, kub'ano chi kuxlan ri iwanima'.

Ri apóstol Pablo kuku'b'i u k'ux chrij ri Dios chupam ri k'äxk'ol

3Qaya b'a' u q'ij ri Dios ru Tat ri Qajaw Jesucristo. Ri Are' are qa Tat ri kel u k'ux chqe, are ri qa Dios ri amaq'el kuku'b'isaj qa k'ux.

4Ri Dios kuku'b'isaj qa k'ux chupam ronojel ri k'äx ri käqariqo rech ri uj xuquje' kujkowinik käqaku'b'isaj ki k'ux ri tajin käkiriq k'äx. Jas ru ku'b'isaxik qa k'ux uj u b'anom ri Dios, je' käqa'n uj chuku'b'isaxik ki k'ux ri e are'.

5Je' jas ri uj sib'alaj tajin käqariq qe ri k'äx ri xuriq ri Cristo, are k'u rumal ri Cristo xuquje' sib'alaj käku'b'isax na qa k'ux uj.

6Rumal ri' we ri uj käqariq k'äx, käqariq wa' rech ri ix käku'b'isax i k'ux, xuquje' kiriq ru tob'anik ri Dios. We k'u käku'b'isax qa k'ux rumal ri Dios, je k'u ri' käb'an chqe rech ri ix xuquje' käku'b'isax i k'ux, kiriq k'u na ru tob'anik ri Dios. Je ri' kixkowinik kich'ij ri k'äxk'ol ruk' paciencia junam jas ri k'äxk'ol ri tajin käqariq uj.

7Sib'alaj ku'l qa k'ux chiwij rumal chi qetam chi jas ri ix tajin kiriq iwe ri k'äxk'ol, je ri' xuquje' kiriq na iwe ri ku'lb'al k'ux ri kuya ri Dios.

8Qachalal, käqaj chi kiwetamaj chi sib'alaj nim ri k'äx ri xqariq pa Asia. Sib'alaj nim k'ut ri k'äx ri xqariqo chi man k'o tä chi qa chuq'ab' chuch'ijik wa'. Ri uj man ku'l tä chi qa k'ux chi kujk'asi'k, xane xqachomaj chi kujkäm wi na.

9Xqana' chi je' ta ne q'atom tzij chqij chi kujkämisaxik. Xqak'ulmaj k'u wa' we k'äx ri' rech käqetamaj käku'b'i qa k'ux chrij ri Dios ri keuk'astajisaj ri käminaqib'. Man käku'b'i tä k'u qa k'ux chb'il qib' uj.

10Ri Dios xujuto' chuwäch ri k'äxalaj kämikal, xuquje' kujuto' na. Qa ku'b'am qa k'ux chrij ri Are' chi kutaqej na qa to'ik.

11Je wa' kub'an na chqe we ri ix kujito' ruk' ri oración ri kib'an pa qa wi'. We e k'ia ri käka'n orar pa qa wi', e k'ia ri' xuquje' ri kemaltioxin na che ri Dios rumal ri nimaq taq u tewchib'al pa qa wi'.

Ri apóstol Pablo kub'ij jas che man xe' tä chik pa ri tinimit Corinto

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12K'o ri sib'alaj kuya kikotemal chqe. Are la' chi käqana' pa qanima' chi ch'ajch'oj ri qa k'aslemal xuquje' chi qas utz ri qa chomanik waral cho we uwächulew. Más k'u na je' ri qa b'anik wa' chixol ix xuquje'. Man xaq tä k'u ruk' ri qa no'j uj je' qa'nom wa', xane are ri Dios uj u to'm ruk' ri nimalaj u toq'ob'.

13Ri qa tz'ib'am b'i chiwe chupam taq ri qa wuj are xaq xuwi ri kixkowinik kisik'ij, ri kixkowinik kich'ob'o. Ku'l k'u nu k'ux chi qas kixkowinik kich'ob' na ronojel ri qa tz'ib'am b'ik,

14je' jas ri i ch'ob'om jub'iq' kämik, rech pa ri q'ij ri käpe ri Qajaw Jesús, ri ix kixkowinik kixkikot na qumal uj, je' jas ri uj kujkikot na iwumal ix.

15Xku'b'i k'u nu k'ux chrij ronojel wa', je ri' chi ri in nab'e kanoq xinchomaj kinopan iwuk' ix, rech je ri' qas kixkikotik rumal chi kamul kinopan iwuk'.

16Xinchomaj chi kinopan iwuk' aretaq kine' pa Macedonia. Xinchomaj k'ut chi aretaq kintzelej loq pa Macedonia kinopan chi na iwuk' jumul chik. Je ri' ri ix xixkowin ta xinuto' rech kintaqej chi ri nu b'e, kine' pa Judea.

17¿A xa lo man qas utz tä u chomaxik xinb'ano aretaq xinchomaj u b'anik wa'? ¿A kichomaj ix chi xaq kinb'an ri nu chomanik jas ri kub'an jun winaq ajuwächulew ri kub'ij: “Je ri' kinb'ano,” te k'u ri' kub'ij chik: “Man je' taj”? —kächa ri'.

18Ri Dios k'ut kilowik chi ri uj man käqab'ij tä chiwe: “Je ri' käqa'no,” te k'u ri' käqab'ij chik: “Man je' taj,” —mujcha ne lo.

19Je ri', rumal rech ri Cristo Jesús ru K'ojol ri Dios ri käqatzijoj uj chiwe, ri in, ri Silvano xuquje' ri Timoteo. Ri Are' k'ut man k'o tä jumul ri kub'ij: “Je',” te k'u ri' kub'ij chik: “Man je' taj,” —man kächa tä ri'. Ru Loq' Pixab' ri Dios rumal ri Cristo amaq'el ronojel q'ij are ri qas tzij.

20Ronojel k'u ri u b'im ri Dios, je' kel na rumal ri Cristo. Rumal ri' aretaq käqaya u q'ij ri Dios käqab'ij: “¡Amén!” —kujcha', rumal ri Cristo Jesús.

21Tzare k'u ri Dios ri xb'anow chqe chi ri ix xuquje' ri uj qa jikib'am ri qanima' chrij ri Cristo, xuquje' xujutaso rech käqajach qib' pu q'ab' ri Are'.

22Xukoj qetal chi ri uj rech ri Are'. Ri Loq'alaj Espíritu k'ut ri xuya pa qanima', are k'utb'al wa' chi qas tzij kuya na ronojel ri xuchi'j chqe.

23K'ä mäja' k'u kinopan iwuk' pa Corinto jas ri xinchomaj nab'e. Are ri Dios ri kilowik, retam k'u ri Are' ri qas k'o pa wanima', chi xa rumal chi kintoq'ob'isaj i wäch man xinopan taj.

24Man xa tä k'u käqaj kujtaqan pi wi' rech kikojo jachike ri käqaj uj. Qilom k'ut chi i jikib'am iwanima', qas ix kojoninaq. Xane ri uj xa käqaj kujtob'an iwuk' rech qas kixkikotik.

2 Corintios 2

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Rumal ri' xinchomaj in chi man kinopan tä iwuk' jumul chik ri xa ta b'is kinya chiwe aretaq kinopanik.

2We k'u ri in kinya b'is chiwe, ¿jachin ta chik ri kuya kikotemal chwe in? Xaq xuwi ri ix ri' ri xa nu yo'm b'is chiwe kixkowin chub'anik wa'.

3Rumal ri' xintz'ib'aj b'i ri jun wuj chik chiwe. Are la' chi man kwaj taj kine'k rech xa kinriqa b'is iwumal, xane rajwaxik kib'ano chi käkikot wanima'. Ku'l k'u nu k'ux chi aretaq kinkikot na in, ri ix xuquje' kixkikot na wuk'.

4Aretaq k'ut xintz'ib'aj b'i ri jun wuj chik chiwe, sib'alaj in okinaq il, sib'alaj xinb'isonik, tajin k'u kinoq'ik. Man xintz'ib'aj tä k'u b'ik rech xa kixb'isonik, xane are kwaj chi kiwetamaj chi sib'alaj kixwaj nimalaj iwonojel.

Ri apóstol Pablo kusach u mak ri jun ri b'anowinaq k'äx chkixol ri kojonelab'

5We k'o jun chiwe u yo'm b'is chwe, man xuwi tä chwe in ri' u yo'm wi, xane u yo'm jub'iq' ri' chiwe ix iwonojel. “Jub'iq',” —kincha'. Je' kinb'ij wa' rech man kinb'an tä sib'alaj nim ri k'äx che ri ajmak.

6Ri k'äjisab'al u wäch ri achi ri' ri xiya che aretaq ximulij iwib', xaq ruk' b'a' la'.

7Kämik k'ut, xa chisacha u mak, chiku'b'isaj k'u u k'ux. We ne man kuch'ij tä chik, kuya k'u kan ronojel rumal ri nimalaj u b'is.

8Rumal ri' kixinb'ochi'j chi kik'ut chi jumul ri utzil iwanima' che ri are' jas ri i b'anom petinaq loq.

9Xa k'u rumal wa' xintz'ib'aj b'i ri nab'e wuj chiwe chrij wa'. Je ri' xinb'ano che rilik, xuquje' che retamaxik we ri ix qas tzij kinimaj ronojel ri kinb'ij chiwe.

10Jachin k'u ri kisach u mak ix, che apachike mak ru b'anom, ri in xuquje' kinsach u mak. We k'o jun nu sachom u mak, nu sachom u mak ri' chuwäch ri Cristo rumal chi kintoq'ob'isaj i wäch ix, we qas tzij k'o mak ri rajwaxik kinsacho.

11Je' qa'na wa' rech ri Satanás man kujuch'ak taj. Qas qetam k'ut jas ri tajin kuchomaj u b'anik ri are'.

Ri apóstol Pablo xb'isonik aretaq xopan pa ri tinimit Troas rumal chi man xuriq tä ri Tito

12Aretaq xinopan pa ri tinimit Troas chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ri Cristo, xyi' chwe chi kuya' kintzijoj na ru Loq' Pixab' ri Dios chila'.

13Pune je ri', sib'alaj xinok il rumal chi man xinriq tä ri qachalal Tito. Rumal ri' xinel b'i kuk' ri qachalal kojonelab' chila', xine' k'u pa Macedonia.

Waral käqil wi chi kujch'akan na rumal ri Cristo

14Maltiox b'a' che ri Dios ri kuya chqe chi amaq'el ronojel q'ij kujch'akan na rumal ri Cristo Jesús. Rumal k'u qech uj kel u tzijol ru Loq' Pixab' ri Are' je' jas jun k'ok'alaj kunab'al ri käjab'un ri ruxlab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Je ri', rumal chi ri uj je' qa b'anik jas u k'ok'al ri incienso ri käyi' che sipanik cho ri Dios rumal ri Cristo. Käjab'un k'u ri ruxlab' chkixol ri winaq ri käkiriq ru tob'anik ri Dios, xuquje' chkixol ri winaq ri xa käsach na ki wäch.

16Chke ri winaq ri xa käsach na ki wäch we incienso ri' are je' jas ri ruxlab' jun kunab'al ri käkämisanik. Chke k'u ri winaq ri käkiriq ru tob'anik ri Dios are je' jas ri ruxlab' jun k'ok'alaj kunab'al ri kuya k'aslemal. ¿Jachin ta k'u lo ri qas käkowin chub'anik wa' we chak ri' chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios?

17Ri uj man xa tä ch'akoj tajin käqa'n chrij ru Loq' Pixab' ri Dios, jas ri käka'n k'ia winaq, käkiyuj k'ut ruk' ri man qas tzij taj. Xane ruk' ri jikomal qanima' käqatzijoj ri qas tzij chuwäch ri Dios rumal chi uj u taqo'n ri Are', uj patänil taq re ri Cristo.

2 Corintios 3

Ri uj are käqatzijoj ri k'ak' trato ri xub'an ri Dios quk' uj

1Aretaq je' käqab'ij wa', ¿a kichomaj ix chi xa tajin käqachaplej chi jumul u ya'ik qa q'ij chb'il qib'? ¿A rajwaxik ne lo käqaya jujun taq wuj chiwe ri kub'ij wi chi uj utz? ¿A rajwaxik chi käqata' b'i jujun taq qa wuj chiwe ri kub'ij wi chi uj utz, junam jas ri käka'n jujun winaq chik?

2Man je' tä ri', rumal chi xaq xuwi ix ri' ri ix ri wuj ri kajwataj chqe. Ix je' ta ne jun wuj ri tz'ib'tal pa taq ri qanima'. Konojel k'u ri winaq kekowinik käketamaj wa', käkisik'ij k'u u wäch.

3Ri ix, ix je' jas jun wuj ri tz'ib'am rumal ri Cristo ri jachom qumal uj. We wuj ri' man tz'ib'am tä u wäch ruk' tinta, xane ruk' ri Loq'alaj Espíritu rech ri k'aslik Dios. Man e are tä tz'ib' ri xa cho tz'alam taq ab'aj e tz'ib'am wi, xane pa taq ri kanima' winaq.

4Ku'l k'u qa k'ux chrij ri Dios rumal ri Cristo chi qas tzij wa' ri käqab'ij.

5Man xaq tä k'u uj pa qe wi kujkowin chub'anik ri käqa'no, xane ronojel ri kujkowin chub'anik, are ri Dios ri käyo'w chqe chi kujkowinik chub'anik wa'.

6Tzare k'u ri Dios xyo'w chqe chi kujkowinik kujpatänin che ri Are' ruk' jun k'ak' trato. Man are tä ru nimaxik jun taqanik ri xa tz'ib'talik, xane jun k'aslemal wa' ri kuya ri Loq'alaj Espíritu chqe. Ri Pixab' ri Tz'ib'talik kuq'at tzij puwi' jun chi käkämisaxik. Are k'u ri Loq'alaj Espíritu kuya k'aslemal.

7We Pixab' ri' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, xtz'ib'ax wa' cho tz'alam taq ab'aj. Xpe k'u ruk' ri je'lalaj u juluwem ri Dios ri sib'alaj k'o u chuq'ab', je ri' chi ri winaq aj Israel man xekowin tä chik xeka'y chupalaj ri qa mam Moisés, rumal chi sib'alaj käjuluw ru palaj. Pune je ri', nojim k'ut xtäni wa' we juluwem ri'. We ri Pixab' ri' ri kuq'at tzij puwi' jun chi käkämisaxik, sib'alaj nim u q'ij wa' xpetik,

8¿a mat k'u sib'alaj nim chi na u q'ij wa' ru Loq' Pixab' ri Dios ri kuya ri Loq'alaj Espíritu chqe? ¡Je', je ri'!

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Kel kub'ij wa': We ri Pixab' ri xa xuk'am loq kämikal pa qa wi' sib'alaj xnimar u q'ij, ¿a mat sib'alaj nim chi na u q'ij wa' ru Loq' Pixab' ri Dios ri kub'ij chi kuya' käjikomataj ri qanima' cho ri Dios?

10Je ri', rumal chi ri Pixab' ri sib'alaj xnimar u q'ij nab'e, kämik man nim tä chi u q'ij wa'. Are sib'alaj nim chi na u q'ij we jun chik ri' chuwäch ri jun ri k'o nab'e.

11We k'u sib'alaj xnimar u q'ij ri ojer trato ri xa kieb' oxib' q'ij xub'an u patän, sib'alaj nim chi b'a' na u q'ij wa' ri k'ak' trato ri man käk'is tä na u wäch.

12Rumal k'u rech chi chrij wa' ku'l wi qa k'ux, xa je ri' man käqaxej tä qib' kujch'awik.

13Man je' taj käqa'no jas ri xub'an ri qa mam Moisés ri xukoj jun ch'uqb'al u palaj rech ri winaq aj Israel man käkil taj aretaq kätäni ri juluwem ri sib'alaj kätunun chupalaj, ri juluwem ri xa tajin käsach u wäch.

14Are k'u ri winaq aj Israel man xkich'ob' taj. Mäja' k'u käkich'ob' wa' kämik. Rumal ri' aretaq käkisik'ij ri ojer trato, ri ch'uqb'al ri xukoj ri qa mam Moisés are b'anowinaq chke chi man käkich'ob' taj, man esam tä k'u ri ch'uqb'al ri' chkiwäch. Xuwi k'u rumal ri Cristo are kesax na wa'.

15K'ä pa we q'ij kämik ri', aretaq käkisik'ij taq ri wuj ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, je' ta ne k'o jun ch'uqb'al ri kub'an jech' che ri ki chomanik.

16Aretaq k'ut jun winaq kätzelej ruk' ri Qajaw Jesús, are je' ta ne kesax ri ch'uqb'al ri', kul k'u ru chomanik pa saq.

17Ri Qajaw Jesús k'ut, are ri Espíritu. Jachin k'u ri k'o ri Loq'alaj Espíritu rech ri Qajaw Jesús pa ranima' man k'o tä chi ri' pu q'ab' ri ojer Pixab'.

18Rumal k'u ri' qonojel ri uj man ch'uqtal tä chi ri qa palaj, xane uj je' jas jun espejo ri käq'alajin wi ri je'lalaj u juluwem ri Qajaw Jesús. Je ri' ri uj nojim je' tajin kujel na jas ri Cristo, rumal chi ronojel q'ij käq'alajin na jub'iq' chik che ri je'lalaj u juluwem pa ri qa k'aslemal. Are wa' ri kub'an ri Loq'alaj Espíritu re ri Qajaw Dios.

2 Corintios 4

1Man käk'istaj tä b'a' qa k'ux rumal chi ri Dios u yo'm pa qa q'ab' chi käqatzijoj ru Loq' Pixab' ri Are' chrij ri k'ak' trato rumal chi xel u k'ux chqe.

2Qetzelam u wäch ri k'ixb'al u b'anik xuquje' ri xa käb'an chi k'uyal. Man keqasub' tä ri winaq, man käqak'ex tä ru Loq' Pixab' ri Dios, xane xuwi käqab'ij ri qas tzij. Je ri' käqa'no rech konojel ri winaq kuya' käkina' na pa kanima' chi utz ri käqa'n cho ri Dios.

3We k'u ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri käqatzijoj are ch'uqtalik, xaq xuwi chkiwäch ri winaq ri xa käsach na ki wäch are ch'uqtal wi.

4Rumal chi man kekojon taj, ri dios re we uwächulew ri' are b'anowinaq chke chi sachinaq ri ki chomab'al, je' ta ne chi man kekowin taj keka'yik. Je ri' u b'anom chke rech man käkil tä ri saqil re ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ri Cristo ri sib'alaj nim u q'ij. Are k'u ri Cristo, are ri qas u wächb'al ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Aretaq käqatzijoj ru Tzij ri Dios, man uj taj käqatzijoj qib', xane are käqatzijoj ri Jesucristo chi are Qajaw. Are k'u ri uj xuwi käqaq'alajisaj qib' chi uj patänil taq iwe rumal chi loq' käqil wi ri Jesús.

6Ri Dios k'ut ri xtaqanik chi kätunun ri saqil pa ri q'equm, are k'u wa' ri xub'ano chi kätunun ru saqil ri Are' pa taq ri qanima' rech ruk' we saqil ri' käqetamaj chi sib'alaj känimarisax u q'ij ri Dios. Q'alaj wa' chupalaj ri Jesucristo.

Chujkojon che ri Dios pa ronojel

7We q'inomal ri' ajchikaj k'o pa ri qa cuerpo ri je' ta ne e b'o'j b'anom ruk' ulew. Je ri' rech q'alaj chi we nimalaj chuq'ab' ri' ri k'o quk', ruk' ri Dios käpe wi, man qech tä k'u uj.

8Pune käqariq k'äx je wa' je ri', amaq'el kujel chupam. Pune sib'alaj kujok il, man käk'istaj tä kan qa k'ux.

9Pune käb'an k'äx chqe kumal ri winaq, man uj wonob'am tä kanoq. Pune kujqasax cho rulew, kujsoktaj k'ut, man käsach tä qa wäch.

10Apawije' ta ne ri kuje' wi k'o ri retal ru kämikal ri Jesús che ri qa cuerpo, are wa' ri k'äx ri tajin käqariqo. Je ri' rech xuquje' q'alaj ru k'aslemal ri Jesús pa taq ri qa k'aslemal uj.

11Ri uj ri k'ä uj k'asal na, ronojel q'ij uj k'o cho ri kämikal rumal rech ri Jesús, rech ru k'aslemal ri Jesús käq'alajin pa taq ri qa cuerpo uj ri xa käsach ki wäch.

12Ri uj, rumal ru tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios, xa jub'iq' man käpe ri kämikal pa qa wi'. Are k'u ri ix xa tajin kiriq na ri k'aslemal.

13Ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik kub'ij: “Xinkojon che ri Dios. Rumal k'u ri' xintzijonik,” —kächa'. Ri uj xuquje' je' käqa'no. Kujkojon che ri Dios, rumal k'u ri' kujtzijonik.

14Qetam k'ut chi ri Dios ri xuk'astajisaj ri Qajaw Jesús chkixol ri käminaqib', ri uj xuquje' kujuk'astajisaj na chkixol ri käminaqib' junam ruk' ri Jesús. Kujuk'am k'u na b'i chuwäch ri Are' junam iwuk' ix.

15Ronojel wa' xb'antajik chub'anik utzil chiwe. Je ri' rech we e k'ia ri käkiriq ri nimalaj u toq'ob' ri Dios, e k'ia xuquje' ri käkiya na maltioxinik che ri Are' rech känimarisax k'u na u q'ij ri Dios.

16Rumal ri' man käk'istaj tä qa k'ux. Pune we qa cuerpo ri' xa tajin kärijob'ik, ri qanima' k'ut tajin kub'an na k'ak' ronojel q'ij.

17Ri k'äxk'ol ri käqariq pa we k'aslemal ri' man nim tä wa', xane xa re kieb' oxib' q'ij. Kuya k'u chqe chi käqariq na qe ri nimarisab'al u q'ij ri Dios ri man k'o tä u k'isik, ri sib'alaj nim na chuwäch ri k'äxk'ol.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Mäku'b'i b'a' qa k'ux chkij ri jastaq ri keilitajik, xane are ku'l qa k'ux chkij ri man keilitaj taj, rumal chi ri jastaq ri keilitajik xa käsach ki wäch, are k'u ri man keilitaj taj man k'o tä ki k'isik.

2 Corintios 5

1Qetam k'ut chi we käsach u wäch ri qa cuerpo ri je' jas jun ja ri man naj taj kuch'ijo, k'o chi na jun qachoch ri u b'anom u b'anik ri Dios pa ri kaj ri man käsach tä u wäch. Are jun ja ri man xa tä b'anom kumal winaq.

2Qas tzij ri uj, ri k'ä uj k'o na pa ri qa cuerpo ri', kujel ch'uj rumal chi are sib'alaj käqaj kujq'ax pa ri qachoch ri k'o chila' chikaj.

3Ri qachoch jela' are jun k'ak' cuerpo wa' ri je' ta ne jun atz'iaq ri kujuch'uq na rech man kujch'ani tä kanoq.

4Ri uj, ri k'ä uj k'asal na pa we qa cuerpo ri je' ta ne jun ja, kujel ch'uj, käqana' k'u k'äx pa qanima'. Man are tä chi käqaj chi käsach u wäch ri qa cuerpo ajuwächulew, xane are käqaj jun qa cuerpo chik ri kujuch'uqu je' jas jun k'ak' atz'iaq rech ri qa cuerpo ri xa käsach u wäch käk'extaj na wa' rumal ri jun k'aslemal chik ri man k'o tä u k'isik.

5Are k'u ri Dios xb'anow chqe chi je' qa b'anik wa'. U yo'm k'u ri Loq'alaj Espíritu pa qanima'. Are k'utb'al wa' chi qas tzij kuya na ronojel ri xuchi'j chqe.

6Rumal ri' amaq'el ronojel q'ij käku'b'i qa k'ux chrij ri Dios. Qetam chi ri uj, ri k'ä uj k'o pa we cuerpo ri', je' ta ne man uj k'o tä cho qachoch rumal chi mäja' uj k'o ruk' ri Qajaw Jesús.

7Ri käqa'n ronojel q'ij, käqa'n wa' ruk' kojonik. Man are tä käku'b'i qa k'ux chrij ri käqilo.

8Sib'alaj käku'b'i k'u qa k'ux chrij ri Dios. Käqaj ta ne chi mat uj k'o chi waral pa we qa cuerpo ri' rech kuya' kujek'ol cho ja ruk' ri Qajaw Jesús.

9Rumal ri' are käqaj käqa'n ronojel q'ij jachike ri utz käril wi ri Qajaw Jesús, we uj k'o waral pa ri qa cuerpo o man uj k'o tä chi waral.

10Qonojel k'ut rajwaxik kujetak'al na chuwäch ri Cristo rech kuq'at tzij pa qa wi'. Chqajujunal k'ut käqak'am na ri tojb'al re ri xqa'n pa ri qa k'aslemal waral cho we uwächulew, we are utz o man utz tä ri' ri xqa'no.

Waral käqil wi chi ru Loq' Pixab' ri Dios ri käqatzijoj kuya utzil chkixol ri winaq ruk' ri Dios

11Rumal k'u ri' ri uj ri qetam chi rajwaxik käqaxej qib' cho ri Dios, käqakoj qa chuq'ab' rech käkikoj ri winaq chi qas tzij ri käqab'ij. Ri Dios k'ut retam jas ri qa b'anik. Kwaj ta na chi ri ix xuquje' kina' pa iwanima' chi utz qa b'anik.

12Man xa tä tajin käqaya qa q'ij chb'il qib' jumul chik, xane tajin käqaya chiwe ix chi k'o jas che kuya' käku'b'i i k'ux chqij pa ronojel. Je ri' rech k'o ri kib'ij chuto'ik iwib'

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

chkiwäch ri käka'n nimal xa rumal ri ki b'anik ri winaq, man rumal tä ri k'o pa ri kanima'.

13We kichomaj ix chi xa kujel ch'uj chupam ri käqa'no, are chuya'ik u q'ij ri Dios ri'. We k'u kichomaj chi man kujel tä ch'uj, utz ri qa chomanik, are chub'anik utzil ri' chiwe ix.

14Are k'u ri rutzil ranima' ri Cristo kätaqan pa qanima'. Qetam k'ut chi xa jun ri xkäm che qa k'exwäch qonojel. Rumal ri' are je' ta ne chi ri uj qonojel xujkämik aretaq xkäm ri Are' rumal qech.

15Ri Cristo xkäm rumal kech konojel ri winaq, rech ri e k'aslik man käka'n tä chik xa jas ri käkaj ri e are', xane are käka'no jas ri kraj ri Cristo ri xkämik, ri xuquje' xk'astaj chkixol ri käminaqib' rumal kech.

16Rumal ri' ri qa chomanik uj kämik chkij ri winaq man junam tä chi ruk' ri ki chomanik ri winaq ajuwächulew. Pune nab'e kanoq je' qa chomanik wa' chrij ri Cristo jas ri ki chomanik ri winaq ajuwächulew, man je' tä chi k'u qa chomanik wa' chrij ri Are' kämik.

17Je k'u ri' ri winaq ri xa jun chik ruk' ri Cristo, je' ta ne chi xil na u wäch jumul chik. Jun chi wi ru k'aslemal. Ri ojer u k'aslemal xsach u wäch, kämik k'ut ronojel are k'ak' chik.

18Ronojel wa' are ri Dios käb'anowik, ri xuya utzil chqaxol ruk' Are' rumal ri Cristo. Xuya k'u pa qa q'ab' ru tzijoxik chi kuya' keutzir ri winaq ruk' ri Are'.

19Kel kub'ij chi rumal ri Cristo ri Dios tajin kerutzirisaj konojel ri winaq ruk' ri Are' rech man kukoj tä chi pa kuenta ri ki mak. Xuya k'u pa qa q'ab' uj ru tzijoxik ru Loq' Pixab' chke ri winaq rech keutzir ruk' ri Dios.

20Rumal ri' uj petinaq, uj u taqo'n ri Cristo, je' ta ne chi are ri Dios tajin käb'ochi'n chiwe rumal qech uj. Kixqab'ochi'j b'a' rumal ri Cristo: ¡Chixutzir ruk' ri Dios! — kujcha'.

21Ri Cristo man k'o tä jun mak xub'ano. Xa k'u rumal qech uj xb'an che rumal ri Dios chi je' ta ne ajmak, rech ri uj rumal chi xa uj jun chik ruk' ri Cristo käjikomataj na ri qanima' cho ri Dios.

2 Corintios 6

1Je k'u ri' ri ix ri junam kixchakun quk' chupatänixik ri Dios, kixqab'ochi'j chi nim chiwila wi ri toq'ob' ri xub'an ri Dios chiwe, miwetzelaj k'u u wäch wa'.

2Kub'ij k'u ri Are' pa ru Loq' Pixab' ri Tz'ib'talik: Xinto aretaq xab'an orar pa jun q'ij ri qas utz chub'anik wa'. Pa ri q'ij ri xak'am ri nu tob'anik xinto ri xab'ij, xatinto' k'ut, — kächa'. Kämik k'ut are wa' ri utzalaj q'ij ri', kämik k'u ri' ri q'ij ri kixkowinik kiriq ru tob'anik ri Dios.

3K'o b'a' jas mäqa'no ri xa kub'ano chi jun chik kätzaqik, rech man käb'ix tä ri man utz taj chrij ri käqa'no chupatänixik ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Xane käqaj käqaq'alajisaj qib' pa ronojel chi uj patänil taq re ri Dios. Q'alaj wa' aretaq sib'alaj käqachajij paciencia chuch'ijik ri k'äx, ri meb'a'il, xuquje' k'ia u wäch k'äxk'ol.

5Uj ch'ayom, xuquje' uj kojom pa che'. Ki walijisam kib' ri winaq chqij, xuquje' qa'nom k'äx taq chak. K'ia mul elinaq qa waram, xuquje' qa riqom numik.

6Xuquje' qa q'alajisam chi uj patänil re ri Dios rumal chi ch'ajch'oj ri qa k'aslemal, rumal chi qetam ri qas tzij, k'o qa paciencia, käqa'n utzil, xuquje' rumal chi k'o ri Loq'alaj Espíritu pa qanima', qas k'u keqaj nimalaj konojel.

7Xuquje' q'alaj wa' aretaq käqatzijoj ri qas tzij, k'o k'u ru chuq'ab' ri Dios pa qanima'. Ri qanima' ri jikom ru yo'm ri Dios chqe are wa' käqakoj pa ri ch'oj ruk' ri Itzel, xuquje' che qa to'ik qib'.

8K'o jutaq mul ri käyi' qa q'ij, k'o k'u jutaq mul ri xa tzel kujil wi. K'o jutaq mul ri utz qa tzijoxik käb'anik, k'o k'u jutaq mul ri xa kujyoq'ik. Xuquje' k'o jutaq mul ri käb'ix chqe chi xa uj b'anal taq tzij, k'o k'u jutaq mul ri käb'ix chqe chi käqab'ij ri qas tzij.

9K'o jutaq mul ri käb'ix chqe chi man etamtal tä qa wäch, pune qas tzij etamtal qa wäch. K'o jutaq mul ri kujopan cho ri kämikal, xaq k'u are uj k'asal na. Pune käk'äjisax qa wäch, man uj kämisam tä k'ut.

10Pune k'o ri kuya b'is chqe, kujkikot amaq'el ronojel q'ij. Pune uj meb'a', e k'ia k'ut ri e q'inomarinaq qumal. Pune are je' ta ne chi man k'o tä ri jastaq qe, ronojel k'ut tz'aqat u wäch k'o quk'.

11Qachalal aj Corinto, qa b'im ronojel chiwe chi saqil. Qas qa q'alajisam chiwäch ix ronojel ri k'o pa qanima'.

12Ri uj man k'o tä chi jas ri mat qa b'im chiwe ri k'o pa qanima'. Ix k'u ri' k'o na jas ri man i b'im tä chqe ri k'o pa iwanima'.

13Kixinb'ochi'j, je' jas ri kub'an jun tata' chke ri ralk'ual. Chiq'alajisaj chnuwäch ri qas k'o pa ri iwanima' je' jas ri xinb'an in iwuk' ix.

Ri apóstol Pablo kub'ij chi uj ri' ri nimalaj rachoch ri Dios

14Mib'an iwachi'l chke winaq ri man e kojonelab' taj, mixk'uli k'u kuk'. We je ri' kib'ano, man junam tä i wäch ri' kixk'oji'k. ¿A kärachi'laj lo rib' ri jikomal ruk' ri etzelal? ¿A rachi'l lo rib' ri saqil ruk' ri q'equmal? ¡Man je' tä ri'!

15¿A käjunamataj lo u wäch ri Cristo ruk' ri Satanás? ¿A käjunamataj lo u wäch ri kojonel ruk' ri man kojonel taj? ¡Man je' taj!

16¿A kuya' lo kuk'ulaj rib' ri nimalaj rachoch Dios kuk' ri tiox ri xa e b'anom kumal winaq? ¡Man kuya' taj! Ix k'u ri' ri ix nimalaj rachoch ri k'aslik Dios, je' jas ri xub'ij ri Are': Kink'oji na kuk', kinwakat k'u na chkixol. Kinok na che ri ki Dios, ri e are' k'ut keb'ok na che ri nu winaq in, —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Rumal ri' xuquje' kub'ij ri Qajaw Dios: Chixel kuk' we winaq ri', chitasa k'u iwib' chkij. K'o jas michapo ri äwas u chapik chiwe, kixink'ulaj k'u na.

18Kinok k'u na che ri i Tat, ri ix k'ut kixok na che taq ri nu k'ojol, nu mia'l, —kächa ri Qajaw Dios ri k'o ronojel u wäch chuq'ab' ruk'.

2 Corintios 7

1Je k'u ri', loq'alaj taq qachalal, are wa' ri kuchi'j ri Dios chqe. Rumal ri' rajwaxik käqatas qib' chrij ronojel äwas ri kutz'iloj ri qa cuerpo, xuquje' ri qanima'. Qas qajacha ri qa k'aslemal pu q'ab' ri Dios, nim qila wi ri Are', qaxej k'u qib' chuwäch.

Ri apóstol Pablo käkikot kumal ri kojonelab' aj Corinto

2¡Qas chujk'ol b'a' pa iwanima'! Man k'o tä ya' jun ri qa'nom k'äx che, man k'o tä jun ri mat qa'nom ri utz ruk', man k'o tä k'u jun ri qa sub'um.

3Man kinb'ij tä wa' chiwe chub'ixik chi k'o i mak. Nu b'im k'u chiwe nab'e kanoq chi ix k'äx pa wanima'. We kujk'asi'k, junam kujk'asi'k, we k'u kujkämik, junam kujkämik.

4Käku'b'i nu k'ux chiwij. Sib'alaj kinkikot iwumal. Chupam ronojel ri k'äx ri käqariqo xa sib'alaj käwalijisax ri wanima', nim k'u ri kikotemal kinna' iwumal.

5Tzaretaq xujopan pa Macedonia man k'o tä jub'iq' uxlanem qa riqom, xane qa riqom k'äx pa ronojel. K'äxk'ol je ri', k'äxk'ol je wa', xuquje' xpe ch'oj kuk' nik'iaj chik. Xaq k'u qa xe'm qib'.

6Are k'u ri qa Dios ri kuwalijisaj kanima' ri keb'isonik, xuwalijisaj ri qanima' uj rumal ri ropanik ri Tito.

7Man xuwi tä k'u rumal ri ropanik ri are', xane xuquje' rumal chi ri ix iwalijisam ri ranima' ri are'. Ri are' xutzijoj chqe chi sib'alaj kiwaj kiwil qa wäch. Xuquje' xub'ij chqe chi sib'alaj kixb'isonik, chi sib'alaj kixok il wumal in. Rumal k'u ri' sib'alaj xinkikot na.

8Pune k'u ri wuj ri xintz'ib'aj b'ik xuya b'is chiwe, man kinb'ison tä k'u in kämik chi xintz'ib'aj wa' chiwe. We k'u xinb'ison jub'iq', man naj tä ri', rumal chi xinwilo chi man naj taj xixb'ison ix rumal ri wuj.

9Kämik k'ut kinkikotik, man rumal tä rech chi xinya b'is chiwe, xane rumal chi ri b'is ri xina' xub'ano chi xik'ex ri i chomanik, xik'ex k'u ri iwanima'. Ri ix xich'ij ri b'is, je ri' chi utz xilitaj wa' cho ri Dios. Je ri' man xa tä are jun k'äx ri xqa'n uj chiwe.

10Ri b'is ri kuch'ij jun ri utz kilitaj cho ri Dios kub'ano chi jun winaq kuk'ex ru chomanik, kuk'ex ri ranima', kuriq k'u ru tob'anik ri Dios. Man kuya' tä k'u käqab'isoj wa'. Are k'u ri b'is ri kuya ruwächulew xa kuk'am loq ri kämikal.

11Ri ix xich'ij ri b'is je ri' chi utz xilitaj wa' cho ri Dios. ¡Chiwilampe k'ut ri xuk'am loq wa' pa ri i k'aslemal! Xub'ano chi xichomaj rij ri xb'anik, xiq'alajisaj k'ut jas ri i b'anom. Xub'ano chi xpe iwoyowal che ri ajmak, xuquje' xixej iwib'. Xub'ano chi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kiwaj kiwil nu wäch. Xiya k'u i tzij chuk'äjisaxik u wäch ri xb'anow ri mak. Pa ronojel wa' xiq'alajisaj chi man k'o tä i mak ix che ronojel ri xb'antajik.

12Je k'u ri', aretaq xintz'ib'aj b'i ri wuj chiwe, man qas tä are tajin kinchomaj ri winaq ri xmakunik, man are tä k'u ri xuriq k'äx rumal, xane are kwaj chi qas kiwetamaj chuwäch ri Dios chi sib'alaj kixok il chqe.

13Rumal ri' ku'l qa k'ux kämik. Man xuwi tä wa' ri ku'l wi qa k'ux, xane sib'alaj kujkikot na aretaq käqilo chi nim ri kikotemal ri k'o pa ranima' ri Tito. Ri ix iwonojel sib'alaj xito' rech man k'o tä b'is xuna' aretaq xk'oji iwuk'.

14Man xaq tä k'u loq' ri xinb'ij che ri Tito chi sib'alaj kinkikot iwumal. Xane ronojel ri qa b'im chiwe ix are qas tzij, je' k'ut xuquje' ri xqab'ij chiwij che ri Tito are qas tzij. Are la' chi sib'alaj kujkikot iwumal.

15Más ix loq' k'u na chuwäch ri Tito aretaq käna'taj che chi iwonojel ix xib'ano jas ri xixutaq wi, xuquje' chi nim xiwil wi aretaq xopan iwuk', xik'ulaj, man xib'an tä k'u nimal chuwäch.

16Sib'alaj kinkikot na rumal chi kuya' qas käku'b'i nu k'ux chiwij.

2 Corintios 8

Chiya ri kajwataj chke ri qachalal meb'a'ib'

1Kämik k'ut, qachalal, käqaj käqab'ij chiwe jas u b'anom ri nimalaj u toq'ob' ri Dios pa ki wi' ri qachalal kojonelab' pa taq ri tinimit re Macedonia.

2Ri e are', pune sib'alaj ki riqom k'äx, sib'alaj k'ut xeb'ok il rumal, nim ri kikotemal k'o pa kanima'. Pune sib'alaj e meb'a', ki yo'm k'ia sipanik ri xpe pa kanima' je' ta ne e q'inomab'.

3Kinb'ij ri xinwilo, chi ronojel ri xekowin chuya'ik, are pa kanima' xpe wi. Man xuwi tä k'u xkiya jampa' ri xekowin che, xane xkikoj ki chuq'ab' chuya'ik jub'iq' chik.

4Sib'alaj xujkib'ochi'j chi käqaya chke chi ri e are' xuquje' ketob' chke ri qachalal ri k'o ki rajwaxik.

5¡Nim na ri xka'no chuwäch ri xqachomaj uj chi kekowin che! Nab'e xkijach kib' pu q'ab' ri Qajaw Dios, te k'u ri' xkijach kib' chqe uj chunimaxik ri xqab'ij chke junam jas ru rayib'al ri Dios.

6Rumal ri' xqata' toq'ob' che ri Tito chi kutaqej u b'anik ru chaplem loq, are ru mulixik chixol ri tob'anik ri käpe pa iwanima'.

7Ri ix k'ut nim ri i b'anom pa ronojel: sib'alaj kixkojonik, sib'alaj kixna'wik keitijoj ri winaq, sib'alaj k'o iwetamb'al, sib'alaj kixok il che ronojel, xuquje' sib'alaj kujiwaj. Rumal ri' rajwaxik b'a' xuquje' chi nim chib'ana che ki to'ik ri qachalal ri k'o ki rajwaxik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Man are tä jun taqanik wa' ri tajin kinya chiwe. Xuwi kwaj chi kiwetamaj ri tajin
käka'n nik'iaj kojonelab' chik ri sib'alaj käkaj ketob'anik rech käq'alajinik we qas tzij
keiwaj ix ri qachalal.

9Iwetam chi k'u ix ri nimalaj toq'ob' ri xub'an ri Qajaw Jesucristo chiwe. Ri Are'
q'inom, xub'an k'u meb'a' che rib' chub'anik utzil chiwe, rech rumal ru meb'a'il ri Are'
ri ix kixq'inomarik.

10Chub'anik utzil chiwe kinya ri nu chomanik chrij ronojel wa'. Ri ix junab'ir utz
xib'ano xichap loq u b'anik we utzil ri'. Man xaq tä k'u xichap u b'anik wa', xane ruk'
nimalaj kikotemal xib'an wa'.

11Kämik k'ut chitaqej u b'anik wa' k'ä kik'is na u wäch ruk' nimalaj kikotemal jas ri i
b'anom petinaq loq. Chiya b'a' jas ri kixkowin che, jas ri k'o iwuk'.

12We jun winaq qas k'o ru rayib'al chuya'ik ri tob'anik, ri Dios kuk'amowaj ri' ri
sipanik joropa' ri k'o ruk'. Ri Are' man kuta' tä ri man k'o tä ruk' jun.

13Man are tä kwaj chi xa ix kixkanaj kan pa meb'a'il rumal ri ki to'ik nik'iaj chik.

14Ri kwaj in are la' chi junam ri jastaq iwe k'olik. Kämik ri ix k'o ri jastaq iwe che ki
to'ik nik'iaj chik chupam ri ki rajwaxik. Käpe k'u na ri q'ij aretaq k'o na ri i rajwaxik
ix. Ri e are' k'ut kixkito' na ix aretaq k'o i rajwaxik. Je ri' junam ri tewchib'al kiriqo.

15Are je wa' jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Ri jun ri k'ia xuriqo, man
xok'ow tä u wi' ri xkanaj ruk'. E k'u ri jun ri man k'ia taj xuriqo, xaq are xub'ana che,”
—kächa'.

Waral käqil wi jachin taq ri xetaq b'i che rachi'l ri Tito

16Maltiox che ri Dios rumal chi xuya pa ranima' ri Tito chi sib'alaj kok il chiwe jas ri
kinb'an in.

17Ri are k'ut xunimaj jas ri xintaq wi. Rumal chi ri are' xuquje' sib'alaj kok il chiwe,
are kraj käril chi na i wäch. Rumal ri' kämik pa ranima' käpe wi ri ke'k, kopan na
iwuk'.

18Junam ruk' ri Tito tajin käqataq b'i jun qachalal chik. Ri qachalal ri' sib'alaj utz
kech'aw konojel ri qachalal kojonelab' chrij rumal chi sib'alaj utz u b'anom chutzijoxik
ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio.

19Man xuwi tä wa', xane xuquje' are ri are' ri xkicha' ri qachalal kojonelab' che qachi'l
pa ri qa b'inem che qa to'ik pa we chak ri' ri tajin käqa'no chunimarisaxik u q'ij ri Dios
xuquje' chuk'utik chi sib'alaj kixkikot chub'anik ri utzil. Wa' we chak ri' are ru ya'ik ri
käpe pa ranima' jun che ki to'ik ri k'o ki rajwaxik.

20Je ri' tajin käqa'no rech man k'o tä jun kub'ij tzij chqij rumal rech we nimalaj sipanik
ri' ri tajin käqamulij.

21Tajin käqakoj qa chuq'ab' chub'anik ri qas taqal u b'anik, man xuwi tä chuwäch ri
Dios, xane xuquje' chkiwäch ri winaq.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Kuk' ri e are' tajin käqataq b'i jun qachalal chik ri qilom chi sib'alaj kok il chub'anik ronojel. Kämik k'ut sib'alaj käkikotik rumal chi qas käku'b'i u k'ux chiwij.

23We k'o jachin jun k'o jas kuta' chrij ri Tito, chib'ij che chi are wachi'l ri junam kächakun wuk' che i patänixik ix. We k'o jun k'o jas kuta' chkij taq ri nik'iaj qachalal chik, chib'ij che chi ri e are' e taqowinaq b'i ri qachalal kojonelab', xuquje' chi käkinimarisaj u q'ij ri Cristo.

24Rumal ri', chik'utu b'a' chi qas tzij keiwaj ri e are'. Je ri' rech käketamaj konojel ri qachalal kojonelab'. Xuquje' rech ketam chi man xaq tä loq' käqab'ij chi kujkikot uj iwuk'.

2 Corintios 9

Ri kojonelab' aj Corinto ketob' chke ri qachalal ri k'o ki rajwaxik

1Chrij k'u ri puaq ri kämulix che ki to'ik ri qachalal kojonelab', qas tzij chi man rajwaxik tä chi k'o na ri kintz'ib'aj b'i chiwe.

2Je ri', rumal chi wetam chik chi k'o ri utzalaj i rayinik che ki to'ik. Amaq'el k'ut kinkikot chub'ixik wa' chke ri kojonelab' aj Macedonia chi ri ix, ri ix aj Acaya, sib'alaj kiwaj kixtob'anik. Junab'ir k'ut i chaplem loq u b'anik wa'. E k'ia k'ut chke ri aj Macedonia ri sib'alaj xyaktaj kanima' rumal ri nimalaj kikotemal ri k'o pa iwanima' ix.

3Pune je ri', e nu taqom k'u b'i ri qachalal ri' iwuk' rech qas je' kelik jas ri utz ri nu b'im chiwij chrij we tob'anik ri'. Kel kub'ij chi qas tzij kib'an u b'anik iwib' che ki to'ik ri qachalal jas ri nu b'im kanoq.

4We ne e k'o jujun aj Macedonia keb'e' wuk' in, te k'u ri' aretaq kujopanik mäja' kimulij we tob'anik ri'. We je ri', xa kel na qa k'ixb'al uj ri' rumal chi sib'alaj qa ku'b'am qa k'ux chiwij. E ta k'u lo ri ix, ¿a mat kel na i k'ixb'al ri'?

5Rumal ri' tzrajwaxik wi xinta' toq'ob' chke ri qachalal chi keopan iwuk' nab'e rech kixkito' chumulixik apan ri sipanik ri i b'im chi kiya petinaq loq. Je ri' ri sipanik ri kimulij k'o chik aretaq kujopanik, q'alaj k'ut chi xpe pa ri iwanima', man xa tä käqatoq'ij na chiwe.

6Chna'taj wa' chiwe: Jachin ri man nim taj kutiko, man nim tä ri' ri kuyako. Jachin k'u ri nim kutiko, nim na ri' ri kuyako.

7Chijujunal b'a' chiya jampa' ri käpe pa iwanima', man ruk' tä b'is, man xa tä kätoq'ix chiwe, rumal chi ri Dios loq' käril wi jachin ri kuya ruk' kikotemal.

8Ri Dios käkowinik kuya ronojel u wäch nimaq taq tewchib'al chiwe rech je ri' amaq'el k'o ronojel ri kajwataj chiwe, xuquje' rech sib'alaj k'o na iwe ronojel ri rajwaxik chub'anik ronojel u wäch utzil.

9Ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik kub'ij: U yo'm k'ia u wäch tob'anik chke ri meb'a'ib'. Ri utzil ri kub'ano man k'o tä u k'isik, —kächa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Ri Dios ri kuya ri ija' ri kätikik, ri kuya ronojel u wäch ri kätijik, kuya na ronojel ri kajwataj chiwe che taq ri i tiko'n, xuquje' keuk'iyisaj na rech sib'alaj kewächinik. Je ri' rech kixkowinik kib'an ronojel u wäch utzil.

11Je ri' ri ix k'o na ronojel u wäch q'inomal iwuk' rech kixkowinik kisipaj ri käpe pa iwanima'. Rumal k'u qech uj ri kujk'amow b'i ri puaq, ri qachalal ri käkik'am na ri sipanik ri kitaq b'ik sib'alaj käkiya na maltioxinik che ri Dios.

12Je ri', rumal chi aretaq käqaya we tob'anik ri' chke ri qachalal man xuwi taj käqaya ri rajwaxik chke, xane rumal wa' tajin käqa'no chi ri e are' sib'alaj käkiya na maltioxinik che ri Dios.

13Ri e are' käkiya na u q'ij ri Dios. We tob'anik ri' kuk'ut chkiwäch ri e are' chi ri ix sib'alaj kixniman che ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri kätzijox chrij ri Cristo. Xuquje' käkinimarisaj na u q'ij ri Dios rumal ri tob'anik ri xpe pa iwanima' chke ri e are', xuquje' chke konojel.

14Käka'n k'u na orar pi wi', sib'alaj loq' k'ut kixkil na rumal chi q'alaj ri nimalaj u toq'ob' ri Dios ri i riqom.

15Qamaltioxij b'a' che ri Dios ri u sipam chqe, ri sib'alaj loq', ri man k'o tä je' wi, ri man käqariq tä tzij chumaltioxixik.

2 Corintios 10

Ri apóstol Pablo kub'ij chi yo'm taqanik pu q'ab' rumal ri Qajaw Dios

1In wa', ri Pablo, kixinb'ochi'j rumal ri nimalaj u toq'ob' ri Cristo, xuquje' rumal ri nimalaj rutzil ranima'. Käb'ixik chi aretaq in k'o iwuk' sib'alaj man kinb'an tä nimal. Käb'ix k'ut chi aretaq man in k'o tä iwuk' ko kixinch'ab'ej b'i pa taq ri nu wuj ri kintz'ib'aj b'i chiwe.

2Kixinb'ochi'j b'a' chi aretaq kinopan iwuk', mikoj i chuq'ab' chwe rech k'äx kinch'aw chke jujun chiwe ix ri käkib'ij chi man utz tä ri käqa'n pa ri qa k'aslemal. Käkib'ij chi xa are käqa'no jas ri käka'n ri winaq ajuwächulew. Kinya k'u nu tzij in chi kintak'ab'a wib' chkiwäch wa' we winaq ri'.

3Qas tzij chi ri uj xaq uj winaq. Man kujch'ojin tä k'ut jas ri winaq ajuwächulew.

4Je ri', rumal chi aretaq kujch'ojinik man je' tä kujch'ojinik jas ri kech'ojin ri winaq, xane are käqakoj ri chuq'ab' ri u yo'm ri Dios chqe chusachik u wäch apachike ri käkikoj ri winaq che ki to'ik kib'.

5Je ri' kujkowinik käqasach u wäch apachike tzijtal ri käkiyak ri winaq chqij, xuquje' apachike u wäch q'ateb'al ri ruk' nimal käkikojo rech ri winaq man qas tä käketamaj u wäch ri Dios. Käqachap na ronojel ri ki chomanik ri winaq, käqaya k'u pu q'ab' ri Cristo rech keniman che ri Are'.

6Aretaq k'ut ri ix iwetam chik jas ri' ri qas kojonik, käqaya qa tzij chuk'äjisaxik ki wäch ri man keniman taj.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Ri ix are keiwil ri winaq jas ri ki b'antajik. We k'o jun kuna' pa ranima' chi qas rech ri Cristo, qas kuchomaj b'a' chi jas ri are' rech ri Cristo ri uj xuquje' uj rech ri Cristo.

8Pune b'a' kinya jub'iq' u wi' ri taqanik ri k'o pa qa q'ab', man kink'ix taj. Yo'm k'u we taqanik ri' pa qa q'ab' rumal ri Qajaw Dios rech käk'oji u chuq'ab' ri i kojonik. Man are tä k'u chusachik i wäch.

9Man kwaj taj chi kichomaj chi xa kixinxib'ij kumal taq ri nu wuj.

10Käb'ixik chi sib'alaj k'äx kinch'aw chiwe pa taq ri nu wuj, chi sib'alaj k'äx kätaq ri tzij ri k'o chupam. Käb'ix k'ut chi aretaq in k'o iwuk' man k'o tä nu chuq'ab', xuquje' ri nu tzij xa tzel kätatajik.

11Jachin k'u ri käb'in wa' we tzij ri' rajwaxik käretamaj chi jas ri kujch'aw pa taq ri qa wuj ri qa taqom b'i chiwe aretaq naj uj k'o wi, je ri' xuquje' kujch'aw na aretaq uj k'o iwuk' chwinaqil.

12Man kukoch' tä qanima' käqajunamaj qib' kuk' jujun ri xa käkiya ki q'ij chb'il kib' o käqa'n qe jas ri käka'n ri e are'. We winaq ri' xa ki konil käka'no aretaq xaq e are' keb'inik chi utz ri tajin käka'no, aretaq käkijunamaj kib' ri jun ruk' ri jun chik.

13Ri uj man käqa'n tä nimal che jachike ri man ya'tal tä chqe. Ri Dios are käk'utuw na chqawäch jawije' rajwaxik kujtäni wi chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Are'. Are k'u yo'winaq chqe chi kujopan iwuk' ix pa Corinto.

14Rumal ri' man xujel tä chrij ri ya'tal chqe. Are ta je ri', we ta mat uj ri' ri uj k'olinaq chik iwuk'. Are k'u ri uj ri xujopan iwuk' nab'e chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ri Cristo.

15Man käqa'n tä nimal che ri chak ri ka'nom nik'iaj chik, ri je' ta ne ri uj, uj b'anowinaq wa'. Xane käqayej chi ri ix kixkojon na más. Rumal chi we je ri' kib'ano, kujkowinik kujchakun na más chixol. Man kujel tä k'u chrij ri ya'tal wi chqe.

16Te k'u ri' käqachomaj kujel chi na apan rech käqatzijoj na ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio pa taq ri nik'iaj tinimit chik ri e k'o apan jela' chiwe ix. Man käqa'n tä k'u nimal che ri chak ri u b'anom jun chik.

17Jachin ri qas kraj kunimarisaj rib', are chunimarisaj rib' rumal ri u b'anom ri Qajaw Dios.

18Je ri', rumal chi ri winaq ri utz kilitaj wi man are tä ri' ri utz käch'aw chrij chb'il rib', xane are ri käyi' u q'ij rumal ri Dios.

2 Corintios 11

Ri apóstol Pablo käch'aw chkij ri jule' winaq ri käka'n che kib' chi e apóstoles

1¡Kwaj ta ne in chi kinikuy na jub'iq', pune b'a' je' kinch'awik jas jun konalaj winaq! Chib'ana b'a' toq'ob', chinikuyu b'a'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Sib'alaj kinna' k'äx pa wanima' chiwe. Are k'u ri Dios yo'winaq wa' we k'äx ri' pa wanima'. Je ri', rumal chi ri ix, ix nu yo'm chi che k'ulanem ruk' ri Cristo. Are k'u kwaj kixintak'ab'a chuwäch ri Are' je' jas jun q'apoj ali ri xuwi ruk' Are' käk'uli wi.

3Kinxej k'u wib' we ne je' kib'ano jas ri xub'an ri Eva ri xsub' rumal ri kumätz ruk' ri itzel u no'j. We ne ruk' jub'iq' kiya iwib' pa sub'ik, man ruk' tä k'u ri i chomanik, man ruk' tä ronojel iwanima' kixpatänin che ri Cristo.

4Ri ix k'ut sib'alaj utz kib'an che ki k'ulaxik ri winaq ri käkitzijoj jun Jesús chik ri man junam tä ruk' ri käqatzijoj uj chiwe. Xuquje' sib'alaj utz u k'amik jun espíritu chik kib'ano ri man junam tä ruk' ri i k'amowam chik. Xuquje' kixkojon che jun evangelio chik ri man junam tä ruk' ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ru tob'anik ri Dios ri qa tzijom uj chiwe.

5Kinchomaj k'ut chi man are tä nim na ki b'anik chnuwäch in we jule' apóstoles ri' ri man qas e apóstoles, ri ix teren chkij.

6Pune b'a' ri in man qas tä ruk' utzil kinch'awik, ri wetamanik k'ut man je' tä ri'. Qa k'utum k'u wa' chiwäch ix amaq'el pa ronojel ri qa'nom.

7¿A xa ta k'u lo man utz tä xinb'ano aretaq xintzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chiwe, man k'o tä jas xintoq'ij chiwe? ¡Man je' taj! Xinqasaj k'u nu q'ij in chb'il wib' chub'anik utzil chiwe, rech känimar i q'ij ix.

8Xink'am puaq chke nik'iaj qachalal kojonelab' chik aretaq xintoj kumal rech kinkoj wa' che i patänixik ix.

9Aretaq xink'oji iwuk', man k'o tä latz' xinya che jachin jun chiwe aretaq k'o nu rajwaxik. Ri xajwataj chwe are k'u xeyo'w ri qachalal ri xepe pa Macedonia. Je ri' xinchajij wib' rech man k'o tä latz' xinya chiwe. Je' k'u kintaqej na u b'anik wa'.

10Qas jikil ri wanima', je' jas ri qas tzij chrij Cristo ri wetamam, chi pa taq ri tinimit re ri Acaya man k'o tä jun ri käkowinik kesan na chwe ri kikotemal ri' ri kinna' pa ri wanima'.

11¿Jas che je' kinb'ij wa'? ¿A xa lo man kixwaj taj? ¡Man je' tä ri'! Ri Dios retam chi sib'alaj kixwaj.

12Ri tajin kinb'ano, kintaqej k'u na u b'anik wa', rech man kinya tä chke ri nik'iaj winaq chik ri te' xinb'ij chiwe chi käka'n ke jas ri käqa'n uj. Je ri' rech man k'o tä käka'n wi nimal, rech man kekikot tä na jas ri kujkikot wi uj.

13E are' k'u taq wa' ri xaq käkib'ij chi e apóstoles, winaq ri xaq kekisub' nik'iaj chik, ri käka'n che kib' chi e apóstoles, chi e are' u taqo'n ri Cristo.

14Man kajmab'al tä k'u wa', rumal chi ri Satanás kub'an che rib' chi are jun ángel re saqil.

15Rumal ri' man kajmab'al tä ri' chi ri patänil taq re ri Satanás xuquje' käka'n che kib' chi e b'anal taq utzil. Aretaq k'ut käpe ri k'isb'al re ri ki k'aslemal we winaq ri', ri tojb'al re ri käka'no are kok na chkij.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ri apóstol Pablo kutzijoj ri k'äx ri u riqom rumal ru patänixik ri Dios

16Jumul chik kinb'ij chiwe: K'o jun muchomaj chi xa in elinaq ch'uj. We k'u je wa' kichomaj, chiya b'a' chwe chi kinch'aw iwuk' je' jas jun ch'uj achi, rech ri in kuya' kinnimarisaj jub'iq' wib'.

17Ri tajin kinb'ij chanim ri' man are tä ri Dios in taqowinaq chub'ixik, xane ruk' nu ch'ujlal tajin kinb'ij wa', je' ta ne chi qas tzij xa tajin kinnimarisaj wib'.

18Rumal chi e k'ia ri käkinimarisaj kib' che ri jastaq rech ruwächulew, ri in xuquje' kinnimarisaj na wib'.

19Rumal chi ri ix sib'alaj k'o ri i no'j, utz k'u kib'an che ki k'ulaxik ri winaq ri xa e ch'uj.

20Ri ix sib'alaj utz kib'an che ki k'ulaxik ri winaq ri kixkitaq che ki patänixik, ri xaq käkich'ak puaq chiwij, ri kesub'un chiwe ruk' nimal rech käka'n ke chiwe, ri tzel kixkil wi, ri xuquje' kixkich'ay chipalaj.

21Pune b'a' kink'ixik, kinb'ij chi ri uj man k'o tä ri qa k'a'nal chub'anik wa'. Apachike k'u ri man käkixej tä wi kib' ri e are' che, ri in xuquje' man kinxej tä wib' che. Xa b'a' kinch'aw jas jun ch'uj.

22¿A hebreos ri e are'? Ri in xuquje' in hebreo. ¿A e winaq aj Israel ri e are'? Ri in xuquje' in aj Israel. ¿A are ri Abraham ki mam ri e are'? Ri in xuquje' are nu mam ri Abraham.

23¿A e patänil taq re ri Cristo ri e are'? Ri in sib'alaj kinpatänij na ri Cristo chkiwäch ri e are', pune b'a' je' kinch'aw jas jun ch'uj aretaq je' kinb'ij wa'. Nim na ri chak nu b'anom chkiwäch ri e are', k'ia mul k'ut nu riqom ch'ayik chkiwäch ri e are', k'ia mul in kojom pa che' chkiwäch ri e are', k'ia mul k'ut tzukum nu kämisaxik kumal ri winaq.

24Job' mul xintij ri juwinaq b'elejlajuj ch'ayik kumal ri winaq aj Israel.

25Oxmul in ch'ayom ruk' che' kumal ri romanos, jumul k'ut xinb'an chab'aj. Oxmul xqaj ri barco ri in b'enaq wi chuxe' ri ja'. Jumul ri' xink'oji jun q'ij ruk' jun aq'ab' puwi' ri nimalaj uwoja' re ri mar.

26K'ia mul nu b'anom b'inem. Xa jub'iq' k'ut man in käminaq pa taq nimaq taq ja', xa jub'iq' man in käminaq kumal taq elaq'omab', kumal ri nu winaqil in o kumal estranjerab'. Xa jub'iq' man in käminaq pa taq tinimit, pa taq juyub', pa ri mar, xuquje' kumal ri winaq ri xaq käkib'ij chi e qachalal.

27Sib'alaj nu riqom k'äx pa taq chak ri kuya nimalaj kosik, k'ia mul k'ut elinaq nu waram. Nu riqom numik, xuquje' chaqi'j chi'. K'ia mul man k'o tä nu wa. Nu riqom k'äx rumal ri tew, man xub'an tä k'u ri watz'iaq.

28Man xuwi tä k'u wa' ri k'äx ri nu riqom, xane ronojel q'ij sib'alaj kinok il chke taq konojel ri qachalal kojonelab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29We k'o jachin jun ri man k'o tä u chuq'ab', kinna' wa' pa wanima' chi je' ta ne in ri' man k'o tä nu chuq'ab'. We k'o jachin jun ri xb'an che chi kätzaqik xa rumal ri kub'an jun chik, ri in kink'ixik, xuquje' käpe woyowal.

30We rajwaxik kinnimarisaj wib', kinnimarisaj na wib' rumal ri käk'utuwik chi man k'o tä nu chuq'ab'.

31Ri Dios, ru Tat ri Qajaw Jesucristo, ri taqal che chi käyi' u q'ij amaq'el ronojel q'ij pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik, ri Are' retam chi qas tzij ri kinb'ij.

32Aretaq xink'oji pa ri tinimit Damasco, ri q'atal tzij ri käpatänin che ri tat Aretas ri nim taqanel xeukoj chajinelab' chi' ri u chi' taq b'e re ri tinimit Damasco che nu k'amik b'i pa che'.

33Xinqasax k'u b'i pa jun chikäch ruk' jun kolob' pa jun ventana ri k'o pa ri tapya ri k'o chrij ri tinimit. Xa je ri' man xinqaj tä pa ki q'ab'.

2 Corintios 12

Ri apóstol Pablo kutzijoj ri k'utum chuwäch rumal ri Dios

1Man k'o tä kuch'ak jun we kunimarisaj rib'. Pune je ri', rajwaxik wi chi kintzijon chrij ri xuk'ut ri Qajaw Jesús chnuwäch, ri xq'alajisax rumal.

2Wetam u wäch jun achi ri kojonel che ri Cristo, xke' kajlajuj junab' wa' xk'am b'i k'ä pa ri urox kaj. Man wetam tä k'ut we xk'am b'i chwinaqil o man chwinaqil taj. Xuwi ri Dios retam.

3Wetam k'ut chi ri achi ri' xk'am b'i chikaj. We chwinaqil xk'am b'ik o man chwinaqil taj, man wetam tä wa'. Xuwi ri Dios retam.

4Xk'am k'u b'i we achi ri' pa ri je'lalaj k'olib'al “paraíso” u b'i', jawije' xeuta wi tzij ri man etamtal taj, ri man ya'tal tä che jun winaq kub'ij.

5Ri in kinkowinik kinnimarisaj wib' che jun achi jas ri achi ri', ri in k'ut man kinnimarisaj tä wib', xane xaq xuwi kinnimarisaj wib' che ronojel ri käk'utuwik chi man k'o tä nu chuq'ab'.

6Pune ta k'u ri in kwaj kinnimarisaj wib', man xa tä k'u jun konil ri' rumal chi xuwi are tajin kinb'ij ri qas tzij. Man kinb'an tä k'ut rech man k'o tä jun kuchomaj chi sib'alaj nim na nu b'anik chuwäch ri kärilo kinb'ano o ri kuto chi kinb'ij.

7Rech man kinnimarisaj tä wib' che ri xuq'alajisaj ri Dios chnuwäch, ri sib'alaj e kajmab'al wa', xya'taj jun k'äxalaj yab'il chwe ri je' ta ne jun k'ix ri ch'ikil che ri nu cuerpo. Jun yab'il wa', ru taqom loq ri Satanás chub'anik k'äx chwe.

8Oxmul nu b'ochi'm ri Dios. Xinta' che chi käresaj wa' we k'äx ri' pa ri nu cuerpo.

9U b'im k'u ri Dios chwe: “Ri nu toq'ob' ri k'o pa wi' xuwi wa' ri rajwaxik chawe. Qas q'alaj k'u na ri nu chuq'ab' aretaq ri winaq man k'o tä u chuq'ab' ri are',” —xcha chwe. Rumal ri' kinkikotik chi man k'o tä nu chuq'ab', rech käq'alajin ru chuq'ab' ri Cristo pa ri nu k'aslemal.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Rumal ri' kinkikotik chi man k'o tä nu chuq'ab', kinkikotik pune kinyoq'ik, pune man k'o ri kajwataj chwe, pune käb'an k'äx chwe kumal ri winaq, pune kinriq k'äxk'ol rumal ru patänixik ri Cristo. Je ri', rumal chi aretaq man k'o tä nu chuq'ab' are chi' kinna' chi qas k'o nu chuq'ab'.

Ri apóstol Pablo sib'alaj kok il chke ri qachalal kojonelab' aj Corinto

11Je' xinb'antaj jun ch'uj aretaq xinnimarisaj wib' chb'il wib'. Ix k'ut xinitaqchi'j chi je' kinb'ano. Are k'u ix ri' ri rajwaxik kinimarisaj nu q'ij. Man are tä k'u nim na ki b'anik chnuwäch in ri jule' taq apóstoles ri' ri i terenem ix, pune b'a' man nim tä nu b'anik in chiwäch ix.

12Ri chak ri xinb'an iwuk' ruk' nimalaj paciencia, are xb'antaj wa' kuk' nimaq taq k'utb'al, etal, xuquje' kajmab'al ri xk'utuwik chi qas tzij in apóstol.

13Man are tä k'u nim na xeinwil wi ri nik'iaj taq qachalal kojonelab' chik chiwäch ix. ¿A xa k'äx kina' ix chwe rumal chi man xinta' tä ri nu rajwaxik chiwe? We k'u are je ri', xa b'a' chisacha nu mak che ri k'äx ri xinb'an chiwe.

14Kämik k'ut nu b'anom chi u b'anik wib' rech kinopan iwuk' churoxmul. Man kinya tä k'u latz' chiwe. Man are tä k'u kintzukuj ri k'o iwuk', xane ix ri' ri kintzukuj. Are k'u ri nan tat ri rajwaxik käkich'ak puaq che ki tzuqik ri kalk'ual, man are tä ri alk'ualaxelab' ri rajwaxik käkich'ak puaq che ri ki nan ki tat.

15Ri in ruk' kikotemal kinsach na ri k'o wuk'. Kinya k'u nu tzij, kinriq na in apachike u wäch k'äx chub'anik utzil chiwe. Pune b'a' kinwilo chi aretaq sib'alaj kixwaj na, ri ix man qas tä kiniwaj in.

16E k'o k'u jujun ri pune käkich'ob'o chi man xinya tä latz' chiwe, käkib'ij chi xa xixinsub'u rech kixqaj pa nu q'ab'.

17¿A xa ta k'u xixinsub' rumal jun chke ri xeintaq b'i iwuk'? ¡Man je' taj!

18Xinta' toq'ob' che ri Tito chi kopan na iwuk', xuquje' xintaq b'i ri jun qachalal chik ruk'. ¿A xa ta k'u xixusub' ri Tito? ¿A mat qas tzij chi junam qa no'j ri uj kieb', xuquje' junam ri qanima'? ¡Je', je ri'!

19We ne ri ix kichomaj chi xa tajin käqato' qib' chiwäch. ¡Man je' tä k'u ri'! Xane chuwäch ri Dios tajin kujtzijon wi pa ru b'i' ri Cristo. Loq'alaj taq qachalal, ronojel k'u wa' ri käqa'no, käqa'n wa' rech ri ix käk'oji u chuq'ab' ri i kojonik.

20Kinok il chiwe chi aretaq kinopan iwuk' kinriqo chi man je' tä i b'anom jas ri kwaj in, xuquje' chi ri in man je' tä nu b'anik in jas ri kiwaj ix. Kinok il chiwe chi kinriq ne chi k'o ch'oj chixol, chi k'äx kina' chb'il taq iwib', chi k'o iwoyowal, chi kinriq ne chi xuwi kitzukuj ri utz chiwe ix, man kitzukuj tä k'u ri utz chke nik'iaj chik, chi kiyak tzijtal, chi kib'ij tzij chb'il taq iwib', chi kib'an i nimal, chi i tukim k'u iwib'.

21Kinok il chiwe chi aretaq kinopan chi jumul iwuk', ri nu Dios käresaj nu k'ixb'al rumal iwech, kinoq' k'u ri' rumal chi e k'ia chiwe ri tzojer loq e makuninaq, man ki yo'm tä k'u kan u b'anik ronojel u wäch mak ri äwas u b'anik cho ri Dios xuquje'

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

chkiwäch ri winaq, xane xaq are käka'n na jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', käka'n k'u ke ronojel u wäch etzelal jachike ri utz käkil wi.

2 Corintios 13

Ri apóstol Pablo keupixb'aj ri kojonelab', kuya k'u b'i rutzil ki wäch

1Are b'a' urox mul wa' ri kinopan iwuk'. Ronojel ri kächomax rij rajwaxik kächomax
wa' ruk' ri ki tzij kieb' o we ne oxib' qachalal ri käkiq'alajisaj ri xb'anik (je' jas ri kub'ij
ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik).

2Chke ri e makuninaq kan nab'e, xuquje' chke konojel, kämik ri naj in k'o wi, kinb'ij
chi na jumul ri pixab' ri xinya chiwe aretaq xinopan iwuk' chukamul, chi we kinopan
chi jumul iwuk' man kintoq'ob'isaj tä na i wäch.

3Te k'u ri' kiwil na ri tajin kitzukuj, chi ri Cristo, are käch'aw iwuk' rumal wech in. Ri
Cristo k'ut man are tä jun winaq ri man k'o tä u chuq'ab' aretaq käch'aw iwuk', xane ri
Are' kuk'ut na ru chuq'ab' chixol.

4Pune qas tzij chi ri Cristo xkämisax cho ri cruz je' ta ne chi man k'o tä u chuq'ab',
k'asal ri Are' kämik rumal ru chuq'ab' ri Dios. Ri uj xuquje', pune ta ne man k'o tä qa
chuq'ab' junam jas ru b'anik ri Cristo, uj k'asal k'ut junam ruk' ri Are' rumal ru chuq'ab'
ri Dios rech kujkowinik kujpatänin chiwe ix.

5Chichomaj b'a' pa ri iwanima' we qas ix kojoninaq che ri Cristo. Qas china' iwib' jas
ri i b'anik. ¿A mat kich'ob'o chi ri Jesucristo k'o pa ri iwanima', o we ne xaq kib'ij chi
ix kojoninaq?

6Kwaj k'ut chi kiwetamaj chi ri uj man xaq tä käqab'ij chi uj kojoninaq.

7Käqa'n k'u orar pi wi' cho ri Dios rech ri ix man kib'an tä ri man utz taj. Man are tä
k'u käqaj kujilitajik chi ri uj k'o qa no'j, xane xaq are käqaj chi ri ix kib'an ri qas utz,
pune käb'ixik chi xa man k'o tä qa no'j uj.

8Man k'o tä k'u jas kujkowinik käqa'n chrij ri qas tzij, xane xuwi are käqato' u wi' ri
qas tzij.

9Rumal ri' ri uj kujkikotik aretaq man k'o tä qa chuq'ab', rech ri ix käk'oji i chuq'ab'.
Käqataqej k'u u b'anik orar pi wi' rech qas je' kixel na jas ri kraj ri Dios.

10Kintz'ib'aj k'u b'i we wuj ri' chiwe mäjoq kinopan iwuk', rech aretaq kinopanik man
rajwaxik taj kinyajan chiwe aretaq kinkoj ri taqanik ri k'o pa nu q'ab'. Are taqanik wa'
ru yo'm ri Qajaw Dios chwe chuya'ik u chuq'ab' ri i kojonik, man are tä chusachik i
wäch ix.

11¡Ch'ab'ej chik, qachalal! Chuk'isb'al ronojel kinb'ij chiwe chi chikojo i chuq'ab' rech
qas je' kixel na jas ri kraj ri Dios, chiku'b'isala i k'ux, xa jun chixchomanoq, k'ol utzil
chixol. We je ri' kib'ano, ri Dios ri kuya uxlanem che ri iwanima', ri xuquje' sib'alaj
kixraj, käk'oji na iwuk'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Chiyala rutzil i wäch chijujunal. Chitz'umaj iwib' chuwäch ri Dios chuk'utik chi kiwaj iwib'.

13Konojel ri qachalal kojonelab' käkiya b'i rutzil i wäch.

14Are ta b'a' ri Qajaw Jesucristo kutoq'ob'isaj i wäch. Chk'ol ta na ri rutzil ranima' ri Dios iwuk', chku'b'isax ta k'u i k'ux iwonojel rumal ri Loq'alaj Espíritu ri k'o iwuk' amaq'el ronojel q'ij. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Gálatas

Gálatas 1

Ri apóstol Pablo kuchap u tz'ib'axik jun carta chke ri qachalal kojonelab' aj Galacia

1In wa', ri Pablo, in apóstol. In jun chke ru taqo'n ri Jesucristo. Man in kojom tä kumal winaq, man in taqom tä kumal winaq, xane rumal ri Jesucristo, xuquje' rumal ri Dios qa Tat ri xk'astajisan ri Jesucristo chkixol ri käminaqib'.

2Ri in, wachi'l konojel ri qachalal ri e k'o wuk', kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe ix, ix ri' ri qachalal kojonelab' ri ix k'o pa taq ri tinimit re Galacia.

3Are ta b'a' ri Dios qa Tat, xuquje' ri Qajaw Jesucristo kutoq'ob'isaj i wäch, kub'ano chi kuxlan ri iwanima'.

4Ri Qajaw Jesucristo xujach rib' rech käkämisax rumal qech chutojik ri qa mak, che qa torik pu q'ab' we uwächulew ri' re etzelal. Je' xub'an wa' rumal chi are wa' u rayib'al ri Dios qa Tat.

5¡Chnimarisax ta b'a' u q'ij ri Dios kämik, xuquje' pa taq ri q'ij ri junab' ri kepe na! Amén.

Rajwaxik chi xa jun u wäch ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio kätzijoxik

6Sib'alaj kinkajmaj wa' chi chanim tajin kiya kan ri Dios, ri xixusik'ij rumal ri toq'ob' ri xub'an Cristo chqe, tajin k'u kitaqej u tzijoxik jun “evangelio” chik ri jun chi wi.

7Man kinb'ij taj chi qas tzij k'o chi jun qas “evangelio” chik, xane xa e k'o jujun ri kixkisacho. E are' käkaj käkik'ex ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ri Cristo.

8Pune ta ne jun chqe uj, we ne jun ángel ri käpe chikaj ri kutzijoj chiwe jun evangelio chik ri man junam tä ruk' ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri qa tzijom uj chiwe, käq'at ta na tzij puwi' rumal ri Dios chi käk'äjisax u wäch ri are'.

9Jas ri qa b'im nab'e, xuquje' kämik kinb'ij chi jumul: We k'o jun kutzijoj jun evangelio chik chiwe ri man junam tä ruk' ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri ix kojoninaq wi, käq'at na tzij puwi' rumal ri Dios chi käk'äjisax u wäch ri are'.

10¿A are lo kwaj chi utz kinil wi kumal ri winaq chi je' kinb'ij wa? ¡Man are taj! Ri kwaj in are la' chi utz kinil wi rumal ri Dios. ¡We ta qas tzij wa' chi are kwaj chi nim kinil wi kumal ri winaq, man in tä b'a' jun qas patänil re ri Cristo!

Ri apóstol Pablo kutzijoj ri xub'ano aretaq xok che apóstol

11Chiwetamaj b'a', qachalal, chi ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri kintzijoj chiwe, man are tä ki chomanik winaq.

12Man xa tä jun winaq xyo'w wa' chwe, man xa tä xintijox che rumal jachin jun, xane are ri Jesucristo xq'alajisan wa' chnuwäch.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ri ix i tom jas je' ri xinb'an pa ri nu k'aslemal nab'e kanoq, aretaq xintaqej na ri e kojoninaq wi ri winaq aj Israel. Iwetam chi sib'alaj xinb'an k'äx chke ri winaq ri e rech ri Dios, e are k'u wa' ri qachalal kojonelab'. Are ta xwaj xinsach ki wäch.

14Aretaq xintaqej na ri e kojoninaq wi ri winaq aj Israel, ri in k'o na más nu no'j chrij wa' we kojonik ri' chkiwäch k'ia chke ri nu winaqil ri junam ki junab' wuk' pa taq ri q'ij ri'. Je ri', rumal chi sib'alaj xinkoj nu chuq'ab' in chub'anik ri ki naq'atisam wi kib' ri nu mam ojer.

15Are k'u ri Dios xinucha' tzaretaq mäjoq kil nu wäch, xinusik'ij chupatänixik rumal chi xutoq'ob'isaj nu wäch.

16Aretaq xuchomaj chi utz je' kub'ano, xub'ano chi kinwetamaj u wäch ri u K'ojol pa wanima', rech kintzijoj ru Loq' Pixab' chrij ru tob'anik ri Are' chke ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj. Aretaq je' xb'antaj wa', man xinta' tä u no'j jachin jun winaq chik.

17Man xine' tä pa Jerusalén chuta'ik ki no'j ri xeb'ok che taq apóstoles nab'e chnuwäch in, xane chanim xine' pa Arabia, te k'u ri' xintzelej chi jumul pa ri tinimit Damasco.

18Ok'owinaq chi oxib' junab', te k'u ri' xine' pa ri tinimit Jerusalén. Are chi' xinwetamaj u wäch ri Pedro, olajuj q'ij k'ut xink'oji na ruk' ri are'.

19Man k'o tä k'u jun apóstol chik xinwil u wäch chila', xane xuwi ri Jacobo ru chaq' ri Qajaw Jesús.

20Kinjikib'a' u b'ixik cho ri Dios chi ri tajin kintz'ib'aj b'i chiwe are ri qas tzij.

21Aretaq xinel b'i pa Jerusalén, xine' pa taq ri juyub' re Siria xuquje' re Cilicia.

22Man etamtal tä k'u nu wäch kumal ri qachalal kojonelab' che ri Cristo ri e k'o pa taq ri tinimit re Judea pa taq ri q'ij ri'.

23Ri e are' xuwi ki tom u tzijol: “Ri achi ri xub'an k'äx chqe nab'e, kämik kutzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chrij ri kojonik ri xraj xusach u wäch nab'e,” —xecha ri'.

24Xkiya k'u u q'ij ri Dios rumal wech in.

Gálatas 2

Ri apóstol Pablo käk'ulax kumal ri nik'iaj apóstoles chik

1Ok'owinaq chi kajlajuj junab', te k'u ri' xine' chi jumul pa ri tinimit Jerusalén, wachi'l ri Bernabé. Xuquje' xink'am b'i ri Tito wuk'.

2Xine' pa Jerusalén rumal chi ri Dios xuk'ut chnuwäch chi rajwaxik kine' jela'. Chila' pa Jerusalén xeintzijob'ej ri k'amal taq ki b'e ri kojonelab' pa ki tukiel wi, xink'ut k'u ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chkiwäch jas ri kintzijoj in chke ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj. Je wa' xinb'ano rech käkilo chi man xaq tä loq' ri chak nu b'anom o ri kinb'an na chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3¡Utz b'a' xkita ri xinb'ij! Che ri Tito ri k'o wuk' man xkikoj tä ki chuq'ab' chub'ixik chi rajwaxik kok retal ri ojer trato che ru cuerpo, pune ri are' man aj Israel taj.

4E k'o k'u jujun ri käka'n che kib' chi e kojonelab' ri xaq chk'uyal xeb'ok chqaxol. Are ta xkaj chi xok retal ri ojer trato che ri Tito. Ri e are' xeb'ok chqaxol xaq che rilik jas käqa'n uj, ri uj tzoqopital chi rumal ri Cristo pu q'ab' ri ojer Pixab'. Are k'u käkaj chi kujq'ax chi jumul pu q'ab' wa'.

5Man jub'iq' tä xqaya qib' pa sub'ik chke, rech ri ix kuya' kitaqej ri Qas Tzij re ri Evangelio.

6Ri tata'ib' k'amal taq ki b'e ri kojonelab' ri e k'o pa Jerusalén, man k'o tä jun tijonik chik ri xkiya chwe in. Ri e are', pune nimaq ki b'anik, man k'o tä we in chke. Ri Dios k'ut xaq junam keril wi konojel ri winaq.

7Man k'o tä jun tijonik chik ri xkiya chwe, xane xkich'ob'o chi qas tzij yo'm pa nu q'ab' ru tzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj, je' jas ri Pedro yo'm pu q'ab' ru tzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri winaq aj Israel.

8Are k'u ri Dios ri xtaqow b'i ri Pedro rech kok che apóstol chkixol ri winaq aj Israel, are ri Are' xintaqow b'i in xuquje' rech kinok che apóstol chkixol ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj.

9Ri Jacobo, ri Pedro, ri Juan, ri ki nimaqil ri qachalal kojonelab', aretaq xkich'ob'o chi qas tzij ri Dios u yo'm wa' pa nu q'ab' we chak ri' ri nim u b'anik, xkichap ri qa q'ab', ri in wachi'l ri Bernabé, chuk'utik chi kujkaj, xuquje' chuk'utik chi utz käkilo chi ri uj käqatzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj. Are k'u ri e are' käkitzijoj na wa' we Evangelio ri' chke ri winaq aj Israel.

10Xuwi xkib'ij chi rajwaxik kena'taj ri meb'a'ib' chqe. Are k'u wa' xuquje' ri nu kojom nu chuq'ab' chub'anik.

Ri apóstol Pablo kuyaj ri apóstol Pedro pa ri tinimit Antioquía

11Aretaq k'ut xopan ri Pedro pa Antioquía, xajwataj na chi xinyaj chkiwäch konojel rumal chi qas tzij man utz tä ri tajin kub'ano.

12Ri are' käwi' kuk' ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj. Aretaq xeopan jujun winaq aj Israel ri e taqom b'i rumal ri Jacobo, ri apóstol Pedro xutas rib' chkij ri nik'iaj winaq, man xwi' tä chi kuk'. Je' xub'ano rumal chi xuxej rib' chkiwäch ri winaq aj Israel ri e naq'atalik chi kok retal ri ojer trato che ri ki cuerpo.

13Xuquje' ri nik'iaj kojonelab' chik aj Israel xka'n ke ri xub'an ri Pedro, xaq kieb' chi ki wäch xka'no. Xuquje' ne ri Bernabé xuta ri xkib'ij, xub'an re ri xka'n ri e are'.

14Aretaq k'ut xinwilo chi ri Pedro kuk' ri nik'iaj kojonelab' chik man qas tä utz käka'no, chi man je' tä käka'no jas ri kub'ij ri Qas Tzij re ri Evangelio, xinb'ij che ri Pedro chkiwäch konojel ri e k'olik: “We ri at, at ri' qas at jun winaq aj Israel, kab'an awe jas ri käka'n ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj, ri man je' taj jas ri käka'n ri

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

winaq aj Israel, ¿jas che kakoj a chuq'ab' chub'ixik chke ri nik'iaj winaq chik chi käka'n ke jas ri e naq'atal wi ri winaq aj Israel?” —xincha che.

Waral käqil wi chi ri winaq aj Israel käkiriq na ru tob'anik ri Dios rumal ri kojonik je' jas ri nik'iaj winaq chik

15Ri uj, uj winaq aj Israel rumal chi je' qa b'anik wa' xil qa wäch. Ri uj, pune ta ne uj ajmakib', man uj ajmakib' taj je' jas ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj ri kepe pa nik'iaj tinimit chik.

16Pune ta ne je ri', qetam chi jun winaq man jikom tä ri ranima' ri' cho ri Dios rumal ru b'anik ri kub'ij ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, xane xuwi käjikomataj ri ranima' rumal chi käkojon che ri Jesucristo. Rumal ri' ri uj xuquje' uj kojoninaq che ri Jesucristo rech käjikomataj ri qanima' cho ri Dios xa rumal chi uj kojoninaq che ri Cristo, man rumal tä ru b'anik ri kub'ij ri Pixab'. Man k'o tä k'u jun winaq ri käjikomataj ri ranima' cho ri Dios rumal ru b'anik ri kub'ij ri Pixab'.

17We k'u aretaq käqaj chi käjikomataj ri qanima' cho ri Dios rumal ri Cristo, kel k'u chi saq chi ri uj, uj ajmakib', ¿a kel kub'ij lo ri' chi ri Cristo are käb'anow ajmakib' chqe? ¡Man je' tä k'u ri'!

18We k'u ri in kinyak chi loq jumul ri tijonik ri xinsach u wäch, keintijoj chi jumul ri winaq che, mak ri' ri kinb'ano.

19Ri in k'ut, je' ta ne in käminaq chik chuwäch ri u Pixab' ri Moisés. ¡Tzare ri Pixab' xinkämisanik! Je' xink'ulmaj rech qas kink'asi na chupatänixik ri Dios.

20Je' ta ne in käminaq chik, in ripil cho ri cruz junam ruk' ri Cristo. We je ri', man in tä chik in k'aslik, xane are ri Cristo k'asal chi pa ri wanima'. Ri nu k'aslemal kämik cho we uwächulew, are wa' ri k'aslemal ri xinriqo rumal chi xinkojon che ri Cristo ru K'ojol ri Dios, ri xinraj, ri xujach rib' pa ri kämikal rumal wech.

21Ri in sib'alaj nim kinwil wi chi ri Dios xutoq'ob'isaj qa wäch. Qas tzij man kwaj taj kinwetzelaj wa'. We ta kuya' käjikomataj ri qanima' cho ri Dios rumal ru b'anik ri kub'ij ri Pixab', xaq ta b'a' loq' ri' xkämisax ri Cristo.

Gálatas 3

Xuwi rumal chi kujkojonik k'o ri Loq'alaj Espíritu rech ri Dios pa qanima'

1Ri ix, ix aj Galacia, ¡sib'alaj man kita tä tzij! ¿Jachin lo ri xub'an sub'unik chiwe, ri xixsub'uwik rech man kinimaj tä ri Qas Tzij? Aretaq xqatzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chiwe, qas utz xqa'n chuq'alajisaxik wa' chiwäch jas ri xub'an ri Jesucristo, jas ri xkämisax ri Are' cho ri cruz.

2Xuwi b'a' kwaj chi kib'ij chwe: ¿A k'o ri Loq'alaj Espíritu pa iwanima' rumal ru b'anik ri kub'ij ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés? ¡Man je' tä ri'! ¿A mat rumal chi xikoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri xito? ¡Je', je ri'!

3¿A are k'u kichomaj u k'isik xaq ruk' ri i chuq'ab' ix ri xichaplej u b'anik ruk' ru chuq'ab' ri Loq'alaj Espíritu? ¡Sib'alaj b'a' man kok tä tzij ri' pa i jolom!

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4¿A xaq loq' i ch'ijom k'ia k'äxk'ol pa ri i k'aslemal? Kwaj b'a' chi qas tzij k'o u patän wa' chiwe.

5Aretaq ri Dios kuya ri Loq'alaj Espíritu chiwe xuquje' kub'an taq kajmab'al chixol, ¿jas che je' kub'an wa'? Man kub'an tä ri' xa rumal chi kib'ano jas ri kub'ij ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, xane rumal chi kita ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, xuquje' kikojo.

6Ri qa mam Abraham xkojon che ri Dios, rumal k'u ri' xq'alajisax rumal ri Dios chi jikom ranima' ri are'.

7Qas rajwaxik b'a' chi kiwetamaj chi ri qas ralk'ual ri qa mam Abraham, e are' wa' konojel ri kekojonik.

8Chupam ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik u b'im loq ri Dios ojer chi kub'an na jikom che ri kanima' ri nik'iaj winaq chik ri man e aj Israel taj we kekojonik. Rumal ri' xuya u b'ixik we utzalaj tzij ri' che ri qa mam Abraham: “Ronojel ki wäch winaq ri e k'o cho ruwächulew ketewchitaj na rumal awech,” —xcha che.

9Ri qa mam Abraham xkojonik, xuriq k'u ru tewchib'al ri Dios. Xaq je ri' konojel ri kekojonik ketewchitaj na junam jas ri xb'an che ri are'.

10Konojel ri ki jikib'am ki k'ux chrij ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, käq'at na tzij wa' pa ki wi' rumal ri Dios chi käk'äjisax ki wäch. Tz'ib'tal k'u pa ru Loq' Pixab' ri Dios, kub'ij: “Jachin ri man kub'an tä ronojel ri tz'ib'tal chupam ri wuj re ri Pixab' amaq'el ronojel q'ij, käk'äjisax na u wäch wa',” —kächa'.

11Qas elinaq k'u chi saq chi man k'o tä jun winaq ri käjikomataj ri ranima' cho ri Dios rumal ru b'anik ri kub'ij ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés. Kub'ij k'u pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Ri winaq ri jikom ranima' cho ri Dios kuriq na ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik rumal chi käkojonik,” —kächa ri'.

12Are k'u ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés man kub'ij taj chi rajwaxik käkojon jun, xane kub'ij: “Jachin ri kunimaj ronojel we Pixab' ri' käk'oji na ri' ru k'aslemal rumal wa',” —kächa'.

13Ri Cristo xujutoro, xujuto' rech man kuya' taj käq'at tzij pa qa wi' chi käk'äjisax qa wäch xa rumal rech ri Pixab'. Ri Are' xuriq wa' we k'äx ri' rumal qech uj. Tz'ib'tal k'u pa ru Loq' Pixab' ri Dios, kub'ij: “Käk'äjisax na u wäch ronojel winaq ri käxekb'ax cho jun che',” —kächa'.

14Je ri' xub'an ri Dios rech rumal ri Cristo Jesús käya'taj chke ri winaq ri man aj Israel taj ri tewchib'al ri xuchi'j ri Dios che ri qa mam Abraham. Je ri' rech qonojel ri kujkojonik käk'oji pa qanima' ri Loq'alaj Espíritu ri xuchi'j ri Dios.

Waral käqil wi ru jalb'em rib' ri Pixab' ruk' ri tewchib'al ri xuchi'j ri Dios

15Qachalal, qesajmpe qa no'j chrij ri käka'n ri winaq: Aretaq jun winaq kub'an jun trato o jun testamento, kutz'ib'aj kan ru b'i' chupam, man k'o tä k'u jun winaq chik ri käkowinik käturuwik, o kuya u wi'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Je k'u ri' ri Dios xub'ij chi kutewchij na ri qa mam Abraham xuquje' jun rachalaxik ri kil na u wäch pa taq ri q'ij ri kepe na. Man kub'ij tä ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Keutewchij na xuquje' ri rachalaxik ri kil na ki wäch,” je' tä ne e k'ia ri tajin kub'ij, xane kub'ij: “Jun rachalaxik ri kil na u wäch,” ri kel kub'ij wa' chi are “xa jun”. Are k'u ri Cristo wa'.

17Ri kwaj kinb'ij are wa': Ri Dios xub'an jun trato ruk' ri qa mam Abraham, xujikib'a k'u u b'ixik wa'. Rumal wa' ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés ri k'ä te xpe wa' ok'owinaq chi kiejeb' cientos ruk' juwinaq lajuj junab', man käkowin tä chusachik u wäch wa' we trato ri'. Man käkowin tä k'u wa' kub'ano chi mat k'o chi u patän ri xuchi'j loq ri Dios.

18We ta je ri' ri kuya ri Dios chqe, Are kuya wa' xa rumal chi kujniman che ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, man xa tä b'a' are rumal chi ri Dios xuchi'j loq wa'. Ri Dios k'ut xa rumal chi xuchi'j wa' che ri qa mam Abraham, Are xusipaj wa' che.

19We je ri', ¿jas k'u u patän ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés? Are xyi' wa' chuk'utik ri ki mak ri winaq. Xuwi k'u k'o xupatänij wa' k'ä xpe na ri Cristo ri rachalaxik ri qa mam Abraham ri xb'ixik chi kil na u wäch rumal chi che ri Are' xyi' wi ri xuchi'j ri Dios. Ri Dios k'ut xtaqan chuya'ik ri Pixab' kumal ri ángeles pu q'ab' jun ri käch'aw pa ki wi' ri winaq ruk' ri Are'. Are wa' ri qa mam Moisés.

20Aretaq ri Dios k'o ri xuchi'j che ri qa mam Abraham, xaq xuwi che ri are' xub'ij wi wa'. Man k'o tä jun q'axal tzij xukojo, man k'o tä jun ángel, man k'o tä k'u jun winaq.

Waral käqil wi ru patän ri Pixab' ri xtz'ib'ax rumal ri qa mam Moisés

21¿A kel lo kub'ij wa' chi ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés kuk'ulelaj ri xuchi'j loq ri Dios? ¡Man je' tä ri'! We ta ri Pixab' ri xyi'k käkowinik kuya k'aslemal, te k'u ri' qas käjikomataj na ri' ri qanima' cho ri Dios rumal ru b'anik ri kub'ij ri Pixab'.

22Are k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik kub'ij chi konojel ri e k'o cho ruwächulew je' ta ne e tz'aptal pa che' xa rumal ri ki mak. (Kel kub'ij wa' chi e k'o pu q'ab' ri ki mak.) Je ri' rech ri winaq ri kekojon che ri Jesucristo kuya' käyi' na chke ronojel ri xuchi'j ri Dios xa rumal ri ki kojonik.

23Aretaq mäja' käpe ri Jun ri kujkojon na che, je' ta ne chi uj tz'aptal pa che' rumal ri Pixab', qeye'm k'ut chi käpe ri Are', kuk'ut rib' chqawäch.

24Je ri' ri Pixab' are chajil qe petinaq loq chuk'amik qa b'e k'ä xpe na ri Cristo, rech aretaq kujkojon che ri Are' käjikomataj na ri qanima' cho ri Dios.

25Kämik k'ut rumal chi petinaq ri Jun ri kujkojon na che, ya man uj k'o tä chi pu q'ab' ri Pixab' ri chajil qe ri xuk'am qa b'e.

26Iwonojel k'ut, ix ralk'ual ri Dios rumal chi ix kojoninaq che ri Cristo Jesús.

27Iwonojel ri ix b'anom i qasna' rech xa ix jun chik ruk' ri Cristo, ch'uqtal k'u iwij rumal ri Are' je' jas ri kib'ano kich'uq iwib' ruk' ri i q'u'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Man nim tä u b'anik kämik we jun winaq are aj Israel, o are jun u wäch winaq chik, we kächakunik, k'o pu q'ab' jun u patrón o we ne man k'o tä u patrón. Man nim tä u b'anik we are achi o are ixoq, rumal chi iwonojel xa ix jun chik ruk' ri Cristo Jesús.

29We ri ix, ix rech ri Cristo, qas tzij b'a' ri' ix rachalaxik kan ri qa mam Abraham, kiwechb'ej k'u na ru b'im ri Dios chi kuya na.

Gálatas 4

1Ri kwaj kinb'ij are wa': Aretaq ri ralk'ual jun winaq k'ä ak'al na, käyi' k'u kan rechb'al, xaq junam ri' ruk' jun chke ri patäninelab' ri e k'o pa ri ja, pune k'u are rajaw konojel ri jastaq.

2We ak'al ri', e k'o winaq ri kechajinik, ri xuquje' keilow ri jastaq re ri are' k'ä kel na pa ki q'ab' ri chajil taq re pa ri q'ij ru b'im kan ru tat ri ak'al.

3Je k'u ri' ri uj xuquje'. Aretaq je' ta ne uj ak'alab', uj k'o pu q'ab' ri ki taqanik ri winaq ajuwächulew, jas ri xkichomaj ri e are'.

4Aretaq k'ut xopan ri q'ij, ri Dios xutaq loq ru K'ojol ri xil u wäch rumal jun ixoq. Are ri Are' jun aj Israel xk'iyik, xunimaj k'u ri ki Pixab' ri winaq ri'.

5Je ri' xub'ano rech ri uj, ri uj k'o pu q'ab' ri Pixab' ri', kujtzoqopitajik, kujok k'u che ralk'ual ri Dios.

6Chuk'utik k'ut chi ix ralk'ual chi ri Dios, ri Are' xutaq loq ri Espíritu rech ri u K'ojol pa ri iwanima'. Ri Loq'alaj Espíritu ko kuraq u chi', kub'ij: “¡Abba!” ri kel kub'ij: “¡Nu Tat!” —kächa'.

7Rumal k'u ri' ri ix, ix ralk'ual chi ri Dios, man xaq tä ix patäninel chik. Rumal chi ix ralk'ual ri Dios, ri Are' kuya na ri iwechb'al rumal ri Cristo.

Ri apóstol Pablo kok il chke ri kojonelab'

8Ri ix nab'e kanoq aretaq man qas tä iwetam u wäch ri Dios, xa i kojom iwib' che ki patänixik taq tiox ri man qas e dios taj.

9Are k'u ri kämik qas iwetam chi u wäch ri Dios, o ri jikom na u b'ixik are chi ri ix qas etamtal chi i wäch rumal ri Dios. ¿Jas k'u che kiwaj kixtzelej chi jumul ruk' ri ojer taq i chomanik ri man k'o tä ki patän, ri man k'o tä käch'ak chkij? ¿Jas k'u che kiwaj kiya chi jumul iwib' chunimaxik ri ojer taq i chomanik, je' ta ne chi ix patänil taq ke?

10Ri ix xaq are kib'an nimaq'ij, kichajij jujun taq q'ij, jujun taq ik', jujun taq ajilab'al, xuquje' jujun taq junab'. (Kichomaj chi are wa' kub'ano chi ix utz kixil wi rumal ri Dios.)11Kinxej wib' we ne xaq loq' in chakuninaq chixol chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios.

12Qachalal, kixinb'ochi'j chi kib'an iwe jas ri nu b'anom in, miya k'u iwib' pu q'ab' ri Pixab'. Ri in xuquje' nu b'anom we jas ri ix (ri man ix aj Israel taj, man ix k'o tä k'u pu q'ab' ri Pixab'). Ri ix, man k'o tä jumul i b'anom k'äx chwe.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ri ix k'ut iwetam chi xa rumal jun yab'il xinkanaj iwuk', xintzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chiwe nab'e mul.

14Sib'alaj k'äx k'u ri yab'il ri xinriqo. Man ruk' tä k'u ri' chi k'o k'äx chwe xiwetzelaj ta nu wäch, xinipaqchij ta apanoq. Xane xinik'ulaj je' ta ne in jun ángel rech ri Dios, je' ta ne chi in, in ri' ri Jesucristo.

15¿Jas xib'ano chi man k'o tä chik ri kikotemal ri xina' nab'e? Kuya' kinb'ij chi qas tzij xinwilo jas ri rutzil iwanima' chwe aretaq xink'oji iwuk'. We ta xixkowinik xiwesaj ta ri' ri i waq'äch, xiya ta ri' chwe che nu to'ik.

16¿A xa ta k'u xinb'an nu k'ulel chiwe rumal chi xinb'ij ri qas tzij?

17E k'o jule' winaq ri je' ta ne sib'alaj kixkaj, man utzil tä k'ut ri käkaj chiwe. Are käkaj kixkitas chqij, rech ri ix ke' iwanima' kuk' ri e are'.

18Utz k'ut aretaq e k'o ri käkaj käka'n utzil chiwe ruk' ri rutzil kanima', man xuwi tä k'u aretaq in k'o iwuk', xane rajwaxik wa' amaq'el.

19Ix, ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, jumul chik kinna' k'äx iwumal, je' jas ri k'äx ri kuriq jun yawab' ixoq. Kintaqej k'u na u ch'ijik ri k'äx ri' rech je' kixel na jas ri Cristo, qas kätaqan k'u na ri Are' pa iwanima'.

20Kwaj ta na chi in k'o iwuk' chanim ri' rech jun chi wi ri i ch'ab'exik kuya' kinb'ano. ¡Sib'alaj k'u kinok il rumal ri tajin kib'ano!

Ri kieb' u trato ri Dios kejunamax kuk' ri nan Sara rachi'l ri nan Agar ojer

21Chib'ijmpe chwe, ix ri kiwaj kixk'oji pu q'ab' ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, ¿a mat k'o jumul ri xok pa i jolom jas ri kub'ij ri Pixab' ri'?

22Tz'ib'tal chupam chi ri qa mam Abraham xek'oji kieb' u k'ojol, jun ruk' ri ajik', ri ixoq ri u kojom che patänil re, ri jun chik ruk' ri qas rixoqil ri man xaq tä patänil re.

23Ri ral ala ri ajik' xil u wäch ri are' je' jas ri kil u wäch apachike ak'al. Are k'u ri ral ala ri qas rixoqil ri qa mam Abraham xil u wäch ri are' rech je' kelik jas ri xuchi'j loq ri Dios.

24Are k'u jun k'utb'al wa' chqawäch uj kämik. We kieb' ixoqib' ri' kinjunamaj kuk' kieb' trato. Ri nan Agar, ri ajik', kinjunamaj ruk' ri trato ri xub'an ri Dios ruk' ri qa mam Moisés puwi' ri nim juyub', Sinaí u b'i'. Ri winaq ri kil ki wäch chupam we trato ri', je' ta ne chi xa e kojom che patäninelab' jas ri nan Agar.

25Ri nan Agar kinjunamaj ruk' ri ojer trato ri xb'antaj chila' puwi' ri nim juyub' Sinaí ri k'o pa Arabia. Ri winaq ri e k'o pu q'ab' wa' we trato ri', e are je' jas ri ka'nom ri winaq aj Jerusalén kämik. Ri e are' kachi'l ri kalk'ual je' ta ne e kojom che patäninelab' rumal chi e k'o pu q'ab' ru Pixab' ri Moisés.

26Are k'u ri uj, uj ri' rech ri k'ak' Jerusalén ajchikaj, man uj k'o tä chi pu q'ab' ri ojer Pixab' ri'. Are k'u ri qas qa tinimit wa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Chatkikotoq, nan, at ri' ri man katalk'ualan taj, ri man k'o tä awal. Sib'alaj chatkikotoq, ko karaq a chi' rumal ri a kikotemal, pune man k'o tä jumul a riqom ri k'äx ri kuriq jun yawab' ixoq. Je ri', rumal chi kek'iar na ri ral ri ixoq ri xjach kanoq chuwäch ri ixoq ri k'o rachajil, —kächa ri tz'ib'tal kanoq.

28Je k'u ri', qachalal, je' jas ri qa mam Isaac ri xuchi'j ri Dios chi kil na u wäch, je ri' ri uj, uj ri' ri ralk'ual ri Dios rumal ri xuchi'j ri Are'.

29Je' jas ri xk'ulmataj ojer, ri ala ri xil u wäch je' jas ri kil u wäch apachike ak'al kub'an k'äx che ri jun ri xil u wäch rumal ru chuq'ab' ri Espíritu rech ri Dios. Are k'u je wa' tajin käk'ulmataj kämik.

30¿Jas k'u kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik? Kub'ij: “Chawesaj b'i ri ajik' ri kojom che patäninel rachi'l ri ral, rumal chi ri ral ri ixoq ajik' ri' man käyi' tä rechb'al junam ruk' ri ral ri ixoq ri qas k'o rachajil,” —kächa'.

31Je ri', qachalal, man uj je' taj jas ri ral ri ixoq ajik' ri xaq kojom che patäninel, xane uj junam jas ri ral ri qas rixoqil ri qa mam Abraham ri man xaq tä patänil re.

Gálatas 5

Miya chi iwib' jumul pu q'ab' ri ojer Pixab' re ri qa mam Moisés

1Man uj k'o tä chi pu q'ab' ri ojer Pixab'. Ri Cristo k'ut Are xujesan pu q'ab' wa'. Chitaqej b'a' ri u b'anom ri Jesucristo chiwe. Chiwila b'a' chi miya chi iwib' jumul chik pu q'ab' ri ojer Pixab' je' ta ne chi xaq ix kojom chik che patäninelab'.

2¡Chitampe ri kinb'ij! In wa', ri Pablo, kintzijon iwuk'. Kinb'ij chiwe chi we ri ix kiya iwib' chi kok retal ri ojer trato che ri i cuerpo jas ri käka'n ri winaq aj Israel, man k'o tä u patän ri' chi ix kojoninaq che ri Cristo.

3Jumul chik kwaj kinb'ij chke konojel ri achijab', chi we käkiya kib' chi kok ri retal ri ojer trato chke, tzrajwaxik wi ri' käka'n ronojel ri kub'ij ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés.

4Ix ri kikojo chi rumal ru b'anik ri kub'ij ri Pixab' käjikomataj ri iwanima' cho ri Dios, i tasom chi iwib' chrij ri Cristo. I yo'm kan ri nimalaj u toq'ob' ri Dios.

5Ri uj k'ut, rumal ri Loq'alaj Espíritu qa ku'b'am qa k'ux chi ri Dios kub'an na jikom che ri qanima' rumal chi uj kojoninaq che ri Cristo.

6We k'u xa uj jun chik ruk' ri Cristo Jesús, man k'o tä u patän ri' we käkoj ri retal ri ojer trato che ri qa cuerpo o we man käkoj tä ri'. Ri k'o u patän are la' chi uj kojoninaq che ri Cristo. Are k'u wa' käb'anow chqe chi qas keqaj konojel ri winaq.

7Ri ix utz i b'anom petinaq loq. ¿Jachin lo ri xkojow i k'ux rech man kinimaj tä chi ri qas tzij?

8Man are tä ri Dios ri xb'anow wa' rumal chi are ri Are' ri xixusik'ij rech kixk'oji ruk'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Iwetam k'ut chi “xa ruk' jub'iq' ch'äm käch'ämirisax juntir ri q'or re kaxlan wa, käwalij k'u u wäch,” —kächa'. (Je ri' xuquje' ri jub'iq' tijonik ri man utz taj käretzelaj na u wäch ronojel ri utzalaj tijonik.)

10Ri in k'ut ku'l nu k'ux chrij ri Qajaw Jesús, chi ri ix man kik'ex tä ri i chomanik. Are käk'äjisax k'u na u wäch rumal ri Dios jachin ri' ri tajin kub'ano chi käsach i k'ux, apachin ta ne ri are'.

11Ri in, qachalal, we ta xaq are tajin kintaqej u tzijoxik chi rajwaxik kok ri retal ri ojer trato che ri ki cuerpo ri achijab', mat kätzukux u b'anik k'äx chwe in kumal ri winaq aj Israel. We ta je ri', mat tzel käkita ri winaq ri' ri u tzijoxik ru kämikal ri Cristo cho ri cruz.

12Jachin k'u taq ri käkikoj ki chuq'ab' chiwe rech kok ri retal ri ojer trato che ri i cuerpo, b'anom ta wi chi käkiq'at apan ri ki cuerpo ri e are'.

13Ri ix k'ut, qachalal, ix sik'im rech kixtzoqopitaj pu q'ab' ri ojer Pixab'. We je ri', xuwi b'a' michomaj chi kuya' kib'an ri xaq i rayib'al ix, xane chito'la iwib' rumal chi kiwaj iwib'.

14Je ri', rumal chi ronojel ri kub'ij ri Pixab' kub'an tz'aqat wa' rumal we taqanik ri': “Chawaj ri awach winaq jas ri at kawaj awib',” —kächa'.

15We k'u je' kib'ano jas ri käka'n ri tz'i' xa käkipaq' kib', chiwila b'a' iwib' chi mik'is ne iwib' pa taq ri ch'oj.

Ri qa rayib'al ri man utz taj kuk'ulelaj u wäch ri Loq'alaj Espíritu

16Ri kwaj kinb'ij in chiwe, are wa': Chiya che ri Loq'alaj Espíritu chi kätaqan ri Are' pa ri iwanima' rech man kib'an tä ri i rayib'al ri man utz taj.

17Ri qa rayib'al ri man utz taj kuk'ulelaj u wäch ri Loq'alaj Espíritu rech ri Dios. Ri Loq'alaj Espíritu k'ut kuk'ulelaj u wäch ri qa rayib'al ri man utz taj. We kieb' ri' käkik'ulelaj kib'. Rumal ri' ri ix man kixkowin taj kib'ano jachike ri kiwaj.

18We k'u are ri Loq'alaj Espíritu kätaqan pa ri iwanima', man ix k'o tä ri' pu q'ab' ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés.

19Q'alaj ri käka'n ri winaq ri ki jachom kib' chub'anik xaq jas ri ki rayib'al ri e are'. Je' käka'no jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'. Käka'n k'u ri etzelal ri sib'alaj äwas u b'anik cho ri Dios xuquje' chkiwäch ri winaq. Käka'n k'u ronojel u wäch ri man utz taj ri käkirayij, ri xa k'ixb'al u b'anik.

20Man xuwi tä wa', xane käkiq'ijilaj taq tiox, xuquje' käka'n itzinik. Käka'n ki k'ulel chb'il taq kib', amaq'el k'ut käkiyak taq ch'oj. K'äx käkina' chkij nik'iaj winaq chik, chanim käpe koyowal. Xuwi käkitzukuj ri kech ri e are', man käkichomaj tä ri kech nik'iaj chik. Man kuriq tä rib' ri ki chomanik, xane xaq käkitasala kib' chb'il taq kib'.

21Xuquje' käkirayij ri kech nik'iaj winaq chik, kekämisanik, keq'ab'arik, käkiya u wi' ri käkitijo. Xuquje' k'o nik'iaj chik ri junam ruk' wa' ri käka'no. Kinb'ij chi k'u apan

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

chiwe jas ri nu b'im kan nab'e, chi ri keb'anow wa' we ri' man keopan tä na ruk' ri Dios rech kätaqan ri Are' pa ki wi'.

22Are k'u ri Loq'alaj Espíritu kub'ano chi käqaj qib', chi qas kujkikotik, chi kuxlan na ri qanima', chi käqachajij paciencia, chi kujch'awik, käqa'n utzil chke nik'iaj, chi utz ri qa k'aslemal, chi jikom ri qanima', man xaq tä kieb' qa chomanik.

23Ri Loq'alaj Espíritu xuquje' kub'ano chi man käqanimarisaj tä qib', chi man käqa'n tä xa jas ri käqaj uj. Man k'o tä k'u jun pixab' ri kub'ij chi man kuya' taj keb'an wa' we ri'.

24Ri e rech ri Cristo, je' ta ne ki ripom cho ri cruz ronojel ri ki rayinik ri man utz taj, ronojel ri man utz taj ri kraj ri kanima'.

25We yo'm ri qa k'aslemal rumal ri Loq'alaj Espíritu, qaya b'a' chi ri Are' kätaqan pa qa wi' pa ronojel ri käqa'no.

26Man kuya' taj käqanimarisaj qib', rumal chi we je ri' käqa'no, xa käqayak qoyowal chb'il taq qib'. Mäqana' k'u k'äx chrij jun kojonel chik aretaq kuriq utzil pa ru k'aslemal.

Gálatas 6

Rajwaxik käqato'la qib' ri jun ruk' ri jun chik

1Qachalal, we k'o jun kojonel käriqtaj pa mak, ix ri' ri qas kätaqan ri Loq'alaj Espíritu pa ri iwanima', rajwaxik kito' wa' we kojonel ri' ruk' jun utzalaj iwanima' rech kub'an chi na ri qas utz pa ru k'aslemal. Aretaq kib'an wa', are minimarisaj b'a' iwib', xane china' pa iwanima' chi man nim tä i b'anik. Chiwila k'u iwib' chijujunal chi mixqaj ne ix pa mak xuquje'.

2Chito'la iwib' ri jun ruk' ri jun chik je' jas ri kub'an jun winaq kuto' ri rachi'l che ri reqa'n. We je' kib'an ix, kinimaj ri' ru Pixab' ri Cristo.

3We k'o jun kuchomaj chi qas nim u b'anik, qetam chi man qas tzij tä k'u ri'. Ri winaq ri' xa tajin kusub' rib'.

4Rumal ri' rajwaxik chi chiwila iwib' chijujunal jas ri i b'anom pa ri i k'aslemal. We i b'anom ri qas utz, te k'u ri' käku'b'i na i k'ux rumal ri i b'anom ix. Man are tä kiwilo jas ri ka'nom nik'iaj chik.

5Chijujunal k'ut rajwaxik kich'oqob'ej ronojel ri käpe na pa ri i k'aslemal.

6Ri tajin kätijox che ru Loq' Pixab' ri Dios, rajwaxik ri' kuya jub'iq' re jas ri k'o ruk', kub'an k'u ronojel u wäch utzil che ri tajin kuya ri tijonik.

7¡Misub' iwib'! Ri Dios man kuya tä chke ri winaq chi xa käketz'b'ej u wäch ri Are'. Ronojel k'u ri kutik jun winaq, käyak na ru wäch wa' rumal.

8We jun winaq xa are kub'an ri etzelal ri k'o pa ri ranima', are je' ta ne ri tajin kutik jun itzel tiko'n ri man utz tä u wäch, kuyak k'u na ri' jun cosecha re kämikal. We k'u jun winaq are kub'ano jachike ri kraj ri Espíritu rech ri Dios, are je' ta ne chi tajin kutik

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

jun utzalaj tiko'n ri'. Ri Loq'alaj Espíritu kub'ano chi kuyak na jun cosecha ri man käsach tä u wäch, are wa' ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

9Mujkos b'a' chub'anik ri utzil. Kuriq k'u na jun q'ij ri käqayak na ru wäch ri qa'nom we man käk'istaj tä qa k'ux ruk', käqaya k'u kan u b'anik wa'.

10Rumal ri', joropa' mul ri kujkowinik, qa'na utzil chke konojel winaq, más k'u na chke ri qach taq kojonelab'.

Ri apóstol Pablo kuya ri k'isb'al u pixb'enik, xuquje' kuya rutzil ki wäch ri kojonelab'

11Chiwilampe ri nimaq taq tz'ib' ri kinb'ano aretaq kinkoj ri nu q'ab' in chutz'ib'axik wa' we tzij ri' chiwe.

12Konojel ri käkikoj ki chuq'ab' chiwe rech kok ri retal ri ojer trato che ri i cuerpo, käka'n wa' xa rumal chi are käkaj chi utz keil wi kumal ri winaq, rech man k'o tä jun k'äx käb'an chke pune käkitzijoj ru kämikal ri Cristo cho ri cruz.

13Xuquje' ne ri winaq ri kojom ri retal ri ojer trato che ri ki cuerpo, man kekowin taj käka'n ronojel ri kub'ij ri Pixab'. Are xa käkaj chi kok ri retal ri ojer trato chiwe rech käkinimarisaj kib' chiwij chub'ixik chi xekowinik xka'no chi xixniman che ri käkib'ij.

14Are k'u ri in, man kwaj taj kinnimarisaj wib' xaq pa we wi, xane xuwi rumal ru kämikal ri Qajaw Jesucristo. Rumal k'u ru kämikal ri Are' cho ri cruz, je' ta ne käminaq chi ruwächulew chwe in, xuquje' ri in, je' ta ne in käminaq chik chuwäch ruwächulew.

15We qas tzij xa uj jun chik ruk' ri Cristo Jesús, pune kojom retal ri ojer trato che ri qa cuerpo o man kojom taj, man are tä ri' ri nim u b'anik, xane ri qas nim u b'anik are we b'anom k'ak' taq winaq chqe rumal ri Dios.

16Konojel b'a' ri käka'no jas ri kub'ij we taqanik ri', chub'an ta ri Dios chke chi kuxlan ri kanima', xuquje' chi kel ta u k'ux chke ri e are', xuquje' chke konojel ri qas e rech ri Are'.

17Xuwi chi b'a' wa' we kämik, are k'u ri chuweq käb'ij man kwaj tä chik chi k'o jun kuya latz' chwe, o kub'an jun u wäch k'äx chwe, rumal chi ri yuk ri e k'o che ri nu cuerpo qas käkik'utu chi in patänil re ri Qajaw Jesús.

18Qachalal, are ta b'a' ri Qajaw Jesucristo kätoq'ob'isan na i wäch ix nimalaj iwonojel. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Efesios

Efesios 1

Ri apóstol Pablo kuchap u tz'ib'axik jun carta chke ri qachalal kojonelab' aj Éfeso

1In wa', ri Pablo, in apóstol. In jun chke ru taqo'n ri Jesucristo. Je wa' nu b'anik rumal chi are u rayib'al ri Dios. Kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chke ri winaq ri e rech ri Dios, ri e k'o pa ri tinimit Éfeso, ri kojonelab' ri qas jikom ri kanima', ri xa e jun ruk' ri Cristo Jesús.

2Are ta b'a' ri Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw Jesucristo kutoq'ob'isaj i wäch, kub'ano chi kuxlan ri iwanima'.

Ri Dios uj u tewchim rumal chi xa uj jun ruk' ri Cristo

3Qaya b'a' u q'ij ri Dios, ru Tat ri Qajaw Jesucristo, rumal chi uj u tewchim. U b'anom k'ia u wäch toq'ob' chqe rumal chi xa uj jun ruk' ri Cristo. U yo'm chqe ronojel u wäch utzil ri käpe chila' chikaj.

4Tzojer loq uj cha'tal rumal ri Dios, uj ri uj k'o pu q'ab' ri Cristo, k'ä mäjoq käb'an ruwächulew rumal. Xujucha' rech ch'ajch'oj ri qanima' chuwäch ri Are', rech man k'o tä etzelal pa ri qa k'aslemal.

5Xa k'u rumal chi uj loq' chuwäch, rumal ri' xuchomaj loq ojer chi kujukoj che ralk'ual rumal ri Jesucristo. Pa ranima' k'ut xpe wi chi je' kub'ano, rumal chi are ru rayinik.

6Rumal k'u ri' kämik käqaya u q'ij ri Dios rumal ru toq'ob' ri sib'alaj nim u q'ij ri xub'an chqe. Rumal k'u we nimalaj toq'ob' ri', ri uj, xa uj jun chik ruk' ri loq'alaj u K'ojol.

7¡Ri Dios sib'alaj nim ri toq'ob' ri xub'an chqe aretaq xujutoro, xujutzoqopij pu q'ab' ri Itzel! Are k'u xa rumal ru kämikal ru K'ojol chi ri Dios xkowinik xusach ri qa mak.

8Sib'alaj man k'o tä k'u je' ri toq'ob' ri xub'an ri Dios chqe, xuya k'u ronojel u wäch qetamb'al, xuquje' xuya ri qa no'j.

9Xuq'alajisaj chqawäch jas ri k'o pa ranima' ojer, ri u chomam loq pa re wi, ri man k'o tä jun retam nab'e.

10U chomam loq chi aretaq kopan ri q'ij, kub'an na ri xuchi'j loq. Are la' chi kub'an na xa jun che ronojel, are ronojel ri k'o chila' chikaj xuquje' ri k'o cho ruwächulew, kuya k'u na pu q'ab' ri Cristo rech kätaqan ri Are' puwi'.

11Tzojer loq uj cha'tal rumal ri Dios, uj ri uj k'o pu q'ab' ri Cristo rech käqariq qe ri echb'al junam ruk' ri Are'. Are ri u chomam loq chi kuya na chqe. Je wa' xub'an ri Dios ri kub'an ronojel. Are je' jas ru chomam petinaq loq, ri utz kärilo.

12Je ri' xub'an ri Are' rech ri uj, ri xqajikib'a ri qanima' chrij ri Cristo nab'e, käqaya na u q'ij ri Dios rech sib'alaj känimarisax na u q'ij.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ri ix xuquje', aretaq xita ri Qas Tzij, ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri xtzijox chiwe rech rumal wa' kiriq na ru tob'anik ri Dios, xixkojon che ri Cristo. Are chi' xkoj iwetal chi ix rech ri Dios ruk' ri Loq'alaj Espíritu ri xuchi'j loq nab'e.

14Aretaq ri Loq'alaj Espíritu kätaqan pa ranima' jun kojonel, are k'utb'al chi qas tzij kuya na ri Dios ronojel ri xuchi'j chke ri winaq ri e rech ri Are' aretaq qas kätz'aqat ki torik. Je ri' rech käqaya na u q'ij ri Dios, rumal chi sib'alaj nim u q'ij ri Are'.

Ri apóstol Pablo kuta' che ri Dios chi kuya ketamb'al ri kojonelab'

15Ri in xinta u tzijol chi sib'alaj kixkojon che ri Qajaw Jesús, xuquje' chi sib'alaj keiwaj konojel ri winaq ri e rech ri Dios.

16Rumal k'u ri', aretaq xinta wa', xintaqej u ya'ik maltioxinik che ri Dios iwumal. Amaq'el ronojel q'ij kixna'taj chwe, kinb'an k'u orar pi wi'.

17Je ri' kinb'ano rech ru Dios ri Qajaw Jesucristo, ri qa Tat ri sib'alaj nim u q'ij, kub'an ta na chiwe chi ri Loq'alaj Espíritu kuya na ri i no'j, xuquje' kuq'alajisaj ri Dios chiwäch rech qas kiwetamaj na u wäch ri Are'.

18Kinta' che ri Dios chi kuya na saqil pa ri i chomab'al rech qas kiwetamaj jas ri' ri kiku'b'a wi i k'ux ri xixusik'ij wi. Je' kinta' che rech kiwetamaj chi sib'alaj nim, sib'alaj je'lik ri käkechb'ej na konojel ri winaq ri e rech ri Are'.

19Xuquje' kinta' wa' che ri Dios rech kiwetamaj chi sib'alaj nim ru chuq'ab' ri Are', man k'o tä k'u käjunamataj wi wa'. Are wa' ri chuq'ab' ri u yo'm chqe uj ri uj kojoninaq che. ¡Wa' we ri' are ri nimalaj u chuq'ab' ri qas kajmab'al!

20Qas are k'u wa' ri chuq'ab' ri xuk'ut ri Are' aretaq xuk'astajisaj ri Cristo chkixol ri käminaqib', xut'uyub'a k'u pa ru wikiäq'ab' chila' chikaj.

21Are ri Cristo, ri xyi' che chi kätaqan pa ki wi' konojel ri k'o taqanik pa ki q'ab', pune ta ne e ángeles. Xuquje' xyi' che chi kätaqan pa ki wi' konojel ri taqanelab' ri sib'alaj k'o ki chuq'ab', ri q'atal taq tzij, ri k'amal taq ki b'e ri winaq, xuquje' puwi' ronojel u wäch taqanik, man xuwi tä pa taq we q'ij ri', xane pa taq ri q'ij ri junab' ri kepe na.

22Ri Dios xub'ano chi ri Cristo kätaqan puwi' nimalaj ronojel ri k'olik, xuquje' xukoj ri Are' pa ki wi' ri qachalal kojonelab' che Kajaw ri e are', junam jas ri qa jolom k'o puwi' ri qa cuerpo.

23Konojel ri qachalal kojonelab' e are' kenuk'uw ru cuerpo ri Cristo waral cho we uwächulew. Je ri' chi kumal ri kojonelab' ri Cristo qas tz'aqat chik. Ri Are' k'ut qas kub'an tz'aqat che ronojel ri k'olik.

Efesios 2

Xa rumal ru toq'ob' ri Dios k'o ri tob'anik chqe

1Ri ix nab'e kanoq je' ta ne ix käminaq rumal ri iwetzelal, rumal ri i mak. Xpe k'u ri Dios, xuya ri qas k'aslemal chiwe junam ruk' ri Cristo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Nab'e kanoq xib'an iwe ri mak jas ri käka'n ri winaq cho ruwächulew, xib'an k'u u rayib'al ri jun ri käb'in pa ri sutz' mayul, ri k'o u taqanik pa ki wi' ri itzel taq espíritus. Are wa' ri Itzel ri xa kub'an u rayib'al pa kanima' ri winaq ri man keniman tä che ri Dios.

3Qonojel ri uj xuquje' je' xqa'n wa' nab'e kanoq, xqa'no jachike ri xqaj, xqanimaj ronojel ri xraj ri qanima' rech käqa'n ri man utz taj, xuquje' xqa'n apachike ri xqachomaj u b'anik. Rumal ri' nab'e kanoq are ya'tal chqe uj chi käpe ri nimalaj royowal ri Dios pa qa wi', käk'äjisax na qa wäch jas ri ya'tal chke ri nik'iaj winaq chik.

4Are k'u ri Dios, rumal ri nimalaj rutzil ranima', sib'alaj xel u k'ux chqe.

5Sib'alaj loq' xujrilo, pune ta ne nab'e kanoq ri uj je' ta ne uj käminaqib' chuwäch ri Dios rumal ri qa mak. Xuya chqe ri qas k'aslemal junam ruk' ri Cristo. Xa rumal ri nimalaj u toq'ob' ri Dios qa riqom ru tob'anik ri Are'.

6Man xuwi tä k'u wa' ru b'anom ri Dios chqe, xane xuquje' xujuk'astajisaj junam ruk' ri Cristo Jesús, xuquje' xuya chqe chi kujtaqan junam ruk' Are' chila' chikaj.

7Je ri' xub'an chqe rech pa taq ri q'ij ri kepe na kuya' kuk'utu chi sib'alaj nim ru toq'ob' pa qa wi'. Kub'an k'u na ronojel wa' ruk' ri nimalaj rutzil ranima' ri xuk'ut chqawäch rumal ri Cristo Jesús.

8Xa rumal ru toq'ob' ri Dios ix to'tajinaq, rumal chi xixkojon che ri Cristo. Man rumal tä ri utzil ri i b'anom ix, xane xa u sipam ri Dios wa' chiwe.

9Man are tä rumal ri utzil ri kib'ano chi ri Dios xub'an toq'ob' chiwe. Je ri' rech man k'o tä jun ri kuya' kunimarisaj rib'.

10Ri Dios k'ut, Are xujb'anowik. Rumal ri Cristo Jesús xub'an k'ak' che ri qa k'aslemal rech käqa'n ronojel u wäch utzil. Ojer k'u wa' xuchomaj loq chi je' käqa'no.

Rumal ru kämikal ri Cristo k'o utzil chqaxol

11Chna'taj b'a' chiwe jas ri i b'anik nab'e. Ri ix man ix aj Israel taj, rumal k'u ri' ri winaq aj Israel ri kojom ri retal ri ojer trato chke käkib'ij chb'il kib': “Uj wa', uj rech ri circuncisión,” —kecha'. Käkib'ij k'u chiwe chi ri ix man ix jun tä kuk', man kojom tä ri retal ri ojer trato chiwe, —kecha ri'.

12Nab'e kanoq man ix kojoninaq tä che ri Cristo. Man ix jun tä kuk' ri winaq aj Israel. Man k'o tä iwetam chrij ri xuchi'j ri Dios chke ri winaq ri e cha'tal rumal ri Are', man k'o tä k'u iwe che ri xub'ij ri Dios pa taq ri ojer taq tratos ri xub'an kuk'. Man na'tal tä ri Dios chiwe, man k'o tä ri ku'l wi i k'ux waral cho we uwächulew.

13Kämik k'ut ri ix xa ix jun ruk' ri Cristo Jesús, ix ri nab'e naj ix k'o wi che ri Dios. B'anom chiwe chi naqaj chik ix k'o wi che ri Are' kämik xa rumal ru kämikal ri Cristo.

14Ri Cristo Are käyo'w utzil chqaxol. Xub'an xa jun tinimit chke ri kieb' tinimit, ri winaq aj Israel kachi'l ri winaq ri man e aj Israel taj. Xresaj ri q'ateb'al ri tasowinaq ki xo'l, je' ta ne jun tapya.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Aretaq xuya rib' pa kämikal cho ri cruz are chi' xusach u wäch ri kujk'ulelanik. Ri kujk'ulelanik are ri ki Pixab' ri winaq aj Israel ri kujutaq chub'anik k'ia jastaq. Ri Are' k'ut xuya utzil chkixol ri kieb' tinimit. Xub'an xa jun tinimit chke, jun k'ak' tinimit ri xa jun ruk' ri Cristo Jesús.

16Rumal ru kämikal cho ri cruz xerutzirisaj ri kieb' tinimit ruk' ri Dios, xub'an chke chi xa e jun chik, xusach k'u u wäch ri ch'oj chkixol.

17Xpe k'u ri Cristo, xutzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri kub'ano chi k'o utzil, kub'an k'ut chi kuxlan ri kanima' konojel. Xutzijoj wa' chiwe ix ri man ix aj Israel taj ri naj xixk'oji wi che ri Dios nab'e, xuquje' xutzijoj wa' chke ri winaq aj Israel ri más naqaj xek'oji wi che.

18Rumal k'u ri Cristo ri uj nimalaj qonojel, we uj aj Israel o man uj aj Israel taj, junam kuya' kujok cho ri Dios qa Tat xa rumal ri Espíritu rech ri Are'.

19Rumal ri', ri ix ri man ix aj Israel taj, kämik ix ajtinimit chik, man xaq tä ix aj ke nik'iaj tinimit, man ix estranjerab' tä chik, xane ix ajtinimit junam kuk' konojel ri e rech ri Dios. Ri ix, nimalaj iwonojel ri ix, ix achalaxik chik rech ri Dios.

20Ix je' jas jun ja. Ix yakom puwi' ri tak'alib'al ri xkikoj ri apóstoles xuquje' ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios. Ri ab'aj ri xkoj rumal ri Dios che toq'eb'al re ri esquina rech ri ja, are ri Jesucristo. Are wa' we ab'aj ri' sib'alaj nim u b'anik.

21Puwi' k'u wa' we tak'alib'al ri', ri Cristo, tajin käyak wi wa' we ja ri' rumal ri Dios. Utz k'u u b'anik tajin käb'an che ki nutik ru tz'aqatil. Rumal ri Cristo konojel ri kojonelab', je' ta ne e xan, tajin käkinuk' kib' chub'anik jun nimalaj ja ri tastalik rech chila' kuya' käq'ijilax wi ri Qajaw Jesús.

22Ri ix xuquje', ri xa ix jun ruk' ri Cristo, tajin kinuk' iwib' kuk' ri nik'iaj kojonelab' chik chub'anik jun ja jawije' käjeqi wi na ri Dios rumal ri Loq'alaj Espíritu rech ri Are'.

Efesios 3

Ri apóstol Pablo kutzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri winaq ri man e aj Israel taj

1Xa rumal wa', ri in Pablo, chanim ri' in k'o pa che' xa rumal chi xintzijoj ri Utzalaj Tzij chrij ri Cristo Jesús chiwe ix, ri man ix aj Israel taj. Tajin k'u kinb'an orar pi wi' cho ri Dios.

2Ri ix iwetam chi wa' chi ri Dios xel u k'ux chwe, xutoq'ob'isaj nu wäch, xuya k'u pa nu q'ab' rutzijoxik ru Loq' Pixab' chiwe.

3Ri Dios xuk'ut chnuwäch ri u chomam loq, ri man etamtal tä nab'e. Nu tz'ib'am chi k'u wa' chiwe ruk' kieb' oxib' tzij.

4Aretaq kisik'ij u wäch ri xintz'ib'aj chiwe, kiwetamaj na ri' jas ru chomanik ri Dios chrij ri Cristo ri man etamtal tä nab'e, ri te' xq'alajisax chnuwäch.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Are k'u wa', ri man xyi' tä kan retamaxik wa' chke ri winaq ojer, kämik k'ut q'alajisam chik rumal ri Dios chkiwäch ri loq'alaj taq apóstoles, ri u taqo'n ri Are', xuquje' chkiwäch ri loq'alaj taq q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' rumal ri Espíritu rech ri Dios.

6Are k'u wa' ri man etamtal taj nab'e: Rumal ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, ri winaq ri man e aj Israel taj junam käkechb'ej ke ri kuya ri Dios chke ri winaq aj Israel. Xuquje' xa e jun chi kuk', käkik'am k'u na ke ri xuchi'j ri Dios rumal ri Cristo Jesús.

7Pune man taqal tä chwe, xel u k'ux ri Dios chwe. Rumal ri nimalaj u toq'ob' ri Are', xuya pa nu q'ab' chi kinpatänin che, kintzijoj ru Loq' Pixab' ri Are'. Je ri' ri xub'an chwe rumal ri nimalaj u chuq'ab'.

8Ri in qas man nim tä nu b'anik chuwäch apachike kojonel ri man nim tä u q'ij chkixol konojel ri winaq ri e cha'tal rumal ri Dios. Pune ta ne je ri', ri Dios xutoq'ob'isaj nu wäch, xuya chwe chi kintzijoj chke ri winaq ri man e aj Israel taj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri kub'ij ri nimaq taq utzil ri sib'alaj kajmab'al na ri keriqtaj na ruk' ri Cristo.

9Yo'm k'u chwe chi kinq'alajisaj chkiwäch konojel ri winaq ru chomam loq ri Dios ri b'anowinaq konojel ri jastaq. Man etamtal tä k'u wa' nab'e pa ri ojer taq q'ij.

10Je ri' xb'antajik rech kämik kumal ri qachalal kojonelab' ketamax ri k'ia u wäch u no'j, u chomab'al ri Dios. Rumal ri' konojel ri k'o taqanik pa ki q'ab' pune ta ne e ángeles, xuquje' konojel ri q'atal taq tzij ri k'o ki taqanik chikaj käketamaj na wa'.

11Petinaq loq ri Dios xuchomaj wa' rech je' käb'an na ri' rumal ri Cristo Jesús ri Qajaw.

12Rumal chi xa uj jun ruk' ri Cristo kuya' kujok cho ri Dios, man käqaxej tä qib', ku'l k'u qa k'ux chi je ri' rumal chi uj kojoninaq che ri Are'.

13Rumal ri' kinb'ij chiwe chi mixb'ison rumal ri k'äx ri tajin kinriq rumal iwech. Are tajin kinriq wa' xa rech ri ix kiriq utzil, rumal chi känimar na i q'ij rumal.

Waral ri apóstol Pablo kuk'ut chqawäch nimalaj qonojel chi sib'alaj uj loq' cho ri Dios

14Rumal k'u ri' kinxuki chub'anik orar chuwäch ru Tat ri Qajaw Jesucristo.

15Chrij k'u ri qa Tat esam wi ki b'i' konojel ri e k'o pa ri kaj, xuquje' ronojel achalaxik ri k'o cho ruwächulew.

16Kinta' che ri Dios chi ruk' ri k'ialaj u wäch tewchib'al ri k'o ruk' ri Are' ri kenimarisan u q'ij, kuya ta na ri nimalaj i chuq'ab', kuwalijisaj ta k'u na ri iwanima' rumal ri Loq'alaj Espíritu.

17Je ri' rech qas käjeqi na ri Cristo pa taq ri iwanima' rumal chi kixkojon che, rech ri ix qas jikom ri iwanima' kiwaj iwib' nimalaj iwonojel, kitaqej k'u na u b'anik wa'.

18We je ri' kib'ano, qas kixkowin na kich'ob'o junam kuk' konojel ri kojonelab' chi ri Cristo sib'alaj kujraj, chi sib'alaj nim ri rutzil ranima' ri Are'. Man k'o tä je' wi, rumal

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

chi sib'alaj je'lik. Man k'o tä jun chik ri junam ruk', man kuya' taj käch'ob'taj wa' qumal uj ri xa uj winaq.

19Kwaj ta b'a' chi qas kiwetamaj ri rutzil ranima' ri Cristo ri sib'alaj nim na wa' chuwäch ronojel ri kujkowinik käqachomaj. Je ri' rech are ri Dios ri qas kätaqan pa ri iwanima', man k'o tä chi jun chik.

20Chnimarisax ta b'a' u q'ij ri Dios ri k'o nimalaj u chuq'ab' chub'anik ronojel ri käqata' che. Man xuwi tä k'u wa' ri käqata' che käkowin ri Are' chub'anik, xane xuquje' käkowin ri Are' chub'anik más na chuwäch ri kujkowin uj käqachomaj. Rumal ri nimalaj u chuq'ab' ri Loq'alaj Espíritu ri k'o pa ri qanima' kub'an na ronojel wa'.

21¡Chnimarisax ta b'a' u q'ij ri Dios kumal ri qachalal kojonelab' amaq'el ronojel q'ij, qumal uj nimalaj qonojel ri ya uj jun ruk' ri Cristo Jesús, man xaq xuwi tä kämik, xane xuquje' pa taq ri q'ij ri junab' ri kepe na! Amén.

Efesios 4

Ri Loq'alaj Espíritu kub'an xa jun chqe

1Rumal wa' in k'o pa che' rumal chi tajin kintzijoj ri Utzalaj Tzij chrij ri Qajaw Jesús. Kixinb'ochi'j chi kib'an ri utzil ri taqal u b'anik pa ri i k'aslemal jas ri rajwaxik käka'n ri winaq ri e sik'im rumal ri Dios je' jas ri ix.

2Minimarisaj iwib', xane kixch'awik, utz k'u iwanima' kuk' konojel. Chichajij paciencia, chisacha k'u i mak chb'il taq iwib'. Chik'utu' chi kiwaj iwib' ruk' ru to'ik ri jun ruk' ri jun chik.

3Chikojo i chuq'ab' rech k'o utzil chixol, rech xa ix jun chik rumal ru tob'anik ri Loq'alaj Espíritu.

4Xa uj jun nimalaj qonojel, xa k'u jun ri Loq'alaj Espíritu. Je ri' xuquje' are xa jun ri käku'b'i qa k'ux chrij, ri uj sik'im wi rumal ri Dios.

5Xa jun ri Qajaw k'olik, xa k'u jun ri kujkojon che, xuquje' xa jun ri qa qasna'.

6Xa jun ri qa Dios k'olik, are k'u qa Tat nimalaj qonojel. Ronojel k'o pu q'ab' ri Are'. Kujukoj k'u chub'anik ronojel ri kraj ri Are', xuquje' ri Are' k'o pa qanima' nimalaj qonojel.

7Yo'm chqe rumal ri Cristo jas ri kujkowin chub'anik. Are je' jas ri u chomam ri Are' pa qa wi' uj chqajujunal.

8Rumal ri' kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Aretaq xpaqi chikaj, xeuk'am b'i ruk' Are' ri xeutoro, xeuya k'u kan sipanik chke ri winaq waral, —kächa'.

9¿Jas kel kub'ij wa' chi xpaqi chikaj? Kel kub'ij chi nab'e xqaj b'i k'ä chuxe' ri ulew ri sib'alaj naj qajinaq.

10Ri xqaj b'i xe' ri ulew, are wa' ri xpaqi b'i sib'alaj chikaj, más jela' puwi' ronojel ri kaj chuk'utik chkiwäch konojel chi ri Are', man k'o tä k'olib'al ri mat käriqtaj wi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Tzare k'ut xyo'w ri ki chak ri kojonelab' chkijujunal. Jujun xeukoj che apóstoles, jujun chik xeukoj che q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, jujun chik xuya chke chi käkitzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio. Nik'iaj chik xeukoj che k'amal taq ki b'e ri kojonelab', jujun chi k'ut xeukoj che ajtijab'.

12Je ri' xub'an chke ri kojonelab' rech e k'o ri kepatänin che ri Dios ruk' ri kekowin chub'anik. E are wa' ri keb'anow ri chak che ki k'iyisaxik ri kojonelab' ri kenuk'uw ru cuerpo ri Cristo waral cho we uwächulew.

13Je ri' rech nimalaj qonojel käjunamataj qa wäch rumal ri qa kojonik, qas käqetamaj k'u na u wäch ri Cristo ru K'ojol ri Dios. Qas kätz'aqat na ri qa chomab'al, utz kel na ri qa k'aslemal cho ri Dios, rech kujel ta na junam ruk' ri Cristo.

14Man uj je' tä chik jas ri ak'alab' ri man xaq tä jun kek'oji wi, keb'e' je wa' je ri'. Man käqaj tä ri' chi xaq kujk'am b'i jawije' chi' kumal nik'iaj winaq ri kek'utuw jule' taq tijonik chik ri xaq kech achijab'. We winaq ri' xaq käka'n sub'unik, k'o ri itzel taq ki no'j, käkitzukuj jas käka'no chi ri winaq käkikoj ri ki tijonik ri man qas tzij taj.

15Chuk'exwäch wa' are rajwaxik chi käqatzijoj ri qas tzij, käqaj qib' nimalaj qonojel. Jas ri ak'alab' kek'iyik, je' rajwaxik käqa'n uj pa ronojel. Kätz'aqat k'u na ri qa chomab'al cho ri Dios, rech kujel ta na jas ri Cristo ri xa uj jun ruk'. Are k'u ri Are' kätaqan pa qa wi' je' jas ri qa jolom k'o puwi' ri qa cuerpo.

16Rumal ri Cristo utz käka'n konojel ru tz'aqatil ru cuerpo che ki riqik kib'. Konojel käkito'la kib', käka'n k'u ri ki chak chkijujunal. Je ri' chkijujunal ru tz'aqatil ri cuerpo kek'iyik, konojel käkaj kib', käkito'la kib'. (E are wa' ri qachalal kojonelab' ri kenuk'uw ru cuerpo ri Cristo waral cho we uwächulew.)

Waral käqil wi ri k'ak' k'aslemal ri kuya ri Cristo chke ri kojonelab'

17Pa ru b'i' ri Qajaw Jesús are kinb'ij wa' chiwe, kixinpixb'aj k'ut chi mib'an chi iwe jas ri käka'n ri nik'iaj winaq chik ri man e kojoninaq tä che ri Dios. Ri e are' xa käkichomaj u b'anik ri man k'o tä u patän.

18Jun wi ri ki chomab'al, je' ta ne chi e sachinaq pa ri q'equm. Man k'o tä k'u ke ri k'aslemal ri kuya ri Dios rumal chi man k'o tä ketam. Ab'ajarinaq ri kanima', man kok tä k'u tzij pa ki jolom.

19We winaq ri' man k'o tä chi ki k'ixb'al chkipalaj, ki jachom kib' chub'anik ronojel u wäch etzelal, jachike ri utz käkil wi. Ruk' sak'ajil xeqaj chub'anik ronojel u wäch mak, pune äwas u b'anik wa' cho ri Dios, xuquje' chkiwäch ri winaq.

20Ri ix k'ut man je' tä wa' ri xiwetamaj ruk' ri Cristo.

21We qas xita ri xb'ix chiwe chrij ri Are', iwetam k'u ri qas tijonik. Are wa' ri tijonik chrij ri qas tzij ri käriqtaj xaq xuwi ruk' ri Cristo.

22Mib'an chi b'a' jas ri xib'an kan ojer. Chiya kan ri ojer i k'aslemal, ronojel ri man utz taj ri ix naq'atal wi nab'e aretaq ix sachinaq rumal ru b'anik ri itzel taq i rayinik.

23Chiya b'a' chi käb'an k'ak' che ri iwanima', xuquje' ri i chomab'al.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Chik'exa ri i k'aslemal je' ta ne ri kikoj jun k'ak' atz'iaq. Are wa' ri k'ak' i k'aslemal ri yo'm chiwe rumal ri Dios rumal chi are u rayib'al ri Are'. Jun k'aslemal wa' ri qas jikom, xuquje' ch'ajch'oj.

25Chiya b'a' kan u b'anik ri b'anow tzij, chib'ij ri qas tzij chb'il taq iwib' rumal chi ri uj nimalaj qonojel, uj kojonelab' ri kujnuk'uw ru cuerpo ri Cristo, kämik k'ut xa uj jun chik.

26We käpe iwoyowal, miya' chi kub'an chiwe chi kixmakunik. Chok'ow ri iwoyowal chanim, k'ä mäja' ke' ri q'ij.

27Miya che ri Itzel chi k'o jas ri käkowin chub'anik chiwe.

28Kinb'ij chke ri käka'n ri elaq' chi mäkib'an chi wa', xane chkitzukuj ki chak. Chkikojo ri ki q'ab', ri ketamb'al chub'anik jun chak rech käkich'ak ri käkitijo, xuquje' rech k'o ri käkiya chke ri k'o ki rajwaxik.

29Mib'ij tzij ri man utz taj, xane chikojo ri tzij ri utz kätatajik, ri ketob' chke jachin taq ri ketowik, xuquje' kuya utzil pa ri ki k'aslemal.

30Miya b'is che ri Loq'alaj Espíritu rech ri Dios. Are k'u ri Loq'alaj Espíritu, are ri k'utb'al chi ri ix qas tzij ix rech ri Dios, chi kätz'aqat k'u na ri q'ij aretaq kixtor na rumal ri Are'.

31Chiwesaj ronojel ri k'äx ri k'o pa taq ri iwanima', ronojel ri oyowal, ri k'a'nal, ri yajanik, ri yoq'onik, xuquje' ronojel u wäch etzelal.

32Xane chich'ab'ej iwib' ruk' utzil, chel i k'ux chb'il taq iwib', chusachala rib' i mak chb'il taq iwib', jas ri Dios xusach i mak ix rumal ri Cristo.

Efesios 5

Ri apóstol Pablo kub'ij jas ri rajwaxik pa ri ki k'aslemal ri kojonelab'

1Rumal chi ri ix, ix ralk'ual ri Dios, ix loq' chuwäch, rajwaxik chi kitij i chuq'ab' chub'anik iwe jas ri kub'an ri Are'.

2Chiwaj b'a' iwib' jas ri Cristo kujraj uj, xujach k'u rib' pa ri kämikal che qa k'exwäch, jas jun alaj chij ri käkämisax cho ri Dios che sipanik, ri sib'alaj je'l kuna' wi ri Are', jas ri ruxlab' ri k'ok'alaj kunab'al ri käporox chuwäch.

3Mib'an iwe jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'. Mib'an apachike u wäch mak ri äwas u b'anik cho ri Dios, o chkiwäch ri winaq, mirayij k'ia u wäch jastaq ajuwächulew. Mok wa' we chomanik ri' pa ri i jolom. Man taqal tä wa' chiwe rumal chi ri ix, ix ralk'ual ri Dios.

4Mikoj itzel taq tzij ri k'ixb'al ki b'ixik, mib'ij tzij ri man k'o tä ki patän, o ri tzij ri man utz taj ri yakb'al tze'. Man ya'tal tä k'u wa' chiwe, xane are utz na ri kib'ij tzij re maltioxinik che ri Dios.

5Iwetam k'ut chi konojel ri je' käka'no jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq qib', man k'o tä ki pixab', konojel ri käka'n ri etzelal ri xa kub'an tz'il che ri ki k'aslemal, xuquje'

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

konojel ri käkirayij k'ia u wäch jastaq ajuwächulew ri e junam kuk' ri jule' winaq chik ri keq'ijilaj ri tiox ri xa e b'anom kumal winaq, wa' we winaq ri' man kuya' taj keopan ruk' ri Dios rech kätaqan ri Cristo, ri Dios pa ki wi'.

6K'o b'a' jun mixsub'uwik ruk' taq tzij ri man k'o tä ki patän. Rumal k'u wa' käpe na ri nimalaj royowal ri Dios pa ki wi' ri winaq ri man keniman tä che, käk'äjisax k'u na ki wäch ri e are'.

7Mib'an b'a' iwe jas ri käka'n wa' we winaq ri'.

8Nab'e kanoq jun wi ri i chomab'al, je' ta ne chi ix sachinaq pa ri q'equm. Kämik chi k'ut ix rech ri Qajaw Jesús. Rumal wa' i k'exom ri i chomanik, kixkowin chik kixka'yik. Je' ta ne chi xsaqirik, ix k'o chi pa ri saqil. Chib'ana b'a' jas ri taqal u b'anik kumal ri winaq ri e k'o chik pa ri saqil.

9Je' jas ri q'ij kuya ri saqil, kub'an saq che ronojel, xuquje' ri ranima' jun winaq ri ya k'exom chik, kub'an ri' ri utzil, ri jikomal, ri qas tzij.

10Chikojo i chuq'ab' che retamaxik jachike ri utz käril wi ri Qajaw Jesús.

11Mib'an iwe ri man k'o tä u patän, jas ri käka'n ri winaq ri je' ta ne e sachinaq pa ri q'equm, ri jun wi ri ki chomab'al. Cheipixb'aj k'u ri winaq ri je' käka'n wa', chiq'alajisaj chkiwäch chi man utz taj ri tajin käka'no.

12K'ixb'al k'u u b'ixik chi saq ri käka'n we winaq ri' chik'uyal.

13Aretaq k'ut kesax chi saq ronojel, qas käq'alajin na wa'. Je ri', rumal chi ri saqil kuq'alajisaj na ronojel.

14Rumal ri' käb'ixik: At ri' ri je' ta ne katwarik, chatk'astajoq, chatwalij chkixol ri winaq ri je' ta ne e käminaqib' rumal ri ki mak, ri Cristo k'ut kuya na saqil chawe, —kächa'.

15Rumal ri' qas chiwila na jas ri kib'ano. Mib'an iwe jas ri käka'n ri winaq ri man k'o tä ketam, xane qas kichomaj na jas kib'ano, je' jas ri käka'n ri ajno'jab'.

16Xaq mitzaq ri i q'ij, rumal chi k'äx taq q'ij chik uj k'olik.

17Man xaq tä ix kon, mäsach k'u ri i chomanik, xane qas chitzukuj u ch'ob'ik jas ru rayib'al ri Dios.

18Mixq'ab'arik rumal chi xaq kixuk'am b'i wa' pa ri k'äx. Xane chiya che ri Loq'alaj Espíritu chi kätaqan pa ri iwanima'.

19Chitzijob'ela iwib' ruk' taq tzij ri e k'o pa taq ri salmos, ri e k'o pa taq himnos, ri käkiya u q'ij ri Dios, xuquje' ruk' taq ronojel u wäch taq b'ix ri kuya ri Dios chiwe. ¡Chixb'ixon che ri Dios! Chiya b'a' u q'ij ri Qajaw Jesús pa taq ri iwanima'.

20Amaq'el chimaltioxij ronojel che ri Dios qa Tat pa ru b'i' ri Qajaw Jesucristo.

Waral käqil wi jas ri rajwaxik pa ri ki k'aslemal ri kojonelab' pa taq ri kachoch

21Chixniman chb'il taq iwib' rumal chi nim kiwil wi ri Cristo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Ri ixoqib' ri e k'ulan chik cheniman b'a' chke ri kachajil, junam jas ri käka'no, keniman che ri Qajaw Jesús.

23Je ri', rumal chi ri achi are k'amal u b'e ri ixoq, je' jas ri qa jolom k'o puwi' ri qa cuerpo, kuk'am k'u ri qa b'e. Ri Cristo are k'o pa ki wi' konojel ri kojonelab' ri kenuk'uw ru cuerpo waral cho we uwächulew. Are To'l Qe nimalaj qonojel ri uj kojonelab' ri kujnuk'uw ru cuerpo.

24Je' jas ri qachalal kojonelab' keniman che ri Cristo, je ri' xuquje' ri ixoqib' ri e k'ulan chik rajwaxik keniman chke ri kachajil pa ronojel.

25Ri achijab' ri e k'ulan chik loq' chkila wi ri kixoqil je' jas ri Cristo loq' keril wi ri qachalal kojonelab', xujach k'u rib' pa ri kämikal rumal kech.

26Je ri' xub'ano rech kub'an ch'ajch'oj che ri ki k'aslemal, keutas k'ut rech keuya pu q'ab' ri Dios. Je' ta ne ruk' joron xeuch'aj wi aretaq xub'an saq che ri ki k'aslemal ruk' ru Loq' Pixab' ri Dios.

27Je ri' rech keuya ri qachalal kojonelab' chuwäch ri Are' chb'il taq kib', sib'alaj je'l na keb'elik, ch'ajch'oj ri kanima', man k'o tä ki mak, man k'o tä jas jun u wäch etzelal, xane sib'alaj je'l ri ki k'aslemal.

28Je k'u wa' ri rajwaxik käka'n ri achijab' ri e k'ulanik, loq' käkil ri kixoqil, jas ri kub'an jun winaq loq' käril rib'. Jachin ri loq' käril wi ri rixoqil, loq' k'u käril rib' ri are' chb'il rib'.

29Man k'o tä k'u jun winaq ri tzel käril wi ru cuerpo, xane kutzuqu, kärilij. Je k'u wa' kub'an ri Cristo chke ri qachalal kojonelab'.

30Je ri', rumal chi ri uj kujnuk'uw ru cuerpo ri Are' waral cho we uwächulew. Je' ta ne uj u ti'jal, uj u b'aqil.

31Jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Rumal wa' jun achi keuya kan ru nan u tat, kätuni k'u ruk' ri rixoqil. Ri kieb' ri' xa e jun chik,” —kächa'.

32Ri tajin kinb'ij sib'alaj nim u b'anik wa'. Man k'o tä jun etamaninaq wa' nab'e. Are k'u ri kinb'ij, are kinb'ij chrij ri Cristo xuquje' ri qachalal kojonelab'.

33Xuquje' kel kub'ij wa' chi chijujunal ix rajwaxik loq' chiwila wi ri iwixoqil jas ri kib'an che iwib'. Xuquje' b'a' ri ixoq nim chrila wi ri rachajil.

Efesios 6

1Ri ix, ak'alab', chixniman chke ri i nan i tat rumal chi ix kojoninaq che ri Qajaw Jesús. Taqal k'u wa' chi je' kib'ano.

2Ri nab'e taqanik ri kub'ij ri Dios chi k'o kuya chqe we käqanimaj are wa': “Nim cheawila wi ra nan a tat,

3rech kariq utzil, xuquje' naj katk'asi na cho we uwächulew,” —kächa ri' pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Xuquje' ri ix, nan tat, xaq miyak koyowal ri iwalk'ual, xane cheipixb'aj loq pa ri ki nuch'al, chik'utu utzalaj no'j chkiwäch rech kekojon che ri Qajaw Jesús.

5Ri ix, ajchakib', chixniman chke ri i patrón waral cho we uwächulew. Nim cheiwila wi junam jas ri kib'ano, kixej iwib' cho ri Dios. Mub'an kieb' ri iwanima' chub'anik ri i chak, xane chib'ana' jas ri kib'an chupatänixik ri Cristo.

6Man xuwi tä utz kib'an che ki patänixik aretaq kixkilo rech utz kixkil wi, xane chich'ob'o' chi ix patänil re ri Cristo. Chib'ana ru rayib'al ri Dios ri käpe pa iwanima'.

7Cheipatänij k'u ri i patrón ruk' kikotemal, man xaq tä kik'eyo. Chib'ana wa' je' ta ne are kipatänij ri Qajaw Jesús, man are tä ri winaq.

8Iwetam k'ut chi ri Qajaw Jesús kuya na ru k'exel ri utzil ri kub'an jun winaq, we ri are' kub'an ru chak, k'o pu q'ab' jun patrón, o kächakun jawije' ri kraj wi, ruk' apachinoq.

9Ri ix xuquje', ri ix patrón, chib'ana ri utz kuk' ri patänil taq iwe. Xaq mib'an k'äx chke. Chna'taj chiwe chi ri Kajaw ri e are' xuquje' Are ri Iwajaw ix. K'o chila' chikaj, kätaqan k'u pa qa wi' uj nimalaj qonojel. Ri Are' k'ut junam keril wi konojel ri winaq.

Waral käqil wi ronojel ri kuya ri Dios chqe, ri käqakoj pa ri ch'oj chrij ri Itzel

10Kämik, qachalal, are chitzukuj ri i chuq'ab' ruk' ri Qajaw Jesús rech k'o iwe ri nimalaj u chuq'ab' ri Are'.

11Chikojo ri to'b'al iwib' ri kuya ri Dios, junam jas ri kikoj jun atz'iaq, rech man kixtzaq tä rumal ri sub'unik ri kub'an ri Itzel chiwe.

12Man uj k'o tä che ch'oj chkij winaq, xane are chkij itzel taq espíritus ajuwokaj ri keb'in pa ri sutz' mayul, ri k'o taqanik pa ki q'ab'. E are' ri nimaq taq q'atal taq tzij, ri nimaq taq taqanelab', ri ketaqan puwi' ruwächulew. E are' itzel taq espíritus wa' ri tajin ketaqan pa taq we q'ij ri' re q'equm.

13Rumal ri' chik'ama b'a' ronojel ri to'b'al iwib' ri kuya ri Dios kämik, jas ri kub'an jun soldado kukoj ri atz'iaq re ch'ich' chuto'ik rib' pa ri ch'oj. Je ri' rech kixkowinik kito' iwib' chuwäch ri qa k'ulel pa ri k'äxalaj taq q'ij aretaq käpe ri ch'oj. Je wa ri', aretaq kok'ow ronojel ko kixjeqi na kanoq.

14¡Ko b'a' chixjeqeloq! Chikojo ri Qas Tzij je' ta ne chi are ri pas ri ximib'al i pam. Chib'ana ri jikomal pa ri i k'aslemal je' ta ne jun to'b'al uwo i k'ux wa' kikojo.

15Chib'ana b'a' u b'anik iwib' chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri kuya utzil, je' ta ne jun chik u wäch i xajäb' ri kikojo.

16Rajwaxik b'a' xuquje' chi sib'alaj kixkojonik, rumal chi are wa' je' ta ne jun nimalaj perepik ch'ich' ri to'b'al iwib' ri kiwuk'aj. Ruk' wa' kixkowinik kichup na ronojel ri k'iäqb'al ri kenikowik ri kuk'iäq ri Itzel chiwij.

17Ru tob'anik ri Dios are wa' chikojo che to'b'al i jolom. Ru Loq' Pixab' ri Dios are chikojo je' ta ne are jun espada (machete) ri kuya ri Loq'alaj Espíritu chiwe.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Chib'ana ronojel wa' ruk' oración. Chita' ru tob'anik ri Dios, chib'ochi'j k'u ri Dios amaq'el ronojel q'ij, junam jas ri u k'amik i b'e ri kub'an ri Loq'alaj Espíritu. Rech kixkowin chub'anik wa', chixk'ask'atoq, mixej b'a' iwib'. Chitaqej k'u u b'anik oración. Chib'ana orar pa ki wi' ri winaq ri e rech ri Dios, ri kojonelab'.

19Chib'ana orar pa nu wi' in xuquje', rech aretaq kinch'awik ri Dios kuya ru tzij pa ri wanima', man kinxej tä k'u wib' kinq'alajisaj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri man etamtal tä kan nab'e.

20In taqom rumal ri Dios, in petinaq chuk'exel ri Are' rech kintzijoj ri Evangelio, pune ta ne in k'o pa che' kämik ri' xa rumal wa'. Chib'ana b'a' orar rech man kinxej tä wib' kintzijoj wa' we tzij ri' jas ri rajwaxik kinb'ano.

Ri apóstol Pablo kuya apan rutzil ki wäch ri kojonelab'

21Ronojel ri nu b'anom xuquje' ri tajin kinb'ano, are ri qachalal Tíquico kub'ij na wa' chiwe. Ri are', are jun loq'alaj qachalal, utz kub'an chupatänixik ri Qajaw Jesús pa ru chak ri Are'.

22Rumal ri' tajin kintaq b'i ri are' iwuk' rech kuq'alajisaj na ronojel chiwe. Je ri' qas kiwetamaj jas ri qa'nom uj waral, käwalijisax ta k'u na ri iwanima' ix rumal wa'.

23Are ta b'a' ri Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw Jesucristo käyo'w uxlanem che ri kanima' ri qachalal, kub'ano chi käkaj kib', chi qas tzij kekojonik.

24Are ta b'a' ri Dios kätoq'ob'isan ki wäch konojel ri qas käkaj ri Qajaw Jesucristo ruk' ri rutzil ranima' ri man käk'extaj taj, are la' chi sib'alaj loq' kujril wi ri Are'. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Filipenses

Filipenses 1

Ri apóstol Pablo k'o pa che', kuchap u tz'ib'axik b'i jun carta chke ri qachalal kojonelab' aj Filipos

1In wa', ri Pablo, wachi'l ri Timoteo, uj patänil taq re ri Jesucristo. Käqatz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chke konojel ri qachalal ri e rech ri Dios ri e k'o pa ri tinimit Filipos, ri xa e jun ruk' ri Cristo Jesús. Käqatz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe ix iwonojel junam kuk' ri k'amal taq i b'e, ri obispos xuquje' ri diáconos.

2Are ta b'a' ri Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw Jesucristo kutoq'ob'isaj i wäch, kub'ano chi kuxlan ri iwanima'.

Ri apóstol Pablo kub'an orar pa ki wi' ri kojonelab'

3Amaq'el aretaq kixna'taj chwe, kinya maltioxinik che ri Dios.

4Aretaq kinb'an orar, amaq'el kinb'ochi'j ri Dios pi wi' ix nimalaj iwonojel ruk' kikotemal.

5Je ri' kinb'ano rumal chi ri ix, ix chakuninaq wuk' chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio tzpa ri q'ij ri xinchap u b'anik wa' k'ä xopan na we kämik ri'.

6Qas wetam in chi ri Dios ri xuchap u b'anik we qas utzil ri' pa ri iwanima' kutaqej na u b'anik wa' k'ä kopan na ri q'ij ri kätzelej loq ri Qajaw Jesucristo.

7Ya'talik chi je wa' ri nu chomanik chiwij rumal chi sib'alaj ix loq' chnuwäch in, xuquje' rumal chi junam tajin käqakochij ronojel u wäch u toq'ob' ri Dios pa qa wi'. Je ri' pune ta ne in k'o pa che', pune ta ne in k'o chkiwäch ri q'atal taq tzij chuq'alajisaxik chi ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio are ri qas tzij.

8Cho ri Dios k'o wi wa' chi sib'alaj kixwaj nimalaj iwonojel, je' jas ri Jesucristo kujraj uj.

9Aretaq kinb'an orar pi wi' kinta' che ri Dios chi sib'alaj kiwaj na más iwib', xuquje' chi käk'oji na nimalaj i no'j, nimalaj iwetamb'al, rech kixna'w chub'anik ronojel.

10Je ri' ri kinta' che ri Dios rech kixkowin chucha'ik jachike ri utz na u b'anik cho ri Dios. We je ri' kib'ano, utz na ri i k'aslemal, ch'ajch'oj ri', man k'o tä etzelal chupam. Aretaq k'ut käpe ri Cristo, man k'o tä mak ri' käriqtaj na chiwij.

11We je ri' kib'ano, ri Jesucristo kub'an na chi ri i k'aslemal are je' ta ne jun utzalaj jach' ri sib'alaj k'ia chomaq taq jal keyak na chrij. Je ri' ri i k'aslemal we k'o k'ia u wäch utzil i b'anom. Känimarisax b'a' u q'ij ri Dios, käyi' k'u na u q'ij iwumal.

Ri nu k'aslemal are kinkoj na chupatänixik ri Cristo

12Qachalal, kwaj chi kiwetamaj chi ri k'äx ri nu riqom in, qas tob'aninaq wa' chuq'alajisaxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chkiwäch ri nik'iaj winaq chik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Je ri', rumal chi konojel ri soldados re ri nimalaj q'atb'al tzij, xuquje' ri nik'iaj winaq chik ri e k'o waral ketam chi in k'o pa che' xa rumal chi kinpatänin che ri Cristo.

14Rumal k'u rech wa' xa jub'iq' man konojel ri qachalal ki jikib'am ki k'ux chrij ri Qajaw Jesús rech man käkixej tä chi kib', xane käkikoj ki chuq'ab' chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios.

15Qas tzij e k'o jujun ri käkitzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ri Cristo xa rumal chi k'äx käkina' chwe, käkaj käkinimarisaj kib' chnuwäch. Xa ch'oj käkaj ri e are'. Jule' chik käka'n wa' ruk' utzalaj ki chomanik.

16E k'o jujun chik ri käkitzijoj ri Utzalaj Tzij chrij ri Cristo xa rumal chi ki tasom kib' chqij, xa k'u k'o ri käkaj ri e are' chb'il taq kib', man utz tä k'u ri ki chomanik. Xaq are käkaj chi kinriq chi na nik'iaj b'is chik waral pa che'.

17Are k'u ri jule' qachalal chik sib'alaj kinkaj, käkitzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio rumal chi ketam chi ri in, in k'o waral pa che' chuq'alajisaxik chi ri Evangelio are ri qas tzij.

18¿Jas ta k'u ne ri käb'anik? Ri in kinb'ij: Utz la' chi kätzijox ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ri Cristo chkiwäch ri winaq, —kincha'. We utz ri ki chomanik, we man utz taj, ¡kinkikot k'u rumal wa', chi kätzijox ri Evangelio! Xuquje' sib'alaj kintaqej na kikotemal.

19Je ri', rumal chi wetam in chi utz kinel na pa ronojel, xuquje' chi kintzoqopix na. Je ri', rumal chi tajin kib'an orar pa nu wi', xuquje' rumal chi ri Loq'alaj Espíritu rech ri Qajaw Jesús kinuto' na pa ronojel.

20Je ri', rech käb'antaj ri kinweyej, ri qas nu rayinik. Are la' chi man kink'ix tä che ri Cristo, xane chi kintzijoj ru b'anik ri Are' waral junam jas ri nu b'anom amaq'el, man kinxej tä wib'. Je ri' kwaj kinb'ano rech känimarisax na u q'ij ri Cristo wumal in. Je ri' we ri Dios kuya na ri nu k'aslemal, we k'u ne xa kinkämik.

21Ri nu k'aslemal kämik, are kinkoj che ru patänixik ri Jesucristo. We kinkämik, man k'äx tä ri' rumal chi xa utzil kinriqo.

22We k'u k'o na ri nu k'aslemal waral cho we uwächulew, are utz ri' rech kinkoj wa' che ru tzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio. Man wetam taj jachike ri utz na u cha'ik, we are ri kinkämik, we k'u ne are ri kink'asi'k.

23K'äx chwe ru cha'ik jachike ri utz na. Kwaj kink'oji na iwuk', xuquje' kwaj kinkämik, kinel cho ruwächulew rech kinek'ol ruk' ri Cristo. ¡Are sib'alaj utz na kinwil wa'!

24Pune ta ne je ri', are utz na chiwe ix we k'o na nu k'aslemal waral, kinkanaj k'u na iwuk'.

25Wetam in chi qas tzij kinkanaj na kanoq, kink'oji na iwuk' cho we uwächulew che i to'ik rech kitaqej na ri i kojonik che ri Cristo, xuquje' rech kixkikot na rumal wa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Aretaq kinopan na iwuk' jumul chik, kuya' kinimarisaj na u q'ij ri Cristo Jesús rumal wech in.

27Chiwila b'a' iwib' rech ri i k'aslemal ronojel q'ij qas kuq'alajisaj chi i kojom ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, rech ya'talik chi käb'ix chiwe chi ix kojoninaq che ri Cristo. Je ri', we kinopan na iwuk' jela' che iwilik, we ne naj in k'o wi chiwe, kwaj kinta u tzijol chi jikom ri iwanima' chrij ri Cristo, man kub'an tä kieb' i k'ux, man k'o tä k'u ch'oj chixol. Kwaj kinta u tzijol chi ri ix junam tajin kixchakunik chutzijoxik ri Qas Tzij re ri Evangelio.

28Xuquje' kwaj chi man kixej tä iwib' chkiwäch ri winaq ri käka'n ki k'ulel chiwe. Je ri' kiq'alajisaj chkiwäch ri e are' chi xa käsach na ki wäch. We je ri' kib'ano, man kixej tä iwib', are etal wa' chiwe rumal ri Dios chi kiriq na ru tob'anik ri Are'.

29Ya'tal k'u chiwe ix rumal ri Cristo chi kixkojon che ri Are', kixpatänin che. Man xuwi tä k'u wa', xane xuquje' chi kiriq k'äx rumal rech ri Are'.

30Ri ix, ri in, junam tajin kujchakunik, tajin kujch'ojin ruk' ri Itzel. Iwilom ix petinaq loq jas ri nu b'anom, nu tijom nu chuq'ab' kinchakunik, kinch'ojinik. Kämik k'ut tajin kitatab'ej u tzijol chi k'ä tajin kinriq k'äx pa we ch'oj ri' ri in k'o wi.

Filipenses 2

Ri Cristo man nim tä xril rib', nimarisam k'u u q'ij rumal ri Dios

1Je k'u ri' iwetamam b'a' jas ri kub'an ri Cristo kuwalijisaj ri iwanima', kuku'b'isaj i k'ux, rumal chi ix loq' chuwäch. Iwetam xuquje' chi ri Loq'alaj Espíritu rech ri Cristo k'o pi wi'. We qas iwetamam chi qas käpax u k'ux ri Cristo chiwe, kutoq'ob'isaj i wäch,

2chib'ana b'a' chi sib'alaj kinkikotik. Chiwaj b'a' iwib'. Chixchakun junam rech man k'o tä ch'oj chixol, rech kina' pa ri iwanima' chi xa ix jun, xa jun ri i chomanik. Xa je ri' kiya kikotemal chwe.

3Mitzukuj xaq xuwi ri iwe ix, minimarisaj b'a' iwib'. Nim k'u cheiwila wi ri nik'iaj chik. Chib'ana ix chi man nim taj kiwil wi iwib'.

4K'o jun chiwe mutzukuj xaq xuwi ri utz che ri are', xane are chutzukuj u b'anik utzil chke ri nik'iaj chik.

5Chk'ol ta iwuk' ri chomanik ri xk'oji ruk' ri Qajaw Jesucristo.

6Ri Are' man xuchomaj tä u b'anik che rib' chi junam ruk' ri Dios, pune je' qas tzij chi ri Are' junam ruk'.

7Xane xuya kan ri qas u b'anik, xil u wäch junam jas jun winaq ajwaral, xok che patänil ke ri winaq ajuwächulew.

8Aretaq qas winaq chi ri Are', ri Jesús man nim tä xril rib'. Xniman che ri Dios ru Tat pa ronojel, xuriq k'u ri k'ixb'al kämikal cho ri cruz je' ta ne chi are jun b'anal etzelal.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Rumal wa' ri Dios xuya che ri Jesús chi nim na u q'ij chkiwäch konojel, xuquje' xuya che chi nim kil wi na ru b'i' ri Are' chuwäch ri ki b'i' konojel.

10Je' xub'ano rech aretaq käkito chi käb'ix ru b'i' ri Jesús, konojel kexuki'k, konojel ri e k'o chila' chikaj, konojel ri e k'o cho ruwächulew, xuquje' konojel ri e k'o chuxe' rulew.

11Je ri' rech konojel käkich'ob'o, käkib'ij chi ri Jesucristo are ri Qajaw, je ri' k'ut känimarisax na u q'ij ri Dios qa Tat.

Ri kekojon che ri Cristo käkiya saqil cho we uwächulew

12Je ri', loq'alaj taq qachalal, jas ri i b'anom amaq'el aretaq in k'o iwuk', chixniman chwe pa ronojel, pune naj in k'o wi chiwe kämik. Chib'ana b'a' ri kuq'alajisaj chi qas tzij i riqom ru tob'anik ri Dios. Je' chib'ana wa', nim chiwila wi ri Dios, chixej iwib' chuwäch. ¡Minimarisaj b'a' iwib'!

13Je ri', rumal chi are ri Dios ri tajin kuya ri loq'alaj u rayib'al pa ri iwanima'. Tajin kub'ano chi kiwaj kib'an utzil, kixuto' k'u na rech kixkowin chub'anik jas ri u chomam loq.

14Chib'ana ronojel ruk' utzil, man ruk' tä ch'oj, man ruk' tä oyowal.

15Je ri' rech ri winaq man xa tä ne jub'iq' mak käkiriq chiwij. We je ri' kib'ano, q'alaj chkiwäch chi qas tzij ix ralk'ual ri Dios ri kib'an utzil chkixol ri winaq ri käka'n etzelal, ri man keniman tä che ri Dios. We kib'an ronojel ruk' utzil, kiya na saqil chke ri winaq jas ri ch'imil ri kejuluw chaq'ab' pa ri q'equm.

16Je wa ri' kik'ut na chkiwäch ri winaq ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri kuya ki k'aslemal. We je' kib'ano, kinkowinik kinkikot na in iwumal pa ri q'ij ri käpe na ri Qajaw Jesucristo. Je ri' kinwetamaj na chi man xaq tä loq' xinchakun iwuk', man xaq tä k'u loq' xinya ri tijonik re ri evangelio chiwe.

17Pune kinkämisaxik, käturuwisax ne ri nu kik'el cho ri Dios, kinkikot na. Kinkikot iwuk' ix iwonojel we ri nu k'aslemal käkoj na chub'anik tz'aqat che ri patäninik ri tajin kib'an ix cho ri Dios je' ta ne chi are jun sipanik ri kiya che rumal chi kixkojonik.

18Kwaj k'ut chi xuquje' kixkikot ix wuk' in we ri Dios kuya chwe chi je ri' nu kämisaxik käb'anik.

Waral käqil wi jas ri ki b'anik ri Timoteo rachi'l ri Epafrodito

19We are ru rayinik ri Qajaw Jesús, kwaj kintaq b'i ri Timoteo iwuk' kämik ri'. Kinkikot k'u na aretaq ri are' kutzijoj chwe ronojel ri i b'anom jela'.

20Kwaj kintaq b'i ri Timoteo rumal chi man k'o tä chi jun ri junam u chomanik wuk' in, ri qas kok il chiwe.

21Konojel ri nik'iaj chik xaq xuwi käkitzukuj ri kech ri e are', man käkichomaj tä ri' ru rayinik ri Qajaw Jesucristo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Iwetam k'ut ri utzalaj chak ri u b'anom ri Timoteo. Ri are' chakuninaq wuk' in chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio. Qas kächakun ri are' wuk' jas ri kub'an ri u k'ojol jun tata' kätob' che ru tat.

23Rumal wa' kwaj kintaq b'i ri are' iwuk' aretaq kinwetamaj jas ri käb'antaj na wuk' in waral pa ri che'.

24Nu jikib'am k'u nu k'ux chrij ri Qajaw Jesús chi kuya chwe chi qas kine' in, kinopan iwuk' jela'. Kraj xa kieb' oxib' q'ij chik kinb'an in waral.

25Kinchomaj in chi xuquje' rajwaxik kintaq b'i ri qachalal Epafrodito iwuk'. Are ri are' kächakun wuk' jas jun wachi'l pa ri ch'oj, ri xitaq loq rech kätob' wuk' chupam ri nu rajwaxik.

26Ri are' k'ut sib'alaj käb'ison chiwe, kraj käril i wäch ix iwonojel. Kok il chiwe rumal chi xito chi xyawajik.

27Tzij ri' chi sib'alaj xyawajik, xaq jub'iq' xraj man xkämik. Ri Dios k'ut xel u k'ux che, xutoq'ob'isaj u wäch. Xel u k'ux ri Dios chwe in xuquje', rech man rajwaxik taj kinriq nik'iaj b'is chik ruk' ri k'äx ri nu riqom in waral.

28Rumal wa' kwaj kintaq b'i ri Epafrodito iwuk', rech kixkikot na che rilik u wäch jumul chik. Kinuto' wa' che ri nu b'is in xuquje' aretaq ri in wetam chi kixkikot chik.

29Chik'amowaj ri are' ruk' nimalaj kikotemal pa ru b'i' ri Qajaw Jesús. Nim chiwila wi ri are', xuquje' konojel ri qachalal ri kub'an junam jas ri kub'an ri are'.

30Je ri', rumal chi xa jub'iq' xraj man xkäm ri Epafrodito. Xuriq k'äx chupatänixik ri Cristo. Xuya ranima' churiqik k'äx chuya'ik ri tob'anik chwe ri man xixkowin tä ix chub'anik.

Filipenses 3

Waral käqil wi jas ri' ri qas utzil, ri qas jikomal

1Kämik k'ut, wachalal, chixkikot rumal ri Qajaw Jesús. Man kinkos tä in chub'ixik wa' chiwe jumul chik, jas ri nu tz'ib'am, rumal chi xaq are utz chiwe ru tatab'exik wa'.

2Chichajij iwib' chkiwäch ri lawalo taq winaq, ri je' kepe “ch'uj tz'i'”, ri käkaj käkisok ri qachalal, käkikoj ri retal ri ojer trato che ri ki cuerpo. (Are wa' ri käb'ix “circuncisión” che.)

3Uj ri' qa b'anom ri qas “circuncisión”, rumal chi kujq'ijilan che ri Dios pa qanima' ruk' ri chuq'ab' ri käyi' chqe rumal ri Loq'alaj Espíritu. Uj ri' kujkikotik rumal chi uj rech ri Cristo, man käku'b'i tä qa k'ux chrij ri käqa'n uj pa ri qa k'aslemal.

4We k'o jun ri qas taqal che chi käku'b'i u k'ux chrij ri u b'anom pa ru k'aslemal, in ri' ri winaq ri taqal chwe. Man k'o tä jun winaq chik ri más u b'anom tz'aqat che ri ojer Pixab' chnuwäch in.

5Aretaq xil nu wäch, chuwajxaq q'ij xkoj ri retal ri ojer trato che ri nu cuerpo. In qas winaq aj Israel re ri juch'ob' winaq ri xk'oji ri qa mam Benjamín che ki nimal pa ojer

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

taq q'ij. In ri' jun qas hebreo rumal chi ri nu tat, nu nan e are' hebreos. Xintijox chrij ri ki Pixab' ri winaq aj Israel je' jas ri käka'n ri tata'ib' fariseos.

6Xinya ri wanima' che ri tijonik chrij ri Pixab', je ri' chi sib'alaj k'äx xinb'an nab'e chke ri qachalal kojonelab'. Xinniman che ronojel ri Pixab', man k'o tä jun ri kuya' kub'ij chi man xinniman taj.

7Ronojel k'u wa' ri xinb'ano, man utz tä chik kinwil kämik, rumal chi loq' na kinwil ri Cristo chuwäch ronojel wa'.

8Je wa' kinwil ronojel ri nu b'anom, konojel ri jastaq we xuquje', chi man k'o tä chi k'u ki patän chnuwäch rumal chi qas xinwetamaj u wäch ri Qajaw Jesucristo. Rumal ri Cristo nu tzaqom kan ronojel. Kinwil in chi xa mes chik ri jastaq we ri xek'oji nab'e, xuquje' ronojel ri ojer nu k'aslemal. Je ri' ri nu chomanik rumal chi ri Cristo Are wech in, loq' k'u na kinwil wi ri Are' chuwäch ronojel.

9Kwaj kink'oji junam ruk' ri Cristo. Man kwaj taj chi käb'ix chwe chi in utz, chi jikom ri wanima' xa rumal ri nu b'anom in, o rumal chi nu nimam ri Pixab'. Xane kwaj ri qas utzil, ri qas jikomal ri kuya ri Dios chwe rumal chi kinkojon che ri Qajaw Jesucristo. Are ri Dios ri kub'ij na chi in utz, chi jikom ri wanima' rumal chi kinkojon che.

10Ri kwaj in kämik, are chi qas tzij kinwetamaj na u wäch ri Cristo, xuquje' chi käk'oji na ri nu chuq'ab' junam jas ri xukoj ri Dios aretaq xuk'astajisaj ri Jesucristo chkixol ri käminaqib'. Kwaj kinriq k'äx junam ruk' ri Cristo. Kwaj chi junam ri wanima' in ruk' ri ranima' ri Cristo aretaq xkäm ri Are' rumal wech.

11Ku'l nu k'ux chi kink'astaj na b'i chkixol ri käminaqib', jas ri xub'an ri Cristo.

Qakojo qa chuq'ab' churiqik ri yo'm chqawäch rumal ri Cristo

12Man kinb'ij taj chi ya nu riqom chi ronojel, chi ya in tz'aqat chik, chi man k'o tä chi ri rajwaxik chwe. K'o ri kraj na chwe. Kintaqej k'u na u ternexik ri Cristo rumal chi ku'l nu k'ux chi je' kinel na jas ri utzalaj achi ri xuchomaj ri Cristo Jesús aretaq xinuto' pu q'ab' ri Itzel.

13Qachalal, man kinb'ij taj chi ya nu b'anom chik ronojel ri kraj ri Dios chwe. Ri kinb'an kämik are ru sachik kan ronojel wa' ri ya xok'owik, kintij nu chuq'ab' chub'anik ri k'ä k'o na chnuwäch, ri mäja' kinb'ano.

14Je' kinb'ano, kintij nu chuq'ab' rech kinriqa ri k'ä k'o na chnuwäch, kinch'akanik. Ri Dios kusipaj na chwe ri käyi' chke ri kech'akanik, ri k'aslemal pa ri kaj ri man k'o tä u k'isik. Are la' ri käyi' chqe uj, ri uj rech ri Cristo Jesús.

15Qonojel ri uj, ri uj kojonelab' ri k'o chi ri qa no'j ri yo'm rumal ri Cristo, rajwaxik chi je' käqachomaj wa'. We jun chi wi ri i chomanik ix, ri Dios kub'an na chiwe chi käq'alajin na ri qas tzij chiwäch.

16We k'o k'ia ri qetam, we k'u ne xa jub'iq' ri qa no'j, tzrajwaxik wi chi kujniman che ri Dios pa ronojel jas ri u k'utum chqawäch, ri ya qetam chik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Qachalal, chib'ana' jas ri kinb'an in. Chitaqej u b'anik xaq xuwi ri käka'n ri winaq ri je' käka'no jas ri käqa'n uj, jas ri qa k'utum chiwäch.

18Jas ri nu b'im chiwe k'ia mul, kinb'ij chi na jumul kämik, rumal k'u wa' sib'alaj kinb'isonik kinb'ij chi e k'o k'ia winaq ri xa käka'n ki k'ulel che ri Cristo, tzel k'ut käkil wi ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri kutzijoj wi ru kämikal ri Cristo cho ri cruz.

19Chuk'isb'al ronojel käsach na ki wäch wa' we winaq ri'. Nim k'u käkil wi ri itzel ki rayinik, käkikoj wa' che ri ki dios. Käkinimarisaj kib' rumal ri k'ixb'al ri ki b'anom, je'l k'u käkilo. Käkichomaj xaq xuwi ri ajuwächulew.

20Ri uj k'ut, jela' pa ri kaj k'o wi ri qas qa tinimit. Rumal wa' tajin kujeyen che ri To'l Qe, ri Qajaw Jesucristo, ri käpe na pa ri kaj.

21Ri Jesucristo kuk'ex na ri qa cuerpo ri käqariq wi k'äx amaq'el. Kub'an na che ri qa cuerpo chi sib'alaj je'l na kelik junam jas ri rech ri Are'. Je' kub'an na ruk' ri nimalaj u chuq'ab' ri yo'm che rech kätaqan na pa ki wi' konojel, k'o k'u ri kajulew pu q'ab'.

Filipenses 4

Chixkikot amaq'el ronojel q'ij rumal ri Qajaw Jesús

1Je ri', loq'alaj taq wachalal, ri sib'alaj kwaj kinwil i wäch, chijikib'a i k'ux chrij ri Qajaw Jesús. Sib'alaj kinkikot iwumal. Ix ri' ri tojb'al re ri nu chak. Mäsach chiwe chi sib'alaj ix loq' chnuwäch.

2Kinb'ochi'n che ri nan Evodia xuquje' che ri nan Síntique chi xaq jun e k'ol wi pa ri ki chomanik, man k'o tä k'u ch'oj chkixol, rumal chi e kachalal kib' rumal ri Qajaw Jesús.

3Xuquje' kinta' toq'ob' chawe, wach ajchak, rumal chi jikom ri awanima' pa ronojel, chi kattob' chke we qachalal ixoqib' ri'. Xechakun wuk', xinkito' chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio junam ruk' ri Clemente, xuquje' ri nik'iaj chik ri xechakun wuk'. Tz'ib'am k'u ri ki b'i' pa ri wuj re k'aslemal rumal ri Dios.

4Chixkikot amaq'el ronojel q'ij rumal ri Qajaw Jesús. Kinb'ij chi na wa' jumul chik chiwe: ¡Chixkikotoq! —kincha'.

5Chib'ana' chi konojel ketam chi kixch'awik, chi loq' keiwil wi konojel ri winaq. Mäsach pa iwanima' chi xa jub'iq' man käpe ri Qajaw Jesús.

6Mixej b'a' iwib' chuwäch apachike ri käpetik. Xane xa chib'ana orar, chib'ij ronojel wa' che ri Dios. Chixb'ochi'n che ri Dios amaq'el ruk' maltioxinik.

7We je' kib'ano, ri Dios kub'an na chi kuxlan ri iwanima'. Je ri' chi ri winaq käkikajmaj na wa' chi man kixej tä iwib'. Ri uxlanem ri' ri kuya ri Dios chiwe kuchajij na ri iwanima' xuquje' ri i chomanik, rumal chi käku'b'i na i k'ux chrij ri Cristo Jesús.

Chichomaj b'a' xaq xuwi ri qas utz

8Qachalal, chuk'isb'alil ronojel kwaj kinb'ij chiwe chi pa ronojel ri kichomaj, chixchoman chrij ri qas tzij, xuquje' chrij ri qas utzil. Chixchoman chrij ri qas jikom,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

xuquje' chrij ri man äwas tä u b'anik. Chixchoman na chrij ri je'lik xuquje' chrij ri utz käkita wi ri winaq, ri utz u b'anik, ri nim kil wi kumal.

9Chib'ana ri nu k'utum chiwäch, ri nu b'im chiwe chi rajwaxik kib'ano. Chib'ana ronojel ri i tom pa nu chi', xuquje' ri iwilom chi kinb'ano. We kib'an ronojel wa' ri qa Dios ri kub'ano chi kuxlan ri iwanima' käk'oji na iwuk'.

Waral käqil wi ri xkiya ri Filipenses chuto'ik ri apóstol Pablo

10Sib'alaj kinkikot rumal ri Qajaw Jesús chi ya xixchoman chi na jumul chik chwij. Man kinb'ij taj chi xa xinsach chiwe. Wetam chi xa man xixkowin tä che nu to'ik, pune xixok il wumal.

11Man are tä rumal chi k'o rajwaxik chwe chi kinb'ij wa' chiwe. Kinkowinik kinkikot ruk' ri jub'iq' ri k'o wuk'.

12Wetam in ri meb'a'il, ri xaq jub'iq' k'olik. Wetam xuquje' ri q'inomal, ri k'o k'ia jastaq we. Ri in wetamam ronojel u wäch k'aslemal, we are k'o ri nu wa, we ne are la' chi kinnumik, man k'o tä nu wa. Xinwetamaj jas kinb'ano we k'o k'ia ri jastaq we, xuquje' we k'o meb'a'il, k'o k'u ri kajwataj chwe.

13Kinkowin chuch'ijik ronojel rumal ri Cristo ri kuya nu chuq'ab'.

14Pune je ri', utz i b'anom che nu to'ik pa ri k'äx ri nu riqom.

15Je' jas ri iwetam ix, ri ix aj Filipos, xaq xuwi ri ix k'o ri xitaq b'i chwe chumaltioxixik ri tob'anik ri xinya chiwe. Man k'o tä xkiya ri nik'iaj kojonelab' chik. Are wa' ri xib'an chwe aretaq xinchap u tzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, xine' pa ri tinimit Macedonia.

16Xuquje' aretaq in k'o pa ri tinimit Tesalónica, k'o ri xitaq b'i che nu to'ik. Man xaq xuwi tä jumul xitaq b'i ri rajwaxik chwe.

17Ri in k'ut man xa tä kintzukuj ri käsipax chwe, xane kintzukuj ru b'anik utzil chiwe, rech k'o na ri kutz'ib'aj ri Dios pa ri i kuenta chikaj.

18Nu kochim b'a' ronojel. Man qas tä rajwaxik ronojel wa' ri xitaq loq chwe rumal ri Epafrodito. Tzij ri' chi k'ia wa' ri xiya ix chwe. Kinna' in chi je' ta ne are jun k'ok'alaj kunab'al sipam cho ri Dios. Wetam chi ri Dios sib'alaj je'l käril wa'.

19Ri Qajaw Dios k'ut kuya na ronojel ri rajwaxik chiwe, rumal chi k'ia ri je'lalaj u q'inomal k'olik rumal ri Cristo Jesús.

20¡Chnimarisax ta b'a' u q'ij ri Dios qa Tat kämik, xuquje' pa taq ri q'ij ri junab' ri kepe na! Amén.

K'isb'al re ri carta

21Chiya rutzil ki wäch konojel ri kekojon che ri Qajaw Jesucristo, ri e rech ri Dios. Ri qachalal ri e k'o wuk' in waral käkitaq b'i rutzil i wäch ix nimalaj iwonojel.

22Konojel ri nik'iaj kojonelab' chik ri e k'o waral, ri e rech ri Dios, xuquje' käkitaq b'i rutzil i wäch, más na ri e k'o pa rachoch ri César, ri nimalaj taqanel.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23 Are ta b'a' ri Qajaw Jesucristo kätewchin chiwe, kutoq'ob'isaj ta na i wäch ix nimalaj iwonojel. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Colosenses

Colosenses 1

Ri apóstol Pablo kuchap u tz'ib'axik jun carta chke ri qachalal kojonelab' aj Colosas

1In wa', ri Pablo, in apóstol. In jun chke ru taqo'n ri Jesucristo. Je wa' nu b'anik rumal chi are u rayib'al ri Dios.

2Ri in, wachi'l ri qachalal Timoteo, kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chke ri winaq ri jikom kanima', ri e rech ri Dios, ri qachalal rumal ri Cristo ri e k'o pa ri tinimit Colosas. Are ta b'a' ri Dios qa Tat kutoq'ob'isaj i wäch, kub'ano chi kuxlan ri iwanima'.

Ri apóstol Pablo kub'an orar pa ki wi' ri kojonelab'

3Amaq'el aretaq käqa'n orar pi wi', käqaya maltioxinik che ri Dios ru Tat ri Qajaw Jesucristo.

4Je ri' käqa'no rumal chi qa tom u tzijol chi qas ix kojoninaq che ri Cristo Jesús, xuquje' chi qas keiwaj konojel ri e rech ri Dios.

5Je' kib'an wa' rumal chi ku'l i k'ux chi k'o ri k'olotal chiwe chila' chikaj. Are xku'b'i i k'ux chrij wa' aretaq xita ri qas tzij. Are wa' ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri xtzijox chiwe.

6We Utzalaj Tzij ri' re ri Evangelio tajin kub'ano jas ri kub'an jun che' käk'iyik, ri kuya u wäch pa ronojel ruwächulew je' jas ri xb'antaj na iwuk' ix, tzpa ri q'ij ri xita u tzijol wa', xiwetamaj k'ut chi qas tzij ri Dios kutoq'ob'isaj ki wäch konojel.

7Are k'u wa' ri xuk'ut ri loq'alaj qachalal Epafras chiwäch. Ri are', are jun qach ajchak ri k'o quk', jun patänil re ri Cristo ri qas jikom ranima'.

8Ri are' u yo'm u tzijol chqe chi qas kiwaj iwib' rumal ri Loq'alaj Espíritu.

9Rumal ri' ri uj, tzpa ri q'ij ri xqata u tzijol ri tajin kib'ano, man kujtäni tä chub'anik orar pi wi'. Käqata' che ri Dios chi kuq'alajisaj ru rayib'al chiwäch, chi kuya ronojel u wäch no'j chiwe, xuquje' ronojel u wäch etamanik ri kuya ri Loq'alaj Espíritu.

10Je ri' rech je' kib'an na pa ri i k'aslemal jas ri taqal u b'anik kumal ri e kojoninaq che ri Qajaw Jesús, xuquje' rech amaq'el kib'an na ri utz käril wi ri Are' pa ronojel, chi kib'an na ronojel u wäch utzil, rech xuquje' käk'oji na más ri iwetamb'al chrij ri Dios.

11Käqata' che ri Dios chi kuya na iwe ru chuq'ab' ri Are', ri sib'alaj nim u q'ij. Je ri' rech ruk' paciencia kich'ij na ronojel u wäch k'äx ri käpe pi wi', kixkikotik,

12xuquje' kixmaltioxin ta na che ri Dios rumal chi u yo'm chqe chi käqak'am qe ri kuya na chke konojel ri e rech ri Are' ri e k'o pa ri saqil re ru taqanik.

13Ri Dios xujuto' pu q'ab' ri Satanás ri kätaqan pa ri q'equm, xujuq'axaj k'u jawije' ri kätaqan wi ri loq'alaj u K'ojol.

14Rumal k'u ru kämikal ru K'ojol xujutoro, xusach k'u ronojel ri qa mak.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ru kämikal ri Cristo kub'ano chi kuya' keutzir ri winaq ruk' ri Dios

15Ru K'ojol ri Dios ri xpe waral cho we uwächulew, are je' u b'anik wa' jas ri Dios ri man kilitaj taj. Ri Are', k'ä mäjoq käb'an ronojel ri k'olik, nab'e k'o ri Are'.

16Rumal k'u ri Are' ri Dios xub'an ronojel ri k'o chikaj xuquje' ronojel ri k'o cho ruwächulew. Xb'an k'u ronojel ri kilitajik, xuquje' ri man kilitaj taj. Konojel ri k'o taqanik pa ki q'ab', pune ta ne e ángeles, ronojel u wäch taqanik ri nim u b'anik, konojel ri q'atal taq tzij, nimalaj konojel ri xyi' chke chi k'o ki taqanik, konojel taq wa' xeb'an rumal ri Cristo. Xeb'an k'u wa' che ri Are' rech känimarisax u q'ij.

17Ri Cristo, tzk'o wi ri Are' k'ä mäjoq käb'an ronojel ri k'olik. Rumal k'u ri Are' ronojel ri xb'anik k'o ki k'olib'al, k'o ki cholajil.

18Xuquje' ri Cristo are Kajaw konojel ri qachalal kojonelab' ri kenuk'uw ru cuerpo waral cho we uwächulew, junam jas ri kub'an ri qa jolom k'o puwi' ri qa cuerpo. Are ri Are' käyo'w ri qa k'aslemal. Are k'u wa' ri nab'e chkixol konojel ri käminaqib' ri xek'astajik, rech nim na u q'ij ri Are' pa ronojel.

19Are k'u wa' ru rayib'al ri Dios ri xuchomaj ri Are', chi are xaq junam ri Cristo ruk' ri Are' pa ronojel.

20Xuquje' xuchomaj ri Dios chi rumal ri Cristo kärutzirisaj ta na ronojel ri k'olik, ronojel ri k'o cho ruwächulew, xuquje' ronojel ri k'o chikaj. Ri Dios k'ut xrutzirisaj ronojel ri k'olik ruk' ri Are' rumal ru kämikal ri Cristo cho ri cruz.

21Ri ix nab'e kanoq i xutum kan ri Dios, i b'anom k'u i k'ulel che pa ri iwanima' rumal ri man utz taj ri xib'an na, xuquje' ri xichomaj. Kämik k'ut ri Dios ix rutzirisam chik ruk' ri Are'.

22Xixrutzirisaj ruk' ri Are' rumal ri kämikal ri xuriq ri Cristo cho ri cruz waral cho we uwächulew. Je' xub'an wa' ri Cristo rech kixuya chuwäch ri Dios, ch'ajch'oj ri i k'aslemal, man k'o tä chi etzelal kib'ano, man k'o tä k'u i mak chuwäch ri Are'.

23Rajwaxik k'ut chi qas tzij kixkojonik. Ri ix je' jas jun ja ri utz b'anom chuyakik, ri man käslab'taj taj, ri ko jeqelik. Man kiya tä k'u kan ri ku'l wi i k'ux. Are k'u wa' ri Tzij ri xito aretaq xtzijox ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chiwe. Are k'u wa' we Tzij ri' ri tajin kätzijox kämik cho ronojel ruwächulew. In wa', ri Pablo, in jun chke ri ketob'an chutzijoxik wa' we Utzalaj Tzij ri'.

Käyi' che ri apóstol Pablo chi käpatänin chke ri qachalal kojonelab'

24Kämik k'ut kinkikotik rumal ri k'äx ri tajin kinriqo rumal iwech. Xaq je ri' ri in kintob'an chub'anik tz'aqat che ri k'äx ri rajwaxik käkiriq na ri qachalal kojonelab' ri kenuk'uw ru cuerpo ri Cristo waral cho we uwächulew.

25Ri in, in jun chke ri e kojom che patänil taq ke ri qachalal kojonelab'. Are ri Dios ri xyo'w wa' pa nu q'ab', ru b'anik wa' we chak ri' che i patänixik ix, rech qas tz'aqat kinb'an chuq'alajisaxik ru Loq' Pixab' ri Dios chiwäch.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Are k'u wa' ri man etamtal tä kan nab'e, ri man u yo'm tä retamaxik ri Dios pa taq ri q'ij ri junab' ri e ok'owinaq, aretaq e k'asal ri ojer taq winaq. Kämik k'ut q'alajisam chi wa' chkiwäch ri e rech ri Dios, e are' konojel ri kekojon che.

27Utz k'u xril wi ri Dios chi chkiwäch ri e rech ri Are' kuq'alajisaj wi ri man etamtal tä kan nab'e, ri sib'alaj nim u q'ij, ri xuquje' sib'alaj je'lik. Are k'u wa' ru chomam loq chi kuya na chke konojel winaq, ri winaq aj Israel xuquje' ri winaq ri man e aj Israel taj. Ri man etamtal taj are wa' chi ri Cristo käk'oji na pa ri iwanima'. Tzare k'u wa' ri je'lalaj ku'lb'al i k'ux ri sib'alaj nim u q'ij.

28Ri uj käqatzijoj ri Utzalaj Tzij chrij ri Cristo. Keqapixb'aj konojel winaq, xuquje' keqatijoj rech qas käkich'ob'o, rech qas tz'aqat ri ki chomanik ri kojonelab' ri xa e jun chik ruk' ri Cristo.

29Rumal k'u ri' kinchakunik, kintij nu q'ij, kinkoj ronojel ri nu chuq'ab' ri yo'm chwe rumal ri Cristo.

Colosenses 2

1Kwaj k'ut chi kiwetamaj chi sib'alaj kintij nu q'ij rumal iwech, sib'alaj kinok il chiwe, xuquje' chke ri e k'o pa ri tinimit Laodicea, xuquje' chke konojel ri mäja' ketam nu wäch.

2Je ri' kinb'ano rech ri e are' käwalijisax ri kanima', xuquje' rech käkaj kib' nimalaj konojel, xa e jun chik ri e are'. Are kinb'an wa' rech qas käkich'ob' na ri kub'an ri Dios, je ri' chi qas käku'b'i ki k'ux chrij ri Are'. Are más utz na wa' chuwäch apachike q'inomal ri k'olik. Kintij nu q'ij rech qas käketamaj u wäch ri Cristo. Are k'u wa' ri man etamtal tä kan nab'e, ri mäja' käq'alajisax rumal ri Dios.

3Ruk' k'u ri Are' sib'alaj k'o wi ronojel u wäch etamanik xuquje' ronojel u wäch no'j ri sib'alaj je'lik.

4Kinb'ij wa' chiwe rech man k'o tä jun käkowin che i sub'ik ruk' je'lalaj taq tzij ri xaq käkib'ij chiwe rech kixqaj pa ki q'ab'.

5Pune ta ne man in k'o iwuk' chwinaqil, ri ix k'ut ix k'o pa wanima' je' ta ne qas tzij in k'o iwuk'. Kinkikotik aretaq kinwilo chi utz kib'ano, kib'an ronojel pa cholajil, chi qas tzij ix kojoninaq che ri Cristo, man i tasom tä k'u iwib' chrij ri Are'.

6Je k'u ri', jas ri xib'ano, xik'amowaj ri Jesucristo che Iwajaw, xa jun chixk'ol ruk' ri Are'.

7Je' chib'ana' jas jun che' ri ko tikil pa ri ulew, man k'o tä jas kixslab'isanik. Rajwaxik chi qas kixkojon che ri Qajaw Jesús jas ri k'utum chiwäch. Je' chib'ana wa', xuquje' sib'alaj chiya maltioxinik che ri Dios amaq'el ronojel q'ij.

Waral käqil wi chi ri Cristo kub'an k'ak' che ri qa k'aslemal

8Chiwila iwib' mixqaj pa ki q'ab' ri winaq ri käkaj kixkisub' ruk' ri je'lalaj taq ki tzij chkij ri ki naq'atisam wi kib' ri e are', ruk' k'u ri ki chomanik ri man k'o tä u patän chrij

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ri kajulew. Man are tä ru tijonik ri Cristo, xane are ri ki tijonik winaq, ri xaq ajuwächulew wa'.

9Ronojel k'u ru b'anik ri Dios käriqtaj wa' ruk' ri Cristo ri xil u wäch waral cho we uwächulew, rumal chi ri Cristo, are qas Dios.

10Ri ix k'ut k'o ri Dios pa ri iwanima' rumal chi xa ix jun ruk' ri Cristo. Ri Are' k'ut kätaqan pa ki wi' konojel ri k'o ki taqanik, pa ki wi' konojel ri ángeles, xuquje' kätaqan pa ki wi' konojel ri nimaq ki b'anik ri yo'm chke chi k'o taqanik pa ki q'ab'.

11Xuquje' rumal chi xa ix jun ruk' ri Cristo, kojom ri retal ri k'ak' trato pa taq ri iwanima'. Man are tä k'u wa' ri käb'an che ru cuerpo jun winaq, xane are wa' ri xub'an ri Cristo aretaq xixuto' pa ri ojer i k'aslemal, ri k'aslemal rech etzelal. Je ri' xub'ano rech man kib'an tä chik ri man utz taj ri kraj ri iwanima'.

12Aretaq xb'an i qasna', je' ta ne ri xixmuq junam ruk' ri Cristo, xuquje' junam xixk'astaj ruk'. Je ri', rumal chi xixkojon che ri nimalaj u chuq'ab' ri Dios ri xk'astajisan ri Cristo chkixol ri käminaqib'.

13Ri ix nab'e kanoq je' ta ne ri ix käminaq rumal ri i mak, xuquje' rumal chi ri ix man ix aj Israel taj, man i nimam tä k'u ri ojer Pixab'. Xpe k'u ri Dios, xuya ri qas i k'aslemal junam ruk' ri Cristo, xusach ronojel ri i mak.

14Ri Dios xusach ri nimalaj qa k'as ri k'o chqij, ri u q'atom tzij pa qa wi' chi käk'äjisax qa wäch, rachi'l k'u ri pixab' ri kujutaq chub'anik k'ia jastaq. Xresaj chqij, xusach u wäch wa' rumal ru kämikal ri Cristo cho ri cruz.

15Ri Cristo, aretaq xkäm cho ri cruz, xch'akan ri Are' puwi' ri jun ri käb'in pa ri sutz' mayul, xuquje' pa ki wi' konojel ri nimaq ki b'anik, ri k'o ki taqanik. Xresaj ri ki chuq'ab', xuqasaj ki q'ij chkiwäch konojel, xeqaj k'u pu q'ab' ri Cristo.

Rajwaxik chi ri kojonelab' käkitzukuj ri utzil ri käpe chikaj chuk'exwäch ri jastaq ajuwächulew

16K'o b'a' jun mukoj jun pixab' chrij ri kitijo, o chrij apachike u wäch nimaq'ij. Mub'an wa' chrij ri nimaq'ij rech ri k'ak' ik'. Mub'an k'u wa' chrij ri q'ij re uxlanem.

17Konojel taq wa' e are' xa jujun k'utb'al re ri qas käpe na, jas ri u nanoch' jun winaq ri käsachik. Ri qas xuk'ut loq, ri qas kilitajik, are k'u wa' ri Cristo.

18Chiwila b'a' chi mämaj ri tojb'al iwe kumal ri winaq ri käka'n che kib' chi man käka'n tä nimal. Xaq are sub'unik wa'. Are winaq wa' ri xuquje' kekiq'ijilaj taq ri ángeles. We winaq ri' xaq käkinim kib' chupam ri man ketam taj, chupam ri man käq'alajin taj. Käka'n k'u nimal xa rumal ri k'ia u wäch ki chomanik ri e are'.

19We winaq ri' ki tasom kib' chrij ri Cristo. Ri Cristo kätaqan pa qa wi' je' jas ri kub'an ri qa jolom k'o puwi' ri qa cuerpo. Are ri Are' ri käyo'w ki chuq'ab' ri qachalal kojonelab' ri kenuk'uw ru cuerpo waral cho we uwächulew, are k'u ri Are' ri xuquje' kek'iyisanik. Je ri' chkijujunal ru tz'aqatil ru cuerpo kek'iyik, utz käka'n konojel che ki riqik kib', je' jas ru chomam ri Dios pa ki wi'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Ri ix, ix käminaq chik junam ruk' ri Cristo. Kel kub'ij wa' chi man junam tä chik ri i no'j jas ri ki no'j ri nik'iaj winaq chik ri xaq ajuwächulew. ¿Jas k'u che kib'an na ri käka'n ri nik'iaj winaq chik ajuwächulew je' ta ne chi ri ix k'ä ix jun kuk' ri e are'? ¿Jas che kinimaj na ri ki pixab' ri e are' ri man utz taj?

21Ri winaq ri' käkib'ij: "¡Michap wa'!" —kecha'. "¡Mitij wa', miwuk'aj wa' pa i q'ab'!" —kecha ri'.

22Ronojel wa' we pixab' ri' xa are ki taqanik, ki tijonik ri winaq chkij jastaq ri xa käsach na ki wäch.

23Qas tzij k'ut, je' ta ne chi nim u b'anik wa' we känimax ri käkib'ij, xa rumal chi keq'ijilan chke taq ri ángeles. Käka'n che kib' chi man käka'n tä nimal, man qas tzij tä k'ut. Xuquje' käka'n k'äx che ri ki cuerpo. Are k'u ri ki tijonik man käkowin tä che resaxik ri itzel taq ki rayinik ri winaq.

Colosenses 3

1Ri ix, ix k'astajinaq chik chkixol ri käminaqib' junam ruk' ri Cristo. (Kel kub'ij wa' chi b'anom k'ak' che ri i k'aslemal rumal ri Are'.) We je ri', rajwaxik chi kitzukuj ri utzil ri käpe chila' chikaj ri t'uyul wi ri Cristo pa ru wikiäq'ab' ri Dios.

2Chichomaj apan ri k'o chila' chikaj, man xaq xuwi tä k'u ri k'o cho ruwächulew.

3Ri ix, ix käminaq junam ruk' ri Cristo. (Kel kub'ij wa' chi ri i k'aslemal kämik man junam tä ruk' ri ojer i k'aslemal.) Ri i k'aslemal kämik k'olotal ruk' ri Cristo pu q'ab' ri Dios.

4K'o ri qas qa k'aslemal rumal ri Cristo ri k'o pa qanima'. Aretaq k'ut käpe chi ri Are', are chi' ri kilitaj na i wäch ruk' ri Are', känimarisax k'u na i q'ij junam ruk'.

Waral käqil wi ru jalb'em rib' ri ojer qa k'aslemal ruk' ri k'ak' qa k'aslemal

5Chisacha b'a' u wäch ronojel ri man utz taj rech ruwächulew ri k'o pa ri iwanima'. Mib'an iwe jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'. Mib'an ri etzelal ri sib'alaj äwas u b'anik cho ri Dios, me' k'u iwanima' chub'anik ri man utz taj, ri itzel taq i rayinik. Mirayij k'ia u wäch jastaq ri xaq rech ruwächulew rumal chi junam wa' ruk' ri ki q'ijilaxik taq tiox ri xa e b'anom kumal winaq.

6Rumal k'u wa' käpe na ri nimalaj royowal ri Dios pa ki wi' ri winaq ri man keniman tä che.

7Ri ix k'ut nab'e kanoq xib'an konojel taq wa' we mak ri' pa ri ojer i k'aslemal.

8Are k'u ri kämik chiya kan u b'anik ronojel wa' we ri'. Xaq mäpe iwoyowal, me' iwanima' chub'anik ri man utz taj, ri itzel taq i rayinik, mib'an k'u ri etzelal. Mixyoq'onik, mib'ij ri itzel taq tzij ri k'ixb'al ki b'ixik.

9Mib'an tzij chixol, ri jun ruk' ri jun chik, rumal chi i yo'm kan ri ojer i k'aslemal, xuquje' ronojel ri man utz taj ri xib'an nab'e.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Kämik ri' are jun chi wi ri i k'aslemal, je' ta ne i kojom jun k'ak' atz'iaq. Tajin kub'an na k'ak' wa' we i k'aslemal ri' ronojel q'ij rumal ri Dios ri tajin kuk'ex ri i no'j, tajin kuk'ex ri iwanima' rech kixel na junam ruk' ri Are'. Je ri' qas kiwetamaj na u wäch ri Dios pa ri iwanima'.

11Man nim tä u b'anik kämik we aj Israel jun winaq o we man aj Israel taj, we kojom retal ri ojer trato che jun o we man kojom taj. Man nim tä u b'anik we estranjer jun winaq o we man estranjer taj, we k'o retam jun o we man k'o tä retam, we kub'an ri u chak k'o pu q'ab' jun u patrón o we ne man k'o tä u patrón. Ri qas nim u b'anik kämik, are ri Cristo. Rajwaxik chi ri Cristo nim na u b'anik ri Are' chuwäch ronojel, kätaqan k'u ri Are' pa qanima' nimalaj qonojel.

12Ri ix, ix u loq' ri Dios, ix cha'tal k'u rumal, rech ix rech ri Are'. Rumal ri' chib'ana ronojel u wäch utzil pa ri i k'aslemal. Chitoq'ob'isaj ki wäch nik'iaj winaq chik, chib'ana utzil kuk' konojel. Mib'an nimal, xane rajwaxik kixch'awik. Mikoj i k'a'nal, xane chichajij paciencia.

13We ruk' jub'iq' k'o k'äx ri kub'an jun che ri jun chik, chikuyu wa', xuquje' chita' ri sachb'al i mak we k'o jun chiwe k'o jas k'o pa ranima' chrij jun chik. Jas xub'an ri Cristo chiwe xusach ri i mak, je' chib'ana ix xuquje'.

14Man xuwi tä wa', xane rajwaxik sib'alaj kiwaj iwib'. Are k'u wa' ri qas käb'anow chiwe chi xa ix jun. Kub'an k'u tz'aqat che ronojel.

15Ri utzil ri kuya ri Dios chixol, are chtaqan wa' pa ri iwanima'. Are k'u wa' ri ix sik'im wi rumal ri Dios rech xa ix jun chik, ix ri kinuk' ru cuerpo ri Cristo waral cho we uwächulew. Chiya b'a' maltioxinik pa ronojel.

16Chiya che ru Loq' Pixab' ri Cristo chi qas käjeqi pa ri iwanima', chtaqan k'u wa' pa ronojel ri kib'ano. Chitijola iwib' ruk' ronojel u wäch utzalaj no'j, chiwalijisaj k'u ri iwanima' chb'il taq iwib'. Chib'ixoj salmos, himnos, xuquje' ronojel u wäch b'ix ri kuya ri Loq'alaj Espíritu chiwe. Chib'ixoj wa' che ri Dios ruk' ri maltioxinik ri käpe pa ri iwanima'.

17Ronojel ri kib'ano, ronojel k'u ri kib'ij, chib'ana wa' pa ru b'i' ri Qajaw Jesús. Rumal k'u ri Are' chiya b'a' maltioxinik che ri Dios qa Tat.

Ri apóstol Pablo kub'ij jas ri rajwaxik pa ri ki k'aslemal ri kojonelab'

18Ri ix ixoqib', ri ix k'ulan chik, chixniman chke ri iwachajil rumal chi are rajwaxik chi je' kib'an ix, ri ix kojoninaq che ri Qajaw Jesús.

19Ri ix achijab', ri ix k'ulan chik, loq' cheiwila ri iwixoqil, xaq mäk'istaj i k'ux kuk'.

20Ri ix alab'om, alitomab', chixniman chke ri i nan i tat pa ronojel, utz k'u käril wa' ri Qajaw Jesús aretaq je' kib'ano.

21Ri ix, tat nan, xaq miyak koyowal ri iwalk'ual rech man keb'ison taj.

22Ri ix ajchakib', chixniman chke ri i patrón waral cho we uwächulew pa ronojel. Man xuwi tä utz kib'an che ki patänixik aretaq kixkilo rech utz kixkil wi, xane chib'ana ri

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

käpe pa ri iwanima', mub'an kieb' i k'ux. Je ri' chib'an na rumal chi kixej iwib' cho ri Dios.

23Ronojel ri kib'ano, chib'ana wa' ruk' kikotemal je' ta ne are tajin kipatänij ri Qajaw Jesús, man are tä k'u ri winaq.

24Iwetam k'ut chi ri Qajaw Jesús kuya na chiwe chi kiwechb'ej ru tob'anik ri Are' che tojb'al iwe, rumal chi are ri Cristo ri qas i Patrón ri tajin kipatänij.

25Jachin k'u ri kub'an ri man utz taj, kuk'am na ri rajil u k'exel ri man utz taj ri kub'ano, rumal chi ri Dios junam keril wi konojel ri winaq.

Colosenses 4

1Ri ix xuquje' ri ix patrón, chib'ana ri taqal u b'anik, ri jikomal kuk' ri patänil taq iwe. Chna'taj chiwe chi ri ix xuquje' k'o jun i Patrón ri k'o chila' chikaj.

2Amaq'el ronojel q'ij chib'ana orar, chixok il chub'anik wa', chiya k'u maltioxinik che ri Dios.

3Aretaq kib'an orar, chib'ana orar pa qa wi' uj xuquje', rech ri Dios kuya na chqe chi kuya' käqatzijoj ru Loq' Pixab' ri Are'. Je ri' kujkowinik käqaya u b'ixik ri xub'an ri Cristo ri man etamtal tä kan nab'e. Rumal k'u rech ru tzijoxik wa' in k'o pa che'.

4Chib'ana orar rech qas utz kinb'an chuq'alajisaxik wa' we tzij ri' jas ri taqal u b'anik wumal.

5Qas chiwila na jas ri kib'an kuk' ri man e kojonelab' taj, xaq mitzaq ri i q'ij.

6Utz chixtzijon kuk' ri winaq, chib'ij ri qas k'o u patän chke. Qas chichomaj na ri' ri kib'ij aretaq k'o jas ri käkita' ri winaq chiwe.

Ri apóstol Pablo kuya b'i rutzil ki wäch ri qachalal

7Ronojel ri nu b'anom kub'ij na ri loq'alaj qachalal Tíquico chiwe. Ri are' are jun qachalal ri jikom ranima' ri kätob'an wuk' chupatänixik ri Qajaw Jesús.

8Nu taqom k'u b'i iwuk' chub'ixik chiwe jas ri qa'nom uj waral, xuquje' rech kuwalijisaj na ri iwanima' ix.

9Xuquje' nu taqom b'i ri Onésimo junam ruk'. Ri are' are jun loq'alaj qachalal ri jikom ranima', xuquje' are jun wa' iwuk'. Käkitzijoj k'u na chiwe ronojel ri tajin käk'ulmataj waral.

10Ri Aristarco, ri wach ajpache', rachi'l ri Marcos ru primo ri Bernabé, käkiya b'i rutzil i wäch. Ri in, ya nu b'im chik chiwe chrij ri Marcos, chi we kopan iwuk' rajwaxik kik'ulaj ruk' utzil.

11Xuquje' ri Jesús, ri käb'ix Justo che, kuya b'i rutzil i wäch. Xuwi k'u taq wa' chkixol ri winaq aj Israel ri e kojoninaq che ri Qajaw Jesús tajin kinkito' chutzijoxik ru taqanik ri Dios, sib'alaj k'u ki ku'b'isam nu k'ux.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Ri Epafras kuya b'i rutzil i wäch. Are' patänil re ri Cristo, xuquje' are jun wa' iwuk'. Ri are' amaq'el kub'an orar pi wi', kub'ochi'j ri Dios rech qas jikom ri iwanima' kixkojonik, qas k'u kijach iwib' chub'anik ru rayib'al ri Dios.

13Qas tzij wilom in chi ri Epafras sib'alaj kok il chiwe, xuquje' chke ri kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Laodicea, kachi'l ri kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Hierápolis.

14Ri Lucas ri loq'alaj kunanel xuquje' kuya b'i rutzil i wäch, rachi'l ri Demas.

15Chib'ana toq'ob', chiya rutzil ki wäch ri qachalal ri e k'o pa ri tinimit Laodicea, xuquje' ri Ninfas kuk' konojel ri qachalal kojonelab' ri käkimulij kib' cho rachoch.

16Aretaq käsik'itaj u wäch wa' we wuj ri' chiwäch ix, chitaqa b'i kuk' ri qachalal kojonelab' aj Laodicea rech käsik'ix u wäch wa' chkiwäch ri e are' chila' xuquje'. Are k'u ri wuj ri ki k'amom ri kojonelab' aj Laodicea, ri käkitaq na b'i iwuk', ri ix kisik'ij na u wäch wa' we wuj ri' xuquje'.

17Chib'ij wa' we tzij ri' che ri Arquipo: “Chawila' chi qas utz kab'an chub'anik ri chak ri xyi' chawe chupatänixik ri Qajaw Jesús,” —chixcho'q che.

18In wa', ri Pablo, kintz'ib'aj b'i wa' we rutzil i wäch ri' ruk' ri nu q'ab' in. Chna'taj chiwe chi ri in, in k'o pa che'. Are ta b'a' ri Dios kätoq'ob'isan i wäch. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Tesalonicenses

1 Tesalonicenses 1

Ri apóstol Pablo kuchap u tz'ib'axik jun carta chke ri qachalal kojonelab' aj Tesalónica

1 In wa', ri Pablo, wachi'l ri Silvano ruk' ri Timoteo, tajin kintz'ib'aj b'i we wuj ri'
chiwe ix, qachalal, ix ri' ri kojonelab' ri k'o pa ri tinimit Tesalónica, ri xa ix jun ruk' ri
Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw Jesucristo. Are ta b'a' ri Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw
Jesucristo kutoq'ob'isaj i wäch, kub'ano chi kuxlan ri iwanima'.

Waral käqil wi chi ri kojonelab' aj Tesalónica qas tzij xekojonik

2 Amaq'el aretaq kujxuki'k kixna'taj chqe käqa'n orar pi wi', käqaya maltioxinik che ri
Dios rumal iwech ix iwonojel.

3 Je' käqa'n wa' rumal chi amaq'el käna'taj chqe chuwäch ri Dios qa Tat chi qas tzij ix
kojoninaq che ri Cristo. Q'alaj wa' rumal ri chak ri tajin kib'ano. Käna'taj chqe xuquje'
ri rutzil iwanima' chke nimalaj konojel. Q'alaj wa' rumal chi i yo'm iwib' chupatänixik
ri Dios. Xuquje' käna'taj chqe chi man elinaq tä ri ku'lb'al i k'ux chrij ri Qajaw
Jesucristo pune k'äx kiriqo.

4 Qetam k'ut, qachalal, chi kixraj ri Dios, xuquje' chi ix cha'tal rumal.

5 Aretaq xqatzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chiwe, man xuwi tä ri uj xujtzijonik,
xane xuquje' are ri Loq'alaj Espíritu xuk'ut ru chuq'ab' chiwäch rumal ri qa tzij. Qas
qetam chi ri käqatzijoj are ri qas tzij. Ri ix iwetam chi aretaq xujk'oji iwuk', man are tä
xqatzukuj jachike ri utz chqe uj, xane are xqatzukuj jachike ri utz chiwe ix.

6 Ri ix k'ut xib'ano jas ri xqa'n uj, xuquje' jas ri xub'an ri Qajaw Jesucristo. Xuquje',
pune sib'alaj xiriq k'äx aretaq xixkojonik, xik'amowaj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio
ruk' ri kikotemal ri xuya ri Loq'alaj Espíritu pa ri iwanima'.

7 Je ri' xik'ut chkiwäch konojel ri kojonelab' aj Macedonia, xuquje' ri kojonelab' aj
Acaya, jas ri rajwaxik käka'n ri e are'.

8 Chila' k'ut xchapletaj wi b'i u tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Qajaw Dios iwumal, man
xuwi tä chke ri aj Macedonia, ri aj Acaya, xane xuquje' chke ri winaq pa ronojel
tinimit. Xuquje' konojel ki tom u tzijol chi xixkojon che ri Dios. Je ri' chi ri uj man k'o
tä chik jas rajwaxik käqab'ij.

9 Xane ri winaq ri ki tom u tzijol chi xixkojonik, käkitzijoj jas ri xib'an che qa k'ulaxik
aretaq xujopan iwuk'. Käkitzijoj jas ri xib'ano, xiya kan ri jule' taq dios chik ri b'anom
kumal winaq, xixkojon che ri Dios qa Tat. Xichaplej k'u u patänixik ri qas Dios ri
k'aslik.

10 Xuquje' käkitzijoj chi sib'alaj ku'l i k'ux che reyexik ri Jesús, ri kätzelej loq pa ri kaj.
Are k'u wa' ru K'ojol ri Dios ri xk'astajisax b'i chkixol ri käminaqib' rumal ri Dios. Are
Jesús wa' ri kujto'w chuwäch ri nimalaj royowal ri Dios ri käpe na pa ki wi' ri winaq.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Tesalonicenses 2

Ri apóstol Pablo kuna'taj chke ri kojonelab' aj Tesalónica jas ri xub'an che ki patänixik

1Ri ix, qachalal, qas iwetam chi man xaq tä loq' xujk'oji iwuk', xane nim xixqato' wi.

2Pune k'u xqariq k'äx aretaq uj k'o pa ri tinimit Filipos, xuquje' xujyoq'ik, je' jas ri iwetam ix, ri Dios xuya qa chuq'ab' rech man käqaxej tä qib' chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chiwe, pune e k'o ri sib'alaj kek'ulelan chqe, ri käkiq'atej qa wäch.

3Je ri', rumal chi qas jikom ri käqatzijoj, man k'o tä etzelal chupam, man xqatzijoj tä k'u jastaq che ki sub'ik ri winaq.

4Ri Dios k'ut qas utz xril na ri qanima', rumal ri' xuya pa qa q'ab' ru tzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, je' jas ri käqatzijoj. Man k'o tä käqesaj che, man käqaya tä k'u u wi'. Man are tä käqatzijoj jachike ri utz käkita wi ri winaq, xane jachike ri käqaj chuwäch ri Dios ri käka'y pa qanima'.

5Ri ix iwetam chi man ruk' tä je'lalaj taq tzij xixqach'ako, man xqatzukuj taj jas xqab'ij chiwe rech käqach'ak puaq chiwij. Chuwäch ri Dios k'o wi chi man je' tä wa' xqa'no.

6Man qa tzukum taj chi käyi' qa q'ij kumal ri winaq, we are iwumal ix, o are rumal jachin jun chik, pune taqal chqe chi k'o jas käqata' chiwe. We je ri' käqa'no, rajwaxik chi kinimaj ri käqab'ij rumal chi uj apóstoles, uj taqom rumal ri Cristo.

7Man je' tä k'u wa' xqachomaj, xane je' xqa'n chiwe jas ri kub'an jun chichu' che ki chajixik ri ral, sib'alaj uj utz iwuk'.

8Sib'alaj nim na ri rutzil qanima' chiwe chi man xuwi tä ru Loq' Pixab' ri Dios xqaj xqaya chiwe, xane xuquje', we ta rajwaxik, xqaya ta ri qa k'aslemal rumal chi sib'alaj ix loq' chqawäch.

9Qachalal, ¿a mat käna'taj ri' chiwe chi aretaq xujk'oji iwuk', xujchakunik, sib'alaj xujkosik? Xujchakunik chi paq'ij chi chaq'ab' chuch'akik ri qa wa rech man käqaya tä latz' che jachin jun chiwe. Je' xqa'n wa' aretaq xqatzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio rech ri Dios chila' iwuk'.

10Ri ix qas xiwilo, xuquje' ri Dios qas xrilo chi xqa'n ri jikomal iwuk', man k'o tä etzelal xriqtaj chqij, ch'ajch'oj ri qa k'aslemal aretaq xujk'oji chila' iwuk' ix ri ix kojonelab'.

11Qas iwetam k'ut chi qa walijisam iwanima' chijujunal, qa ku'b'isam i k'ux, xuquje' qa yo'm pixb'enik chiwe. Je' xqa'n chiwe jas ri kub'an jun tata' chke ri ralk'ual.

12Xixqab'ochi'j chi je' kib'ano jas ri ya'tal chke ri e rech ri Dios ri xixusik'ij rech kixk'oji ruk', kätaqan k'u ri Are' pi wi', xuquje' rech kuya ri je'lalaj juluwem chiwe.

13Ri uj man kujtäni tä chuya'ik maltioxinik che ri Dios rumal chi aretaq xitatab'ej ru Loq' Pixab' ri Dios ri xqatzijoj chiwe, qas xik'amowaj, xikoj pa qas tzij, man xichomaj taj chi xaq u tzij jun achi, xane are ru Loq' Pixab' ri Dios. Tzij k'u ri' chi are ru Loq' Pixab' ri Dios ri käkowin chuk'exik ri i k'aslemal ix ri ix kojonelab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Ri k'äx ri xik'ulmaj ix, qachalal, are je' jas ri xkik'ulmaj ri e kojoninaq che ri Dios ri e k'o pa Judea ri xa e jun ruk' ri Cristo Jesús. Xb'an k'äx chiwe kumal ri iwinaqil, je' xb'an chiwe jas ri xb'an chke ri kojonelab' aj Judea kumal ri ki winaqil aj Israel.

15E are k'u wa' ri winaq aj Israel ri xekämisan ri Qajaw Jesús, jas ri xka'n chke ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ri xetaq b'i kuk' nab'e. Are k'u ri uj xuquje' xujkesaj loq. We winaq ri' man käka'n tä ri käqaj chuwäch ri Dios, xane käka'n ki k'ulel chke konojel winaq.

16Aretaq ri uj käqaj käqatzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri man e aj Israel taj, rech ri e are' xuquje' käkiriq ru tob'anik ri Dios, ri winaq aj Israel xa käkiq'atej qa wäch. Je ri' ki b'anom, ki nimarisam ri ki mak cho ri Dios. Kämik k'ut petinaq chik ri nimalaj royowal ri Dios pa ki wi' konojel.

Waral käqil wi chi ri apóstol Pablo kraj keusolij chi na jumul chik ri kojonelab' aj Tesalónica

17Qachalal, pune xke' kieb' oxib' q'ij ri uj elinaq loq iwuk', pune ta ne man käqil tä i wäch, man ix sachinaq tä chqe, ix k'o pa qanima'. Sib'alaj käqaj käqil i wäch jumul chik.

18Rumal ri' xqatzukuj jas xqa'no rech kujopan iwuk' che iwilik. In wa', ri Pablo, k'ia mul xintzukuj jas kinb'ano rech kujopan iwuk'. Are k'u ri Satanás xujuq'atej.

19¿Jas k'u chrij ku'l wi qa k'ux, kujkikotik? ¿Jas ri' ri kub'ano chi käku'b'isax qa k'ux, kuya kikotemal chqe? Ix ri', qachalal, rumal chi jikom ri iwanima' cho ri Dios. Are ri ix ri kixb'anowik chi kujkikot na cho ri Qajaw Jesús aretaq käpetik rumal chi xujch'akanik.

20Are je' iwumal ix chi käku'b'isax qa k'ux, kujkikotik.

1 Tesalonicenses 3

1Rumal k'u rech chi man xqach'ij tä chi na ri mat qetam jas i b'anom, xqachomaj kujkanaj kan qa tukiel pa ri tinimit Atenas.

2Je' xqa'n wa', xqataq k'u b'i ri qachalal Timoteo iwuk'. Ri Timoteo are jun utzalaj patänil re ri Dios ri chakuninaq quk' chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ri Cristo. Xqataq k'u b'i iwuk' rech kuwalijisaj ri iwanima', kixupixb'aj rech k'o na más u chuq'ab' ri i kojonik.

3Je ri' rech man k'o tä jun chiwe kub'an kieb' u k'ux kumal taq we k'äxk'ol ri'. Ri ix k'ut iwetam chi tzrajwaxik wi chi käqariq k'äx.

4Je ri', rumal chi xqab'ij wa' chiwe aretaq xujk'oji iwuk', chi käqariq na ri k'äxk'ol. Je ri' qas ya' iwetam ri xqak'ulmaj uj qonojel.

5Ri in man xinch'ij tä chi na ri mat kinwetamaj jas i b'anom. Rumal ri' xintaq b'i ri Timoteo chuta'ik u tzijol jas u b'anom ri i kojonik. Xinxej wib' chi we ne ruk' jub'iq' xixch'aktaj rumal ri Itzel, xaq b'a' loq' ri' ri qa chak ri xqa'n iwuk'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Kämik k'ut tzelejeninaq loq ri Timoteo pa Tesalónica, xuya ri utzalaj tzij chqe chrij ri i kojonik, xuquje' chi sib'alaj kiwaj iwib', utz iwanima' chke konojel. Kutzijoj chqe chi amaq'el kujna'taj chiwe, utz i chomanik chqij, xuquje' chi sib'alaj kiwaj kiwil qa wäch. Je' ri qe uj xuquje', sib'alaj käqaj käqil i wäch.

7Xa je ri', qachalal, chupam ronojel ri qa rajwaxik, xuquje' ri k'äxk'ol ri tajin käqariqo, käku'b'i qa k'ux rumal iwech, aretaq käqato chi qas tzij ix kojoninaq che ri Cristo, jikom ri iwanima'.

8Xqana' uj chi je' ta ne xub'an k'ak' ri qa k'aslemal, man k'o tä chi jas käqab'isoj, rumal chi qas i jikib'am i k'ux chrij ri Qajaw Jesús.

9Rumal k'u ri', sib'alaj nim ri maltioxinik käqaya che ri Dios rumal iwech ix, rumal ri nimalaj kikotemal ri käqana' pa qanima' chuwäch ri Dios.

10Xuwi b'a' käqa'n orar pi wi' chi paq'ij chi chaq'ab', man kujq'iytaj taj. Käqata' che ri Dios chi kuya chqe chi käqil i wäch. Je ri' käqaya na chiwe ri k'ä kraj na che ri i kojonik.

11Are ta b'a' ri Dios qa Tat junam ruk' ri Qajaw Jesucristo kätob' chqe, kuk'am qa b'e rech kujkowinik kujopan iwuk'.

12Ri Qajaw Dios chub'an ta b'a' chiwe chi käk'iy na ri rutzil iwanima', chuya ta na chiwe chi sib'alaj kiwaj iwib' chb'il taq iwib', xuquje' keiwaj konojel ri nik'iaj winaq, je' jas ri uj xuquje' sib'alaj kixqaj.

13Xuquje' chub'ana chiwe chi sib'alaj jikom iwanima' rech man k'o tä mak käriqtaj chiwij, ch'ajch'oj ri i k'aslemal chuwäch ri Dios qa Tat aretaq käpe ri Qajaw Jesucristo e rachi'l konojel ri e rech ri Are'.

1 Tesalonicenses 4

Waral käqil wi jas u wäch ri k'aslemal ri käqaj chuwäch ri Dios

1Je k'u ri', qachalal, kixqab'ochi'j, kixqapixb'aj rumal ri Qajaw Jesús chi kitaqej u b'anik pa ri i k'aslemal jas ri xqak'ut kan chiwäch, je' jas ri tajin kib'an kämik. Rumal chi are wa' ri käqaj chuwäch ri Dios, käqata' chiwe chi känimar u b'anik wa' iwumal.

2Iwetam chi k'ut ri tijonik ri qa yo'm chiwe, ri xujtaq chuya'ik rumal ri Qajaw Jesús.

3Are k'u wa' ri kraj ri Dios: chi kitas iwib' chrij ronojel u wäch etzelal, ch'ajch'oj k'u ri i k'aslemal, chi man kib'an tä iwe xa jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'.

4Xane ri Dios kraj chi ri ix, ri ix achijab' chijujunal utz chib'ana chucha'ik jun iwixoqil, kixk'oji ruk', nim chiwila wi, je' jas ri taqal chiwe ix, ix k'ut rech ri Dios.

5Mib'ana xa jas ri kiwaj ix ruk' ri itzel i rayinik jas ri käka'n ri nik'iaj winaq chik ri man e kojoninaq tä che ri Dios.

6K'o b'a' jun mub'an k'äx, man kusub' tä jun qachalal, man kusub' tä k'u na jun winaq chik che wa' we ri' ri nu b'im chiwe, rumal chi ri Dios sib'alaj kuk'äjisaj na u wäch

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

jachin ri je' kub'an wa'. ¡Chiwilampe'! Qa b'im chi k'u wa' chiwe, qa q'alajisam chi wa' chiwäch.

7Man uj u sik'im tä k'u ri Dios rech käqatz'iloj ri qa k'aslemal, xane rech käqatas qib' chrij ronojel u wäch etzelal, käqajach qib' pu q'ab' ri Are'.

8Je k'u ri' jachin ri käretzelaj u wäch we tijonik ri', man käretzelaj tä u wäch jun winaq, xane are käretzelaj u wäch ri Dios ri u yo'm ru Loq'alaj Espíritu pa qanima'.

9Man rajwaxik tä k'ut kintz'ib'aj jun wuj chiwe, qachalal, chub'ixik chi rajwaxik sib'alaj kiwaj iwib', rumal chi are ri Dios u k'utum wa' chiwäch chi rajwaxik kiwaj iwib' chb'il taq iwib'.

10Xuquje' qetam chi amaq'el keiwaj konojel ri qachalal ri e k'o pa ronojel ri Macedonia. Kixqab'ochi'j k'ut, qachalal, chi sib'alaj kiwaj ta na más iwib'.

11Chib'ana xuquje' chi käjoror ri i k'aslemal, chib'ana taq ri i rajwaxik chijujunal, xaq minim iwib' pa taq ri kech nik'iaj chik. Chixchakun ruk' ri i q'ab', chito' b'a' iwib', je' jas ri taqanik ri qa yo'm chiwe.

12Je ri' rech ri man e kojonelab' taj utz käkil wi ri i k'aslemal, nim kixkilo, xuquje' rech k'o ronojel ri kajwataj chiwe.

Waral käqil wi ri käk'ulmataj na aretaq käpe ri Qajaw Jesucristo

13Man käqaj tä k'ut, qachalal, chi mat kiwetamaj ri käkik'ulmaj na ri käminaqib', rech man je' tä ri i b'is jas ri ki b'is ri nik'iaj winaq chik ri man k'o tä ku'l wi ki k'ux.

14Rumal chi käqakojo chi ri Jesús xkämik xuquje' xk'astaj b'i chkixol ri käminaqib', käqakoj ri' chi pa ri k'astajib'al kech ri käminaqib', aretaq käpe ri Jesús, keuk'am na loq junam ruk' ri kanima' ri winaq ri e kojoninaq che, xekämik.

15Rumal ri' käqaya wa' we tijonik ri' chiwe, ri yo'm chqe rumal ri Qajaw Jesús, chi ri uj ri k'ä uj k'asal na, ri k'ä uj kanajinaq waral aretaq käpe ri Are', man kujnab'ej tä k'u na chkiwäch ri qachalal ri e käminaq chik.

16Tzare k'u ri Qajaw Jesús käqaj na loq chikaj, kätataj jun ri ko käch'awik, kuya taqanik, je' jas ri käch'aw jun arcángel, xuquje' kätataj na ru ch'ab'al ri trompeta re ri Dios. Are k'u ri e kojoninaq che ri Cristo, ri e käminaq chik, e are' kek'astaj na b'ik nab'e.

17K'ä te ri' ri uj ri k'ä uj k'aslik, ri uj kanajinaq kanoq, kujyak na, kujk'am na b'ik junam kuk' ri e are' pa ri sutz' churiqik ri Qajaw Jesús chila' chikaj. Kujk'oji k'u na ruk' ri Qajaw Jesucristo amaq'el ronojel q'ij.

18Chiwalijisaj b'a' iwanima' chb'il taq iwib' ruk' we tzij ri' ri nu b'im chiwe.

1 Tesalonicenses 5

1Are k'u ri q'ij, qachalal, ri ajilab'al ri käb'antaj na ronojel wa', man rajwaxik taj chi kintz'ib'aj b'i chiwe.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Je ri', rumal chi ri ix qas kich'ob'o chi man k'o tä jun retam ri q'ij ri käpe ri Qajaw Jesús, xane je' käk'ulmataj wa' jas ri kub'an jun elaq'om kok pa jun ja chaq'ab', man kuna' tä jun.

3Aretaq ri winaq käkib'ij: “Ronojel xaq käjoror chik, man k'o tä chi je wa' je ri',” — kecha ri'. Are chi' k'ut käpe na ri nimalaj k'äx pa ki wi' ri xaq k'ä te' käpetik, jas ri q'oxom ri kuna' jun yawab' ixoq aretaq käril u wäch ri ral. Man kekowin tä k'u ri winaq käkito' kib'.

4Are k'u ri ix, qachalal, man ix k'o tä pa ri q'equm ri e sachinaq wi ri man keniman tä che ri Dios. Ri q'ij ri käpe ri Qajaw Jesús man je' taj kub'an ri' chiwe jas ri kub'an jun elaq'om ri man kina' taj kok pa ja, rumal chi ri ix tajin kiweyej ru petb'al ri Jesús.

5Iwonojel ix k'o pa ri saqilal, ix rech ri paq'ij, je' jas ri uj xuquje'. Man uj rech tä ri chaq'ab', man uj sachinaq tä k'u pa ri q'equm.

6Rumal ri' mäqa'n b'a' jas ri käka'n ri nik'iaj winaq chik, je' ta ne chi xa e warinaq, xane chujk'ask'atoq. Mäqa'n xaq jas ri käqaj uj, xane nab'e qas käqachomaj na ri käqa'no.

7Ri kewarik, chaq'ab' ri' kewarik. Ri keq'ab'arik, chaq'ab' ri' keq'ab'arik.

8Are k'u ri uj, ri uj rech ri paq'ij, mäqa'n xaq jas ri käqaj uj, xane nab'e qas utz u chomaxik na ri käqa'no. Rajwaxik chi käqakoj na ri kojonik xuquje' ri rutzil qanima', je' jas jun atz'iaq re ch'ich' ri kukoj jun soldado chuto'ik rib' pa ri ch'oj. Xuquje' rajwaxik chi käku'b'i qa k'ux chi käqariq na ru tob'anik ri Dios, je' ta ne chi are jun casco ri kukoj jun soldado che to'b'al u jolom.

9Ri Dios k'ut man xujucha' taj rech xa kuk'äjisaj qa wäch, xane rech kujkojon che ri Qajaw Jesucristo, käqariq na ru tob'anik ri Are'.

10Ri Jesucristo xkäm rumal qech, rech amaq'el kujk'asi na junam ruk' Are'. We k'ä uj k'aslik aretaq käpetik, we ne uj käminaq chik, xaq junam.

11Rumal ri' chiwalijisaj iwanima' chb'il taq iwib', xuquje' chito'la iwib' ri jun ruk' ri jun chik jas ri tajin kib'ano.

Ri apóstol Pablo keupixb'aj ri qachalal kojonelab'

12Qachalal, käqab'ij na chiwe chi nim keiwil wi ri kechakun iwuk', ri kek'amow i b'e, xuquje' käkiya i no'j ri yo'm chke ri e are' rumal ri Qajaw Dios.

13Je', qachalal, sib'alaj nim cheiwila wi, loq' cheiwila xuquje', rumal ri utzil ri tajin käka'no. Chk'ol b'a' utzil chixol iwonojel, ri jun ruk' ri jun chik.

14Qachalal, xuquje' kixqab'ochi'j chi cheipixb'aj ri man käkaj taj kechakunik, chiwalijisaj ri kanima' ri xaq keb'isonik, ri käkixej kib', cheitoq'aj ri man k'o tä chi ki chuq'ab', chichajij paciencia kuk' konojel.

15Chichajij iwib', k'o jun muya k'äx che rajil u k'exel jun k'äx ri b'anom che, xane amaq'el chitaqej u b'anik ri utzil chb'il taq iwib', xuquje' chke konojel winaq.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Amaq'el chixkikotoq.

17Mitänab'a u b'anik orar.

18Chiya maltioxinik che ri Dios pa ronojel, rumal chi are wa' ri kraj ri Dios chi je' kib'an ix, ri ix kojoninaq che ri Cristo Jesús.

19Miq'atej u wäch ri Loq'alaj Espíritu che ri kraj kub'an iwuk'.

20Miwetzelaj u wäch ri tzij ri kuya ri Loq'alaj Espíritu chke ri qachalal ri keq'alajisan chiwäch.

21Na'l kib'an che rilik ronojel, jachike ri utz, ri qas tzij, jachike ri man utz taj. Chitaqej b'a' ri utz.

22Chitasa iwib' chrij ronojel u wäch etzelal.

23Tzare ta b'a' ri Dios, ri xuwi ri Are' käkowinik kuya utzil chkixol ri winaq, kub'an ch'ajch'oj che ri i k'aslemal pa ronojel, kuchajij ta na ri iwespíritu, ri iwanima', xuquje' ri i cuerpo, rech man k'o tä etzelal käriqtaj chiwij aretaq käpe ri Qajaw Jesucristo.

24Ri Dios k'ut ri xixusik'ij, jikom ri ranima', qas kub'an na jas ru b'im chiwe.

Ri apóstol Pablo kutaq b'i rutzil ki wäch ri qachalal, xuquje' kuta' u tewchib'al ri Dios pa ki wi'

25Qachalal, chib'ana orar pa qa wi'.

26Chiya rutzil ki wäch konojel ri qachalal je wa'. Chitz'umaj iwib' chb'il taq iwib' chuwäch ri Dios. Retal k'u wa' chi qas loq' kiwil iwib'.

27Kinb'ij chiwe chuwäch ri Qajaw Jesús chi kisik'ij u wäch we wuj ri' chkiwäch konojel ri qachalal kojonelab'.

28Are ta b'a' ri Qajaw Jesucristo kätoq'ob'isan i wäch. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Tesalonicenses

2 Tesalonicenses 1

Ri apóstol Pablo kuchap u tz'ib'axik jun carta chik chke ri qachalal kojonelab' aj Tesalónica

1In wa', ri Pablo, wachi'l ri Silvano ruk' ri Timoteo, tajin kintz'ib'aj b'i we wuj ri' chiwe ix, qachalal, ix ri' ri kojonelab' ri k'o pa ri tinimit Tesalónica, ri xa ix jun ruk' ri Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw Jesucristo.

2Are ta b'a' ri Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw Jesucristo kutoq'ob'isaj i wäch, kub'an k'ut chi kuxlan ri iwanima'.

Waral käqil wi chi ri Dios kuq'at na tzij pa ki wi' ri ajmakib' aretaq käpe ri Cristo

3Qachalal, rajwaxik b'a' chi amaq'el kujmaltioxin che ri Dios rumal iwech. Ya'talik chi je' käqa'n wa' rumal chi qas tzij tajin käk'iy ri i kojonik, xuquje' rumal chi ri ix chijujunal sib'alaj loq' na kiwil wi iwib' nimalaj iwonojel, ronojel q'ij k'ut tajin känimar ri rutzil iwanima' chb'il taq iwib'.

4Je ri' chi ri uj sib'alaj kujkikotik, käqatzijoj ri i b'anik jawije' ri keriqtaj wi ri e kojoninaq che ri Dios. Kujkikot chub'ixik jas ri tajin kib'ano, kich'ij ri k'äx ri käb'an chiwe kumal nik'iaj winaq chik, xuquje' kich'ij ri b'is ri kiriqo. Käqatzijoj k'ut chi sib'alaj k'o ri i kojonik che ri Dios, jikom k'u iwanima' pa ronojel ri kik'ulmaj.

5Ronojel wa' we k'äx ri' ri tajin kiriqo kuk'ut chqawäch chi jikom kub'an ri Dios chuq'atik tzij. Je ri', rech taqal chiwe kixk'oji ruk' ri Dios, kätaqan k'u ri Are' pi wi'. Rumal k'u rech wa' tajin kiriq k'äx.

6We winaq ri' ri tajin keb'anow k'äx chiwe, taqal k'ut chi käk'äjisax na ki wäch wa' rumal ri Dios. Kub'an k'u na ri Are' chi käkiriq k'äx chuk'exel ri xka'n chiwe.

7Are k'u ri ix ri i riqom k'äx, kub'an na ri Dios chi kuxlan ri iwanima' junam jas ri kub'an chqe uj. Aretaq kuk'ut na rib' ri Qajaw Jesús, sutim rij ruk' u xaq q'aq' käqaj loq chikaj, e rachi'l ri ángeles rech Are' ri sib'alaj k'o ki chuq'ab'.

8Aretaq käpetik, kuya na ri tojb'al ke ri winaq ri man xekojon tä che ri Dios, ri man xeniman tä che ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chrij ri Qajaw Jesucristo.

9We winaq ri' käkitoj na ru k'exel ri ki mak, käsach na ki wäch, sib'alaj nim ri k'äx ri käkiriqo, man k'o tä k'u u k'isik. Kesax b'i ri e are' chuwäch ri Qajaw Jesús, naj keyi' wi na che ri Are'. Xuquje' naj kek'oji wi che ri je'lalaj juluwem rech ri nimalaj u chuq'ab' ri Jesús.

10Je' käkik'ulmaj na wa' pa ri q'ij ri käpe ri Jesús rech känimarisax u q'ij kumal ri e rech ri Are', xuquje' käkajmax na u wäch kumal ri e kojoninaq che, käyi' k'u u q'ij. Ri ix xuquje', rumal chi ix kojoninaq che ri tzij ri qa q'alajisam chiwäch, kixk'oji na kuk' ri nik'iaj kojonelab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Xa k'u rumal wa' amaq'el käqa'n orar pi wi', käqata' che ri qa Dios chi kub'ano chi qas taqal chiwe chi ix sik'im rumal ri Are'. Xuquje' käqata' che ri Dios chi ru chuq'ab' kuya ta na chiwe chi kixkowinik kib'an ronojel u wäch utzil ri i chomam u b'anik, xuquje' ronojel utzalaj chak ri tajin kib'ano rumal chi qas kixkojon che ri Dios.

12Je ri', rech rumal iwech ix käyi' na u q'ij ri Qajaw Jesucristo, xuquje' ri ix käyi' na i q'ij rumal ri Are'. Je' käb'an na wa' chiwe rumal chi toq'ob'isam i wäch rumal ri qa Dios, rumal ri Qajaw Jesucristo.

2 Tesalonicenses 2

Waral käqil wi ri kub'an ri itzelalaj achi ri kuyak rib' chrij ri Dios

1Qachalal, käqaj käqab'ij chiwe ri käk'ulmataj na aretaq kuriq ru petb'al ri Qajaw Jesucristo, aretaq käpe che qa mulixik b'i ruk'.

2Kixqab'ochi'j chi mat ruk' jub'iq' kik'ex i chomanik, kub'an kieb' i k'ux, kixej iwib' rumal jun winaq ri kub'ij chi käch'aw ri Loq'alaj Espíritu pa ranima', k'o k'u jas kub'ij chiwe, o rumal ri kito chi kätzijoxik, o rumal jun wuj ri je' ta ne uj ri uj taqowinaq b'ik, ri kub'ij chi ri q'ij ri käpe ri Qajaw Jesús petinaq chik pa qa wi'.

3K'o b'a' jachin jun winaq mub'ano chi kixsub'tajik. Nab'e k'ut chuwäch ru petb'al ri Jesús käkiyak na kib' ri winaq chrij ri Dios, kuk'ut na rib' ri achi ri b'anal etzelal ri kub'an u k'ulel che ri Dios. We achi ri' q'atom tzij puwi' chi käsach na u wäch.

4Ri achi ri' kuyak na rib', kub'an na k'ulel che ronojel ri käna'tab'ex wi ri Dios, o käq'ijilax wi. Käku'b'i na pa ri nimalaj rachoch Dios, je' ta ne chi are Dios. Kub'an na chb'il rib' chi are Dios.

5¿A mat käna'taj chiwe chi aretaq xink'oji iwuk' xinb'ij wa' chiwe?

6Kämik k'ut iwetam jas ri' ri q'ateninaq, je ri' chi man qas u k'utum tä rib' we itzelalaj achi kämik ri'. K'ä te k'u ri' qas kuk'ut na rib' ri b'anal etzelal aretaq kuriq ru q'ijol.

7Q'alaj chi k'ut chi ri itzelalaj u chomanik ri itzel ri k'u'talik tajin kächakun chik pa taq ri kanima' ri winaq kämik. Xuwi reye'm chi kesax ri q'ateninaq rech qas kuk'ut rib'.

8Aretaq k'ut esam chik ri q'ateninaq, kuk'ut na rib' ri achi ri b'anal etzelal ri kuyak na rib' chrij ri Dios. Käkämisax na rumal ri Qajaw Jesús ruk' ri ruxlab', käsachisax na u wäch ruk' ru k'utik rib' ri Jesús aretaq käpetik.

9We achi ri', are ri Satanás kätaqow na loq. Käpe na ruk' nimalaj chuq'ab', kub'an na nimaq taq k'utb'al, xuquje' kajmab'al. Man qas tzij tä k'ut ri kub'ano.

10Kukoj na ronojel u wäch itzel taq sub'unik che ki sub'ik ri winaq ri käsach na ki wäch. Käsach na ki wäch rumal chi man xkaj tä ri qas tzij, man xkik'amowaj tä k'u wa' rech käkiriq ru tob'anik ri Dios.

11Rumal ri' ri Dios kuya na chke chi kesub'taj rumal ri man qas tzij taj, chi ri e are' kekojon chke ri b'anow tzij.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Je ri' rech käq'at na tzij pa ki wi' chi käk'äjisax na ki wäch konojel ri man e kojoninaq tä che ri qas tzij, xane are b'enaq kanima' ruk' ru b'anik ri etzelal.

Waral käb'ix wi chke ri qachalal chi e cha'talik rech käkiriq ru tob'anik ri Dios

13Qachalal, ri ix sib'alaj kixraj ri Qajaw Jesucristo. Ri uj k'ut käqana' pa qanima' chi rajwaxik käqaya maltioxinik amaq'el che ri Dios rumal iwech, rumal chi tzojer loq ix k'o chkixol ri xecha' nab'e rumal ri Dios rech kiriq ru tob'anik. Kiriq k'u ru tob'anik ri Dios rumal ri Loq'alaj Espíritu ri xub'an ch'ajch'oj che ri iwanima', xuquje' rumal chi xixkojon che ri qas tzij.

14Ri Dios k'ut xixusik'ij rech kiriq ru tob'anik ri Are' rumal ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri xqatzijoj chiwe, rech kixk'oji junam ruk' ri Qajaw Jesucristo aretaq känimarisax u q'ij ri Are', kiriq k'u na iwe ix we nimarisab'al q'ij ri'.

15Rumal ri', qachalal, jikom chib'ana' chitaqej ri tijonik ri qa k'utum chiwe petinaq loq. Are wa' ri qa tzijom chiwe, xuquje' ri qa tz'ib'am b'i pa taq wuj.

16Tzare ta b'a' ri Qajaw Jesucristo, junam ruk' ri Dios qa Tat, ru k'utum ri rutzil ranima' chqe, kixuto' pa ronojel. Ri Are' xuquje' xuya ku'lb'al qa k'ux ri man k'o tä u k'isik, xuya xuquje' chqe chi käku'b'i qa k'ux chrij ri Jesús rumal ri toq'ob' ri kub'an pa qa wi'.

17Tzare ta b'a' ri Are' chuwalijisaj ri iwanima', xuquje' chub'ana ta na jikom chiwe, rech xa utz ronojel ri kib'ij, xuquje' ronojel ri kib'ano.

2 Tesalonicenses 3

Ri apóstol Pablo kuta' chke ri qachalal chi käka'n orar puwi' ri are'

1Je k'u ri', qachalal, chib'ana orar pa qa wi' rech ru Loq' Pixab' ri Dios aninaq käjab'un u wäch pa ronojel tinimit, käyi' k'u u q'ij kumal ri winaq jas ri xk'ulmataj iwuk' ix.

2Xuquje' chib'ana orar pa qa wi' chi ri Dios kujuto' pa ki q'ab' ri itzel taq winaq, ri e b'anal taq etzelal, rumal chi man konojel taj kekojon che ru Loq' Pixab' ri Dios.

3Ri Dios k'ut, qas jikom ranima'. Kub'an na chiwe chi k'o na i chuq'ab' rech qas jikom ri iwanima' ix xuquje'. Kixuchajij na chuwäch ri Itzel.

4Käku'b'i k'u qa k'ux chrij ri Qajaw Jesús chi tajin kib'an ri xixqataq wi, xuquje' amaq'el kitaqej na u b'anik wa'.

5Are ta b'a' ri Qajaw Jesús käyo'w pa ri iwanima' chi keiwaj konojel, je' jas ri Dios keraj konojel ri winaq. Xuquje' chuya ta chiwe chi kich'ij ronojel ri käpe chiwij, chi k'o iwe ri paciencia ri k'o ruk' ri Cristo.

Waral käqil wi chi rajwaxik kujchakunik chuch'akik ri käqatijo

6Käqaya k'u taqanik chiwe, qachalal, rumal ri Qajaw Jesucristo, chi kitas iwib' chrij apachin jun qachalal ri kub'ano xa jachike ri kraj, man kächakun taj, ri man kunimaj tä ri tijonik ri qa yo'm chiwe petinaq loq.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Ri ix iwetam chik jas ri rajwaxik kib'ano rech kib'an iwe jas ri xqa'n uj aretaq xujk'oji iwuk'. Aretaq xujk'oji iwuk' man are tä xqa'no xa jachike ri xqaj, xane xujchakunik.

8Man xqab'ij tä che jachin jun chi chusipaj ri qa wa, xane xqatojo. Sib'alaj xqatij qa chuq'ab' che ri qa chak, xujkosik. Chi paq'ij chi chaq'ab' xujchakunik rech man käqaya tä latz' che jachin jun chiwe.

9Pune ta ne ya'tal chqe käqata' ri qa wa chiwe, man je' taj xqa'no, xane xujchakunik rech kiwesaj i no'j chqij, kib'an k'u iwe jas ri xqa'n uj.

10Xuquje' xqab'ij wa' chiwe aretaq xujk'oji iwuk': “Jachin jun ri man kraj taj kächakunik, mäyi' che chi käwi'k,” —xujcha chiwe.

11Qa tom k'u u tzijol chi e k'o jujun chiwe ri tajin käka'no xa jachike ri käkaj, ri man k'o tä jub'iq' chak käka'no, xane xa keb'e' je wa' je ri', käkinim kib' pa taq ri tajin käka'n ri nik'iaj winaq chik.

12Are k'u taq wa' käqab'ij chke ri kojonelab' ri je' käka'no, keqapixb'aj rumal ri Qajaw Jesucristo chi chechakunoq, mäka'n chik ri k'äx chkixol ri winaq rech käjoror na ronojel, chkich'aka ke ri käkitijo.

13Ri ix k'ut, qachalal, mixq'iytaj chub'anik ronojel u wäch utzil.

14We k'o jachin jun ri man kunimaj tä ri xqab'ij pa we wuj ri', chikojo retal jachinoq, miwachi'laj chik rech käk'ixik.

15Mib'an k'u i k'ulel che, xane chipixb'aj je' jas ri kib'an che jun iwachalal.

Ri apóstol Pablo kuta' ru tewchib'al ri Dios pa ki wi' ri qachalal

16Tzare ta b'a' ri Qajaw ri xuwi ri Are' käkowinik kuya utzil chkixol ri winaq, chuya ta chiwe chi amaq'el k'o utzil iwuk' ix, xuquje' chi kuxlan ri iwanima' pa ronojel. Are ta b'a' ri Qajaw Jesucristo k'o iwuk' ix nimalaj iwonojel.

17In wa', ri Pablo, kintz'ib'aj b'i wa', kintaq k'u b'i rutzil i wäch. Chiwilampe' chi are wa' ri nu tz'ib'. Je wa' ri kinb'an chutz'ib'axik ri nu b'i' pa taq konojel ri nu wuj ri kintaq b'ik.

18Are ta b'a' ri Qajaw Jesucristo kätoq'ob'isan i wäch ix nimalaj iwonojel. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Timoteo

1 Timoteo 1

Ri apóstol Pablo kuchap u tz'ib'axik jun carta che ri qachalal Timoteo

1In wa', ri Pablo, in apóstol. In jun chke ru taqo'n ri Jesucristo. Je wa' nu b'anik rumal chi je ri' ru taqanik ri Dios ri To'l Qe, xuquje' ri Qajaw Jesucristo ri ku'l wi qa k'ux.

2Ri at, Timoteo, kintz'ib'aj b'i we wuj ri' chawe, je' ta ne chi qas at nu k'ojol rumal chi rumal ri nu tzij xatkojonik. Are ta ri Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw Jesucristo kel u k'ux chawe, kutoq'ob'isaj a wäch, kub'ano chi kuxlan rawanima'.

Mak'ulaj jule' taq tijonik chik

3Kinna'taj chawe jas ri xinb'ij aretaq xine' pa Macedonia. Xinb'ij chawe chi katkanaj kan pa ri tinimit Éfeso. Xinya we taqanik ri' chawe chi kab'ij chke ri jule' winaq, ri tajin käkiya tijonik ri man tzij taj chke ri kojonelab', chi mäkiya chik we tijonik ri'.

4Chab'ij chke chi mäkitzijoj chik ri xaq puk, xuquje' ri tzijob'elil ri kätzijox chkij ri qa nan qa tat ojer. Ronojel wa' kuk'am loq ch'oj. Man k'o tä k'u ki patän wa' we ri', man kujkito' tä chuch'ob'ik ru chomanik ri Dios ri xuwi ketamax rumal ri kojonik che ri Cristo.

5Ru patän we taqanik ri' ri kinya chawe, are wa' chi ri uj, ri uj kojonelab' qas keqaj konojel. Rajwaxik chi käk'iy loq wa' pa qanima' ri ch'ajch'oj, ri käqana' wi chi man k'o tä etzelal qa'nom, ri q'alaj wi chi qas tzij kujkojonik.

6E k'o k'u jujun ri xkisach ru b'eyal we taqanik ri', xetzaq k'ut. Xkijach kib' chub'ixik tzij chb'il taq kib' ri man k'o tä ki patän.

7Ri winaq ri' käkaj keb'ok che ajtijab', kekitijoj ri winaq chrij ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés. Man käkich'ob' tä k'ut ri tzij ri käkib'ij, man käkich'ob' tä k'u ri käkik'utu. Xaq käkib'ij chi are ri qas tzij.

8Tzij la' chi utz ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés. Rajwaxik k'ut chi käkojik jas ri qas ya'tal wi.

9Etamtal wa' chi ri Pixab' man xyi' tä chke ri winaq ri tajin käka'n ri utzil, xane chke ri man käkiya tä kib' pa taqik, chke ri man keniman taj, chke ri man kekojon tä che ri Dios, chke ri ajmakib', chke ri man nim tä käkil wi ri Dios, ri man k'o tä äwas chkiwäch, chke ri kekikämisaj ki nan ki tat, chke ronojel ki wäch kämisanelab'.

10Xuquje' ri Pixab' xyi' chke ri winaq ri xaq käkiriq kib' jas ri käka'n ri tz'i', man k'o tä ki pixab'. Are k'u xyi' ri Pixab' chke ri käka'n ixoq che jun kach achi, xuquje' chke ri ixoqib' ri käka'n achi che jun kach ixoq, chke ri kekelaq'aj taq winaq, chke ri b'anal taq tzij, xuquje' chke ri käka'n juramento, man qas tzij tä k'ut ri käkib'ij, rech käka'n k'äx che jun winaq chik. Are k'u ri Pixab' xyi' chke konojel winaq ri käkik'ulelaj u wäch ri utzalaj tijonik ri man k'o tä etzelal chupam.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11We utzalaj tijonik ri' käriqtaj chupam ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri sib'alaj nim u q'ij. Ri qa Dios ri ya'tal che chi känimarisax u q'ij, are ri Are' yo'winaq wa' pa nu q'ab' rech kintzijoj chke ri winaq.

Ri apóstol Pablo kumaltioxij che ri Dios chi xel u k'ux che, xukoj chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio

12Kinmaltioxin che ri Qajaw Jesucristo ri u yo'm nu chuq'ab', rumal chi nim xrilo chi jikom ri wanima', xinukoj che patänil re chutzijoxik ru Loq' Pixab'.

13Je wa' xub'an chwe pune ri in nab'e xinyoq'on che ri Jesús, xintze'j u wäch, xinb'an k'äx chke ri e kojoninaq che. Ri Dios k'ut xel u k'ux chwe rumal chi aretaq xinb'an wa' k'ä mäja' kinkojon che ri Cristo, man kinch'ob' tä k'ut chi man utz taj ri kinb'ano.

14Sib'alaj nim k'u ri' ri toq'ob' ri xinkochij che ri Qajaw Jesús. Xuya nu kojonik, xuya pa wanima' chi kinwaj ri Dios, xuquje' chi kewaj ri winaq xa rumal ri Cristo Jesús.

15Ri kinb'ij chanim are qas tzij. Rajwaxik k'ut chi konojel winaq käkikoj wa': chi ri Cristo Jesús xpe cho we uwächulew che ki to'ik ri ajmakib'. Ri in k'ut, sib'alaj in ajmak na chkiwäch konojel.

16Pune je' nu b'anik wa', xel u k'ux ri Dios chwe, xutoq'ob'isaj nu wäch rech ri Jesucristo kuk'ut na jas modo kuchajij nimalaj paciencia wuk' in, in ri nab'e ajmak chkiwäch konojel. Je ri' kink'oji che k'utb'al chkiwäch ri mäja' kekojonik, käketamaj na chi ri Cristo kutoq'ob'isaj ki wäch ri winaq. Käku'b'i k'u na ki k'ux chi käkiriq na ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik we kekojonik.

17Rumal ri' qaya b'a' u q'ij ri Jun ri kätaqan pa qa wi', ri man käk'extaj taj, ri man käkäm taj, ri man kilitaj tä u wäch, ri xuwi wa' Dios k'olik. K'o k'u u no'j che ronojel. Qanimarisaj b'a' u q'ij amaq'el pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik. Amén.

18Ri at, Timoteo, je' ta ne chi at nu k'ojol. Kinya wa' we taqanik ri' chawe. Chatija a q'ij pa ri chak chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios, xuquje' chupatänixik pa ronojel. Je' chab'ana' jas ri xkiq'alajisaj loq ri qachalal chawij rumal ri Loq'alaj Espíritu.

19Chataqej ri kojonik, rajwaxik chi kana' pa rawanima' chi man k'o tä etzelal a b'anom. E k'o k'u jujun ri man xeniman taj aretaq xch'aw ri Dios pa ri kanima', rumal ri' xetzaqik, man kekojon tä chik.

20Qesajmpe' qa no'j chrij ri xuk'ulmaj ri Himeneo xuquje' ri Alejandro, ri xeinjach pu q'ab' ri Satanás rech käketamaj chi man utz tä ri' ri käkib'ij ri äwas u b'ixik chrij ri Dios.

1 Timoteo 2

Waral käyi' tijonik chrij ri rajwaxik käqa'no aretaq käqa'n orar

1Nab'e kwaj kinb'ij chawe chi kaya we tijonik ri' chke ri kojonelab': Rajwaxik u b'anik orar pa ki wi' konojel ri winaq. Rajwaxik käta' toq'ob' pa ki wi', xuquje' käb'ochi'x ri Dios pa ki wi'. Xuquje' rajwaxik u b'anik maltioxinik che ri Dios aretaq käb'antaj orar.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Rajwaxik u b'anik orar pa ki wi' ri q'atal taq tzij, pa ki wi' konojel ri k'o ki taqanik pa qa wi', rech man k'o tä ch'oj, utz ri qa k'aslemal. Je ri' rech käqapatänij ri Dios, xuquje' nim käqil wi qib' pa ronojel.

3Sib'alaj utz k'u u b'anik wa', xuquje' käqaj wa' chuwäch ri Dios ri To'l Qe.

4Are k'u kraj ri Dios chi konojel ri winaq käkiriq ru tob'anik, xuquje' käketamaj jas ri' ri qas tzij.

5Xa jun ri Dios k'olik, xuquje' xa Jun ri käch'aw pa qa wi' ruk' ri Dios. Are ri Jesucristo ri xub'an qach winaq.

6Ri Jesucristo xuya rib' pa kämisaxik chutojik ri qa mak, rech ri uj nimalaj qonojel kujel pu q'ab' ri Itzel. Pa ri qas u q'ijol k'ut, ri Dios xuk'ut wa' chkiwäch konojel winaq chi qas tzij kraj keuto'.

7Rumal wa' xinoksax che apóstol, jun chke ru taqo'n ri Jesucristo, rech kintzijoj we saqalaj tzij ri' chrij ri qas tzij, chrij ri kojonik. Je ri' keintijoj ri man e aj Israel taj, rech kekojon ri e are'. Ri in, in kojoninaq che ri Cristo, qas tzij ri kinb'ij, man xaq tä k'u kinb'an tzij.

8Kwaj chi ri achijab' pa ronojel tinimit käka'n orar, achijab' ri qas jikom ri kanima' che ri Dios. Are achijab' wa' ri kuya' käkiyak ri ki q'ab' cho ri Dios, man k'o tä ch'oj, man k'o tä oyowal, man k'o tä k'u jun k'äx chik pa kanima'.

9Xuquje' kwaj chi ri ixoqib' käkikoj atz'iaq ri qas taqal chke, utz u kojik käka'no, man käka'n tä nimal ruk'. Rajwaxik utz u b'anik ri ki wi' käka'no jas ri qas taqalik. Man xaq tä käkiwiq kib' ruk' q'än puaq, ruk' chachal ri paqal rajil, o ruk' atz'iaq ri sib'alaj paqalik.

10Ri ixoq kojonel man kuwiq tä rib' xa kuk' taq jastaq, xane ruk' ru b'anik ri utzil. Are wa' ri rajwaxik käka'n ri ixoqib' ri ki jachom kib' pu q'ab' ri Dios.

11Rajwaxik chi ri ixoqib' käkitatab'ej ri tijonik ri tajin kätzijoxik, xaq jun chek'ol wi, chkiya kib' pa nimanik.

12Ri in man kinya tä che jun ixoq chi keutijoj achijab', chi kätaqan pa ki wi', xane rajwaxik xaq jun kek'oji wi ri ixoqib'.

13Are k'u rumal chi nab'e xb'an ri Adán rumal ri Dios, k'ä te ri' xb'an chi ri Eva.

14Xuquje' man are tä ri Adán ri xsub' rumal ri Itzel, xane are ri Eva. Aretaq xsub'ik xqaj pa ri mak.

15Ri ixoqib' kojonelab' käkiriq k'u na ru tob'anik ri Dios, we utz käka'n che ki k'iyisaxik ri kal, we käkitaqej ri kojonik, we kekaj ri winaq, we utz ri ki k'aslemal, man k'o tä etzelal käka'no, xuquje' we utz kechomanik.

1 Timoteo 3

Waral käb'ixik jas ri k'aslemal ri rajwaxik che jun ri kok che obispo

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Qas tzij wa': jachin jun ri kraj kok che obispo, utzalaj patäninik ri' ri kraj kub'ano.

2Rajwaxik k'ut chi we kojonel ri' utz ru k'aslemal rech man kuya' taj käyak tzijtal chrij. Rajwaxik xa jun ri rixoqil, muya u wi' ri kutijo, o apachike ri kub'ano, xane utz ri kächomanik, man kub'an taj xa jas ri kraj ri are', xuquje' nim kil wi kumal ri winaq. Rajwaxik utz kub'an che ki k'ulaxik ri winaq ri keopan cho rachoch. Rajwaxik käna'w che ki tijoxik ri winaq che ru Loq' Pixab' ri Dios.

3Mäq'ab'arik, mäch'ojinik, man kurayij tä u ch'akik puaq ri k'ixb'al u k'amik, xane rajwaxik utz kuk' ri winaq, man kuyak tä ch'oj, xuquje' man loq' tä käril wi ri puaq.

4Rajwaxik kerilij konojel ri e k'o pa rachoch, keupixb'aj ri ralk'ual rech kenimanik, nim kekil wi ri winaq.

5We jun kojonel man retam taj kerilij konojel ri e k'o pa rachoch ¿a käkowin lo ri' kuk'am ki b'e ri e kojoninaq che ri Dios? Man käkowin taj.

6Man kuya' taj jun k'ak' kojonel kok che obispo, rech man kunimarisaj tä rib'. We je ri', käq'at na tzij ri' puwi' chi ke' pa ri q'aq' jas ri xb'an che ri Itzel.

7Jun obispo rajwaxik utz kub'an pa ru k'aslemal chkixol ri winaq ri man e kojonelab' taj, rech man k'o tä yoq'b'al re. Je ri' man kel tä u k'ixb'al, man käqaj tä k'u pa ru chapäb'al ri Itzel.

Waral käqil wi jas ri k'aslemal ri rajwaxik che jun ri kok che diácono

8Ri diáconos xuquje', rajwaxik man xaq tä kexi'ninik, rech nim ke'il wi, käkib'ij ri qas tzij, man keq'ab'ar taj, man käkirayij tä k'u u ch'akik puaq ri k'ixb'al u k'amik.

9Rajwaxik qas jikom ri kanima' chrij ri qas tzij re ri Evangelio ri uj kojoninaq wi, ri q'alajisam chqawäch. Xuquje' rajwaxik käkina' pa kanima' chi man k'o tä etzelal ri ka'nom.

10Nab'e rajwaxik ke'il na we utz ri ki k'aslemal. We k'u man k'o tä jas käriqtaj chkij, kuya' ri' keb'ok che diáconos.

11Xuquje' ri diaconisas rajwaxik man xaq tä kexi'ninik, rech nim ke'il wi, man e yakal tä tzijtal, mäkiya u wi' ri käkitijo, o apachike ri käka'no, jikom k'u ri kanima' pa ronojel.

12Ri kok che diácono rajwaxik xa jun ri rixoqil. Xuquje' rajwaxik chi utz kub'an che kilixik konojel ri e k'o pa rachoch, keupixb'aj ri ralk'ual rech kenimanik.

13Ri diáconos ri utz kepatäninik, nim ke'il wi ri'. Man xuwi taj nim ke'il wi, xane xuquje' man käkixej tä kib' chutzijoxik ri ki kojonik chrij ri Cristo Jesús.

Nim u b'anik ri uj kojoninaq che

14Timoteo, ku'l nu k'ux chi xaq pa kieb' oxib' q'ij kinopan na awuk'. We k'u ne ruk' jub'iq' kinb'eytajik, kintz'ib'aj b'i we tzij ri' chawe nab'e.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Je wa' xinchomaj rech awetam chik jas ri utz kub'an jun kojonel chkixol ri qachalal. E are wa' ri winaq rech ri k'aslik Dios. We winaq ri' e are wa' ri käkijeqeb'a', xuquje' käkito' u wi' ri qas tzij.

16Qas q'alaj wa' chi nim u b'anik ri qas tzij re ri Evangelio ri uj kojoninaq wi, jas ri kub'ij we tzij ri': Ri Dios xul cho we uwächulew je' jas jun winaq, xq'alajisax rumal ri Loq'alaj Espíritu chi jikom ru k'aslemal, xilitaj k'u ri Are' kumal ri ángeles. Xtzijox wa' chke ri winaq, xekojon ri winaq che cho ruwächulew, xk'am chi na b'ik pa ri kaj, xnimarisax u q'ij, —kächa'.

1 Timoteo 4

E k'o kojonelab' ri käkitas na kib' chrij ri qas kojonik

1Ri Loq'alaj Espíritu qas chi saqil kub'ij chi pa ri k'isb'al taq q'ij jujun kojonelab' käkitas na kib' chrij ri qas kojonik. Ke' na kanima' ruk' ri itzel no'j ri kesub'taj rumal. Ronojel wa' xaq are' ki tijonik itzel taq espíritus.

2Käkitatab'ej na ri ki tijonik achijab' ri e b'anal taq tzij, ri xaq käkesaj ki wäch ri ketzijon ru Loq' Pixab' ri Dios. We winaq ri' man käkina' tä chik pa kanima' ri etzelal ri käka'no, je' ta ne chi ab'ajarinaq chi ri kanima'.

3Käkib'ij na chke ri winaq chi man kuya' taj kek'uli'k, käkib'ij na xuquje' chi e k'o jujun taq u wäch ri käqatijo ri äwas u tijik, pune ri Dios u k'iyisam ronojel wa' rech käqatijo. Ri uj, ri uj kojonelab', ri qetam ri qas tzij kuya' käqatij wa' ruk' maltioxinik.

4Je ri', rumal chi utz ronojel ru k'iyisam ri Dios, man kuya' tä k'ut käqetzelaj u wäch, xane rajwaxik käqak'amo, käqamaltioxij wa' che ri Dios.

5Kätewchitaj k'u wa' rumal ru Tzij ri Dios, xuquje' rumal ri oración ri käqa'no. Je ri' ri käqatijo man äwas taj.

Waral käqil wi jas u b'anik jun utzalaj patänil re ri Jesucristo

6Ri at, Timoteo, we kak'ut wa' we nu b'im chawe chkiwäch ri qachalal, at jun utzalaj patänil re ri Jesucristo. Käk'oji k'u na a chuq'ab' rumal ru Loq' Pixab' ri Dios ri at kojoninaq wi, rumal ri utzalaj tijonik ri a taqem.

7Me' awanima' kuk' taq ri puk ri man k'o tä ki patän ri käkitzijoj ri winaq. Are chakojo a chuq'ab' chupatänixik ri Dios.

8Ru kojik qa chuq'ab' ruk' ri qa cuerpo xaq jub'iq' kujuto' wi. Are k'u ru patänixik ri Dios kujuto' na pa ronojel. K'o utzil käqariq rumal wa' pa we k'aslemal ri' cho ruwächulew, xuquje' pa ri k'aslemal ri käpe na.

9Qas tzij wa' ri kinb'ij, rajwaxik k'ut chi konojel winaq käkikojo.

10Xa rumal wa' sib'alaj käqatij qa q'ij kujchakunik, käqariq yoq'b'al qe, rumal chi ku'l qa k'ux chrij ri k'aslik Dios, ri To'l Ke konojel winaq. Jachin k'u taq ri kekojon che, e are' ri qas käkiriq ru tob'anik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Chak'utu b'a' ri nu b'im chawe chkiwäch ri qachalal kojonelab'. Chab'ij chke chi chketamaj.

12Metzelax a wäch kumal ri winaq rumal chi at ak'al na. Rech man ketzelax tä a wäch, chak'utu jun utzalaj k'aslemal chkiwäch ri kojonelab', rech käkito chi utz katch'awik, käkilo chi utz ri kab'an pa ronojel, keawaj ri winaq, utz awanima' chke konojel, q'alaj chi qas tzij at kojoninaq che ri Cristo, utz ra k'aslemal.

13Chasik'ij apan ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik chkiwäch ri qachalal k'ä kinopan na iwuk'. Cheapixb'aj, cheatijoj.

14Nim chawila wi ri kuinem ri xsipax chawe rumal ri Dios aretaq ri Loq'alaj Espíritu xch'aw pa kanima' ri k'amal taq ki b'e ri kojonelab'. Xkiq'alajisaj k'u wa' aretaq xkiya ri ki q'ab' pa wi'. Chakojo wa' we kuinem ri', maya k'u kanoq.

15Chakojo a chuq'ab' chub'anik ri nu b'im chawe. Chatija a q'ij chub'anik wa' rech konojel käkilo chi utz na ri tajin kab'ano.

16Chachajij awib'. Xuquje' qas kawil na jas u wäch tijonik ri kaya'. Chataqej u b'anik ronojel wa', jikom rawanima'. We je' kab'an wa', kato' na awib' at xuquje' ri ketatab'en ri a tzij.

1 Timoteo 5

Jas ki ch'ab'exik ri qachalal rajwaxik käqa'no

1Mayaj jun tata' ri nim winaq chik, xane chapixb'aj je' ta ne chi are ra tat. Cheapixb'aj ri alab'om je' ta ne chi e are' ra chaq'.

2Ri chuchuib' cheapixb'aj je' ta ne chi are ra nan ri kapixb'aj. Ri alitomab' cheapixb'aj je' ta ne chi e are' ra wanab', utz ra chomanik chkij.

3Nim cheawila wi ri malka'nib' ixoqib', chab'ana k'u toq'ob' chke ri qas k'o ki rajwaxik.

4Are k'u ri malka'n ixoq ri e k'o ral, xuquje' we ne e k'o u wi' taq u mam, nab'e ri' rajwaxik chi ri ak'alab' nim kekil wi ri ki nan xuquje' ri kati't. Ri alk'ualaxelab' rajwaxik käketamaj u tojik u k'exel chke ri ki nan ki tat ri utzil ri xb'an chke aretaq xek'iyisaxik, rumal chi utz käril wi ri Dios wa', xuquje' käqaj wa' chuwäch.

5Are k'u ri ixoq ri qas tzij malka'n, ri kanajinaq kan u tukiel, ri man k'o tä käch'aw u k'ux che, ku'l k'u u k'ux wa' chrij ri Dios. Kub'an orar ri', kuta' ru tob'anik ri Dios pa ru k'aslemal ronojel q'ij chi paq'ij chi chaq'ab'.

6Are k'u ri malka'n ixoq ri kujach rib' chub'anik xaq jachike ri utz käril wi, pune k'aslik, chuwäch k'u ri Dios are jas jun käminaq, rumal chi man k'o tä chik ru rayinik chupatänixik ri Dios.

7Cheataqa we qachalal ri' chunimaxik wa' we nu b'im chawe rech man k'o tä tzij käb'ix chkij chi qas tzij k'o ri man utz taj ri käka'no.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8We k'u k'o jun kojonel ri man kok tä il che ki to'ik ri rachalaxik, o ri ralk'ual, man qas tzij tä ri' chi kojonel. Nim na ru mak ri' chuwäch jun ri man k'o tä jumul ri kojoninaq.

9Xuwi ri malka'n ixoq ri k'o chi oxk'al u junab', ri xa jun ri rachajil k'olinaq, xuwi ri' kuya' kätz'ib'ax u b'i' pa ri wuj ri tz'ib'tal wi ki b'i' ri malka'nib'.

10Rajwaxik chi we chichu' ri' etamtalik chi u b'anom utzil, utz ki k'iyisaxik ri ral u b'anom, utz u b'anom che ki k'ulaxik ri keopan cho rachoch, u ch'ajom kaqan ri e rech ri Dios, e are wa' ri kojonelab'. Xuquje' u b'anom toq'ob' chke ri käkiriq k'äx, u b'anom k'u ronojel u wäch utzil.

11Are k'u ri malka'nib' ixoqib' ri k'ä e ak'alab' na, matz'ib'aj ri ki b'i' pa ri wuj ri tz'ib'tal wi ki b'i' ri malka'nib' rumal chi aretaq ketaqchi'x rumal ri ki rayinik, käkitas kib' chrij ri Cristo, man käkinimaj tä chik, käkaj kek'uli chi na jumul chik.

12Kemakun k'u ri' rumal chi man xka'n taj jas ri xkichi'j u b'anik, xkiya k'u kan ri ki kojonik.

13Man xuwi tä wa' käka'n ri malka'nib' ixoqib' ri k'ä e ak'alab' na, xane xuquje' xaq kesaq'orinik, xaq kewakatalob' chi taq ja. Man xuwi taj kesaq'orinik, xane xuquje' käkiyak taq tzijtal, käkinim kib' pa ronojel, käkib'ij taq tzij ri man ya'tal tä ki b'ixik.

14Rumal ri' kwaj chi ri malka'nib' ixoqib' ri k'ä e ak'alab' na kek'uli chi na jumul chik, kekik'iyisaj kal, käkilij ri kachoch, rech ri winaq ri kujkik'ulelaj man käkiriq taj jas käkib'ij chqij.

15E k'o k'u jujun malka'nib' ri ki tasom chi kib' chrij ri Cristo, xeb'e' ruk' ri Satanás.

16We k'o jun kojonel, we achi we ixoq, ri e k'o malka'nib' ixoqib' chkixol ri rachalaxik, rajwaxik kuya ri kajwataj chke, man kuya tä wa' chkij ri nik'iaj kojonelab' chik, rech ri qachalal kojonelab' kekowinik kekito' ri malka'nib' ixoqib' ri qas tzij k'o rajwaxik chke.

17Ri k'amal taq ki b'e ri kojonelab' ri utz käka'n chuk'amik ki b'e ri qachalal, taqal ri' chke chi sib'alaj nim ke'il wi. Are k'u más nim ke'il wi na ri käkitzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios, käkiya tijonik chke ri qachalal.

18Je ri', rumal chi kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Makoj chim chutza'm ri wakäx aretaq tajin kuyaq' ri triko,” —kächa ri'. Xuquje' kub'ij: “Taqal che ri ajchak chi kätojik,” —kächa'.

19Matatab'ej ri tzij ri käb'ix chrij jun k'amal ki b'e ri kojonelab' we man e k'o kieb', we man e k'o oxib' ri keq'alajisanik chi k'o jas ri man utz taj ri xub'ano.

20Are k'u ri käkitaqej makunik, cheayaja' chkiwäch konojel ri kojonelab', rech xuquje' ri nik'iaj chik käkina' kib'.

21Chuwäch ri Dios, chuwäch ri Qajaw Jesucristo, xuquje' chkiwäch ri ángeles rech ri Dios ri e cha'talik, katinpixb'aj chi kataqej ri nu b'im chawe. Aretaq kab'an wa', junam cheawila wi ri winaq, k'o jun más loq' mawil wi.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Aretaq kaya ra q'ab' puwi' jun ri kok che k'amal ki b'e ri kojonelab', mab'an wa' xaq ruk' aninaqil. Mab'an ne awe ri mak ri kub'an jun chik. Chachajij awib', matqaj pa mak.

23Xuwi joron matijo, xane xuquje' chatija jub'iq' vino, rumal rech ri a pam ri amaq'el kayawajij.

24E k'o jujun ri qas q'alaj chik ri ki mak k'ä mäjoq keb'e' pa q'atb'al tzij. E k'o jujun chik ri man q'alaj tä ri ki mak chanim, xane k'ä te käq'alajin wa'.

25Je k'u wa' ru b'anik ri utzil. Q'alaj wa' chanim chkiwäch konojel. Pune ta ne man q'alaj chanim ri utzil ri käqa'no, qas kopan na ri q'ij ri käq'alajinik.

1 Timoteo 6

1Konojel ri patäninelab' kojonelab', rajwaxik nim kekil wi ri ki patrón rech man käb'ix tä ri äwas chrij ri Dios, o chrij ri qa tijonik.

2We e kojonelab' ri ki patrón ri patäninelab', man rumal tä ri' chi e qachalal mat nim kekil wi. Xane rajwaxik utz na käka'n che ki patänixik rumal chi ri kekipatänij e kojonelab', e loq'alaj taq qachalal. Chak'utu we tijonik ri' chkiwäch ri kojonelab', chab'ij chke chi käkinimaj wa'.

Waral käqil wi jas u riqik ri qas q'inomal

3We k'o jachin jun keutijoj ri kojonelab' che jun tijonik chik ri man junam tä ruk' ri utzalaj u tzij ri Qajaw Jesucristo, ri tijonik ri uj kojoninaq wi, ri kuk'ut chqawäch chi rajwaxik kujniman che ri Dios,

4ri winaq ri' xa nimal ri' kub'ano, man k'o tä retam. K'amaninaq che we winaq ri' amaq'el k'o jas kukoj pu tzij, xuquje' käch'ojin chkij taq tzij. Rumal k'u wa' ri kojonelab' käkirayij jastaq ri man kech taj, kech'ojinik, käkib'ij tzij ri äwas u b'ixik chb'il taq kib', xaq kieb' ki k'ux chik käkich'ab'ela kib'.

5Ri winaq ri' xaq ch'oj käkilij kuk' winaq ri k'o itzel taq ki chomanik, ri man ketam tä chi ri qas tzij. Käkichomaj chi ri winaq kekojonik xaq rech käkich'ak puaq. Timoteo, chatasa awib' chkij ri winaq ri je' ki no'j wa'.

6Qas tzij k'ut, ri kojonik are jun nimalaj q'inomal che ri winaq ri käkikot ruk' jampa' ri k'o ruk'.

7Man k'o tä jas quk'am loq aretaq xujul cho we uwächulew, man k'o tä k'u jas käqak'am b'ik aretaq kujkämik.

8Xuwi ta k'u ne we k'o qa wa, we k'o qatz'iaq, chujkikot ruk' wa'.

9Are k'u ri käkaj keq'inomarik, ketaqchi'x na pa ri mak. Keqaj pa ru chapäb'al ri Itzel. Käkichaplej ki rayixik jastaq ri man k'o tä ki patän, ri xa keuya pa k'äx, käretzelaj u wäch ri ki k'aslemal, kusach k'u ki wäch.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Are k'u ri winaq ri ke' kanima' ruk' ri puaq käk'iy na ronojel u wäch etzelal pa ri ki k'aslemal. E k'o k'u jujun ri xkirayij u wäch ri puaq, xa je ri' xkiya kan ri ki kojonik, xkiya k'u kib' pa k'äxk'ol.

Chakojo a chuq'ab' pa ri kojonik

11Ri at k'ut, Timoteo, at rech ri Dios. Chatasa awib' chkij we itzel taq no'j ri'. Are chataqej jun k'aslemal ri jikom. Chapatänij ri Dios, chatkojon che, cheawaj konojel ri winaq, chk'ol a paciencia, maya k'olib'al che ri k'a'nal.

12Chakojo a chuq'ab' pa ri ch'oj chrij ri Itzel rech q'alaj chi a taqem ri kojonik. Chak'utu' chi a riqom chik jun a k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. Are k'u wa' ri xatsik'ix wi rumal ri Dios. Utz k'u xab'an chuq'alajisaxik ri qas tzij ri at kojoninaq che chkiwäch k'ia winaq ri xkita ra tzij.

13Kämik k'ut, chuwäch ri Dios ri k'iyisaninaq konojel ri jastaq, xuquje' chuwäch ri Qajaw Jesucristo ri utz xub'an chuq'alajisaxik ri qas tzij chuwäch ri Poncio Pilato, kinya we pixb'enik ri' chawe.

14Chanimaj b'a' ri katintaq wi, k'o jub'iq' mak'ex che, rech man kuyuj tä rib' ruk' ri man utz taj, xuquje' rech man k'o tä jas käriqtaj chawij ri katyaj wi. Je wa' kataqej u b'anik k'ä käpe na ri Qajaw Jesucristo.

15Ru petb'al ri Jesús käb'antaj na rumal ri Dios aretaq kopan ri qas u q'ijol. Ri qa Dios, ri ya'tal che chi känimarisax u q'ij, xaq xuwi ri Are' k'o u chuq'ab' che taqanik pa ki wi' konojel. Are Q'atal Tzij pa ki wi' ri q'atal taq tzij, xuquje' are Kajaw konojel ri ketaqan pa ki wi' ri winaq.

16Xaq xuwi ri Are' ri qa Dios man käkäm taj, jeqel k'ut pa saqil jawije' ri man kuya' taj kopan wi jun winaq. Man k'o tä jun winaq ri ilowinaq u wäch, man käkowinik tä k'u käril u wäch. Chnimarisax b'a' u q'ij, amaq'el k'ut chtaqan ri Are' puwi' ronojel pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik. Amén.

17Ri winaq ri e q'inomab' pa taq we q'ij ri', chab'ij chke chi mäka'n nimal, xuquje' mäku'b'i ki k'ux chrij ri q'inomal ri xa käsach na u wäch. Xane are käku'b'i ki k'ux chrij ri k'aslik Dios, ri käyo'w ronojel ri jastaq ri kajwataj chqe rech kujkikot na kuk'. Man xa tä jub'iq' kuya', xane k'ia.

18Chab'ij chke ri q'inomab' chi käka'n ronojel u wäch utzil. Chab'ij chke chi jas ru k'iyal ri jastaq ke, are ta k'u je' u k'iyal ri toq'ob' ri käka'no. Chesipanoq, chekijacha jutaq b'iq' ri jastaq ke chkiwäch ri k'o rajwaxik chke.

19Je ri' tajin käkimulij jun ki q'inomal pa ri kaj ri man käsach tä u wäch, rech käkiriq ke ri qas k'aslemal ri man k'o tä u k'isik che taq ri q'ij ri kepe na. We q'inomal ri' are je' jas jun ja ri ko jeqelik.

Käyi' ri k'isb'al taq pixb'enik che ri Timoteo

20Ri at, Timoteo, chak'olo', chachajij ri oqxanim pa ra q'ab' at rumal ri Dios. Matatab'ej taq ri puk, ri tzijob'elil ri man k'o tä käch'ak che, man kanim tä k'u awib' pa taq ch'oj chrij tijonik ri käb'ix che chi are qas etamanik, man qas tzij tä k'ut.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21E k'o k'u jujun ri xe' kanima' ruk' we etamanik ri', ki yo'm k'u kan ri qas kojonik. Are ta b'a' ri Dios kätoq'ob'isan a wäch at, Timoteo. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Timoteo

2 Timoteo 1

Ri apóstol Pablo k'o pa che' aretaq xutz'ib'aj b'i we carta ri' che ri qachalal Timoteo

1In wa', ri Pablo, in apóstol. In jun chke ru taqo'n ri Jesucristo. Je wa' nu b'anik rumal chi are u rayinik ri Dios chi kintzijoj ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik, ri xuchi'j loq chqe. Ri k'aslemal ri' käqariq na rumal chi xa uj jun ruk' ri Cristo Jesús.

2Loq'alaj Timoteo, kintz'ib'aj b'i we wuj ri' chawe, je' ta ne chi at nu k'ojol. Are ta b'a' ri Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw Jesucristo kel u k'ux chawe, kutoq'ob'isaj a wäch, kub'ano chi kuxlan rawanima'.

Rajwaxik u tzijoxik ri nimalaj toq'ob' ru b'anom ri Jesucristo

3Ri in kinya maltioxinik che ri Dios ri tajin kinpatänij jas ri xka'n ri qa nan qa tat ojer, kinna' pa wanima' chi man k'o tä etzelal nu b'anom. Amaq'el aretaq katna'taj chwe, wachalal, chi paq'ij chi chaq'ab' kinb'an orar pa wi' ruk' maltioxinik.

4Aretaq käna'taj chwe ri oq'ej ri xab'ano, aretaq xatinya kan a tukiel, sib'alaj kinrayij kinwil a wäch rech käkikot chi na más ri wanima'.

5Käna'taj chwe chi qas tzij at kojoninaq, man kub'an tä k'u kieb' a k'ux. Je ri' ri ki kojonik ri nan Loida ri awati't, xuquje' ri Eunice ra nan ri xekojon nab'e chawäch at. Tzij la' in kinkojo chi je' kab'ano jas ri xka'n ri e are', xekojonik, je' kab'an at xuquje', katkojonik.

6Rumal wa' ri in kwaj kinna'taj chawe chi rajwaxik kak'asuj ri kuinem ri sipam chawe rumal ri Dios aretaq xinya ri nu q'ab' pa wi'.

7Je' kinb'ij wa' chawe rumal chi ri Espíritu ri u yo'm ri Dios chqe man kub'an taj chi kuxej rib' ri qanima'. Xane ri Espíritu ru yo'm chqe kuya u chuq'ab' ri qanima', kub'ano chi käqaj qib', xuquje' kub'ano chi utz ri kujchomanik, man käqa'n taj xa jas ri käqaj uj.

8Rumal wa' matk'ix b'a' chutzijoxik ronojel ri utzil ru b'anom ri Qajaw Jesús pa ri qa k'aslemal. Matk'ix chwe in xuquje' chi in k'o pa che' rumal chi tajin kintzijoj ri utzalaj tzij chrij ri Qajaw Jesús. Chach'ija b'a' awe ri k'äxk'ol ri käriqtaj rumal ru tzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio. Chab'ana wa' ruk' ri chuq'ab' ri yo'm chawe rumal ri Dios.

9Ri Dios are xujto'wik xuquje' xujusik'ij rech kujk'oji ruk' ri Are', utz k'u ri qa k'aslemal chuwäch. Je' u b'anom ri Dios wa' chqe, man rumal tä ri utzil ri qa'nom, xane rumal chi u chomam ri Are' chi kutoq'ob'isaj qa wäch. Je ri' ru chomanik ri Dios pa qa wi' pa ri ojer taq q'ij, aretaq mäjoq käb'antaj ri kajulew rumal, chi kutoq'ob'isaj qa wäch rumal ri Cristo Jesús.

10Kämik k'ut k'utum chqawäch chi ri Dios kub'an toq'ob' rumal ru petik ri Cristo Jesús ri To'l Qe. Ri Cristo xresaj u chuq'ab' ri kämikal, xuq'alajisaj k'u chqawäch ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. Je' xub'an wa' rumal ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Are ri Dios xinkojow chutzijoxik we Utzalaj Tzij ri' rech ri Evangelio, xuquje' xinukoj che apóstol, jun chke ru taqo'n ri Jesucristo, rech kinya we tijonik ri' chke ri nik'iaj winaq chik.

12Tzrumal wa' tajin kinriq ronojel wa' we k'äx ri'. Jikom k'ut ri wanima' chrij ri Dios, man kink'ix taj rumal chi ri in wetam jachin che in kojoninaq wi. Qas tzij k'ut wetam chi k'o u chuq'ab' ri Dios chuchajixik ri oqxan ru yo'm chwe, xuquje' ri oqxan ri xinjach in pu q'ab' ri Are' k'ä kopan na ri q'ij aretaq kätzelej loq ri Jesús.

13Ri at, Timoteo, aretaq kaya tijonik, chatzijoj ri utzalaj tijonik ri man k'o tä etzelal chupam, junam jas ri a tatab'em wumal. Chak'utu pa ra k'aslemal chi qas at kojoninaq che ri Evangelio, loq' chawila wi ri Dios, xuquje' konojel winaq rumal chi xa uj jun ruk' ri Cristo Jesús.

14Ruk' ru chuq'ab' ri Loq'alaj Espíritu ru yo'm ri Dios pa qanima', chachajij k'u ri oqxan ri nim u b'anik, ri yo'm chawe rumal ri Dios.

15Je' jas ri awetam, in wonob'am kanoq kumal konojel ri kojonelab' ri e k'o pa taq ri tinimit re Asia. Ri Figelo xuquje' ri Hermógenes e are' jujun chke ri xka'n wa' chwe.

16Are ta b'a' ri Qajaw Jesús chetewchun na ri e k'o pa rachoch ri Onesíforo, chutoq'ob'isaj ta na ki wäch rumal chi k'ialaj mul ri are' u b'anom utzil chwe, u yo'm jororemal che ri wanima'. Man xk'ix tä k'u chwe chi ri in, in k'o pa che', in ximom ruk' ximib'al re ch'ich'.

17Xane aretaq ri are' xul pa ri tinimit Roma, xel ch'uj che nu tzukuxik, k'ä xinuriq na.

18Ri at awetam chi sib'alaj xujuto' pa ri tinimit Éfeso. Chuya ta b'a' ri Qajaw Jesús che ri Onesíforo chi kel u k'ux ri Dios che, chutoq'ob'isaj ta na u wäch pa ri q'ij ri kuq'at tzij.

2 Timoteo 2

Chab'ana' jas ri kub'an jun utzalaj soldado rech ri Jesucristo

1Ri at k'ut, Timoteo, at je' ta ne nu k'ojol. Rumal wa' kinb'ij chawe: Chakojo ri chuq'ab' ri yo'm chawe rumal ru toq'ob' ri Dios ri xariq ruk' ri Cristo Jesús.

2Ri tijonik ri a tom aretaq kintzijon chkiwäch k'ialaj winaq, chaya wa' pa ki q'ab' achijab' kojonelab' ri jikom kanima', ri kekowin che ki tijoxik nik'iaj chik.

3Timoteo, chach'ija awe ri k'äxk'ol junam wuk' in jas ri rajwaxik kub'an jun utzalaj soldado rech ri Jesucristo.

4Man k'o tä jun utzalaj soldado kunim rib' chub'anik jas ri käka'n ri nik'iaj winaq chik ri man e soldados taj we qas tzij kraj kub'an ru rayinik ri ki nimal soldados ri kätaqan puwi'.

5Je ri' xuquje' ri jun ajdeporte. Man kuch'ak tä ri' ri premio we man kub'ano jas ri kätaqan wi ri k'amal b'e rech ri deporte.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Xuquje' ri jun ajchak pa juyub' ri sib'alaj kutij u q'ij che ru chak, che ri are' ya'tal wi chi kuyak nimalaj cosecha chkiwäch konojel ri nik'iaj chik.

7Chatchoman b'a' chrij ri tajin kinb'ij chawe. Are k'u ri Qajaw Jesucristo kuya na utzalaj a chomanik chuch'ob'ik ronojel.

8Amaq'el chna'taj ri Jesucristo chawe. (Ri nim taqanel David are u mam ri Are' ojer.) Ri Jesucristo xk'astaj chkixol ri käminaqib'. Are wa' ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri kintzijoj in.

9Rumal ru tzijoxik ri Evangelio nu riqom k'äx. In ximom ruk' ximib'al re ch'ich'. Je' ki b'anom chwe jas jun b'anal etzelal. Pune in ximom in, in tz'aptalik, are ru Loq' Pixab' ri Dios man tz'aptal taj, kel u tzijol pa ronojel tinimit.

10Rumal k'u wa' kinch'ij ronojel u wäch k'äx xa rumal kech ri e cha'tal rumal ri Dios, rech xuquje' ri e are' käkiriq ru tob'anik ri Dios, ri käkiriqo we xa e jun ruk' ri Cristo Jesús. Käkiriq k'u na ri je'lalaj juluwem rachi'l ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

11Qas tzij we tzij ri' ri keb'ixoxik: We ri uj je' ta ne uj käminaq junam ruk' ri Cristo, man uj k'o tä k'u pa ri ojer qa k'aslemal, käqariq na ri utzalaj qa k'aslemal ruk' ri Are'.

12We käqach'ij ri k'äx ri petinaq chqij, kujtaqan na ruk' ri Are'. We käqab'ij chi ri uj, man uj kojoninaq tä che ri Cristo, xuquje' kub'ij na ri Are' chi qas tzij man uj kojoninaq tä che.

13Pune ta ne man jikom ri qanima', are qas tzij chi jikom ri ranima' ri Jesús, rumal chi ri Are' man kuya' taj chi mat kub'ij rib' chi qas tzij Are ri Dios.

Chab'ana' chi utz ra chak cho ri Dios

14Timoteo, k'o ri rajwaxik kana'taj chke ri qachalal kojonelab'. Cheapixb'aj cho ri Dios chi mech'ojin chkij taq tzij, chkij taq tijonik, chkij ri ki chomanik ri winaq rumal chi we ch'oj ri' man k'o tä käch'ak che, xane xa ketzaq ri qachalal rumal.

15Chakojo a chuq'ab' rech utz kel ra chak cho ri Dios. Chab'ana jun utzalaj ajchak chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, ri man k'o tä jas katk'ix wi rumal chi jikom kab'an chuk'utik ri qas tzij chrij ru Loq' Pixab' ri Dios.

16Mab'ij awe ri k'ialaj taq tzij ri man k'o tä ki patän, ri man e rech tä ri Dios. Chab'ij chke ri kojonelab' chi mäkib'ij ke wa' rumal chi we je' käka'no, man keniman tä chi che ru Loq' Pixab' ri Dios, xane ketzaq na.

17We kekikoj ri tzij ri man e utz taj che ki tijoxik nik'iaj chik, man utz tä k'u ri'. Xa kek'iyar wa' chkixol ri kojonelab' je' jas jun k'äxalaj yab'il ri sib'alaj kusipaj rib', jas ri kub'an ri itzel taq ch'a'k ri man keutzir taj. Jujun chke ri winaq ri tajin käkik'ut ri itzel taq tzij ri', e are' ri Himeneo rachi'l ri Fileto.

18We tata'ib' ri', e tzaqinaq, ki yo'm kan ri qas tzij rech ru Loq' Pixab' ri Dios, käkib'ij chi ya xk'ulmataj ri ki k'astajib'al ri käminaqib'. Rumal k'u wa' jujun chke ri kojonelab' tajin kub'an kieb' ki k'ux, jun chi wi ri ki chomanik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Pune k'u käk'ulmataj wa', ri Dios u b'anom chi ri kojonelab' e je' ta ne jun tak'alib'al o jun cimiento ri sib'alaj ko k'olik, ri man k'o tä jun ri käkowinik kuslab'isaj. Qetam chi ru b'anom ri Dios are qas tzij, rumal wa' u kojom we t'iqb'al ri' chrij ri cimiento. Are wa' we tzij ri': “Ri Qajaw Dios kuch'ob' ki wäch ri winaq ri e rech ri Are',” —kächa ri'. K'o jun chik ri kub'ij: “Ronojel winaq ri kub'ij chi kojoninaq che ri Qajaw Dios, chuya kan u b'anik ri etzelal,” —kächa'.

20Pa jun nimalaj ja e k'o k'ia jastaq ri k'o ki patän che ri ajchaq'el ja. E k'o jastaq ri e b'anom re q'än puaq xuquje' ri e b'anom re saq puaq. E k'o k'u nik'iaj chik ri e b'anom xa ruk' che', xuquje' ri e b'anom xa ruk' ulew. Ri jastaq ri nimaq na ki q'ij e tasom wa' rumal ri ajchaq'el ja rech kekoj xaq xuwi pa taq nimaq'ij. Are k'u ri nik'iaj chik ri man nimaq tä más ki q'ij, e are wa' ri kekoj ronojel q'ij.

21We k'o jun winaq kraj chi nim kil wi rumal ri Dios rech k'o u patän chke konojel ri utzalaj taq chak ri kub'an ri qa Tat, ri winaq ri' rajwaxik chi ch'ajch'oj ri ranima', man kub'an tä ri etzelal. Je ri' k'o u patän chub'anik apachike u wäch utzil.

22Ri at, Timoteo, chaya b'a' kan ri man utz taj ri käkaj käka'n ri alab'om, ri alitomab' ri mäja' käk'oji ki chomanik. Ri at k'ut, chataqej u b'anik ri utz pa ra k'aslemal cho ri Dios. Chatkojon che ri Dios, cheawaj ri winaq, chab'ana ri utzil kuk' konojel. Match'ojin kuk' rech kuxlan rawanima'. Chab'ana wa' junam kuk' konojel ri kojonelab' ri tajin käkita' toq'ob' che ri Qajaw Jesús, ch'ajch'oj k'u ri kanima'.

23Maya k'olib'al chke taq ri tzij, ri chomanik ri man k'o tä ki patän, kuk' winaq ri man kok tä tzij pa ki jolom. Awetam k'ut chi ru b'anik wa' kuwalijisaj ch'oj.

24Ri patänil re ri Qajaw Jesús, man ya'tal tä che chi käch'ojinik, xane rajwaxik käch'awik, kub'an utzil chke konojel ri winaq. Xuquje' rajwaxik käna'w che ki tijoxik, kuchajij paciencia kuk'.

25Rajwaxik chi ri are' man kunimarisaj tä rib' aretaq kusuk'ub'a' ri ki chomanik ri xa kek'ulelanik. Kraj ne ri Dios kuya pa kanima' chi käkich'ob' ri qas tzij, käkik'ex k'u na ri ki chomanik.

26We je ri' käka'no, keb'ul na pa saq, käkich'ob' na. Keb'el na chupam ri chapäb'al ru kojom ri Itzel chke. Are wa' ri diablo ri e u chapom, u b'anom k'u chke chi are käka'n ronojel jas ri kraj ri are'.

2 Timoteo 3

Waral käqil wi jas ri ki b'anik ri winaq pa ri k'isb'al taq q'ij

1Timoteo, chach'ob'o wa' xuquje', chi pa ri k'isb'al taq q'ij kepe na q'ij ri sib'alaj käkiriq k'äx ri winaq.

2Ri winaq xa käkaj na kib' chb'il kib', man kel tä ki k'ux chke ri kach winaq. Más loq' na käkil wi ri puaq, xuquje' ri q'inomal. Käka'n nimal, nim käkina' kib' pa kanima'. Käkitze'j u wäch ri Dios, xuquje' käkitze'j ki wäch ri winaq. We itzel taq winaq ri' man keniman tä chik chke ri ki tat ki nan, man k'o tä ne jub'iq' ri maltioxinik pa kanima'. Man nim tä käkil wi ri Dios, man nim tä k'u käkil wi ri taqaninaq ri Are'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Tzare wa' ri ki b'anik ri winaq pa we k'isb'al taq q'ij ri'. Man kel tä na ki k'ux, man käkitoq'ob'isaj tä u wäch jachin jun, xane xaq xuwi käka'no jas ri käkaj ri e are'. Käkiyak tzijtal, man kekowin taj käkiq'il kib' che ri itzel taq rayinik ri k'o pa kanima'. Sib'alaj e k'a'n, xuquje' tzel käkil wi ronojel u wäch utzil, kek'ulelan na che.

4Käka'n na k'äx chke taq ri kachi'l, kekijach na kan pa ki q'ab' ri ki k'ulel. Man käkichomaj tä na jas ri tajin käka'no, xa käka'n ri käkaj ri e are'. Sib'alaj käkinimarisaj na kib', käkichomaj chi xuwi ri e are' k'o ketamb'al. Ke' na kanima' kuk' ri jastaq rech ri uwächulew. Are k'u ri Dios, man käkaj taj.

5We winaq ri' käkesaj na ki wäch ri qas e kojonelab' che ri Cristo. Xaq chkichi' käka'no chi e kojonelab'. Tzpa ri kanima' k'ut käkib'ij wi chi man k'o tä u patän ri kojonik, man k'o tä k'u u chuq'ab'. Chatasa b'a' awib' chkij we winaq ri', matk'oji kuk'.

6Kinb'ij wa' chawe rumal chi jujun chke we winaq ri' keb'ok na pa taq ja che sub'unik, kekowin k'u na che ki sub'ik ri ixoqib' ri man e jikom taj, ri k'äx kanima' rumal chi k'ia ri ki mak. Tzare k'u ri itzel taq ki rayinik k'amowinaq ki b'e.

7We ixoqib' ri' ronojel q'ij käkitzukuj ki no'j chuku'b'isaxik ki k'ux, rumal k'u wa' xa käkitatab'ej ri ki tzij apachinoq. Man kekowin tä k'u jub'iq' käketamaj na ri qas tzij.

8We winaq ri' ri xinb'ij, ri e are' je' käka'no jas ri xka'n ri ajq'ijab' ri Janes rachi'l ri Jambres ri xkiq'atej u wäch ri qa mam Moisés. Je ri' xuquje' we winaq ri' käkiq'atej na u wäch ri qas tzij rumal chi sachinaq ri ki no'j, ri ki chomanik. Man k'o tä k'u ki patän we winaq ri', rumal chi man jikom tä chi ri kanima' chrij ri Dios, man k'o tä ki kojonik.

9Man utz tä k'ut kel wi ri käka'no rumal chi konojel ri winaq käketamaj na chi xa e konab', man k'o tä käkich'ob'o. Je' käkik'ulmaj na jas ri xkik'ulmaj ri tata'ib' ri xkiq'atej u wäch ri qa mam Moisés.

Ri apóstol Pablo kuya ri k'isb'al u pixb'enik che ri Timoteo

10Ri at k'ut, Timoteo, qas a taqem u b'anik ri nu k'utum chawäch, xuquje' ronojel jas ri nu b'anom pa ri nu k'aslemal. Awetam ri nu chomanik, xuquje' jas ri nu kojonik. Awetamam ri nu b'anik, chi kinchajij paciencia kuk' ri winaq, xuquje' chi loq' kewilo. Awetam xuquje' chi jikom ri wanima' chuch'ijik ronojel u wäch k'äx.

11We k'äx ri' are ri nu riqom kumal ri winaq, xuquje' k'o chi nik'iaj k'äxk'ol chik nu riqom in. Awetam ronojel ri k'äx ri xinriq pa ri tinimit Antioquía, ri xinriq pa ri tinimit Iconio, xuquje' ri xinriq pa ri tinimit Listra. Xinch'ij na ronojel we nimalaj k'äx ri' ri xka'n ri winaq chwe. Ri Qajaw Jesús k'ut xinresaj pa ki q'ab' konojel.

12Qas tzij b'a' chi konojel winaq ri e kojoninaq che ri Cristo Jesús, konojel ri qas käkaj käka'n ru rayinik, keniman che, käb'an na k'äx chke ri e are' xuquje'.

13Are k'u ri itzel taq winaq ri kekisub' ri nik'iaj winaq chik, keb'ux na más lawalo, xa kenimataj na pa ri etzelal. Käka'n na más ri sub'unik chke ri winaq, kesub'taj k'u na ri e are' xuquje'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Ri at k'ut, Timoteo, chataqej ri utzalaj tijonik ri awetamam, ri qas tzij at kojoninaq che. Tzawetam k'ut jachin taq ri' ri xkiya we tijonik ri' chawe.

15Xuquje' käna'taj chawe chi k'ä at nu'ch na aretaq tajin kawetamaj ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik. Are k'u wa' ri k'ä tajin kawetamaj kämik, ri käkowin chuk'utik chawäch jas modo ri winaq käkiriq ru tob'anik ri Dios aretaq kekojon che ri Cristo Jesús.

16Ronojel ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik, yo'm wa' chqe uj, ri uj winaq, rumal ri Dios. Ru Loq' Pixab' ri Dios kujutijoj che ri qas tzij, kuk'ut chqawäch ri qa mak, kujusuk'ub'a' che ri tajin käqa'no, xuquje' kuya qa no'j chub'anik ri jikom pa ri qa k'aslemal rech utz käqa'no.

17Je ri' rech k'o ronojel ri rajwaxik chke ri winaq ri kepatänin che ri Dios, rech käk'oji na ki no'j chub'anik ronojel u wäch utzil.

2 Timoteo 4

1Timoteo, ri in katinpixb'aj cho ri Dios, xuquje' cho ri Cristo Jesús ri kuq'at na tzij pa ki wi' konojel winaq, ri e k'ask'oj xuquje' ri e käminaq, aretaq kätzelej loq, kätaqan k'u na pa qa wi' nimalaj qonojel.

2Chatzijoj b'a' ru Loq' Pixab' ri Dios. Apawije' ta ne ri rajwaxik kätzijox wi, jatzijoj b'a' chila'. We are jun utzalaj q'ij chub'anik tzijonem, we ne man are tä jun utzalaj q'ij, chatzijoj wa'. Chak'utu chkiwäch ri winaq chi qas tzij ri kab'ij, chatyajon chke we man utz ri käka'no. Cheatijoj konojel, chachajij paciencia kuk'. Matkos b'a' chub'anik ronojel wa'.

3Chab'ana wa' rumal chi käpe na ri q'ij aretaq ri winaq man käkaj tä chik käkita ri utzalaj tijonik ri man k'o tä etzelal chupam, xane kekitzukuj na k'ia achijab' ri ketijox kumal. We achijab' ri' käkiya na tijonik ri utz käkita ri winaq, xa jas ri käqaj chkiwäch, jas u b'eyal ri ki rayinik.

4Käkiya k'u na kan ri qas tzij. Are käkitzukuj na u tatab'exik ri ki tzij ri achijab' ri xaq kepukanik.

5Ri at k'ut, Timoteo, chachajij b'a' awib', qas chachomaj na jas ri kab'ano, chach'ija na ri k'äxk'ol. Chatzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke konojel winaq, utz chab'ana chupatänixik ri Dios, xuquje' chab'ana utzil chke konojel winaq.

6Ri in k'ut, Timoteo, xa jub'iq' man käpe tä ri q'ij ri kinkämik. Je' jas ri nu b'anom petinaq loq, amaq'el tajin kinya ri nu k'aslemal rumal kech nik'iaj winaq chik.

7Jas ri kub'an jun utzalaj ajdeporte, je' nu b'anom in xuquje'. Nu tijom nu chuq'ab' pa ri chak chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios, in opaninaq k'u pa ri k'isb'al re ri nu k'aslemal. Man xintzaq taj, xane xinchajij wib' pa ri nu kojonik.

8Kämik k'ut xuwi weye'm ri tojb'al ri k'olom chwe. Are ri qas jikomalil, ri qas utzil ri käyi' na chwe rumal ri Qajaw Jesucristo, ri nimalaj Q'atal Tzij ri jikom kub'an na chuq'atik tzij pa ki wi' konojel winaq. Are ri Are' käyo'w na we tojb'al ri' chwe pa ri

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

q'ij ri kuq'at tzij. We tojb'al ri' käyi' na man xuwi tä chwe in, xane xuquje' chke konojel ri qas kojonelab', rumal chi sib'alaj käkirayij ru petb'al ri Jesús, sib'alaj loq' k'u wa' chkiwäch.

K'o na ri rajwaxik kub'ij ri apóstol Pablo che ri Timoteo

9Timoteo, chakowij, chatpet wuk' chanim.

10Ri Demas xinuya kanoq xa rumal chi más utz na käril wi ri are' ri jastaq rech ri uwächulew, xe' k'u pa ri tinimit Tesalónica. Ri Crescente, b'enaq ri are' pa Galacia. Are k'u ri Tito b'enaq ri are' pa Dalmacia.

11Xaq xuwi ri Lucas k'o wuk' in kämik. Chatzukuj ri Marcos jawije' k'o wi, chak'ama loq che awachi'l rumal chi ri are' käkowin che nu to'ik pa ronojel.

12Are k'u ri Tíquico, nu taqom b'i pa ri tinimit Éfeso.

13Aretaq katpetik, chab'ana toq'ob', chak'ama loq ri nu q'u' ri xinya kan pa ri tinimit Troas cho rachoch ri Carpo. Cheak'ama loq ri nu wuj, más na ri ojer taq tz'um ri tz'ib'tal ki wäch, ri sib'alaj nim ke'il wi.

14Ri tat Alejandro ri ch'ayal ch'ich', sib'alaj k'ia u wäch k'äx u b'anom chwe, nim k'u ri tzijtal u yakom chwij. Ri Qajaw Dios k'ut, are käyo'w na che ri are' ri rajil u k'exel ri k'äx u b'anom chwe.

15Ri at k'ut, chachajij awib' chuwäch we tata' ri', rumal chi ri are' sib'alaj u k'ulelam u wäch ru Loq' Pixab' ri Dios ri qa tzijom.

16Aretaq xinsik'ix pa q'atal tzij che ri nab'e mul, xa nu tukiel xinto' wib'. Man k'o tä jun winaq chik ri xk'oji wuk' che nu to'ik, xane konojel xinkiya kanoq. Kwaj k'ut chi ri Dios mat kuya wa' we mak ri' chkij.

17Are k'u ri Qajaw Jesús xk'oji wuk' che nu to'ik. Are ri Are' xyo'w ri nu chuq'ab' rech kinkowinik kintzijoj na ronojel ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio je ri' chi käkita wa' konojel ri nik'iaj winaq chik ri man e are tä aj Israel. Je wa' xub'an ri Dios che nu to'ik pa ki q'ab' ri nu k'ulel, je' ta ne chi xinresaj pu chi' jun nimalaj koj.

18Ri Qajaw Jesús kinresaj na pa ronojel u wäch k'äx ri käpe chwij, kinuchajij na rech kinopan jawije' ri kätaqan wi ri Are' pa ri kaj. ¡Chnimarisax ta b'a' u q'ij ri Qajaw Jesucristo amaq'el pa taq ri q'ij ri junab' ri kepe na! Amén.

Ri apóstol Pablo kutaq b'i rutzil ki wäch jujun chke ri kojonelab', xuquje' kuta' ri k'isb'al tewchib'al pa ki wi'

19Chaya rutzil ki wäch ri Aquila ruk' ri Prisca, xuquje' konojel ri e k'o pa rachoch ri Onesíforo.

20Ri Erasto xkanaj kan pa ri tinimit Corinto. Are k'u ri Trófimo, xinya kan ri are' pa ri tinimit Mileto rumal chi yawab' ri are'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Chakowij loq, Timoteo, rech katul waral k'ä mäja' kepe ri q'ij ri sib'alaj k'o ri tew. Ri Eubulo, ri Pudente, ri Lino, ri Claudia xuquje' konojel ri nik'iaj qachalal chik käkitaq b'i rutzil a wäch.

22Are ta b'a' ri Qajaw Jesucristo k'o pa wi', kana' ta k'u wa' pa rawanima' ru k'olem awuk'. Are ta b'a' ri Dios kutoq'ob'isaj i wäch, kätewchin chiwe ix iwonojel. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tito

Tito 1

Ri apóstol Pablo kuchap u tz'ib'axik jun carta che ri qachalal Tito

1In wa', ri Pablo, in patänil re ri Dios. Xuquje' in apóstol, jun chke ru taqo'n ri Jesucristo. Ri Are' xintaqowik rech kintob'an chke ri winaq ri e cha'tal rumal ri Dios rech kekojonik. Je ri' xuquje' rech käketamaj na ri qas u b'anik ri kojonik che ri Cristo, xuquje' rech kekowin che retamaxik jas ri qas u q'ijilaxik ri qa Dios.

2We käketamaj ri qas kojonik, käku'b'i na ki k'ux chi ya k'o chik ki k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. Ri Dios ri man kub'an tä tzij xuchi'j loq we k'aslemal ri' k'ä mäja' kuchap u b'anik ri kajulew ojer.

3Kämik k'ut, are wa' ri qas q'ij ri xuchomaj ri Dios chi kuk'ut na ru Loq' Pixab' chqawäch. Are k'u ri Dios ri To'l Qe, are yo'winaq wa' pa nu q'ab'. In u taqom k'u chutzijoxik we tzij ri'.

4Kintz'ib'aj b'i we wuj ri' chawe, Tito, je' ta ne chi qas at nu k'ojol rumal chi ri uj junam uj kojoninaq che ri Qajaw Jesucristo. Are ta ri Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw Jesucristo ri To'l Qe, kutoq'ob'isaj a wäch, kub'ano chi kuxlan rawanima'.

Ri kub'an ri Tito pa ri Creta

5Ri in xatinya kan pa Creta rech kak'is u b'anik ri k'ä kraj na, kab'an u b'anik ronojel, xuquje' rech keakoj na k'amal taq ki b'e ri kojonelab' pa konojel taq ri tinimit, junam jas ri taqanik ri nu yo'm chawe.

6We jun kraj kok che k'amal ki b'e ri kojonelab', tzrajwaxik ri' chi man käriqtaj tä etzelal chrij, xuquje' chi xa jun ri rixoqil k'olik. Rajwaxik chi konojel ri ralk'ual e kojonelab', keniman chke ri ketaqan pa ki wi', xuquje' man k'o tä tzij käb'ix chkij chi qas tzij k'o ri man utz taj ri käka'no.

7Apachin jun ri kok che obispo, tzrajwaxik wi chi jikom ru k'aslemal, man k'o tä etzelal kub'ano, rumal chi yo'm pu q'ab' ri rilik, xuquje' ru b'anik ri kätaqan wi ri Dios. Munimarisaj rib', mub'an k'a'nal, mäq'ab'arik, man kutzukuj tä u b'anik ch'oj, man kurayij tä k'u u ch'akik puaq ri k'ixb'al u k'amik.

8Xane rajwaxik chi käch'awik, utz kub'an che ki k'ulaxik ri winaq ri keopan ruk', amaq'el kurayij u b'anik utzil. Xuquje' rajwaxik chi utz u chomanik, jikom ri ranima', xuquje' utz u k'aslemal cho ri Dios. Rajwaxik chi kuchajij paciencia, man kub'an taj xa jas ri kraj ri are'.

9Rajwaxik chi qas jikom ranima' ri are' chrij ru Loq' Pixab' ri Dios junam jas ri k'utum chuwäch, rech ri are' käkowinik kuwalijisaj ri kanima' ri qachalal, keupixb'aj ruk' ri utzalaj tijonik ri man k'o tä etzelal chupam, xuquje' rajwaxik käna'w chuk'utik chi are ri qas tzij ri tajin kuk'ut chkiwäch ri winaq ri xa kek'ulelanik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Je wa' kinb'ij rumal chi e k'ia ri man keniman taj, más k'u na chkixol ri kojonelab' aj
Israel, ri ketoq'in che ki b'anik jastaq ri man k'o tä ki patän. K'ia ri käkib'ij, kesub'taj
k'u ri winaq kumal.

11We winaq ri' rajwaxik kätz'apix u pa ki chi' rumal chi tajin kekitukij ri qa nan qa tat
kachi'l ri kalk'ual ruk' tijonik ri man taqal taj. Xa käka'n wa' rech käkich'ak puaq ri
k'ixb'al u k'amik.

12K'o jun chke ri winaq aj Creta, jun achi ri käb'ix che chi are q'alajisanel, ri xub'ij
chkij ru winaqil aj Creta: “Ri e are' xaq käka'n tzij, e itzel taq winaq, e jiq'ab', xuquje'
e saq'orib',” —xcha ri'.

13Ri xub'ij ri achi ri' are ri qas tzij. Rumal wa' rajwaxik chi ko keapixb'aj, cheayaja'
rech qas tzij kekojonik, jikom ri kanima',

14rech man käkikoj tä ri ki pukanik ri winaq aj Israel ri xaq pa ki jolom kepe wi,
xuquje' rech man keniman tä che ri ki taqanik ri winaq ri ki yo'm kan ri qas tzij re ru
Loq' Pixab' ri Dios.

15Qas utz ronojel chke ri winaq ri käkichomaj xaq xuwi ri utzil. Are k'u ri winaq ri
man utz tä ri käkichomaj, ri man e kojonelab' taj, man k'o tä jub'iq' ri qas utz chke ri e
are'. Rumal chi man utz tä ri käkichomaj, man utz tä k'u ri käkina' pa kanima'.

16We winaq ri' käkib'ij chi k'o nimalaj ketamb'al chrij ri Dios. Are k'u rumal ri ki
k'aslemal, xuquje' ronojel ri käka'no, q'alaj chi man käkib'ij tä ri qas tzij. Etzeltajinaq
ri ki k'aslemal chuwäch ri Dios. Man e nimanelab' taj, man kekowin tä k'ut käka'n ri
utzil.

Tito 2

Rajwaxik ri utzalaj tijonik ri man k'o tä etzelal chupam

1Ri at k'ut, Tito, ronojel ri katzijoj, rajwaxik je' jas ri k'o chupam ri utzalaj tijonik ri
man k'o tä etzelal chupam.

2Cheatijoj ri achijab' ri ya k'o chi ki junab' chi mäkiya u wi' ri käkitijo, o apachike ri
käka'no, chi man xaq tä kexi'ninik, rech nim ke'il wi, xuquje' utz ri kechomanik, man
käka'n taj xa jas ri käkaj ri e are'. Rajwaxik chi jikom ri kanima' pa ronojel, chi e are'
utzalaj taq kojonelab', kekaj ri winaq, xuquje' nim ri ki paciencia chuch'ijik ronojel ri
käpe pa ki wi'.

3Xuquje' cheatijoj ri ixoqib' ri ya k'o chi ki junab' chi rajwaxik utz ri ki k'aslemal cho
ri Dios, chi mäkiyak tzijtal, meq'ab'arik, xane rajwaxik käkik'ut ri utzalaj no'j
chkiwäch ri nik'iaj chik.

4Rajwaxik käkik'ut chkiwäch ri ak'al taq ixoqib' chi kekaj ri kachajil, xuquje' kekaj taq
ri kal.

5Ri ixoqib' ri k'o chi ki junab' rajwaxik käkiya ki no'j ri ak'al taq ixoqib' rech utz ri
kechomanik, man käka'n taj xa jas ri käkaj ri e are', ch'ajch'oj k'u ri kanima', utz
käka'n che rilixik ri kachoch, käka'n utzil chke konojel, xuquje' keniman chke ri

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kachajil. Je ri' rech ri nik'iaj winaq chik, pune käkib'ij tzij ri man utz taj chrij ru Loq' Pixab' ri Dios, q'alaj chi man tzij tä ri' ri käkib'ij.

6Cheapixb'aj ri alab'om xuquje', rech utz ri ki chomanik, man käka'n tä k'u xa jas ri käkaj ri e are'.

7Chak'utu jun utzalaj no'j chkiwäch ri qachalal pa ronojel ri kab'ano. Aretaq keatijoj, xaq xuwi utzalaj tijonik kak'ut chkiwäch, xaq matxi'ninik.

8Cheatzijob'ej ruk' utzalaj taq tzij rech man k'o tä jun katyajowik. Je ri' kel na u k'ixb'al apachin ri kraj katuk'ulelaj, rumal chi man käriqtaj tä ri man utz tä u b'ixik chkij ri kojonelab'.

9Cheapixb'aj ri patäninelab' chi käkinimaj ronojel ri ketaq wi, mek'ulelanik, xane utz kech'awik, rech utz ke'il wi rumal ri ki patrón.

10Man kuya' taj käka'n elaq', xane rajwaxik chi qas jikom ri kanima' pa ronojel. Rumal k'u ri utzalaj ki k'aslemal käq'alajin chkiwäch ri winaq chi qas tzij je'l na u nimaxik ru Loq' Pixab' ri Dios ri To'l Qe.

11Ri Dios u k'utum chi kujraj, u b'anom k'u toq'ob' chqe che qa to'ik nimalaj qonojel ri uj winaq.

12Rumal chi ri Dios xutoq'ob'isaj qa wäch, je ri' xqetamaj chi rajwaxik käqaya kan ri ojer k'aslemal ri xujk'oji wi aretaq man xujniman tä che ru Loq' Pixab' ri Dios, xuquje' käqaya kan ri itzel taq qa rayinik. Je ri' kujkowinik käqa'no jachike ri utz, ri jikom, man käqa'n tä xa jas ri käqaj uj, xane kujpatänin che ri Dios pa ri qa k'aslemal waral cho we uwächulew.

13Kujeyen k'u che ri je'lalaj q'ij ri ku'l wi qa k'ux, ri b'im kan chqe, aretaq käpe ri nimalaj qa Dios, ri Jesucristo, ri xuquje' are To'l Qe. Känimarisax k'u na u q'ij aretaq käpetik.

14Ri Qajaw Jesús xuya rib' rech käkämisax rumal qech che qesaxik chupam ri etzelal, xuquje' rech kub'an qas ch'ajch'oj che ri qanima', kujok k'u na che u winaqil ri Dios, amaq'el k'ut käqatij qa q'ij chub'anik ronojel u wäch utzil.

15Are wa' ri rajwaxik keatijoj ri kojonelab' che, xuquje' rajwaxik kawalijisaj ri kanima'. Cheapixb'aj rech q'alaj ri man utz taj ri käka'no. Chak'utu' chi k'o a taqanik pa ki wi' rech man k'o tä k'u jun ri mat nim katril wi.

Tito 3

Waral käqil wi ri rajwaxik pa ri ki k'aslemal ri kojonelab'

1Chana'taj chke ri kojonelab' chi käkiya kib' pa taqik chke ri q'atal taq tzij, xuquje' chke konojel ri winaq ri yo'm pa ki q'ab' chi ketaqan pa ki wi'. Chenimanoq. Rajwaxik xuquje' chi amaq'el k'o pa kanima' ri rayinik chub'anik ronojel u wäch utzil.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Chab'ij chke chi mäkiyak tzijtal chrij apachin jun winaq. Rajwaxik chi kech'awik, man käkitzukuj tä ch'oj, xane utz kanima' chke konojel ri winaq, käkitoq'ob'isaj k'u ki wäch.

3Je ri' kinb'ij rumal chi ri uj nimalaj qonojel, nab'e kanoq ri uj xuquje' man xujniman tä che ri Dios, man xok tä tzij pa qa jolom, jech' ri qa chomanik, man utz tä ri qa k'aslemal. Xqa'n ronojel u wäch ri man utz taj ri xqarayij, xa jas ri xqaj chqawäch. Aretaq k'ä mäja' uj kojonelab', xqa'n ri etzelal, xqarayij jastaq ri man qech taj. Tzel na xeqil nik'iaj winaq chik, xuquje' tzel xujkil uj ri e are'.

4Are k'u ri Dios ri To'l Qe, xuk'ut ri rutzil chqawäch, xuquje' xuk'ut chqawäch chi sib'alaj kujraj nimalaj qonojel ri uj winaq.

5Je ri' ri Are' xujuto'. Man xub'an tä k'u wa' rumal chi jikom qa'nom chub'anik jujun taq utzil, xane xaq xuwi rumal chi xel u k'ux chqe. Xuch'aj ri qanima', xresaj ri etzelal, xub'an k'ak' che ri qa k'aslemal rumal ri Loq'alaj Espíritu, je' ta ne chi xil chi na qa wäch jumul chik.

6Ri Dios u yo'm ri Loq'alaj Espíritu pa qanima' rumal ri Jesucristo ri To'l Qe. Sib'alaj nim k'u ri utzil qa riqom rumal.

7Je ri' xub'ano, xutoq'ob'isaj qa wäch rech käjikomataj na ri qa k'aslemal cho ri Dios, kujutzir k'u na ruk', rech käqechb'ej na qe ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. Are wa' ri qeye'm.

8Ri kinb'ij are wa' ri qas tzij. Kwaj k'ut chi ko keapixb'aj ri winaq ruk' we tzij ri' ri kinb'ij chawe, rech ri winaq ri kekojon che ri Dios käkitij na ki q'ij chub'anik ronojel u wäch utzil. Ri utzil ri käka'n ri qachalal, e utz na, k'o ki patän chke konojel ri winaq.

9Chaya kan ri mox taq chomanik, xuquje' ri puk ri kätzijox chkij ri qa nan qa tat ojer. Chab'ij chke ri qachalal chi mech'ojin chrij ru Pixab' ri Moisés. Wa' we ri' man k'o tä ki b'eyal, man k'o tä k'u ki patän.

10We k'o jun ri tajin kukoj ki k'ux ri qachalal rech käkitasala kib', chayaja', chab'ij che chukamul oxmul chi mub'ana wa'. We k'u man kok ri tzij pu jolom, man käniman tä chawe, chawesaj b'i ri winaq ri'.

11Aretaq jun winaq je' kub'an wa' awetam chi qas tzij sachinaq ri are'. Ri etzelal ri tajin kub'ano, are käk'utuwik chi are jun ajmak ri sachinaq.

Ri apóstol Pablo kuya ri k'isb'al pixb'enik che ri Tito

12Aretaq kintaq b'i ri Artemas o ri Tíquico awuk', chatzukuj jas kab'ano rech katopan che wilik pa ri tinimit Nicópolis, rumal chi nu chomam kinkanaj kan chila' pa taq ri q'ij ri sib'alaj k'o tew.

13Chab'ana ronojel ri katkowin che chuto'ik ri Zenas ri kojol tzij, xuquje' chuto'ik ri Apolos. Chaya ronojel ri rajwaxik chke rech käkitaqej ri ki b'e, xuquje' rech k'o ronojel ri kajwataj na chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Cheapixb'aj ri qachalal chi chketamaj u b'anik ronojel u wäch utzil, xuquje' rech käketamaj ki to'ik nik'iaj qachalal chik, rech k'o u patän ri ki k'aslemal, man xaq tä loq' kek'oji'k.

Ri apóstol Pablo kutaq b'i rutzil ki wäch ri kojonelab', xuquje' kuta' tewchib'al pa ki wi'

15Konojel ri e k'o wuk' waral käkitaq b'i rutzil a wäch. Chaya rutzil ki wäch konojel ri loq'alaj taq qachi'l kojonelab'. Are ta b'a' ri Dios kätoq'ob'isan i wäch ix iwonojel. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Filemón

Filemón 1

Ri apóstol Pablo kuchap u tz'ib'axik jun carta che ri qachalal Filemón

1In wa', ri Pablo, in k'o pa che' rumal chi tajin kintzijoj ri utzalaj tzij chrij ri Cristo
Jesús. Loq'alaj Filemón, qach ajchak chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios, kintz'ib'aj b'i
we wuj ri' chawe, wachi'l ri qachalal Timoteo.

2Xuquje' kintz'ib'aj b'i we wuj ri' chke ri qachalal kojonelab' ri käkimulij kib' cho
awachoch, che ri qachalal chichu' ri nan Apia, xuquje' che ri Arquipo ri jun quk' pa ri
chak chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios.

3Are ta b'a' ri Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw Jesucristo kutoq'ob'isaj na i wäch, kub'ano
chi kuxlan iwanima'.

Ri apóstol Pablo käch'aw chrij ru k'aslemal ri Filemón

4Ri at, Filemón, amaq'el aretaq kinxuki'k, katna'taj chwe kinb'an orar pa wi', kinya
maltioxinik che ri qa Dios.

5Je ri' kinb'ano rumal chi nu tom u tzijol chi qas tzij at kojoninaq che ri Cristo Jesús,
xuquje' chi sib'alaj kawaj ri Are', man xuwi tä k'u ri Are', xane xuquje' keawaj ri e rech
ri Dios. E are wa' ri e kojoninaq che ri Cristo Jesús.

6Aretaq kinb'an orar, kinta' che ri Dios chi ri e kojoninaq che ri Jesús rumal ri a
kojonik man xuwi tä käkiriq na ke ri tewchib'al ru yo'm ri Cristo Jesús pa ri qa
k'aslemal, xane xuquje' qas käkich'ob' na más jas ri' ri utzil ri yo'm chqe uj ri uj
kojonelab'.

7Loq'alaj wachalal, sib'alaj kinkikotik, sib'alaj walijisam ri wanima' rumal ri rutzil
awanima' at chke konojel, xuquje' rumal chi a yo'm jororemal che ri kanima' ri
kojonelab'.

Ri apóstol Pablo kuta' toq'ob' che ri Filemón puwi' ri Onésimo

8Ri in, pune in apóstol, jun chke ru taqo'n ri Jesucristo, pune k'o taqanik pa nu q'ab'
che a taqik che jachike ri rajwaxik kab'ano,

9xa k'u jun toq'ob' kinta' chawe rumal ri rutzil wanima' chawe. In wa', ri Pablo, in nim
winaq chik, kämik k'ut in k'o pa che' rumal ru tzijoxik ri Cristo Jesús.

10Kinta' jun toq'ob' chawe puwi' ri Onésimo. Ri Onésimo je' ta ne chi are qas nu
k'ojol. Je ri', rumal chi ri are' xkojon che ri Cristo waral pa che' rumal ri xintzijoj che.

11Nab'e kanoq ri Onésimo xk'oji che patänil awe, man k'o tä k'u jas ri qas xatuto' wi.
Kämik chi k'ut sib'alaj nim kätob' wi, man xuwi tä chawe at, xane xuquje' chwe in.

12Kintaq chi b'i jumul awuk'. Chak'ulaj b'a' je' ta ne chi are ri in kinak'ulaj rumal chi
ke' wanima' ruk'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ri in k'ut, are ta kwaj chi käkanaj kan na wuk', rech kinupatänij na che a k'exwäch waral pa ri che' jawije' in tz'aptal wi rumal ru tzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio.

14Man kwaj tä k'ut kinb'ij chi rajwaxik kinato' we ta mat junam ra chomanik wuk'. Je ri' rech ri toq'ob' ri kab'an chwe, man xaq tä at toq'le'm che, xane kab'an na ri toq'ob' ri käpe pa rawanima'.

15Kraj ne ri Onésimo xatuya na kanoq kieb' oxib' q'ij rech aretaq kätzelej chi na b'ik, käjeqi na awuk' amaq'el, man kel tä chi na b'ik.

16Man käk'oji tä chi na awuk' xa jas jun patäninel, xane käk'oji awuk' rech k'o na ri katuto' wi chuwäch jun patäninel. Je' kub'an na jas jun loq'alaj qachalal kojonel. Ri in, sib'alaj loq' ri Onésimo chnuwäch, ri at k'ut xuquje' rajwaxik sib'alaj loq' kawil wi. Man xaq tä jun winaq ri Onésimo, xane xuquje' jun qas qachalal rumal chi junam uj kojoninaq che ri Qajaw Jesucristo.

17Je k'u ri', ri at awetam ya' chi in awachi'l. Rumal ri' chak'ulaj b'a' ri Onésimo, je' ta ne chi are ri in kinak'ulaj.

18We k'o jun k'äx u b'anom chawe, we ne k'o u k'as awuk', chatoq'ij chwe in. Ri in kintoj na wa'.

19In wa', ri Pablo, kintz'ib'aj b'i we wuj ri' chawe. Chawilampe' chi are wa' ri nu tz'ib'. In kintojowik. Xuquje' kuya' kinna'taj chawe, chi ri at xuquje' k'o a k'as pa nu q'ab'. Ri a k'as are ra k'aslemal ruk' ri Dios, rumal chi xintzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chawe, xatkojonik.

20Je', wachalal, chab'ana we toq'ob' ri' chwe, at kojoninaq k'u che ri Qajaw Jesucristo. Chaya jororemal che ri wanima', at wachalal ya' rumal ri Cristo.

21Kintz'ib'aj b'i we wuj ri' chawe, wetam k'ut chi katnimanik. Wetam chi nim na ri toq'ob' kab'ano chuwäch ri nu b'im chawe.

22Xuquje' kinb'ij apanoq: Chab'ana toq'ob', chab'ana u b'anik jun k'olib'al ri kink'oji wi. Ku'l nu k'ux chrij ri Dios chi rumal ri oración ri kib'an pa nu wi', ri Are' kuya na chiwe chi kinopan chi na iwuk'.

Ri apóstol Pablo kuya rutzil ki wäch ri qachalal, kuta' tewchib'al pa ki wi'

23Kutaq b'i rutzil a wäch ri Epafras, ri wach ajpache' rumal chi tajin kutzijoj ri Utzalaj Tzij chrij ri Cristo Jesús.

24Xuquje' ri Marcos, ri Aristarco, ri Demas, ri Lucas käkitaq b'i rutzil a wäch. E are taq wa' ketob' chwe chutzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios.

25Are ta b'a' ri Qajaw Jesucristo kätoq'ob'isan i wäch ix iwonojel. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hebreos

Hebreos 1

Ri Dios uj u tzijob'em petinaq loq rumal ri u K'ojol

1Ri Dios k'ia mul xeutzijob'ej ri qa mam ojer, k'ia xub'an che ki tzijob'exik kumal ri
q'alajisal taq re ru Loq' Pixab'.

2Kämik k'ut pa we k'isb'al taq q'ij ri' ri uj k'olik, uj u tzijob'em uj rumal ri u K'ojol.
Rumal k'u ri Are' ri Dios xub'an we uwächulew, ri kaj, ri q'ij, ri ik', ri ch'imil, pu q'ab'
k'u ri u K'ojol xujach wi ronojel wa'.

3Che ri Cristo käqil wi ri nimalaj u q'ij ri Dios. Ri Are' k'ut qas je' u b'anik jas ri Dios.
Are u k'aninaq ronojel ri k'olik ruk' ru Tzij ri k'o u chuq'ab'. Aretaq u ch'ajom chik ri
qanima' che ronojel ri qa mak rumal ru kik'el, xt'uyi k'u pa ru wikiäq'ab' ri Dios chila'
chikaj.

Ri u K'ojol ri Dios nim na u q'ij chkiwäch ri ángeles

4Ri u K'ojol ri Dios xnimar na u q'ij chkiwäch ri ángeles rumal chi k'o ri xrechb'ej ri
nim na u b'anik chkiwäch ri e are'. Are la' chi käb'ix “u K'ojol ri Dios” che.

5Man k'o tä k'u jumul ri xub'ij ri Dios che jun ángel: Ri at, at ri', at nu K'ojol. Kämik
xinok che ra Tat, —man xcha tä che. Man k'o tä k'u jumul ri xub'ij chrij jun ángel: Ri
in kinok na che ru Tat, ri are' k'ut kok na che nu K'ojol, —man xcha tä che jun ángel.

6Aretaq k'ut xutaq loq ri nab'eal u K'ojol cho we uwächulew, xub'ij: Chq'ijilax ta ri
Are' kumal konojel ri ángeles rech ri Dios, —xcha ri'.

7Xub'ij k'u ri Dios chkij ri ángeles: Ri Dios kub'an chke ri ángeles rech chi je' ta ne e
kiäqiq'. Kub'an chke we patänil taq re chi e je' ta ne u xaq q'aq', —xcha ri'.

8Are k'u chrij ri u K'ojol kub'ij: Nimalaj Dios, ri taqanik la man k'o tä u k'isik pa taq ri
q'ij ri junab' ri kepetik. Ri taqanik la are jun taqanik ri qas jikom.

9Loq' kil wi la ri jikomal, etzelam k'u la u wäch ri etzelal. Rumal k'u ri' ri Dios, ri Dios
la, xuya nimalaj kikotemal pa anima' la, kikotemal k'ut ri nim na chuwäch ri
kikotemal ri xyi' chke ri achi'l la, —kächa ri Dios.

10Xuquje' kub'ij ri Dios: Ri lal, Qajaw, tzaretaq xchaptaj loq ronojel, xb'an la u b'anik
we uwächulew, xjeqb'a la kanoq. Ruk' ri q'ab' la xb'an la ri kaj.

11Ronojel wa' xa käsach na u wäch. Are k'u ri lal, man k'o tä k'isik la. Ronojel wa' xa
käq'elob' na jas ri kub'an jun atz'iaq.

12Xa käb'us na la wa' je' jas jun atz'iaq, käjal na la apanoq jas ri käb'an che jun
kamixa'. Are k'u ri lal xaq je' wi la. Ri k'aslemal la man k'o tä u k'isik, —kächa ri'.

13Man k'o tä k'u jumul ri xub'ij ri Dios che jun chke ri ángeles: Chatt'uyul pa ri nu
wikiäq'ab', k'ä kinya na chawe chi katch'akanik, kattaqan k'u na pa ki wi' ri käka'n ki
k'ulel chawe, —man xcha tä che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Konojel ri ángeles e are' espíritus ri e k'o chupatänixik ri Dios, ri e taqom loq che ki to'ik ri käkiriq na ru tob'anik ri Dios.

Hebreos 2

Qila b'a' chi mäqatzaq ru tob'anik ri Dios ri kraj kuya chqe

1Rumal k'u ri', sib'alaj rajwaxik kujok il chunimaxik ru Loq' Pixab' ri Dios ri qa tom rech man käqatas tä qib' chrij wa'.

2Ru Loq' Pixab' ri Dios ri xtzijox nab'e kanoq kumal ri ángeles xq'alajinik chi are ri Qas Tzij. Konojel k'u ri xemakunik, ri man xeniman tä wa', xk'äjisax ki wäch jas ri taqal chke.

3E k'u ri uj, ¿a kujto'taj lo ri' we ta mat kujok il chutzukuxik ri nimalaj u tob'anik ri Dios? ¡Man je' taj! Are k'u xtzijox wa' rumal ri Qajaw Dios nab'e. Te k'u ri' xjikib'a' u b'ixik chi are ri Qas Tzij kumal ri xetowik, xkitzijoj chi k'u wa' chqe uj.

4Ri Dios xuquje' xujikib'a' chi qas tzij ri tajin käkitzijoj. Je' xub'an wa' ruk' nimaq taq k'utb'al, etal, xuquje' k'ialaj taq kajmab'al ri xub'an chkiwäch. Xuquje' xub'an wa' rumal ri Loq'alaj Espíritu ri xuya jalajoj taq kuinem chqe chqajujunal jas ri xraj ri Are'.

Ri Jesucristo xjunamataj kuk' ri rachalal

5Ri Dios man xuya tä chke ri ángeles chi ketaqan puwi' ri k'ak' uwächulew ri käk'oji na, ruwächulew ri tajin käqatzijoj.

6Xane pa jun u xaq wuj re ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik k'o jun ri xuq'alajisaj, xub'ij: Qajaw Dios, ¿jas u b'anik jun winaq chi ri lal kok la il che ri are'? ¿Jas lo u b'anik ri winaq ri xa käkämik chi kächajin la che? —kächa'.

7Xa kieb' oxib' q'ij xqasaj la u q'ij ri are' chkiwäch ri ángeles. Pune ta ne je ri', xya chi na la u q'ij, nim xil wi la. Xya k'u la taqanik pu q'ab' puwi' ronojel ri b'anom la.

8Xya la taqanik pu q'ab' puwi' nimalaj ronojel ri k'olik, —xcha ri'. Je k'u ri', aretaq ri Dios xuya chke ri winaq chi ketaqan puwi' ronojel, man k'o tä ri xutas kanoq ri mat ketaqan puwi'. Pune k'u je ri', käqilo chi k'ä e k'o na jastaq ri mäja' ketaqan ri winaq pa ki wi' kämik.

9Käqil k'u ri Jesús ri xqasax u q'ij chkiwäch ri ángeles kieb' oxib' q'ij rumal ri Dios. Je ri' rech käkämisax ri Are' rumal qech uj qonojel. Te k'u ri' xyi' u q'ij, nim xil wi rumal chi xuriq ri kämikal. Je k'u wa' ri u rayib'al ri Dios che rumal chi ri Dios sib'alaj xutoq'ob'isaj qa wäch.

10Ronojel ri k'olik are xb'an rumal ri Dios, xuquje' chuya'ik u q'ij ri Are' k'o ronojel ri k'olik. Ri Dios k'ut kraj chi konojel ri ralk'ual känimarisax ki q'ij junam ruk' ri Are'. Rumal wa' xuriq k'äx ri Cristo ri To'l Ke konojel ri winaq, rech qas je' kel ri Are' jas ri kraj ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Je ri', rumal chi ri Jun ri kub'ano chi ri ralk'ual ri Dios käkijach kib' pu q'ab' ri Are',
xuquje' ri ki jachom kib', xa jun ri ki Tat k'olik. Rumal ri' ri u K'ojol ri Dios man
käk'ix tä ri' chub'ixik "¡Qachalal!" chke.

12Je wa' kub'ij ri Are' pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Kintzijon na chij la chke
taq ri wachalal, kinb'ixoj k'u himnos chuya'ik q'ij la chkiwäch konojel ri ki mulim kib',
—kächa'.

13Xuquje' kub'ij ri Are': Ri in kinjikib'a' na ri wanima' chrij ri Dios, —kächa'. Kub'ij
xuquje': Waral in k'o wi kuk' ri alk'ualaxelab' ri xuya ri Dios chwe, —kächa ri Are'.

14Uj ri' ri ralk'ual ri Dios, qonojel ri uj, uj winaq. Je ri' xuquje' xub'an ri Jesús. Ri Are'
xil u wäch jas jun winaq, junam käka'yik. Ri Are' xok che winaq rech kuya' käkämik.
Je' xb'anik rech käkowin ri Are' chusachik u wäch ri Itzel ri k'o taqanik pu q'ab' che ri
kämisanik.

15Je ri' xeutzoqopij konojel ri je' ta ne e chaptalik xa rumal chi pa ronojel ri ki
k'aslemal ki xem kib' cho ri kämikal.

16Qas tzij k'ut chi ri Cristo man xpe tä che ki to'ik ri ángeles, xane che ki to'ik ri winaq
ri k'o ri qa mam Abraham che ri ki mam ojer.

17Rumal ri' ri Cristo xjunamataj kuk' ri rachalal pa ronojel. Je ri' rech kel u k'ux chke
ri winaq. Kuya' k'ut kok che ki nimal sacerdotes ri qas jikom ranima' cho ri Dios rech
käsachtaj ki mak ri winaq rumal chi xuya rib' che jun sipanik cho ri Dios.

18Ri Are' k'ut xuriq k'äx, xtaqchi'x chub'anik ri mak. Je ri' käkowin che ki to'ik ri
winaq ri ketaqchi'x chub'anik ri mak.

Hebreos 3

Ri Jesús are nim na u b'anik chuwäch ri qa mam Moisés

1Je k'u ri', qachalal, ix ri' ix rech ri Dios, ix jun chkixol ri e sik'im rumal ri Dios. Qas
chixchoman b'a' chrij ri Cristo Jesús ri qas apóstol, ri qas ki nimal sacerdotes re ri
kojonik ri käqatzijoj.

2Ri Cristo Jesús, Are' qas jikom ranima' cho ri Dios, ri xkojow che we patäninik ri'. Je'
k'u xub'an ri qa mam Moisés xuquje', are' qas jikom ranima' xpatänin cho ri Dios
chkixol ri alk'ualaxelab' rech ri Dios.

3Ya'tal k'u che ri Jesús chi känimarisax na u q'ij chuwäch ri qa mam Moisés je' jas jun
yakal ja ya'talik chi käyi' na u q'ij chuwäch ri ja ri xuyako.

4Ronojel ja rajwaxik käb'an na rumal jun winaq. Are k'u ri b'anowinaq ronojel ri k'olik
are ri Dios.

5Qas tzij k'ut, ri qa mam Moisés qas jikom ranima' xpatänin che ri Dios pa ronojel
chkixol ri alk'ualaxelab' rech ri Dios. Ri patäninik ri xub'ano are u q'alajisaxik ri
kub'an na ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Are k'u ri Cristo qas jikom ranima' je' jas jun alk'ualaxel ri qas k'o u taqanik pa ki wi' ri rachalaxik ri Dios. Uj k'u ri' ri achalaxik ri' rech ri Dios, we käqataqej ri kojonik che ri Cristo, man kub'an tä k'u kieb' qa k'ux k'ä käk'is na ronojel. Je ri' we qas kujkikot amaq'el ruk' ri ku'l wi qa k'ux.

Waral käqil wi chi käkiriq na uxlanem ru winaqil ri Dios

7Rumal k'u ri' je' jas ri kub'ij ri Loq'alaj Espíritu chupam ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Kämik, we kita ri kub'ij ri Dios,

8mib'an b'a' che ri iwanima' chi xa kab'ajarik jas ri xka'n ri winaq ri xkiwalijisaj kib' chrij ri Dios, xkiyak k'u royowal ri Are' pa ri juyub' ri kätz'inowik.

9Chila', pa ri juyub' ri kätz'inowik ri i nan tat ojer xa xkiyak woyowal, pune kawinaq junab' xkil ronojel taq ri xinb'ano, xuquje' taq ri kajmab'al, —kächa ri Dios.

10Rumal ri' xyaktaj woyowal chkij ri winaq ri', xinb'ij k'ut: “We winaq ri' xaq kub'an kieb' ki k'ux, man käkaj tä k'ut keniman chke taq ri nu taqanik,” —xincha pa wanima'.

11Rumal ri' xyaktaj woyowal chkij, xinb'an k'u juramento, xinb'ij: “We winaq ri' man käkiriq tä na ke ri uxlanem wuk' in,” —xincha ri'.

12Chichajij b'a' iwib', qachalal, k'o jun chiwe mäk'iy etzelal pa ranima', ri xa kutas kan rib' chrij ri k'aslik Dios, ri mat käkojon chi che ri Are'.

13Xane chiwalijisaj ri iwanima' chb'il taq iwib' ronojel q'ij, kämik ri' ri k'ä k'o na ri q'ij. Je ri' rech k'o jun chiwe mäsub'taj rumal ri mak, kuwalijisaj ta k'u rib' chrij ri Dios.

14We käqataqej ri qa kojonik chrij ri ku'l wi qa k'ux petinaq loq, k'ä käk'is na ronojel, käqariq na qe ronojel u wäch tewchib'al junam ruk' ri Cristo.

15Je ri' kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios: Kämik ri' we kita ri kub'ij ri Dios, mib'an b'a' chi ri iwanima' xa kab'ajarik je' jas ri xka'n ri winaq ri xkiwalijisaj kib' chrij ri Dios, —kächa ri'.

16¿Jachin k'u taq ri' ri winaq ri xkita ru ch'ab'al ri Dios, te k'u ri' xa xkiwalijisaj kib' chrij? E are' konojel ri winaq ri xeb'el loq pa Egipto ri xk'am ki b'e rumal ri qa mam Moisés.

17¿Jachin taq chkij xyaktaj wi royowal ri Dios kawinaq junab'? Chkij konojel ri xemakunik. Xekäm k'u kan ri e are' pa ri juyub' ri kätz'inowik.

18¿Jachin taq chkij xub'an wi juramento ri Dios chi man käkiriq tä na ke ri uxlanem ruk'? Chkij ri winaq ri man xeniman taj.

19Käqilo chi man xekowin taj xkiriq ke ri uxlanem rumal chi man xekojon taj.

Hebreos 4

1Kämik k'ut, ri tajin käb'ix chqe rumal ri Dios chi käqariq qe ri uxlanem ruk', qila b'a' qib' k'o ne jun chiwe mel kanoq ri mat kuriq re ri uxlanem ri'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Are xuquje' xtzijox ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chqe uj je' jas ri xtzijox chke ri e are'. Man k'o tä k'u xupatänij ri Tzij ri xtzijox chke, rumal chi aretaq xkito, man xekojon taj.

3Ri uj k'ut, ri uj kojoninaq, uj ri' ri käqariq na qe ri uxlanem ruk' ri Dios, jas ri u b'im ri Are': Xa je ri' xyaktaj woyowal chkij, xinb'an juramento, xinb'ij: We winaq ri' man käkiriq tä na ke ri uxlanem wuk' in, —xcha'. Je' xub'ij ri Dios wa' pune ta ne xk'is na ru chak ri xub'ano tzaretaq xb'antaj we uwächulew.

4Pa jun u xaq ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik käb'ix wi chrij ri uwuq q'ij: Ri Dios xuxlan che ronojel ru chak pa ri uwuq q'ij, —kächa'.

5Jumul chik kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: We winaq ri' man käkiriq tä na ke ri uxlanem wuk' in, —kächa'.

6E k'o k'u jujun ri mäja' käkiriq ke we uxlanem ri'. Ri nik'iaj, ri nab'e xtzijox ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke, man xkiriq tä ke ri uxlanem rumal chi man xeniman taj.

7Rumal k'u ri' ri Dios xuch'ik jun q'ij chik, kämik k'u ri'. Ri Dios kujutzijob'ej rumal ri xub'ij ri qa mam David pa jun u xaq ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik ri ya xqab'ij. Are wa' ri xub'ij ri Dios ok'owinaq chi k'ia junab': We kita ri kub'ij ri Dios kämik, mib'an b'a' chi ri iwanima' xa kab'ajarik, —kächa'.

8We ta ri qa mam Josué xuya ta ri qas uxlanem chke ri winaq aj Israel, mat xch'aw ri Dios ri' chrij jun q'ij chik re uxlanem.

9Kämik k'ut k'o na kan jun je'lalaj uxlanem chik chke ru winaqil ri Dios.

10Jachin k'u ri kuriq re ri uxlanem ri kuya ri Dios, kuxlan ri' che ronojel ru chak, je' jas ri Dios xuxlan ojer che ronojel ru chak ri Are'.

11Qakojo b'a' qa chuq'ab' rech käqariq na qe we uxlanem ri', k'o ne jun chqe mub'an re jas ri xka'n ri nik'iaj ri man xekojon taj.

12Ru Loq' Pixab' ri Dios are k'aslik, xuquje' k'o u chuq'ab'. Are je' ta ne jun espada ri sib'alaj käsokon na chuwäch apachike espada ri kieb' u pu chi'. Käjuch'uch'ik kopan pa ri ranima' ri winaq, kuriqa ri respíritu, kopan pa ri b'aq, ke' pu k'ux ri winaq. Käresaj loq chisaq ronojel ri k'o pa ru chomab'al, ri k'o pa ranima' ri winaq.

13Man k'o tä k'u jun jasach ri k'olik ri kuya' käk'u'taj chuwäch ri Dios. Xane ronojel ri k'olik are käq'alajinik, saq k'u chuwäch ri Dios ri käqajach wi na qa kuenta.

Waral käqil wi chi ri Jesús are ri ki nimal sacerdotes ri sib'alaj nim u q'ij

14Qataqej b'a' ri qa kojonik, rumal chi ri Jesús, ru K'ojol ri Dios, are qa sacerdote. Are k'u ki nimal sacerdotes wa' ri sib'alaj nim u q'ij ri xopan chuwäch ri Dios chila' chikaj.

15Ri nimalaj qa sacerdote käkowinik kel u k'ux chqe uj ri man k'o tä qa chuq'ab', rumal chi ri Are' xtaqchi'x che ronojel u wäch mak jas ri käb'an chqe uj, man xqaj tä k'u pa mak.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Rumal ri' mäqaxej b'a' qib', chujqeb' chuwäch ri je'lalaj u t'uyulib'al ri Dios ri kutoq'ob'isaj ki wäch konojel. Je ri' rech kel u k'ux chqe, kutoq'ob'isaj qa wäch uj, kujuto' pa ri q'ij ri k'o qa rajwaxik.

Hebreos 5

1Ronojel ki nimal sacerdotes are cha'tal chkixol ri winaq. Kojom k'u ri are' che ki k'exwäch ri winaq chuwäch ri Dios, xuquje' che ki ya'ik sipanik, che ki kämisaxik awaj cho ri Dios rech käsachtaj ri ki mak ri winaq.

2Ri sacerdote k'ut are jun winaq ri kuya' kätaqchi'x che mak rech ri are' käkowinik kutoq'ob'isaj ki wäch ri winaq ri man k'o tä ketam, ri ki sachom ri ki b'e.

3Rumal chi xa winaq, rajwaxik keukämisaj awaj cho ri Dios rech käsachtaj ru mak ri are' junam jas ri kub'ano rech käsachtaj ki mak ri winaq.

4Man k'o tä k'u jun ri käkowinik kukoj rib' che ki nimal sacerdotes xaq pa re wi, xane are ri Dios käsik'inik, kuya k'u ri reqle'n ri' ri nim u q'ij jas ri xub'an che ri qa mam Aarón.

5Je k'u ri' ri Cristo, ri Are' man xa tä xukoj rib' che ki nimal sacerdotes, xane are ri Dios xyo'w ri reqle'n ri' ri nim u q'ij, je' jas ri xub'ij che: Ri at ri', at nu K'ojol, kämik xinok che ra Tat, —xuchixik.

6Xuquje' pa jun u xaq ru Loq' Pixab' ri Dios chik, kub'ij: Ri at ri', at sacerdote ri man k'o tä awelik, je' jas ru b'anik ri Melquisedec, —kächa'.

7Ri Cristo aretaq xk'asi waral cho we uwächulew, ri Are' ko xch'awik, xub'an orar, xel k'u u wa'l u wäch aretaq xuta' toq'ob' che ri Dios ri käkowin chuto'ik cho ri kämikal. Ri Dios k'ut xutatab'ej ri xub'ij ri Cristo rumal chi xujach rib' pu q'ab' ri Are'.

8Je k'u ri' ri Cristo, pune Are u K'ojol ri Dios, rumal k'u ri k'äx ri xuriqo xretamaj ri nimanik.

9Je ri' qas xujach rib' chub'anik ronojel ru rayib'al ri Dios. Rumal k'u ri Are' xpe ri tob'anik ri man k'o tä u k'isik ri kuya ri Dios chke konojel ri keniman che.

10Xoksax k'u rumal ri Dios che ki nimal sacerdotes, jas ru b'anik ri Melquisedec.

Waral käqil wi ri k'äx ri kuriq jun winaq we kuya kan ri kojonik

11Sib'alaj k'o na ri käqaj käqab'ij chrij wa' ri tajin käqatzijoj. K'äx k'u u q'alajisaxik wa' chiwe, rumal chi ri ix man kiwaj taj kich'ob'o.

12Ri ix ya ojer chik ix kojoninaq, rajwaxik k'ut chi ix chik keitijoj nik'iaj chik. Man je' tä k'u ri'. Xane xa rajwaxik i tijoxik chi na ix che ri nab'e taq tijonik ri man k'äx tä u ch'ob'ik rech ru Loq' Pixab' ri Dios. Xa man k'o tä i chuq'ab', je' ta ne chi k'ä ix ak'alab' na, rajwaxik k'u na ri tu' chiwe chuk'exwäch ri wa.

13Konojel ri xaq leche käkitijo, e je' ta ne ak'alab' ri k'ä ketu'n na. Mäja' kekowin ri' käkich'ob'o jas ri' ri u b'anik ri jikomal pa ri ki k'aslemal.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Are k'u ri wa are chke ri ya e ri'jab' chik, ri kekowin chik kechomanik, ri kekowin chik käkich'ob'o jachike ri utz, jachike ri man utz taj.

Hebreos 6

1Je k'u ri', qaya b'a' kan ri nab'e taq tijonik chrij ri Cristo rech käqataqej k'iyem, kätz'aqat k'u ri qa chomab'al. Mäqatzijoj chik jas ri xqatzijoj kan nab'e, chi rajwaxik käkik'ex kanima' ri winaq, käkik'ex k'u ki chomanik rech käkiya kan u b'anik ri etzelal ri käk'aman b'i pa ri kämikal. Mäqatzijoj chik xaq xuwi ri kojonik chrij ri Dios.

2Mäqatzijoj chik xaq xuwi ri tijonik chrij ri qasna', o chrij ru ya'ik q'ab'aj pa ki jolom ri kojonelab', chrij ri ki k'astajik ri käminaqib', xuquje' chrij ri q'atow tzij, tojb'al ri man k'o tä u k'isik ri kuya ri Dios chke ri winaq.

3Qataqej b'a' k'iyem pa ri kojonik ruk' ru tob'anik ri Dios pa qa wi'.

4Je ri', rumal chi ri winaq ri e k'o chi pa ri saqil rech ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, man kuya' tä chik ketzelej chkij we ketzaq chi na pa mak, rumal chi ki k'amowam chik ri tewchib'al ri kuya ri Dios, k'o chik ri Loq'alaj Espíritu.

5Ri winaq ri' xuquje' ki k'amowam ri je'lalaj u Loq' Pixab' ri Dios, xuquje' ru chuq'ab' ru taqanik ri Dios pa taq ri q'ij ri junab' ri kepe na.

6We winaq ri', we ketzaqik, man kuya' tä chik käb'ix chke chi käkik'ex chik ri kanima', käkik'ex k'u ki chomanik, rumal chi ri e are' ruk' ri tajin käka'n pa ri ki k'aslemal xa tajin käkirip chi jumul ri u K'ojol ri Dios, xa tajin käkesaj u k'ixb'al chkiwäch konojel ri winaq.

7E junam wa' ruk' ri ulew ri kub'iq' ri jäb' ri käqaj amaq'el. We ri ulew ri' kuya utzalaj tiko'n ri kewächinik chke ri ketajinik, k'o ru tewchib'al ri Dios puwi'.

8We k'u xa k'ix kek'iy chuwäch xuquje' q'ayes, man k'o tä u patän ri'. Käpe na k'äx puwi' rumal ri Dios, chuk'isb'al k'ut käporox na.

Waral käqil wi jas ri' ri käku'b'i wi qa k'ux chrij

9Loq'alaj taq qachalal, pune k'u je' kujtzijon wa', qas qetam chi ri ix kiriq na ri nimalaj u tewchib'al ri Dios rumal chi i riqom chik ru tob'anik ri Are'.

10Je ri', rumal chi ri Dios qas kub'an ri jikomal. Man käsach tä na pu jolom ri i b'anom, ri rutzil iwanima' ri i k'utum che ri Are' aretaq kiya tob'anik chke ri qachalal kojonelab', are k'u wa' ri tajin kib'an na kämik.

11Käqaj k'ut chi chijujunal kitaqej u b'anik wa' ruk' kikotemal ri käpe pa iwanima' k'ä kik'is na u b'anik ronojel, rech qas je' kel wi na ri iweye'm.

12Man käqaj taj chi kixsaq'orinik, xane chi kib'an iwe jas ri xka'n ri nik'iaj ri rumal chi xekojonik xuquje' xkichajij paciencia xkechb'ej ri echb'al ri xuchi'j ri Dios chke.

13Aretaq ri Dios xuchi'j che ri qa mam Abraham chi kutewchij na, xukoj rib' ri Are' che u juramento rumal chi man k'o tä chi jun ri nim na u q'ij chuwäch ri Are'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Xub'ij k'u che ri qa mam Abraham: “Qas tzij sib'alaj katintewchij na, kinb'an na chi e k'ia ri awachalaxik ri kil na ki wäch pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik,” —xcha'.

15Ri qa mam Abraham xuchajij paciencia, xreyej na. Je ri' xuk'amo jas ri xchi'x che rumal ri Dios.

16Ri winaq, aretaq käka'n juramento, käkikoj ru b'i' jun ri nim na u b'anik chkiwäch ri e are' chub'anik ri ki juramento. Aretaq käkijikib'a ki tzij ruk' juramento, man k'o tä chi jas chrij kech'ojin wi.

17Rumal ri' ri Dios xujikib'a u b'ixik ri xuchi'j ruk' juramento. Je ri', rumal chi xraj xuq'alajisaj chkiwäch ri keechb'en na ri xuchi'j chi ri Are' man kuk'ex tä ru chomanik, xane qas kub'an na jas ri xub'ij.

18Je k'u ri' e k'o kieb' ri man kuya' taj kek'exik, ri xuchi'j ri Dios, xuquje' ri u juramento. Kumal k'u wa' ri Dios man kuya' taj ri mat kub'an ri xub'ij. Kumal k'u wa' xuquje' ri Dios qas xuku'b'isaj qa k'ux uj ri qa tzukum ru tob'anik. Qa jikib'am k'u qa k'ux chrij ri xuchi'j ri Dios chqe, chrij k'u ri u yo'm chqawäch.

19We ku'lb'al qa k'ux ri' qas kuchap ri qanima', je' jas ri kub'an ri jun nimalaj ch'ich' ri käb'ix ancla che ri kuchap ri jun barco. Ri uj xuquje' k'o jun qa ancla ri ko ximital chrij ri tasb'al u pam ri Loq'alaj K'olib'al rech ri nimalaj rachoch Dios ri k'o chila' chikaj.

20Chila' xok wi ri Jesús che qa k'exwäch chupakik jun b'e chqawäch. Je ri' ri Jesús xok che qa nimal sacerdotes ri man k'o tä relik jas ru b'anik ri Melquisedec.

Hebreos 7

Waral käqil wi chi ri Jesús are sacerdote jas ru b'anik ri Melquisedec

1We Melquisedec ri' are wa' ri xk'oji che nim taqanel pa ri tinimit Salem, xuquje' are sacerdote rech ri nimalaj qa Dios aj Chikaj. Aretaq ri qa mam Abraham xtzelej loq pa ri ch'oj ri xeuch'ak wi ri nimaq taq taqanelab', ri Melquisedec xel loq chuk'ulaxik, xutewchij k'ut.

2Xuya k'u ri qa mam Abraham che ri Melquisedec ru lajujil ronojel ri xutoqij loq pa ri ch'oj. Ri b'i'aj Melquisedec nab'e kel kub'ij “nim taqanel ri jikom ranima'”. Xuquje' kel kub'ij “nim taqanel ri kuya utzil chkixol ri winaq”, rumal chi are nim taqanel puwi' ri Salem. Ri Salem kel kub'ij “ri kuya utzil chkixol ri winaq”.

3Man k'o tä käb'ixik chkij ru nan u tat ri Melquisedec, o chkij taq ru mam. Man k'o tä käb'ix chrij jampa' xil u wäch, xuquje' jampa' xkämik. Je ri' are jun k'utb'al chrij ru K'ojol ri Dios. Are jun sacerdote wa' ri man k'o tä relik.

4Q'alaj b'a' chi ri Melquisedec are jun taqanel ri nim u b'anik, rumal chi ri qa mam Abraham xuya che ru lajujil ronojel ri xutoqij loq chke ri nimaq taq taqanelab' pa ri ch'oj.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Kub'ij ru Pixab' ri Moisés chi ri rachalaxik ri Leví ri keb'ok che taq sacerdotes yo'm taqanik pa ki q'ab' rech käkitoq'ij ru lajujil ronojel chke ri winaq, pune ri winaq e are' kachalal, pune ri e are' xuquje' e rachalaxik ri qa mam Abraham.

6Ri Melquisedec, pune man rachalaxik tä ri Leví, xutoq'ij k'u ru lajujil ronojel che ri qa mam Abraham, ru k'amom ri xuchi'j ri Dios. Xaq je ri' ri Melquisedec xutewchij ri qa mam Abraham.

7Man k'o tä k'u jun ri mat kukojo chi ri jun ri kätewchinik are nim na u q'ij chuwäch ri jun ri kätewchixik.

8Konojel ri kek'amow ri lajujil waral chqaxol uj e winaq wa' ri xa kekämik. Are k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik man kub'ij tä chi ri Melquisedec xkämik.

9Kuya' käqab'ij chi ri Leví xuquje' ri rachalaxik ri are' ri keb'ok che sacerdotes, ri käkitoq'ij ru lajujil ronojel chke ri winaq kämik, je' ta ne chi ri e are' xuquje' xkiya ri' ru lajujil ronojel che ri Melquisedec aretaq xuya re ri qa mam Abraham.

10Je ri', rumal chi ri qa mam Abraham je' ta ne e ruk'am na pa ru cuerpo ri rachalaxik ri mäja' xil ki wäch aretaq ri Melquisedec xel b'ik chuk'ulaxik ri are'.

11Ri winaq aj Israel xyi' ri Pixab' chke kumal ri sacerdotes aj Leví ri e rachalaxik kan ri qa mam Aarón. We ta ri sacerdotes ri' ruk' ri Pixab' qas xekowinik xka'n utz che ri ki k'aslemal ri winaq cho ri Dios, mat rajwaxik ri' chi xwalij jun sacerdote chik jas ru b'anik ri Melquisedec, ri mat junam ruk' ri qa mam Aarón.

12Are k'u we käk'extaj ri sacerdote, rajwaxik ri' xuquje' käk'extaj ri Pixab'.

13Are k'u ri Qajaw Jesús, ri käch'aw ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik chrij, ri Are' are aj re jun tinimit chik re Israel. Man k'o tä k'u jumul okinaq jun re ri tinimit ri' che sacerdote.

14Qas q'alaj k'ut chi ri Qajaw Jesús are aj Judá, are k'u ri qa mam Moisés, aretaq xch'aw chkij ri sacerdotes, man k'o tä jas xub'ij chkij ri winaq aj Judá.

15Qas q'alaj k'u wa' rumal chi ri k'ak' sacerdote ri xwalijik are je' jas ru b'anik ri Melquisedec.

16Man xok tä k'u wa' che sacerdote rumal ri ki pixab' winaq ri kub'ij jachin taq ri rachalaxik, xane rumal ru chuq'ab' jun k'aslemal ajchikaj ri man käsach tä u wäch.

17Are k'u wa' ri xch'aw ri Dios chrij aretaq xub'ij: At ri', at sacerdote ri man k'o tä awelik je' jas ru b'anik ri Melquisedec, —kächa'.

18Je k'u ri' ri ojer taqanik xaq xyi' kanoq rumal chi man k'o tä u chuq'ab', xuquje' man käkowin tä ri' che ki to'ik ri winaq.

19Ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés man xkowin taj xub'an utz che ru k'aslemal ri winaq cho ri Dios. Chuk'exwäch ri Pixab' k'o ri qas utz na ri käku'b'i qa k'ux chrij. Rumal k'u wa' kuya' kujqeb' ruk' ri Dios.

20Ri Dios k'ut xub'an ronojel wa' ruk' juramento.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Ri nik'iaj sacerdotes chik man ruk' tä juramento xekojik. Are k'u ruk' juramento xok ri Jesús che sacerdote. Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Ri Qajaw Dios xub'an juramento, man kuk'ex tä k'u ru chomanik: “At ri', at sacerdote ri man k'o tä awelik je' jas ru b'anik ri Melquisedec,” —kächa'.

22Rumal ri' ri Jesús are jun kojol tzij ri qas kujikib'a ri jun trato, ri utz na chuwäch ri nab'e.

23Ri nik'iaj sacerdotes chik xek'iarik. Rumal chi xa xekämik man xekowin taj xkitaqej u b'anik ri ki chak.

24Are k'u ri Jesús man käkäm taj. Rumal ri' man k'o tä relik che sacerdote. Man kok tä jun chik che u k'exel.

25Rumal k'u ri' ronojel q'ij käkowinik keuto' ri winaq ri keopan ruk' ri Dios rumal ri Are'. Je ri', rumal chi man käk'is tä ru k'aslemal, xane k'o ronojel q'ij chuta'ik toq'ob' che ri Dios pa ki wi'.

26Je k'u ri' ri Jesús are wa' ri ki nimal sacerdotes ri qas rajwaxik chqe. Ri Are' tastal chrij ronojel u wäch etzelal, man k'o tä k'u jub'iq' ru mak. Man u b'anom tä etzelal, man xub'an tä re ri käka'n ri ajmakib'. Xk'am b'i sib'alaj chikaj, nim k'u na u q'ij chuwäch ronojel ri u b'anom ri Dios.

27Ri Are' man je' taj jas ri nik'iaj taq ki nimal sacerdotes chik ri ronojel q'ij kekikämisaj awaj che ki sipaxik cho ri Dios. Käka'n wa' rech käsach ri ki mak ri e are' nab'e, te k'u ri' rech käsach ri ki mak ri winaq. Ri Jesús k'ut xa jumul ri' xuya jun sipanik cho ri Dios aretaq xujach rib' pa ri kämikal.

28Ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés kukoj taq achijab' ri xa e ajmakib' che ki nimal sacerdotes. Are k'u ri juramento ri xub'an ri Dios aretaq k'o chi ri Pixab', are xukoj ru K'ojol ri Dios che ki nimal sacerdotes. Are ki nimal sacerdotes wa' ri jikom ranima', ri man k'o tä u mak, ri k'o ronojel q'ij.

Hebreos 8

Waral käqil wi chi ri Jesús are kojol tzij ri xub'an jun k'ak' trato

1Are k'u ri nim na u b'anik che ri tajin käqab'ij, are wa': Ri Jesucristo, ri ki nimal sacerdotes ri k'o pa qa wi' uj, t'uyul ri Are' pa ru wikiäq'ab' ri Dios chila' chikaj.

2Are sacerdote wa' ri käpatänin pa ri qas Loq'alaj Ja ri xb'an rumal ri Qajaw Dios, man kumal tä ri winaq.

3Ronojel ki nimal sacerdotes are kojom chuya'ik sipanik xuquje' che ki kämisaxik awaj ri kesipax cho ri Dios, rumal k'u ri' ri Jesucristo rajwaxik chi ri Are' xuquje' k'o jas kuya che sipanik cho ri Dios.

4We ta ri Cristo xaq are k'o waral cho we uwächulew, mat okinaq ri' che sacerdote rumal chi k'ä e k'o na sacerdotes ri käkiya sipanik cho ri Dios jas ri kätaqan wi ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5We sacerdotes ri', aretaq kepatäninik kekikoj jastaq ri e k'utb'al chkij ri jastaq ri qas e k'o chila' chikaj. Qetam chi xa e k'utb'al, rumal chi ri Dios xub'ij che ri qa mam Moisés aretaq xuchomaj u yakik ri rachoch Dios: “Qas chawila', je' kab'an na che ronojel jas ri xink'ut chawäch pa ri nimalaj juyub',” —xcha che.

6Are k'u ri qa sacerdote uj ri kojom che ki nimal sacerdotes, are utz na ri patäninik ri kub'ano rumal chi are kojol tzij ri xub'an ri jun k'ak' trato ri utz na chuwäch ri nab'e, rumal chi kuchi'j wi ri Dios nimaq taq tewchib'al ri qas e utz na.

7We ta qas utz xel ri nab'e trato, mat rajwaxik ri' xb'an chi jun trato chik.

8Ri Dios k'ut xrilo chi man utz tä ri ki k'aslemal ri winaq aj Israel, je' jas ri xub'ij pa ru Loq' Pixab' ri Tz'ib'talik: Ri Qajaw Dios kub'ij: Käpe na ri q'ij aretaq kinb'an na jun k'ak' trato kuk' ri winaq aj Israel, kuk' ri winaq aj Judá, —kächa ri Qajaw Dios.

9Man junam tä k'u ri' ruk' ri trato ri xinb'an kuk' ri ki mam ojer pa ri q'ij ri xink'am ki b'e rech keinwesaj loq pa ri nim tinimit Egipto. Man xka'n tä k'ut jas ri kub'ij ri trato ri xinb'an kuk', rumal k'u ri' xeinya kanoq, kub'ij ri Qajaw Dios, —kächa ri'.

10Ri trato ri kinb'an na kuk' ri winaq aj Israel pa taq ri q'ij ri kepetik are wa', kub'ij ri Qajaw Dios: Kinya na ri nu Pixab' pa taq ri ki chomab'al, kintz'ib'aj k'u na wa' pa taq ri kanima'. Kinok chi na che ki Dios, are k'u ri e are' keb'ok na che ri nu winaq in.

11Man k'o tä na jun winaq rajwaxik kuya tijonik che jun winaq chik. Man kuya tä tijonik che ri rachi'l, man kuya tä k'u tijonik che ri rachalal rech qas käretamaj u wäch ri Dios rumal chi konojel winaq käketamaj na nu wäch, chi ak'alab', chi ri'jab'.

12Kinkuy na ri etzelal ri ka'nom, man k'o tä k'u jub'iq' ri ki mak ri käna'taj chi na chwe, —kächa ri Qajaw Dios.

13Aretaq kub'ij ri Dios chi k'o chi jun k'ak' trato, kel kub'ij chi ri nab'e trato ya xok'owik, man k'o tä chi u patän. Ri ojer trato ri ya xok'owik, käsach na u wäch chanim.

Hebreos 9

Waral käqil wi ru jalb'em rib' ri Loq'alaj Ja ri k'o chikaj ruk' ri rachoch Dios ri k'o cho we uwächulew

1Ri nab'e trato k'o ri u taqanik ri kub'ij jas ri rajwaxik chub'anik taq ri q'ijilanik. Are k'u jun q'ijilanik ri xa chupam jun rachoch Dios waral cho we uwächulew käb'an wi.

2Ri rachoch Dios ri' are je wa' u b'anik: Pa ri nab'e u tas ri käb'ix Loq'alaj K'olib'al che, chila' k'o wi ri tak'alib'al kantela re q'än puaq xuquje' ri mesa ri k'o wi ri wa ri yo'm cho ri Dios.

3Ri ukab' u tas ri rachoch Dios are ri k'o chrij ri tasb'al u pam, are k'u wa' ri käb'ix che: K'olib'al ri Sib'alaj Loq' na, —kuchixik.

4Chila' k'o wi ri ta'b'al toq'ob' re q'än puaq ri käporox wi ri incienso, xuquje' ri kaxa ri ch'uqum rij che q'än puaq, ri k'olotal wi ri trato. Chupam ri kaxa ri' k'o jun xaro re q'än

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

puaq ri k'o maná chupam, k'o k'u ru ch'imiy ri qa mam Aarón ri xtuxik, xuquje' e k'o ri tz'alam taq ab'aj chupam ri xetz'ib'ax wi ri taqanik re ri trato.

5Puwi' ri kaxa e k'o kieb' ángeles ri käb'ix querubines chke ri käkik'exwächij ru k'olem ri Dios. E are k'u wa' ki lik'om ri ki xik' puwi' ri tz'apib'al u wi' ri kaxa ri käb'an wi ri sachb'al mak. Man kujkowin tä k'ut käqatzijoj chi na más chrij ronojel wa' che we chanim ri'.

6Je ri' e b'anom ri jastaq pa ri rachoch Dios. Ri sacerdotes k'ut ronojel q'ij keb'ok pa ri nab'e u tas ri rachoch Dios chub'anik ronojel ri kajwataj che ri q'ijilanik.

7Are k'u pa ri ukab' u tas ri rachoch Dios xuwi kok ri ki nimal sacerdotes xa jumul che ri jun junab'. Aretaq kokik rajwaxik kuk'am b'i kik' kech awaj rech kuya cho ri Dios che sipanik che sachb'al u mak ri are' xuquje' che sachb'al ki mak ri winaq aj Israel.

8Ruk' wa' we ri' ri Loq'alaj Espíritu kuq'alajisaj chqawäch chi aretaq tajin käkoj ri nab'e u tas ri rachoch Dios che ri q'ijilanik, mäja' k'o ri okb'al chke ri winaq rech keopan pa ri K'olib'al ri Sib'alaj Loq' na.

9Ronojel k'u wa' xa are jun k'utb'al chqawäch uj kämik. Ri sipanik k'ut, xuquje' taq ri awaj ri kekämisax che ki ya'ik cho ri Dios, man kekowin taj käka'no chi ri winaq ri keq'ijilanik chila' utz käkina' pa kanima' cho ri Dios.

10Je ri', rumal chi ronojel wa' xa e are jastaq ri ketijowik, je' jas ri wa, xuquje' jujun jastaq ri e naq'atal wi ri winaq ri käka'no che resaxik ri äwas chkij, are k'u xaq e taqanik wa' ri xuwi k'o käkipatänij k'ä käk'ex na ronojel rumal ri Dios.

11Kämik k'ut ya xul ri Cristo. Are ki nimal sacerdotes wa' ri kuya chqe chi keqariq nimaq taq tewchib'al kämik ri'. Käpatänin k'u chupam ri qas Loq'alaj Ja ri utz na, ri qas je'lik, ri man xa tä b'anom kumal winaq, ri man rech tä k'ut we uwächulew ri'.

12Xa jumul xok ri Cristo pa ri K'olib'al ri Sib'alaj Loq' na chutojik ri qa mak. Man are tä chuya'ik ki kik'el taq k'isik', ki kik'el alaj taq wakäx cho ri Dios, xane tzare ru kik'el ri Are'. Ruk' wa' xub'ano chi xqariq ru tob'anik ri Dios ri man k'o tä u k'isik.

13Qas tzij k'ut chi ri ki kik'el taq ri ama'ib' wakäx, ri ki kik'el taq ri k'isik', ru chajil ri alaj ati't wakäx ri käporox puwi' ri ta'b'al toq'ob', ri kächikox pa ki wi' ri winaq ri k'o ri äwas chkij, qas käkowin wa' che resaxik ri äwas chrij ri ki cuerpo.

14We je ri', ¿a mat k'u sib'alaj k'o na u chuq'ab' ru kik'el ri Cristo? ¡Je', je ri'! Ri Cristo, rumal ri Loq'alaj Espíritu ri man käkäm taj, xujach rib' ri Are' cho ri Dios che jun sipanik ch'ajch'oj. Ru kik'el käresaj ri etzelal pa qanima'. Te k'u ri' man käqa'n tä chik ri uj naq'atal wi nab'e ri man k'o tä u patän. Je ri' utz käqana' pa qanima' cho ri Dios, rech kujkowinik käqapatänij ri k'aslik Dios.

15Rumal ri' ri Jesucristo are kojol tzij re ri k'ak' trato. Ri Cristo xkämisaxik rech kesachtaj ri mak ri xka'n ri winaq pa ru q'ijol ri nab'e trato, xuquje' rech ri e sik'im rumal ri Dios käkiriq na ri echb'al ri man k'o tä u k'isik ri xuchi'j loq ri Dios chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Je ri', rumal chi we käb'an jun wuj ri käk'utuw ru rayib'al jun winaq, rajwaxik ri' käq'alajisaxik chi qas käminaq chik ri winaq ri xb'anow kanoq ri wuj ri' rech qas k'o u patän.

17Ri wuj ri' xuwi k'o u patän aretaq käminaq chik ri xb'anowik. We k'ä k'asal na ri jun ri xb'anow ri wuj, man k'o tä u patän ri'.

18Rumal ri' aretaq xb'an ri nab'e trato, xekämisax na jujun awaj, xtix k'u ri ki kik'el.

19Ri qa mam Moisés xub'ij konojel taq ri taqanik re ri Pixab' chke konojel ri winaq aj Israel. Te k'u ri' xuk'am jun ch'äqap rismal chij ri b'anom kiäq che, xuquje' jun u q'ab' che', hisopo u b'i', xurub' pa ri ki kik'el ri alaj taq wakäx xuquje' ri ki kik'el ri k'isik', yuja'm k'u joron ruk', xuchikoj puwi' ri wuj re ri Pixab' xuquje' pa ki wi' ri winaq.

20Te k'u ri' xub'ij chke: “Are wa' ri kik' ri kujikib'a ri trato ri xub'an ri Dios iwuk',” — xcha chke.

21Xuquje' ri qa mam Moisés xuchikoj kik' chrij ri rachoch Dios, xuquje' chkij konojel ri jastaq ri xekoj pa ri q'ijilanik.

22Je' jas ri kub'ij ri Pixab': Are rajwaxik chi ruk' kik' kesax ri äwas chrij ronojel. Man käsachtaj tä ri' ri mak ri b'anom kumal ri winaq, we man kätix tä ri kik'.

Waral käqil wi chi ru kämikal ri Cristo käresaj ri qa mak

23Rajwaxik k'ut chi xtix ri ki kik'el taq ri awaj ri xesipax cho ri Dios che resaxik ri äwas chkij ri jastaq ri' ri xa e k'utb'al chkij ri jastaq ri e k'o chila' chikaj. Are k'u ri jastaq ri e k'o chila' chikaj, rajwaxik chi k'o ri utz na chuwäch ri ki kik'el ri awaj ri käsipax cho ri Dios chub'anik qas ch'ajch'oj chke.

24Ri Cristo man xok tä chupam ri rachoch Dios ri xa b'anom kumal winaq, ri xa jun k'utb'al ri' chrij ri qas rachoch Dios chikaj, xane qas chila' pa ri kaj xok wi ri Are'. Chila' k'ut k'o wi kämik cho ri Dios chuta'ik toq'ob' pa qa wi'.

25Ri ki nimal sacerdotes aj Israel rajwaxik chi kok ronojel junab' pa ri K'olib'al ri Sib'alaj Loq' na chujachik kik' ri man rech tä ri are' cho ri Dios. Are k'u ri Cristo man kujach tä rib' k'ia mul che sipanik cho ri Dios.

26We ta je ri', are k'ia mul ta na chi ri Cristo käminaq petinaq loq tzaretaq xb'antaj ruwächulew. Man je' taj xub'ano, xane kämik, ri tajin kepe ri k'isb'al taq q'ij pa qa wi', ri Cristo xpetik. Ri Are' xa jumul ri' xujach rib' che sipanik cho ri Dios che resaxik ri qa mak.

27Rajwaxik chi konojel winaq xa jumul kekäm na cho we uwächulew, te k'u ri' käq'at na tzij pa ki wi' rumal ri Dios.

28Je k'u ri' xuquje' ri Cristo xa jumul xkämisaxik che resaxik ri ki mak ri winaq. Käpe chi k'u na jumul chik che ki to'ik konojel ri tajin keye'n che. Man käpe tä chi k'u che resaxik ri ki mak ri winaq.

Hebreos 10

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Ri Pixab' k'ut ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés man are tä jun qas k'utb'al ke ri utzalaj taq tewchib'al ri kepe na. Man are tä k'u wa' ri qas kilitaj na. Ri Pixab' man käkowin taj kub'an utz che ri ki k'aslemal ri winaq ri keb'ok cho ri Dios rumal ri ki kämisaxik awaj che ki sipaxik cho ri Dios ronojel junab'.

2We ta ri Pixab' käkowinik kub'an utz che ri ki k'aslemal ri winaq cho ri Dios, mat rajwaxik kutaqej ki kämisaxik awaj che ki sipaxik cho ri Dios. We ta je ri', aretaq sachtajinaq chi ri ki mak ri winaq ri kejachow ri awaj cho ri Dios, käkina' ta na ri' pa kanima' chi man k'o tä chi ki mak.

3¡Man je' tä k'u ri'! Xane ri awaj ri kekämisax cho ri Dios xa e na'tab'al re ri ki mak ri winaq ronojel junab'.

4Je ri', rumal chi ri ki kik'el taq ri ama' wakäx, ri ki kik'el taq ri k'isik' man käkowin tä wi käresaj ri mak.

5Rumal ri' ri Cristo, aretaq xpe cho we uwächulew, xub'ij che ri Dios: Man kaj tä la awaj ri kekämisax chuwäch la, man kaj tä k'u la sipanik kech awaj, xane xa xb'an la u b'anik jun nu cuerpo (rech kinkämisax chuwäch la).

6Ri sipanik kech awaj ri keporoxik, ri awaj ri kekämisax chuwäch la che resaxik ri mak, man utz taj kil wi la, —xcha ri'.

7Te ri' xinb'ij: “In k'olik ri', nu Dios. In petinaq chub'anik ri rayib'al la, je' jas ri tz'ib'tal chwij chupam ri wuj re ri Pixab',” —xcha ri'.

8Nab'e kub'ij chi ri Dios man käqaj tä k'u chuwäch ri sipanik kech taq awaj, man kraj tä k'u ri awaj ri keporox chuwäch, ri kejach che resaxik ri mak, pune k'u taqaninaq ri Pixab' chi je wa' käb'anik.

9Te k'u ri' kub'ij: “In k'olik ri', nu Dios, in petinaq chub'anik ri rayib'al la,” —kächa'. Kel kub'ij wa' chi ri Dios xresaj ri sipanik kech awaj, xukoj k'u ru kämikal ri Cristo che sipanik chuk'exwäch wa'.

10Ri Dios xujutas chrij ronojel u wäch etzelal rumal chi ri Cristo xub'an ru rayib'al ri Are' aretaq xa jumul xujach rib' che sipanik cho ri Are'.

11Ronojel sacerdote aj Israel kok che patäninik ronojel q'ij. K'ia mul k'ut xaq tajin wi keukämisaj awaj che ki sipaxik cho ri Dios, pune we ri' man kekowin taj kekesaj ri mak.

12Are k'u ri Jesucristo xa jumul xujach jun sipanik cho ri Dios ri xaq xuwi wa' rajwaxik che resaxik ri mak pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik. Te k'u ri' xt'uyi pa ru wikiäq'ab' ri Dios.

13Xaq reye'm chik chila' chi käyi' che chi käch'akanik, kätaqan k'u pa ki wi' konojel ri käka'n ki k'ulel che.

14Je ri', rumal chi ruk' ri jun sipanik ri xyi' cho ri Dios xub'ano chi man k'o tä chi jas rajwaxik chke ri winaq ri tajin kesax chrij ronojel u wäch etzelal.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Ri Loq'alaj Espíritu kujikib'a u b'ixik wa' chqe. Nab'e k'ut kub'ij:

16Ri trato ri kinb'an na kuk' pa taq ri q'ij ri kepe na are wa', kub'ij ri Qajaw Dios: Kinya na ri nu pixab' pa taq ri kanima', kintz'ib'aj na wa' pa taq ri ki chomab'al, —kächa'.

17Te ri' kub'ij: Man k'o tä jub'iq' ri ki mak ri käna'taj chi na chwe. Je ri' xuquje' ri etzelal ri ka'nom, —kächa'.

18Je k'u ri', aretaq e sachtajinaq chi konojel taq ri qa mak, man rajwaxik tä chi ri' keyi' nik'iaj sipanik chik cho ri Dios che resaxik ri mak.

Rajwaxik chi kujok cho ri Dios

19Rumal ri', qachalal, mäqaxej b'a' qib'. Kämik k'ut kuya' kujok pa ri K'olib'al ri Sib'alaj Loq' na rumal ru kik'el ri Jesucristo.

20Käqak'am b'i ri k'ak' b'e, ri b'e ri kujuk'am b'i pa ri k'aslemal. Are wa' ri xujaq chqawäch aretaq xjisjob' ri tasb'al u pam ri rachoch Dios. Are kel kub'ij wa' chi rumal ru cuerpo ri Jesús kuya' kujokik.

21Ri Jesús are nimalaj qa sacerdote ri kätaqan puwi' ri rachoch Dios.

22Rumal ri' rajwaxik kujok cho ri Dios ruk' jikomalaj qanima' ri man k'o tä wi etzelal. Qas k'u kujkojon che, man kub'an tä kieb' qa k'ux. Ri Are' k'ut u b'anom ch'ajch'oj che ri qanima' rech man käqana' taj chi k'o qa mak, ch'ajom chi k'ut ri qa cuerpo ruk' saq joron.

23Qataqej b'a' ri qa kojonik chrij ri ku'l wi qa k'ux, mäqak'exo, rumal chi ri Dios qas kub'an na ri xuchi'j chqe.

24Xuquje' rajwaxik käqatzukuj u to'ik qib' ri jun ruk' ri jun chik rech loq' käqil qib', käqa'n k'u ri utzil chke konojel.

25Mäqaya b'a' kan ru mulixik qib', jas ri käka'n jujun ri xa k'amaninaq chke, xane qawalijisaj ri qanima' chb'il taq qib', más na kämik rumal chi qetam chi naqaj chik k'o wi ri q'ij ri käpe ri Qajaw Jesús.

26We käqatzukuj u b'anik ri mak aretaq ya qetam chi ri qas tzij, man k'o tä chi jun sipanik chik ri kuya' käyi' cho ri Dios che resaxik ri qa mak.

27Xane xuwi käqayej ri xib'ib'alalaj q'ij aretaq käq'at tzij pa ki wi' ri winaq, xuquje' ri nimalaj q'aq' ri keuporoj na ri käka'n ki k'ulel che ri Dios.

28Ri winaq ri man kunimaj tä ri Pixab' ri xutz'ib'aj ri qa mam Moisés, ri e k'o k'u kieb' o we ne oxib' ri keq'alajisanik chi qas k'o u mak, käq'at na tzij puwi' ri winaq ri' chi käkämisaxik. Man kätoq'ob'isax tä k'u na u wäch.

29We je ri', ¿a mat kichomaj ix chi sib'alaj taqalik käk'äjisax na ki wäch wa' jachin taq ri xa käketzelaj u wäch ru K'ojol ri Dios, tzel k'u käkil wi ru kik'el, xuquje' käkiyoq' ri Loq'alaj Espíritu rech ri Dios ri kutoq'ob'isaj ki wäch? ¡Je', je ri'! Ri kik' ri' are wa' ri kujikib'a ri k'ak' trato, ruk' k'u wa' ketastaj ri winaq chrij ronojel u wäch etzelal.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Qetam k'ut chi ri Qajaw Dios u b'im: “In kinyo'w na ri k'äjisab'al wächaj, in kintojow na ri rajil u k'exel ri k'äx ri xb'anik,” —xcha'. Xuquje' kub'ij pa ru Loq' Pixab': “Ri Qajaw Dios kuq'at na tzij pa ki wi' ri winaq ri e rech ri Are',” —kächa'.

31¡Sib'alaj k'äx k'ut we jun winaq kuyak royowal ri k'aslik Dios, käqaj k'u pu q'ab' ri Are'!

32Chena'taj b'a' chiwe ri ojer taq q'ij aretaq k'ä mäja' naj xixkojon che ru Tzij ri Dios, ri je' ta ne jun saqil wa' pa ri i k'aslemal. Ruk' k'u nimalaj paciencia xich'ij ri nimalaj k'äx ri xpe pi wi'.

33Jujun k'u chiwe xixyoq'ik, xb'an k'u k'äx chiwe chkiwäch konojel ri winaq. Jujun chik chiwe xeito' ri tajin käkiriq k'äx. Rumal k'u ri' xiriq iwe ri k'äx ri xkiriq ri e are'.

34Ri ix xitoq'ob'isaj ki wäch ri xek'oji pa taq che'. Pune k'u xmaj ri jastaq iwe, ruk' kikotemal xikuyu rumal chi iwetam chi k'o jun iwechb'al ri utz na chila' chikaj ri man k'o tä u k'isik.

35Mixb'ison b'a', xane chiku'b'a i k'ux chrij ri Dios rumal chi we je ri' kib'ano, nim na ri tojb'al ri käya'taj na chiwe.

36Ri ix rajwaxik kichajij paciencia chub'anik ru rayib'al ri Dios, xuquje' churiqik ri xuchi'j ri Are' chi kuya na chiwe.

37Ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik kub'ij: Xa jub'iq' kraj chi käpe na ri Jun ri rajwaxik käpetik, man käb'eytaj tä k'u na, —kächa'.

38Ri winaq ri jikom ranima' cho ri Dios käk'asi na rumal chi käkojonik. We k'u kätzelej chrij, man käkikot tä ri wanima' ruk', —kächa'.

39Are k'u ri uj man uj jun tä kuk' ri nik'iaj ri xa ketzelej chkij, käsach k'u ki wäch, xane ri uj, uj jun kuk' ri kekojonik. Je ri' käqariq ru tob'anik ri Dios, kujk'asi k'u na.

Hebreos 11

Waral käqil wi jas ri' ri kojonik

1Ri kojonik are ri u jikib'axik qa k'ux chi qas tzij käya'taj na chqe jas ri qeye'm. Xuquje', pune man käqil tä u wäch ri qeye'm, käqakoj pa qanima' chi qas k'olik.

2Ri qa mam ojer qas xekojonik. Rumal ri' ri Dios utz xril wi ri ki k'aslemal.

3Rumal ri kojonik qetam chi ri Dios ruk' ru tzij xub'an ri uwächulew, ri kaj, ri q'ij, ri ik', xuquje' ri ch'imil. Je ri' chi ri man keilitaj taj, are xb'amb'ex ke konojel ri keqil kämik.

4Rumal ri kojonik ri qa mam Abel xuya jun sipanik cho ri Dios ri utz na chuwäch ri sipanik ri xuya ri Caín. Rumal ri' xq'alajisax rumal ri Dios chi jikom ranima' ri qa mam Abel, xuk'amowaj k'u ru sipanik. Je ri', pune käminaq chik ri qa mam Abel, je' ta ne chi tajin kätzijon na kämik rumal chi xkojonik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Rumal ri kojonik ri qa mam Enoc xk'am b'i chikaj, man xril tä k'u u wäch ri kämikal. Man xriqtaj tä chik rumal chi xk'am b'i rumal ri Dios. Ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik kub'ij chi aretaq mäjoq käk'am b'i ri qa mam Enoc, ri Dios xkikot ruk' ru k'aslemal ri are'.

6We man qas kujkojonik, ri qa k'aslemal man käqaj tä ri' cho ri Dios. Je ri', rumal chi jachin ri kraj kok cho ri Dios rajwaxik ri' kukojo chi qas k'olik, xuquje' chi ri Are' kub'an ri utzil chke ri ketzukun che.

7Rumal ri kojonik ri qa mam Noé xniman che ri Dios aretaq xb'ix che chi k'o jas ri käk'ulmataj na pune k'u mäja' kilitajik. Xqaj k'u chub'anik ri arca che ki to'ik ri e k'o pa rachoch chuwäch ri k'äx ri käpe na. Rumal ru kojonik xuq'at tzij pa ki wi' ri nik'iaj winaq chik chi käk'äjisax ki wäch. Xq'alajisax k'u rumal ri Dios chi jikom ranima' rumal chi xkojonik.

8Rumal ri kojonik ri qa mam Abraham xnimanik aretaq xsik'ix rumal ri Dios, xe' k'u pa ri ulew ri xyi' che rumal ri Dios che rechb'al. Xe'k, xel b'i pa ru tinimit, man retam tä k'ut jawije' chi' kopan wi.

9Rumal chi qas xkojon ri qa mam Abraham, xk'oji chila' pa ri ulew ri' ri xchi'x che rumal ri Dios, je' ta ne chi are jun estranjer winaq. Xaq pa taq carpa xk'oji wi. Je' k'u xub'an ri qa mam Isaac, ri qa mam Jacob ri xuquje' xchi'x chke rumal ri Dios jas ri xub'ij che ri qa mam Abraham.

10Je ri', rumal chi ri qa mam Abraham xku'b'i u k'ux chi kopan na pa ri jun tinimit ri man käsach tä u wäch, ri xuchomaj u b'anik ri Dios, ri xuquje' Are' xyakowik.

11Rumal ri kojonik ri qa mam Sara, pune ri are' man k'o tä ral kek'oji'k, xyi' k'u u chuq'ab' rumal ri Dios rech käk'oji ral pune nim winaq chik. Je ri' xril u wäch jun ral ala, rumal chi xukojo chi ri Dios kub'ano jas ri xub'ij che.

12Je ri' ri qa mam Abraham, pune xa jub'iq' man käkämik, e k'ia k'u ri rachalaxik ri xil na ki wäch, ri je' ki k'ial jas ri ch'imil ri e k'o chikaj, je' jas ri senyäb' ri k'o chuchi' ri mar ri man k'o tä jun käkowin che kajilaxik.

13Konojel wa' we winaq ri' xekämik. Man xkiriq tä k'u b'ik jas ri xuchi'j ri Dios chke. Rumal k'u rech chi qas xekojonik, je' ta ne chi tajin käkil apan wa' chi naj, xkikojo chi k'olik, xekikot k'u chuchomaxik ri xchi'x chke. Xkiq'alajisaj k'ut chi ri e are' xaq e estranjerab', xaq e ok'owel cho we uwächulew.

14Ri winaq ri käkib'ij chi xaq e ok'owel cho we uwächulew, qas q'alaj wa' chi xa tajin käkitzukuj na ri qas ki tinimit.

15We ta are tajin käkichomaj apan ri ulew ri xeb'el wi loq, xekowin ta ri' xetzelej jela'.

16Man je' tä k'ut, xane ri e are' käkaj jun ki tinimit ri utz na, are k'u wa' ri tinimit ri k'o chila' chikaj. Rumal ri' ri Dios man käk'ix taj aretaq käb'ix che chi are ki Dios ri winaq ri', rumal chi u b'anom u b'anik jun tinimit ri kuya na chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Rumal ri kojonik ri qa mam Abraham xuk'am b'i ri Isaac ru k'ojol chuya'ik che sipanik cho ri Dios aretaq ri Dios xuta' wa' che. Pune xaq xuwi wa' u k'ojol k'olik man xub'an tä kieb' u k'ux chuya'ik ri are' che sipanik, pune ta ne ri Dios xuchi'j che:

18“Rumal ri a k'ojol, ri Isaac, kil na ki wäch ri awachalaxik,” —xcha ri' che.

19Ri qa mam Abraham qas xukojo chi ri Dios käkowinik keuk'astajisaj ri käminaqib'. Chuwäch ri are' k'ut, je' ta ne xkäm na ru k'ojol, te k'u ri' xk'astaj chik chkixol ri käminaqib', xk'oji chi na ruk'.

20Rumal ri kojonik ri qa mam Isaac xuchi'j che ri a Jacob xuquje' che ri a Esaú chi ketewchix na pa taq ri q'ij ri junab' ri kepe na.

21Rumal ri kojonik ri qa mam Jacob aretaq xa jub'iq' man käkämik, xuchi'j chke ri u k'ojol ri a José chkijujunal chi ketewchix na pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik. Xuq'ijilaj ri Dios xutoq'aj k'u rib' che ru tza'm ru ch'imiy.

22Rumal ri kojonik ri qa mam José aretaq xa jub'iq' man käkämik, xub'ij kanoq chi käpe na ri q'ij aretaq keb'el na b'i ri winaq aj Israel pa Egipto. Xuquje' xub'ij kanoq jas ri käb'an na che ru b'aqil.

23Rumal ri kojonik ri a Moisés, aretaq xil u wäch, oxib' ik' xk'u' na kumal ru nan u tat. Je ri', rumal chi xkilo chi are jun ak'al je'lik. Man xkixej tä k'u kib', xane man xkinimaj tä ri taqanik ri xuya ri nim taqanel chi rajwaxik käkikämisaj ri ak'al.

24Rumal ri kojonik ri a Moisés aretaq nim ala chik, man xraj taj xub'an u nan che ru mia'l ri nim taqanel pa Egipto.

25Xane ri are' más je'l na xril ru riqik k'äx kuk' ri winaq ri e rech ri Dios chuk'exwäch ri käkikot na kieb' oxib' q'ij chub'anik ri mak ri je'l käkil wi ri nik'iaj winaq chik.

26Are xub'an u q'inomal che ri k'äxk'ol ri xuriqo rumal ru patänixik ri Cristo, chuk'exwäch ri ki q'inomal ri winaq aj Egipto. Je ri', rumal chi tajin kuchomaj apan ri tojb'al ri käyi' na che rumal ri Dios.

27Rumal ri kojonik ri qa mam Moisés xel b'i pa Egipto. Man xuxej tä rib' chuwäch ri royowal ri nim taqanel, man xub'an tä k'u kieb' u k'ux rumal chi je' ta ne tajin käril apan ri Dios ri man kilitaj taj.

28Rumal ri kojonik ri qa mam Moisés xuchap loq u b'anik ri nimaq'ij Pascua, aretaq xtaqanik chi kächikox kik' chuchi' taq ri ja. Je' xka'n ri winaq aj Israel wa' rech ri ángel re ri kämikal man keukämisaj tä ri nab'eal taq ki k'ojol.

29Rumal ri kojonik xeq'ax ri winaq aj Israel pa ri nimalaj ja' rech ri Kiäq Mar, je' ta ne chi pa chaqi'j ulew xeq'ax wi. Aretaq k'ut ri winaq aj Egipto je' xkaj xeq'axik, xejiq' kan ri e are' pa ri mar.

30Rumal ri kojonik xetzaq ri pimaq taq tapya ri e k'o chrij ri tinimit Jericó, aretaq e b'ininaq chi wuqub' q'ij ri winaq aj Israel chrij.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31Rumal ri kojonik ri Rahab ri ixoq ri keuch'ab'ej achijab' man xkäm tä junam kuk' ri winaq ri man xeniman tä che ri Dios, rumal chi utz xub'an che ki k'ulaxik ri achijab' aj Israel ri e taqom b'i che rilik ri tinimit.

32¿Jas chi k'u ri kinb'ij na? Xa k'u man kub'an tä ri q'ij chutzijoxik ri' ri xub'an ri qa mam Gedeón, ri qa mam Barac, ri qa mam Sansón, ri qa mam Jefté, ri qa mam David, ri qa mam Samuel xuquje' ri xka'n ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios.

33Rumal ri kojonik ri e are' xekich'ak taq tinimit, utz xka'n chuq'atik tzij, xya'taj k'u chke ri tob'anik ri xuchi'j ri Dios. Xkitz'apij k'u u pa ki chi' taq ri koj.

34Xkichup nimaq taq q'aq', xa jub'iq' k'u man xekämisax tä kumal winaq ri k'o espada pa ki q'ab'. Ri man k'o tä ki chuq'ab' xyi' ri ki chuq'ab'. Te k'u ri' sib'alaj xech'akan pa ri ch'oj, xekich'ak k'u ri soldados ri e taqom b'ik kumal ri ki k'ulel.

35E k'o k'u ixoqib' ri xkil chi na ki wäch ri ki käminaqib' rumal chi xek'astaj chi na chkixol ri käminaqib'. Nik'iaj winaq chik xb'an k'äx chke, xekämisaxik, man xkik'am tä k'u ri torb'al ke. Je ri' xka'no rech käkiriq jun k'aslemal ri utz na aretaq kek'astaj na chkixol ri käminaqib'.

36Nik'iaj chik xesax ki k'ixb'al, xech'ay k'ut. Man xuwi tä wa', xane xuquje' xeyut ruk' tiqom taq ch'ich', xeoksax k'u pa che'.

37Xekämisax chab'aj, xeq'at che sierra, xb'an kieb' chke, xb'an k'u k'ia u wäch k'äx chke che rilik we qas e kojonelab', xuquje' e k'o ri xekämisax ruk' machete. Xexulik, xepaqik. Xa ki tz'umal chij xuquje' ki tz'umal k'isik' xkikoj che katz'iaq. E meb'a', xyak ki b'is, xetzelax k'u ki wäch kumal ri winaq.

38Ri winaq re ri uwächulew man taqal tä chke chi kek'oji we winaq ri' kuk'. Xeb'e' k'u je wa', xeb'e' je ri' pa taq ri juyub' ri ketz'inowik, pa taq ri k'ache'laj. Xaq pa taq pek, xaq pa taq ri jul ri e k'o pa taq ri ulew xek'oji wi.

39Konojel wa' we winaq ri', pune xilitajik chi utz xka'n pa ri ki k'aslemal rumal ri ki kojonik, man xkiriq tä k'u b'ik ri xuchi'j ri Dios chke.

40Je ri', rumal chi ri Dios xuchomaj jun tewchib'al ri nim na chqe uj, rech man xuwi tä ri e are' käqariq ri utzil ri u chomam ri Are', xane ri uj xuquje' junam kuk'.

Hebreos 12

Waral käqil wi chi rajwaxik kujchoman chrij ri Jesús je' ta ne chi tajin käqil u wäch

1Rumal k'u rech chi ri uj sutim qij kumal k'ialaj winaq ri ki q'alajisam ri ki kojonik, qaya b'a' apan jela' ri kuya latz' chqe, xuquje' ri mak ri kujuq'atej. Qachajij paciencia pa ri qa b'inem ri k'o na chqawäch.

2Chujchoman chrij ri Jesús ri käyo'w chqe chi kujkojonik, kub'an k'ut chi qas je' kel na. Ri Are' xuch'ij ri kämikal cho ri cruz, man nim tä xril wi wa', pune xel u k'ixb'al. Je ri', rumal chi retam chi aretaq kok'ow ri k'äx, kuriq na nimalaj kikotemal. Xt'uyi k'u pa ru wikiäq'ab' ri Dios chila' chikaj.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Chixchoman b'a' chrij wa' ri k'utb'al ri xuya kan ri Jesús. Ri Are' xuriq nimalaj k'äx pa ki q'ab' ri ajmakib'. Je ri' chixchomanoq rech man kixkos tä ix, man kixb'ison taj, kub'an ta k'u kieb' i k'ux.

4Ri ix k'ut man ix opaninaq tä cho ri kämikal pa ri ch'oj ri tajin kib'an chrij ri mak.

5¿A sachinaq pa i jolom ri pixb'enik ri u yo'm ri Dios chiwe rumal chi ix ralk'ual ri Are'? Je wa' kub'ij pa ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Walk'ual, k'äx mana' aretaq käk'äjisax a wäch rumal ri Qajaw Dios. Xa k'u che a tijoxik wa'. Matb'isonik aretaq katuyajo.

6Je ri', rumal chi ri Qajaw Dios kuk'äjisaj u wäch jachin ri loq' käril wi, kuyaj k'u na jachin ri kuk'am che ralk'ual, —kächa'.

7Chich'ija b'a' ix aretaq ri Dios kuk'äjisaj i wäch, rumal chi are k'utb'al chi ri Are' u b'anom ralk'ual chiwe. Je ri', rumal chi man k'o tä jun alk'ualaxel ri mat käk'äjisax u wäch rumal ru tat.

8Are k'u we ri Dios man kuk'äjisaj tä i wäch, je' jas ri kub'an chke konojel ri ralk'ual, xa man qas ix alk'ualaxel tä ri', xane xa man q'alaj tä u wäch ri' jachin ri i tat.

9Nab'e kanoq, aretaq uj ak'alab' na, ri qa nan qa tat waral cho we uwächulew xkik'äjisaj qa wäch. Nim k'ut xeqil wi. ¿A mat utz na ri' we ta käqaya qib' pa nimaxik che ri qa Tat ri k'o chila' chikaj rech k'o ri qa k'aslemal? ¡Je', je ri'!

10Ri qa nan qa tat waral cho ruwächulew xkik'äjisaj qa wäch kieb' oxib' junab' jas ri utz xkil wi ri e are' rech utz kujel pa we k'aslemal ri' ri xa käk'isik. Are k'u ri Dios kuk'äjisaj qa wäch rech qas utz kujelik, che qa tasik chrij ri etzelal, je' jas ri Are' tastal chrij ronojel u wäch etzelal.

11Qas tzij k'ut chi aretaq käk'äjisax qa wäch man k'o tä jumul ri' ri xa ta kujkikotik, xane xa k'äx käqana'. Pune je ri', we k'u rumal chi käk'äjisax qa wäch käqetamaj u b'anik ri jikomal pa ri qa k'aslemal, käqa'n na ronojel u wäch utzil ri', kuxlan k'u na ri qanima'.

Waral käqil wi ri k'äx ri kuriq jun we käretzelaj u wäch ru toq'ob' ri Dios

12Je k'u ri', mixb'ison b'a', mub'an kieb' i k'ux je' ta ne chi xa kosinaq ri i q'ab', sikirinaq k'u ri iwaqan.

13Are chitzukuj ri b'e ri jikom rech chila' kixb'in wi. Je ri' rech ri jun ri kub'an kieb' u k'ux, ri xaq käb'isonik, käkikot na, junam jas ri jun winaq ri u b'anom k'äx ri raqan kutzir na, man kub'an tä chi k'äx.

14Chikojo i chuq'ab' rech k'o utzil chixol nimalaj iwonojel. Chitasa iwib' chrij ronojel u wäch etzelal, rumal chi we man ch'ajch'oj ru k'aslemal jun cho ri Dios, man käril tä ri' u wäch ri Qajaw Jesús.

15Chiwila iwib' rech k'o ne jun chiwe ri mat kuriq ri nimalaj u toq'ob' ri Dios. K'o ne jun chiwe mub'ano je' jas jun itzel tiko'n ri kuya latz', ri kub'an k'äx chke konojel ri nik'iaj tiko'n chik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16K'o b'a' jun chiwe je' mub'ano xa jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', o kub'an na ri äwas u b'anik, jas ri xub'an ri Esaú ri xa rumal jun rikil xuk'ayij ri tewchib'al ri ya'tal che ri nab'eal ala.

17Iwetam k'u ix chi te ri' aretaq ri Esaú xraj xtewchixik, man xkowin tä chi ru tat xutewchij. Pune sib'alaj xoq' ri Esaú, man xuriq tä chi ri are' jas xub'an chuk'exik ri xb'antaj rumal.

18Ri ix man ix opaninaq taj cho ri juyub' Sinaí u b'i' ri qas k'o wi, ri sib'alaj känikowik, ri k'o wi q'equm, q'eqmuj, xuquje' nimalaj q'eqal jäb', jawije' ri xeopan ri winaq aj Israel ojer.

19Ri ix man i tom tä ru ch'ab'al ri trompeta, man i tom tä k'u ru ch'ab'al ri Dios ri xch'aw loq puwi' ri juyub' kuk' ri winaq. Ri xetow ru ch'ab'al ri Dios xkita' toq'ob' chi mech'ab'ex chik.

20Je ri', rumal chi sib'alaj xkixej kib' aretaq xkita ri taqanik ri kub'ij: “Jachin ri käpaqi loq, pune ta ne xa jun awaj, we käpaqi loq puwi' we juyub' ri', käkämisax na chab'aj o käjut na che lanza,” —kächa'.

21¡Sib'alaj xib'ib'al ri xilitajik! Je ri' chi ri qa mam Moisés xub'ij: “Kinb'irb'itik rumal chi sib'alaj kinxej wib',” —xcha'.

22Ri ix k'ut ix opaninaq cho ri nimalaj juyub' Sión, cho ru tinimit ri k'aslik Dios, ri Jerusalén ri k'o chila' chikaj, jawije' e k'o wi k'ia mil ángeles.

23We ángeles ri' ki mulim kib' chuq'ijilaxik ri Dios. Ix opaninaq k'u ix kuk' ri ralk'ual ri Dios ri tz'ib'tal ri ki b'i' chila' chikaj. Ri ix opaninaq cho ri Dios ri Q'atal Tzij ri k'o pa ki wi' konojel. I mulim k'u iwib' kuk' ri kanima' ri utzalaj taq winaq ri b'anom utz che ri ki k'aslemal rumal ri Dios.

24Ri ix k'ut, ix opaninaq ruk' ri Jesús ri kojol tzij ri xub'an ri k'ak' trato. Are ku'l i k'ux chrij ru kik'el ri xuchikoj ri Are'. Are kik'el wa' ri kuq'alajisaj ri utz na chuwäch ri kuq'alajisaj ru kik'el ri qa mam Abel.

25Chiwila b'a' iwib', miwetzelaj u wäch ri Jun ri tajin käch'awik, xane chitatab'ej. Man k'o tä jun chke ri winaq aj Israel ri xkowinik xuto' rib' aretaq xketzelaj u wäch ri Dios ri xeupixb'aj waral cho we uwächulew rumal ri qa mam Moisés. We je ri', ¿a kujkowin ne lo uj käqato' qib' we käqetzelaj u wäch ri Jun ri kujupixb'aj loq chila' chikaj? ¡Man kujkowin taj!

26Ru ch'ab'al ri Dios ri xtataj pa ri ojer taq q'ij xuyakya' ruwächulew. Kämik k'ut kub'ij ri Dios: “Jumul chik man xuwi tä chi ruwächulew kinyakya', xane xuquje' ri kaj,” —kächa'.

27Aretaq kub'ij “jumul chik”, kel kub'ij wa' chi ri Dios kusach na ki wäch ri jastaq ri e u b'anom ri kuya' keslab'ik, käkanaj k'u na kanoq ri man kuya' taj käslab'isaxik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Ru taqanik ri Dios ri käpe na pa qa wi', man k'o tä jun käkowinik kelsanik. Rumal ri', qaya b'a' maltioxinik che ri Dios, qaq'ijilaj k'ut. Qaxej b'a' qib' chuwäch, nim k'u qila wi. Are k'u wa' ri käqaj chuwäch ri Are'.

29Je ri', rumal chi ri qa Dios are je' jas jun q'aq' ri kusach u wäch ronojel.

Hebreos 13

Waral käqil wi ri rajwaxik käqa'n uj, ri uj kojonelab', rech käkikot ranima' ri Dios

1Qachalal, chitaqej u b'anik ri tajin kib'ano, kiwaj iwib' ri jun ruk' ri jun chik rumal chi iwachalal iwib'.

2Mäsach b'a' pa i jolom ru b'anik utzil chke ri winaq ri keopan cho iwachoch. E k'o k'u jujun ri rumal ri u b'anik ri utzil ri', xekik'ulaj ángeles cho ri kachoch, man xkich'ob' tä k'ut.

3Chena'taj chiwe ri e k'o pa taq che', je' ta ne chi ri ix xuquje' ix k'o pa che' junam kuk'. Chichomaj ki wäch ri tajin käb'an k'äx chke, je' ta ne chi ix ri' ri tajin kiriq k'äx junam jas ri e are'.

4Nim chiwila wi ri k'ulanem nimalaj iwonojel. Ri ixoq me' chi ruk' jun achi chik, ri achi k'ut me' chi ruk' jun ixoq chik. Ri Dios k'ut kuq'at na tzij pa ki wi' jachin taq ri je' käka'no jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', xuquje' kuq'at na tzij pa ki wi' ri käka'n ri nimalaj mak ri äwas u b'anik ruk' ri rixoqil o ri rachajil jun winaq chik.

5Mirayij u wäch ri puaq, xane chixkikot ruk' jampa' ri k'o iwuk' rumal chi ri Dios u b'im: “Man katinya tä kanoq. Man katinwonob'a tä k'u kanoq,” —xcha'.

6Je ri' man rajwaxik taj käqaxej qib', kuya' k'ut käqab'ij: Ri Qajaw Dios are' kinto'wik, man kinxej tä k'u wib' chuwäch ri käkowin jun winaq kub'ano chub'anik k'äx chwe, —kujcha na.

7Chena'taj chiwe ri k'amal taq i b'e ojer, ri xkitzijoj ru Loq' Pixab' ri Dios chiwe. Chixchoman chrij ronojel ri utzil ri ki b'anom petinaq loq pa ri ki k'aslemal. Jas ri xka'n ri e are' xekojonik, je' k'u chib'ana ix.

8Ri Jesucristo xaq je' u wäch. Are k'o ojer, are k'o kämik, are käk'oji na pa taq ri q'ij ri junab' ri kepe na.

9Xaq mixsub'taj kumal winaq ri käkik'ut jule' taq tijonik chik ri jalan chi wi. Are utz na we käqajikib'a ri qanima' chrij ri nimalaj u toq'ob' ri Dios, man chrij taq tä ri taqanik ri xuwi käkib'ij jas u wäch ri kätijik. We jalajoj taq taqanik ri' man k'o tä kätob' wi chke ri tajin käkinimaj wa'.

10Ri uj k'o jun qa sipanik ri jalan chi wi ri yo'm cho ri Dios ri man ya'tal taj käkitij ke ri sacerdotes ri kepatänin pa ri rachoch Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Ri ki nimal sacerdotes aj Israel kuk'am b'i ri ki kik'el ri awaj pa ri K'olib'al ri Sib'alaj Loq' na, kuya k'u wa' che sipanik cho ri Dios che resaxik ri mak. Are k'u ri ki cuerpo ri awaj ri' keporox chrij ri tinimit.

12Je k'u ri' xub'an ri Jesús. Ri Are' xkämisax chrij ri tinimit chub'anik ch'ajch'oj che ri kanima' ri winaq cho ri Dios ruk' ru kik'el ri Are'.

13Chujel b'a' apan ruk' ri Jesús chrij ri tinimit rech käqariq qe uj ri k'ixb'al ri xuriq ri Are'.

14Waral k'ut cho we uwächulew man k'o tä jun qa tinimit ri man käsach tä u wäch, xane are qeye'm ri qa tinimit ri käk'oji na.

15Rumal ri' rajwaxik b'a' qaya u q'ij ri Dios amaq'el rumal ri Jesucristo. Ri ya'b'al u q'ij ri Dios ri käqaya', are wa' sipanik ri rajwaxik käqaya cho ri Are'. ¡Qaya b'a' u q'ij ruk' ri tzij ri käpe pa qanima'!

16Xuquje' mäsach pa i jolom ru b'anik ronojel u wäch utzil, xuquje' ri ki to'ik nik'iaj chik ruk' jampa' ri k'o iwuk'. Are k'u taq wa' ri sipanik ri käqaj cho ri Dios.

17Chixniman chke ri k'amal taq i b'e, chiya iwib' pa taqik chke. Je ri', rumal chi ri e are' keb'ok il che ri iwanima', ketam k'ut chi käkijach na kuenta cho ri Dios. Chib'ana wa' rech ri e are' kechakun ruk' kikotemal, man k'o tä k'äx käkina' pa kanima' chiwij. We man je ri', ri ix xuquje' man k'o tä kich'ak na.

18Chib'ana orar pa qa wi'. Ri uj k'ut qas qetam chi man k'o tä k'äx käqana' pa qanima'. Je ri', rumal chi käqaj käqa'n ri utz pa ronojel ri käqa'no.

19Sib'alaj kinta' toq'ob' chiwe chi kib'an orar pa nu wi', rech ri Dios kuya chwe chi kinopan chi na iwuk' jumul chik chanim.

Ri xtz'ib'an we wuj ri' kuya rutzil ki wäch ri kojonelab', kuta' ru tewchib'al ri Dios pa ki wi'

20Ri Dios ri kub'ano chi kuxlan ri qanima' xuk'astajisaj ri Qajaw Jesucristo chkixol ri käminaqib'. Ri Jesucristo are ri nimalaj Ajyuq' ri keuchajij ru chij. Xujikib'a k'u ri trato ri man k'o tä u k'isik ruk' ru kik'el.

21Are ta ri Dios kuya chiwe ronojel ri rajwaxik chub'anik ri utz pa ri i k'aslemal rech kixkowinik kib'an ru rayib'al. Chub'an ta k'u na pa ri qa k'aslemal rumal ri Jesucristo jachike ri kub'ano chi käkikot ri ranima' ri Are'. ¡Chnimarisax ta b'a' u q'ij ri Cristo kämik, xuquje' pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik! Amén.

22Qachalal, kinb'ochi'n chiwe chi kichajij paciencia chutatab'exik we pixb'enik ri', xaq k'u kieb' oxib' tzij nu tz'ib'am b'i chiwe pa we carta.

23Kwaj chi kiwetamaj chi ri qachalal Timoteo ya xel loq pa che'. We käpe chanim, ke' na wuk' aretaq kine' che iwilik.

24Chiya rutzil ki wäch konojel ri k'amal taq i b'e, xuquje' konojel ri qachalal kojonelab'. Ri qachalal aj Italia käkiya b'i rutzil i wäch.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25 Are ta b'a' ri Dios kätoq'ob'isan i wäch nimalaj iwonojel. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Santiago

Santiago 1

Ri Santiago kuchap u tz'ib'axik jun carta chke ri kojonelab' ri e jab'uninaq cho ronojel ruwächulew

1In wa', ri Santiago, in patänil re ri Dios xuquje' ri Qajaw Jesucristo. Kinya b'i rutzil ki wäch ri kojonelab' ri e rech ri tinimit Israel, ri e jab'uninaq cho ronojel ruwächulew.

Waral käqasik'ij wi jub'iq' chrij ri k'äxk'ol ri käqariq na, xuquje' jas käqa'no rech k'o ri qa no'j ri käpe ruk' ri Dios

2Ri ix, wachalal, rajwaxik chi xa sib'alaj kixkikotik aretaq kepe k'ia u wäch k'äxk'ol chiwij.

3Iwetam chi k'ut chi aretaq käpe k'äxk'ol chiwij che rilik we qas tzij ix kojoninaq che ri Dios, xa kiwetamaj na jas kib'ano rech qas jikom ri iwanima' chuch'ijik ronojel.

4Chikojo b'a' i chuq'ab' rech qas tzij kiwetamaj jas kib'ano rech qas jikom ri iwanima' chuch'ijik ronojel ri käpe pi wi'. Xa je ri' qas kätz'aqat na ri i chomab'al, utz kib'an na pa ronojel, man k'o tä chi k'u jas ri kajwataj chiwe chuwäch ri Dios.

5We k'o jun chiwe ri kuna' chi k'o ri kraj na che ri u no'j, chuta' wa' che ri Dios. Are k'u ri Dios kuya na ri rajwaxik che. Man xa tä jub'iq' kuya ri Are', xane kuya chke konojel jas ri ki rajwaxik. Ri Are' man k'o tä kub'ij, man käpe tä royowal.

6Rajwaxik k'ut chi aretaq kuta' ru no'j che ri Dios, kukojo chi qas käya'taj na che, man kub'an tä k'u kieb' u k'ux. Ri winaq ri kub'an kieb' u k'ux junam ri' ruk' jun nimalaj uwoja' ri käpe puwi' ri mar, ri käk'am b'i je wa' je ri' rumal ri kiäqiq'.

7Ri winaq ri je' u b'anik wa', muchomaj chi k'o jas käyi' che rumal ri Dios.

8Man k'o tä jas käyi' ri' che rumal chi xa kieb' u k'ux, man käkowin tä k'u ri' chub'anik jikom che ru k'aslemal.

Waral käqil wi ru jalb'em rib' ru k'aslemal ri qachalal meb'a' ruk' ri qachalal q'inom

9Ri qachalal ri man nim tä u b'anik rajwaxik ri' käkikotik aretaq känimarisax na u q'ij rumal ri Dios.

10Xuquje' ri qachalal ri q'inom rajwaxik ri' käkikotik aretaq käqasax u q'ij rumal ri Dios, rumal chi ri q'inom xa je' jas ru kotz'ijal ri q'ayes, man naj tä k'ut kuch'ijo. Are je ri' ru k'aslemal cho we uwächulew.

11Aretaq kel loq ri q'ij, käpe ru chuq'ab', sib'alaj kub'an q'aq', kächaqi'jar k'u ri q'ayes. Käpulpub' ru kotz'ijal, käsach k'u u wäch ru je'lal. Je wa' kuk'ulmaj na ri q'inom. Xaq te'talik käkäm na ri are' aretaq tajin kub'an ronojel u wäch chak chumulixik ru q'inomal.

Ri kojonel kuriq k'äx, xuquje' kätaqchi'x che mak

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Utz re ri winaq ri jikom ranima' chuch'ijik ri k'äx. Je ri', rumal chi ri winaq ri', aretaq kilitajik chi je wa' kub'ano chuch'ijik ri k'äx, käyi' k'u na ri tojb'al re. Are k'u wa' ri qas k'aslemal ri man k'o tä u k'isik ru b'im ri Dios chi kuya na chke ri winaq ri loq' käkil wi ri Are'.

13Aretaq jun winaq kuna' pa ranima' chi kätaqchi'x chub'anik ri man utz taj, muchomaj ri' chi are ri Dios tajin kätaqchi'nik. Ri Dios man k'o tä jumul kutaqchi'j jun winaq chub'anik ri etzelal, man kätaqchi'x tä k'u ri Are' chub'anik wa'.

14Xane ri winaq kätaqchi'x che mak aretaq käniman che ri itzel taq u rayinik. Xaq je ri', ri winaq käqaj na pa mak.

15Ri itzel taq u rayinik ri winaq are ri' ri kätaqchi'n chub'anik ri mak. Aretaq ri winaq kutaqej u b'anik ri mak, chuk'isb'al kuriq na ri kämikal.

16Loq'alaj taq wachalal, ¡misub' iwib'!

17Ronojel ri qas utzil ri käqariqo, ronojel k'u ri man k'o tä etzelal ruk' käpe chila' chikaj. Käpe ri' ruk' ri Dios ri b'anowinaq ronojel u wäch saqil. U b'anom k'u ri q'ij, ri ik', xuquje' ri ch'imil. Man je' tä ri Are' jas ri q'ij, ri ik', ri ch'imil, man kujuya tä k'u pa ri q'equm. Xaq je' wi ri Dios, man käk'extaj tä k'u ri Are'.

18Ri Dios xuya ri qas qa k'aslemal, xub'an k'ak' taq winaq chqe rumal ru Loq' Pixab' ri kub'ij ri Qas Tzij. Jas ri kib'an che ri ija', kicha' chkixol ri jal, ri nab'e taq u wäch ri ab'ix, are k'u je' xub'an ri Dios chqe uj. Xujucha' chkixol konojel ri u b'anom ri Are' rumal chi are wa' ru rayib'al.

Waral käqil wi jas ri' ri qas kojonik ri kraj ri Dios

19Loq'alaj taq qachalal, chna'taj wa' chiwe. Chijujunal b'a' rajwaxik chi qas ix sak'aj chutatab'exik na ri käkib'ij nik'iaj chik. Man chanim taj kixch'awik, xane utz kib'an chuchomaxik ri kib'ij. Man xaq tä chanim käpe ri iwoyowal.

20Ri winaq ri xaq käpe royowal, man kub'an tä ri' ri qas jikom, ri qas utz ri kraj ri Dios.

21Chiya b'a' kan ronojel u wäch etzelal rumal chi äwas u b'anik wa' cho ri Dios xuquje' chkiwäch ri winaq. Chiya kan xuquje' ronojel u wäch ri sib'alaj itzel u b'anik. Mib'an nimal, xane chixnimanoq. Chik'amowaj k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri u tikom ri Are' pa ri iwanima'. Are k'u wa' ri käkowinik kub'ano chi kiriq ru tob'anik ri Dios, man käsach tä k'u u wäch ri iwanima'.

22Rajwaxik k'ut chi qas kib'ano jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios. Man xuwi taj kitatab'ej. We xaq xuwi kitatab'ej, man kib'an tä k'u ri kub'ij, xaq tajin kisub' iwib' ri'.

23Jachin ri xaq xuwi kutatab'ej ru Loq' Pixab' ri Dios, man kunimaj tä k'u ri kub'ij, junam ri' ruk' jun winaq ri na'l kuka'yej rib' pa jun espejo, käril na jas ri qas u b'anik ri u wäch.

24Xuwi kärilo jas u b'anik ri are', te k'u ri' ke'k, käsach k'u pu jolom jas ri xrilo, jas ri qas u b'anik ri are'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Ru Loq' Pixab' ri Dios are jas jun espejo. Jachin jun ri kutaqej käka'y chupam, kusik'ij, man käsach tä k'u pu jolom ri kub'ij ri Loq' Pixab' ri' ri qas tz'aqat, ri xujresaj pa ri mak ri xujk'oji wi nab'e. Xane qas kunimaj wa', kub'an k'ut jas ri kub'ij. Utz re ri winaq ri', kätewchix na rumal ri Dios pa ronojel ri kub'ano.

26We k'o jun kuchomaj chi are utzalaj kojonel, man retam tä k'ut kujik' ri raq', wa' we winaq ri' xaq tajin kusub' rib'. Ri kojoninaq wi ri are', man k'o tä k'u u patän wa' che.

27Ri qas kojonik ri ch'ajch'oj chuwäch ri Dios qa Tat, ri man k'o tä etzelal ruk', are ru b'anik utzil chke ri menorib' xuquje' chke ri malka'nib' ri tajin käkiriq k'äx, keriqtaj k'u pa b'is. Xuquje' are ru chajixik rib' jun chkiwäch ri itzel taq jastaq ajuwächulew.

Santiago 2

Rajwaxik chi man nim taj käqil wi jun winaq chuwäch ri jun chik

1Wachalal, ix ri ix kojoninaq che ri Qajaw Jesucristo ri sib'alaj nim u q'ij, man kuya' taj ri mat junam keiwil wi ri winaq.

2Qa'na che chi kok b'i chixol jun achi ri q'inom, u kojom k'u jun u mulq'ab' re q'än puaq, xuquje' u kojom jun je'lalaj ratz'iaq ri paqal rajil. Xuquje' kok b'i jun achi chik ri meb'a' ri q'el ri ratz'iaq u kojom.

3¿Jas lo kel ri' we are nim kiwil wi ri achi ru kojom jun je'lalaj ratz'iaq, kib'ij k'u che: “T'uyul la waral pa we utzalaj tem,” —kixcha che, are k'u ri meb'a', kib'ij che: “Xaq chattak'al na at chila', o chatt'uyul qaj waral cho ri ulew?” —kixcha che.

4We je' kib'an wa', man junam tä ri' kiwil wi iwib', xane jun ri' ri más nim kiwil wi, are k'u ri jun chik xa kiwetzelaj u wäch. Ix je' ta ne q'atal taq tzij ri je' kib'an wa' xa rumal ri itzel i chomanik.

5Loq'alaj taq wachalal, chitampe wa': Ri meb'a'ib' cho we uwächulew, e cha'tal rumal ri Dios rech qas kekojon na che ri Are', xuquje' rech käyi' na chke ri echb'al ru b'im ri Dios chi kuya chke ri loq' käkil wi ri Are'. Are wa' chi keopan ruk' ri Dios rech kätaqan ri Are' pa ki wi'.

6Are k'u ri ix xa kiwetzelaj ki wäch ri meb'a'ib', kiwesaj ki k'ixb'al. ¿A mat pu e are' ri q'inomab' ri ketaqan pi wi', keb'anow k'äx chiwe, kixkik'am k'u b'i chkiwäch ri q'atal taq tzij? ¡Je', je ri'!7¿A mat pu are ri e are' ri käkib'ij ri äwas u b'ixik chrij ri loq'alaj u b'i' ri Cristo ri kojom chiwij chuk'utik chi ix rech ri Are'? ¡Je', je ri'!

8We qas kib'ano jas ri kub'ij ri Pixab' ri nim na u b'anik pa ru taqanik ri Dios, jas ri kub'ij ri Loq' Pixab' ri Tz'ib'talik: “Chiwaj ri iwach winaq jas ri ix kiwaj iwib',” —kächa', are utz ri' ri kib'ano.

9We k'u k'o jun ri más nim kiwil wi, are k'u ri jun chik kiwetzelaj na u wäch, mak ri' ri kib'ano. Ru Pixab' ri Dios kub'ij chi qas tzij ix makuninaq chuwäch ri Are'.

10Jachin jun ri kub'ij chi u nimam ronojel ri kätaqan wi ri Pixab', te k'u ri' kutzaq jun chke ru taqanik, kel ri' chi man qas tzij tä ri kub'ij. Man u nimam tä ri' ri Pixab' rumal chi ri Pixab' xa jun ruk'am rib'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Are ri Dios k'ut ri u b'im: “Mab'an ri nimalaj mak ri äwas u b'anik ruk' ri rixoqil o ri rachajil jun winaq chik,” —kächa'. Xuquje' u b'im: “Matok che kämisanel,” —kächa ri'. Je ri', pune ta ne jun winaq man kub'an tä ri nimalaj mak ri äwas u b'anik, kukämisaj ta k'u jun rach winaq, mak ri' ri u b'anom. Man u nimam tä ri' ru Pixab' ri Dios.

12Chiwila b'a' iwib' jas ri kib'ij, xuquje' jas ri kib'an na pa ri i k'aslemal amaq'el ronojel q'ij. Iwetam k'ut chi käq'at na tzij pa qa wi' junam jas ri kub'ij ru Pixab' ri Cristo ri xujresaj pa ri mak ri xujk'oji wi nab'e.

13Jachin taq ri man xkitoq'ob'isaj tä ki wäch nik'iaj winaq chik, man kätoq'ob'isax tä na ki wäch ri e are' rumal ri Dios aretaq käq'at na tzij pa qa wi'. Are k'u ri xkitoq'ob'isaj ki wäch nik'iaj winaq chik, kätoq'ob'isax na ki wäch ri e are' rumal ri Dios. Utz k'u keb'el na pa ri q'ij ri käq'at na tzij pa qa wi' uj qonojel.

Ri utzil ri käqa'no kuk'utu chi qas tzij uj kojoninaq che ri Jesús

14Wachalal, ¿jas lo u patän wa' we jun kub'ij chi kojoninaq che ri Cristo, te k'u ri' man k'o tä utzil kub'ano? ¡Man k'o taj! ¿A u riqom lo ri' ri qas kojonik ri kub'ano chi kuriq na ru tob'anik ri Dios? ¡Man je' tä ri'!

15Qa'na che chi k'o jun qachalal achi o jun qachalal ixoq ri sib'alaj rajwaxik ri ratz'iaq, man k'o tä chi k'u ri kutij che ri jun q'ij.

16Käpe ta k'u jun chiwe, kub'ij che: “¡Nojim kate'k, are ta k'u ri Dios katto'wik! ¡Chamiq'isaj b'a' awib', chatwoq!” —kächa ri' che. We k'u man kuya tä b'ik jachike ri kajwataj che, ¿a k'o lo u patän wa' ri kub'ij b'i che? ¡Man k'o taj!

17Je k'u ri' xuquje' ri kojonik. We ta ri winaq man kuk'ut tä ruk' ri utzil ri kub'ano chi qas kojoninaq, ri kojonik ri' man are tä qas kojonik, rumal chi man k'o tä utzil kub'ano. ¡Man k'o tä k'u u patän ri'! ¡Je' ta ne chi xa käminaq wa'!

18Kraj k'u ne k'o jun kub'ij: “Ri at k'ut kab'ij at chi at kojoninaq, are k'u ri in, xuwi kinb'an ri utzil,” —kächa'. We katkowinik, chak'utu chnuwäch chi at kojonel, pune man kab'an ri utzil. Ri in k'ut, kink'ut na chawäch chi in kojonel ruk' ri utzil ri kinb'ano.

19Ri at sib'alaj k'o a kojonik, kakojo chi xa jun ri Dios, utz k'u ri' ri kab'ano. Xuquje' k'u ne ri itzel taq espíritus käkikoj wa', keb'irb'itik rumal chi käkixej kib' chuwäch ri Are'.

20¡Xaq at kon! ¿A mat kach'ob'o chi ri winaq ri kub'ij chi käkojonik, man kub'an tä k'u ri utzil, man are tä ri' ri qas kojonik? ¡Man k'o tä k'u jub'iq' u patän we kojonik ri'! ¡Je' ta ne chi xa käminaq wa'!

21¡Qilampe ri qa mam Abraham ojer! Ri Dios xuq'alajisaj chi qas jikom ri ranima' rumal ri xub'ano, xuya k'u ru k'ojol rech käkämisax che sipanik cho ri Dios.

22¿A mat kawilo chi ri qa mam Abraham xq'alajinik chi qas käkojonik ruk' ri xub'ano? Rumal ri xub'an ri are' qas xub'an tz'aqat ru kojonik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Je' xb'antajik jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik ri kub'ij: “Ri qa mam Abraham xkojon che ri Dios. Rumal k'u ru kojonik xilitaj rumal ri Dios chi qas jikom ri ranima',” —kächa'. Xb'ix k'u chrij ri qa mam Abraham chi sib'alaj utz ri are' ruk' ri Dios.

24¿A kich'ob'o? Ri Dios kärilo chi jikom ranima' jun winaq rumal ri kub'ano, man xuwi tä rumal chi käkojonik.

25Je' xb'antaj wa' ruk' ri Rahab xuquje', ri ixoq ri keuch'ab'ej achijab'. Ri Dios k'ut xuq'alajisaj chi jikom ranima' ri are' rumal ri utzil ri xub'ano aretaq xeuk'ulaj ri achijab' aj Israel ri e taqom b'ik, xuya chke chi kewi'k, kewar chila'. Te k'u ri' xeuto' churiqik jun b'e chik rech keanimaj b'i chkiwäch ri ki k'ulel.

26Je' jas ri cuerpo ri elinaq chi ranima', käminaq ri'. Je ri' xuquje' ri kojonik. We ta ri winaq man kuk'ut tä ruk' ri utzil ri kub'ano chi qas kojoninaq, man k'o tä u patän we kojonik ri'. ¡Je' ta ne chi xa käminaq wa'!

Santiago 3

Ri winaq ri qas kojoninaq che ri Cristo käkowinik kujik' ri raq'

1Wachalal, mek'oji k'ia chiwe ri xaq käkikoj kib' che ki tijoxik ri qachalal. Iwetam k'ut chi k'äx na ri q'atow tzij pa qa wi' uj ri käqaya tijonik chuwäch ri q'atow tzij pa ki wi' nik'iaj chik.

2Ri uj qonojel kujmakunik. K'ia mul kujsach che ri käqa'no. We k'u k'o jun ri man k'o tä jub'iq' käsach wi che ri kub'ij, are jun winaq ri' ri qas tz'aqat ru chomanik. Käkowin ri' chuq'ilik rib' che ronojel ri kraj ri ranima'.

3Ri uj kujkowin che ki jik'ik ri kiej ruk' jun alaj jik'b'al ri käqakoj pa ki chi'. Pune ta ne sib'alaj k'o ki chuq'ab', kujkinimaj k'u na ri'.

4Qesajmpe qa no'j xuquje' chkij ri nimaq taq barcos. Pune sib'alaj k'o u chuq'ab' ri kiäqiq' ri käch'ikminik, ri achi ri k'amowinaq b'ik käkowinik kuk'am u b'e ri barco ruk' ri alaj u timón jawije' chi' ri kraj ke' wi.

5Je k'u ri' xuquje' ri qaq'. Ri qaq', pune are xa jun alaj ti'j ri sib'alaj ch'utin ri k'o pa qa chi', k'ia k'u ri käkowin chub'anik. ¡Sib'alaj nim ri k'ache'laj ri käkowin jun alaj q'aq' chuporoxik!

6Ri qaq' junam ruk' jun u xaq q'aq'. Je' ta ne ri uwächulew ruk' ronojel ri etzelal ri k'o chupam k'o pa qa cuerpo, kutz'iloj k'u ronojel. Ri qaq' je' ta ne tzijtal wa' rumal ri q'aq' rech ri infierno. Ronojel q'ij k'ut kub'an nimalaj k'äx che ri qa k'aslemal, je' ta ne chi kujk'atik.

7Ri winaq käkowinik käresaj ri u k'a'nal apachike u wäch chikop cho ruwächulew, je' k'u u b'anom wa'. Käkowin ri are' chub'anik wa' chke taq awaj aj pa taq juyub', chke ri chikop ajuwokaj, chke ri kumätz, xuquje' chke ronojel ki wäch chikop ri e k'o pa taq ri nimalaj ja' rech ri mar, pa taq ri nima'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Man k'o tä k'u jun winaq käkowinik kujik' ri raq', käresaj ru k'a'nal. Ri qaq' are sib'alaj itzel wa' ri man kuya' taj qas käjik'ik. Are je' ta ne chi sib'alaj k'o u veneno ri käkowinik käkämisanik.

9Ruk' ri qaq' käqaya u q'ij ri Qajaw Dios ri qa Tat. Ruk' ri qaq' xuquje' keqayoq' ri winaq ri e b'anom rumal ri Dios ri xaq jub'iq' man e junam tä ruk'.

10Jun winaq ruk' ru chi' kuya u q'ij jun, xuquje' käyoq'onik. Wachalal, ¡man ya'tal tä wa' chi je' käqa'no, man utz tä k'u ri'!

11¿A kel lo loq utzalaj joron xuquje' k'alaj joron xa pa jun u k'iyib'al ja'? ¡Man je' taj!

12Wachalal, ¿a kuya lo alanxäx jun u che'al oj? ¿A kuya lo oj jun u k'amal kinaq'? ¡Man je' taj! Je k'u ri' man kuya' taj kel loq joron ri tza, xuquje' joron ri qas utz xa pa jun u k'iyib'al ja'.

Waral käqil wi jas ri' ri utzalaj no'j ri käpe ruk' ri Dios

13We k'o jachin jun chixol ri sib'alaj k'o retam xuquje' k'o u no'j, chuk'utu b'a wa' ruk' ri utzalaj u k'aslemal, ruk' k'u ri utzil ri kub'ano ri man k'o tä nimal ruk', xane qas rajwaxik kukoj ri utzalaj u no'j chuk'utik wa'.

14We k'u ne k'äx kina' chrij jun winaq chik pa ri iwanima', k'o k'u k'äx pa i k'ux chrij, we pa ronojel ri kib'ano kib'an wa' xaq rech utz kixil wi, man kuya' tä ri' kib'an nimal che ri iwetam. We je ri' kib'ano, xaq kib'an tzij ri', man kib'ij tä k'u ri qas tzij.

15Wa' we nojib'al ri' man are tä ri Dios käyo'wik, xane xaq ajuwächulew. Käpe wa' xaq pa ri ki chomanik ri winaq, are k'u ri Itzel ri käyo'wik.

16We k'äx kina' chb'il taq iwib', we ri kib'ano, kib'an wa' xaq rech utz kixil wi, are wa' ri kub'ano chi k'o ch'oj chixol, xuquje' chi k'o ronojel u wäch etzelal chixol.

17Are k'u ri no'j ri käpe chila' chikaj ruk' ri Dios, ri qas nab'e ri kub'ano, are kub'an ch'ajch'oj che ri qa k'aslemal. Kuya utzil ri' chqaxol, kub'ano chi kujch'awik, chi utz kujchomanik. Xuquje' kub'ano chi uj nimanelab', chi käqatoq'ob'isaj ki wäch nik'iaj chik, käqa'n k'u ri utzil. Kub'ano chi junam keqil wi konojel, man xaq tä kieb' qa wäch.

18Ri winaq ri kuxlan ki k'ux, ri k'o utzil pa kanima', käkitik na ri' ri utzil chkixol nik'iaj winaq chik, käkiyak k'u na jun kosecha rech utzil pa taq ri kanima' ri e are', xuquje' pa ri ki k'aslemal.

Santiago 4

We sib'alaj loq' käqil wi ri jastaq rech ri uwächulew, xa käqa'n qa k'ulel ri' che ri Dios

1¿Jas che xaq amaq'el kixch'ojinik? ¿Jas che kib'an i k'ulel chb'il taq iwib'? ¿A mat käpe wa' rumal ri itzel taq rayinik ri käkikoj ki chuq'ab' pa taq ri iwanima'? ¡Je', rumal wa'!

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Ri ix k'o ri kiwaj, rumal k'ut chi man kiriq taj, kixkämisanik. Ri ix k'o ri kirayij, rumal k'ut chi man käya'taj tä chiwe, kixel ch'uj, xaq kixch'ojinik. Man kiriq taj jas ri kiwaj rumal chi man kita' tä wa' che ri Dios.

3We k'u kita' wa' che ri Dios, ri Are' man kuya tä chiwe, rumal chi man qas utz ri iwanima' chuta'ik ri kita' che. Are k'u kiwaj chi käyi' chiwe ri xaq kikoj chupam jachike ri kiwaj.

4¡Ri ix, ix winaq ri man jikom tä iwanima'! ¿A mat kich'ob'o chi we ke' iwanima' kuk' ri jastaq rech ri uwächulew, are kib'an i k'ulel ri' che ri Dios? Apachin ri kujach rib' chub'anik ronojel ri käka'n ri winaq ajuwächulew, kub'an u k'ulel ri' che ri Dios.

5Man xaq tä k'u loq' kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Ri Loq'alaj Espíritu ru yo'm ri Dios pa qanima' sib'alaj kok il chqe, sib'alaj kujraj,” —kächa'.

6Ri Dios k'ut sib'alaj kujuto' na ruk' ri nimalaj u toq'ob' je' jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Tz'ib'talik: “Ri Dios kuq'atej ki wäch ri winaq ri xa käkinimarisaj kib'. Are k'u ri man nim tä käkil wi kib', keuto' na ri Are', kutoq'ob'isaj ki wäch,” —kächa'.

7Minimarisaj b'a' iwib', xane chixniman che ri Dios. Ko b'a' kixjeqeloq, chiq'atej u wäch ri Itzel, kanimaj k'u na b'i ri are' chiwäch.

8Chixqeb' ruk' ri Dios, ri Are' k'ut käqeb' na iwuk' ix. Ri ix ajmakib', chiya b'a' kan u b'anik ri man utz taj, je' ta ne ri kich'aj ri i q'ab' rumal ri tz'il ri i chapom. Ri ix ri xaq kieb' kub'an ri i chomanik ix, kiwaj kib'an ri käka'n ri winaq ajuwächulew, xuquje' kiwaj kib'an ri kraj ri Dios. Rajwaxik b'a' kib'an ch'ajch'oj che ri iwanima'.

9Rajwaxik chi sib'alaj kixb'isonik, kiraq i chi' che oq'ej, kel k'u na u wa'l i wäch rumal rech ri mak ri i b'anom. Chik'exa ri i tze' pa oq'ej, chik'exa k'u ri i kikotemal pa b'is.

10China' iwib' chi man nim tä i b'anik chuwäch ri Dios. Ri Are' k'ut kuya na i q'ij.

Man utz taj käqaq'at tzij pa ki wi' ri qachalal chub'anik k'äx chke

11Qachalal, mib'ij k'äx taq tzij chb'il taq iwib'. Jachin ri kuq'at tzij puwi' jun rachalal, kub'ij ri man utz taj chrij chub'anik k'äx che, wa' we winaq ri' xa k'äx kub'ij ri' chrij ru Pixab' ri Dios, xa k'u tajin kukoj rib' ri' che q'atal tzij. We ri at je' kab'an wa' ruk' ri Pixab', man kanimaj tä k'ut jas ri kätaqan wi, at ri' xa tajin kakoj awib' che q'atal tzij, kab'ij k'u ri man utz taj chrij ru Pixab' ri Dios.

12Xa jun ri Dios k'olik ri yo'winaq ri Pixab', xuwi k'u ri Are' are qas Q'atal Tzij pa qa wi'. Xuwi ri Are' käkowinik kujuto', käkowin k'ut chusachik qa wäch. Are k'u ri at, ¿jachin lo ri at chi ri at kaq'at tzij puwi' ri awach winaq?

Man xaq tä qech uj ru b'ixik jas ri käqa'n na chuweq käb'ij

13Chitampe ri kinb'ij, ix ri' ri je' kib'ij wa': “Kämik o chuweq kuje' na jela' pa ri tinimit ri'. Kujkanaj k'u na kan jun junab' chila' chub'anik ri k'ayij, käqach'ak k'u na qa rajil,” —kixcha na.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14¡Man iwetam tä k'ut jas ri kik'ulmaj na chuweq! ¿Jas pu u b'anik ri qa k'aslemal? Ri qa k'aslemal are junam ruk' ri jub'iq' sutz' ri xaq jun rat käq'alajinik, chanim k'ut käsachik.

15Ri kib'ij, rajwaxik are je wa': “We kraj ri Dios, we kuya na qa k'aslemal, käqa'n na ri', käqa'n na la',” —kixcha na.

16Are k'u ri ix ruk' nimal kixch'awik, xaq kinimarisaj iwib'. Man utz tä ri' ri kib'ano, kinimarisaj iwib'.

17Jachin ri retam chi utz u b'anik ri utzil jas ri xinb'ij, te k'u ri' man kub'an taj, we winaq ri' qas k'o u mak.

Santiago 5

Ri Santiago kuya u b'ixik ri k'äx ri käkiriq na ri q'inomab'

1¡Ri ix q'inomab', chitampe wa'! Chixoq'oq, chiraqa i chi' rumal ri nimalaj k'äx ri käpe na pi wi'.

2Ri i q'inomal ri k'o kämik ri xaq i k'olom, je' ta ne q'ayinaq chi wa'. Ri je'lalaj taq iwatz'iaq, xaq chikopirinaq chi wa' xuquje'.

3Ri q'än puaq, ri saq puaq ri i k'olom, xaq u chulum chi rib'. Ronojel k'u wa' kuq'alajisaj na chiwij ri k'äx ri i b'anom. Käsach na i wäch ix rumal ronojel wa', je' ta ne jun q'aq' wa' ri kuporoj ri i cuerpo. ¿Jas che xaq i mulim k'ia q'inomal che taq we q'ij ri'? ¡Iwetam chi are ri k'isb'al taq q'ij wa'!

4¡Chitampe'! Ri ajchakib' ri xeyakow ri i kosecha käkoq'ej ri ki rajil ri iwelaq'am kan chke. Kel kub'ij wa' chi man i yo'm tä ri tojb'al ke. Opaninaq k'u ri koq'ej chuwäch ri Qajaw Dios ri k'o u taqanik puwi' ronojel. ¡Ri Are' k'ut u tom ri ki tzij!

5Waral cho we uwächulew xaq i nimarisam iwib' kuk' taq ri k'ialaj taq jastaq iwe. I tzoqopim iwib' chub'anik ronojel ri kiwaj, xaq rech kixkikot ix. Xuquje' i chomarisam iwib' je' ta ne ix wakäx, xa k'u jub'iq' man kopan ri q'ij ri kixk'am b'i pa kämisaxik rech kixpilik.

6Ri ix i q'atom tzij pa ki wi' ri winaq ri man k'o tä ki mak rech käk'äjisax ki wäch, i kämisam k'u wa'. Ri e are' k'ut man k'o tä jas ri ka'nom chiwe, man käkiq'atej tä i wäch.

Rajwaxik kichajij paciencia xuquje' kitaqej u b'anik orar

7Qachalal, chichajij b'a' paciencia k'ä käpe na ri Qajaw Jesús. Chib'ana iwe jas ri kub'an ri tikol ab'ix, ruk' paciencia kereyej na ri nab'e taq jäb' xuquje' ri k'isb'al taq jäb' rech käk'iy ru tiko'n, kuyak k'u na jun utzalaj kosecha.

8Je wa' xuquje' rajwaxik kib'an ix, kichajij paciencia. Chiwalijisaj b'a' ri iwanima' rumal chi man naj tä chik k'o wi ri q'ij ri käpe ri Qajaw Jesús.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Wachalal, xaq mixch'ojinik, ri jun ruk' ri jun chik, rech man käq'at tä tzij pi wi'. Ri Dios k'ut, ri nimalaj Q'atal Tzij, ya mero kuchaplej u q'atik tzij pa ki wi' ri winaq. Je' ta ne chi ya tak'al chik chi' ri ja.

10Qachalal, chiwesaj i no'j chkij ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ri xek'oji ojer. Ri e are' qas xk'oji ki paciencia chuch'ijik ri k'äx ri xkiriqo. E taqom k'u rumal ri Qajaw Dios, xech'aw pa ru b'i' ri Are'.

11Ri uj qetam chi sib'alaj utz ke ri xkich'ij ri k'äx. Ri ix i tom chi ri tat Job sib'alaj xuchajij paciencia chuch'ijik ri nimalaj k'äx ri xuriqo. Xuquje' iwetam jas ri xub'an ri Qajaw Dios chuto'ik aretaq xto'taj chupam ronojel ri nimalaj k'äx ri xuriqo. Ri Qajaw Dios sib'alaj kel u k'ux chqe, xuquje' kutoq'ob'isaj qa wäch.

12Ri nim na u b'anik chke taq we tijonik ri', wachalal, are wa': Man xaq tä amaq'el kikoj juramento pa taq ri i tzij. Man kikoj tä ru b'i' ri Dios, o ruwächulew, man kikoj tä k'u jun u wäch juramento chik. We kib'ij: "¡Je'!" —kixcha na, man xaq tä kieb' i k'ux kib'ij wa'. Xuquje' we kib'ij: "¡Man je' taj!" —kixcha', man xaq tä kieb' i k'ux kib'ij rech man käq'at tä tzij pi wi' chi käk'äjisax na i wäch rumal ri Dios.

13We k'o jun chiwe ri käriqtaj pa k'äxk'ol, chub'ana orar. We k'o jun chiwe ri käkikotik, chb'ixonoq, chuya u q'ij ri Dios.

14We k'o jun chiwe ri käyawajik, cheusik'ij ri k'amal taq ki b'e ri qachalal kojonelab' rech käka'n orar puwi'. Käkikoj k'u na jub'iq' aceite puwi' ri yawab' pa ru b'i' ri Qajaw Jesús.

15We aretaq käka'n orar ri k'amal taq ki b'e ri kojonelab' puwi' ri yawab', qas käkikojo chi käkunatajik, käkunataj na ri', käwalijisax k'u na ri are' rumal ri Qajaw Dios. We makuninaq ri yawab', käsachtaj na u mak rumal ri Dios.

16Rumal ri' rajwaxik chi kiq'alajisaj jas u wäch mak ri i b'anom chb'il taq iwib'. Te k'u ri' chib'ana orar pi wi' chb'il taq iwib' rech kixkunatajik. Ri oración ri kub'an jun winaq ri qas jikom ranima', sib'alaj k'o na u chuq'ab' wa' chub'anik utzil.

17Ri qa mam Elías, ri q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer, are xaq jun winaq je' jas ri uj. K'o jumul ri xub'an orar, xuta' che ri Dios chi man käqaj tä na ri jäb'. Oxib' junab' k'ut ruk' nik'iaj man k'o tä jäb' xqajik.

18Aretaq k'ut xub'an orar jumul chik, xuta' che ri Dios chi käqaj ri jäb'. Xqaj k'u ri jäb', ri tiko'n k'ut xuya jun utzalaj kosecha.

19Wachalal, qa'na che chi jun chiwe kutas rib' chrij ri Qas Tzij, k'o k'u jun chik ri kutij u chuq'ab' che rech kätzelej chi na jumul.

20Chiwetamaj b'a' chi jachin ri käkowinik kub'ano chi jun ajmak kuya kan ru b'e ri man utz taj, are jun winaq ri' ri xresaj ri ranima' jun ajmak pu q'ab' ri kämikal. Ri je' kub'an wa' kub'ano chi käsachtaj na ri k'ialaj u mak ri winaq ri'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Pedro

1 Pedro 1

Ri apóstol Pedro kuchap u tz'ib'axik jun carta chke ri kojonelab' ri e jab'uninaq cho ruwächulew

1In wa', ri Pedro, in apóstol. In jun chke ru taqo'n ri Jesucristo. Kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe ix, ix ri' ri ix jab'uninaq cho ruwächulew, ri ix ri k'o pa Ponto, pa Galacia, pa Capadocia, pa Asia, xuquje' ri ix ri k'o pa Bitinia.

2Ix ri', ri ix cha'tal rumal ri Dios qa Tat rumal chi je wa' ru chomam ri Are' petinaq loq. Ri ix sik'im rumal ri Loq'alaj Espíritu rech kub'an ch'ajch'oj che ri iwanima' ruk' ri u kik'el ri Jesucristo rech kixok chunimaxik ri Are'. Are ta b'a' ri Dios sib'alaj kutoq'ob'isaj i wäch, kub'ano chi qas kuxlan ri iwanima'.

Waral käqil wi jas ri ku'l wi qa k'ux pa ri qa k'aslemal waral cho we uwächulew

3Qaya b'a' u q'ij ri Dios ru Tat ri Qajaw Jesucristo rumal chi sib'alaj xel u k'ux chqe, xub'an k'ak' che ri qa k'aslemal rumal chi xk'astajisax ri Jesucristo chkixol ri käminaqib'. Are k'u wa' ri ku'l wi qa k'ux pa we k'aslemal ri'.

4Je' xub'an wa' chqe rech käqechb'ej ri nimalaj utzil ri man kuya' taj käsach u wäch, ri man kätz'ilob' taj, man je' tä kub'ano jas ri kub'an ri kotz'ij ri xa kächaqi'jik. Ronojel wa' are k'olotal chqe chila' chikaj rumal ri Dios.

5Rumal chi ri ix qas ix kojoninaq che ri Dios, ri Are' kixuchajij na ruk' ri nimalaj u chuq'ab' rech kiriq na ru tob'anik ri u chomam loq chi kuq'alajisaj na pa ri k'isb'al taq q'ij.

6Rumal k'u wa' ri ix qas kixkikotik, pune ta ne rajwaxik chi kiriq na k'äx kämik ri', kixok'ow k'u na pa jalajoj u wäch taq k'äxk'ol. Xaq k'u q'atetal q'ij kiriq wa' we k'äx ri'.

7Tajin kiriq wa' we k'äx ri' rech käq'alajinik chi qas tzij ix kojoninaq. Jas ri käb'an che ri q'än puaq käyi' pa ri q'aq' che rilik we qas utz, je k'u ri' ri ix. We kixkowinik kich'ij ri k'äx, q'alaj ri' chi qas tzij ix kojoninaq. Más loq' k'u wa' ri i kojonik chuwäch ri q'än puaq ri xa käsach u wäch. Utz k'u kixil na chi qas ix kojoninaq, käyi' na i q'ij, nim kixil wi na aretaq käpe ri Jesucristo, kuk'ut na rib' chqawäch.

8Ri ix kiwaj ri Jesucristo, pune man iwilom tä u wäch. Kämik k'u ri' ri ix i ku'b'am i k'ux chrij, qas kixkikot k'u na ruk' nimalaj kikotemal ri man k'o tä je wi, ri man kiriq taj jas kib'an chub'ixik.

9Je ri', rumal chi i riqom ru tob'anik ri Dios. Are k'u wa' ri tajin kik'amo rumal chi kixkojonik.

10Ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ojer, xech'aw loq chrij ri nimalaj toq'ob' ri kub'an na ri Are' chiwe. Ri e are' sib'alaj xkitzukuj retamaxik wa', xkitzukuj k'u u ch'ob'ik jas ri kub'an na ri Dios che i to'ik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Xkitala u tzijol jachin ri käpe na xuquje' jampa' käpetik. Xq'alajisax k'u wa' chkiwäch rumal ri Espíritu rech ri Cristo ri k'o pa kanima'. Tzare k'u wa' xuquje' ri xyo'w loq u b'ixik ri k'äxk'ol ri kuriq na ri Cristo, xuquje' xub'ij loq chi känimarisax na u q'ij aretaq ok'owinaq chi ronojel.

12Xq'alajisax k'u chkiwäch rumal ri Dios chi ri tajin käkiya u b'ixik man are tä chke ri e are', xane chqe uj kämik. Are k'u wa' ri tzijom chiwe ix kumal ri winaq ri xkitzijoj ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ruk' ru chuq'ab' ri Loq'alaj Espíritu ri taqom loq chikaj. Are sib'alaj käkaj ta na ri ángeles käketamaj ronojel wa'.

Ri Dios kujusik'ij rech käqatas qib' chrij ri etzelal

13Rumal ri' rajwaxik chi qas utz chixchomanoq, chichomaj na jas ri kib'ano, chikojo k'u ri utzalaj i chomab'al. Qas chiku'b'a i k'ux chrij ri nimalaj toq'ob' ri kuya na ri Dios chiwe aretaq käpe na ri Jesucristo, kuk'ut k'u na rib' chqawäch.

14Chixnimanoq, mib'an chi k'ut ri xa i rayib'al ix ri xib'an kan nab'e aretaq mäja' qas kiwetamaj u wäch ri Dios.

15Xane jas ri Dios ri xixusik'ij Are' tastal chrij ronojel u wäch etzelal, je' chib'ana ix xuquje' pa ronojel ri i k'aslemal, chijacha k'u iwib' pu q'ab' ri Dios.

16Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: “Chijacha iwib' pa nu q'ab', chitasa iwib' chrij ronojel u wäch etzelal, rumal chi ri in, in tastal chrij ronojel u wäch etzelal,” —kächa ri tz'ib'tal kanoq.

17We kib'ij “qa Tat” che ri Dios ri junam kub'an chuq'atik tzij pa ki wi' ri winaq rumal ri ki b'anom chkijujunal, rajwaxik b'a' chi nim kiwil wi ri Are', chixej k'u iwib' chuwäch amaq'el ronojel q'ij pa ri i k'aslemal waral cho we uwächulew.

18Iwetam k'ut chi ri Dios xixutoro, xixresaj chupam ri k'aslemal ri man utz taj, ri man k'o tä u patän, ri k'aslemal ri xik'am kan chke ri i nan i tat ojer. Iwetam xuquje' chi man are tä ri q'än puaq, man are tä k'u ri saq puaq ri xa käsach ki wäch kuya' käyi' wa' che rajil we tob'anik ri' ri xiriqo.

19Xane ri xtorb'ex iwe are ri loq'alaj u kik'el ri Cristo ri xyi' che sipanik cho ri Dios je' jas ru kik'el jun alaj chij ri qas utz na, ri man k'o tä u yab'.

20Ri Cristo cha'tal chi ri Are' rumal ri Dios tzaretaq mäja' kub'an ruwächulew. Q'alajisam k'u wa' pa taq we k'isb'al taq q'ij ri' rech kub'an utzil chiwe.

21Rumal k'u ri Cristo ri ix kixkojon che ri Dios ri xk'astajisan ri Are' chkixol ri käminaqib', xunimarisaj k'u u q'ij. Rumal k'u ri' ri ix kixkojon che ri Dios, chrij k'u ri Are' käku'b'i wi i k'ux.

22Rumal ri nimanik che ri Qas Tzij i ch'ajom ri iwanima' rumal ri Loq'alaj Espíritu rech qas tzij kiwaj iwib' chb'il taq iwib' nimalaj iwonojel. Qas rajwaxik b'a' kiwaj iwib' chb'il taq iwib'. Chijikib'a ri iwanima', chitija k'u i chuq'ab' chub'anik wa'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Yo'm k'u jun k'ak' i k'aslemal je' ta ne chi xil chi na i wäch jumul chik. Are je' i b'anik wa' man kumal tä k'u ri i nan i tat ri xa kekämik, xane rumal ru Loq' Pixab' ri Dios ri qas k'aslik, ri man käsach tä u wäch pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik.

24Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Konojel ri winaq e je' jas ri q'ayes, ri ki je'lal k'ut are junam ruk' ru kotz'ijal ri q'ayes. Ri q'ayes kub'an chaqi'j, ru kotz'ijal xa käpulpub'ik.

25Are k'u ru Loq' Pixab' ri Dios käk'oji na amaq'el, man käsach tä u wäch wa', —kächa ri tz'ib'tal kanoq. Ri Tzij ri' are ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio ri xtzijox chiwe.

1 Pedro 2

1Rumal k'u ri' chiya b'a' kan u b'anik ronojel u wäch etzelal, mixsub'un chik, mib'an xaq kieb' i wäch, k'äx mina' chkij nik'iaj winaq chik aretaq käkiriq utzil, man kiyak tä k'u tzij.

2Chib'ana' jas ri kub'an jun alaj ak'al ri te' kil u wäch, kutzukuj ru tu' ru nan. Rajwaxik chi sib'alaj ke' iwanima' ruk' ru Loq' Pixab' ri Dios ri je' ta ne qas leche ri man k'o tä yujtal ruk', rech rumal wa' kixk'iyik, kiriq k'u na ru tob'anik ri Dios.

3Je' chib'ana wa' we qas xich'ob'o chi qas tzij sib'alaj utz ri Qajaw Jesús.

Waral käqil wi chi ri Cristo are junam jas jun nimalaj ab'aj ri käkoj che toq'eb'al re ri ja

4¡Chixsa'j ruk' ri Qajaw Jesús! Pune k'asal ri Are', are junam ruk' jun kowilaj ab'aj. (Are utz na ri' we käkoj wa' che toq'eb'al re jun nim ja.) Qas tzij k'ut, ri Are' etzelam u wäch kumal ri winaq. Chuwäch k'u ri Dios are ri ab'aj ri más utz na, ri nim na u q'ij, cha'tal k'u rumal ri qa Tat.

5Ri ix xuquje', pune ix k'aslik, je' ta ne ix ab'aj. Chiya b'a' che ri Dios chi kixukoj chuyakik jun loq'alaj ja ri käq'ijilax wi ri Are'. Ri ix k'ut, ix juch'ob' sacerdotes ri i jachom iwib' pu q'ab' ri Dios, ix tastal k'u chrij ronojel u wäch etzelal. Rumal k'u ri Jesucristo, ri ix kiya sipanik cho ri Dios xa jas ri käqaj chuwäch ri Are', ri kuk'amowaj, jas ri kuya ri Loq'alaj Espíritu pa ri iwanima'.

6Rumal ri' xuquje' kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: ¡Chiwilampe'! K'o Jun ri kinya pa ri Sión, je' ta ne chi kincha' jun ab'aj ri sib'alaj nim u q'ij, kinkoj k'u ri Are' che toq'eb'al re ri ja. Jachin k'u ri käkojon che, man käb'ison tä ri', xane käkikot na ranima', —kächa ri tz'ib'tal kanoq.

7Sib'alaj loq' k'u na ri Are' chiwäch ix, ri ix kojoninaq che. Are k'u ri man kekojon taj, je' käb'antaj na jas ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Ri ab'aj ri man xkaj tä ri yakal taq ja, are ab'aj wa' xkoj che toq'eb'al re ri ja, —kächa'.

8Xuquje' je' käb'antaj na jas ri kub'ij: Are jun ab'aj ri käkichaq'ij wi kib', jun nimalaj ab'aj ri xa ketzaq rumal, —kächa ri' ri tz'ib'tal kanoq. Ketzaq k'u ri winaq we man keniman tä che ru Loq' Pixab' ri Dios. Je' k'u u chomam loq ri Dios wa' chkij.

Waral käqil wi jachin taq ri e rech ri Dios

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Ri ix k'ut, ix juch'ob' winaq ri cha'talik, ix juch'ob' sacerdotes ri kixpatänin che ri Nim Taqanel, ix winaq ri i jachom iwib' pu q'ab' ri Dios, i tasom iwib' chrij ronojel u wäch etzelal, ix k'u ri' ri u tinimit ri Dios. Je wa' i b'anik rech kitzijoj ri nimaq taq kajmab'al ri tajin kub'an ri Dios ri xixusik'ij rech kixel pa ri q'equm ri ix sachinaq wi, kixq'ax k'u pa ri saqil ri sib'alaj kajmab'al ri kuya ri Dios.

10Ri ix nab'e kanoq man qas ix tä jun tinimit, are k'u ri kämik ix ri' ri u tinimit ri Dios. Nab'e kanoq man k'o tä jun ri kel u k'ux chiwe. Kämik k'ut sib'alaj kel u k'ux ri Dios chiwe.

Chikojo ri i k'aslemal chupatänixik ri Dios

11Loq'alaj taq qachalal, kintzijon iwuk' rumal chi ri ix, ix winaq ri naj ix k'o wi che ri i tinimit. Kixinb'ochi'j chi man kib'an tä chi ri man utz taj ri kraj ri iwanima', ri itzel taq i rayinik ri kech'ojin chiwij rech kixtzaq na pa mak.

12Chib'ana ri qas utz pa ri i k'aslemal chkixol ri winaq ri mäja' qas ketam u wäch ri Dios. Je ri', pune ri e are' kämik kixkiyoq'o, käkib'ij chiwij chi ix b'anal taq etzelal, käkinimarisaj k'u na u q'ij ri Dios rumal ri utzil ri kib'ano aretaq käpe ri Are', kuk'ut k'u ri nimalaj u chuq'ab' pa ki wi' ri winaq.

13Chiya b'a' iwib' pa taqik chke ri winaq ri yo'm pa ki q'ab' chi ketaqan pi wi' ix rech nim käkil wi ri Qajaw Jesús. Je' k'u kib'an wa' che ri nimalaj taqanel, ri tata' ri más k'o na taqanik pu q'ab' chkiwäch konojel.

14Je ri' kib'an ix xuquje' chke ri winaq, ri u taqo'n ri q'atal tzij, ri e taqom b'i chuk'äjisaxik ki wäch ri b'anal taq etzelal, xuquje' chuya'ik ki q'ij ri käka'n utzil.

15Are k'u u rayib'al ri Dios chi kib'an ri utzil rech kiq'atej u wäch ri konalaj taq ki tzij ri winaq ri man k'o tä ketam. Je ri' man käkiriq tä chik jas käkib'ij chiwij.

16Ri ix, ix winaq ri ix tzoqopital chi pu q'ab' ri Itzel, man rumal tä k'u rech chi ix tzoqopitalik kib'an ta ri man utz taj, xane chib'ana' jas ri kub'an jun ri kojom che patänil re jun winaq chik, chipatänij ri Dios.

17Nim cheiwila wi konojel. Cheiwaj konojel ri qachalal kojonelab'. Nim kiwil wi ri Dios, chixej k'u iwib' chuwäch. Nim chiwila wi ri nimalaj taqanel xuquje'.

Ri Cristo, ruk' ri k'äx ri xuriqo, xuk'ut kan chqawäch jas ri utz käqa'no

18Ix ri', ri ix kojom che patäninelab', chiya iwib' pa taqik chke ri i patrón, nim k'ut cheiwila wi. Man xuwi tä chke ri utz ki chomanik, ri kech'awik, xane je' xuquje' chib'ana chke ri e k'a'n.

19Utz k'u na ri' we jun kuch'ij k'äx, pune man taqal tä che chi kuriqo, we ri are' kuna' pa ranima' cho ri Dios chi man k'o tä etzelal u b'anom.

20We k'u rumal ri u b'anik ri man utz taj käk'äjisax i wäch ix, ¿a nim k'u lo u b'anik wa' chi kich'ij ri k'äx ruk' paciencia? ¡Man je' taj! We k'u ne kiriq k'äx xa rumal ru b'anik utzil, kich'ij k'u wa' ruk' paciencia, are utz kil na wa' rumal ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Are k'u wa' ri ix sik'im wi rumal ri Dios rumal chi ri Cristo xuriq k'äx rumal qech uj, xuya k'u kan jun utzalaj k'utb'al chiwäch rech kib'an iwe jas ri xub'an ri Are'.

22Ri Cristo man k'o tä mak xub'ano, man xub'an tä k'u tzij che ki sub'ik ri winaq.

23Ri Are' aretaq xyoq'ik, man xutzelej tä u k'exel ri ki tzij ri winaq ruk' yoq'onik. Aretaq xb'an k'äx che kumal ri winaq, man xub'ij taj chi käpe na k'äx chkij ri e are', xane xuya kan ronojel pu q'ab' ri Dios ri jikom kub'an chuq'atik tzij.

24Ri Cristo xuk'am b'i ri qa mak pa ri u cuerpo aretaq xrip cho ri cruz rech ri uj, je' ta ne uj käminaq chi ruk' Are', man käqataqej tä chi makunik, xane käqachap u b'anik ri qas jikom, ri qas utz. Xsoktaj k'u ri Cristo rech ri ix kixutzirik, kiriq na ri k'aslemal ri qas utz.

25Ri ix nab'e kanoq ix sachinaq, je' ta ne ix chij ri i jab'um iwib'. Kämik k'ut ix tzelejinaq chi loq ruk' ri Cristo. Ri Are' kixuchajij junam jas jun ajyuq' keuchajij ru chij. Kuchajij k'u na ri iwanima'.

1 Pedro 3

Waral käqil wi jas ri rajwaxik pa ri ki k'aslemal ri e k'ulan chik

1Ri ix ixoqib', ri ix k'ulan chik, chixniman chke ri iwachajil. Je ri' we ne e k'o jujun chke ri iwachajil ri man käkikoj tä ru Loq' Pixab' ri Dios, kekojon ta k'u ne rumal ri utzalaj i k'aslemal ix, ri ix ixoqib', pune ta ne man kätzijox tä ru Loq' Pixab' ri Dios chke.

2Are k'u ri ix kixkilo chi ch'ajch'oj ri iwanima', nim kiwil ri Dios, kixej k'u iwib' chuwäch.

3Ri ix ixoqib' rajwaxik kikoj atz'iaq ri qas taqal chiwe, rajwaxik k'ut chi utz u b'anik ri i wi' kib'ano jas ri qas taqalik. Man xuwi tä kiwiq iwib' ruk' q'än puaq, ruk' chachal ri paqal rajil, man ruk' tä k'u atz'iaq ri sib'alaj paqalik.

4Xane ri qas wiqob'al iwib' are ri k'o pa ri iwanima'. Ri qas je'lal ri man käsach tä u wäch are ri utzalaj iwanima' ri sib'alaj käjororik. We wiqob'al ri' are sib'alaj loq' na wa' chuwäch ri Dios.

5Je' k'u wiqob'al wa' xkikoj ri ixoqib' ojer ri xkijach kib' pu q'ab' ri Dios. Ri e are' xku'b'i ki k'ux chrij ri Dios, xuquje' xeniman chke ri kachajil.

6Je' jas ri nan Sara ojer xniman che ri qa mam Abraham, xub'ij k'u che: “At wajaw,” —xcha che. Ri ix, ix je' jas ri nan Sara we kib'an ri utzil, man k'o tä k'u jas kixej wi iwib'.

7Ri ix xuquje', ri ix achijab', ri ix k'ulan chik, rajwaxik qas kichomaj na jas kib'an kuk' ri iwixoqil. Nim cheiwila wi, man xaq xuwi tä rumal chi ri ixoqib' man junam tä ki chuq'ab' iwuk' ix, xane rumal chi ri e are' xuquje' käkechb'ej na ri k'aslemal ri kuya ri Dios chiwe ix rumal ri nimalaj u toq'ob'. Je' chib'ana wa' rech ri Dios kuto aretaq kib'an orar.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Utz ke ri käkiriq k'äx xa rumal ri u b'anik ri utzil

8Más k'u na, china' pa iwanima' chi xa ix jun, ri ix nimalaj iwonojel. Chel i k'ux chb'il
taq iwib', chiwaj iwib' junam jas ri käka'n ri winaq ri qas e kachalal kib'. Minimarisaj
iwib', xane chich'ab'ela iwib' ruk' utzil.

9Mitzelej u k'exel ri k'äx ri käb'an chiwe, man kixyoq'on tä k'u chke ri winaq ri
kixkiyoq'o. Xane jas ri Dios ri kixtewchinik, chixtewchin ix xuquje' chke ri keb'anow
k'äx chiwe. Iwetam k'ut chi ix u sik'im ri Dios rech kiriq tewchib'al.

10Je ri' ri kub'ij ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Jachin ri kraj jun utzalaj k'aslemal,
käkikot na amaq'el ronojel q'ij, chujik'a b'a' ri raq', mub'ij ri k'äx u b'ixik, xane
chutz'apij ru pu chi' rech man kub'an tä tzij, —kächa'.

11Chutasa rib' chrij ri etzelal, chub'ana k'u ri qas utz. Chutzukuj ru b'anik utzil chkixol
ri winaq, qas k'u kutaqej u b'anik wa'.

12Je ri', rumal chi ri Qajaw Dios keuchajij ri winaq ri jikom kanima', xuquje' kuto
aretaq käka'n orar, kutatab'ej ri käkib'ij che. Are k'u ri Dios kub'an u k'ulel chke ri
b'anal taq etzelal, —kächa ri' ri tz'ib'tal kanoq.

13¿Jachin ta k'u ne kub'an k'äx chiwe we ri ix qas kitaqej u b'anik ri utzil? ¡Kraj man
k'o taj!14Pune b'a' rumal ru b'anik ri utzil kiriq k'äx, utz k'u iwe ri'. Rumal ri' mixej
iwib' chkiwäch ri keb'anow k'äx chiwe, mixok il kumal.

15Xane nim chiwila wi ri Cristo ri Iwajaw pa taq ri iwanima'. Jachin taq ri ketow
chiwe jas che kiku'b'a i k'ux chrij ri Cristo, ruk' utzil chib'ij wa' chke. Nim chiwila wi
ri Dios, chixej b'a' iwib' chuwäch, minimarisaj k'u iwib'.

16Chib'ana utz pa ronojel rech kina' pa ri iwanima' chi man k'o tä etzelal i b'anom. Je
ri' ri winaq ri keyoq'on chiwe, ri käkib'ij chi ix b'anal taq etzelal, ri xa käkitze'j i wäch
rumal chi ri ix kojoninaq che ri Cristo, xa kel na ki k'ixb'al rumal ri käkib'ij.

17We je ri' kraj ri Dios chiwe, are utz na kiriq k'äx rumal ri u b'anik utzil chuwäch ri
kiriq k'äx xa rumal ru b'anik etzelal.

18Are je wa' rumal chi ri Cristo xuquje' xuriq k'äx. Rumal ri qa mak xkäm ri Are' xa
jumul rech man k'o tä chi rajwaxik. Ri Are' man k'o tä u mak, xane xuriq k'äx rumal
qech uj, ri uj itzel taq winaq, che qoksaxik ruk' ri Dios. Qas tzij xkäm ru cuerpo, are
k'u ri ranima' man xkäm tä wa'.

19Xe' k'u chutzijoxik ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri anima'aj ri e tz'apitz'oj.

20E are taq wa' ri anima'aj kech ri winaq ri man xeniman tä che ri Dios ojer pa ru q'ijol
ri qa mam Noé. Ri Dios xuchajij paciencia, xereyej chi käkik'ex kanima', käkik'ex ki
chomanik aretaq ri qa mam Noé tajin kub'an ri nimalaj barco ri käb'ix “arca” che. Man
e k'ia tä k'ut ri xkiriq ru tob'anik ri Dios, xane xa e wajxaqib' wa' ri man xejiq' tä pa ri
ja'.

21Ri nimalaj q'eqal jäb' ri xub'an pa ri u q'ijol ri qa mam Noé, are k'utb'al chrij ri ja' re
ri qasna' kämik ri käk'utuwik chi qa riqom chi ru tob'anik ri Dios. Ri ja' ri' man käresaj

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tä k'u ru tz'ilol ri qa cuerpo, xane kub'ano chi käqata' che ri Dios chi ri Are' kub'an chqe chi utz käqana' pa qanima' chuwäch. Are wa' kub'ano chi käqariq ru tob'anik ri Dios rumal chi xk'astajisax ri Jesucristo chkixol ri käminaqib'.

22Aretaq xk'astaj b'ik, ri Are' xpaqi chikaj, xt'uyi k'u pa ru wikiäq'ab' ri Dios. Konojel ri ángeles, xuquje' konojel ri nimaq taq q'atal taq tzij ajuwokaj, konojel k'u ri k'o taqanik pa ki q'ab' rajwaxik keniman na che.

1 Pedro 4

Chqajujunal, jas ri u sipam ri Dios chqe, rajwaxik käqakoj wa' che ki to'ik nik'iaj chik

1Je k'u ri', qachalal, we ri Cristo xuriq k'äx, ri ix xuquje' rajwaxik chi je' i chomanik wa', chi kiriq na k'äx. Jachin k'u ri qas u riqom k'äx, man kutaqej tä chi makunik ri'.

2Ronojel k'u ri q'ij ri käk'asi na cho ruwächulew, man kukoj tä chi ru k'aslemal chub'anik xaq jas ri kraj ri are', xane chub'anik ru rayib'al ri Dios.

3Chub'ana k'u ri' chiwe ri xib'an kan pa ri ojer taq q'ij. Are k'u xib'an ri ki rayinik ri winaq ri man e kojoninaq tä che ri Dios. Pa taq ri q'ij ri' xib'an ronojel u wäch etzelal, xa jachike ri utz xiwil wi, pune äwas u b'anik wa' cho ri Dios, xuquje' chkiwäch ri winaq. Xib'an ri itzel taq i rayinik, xib'an nimalaj q'ab'arik, xib'an nimaq taq wi'm ri xixwojko'r wi, sib'alaj xiya k'u u wi' ru tijik ri ja'. Xuquje' xeiq'ijilaj jujun taq tiox ri sib'alaj tzel keb'elik, ri man taqal tä chiwe chi je' kib'ano.

4Ri winaq k'ut ri man e kojoninaq taj, jun wi käkilo chi ri ix ya man kiriq tä chi iwib' kuk' chub'anik ri käka'n ri e are' pa ri itzelalaj ki k'aslemal ri sib'alaj man utz tä u b'anik. Xa rumal ri' käketzelaj i wäch, kixkiyoq'o.

5We winaq ri' käkijach k'u na ki kuenta chuwäch ri Jun ri käpe na chuq'atik tzij pa ki wi' ri e k'ask'oj, xuquje' pa ki wi' ri käminaqib'.

6Xa rumal wa' xuquje' xtzijox ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio chke ri käminaqib', rech pune xek'asi waral cho ruwächulew, xq'at k'u tzij pa ki wi' junam jas ri käb'an chke konojel ri winaq, ri kanima' k'ut kuriq na ri qas k'aslemal ri man k'o tä u k'isik, junam jas ru k'aslemal ri Dios.

7Xa jub'iq' kraj chi man kopan ri q'ij ri kujto'tajik, ri käk'is na ronojel. Mib'an xaq jas ri kiwaj ix, xane chichomaj b'a' jas ri kib'ano. Qas chixok il chub'anik orar.

8Man xuwi tä k'u wa', xane xuquje' sib'alaj chiwaj iwib' chb'il taq iwib' rumal chi we je ri' kib'ano, kiwaj iwib', kisachala na ri i mak chb'il taq iwib' pune sib'alaj k'ia ri i mak.

9Utz chib'ana che ki k'ulaxik ri keopan cho taq iwachoch. K'o b'a' jas mib'ij pa iwanima' chkij.

10Chijujunal, jas ru sipam ri Dios chiwe, chikojo wa' che ki to'ik ri qachalal. Utz chib'ana chukojik ri jalajoj taq tewchib'al ru sipam ri Dios chiwe rumal ri nimalaj u toq'ob'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Jachin ri kätzijonik, chutzijoj jas ri kub'ij ri Dios pa ru Loq' Pixab' ri Are'. Jachin ri kok che ki to'ik nik'iaj chik, chub'ana wa' ruk' ri chuq'ab' ri yo'm che rumal ri Dios. Ronojel ri kib'ano, chib'ana wa' chuya'ik u q'ij ri Dios rumal ri Jesucristo. Chnimarisax b'a' u q'ij ri Are', chk'ol ta b'a' u taqanik amaq'el pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik. Amén.

Utz qe we käqariq k'äx rumal chi uj kojoninaq che ri Cristo

12Loq'alaj taq qachalal, mikajmaj iwib' aretaq käpe ri nimalaj k'äx pi wi' je' ta ne chi jun wi ri tajin kik'ulmaj.

13Xane chixkikotoq aretaq kiriq iwe ri k'äx junam jas ri xuriq ri Cristo. Je ri' rech sib'alaj kixkikot na aretaq käpe ri Are', käq'alajin ri je'lalaj u juluwem, känimarisax k'u na u q'ij.

14We xa rumal ri Cristo ketzelax na i wäch, kixyoq'ik, utz k'u iwe ix. Je ri', rumal chi ri Loq'alaj Espíritu rech ri Dios qajinaq pi wi'. Qas tzij chi ri Cristo käyoq' kumal ri winaq, are k'u ri ix xa kiya u q'ij ri Are'.

15Man utz tä ri' we k'o jun chiwe kuriq k'äx rumal chi ri are' käkämisanik, rumal chi kub'an elaq', rumal chi kuxalq'atij ri pixab', o rumal chi kunim rib' chupam ri kech nik'iaj winaq chik.

16We k'u k'o jun kuriq k'äx xa rumal chi kojoninaq che ri Cristo, käb'ix “Cristiano” che, mäk'ix ri' ri are', xane chuya u q'ij ri Dios rumal wa'.

17Xuriq k'u ri q'ij ri kächapletaj ru q'atik tzij pa qa wi' uj, qachalal, uj ri' ri uj rech ri Dios. We k'u ru q'atik tzij kächapletaj nab'e pa qa wi' uj, ¿jas lo ri käkiriq na ri winaq ri man keniman tä che ri Utzalaj Tzij ri tzijom loq rumal ri Dios?

18We ruk' k'äx ri winaq ri jikom kanima' cho ri Dios käkiriq ru tob'anik ri Are', ¿jas lo ri käkiriq na ri winaq ri man kekojon tä che ri Dios, ri xaq e ajmakib'?

19We k'u e k'o ri tajin käkiriq k'äx rumal chi je wa' kraj ri Dios, chkitaqej b'a' u b'anik ri utzil, xa chkiya k'u na kib' pu q'ab' ri Dios ri xeb'anowik. Ri Are' k'ut jikom ranima', qas kub'an na ri kub'ij.

1 Pedro 5

Ri apóstol Pedro keupixb'aj ri kojonelab'

1Keinpixb'aj konojel ri k'amal taq ki b'e ri qachalal kojonelab' ri ix k'o wi. Ri in xuquje' in k'amal b'e junam kuk', xuquje' qas xinwil in ri k'äxk'ol ri xuriq ri Cristo. Ri in, je' jas ri e are' junam kinriq na we ri u nimarisaxik u q'ij ri Cristo ri käq'alajinik aretaq käpetik.

2Cheichajij ri qachalal kojonelab' ri e yo'm pa i q'ab', junam jas ri kub'an jun utzalaj ajyuq' che ki chajixik ru chij. Chib'ana wa' ruk' jun utzalaj iwanima', xa jas ri kraj ri Dios, man xaq tä rumal chi ix taqom chub'anik wa'. Man keichajij tä k'u ri e are' xaq xuwi rech kich'ak puaq, xane chib'ana wa' rumal chi are ri qas kiwaj kib'ano.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Mib'an iwe chke ri keichajij, xa kixtaqan pa ki wi', xane chikojo i chuq'ab' rech ri i k'aslemal are jun utzalaj k'utb'al chkiwäch.

4Je ri', aretaq käpe ri nimalaj Qajyuq', ri Qajaw Jesús, ri ix kik'am na jun je'lalaj tojb'al iwe ri man junam tä ruk' ri corona re u xaq che', re kotz'ij ri xa kächaqi'jik.

5Xuquje' ri ix, alab'om, chinimaj ri ki taqanik ri k'amal taq i b'e. Chiyala iwib' pa taqik chb'il taq iwib' nimalaj iwonojel, minimarisaj k'u iwib'. Kub'ij k'u ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik: Ri Dios kuk'ulelaj ki wäch ri winaq ri käka'n nimal, keuto' k'u ri man käkinimarisaj tä kib' ruk' ri nimalaj u toq'ob' ri Are', —kächa ri tz'ib'tal kanoq.

6Qas china' pa iwanima' chi man nim tä i b'anik, chiya k'u iwib' pu q'ab' ri qa Dios ri k'o nimalaj u chuq'ab' rech ri Are' kunimarisaj na i q'ij ix aretaq kuriq ri q'ij.

7Ronojel ri xaq kixok wi il, chiya kan wa' pu q'ab' ri Dios. Ri Are k'ut kel u k'ux chiwe, kixuto' k'u na.

8¡Chk'ol b'a' i no'j, chixk'ask'atoq! Je' chib'ana wa' rumal chi ri i k'ulel ri Itzel, are je' jas jun koj ri kuraq u chi', ri sib'alaj kätio'nik, ri kutzukuj jachin ri kutijo.

9¡Chiq'atej u wäch ri Itzel, qas chixkojonoq! Iwetam k'ut chi ri k'äxk'ol ri tajin kiriq ix, je' xuquje' tajin käkiriq konojel ri qachalal cho ronojel ruwächulew.

10Aretaq k'ut i riqom chi kieb' oxib' q'ij k'äxk'ol, ri Dios ri sib'alaj kutoq'ob'isaj qa wäch, ri xujusik'ij rech känimarisax qa q'ij junam ruk' ri Jesucristo, kub'ano chi kijikib'a na ri iwanima' chrij, kub'an na tz'aqat chiwe. Kuya na ri i chuq'ab', xuquje' kub'ano chi qas ko kixjeqi na pa ri i kojonik.

11Chnimarisax b'a' u q'ij ri Are', chk'ol k'u u taqanik amaq'el pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik. Amén.

Ri apóstol Pedro kuya rutzil ki wäch ri qachalal

12Nu tz'ib'am b'i we kieb' oxib' tzij ri' chiwe ruk' ru tob'anik ri qachalal Silvano, ri wilom chi qas jikom ri ranima'. Ruk' k'u we wuj ri' kixinpixb'aj, kinq'alajisaj k'u chiwäch chi qas tzij ri ix i riqom ri nimalaj u toq'ob' ri Dios. ¡Chijikib'a b'a' i k'ux chrij wa'!

13Ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Babilonia, ri e cha'tal rumal ri Dios junam iwuk' ix, käkiya b'i rutzil i wäch. Xuquje' ri qachalal Marcos, ri je' ta ne nu k'ojol, kuya b'i rutzil i wäch.

14Chitz'umaj iwib' chb'il taq iwib' aretaq kiyala rutzil i wäch. Je ri' kib'ano chuk'utik chi qas kiwaj iwib' chb'il taq iwib'. Chuxlan ta b'a' ri iwanima' nimalaj iwonojel ri ix, ix rech ri Jesucristo. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Pedro

2 Pedro 1

Ri apóstol Pedro kuchap u tz'ib'axik ri ukab' u carta chke ri qachalal kojonelab'

1In wa', ri Simón Pedro, in patänil re ri Jesucristo, xuquje' in apóstol, jun chke ru taqo'n ri Are'. Kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe ix iwonojel ri i riqom ri kojonik ri sib'alaj loq' na ri qa riqom uj. Je ri', rumal chi ri qa Dios Jesucristo ri To'l Qe are jikom ranima' quk'.

2Are ta b'a' ri Dios sib'alaj kutoq'ob'isaj i wäch, xuquje' kub'an ta na chi sib'alaj kuxlan ri iwanima' rumal chi iwetam u wäch ri Dios, iwetam k'u u wäch ri Qajaw Jesús.

Waral käqil wi ri rajwaxik pa ru k'aslemal ri kojonel

3Ri Dios ruk' ri nimalaj u chuq'ab' u sipam chqe ronojel ri rajwaxik pa ri qa k'aslemal, xuquje' ri rajwaxik chqe rech kujkowinik käqataqej u patänixik ri Are'. Je ri' xub'ano aretaq xuya chqe chi qas käqetamaj u wäch ri Jesús. Are ri Are' ri xujusik'ij rech k'o jub'iq' qe ri qas rutzil ri Are', xuquje' ri nimalaj u q'ij ri Are'.

4Ruk' ronojel wa' we ri' u yo'm chqe chi käqariq na konojel ri nimaq taq u tewchib'al ri sib'alaj loq' na ri xuchi'j kanoq, rech ri uj kujkowinik kujel chupam ri itzelalaj k'aslemal ajuwächulew ri xa kusachisaj u wäch ronojel. Are k'äx na wa' we k'aslemal ri' rumal ri itzel taq ki rayib'al ri winaq. Je ri' xub'an chqe rech kuya' käqariq qe ri qas k'aslemal ri k'o ruk' ri Dios.

5Rumal wa' rajwaxik chi ri ix kikoj i chuq'ab' rech man xuwi tä kixkojonik, xane xuquje' kib'an ri qas utzil pa ri i k'aslemal. Ruk' ri qas utzil ri kib'ano rajwaxik xuquje' chi käk'oji na ri utzalaj iwetamb'al.

6Ruk' ri utzalaj iwetamb'al rajwaxik xuquje' chi kiwilo chi man kib'an tä xaq xuwi jas ri kiwaj ix chiwe chb'il taq iwib'. Rajwaxik xuquje' chi kichajij paciencia chuch'ijik ronojel ri käpe pi wi'. Ruk' we paciencia ri' rajwaxik xuquje' chi qas kixpatänin che ri Dios.

7Man ruk' tä k'u ri' chi kixpatänin che ri Dios, xane rajwaxik xuquje' chi kiwaj iwib' nimalaj iwonojel ri ix ri iwachalal iwib' rumal ri Cristo. Man ruk' tä k'u wa' chi kiwaj iwib', xane rajwaxik xuquje' chi loq' kiwil konojel winaq.

8We k'u kikoj i chuq'ab' rech k'o ronojel wa' pa ri i k'aslemal amaq'el ronojel q'ij, qas k'o u patän ri' ri i k'aslemal, man xaq tä k'u loq' ri' iwetam u wäch ri Qajaw Jesucristo.

9Apachin k'u ri man k'o tä ronojel wa' pa ru k'aslemal, je' ta ne moy ri are', man käkowin tä k'ut käka'yik. Sachinaq chik pa u jolom chi ch'ajtajinaq chi ri ranima' che taq ru mak ri xub'an kan pa ru k'aslemal ojer.

10Rumal ri', qachalal, chikojo na i chuq'ab' pa ronojel rech qas iwetam chi ix jun kuk' ri e cha'tal rumal ri Dios, ri e sik'im rumal ri Are' rech kek'oji ruk'. We je' kib'an wa', man kixtzaq tä chik pa mak.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Je ri' qas käya'taj na chiwe chi kixopan na ruk' ri Qajaw Jesucristo ri To'l Qe rech
kätaqan ri Are' pi wi'. Aretaq kuchap taqanik ri Qajaw Jesús, man k'o tä u k'isik wa'
we taqanik ri'.

12Rumal k'u ri' kintaqej na u na'taxik chiwe ronojel wa', ri ya nu b'im chik, pune ta ne
ri ix iwetam chi wa', qas k'u tajin kitaqej ri qas tzij ri k'utum chiwäch.

13Ri in kinchomaj chi taqal chwe chi kinwalijisaj ri iwanima' ruk' we pixb'enik ri' ri
kinna'taj chiwe chuweq käb'ij ri in k'asal na.

14Wetam k'ut chi xa jub'iq' kraj chi kinkämik, je' jas ri k'utum chnuwäch rumal ri
Qajaw Jesucristo.

15Sib'alaj k'ut kinkoj na nu chuq'ab' rech aretaq in käminaq chik, k'o ri käk'oji na kan
iwuk' ri käna'tan na chiwe ronojel wa' we tzij ri'.

Waral käqil wi chi e k'o ri xeilow ri Cristo k'aslik, chi qas nim u q'ij

16Man xaq tä k'u molom taq tzij re sub'unik ri pa ki jolom winaq kepe wi ri qa tzijom
chiwe chuk'utik chi qas tzij käpe chi na jumul ri Qajaw Jesucristo ruk' nimalaj u
chuq'ab'. ¡Are ri uj, uj ri' ri xujilowik! Are ruk' ri qa waq'äch uj ri xqil ri Qajaw Jesús
chi sib'alaj je'l ri Are', sib'alaj nim u q'ij.

17Ri uj, uj k'o jela' ruk' ri Are' aretaq xnimarisax u q'ij rumal ri Dios qa Tat, aretaq ri
Dios xuya u q'ij, xch'aw loq chikaj, xub'ij: “¡Are loq'alaj nu K'ojol wa'! Sib'alaj
käkikot ri wanima' rumal,” —xcha ri Jun ri sib'alaj nim u q'ij.

18Ri uj, uj ri' qas xqata ri Jun ri xch'aw loq chikaj aretaq junam uj k'o ruk' ri Qajaw
Jesús puwi' ri loq'alaj juyub'.

19Xuquje' ri ki tzij ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios ri xkitz'ib'aj kan ojer k'o
kan quk' uj. We tzij ri' man käk'extaj taj. Sib'alaj utz we kixok il chutatab'exik we tzij
ri', rumal chi are je' jas jun chäj, jun candela ri kätununik, ri käjuluw jawije' ri sib'alaj
q'equm wi k'ä käsaqir na, kel k'u na loq ri nimalaj ch'imil re ri u saqirib'al ri kätunun
na chiwäch. Ri u q'alajisaxik ri Qajaw Jesús pa ri iwanima' are je' jas ri kub'an ri
nimalaj ch'imil ri'.

20Rajwaxik k'ut kiwetamaj chi man k'o tä jun tzij re ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik
ri käkowin jun winaq xaq pa re wi kuq'alajisaj ri kel kub'ij.

21Je ri', rumal chi ri xeq'alajisan ru Loq' Pixab' ri Dios ojer man xkib'ij taj xaq jas ri
xkaj ri e are'. Xane ri Dios xyo'w ri tzij, ri chomanik chke rumal rech chi xkijach kib'
pu q'ab' ri Are'. Are k'u ri Loq'alaj Espíritu xtaqan pa kanima', xuk'am ki b'e.

2 Pedro 2

Waral käqil wi chi e k'o winaq ri käkik'ut ri man qas tzij taj

1Xek'oji k'u b'anal taq tzij chkixol ri winaq aj Israel ojer ri xkib'ij chi qas e q'alajisal
taq re ru Loq' Pixab' ri Dios. Xuquje' kek'oji na winaq ri e b'anal taq tzij chixol ix ri
käkik'ut na ri man qas tzij taj. Ri e are' chk'uyal kekitijoj na ri winaq che ri xaq ki

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

chomanik ri e are' ri man qas tzij taj. Xa k'u käsachisax ki wäch ri winaq rumal wa' we tijonik ri'. Je ri', rumal chi ri e are' man kekojon tä che ri Qajaw Jesús ri xkäm cho ri cruz che ki to'ik. Rumal wa' xaq te'talik käpe na k'äx pa ki wi', käsach k'u na ki wäch.

2Pune ta ne je ri', e k'ia ri käkitaqej u b'anik ri käka'n ri e are' pa ri itzelalaj ki k'aslemal ri sib'alaj man utz tä u b'anik. Rumal k'u kech ri e are' ri winaq käkib'ij na ri äwas u b'ixik chrij ri Utzalaj Tzij re ri Evangelio, ri qas b'e ri kopan ruk' ri Dios.

3Xa rumal ru rayixik k'ia u wäch jastaq, ri b'anal taq tzij ri' kixkisub' na ruk' tijonik ri man qas tzij taj che resaxik ri k'o iwuk'. Qas ya'talik chi käsach na ki wäch we winaq ri' ri ojer k'ut q'atom loq tzij pa ki wi' chi käk'äjisax na ki wäch.

4Ri Dios man xusach tä ki mak ri ángeles ri xemakunik, xane xeuk'iäq b'i pa ri jul jawije' käk'äjisax wi ki wäch. Chila' k'ut e tz'aptal wi kämik pa ri q'equm. Sib'alaj utz u b'anom che kichapik, k'ä kopan na ri nimalaj q'ij aretaq käq'at na tzij pa ki wi'.

5Ri Dios man xusach tä ki mak ri winaq ri xek'oji kan ojer cho we uwächulew, xane xutaq loq ri nimalaj q'eqal jäb' pa ki wi' ri b'anal taq etzelal ri'. Xuwi xuto' kan ri qa mam Noé ri xutzijoj chi rajwaxik chi ri winaq käka'n jikom che ri ki k'aslemal cho ri Dios. Xuwi ri are' rachi'l wuqub' winaq chik xeto' rumal ri Dios rech man kekäm taj.

6Ri Dios xuquje' xuq'at tzij chi käk'äjisax ki wäch ri winaq ri e k'o pa taq ri tinimit Sodoma, ri tinimit Gomorra. Xusach ki wäch we tinimit ri' ruk' ri q'aq' k'ä xechajir na. Wa' we xb'antajik ri' are jun k'utb'al chkiwäch konojel ri itzel taq winaq ri k'ä te' xepetik, xuquje' chkiwäch ri kek'oji na chi qas tzij käpe na ri q'ij aretaq käq'at na tzij pa ki wi'.

7Xuto' k'u kan ri qa mam Lot, jun utzalaj tata' wa' ri sib'alaj xb'isonik rumal ri tajin käka'n ri itzel taq winaq pa ri itzelalaj ki k'aslemal.

8We utzalaj tata' ri' ri xk'oji chkixol ri itzelalaj taq winaq sib'alaj xb'isonik. Ronojel q'ij k'ut xuna' k'äx pa ri ranima' rumal ri etzelal ri xuto, ri xuquje' xrilo chi tajin käka'n ri winaq.

9Ri Qajaw Dios retam jas kub'an che ki to'ik ri winaq ri ki jachom kib' pu q'ab' ri Are'. Keuto' cho ri k'äx ri käkiriq na pa ri ki k'aslemal, xuquje' aretaq ketaqchi'x che mak. Are k'u ri itzel taq winaq xa e u k'olom apanoq, kuk'äjisaj k'u na ki wäch pa ri q'ij ri käpe na aretaq käq'at tzij pa ki wi'.

10Ri Dios sib'alaj kuk'äjisaj k'u na ki wäch ri winaq ri xa käkitaqej u b'anik ri ki rayib'al ri sib'alaj man utz taj, ri xa käketz'b'ej u wäch ri Are', käketzelaj k'u u wäch ru Pixab'. We winaq ri' man käkixej tä kib' cho ri Dios. Man keniman taj, xane xa käkinimarisaj kib'. Man käkixej tä k'u kib' chub'ixik ri äwas u b'ixik chkij ri qas nimaq ki q'ij ri k'o taqanik pa ki q'ab'.

11Ri ángeles ri k'o na ki chuq'ab' chkiwäch we itzel taq winaq ri', ri xuquje' k'o taqanik pa ki q'ab', man k'o tä ne jun chke ri e are' ri käkikoch'o käkib'ij k'äx taq tzij cho ri Qajaw Dios chkij ri nimaq ki q'ij chuq'atik tzij pa ki wi' chi käk'äjisax na ki wäch.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Are k'u we achijab' ri' käkib'ij tzij ri äwas u b'ixik chrij ri man käkich'ob' taj. E je' ta ne awaj aj pa taq juyub', rumal chi man k'o tä ki chomab'al. Chapik kij we awaj ri', kämisaxik kij, are k'u wa' ki patän e k'olik. Je' k'u u sachik na ki wäch we itzel taq winaq ri' junam jas ri awaj.

13Käkiriq na k'äx, tojb'al re ri k'äx ri ki b'anom chke nik'iaj winaq chik. Kekikot ri e are' aretaq kekowinik käka'n ri itzelalaj taq ki rayib'al chkiwäch konojel winaq. We winaq ri' xaq e esal taq k'ixb'al chixol pa taq ri i nimaq'ij aretaq kewi' iwuk' rumal ri käka'no ri käqaj chkiwäch. Kekikot k'u na chub'anik ri itzel taq ki rayib'al ri xa kesub'taj ri winaq rumal.

14Amaq'el aretaq käkil jun ixoq, käkirayij u wäch. Man kekos tä chub'anik ri mak. Kekisub' ri winaq ri man qas tä ki jikib'am ri kanima' chrij ri Dios, xuquje' k'amaninaq chke ru rayixik k'ia u wäch jastaq. E winaq wa' ri q'atom tzij pa ki wi' rumal ri Dios chi käk'äjisax na ki wäch.

15E sachinaq rumal chi ki yo'm kan ri qas b'e ri jikom. Xuquje', xaq rech käkiriq puaq, käka'n ri etzelal je' jas ri xub'an ri tat Balaam ru k'ojol ri tat Beor ojer.

16Jun burro k'ut ri man käch'aw taj xyajow ri tat Balaam rumal ri mak ri tajin kub'ano. Xch'aw k'u ri burro jas ri käch'aw jun winaq, xuq'atej u wäch ri konil ri kraj kub'an ri tat Balaam ri je' ta ne ch'ujarinaq chik.

17We achijab' ri' e junam ruk' jun k'ua' ri ya chaqi'j chik, man k'o tä joron chupam, xuquje' e junam kuk' ri sutz' ri kek'am b'i jawije' chi' rumal ri kiäqiq'. Q'atom k'u tzij pa ki wi' rumal ri Dios chi keb'e' na pa ri qas q'equm ri man kok tä wi jub'iq' ri saqil, jawije' ri man k'o tä chi kelik wi loq.

18Je ri', rumal chi ruk' nimal käkib'ij taq tzij ri man k'o tä ki patän. Ruk' ru b'anik ri itzel taq ki rayinik, ri etzelal ri käka'n pa ri ki k'aslemal, käkikoj ki k'ux ri winaq. Kekisub' na ri winaq ri qas ki tasom chi kib' chkij ri nik'iaj winaq ri e sachinaq.

19Käkib'ij chke ri winaq chi kuya' käka'n xa jas ri käkaj käka'no, man rajwaxik tä k'ut keniman chik che ri Pixab'. Je' käkib'ij pune ta ne ri e are' tajin keniman chke ri itzel taq ki rayinik ri kätaqan pa kanima'. Ri e are' k'ut, je' ta ne e kojom che patäninelab'. Apachike ri ch'akaninaq puwi' jun winaq, wa' we winaq ri' are patänil re ri ch'akaninaq puwi'.

20Ri winaq ri xkito' kib', ri ya e elinaq chik chupam ri etzelal re ri uwächulew rumal ri retamaxik u wäch ri Qajaw Jesucristo ri To'l Qe, ri xketamaj u wäch pa kanima', te k'u ri' ketzelej chi chupam ri etzelal, kech'aktaj k'u rumal, ri k'isb'al re ri ki k'aslemal we winaq ri' sib'alaj k'äx na chuwäch ri nab'e.

21Are k'u utz na chke we ta mat xketamaj jas ri qas u b'eyal ri käjikomataj ri kanima' ri winaq cho ri Dios chuwäch ri ka'nom ri e are' kämik. Are la' chi xketamaj ri qas b'e, te k'u ri' xetzelej chi jumul chkij. Xkitas k'u kib' chrij ri Loq'alaj Tzij, ru Loq' Pixab' ri Dios ri yo'm chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Je' xb'antaj pa ri ki k'aslemal ri qas tzij ri käb'ixik: “Ri tz'i' kätzelej chutijik ri kuxab'aj. Are k'u ri aq ri ch'ajtajinaq chik, kuwolqotij rib' jumul chik pa ri xoq'ol,” —kächa ri'.

2 Pedro 3

Waral käqil wi chi qas tzij käpe chi na jumul ri Qajaw Jesús

1Loq'alaj taq qachalal, are wa' we wuj ri' ri ukab' wuj ri nu tz'ib'am b'i chiwe. Pa taq ri kieb' wuj ri' nu tijom nu chuq'ab' chub'anik chi qas utz kixchomanik. Rumal ri' kixinpixb'aj, kintaqej k'u u na'taxik chiwe ronojel ri ya nu b'im chik.

2Chna'taj ri tzij chiwe ri b'im kan ojer kumal ri loq'alaj taq q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, xuquje' ru taqanik ri Qajaw Jesús ri To'l Qe ri k'utum kan chiwäch qumal uj, ri uj apóstoles ru taqo'n ri Are'.

3Nab'e k'ut qas rajwaxik chiwetamaj chi pa ri k'isb'al taq q'ij kepe na winaq ri xa käkitze'j ki wäch konojel ri keq'ijilan che ri Dios, xuquje' ronojel ri qas utz, ri qas loq' cho ri Dios. We winaq ri' are xa käkitaqej na u b'anik ri itzel taq ki rayib'al.

4Käkitze'j na i wäch, käkita' na chiwe, käkib'ij: “¿A mat xub'ij kan ri Cristo chi käpetik? We je ri', ¿jawije' chi' k'o wi ri Are' kämik?” —kecha na. “Ri qa nan tat ojer e käminaq chi ri'. Ronojel k'u ri k'olik are xaq je wi petinaq loq tzaretaq ri xb'an u b'anik ruwächulew,” —kecha na ri e are'.

5Qas tzij chi ri e are' xa man käkaj taj käketamaj chi ojer ri' xb'antaj ri kaj xuquje' ri ulew rumal ru taqanik ri Dios. K'o ri chaqi'j ulew ri xel loq pa ri ja', xuquje' k'o ri ulew ri xkanaj kan pa ri ja'.

6Xuquje' are rumal ri ja' re ri q'eqal jäb' chi xsach ki wäch ri winaq ojer cho ruwächulew.

7Are k'u ri kaj xuquje' ri ulew ri e k'o kämik, are rumal ru taqanik ri Dios e k'olom wa' rech xa keporoxik. Keporox k'u na rumal ri q'aq' pa ri q'ij ri käq'at na tzij rumal ri Dios, aretaq käsachisax na ki wäch ri itzel taq winaq ri man kekojon tä che ri Dios.

8Man xuwi tä k'u wa', loq'alaj taq qachalal, xane rajwaxik chi man käsach tä pi jolom chi chuwäch ri Dios ri jun q'ij are junam jas ri jun mil junab', ri jun mil junab' k'ut are junam jas ri jun q'ij chuwäch ri Are'.

9Ri Dios man xa tä käb'eytaj chub'anik ri kuchi'j, je' jas ri käkichomaj jujun winaq, xane xa u chajim paciencia quk' uj nimalaj qonojel. Man kraj tä ri Are' chi k'o jun käsach u wäch, xane are kraj chi konojel käkik'ex kanima', käkik'ex k'u ri ki chomanik.

10Man k'o tä k'u jun retam ri qas q'ij ri käpe na ri Qajaw Jesús, xane je' käk'ulmataj na wa' jas ri kub'an jun elaq'om kok pa jun ja chaq'ab', ri man kuna' tä jun. Pa ri q'ij ri' käsach u wäch ri kaj, käjinin k'u na jas ru jininem jun nimalaj käb'raqan käpetik. Ronojel k'u ri k'o chikaj, ri q'ij, ri ik', ri ch'imil, ronojel ri k'olik keporox na, käsach k'u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ki wäch rumal ri q'aq'. Ruwächulew, xuquje' ronojel ri k'o cho ruwächulew keporox na, käsach k'u na ki wäch.

11We k'u ronojel ri k'olik je' u sachik u wäch wa' käb'an na, ¡sib'alaj b'a' rajwaxik chi kijach iwib' pu q'ab' ri Dios, kitas iwib' chrij ronojel etzelal, kipatänij k'u ri Dios pa ri i k'aslemal kämik!

12Chixok b'a' il che reyexik ru q'ij ri Dios, chib'ana k'u ri kixkowin che chub'anik chi käpe chanim. Pa ri q'ij ri' käporox na ri kaj, käsach k'u na u wäch wa' rumal ri q'aq'. Ronojel ri k'o chila' cho ri kaj kenikow na ri', keja'r k'u na wa'.

13Are k'u ri uj, ri uj qeye'm rilik ri k'ak' kaj, ri k'ak' uwächulew jas ru b'im kan ri Dios chqe. Chila' k'ut käk'oji wi na xaq xuwi ri utzil, ri jikomal.

14Je k'u ri', loq'alaj taq qachalal, ri ix ri tajin kiweyej chi ronojel wa' käb'antaj na, chikojo b'a' i chuq'ab' rech k'o utzil chixol ix ruk' ri Dios, ch'ajch'oj ri iwanima', man k'o tä k'u i mak cho ri Dios aretaq kopan ri q'ij.

15Chich'ob'o b'a' chi ri Dios u chajim paciencia quk' xa rumal chi kraj chi qonojel käqariq na ru tob'anik ri Are'. Je' xuquje' ri loq'alaj qachalal Pablo u tz'ib'am b'i wa' chiwe ruk' ri no'j ri yo'm che rumal ri Dios.

16Pa konojel taq ri wuj ri u tz'ib'am are tzijoninaq chrij ronojel wa' ri nu b'im chiwe. Qas tzij chi e k'o jujun chke ru tzij ri k'äx ki ch'ob'ik. Are k'u ri winaq ri man k'o tä ketam, xuquje' ri kojonelab' ri xa kieb' kanima' kekojonik, e are' käkijechb'a' ri käkib'ij we wuj ri', junam jas ri käka'n che ri nik'iaj chik re ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik. Aretaq je' käka'n wa', xa k'äx tajin käkik'am loq pa ki wi', käsach k'u na ki wäch.

17Are k'u ri ix, loq'alaj taq qachalal, rumal chi iwetam chi ronojel wa', chichajij b'a' iwib'. Mixch'aktaj ne rumal ri ki sub'unik ri b'anal taq etzelal, miya k'u kan ri qas tzij ri i taqem, ri ix kojoninaq wi, je' ta ne chi kixtzaq b'i pa jun siwan.

18Xane are qas chiwetamaj na u wäch ri Qajaw Jesucristo, ri To'l Qe, käk'oji k'u na i chuq'ab' rumal ri nimalaj u toq'ob' ru yo'm chiwe. ¡Chnimarisax ta b'a' u q'ij ri Are' kämik xuquje' pa taq ri q'ij ri junab' ri kepe na, ri man k'o tä ki k'isik! Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Juan

1 Juan 1

Ri apóstol Juan käch'aw chrij ri Jun ri käkowin chuya'ik ri qas k'aslemal

1 Käqatz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe chrij ri Jun ri käyo'w ri Tzij ri käkowin chuya'ik
ri qas k'aslemal. Ri Are' ya k'o chik aretaq mäjoq käb'an ri kajulew. Qa tatab'em ri
xub'ij, qilom k'u ri Are' chwinaqil. Qas qa ka'yem ri Are', qas k'u qa chapom ruk' ri qa
q'ab'.

2 Ri uj qilom ri Jun ri käyo'w wa' we k'aslemal ri'. Ri Are' xuk'ut rib' chqaxol. Qa
q'alajisam k'u wa', xuquje' qa tzijom wa' chiwe chi ruk' Are' k'o wi we k'aslemal ri' ri
man k'o tä u k'isik. Ri käyo'w we k'aslemal ri', ruk' ri qa Tat k'o wi ri Are' nab'e,
xuluk'utu k'u rib' chqawäch uj.

3 Käqatzijoj k'u chiwe jachike ri qilom, jachike ri qa tom, rech ri ix xa ix jun chik quk'
uj, je' jas ri uj qas tzij xa uj jun ruk' ri Dios qa Tat, xuquje' ruk' ri Jesucristo ru K'ojol.

4 Käqatz'ib'aj b'i wa' we tzij ri' chiwe rech qas käkikot ri iwanima'.

Ri Dios are käyo'w ri qas saqil

5 Are wa' ru Loq' Pixab' ri Dios ri xuk'ut ri Jesucristo chqawäch, ri käqatzijoj uj chiwe
ix: Je' jas ri q'ij kuya saqil pa qa wi', je ri' ri Dios kuya ri saqil re ri Qas Tzij pa
qanima'. Ruk' Are' man k'o tä jub'iq' ri q'equm ri kub'ano chi käsach ri winaq.

6 Rumal ri' we käqab'ij chi xa uj jun ruk' ri Dios, te k'u ri' jun wi ri qa chomab'al je' ta
ne chi uj sachinaq pa ri q'equm, xaq uj b'anal taq tzij ri', man käqa'n tä ri' jas ri
käqab'ij.

7 We q'alaj pa ri qa k'aslemal chi kujb'in pa ri saqil, je' jas ri Dios k'o pa ri saqil, xa uj
jun ri' nimalaj qonojel ri käqanimaj ri Qas Tzij. Are k'u ru kik'el ri Jesucristo ru K'ojol
ri Dios kuch'aj ri qanima', käresaj ronojel ri qa mak.

8 We käqab'ij chi man k'o tä qa mak, xa käqasub' qib' ri', man qas tzij tä ri' chi uj
kojonelab'.

9 We k'u käqab'ij cho ri Dios chi ri uj, uj ajmakib', xuquje' käqab'ij jas u wäch mak
qa'nom, kuya' käqakojo chi qas jikom ri kub'an na ri Dios quk'. Kusach k'u ri qa mak,
kuch'aj ri qanima', käresaj ronojel u wäch etzelal pa ri qa k'aslemal.

10 We k'u käqab'ij chi man k'o tä mak qa'nom, käqa'n ri' chi ri Dios xaq Are jun b'anal
tzij, man qas qa kojom tä ri' ru Loq' Pixab' ri Are'.

1 Juan 2

Ri Cristo are käch'aw pa qa wi' ruk' ri Dios

1 Ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, kintz'ib'aj b'i wa' we tzij ri' chiwe che i pixb'exik
rech man kixmakun taj. We k'u k'o jun chiwe ri kämakunik, k'o Jun ri käch'aw pa qa
wi' ruk' ri Dios qa Tat. Are ri Jesucristo, ri jikom ranima' pa ronojel.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Ri Jesucristo are ri xkämisax rumal qech rech käsachtaj ri qa mak, man xuwi tä k'u ri qa mak uj, xane xuquje' ri ki mak konojel ri winaq cho ruwächulew.

3Q'alaj ri' chi qas tzij qetam u wäch ri Dios, we käqanimaj ru Pixab' ri Are'.

4We k'u ne k'o jun kub'ij: “Qas wetam u wäch ri Dios,” —kächa ri', man kunimaj tä k'u ru Pixab', are b'anal tzij wa', man k'o tä k'u ri qas tzij pa ranima'.

5Jachin k'u ri kunimaj ru Pixab', tzij ri' chi qas kraj ri Dios. Xaq je ri' kujkowinik käqetamaj na chi xa uj jun ruk' ri Are'.

6Jachin ri kub'ij chi xa jun ri are' ruk' ri Dios, rajwaxik ri' chi je' ru k'aslemal jas ru k'aslemal ri Jesucristo.

Ri k'ak' taqanik ri u yo'm kan ri Cristo

7Qachalal, man k'ak' tä wa' we taqanik ri' ri tajin kintz'ib'aj b'i chiwe, xane are wa' ri xyi' chiwe petinaq loq. We ojer taqanik ri' tzare wa' ru Loq' Pixab' ri Dios ri ya i tom chik.

8Pune i tom chi wa' ri kintz'ib'aj b'i chiwe, are je' ta ne k'ak' wa' we Pixab' ri' rumal chi qas b'antajinaq wa' pa ru k'aslemal ri Cristo, xuquje' pa ri i k'aslemal ix. Tajin kok'ow ri q'equm ri kub'ano chi käsach ri winaq. Je' ta ne chi xsaqirik, käq'alajin chi loq ri saqil re ri qas tzij.

9Jachin ri kub'ij chi käb'in pa ri saqil re ri qas tzij, käretzelaj k'u u wäch ri rachalal, k'ä sachinaq wa' we winaq ri' je' ta ne chi käb'in pa ri q'equm.

10Ri winaq ri kraj ri rachalal k'o ri' pa ri saqil re ri qas tzij. Man k'o tä k'u jas k'o pa ranima' ri käkowin chub'anik chi jun chik kätzaq pa ri mak.

11Are k'u ri jun ri käretzelaj u wäch ri rachalal je' ta ne chi k'o ri' pa ri q'equm, xuquje' pa ri q'equm käb'in wi. Man kuch'ob' tä ri' jawije' ke' wi rumal chi man käril tä ru b'e rumal ri q'equm.

12Ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe rumal chi ri Dios u sachom ri i mak rumal ri Jesucristo.

13Nan tat, kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe rumal chi qas iwetam u wäch ri Cristo. Are ri Jun ri k'olinaq loq tzaretaq xchaptaj loq ronojel. Kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe ix, ri k'ä ix ak'al na rumal chi ix ch'akaninaq pa ri ch'oj chrij ri Itzel. Nu tz'ib'am b'i wa' we wuj ri' chiwe ix, ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, rumal chi qas iwetam u wäch ri qa Tat ri k'o chila' chikaj.

14Nan tat, ri ya k'o chi i junab', nu tz'ib'am b'i wa' we wuj ri' chiwe rumal chi qas iwetamam u wäch ri Cristo. Are wa' ri Jun ri k'olinaq loq tzaretaq xchaptaj loq ronojel. Nu tz'ib'am wa' we wuj ri' chiwe ix, ri k'ä ix ak'al na, rumal chi k'o i chuq'ab' ri kuya ri Dios, i kojom k'u ru Tzij ri Are' pa ri iwanima', xuquje' rumal chi ix ch'akaninaq pa ri ch'oj chrij ri Itzel.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Me' iwanima' ruk' ruwächulew, kuk' ri jastaq ri e k'o cho ruwächulew. Jachin ri ke' ranima' ruk' ruwächulew, man qas kraj tä ri' ri Dios qa Tat.

16Ronojel k'u ri xaq ajuwächulew man ruk' tä ri Dios qa Tat käpe wi, xane xaq ajwaral wa'. Ri itzel taq u rayinik jun winaq, ri ki rayixik k'ia ki wäch jastaq ri utz käril wi jun, xuquje' ru b'anik nimal kuk' ri jastaq ajuwächulew, ronojel wa' xaq ajuwächulew wa'. Man ruk' tä ri Dios käpe wi.

17Ri uwächulew xa tajin käsach u wäch wa', xuquje' konojel ri jastaq ri utz käkil wi ri winaq. Jachin k'u ri kub'an ru rayib'al ri Dios, ri are' k'o na u k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

Kepe na winaq ri käka'n ki k'ulel che ri Cristo

18Ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, uj k'o chik pa ri k'isb'al taq q'ij. Ri ix i tom chi käpe na jun ri kub'an u k'ulel che ri Cristo. Kämik k'ut ki k'utum chi kib' k'ia ri käka'n ki k'ulel che ri Cristo, rumal k'u ri' qetam chi uj k'o chik pa ri k'isb'al taq q'ij.

19We winaq ri' quk' uj xeb'el wi b'ik, man qas ajquk' tä k'u wa'. We ta qas tzij e ajquk' mat xeb'el b'i ri' chqaxol. Xeb'el k'u b'ik rech qas käq'alajinik chi man jun tä chke are ajquk'.

20Ri ix k'ut, ri Cristo u yo'm ri Loq'alaj Espíritu pa ri iwanima'. Rumal k'u wa' iwonojel ri ix kich'ob'o jachike ri qas tzij.

21Kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe rumal chi iwetam ri qas tzij ri kub'ij ru Tzij ri Dios, man rumal tä chi mat iwetam, xane rumal chi iwetam chi man käriqtaj tä jun b'anal tzij ri kub'ij ri qas tzij.

22¿Jachin k'u ri b'anal tzij? Are ri' ri kub'ij chi ri Jesús man are tä ri Cristo, ri To'l Qe. Are wa' ri kub'an u k'ulel che ri Cristo. Man käkojon tä che ri Dios qa Tat, man käkojon tä k'u che ri Cristo ru K'ojol.

23Jachin ri man käkojon tä che ru K'ojol ri Dios, man käkojon tä ri' che ri qa Tat. Jachin k'u ri kuq'alajisaj rib' chi kojoninaq che ru K'ojol ri Dios, kojoninaq ri' che ri qa Tat Dios xuquje'.

24Chik'olo b'a' ix pa ri iwanima' ri Tzij ri i tom petinaq loq. We ri Tzij ri' ri i tom petinaq loq käk'oji kan pa ri iwanima', qas kixkanaj na kan xa jun ruk' ri Dios qa Tat xuquje' ruk' ru K'ojol.

25Ri xuchi'j ri Cristo chi kuya chqe, are ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

26Tajin kintz'ib'aj b'i wa' we tzij ri' chiwe chkij ri winaq ri käkaj kixkisub'u.

27Ri ix k'ut pa ri iwanima' k'o wi ri Loq'alaj Espíritu ri xuya ri Jesucristo chiwe. Je ri' man rajwaxik taj chi k'o jun chik ri kuk'ut wa' we tzij ri' chiwäch, rumal chi tzare ri Loq'alaj Espíritu kuk'ut na ronojel chiwäch. Ri tijonik ri kuya ri Are' chiwe tzare qas tzij rumal chi ri Loq'alaj Espíritu man käkowin taj kub'an tzij. Chitaqej b'a' u b'anik jas ri i b'anom ix, ri xa ix jun ruk' ri Cristo. Are wa' ri tijonik ru yo'm ri Loq'alaj Espíritu chiwe.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Je k'u ri', ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, chitaqej u b'anik jas ri i b'anom ix, xa ix jun ruk' ri Cristo, rech käku'b'i i k'ux chrij ri Are', man kixk'ix tä k'u chuwäch aretaq käpetik.

29Ri ix iwetam chi ri Jesucristo jikom ranima'. We je ri' xuquje' iwetam ri' chi jachin ri kub'an ri qas utz, jikom k'u ri ranima', are ri' ralk'ual ri Dios.

1 Juan 3

Waral käqil wi ri käretamaj jun we qas ralk'ual ri Dios

1¡Chiwilampe'! Ri Dios qa Tat sib'alaj kujraj je ri' chi u yo'm chqe chi käb'ix ralk'ual ri Dios chqe. Are k'u qas tzij wa'. Rumal ri' ri winaq ajuwächulew man käkich'ob' taj jas qa b'anik rumal chi man qas ketam tä u wäch ri Dios.

2Loq'alaj taq qachalal, ya uj ralk'ual ri Dios, mäja' k'u q'alaj jas ri kujel na. Qetam k'ut chi aretaq käpe ri Jesucristo, kuq'alajisaj k'u rib' chqawäch, kujjunamataj na ruk' ri Are' rumal chi käqil na u wäch ri Jesús jas ri qas u b'anik.

3Jachin k'u ri ku'l u k'ux chrij ri Cristo chi je wa' kel na aretaq käpe ri Are', kub'an na ch'ajch'oj che ri ranima', je' jas ri Jesucristo qas ch'ajch'oj ranima' ri Are'.

4Jachin k'u ri kämakunik, man käniman tä ri' che ru Loq' Pixab' ri Dios, are ajchaq' mak ri' rumal chi ri mak are ru xalq'atixik ri Pixab'.

5Ri ix iwetam chi ri Jesucristo xpe waral cho we uwächulew che resaxik ri qa mak. Ri Are' k'ut, man k'o tä jub'iq' u mak.

6Apachin k'u ri xa jun ruk' ri Cristo, man kutaqej tä makunik ri'. Apachin jun ri kutaqej makunik, man kojoninaq tä ri' che ri Cristo, man qas retam tä u wäch ri Are'.

7¡Ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, chiwila' chi k'o jun mixsub'uwik! Jachin k'u ri kub'an ri qas jikom, ri qas utz pa ru k'aslemal, qas jikom ranima' ri winaq ri', je' jas ri Cristo, are jikom ranima' ri Are'.

8Jachin k'u ri kutaqej kämakunik, ralk'ual ri Itzel wa'. Makuninaq k'u ri Itzel petinaq loq. Xa k'u rumal wa' xpe ri Cristo ru K'ojol ri Dios cho we uwächulew chusachik u wäch ru b'anom ri Itzel.

9Ri qas ralk'ual ri Dios man kutaqej tä ri' ru b'anik ri mak rumal chi yo'm u k'aslemal rumal ri Dios. Man käkowin tä ri' kutaqej u b'anik ri mak, rumal chi qas tzij are ralk'ual ri Dios.

10Q'alaj ri' jachin taq e ralk'ual ri Dios, jachin k'u taq e ralk'ual ri Itzel. Ri winaq ri man kub'an tä ri qas utzil, ri man kraj tä ri rachalal, man ralk'ual tä ri Dios ri'.

Rajwaxik käqaj qib' ri jun ruk' ri jun chik

11Are k'u wa' ru Loq' Pixab' ri Dios ri i tom petinaq loq, chi käqaj qib' ri jun ruk' ri jun chik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Je' mäqa'no jas ri xub'an ri a Caín. Rumal chi are ralk'ual ri Itzel, xukämisaj ru chaq'. ¿Jas k'u che xukämisaj? Je ri' xub'ano rumal chi are ri a Caín tajin kub'an ri etzelal, are k'u ru chaq' tajin kub'an ri utzil.

13Qachalal, mikajmaj wa' we ketzelax i wäch kumal ri winaq ajuwächulew.

14Ri uj qetam chi uj elinaq chik pa ri kämikal re ri ojer qa k'aslemal, uj k'o chi k'u pa ri qas k'aslemal ri kuya ri Dios. Q'alaj wa' rumal chi qas tzij keqaj ri qachalal. Jachin k'u ri man kraj tä ri rachalal k'ä k'o ri' pa ri ojer u k'aslemal, je' ta ne käminaq ri'.

15Apachin ri käretzelaj u wäch ri rachalal, are jun kämisanel ri' cho ri Dios. Ri ix k'ut iwetam chi man k'o tä jun kämisanel k'o ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik pa ranima'.

16Ri uj qetam ri' jas u b'anik aretaq jun winaq qas kraj jun winaq chik, rumal chi ri Cristo sib'alaj xujraj, xuya k'u rib' pa kämikal rumal qech uj. Je ri' ri uj xuquje' rajwaxik käqaya qib' pa kämikal rumal kech ri qachalal.

17Je k'u ri', jachin ri k'o ri kajwataj che ru k'aslemal waral cho we uwächulew, käril k'u ri rachalal chi k'o u rajwaxik, te k'u ri' man kuya tä jub'iq' re ri rajwaxik che, ¿a tzij lo ri' chi qas kraj ri Dios ruk' ronojel ranima'? ¡Man qas tzij tä ri'!

18¡Ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, meqaj ri qachalal xaq chqachi'! Xane rajwaxik käqak'ut ruk' ru b'anik utzil chi qas tzij keqaj ri qachalal.

Mäqaxej qib' kujok chuwäch ri Dios

19Je ri' kuya' käqetamaj chi ri uj qas tzij ri käqatzijoj, xuquje' chi ri uj, uj rech ri Qas Tzij, man rajwaxik tä k'ut käqaxej qib' kujok chuwäch ri Dios:

20We käqana' pa qanima' chi k'o mak ri qa'nom, man rajwaxik taj käqaxej qib' rumal chi ri Dios k'o na u chuq'ab' chuwäch ri qanima', retam k'u ronojel ri qa chomanik, ronojel ri käqa'no.

21Je ri', loq'alaj taq qachalal, we käqana' pa ri qanima' chi man k'o tä mak ri qa'nom, man rajwaxik tä ri' käqaxej qib' kujok chuwäch ri Dios.

22Ri Are' k'ut kuya na chqe apachike ri käqaj käqata' che, rumal chi tajin keqanimaj ru taqanik, xuquje' tajin käqa'no jachike ri utz käril wi ri Are'.

23Are k'u wa' ru taqanik ri Dios, chi kujkojon che ri Jesucristo ru K'ojol, xuquje' chi käqaj qib' ri jun ruk' ri jun chik jas ri uj u taqom wi.

24Jachin taq ri käkinimaj ri kätaqan wi ri Are', xa e jun ri' ruk' ri Dios, xuquje' ri Dios qas k'o pa kanima' ri e are'. Rumal k'u ri Loq'alaj Espíritu ru yo'm chqe, qetam chi ri Are' k'o pa ri qanima'.

1 Juan 4

Rajwaxik käqetamaj jachike ri Espíritu rech ri Dios xuquje' jachike ri espíritu ri kub'an u k'ulel che ri Cristo

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Loq'alaj taq qachalal, mikoj ri ki tzij konojel ri winaq ri käkib'ij chi ri espíritu ri k'o kuk' yo'm chke rumal ri Dios, xane chiwila na we ri espíritu ri k'o kuk' qas rech ri Dios o man rech taj. Je ri', rumal chi tajin kek'iar cho ruwächulew ri b'anal taq tzij ri käkib'ij chi qas e q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios.

2Are k'u wa' kiwetamab'ej re jachin ri qas tzij k'o ri Espíritu rech ri Dios ruk'. Jachin ri kukojo, xuquje' ri kuq'alajisaj chi ri Jesucristo qas tzij xpe waral cho ruwächulew chwinaqil, are ri' ri k'o ri Espíritu rech ri Dios ruk'.

3Jachin k'u ri man käkojon taj, man kuq'alajisaj tä k'ut chi qas tzij xpe ri Jesús waral cho we uwächulew chwinaqil, man are tä ri Espíritu rech ri Dios ri k'o ruk' ri winaq ri', xane are ri espíritu ri kub'an u k'ulel che ri Cristo. I tom k'ut chi käpe na wa' we espíritu ri', k'o chi k'u kämik cho ruwächulew.

4Ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, ri ix, ix rech ri Dios. Ix ch'akaninaq k'u pa ki wi' we winaq ri' ri xaq e b'anal taq tzij rumal chi ri Loq'alaj Espíritu ri k'o pa ri iwanima' k'o na u chuq'ab' chuwäch ri espíritu ri k'o pa kanima' ri winaq ajuwächulew.

5We winaq ri' e ajuwächulew, rumal k'u ri' xuwi käkitzijoj ri ki chomanik ri winaq ajuwächulew. Ri winaq k'ut ajuwächulew utz käkita ri käkib'ij.

6Ri uj, uj rech ri Dios. Apachike winaq ri qas retam u wäch ri Dios kuta ri' ri qa tzij. Jachin k'u ri man rech tä ri Dios man kuta tä ri'. Je ri' kujkowinik käqetamaj jachin ri k'o ri Espíritu pa ranima' ri kub'ij ri Qas Tzij, käqetamaj k'ut jachin ri k'o ri espíritu pa ranima' ri kub'an sub'unik.

Waral käqil wi chi ri Dios kujraj nimalaj qonojel

7Loq'alaj taq qachalal, rajwaxik chi käqaj qib' ri jun ruk' ri jun chik, rumal chi ri Dios kujraj. Jachin ri kraj ri rachalal, ralk'ual ri Dios ri', xuquje' qas retam u wäch ri' ri Dios.

8Jachin k'u ri man kraj tä ri rachalal, man qas retam tä u wäch ri Dios ri'. Je ri', rumal chi ri Dios kujraj nimalaj qonojel.

9Ri Dios xuk'ut chqawäch chi kujraj aretaq xutaq loq ru K'ojol, ri xa jun k'olik, cho ruwächulew rech rumal ri Are' k'o ri qa k'aslemal.

10Je ri' kuya' käqilo chi qas tzij kujraj ri Dios. Man are tä chi ri uj käqaj ri Dios, xane chi ri Are' kujraj uj, xutaq k'u loq ri u K'ojol rech käkämisax ri Are' rumal qech, rech käsachtaj ri qa mak.

11Loq'alaj taq qachalal, we je wa' u b'anom ri Dios chqe rumal chi sib'alaj kujraj, ri uj xuquje' rajwaxik käqaj qib' ri jun ruk' ri jun chik.

12Man k'o tä jun winaq ilowinaq u wäch ri Dios. We k'u ri uj käqaj qib' ri jun ruk' ri jun chik, ri Dios qas k'o ri' pa qanima'. Qas kub'an k'u na tz'aqat ri rutzil ranima' ri Dios pa ri qa k'aslemal.

13Q'alaj chi xa uj jun ruk' ri Dios, xuquje' chi ri Are' qas k'o pa qanima' uj rumal chi u yo'm chqe ri Loq'alaj Espíritu rech ri Are'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Ri uj k'ut qilom, xuquje' käqaq'alajisaj chi ri Dios qa Tat xutaq loq ru K'ojol rech kok che To'l Ke ri winaq ri e k'o cho ruwächulew.

15Apachin ri kukojo, xuquje' kuq'alajisaj chi ri Jesús are ru K'ojol ri Dios, we winaq ri' xa jun ri' ruk' ri Dios. Xuquje' ri Dios qas k'o pa ranima' ri are'.

16Je ri' ri uj qetamam, xuquje' qa kojom chi qas kujraj ri Dios. Ri Dios keraj konojel ri winaq. Jachin k'u ri amaq'el keraj ri winaq, xa jun ri' ruk' ri Dios, xuquje' ri Dios qas k'o ri' pa ranima'.

17Je ri' qas kub'an na tz'aqat ri rutzil ranima' ri Dios pa ri qanima' uj, man k'o tä k'u jas käqaxej wi qib' pa ri q'ij ri käq'at na tzij pa ki wi' ri winaq. Jas k'u ri u b'anik ri Jesucristo waral cho we uwächulew, are je' ri qa b'anik uj xuquje'.

18We qetam chi ri Dios kujraj, man käqaxej tä qib' ri'. Xane ri rutzil ranima' ri Dios kub'ano chi man käqaxej tä qib'. We jun kuxej rib', kuriq k'äx je' ta ne chi tajin kuk'äjisaj u wäch ri' chb'il rib'. Xaq je ri', we jun kuxej rib' man qas kraj tä ri' ri Dios.

19Ri uj käqaj ri Dios rumal chi ri Are' xujraj uj nab'e.

20We k'o jun kub'ij: “Ri in kwaj ri Dios,” —kächa ri', te k'u ri' käretzelaj u wäch ri rachalal, are jun b'anal tzij ri'. We jun man kraj tä ri rachalal ri rilom u wäch, man käkowin tä ri' kraj ri Dios ri man rilom tä u wäch.

21Ri Are' u yo'm we Pixab' ri' chqe ri kub'ij: Jachin ri kraj ri Dios, rajwaxik ri' xuquje' chi kraj ri rachalal, —kächa'.

1 Juan 5

We kujkojonik, kujch'akan na puwi' ronojel ri man utz taj re ruwächulew

1Jachin ri kukojo chi ri Jesús are ri Cristo ri To'l Qe, ralk'ual ri Dios ri'. Jachin ri loq' ri ki tat jujun ak'alab' chuwäch, xuquje' e loq' ri' chuwäch ri ralk'ual ri tata'.

2Aretaq käqaj ri Dios, xuquje' käqanimaj ru Pixab', käqetamaj k'u ri' chi keqaj ri ralk'ual ri Dios.

3We jun winaq kraj ri Dios, kel kub'ij wa' chi kunimaj ru Loq' Pixab' ri Are'. Ru taqanik ri Dios k'ut, man k'äx tä ki nimaxik.

4Jachin k'u ri qas ralk'ual ri Dios käch'akan na puwi' ronojel ri man utz taj rech ruwächulew. We qas kujkojon che ri Dios, kujkowinik kujch'akan na puwi' ronojel ri man utz taj ajuwächulew.

5Xaq xuwi ri jun ri kukojo chi ri Jesús are u K'ojol ri Dios, käkowinik käch'akan na puwi' ronojel ri man utz taj re ruwächulew.

Ri Loq'alaj Espíritu kuq'alajisaj chi ri Jesús are u K'ojol ri Dios

6Ri Jesucristo xpe cho ruwächulew, xq'alajin k'u wa' chi are u K'ojol ri Dios aretaq xb'an u qasna', xuquje' aretaq xkämisaxik, xel k'u u kik'el. Man xuwi taj xq'alajin wa' aretaq xb'an u qasna', xane rumal ri joron re ri qasna' xuquje' rumal ru kik'el ri xelik

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aretaq xkämisaxik. Ri Loq'alaj Espíritu are xq'alajisan wa' rumal chi ri Loq'alaj Espíritu xaq xuwi kub'ij ri qas tzij.

7E oxib' ri e k'o pa ri kaj ri käkiq'alajisaj ri qas tzij: ri qa Tat, ri u Tzij, xuquje' ri Loq'alaj Espíritu rech ri Dios. We oxib' ri' xa jun ri käkiq'alajisaj.

8Xuquje' oxib' ri e k'o cho ruwächulew ri käkiq'alajisaj ri qas tzij: ri Loq'alaj Espíritu rech ri Dios, ri joron re ri qasna', xuquje' ru kik'el ri Cristo. We oxib' ri' junam ri ki q'alajisanik.

9Ri uj käqakoj ri ki tzij ri winaq chrij ri xkilo, xuquje' chrij ri xkito. Nim k'u na u b'anik ri xuq'alajisaj ri Dios chrij ri Cristo ru K'ojol.

10Jachin ri käkojon che ru K'ojol ri Dios, u kojom ri' pa ranima' jas ri xub'ij ri Dios chrij ri Cristo ri u K'ojol. Jachin k'u ri man käkojon tä che ri Dios u b'anom ri' chi ri Dios xaq Are' b'anal tzij rumal chi man u kojom tä ri xuq'alajisaj ri Dios chrij ri Cristo ru K'ojol.

11Are wa' ri xuq'alajisaj ri Dios, chi ri Are' u yo'm qa k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. We k'aslemal ri' käqariq na wa' ruk' ri u K'ojol ri Are'.

12Jachin ri k'o ru K'ojol ri Dios pa ranima' k'o u k'aslemal ri'. Jachin k'u ri man k'o tä ru K'ojol ri Dios pa ranima' man k'o tä u k'aslemal ri'.

Are wa' ri k'isb'al re ri carta jawije' ri apóstol kuya wi jujun taq pixb'enik chik

13Nu tz'ib'am b'i wa' we wuj ri' chiwe, ix ri' ri ix kojoninaq che ru K'ojol ri Dios, rech qas kiwetamaj chi k'o na i k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

14Ku'l k'u qa k'ux chrij ri Dios chi apachike ri käqaj käqata' che, kutatab'ej na wa' ri käqab'ij che, we are u rayib'al ri Are'.

15We qetam chi ri Dios kujuto aretaq käqa'n orar, qetam ri' chi kuya chqe ri käqata' che.

16We k'o jun käril ri rachalal käqaj pa jun mak ri man käk'aman tä b'i pa ri kämikal, rajwaxik ri' kub'an orar puwi'. Je ri' ri Dios kuya na u k'aslemal ri qachalal. Are wa' ri käb'an chke ri keqaj pa ri mak ri man käk'aman tä b'i pa ri kämikal. K'o k'u mak ri käk'aman b'i pa ri kämikal, man kinb'ij tä k'ut chi kib'an orar rech käsachtaj wa' we mak ri'.

17Ronojel u wäch etzelal, are mak ri'. K'o k'u mak ri man käk'aman tä b'i pa ri kämikal.

18Qetam chi jun qas ralk'ual ri Dios man kutaqej tä makunik, rumal chi ru K'ojol ri Dios are kächajin che, man käkowin tä ri Itzel chub'anik k'äx che.

19Ri uj qetam chi uj rech ri Dios, konojel k'u ri winaq ajuwächulew e k'o pu q'ab' ri Itzel.

20Qetam k'ut chi ri u K'ojol ri Dios petinaq cho ruwächulew, u yo'm k'u ri qa no'j rech käqetamaj u wäch ri qas Dios. Ri uj, xa uj jun ruk' ri Dios. Kel kub'ij wa' chi xa uj jun

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ruk' ri Jesucristo ru K'ojol. Are k'u wa' ri qas Dios, kuya k'u ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

21Ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, ¡chitasa iwib' chkij taq ri dioses ri man qas e Dios taj! Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Juan

2 Juan 1

Ri apóstol Juan käch'aw chrij ri Qas Tzij re ru Loq' Pixab' ri Dios

1In wa', in k'amal ki b'e ri kojonelab', ri ya in nim winaq chik. Kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chawe at, wachalal, at ri' ri qachalal chichu' ri cha'tal rumal ri Dios, xuquje' chke taq ri awal at. Qas tzij sib'alaj ix loq' chnuwäch, man xuwi tä k'u chnuwäch in, xane xuquje' chkiwäch konojel ri ketam ri Qas Tzij.

2Sib'alaj kixwaj rumal rech ri Jun ri käyo'w ri Qas Tzij ri k'o pa qanima' uj nimalaj qonojel. Käk'oji k'u na wa' pa qanima' uj amaq'el ronojel q'ij.

3Are ta ri Dios qa Tat xuquje' ri Qajaw Jesucristo ru K'ojol ri Are' kel u k'ux chiwe, kutoq'ob'isaj i wäch, kub'an k'ut chi kuxlan ri iwanima' rumal chi i taqem ri Qas Tzij, amaq'el k'ut kiwaj iwib'.

4Sib'alaj käkikot wanima' rumal chi nu riqom jujun chke ri awal ri tajin käkitaqej ri Qas Tzij re ru Loq' Pixab' ri Dios, junam jas ri taqanik ri yo'm chqe rumal ri Are'.

5Kämik ri', wachalal, katinb'ochi'j chi nimalaj qonojel käqaj qib' chb'il taq qib', ri jun ruk' ri jun chik. Wa' we taqanik ri' ri kintz'ib'aj b'i chawe, man k'ak' tä ri'. Xane are wa' ri yo'm loq chqe uj nab'e kanoq.

6Wa' we taqanik ri' chi käqaj qib', are wa' kel kub'ij chi rajwaxik chi kujniman che ri Dios pa ronojel ri kätaqan wi ri Are'. Ru taqanik ri Are', jas ri i tom petinaq loq, are chi käqaj qib' chb'il taq qib' ri jun ruk' ri jun chik.

Waral käqil wi jas ri ki b'anik ri winaq ri kekisub' nik'iaj winaq chik

7E k'ia chi k'ut ri winaq ri kesub'unik ri e k'o cho ruwächulew, ri man käkikoj taj chi ri Jesucristo xpe waral cho we uwächulew chwinaqil, ri man käkiq'alajisaj tä wa'. Jachin jun winaq ri je' u b'anik wa', are qas käsub'unik, xuquje' are jun chke ri xinb'ij chi kepetik, ri qas käka'n na ki k'ulel che ri Cristo.

8Chiwila b'a' iwib' ix chi mat käsach u wäch ronojel ri utzil ri i b'anom, xane qas kiriq na tz'aqat ri rajil u k'exel wa'.

9Apachin jun winaq ri man käku'b'i tä u k'ux ruk' ru tijonik ri Cristo, xane kutzukuj nik'iaj tijonik chik ri man are taj, man k'o tä ri Dios ruk'. Ri winaq ri kutaqej ru tijonik ri Cristo, are wa' we winaq ri' k'o ri Dios qa Tat ruk', xuquje' ri Cristo ru K'ojol ri Dios.

10We k'o jun winaq ri kopan iwuk', man are tä k'u ru tijonik ri Cristo ri kuk'utu, mik'ulaj wa' we winaq ri' cho iwachoch, mib'ij ne che: “¡Are ta ri Dios ke' uk' la!” — mixcha che.

11Je ri', rumal chi ri kojonel ri je' kub'ij wa', kub'an re ri etzelal ri kub'an we winaq ri'.

Waral käqariq wi ri k'isb'al re we carta ri'

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Are ri in k'ut, k'o k'ia ri kwaj kinb'ij b'i chiwe. Man kwaj tä k'ut xaq kintz'ib'aj b'i wa' cho jun wuj. Chuk'exwäch wa', kinweyej na chi kinopan iwuk' che iwilik. Je ri' kuya' kintzijon na iwuk' chwinaqil rech qas kujkikot na junam.

13Ri ral ri loq'alaj awachalal ri xuquje' e cha'tal rumal ri Dios käkiya b'i rutzil a wäch. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3 Juan

3 Juan 1

Ri apóstol Juan käkikotik rumal ri utzil ri kub'an ri loq'alaj rachi'l Gayo

1 In wa', in k'amal ki b'e ri kojonelab', ri ya in nim winaq chik. Kintz'ib'aj b'i wa' we
wuj ri' chawe at, loq'alaj wachi'l Gayo, rumal chi qas tzij at loq' chnuwäch.

2 Loq'alaj wachalal, tajin kinb'an orar, kinta' k'u che ri Dios chi man xaq tä katyawajik,
xane chi utz kab'an na pa ronojel, junam jas ri utzalaj a k'aslemal chuwäch ri Dios.

3 Sib'alaj xinkikotik aretaq xeb'ul jujun qachalal wuk' waral, xkitzijoj k'u chwe chi
sib'alaj jikom ri awanima' chunimaxik ri Qas Tzij, chi qas kataqej u b'anik ri kub'ij ru
Loq' Pixab' ri Dios pa ronojel ri kab'ano.

4 Man k'o tä k'u jas ri kuya nimalaj kikotemal chwe je' jas ri u tzijol ri kinto chi ri
kojonelab', ri je' ta ne e walk'ual in, tajin käkitaqej ri Qas Tzij pa ri ki k'aslemal.

5 Loq'alaj wachalal, sib'alaj utz ri' ri tajin kab'an che ki to'ik ri qachalal, che ki
patänixik pa ronojel, más k'u na chke ri qachalal ri kraj naj kepe wi, ri man awetam tä
ki wäch.

6 We qachalal ri' ki b'im chke ri qachalal kojonelab' ri e k'o waral chi sib'alaj e loq'
chawäch. Chab'ana b'a' toq'ob', chaya b'i ronojel ri kajwataj chke che ri ki b'inem
rumal chi utz käril wi wa' ri Dios. Je ri' kekowinik käkitaqej ri ki b'e.

7 Ri e are' k'ut e elinaq b'ik chupatänixik ri Jesucristo. Man k'o tä k'u jas ki k'amom
chke ri winaq ri man e kojonelab' taj che ki to'ik kib'.

8 Rumal ri' rajwaxik chi ri uj käqaya ri rajwaxik chke. Je ri' tajin keqato' chutzijoxik ri
Qas Tzij re ru Loq' Pixab' ri Dios.

Waral käqil wi ri itzelalaj u no'j ri Diótrefes

9 Ri in xintz'ib'aj b'i jun wuj chke ri qachalal kojonelab' chila' iwuk', are k'u ri
Diótrefes man kunimaj tä ri kujtaqan wi rumal chi ri are' kub'an nimal, kraj chi xaq
xuwi ri are' kok che k'amal ki b'e ri qachalal kojonelab'.

10 Rumal ri', aretaq kinopan iwuk', kinb'ij na ronojel ri tajin kub'an ri are' chkiwäch ri
qachalal kojonelab'. Ri are' kub'ij ri man utz taj, xaq b'anal tzij ri' ri kuyak tzij chqij.
Man käku'b'i tä u k'ux ruk' wa', xane xuquje' man keuk'ulaj tä ri qachalal ri keopan che
ki solixik ri kojonelab'. Jachin k'u taq ri kek'ulanik, kub'ij chke chi man kuya' taj
kekik'ulaj ri qachalal, te k'u ri' keresaj b'i chkixol ri qachalal kojonelab'.

11 Loq'alaj wachalal, mab'an awe ri itzel taq ki no'j nik'iaj chik, xane chab'ana awe ri
utzalaj taq no'j. Jachin ri kub'an ri qas utzil, are rech ri Dios wa'. Jachin k'u ri kub'an ri
man utz taj, man qas retam tä u wäch ri Dios ri'.

Waral käqil wi chi ri Demetrio kub'an ri qas utzil

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Konojel käkib'ij chi ri Demetrio are utzalaj winaq. Je ri' xuquje' ri Qas Tzij re ru Loq' Pixab' ri Dios je' kuq'alajisaj wa' chrij. Ri uj xuquje' käqaq'alajisaj chi qas tzij ronojel wa'. ¡Ri ix k'ut iwetam chi ri käqab'ij are ri qas tzij!

Ri apóstol Juan kuya b'i rutzil ki wäch ri qachalal

13Ri in k'ut, k'o k'ia ri kwaj kinb'ij chawe, man kwaj tä k'ut xaq kintz'ib'aj b'i wa' cho jun wuj.

14Je ri', rumal chi kinweyej na chi kinwil a wäch chanim. Aretaq käqariq qib' kuya' kujtzijon na chwinaqil chrij ronojel.

15Chuxlan b'a' ra wanima'. Ri awachi'l ri e k'o waral wuk' in ri ketam a wäch käkiya b'i rutzil a wäch. Chab'ana b'a' toq'ob' chwe, chaya rutzil ki wäch chkijujunal ri e k'o chila' ri qas e utz quk'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Judas

Judas 1

Ri apóstol Judas kuchap u tz'ib'axik jun carta chke konojel ri kojonelab'

1In wa', ri Judas, in patänil re ri Jesucristo, xuquje' in u chaq' ri Jacobo. Kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chke konojel ri e sik'im rumal ri Dios qa Tat, ri kojonelab' ri u b'anom rech chke, ri xuquje' e u chajim rumal chi xa e jun ruk' ri Jesucristo.

2Are ta b'a' ri Dios sib'alaj kel u k'ux chiwe, kutoq'ob'isaj na i wäch, kub'ano chi qas kuxlan ri iwanima', xuquje' kub'ano chi kina' pa ri iwanima' chi ri Are' sib'alaj kixraj nimalaj iwonojel.

Waral käqil wi jas ki wäch ri achijab' ri käkiya tijonik xa che ki sub'ik ri winaq

3Loq'alaj taq qachalal, nim ri rayinik ri k'o pa wanima' petinaq loq chi kintz'ib'aj b'i chiwe chrij ri xub'an ri Dios che qa to'ik nimalaj qonojel. Kämik k'ut kinchomaj chi sib'alaj rajwaxik na kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe che i pixb'exik, rech kikoj i chuq'ab' chuto'ik u wi' ri ix kojoninaq wi, ri xa jumul xyi' wa' rumal ri Dios chke ri winaq ri e rech ri Are'.

4Je ri', rumal chi e k'o jujun achijab' e okinaq chixol chk'uyal. We achijab' ri' tzojer loq u b'im ru Loq' Pixab' ri Dios ri Tz'ib'talik chi ya'tal chke chi käq'at na tzij pa ki wi' chi käk'äjisax ki wäch. Itzel taq achijab' wa' ri käkib'ij chi we jun winaq käkojon che ru toq'ob' ri Dios, kuya' kub'ano jachike ri kraj, we utz, we man utz taj. Man kekojon tä che ri Dios, man kekojon tä k'u che ri Jesucristo ri xuwi ri Are', are Qajaw ri k'o u taqanik pa qa wi'.

5Kwaj k'ut kinna'taj chiwe ri xk'ulmataj ojer, pune iwetam chi wa'. Are chi ri Qajaw Dios xeresaj loq ri winaq aj Israel pa ri tinimit Egipto, te k'u ri' xusach ki wäch ri winaq ri man xekojon tä che, ri e k'o chkixol.

6Xuquje' taq ri ángeles ri xemakunik, ri xkitzukuj ki taqanik ri man ya'tal tä chke, xkiya k'u kan ri qas ki k'olib'al. We ángeles ri' e tz'aptal kämik rumal ri Dios pa ri q'equm. Sib'alaj utz u b'anom che kichapik, k'ä kopan na ri nimalaj q'ij aretaq käq'at na tzij pa ki wi', man k'o tä k'u kitzoqopitajik.

7Xuquje' ri winaq ri xek'oji ojer pa ri tinimit Sodoma, ri tinimit Gomorra kachi'l ri winaq ri xek'oji pa taq ri tinimit chkinaqaj, je' xka'no jas ri xka'n ri ángeles ri xemakunik. Xuquje' xkijach kib' chub'anik ronojel u wäch etzelal. Je' xka'no jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä k'u ki pixab'. Xkiya k'u kib' chub'anik ri itzel taq ki rayinik, xuquje' ronojel u wäch ri man utz taj ri man taqal tä u b'anik. Konojel k'u wa' tajin käk'äjisax ki wäch, e k'o kan pa ri q'aq' ri man kächuptaj taj. Wa' we xb'antajik ri' are jun k'utb'al wa' chqawäch uj kämik nimalaj qonojel, chi qas tzij käpe na ri q'ij aretaq käk'äjisax na ki wäch ri ajmakib'.

8Pune k'o we k'utb'al ri' chkiwäch ri achijab' ri käkik'ut jech' taq tijonik, are ki yo'm u q'ij ri ki chik', käkitz'iloj ri kanima' xuquje' ri ki cuerpo ruk' ri ki mak, käketzelaj u

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wäch ru taqanik ri Qajaw Dios, xuquje' kekiyoq' ri k'o taqanik pa ki q'ab' ri qas nimaq ki q'ij, käkib'ij k'u ri äwas u b'ixik chkij ri e are'.

9Ri arcángel Miguel, aretaq tajin käch'ojin ruk' ri Itzel chrij ri u cuerpo ri qa mam Moisés, man xukoch' taj chub'ixik k'äx taq tzij che ri are' chuq'atik tzij puwi' chi käk'äjisax na u wäch, xane xaq xuwi xub'ij che: "¡Are ta ri Qajaw Dios katyajowik!" —xcha che.

10Are k'u we achijab' ri' ri e okinaq chixol chk'uyal käkib'ij ri äwas u b'ixik chrij apachike ri man käkich'ob' taj. Are k'u ri xaq ketam pa ke wi, je' jas ri xaq ketam ri awaj aj pa taq juyub' ri man k'o tä ki chomab'al, käkikoj wa', je ri' chi xa käsach ki wäch rumal.

11¡Toq'ob' k'u ki wäch wa' we winaq ri'! Rumal chi käka'n ke jas ri xub'an ri a Caín ojer ri xukämisaj ru chaq'. Xuquje' ri e are', xaq rech käkiriq puaq, ki jalom ri ki b'e jas ri xub'an ri tat Balaam ojer, xub'an sub'unik chke ri winaq. Je' k'u käka'n na we achijab' ri', käsach na ki wäch jas ri xub'an ri tat Coré ojer, ri xkämisax rumal ri Dios rumal chi xuwalijisaj rib' chrij ri qa mam Moisés.

12We achijab' ri' sib'alaj k'äx ri käka'no. Xaq e esal taq k'ixb'al pa taq ri i nimaq'ij aretaq kimulij iwib' ruk' kikotemal rumal chi kiwaj iwib', kixwi' k'u ruk' utzil. Ri e are' kewi' iwuk', käkitij ronojel ri käkaj, xaq k'u tze' käkilij. Man kek'ix taj, man k'o tä k'u nim chkiwäch. Xuwi ri e are' käkilij kib'. E je' ta ne ajyuq'ab' ri man kena'taj tä ri ki chij chke. E junam ruk' ri sutz' ri man kuk'am tä jäb', ri kek'am b'i rumal ri kiäqiq'. E junam kuk' ri che' ri man kewächin taj, pune are u q'ijol ri käkiya ki wäch. E je' ta ne ri che' ri xechaqi'jik, ri e b'oqom chi apanoq, ri ya e käminaq chik.

13E junam ruk' ri nimalaj ja' re ri mar aretaq kepe ri nimaq taq uwoja' ri kewoqow puwi'. Ri kewoqow k'u ri achijab' ri', are ri käka'no, ri qas are k'ixb'al chkiwäch konojel. E je' ta ne ch'imil ri ki sachom ri ki b'e cho ri kaj. We achijab' ri' q'atom tzij pa ki wi' rumal ri Dios chi kek'äjisaxik, keb'e' k'u na pa ri qas q'equm ri man käk'oji tä na saqil, jawije' ri man k'o tä chi kelik wi loq.

14Xuquje' ri qa mam Enoc, ri uwuq ki tat tinimit chkixol ri winaq re ri uwächulew ri xechaptaj ruk' ri qa mam Adán ojer, xub'ij ri b'im che ri are' rumal ri Dios chrij ri käka'n na we itzel taq winaq ri'. Are wa' ri xub'ij: "¡Chiwilampe'!" —kächa'. "Ri Qajaw Jesús käpetik e rachi'l jujun mil ri loq'alaj taq ángeles rech ri Are'.

15Käpe ri Are' rech kuluq'ata tzij pa ki wi' konojel ri winaq. Kuq'at k'u na tzij pa ki wi' ri b'anal taq etzelal chi käk'äjisax na ki wäch rumal ri itzel taq k'äx ri ka'nom, xuquje' rumal ri k'ia u wäch taq tzij ri äwas ki b'ixik ri ki b'im chrij ri Dios," —xcha ri'.

16We winaq ri' xaq amaq'el käkich'a' kib', keyoq'on chkij nik'iaj chik, xuwi k'u käkitzukuj u b'anik ri itzel taq ki rayinik ri e are'. Käkib'ij taq tzij xa chub'anik nimal, utz k'u ki ch'ab'exik ri winaq käka'no xaq rech k'o ri käkik'am na chkij.

Käb'ix chke ri kojonelab' jas ri rajwaxik chi käka'no

17Are k'u ri ix, loq'alaj taq qachalal, chna'taj chiwe ri tzij ri b'im kan ojer kumal ri apóstoles, ri u taqo'n ri Qajaw Jesucristo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Xkib'ij k'u kan chiwe: “Pa ri k'isb'al taq q'ij kepe na winaq ri xa käkitze'j ki wäch konojel ri keq'ijilan ri Dios, xuquje' ronojel ri qas utz, ri qas loq' cho ri Dios. Ri e are' xuwi käkilij na u b'anik ri itzel taq ki rayinik,” —xecha ri'.

19E are taq wa' ri kekojow ki k'ux ri qachalal rech käkitasala kib'. Utz käkil wi ri winaq ri' ru b'anik xaq jas ri käkaj ri e are', man k'o tä k'u ri Espíritu rech ri Dios pa kanima'.

20Ri ix k'ut, loq'alaj taq qachalal, ¡qas chixkojonoq! Qas chixkojon che ru Loq' Pixab' ri Dios. Chib'ana b'a' orar ruk' ri chuq'ab' ri käyi' chiwe rumal ri Loq'alaj Espíritu.

21Chiwilij b'a' iwib' rech qas kina' pa ri iwanima', xuquje' qas kich'ob'o chi ri Dios sib'alaj kixraj. Chiweyej b'a' ri q'ij aretaq ri Qajaw Jesucristo qas kutoq'ob'isaj na qa wäch, kuya chqe ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

22Ri qachalal ri xaq kieb' ki k'ux kekojonik, chitoq'ob'isaj ki wäch, cheipixb'aj k'ut rech qas jikom ri kanima'.

23Cheito' b'a', cheiwesaj chuwäch ru q'aq'al ri k'äjisab'al ki wäch ri man keniman tä che ri Dios. Rajwaxik chi kel i k'ux chke ri jule' chik, pune k'u qas rajwaxik chi kiwil na iwib' chi man kixtzaq tä ix chupam ri ki mak. ¡Tzel b'a' chiwila ri etzelal ri tajin käka'no! Xa k'u michap koq ri katz'iaq ri tz'ilob'tajinaq rumal ri itzelalaj ki k'aslemal, xane chixej iwib' chuwäch wa'.

Che ri Dios ri xa jun k'olik ya'tal wi chi känimarisax u q'ij

24Ri Dios are xa jun k'olik, ri qas k'o u no'j che ronojel. Käkowin k'u ri Are' che qa to'ik. Are wa' ri qa Dios ri k'o u chuq'ab' che i chajixik rech man kixtzaq tä pa mak. Ri Are' kub'an na chi ch'ajch'oj ri iwanima' ix, rech kixkowinik ruk' nimalaj kikotemal kixopan chuwäch ri Are' ri sib'alaj känimarisax u q'ij, ri k'o je'lalaj u juluwem.

25Che k'u ri Dios ri xa jun k'olik, ri käkowin che qa to'ik, che ri Are' taqal wi chi känimarisax na u q'ij, taqalik chi nim na u b'anik ri Are' chkiwäch konojel, chi k'o na ri nimalaj u chuq'ab' pa ki wi' konojel, xuquje' chi xuwi ri Are' k'o taqanik pu q'ab' rumal ri Qajaw Jesucristo tzpa ru chaplexik loq ronojel ri k'olik k'ä we kämik ri', xuquje' pa taq ri q'ij ri junab' ri kepe na ri man k'o tä ki k'isik. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apocalipsis

Apocalipsis 1

Waral käqil wi ri xuq'alajisaj ri Jesucristo chuwäch ri apóstol Juan

1Are wa' ri xuq'alajisaj ri Dios chuwäch ri Jesucristo rech ri Are' kuq'alajisaj chi chkiwäch ri patänil taq re chrij ri käb'antaj na chanim. Ri Jesucristo xuq'alajisaj wa' chuwäch ri Juan ri patänil re rumal jun ángel ri xutaq loq.

2Are k'u ri Juan xub'ij ri qas tzij chrij ronojel ri xrilo. Xutzijoj kan ri qas tzij chrij ru Loq' Pixab' ri Dios ri xuq'alajisaj ri Jesucristo.

3Utz re jachin ri kusik'ij u wäch we wuj ri', xuquje' utz ke jachin taq ri käkitatab'ej u sik'ixik ri tzij ri yo'm rumal ri Loq'alaj Espíritu ri tz'ib'tal chupam we wuj ri', käkinimaj k'u ri kub'ij rumal chi naqaj chik k'o wi ri q'ij aretaq käb'antaj na ronojel wa'.

Ri apóstol Juan kuchap u tz'ib'axik b'i jun carta chke taq ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa taq ri wuqub' tinimit ri e k'o pa Asia

4In wa', ri Juan, kintz'ib'aj b'i we wuj ri' chiwe ix, qachalal kojonelab', ri ix k'o pa ri wuqub' tinimit re Asia. Are ta b'a' ri Dios xuquje' ri wuqub' espíritus ri e k'o chuwäch ri je'lalaj u t'uyulib'al kätoq'ob'isan i wäch, kub'ano chi kuxlan ri iwanima'. Are wa' ri Dios ri k'o kämik, ri k'o ojer, ri käpe na.

5Xuquje' ri Jesucristo kutoq'ob'isaj ta na i wäch, kub'an ta na chi kuxlan iwanima'. Ri Are' are ri q'alajisal re ru Tzij ri Dios ri jikom ranima', ri nab'e xk'astaj chkixol ri käminaqib', ri k'o u taqanik pa ki wi' ri nimaq taq taqanelab' cho we uwächulew. Ri Cristo kujraj, xujuch'aj k'u che ri qa mak ruk' ru kik'el.

6Xujukoj che nimaq taq taqanelab', xuquje' che sacerdotes chupatänixik ri Dios, ru Tat. ¡Chnimarisax ta b'a' u q'ij, chtaqan ta k'ut amaq'el pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik! Amén.

7¡Chiwilampe', ri Cristo petinaq pa ri sutz'! Konojel winaq käkil na wa', xuquje' ri xeb'anow k'äx che käkil na u wäch. Ronojel ki wäch winaq cho ruwächulew keb'oq' na aretaq käkil ri Are' käpetik. Je', qas je' kel wi na.

8“Ri in, in je' jas ri nab'e letra xuquje' ri k'isb'al letra re ri alfabeto, ri “A” ruk' ri “Z”. In k'ut ri chapleb'al, in ri' ri k'isb'al re ronojel.” Je wa' kub'ij ri Qajaw Dios ri k'o ronojel u wäch chuq'ab' ruk', ri k'o kämik, ri k'o ojer, ri xuquje' käpe na.

Ri apóstol Juan xril ri Cristo nimarisam chi u q'ij

9In wa' ri Juan, in iwachalal ri tajin kinriq k'äx junam iwuk' ix. Yo'm k'u chwe rumal ri Jesucristo chi kinchajij paciencia, je' jas ri yo'm chiwe ix. Je ri' junam kujek'ol na chila' jawije' ri kätaqan wi ri Dios. Ri in, in ajpache', in k'o pa jun alaj ch'äqap ulew, Patmos u b'i', ri k'o pa ri mar, xa rumal ru tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios ri xuq'alajisaj ri Jesucristo.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Xk'ulmataj pa jun q'ij domingo (ri käb'ix “u q'ij ri Qajaw” che) chi xchaptaj ri wanima' rumal ru chuq'ab' ri Loq'alaj Espíritu. Te' xinto k'o Jun ri sib'alaj ko xch'aw loq chwij, je' ta ne ru ch'ab'al jun tun.

11Ri xch'awik, je wa' xub'ij: Ri in, in je' jas ri nab'e letra xuquje' ri k'isb'al letra re ri alfabeto, ri “A” ruk' ri “Z”. In k'ut ri chapleb'al, in ri' ri k'isb'al re ronojel. Chatz'ib'aj pa jun wuj ri kawilo, te k'u ri' kataq b'i chke ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa taq ri wuqub' tinimit ri e k'o pa Asia, ri tinimit Éfeso, ri Esmirna, ri Pérgamo, ri Tiatira, ri Sardis, ri Filadelfia, xuquje' ri tinimit Laodicea, —xcha ri' chwe.

12Xinka'y k'u chwij che rilik jachin ri xch'awik. Aretaq je wa' xinb'ano, xinwil wuqub' u tak'alib'al kantela re q'än puaq.

13Te k'u ri' pa ki nik'iajal ri wuqub' u tak'alib'al kantela xinwil Jun ri junam ruk' ru k'ojol jun winaq. U kojom k'u jun atz'iaq ri kopan k'ä chuqul raqan, ximital cho u k'ux ruk' jun pas re q'än puaq.

14Ri u wi' are sib'alaj saqloloj je' jas ri ch'ajch'oj rismal chij, junam jas ri saq tew. Ri u waq'äch k'ut, kenikowik je' jas ri u xaq q'aq'.

15Ri raqan kejuluwik junam jas ri ch'ich' bronce ri porom pa horno, ri ch'ajch'ob'isam k'ut. Ri käch'awik are junam ruk' ri ki chojojem k'ia nimaq taq ja'.

16Ruk'am ri Are' wuqub' ch'imil pa ru wikiäq'ab', elinaq k'u loq jun machete pu chi' ri t'ist'ik u wi' ri xuquje' kieb' u pu chi'. Ru palaj sib'alaj käjuluwik je' jas ru juluwem ri q'ij aretaq man k'o tä jub'iq' ri sutz' cho ri kaj.

17Aretaq xinwilo, xintzaq chuwäch je' ta ne ri xinkämik. Ri Are' k'ut xuya ru wikiäq'ab' pa nu wi', te k'u ri' xub'ij chwe: ¡Maxej awib'! In ri' ri nab'e, in ri' ri k'isb'al re ronojel.

18Ri in, in k'aslik. Pune xinkämik, in k'asal chik kämik, man k'o tä k'u u k'isik ri nu k'aslemal. Pa nu q'ab' k'o wi ri lawe re ri kämikal xuquje' ri lawe re ri k'olib'al ri e k'o wi ri käminaqib'.

19Chatz'ib'aj b'a' ri awilom, xuquje' ri k'o chanim ri tajin kawilo. Chatz'ib'aj xuquje' ronojel ri käb'antaj na aretaq e ok'owinaq chi wa' we ri'.

20Are wa' ri kel kub'ij ri tijonik ri man etamtal taj chkij ri wuqub' ch'imil ri xawilo ri wuk'am pa ri nu wikiäq'ab', xuquje' ri wuqub' u tak'alib'al kantela re q'än puaq: Ri wuqub' ch'imil e are' käkik'exwächij ri k'amal taq ki b'e ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri wuqub' tinimit re Asia. Are k'u ri wuqub' u tak'alib'al kantela e are taq wa' ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri wuqub' tinimit, —xcha ri Are' chwe.

Apocalipsis 2

Waral käqil wi ri tzij ri xtz'ib'ax b'i chke ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Éfeso

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Te k'u ri' xub'ij: Chatz'ib'aj b'i wa' we tzij ri' che ri k'amal ki b'e ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Éfeso: “Ri Jun ri ruk'am ri wuqub' ch'imil pa ru wikiäq'ab', ri käb'in chkixol ri wuqub' u tak'alib'al kantela re q'än puaq, je' kub'ij wa':

2Ri in wetam ronojel ri tajin kab'ano, wetam chi sib'alaj tajin katchakunik, xuquje' chi kachajij paciencia pa ronojel. Wetam chi man kakoch' tä a wäch chke ri itzel taq winaq. Wetam chi qas awilom ri ki k'aslemal ri winaq ri käka'n che kib' chi e apóstoles, man qas e are' tä k'ut. Awilom k'ut chi xaq e b'anal taq tzij.

3Pune a riqom k'äx, a chajim paciencia. Pune nim ri chak a b'anom rumal wech in, man at kosinaq taj.

4K'o k'u ri tajin kinwil chawij, chi man je' tä chi ri nu loq'al chawäch jas ri nab'e.

5Chna'taj b'a' chawe jawije' ri at qajinaq wi, chak'exa k'u ra chomanik, chak'exa rawanima'. Chachaplej chi na ri tajin kab'an nab'e. We ta man je' kab'an wa', chanim kine' che awilik, kinwesaj na ru tak'alib'al a kantela pa ru k'olib'al we ta mat at tzelejinaq ruk' ri Dios.

6Pune je ri', utz kinwil ri tajin kab'ano chi tzel kawil wi ri käka'n ri jule' winaq nicolaítas. Ri in xuquje' kinwetzelaj u wäch ri tajin käka'no.

7Apachin ri u jikib'am ranima' chutatab'exik ri nu tzij, chutatab'ej ri kub'ij ri Loq'alaj Espíritu chke taq ri qachalal kojonelab': Jachin ri käch'akan puwi' ri itzel, kinya na re ru wäch ri che' re k'aslemal ri k'o pa ri je'lalaj k'olib'al jawije' k'o wi ri Dios ri käb'ix “Paraíso” che,” —kächa ri'.

Waral käqil wi ri tzij ri xtz'ib'ax b'i chke ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Esmirna

8Chatz'ib'aj b'i we tzij ri' xuquje' che ri k'amal ki b'e ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Esmirna: “Ri Jun ri k'o nab'e, ri xuquje' are ri k'isb'al, ri xkäm na kanoq, te k'u ri' xk'astaj chkixol ri käminaqib', je' kub'ij wa':

9In wetam chi tajin kariq k'äx, wetam chi at meb'a', pune ta ne we ta käb'ix ri qas tzij, at q'inom. Wetam chi katyoq' kumal ri winaq ri käkib'ij chi e aj Israel. Man e aj Israel tä k'ut, xane e jun komon winaq ri e rech ri Satanás.

10Maxej awib' rumal ri k'äx ri kariq na. ¡Tampe'! Ri Itzel kub'an na chi e k'o jujun chiwe ri keb'ok pa che' che rilik we qas tzij iwonojel ix, ix kojonelab'. Lajuj q'ij käb'an na k'äx chiwe. Chataqej b'a' ri kojonik k'ä katkäm na. Ri in k'ut kinya na ri k'aslemal chawe che tojb'al awe je' ta ne are jun corona ri kakoj chajolom.

11Apachin ri u jikib'am ranima' chutatab'exik ri nu tzij, chutatab'ej ri kub'ij ri Loq'alaj Espíritu chke taq ri qachalal kojonelab': Jachin ri käch'akan na puwi' ri itzel man kuriq tä na k'äx rumal ri ukab' kämikal,” —kächa ri Are'.

Waral käqil wi ri tzij ri xtz'ib'ax b'i chke ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Pérgamo

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Chatz'ib'aj b'i we tzij ri' xuquje' che ri k'amal ki b'e ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Pérgamo: “Ri Jun ri ruk'am ri machete t'ist'ik u wi', ri kieb' u pu chi', je' kub'ij wa':

13Ri in wetam ronojel ri tajin kab'ano, xuquje' wetam chi at k'o chila' jawije' ri kätaqan wi ri Satanás. Pune je ri' tajin kataqej nu patänixik, at kojoninaq chwe, man xaya tä k'u kan ri a kojonik aretaq xkämisax ri Antipas ri patänil we ri jikom ranima' chila' pa ri tinimit jawije' kätaqan wi ri Satanás.

14K'o k'u ri man utz taj ri tajin kinwil chawij, chi e k'o jujun winaq awuk' ri man käkaj taj käkiya kan ru tijonik ri tat Balaam ri xukoj u k'ux ri tat Balac rech keutaqchi'j ri winaq aj Israel che mak chutijik ri yo'm chkiwäch taq tiox ri xa e b'anom kumal winaq, xuquje' chub'anik ke jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'.

15Xuquje' e k'o jujun winaq awuk' ri man käkaj taj käkiya kan ri ki tijonik ri jule' winaq nicolaítas, ri tzel kinwil wi.

16Rumal ri' chak'exa ri awanima', chak'exa ri a chomanik. We ta mat je' kab'an wa', chanim kinopan na iwuk', kinch'ojin na kuk' ri winaq ri' ruk' ri machete ri kel pa nu chi'.

17Apachin ri u jikib'am ranima' chutatab'exik ri nu tzij, chutatab'ej ri kub'ij ri Loq'alaj Espíritu chke taq ri qachalal kojonelab': Jachin ri käch'akan puwi' ri itzel kinya na re ri maná ri k'u'talik, xuquje' kinya na che ri are' jun alaj saq ab'aj ri tz'ib'tal wi jun k'ak' b'i'aj, ri man k'o tä jun etamaninaq, xane xaq xuwi ri käk'amowik,” —kächa ri'.

Waral käqil wi ri tzij ri xtz'ib'ax b'i chke ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Tiatira

18Chatz'ib'aj b'i we tzij ri' xuquje' che ri k'amal ki b'e ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Tiatira: “Ru K'ojol ri Dios, ri känikow ru waq'äch je' jas ri u xaq q'aq', ri xuquje' kejuluw ri raqan junam ruk' ri ch'ich' bronce ri ch'ajch'ob'isam, je' kub'ij wa':

19Ri in wetam ronojel ri tajin kab'ano, wetam ri rutzil awanima', wetam k'ut chi k'o a kojonik, chi kachajij paciencia, xuquje' chi tajin kinapatänij. Wetam k'ut chi ri tajin kab'an kämik nim na chuwäch ri xab'an kan nab'e.

20K'o k'u ri man utz taj ri tajin kinwil chawij: chi xaq utz kawil wi k'o ri ixoq Jezabel awuk', ri kub'ij chi kuq'alajisaj tzij ri yo'm che rumal ri Dios, ri keusub' k'u ri patänil taq we ruk' ri tijonik ri kuya chke rech käka'n ke jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'. Ri are' kub'ij chke chi kuya' käkitij ke ri wa ri yo'm chkiwäch taq tiox ri xa e b'anom kumal winaq.

21Ri in xaq weye'm chi kuk'ex u chomanik, kuk'ex k'u ranima' we ixoq ri'. Man kraj tä k'ut kuya kan u b'anik ri nimalaj mak ri tajin kub'ano.

22Ri in kintaq na b'i jun k'äxalaj yab'il chrij we ixoq ri', xuquje' kinb'an na chi sib'alaj käkiriq na k'äx ri tajin käka'n ri nimalaj mak ruk' we ixoq ri' we ri e are' man käkiya tä kan u b'anik ri mak ri tajin kub'an ri ixoq.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Ri ral ri ixoq keinkämisaj na, je ri' konojel ri qachalal kojonelab' käketamaj na chi in wetam ri ki chomanik ri winaq xuquje' ri k'o pa kanima'. Kinya k'u na chiwe chijujunal ri tojb'al re ronojel ri i b'anom.

24Are k'u ri nik'iaj iwachalal chik ri e k'o pa Tiatira, ri ix ri man kitaqej tä we tijonik ri', ri man k'o tä iwetamam chrij ru tijonik ri Satanás ri man etamtal taj ri käkib'ij ri nik'iaj chi sib'alaj k'äx u ch'ob'ik wa', kinb'ij chiwe chi man k'o tä chi na jas jun eqa'n chik kinya na chiwij.

25Qas utz b'a' chib'ana chuk'olik ri k'o iwuk' k'ä kinopan na iwuk'.

26Jachin taq ri kech'akan na puwi' ri itzel, ri xuquje' käkitaqej u b'anik jachike ri kwaj chi käb'anik k'ä chuk'isb'al ronojel, kinya na taqanik pa ki q'ab' pa ki wi' konojel ki wäch winaq ri e k'o cho ruwächulew.

27Je' jas ri in yo'm taqanik pa nu q'ab' rumal ri nu Tat, ketaqan k'u na pa ki wi' konojel ki wäch winaq ruk' jun vara re ch'ich', kekipaxij k'u na je' ta ne chi e t'uy re ulew.

28Xuquje' kinya na ri ch'imil re ri u saqirib'al chke.

29Apachin ri u jikib'am ranima' chutatab'exik ri nu tzij, chutatab'ej ri kub'ij ri Loq'alaj Espíritu chke taq ri qachalal kojonelab',” —kächa ri Are'.

Apocalipsis 3

Waral käqil wi ri tzij ri xtz'ib'ax b'i chke ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Sardis

1Chatz'ib'aj b'i we tzij ri' xuquje' che ri k'amal ki b'e ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Sardis: “Ri Jun ri k'o ri wuqub' espíritus rech ri Dios ruk', xuquje' ri ruk'am ri wuqub' ch'imil, je' kub'ij wa': Ri in wetam ronojel ri tajin kab'ano. Pune elinaq u tzijol chi at k'aslik, at käminaq k'ut pa ri a mak.

2Chatk'astajoq, chab'ana ru b'anik ri k'ä k'o awuk' ri xa jub'iq' man käsach u wäch. Wilom k'ut ri tajin kab'ano chi man jikom tä ri' cho ri nu Dios.

3Chna'taj chawe ri tijonik ri a tom. Chataqej jas ri kub'ij, chak'exa ri awanima', chak'exa k'u ri a chomanik. We man katk'astajik, kinopan na awuk' je' jas jun elaq'om, man awetam tä k'ut jachike hora kinopanik.

4Pune je ri' e k'o k'u jujun winaq chila' pa Sardis ri man ki tz'ilom tä ri katz'iaq, xane ch'ajch'oj ri kanima'. E are taq wa' keb'in na junam wuk', ki kojom saq katz'iaq rumal chi taqal wa' chke.

5Jachin taq ri kech'akan na puwi' ri itzel käkikoj na saq katz'iaq. Man kinchup tä k'u ri ki b'i' pa ri wuj re k'aslemal, xane kinq'alajisaj na ri ki b'i' chuwäch ri nu Tat, xuquje' chkiwäch ri ángeles ri e k'o ruk'.

6Apachin ri u jikib'am ranima' chutatab'exik ri nu tzij, chutatab'ej ri kub'ij ri Loq'alaj Espíritu chke taq ri qachalal kojonelab',” —kächa ri'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Waral käqil wi ri tzij ri xtz'ib'ax b'i chke ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Filadelfia

7Chatz'ib'aj b'i we tzij ri' xuquje' che ri k'amal ki b'e ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Filadelfia: “Ri Jun ri sib'alaj loq' ri kub'ij ri qas tzij, ri k'o ri lawe ruk' rech ri qa mam David ri nim taqanel, ri aretaq kujaq ri porta man k'o tä jun käkowin chutz'apixik, aretaq k'u kutz'apij wa' man k'o tä jun käkowin chujaqik, je' kub'ij wa':

8Ri in wetam ronojel ri tajin kab'ano. Nu yo'm k'u jun porta chawäch ri jaqtalik, ri man k'o tä jun käkowinik kutz'apij. Pune b'a' xa jub'iq' ri a chuq'ab' k'olik, a nimam ri nu tzij, man katk'ixtaj tä k'u chub'ixik chi at kojoninaq chwe.

9¡Chatampe'! Are k'u ri jun komon winaq ri e rech ri Satanás, ri b'anal taq tzij ri' ri käkib'ij chi qas e aj Israel, pune man qas tzij tä ri', ri in kinb'ano chi ri e are' keb'e' na, kexuki k'u na chawäch rech käketamaj chi at loq' chnuwäch.

10A nimam ri nu taqanik chi rajwaxik kachajij paciencia, rumal k'u ri' katinto' na chuwäch ri nimalaj k'äxk'ol ri käpe na pa ki wi' konojel ri winaq cho we uwächulew che rilik we utz o man utz taj ri käka'no.

11Chanim kinopan na. Qas utz b'a' chab'ana chuk'olik ri k'o awuk' rech man k'o tä jun kämajow ri tojb'al awe.

12Jachin taq ri kech'akan na puwi' ri itzel, keinkoj na che raqan ja pa ri nimalaj rachoch ri nu Dios. Man käpe tä k'u ri q'ij ri keb'el na chila'. Kintz'ib'aj k'u na ru b'i' ri nu Dios chkij, xuquje' ru b'i' ru tinimit ri nu Dios, ri k'ak' Jerusalén ri käqaj na loq chila' chikaj ruk' ri nu Dios. Xuquje' kintz'ib'aj na ri k'ak' nu b'i' chkij.

13Apachin ri u jikib'am ranima' chutatab'exik ri nu tzij, chutatab'ej ri kub'ij ri Loq'alaj Espíritu chke taq ri qachalal kojonelab',” —kächa ri Are'.

Waral käqil wi ri tzij ri xtz'ib'ax b'i chke ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Laodicea

14Chatz'ib'aj b'i we tzij ri' xuquje' che ri k'amal ki b'e ri qachalal kojonelab' ri e k'o pa ri tinimit Laodicea: “Ri Jun ri ajchaq'el ri Qas Tzij, ri q'alajisanel ri jikom ranima' chub'ixik ri qas tzij, ri Jun ri xkoj rumal ri Dios chub'anik ronojel ri k'olik, je' kub'ij wa':

15Ri in wetam ronojel ri tajin kab'ano, wetam chi man qas tä jorob'inaq ra wanima', xuquje' chi man qas tä miq'inaq. Are ta kwaj in chi qas ta at jorob'inaq o qas ta at miq'inaq.

16Rumal k'u rech chi xaq saqli'l ri awanima', man are tä joron, man are tä k'u k'atän, xa katinwupij na loq pa nu chi'.

17Ri at kab'ij chi at q'inom, chi a riqom utzil. Kab'ij chi man k'o tä jas rajwaxik chawe. Man kana' tä k'u pa rawanima' chi sib'alaj k'äx ri a b'antajik. ¡Toq'ob' a wäch! Man k'o tä ri katel wi, at meb'a', at moy, xuquje' at ch'analik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Rumal ri' katinpixb'aj chi chaloq'o awe ri q'än puaq ri k'o wuk', ri b'anom ch'ajch'oj che pa q'aq' rech qas tzij at q'inom. Xuquje' chaloq'o awe ri saq atz'iaq ri k'o wuk' rech kakojo, je ri' käch'uqtaj ri awij ri ch'analik ri xa käresaj a k'ixb'al. Xuquje' chaloq'o awe ri kunab'al ri k'o wuk' ri kukunaj ri a waq'äch rech katkowinik katka'yik.

19Ri in keinyajo xuquje' kink'äjisaj ki wäch konojel ri e loq' chnuwäch. Chatok b'a' il, chak'exa ri awanima', chak'exa k'u ri a chomanik.

20¡Chatampe'! Ri in tajin kinch'aw chi' ri uchija, xaq k'u in tak'al chila'. Jachin ri kuto chi kinch'awik, kujaq k'u ri uchija, kinok na ruk' pa ja, kinwi' na junam ruk', ri are' k'ut käwi' na junam wuk' in.

21Jachin taq ri kech'akan na puwi' ri itzel, kinya na chke chi ket'uyi wuk' pa ri je'lalaj nu t'uyulib'al, je' jas ri in xinch'akan puwi' ri itzel, xint'uyi k'u ruk' ri nu Tat pa ri je'lalaj u t'uyulib'al ri Are'.

22Apachin ri u jikib'am ranima' chutatab'exik ri nu tzij, chutatab'ej ri kub'ij ri Loq'alaj Espíritu chke taq ri qachalal kojonelab',” —xcha k'u ri Are'.

Apocalipsis 4

Waral käqil wi ri q'ijilanik ri käb'an chila' chikaj

1Aretaq xb'antaj ronojel wa', te' xinwilo k'o jun porta jaqtal pa ri kaj, te k'u ri' xinta ri Jun ri xinuch'ab'ej loq nab'e ri je' ta ne u ch'ab'al jun nimalaj tun, xub'ij k'u chwe: Chatpaqal loq je wa', kink'ut k'u na chawäch ri rajwaxik käb'antaj na aretaq e b'antajinaq chi ronojel wa' we ri', —xcha chwe.

2Chanim k'ut xchaptaj ri wanima' rumal ru chuq'ab' ri Loq'alaj Espíritu. Te' xinwilo k'o jun je'lalaj t'uyulib'al kojom pa ri kaj. K'o k'u Jun t'uyul chila'.

3Ri Jun ri t'uyul pa ri je'lalaj t'uyulib'al ri' je' u b'antajik jas jun je'lalaj ab'aj re jaspe, o junam ruk' jun ab'aj re cornalina ri sib'alaj käjuluwik. K'o jun räxkiäq'ab' ri sib'alaj käjuluwik chrij ri je'lalaj t'uyulib'al je' jas jun ab'aj re esmeralda.

4Xuquje' chrij ri je'lalaj t'uyulib'al ri' e k'o chi juwinaq kiejeb' je'lalaj taq t'uyulib'al chik ri e t'uyut'oj wi juwinaq kiejeb' k'amal taq ki b'e ri kojonelab'. Ri tata'ib' ki kojom saq katz'iaq, k'o jujun corona re q'än puaq chkijolom.

5Che ri nab'e je'lalaj t'uyulib'al kel loq kaypa', wojojem, xuquje' kiäqulja. Chuwäch ri je'lalaj t'uyulib'al e k'o wuqub' chäj ri kenikowik. E are k'u wa' ri wuqub' espíritus rech ri Dios.

6Chuwäch ri je'lalaj t'uyulib'al xuquje' k'o jun mar ri je' ta ne vidrio ri kuya' käka'y jun chupam. Pu nik'iajal ronojel, jawije' k'o wi ri je'lalaj t'uyulib'al xuquje' chrij ri t'uyulib'al e k'o kiejeb' ri je' kepe ángeles, ri k'o k'ia ki waq'äch chkiwäch xuquje' chkij.

7Ri nab'e chke je' käpe jun koj. Ri ukab' je' käpe jun ama' wakäx. Ri urox junam u ka'yeb'al ruk' jun winaq. Ri ukaj je' käpe jun nimalaj xik ri tajin kärapapik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Ri kiejeb' awaj k'o waqib' ki xik' chkijujunal, nojinaq k'u ri rij xuquje' ri u xe' ri ki xik' che waq'ächaj. Paq'ij chi chaq'ab' man ketäni tä chub'ixik: Loq'alaj Dios, loq'alaj Dios, loq'alaj Dios, ri Qajaw Dios ri k'o ronojel u wäch chuq'ab' ruk', ri k'o ojer, ri k'o kämik, ri xuquje' käpe na, —kecha ri'.

9Amaq'el aretaq ri kiejeb' ri je' kepe ángeles käkinimarisaj u q'ij, käkiya u q'ij, käkiya k'u maltioxinik che ri Jun ri t'uyul pa ri je'lalaj t'uyulib'al ri xaq tajin wi k'asal pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik,

10are chi' kexuki ri juwinaq kiejeb' k'amal taq ki b'e ri kojonelab' chuwäch ri Jun ri k'o pa ri je'lalaj t'uyulib'al, käkesaj ri ki corona chuwäch ri t'uyulib'al, käkiq'ijilaj k'ut, käkib'ij:

11Qajaw xuquje' qa Dios, taqalik chi känimarisax q'ij la, chi käyi' q'ij la, chi käb'ix che la chi k'o nimalaj chuq'ab' la rumal chi lal b'anowinaq la ronojel ri k'olik, xaq k'u rumal ri rayib'al la e k'olik xuquje' xeb'anik, —kecha ri e are'.

Apocalipsis 5

Waral käqil wi ri jun b'otom wuj ri xusol ri Alaj Chij

1Te k'u ri' xinwilo chi ri Jun ri t'uyul pa ri je'lalaj t'uyulib'al ruk'am jun b'otom wuj pa ru wikiäq'ab', ri tz'ib'tal rij xuquje' ru pam. Tz'apim wa' ruk' wuqub' t'iqb'al.

2Te' xinwil jun ángel ri sib'alaj k'o u chuq'ab' ri ko xuraq u chi', xub'ij: ¿Jachin ya'tal che chi kuch'ol apan ri t'iqb'al chrij ri b'otom wuj, kusol k'ut? —xcha'.

3Man k'o tä k'u jun. Man k'o tä pa ri kaj, man k'o tä cho ruwächulew, man k'o tä k'u chuxe' ri ulew pa ri k'olib'al ri e k'o wi ri käminaqib'. Man k'o tä jun ri käkowinik kusol ri b'otom wuj che rilik ri k'o chupam.

4Ri in k'ut sib'alaj xinoq'ik rumal chi man xriqtaj tä jun ri ya'tal che chi kusol ri b'otom wuj, käril ri k'o chupam, kusik'ij k'u u wäch.

5Jun k'u chke ri k'amal taq ki b'e ri kojonelab' xub'ij chwe: Matoq' chik. Chawilampe' ri Koj rech ru tinimit ri Judá, jun chke ri rachalaxik ri qa mam David ri nim taqanel ojer. Ri Are' ch'akaninaq puwi' ronojel, rumal k'u ri' ya'tal che chi kuch'ol apan ri wuqub' t'iqb'al chrij ri b'otom wuj, kusol k'u na wa', —xcha chwe.

6Te k'u ri' xinwil jun Alaj Chij pu nik'iajal ronojel, jawije' k'o wi ri je'lalaj t'uyulib'al, chkixol ri kiejeb' ri je' kepe ángeles, xuquje' chkixol ri k'amal taq ki b'e ri kojonelab'. Ri Alaj Chij ri' Are chakalik, pune k'o etal chrij chi xkämisaxik, xyi' che sipanik cho ri Dios. K'o wuqub' ru k'a', xuquje' k'o wuqub' u waq'äch. Are k'u wa' ri wuqub' espíritus rech ri Dios ri e taqom b'i cho ronojel ruwächulew.

7Ri Alaj Chij k'ut, xqeb' ruk' ri Jun chik ri t'uyul pa ri je'lalaj t'uyulib'al ri ruk'am ri b'otom wuj pa ru wikiäq'ab'. Xuk'am k'u ri b'otom wuj pu q'ab'.

8Aretaq xuk'am ri b'otom wuj, ri kiejeb' ri je' kepe ángeles xuquje' ri juwinaq kiejeb' k'amal taq ki b'e ri kojonelab' xexuki chuwäch ri Alaj Chij. Konojel k'o ki q'ojom,

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

arpa u b'i', xuquje' kuk'am jujun laq re q'än puaq nojinaq che incienso. Ri incienso are ri oración ri käka'n ri winaq ri e rech ri Dios.

9Xkib'ixoj k'u we k'ak' b'ix ri': Che la ya'tal wi ru k'amik ri b'otom wuj, kech'ol k'u la ri t'iqb'al chrij rumal chi xkämisax la, xyi' k'u la che sipanik cho ri Dios. Xujloq' la ruk' ri kik'el la chkixol konojel ki wäch winaq cho ronojel ruwächulew rech uj rech chi ri Dios, chkixol winaq ri jalajoj keka'yik, ri jalajoj kech'awik, chkixol k'u winaq ri jalajoj taq ki tinimit.

10Xujkoj la che nimaq taq taqanelab', che sacerdotes chupatänixik ri qa Dios. Kujtaqan k'u na puwi' ruwächulew.

11Te ri' xinka'yik, xinta k'u ri ki ch'ab'al k'ialaj taq ángeles ri ki sutim rij ri je'lalaj t'uyulib'al, ki sutim kij ri je' kepe ángeles, xuquje' ri k'amal taq ki b'e ri kojonelab'. Sib'alaj e k'ia ri ángeles k'olik chi man keajilitaj taj.

12Ko xech'awik, xkib'ij: Ri Alaj Chij ri xkämisaxik ri xyi' che sipanik cho ri Dios taqalik käb'ix che chi k'o u taqanik puwi' ronojel xuquje' chi k'o nimalaj u q'inomal, chi k'o nimalaj u no'j, xuquje' chi k'o nimalaj u chuq'ab'. Taqal k'ut chi nim kil wi, käyi' u q'ij, xuquje' käq'ijilaxik.

13Te k'u ri' xinto xech'aw konojel ri e b'anom rumal ri Dios, ri e k'o pa ri kaj, ri e k'o cho ruwächulew, ri e k'o chuxe' ri ulew pa ri k'olib'al ri e k'o wi ri käminaqib', ri e k'o pa ri mar, konojel k'u ri e k'o pa ri kajulew, xkib'ij k'ut: Che ri Jun ri t'uyul pa ri je'lalaj t'uyulib'al xuquje' che ri Alaj Chij, chke ri e Are' taqal wi chi känimarisax ki q'ij, nim keil wi, käyi' ki q'ij, taqal k'ut käb'ixik chi k'o nimalaj ki chuq'ab' puwi' ronojel amaq'el pa taq ri q'ij ri junab' ri kepe na, —xecha'.

14Are k'u ri kiejeb' ri je' kepe ángeles xkib'ij: ¡Je' ta chel wi! —xecha ri'. Ri juwinaq kiejeb' k'amal taq ki b'e ri kojonelab' xexuki'k, xkiq'ijilaj ri Jun ri man k'o tä u kämik pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik.

Apocalipsis 6

Waral käqil wi chi ri Alaj Chij kuchap ki ch'olik ri wuqub' t'iqb'al

1Te k'u ri' xinwil ri Alaj Chij xuch'ol apan ri nab'e chke ri wuqub' t'iqb'al. Xinta k'ut xch'aw jun chke ri kiejeb' ri je' kepe ángeles. Ru ch'ab'al junam ruk' jun kiäqulja, xub'ij k'ut: ¡Tasa'j, chawilampe'! —xcha chwe.

2Xinka'yik, xinwil k'u jun kiej saq rij, ri jun ri kiejeninaq chrij ruk'am jun k'iäqb'al ch'ab' pu q'ab'. Te k'u ri' xyi' jun u corona. Xel k'u b'i chuch'akik ronojel, xutaqej k'u ch'akanik.

3Aretaq ri Alaj Chij xuch'ol chi apan ri ukab' t'iqb'al, xinto xch'aw ri ukab' chke ri je' kepe ángeles, xub'ij: ¡Tasa'j, chawilampe'! —xcha chwe.

4Xel loq jun kiej chik, kiäq rij. Are k'u ri jun ri kiejeninaq chrij xyi' taqanik pu q'ab' che resaxik ri utzil chkixol ri winaq cho ruwächulew, rech käkikämisala kib'. Xyi' k'u jun nimalaj machete che.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Aretaq ri Alaj Chij xuch'ol chi apan ri urox t'iqb'al, xinto xch'aw ri urox chke ri je' kepe ángeles, xub'ij: ¡Tasa'j, chawilampe'! —xcha chwe. Xinka'yik, xinwil k'u jun kiej q'eq rij, ri jun ri kiejeninaq chrij ruk'am jun pajb'al pu q'ab'.

6Te k'u ri' xinto k'o jun ri xch'aw loq chkixol ri kiejeb' ri je' kepe ángeles, xub'ij: Xa rajil kieb' libra triko, xa rajil waqib' libra cebada, ri puaq ri kuch'ak jun ajchak che ri jun q'ij. Xaq b'a' mab'an k'äx che ri aceite o ri vino, —xcha'.

7Aretaq ri Alaj Chij xuch'ol chi apan ri ukaj t'iqb'al, xinto xch'aw ri ukaj chke ri je' kepe ángeles, xub'ij: ¡Tasa'j, chawilampe'! —xcha chwe.

8Xinka'yik, te' xinwil jun kiej q'än rij, ri jun ri kiejeninaq chrij, “Kämikal” u b'i', ternetal k'u rumal jun ri kuk'exwächij ri ki k'olib'al ri käminaqib' (ri käb'ix “Hades” che). Te k'u ri' xyi' taqanik pu q'ab' puwi' ri ukaj u tz'aqatil ruwächulew rech keukämisaj ri winaq ruk' ch'oj, ruk' wi'jal, ruk' yab'il, xuquje' kuk' k'analaj taq awaj aj pa taq juyub'.

9Aretaq ri Alaj Chij xuch'ol chi apan ri uro' t'iqb'al, xinwil ri kanima' ri kojonelab' ri xekämisax rumal ru tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios, e k'olotal k'u chuxe' ri ta'b'al toq'ob'.

10Ri e are' ko xech'awik, xkib'ij: Qajaw, loq'alaj qa Dios ri jikom anima' la, ¿jampa' käq'at la tzij pa ki wi' ri winaq ajuwächulew ri xujkikämisaj, käya k'u la rajil u k'exel ri qa kämikal chke? —xecha'.

11Te k'u ri' xyi' jujun saq ki q'u' chkijujunal, xb'ix chke chi keuxlan chi na kieb' oxib' q'ij k'ä kätz'aqat na ri kajilb'alil ri kachalal ri kekämisax na rumal ru patänixik ri Cristo, junam jas ri e are'.

12Aretaq ri Alaj Chij xuch'ol chi apan ri uwaq t'iqb'al, xinka'yik, te' xinwilo xub'an jun nimalaj käb'raqan. Ri q'ij k'ut xub'an q'eq ru wäch je' jas jun q'eq atz'iaq, ri ik' xub'an kiäq ru wäch je' ta ne kik'.

13Ri ch'imil cho ri kaj xetzaq loq puwi' ri ulew, jas kub'an ri u che'al higos ketzaq loq ri räx taq u wäch aretaq käslab'isax rumal jun nimalaj kiäqiq'.

14Ri kaj xsach u wäch jas kub'an jun wuj aretaq kuk'ol rib', konojel k'u taq ri juyub', xuquje' konojel ri ch'aqataq taq ulew ri e k'o pa ri mar xk'extaj taq ri ki k'olib'al.

15Ri nimaq taq taqanelab' cho ruwächulew, xuquje' ri nimaq ki b'anik, ri q'inomab', ri ki nimaqil soldados, ri winaq ri k'o nimalaj keqle'n, ri winaq patäninelab' xuquje' ri winaq ri man e k'o tä pu q'ab' jun patrón, konojel xkik'u' kib' pa taq ri pek, xol taq ri nimaq taq ab'aj ri e k'o pa taq ri juyub'.

16Xkib'ij k'u chke taq ri juyub' xuquje' chke ri nimaq taq ab'aj: Chixtzaq loq chqij, chujik'u' chuwäch ri Jun ri t'uyul pa ri je'lalaj t'uyulib'al, xuquje' chuwäch ri nimalaj k'äjisab'al qa wäch ri käpe rumal ri Alaj Chij, —xecha'.

17Xopan k'u ri nimalaj q'ij rech käk'äjisax qa wäch. ¿Jachin ta k'u lo käkowinik kuch'ijo? —xecha'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apocalipsis 7

Käkoj ketal chukrusil ri ki palaj ri jun ciento ruk' kawinaq kiejeb' mil winaq aj Israel

1Aretaq xb'antaj wa', te' xinwil kiejeb' ángeles ri e tak'atoj pa ri kiejeb' u tza'm
ruwächulew, ri ki q'atem ri kiejeb' kiäqiq' rech man k'o tä chi kiäqiq' kub'an puwi' ri
ulew o puwi' ri mar o pa ki wi' taq ri che'.

2Xuquje' xinwil jun ángel chik ri petinaq chrelb'al q'ij, ruk'am ri t'iqb'al ri yo'm che
rumal ri k'aslik Dios. We ángel ri' ko xch'aw apan chke ri kiejeb' ángeles ri yo'm
taqanik pa ki q'ab' chub'anik k'äx che ri ulew xuquje' che ri mar. Xub'ij chke:

3Mib'an na k'äx che ri ulew, mib'an k'äx che ri mar, mib'an k'u k'äx chke taq ri che' k'ä
käkojtaj na ketal ri patänil taq re ri qa Dios ruk' jun t'iqb'al chukrusil ri ki palaj, —
xcha chke.

4Xinta k'ut jampa' ri xkoj ketal: E jun ciento ruk' kawinaq kiejeb' mil ri xecha' chkixol
konojel taq ri tinimit re Israel.

5E kab'lajuj mil xkoj ketal chke ri aj Judá, e kab'lajuj mil chke ri aj Rubén, e kab'lajuj
mil chke ri aj Gad.

6E kab'lajuj mil chke ri aj Aser, e kab'lajuj mil chke ri aj Neftalí, e kab'lajuj mil chke
ri aj Manasés.

7E kab'lajuj mil chke ri aj Simeón, e kab'lajuj mil chke ri aj Leví, e kab'lajuj mil chke
ri aj Isacar.

8E kab'lajuj mil chke ri aj Zabulón, e kab'lajuj mil chke ri aj José, e kab'lajuj mil k'ut
chke ri aj Benjamín.

Waral käqil wi ri jumulaj winaq ri ki kojom saq taq ki q'u'

9Aretaq xb'antaj wa', xinka'yik, te' xeinwilo k'ialaj winaq ki kojom saq taq ki q'u' e
tak'al cho ri je'lalaj t'uyulib'al chuwäch ri Alaj Chij, kuk'am k'u jujun u xaq tut pa ki
q'ab'. Sib'alaj e k'ia chi man k'o tä jun käkowin che kajilaxik, winaq ri jalajoj
kech'awik, ri jalajoj keka'yik, ri jalajoj taq ki tinimit, konojel ki wäch winaq ri e
petinaq cho ronojel ruwächulew.

10Konojel ko kech'awik, käkib'ij: Ruk' ri qa Dios ri t'uyul pa ri je'lalaj u t'uyulib'al,
xuquje' ruk' ri Alaj Chij qa riqom wi ri to'b'al qib', —kecha'.

11Konojel k'u ri ángeles e tak'atoj ki sutim rij ri je'lalaj t'uyulib'al, ki sutim kij ri
k'amal taq ki b'e ri kojonelab' xuquje' ri kiejeb' ri je' kepe ángeles. Xkimej kib' cho ri
je'lalaj t'uyulib'al, xkiq'ijilaj k'u ri Dios.

12Je' xkib'ij wa': ¡Amén! Ri qa Dios taqal che chi känimarisax u q'ij, käyi' u q'ij, käyi'
ri maltioxinik che, nim k'u kil wi. Ru no'j, ru taqanik puwi' ronojel, ri nimalaj u
chuq'ab', man k'o tä u k'isik ronojel wa' amaq'el pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik.
Amén, —xecha'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Te k'u ri' jun chke ri k'amal taq ki b'e ri kojonelab' xch'awik, xuta' chwe: ¿Jachin taq wa' we winaq ri' ri ki kojom saq taq ki q'u'? ¿Jawije' kepe wi? —xcha chwe.

14Ri in xinb'ij che: Tat, lal etam la, —xincha che. Ri are' k'ut xub'ij chwe: Wa' we winaq ri' e are wa' ri xeok'ow pa ri nimalaj k'äxk'ol, ki ch'ajom k'u ri ki q'u', ka'nom saqloloj che pa ru kik'el ri Alaj Chij.

15Rumal ri' e k'o chuwäch ri je'lalaj u t'uyulib'al ri Dios, kepatänin k'u che ri Are' paq'ij chi chaq'ab' pa ri nimalaj rachoch Dios. Ri Jun ri t'uyul pa ri je'lalaj t'uyulib'al käk'oji na kuk' che ki to'ik.

16Man käpe tä chi na ri q'ij ri käkiriq ri numik, o ri chaqi'j chi', man kek'at tä rumal ri q'ij, man käkina' tä chi nimalaj q'aq'.

17Je ri', rumal chi kechajix na rumal ri Alaj Chij ri k'o pu nik'iajal ri je'lalaj t'uyulib'al, kuk'am k'u na ki b'e chi' u k'iyib'al taq ja' ri kel wi loq joron ri kuya k'aslemal jas ri kub'an jun ajyuq' chke ri u chij. Ri Dios kusu' k'u na ronojel ri u wa'l ki wäch.

Apocalipsis 8

Waral käqil wi ri käch'ol apan ri uwuq t'iqb'al, xuquje' käqil ri porob'al incienso re q'än puaq

1Aretaq ri Alaj Chij xuch'ol chi apan ri uwuq t'iqb'al chrij ri wuj ri b'otom, kraj nik'iaj hora ri' man k'o tä jas xtataj pa ri kaj.

2Te ri' xeinwil ri wuqub' ángeles ri e tak'al chuwäch ri Dios, xyi' k'u wuqub' tun chke.

3Xpe k'u jun ángel chik ri u tzayem jun porob'al incienso re q'än puaq, xtak'i k'u chuwäch ri ta'b'al toq'ob'. Xyi' k'ia incienso che rech kujach wa' cho ri Dios junam kuk' taq ri oración ri käka'n ri winaq ri e rech ri Dios puwi' ri ta'b'al toq'ob' re q'än puaq ri k'o chuwäch ri je'lalaj t'uyulib'al.

4Xpaqi k'u ru sib'el ri incienso chuwäch ri Dios ri xel b'i pu q'ab' ri ángel junam kuk' taq ri oración ri käka'n ri winaq ri e rech ri Dios.

5Te k'u ri' xpe ri ángel, xuk'am ri porob'al incienso, xunojisaj k'u wa' che rachaq q'aq' ri k'o puwi' ri ta'b'al toq'ob', xuk'iäq k'ut puwi' ruwächulew. Xub'an k'u kiäqulja, nimalaj wojojem xtatajik, xub'an kaypa', xuquje' xub'an jun nimalaj käb'raqan.

Keoq'isax ri wuqub' tun

6Te k'u ri' ri wuqub' ángeles ri kuk'am ri wuqub' tun xka'n u b'anik kib' che roq'isaxik ri ki tun.

7Aretaq ri nab'e ángel xroq'isaj ru tun, k'o saqb'äch xuquje' q'aq' yujtal ruk' kik' ri xek'iäq puwi' ruwächulew. Ri urox u ch'aqapil ruwächulew xk'atik junam ruk' ri urox mulaj chke taq ri che'. Xuquje' ri urox mulaj che ri räx q'ayes ri e k'o chuwäch xek'atik.

8Aretaq ri ukab' ángel xroq'isaj ru tun, jun jasach ri je' u b'anik jun juyub' ri känikowik xk'iäq b'i pa ri mar. Ri urox u tz'aqatil ri mar k'ut xub'an kik'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Ri urox mulaj chke ri chikop ri e k'o pa ri mar xekämik, ri urox mulaj k'ut chke ri barcos xeyojyob'ik.

10Aretaq ri urox ángel xroq'isaj ru tun, jun nimalaj ch'imil ri känikowik jas jun nimalaj chäj xqaj loq chikaj puwi' ri urox mulaj chke taq ri nima', xuquje' ru k'iyib'al taq ja'.

11Ri ch'imil Ajenjo u b'i'. Ri urox mulaj chke taq ri ja' xka'n k'a. E k'ia k'u chke ri winaq xekäm rumal ri joron rumal chi sib'alaj k'a chik.

12Aretaq ri ukaj ángel xroq'isaj ru tun, xub'an k'äx ri urox u tz'aqatil ri q'ij. Xuquje' ri ik' xub'an k'äx ri urox u tz'aqatil. Ri urox u tz'aqatil ri ch'imil xuquje' xub'an k'äx. Je ri' chi ri urox u tz'aqatil chke wa' man xejuluw tä chik. Man xka'y tä ri q'ij, ri ik', ri ch'imil che ri urox u tz'aqatil ri jun q'ij ruk' ri jun aq'ab'.

13Te' xinwil jun ángel kärapap pu nik'iajal ri kaj, xuquje' xinto chi ko käch'awik, kub'ij: ¡Ay, ay, ay! ¡Toq'ob' ki wäch ri winaq ri e k'o cho ruwächulew rumal ri käkiriq na aretaq ri oxib' ángeles chik käkoq'isaj ri ki tun! —xcha'.

Apocalipsis 9

1Ri uro' ángel xroq'isaj ru tun, xinwil k'u jun ch'imil ri tzaqinaq loq chikaj, qajinaq k'u puwi' ruwächulew. Xyi' k'u ri lawe che ri ch'imil ri', ri lawe ri jaqb'al re ri u chi' ri nimalaj jul ri sib'alaj naj u pam.

2Xpe ri ch'imil, xujaq ri u chi' ri nimalaj jul, xel k'u loq sib' chupam je' jas ru sib'el jun nimalaj horno. Ri sib' ri', ri xel loq pa ri nimalaj jul, xub'an q'equm che ronojel. Man q'alaj tä chi ri q'ij.

3Chupam ri sib' xeb'el loq sak' ri xejab'un cho ronojel ruwächulew. Ri sak' ri' xyi' ki kuinem junam jas ri ki kuinem ri ixterix ri e k'o cho ruwächulew.

4Xb'ix k'u chke chi mäka'n k'äx chke ri q'ayes ri k'o cho ruwächulew, chi mäka'n k'äx che jun räx tiko'n, chi mäka'n k'äx che taq ri che', xane xaq xuwi käka'n k'äx chke taq ri winaq ri man kojom tä t'iqb'al chke rumal ri Dios che ketal chukrusil ri ki palaj.

5Xb'ix k'u chke chi man kekikämisaj tä ri winaq, xane xaq xuwi käkiya q'axom chke job' ik'. Ri q'axom ri käkiya are junam ruk' ri q'axom ri kuna' jun winaq aretaq kätia' rumal jun ixterix.

6Pa taq ri q'ij ri' ri winaq qas käkitzukuj na ri kämikal, man käkiriq tä k'ut. Pune sib'alaj käkaj kekämik, ri kämikal xa kel chkiwäch.

7Ri sak' je' kepe kiej ri b'enam ke pa ch'oj. K'o jun jasach pa ki jolom chkijujunal ri je' jas jun corona re q'än puaq. Ri ki palaj k'ut je' käpe u palaj winaq.

8Ri ki wi' je' käpe u wi' ixoq. Ri ki ware k'ut je' käpe u ware koj.

9Ch'uqutal ri u wo ki k'ux ruk' to'b'al ib' ri je' ta ne ch'ich'. Ru jininem ri ki xik' je' jas ri ki jininem k'ia carruaje ri e chararem kumal kiej b'enam ke pa ch'oj.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Ri ki je' junam ruk' ri ki je' ri ixterix, ri k'o u wi' t'ist'ik. Yo'm ki chuq'ab' chupam ri ki je' chub'anik k'äx chke ri winaq job' ik'.

11Ri sak' ri' k'o k'u jun ri kätaqan pa ki wi', are ri ángel ri kätaqan pa ri nimalaj jul. Ri u b'i' pa hebreo are Abadón, pa griego are Apolión. We b'i'aj ri' kel kub'ij "Sachal Wächaj".

12Xok'ow ri nab'e nimalaj k'äxk'ol. Kraj chi k'u na kieb' chik.

13Ri uwaq ángel xroq'isaj ru tun, xinta k'u jun ri xch'aw loq chkixol ri kiejeb' ru k'a' ri ta'b'al toq'ob' re q'än puaq ri k'o chuwäch ri Dios.

14Xub'ij k'u che ri uwaq ángel ri ruk'am ri tun: Cheakira ri kiejeb' ángeles ri e yututal chuchi' ri nimalaj nima' Eufrates, —xcha'.

15Xekirtaj k'u ri kiejeb' ángeles, ri xaq keye'm jampa' kuriq ri hora, ri q'ij, ri ik', ri junab' rech kekikämisaj ri urox mulaj chke ri winaq cho ruwächulew.

16Xinta ri kajilab'al ri ki soldados ri e kiejeninaq chkij kiej, e are k'u kieb' ciento millones.

17Are je' kilik wa' ri kiej xeinwilo ri xuk'ut ri Dios chnuwäch. Ri e kiejeninaq chkij ki kojom to'b'al uwo ki k'ux re ch'ich' ri kiäq, räx, q'än käka'yik. Ri ki jolom ri kiej are je' jas ri ki jolom ri koj. Kel k'u loq q'aq', sib', xuquje' azufre pa ki chi'.

18Xekämisax ri urox mulaj chke ri winaq cho ruwächulew rumal we oxib' nimaq taq k'äxk'ol ri'. Are ri q'aq', ri sib', ri azufre ri xel loq pa ki chi' ri kiej.

19Je ri' rumal chi ri ki kuinem ri kiej ri' pa ki chi' k'o wi xuquje' chupam ri ki je'. Ri ki je' k'ut, je' kepe kumätz ri k'o ki jolom, ruk' k'u wa' käka'n k'äx chke ri winaq.

20Are k'u ri nik'iaj winaq chik ri man xekäm tä rumal ri nimaq taq k'äxk'ol ri', man xkiya tä kan u b'anik ri etzelal ri käka'no. Man xkiya tä k'u kan ki q'ijilaxik ri itzel taq espíritus, o ri tiox re q'än puaq, re saq puaq, re ri ch'ich' bronce, re ab'aj, o re che' ri man keka'y taj, ri man käkita taj, ri man kekowin taj keb'inik.

21Man xkiya tä k'u kan u b'anik ri kämisanik, ri itzinik, xuquje' ri elaq'. Man xkiya tä k'u kan u b'anik ke jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'.

Apocalipsis 10

Waral käqil wi ri ángel ri ruk'am jun alaj b'otom wuj

1Te k'u ri' xinwil jun ángel chik ri sib'alaj k'o u chuq'ab' ri xqaj loq chikaj, ri je' ta ne kojom jun sutz' che ratz'iaq, k'o k'u jun räxkiäq'ab' puwi' ru jolom. Ru palaj käjuluwik junam ruk' ri q'ij, ri raqan k'ut kenikowik je' jas ri q'aq'.

2Ruk'am pu q'ab' jun alaj b'otom wuj ri soltajinaq. Xuya ri raqan re u wikiäq'ab' puwi' ri mar, are k'u ri u mox xuya puwi' ri ulew.

3Te ri' ri ángel ko xch'awik jas ri kub'an jun koj aretaq kuraq u chi'. Aretaq ko xch'aw ri ángel xetataj wuqub' kiäqulja ri sib'alaj xetililik.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Te k'u ri' aretaq xtataj ri wuqub' kiäqulja, xa jub'iq' man xintz'ib'anik. Xinta k'u jun ri xch'aw loq chikaj, xub'ij chwe: Matz'ib'aj ri xkib'ij ri wuqub' kiäqulja, man ya'tal tä k'u retamaxik wa', —xcha chwe.

5Te ri' ri ángel ri xinwilo ri tak'al puwi' ri mar xuquje' puwi' ri ulew xuyak ru wikiäq'ab' chikaj.

6Te k'u ri' xub'an jurar pa ru b'i' ri Jun ri man käkäm taj, ri xb'anow ri kaj, ri ulew, ri mar, xuquje' ronojel ri k'o chkipam, xub'ij k'ut: Ya xopan ri k'isb'al q'ij, man käb'eytaj tä k'u na, —kächa'.

7Aretaq kopan ri q'ij ri käroq'isaj ru tun ri uwuq ángel, b'antajinaq chi ri' rumal ri Dios jas ru chomam u b'anik ri man etamtal taj, je' jas ri xub'ij chke ri patänil taq re, ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab', —xcha ri'.

8Ri jun ri xch'aw loq chikaj xch'aw chi na jumul wuk', xub'ij chwe: Jat, jak'ama ri alaj b'otom wuj ri soltajinaq, ri k'o pu q'ab' ri ángel ri tak'al puwi' ri mar xuquje' puwi' ri ulew, —xcha chwe.

9Xine' ruk' ri ángel, xinta' k'u che chi kuya ri alaj b'otom wuj chwe. Ri are' k'ut xub'ij chwe: Chak'ama, chatija k'ut. Sib'alaj ki' kub'an na pa ra chi' je' jas ri u wa'l che'. Aretaq k'ut käqaj b'i chapam sib'alaj k'a chik kub'ano, —xcha chwe.

10Xink'am k'u ri alaj b'otom wuj pu q'ab' ri ángel, te k'u ri' xintijo. Aretaq xintijo, sib'alaj ki' xub'an pa nu chi' je' jas ri u wa'l che', aretaq k'ut nu b'iq'om chi b'ik sib'alaj k'a xub'an chnupam.

11Te ri' xb'ix chwe: Rajwaxik kab'ij chi na jumul ri kub'ij ri Dios chkij ri k'ialaj taq tinimit, chkij k'ia ki wäch winaq, chkij k'ia winaq ri jalajoj kech'awik, xuquje' chkij k'ia nimaq taq taqanelab', —xcha chwe.

Apocalipsis 11

Waral käqil wi ri kieb' q'alajisanelab' ri kekämisax na

1Te ri' xyi' jun aj chwe ri junam ruk' jun etäb'al, xb'ix k'u chwe: Chatwalijoq, chawetaj k'u ri retab'alil ri nimalaj rachoch Dios, ri ta'b'al toq'ob', xuquje' cheawajilaj janipa' ri keq'ijilan chila'.

2Mawetaj k'u ri uwoja ri k'o chrij ri nimalaj rachoch Dios, rumal chi yo'm wa' chke ri winaq re nik'iaj tinimit chik. Ri e are' k'ut käkixaq'lej na ri loq'alaj tinimit kawinaq kieb' ik'.

3Ri in k'ut keintaq na b'i ri kieb' nu q'alajisanelab' ri käkitzijoj na ri nu Tzij. Mil kieb' ciento ruk' oxk'al q'ij käkitzijoj na ri nu Tzij, ki kojom k'u atz'iaq re b'is.

4We kieb' q'alajisanelab' ri' e are' ri kieb' che' re olivos, ri kieb' u tak'alib'al kantela ri e yo'm chuwäch ri Rajaw ruwächulew.

5We k'o jun kraj kub'an k'äx chke, ri e are' käkesaj loq q'aq' pa ki chi' ri kusach ki wäch ri ki k'ulel. Je ri' käkämisax na apachin ri kraj kub'an k'äx chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6We q'alajisanelab' ri' k'o taqanik pa ki q'ab' chutz'apixik ri kaj, rech man käqaj tä jäb' aretaq tajin käkitzijoj ru Tzij ri Dios. Xuquje' kekowin chub'anik kik' che taq ri ja', xuquje' chub'anik k'äx che ruwächulew ruk' ronojel u wäch k'äxk'ol janipa' mul ri käkaj.

7Aretaq k'ut keto'taj chutzijoxik ru Tzij ri Dios, ri xib'ib'alalaj awaj ri kel loq pa ri nimalaj jul ri sib'alaj naj u pam käch'ojin na kuk', keuch'ak k'u na, keukämisaj na.

8Ri ki cuerpo käliyi na kan pa taq ri b'e xol taq ri ja rech ri nimalaj tinimit ri xrip wi ri Qajaw Jesús, xkämisaxik. Käb'ix Sodoma xuquje' Egipto che taq we tinimit ri' rumal ri quetzalal ri winaq.

9Oxib' q'ij k'ut ruk' nik'iaj kilitaj na ri ki cuerpos kumal winaq ri jalajoj taq ki tinimit, winaq ri jalajoj keka'yik, winaq ri jalajoj kech'awik, konojel k'u ki wäch winaq cho ronojel ruwächulew. Man käyi' tä k'u na chi kemuq ri ki cuerpo.

10Ri winaq cho ruwächulew kekikot na rumal ri ki kämikal. Käka'n k'u na nimaq'ij, xuquje' käkitaqala na b'i sipanik chb'il taq kib'. Je ri', rumal chi ri winaq xkina' nimalaj k'äx rumal ri ki tzij we kieb' q'alajisanelab' ri' ri e taqom loq rumal ri Dios.

11Aretaq k'ut ok'owinaq chi ri oxib' q'ij ruk' nik'iaj, ri Dios xeuk'astajisaj chi na, xewalij chi k'u na jumul. Konojel k'u ri winaq ri xeilowik sib'alaj xkixej na kib'.

12Te k'u ri' ri kieb' q'alajisanelab' xkita Jun ri ko xch'aw loq chikaj ri xub'ij chke: Chixpaqal loq je wa', —xcha'. Ri e are' k'ut xepaqi chikaj pa jun sutz'. Xeilitaj k'u kumal ri ki k'ulel.

13Che we chanim ri' xub'an jun nimalaj käb'raqan. Are k'u ri ulajujil ri ja re ri tinimit xewulijik, wuqub' mil winaq k'ut xekäm rumal ri nimalaj käb'raqan. Ri winaq ri xek'asi kanoq sib'alaj xkixej kib', xkinimarisaj k'u u q'ij ri Dios ri k'o chila' chikaj.

14Xok'ow ri ukab' nimalaj k'äxk'ol, chanim k'ut käpe na ri urox.

Koq'isax ri uwuq tun

15Ri uwuq ángel xroq'isaj ru tun, xetataj k'ut chi e k'o ri sib'alaj ko xech'aw loq chikaj ri xkib'ij: Ronojel taqanik ri k'o pa ki q'ab' ri nimaq taq taqanelab' ajuwächulew k'o chik pu q'ab' ri Qajaw Dios xuquje' pu q'ab' ri u Cristo. Ri Are' k'ut kätaqan na amaq'el pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik, —xecha'.

16Ri juwinaq kiejeb' k'amal taq ki b'e ri kojonelab' ri e t'uyul pa taq ri je'lalaj ki t'uyulib'al cho ri Dios xkimej kib' chuwäch ri Are', xkiq'ijilaj k'ut.

17Xkib'ij: Kujmaltioxin che la, Qajaw Dios, lal ri' ri Dios ri k'o ronojel u wäch chuq'ab' ruk', lal ri' ri k'o la ojer, ri k'o la kämik, ri xuquje' käpe na la. Je ri', rumal chi kojom la ri nimalaj chuq'ab' la, k'utum k'u la kämik chi k'o taqanik pa q'ab' la.

18Konojel ki wäch winaq cho ronojel ruwächulew yaktajinaq koyowal. Xopan k'u ri q'ij ri käk'äjisaj la ki wäch, xuquje' xopan ri q'ij ri käq'at la tzij pa ki wi' ri käminaqib'. Käya k'u la ri tojb'al ke ri kepatänin che la, ri q'alajisal taq re ri Loq' Pixab' la, xuquje' ri winaq ri ki jachom kib' pa q'ab' la, xuquje' ri nim käkil wi ri b'i' la, chi nimaq chi

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ch'utiq. Xuquje' xopan ri q'ij ri käsach la ki wäch ri kesachow ki wäch ri winaq re ruwächulew, —xecha ri'.

19Te k'u ri' xjaqtaj ri nimalaj rachoch Dios ri k'o pa ri kaj, xq'alajin k'u loq ri kaxa ri k'o pa ri rachoch Dios ri k'olotal wi ru Trato ri Are'. Xub'an kaypa', xtataj nimalaj wojojem, xub'an kiäqulja. Xub'an k'u jun nimalaj käb'raqan, xuquje' xqaj nimalaj saqb'äch.

Apocalipsis 12

Waral käqil wi ri ixoq ruk' ri nimalaj itzel kumätz

1Te ri' xilitaj jun nimalaj etal cho ri kaj. K'o jun ixoq ri ch'uqtal rumal ri q'ij je' ta ne ri u kojom che ratz'iaq. K'o ri ik' chuxe' ri raqan, kojom k'u jun corona chujolom ri e k'o kab'lajuj ch'imil chrij.

2Ri ixoq ri', are yawab' winaq chik, kuraq k'u u chi' rumal ri q'axom. Ruk' taq k'äx k'ut tajin käril u wäch ri ral.

3Te ri' xilitaj jun kajmab'al etal chik cho ri kaj. Are jun nimalaj itzel kumätz kiäq rij, wuqub' u jolom, lajuj ru k'a' k'olik. K'o k'u jujun corona pa ki wi' ri jujun u jolom.

4Ruk' ru je' xeujik' loq ri urox mulaj chke ri ch'imil cho ri kaj, xeuk'iäq k'u cho ri uwächulew. Ri nimalaj itzel kumätz ri' xtak'i chuwäch ri ixoq ri tajin käril u wäch ri ral rech kutij ri ral ri ixoq xuwi ta ne kilitaj u wäch.

5Xril k'u u wäch jun ral ala ri ixoq, ri kätaqan na pa ki wi' konojel ki wäch winaq cho ruwächulew ruk' jun vara re ch'ich'. Xesax k'u b'i ri ral ri ixoq, xk'am b'i ruk' ri Dios, rech kät'uyi pa ri je'lalaj u t'uyulib'al.

6Are k'u ri ixoq xanimaj b'ik, xe' k'u pa ri juyub' ri kätz'inowik jawije' ri b'anom wi u b'anik jun k'olib'al che rumal ri Dios. Jela' k'ut kätzuq wi na mil kieb' cientos ruk' oxk'al q'ij.

7Te k'u ri' xb'an jun nimalaj ch'oj pa ri kaj. Ri arcángel Miguel e rachi'l ri ángeles rech ri are' xech'ojin ruk' ri nimalaj itzel kumätz. Xch'ojin k'u ri nimalaj itzel kumätz e rachi'l ri ángeles rech ri are'.

8Man xekowin tä k'ut xech'akan pa ri ch'oj, man xyi' tä k'u chke chi kek'oji chi pa ri kaj.

9Xesax k'u loq ri nimalaj itzel kumätz, ri ojer kumätz ri käb'ix Itzel xuquje' Satanás che ru b'i'. Are k'u wa' ri keusub' ri winaq cho ronojel ruwächulew. Ri are' junam kuk' ri ángeles rech ri are' xek'iäq loq cho ruwächulew.

10Te k'u ri' xinta jun ri ko xch'aw loq chikaj ri xub'ij: Xopan ri q'ij ri käqariq ru tob'anik ri Dios, ketamax k'u na chi ri qa Dios k'o nimalaj u chuq'ab', chi Are' kätaqan na pa qa wi'. Käyi' k'u na taqanik pu q'ab' ri u Cristo. Je ri', rumal chi esam b'i ri jun ri kuyak tzij chkij ri qachalal. Xuyak k'u tzij chkij chuwäch ri qa Dios chi paq'ij chi chaq'ab'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Ri qachalal e ch'akaninaq puwi' rumal ru kik'el ri Alaj Chij, xuquje' rumal ru Loq' Pixab' ri Dios ri xkitzijoj. Man xkixej tä k'u kib' chuya'ik ri ki k'aslemal, xane xkijach kib' cho ri kämikal.

12Chixkikot b'a' iwonojel ix, ri ix k'o pa taq ri kaj. Toq'ob' k'u i wäch ix, ri ix k'o cho ruwächulew xuquje' ri ix k'o pa ri mar, rumal chi ri Itzel qajinaq b'i iwuk' ruk' nimalaj oyowal, retam k'ut chi xaq kieb' oxib' q'ij chik käkanaj che, —xcha ri jun ri xch'aw loq chikaj.

13Aretaq ri nimalaj itzel kumätz xrilo chi xk'iäq loq cho ruwächulew, xuchap roqataxik ri ixoq ri rilom u wäch ri ral ala.

14Are k'u ri ixoq xeyi' che kieb' nimaq taq u xik' je' jas ri u xik' jun nimalaj xik rech käkowinik kärapap b'ik, ke' pa ri u k'olib'al pa taq juyub' ri kätz'inowik, naj che ri kumätz. Chila' k'ut kätzuq wi na oxib' junab' ruk' ri nik'iaj.

15Ri nimalaj itzel kumätz xresaj loq joron pu chi' chub'anik jun nima' rech käk'am b'i ri ixoq rumal ri ja'.

16Ri ulew k'ut xuto' ri ixoq. Xujaq rib' ri ulew, xub'iq' k'u b'i ri joron ri xresaj loq ri nimalaj itzel kumätz pu chi'.

17-18Rumal ri' ri nimalaj itzel kumätz xyaktaj royowal chrij ri ixoq. Xe' k'ut, xch'ojin kuk' ri nik'iaj ralk'ual ri ral ri ixoq, ri keniman chke ru taqanik ri Dios, ri ki jikib'am kanima' chrij ri Qas Tzij ri xuq'alajisaj ri Jesucristo.

Apocalipsis 13

Waral käqil wi ri kieb' xib'ib'alalaj taq awaj

1Xintak'i in chuchi' ri mar, xinwil k'ut xel loq pa ri mar jun xib'ib'alalaj awaj ri k'o wuqub' u jolom, lajuj k'u ru k'a'. E k'o jujun corona pa ki wi' ri jujun ru k'a'. Chke taq ru jolom e k'o jujun b'i'aj ri sib'alaj äwas ki b'ixik wa' chuwäch ri Dios.

2Ri xib'ib'alalaj awaj ri' ri xinwilo je' käpe jun b'alam, ri raqan k'ut e junam ruk' ri raqan jun oso, ri u chi' junam ruk' ri u chi' jun koj. Ri nimalaj itzel kumätz xuya ru chuq'ab' che xuquje' ri je'lalaj u t'uyulib'al. Xuquje' xuya ri nimalaj u taqanik pu q'ab'.

3Jun chke ru jolom ri xib'ib'alalaj awaj ri' k'o jun nimalaj soktajinaq che je' ta ne ri xa jub'iq' man käkämik. Xkunataj k'u ru soktajik ri kuya kämikal, je ri' chi konojel ri winaq cho ruwächulew sib'alaj xkikajmaj, xkiterenej k'u ri xib'ib'alalaj awaj.

4Ri winaq xkiq'ijilaj ri nimalaj itzel kumätz rumal chi u yo'm taqanik pu q'ab' ri xib'ib'alalaj awaj, xuquje' xkiq'ijilaj ri xib'ib'alalaj awaj, xkib'ij k'ut: ¿Jachin ta lo jun ri junam ruk' we xib'ib'alalaj awaj ri'? ¿Jachin ta k'u ri käkowinik käch'ojin ruk'? ¡Man k'o taj! —xecha'.

5Xuquje' xyi' che ri xib'ib'alalaj awaj chi kub'ij taq tzij re nimal, ri äwas ki b'ixik chrij ri Dios. Xuquje' xyi' che chi kätaqan kawinaq kieb' ik'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Je' k'u xub'ano. Xub'ij k'äxalaj taq tzij chrij ri Dios, xuquje' xub'ij ri äwas u b'ixik chrij ru b'i', chrij ri loq'alaj rachoch Dios, xuquje' chkij ri e k'o chila' chikaj.

7Xuquje' xyi' che chi käch'ojin kuk' ri winaq ri e rech ri Dios k'ä keuch'ak na. Xuquje' xyi' taqanik pu q'ab' chi kätaqan pa ki wi' konojel ki wäch winaq cho ruwächulew, winaq ri jalajoj taq ki tinimit, winaq ri jalajoj kech'awik, xuquje' winaq ri jalajoj keka'yik.

8We xib'ib'alalaj awaj ri' xq'ijilax kumal konojel ri winaq ri e k'o cho ruwächulew, konojel ri winaq ri tzaretaq xb'an ri kajulew man tz'ib'tal tä ri ki b'i' pa ri wuj re k'aslemal ri k'o ruk' ri Alaj Chij ri xkämisaxik.

9We k'o jun ru jikib'am ranima' chutatab'exik ri nu tzij, chutatab'ej b'a' ri kinb'ij.

10Ri winaq ri kekichap b'i nik'iaj winaq chik, ri e are' k'ut kechap na b'ik xuquje'. Ri winaq ri käkikämisaj nik'iaj winaq chik ruk' machete, ri e are' k'ut kekämisax na ruk' machete xuquje'. Rumal ri' ri winaq ri e rech ri Dios rajwaxik käkichajij paciencia xuquje' rajwaxik chi qas kekojon che ri Dios.

11Te ri' xinwil jun xib'ib'alalaj awaj chik ri xel loq pa ri ulew. Ri jun ri' k'o kieb' ru k'a' ri je' käpe ru k'a' chij. Are k'u ri käch'awik je' käch'aw jun nimalaj itzel kumätz.

12Ri taqanik ri k'o pu q'ab' ri xib'ib'alalaj awaj ri' are je' jas ri k'o ruk' ri nab'e awaj. Chuwäch k'u ri nab'e xib'ib'alalaj awaj xub'ano chi ri uwächulew xuquje' konojel ri winaq ri e k'o cho ruwächulew käkiq'ijilaj ri nab'e xib'ib'alalaj awaj ri xkunataj che ru soktajik ri xa jub'iq' man xkäm tä rumal.

13Xuquje' xub'an nimaq taq etal ri kajmab'al, je ri' chi xkowinik xuqasaj loq q'aq' chikaj cho ruwächulew chkiwäch ri winaq.

14Rumal k'u ri kajmab'al taq etal ri xyi' che chi kub'an chuwäch ri nab'e xib'ib'alalaj awaj, xeusub' ri winaq ri e k'o cho ruwächulew. Xeutaq k'u chub'anik jun u wächb'al ri nab'e xib'ib'alalaj awaj ri pune xsok che machete, xk'asi k'ut.

15Xyi' che ri ukab' xib'ib'alalaj awaj chi kuya u k'aslemal ru wächb'al ri nab'e xib'ib'alalaj awaj, rech käkowinik käch'awik, xuquje' keukämisaj jachin taq ri man keq'ijilan tä che.

16Man xaq xuwi tä wa', xane xuquje' xub'ano chi konojel ri winaq kok ketal che ri ki q'ab' re ru wikiäq'ab' o chukrusil ri ki palaj chi ak'alab', chi ri'jab', chi q'inomab', chi meb'a'ib', xuquje' ri winaq ri e k'o pu q'ab' jun patrón o winaq ri man k'o tä ki patrón.

17Man k'o tä k'u jun winaq kuya' käloq'omik o käk'ayinik we man kojom retal o man kojom tä ru b'i' ri xib'ib'alalaj awaj chrij o ri rajilb'alil ru b'i'.

18Waral q'alaj wi chi rajwaxik ri etamanik. Jachin ri k'o u no'j, chuch'ob'o ri rajilb'alil ri xib'ib'alalaj awaj. Are rajilb'alil jun winaq. Ri rajilb'alil are waqib' ciento ruk' oxk'al waqib'.

Apocalipsis 14

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Waral kätzijox wi ri ki b'ix ri jun ciento ruk' kawinaq kiejeb' mil winaq

1Te ri' xinka'yik, xinwil ri Alaj Chij chakal puwi' ri juyub' Sión. E rachi'l jun ciento
ruk' kawinaq kiejeb' mil winaq ri tz'ib'tal ru b'i' ri Alaj Chij chukrusil ri ki palaj,
xuquje' ru b'i' ru Tat ri Alaj Chij.

2Xinta k'ut k'o jun wojojem ri xpe chikaj ri junam ruk' ru chojojem k'ia nima', je' ta k'u
ne ru tililem jun nimalaj kiäqulja. Ri wojojem ri' junam ruk' ri roq'eb'al k'ia arpas ri
tajin käkiq'ojomaj ri ajq'ojomab'.

3Tajin k'u käkib'ixoj jun k'ak' b'ix chuwäch ri je'lalaj t'uyulib'al xuquje' chkiwäch ri
kiejeb' ri je' kepe ángeles, xuquje' chkiwäch ri k'amal taq ki b'e ri kojonelab'. Man k'o
tä k'u jun käkowinik käretamaj ri b'ix ri', xane xaq xuwi ri jun ciento ruk' kawinaq
kiejeb' mil winaq chkixol ri winaq ajuwächulew ri xkiriq ru tob'anik ri Dios.

4E are taq wa' ri man xka'n tä ri nimalaj mak ri äwas u b'anik kuk' taq ixoqib',
ch'ajch'oj ri ki k'aslemal, ki terenem k'u ri Alaj Chij apawije' chi' ri ke' wi. Xkiriq ru
tob'anik ri Dios chkixol ri winaq rech kek'oji che nab'e taq sipanik ri käyi' cho ri Dios
je' jas jun sipanik re kosecha, xuquje' cho ri Alaj Chij.

5Man käriqtaj tä jun b'anal tzij chkixol, xane ch'ajch'oj ri kanima' cho ri je'lalaj u
t'uyulib'al ri Dios.

Waral käqariq wi ri ki tzij ri oxib' ángeles

6Te k'u ri' xinwil jun ángel chik ri tajin kärapap pu nik'iajal ri kaj, ruk'am ri Utzalaj
Tzij re ri Evangelio ri man k'o tä u k'isik rech kutzijoj wa' chke ri winaq ri e k'o cho
ruwächulew, konojel ki wäch winaq, winaq ri jalajoj keka'yik, ri jalajoj kech'awik,
xuquje' ri jalajoj taq ki tinimit.

7Ko xch'awik, xub'ij: Chixej iwib' cho ri Dios, nim chiwila wi, chiya k'u u q'ij, rumal
chi xopan ri q'ij aretaq ri Are' kuq'at tzij pa ki wi' ri winaq. Chiq'ijilaj ri xb'anow ri kaj,
ri ulew, ri mar, xuquje' ru k'iyib'al taq ja'.

8Te k'u ri' xteri chi loq jun ángel chik ri xub'ij: ¡Xwulijik, ya xwulij ri nimalaj tinimit
Babilonia! Je ri', rumal chi u q'ab'arisam konojel ki wäch winaq cho ruwächulew ruk'
ru vino ri sib'alaj k'o u chuq'ab' re ri mak ri sib'alaj äwas u b'anik ri sachinaq u k'ux
rumal, —xcha ri ángel.

9Te k'u ri' xteri chi loq jun urox ángel chik ri ko xch'awik, xub'ij: We k'o jun kuq'ijilaj
ri xib'ib'alalaj awaj xuquje' ru wächb'al, kuya k'u rib' chi kok ri retal ri xib'ib'alalaj
awaj chukrusil u palaj o che ru q'ab',

10ri winaq ri' kutij na re ri vino rech ri nimalaj k'äjisab'al wächaj ri kuya na ri Dios, ri
man k'o tä jas yujtal ruk', xane sib'alaj k'o u chuq'ab', ri q'ijom pa ri vaso rech ri
nimalaj royowal. Käb'an na k'äx che ruk' q'aq', xuquje' ruk' azufre chkiwäch ri ángeles
rech ri Dios xuquje' chuwäch ri Alaj Chij.

11Ru sib'el ri k'äxk'ol ri kuriqo käb'uquw na pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik. Man k'o
tä k'u uxlanem paq'ij o chaq'ab' chke ri winaq ri keq'ijilan ri xib'ib'alalaj awaj, xuquje'
ru wächb'al, o ri käkiya kib' chi kok ri retal ru b'i' chke.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Rumal ri' ri winaq ri e rech ri Dios, ri kekinimaj taq ru taqanik, xuquje' jikom ri kanima' chrij ri Jesús, rajwaxik käkichajij paciencia.

13Te k'u ri' xinta jun ri xch'aw loq chikaj ri xub'ij chwe: Chatz'ib'aj we tzij ri': “Kämik kächaptaj b'ik, utz ke ri kekämik, ri xekojon b'i che ri Qajaw Jesús,” —xcha'. Je', je ri', —kächa ri Loq'alaj Espíritu. Rumal chi keuxlan na che ri ki chak. Ronojel k'u ri utzil ri ka'nom man käsach tä ri', xane käq'alajin na wa' kuk' chila'.

Waral käqil wi ri q'ij ri kämulix ri kosecha cho ruwächulew

14Te k'u ri' xinka'yik, xinwil jun sutz' ri sib'alaj saq. T'uyul Jun puwi' ri sutz' ri junam ruk' ru k'ojol jun winaq. Kojom k'u jun u corona re q'än puaq, ruk'am jun ixjos pu q'ab' ri sib'alaj k'o u pu chi'.

15Xel k'u loq jun ángel chik pa ri nimalaj rachoch Dios ri xuraq u chi' chuch'ab'exik ri Jun ri t'uyul puwi' ri sutz', xub'ij k'u che: Kojo la ri ixjos la, mulij k'u la ri kosecha, rumal chi ya xopan ri q'ij. Ronojel ki wäch ri tiko'n cho ruwächulew e are' utz chik, —xcha che.

16Ri Jun k'ut ri t'uyul puwi' ri sutz' xrok'owisaj ri rixjos puwi' ruwächulew, xumulij ri kosecha ri k'o cho ruwächulew.

17Te k'u ri' xel chi loq jun ángel chik pa ri nimalaj rachoch Dios ri k'o pa ri kaj. Ri are' xuquje' ruk'am jun ixjos ri sib'alaj k'o u pu chi'.

18Xuquje' xel chi loq jun ángel chik ruk' ri ta'b'al toq'ob' ri k'o taqanik pu q'ab' puwi' ri q'aq'. Ko xuraq u chi' chuch'ab'exik ri ángel ri ruk'am ri ixjos ri sib'alaj k'o u pu chi', xub'ij che: Chakojo ri awixjos ri sib'alaj k'o u pu chi'. Cheaq'ata ri jutaq tzayaj uva che ri ki che'al, ri e tikitoj cho ruwächulew, rumal chi e chaq' chik, —xcha che.

19Ri ángel k'ut xrok'owisaj ri rixjos puwi' ruwächulew, xeumol k'u ri uvas ri e k'o cho ruwächulew, te k'u ri' xeuk'iäq pa jun nimalaj k'olib'al jawije' ri kepitz' wi. Are wa' kel kub'ij ri nimalaj k'äjisab'al wächaj ri kuya ri Dios.

20Ri uvas chrij ri tinimit xepitz' wi. Pa ri k'olib'al ri xepitz' wi xel loq nimalaj kik' ri xopan aq'an pa taq ri jik'b'al ri ki chi' ri kiej, xuqajb'ej k'u oxib' ciento kilómetros.

Apocalipsis 15

Waral käqil wi ri wuqub' ángeles ri kuk'am ri wuqub' k'isb'al taq k'äxk'ol

1Xinwil chi jun nimalaj etal chik cho ri kaj ri sib'alaj kajmab'al u b'anik. Xeinwil wuqub' ángeles ri kuk'am ri wuqub' k'isb'al taq k'äxk'ol. Ruk' k'u wa' käk'is u tza'm ri nimalaj royowal ri Dios.

2Xuquje' k'o ri xinwilo ri je' u b'anik jun mar re vidrio ri käkowin käka'y jun chupam ri yujtal ruk' q'aq'. Chuchi' k'u ri mar ri' re vidrio e tak'atoj wi ri e ch'akaninaq puwi' ri xib'ib'alalaj awaj, puwi' ru wächb'al, xuquje' puwi' ri jun ri xyi' jun ajilab'al che ru b'i'. Kuk'am k'u jujun ki q'ojom arpas ki b'i' ri yo'm chke rumal ri Dios.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Käkib'ixoj k'u ru b'ix ri qa mam Moisés ri patänil re ri Dios, ru b'ix ri Alaj Chij ri kub'ij: Sib'alaj nim, xuquje' kajmab'al ronojel ri b'anom la, Qajaw Dios, ri k'o ronojel u wäch chuq'ab' uk' la. E jikom xuquje' e qas tzij ru b'eyal ri chomanik la, lal ri' Nimalaj Taqanel pa ki wi' konojel ki wäch winaq cho ruwächulew.

4¿Jachin ta ri mat kuxej rib' chuwäch la, nimalaj Qajaw? ¿Jachin ta ri mat kunimarisaj q'ij la? Xuwi k'u ri lal, lal loq'alaj qa Dios. Konojel ki wäch winaq cho ruwächulew kepe na che q'ijilaxik la. Je ri', rumal chi kilom chi jikom anima' la chub'anik ronojel, —kächa ri b'ix.

5Te k'u ri' xinka'yik, xinwil k'ut xjaqjob' ru chi' ri Loq'alaj Rachoch Dios ri k'o pa ri kaj, ri Loq'alaj Ja ri k'olotal wi ri tz'alam taq ab'aj re ru Pixab' ri Dios.

6Chupam k'u ri Loq'alaj Rachoch Dios xeb'el wi loq ri wuqub' ángeles ri kuk'am ri wuqub' k'äxk'ol. Ki kojom ch'ajch'oj atz'iaq re lino ri käjuluwik, ximital jujun pas re q'än puaq cho ki k'ux.

7Te k'u ri' jun chke ri kiejeb' ri je' kepe ángeles xuya wuqub' laq re q'än puaq chke ri wuqub' ángeles chkijujunal. E nojinaq k'u ri laq che ri nimalaj k'äjisab'al wächaj ri kuya ri qa Dios ri man käkäm taj ri k'asal pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik.

8Xnoj k'u ri Loq'alaj Rachoch Dios che sib' rumal ri nimalaj u q'ij ri Dios xuquje' rumal ri nimalaj u chuq'ab'. Man k'o tä k'u jun ri kuya' kok b'i chupam k'ä käk'is na ri wuqub' k'äxk'ol ri kuk'am ri wuqub' ángeles.

Apocalipsis 16

Waral käqil wi ri käb'anik aretaq käjamix ri k'o chupam ri wuqub' laq

1Te k'u ri' xinta jun ri ko xch'aw loq pa ri Loq'alaj Rachoch Dios, ri xub'ij chke ri wuqub' ángeles: ¡Jix b'a'! Jijamij puwi' ruwächulew ri nimalaj k'äjisab'al wächaj ri kuya ri Dios ri k'o pa taq ri wuqub' laq, —xcha'.

2Xe' ri nab'e ángel, xujamij puwi' ruwächulew ri k'o pa ru laq. Konojel k'u ri winaq ri k'o ri retal ri xib'ib'alalaj awaj chke, ri xuquje' käkiq'ijilaj ru wächb'al, xel loq jun itzel ch'a'k chkij ri sib'alaj käq'aq'anik.

3Ri ukab' ángel xujamij puwi' ri mar ri k'o pa ru laq. Xub'an k'u kik' ri joron re ri mar, je' ta ne ru kik'el jun käminaq. Konojel k'u ri e k'aslik ri e k'o pa ri mar xekämik.

4Ri urox ángel xujamij ri k'o pa ru laq puwi' taq ri nima', xuquje' puwi' ru k'iyib'al taq ja', xub'an k'u kik' taq ri ja'.

5Te k'u ri' xinto xub'ij ri ángel rech taq ri ja': Ri lal jikom anima' la rumal chi je wa' b'anom la chuq'atik tzij, Qajaw, loq'alaj qa Dios, lal ri' ri k'o la kämik, xuquje' xk'oji la ojer.

6Je ri', rumal chi we winaq ri' ki kämisam ri winaq ri ki jachom kib' pa q'ab' la, xuquje' ki kämisam ri q'alajisal taq re ri Loq' Pixab' la. Kämik k'ut yo'm la kik' chke pa tijik rumal chi je wa' ri taqal chke, —xcha'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Xuquje' xinta jun ri xch'aw loq ruk' ri ta'b'al toq'ob' ri xub'ij: Je', Qajaw, qa Dios ri k'o ronojel u wäch chuq'ab' uk' la, qas tzij xuquje' qas jikom b'anom la chuq'atik tzij pa ki wi', —xcha'.

8Ri ukaj ángel xujamij ri k'o pa ru laq puwi' ri q'ij, xyi' k'u u chuq'ab' ri q'ij che ki poroxik ri winaq ruk' ru q'aq'al.

9Konojel k'ut sib'alaj xek'atik. Pune ta je ri', man xkik'ex tä ri kanima', ri ki chomanik, man xkiya tä k'u u q'ij ri Dios, xane xa xkib'ij tzij ri äwas u b'ixik chrij ri Dios ri k'o u taqanik pa ki wi' taq we k'äxk'ol ri'.

10Ri uro' ángel xujamij ri k'o pa ru laq puwi' ri je'lalaj u t'uyulib'al ri xib'ib'alalaj awaj, xq'equmar k'u ronojel ri tinimit ri kätaqan wi. Ri winaq k'ut xkitia' ri kaq' rumal ri q'axom.

11Pune je ri' man xkiya tä kan u b'anik ri etzelal ri tajin käka'no, xane xa xkib'ij tzij ri äwas u b'ixik chrij ri qa Dios ri k'o chila' chikaj rumal ri ki q'axowem xuquje' rumal ri ch'a'k ri k'o chkij.

12Ri uwaq ángel xujamij ri k'o pa ru laq puwi' ri nimalaj nima' Eufrates. Xtzaj k'u ri joron re ri nima' rech kuya' käb'an jun b'e chke ri nimaq taq taqanelab' ri kepe pa ri relb'al q'ij.

13Te k'u ri' xinwilo chi pu chi' ri nimalaj itzel kumätz, pu chi' ri xib'ib'alalaj awaj, xuquje' pu chi' ri jun ri kub'an che rib' chi q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, xeb'el loq oxib' itzel taq espíritus ri je' kepe ixtutz'.

14E are itzel taq espíritus wa' ri käka'n kajmab'al taq etal, keb'el k'u b'i che ki mulixik konojel taq ri nimaq taq taqanelab' re ruwächulew che ri nimalaj ch'oj re ri nimalaj u q'ij ri qa Dios ri k'o ronojel u wäch chuq'ab' ruk'.

15“¡Chitampe'! Ri in kinpe na je' jas ru petik jun elaq'om, man kina' tä k'ut. Utz re ri man käwar taj, ri kok il che ri ratz'iaq, rech man käch'ani tä kanoq, kel k'u u k'ixb'al chkiwäch ri winaq,” —kächa ri Jesús.

16Ri itzel taq espíritus xekimulij k'u ri nimaq taq taqanelab' pa ri lianik ri u b'i' Armagedón pa ri ch'ab'al hebreo.

17Ri uwuq ángel xujamij ri k'o pa ru laq pa ri kiäqiq', k'o k'u Jun ri ko xch'aw loq pa ri Loq'alaj Rachoch Dios ri k'o pa ri kaj, qas ruk' ri je'lalaj t'uyulib'al xch'aw wi loq, xub'ij: Ya xb'antajik, —xcha'.

18Te k'u ri' xub'an taq kaypa', wojojem, xuquje' kiäqulja. Ruwächulew xslab'isax rumal jun nimalaj käb'raqan. We käb'raqan ri' sib'alaj nim na chkiwäch ri nik'iaj käb'raqan ri u b'anom tzaretaq e k'o winaq cho ruwächulew.

19Ri nimalaj tinimit Babilonia xutas rib', xub'an oxib'. Konojel k'u ri tinimit ri e k'o cho ruwächulew xewulijik. Man xsach tä k'u ri nimalaj tinimit Babilonia che ri Dios, xane xub'ano chi xuna' ri nimalaj k'äx re ri k'äjisab'al u wäch ri xutaq loq chrij rumal ri nimalaj royowal ri Are'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Konojel ri ch'äqataq taq ulew ri e k'o pa ri mar xuquje' taq ri juyub' xsach ki wäch.

21Xuquje' xqaj loq chikaj pa ki wi' ri winaq nimaq taq saqb'äch ri xa jub'iq' man kepajan jujun quintal chkijujunal, ri winaq k'ut xkib'ij ri äwas u b'ixik chrij ri Dios rumal ri k'äxk'ol re ri saqb'äch, rumal chi are jun k'äjisab'al wächaj ri sib'alaj nim na.

Apocalipsis 17

Waral käqil wi ri tinimit Babilonia ri je' jas jun nimalaj itzel ixoq

1Te k'u ri' xpe jun chke ri wuqub' ángeles ri kuk'am ri wuqub' laq, xub'ij k'u chwe: Tasa'jmpe', kink'ut k'u na chawäch ru k'äjisaxik u wäch ri nimalaj itzel ixoq, ri nimalaj tinimit ri t'uyul pa ki wi' taq ri mar, —xcha'.

2Ri nimaq taq taqanelab' re ruwächulew ka'nom ruk' ri ixoq xa jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', xuquje' ri winaq ri e k'o cho ruwächulew e q'ab'arinaq ruk' ru vino ri sib'alaj k'o u chuq'ab' re ri mak ri sib'alaj äwas u b'anik ri sachinaq ki k'ux rumal.

3Te k'u ri', chupam ri xk'ut chnuwäch rumal ri Loq'alaj Espíritu, ri ángel xinuk'am b'i pa ri juyub' ri kätz'inowik. Chila' k'ut xinwil wi jun ixoq t'uyul puwi' jun xib'ib'alalaj awaj kiäq rij, ri tz'ib'tal ronojel ri rij che taq b'i'aj ri sib'alaj äwas ki b'ixik chrij ri Dios. Ri awaj ri' k'o wuqub' u jolom, k'o k'u lajuj ru k'a'.

4We ixoq ri' u kojom atz'iaq ri kieb' u wäch käka'yik, morada xuquje' kiäq. Wiqtal ruk' q'än puaq, kuk' taq ab'aj ri paqal kajil, xuquje' kuk' perlas. Ruk'am jun vaso re q'än puaq pu q'ab' ri nojinaq che ronojel u wäch ri man utz taj, xuquje' ri u tz'ilol ri nimalaj mak ri u b'anom ri sib'alaj äwas u b'anik, je' jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'.

5Tz'ib'tal k'u jun b'i'aj chukrusil ru palaj ri ixoq ri man k'o tä jun käch'ob'owik. Are wa' ri b'i'aj: “Ri nimalaj Babilonia, ki nan ri itzel taq ixoqib', xuquje' konojel ri itzel taq winaq ri e k'o cho ruwächulew,” —kuchixik.

6Te ri' xinwilo chi ri ixoq q'ab'arinaq rumal ru tijik ri ki kik'el ri winaq ri e rech ri Dios, xuquje' rumal ru tijik ri ki kik'el ri e kämisam rumal chi xkitzijoj ronojel ri xub'an ri Jesús. Aretaq xinwilo, sib'alaj xinkajmaj wa'.

7Te k'u ri' xub'ij ri ángel chwe: ¿Jas che sib'alaj a kajmam awib'? Kinq'alajisaj na chawäch ri man etamtal taj chrij we ixoq ri', xuquje' chrij ri xib'ib'alalaj awaj ri kämowinaq b'ik, ri k'o wuqub' u jolom, ri xuquje' k'o lajuj ru k'a'.

8Ri xib'ib'alalaj awaj ri xawilo are wa' ri xk'oji na, kämik k'ut man k'o tä chik. Pune ta ne je ri' kel k'u na loq pa ri nimalaj jul ri sib'alaj naj u pam aretaq mäjoq ke' pa ri k'isb'al kämikal. Ri winaq ri e k'o cho ruwächulew, ri man tz'ib'tal tä ri ki b'i' pa ri wuj re k'aslemal tzaretaq xb'an ruwächulew, käkikajmaj na aretaq käkil ri xib'ib'alalaj awaj ri xk'oji na, ri man k'o tä chi k'ut, ri käpe chi k'u na jumul chik, —xcha chwe.

9Waral k'o wi jun chomanik chke ri kekowinik kech'ob'onik. Ri wuqub' jolomaj kel kub'ij wuqub' juyub'. Pa ki wi' k'u wa' t'uyul wi ri ixoq.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Ri wuqub' jolomaj xuquje' kel kub'ij wuqub' nimaq taq taqanelab'. Job' chke we taqanelab' ri' xsach ki wäch wa'. Jun chke tajin kätaqan kämik, ri jun chi k'ut k'ä mäja' käpetik. Aretaq käpe ri k'isb'al taqanel, man naj tä k'u na kätaqanik.

11Ri xib'ib'alalaj awaj ri xk'oji na, ri man k'o tä chik, are ri u wajxaq taqanel. Ri are' jun kuk' ri wuqub'. B'enam k'u re wa' pa ri k'isb'al kämikal.

12Ri lajuj u k'a' ri xawilo, e are lajuj nimaq taq taqanelab' wa' ri k'ä mäja' käkichap taqanik. Käyi' k'u na taqanik pa ki q'ab' rech ketaqan pa ki wi' ri winaq jun hora, junam ruk' ri xib'ib'alalaj awaj.

13We lajuj nimaq taq taqanelab' ri' junam ri ki chomanik, käkiya k'u na ri ki chuq'ab' xuquje' ri ki taqanik che ri xib'ib'alalaj awaj.

14Kech'ojin na ruk' ri Alaj Chij, kech'aktaj k'u na rumal ri Alaj Chij junam kuk' ri e k'o ruk'. Je ri', rumal chi ri Alaj Chij are Kajaw ri ajawib', xuquje' are Nim Taqanel pa ki wi' konojel ri nimaq taq taqanelab'. Ri e k'o ruk' e sik'ital wa' rumal ri Dios, xuquje' e cha'talik, jikom k'u ri kanima'.

15Xuquje' xub'ij ri ángel chwe: Ri nimaq taq mar ri xeawilo, ri t'uyul wi ri itzel ixoq pa ki wi', are kel kub'ij wa' chi e konojel ki wäch winaq, e winaq ri jalajoj keka'yik, e winaq ri jalajoj taq ki tinimit, e winaq ri jalajoj kech'awik.

16Ri lajuj u k'a' ri e k'o che ri xib'ib'alalaj awaj ri xawilo, käketzelaj na u wäch ri itzel ixoq, käkiya k'u na kanoq u tukiel, käkich'anab'a na kanoq. Käkitij na ru tijol, käkiporoj k'u na ru b'aqil pa q'aq'.

17Ri Dios yo'winaq pa kanima' ri lajuj taqanelab' ri' chi käka'no jachike ri kraj ri Are', chi käjunamataj ri ki chomanik chuya'ik taqanik pu q'ab' ri xib'ib'alalaj awaj, k'ä käb'antaj na ronojel ru b'im ri Dios.

18Ri ixoq ri xawilo, are wa' ri nimalaj tinimit ri kätaqan pa ki wi' ri nimaq taq taqanelab' ajuwächulew, —xcha ri ángel chwe.

Apocalipsis 18

Käsachisax u wäch ri nimalaj tinimit Babilonia

1Te k'u ri' xinwil jun ángel chik ri tajin käqaj loq chikaj, k'o k'u nimalaj taqanik pu q'ab'. Ru juluwem xuya saqil cho ronojel ruwächulew.

2Ko xch'awik, xub'ij: ¡Xwulijik! Ya xwulij ri nimalaj tinimit Babilonia. Kojom chi wa' che kachoch itzel taq espíritus. Are ki jul ronojel ki wäch itzelalaj taq espíritus chik, xuquje' are ki sok k'äx taq chikop ajuwokaj ri tzel keilitajik.

3Je ri', rumal chi ronojel ki wäch winaq cho ruwächulew e q'ab'arinaq rumal ru tijik ri vino re ri nimalaj mak ri kub'ano. Xuquje' ri nimaq taq taqanelab' re ruwächulew je' ka'nom ruk' ri ixoq jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab'. Ri ajk'ayib' k'ut ri e k'o cho ruwächulew e q'inomarinaq rumal chi ri nimalaj tinimit Babilonia sib'alaj ok'owinaq u wi' ri u rayib'al chke ronojel u wäch taq jastaq, —xcha'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Te k'u ri' xinta chi Jun ri xch'aw loq chikaj ri xub'ij: Chixel loq pa we tinimit ri', winaq ri ix wech in, rech man kib'an tä iwe ri mak ri käb'an pa we tinimit ri', rech man kiriq tä k'u iwe ri nimaq taq k'äx ri kepe na puwi'.

5Xaq k'u u mulim rib' ru mak, opaninaq k'ä chikaj, na'tal k'u ronojel wa' ri retzelal che ri Dios.

6Chib'ana che ri are' jas ru b'anom ri are' chke nik'iaj chik, chiya u kamul ri rajil u k'exel che ri are' jas ri u b'anom chiwe. Chiyujaj ri kutijo, ri sib'alaj k'äx na u tijik wa' chuwäch ri xuya ri are' chke nik'iaj chik, chiya k'u wa' che.

7Chiya k'äxk'ol che, xuquje' b'is, jas ru nimal ri nimarisan ib' ri xk'iy pa ranima', xuquje' jas ri nimalaj u rayib'al chke k'ia taq jastaq. Xub'ij k'u pa ranima': “Ri in, in t'uyul waral je' jas jun ixoq nim taqanel, man in malka'n taj, man k'o tä k'u k'äx kinriq na,” —kächa'.

8Rumal ri' xa pa jun q'ij kepe na ronojel ru k'äxk'ol puwi'. Käpe na kämikal, käpe na b'is, xuquje' wi'jal. Käporox k'u na ruk' q'aq'. Je ri', rumal chi ri Dios sib'alaj k'o u chuq'ab', ri Qajaw Dios ri u q'atom tzij puwi' chi käk'äjisax u wäch.

9Ri nimaq taq taqanelab' re ruwächulew ri xka'n ruk' are' jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', ri xkiya kib' chutzukuxik ruk' are' ri k'ia jastaq ri xkirayij, keb'oq' na, käkiraq k'u ki chi' aretaq käkil ru sib'el ri q'aq' re ru poroxik.

10Naj ketak'i wi na che rumal ri ki xib'rikil. Sib'alaj käkixej na kib' che ri nimalaj k'äjisab'al u wäch ri tajin kuriqo, käkib'ij k'u na: ¡Ay! ¡Toq'ob' a wäch, nimalaj tinimit Babilonia, tinimit ri nim u q'ij! Xaq te'talik xpe ri k'äx pa wi', xk'äjisax k'u a wäch, —kecha na.

11Ri ajk'ayib' ri e k'o cho ruwächulew xuquje' keb'oq' na, käkiraq k'u na ki chi' che we tinimit, rumal chi man k'o tä chi na jachin ri käloq'ow ri jastaq ri käkik'iyij.

12Ri käkik'iyij are ri q'än puaq, ri saq puaq, ri ab'aj ri paqal rajil, ri perlas, ri manta re lino ri kok' u wäch, ri manta re xela, ri manta morada, xuquje' ri manta ri sib'alaj kiäq u wäch. Käkik'iyij k'u taq che' ri kek'ok'otik, jastaq re marfil, re che' ri paqal kajil, re ri ch'ich' bronce, re xaq ch'ich', xuquje' jastaq re mármol.

13Xuquje' käkik'iyij ri canela, ri molom taq q'ayes ri kek'ok'otik, ri incienso, ri mirra, k'ok'alaj taq kunab'al, vino, aceite, kok'alaj k'äj, ri triko k'ut. Käkik'iyij k'u k'ia ki wäch taq awaj, wakäx, awaj re taq eqa'n, chij, xuquje' kiej ruk' ri ki carruaje, xuquje' winaq, e are' winaq wa' ri xa käkikoj nik'iaj winaq chik che patänil taq ke.

14Käkib'ij k'u na che ri tinimit: ¡Konojel ri je'lalaj taq jastaq ri sib'alaj xarayij ki wäch, ri sib'alaj xqaj chkiwäch ri winaq, ya man k'o tä chik! ¡Xsach k'u u wäch ronojel ra q'inomal, xuquje' ronojel ri a je'lal ri k'o nab'e!

15Ri ajk'ayib' ri xka'n ki k'ay kuk' taq we jastaq ri', ri e q'inomarinaq rumal we tinimit ri', naj ketak'i wi na che ri tinimit rumal chi käkixej kib' we ne käkiriq ke ri e are' ri nimalaj k'äjisab'al u wäch we tinimit ri'. Keb'oq' na, käq'axow k'u na ri kanima'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Käkib'ij k'u na: ¡Ay! ¡Toq'ob' u wäch ri nimalaj tinimit! Junam k'u ri are' ruk' jun ixoq ri u kojom kok'alaj lino che ratz'iaq, xuquje' u kojom manta morada xuquje' manta ri sib'alaj kiäq u wäch, u wiqom k'u rib' ruk' q'än puaq, kuk' taq ab'aj ri paqal kajil, xuquje' kuk' perlas.

17¡Xaq te'talik k'ut xsach u wäch ronojel ri nimalaj u q'inomal! —kecha na. Konojel ri e kojom che kaporal chke taq ri barcos, xuquje' ri winaq ri keb'e' pa taq barcos, ri e b'inisel taq barcos, konojel k'u ri kechakun pa ri mar, naj xetak'i wi kan che ri tinimit.

18Aretaq xkil ru sib'el ri tinimit ri tajin käporoxik, xkiraq ki chi', xkib'ij: ¿A xk'oji lo jumul jun tinimit junam ruk' we nimalaj tinimit ri'? ¡Man xk'oji taj! —xecha'.

19Xkik'iäq ulew pa ki jolom (k'utb'al re ri ki b'is). Xeb'oq'ik, xq'axow k'u ri kanima', xkiraq ki chi', xkib'ij: ¡Ay! ¡Toq'ob' u wäch ri nimalaj tinimit! Ruk' k'u ru q'inomal e q'inomarinaq konojel ri k'o ki barcos pa ri mar. ¡Xaq te'talik k'ut xsach u wäch we nimalaj tinimit ri'! —xecha'.

20Chixkikot b'a' iwonojel ix, ri ix k'o pa taq ri kaj rumal ri xb'antaj che we tinimit ri'. Chixkikot ix xuquje', ri ix rech ri Dios, xuquje' ri ix, ix apóstoles, ri ix xuquje' ri ix q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios rumal chi aretaq ri Dios xuq'at tzij puwi' we tinimit ri' chi käk'äjisax u wäch, xuya ri rajil u k'exel ri k'äx ri u b'anom we tinimit ri' chiwe, —xcha ri Jun ri xch'aw loq chikaj.

21Te k'u ri' jun ángel ri sib'alaj k'o u chuq'ab' xuwalijisaj jun ab'aj ri junam ruk' jun nimalaj ka', xuk'iäq b'i pa ri mar, xub'ij k'ut: Are je wa' käb'an na che ri nimalaj tinimit Babilonia, käwulij na. ¡Ruk' chuq'ab' käwulixik! Man k'o tä k'u jumul ri kilitaj chi na u wäch.

22¡Babilonia! Man k'o tä chi na jumul ri kätataj chi awuk' ri roq'eb'al ri q'ojom arpa u b'i', ri su', o ri tun. Man käriqtaj tä chi na jun ajchak ri kub'an apachike u wäch chak. Man kätataj tä chi na jun winaq ri käjuqnaj ru ka' pa ri tinimit.

23Man kätunun tä chi na pa taq ja ru saqil ri jun candela, man kätataj tä k'ut ri wojkorem pa taq ri k'ulanem. Nab'e kanoq ri ajk'ayib' ri e k'o awuk' e are nimaq ki q'ij cho ruwächulew. Xesub'taj k'u konojel ki wäch winaq cho ruwächulew ruk' ri itzinik ri xab'ano, —xcha'.

24Chupam k'u we tinimit ri' xekämisax wi ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, xuquje' ri winaq ri e rech ri Dios. Xriqtaj k'u ri ki kik'el konojel ri winaq ri e kämisam cho ronojel ruwächulew chupam we tinimit ri', —xcha ri ángel.

Apocalipsis 19

1Te k'u ri' xinta sib'alaj k'ia winaq ri e k'o pa ri kaj ri ko xech'awik, xkib'ij: ¡Aleluya! Ruk' ri qa Dios qa riqom wi ri to'b'al qib'. Xuwi che ri Are' taqal wi chi känimarisax u q'ij. Xuwi ri Are' taqalik käb'ix che chi k'o nimalaj u chuq'ab'

2rumal chi u b'anom ri jikomal, u b'anom k'u ri qas tzij chuq'atik tzij. Xuq'at k'u tzij puwi' ri nimalaj itzel ixoq chi käk'äjisax u wäch. Are k'u ri are' ri retzelam

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ruwächulew ruk' ronojel ri man utz taj ri xub'ano. Xuya k'u ri Dios che ri ixoq ri rajil u k'exel ri ki kämikal ri patänil taq re ri Are', —xecha ri'.

3Te k'u ri' xech'aw chik, xkib'ij: ¡Aleluya! Ru sib'el ri nimalaj tinimit ri tajin käporoxik, man kätäni taj, xane xaq tajin wi käb'uquw na pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik, —xecha'.

4Ri juwinaq kiejeb' k'amal taq ki b'e ri kojonelab' xuquje' ri kiejeb' ri je' kepe ángeles xkimej kib', xkiq'ijilaj k'u ri Dios ri t'uyul pa ri je'lalaj u t'uyulib'al, xkib'ij: ¡Amén! ¡Aleluya! —xecha'.

5Te k'u ri' xtataj Jun ri xch'aw loq ruk' ri je'lalaj t'uyulib'al ri xub'ij: Chiya u q'ij ri qa Dios, iwonojel ix ri kixpatänin che, ri kixej iwib' chuwäch, ri nim kiwil wi, chi ak'alab' chi ri'jab', —xcha'.

Waral käqil wi ri nimaq'ij re ru k'ulanem ri Alaj Chij

6Xuquje' xinta jun wojojem ri je' ta ne e k'ia winaq tajin kech'awik, ri je' ta ne ru chojojem k'ialaj nimaq taq ja', xuquje' je' ta ne ru tililem kowilaj taq kiäqulja ri xkib'ij: ¡Aleluya! Ri Qajaw, ri qa Dios, ri k'o ronojel u wäch chuq'ab' ruk', u k'utum chi Are' tajin kätaqanik.

7Chujkikotoq, qas chkikot qanima', qanimarisaj k'u u q'ij ri Dios rumal chi xopan ri q'ij ri käk'uli ri Alaj Chij. Ri rixoqil k'ut u b'anom u b'anik rib'.

8Yo'm che chi kukoj ch'ajch'oj atz'iaq re kok'alaj lino ri käjuluwik, —xecha'. Ri kok'alaj lino kel kub'ij ri jikomalaj ki k'aslemal ri winaq ri e rech ri Dios.

9Te k'u ri' xub'ij ri ángel chwe: Chatz'ib'aj wa' we tzij ri': “Utz ke ri e sik'im che ri nimalaj wi'm ri käb'an pa ru k'ulanem ri Alaj Chij,” —xcha'. Xub'ij chi k'u chwe: We tzij ri', qas e are u Tzij ri Dios wa', —xcha chwe.

10Xinxuki k'u chuwäch ri ángel chuq'ijilaxik. Ri are' k'ut xub'ij chwe: ¡Mab'an wa'! Ri in xuquje' xaq in patänil re ri Dios je' jas ri at, junam kuk' ri awachalal ri jikom kanima' chrij ri qas tzij ri xuq'alajisaj ri Jesús. Are chaq'ijilaj ri Dios, —xcha chwe. Ri qas tzij ri xuq'alajisaj ri Jesús, are k'u wa' ri käyo'w ki chuq'ab' ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios.

Waral käqil wi ri Jun ri kiejeninaq chrij ri saq rij kiej

11Te k'u ri' xinwil ri kaj jaqtalik, xuk'ut k'u rib' jun saq rij kiej. Ru b'i' ri Jun ri kiejeninaq chrij are wa': Jikom Ranima' xuquje' Qas Tzij. Ruk' k'u jikomal kuq'at tzij xuquje' kub'an ri ch'oj.

12Ru waq'äch kejuluwik je' jas ru xaq q'aq', e kojom k'u k'ia corona chujolom. K'o jun b'i'aj tz'ib'tal chrij ri xaq xuwi ri Are' qas käch'ob'owik.

13U kojom jun u q'u' ri tz'ajom che kik'. Ru b'i' k'ut are “Ru Tzij ri Dios”.

14Ternetal k'u kumal ri soldados ajchikaj ri ki kojom saq atz'iaq re kok'alaj lino ri ch'ajch'oj. E kiejeninaq k'ut chkij saq taq kiej.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Pu chi' kel wi loq jun machete ri sib'alaj k'o u pu chi', ri kukoj che ki sokik konojel ki wäch winaq cho ruwächulew. Kätaqan k'u na pa ki wi' ruk' jun vara re ch'ich'. Kuq'at k'u na tzij pa ki wi'. Je' kub'an na chke jas ri kub'an jun winaq che ki pitz'ik ri uvas ruk' ri raqan, keutak'alej. Xuquje' kub'an na chi käkina' ri k'äx re ri nimalaj k'äjisab'al ki wäch ri käpe pa ki wi' rumal ri nimalaj royowal ri Dios, ri qa Dios ri k'o ronojel u wäch chuq'ab' ruk'.

16Tz'ib'tal k'u we b'i'aj ri' che ru q'u' xuquje' che ri raqan ri kub'ij: Are "Nim Taqanel pa ki wi' ri nimaq taq taqanelab', Kajaw k'u konojel ri ajawib'."

17Te ri' xinwil jun ángel ri tak'al pa ri q'ij, ri xuraq u chi', ko xch'awik che ki ch'ab'exik konojel ri chikop ri kerapap chikaj, xub'ij chke: ¡Chixsa'j! Chimulij iwib' che ri nimalaj wi'm ri kuya ri Dios.

18Chixsa'j rech kitij ri ki ti'jol nimaq taq taqanelab', ri ki ti'jol ri ki nimaqil taq soldados, xuquje' ri ki ti'jol achijab' ri sib'alaj k'o ki chuq'ab'. Kitij k'u na ri ki ti'jol taq kiej, xuquje' ri ki ti'jol taq ri ajkiejab', ri ki ti'jol ronojel ki wäch winaq, winaq ri e k'o pu q'ab' jun patrón o ri man k'o tä ki patrón, chi ak'alab', chi ri'jab', —xcha'.

19Te k'u ri' xinwil ri xib'ib'alalaj awaj xuquje' ri nimaq taq taqanelab' ajuwächulew kachi'l ri ki soldados, ri ki mulim kib' rech kech'ojin ruk' ri Jun ri kiejeninaq chrij ri kiej xuquje' kuk' ru soldados ri Are'.

20Xchap k'u ri xib'ib'alalaj awaj junam ruk' ri jun ri kub'an che rib' chi are q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, ri u b'anom kajmab'al taq etal chuwäch ri xib'ib'alalaj awaj. Kumal k'u we kajmab'al taq etal ri' xeusub' ri winaq ri xkiya kib' chi kok ri retal ri xib'ib'alalaj awaj chke, ri xuquje' xkiq'ijilaj ru wächb'al. Ri xib'ib'alalaj awaj xuquje' ri jun ri kub'an che rib' chi are q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios, e k'aslik xek'iäq b'i pa ri q'aq' ri je' jas jun nimalaj mar ri sib'alaj känikow ruk' azufre.

21Are k'u ri nik'iaj chik, xekämisax ruk' ri machete ri kel loq pu chi' ri Jun ri kiejeninaq chrij ri kiej, konojel k'u taq ri chikop ajuwokaj xnoj ki pam ruk' ri ki ti'jol we winaq ri'.

Apocalipsis 20

Waral kätzijox wi ri jun mil junab'

1Te k'u ri' xinwil jun ángel ri tajin käqaj loq chikaj, ruk'am pu q'ab' ri lawe rech ri nimalaj jul ri sib'alaj naj u pam, xuquje' ruk'am jun nimalaj ximib'al re ch'ich'.

2We ángel ri' xuchap ri nimalaj itzel kumätz, ri ojer kumätz ri käb'ix Itzel xuquje' Satanás che u b'i'. Mil junab' k'ut xuxim na ruk' ri ximib'al re ch'ich'.

3Xuk'iäq b'i pa ri nimalaj jul, xutz'apij kan u chi' ri jul, xukoj jun t'iqb'al che ri tz'apib'al re rech man keusub' tä chi ri winaq cho ruwächulew k'ä kätz'aqat na ri mil junab'. Aretaq kätz'aqat ri mil junab' rajwaxik k'ut kätzoqopix na kieb' oxib' q'ij.

4Te k'u ri' xinwil jujun je'lalaj taq t'uyulib'al. Chila' k'ut e t'uyul wi ri yo'm taqanik pa ki q'ab' chuq'atik tzij. Xuquje' xinwil ri kanima' ri winaq ri esam ki jolom rumal ru

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tzijoxik ru Loq' Pixab' ri Dios ri xuq'alajisaj ri Jesús. Ri e are' man xkiq'ijilaj tä ri xib'ib'alalaj awaj. Man xkiq'ijilaj tä ru wächb'al, man xkiya tä k'u kib' chi kok ri retal ri are' chukrusil ri ki palaj o che ri ki q'ab'. Xinwilo chi xek'astaj chkixol ri käminaqib', xetaqan k'ut junam ruk' ri Cristo pa ri mil junab'.

5Are wa' ri nab'e k'astajib'al. Are k'u ri nik'iaj käminaqib' chik man xek'astaj tä che we chanim ri', xane k'ä te' xek'astajik aretaq xtz'aqat na ri mil junab'.

6¡Utz ke ri xek'astaj pa ri nab'e k'astajib'al! E are wa' ri ki jachom kib' pu q'ab' ri Dios. Ri ukab' kämikal man käriqtaj tä chi na kumal ri e are', xane keb'ok na che sacerdotes rech ri Dios xuquje' rech ri Cristo. Ketaqan k'u na ruk' ri Cristo pa ri mil junab'.

7Aretaq kätz'aqat ri mil junab', ri Satanás kätzoqopix na, kel k'u na loq jawije' ri tz'aptal wi.

8Kel k'u na b'i che ki sub'ik ri winaq cho ronojel ruwächulew. E are k'u wa' ri Gog, xuquje' ri Magog. Keumulij na ri ki soldados che ri ch'oj, ri sib'alaj e k'ia je' jas ri senyäb' ri k'o chi' ri mar ri man käkowin tä jun che kajilaxik.

9Xepaqi k'u loq cho ronojel ruwächulew, xkisutij rij ri k'olib'al ri e k'o wi ri winaq ri e rech ri Dios, xuquje' ri tinimit ri loq' chuwäch. Ri Dios k'ut xutaq loq q'aq' chikaj, ri xeuporoj konojel.

10Ri Itzel k'ut, ri u b'anom sub'unik chke, xk'iäq b'i pa ri nimalaj q'aq' ri je' ta ne are jun mar ri sib'alaj känikow ruk' azufre, jawije' xk'iäq wi b'i ri xib'ib'alalaj awaj xuquje' ri jun ri kub'an che rib' chi are q'alajisal re ru Loq' Pixab' ri Dios. Chila' k'ut käkiriq wi na nimalaj k'äx chi paq'ij chi chaq'ab' pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik.

Waral kätzijox wi ri q'atow tzij ri käb'an chuwäch ri nimalaj t'uyulib'al ri saqloloj

11Xinwil k'u jun nimalaj t'uyulib'al ri saqloloj, xuquje' xinwil ri Jun ri t'uyul chila'. Chuwäch k'u ri Are' xsach u wäch ri ulew xuquje' ri kaj, man k'o tä jumul xilitaj chi ki wäch rumal chi man k'o tä chi k'u k'olib'al jawije' chi' kuya' kek'oji wi.

12Te k'u ri' xeinwil ri käminaqib', chi ri'jab' chi ak'alab' e tak'atoj chuwäch ri Dios. Xejaqtaj k'u taq ri wuj xuquje' xjaqtaj jun wuj chik, ri wuj re k'aslemal. Xq'at k'u tzij pa ki wi' ri käminaqib'. Xilik jas ri xka'no aretaq e k'asal cho ruwächulew, ri tz'ib'tal pa taq ri wuj.

13Ri mar xeujach ri käminaqib' ri e k'o chupam. Ri kämikal xuquje' ri k'olib'al ri e k'o wi ri käminaqib' xekijach ri käminaqib' ri e k'o chupam. Konojel k'ut xq'at tzij pa ki wi' chrij ronojel ri xka'n pa ri ki k'aslemal.

14Te k'u ri' ri kämikal xuquje' ri k'olib'al ri e k'o wi ri käminaqib', xek'iäq b'i pa ri nimalaj q'aq' ri je' ta ne jun mar tajin käk'atik. Are k'u wa' ri ukab' kämikal.

15Chila' k'ut xek'iäq wi b'i ri man tz'ib'tal tä ri ki b'i' pa ri wuj re k'aslemal.

Apocalipsis 21

Waral käqil wi ri k'ak' kaj xuquje' ri k'ak' uwächulew

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Te k'u ri' xinwil jun k'ak' kaj xuquje' jun k'ak' uwächulew, rumal chi ri nab'e kaj xuquje' ri nab'e uwächulew xsach ki wäch, xuquje' ri mar man k'o tä chik.

2In ri', ri Juan, xinwil ri loq'alaj tinimit, ri k'ak' Jerusalén, tajin käqaj loq chikaj ruk' ri Dios. B'anom k'u u b'anik je' jas jun ali ri u kojom chi ri ratz'iaq re k'ulanem rech käk'uli ruk' ri ala ri kok che rachajil.

3Xinta k'u jun ri ko xch'aw loq chikaj ri xub'ij: ¡Chawilampe'! Ri Dios u yakom chi ri rachoch kämik chkixol ri winaq. Käjeqi na junam kuk', ri e are' k'ut keb'ok na che u winaqil ri Are'. Tzare k'u ri qas Dios käk'oji na kuk' che ki Dios.

4Ri Dios kusu' na ri u wa'l ki wäch. Man k'o tä chi k'u kämikal, man k'o tä chi oq'ej, man käq'axow tä chi na ri kanima', man k'o tä chi k'u q'axom. Je ri', rumal chi ronojel ri k'o nab'e ya man k'o tä chik, xsach k'u u wäch wa', —xcha'.

5Are k'u ri Jun ri t'uyul pa ri nimalaj t'uyulib'al xub'ij chwe: Chawilampe', ri in kinb'an k'ak' che ronojel ri k'olik, —xcha chwe. Xuquje' xub'ij: Chatz'ib'aj wa' rumal chi we tzij ri' e qas tzij, kuya' k'ut qas käku'b'i u k'ux jun chkij, —xcha'.

6Te k'u ri' xub'ij chi chwe: ¡Ya xb'antajik! In ri' ri chapleb'al xuquje' ri k'isb'al, je' jas ri nab'e letra xuquje' ri k'isb'al letra rech ri alfabeto, ri “A” ruk' ri “Z”. Jachin ri kächaqi'j u chi' kinya na che ri are' chi kutij re ri joron re ri u k'iyib'al ja' ri kuya k'aslemal, ri xaq käsipaxik.

7Jachin ri käch'akanik kärechb'ej na ronojel wa'. Ri in kinok na che u Dios, ri are' k'ut kok na che walk'ual in.

8Are k'u ri winaq ri e xib'rib', ri man kekojon taj, ri winaq ri etzeltajinaq ki k'aslemal cho ri Dios, ri kämisanelab', ri winaq ri je' käka'no jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', ri winaq ri käka'n itzinik, ri kekiq'ijilaj taq tiox ri xa e b'anom kumal winaq, xuquje' konojel ri b'anal taq tzij, konojel wa' keb'e' na pa ri nimalaj q'aq' ri je' ta ne jun mar ri tajin käk'atik ruk' azufre. Are k'u wa' ri ukab' kämikal, —xcha ri Dios chwe.

Waral käqil wi ri k'ak' tinimit Jerusalén

9Te k'u ri' xpe jun chke ri wuqub' ángeles ri kuk'am ri wuqub' laq ri nojinaq che ri k'isb'al taq k'äxk'ol, xub'ij chwe: Tasa'j, kink'ut ri ali chawäch, ri rixoqil ri Alaj Chij, —xcha chwe.

10Chupam ri xuk'ut ri Loq'alaj Espíritu chnuwäch xinwilo chi ri ángel xinuk'am b'i puwi' jun nimalaj juyub' ri sib'alaj naj paqalinaq, xuk'ut k'u ri nimalaj tinimit chnuwäch, ri loq'alaj Jerusalén ri tajin käqaj loq chikaj jawije' xel wi loq chuwäch ri Dios.

11Ri tinimit käjuluw rumal ru je'lalaj u juluwem ri Dios, ru juluwem are junam ruk' jun ab'aj ri sib'alaj paqal rajil, junam ruk' jun ab'aj re jaspe, ri kuya' käka'y jun chupam jas ri vidrio.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Ri tinimit sutim rij che jun nimalaj tapya ri naj paqalinaq. E k'o kab'lajuj uchib'e che ri tapya, e k'o k'u jujun ángel chuchi' taq ri uchib'e. Ri ki b'i' ri kab'lajuj tinimit re Israel e tz'ib'tal cho ri jujun porta re ri uchib'e.

13Oxib' uchib'e e k'o chrelb'al q'ij, oxib' chik e k'o chuwikiäq'ab' ri relb'al q'ij, e k'o oxib' chumoxq'ab' ri relb'al q'ij, e k'o k'u oxib' chik chuqajb'al q'ij.

14Ri tapya rech ri tinimit kojom kab'lajuj ab'aj che u tak'alib'al. Ri ki b'i' ri kab'lajuj apóstoles re ri Alaj Chij e tz'ib'tal chkij taq ri ab'aj.

15Ri ángel ri tajin kätzijon wuk' ruk'am jun aj re q'än puaq che retaxik ri tinimit, xuquje' k'u taq ri uchib'e ruk' ri tapya.

16Ri tinimit xaq junam retab'alil ri pa taq u xkut. Ri raqan xaq junam ruk' ru wäch. Ri ángel xretaj ri tinimit ruk' ri aj ri ruk'am. Kieb' mil ruk' kieb' ciento kilómetros ketanik. Ri raqan, xuquje' ri u wäch ri paqalinaq xaq junam keetanik.

17Te k'u ri' xretaj chi ri tapya, ketan k'u oxk'al ruk' kiejeb' metros ru pimal, jas ri etab'al ri käkikoj ri winaq are wa' ri tajin kukoj ri ángel.

18Ri tapya are ab'aj re jaspe ri kojom che ri tapya. Are k'u ri tinimit are q'än puaq ri man k'o tä yuja'm ruk' kojom che, junam ruk' ri vidrio ri ch'ajch'oj.

19Ri ab'aj ri e kojom che ru tak'alib'al ri tapya e wiqtal kuk' ronojel ki wäch ab'aj ri paqal kajil. Ri nab'e ab'aj re ri tak'alib'al, wiqtal ruk' jaspe, ri ukab' ab'aj wiqtal ruk' zafiro, ri urox ab'aj wiqtal ruk' ágata, ri ukaj ab'aj k'ut, are wiqtal ruk' esmeralda.

20Ri uro' ab'aj wiqtal ruk' ónice, ri uwaq ab'aj wiqtal ruk' cornalina, ri uwuq ab'aj wiqtal ruk' crisólito, ri uwajxaq ab'aj wiqtal ruk' berilo, ri ub'elej ab'aj wiqtal ruk' topacio, ri ulajuj ab'aj wiqtal ruk' crisoprasa, ri ujulajuj ab'aj wiqtal ruk' jacinto, ri ukab'lajuj ab'aj k'ut, are wiqtal ruk' amatista.

21Ri kab'lajuj porta re ri u chi' taq b'e e kab'lajuj perlas wa'. Chkijujunal ri porta e jujun perlas. Ri b'e ri kok'ow pu nik'iajal ri tinimit are re q'än puaq ri man k'o tä yuja'm ruk', je' jas ri vidrio ri käkowinik käka'y jun chupam.

22Man xinwil tä jun Loq'alaj Rachoch Dios pa ri tinimit ri', rumal chi ri Qajaw Dios ri k'o ronojel u wäch chuq'ab' ruk', are ri Are' ri Loq'alaj Rachoch Dios junam ruk' ri Alaj Chij.

23Ri tinimit man rajwaxik taj chi käka'y ri q'ij puwi', man rajwaxik tä k'u ri ik' rumal chi ri je'lalaj u juluwem ri Dios are käka'y puwi'. Ri Alaj Chij k'ut Are u saqil.

24Konojel ki wäch winaq cho ruwächulew ri ki riqom ru tob'anik ri Dios keb'in na pa ru saqil ri tinimit ri'. Are k'u ri nimaq taq taqanelab' re ri uwächulew käkik'am na b'i ri jastaq ke ri nimaq ki q'ij, ri nim keil wi, kekiya k'u na kan pa ri tinimit.

25Ru chi' taq b'e re ri tinimit man ketz'apix tä paq'ij. Chila' k'ut man k'o tä chaq'ab'.

26Käk'am na b'i jela' ri q'inomal ri sib'alaj nimaq ki q'ij, ri nim keil wi kech konojel ki wäch winaq cho ruwächulew.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Man k'o tä k'u jas ri man ch'ajch'oj taj kok b'i pa ri tinimit. Man kok tä k'u b'i jun winaq ri etzeltajinaq ru k'aslemal cho ri Dios, o jun ri u b'anom sub'unik. Xaq xuwi keb'ok na b'i ri winaq ri tz'ib'tal ri ki b'i' pa ri wuj re k'aslemal ri k'o ruk' ri Alaj Chij.

Apocalipsis 22

1Te k'u ri' ri ángel xuk'ut chnuwäch jun nima' ri saqloloj re joron ri kuya k'aslemal. Käkowinik käka'y jun chupam je' jas ri cristal. Chila' k'ut kel wi loq ri nima' ruk' ri je'lalaj t'uyulib'al ri e k'o wi ri Dios xuquje' ri Alaj Chij.

2Pu nik'iajal ri b'e ri kok'ow pa ri tinimit xuquje' pa taq u xkut ri nima' e k'iyinaq wi ri che' re k'aslemal. Kab'lajuj mul käwächin che ri jun junab'. Chi ik' kuya ru wäch. Are k'u ru xaq kok che kunab'al ke konojel ki wäch winaq cho ruwächulew.

3Chila' man k'o tä jas ri etzelam u wäch rumal ri Dios. Are k'u ri je'lalaj t'uyulib'al ri e k'o wi ri Dios xuquje' ri Alaj Chij käk'oji na pa ri tinimit ri'. Ri patänil taq re ri Dios k'ut, keq'ijilan na che ri Are'.

4Qas käkil na rib' ki wäch chb'il kib', are k'u ru b'i' käk'oji na chukrusil ri ki palaj.

5Chila' man k'o tä chi chaq'ab'. Ri winaq ri kejeqi chila' man rajwaxik tä ru saqil jun candela chke. Man rajwaxik tä k'ut ru saqil ri q'ij rumal chi ri Dios ri Qajaw kuya na saqil pa ki wi'. Ri e are' k'ut ketaqan na pa taq ri q'ij ri junab' ri kepetik.

Xa jub'iq' kraj chi käpe chi na jumul ri Jesucristo

6Te k'u ri' xub'ij ri ángel chwe: We tzij ri' e qas tzij, kuya' k'ut qas käku'b'i u k'ux jun chkij. Ri Qajaw k'ut, ri tzare Dios wa', ri käyo'w ki chuq'ab' ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab', u taqom loq ru ángel chuk'utik chkiwäch ri patänil taq re jas ri käb'antaj na chanim, —xcha chwe.

7¡Chitampe'! ¡Chanim kinopanik! —xcha ri Jesús. ¡Utz re ri kunimaj ru Loq' Pixab' ri Dios ri tz'ib'tal pa we wuj ri'! —xcha chwe.

8In ri', ri Juan, xinto, xuquje' qas xinwil ronojel ri kätzijox waral. Aretaq xtataj wa' wumal xuquje' xilitaj wumal, xinxuki chuwäch ri ángel ri xk'utuw ronojel wa' chnuwäch rech kinq'ijilaj.

9Ri ángel k'ut xub'ij chwe: ¡Mab'an wa'! Ri in xaq in patänil re ri Dios je' jas ri at xuquje' taq ri awachalal ri q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios, xuquje' konojel ri keniman che ru Tzij ri Dios ri tz'ib'tal pa we wuj ri'. ¡Are chaq'ijilaj ri Dios! —xcha chwe.

10Xuquje' xub'ij chwe: Meak'u' ru Loq' Pixab' ri Dios ri tz'ib'tal pa we wuj ri', rumal chi xa jub'iq' chik kraj chi kopan ri q'ij ri käb'antaj na ronojel wa'.

11Xaq b'a' chaya che ri b'anal etzelal chi kutaqej u b'anik ri etzelal ri kub'ano, xuquje' ri winaq ri man ch'ajch'oj tä ranima' chutaqej na u b'anik ri man ch'ajch'oj taj. Are k'u ri utzalaj winaq chutaqej u b'anik ri utzil, ri winaq k'ut ru jachom rib' pu q'ab' ri Dios chutaqej u b'anik ri jikom cho ri Dios, —xcha'.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12¡Chitampe'! —kächa ri Jesús. ¡Chanim kinopanik! Wuk'am b'i ri tojb'al ri kinya na chke ri winaq chkijujunal, jas u wäch ri ka'nom.

13In ri', in ri nab'e xuquje' in ri k'isb'al, ru chapleb'al xuquje' ru k'isik ronojel. Ri in, in je' jas ri nab'e letra xuquje' ri k'isb'al letra rech ri alfabeto, ri “A” ruk' ri “Z”, —xcha ri Are'.

14Utz ke ri ki ch'ajom ri katz'iaq (kel kub'ij wa' chi e nimaninaq chwe), rech kuya' käkitij ke ru wäch ri che' ri kuya k'aslemal. Xuquje' kuya' keb'ok pa ri uchib'e rech ri tinimit.

15Are k'u ri itzel taq winaq, xuquje' ri winaq ri käka'n itzinik, ri winaq ri je' käka'no jas ri käka'n ri tz'i' ri xaq käkiriq kib', man k'o tä ki pixab', ri kämisanelab', ri winaq ri käkiq'ijilaj taq tiox ri xa e b'anom kumal, xuquje' konojel ri utz käkil wi ri b'anow tzij, ri käka'n sub'unik kekanaj na kan ri e are' chrij ri tinimit.

16In ri', ri Jesús, nu taqom b'i ri nu ángel chuq'alajisaxik ronojel wa' chke taq ri qachalal kojonelab'. Wuk' in xel wi ri a mam David ri nim taqanel, in k'ut ri rachalaxik kan ri are'. In ri' ri nimalaj ch'imil ri sib'alaj käjuluwik pa ru saqirib'al, —xcha ri Are'.

17Ri Loq'alaj Espíritu xuquje' ri rixoqil ri Alaj Chij käkib'ij: ¡Chixsa'j! —kecha ri'. Jachin ri kätowik, chub'ij: ¡Chixsa'j! —kächa na. Jachin ri kächaqi'j u chi', ri kraj re ri joron, chpetoq, chutija re ri joron ri kuya k'aslemal ri xaq käsipaxik.

18Konojel ri käkitatab'ej ru Loq' Pixab' ri Dios ri tz'ib'tal pa we wuj ri', in ri', ri Juan, kinb'ij wa' chke: We k'o jun kuya u wi' taq we tzij ri', ri Dios kuya na u wi' ri k'äxk'ol chrij ri are' ri e tz'ib'tal pa we wuj ri' ri kepe na chkij ri winaq.

19Xuquje' we k'o jun k'o käresaj che ru Loq' Pixab' ri Dios ri tz'ib'tal pa we wuj ri', ri Dios käresaj na ru b'i' ri winaq ri' pa ri wuj re k'aslemal, man kuya tä k'u che chi kok pa ri loq'alaj tinimit. Are k'u wa' ri e tz'ib'tal chkij pa we wuj ri'.

20Ri Jun ri käq'alajisan taq we tzij ri', kub'ij: ¡Je', je ri'! ¡Kinopan na chanim! Amén. ¡Sa'j la, Qajaw Jesús!

21Are ta b'a' ri Qajaw Jesucristo kutoq'ob'isaj i wäch iwonojel. Amén.

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer "não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR" (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: "e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações" (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira

2021, Vitória/ES - Brasil

Capa: Coqueiros junto ao mar. Trata-se de imagem disponibilizada na internet, dentre as que não informam haver restrição ao uso.